

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Περιλαμβάνον γενικῶς ἀνεκδοτον ἀγιορειτικὴν κ.λ.π. ὕλην, οἷον ἀνεκδότους Ἀκολουθίας ἁγίων, Κανόνας παρακλητικοὺς καὶ μὴ καὶ ἄλλα σοφὰ ἀποφθέγματα ἁγίων ἀνδρῶν, παλαιότερων καὶ νεωτέρων, εὕρισκόμενα εἰς τοὺς κώδικας τῶν ἱερῶν Μονῶν.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΥΠΟ
ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ν. ΣΧΟΙΝΑ

ΕΤΟΣ ΚΗ'. 1963

1963
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ 'ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ',
ΥΙΩΝ ΣΩΤ. ΣΧΟΙΝΑ
ΕΝ ΒΟΛΩ

ΑΓΙΟΥ ΠΑΤΕΡΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΕΝ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ
ΕΝ ΤΗ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ
ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ
ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ

ΕΝ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ

ΕΝ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΕΝ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ
ΕΝ ΤΗ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ

ΜΑΡΙΑ
ἡ
θεοτόκος

Ο ΑΓΙΟΣ
ΡΑΦΗΛ
ὁ ἐν τῷ πνεύματι

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Παύτο ἡ μέδικαλον
κῆπον ἡ περιβολή

Τῆς ΠΑΝΔΙΔΟΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ
τὸ ὄνομαζουσι ὅλοι
(Καϊσάρια Βασιλεία)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ἠ ΟΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ὑπὸ τῆς σεπτῆς ἐὺλογίας τοῦ οἰκουμένου τοῦ πατριάρχου

ΙΔΡΥΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940) ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ	Ἐν Βόλῳ Ἰανουάριος - Φεβρουάριος	Διευθυντής - Ἱδιοκτῆτης ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ Χατζηαργύρη 37
--	-------------------------------------	--

ΙΕΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΑΘΩ

Καρυαί τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 1962

Ἀριθ. πρωτ. 205/Κ.

Πρὸς
Τὸν Διευθυντὴν τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»
κ. Σωτήριον Ν. Σχοινᾶν
Χατζηαργύρη 37

Εἰς Βόλον.

Ἀξιότιμε Κύριε,

Κατόπιν καὶ τῆς ἀπὸ 29 - 11 - 62 ἐπιστολῆς ὑμῶν, συμφώνως τῇ ὑπὸ στοιχεῖον ΝΘ'./15 - 12 - ἐ.έτους, ἀποφάσει ἡμῶν, καλοῦμεν ὑμᾶς, ὡς ὑπεύθυνον τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», ὅπως δημοσιεύσητε εἰς τὴν πρώτην σελίδα ταύτης τὸ ἀκριβὲς περιεχόμενον τῆς ὑπ' ἀριθ. 283/Κ/25 - 11 - 1962 ἐπιστολῆς, τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Κοινότητος, πρὸς πληροφορίαν καὶ κατατόπισιν τῶν ἀναγνωστῶν αὐτῆς καὶ παντὸς ἐνδιαφερομένου: «Ἀριθ. Πρωτ. 283/Κ/25 - 11 - 1962. Πρὸς τὸν Δ/ντὴν τῆς «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης» κ. Σωτήριον Ν.

Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 37, Εἰς Βόλον.

Ἀξιότιμε Κύριε,

Ἀποφάσει τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Κοινότητος, Συνεδρία ΝΔ/10 - 11 - 1962, αὐστηρὰν ποιούμεθα σύστασιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», ὅπως ἐφ' ὅσον ἐκδίδεται μὲ τὸν τίτλον αὐτόν, ἀποφεύγει πάντοτε δημοσιεύσεις Ἀγιορειτῶν, θιγούσας τὸ Σεπτὸν πρόσωπον τοῦ προκαθημένου τῆς Μητρὸς ἡμῶν Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ οἰκείου Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν καὶ τὰς Καθεστηκυίας Ἀρχὰς τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Τόπου, καθ' ὅσον οἱ ἀναγνώσται αὐτῆς, προάγονται εἰς ἀνευλάβειαν πρὸς ἱεροὺς θεσμοὺς καὶ πρόσωπα τετιμημένας ὅλως θέσεις κατέχοντα, ἐπὶ μεγίστῃ πνευματικῇ αὐτῶν ζημίᾳ, μὲ συνυπεύθυνον, κατὰ ἓνα τρόπον, τὸ Ἅγιον Ὄρος, Μετ' εὐχῶν Πατρικῶν

Ἀπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ Συνάξει Ἀντιπρόσωποι καὶ Προϊστάμενοι τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὄρους
" Α Θ Ω .

Παρακαλοῦμεν δέ, ὅπως μᾶς ἀποστείλῃτε τὸ σχετικὸν τεῦχος.

Ἐπὶ τούτοις, διατελοῦμεν

Μετ' εὐχῶν πατρικῶν καὶ τιμῆς

Ἀπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ Συνάξει Ἀντιπρόσωποι καὶ Προϊστάμενοι τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὄρους
" Α Θ Ω .

ΔΗΛΩΣΙΣ:

Ἐκ καθήκοντος δημοσιογραφικοῦ δημοσιεύομεν ἐπιστολὴν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ ἁγίου Ὄρους, δι' ἧς συνιστᾶται εἰς τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην», ὅπως προσέχῃ εἰς τὰ δημοσιεύματα συνεργατῶν Ἀγιορειτῶν, ἵνα μὴ παραβλάπτουν τὰ συμφέροντα τοῦ ἁγίου Ὄρους ἢ καὶ καθάπτονται τοῦ προσώπου τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρου.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» συμπληρώνει μετ' οὐ πολὺ μίαν τριακονταετίαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της καὶ πάντοτε ὑπερῆμύνη τῶν συμφερόντων τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἀφοῦ μάλιστα ὡς κυρίαν γραμμὴν της ἐχάραξε τὴν προβολὴν τοῦ πλοῦτου τῆς πνευματικότητος τοῦ ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ καὶ τὴν προσπάσιον τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀντλοῦσα πάντοτε καὶ παράδειγμα

καὶ δυνάμεις ἀπὸ τῶν Ἀγιορείτας θείους Πατέρας.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἢ «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκη» αἰσθάνεται εὐγνωμοσύνην, ὅτι ἐκδίδεται ὑπὸ τὰς σεπτὰς εὐλογίας του καὶ διάπυρος αὐτῆς πέθος εἶναι ἢ δόξα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἀδιάλειπτος εὐχή της, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς διατηρῇ τὸν Προκαθήμενον ἐν ὁγείᾳ καὶ ὁρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς τοῦ Θεοῦ ἀληθείας.

Ὡς ἐκ τούτου δὲν βλέπει τὸ πατερικὸν τοῦτο περιοδικὸν νὰ προσκρούουν, εἰς τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις του, τὰ δημοσιεύματα ἐγκρίτων Ἀγιορειτῶν, ἀλλ' ἀντιθέτως χαίρεται διότι δικαίωνουν τὰς ἐπαγγελίας του:

Σ. Σ.

Η ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΛΛΗΝ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟ 1963

«Συνεργοὶ Θεοῦ»!

Λέγουν οἱ σοφοὶ ὅτι «ὁ Θεός, ἐν ἀδυναμίᾳ τοῦ ἀνθρώπου, κινεῖ τὴν γῆν μόνος του. Τὰ ἐν γῇ ὅμως, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου». Πράγματι. Ἐνας πτωχὸς καὶ ταπεινὸς ἱερεὺς δὲν μᾶς ἔδωκε τὴν ὑπὸ Θεοῦ υἱοθεσίαν μὲ ὀλίγον ὕδωρ; Ὁ αὐτὸς δὲν μᾶς δίδει τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ μὲ ψυχίον ἄρτου καὶ οἶνου; Ὅντως «Θεοῦ ἐσμὲν συνεργοί»!

Συνεργαζόμεθα μετὰ τοῦ Θεοῦ, διότι οὔτε ὁ Θεὸς θέλει νὰ μένη χωρὶς τὸν ἄνθρωπον, οὔτε ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ πράξῃ τι καλὸν ἄνευ τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ὁ Θεὸς θέλει νὰ εἶναι Θεὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Ὑπάρχει ἓνας μυστικὸς δεσμός, ὅστις συνδέει ἡμᾶς μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν Θεὸν μὲ ἡμᾶς. Ὁρθότατα εἶπε κάποιος εὐσεβής: «Τὸν Ἰησοῦν ἀπαιτεῖ ἡ ἡμετέρα καρδιά καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν αὐτῶν».

Λοιπὸν εἴμεθα «συνεργοὶ Θεοῦ», «Θεοῦ γεώργιον». Αὐτὸς εἶναι ἡ ἀμπελος καὶ ἡμεῖς τὰ κλήματα. Ἡ συνεργασία μας μετὰ τοῦ Θεοῦ εἶναι πράξις τῆς ἠθικῆς ἐλευθερίας μας. «Συνεργαζόμεθα» διὰ τὴν ἔλευσιν τῆς βασιλείας του. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Κυριακὴ προσευχή, ὡς πυρῆνα καὶ οὐσίαν τῆς, ἔχει τὴν συνεργασίαν. «Πάτερ ἡμῶν... ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου». Ἀλλὰ διὰ νὰ ἔλθῃ ἡ Βασιλεία του, πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ θέλωμεν. Καὶ θέλοντες, δεόν νὰ ἐργαζόμεθα καὶ νὰ προσευχώμεθα, ζητοῦντες, κρούοντες, αἰτοῦντες. Ὅταν ὁ Κύριος ἐντέλλεται νὰ ἀγρυπνώμεν ἐν ταῖς προσευχαῖς, εἶναι ὥσάν νὰ μᾶς λέγῃ: Δὲν γνωρίζετε ποίου ἔργου, διὰ τῆς προσευχῆς σας καὶ τῆς ἀγαθῆς προσπάθειάς σας, γίνεσθε συνεργοί! Βοηθεῖτε εἰς τὴν ἔλευσιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ!

Οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἐγνώριζον θαθέως τὴν σημασίαν τῶν καλῶν ἔργων καὶ τῶν προσευχῶν μας, δι' αὐτὸ ἐπέμενον μετ' ἐμφάσεως εἰς τὸ «ἐργάζεσθαι καὶ προσεύχεσθαι ἀδιαλείπτως». Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐπιμένει εἰς τὴν προτροπὴν «προσκαρτερεῖτε ἐν ταῖς προσευχαῖς», «ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε». Καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος «Μνημονεύτεον τοῦ Θεοῦ μάλλον ἢ ἀναπνευστέον». Ὁ δὲ Μέγας Χρυσόστομος λέγει· «προσευχηθεῖς, κἂν μὴ λάβῃς, ἔλαβες». Ὡ, πόσον διαφορετικὴ θὰ ἦτο ἡ ὄψις τοῦ κόσμου, ἐὰν καὶ μόνον δύο λεπτὰ καθ' ἐκάστην προσηύχοντο ὅλοι οἱ ἄνθρωποι!

Καὶ ἀληθῶς! «Ἐὰν ἡ προσευχὴ εἶναι δύναμις, ἣν ὁ Θεὸς λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ κυβερνήσει τοῦ κόσμου, ἐὰν ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ ἀγάπῃ καθυποβάλλει τὴν θέαν αὐτοῦ δύναμιν εἰς τὴν δύναμιν ἐνὸς κρυφίου στεναγμοῦ, ὃν ὁ ἴδιος προεκάλεσε», τότε ποῖος ἀμφιβάλλει, ὅτι ἡ γενομένη προσευχὴ ὑπὲρ τῆς ἐλεύσεως τῆς Βασιλείας δὲν μᾶς καθιστᾷ «συνεργούς» Θεοῦ;

«Θεοῦ, λοιπόν, συνεργοί»! Ὁ ἀσκητής, μὲ τὸ κομποσχοίνιον του, ὁ Κοινοδιάτης, διὰ τῶν ὕμνων, ὁ ἐν κόσμῳ, δοξολογῶν, ἄλλος δεόμενος, ἄλλος κλι-

νων γόνου, ἕτερος νηστεύων, ἐκεῖνος διακονῶν, ἄλλος κηρύττων, πάντες ὅλα· ὁ ἱερεὺς ἀγιάζων, ὁ Ἀρχιερεὺς ποιμαίνων, πάντες ἐλεοῦντες καὶ ἐλεούμενοι διὰ τῶν εὐχῶν, ὡς μέλη εὐχρηστα τοῦ ἐνὸς μυστικοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ἐκαστος κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ χάριν κατὰ τὸ μέτρον τῆς πίστεως πρὸς οἰκοδομὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ διὰ τὴν ἔλευσιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

«Καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι».

Ἡ ὑπαρξὶς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἓνα ἐκπληκτικὸν θαῦμα. Ἀλλὰ ὅπως τὸ θαῦμα εἶναι φύσις ἐν τῷ οὐρανῷ, οὕτω καὶ τὸ θαῦμα ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι φύσις. Διότι καὶ Δομήτωρ καὶ Ἀρχηγὸς καὶ Κυβερνήτης τῆς Ἐκκλησίας εἶναι αὐτὸς ὁ Θεός. Ἐπομένως ἡ θαυμαστὴ καὶ ὑπὲρ φύσιν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ φυσικὴν συνέπειαν τῆς θεανθρωπικῆς φύσεώς της.

Οἱ πιστοὶ «οὓς διωγμοὺς ὑπήνεγκαν»! Καὶ «ἐκ πάντων τούτων ἐρρύσατο αὐτοὺς ὁ Κύριος». Καὶ δύναται νὰ λεχθῇ διὰ αὐτούς: «Ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι», ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι...».

Ἡ Ἐκκλησία, κατὰ τὴν δισχιλιετὴ ζώην της, «ἔσχε τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου, ἵνα μὴ ἦ πεποιθυῖα ἐν ἑαυτῇ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς».

Πόσους διωγμούς, πόσα μαρτύρια, πόσους θανάτους! Ὁ Βολταῖρος, ὁ γνωστός διὰ τὰς ἀντιχριστιανικὰς ιδέας του, ὁ πολέμιος τῆς Ἐκκλησίας, ὁ μὴδὲν ἀφήσας ὅσιον καὶ ἱερὸν ἀμυκτήριστον, ἀριθμῶν τὰ «νέφη» τῶν ἐπὶ διωγμῶν μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας εἰς δέκα ἑκατομμύρια, ἀναφωνεῖ ἄπελπις. «Χριστιανικὴ Θερσκέια, ἰδοὺ τὰ ἀποτελέσματα!», μὴ γνωρίζων ὁ ἄφρων, ὅτι τὰ αἵματα τῶν ἁγίων Μαρτύρων ἀρδεύουν μυστικῶς τὸ θεῖον φυτὸν τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ!

Ἀλλ' ἄς ἔλθωμεν εἰς τὴν ἐλληνικὴν Ὁρθοδοξίαν. Πόσοι ἀγῶνες εἰς τὸ Βυζάντιον, πόσα πνευματικὴ ἀκτινοβολία... Ἐπειτα ὁ μεσαίων... καὶ ὕστερα ἡ δουλεία καὶ τὰ πάντα ἐφαίνετο ὅτι ἐχάθησαν... Τετρακόσια χρόνια ὑποδούλωσις εἰς ἀντίχριστον κατακτητὴν. Οὐδαμοῦ ἀκτὶς φωτός. Μόνη ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴν προσευχὴν καὶ τὰ δάκρυα ἐστάθη παρήγορος ἄγγελος τῆς φυλῆς, καὶ ἐνίσχυε τοὺς δούλους νὰ βαστάσουν ἀμώμητον τὴν πίστιν. Πόσα πλήθη νεομαρτύρων. Ὅ,τι ἐφαίνετο ὅτι ἐχάνετο ἐδῶ, ἀπεταμιεύετο εἰς τὸν οὐρανόν, ὡς θυσίᾳ εὐάρεστος εἰς τὸν Θεόν καὶ ὡς συμβολὴ τῶν ἐκλεκτῶν διὰ τὴν ἔλευσιν τῆς Βασιλείας!...

Καὶ ὅταν μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Ἐκκλησίας οἱ δοῦλοι ἀπετίναξαν τὸν ζυγὸν τοῦ ἀντιχρίστου, τί εἴμεθα ὡς ἔθνος καὶ ὡς Ἐκκλησία; Αἱ καρδαὶ ἐσκληρυμέναι ἀπὸ τὴν σκληρὰν συμπεριφορὰν τοῦ ἀνηλεοῦς κατακτητοῦ, αἱ διάνοιαι ἀφώτιστοι, τὰ ἦθη ἐξηγριωμένα, θάρβαρα... Ἀπὸ τὰ Μοναστήρια καὶ ἐλαχίστας Σχολὰς ἀμυδραὶ μόνον ἀκτῖνες παιδείας, πίστεως καὶ Ἑθνισμοῦ ἐξεπορεύοντο. Πτωχεῖα ὕλική, πτωχεῖα πνευματικὴ, ἄγνοια θαθεῖα, ὁ ἱερὸς κληρὸς χωρὶς πνοὴν καὶ δράσιν. Μέχρι τοῦ 1900 τὸ κήρυγμα ἦτο σχεδὸν ἄγνω-

στον εἰς τὰς ἐκκλησίας. Ἡ κατήχησις τῶν χριστιανοπαίδων ἀδιανόητος. Τὸ ἔντυπον τῆς Ἐκκλησίας ἀνυπάρκτον. Ἡ ὑπὲρ τῶν πτωχῶν πρόνοια καὶ γενικῶς τὸ ὑπὲρ τῶν πασχόντων ἐνδιαφέρον ἦτο ὑποτυπῶδες...

Ἔργα πίστεως καὶ ἀγάπης.

Ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως ἐλευθέρας ζωῆς μέχρι σήμερον παρήλθον 130 σχεδὸν χρόνια. Πόση διαφορά! Νέος κόσμος, νέα ἡθὴ, νέα μέσα ζωῆς! Διαβάζω εἰς τὴν θαυμασίαν ἔκδοσιν τῆς νέας «Θρησκευτικῆς καὶ Ἠθικῆς Ἑγκυκλοπαιδείας» — τὴν ὁποῖαν συνιστῶ ἐκθύμως ὡς σύνοψιν Ὁρθοδόξων γνώσεων — τὴν πρόδον ποῦ ἐσημείωσεν ἡ Ἐκκλησία εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς δράσεώς της καὶ μένω ἔκθαμβος. Τί εὐγενὲς ἄμιλλα μεταξὺ τῶν πιστῶν! Πόση ἀγάπη ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν πτωχῶν, ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ τῶν Ὁρθοδόξων ἀδελφῶν! Τί πνεῦμα φιλαδελφίας, ἐκδηλούμενον ποικίλως ὑπὸ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ποῖος «παροξυσμὸς ἀγάπης» ἐπετέλεσε τόσα μεγάλα καὶ θαυμαστά εἰς τὴν μικρὰν καὶ πτωχὴν Πατρίδα μας! Πόσοι «συνεργοὶ Θεοῦ»!

Ἐξαιριθμηθήσομαι τὰ χριστιανικὰ Σωματεῖα, τὰς Ἀδελφότητας, τὰς Ὁργανώσεις, τὰς φιλανθρωπικὰς κινήσεις, τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ «ὑπὲρ ψάμμον πληθυνθήσονται». Ἐδῶ αἰθουσαὶ διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου, ἐκεῖ Οἰκοτροφεῖα διὰ τοὺς πτωχοὺς σπουδαστάς, ὅπου εὐρίσκουν τροφήν σώματος καὶ ψυχῆς καὶ ἀσφάλειαν ἐκ τῶν κινδύνων ποῦ περισφίγγουν τὴν νεότητα. Ἐδῶ ζηλῶται νέοι θεολόγοι κληρικοὶ, πηγνύουν Ἱερὰς Ἀδελφότητας πρὸς κατήχησιν, πρὸς ἐξομολόγησιν, διὰ τὸ κήρυγμα, δι' ἐκδόσεως πνευματικῶν βιβλίων, καὶ προσφέρονται ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας!

Πλῆθος ἱεροκηρύκων μεταδίδουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀόκνως καὶ ἐπ' ἐκκλησίαις καὶ εἰς αἰθούσας καὶ εἰς τὰς φυλακὰς, τὰ σκατοῦρια, τὰ παντοειδῆ κοινωφελῆ κέντρα. Ἀδελφαὶ Νοσοκόμοι, καθωσιωμέναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλησίον, κενώνουν, ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν Σωτῆρα καὶ τοὺς ἐλαχίστους ἀδελφούς του, τὰ μῦρα τῆς ἀγάπης των παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ ἀσθενοῦς Χριστοῦ. Ἄλλοι ἐπισκέπτονται αὐτὸν τὸν Χριστὸν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ γυμνητεύοντα ἢ ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ ἢ ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ καὶ κρούουν τὰς θύρας τῶν πενθούντων διὰ νὰ «παρακαλέσουν» νὰ ἐνισχύσουν τοὺς «κακῶς ἔχοντας», τοὺς δοκιμαζομένους... Καὶ αὐτὰ ὅλα μόνον εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν, λεγομένην, πρωτοβουλίαν, ποῦ κατὰ βάθος ἀκτινοβολεῖ τὴν ζωτικότητα τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς δὲ τὰς ἐπαρχίας σύνδρομος ἀναπτύσσεται ἄμιλλα τοῦ καλοῦ ἀπὸ κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς, ὧν ὁ ἔπαινος ἐν πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις τοῦ Χριστοῦ...

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἐξαίροντες τὸ ἔργον τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν διαφόρων χριστιανικῶν Σωματείων καὶ Ἀδελφοτήτων, οὐδόλως προτιθέμεθα νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν σημασίαν τῆς Ἑνορίας, οὗτης τὸ κύτταρον τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαρθρώσεως. Ἀπλῶς διαπιστώνομεν καὶ ἐπαινοῦμεν, ἐχόμενοι στερεῶς τῶν Ἱ. Κανόνων. Αἱ πρωτοβουλίαι ἐφ' ὅσον κινοῦνται ἐντὸς

τῶν Κανονικῶν πλαισίων, ἀποτελοῦν εὐλογίαν Θεοῦ καὶ ἐκφράζουσιν τὴν φυσιο-
λογίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ ποικιλίᾳ τῶν χαρισμάτων.

Ἡ δοῶσις τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ μέσα εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ «κόσμου», ἡ Ἐκκλησία ἱσταμένη ἀκλό-
νητος ἐπὶ τὴν «Πέτραν» - Χριστόν, καὶ ἀκτινοβολοῦσα, χρησιμοποιοεῖ διὰ τοὺς
παντοειδεῖς ναυαγούς, ὡς σωστικὰς νησίδας, τὰ εὐαγγῆ ἔργα τῶν τέκνων τῆς.
Αὕτῃ δὲ ἡ ἰδία, ὡς θεῖον καθίδρυμα, μὲ τὴν διοικητικὴν τῆς διάρθρωσιν καὶ
τὴν σοφὴν στελέχωσιν, ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ σήμερον μεγάλα ἀγαθοεργὰ ἐπιτεύγ-
ματα. Ποῦ παλαιότερον νὰ φαντασθοῦν οἱ Ἐπίσκοποι τοιαῦτα ἔργα! Σήμερον
ὅμως, κάθε Μητρόπολις φιλοτιμεῖται νὰ διατηρῇ Γηροκομεῖα, Νοσοκομεῖα,
Παιδικοὺς σταθμοὺς, Κέντρα Κατηχητικά, Ὁρφανοτροφεῖα, φιλόπτωχα τα-
μεῖα, πάσης φύσεως φιλανθρωπικὰ Κέντρα. Πανταχοῦ ἐν Ἑλλάδι σφύζει ἡ
Ἐκκλησία ἀπὸ δραστηριότητα, ἀπὸ ζῆλον τοῦ καλοῦ, ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν
πλησίον. Καὶ «ὅπου ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις τοῦ Χρι-
στοῦ»!

Πόσοι ἱεροὶ Ναοί, πόσοι ἐκκλησιαστικαὶ καὶ θεολογικαὶ Σχολαί, πόσα
μοναστήρια νέα, τί πλημμύρα ἐκκλησιαστικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ἐντύπου!
Πόσοι ἐκδοτικοὶ Οἰκοὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ πόσα διβλία
θρησκευτικά, παιδαγωγικά, θεολογικά, φιλοσοφικά, ἀροτριῶντα τὰς ψυχὰς
τῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας! Ὅποια ἐκχριστιάνισις τῆς ἐπιστήμης καὶ πόσοι
Ἕλληνες Χριστιανοὶ ἐπιστήμονες ὑπεραπολογούμενοι τῆς ἀληθείας τοῦ Χρι-
στιανισμοῦ καὶ βοηθοῦντες ἄλλοι διὰ τῶν μικροσκοπίων καὶ ἄλλοι διὰ τῶν
τηλεσκοπίων, ὅπως ἀποκαλύψουν τὸν ἐν τῇ φύσει, καὶ ἀπὸ τῆς φύσεως δια-
κεκρυμμένον Θεὸν καὶ τὸ ἀπείρον μεγαλεῖον του, ὥστε ὁ εὐσεβὴς νὰ μὴ γνω-
ρίζῃ τί πρῶτον τὰ θαυμάση; Τὴν ἀπειρίαν του, ὅταν ὀδηγεῖται εἰς οὐρανίους
περιπάτους καὶ φθάνει τεθαμβημένος μέχρι τὰ ὀκτὼ πεντάκις ἑκατομμύρια
ἔτων φωτὸς ἢ τὴν σμικροσύν του εἰς ἓνα εὐτελέστατον Σπήλαιον καὶ νὰ προ-
σφέρεται τοῖς πιστοῖς ὁ λόγος δι' ἐνὸς σμικροτάτου ψιχίου ἄρτου!
Καὶ ἐν ἐκστάσει νὰ ἀναφωνῇ μὲ τὸν προφήτην· «Κύριε, ὁ Θεὸς μου ἐμεγα-
λύνθη σφόδρα»!..

Βέβαια δὲν ἔχομεν πολλὰς δυνατότητας οἰκονομικάς, δὲν εὐρίσκονται
οἱ ἄριστοι εἰς τὰς θέσεις των, δὲν ἐγίναμεν ἰδεώδεις, δὲν ἐξηντλήσαμεν τὸν
ψυχοπνευματικόν μας πλοῦτον, δὲν ἐξήρθημεν ἀκόμη εἰς σφαίρας ἀληθοῦς Χρι-
στιανισμοῦ, ἔχομεν τὰς ἐλλείψεις μας, ἔχομεν τὰς σκιάς μας, ἔχομεν τοὺς σπί-
λους καὶ τὰ στίγματα τῶν πταισμάτων μας... Αἱ ἀτέλειαι δὲν θὰ λείψουν πο-
τέ. Ἀλλὰ μὴ λησμονῶμεν οὔτε τὸ μικρὸν διάστημα ἐλευθέρας ζωῆς, οὔτε τὰς
ἐθνικάς μας περιπετείας, οὔτε τί εὔρεν ἡ Ἐκκλησία· μόνον οὕτω θὰ ἡμπορέσωμεν
νὰ ἀξιολογήσωμεν τὸ μέγα ἔργον τῆς. Μᾶς περιμένουν ἀκόμη πολλὰ καθήκον-
τα, νέοι ἀγῶνες, χρειάζονται πολλὰ καὶ κατώδυνοι προσευχαί, ὡς προσφορὰ
τῆς «συνεργασίας» τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἔλευσιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.
Χρειάζονται ἀκόμη ἰδρώτες καὶ αἵματα καὶ ἐκούσiai θυοίαι πολλαί. Τώρα δ-

μως ἄς δώσωμεν τῷ Θεῷ δόξαν καὶ τῷ Χριστῷ αὐτοῦ, ὡς Κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας, δι' ὅσα ἔγιναν!..

Ἡ εὐπερίστατος ἁμαρτία εἰς τὸ ζενίθ.

Εἰς τὴν ἐποχὴν μας μόλις χρειάζεται, δι' ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ διατηρῇ ἀδιάλειπτον ἐπαφὴν μὲ τὰ τέκνα της, τὰ δυνατά, τὰ ἀδύνατα, τὰ πεπτωκότα, τὰ χειμαζόμενα, τὰ νεκρά τῇ ἁμαρτίᾳ, τὰ εὐλαβῆ, τὰ τελειούμενα ἐν Χριστῷ, μὲ ὅλα. Ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος δὲν εἶναι ὁ ἴδιος ὁ καὶ πρὸ τριακονταετίας. Ἄλλη ἡ ψυχολογία τότε, ἄλλη τώρα, ἄλλα τὰ μέσα τότε, δι' ὧν προσήρχετό τις εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἄλλα τώρα. Τότε ἔφθανεν ἡ εὐσεβὴς ἀτμόσφαιρα τοῦ σπιτιοῦ, τῆς μητρὸς ἡ νουθεσία καὶ τὸ αἰδῆμον περιβάλλον τῆς κοινωνίας διὰ νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν Χριστὸν κανεὶς καὶ νὰ διατηρήσῃ τὴν πίστιν του. Τώρα ἡ διακεχυμένη εἰς τὸν κόσμον δύναμις τῆς ἁμαρτίας, ἀνατρέπει καὶ τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τοῦ σπιτιοῦ—σπανιωτάτην δέ—καὶ τοῦ ἰσχνῶς καλοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος τὴν περίφραξιν. Οὐδέποτε ἄλλοτε, ὡς σήμερον, ἡ ἁμαρτία ἦτο «εὐπερίστατος» καὶ ὀρχουμένη ἀσέμνως ἀνὰ πᾶν βῆμα τοῦ πιστοῦ. Εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰ γραφεῖα, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, εἰς τὴν Μέσσην Ἐκπαίδευσιν, εἰς τὰ λεωφορεῖα, τὸν σιδηρόδρομον, εἰς τὰς ἐξοχάς, εἰς τὸ Θέατρον, εἰς τὸν Κινηματογράφον, εἰς τὰς «ἀθώας» διασκεδάσεις, εἰς αὐτὸ τὸ σπίτι, ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ἔντυπον θάλασσαν τῆς ἐποχῆς...

Παντοῦ ὁ σατανᾶς ἔχει ἀπλώσει τὰς παγίδας του, διὰ τῆς ἀκοῆς καὶ διὰ τῆς ὁράσεως, διὰ νὰ μὴ εἴπω καὶ διὰ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς γεύσεως καὶ τῆς ὁσφρήσεως, ποῦ ἐκθηλύνονται ἀπὸ τὰ ἄνθη τοῦ «Πολιτισμοῦ μας». Καὶ ἐφαρμόζεται ἀκριβέστατα εἰς τὸν σημερινὸν Χριστιανὸν τὸ ἐπὶ τοῦ δικαίου Δὼτ γραφέν: «Βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγκατοικεῖν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν». Ὁ ἄνθρωπος, ἐέβαια, εἶναι ὁ ἴδιος, ἀμετάβλητος εἰς τὴν φύσιν του, τέκνον τοῦ μεταπτωτικοῦ Ἀδάμ, φέρων τὸ βάρος καὶ τὴν ἀθλιότητα τῆς κληρονομικῆς ἀναδοχῆς, ὁ αὐτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀλλ' οὐδέποτε ἦτο τόσον ἐξασθενημένος, ὅσον σήμερον, ἐσκορπισμένος εἰς τὸν «κόσμον», κυκλούμενος ἀπὸ τόσους κινδύνους, κυριλευτικῶς περιφιλγόμενος ἀπὸ τὰ αἷτια καὶ τὴν πρόκλησιν τῆς ἁμαρτίας...

Ὁ κίνδυνος τῆς ἀνεσιότητος.

Ἀλλ' ὁ μεγαλείτερος κίνδυνος δὲν προέρχεται ἀπὸ τὰς ἀφορμὰς τῆς ἁμαρτίας, ἀλλὰ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν ἄνθρωπον, ἀπὸ τὸν κενὸν εἰς πνευματικότητα ἄνθρωπον. Τὸ κενὸν εἶναι ἀφόρητον καὶ ὁ ἄνθρωπος θέλει νὰ γεμίσῃ τὴν ψυχὴν του μὲ λυτρωτικοὺς πόθους καὶ ἔρωτας. Καὶ ὅταν στερεῖται ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς θείους πόθους καὶ ἔρωτας, ζητεῖ ἄλλους, ζητεῖ ὑποκατάστατα κτηνώδη. Ἐπειδὴ ἡ πληῆξις εἶναι ἀφόρητον πρᾶγμα, διὰ νὰ λυτρωθῇ κανεὶς, εὐχαρίστως πέφτει εἰς τὴν φωτιὰν τῆς ἁμαρτίας· μόνον νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὸ κενὸν καὶ ἡ ψυχὴ του ἄς γεμίσῃ μὲ ὅ,τι κακόν. Οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι, πρὶν

ἀμαρτήσουν εὐρέθησαν κενοὶ ἱερῶν παθῶν. Καὶ χωρὶς τὰ ἱερὰ πάθη, ἡ ψυχὴ εἶναι ἀδυνατώτερη καὶ ἀπὸ μίαν κλωστήν. Ὅλη ἡ τραγωδία τοῦ ἀνθρώπου συνίσταται εἰς τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ἀσφαλεστέραν προϋπόθεσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ σατανᾶ. Εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν προτιμᾷ ἡ ψυχὴ πᾶν εἶδος ἀσωτείας παρὰ νὰ διατελῇ ὑπὸ τὸ ἄγχος τῆς ὀρφανίας, τῆς ἀνεστιότητος, τῆς κενότητος.

Τὶ μεγαλειωδεστέρα καὶ εὐτυχεστέρα ὑπαρξίς τοῦ βασιλέως; Καὶ ὅμως, φοβεῖται τὴν μόνωσιν, τὴν κενότητα, τὸν ἑαυτὸν του. Εἰς ὅλας τὰς αὐλὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Βυζαντίου διετῆρουν γελωτοποιούς, διὰ νὰ μὴ πλῆττον αἱ κεναὶ καὶ ἀνέστιοι καρδίαι τῶν βασιλέων...

Καὶ οἱ Χριστιανοί, ἔπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, κινεῦνται εἰς μίαν κλίμακα ὀρφανίας καὶ ἀνεστιότητος, ὅταν δὲν ἔχουν καταπαύσει εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἰησοῦ. Θέλουν ἀγάπην. Αὐτὴ ἡ σκληρότης καὶ ἀσυμπάθεια τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ὁμοῖόν του, ὀφείλεται εἰς τὴν αἴσθησιν, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν ἀγαπᾶται. Λέγει σοφὸς τις, ὅτι «δὲν ὑπάρχουν κακοὶ ἄνθρωποι, ἀλλὰ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ποτὲ κανεῖς δὲν ἠγάπησε»...

«Ἄρτον καὶ θεάματα».

Οἱ Ρωμαῖοι δὲν ἦσαν μωροὶ πού, μαζὺ μὲ τὸν ἄρτον, προσέφεραν καὶ θεάματα, ἔστω τὰ μακαθριώτερα. Καὶ ἡ Ἐκκλησία δέον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς ἐπὶ τοῦ τρωτοῦ αὐτοῦ σημείου τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ νὰ ἀναλογισθῇ τὴν μεγάλην φθοράν τῆς, ἀπὸ τὰ προσφερόμενα ὑπὸ τοῦ «κόσμου» πανάθλια ὑποκατάστατα τῆς καθαρᾶς πνευματικότητος. Ὁ ἄνθρωπος φύσει θέλει θεάματα καὶ ἀκούσματα...

Θὰ φανῇ, ἴσως, παράδοξον ὅτι, ἐγὼ Μοναχός, προτείνω νὰ δοθοῦν εἰς τοὺς πιστοὺς...θεάματα καὶ ἀκούσματα. Ἐν τούτοις εἶναι ἐκ τῶν ἀναγκαιοτάτων σήμερον, ὅπως, ἡ Ἐκκλησία ἀναλάβῃ μέγιστον ἀγῶνα πληρώσεως τῶν κενῶν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς μὲ τὸ θέαμα καὶ τὸ ἀκουσμα. Δὲν ἔμιλῳ διὰ τοὺς ἔχοντας ἐν ἑαυτοῖς ὑπερκόσμια θεάματα πνευματικῶν θεωριῶν καὶ ἀκούσματα ἐκ τῶν ἁρμονιῶν τῶν θείων κόσμων. Οὔτε εἰσηγοῦμαι κατάργησιν τῆς προσευχῆς καὶ μελέτης, εἰς τὰς ὁποίας ἐντρυφοῦν αἱ θεοφιλεῖς ψυχαὶ καὶ «θεωροῦν τὴν δόξαν Κυρίου ἀνακαλυμμένῳ προσώπῳ» καὶ «ἀκούουν τί λαλήσει ἐν αὐτοῖς Κύριος ὁ Θεός, ὅτι λαλήσει εἰρήνην...». Ὁμιλῶ δι' ὅσους πιστοὺς διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐπενέργειαν τῶν ἐκ τῆς ἐξωστρεφείας πειρασμῶν, δι' ὅσους χειμάζονται ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας καὶ δι' ὅλον τὸν ἀπανταχοῦ ἐλληνικὸν Ὀρθόδοξον λαόν, ὅστις συγκροτεῖ τὴν Ἐκκλησίαν. Καὶ δι' ἐκείνας ἀκόμη τὰς μάζας πού, πλανηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἀθεϊσμοῦ, θεωροῦν ἑαυτὰς ἀνωτέρας θρησκευτικῆς ἀνάγκης. Καὶ δι' ἐκείνους ποὺ ἤρπασαν οἱ λύκοι - αἱρετικοί. Καὶ δι' ὅλους τοὺς ἀποδῆμους μας.

Ἐὰν ἡ Ἐκκλησία δὲν δώσῃ εἰς τὰ τέκνα τῆς θεάματα καὶ ἀκούσματα, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὑπάρχει, ὅτι θὰ τοὺς προσφέρῃ ἁμαρτωλὰ ὁ σατανᾶς καὶ αὐτὰ θὰ τὰ δεχθοῦν εὐγνωμόνως. Οἱ ἄνθρωποι λύτρωσιν ζητοῦν. Ὡ, τίποτε δὲν

εἶναι τόσο ἀσθενὲς καὶ τρεπτόν, ὅσον ὁ ἄνθρωπος! Ἐκεῖ ποῦ εὐρίσκεται εἰς τὸ ζενίθ τῆς πνευματικῆς πληρότητος, τὸν βλέπετε μετ' ὀλίγον εἰς τὸ ναδίρ τῆς πνευματικῆς ἐνδείας. Ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος, οὐδὲν ἐφοβήθη τόσο, ὅσον τὰς «ἀλλοιώσεις» τῆς ψυχῆς...

Ραδιοσταθμὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Περὶ τοῦ θαύματος — ἀναγκαιοτάτου μὲν, πλὴν ἡσόνος σημασίας ἐν σχέσει πρὸς τὸ ραδιόφωνον — εἴτε κινηματογράφος παιδαγωγικὸς καὶ πνευματικὰ ψυχαγωγικὸς λέγεται, εἴτε θέατρον χριστιανικὸν ὀνομάζεται, δὲν θὰ εἴπω τίποτε ἀφοῦ κατ' ἐπανάληψιν ἐγένετο λόγος. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πρέπει νὰ θεωρεῖται ὡς ἐπεῖγον εἶναι τὸ Ραδιόφωνον. Ἀποτελεῖ θέμα πρώτης ἀνάγκης ἡ ἀπόκτησις Ραδιοσταθμοῦ ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Πρὸς τοῦτο δέ, ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ συναγείρῃ τὸν εὐσεβεῖ Ὁρθόδοξον ἑλληνικὸν λαόν, ὅπως, δι' ἐράνων ἀνὰ τὸ Πανελλήνιον καὶ τὸν μετανάστην Ἑλληνισμόν, ἰδρύσῃ Ραδιοσταθμόν. Οἱ πλοῦσοι νὰ προσφέρουν πολλὰ, οἱ μέσοι κατὰ δύναμιν καὶ οἱ πτωχοὶ — πλοῦσοι ἐν Κυρίῳ — ἐκ τοῦ ὑστερήματος. Καὶ πάντες νὰ βοηθήσουν εἰς τὸ μέγα τοῦτο ἔργον «ὅση πέφυκεν ἡ προαίρεσις». Ἱεροὶ Ναοί, Μοναστήρια, Ἐπίσκοποι, Βασιλεῖς, ἱερεῖς, ὁ λαός, ἡ ψυχὴ τοῦ ἔθνους, οἱ πάντες...

Τὸ ραδιόφωνον σήμερον κατέστη ἀχώριστος σύντροφος τοῦ ἀνθρώπου. Παντοῦ τὸν παρακολουθεῖ, εἰς τὸ ταξεῖδι, τὸ αὐτοκίνητον, τὸ πλοῖον, εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τὸ σπῆτι, τὸ Γραφεῖον, τὴν Λέσχην, τὸ Κέντρον «ψυχαγωγίας», ἀπὸ τῆς... τσέπης! Καὶ φυσικά, κάμνει μέγα κακόν, ἀφοῦ μόλις ἐλάχιστος χρόνος διατίθεται διὰ κάποιας πνευματικῆς ἐκπομπᾶς.

Ἀλλὰ τὸ ραδιόφωνον τῆς Ἐκκλησίας δὲν θὰ περιορισθῇ εἰς ἀρνητικὸν μόνον ρόλον. Θὰ γίνῃ ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ θὰ μεταδώσῃ τὴν διδασκαλίαν τῆς, τοὺς παλμούς τῆς, τὴν λατρείαν τῆς, τὴν παρουσίαν τῆς εἰς τοὺς ἐγγυὲς καὶ τοὺς μακρὰν τοπικῶς καὶ ἠθικῶς. Καὶ πέραν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὰ χωρία καὶ τὴν λοιπὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα. Καὶ εἰς τὰς νήσους καὶ εἰς τὸν ἀπόδημον Ἑλληνισμόν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης, ὅπου ὑπάρχει Ἑλλήν ξενιτευμένος. Καὶ ἀκόμη εἰς τοὺς «καλῶς πλέοντας» ἐν θαλάσσαις μακρὰν θασανισμένους καὶ «ἀνεστίνους» ναυτικούς μας. Πανταχοῦ νὰ φθάσῃ ἡ μητρικὴ φωνὴ διὰ νὰ στηρίξῃ, νὰ παρηγορήσῃ, νὰ δώσῃ ἐλπίδας, εὐχάς, ἀγάπην, θείας ἐπαγγελίας...

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ.

Διὰ τῶν ἡχητικῶν κυμάτων ἀνὰ τοὺς αἰθέρας νὰ ἀκούεται ἡ μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας. Καὶ νὰ γίνῃ ἡ φωνὴ τῆς διδασκαλίας ὑπόθεσις. Νὰ διδάσκῃ τὰ δόγματα, τὰς ὑψηλὰς εὐαγγελικὰς ἀληθείας, νὰ ἐρμηνεύῃ τὰς θείας ἐντολάς, νὰ κατηγῇ τὸν λαόν καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ θαῦμα τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, κατὰ τὸ ὅποιον «τῆς μιᾶς φωνῆς ἀπηχουμένης ποικίλως ἐνηχοῦντο λαοί, φυλαὶ καὶ γλῶσσαι τὰ θεία μεγαλεῖα....» Νὰ χρησιμοποιηθοῦν 2 - 3 εὐ-

ρωπαῖκαί γλῶσσαι. Νὰ ὁμιλήσωμεν πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους, νὰ μαρτυρήσωμεν τὴν ἀμώμητον Ὁρθοδοξίαν μας. Ὁ κόσμος φαίνεται ὅτι ὀδηγεῖται πρὸς ἐνότη-
τα. Αἱ Ἐκκλησίαι ἄς πρωτοποροῦν εἰς τοῦτο. Μία εἶναι ἡ θάσις ὅμως τῆς ἐνώ-
σεως, οἱ πρῶτοι δέκα αἰῶνες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ὁ καλύτερος συντε-
λεστὴς διὰ τὴν ποθουμένην ἐνότητα καὶ ἑνωσιν, εἶναι ἡ ἀδιάλειπτος μαρτυρία
τῆς Ὁρθοδοξίας. Αἱ πρῶται λέξεις ποὺ μετεδόθησαν διὰ τοῦ ἀσυρμάτου, ἦσαν
τὸ «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ». Ἡμεῖς νὰ ἀρχίζωμεν καὶ νὰ τελειώνωμεν τὰς ἐκ-
πομπὰς μὲ τὸ «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνην ἐν ἀνθρώποις
εὐδοκίαν».

«Ἀπὸ φυλακῆς πρωίας μέχρι βαθείας νυκτὸς» ἡ Ἐκκλησία νὰ μὴ ἀπο-
κάμῃ διδάσκουσα καὶ νοουθετοῦσα, κατὰ μίμησιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «Νυ-
κτὸς καὶ ἡμέρας οὐκ ἐπαυσάμην ἓνα ἕκαστον ὑμῶν νοουθετῶν μετὰ δακρύων».

Μὲ τὸ σύστημα τῆς ἡχοληψίας διὰ τοῦ μαχητοφώνου εἶναι εὐκολώτατον
νὰ ὁμιλοῦν οἱ θεολόγοι μας διὰ ποικίλα θέματα, θρησκευτικά, ἐκκλησιαστικά,
πνευματικά, ἀσκητικά, ἀπολογητικά, ἀντιαιρετικά καὶ ἐθνικά. Νὰ μεταδί-
δωνται Ὁρθροί, Ἑσπερινοί, θεῖαι Λειτουργίαι, δι' ὅσους δὲν δύνανται δεδικοι-
λογημένως νὰ προσέλθουν εἰς τοὺς Ἱ. Ναοὺς τῆς Ἑνορίας των.

Κάθε ἡμέραν, ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ, ὁ πιστὸς ἢ ὁ δίψυχος, ἀντὶ
νὰ πέρνῃ τὰ μπουζούκια καὶ τὰ νοσηρὰ ἐλαφρὰ τραγούδια τῶν διαφόρων Ρα-
διοσταθμῶν, δύναται νὰ ἀκούῃ ὑπέροχες προσευχὰς τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς θαυ-
μαστοὺς βίους τῶν Ἀγίων τῆς ἡμέρας ἐν συνόψει καὶ ᾠδὰς πνευματικὰς ἀπὸ
τὴν ὕμνολογίαν των. Οὕτω νὰ ἀγιάζεται καὶ τὸ σπῖτι καὶ κάθε χῶρος ποὺ
ἀκούγεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ αἶνοι καὶ αἱ δοξολογίαι του καὶ οἱ πιστοὶ
νὰ ἀναχωροῦν διὰ τὰς ἐργασίας των εἰρηνικοὶ καὶ μὲ πνευματικὰς ἐμπνεύσεις.

Ἡ Ἐκκλησία «τὰ πάντα τοῖς πᾶσι».

Ἐὰν «τὸ θεῖον ἑξομοιοῦται ταῖς ἡμετέραις διαθέσεσι», κατὰ τὸν ἅγιον
Γρηγόριον Νύσσης, διατί καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ τὰ
«πάντα τοῖς πᾶσι»; Διατί νὰ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν καλύβην τοῦ πτωχοῦ, νὰ μὴ
παρηγορήσῃ τοὺς ἐν φυλακαῖς, τοὺς «ἐν μετάλλοις», τοὺς ἀσθενεῖς κατὰ τὸ σῶ-
μα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν; Διατί νὰ μὴ γίνῃ φύλαξ ἄγγελος εἰς πάντα ἀνθρώπον
ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, «ἐξομοιουμένη ταῖς ἡμετέραις διαθέσεσι» καὶ ἀνάγ-
καις; Νὰ γίνῃ λόγος διὰ τὸν νοῦν, ἀγάπη διὰ τὴν καρδίαν, ἄρτος διὰ τὸ σῶμα;

Πῶς ὁ Κύριος εἰσῆρχετο εἰς οἰκίας ἁμαρτωλῶν, ἐδέχετο ὑπὸ πορνῶν δά-
κρυα, περιποιήσεις ὑπὸ τελωνῶν, κατεφίλει ἀσώτους καὶ εὐσπλαγχνίζετο ἐπὶ
τὸν ὄχλον;

Οὕτω καὶ ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει διὰ τοῦ ἐπινοήματος τῆς ἀνθρωπίνης σκέ-
ψεως, τοῦ Ραδιοφώνου — τὸ ὁποῖον τώρα τελεῖ, κατὰ τὸ μέγιστον αὐτοῦ μέρος,
εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σατανᾶ — νὰ εὐρίσκεται εἰς ἀμεσωτέραν καὶ διαρκεστέ-
ραν ἐπαφὴν μὲ τὰ πνευματικά της τέκνα. Εἰς τὰ παιδία νὰ δίδῃ «γάλα», εἰς
τοὺς μεγάλους, εἰς ἄλλους μὲν «λάχανα» εἰς ἄλλους δὲ «στερεὰν τροφήν» καὶ
εἰς τοὺς τελείους «σοφίαν». Εἰς τοὺς πτωχοὺς νὰ διδάσκῃ ὑπομονὴν καὶ τὸν

μακαρισμόν τοῦ Κυρίου, εἰς τοὺς ἀσθενεῖς εὐχαριστίαν ἐν ταῖς ὁδύναϊς, εἰς τοὺς πλουσίους νὰ διδάσκῃ συμπάθειαν πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ ὅτι ὁ πλοῦτος δὲν ἀνήκει εἰς αὐτούς, ἀλλὰ εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας, εἰς τοὺς πενθοῦντας καὶ κλαίοντας νὰ φέρῃ παρηγορίαν, εἰς τοὺς ἐν φυλακαῖς νὰ διδάξῃ, ὅτι ἡ ἐνταῦθα φυλακὴ εἶναι ἀσθενῆς ὑποτύπωσης τῆς αἰωνίου ἐκείνης διὰ τοὺς κακῶς ζῶντας. Νὰ ἀπειθυνθῇ πρὸς τοὺς ἀθέους, ὑπεραπολογουμένη τῶν ἀληθειῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ διὰ συστηματικῆς ἀπολογητικῆς, εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων ἐκθέτουσα τὰς ὕγιεις ἀρχὰς περὶ φιλοσοφίας καὶ λογοτεχνίας, εἰς τοὺς καλλιτέχνας, ἀναλύουσα τοὺς κανόνας περὶ τοῦ ἀληθοῦς κάλλους, εἰς τοὺς αἰρετικούς νὰ ἐξαγγέλλῃ τὴν Ὁρθοδοξίαν...

Ἡ Ἐκκλησία ἀποταμιεύει εἰς τοὺς κόλπους τῆς ὅλας τὰς ἀληθείας περὶ Θεοῦ καὶ κόσμου καὶ κόσμων καὶ σοφίας καὶ γνώσεως καὶ τέχνης. Μὲ τὴν συναίσθησιν τῆς θείας καταγωγῆς καὶ φύσεώς τῆς νὰ μὴ πύσῃ διακηρύττουσα αὐθεντικῶς «Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον» καὶ ὡς «Θεοῦ δύναμιν καὶ σοφίαν».

Εἶναι ἀσυγχώρητον, ὅτι μέχρι σήμερον ἡ Ἐκκλησία δὲν ἐξεμεταλλεύθη αὐτὸ τὸ σπουδαῖον μέσον, διὰ τοῦ ὁποῖου νὰ διεξάγῃ τὸν κατὰ τοῦ σατανᾶ πόλεμον πρὸς σωτηρίαν τῶν τέκνων τῆς. Τουλᾶχιστον τώρα, «νὰ μὴ δώσῃ ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς καὶ ἀνάπausιν τοῖς κροτάφοις τῆς», ἕως οἷον ἀποκινήσῃ Ραδιοσταθμόν, διὰ νὰ ἀκούεται ἡ φωνὴ τῆς «ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν» ἐν μέσῳ τῆς τρομακτικῆς ζάλης καὶ συγχύσεως τοῦ κόσμου. Ἰδοὺ στάδιον, λοιπόν, εὐγενοῦς καὶ θείας ἀμύλλης, εὐρυτάτης σημασίας ἀγάπης πρὸς Θεὸν καὶ τὸν πλησίον.

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιατῆς
Χριστούγεννα 1962 - Ἅγιον Ὄρος

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ. Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ ὁσιωτάτου Μοναχοῦ Θεοκλήτου «Ἡ Ὁρθοδοξία καὶ τὸ Βατικανόν» (Παραλειπόμενα), ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας παρερσήφισαν δύο λάθη ἀλλοιοῦντα τὴν ἔννοιαν τοῦ κειμένου. Οὕτω,

ἀντὶ τοῦ: «δὲν εὐνοοῦμεν», σελὶς 368, τρίτη παράγραφος, νὰ γραφῇ «εὐνοοῦμεν» ἄνευ τοῦ δέν. Ὡσαύτως ἀντὶ τοῦ «δοκίμους ἐπινοήσεις», σελὶς 374, δευτέρᾳ παράγραφος, νὰ γραφῇ «ἀδοκίμους...».

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Μᾶλλον δὲ κατέκριναν ἡμᾶς καὶ οὐκ ἔκριναν· κρίνειν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐξετάζειν καὶ ἐρευνᾶν, ἵνα ἐκ τῆς τοιαύτης ἐρεῦνης εὐρεθῇ ἡ ζητούμενη ἀλήθεια. Κρίσις δὲ πῶς ἂν γένοιτο μὴ παρόντων τῶν ἐγκαλουμένων καὶ ἀπολογουμένων· ἡμᾶς δὲ κατέκριναν ἐκ τοῦ μονομεροῦς παρὰ πάντας τοὺς νόμους, καὶ τοὺς πολιτικοὺς καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικούς. (Κώδ. ω6, φ. 47)

— Ὁ θέλων ἐν ὑποταγῇ γενέσθαι καὶ εὐκολον σωτηρίαν εὐρεῖν, ἀπορρίπτει πάν-

τα τὰ ἑαυτοῦ θελήματα καὶ ἔσται ἐρημιτῶν ὑψηλότερος· εἰ δὲ ἰδιορρυθμῇ, ὁ νοῦς ἀκλιτος καὶ ὁ τράχηλος αὐτοῦ ὡς νεῦρον σιδηροῦν καὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ χαλκοῦν· ὁ οὖν φυλάσσων ἐντολὴν ἀγιάζεται καὶ λυτροῦται ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. Ἀργία, ὀκηρία, ραθυμία, μηδὲ ὀνομαζέσθωσαν ἐν τοῖς ἐπιθυμοῦσι σωθῆναι· διότι ἔργα τοῦ διαβόλου εἰσὶ καὶ τῶν δαιμόνων· ἔξ αὐτῶν γὰρ τίκεται ἀντιλογία, ἀνυποταξία, παρακοή, ἀκαταστασία κ.τ.λ. (Μεγ. Βασιλείου)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ἱαμβικά καὶ ἡρωελεγεῖα
εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

Εἰς τὸ αὐτό.

(56α)

Δεῦρο φῖλη κεφαλὴ πατρὸς αὐχένι ἀμφιπεσοῦσα,
δὸς καὶ ἐμῇ καρδίᾳ ἐπ' αὐχένι σφ' τάδε ρέξειν,
δάκρυ κατειβοίμην ¹⁾, ὥς τι ἐγὼ ζωοῖσι μέτειμι.

(56β)

Εἰς Ἰακῶβ εὐλογοῦντα τοὺς δύο υἱοὺς Ἰωσήφ
τῇ ἐναλλάξει τῶν χειρῶν αὐτοῦ θέσει πρὸς αὐτούς.
Οὕτως Ἰακῶβ εὐλογεῖς τοὺς ἐγγόνους,
δεικνὺς τὸν Ἐφραὶμ τοῦ Μανασσῆ βελτίω;
ὥς ἠδολογήθης Ἰσαὰκ τῷ πατρὶ σου,
τὸν πρῶτον αὐτάδελφον Ἡσαΐ πτερνίσας.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆς δύο ἥστην παῖδε Ἰωσήφ,
λοῖσθος Ἐφραὶμ, Μανασσῆς δὲ πρωτότοκος, μετὰ δέ σφιν
χεῖρες ἔσαν πάπποις ἐπ' ἀδελφῇ σι κάρη σι,
δεξιτερὴν δ' ἄρ' Ἐφραὶμ λάχ' ὃ γὰρ τύπος ἔπλετο πιστῶν.

Εἰς τὸν θάνατον Ἰακῶβ καὶ τὸν ἀνακομισμὸν
τοῦ σώματος αὐτοῦ πρὸς τὴν Χαναάν.

Θνήσκεις Ἰακῶβ ἐν τόποις Αἰγυπτίων,
ἀλλ' ἢ Χαναάν αὐτίς ἀπείληψέ σε,
ὃ γὰρ Ἰωσήφ τερματιῶν ²⁾ σου τὸν λόγον,
συνενταφιάζει σε τοῖς σοῖς πατράσιν.

Εἰς τὸ αὐτό.

Τίς ποθ' ὁ κλαυθμὸς ἄνωθεν ἐπὶ ἡέρα αἶρετ' ἀεικής,
τὸν δὲ νέκυν κλαίουσι περισταδόν ³⁾ υἱέες ἐσθλοί,
τίς δ' ὁ νέκυς; Ἰακῶβ. ποῖ δ' ἢ πόθεν ἵσταθ' ὁδεύειν;
Αἰγυπτὸν προλιπὼν Χαναήτην γαίαν ἰκάνει.

Τέλος τῆς Γενέσεως.

(57α)

ΕΞΟΔΟΣ

Εἰς τὴν ἐν τῷ πηλῷ καὶ τῇ πλινθίᾳ
ταλαιπωρίαν τῶν Ἑβραίων.

1) κατεῖβω=καταλείβω, σημαίνει καταστάζω, χέω· καὶ τὸ μέσον· κατεῖβομαι.

2) τερματιῶν· μετοχὴ μέλλοντος τοῦ ρ. τερματίζω=φέρω εἰς πέρας, τελειώνω.

3) περισταδόν· ἐπίρρημα=στέκοντες πέριξ (ὁλόγυρα).

Τῷ χθὲς Φαραὼ τῷ φιλισραηλίτῃ,
 ὁ νῦν Φαραὼ τὴν ἐναντίαν τρέχει.
 ὁ μὲν τὸ πᾶν σέσωκεν Ἑβραίων γένος,
 ὁ δ' αὐτὸ μᾶλλον ἐξολοθρεῦειν θέλει.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἐργοπόνοι παλάμαι Ἰουδαίων πολυμόχθων,
 νῦν μὲν ἐπὶ πλίνθοις καὶ ἐπὶ πηλοῖσι ποιεῖσθε,
 ὑστερον αὖθ' ὀλίγον μετὰ κύμβαλα παίζετε νίκας,
 ὅτ' ἐρυθρὰν περέοντες ἀτάσθαλον ἄγχει ἄνακτα.

Εἰς τὸ πρόσταγμα Φαραὼ

τὸ κελεῦον ταῖς ματαῖς τεχθέντων πρῶτα Ἑβραίων
 φονεύειν μὲν τὰ ἄρρενα, ζωογονεῖν δὲ τὰ θήλη.
 Θεὸς τὸν Ἀβραὰμ εὐλογεῖ καὶ πληθύνει,
 οὐ δ' ὦ Φαραὼ κτιννύεις ¹⁾ καὶ σμικρύνεις
 ταῖς ὀμφαλοτόμοις δὲ τιθήναις λέγεις,
 πᾶν ἀρσενικὸν θανατοῦν, κακῶς λέγεις.

Εἰς τὸ αὐτό.

Παιδοφόνους Φαραὼ Μωσῆς χέρας ἔκφυγεν οἶος,
 οἶος ἀπὸ βρεφῶν, ἡμὴν τύπος ἔπλετο Χριστοῦ
 ὃς παλάμην προφύγῃσι βρεφολέθοριον ἄνακτος,
 ἡνίκα σὺν βρεφέεσσι παλαιάτατος ἐν χθονὶ βάλῃ.

Εἰς τὴν γέννησιν Μωσέως καὶ ὅπως ριφέντα αὐτὸν ἐν τῷ ποταμῷ μετὰ θήβης
 εἶδεν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ περιεποιήσατο.

(57β)

Ὅρᾳς ἐκεῖνο τὴν θήβην; καὶ τὴν θήβην·
 ὁρῶ τὰ δ' ἐνδον οὐχ ὁρῶ, κρύπτει βρέφος,
 ὃ ναυαγεῖ μὲν ἄρτι τὴν σωτηρίαν,
 μικρὸν δ' ὅσον θάλασσαν ἐν ῥάβδῳ σχίσαι.

Εἰς τὸ αὐτό.

Δεῦρο φάτε πρόπολοι τί τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι
 πλαζομένην ρεεθροσιν θήβην, λάξεσθε ²⁾ αἱ αὖραι;
 λαζόμεθ' οἷγετ' ἀθρεῖτ' ἄφενος ³⁾ ρὰ οἱ ἔλπομεν ⁴⁾ εἶναι
 νηπίαχον τὸ δ' ἄνασσα· ἀτὰρ γέ μοι υἱὸς ἐσέεται.

Εἰς Μωσῆν κτείναντα τὸν Αἰγύπτιον καὶ ἐντῇ ἄμμῃ κρύπτοντα.

Μωσῆς Ἀβραὰμ σπέρμα, πλὴν οὐ ἐκ λίθου,
 ἀλλ' ἐκ ποταμῶν καὶ κραταῖδς ὡς λίθος,

1) κτιννυμι καὶ κτιννύω=κτείνω, φονεύω.

2) λάξομαι=λαμβάνω, πιάνω.

3) ἄφενος = κέρδος, εἰσόδημα, πλοῦτος, θησαυρός.

4) ἔλπω = βόσκω μὲ ἐλπίδας, ἐλπίζω.

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Π Ρ Ο Σ

Τὸν Διευθυντὴν τῆς ἡμερηίδος «Χριστιανικὴ Δημοκρατία»
κύριον Νικόλαον Ψαρουδάκη
Βασιλίσσης Σοφίας 84

Ἀμαρούσιον

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 127 φύλλον τῆς ἡμερηίδος σας, σελίς 2 γράφετε:

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Πρωθιερέως Κυρίλλου Πέτροβα ἱερατικοῦ Προϊσταμένου τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Πέτρου καὶ Παύλου ἐν Σικάγῳ Ἀμερική. «Λογικός, γραφικός καὶ ιστορικός ἔλεγχος τῶν ὑπὸ ἱερομονάχου Φιλοθέου Ζερβάκου κατὰ τοῦ Μεγάλου τῆς Ὁρθοδοξίας διδασκάλου Ἀποστόλου Μακράκη κατηγοριῶν καὶ ἀνασκευῇ αὐτῶν. Ἀθῆναι 1962».

Πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας καὶ πρὸς γνῶσιν ὑμῶν καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν μας χριστιανῶν τῶν ἀγαπώντων τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς γνῶσιν καὶ συμμόρφωσιν τοῦ Πρωθιερέως Κυρίλλου Πέτροβα, τοῦ Καθηγητοῦ Χρήστου Ἀδαμοπούλου καὶ τῶν λοιπῶν Μακρακιστῶν, παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ἀγάπην, ὅπως δημοσιεύσῃτε τὸ περιεχόμενον τῆς παρούσης μου ἐπιστολῆς.

Εἰς τὸ βιβλίον του ὁ Πρωθιερεὺς Κυρίλλος Πέτροβα ὅσα γράφει ἐναντίον

μου, εἶναι ὅλα ψευδεῖς κατηγορίαι, συκοφαντίαι καὶ ψευδοσοφιστεῖαι.

Τὸ ψεῦδεσθαι, τὸ ψευδοσοφιστεῦσθαι, τὸ ὑβρίζειν, τὸ κατηγορεῖν ψευδῶς, τὸ φθονεῖν, τὸ συκοφαντεῖν εἶναι προνόμιον τῶν Μακρακιστῶν. Τοῦτο τὸ προνόμιόν των τὸ ἔλαβον ὡς κληρονομίαν ἀπὸ τὸν Πατέρων καὶ διδασκάλων τους Μακράκην. Τὸ ἐδιδάχθησαν, τὸ ἐξέμαθον ἄριστα καὶ τὸ παραδίδουν διαδοχικῶς εἰς τοὺς νεωτέρους Μακρακιστάς.

Ἐγὼ δὲν ἐφοίτησα εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Μακράκη, οὔτε διδασκάλους ἔσχον Μακρακιστάς. Εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Μονῆς Λογγοβάρδας ποὺ ἐφοίτησα καὶ τοὺς ἀειμνήστους διδασκάλους, τοὺς ὁποίους μὲ ἠξίωσεν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ ἀποκητήσω καὶ νὰ συναναστραφῶ, Ἀλέξ. Παπαδιαμάντην, Ἀλ. Μωραϊτίδην, Μιχ. Γαλανόν, Κων. Διαλισμαῖν καὶ τοὺς πνευματικούς ἀγ. Πατέρας, Ἡλίαν Βλαχόπουλον, Εὐσέβιον Ματθόπουλον, Νεκτάριον Πενταπόλεως καὶ τελευταῖον, ὁ-

θέλεις ἰδέσθαι τὸ κράτος τοῦ Μωσέως,
βλέπον τὸν αἰγύπτιον ἐν τῇ φαρμάτῳ.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἄνδρες δύο μάρνασθον, ὁ μὲν γόνος ἔπλετο Ἰακώβ,
τὸν δ' Αἴγυπτος ἔφυσε· κορύσσετο δ' ἄγριος ἄρης
τοὺς δ' οὖν ὡς ἐνόησεν ἀγκλυτὸς αὐτίκα Μωσῆς,
λευρῇ ¹⁾ ὑπὸ φαρμάτῳ τὸν ἐναντίον ἔθετο κακτάς ²⁾.

1) λευρὸς = ἐπίπεδος, ὁμαλὸς (ἐπίπεδος ἄμμος).

2) κάτανε· ἐπικῶ· ἀντὶ κατέτανε· γ' ἐν. πρῶς. τοῦ ἀορ. β' τοῦ κατακτείνω=φονεύω.

τε ἦλθον εἰς τὴν Μονήν, τὸν Ἱερόθεον Βοσυνιώτην, ἐδιδάχθην νὰ λέγω τὴν ἀληθειαν, τὴν ὁποίαν ἔμαθον καὶ τὴν ὁποίαν ἐπὶ 50 ἔτη ὡς πνευματικὸς καὶ κήρυξ τοῦ θείου λόγου διδάσκω καὶ γράφω νὰ λέγουν οἱ ἀδελφοί μας χριστιανοί.

Εἰς τὸ βιβλίον μου «Αἱ πλάναι τοῦ Μακράκη ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐλεγχόμεναι», τὸ ὁποῖον συνέγραψα καὶ ἐξέδωκα ἐν Ἀθήναις τὸ 1957, ἐπρόσεξα νὰ μὴ γράψω τι ἔξω τῆς ἀληθείας. Διότι πιστεύω ὅτι «ὁ λαλῶν τὸ ψεῦδος ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστὶ», καὶ ὁ Κύριος ἀπολεῖ πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος.

Γράφω εἰς τὸ Α' Κεφάλαιον ὅτι ὁ Μακράκης εἶχε μὲν πλάνας, ἀλλ' εἶχε καὶ καλά. Κατ' ἀρχὰς τῆς παρουσίας του ἐκήρυττε μετὰ πίστεως τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἐκαυτηρίαζε τὴν κακίαν. Ἐπολέμησεν εἰς τὰς ἡμέρας του, ὡς ἄλλος οὐδεὶς, τὴν μασσωνίαν καὶ τὴν σιμωνίαν.

Ἀλλὰ ἀντὶ νὰ ταπεινωθῇ καὶ εὐχαρίστησῃ τὸν Θεὸν διὰ τὰ χαρίσματα ποὺ τοῦ ἔδωκε, διότι «πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθεν ἐστὶ καταβαίνον ἐκ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων», ὑπερηφανεύθη ὡς ἄλλος ἑωσφόρος καὶ εἶπε καὶ ἔγραψε εἰς τὴν Ἀπολογία του, ὅτι ἡ καρδιά του καὶ τὰ αἰσθήματά του συγκρινόμενα μὲ τὰ αἰσθήματα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἴσα καὶ ὅμοια κατὰ πάντα, εἶναι ἰσόχριστος. (Ἀπολ. Μακράκη σελ. 45).

Βαβαὶ τοῦ ὕψους τῆς ὑπερηφανείας! Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ δι' αὐτῶν καὶ εἰς ἡμᾶς: «ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διατεταγμένα νὰ λέγητε ὅτι ἀχρεῖοι δοῦλοι ἔσμεν». Ὁ ἴδιος διὰ νὰ ἡμᾶς διδάξῃ τὴν ταπεινώσιν ἔλεγεν εἰς τὸν νομικὸν «τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὶ εἰς ὁ Θεός». Ὁ Πατριάρχης

Ἀβραάμ, ὅστις ἠξιώθη νὰ συνομιλῇ μὲ τὸν Θεόν, ἔλεγεν ἑαυτὸν «γῆν καὶ σποδόν». Τὸ αὐτὸ ἔλεγε καὶ ὁ δικαιότερος καὶ ἀγιώτερος τῶν ἄφ' ἡλίου ἀνατολῶν Ἰώβ. Ὁ Προφητάναξ Δαβὶδ ἔλεγεν ἐαυτὸν «σκώληκα καὶ οὐκ ἄνθρωπον», «κητιώδης...» (Ψαλμ. κα' 72). Ὁ ἀγιώτερος πάντων τῶν ἀνθρώπων, ὁ τίμιος Πρόδρομος, συγκρίνων ἑαυτὸν μὲ τὸν Χριστόν, δὲν ἔλεγεν «ἐρχεται ὁ ἴσος κατὰ πάντα μὲ ἐμέ», ἀλλ' «ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμι ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ» (Λουκ. γ' 16). Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, ἔλεγεν ἑαυτὸν «ἐκτιρωμα», «ἐλάχιστον τῶν Ἀποστόλων» καὶ «πρῶτον τῶν ἁμαρτωλῶν» (Α' Κορ. ιε' 8, Α' Τιμ. α' 15). Ὁ δὲ Μακράκης, τελείως παραφρονήσας, ἔλεγεν ἑαυτὸν ἀνώτερον πάντων τῶν Προφητῶν, Ἀποστόλων, Μαρτύρων, Ὁσίων, Δικαίων καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἴσον κατὰ πάντα μὲ τὸν Χριστόν.

Καὶ ὁ μὲν ἑωσφόρος ὑπερηφανευθεὶς καὶ εἰπὼν ὅτι «ἔσομαι ὅμοιος τῷ Ὑψίστῳ», ἐκηρυκνίσθη ὡς ἀστραπὴ ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ. Καὶ ἀπὸ φωτεινὸς Ἀγγελος ἔγινε σκοτεινὸς διάβολος. Ὁ δὲ Μακράκης ὑπερηφανευθεὶς καὶ εἰπὼν ὅτι εἶναι ἰσόχριστος, ἐκηρυκνίσθη εἰς πλάνας καὶ αἱρέσεις. Καὶ ὁ μὲν ἑωσφόρος παρέσυρεν εἰς τὴν πλάνην καὶ τὴν ἀνταρσίαν τὸ τρίτον τῶν ἀγγέλων, ὁ δὲ Μακράκης ὀλίγους τῶν μακρακιστῶν. Διότι οἱ πλεῖστοι, οἱ φρονιμώτεροι, συνετώτεροι καὶ διακριτικώτεροι, κατανοήσαντες τὴν ὑπερηφάνειάν του, τὰς ψευδοπροφητείας καὶ πλάνας του, ἀποσκορακίσαντες ταύτας καὶ συμβουλευσάντες τοῦτον νὰ τὰς ἀναγνωρίσῃ καὶ μετάνοήσῃ, μὴ δυνηθέντες νὰ πείσωσιν αὐτόν, ἀπεχωρίσθησαν τούτου καὶ συνετάχθησαν τῇ Ὁρθοδόξῳ

Ἐκκλησίᾳ.

Ὑπερηφανευθεὶς ὁ Μακράκης ὡς οὐδεὶς ἄλλος καὶ ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ὅστις «ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν», ἤρχισε νὰ καυχᾶται ὅτι εἶναι ἐρημνευτὴς τῶν Γραφῶν εἴπερ τις καὶ ἄλλος καὶ νὰ ὑβρίζῃ καὶ νὰ κατηγορῇ τοὺς ἁγίους Πατέρας ὡς πεπλανημένους, προκατελιγμένους, ἀπερισκέπτους, προληπτικούς, παραλογιζομένους, φάσκοντας καὶ ἀντιφάσκοντας (Ἴδε Ἀπολογία Μακράκη σελ. 242, 244, 246, 248, 251, 252, 268, 288). Διότι ἔλεγον καὶ ἐφρόνουν ὅτι, ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἄυλος, λογικὴ, νοερά, ἀφθαρτος, ἀθάνατος καὶ δὲν ἐσυμφώνουν μὲ τὴν νέαν του διδασκαλίαν καὶ ἐφεύρεσιν ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἄνους, ἄλογος, ὁμοία τοῦ κτήνους, θνητὴ, χοϊκὴ καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸν χοῦν (αὐτόθι 27, 60).

Ἐπειδὴ δὲ οἱ τότε καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς ὀρθόδοξοι, ἤλεγξαν τὰς περὶ ψυχῆς κακοδοξίας τοῦ Μακράκη, καθὼς καὶ οἱ ἀποχωρίσαντες ἀπ' αὐτοῦ πρόφην ὁπαδοὶ του, διὰ τὴν νὰ μὴ τοῦ φύγουν ὅλοι καὶ τὸν ἀφίσουν εἰς τὰ κράτα τοῦ λουτροῦ, τί μεθοδεύθη ὡς πεπονηρευμένος; Σοφισθεὶς ὑπὸ τοῦ σοφιστοῦ τῆς κακίας ἔλεγεν εἰς τοὺς ἐναπολειφθέντας μαθητάς του «Σεῖς, ὦ μαθηταί μου, οἱ ὅποιοι πρὶν εἰσθε δισύνθετοι καὶ τώρα πὺ πιστεύσατε εἰς τὸ τρισύνθετον, τὴν νέαν μου διδασκαλίαν καὶ ἐγίνατε ἐκ δισυνθέτων τρισύνθετοι, σεῖς εἰσθε μάρτυρες. Ἐχετε θάρρος καὶ ἐλπίδα, διότι σεῖς ὡς πιστοὶ θὰ δοξασθῆτε. Εὐρισκόμενοι εἰς τὴν γῆν, θὰ ἀκούσητε φωνὴν ἀπὸ τοὺς οὐρανούς· ἀνάβητε ὧδε, καὶ σὺν τῇ φωνῇ θὰ σᾶς ἀρπάσῃ νεφέλη φωτεινὴ νὰ σᾶς ἀναβιβάσῃ εἰς τοὺς οὐρανούς, ὅποτε ἐκεῖθεν θὰ κατέλθετε μετὰ

δυνάμει καὶ δόξῃ»..

Ταῦτα ἔλεγεν εἰς τοὺς ὁπαδούς του. Εἰς δὲ τοὺς Ἀθηναίους διὰ νὰ τοὺς φοβίσῃ καὶ ἀσπασθοῦν τὸ τρισύνθετον ἔλεγεν. «Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σωφρονήσατε, μετανοήσατε.... σεισμὸς μέγας ἀπειλεῖ τὴν πόλιν ὑμῶν, διότι καταδιώκει καὶ περιφρονεῖ τοὺς ἀναστάντας μάρτυρας καὶ κωφεύει εἰς τὰς φωνὰς καὶ διαμαρτυρίας αὐτῶν. Ὁ σεισμὸς θὰ κρημνίσῃ τὸ πλεῖστον τῶν νεοκτίστων οἰκιῶν καὶ θὰ ἀποκτείνῃ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ 70 χιλιάδες θὰ μείνουν 63 χιλιάδες» (Ἐρμην. Ἀποκαλύψεως ὑπὸ Μακράκη σελ. 301 - 306).

Ἄλλ' οὔτε φωνὴ ἠκούσθη οὐρανόθεν· ἀνάβητε ὧδε, οὔτε νεφέλῃ ἐφάνη οὔτε σεισμὸς ἐγένετο. Ὅταν δὲ αἱ Ἀθῆναι ἀπὸ 70 χιλ. ἔφθασαν 140 χιλ. πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μακρακιστὰς ἀπεσκήρτησαν, ἰδόντες ὅτι ὁ διδάσκαλός των ἦτο ψευδοπροφήτης καὶ τοὺς ἐπλάνα, καθότι καὶ αἱ ἄλλαι ἔξ προφητείας του, α' περὶ θεραπείας τοῦ ποδός του, β' περὶ ἐθνικοῦ θριάμβου, γ' περὶ κατεξουσιασέως Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, δ' περὶ προσανατολίου κατακτίσεως διὰ τοῦ πολιτικοῦ Συλλόγου του, ε' περὶ πανεπιστημίου κοσμοκρατορίας τῶν μαθητῶν καὶ ὁπαδῶν του, στ' περὶ ἀναχωρήσεως ἐκ τῆς Ἑλλάδος τοῦ Βασιλέως Γεωργίου διὰ τὴν Δανίαν, καταργήσεως τοῦ ἀντιχρίστου Μωάμεθ καὶ κατάληψις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ μακρακιστῶν τρισυνθέτων κ.λ.π., ὅλαι ἀπεδείχθησαν ψευδεῖς.

Ὅταν εἶδον τὰς ἀνωτέρω πλάνας καὶ τὰς ὑποσχέσεις, τὰς ὁποίας μόνος του ὁ ἴδιος ὁ Μακράκης ἀναφέρει εἰς τὴν Ἀπολογίαν του, εἰς τὴν Ἐρημνεσίαν τῆς Ἀποκαλύψεως καὶ εἰς τὰ ἄλλα βιβλία του, τὰς ὁποίας ἐστηλίτευσαν οἱ Καθηγηταὶ τῆς Θεολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

μίου καὶ περισσότερον οἱ ἀποχωρήσαντες ὁπαδοί του, ἰδίως δὲ ὁ Ἀρχιμ. Εὐσέβιος Ματθόπουλος καὶ Κωνστ. Διαλησμάς Λυκειαρχῆς, ἐπληροφορήθην δὲ καὶ εἶδον ὅτι τινὲς τῶν Μακρακιστῶν τὸν θεοποι- οῦν καὶ παραδέχονται τὰς πλάνας του, ἀ- ναμνησθεὶς τῶν ἐν Εὐγγελίοις λόγων τοῦ Κυρίου «ἐγερεθήσονται ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται καὶ πλανήσωσιν εἰ δυ- νατὸν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς» καὶ τοῦ Ἀπο- στόλου Πέτρου «Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευ- δοπροφήται ἐν τῷ λαῷ, οἵτινες παρεισά- ξωσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, ταῦτα λέγω ἀ- ναμνησθεῖς, ὡς πνευματικὸς Πατήρ, ἡ- θέλησα νὰ ἀσφαλίσω τὰ πνευματικὰ μου τέκνα, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς μοι ἔδωκε, νὰ προσέχουν νὰ μὴ πλανηθῶσιν ἀπὸ τοὺς ψευδοπροφήτας καὶ ψευδοχρίστους, ἀλλὰ νὰ ὠφελήσω καὶ τοὺς μακρακιστάς, μή- πως ἰδόντες τὴν ἀλήθειαν πεισθῶσιν, ὅτι ὁ διδάσκαλός των ἦτο ἀληθῶς ψευδόχρι- στος, ψευδοπροφήτης καὶ ψευδοδιδάσκα- λος. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἔγρα- ψα τὸ βιβλίον «Αἱ πλάναι τοῦ Μακράκη ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐλεγχόμεναι» καὶ τὸ ὁ- ποῖον σᾶς ἀποστέλλω διὰ νὰ ἰδῇτε καὶ τὰς λοιπὰς πλάνας τοῦ Μακράκη. Παρα- καλῶ ἀφοῦ τὸ ἀναγνώσετε μετὰ προσο- χῆς καὶ προσευχῆς, χωρὶς καμμίαν προ- κατάληψιν, ἐκφέρετε τὴν δικαίαν κρίσιν.

Τὸ βιβλίον τοῦτο ὅταν τὸ εἶδον οἱ μα- κρακισταί, ἀντὶ νὰ μὲ εὐχαριστήσουν, νὰ δοξάσωσι τὸν Θεὸν καὶ ἀποβάλωσι τὰς πλάνας τοῦ Μακράκη καὶ μετανοήσωσι, τοὐναντίον, ἐταράχθησαν, ἐθορυβήθησαν, ἐφρύαξαν καὶ συμβούλιον ποιήσαντες εἴ- πον ἐν ἑαυτοῖς: Τί ποιήσωμεν τῷ Φιλο- θέῳ, ὅτι μᾶς ἐχάλασε τὸν διδάσκαλόν μας: Ἡμεῖς τὸν πιστεύαμεν ὅτι εἶναι ἴ- σος μὲ τὸν Χριστὸν καὶ ἐκεῖνος τὸν ἀ- πέδειξε ψευδόχριστον· ἡμεῖς τὸν πιστεύα- μεν ὡς ἀληθῇ προφήτην καὶ ἐκεῖνος τὸν

ἀπέδειξε ψευδοπροφήτην Καὶ ὀλίγον δια- σκεψάμενοι εἶπον: Ἐγνώμεν τί ποιή- σωμεν. Ὁ διδάσκαλος ἡμῶν εἶναι τις τὸν ἤλεγχε ἢ τὸν συνεβούλευε ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανος ἀλλὰ ταπεινός, δὲν πρέπει νὰ φρογῇ ἐναντία ἀπὸ ἐκεῖνα πού ἐθέσπισαν καὶ ἐδογματίσαν οἱ ἅγιοι Πα- τέρες, τότε ἐκεῖνος διὰ νὰ τοὺς ταπεινώ- σῃ, νὰ τοὺς φοβίσῃ νὰ μὴ τὸν ἐλέγχουν, τοὺς ὕβριζε χυδαιότατα καὶ καπηλικώτα- τα, τοὺς ἠτεῖλει μὲ σεισμούς, μὲ κολά- σεις· τοῦτο καὶ ἡμεῖς θὰ ποιήσωμεν. Ἄς ὑβρίσωμεν χυδαιότατα τὸν Φιλόθεον, ὅτι ἡμάρτησε θανασίμως πὺρ κατηγόρησε τὸν ἰσόχριστον διδάσκαλόν μας, τὸν εἶπε ψευδόχριστον, ψευδοπροφήτην, ψευδοδι- δάσκαλον, νὰ τὸν ἀπειλήσωμεν δὲ καὶ μὲ σεισμόν, ὅπως ὁ διδάσκαλός μας ἠτείλη- σε τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἃς εἴπωμεν ὅτι ἡ προφητεία τοῦ διδασκάλου μας περὶ σειμοσκοτωμοῦ ἀνεβλήθη, ἔμεινε τότε ἀτέλεστος καὶ θὰ γίνῃ τώρα νὰ καταπλα- κώσῃ τὸν Φιλόθεον καὶ ὅσους δὲν πι- στεύουν τὸν διδάσκαλον ὡς ἴσον μὲ τὸν Χριστόν, δὲν πιστεύουν τὸ τρισύνθετον.

Ἐξέλεξαν τὸν Μακρακιστὴν Χρηστον Ἀδαμόπουλον καὶ ἀνέθεσαν αὐτῷ νὰ δη- μοσιεύσῃ κατ' ἐμοῦ τὰς ὕβρεις καὶ συ- κοφαντίας ἐκεῖνας, ἃς μετεχειρίζετο ὁ διδάσκαλός των ἐναντίον ἐκείνων ὅσοι τὸν συνεβούλευον νὰ μετανοήσῃ.

Ἐγέμισε τὴν φυλλάδα του ὁ Ἀδαμό- πουλος μὲ ὕβρεις, μὲ κατηγορίας ψευ- δεῖς, μὲ συκοφαντίας διὰ νὰ ἀρέσῃ τοῖς Μακρακισταῖς καὶ τῷ Μακράκη, Ἑλπί- ζων, ἴσως, ὅτι ἐπειδὴ ἡ προφητεία τοῦ Μακράκη, κατὰ τοὺς Μακρακιστάς, περὶ ἀνυψώσεώς του εἰς οὐρανοὺς ἐπὶ νεφε- λῶν ἀνεβλήθη, δὲν ἔγινε τότε, θὰ γίνῃ τώρα εἰς τὰς παρούσας ἡμέρας καὶ θὰ ἀνέβαινε καὶ αὐτὸς ἐπὶ νεφελῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐνόμισαν οἱ ἀνόητοι Μακρακισταὶ καὶ ὁ ἀνοητότερος Ἀδαμόπουλος, ὅτι θὰ ἐφοβούμεν καὶ θὰ ἐξήτουν συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Μακράκην καὶ τοὺς Μακρακιστάς.

Ἄλλ' ἐματαιώθησαν αἱ ἐλπίδες καὶ προσδοκίαι αὐτῶν καὶ συνέβη τὸ ἐναντίον.

Τὸν Ἀδαμόπουλον διὰ τὴν ἀσέβειάν του, τὰς ὕβρεις καὶ συκοφαντίας, τὰς ὁποίας ἔγραψεν ἐναντίον μου, μὴ σεβασθεὶς οὔτε τὸ γῆρας μου, οὔτε τὴν ἱερωσύνην, τὴν ὁποίαν ἔλαβον ἐκ Θεοῦ καὶ τὸ χάρισμα τῆς πνευματικῆς Πατρότητος, οὔτε ἐσκέφθη ὅτι ἐπανειλημμένως εἶχεν εἰς ἐμὲ ἐξομολογηθῆ, ὥς εἰς πνευματικόν του Πατέρα. Ὅλα τὰ περιεφρόνησεν ὁ ἀσύνετος καὶ ἀσυνείδητος καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐτιμώρησεν ὁ Θεός. Ἀλλὰ δὲν ἐτιμώρησε τὸν ἴδιον τὸν ἐνοχον, τὸν ἁμαρτωλόν. Ἐπαίδευσεν τὸ τέκνον του, τὸ ἁθῶν, διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ τὸ ρητὸν τοῦ σοφοῦ Παροιμιαστοῦ «ἁμαρτίαι γονέων παιδεύουσι τέκνα». Ἐπαίδευσεν τὸ τέκνον του διὰ νὰ φέρῃ εἰς συναίσθησιν τὸν πατέρα καὶ ὁμολογήσῃ τὴν ἁμαρτίαν καὶ ἀσέβειάν του. Ὅταν εἶδε τὸ τέκνον του νὰ βασανίζεται, νὰ ὑποφέρῃ, νὰ κινδυνεύῃ εἰς θάνατον καὶ ἐπειδὴ τῷ εἶπε κληρικός τις ἐνάρετος, θεοφοβούμενος, ἴσως ὁ π. Αὔγουστίνος, ὅτι διὰ νὰ σωθῇ τὸ τέκνον του πρέπει νὰ μοὶ ζητήσῃ συγχώρησιν διότι μὲ ἐλύπησε, τότε, ὅτε τὸ τέκνον του εὗρίσκετο εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ θανάτου καὶ οἱ ἱατροὶ τὸν ἀπῆλπισαν, τηλεφωνικῶς καὶ κλαίων, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ συγγενοῦς του εὐλαβεστάτου κ. Βασ. Ζιόμπολα μοὶ ἐζήτησε συγχώρησιν καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ προσευχηθῶ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ τέκνου του. Ἐγὼ ἐπειδὴ ἐδιδάχθην νὰ συγχωρῶ τοὺς ἐχθρούς μου καὶ νὰ εὐχῶμαι

ὑπὲρ τῶν μισούντων καὶ ἀδικούντων με, τὸν συνεχώρησα καὶ ἀγρυπνίαν καὶ παρακλήσεις ἐτέλεσα καὶ λειτουργίας ὑπὲρ διασώσεως τοῦ τέκνου του καὶ εἰς τὴν Αἴγινα μετέβην καὶ παρεκάλεσα τὸν ἁγίον Νεκτάριον, ὅστις ἔλαβε παρὰ Θεοῦ τὴν χάριν τοῦ ἰᾶσθαι τὰς νόσους τῶν ἀσθενῶν νὰ θεραπεύσῃ τὸ ἀσθενὲς καὶ κινδυνεῦον τέκνον του, τὸ ὁποῖον, ὥς ἐκ θαύματος, διὰ τὰς προσευχὰς καὶ τὴν πίστιν τῆς μητρὸς του, χάριτι Θεοῦ καὶ πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν Ἁγίων διεσώθη ἐκ τοῦ θανάτου, ὅχι τελείως ὑγιές, ἴσως διότι ἡ μετάνοια τοῦ πατρὸς του δὲν ἦτο τελεία.

Οἱ Μακρακισταὶ ἀφ' οὗ εἶδον ὅτι δὲν ἐφοβήθη τὰς φωνὰς τῶν καὶ ἀπειλὰς, τὰς ὕβρεις καὶ συκοφαντίας ποὺ ἔγραψεν ὁ Ἀδαμόπουλος ἐναντίον μου, ὑπερασπίζων τὸν ψευδόχριστον, ψευδοπροφήτην καὶ ὑβριστὴν τῶν ἁγίων Πατέρων, Μακράκην, καὶ ὅτι ἐστράφη ὁ πόνος εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν, ἐσιώπησαν ὀλίγον, ἔκαμαν ὑπομονήν. Ἄλλ' ἐξηντλήθη τέλος ἡ ὑπομονή τῶν καὶ ἀφίσαντες τὸν Ἀδαμόπουλον νὰ κλαίῃ τὰς συμφορὰς του, ἐξέλεξαν ἄλλον Μακρακιστὴν, ὁμόφρονά τῶν, τὸν Πρωθιερέα Κύριλλον Πέτροβα καὶ ἔγραψε νέον βιβλίον μὲ τὰς ἰδίας κατηγορίας, ὕβρεις, ψευδοσοφιστείας καὶ συκοφαντίας, τὰς ὁποίας ἔγραψεν ὁ διδάσκαλός τῶν Μακράκης ἐναντίον τῶν ἐλεγχάντων καὶ συμβουλευσάντων αὐτὸν μὲ ἀγάπην νὰ τὰς ἀφίσῃ καὶ μετανοήσῃ τὰς ἰδίας ποὺ ἔγραψεν ὁ Ἀδαμόπουλος μὲ τινὰς προσθήκας, καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ συνεδρίου τῶν Μακρακιστῶν.

Ἄλλ' ὁ ἀνόητοι, ἀσύνετοι καὶ ἀφρονες Μακρακισταὶ. Ἵνα τί ἀγαπᾶτε μεταίολητα καὶ ζητεῖτε ψεῦδος! Πῶς τολμάτε καὶ λέγετε τὸ ψεῦδος ἀλήθειαν καὶ τὴν ἀλήθειαν ψεῦδος! Πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι ὁ

διδάσκαλός σας δὲν ἦτο ἰσόχριστος, δὲν ἦτο ἀληθὴς προφήτης, δὲν ἦτο ἀνώτερος τῶν ἁγίων Πατέρων! Ἄλλ' ἦτο ἀληθῶς ψευδόχριστος, ψευδοπροφήτης, ὕβριστὴς τῶν ἁγίων Πατέρων! Πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι μὲ τὰς ψευδοσοφιστείας σας δὲν θὰ δυνηθῇτε νὰ ἀποκαταστήσετε ἰσόχριστον, ἀληθῆ προφήτην, ἀνώτερον τῶν Ἀγίων! Πῶς οὐ κατανοεῖτε ὅτι ὅσα γράφω εἰς τὸ βιβλίον μου «Αἱ πλάναι τοῦ Μακράκη ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐλεγχόμεναι» εἶναι ὅλα ἀληθῆ; Τὰ ἔγραψα ἐν συνειδήσει καθαρᾷ καὶ ἐν φόβῳ Θεοῦ; Καὶ ὅτι ὅσα καλὰ εἶπε καὶ ἔγραψεν ὁ Μακράκης κατὰ τῆς σιμωνίας καὶ τῆς Μασσωνίας τὰ ἐπῆνεσα, ἀλλ' ὅσα κατακυριευθεὶς ὑπὸ τῆς θεομισήτου ἑωσφορικῆς ὑπερηφανείας εἶπεν ὅτι εἶναι ἴσος μὲ τὸν Χριστὸν κατὰ πάντα, ὅτι αἱ προφητεῖαι τοῦ ἦσαν ἀληθεῖς, ὅτι οἱ Μακρακισταὶ πατέρες ὑμῶν καὶ ὅσοι ἐκ τῶν νῦν εἰσθε ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του, ὅτι ἀνῆλθετε ἐπὶ νεφέλῃς εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ὅτι ἔγινε σεισμὸς εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐκρήμυνε τὸ πλεῖστον τῶν νεοκρίστων οἰκιῶν καὶ ἐθανάτωσε τὸ δέκατον τῆς πόλεως καὶ ἔμειναν μόνον 63 χιλιάδες, ὅλα ἀπέδειξα ψευδῆ, διότι ἐὰν ἔλεγα ὅτι ἔγιναν, εἶναι ἀληθῆ, τότε θὰ ἤμουν ψεύστης, ὅμοιος ὑμῶν. Πῶς οὐ κατανοῆτε ὅτι ὑβρίζοντές με, κατηγοροῦντες ψευδῶς, συκοφαντοῦντες ἀπὸ φθόνου καὶ κακίας, διότι εἶπα τὴν ἀλήθειαν, ὅτι δὲν ἀνεβήκατε εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καθὼς σᾶς προσεφῆτευσεν ὁ διδάσκαλός σας, ἁμαρτάνετε θανασίμως, καὶ ἐὰν δὲν ἀνακαλέσητε τὰς κατ' ἐμοῦ ψευδεῖς συκοφαντίας σας δημοσίως καὶ ὁμολογήσετε ὅτι ὅσα εἶπατε ἔκατ' ἐμοῦ εἶναι ψευδῆ, θὰ εἰσθε ἀσυγχώρητοι καὶ ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι;

Ἀνόητοι, ἀναίσθητοι, ἀσυνεῖδητοι, ὕβρισταὶ καὶ συκοφάνται Μακρακισταί, τί μὲ ὑβρίζετε, κατηγορεῖτε ψευδῶς καὶ

συκοφαντεῖτε; Τί δὲ μὲ καλεῖτε προδότην; Ψεῦδεσθε ἀναισχύντως καὶ ἀσυνειδήτως. Ἐγὼ δὲν εἶμαι προδότης.

Πάτερ Πέτροβα, γράφεις εἰς τὸ βιβλίον σου, ὅτι ἐσταύρωσα τὸν διδάσκαλόν σου Μακράκην. Πῶς ἐτόλμησες ἄθλιε νὰ πλάσης τοιοῦτο χονδροειδέστατον ψεῦμα! Μὲ εἶδες μὲ τὰ μάτια σου ὅτι τὸν ἐσταύρωσα; Ἐγὼ ὅταν ἔζη ὁ Μακράκης δὲν τὸν εἶδα, ἀλλ' οὔτε καὶ τὴν ὥρα ποὺ ἀπέθνησκε! Ἐὰν φανιάζεσαι, ὅτι ἐπῆγα εἰς τὸν Ἄδη καὶ τὸν ἐσταύρωσα, καὶ αὐτὸ ἀκατανόητον ψεῦδος, διότι οὔτε ἐπῆγα οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάγω. Ἐὰν πάλιν ἐπιμένεις ὅτι τὸν ἐσταύρωσα καὶ πιστεύεις, ὅτι εἶναι ἴσος μὲ τὸν Χριστόν, ἔπρεπε νὰ ἀναστηθῇ τριήμερος ὡς ὁ Χριστός· ἔλα στὰ μυαλά σου! Ἄφες τὴν πλάνην καὶ τὸν φθόνόν! Ἐγὼ οὐτε προδότης εἶμαι οὔτε ἐσταύρωσα τὸν Χριστὸν οὔτε ἄλλον ἄνθρωπον. Εἶμαι φίλος τοῦ Θεοῦ, καθὼς δηλοῖ καὶ τὸ ὄνομά μου, Φιλόθεος. Ἐπὶ 70 ἔτη δουλεύω τὸν Θεόν. Ἀπὸ ἡλικίας 7 ἐτῶν εἶχον ἀφοσιωθῇ καὶ ἀφιερωθῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸν Θεόν. Ἠγάπησα τὸν Θεὸν περισσότερον ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τοὺς γονεῖς μου, τοὺς ὁποίους ἀφῆκα καὶ ἠκολούθησα τὸν Χριστόν. Ἐπὶ 50 σχεδὸν ἔτη περιῆλθον πολλὰς πόλεις, χώρας καὶ νήσους τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνατολῆς ἐξομολογῶν καὶ κηρύττων χωρὶς μισθὸν ὑλικόν, θεωρῶν ὡς μισθόν μου πραγματικόν, ἀληθινόν, μέγιστον νὰ ὠφελήσω ἕσω καὶ μίαν μόνην ψυχὴν, ἣς ἀντάξιος οὐκ ἔστι ὅλος ὁ κόσμος. Νὰ ἀρπάσω ψυχὰς ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, ἀπὸ τὴν κακίαν καὶ νὰ τὰς ὀδηγήσω εἰς τὴν ἀρετὴν, ἀπὸ τὸν διάβολον καὶ νὰ τὰς προσφέρω εἰς τὸν Χριστόν. Ἠγάπησα, ἀγαπῶ καὶ θὰ ἀγαπῶ τὸν Θεὸν τόσον ὥστε τὸν παρακαλῶ νὰ μὲ ἀξιῶσιν νὰ ἀποθά-

νω διὰ τὴν ἀγάπην του, διὰ τὴν ἀγάπην τῶν πνευματικῶν μου τέκνων καὶ ἀδελφῶν μου καὶ αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν μου καὶ δι' ἐσᾶς τοὺς Μακρακιστὰς τοὺς μισοῦντάς με, ὅπως Ἐκεῖνος ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἐχθρῶν του, οἵτινες ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ.

Ταῦτα λέγω οὐχὶ καυχώμενος, διότι ἐὰν καυχῶμαι ἔσομαι ἄφρων, ἀλλὰ διὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι δὲν εἶμαι προδότης, ἀλλ' εἶμαι φίλος Χριστοῦ, ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς καὶ διὰ τοῦτο καθ' ἐκάστην ἐσπέραν παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας μου ὅσας ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ἄχρι τῆς παρούσης ὥρας ἐποίησα, νὰ συγχωρήσῃ καὶ τὰς ἁμαρτίας ὅλων τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ δώσῃ καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς ὅλους ἀληθινὴν μετάνοιαν καὶ ἀξιῶση μακαρίου τέλους καὶ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Ἦγάπησα καὶ ἀγαπῶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, πάσης φυλῆς, παντὸς ἔθνους, πάσης ἡλικίας, τάξεως καὶ καταστάσεως, ἀκόμη καὶ αὐτοῖς τοὺς ἐχθρούς, μισοῦντάς, ὀνειδίζοντας καὶ ἀδικοῦντάς με, διότι οὕτως ἐδιδάχθην ἀπὸ τὸν οὐράνιον διδάσκαλον καὶ καθηγητὴν μου Θεὸν καὶ ἀπὸ τὸ σχολεῖον τοῦ Χριστοῦ νὰ ἀγαπῶ οὐχὶ μόνον τοὺς ἀγαπῶντάς με, ἀλλὰ καὶ τοὺς μισοῦντάς με καὶ ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως (Ματθ. ε' 44).

Ἄν θέλετε νὰ μὲ πιστεύσητε ἀγαπῶ καὶ ὑμᾶς τοὺς Μακρακιστὰς ἐπειδὴ ψευδῶς μὲ κατηγορεῖτε καὶ ὑβρίζετε καὶ μὲ τὰς ψευδεῖς ὕβρεις καὶ κατηγορίας σας μὲ κάνετε μακάριον. «Μακάριοι, εἶπεν ὁ Κύριος, ἔστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι καὶ διώξωσι καὶ εἰπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἔνεκεν ἐμοῦ. Χαίρειτε καὶ ἀγαλλιᾶσθε ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρα-

νοῖς» (Αὐτ. ε' 11). Ἐὰν δὲ γεμίσετε ὅλον τὸν κόσμον μὲ βιβλία γράφοντες συκοφαντίας, ψευδεῖς κατηγορίας κατ' ἐμοῦ καὶ ἐὰν πείσετε ὅλον τὸν κόσμον νὰ σᾶς πιστεύσῃ, ἔτι πλεῖον θὰ μὲ εὐχαριστήσετε, θὰ μὲ κάμετε ἔτι μακαριώτερον. Καὶ ὅσον περισσότερο ὑμεῖς μὲ μισεῖτε καὶ ὑβρίζετε, τόσον περισσότερο ἐγὼ θὰ σᾶς ἀγαπῶ. Καὶ ἐὰν εἶχα χρήματα θὰ σᾶς ἐπλήρωνα διὰ τὸν κόπον σας, διότι κοπιᾶτε πού μὲ ὑβρίζετε, πού μὲ κατηγορεῖτε, ἐξοδεύετε χαρτί, μελάνι, καιρόν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἔχω, πτωχὸς καὶ πένης εἰμί, ὃ ἔχω ἐκεῖνο σᾶς δίδω. Ἐχω τὴν ἀγάπην τὴν ὁποῖαν ὁ Θεὸς μοὶ ἔδωκε, διότι πολλάκις τοῦ τὴν ἐξήτησα καὶ μοῦ τὴν ἔδωκε δωρεάν, χάρισμα. Θὰ σᾶς ἀγαπῶ λοιπὸν καὶ θὰ χαίρωμαι διὰ τὸ καλὸν πού μοῦ προξενεῖτε, μὲ τὰς ψευδεῖς κατ' ἐμοῦ κατηγορίας, ὕβρεις καὶ συκοφαντίας. Θὰ λυποῦμαι μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας καὶ θὰ παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ σᾶς φωτίσῃ, νὰ γνωρίσετε τὰς πλάνας τοῦ διδασκάλου σας Μακράκη καὶ τὰς ἀποσκορακίσετε, ὅπως τὰς ἐγνώρισαν καὶ τὰς ἀπεσκοράκισαν, οἱ ὄντως ἀληθῶς ἅγιοι Πατέρες, Ἱεροθέος Μητρόπουλος Μητροπολίτης Πατρῶν, Ἡλίας Βλαχόπουλος, Εὐσέβιος Ματθόπουλος Ἱεροκλήρυκες, Διαλησμάς καὶ ἄλλοι πολλοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, τοὺς ὁποίους ὑμεῖς πλήρεις δόλου, ψεύδους, φθόνου καὶ κακίας ὑβρίζετε καὶ συκοφαντεῖτε, τοὺς ὁποίους ἔπρεπε νὰ μιμηθῇτε, νὰ ἀφίσετε τὴν Μακράκειον πλάνην καὶ νὰ παρακολέσητε νὰ μεσιτεύσουν πρὸς τὸν Κύριον, νὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ὑπερηφανείας, τοῦ φθόνου, τῆς μνησικακίας, τοῦ ψεύδους, τῆς συκοφαντίας καὶ τῆς Μακρακείου πλάνης.

Παύσατε λοιπόν, φίλοι Μακρακισταί, τὴν γλῶσσαν σας ἀπὸ κακοῦ καὶ τὰ χεῖ-

λη σας τοῦ λαλῆσαι δόλον. Μετανοήσατε, ζητήσατε συγχώρησιν πρῶτον ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ δευτέρον ἀπὸ τοὺς ἁγίους Πατέρας Ἱερόθεον Μητρόπουλον, Ἡλίαν Βλαχόπουλον, Εὐσέβειον Μιθόπουλον, οἱ ὅποιοι κατανόησαντες τὰς πλάνας τοῦ διδασκάλου Μακράκη καὶ συμβουλευσάντες αὐτὸν νὰ τὰς ἀναγνωρίσῃ καὶ μετανοήσῃ καὶ μὴ δυνηθέντες νὰ πείσωσιν αὐτὸν ἀπεχωρίσθωσαν. Ζητήσατε συγχώρησιν ἀπὸ τὸν αἰόδιμον Διαλησμάν, τὸν ὅποιον τόσον λυγρῶς κατηγορήσατε καὶ ἐσυκοφαντήσατε. Ὁ ὁποῖος τόσῃν ἀγάπῃν ἔδειξε πρὸς τὸν πρῶτον διδάσκαλόν του Μακράκην καὶ τόσας προσπάθειάς μετεχειρίσθη νὰ τὸν πείσῃ νὰ ἀφίσῃ τὰς πλάνας του καὶ νὰ μετανοήσῃ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπέμενεν εἰς αὐτάς, τοῦ ἔγραψε· «ὁ δὲ παράνομος διδάσκαλος οὐκ ἠβουλήθη συνιέναι!» Ζητήσατε συγχώρησιν ἀπὸ ὅλους τοὺς ζῶντας, τοὺς ὁποίους ψευδῶς κατηγορήσατε, διότι ἐστηλίτευσαν τὰς πλάνας τοῦ Μακράκη. Ζητήσατε συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Ἀ)ντην τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» κ. Σχοινᾶν, τὸν ὅποιον κατηγορεῖτε διότι σέβεται καὶ τιμᾷ τὸν πνευματικόν του Πατέρα καὶ δὲν τὸν ὑβρίζει καὶ καταφρονεῖ ὥς ὁ Ἀδαμόπουλος καὶ ὑμεῖς, οἱ ὅποιοι οὐδένα σέβεσθε, οὔτε ἱερωσύνην, οὔτε Ἀγίους, μόνον τὸν Μακράκην, τὸν ὅποιον λατρεύετε ὥς ἰσόχριστον, ὥς προφήτην καὶ ὥς ἀνώτερον πάντων.

Κατηγορεῖτε τὸν κ. Σχοινᾶν ὅτι καταφέρειται ἐναντίον τοῦ νέου ἑορτολογίου καὶ ὅτι ἤνοιξε πυρὰ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ κ. Σχοινᾶς δὲν εἶναι ἐνάντιος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Εἶναι φίλος τῆς Ἐκκλησίας καὶ μὲ τὰς ἀσθενεῖς του δυνάμεις ὑπερασπίζεται τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις τῶν ἁγίων Πατέρων. Καταφέρειται ἐναντίον τῶν καινοτόμων καὶ πολεμίων τῶν πα-

τριαῶν παραδόσεων, τῶν ζητούντων νὰ διαιρέσωσι καὶ σχίσωσι τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ καταργήσουν τὰς παραδόσεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποῖαν μίαν Ἀγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν μᾶς παρέδωκαν οἱ ἅγιοι Πατέρες οἱ συγκροτήσαντες τὰς ἐπτὰ Οἰκουμενικὰς Συνόδους καὶ πολλοὶ προβατόσχημοι λυκοποιοιμένες μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου των, ἔσχισαν καὶ διήρσαν εἰς πολλὰς Ἐκκλησίας. Αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν ποῦ μᾶς παρέδωκαν οἱ ἅγιοι Πατέρες μας καὶ τὰς παραδόσεις, ἃς μᾶς παρέδωκαν, πρέπει ὅλοι μὲ ἀγάπην καὶ συμφωνίαν νὰ ἀγωνισθῶμεν καὶ ὑπερασπισθῶμεν ἐναντίον παντὸς πολεμίου.

Αἰδεσιμώτατε κ. Πέτροβα,

Σὲ ἐξέλεξεν ἡ Σύνοδος τῶν Μακρακιστῶν καὶ σὲ διώρισε Πρόεδρον τοῦ δικαστηρίου νὰ ἀπαλλάξῃς τὸν Μακράκην τῶν ὑπ' ἐμοῦ κατηγοριῶν καὶ συκοφαντιῶν, νὰ τὸν ἀποκαταστήσῃς εἰς τὸ πρῶτον του ἀξίωμα ἰσόχριστον, ἀληθῆ προφήτην καὶ διδάσκαλον ἀνώτερον τῶν ἁγ. Πατέρων, διότι τὸν ἐκρέμνισα, τὸν ἐχάλασα, τὸν ἀπέδειξα ψευδόχριστον, ψευδοπροφήτην, ὑβριστὴν τῶν ἁγίων Πατέρων; Ἐκάθισας ἐπὶ καθέδρας τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων καὶ ἐπὶ θρόνου Μακράκη, ἐδέχθης προθύμως τὸ ἀξίωμα τοῦ δικαστοῦ καὶ κριτοῦ, ἐπειράθης διὰ ψευδοσοφιστεῶν, ψευδολογιῶν, συκοφαντιῶν, νὰ ἀθωώσῃς τὸν διδάσκαλόν σου Μακράκην καὶ ἐμὲ νὰ καταδικάσῃς εἰς αἰώνιον κόλασιν; Καὶ ἐνόμισες ὅτι ἀποκατέστησας τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των; Ἀλλὰ ἡ ἀπόφασίς σου κ. Πέτροβα, Δικαστὰ καὶ Κριτά, εἶναι ἄκυρος, καθότι τὸ δικάζειν καὶ καταδικάζειν εἶναι δικαίωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ οὐχὶ τῆς συνόδου τῶν μακρακιστῶν λαϊκῶν. Τὸ δὲ νὰ διορίζῃ

ἡ σύνοδος τῶν Μακρακιστῶν δικαστὴν εἶναι παράνομον. Ἄλλὰ τὸ νὰ δέχεσαι σὺ κ. Πέτροβα διορισμὸν δικαστοῦ καὶ νὰ κάθῃ ἐπὶ θρόνου δικαστοῦ καὶ νὰ κρίνῃς καὶ νὰ με καταδικάζῃς εἰς αἰώνιον κόλασιν, αὐτὸ εἶναι ἄνω ποταμῶν, εἶναι ἔξωφρενικόν, εἶναι νὰ σὲ κλαίῃ τις. Ποῦ ἠκούσθη ἄνθρωπος κληρικὸς νὰ ἀρπάσῃ καὶ νὰ σφετερισθῇ τὸ ἀξίωμα τοῦ μόνου ἀπροσποληίτου Δικαστοῦ καὶ Κριτοῦ, τοῦ μέλλοντος κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς καὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ πρὶν τῆς κρίσεως νὰ ἐκφέρῃ ἀποφάσεις;

Στοχάσου, ἀγαπητέ, εἰς ποῖον ὄλισθον, εἰς ποῖον κρημνὸν ὑπερφηφάνειας σὲ ἐκρήμυνεν ὁ μακρακισμὸς. Ἐτόλμησες νὰ δικάσῃς ἐμὲ διότι λέγω τὴν ἀλήθειαν. Ἔγινες καὶ ἐοὺς ἰσόχριστος ὡς τὸν Μακράκη καὶ ἐτόλμησες νὰ με καταδικάσῃς εἰς τὴν κόλασιν.

Εἶχον δίκαιον οἱ ἀείμνηστοι Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης, ὅστις εἶπεν (ὅτε ἔζη) τοὺς Μακρακιστάς, ὅτι εἶναι ἀσπίδες κωφαὶ βύβουσαι τὰ ὦτα αὐτῶν καὶ τελευταῖον τοὺς εἶπε: νὰ εἰσθε ἐξωρισμένοι, ὁ δὲ σοφὸς Γαλανὸς τοὺς ὠνόμαξε δαιμονιζομένους τῶν Γαδαρηνῶν. Ἐγὼ δὲ σᾶς χαρακτηρίζω ὡς βατράχους κοάζοντας. Διότι καθὼς οἱ βάτραχοι παραμένοντες εἰς τὰ λιμνάζοντα ὕδατα κοάζουν, ἰδίως τὰς νύκτας, τοιουτοτρόπως καὶ ὑμεῖς οἱ Μακρακισταὶ παραμένοντες εἰς τὰ λιμνάζοντα ὕδατα καὶ τὴν νύκτα τῆς Μακρακείου πλάνης κοάζετε.

Γνωρίσατε καλῶς π. Πέτροβα καὶ συνέδριον τῶν Μακρακιστῶν, ὅτι τὰς φωνὰς σας καὶ τὰς ἐναντίον μου ἀπειλὰς σας τὰς θεωρῶ ὡς κοάσματα βατραχίων καὶ γαυγίσματα κυναρίων, τὰς δὲ ὕβρεις, λοιδωρίας, ψευδεῖς κατηγορίας καὶ συκοφαντίας καὶ τὰ οὐαί, τὰ ὁποῖα ἀρμό-

ζουν μόνον εἰς σᾶς, τὰ θεωρῶ ὡς ἐπαίνους, ἐγκώμια καὶ μακαρισμούς. Σᾶς ὑπερευχαριστῶ διὰ τὰς ὕβρεις καὶ τὰς λοιδωρίας σας.

Ἄλλ' ἐπειδὴ γνωρίζω ὅτι αἱ ψευδεῖς κατηγορίαι καὶ συκοφαντίαι ξανθοὺς δὲν τὰς ἀνακαλέσῃ ὁ ἄνθρωπος δὲν συγχωρεῖται, μένει ἀσυγχώρητος, διὰ νὰ μὴ ἀποθάνετε καὶ μένετε ἀσυγχώρητοι, σᾶς συμβουλεύω ὡς Πνευματικὸς Πατήρ, ἐπειδὴ σᾶς ἀγαπῶ καὶ διψῶ τὴν σωτηρίαν σας νὰ ἀνακαλέσετε δημοσίως ὅσας ὕβρεις, συκοφαντίας, ψευδεῖς κατηγορίας εἶπατε ἐναντίον μου καὶ ἐναντίον τῶν ἀειμνήστων Πατέρων Ἱεροθέου Μητροπούλου Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν, Ἡλίας Βλαχοπούλου, Εὐσεβίου Ματθοπούλου τῶν Ἱεροκηρύκων, Διαλησμά κ.λ.π. τῶν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων καὶ ἐν χώρᾳ τῶν ζώντων εὐρισκομένων, ἔτι καὶ τῶν ζώντων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, οὓς ἀπὸ φθόνου καὶ κακίαν κατηγορήσατε καὶ ὅταν τὰς ἀνακαλέσετε καὶ μετανοήσετε εὐλκρινῶς καὶ ζητήσετε συγχώρησιν νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι θὰ λάβετε ταύτην. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου εἶναι ἄδηλος, σπεύσατε. Μὴ ἀναβάλετε μήπως ἐπελθὼν ὁ θάνατος ἀναχωρήσετε ἀμετανόητοι καὶ ἀσυγχώρητοι. Τότε θὰ μετανοήσετε ἀλλὰ ἡ μετάνοια δὲν θὰ σᾶς ὠφελήσῃ.

Ὡσαύτως διὰ νὰ λάβετε τελείαν τὴν συγχώρησιν πρέπει νὰ ἀποβάλετε τὰς πλάνας τοῦ Μακράκη. Νὰ μὴ πιστεύετε ὅτι ὁ Μακράκης ἦτο ἴσος μετὸν Χριστὸν κατὰ πάντα. Νὰ πιστεύσητε ὅτι ἀπὸ τὴν στιγμήν ποὺ ἐφαντάσθη ὅτι εἶναι ἴσος μετὸν Χριστόν, ἐπλανήθη, ἐγινε ψευδόχριστος. Ἀπὸ τὴν στιγμήν ποὺ ἐκαυχῆθη ὅτι ἦτο ἐρμηνευτὴς τῶν Γραφῶν εἶπερ τις καὶ ἄλλος, καὶ ὕβριζε τοὺς ἁγίους Πατέρας ὅτι ἐπλανήθησαν, ὅχι,

ἀλλ' ἐπλανήθη αὐτὸς ὡς ὑπερήφανος καὶ ἔγινεν αἰρετικός.

Εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστιν μᾶς ὠδήγησαν οἱ θεῖοι Πατέρες, οἱ ταπεινόφρονες καὶ οὐρανόφρονες, οἱ ἀρεαγεῖς καὶ ἀπόρητοι στύλοι τῆς Ἐκκλησίας, οἱ πολύφωτοι ἀστέρες τοῦ νοητοῦ στερεώματος, τὰ μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου καὶ οὐχὶ ὁ Μακράκης. Ὁ Μακράκης σᾶς ὠδήγησεν εἰς τὴν πλάνην. Παύσατε νὰ πιστεύετε ὅτι ὁ Μακράκης εἶναι ἀληθὴς προφήτης, καὶ ὅτι αἱ προφητεῖαι του ἀνεβλήθησαν, εἶναι ἀτέλεστοι καὶ θὰ τελειωθῶσι. Νὰ παύσετε νὰ πιστεύετε ὅτι θὰ ἀκούσετε φωνὴν οὐρανόθεν, ἀνάβητε ὧδε, καὶ ὅτι θὰ σᾶς ἀρπάσῃ νεφέλη νὰ σᾶς ἀναβιβάσῃ. Διότι ἐὰν ἐπιμένετε εἰς τὴν τοιαύτην πλάνην, ἐπόμενον εἶναι νὰ ἀκουσῇτε ἐναντίαν φωνὴν λέγουσαν, καταβῆτε ὧδε εἰς τὸν ἄδην, διότι ἐπιστεύσατε εἰς τὸν ψευδοπροφήτην. Νὰ παύσετε νὰ παραδέχεσθε ὅσα ἐνάντια τῶν Ἀγίων Πατέρων καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐφρόνει ὁ διδάσκαλός σας Μακράκης.

Ἐντροπή σας ἐπίσης εἶναι νὰ φέρετε μαρτυρίας ξένων, Διαμαρτυρομένων καὶ Δυτικῶν αἰρετικῶν, νὰ ἀποφανθοῦν, ὅτι μόνα τὰ συγγράμματα τοῦ Μακράκη εἶναι σοφὰ καὶ ἀληθῆ. Μόνον ὅποιος διαβάξῃ τὰ συγγράμματα τοῦ Μακράκη θὰ σωθῇ. Ἐν οὐδενὶ ἄλλῳ ἐστὶ σωτηρία εἰμὴ ἐν Μακράκῃ. Λεῖπεται νὰ στείλετε μερικὰ ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ σοφοῦ σας, ψευδοχρίστου, ψευδοπροφήτου, ὑβριστοῦ τῶν Ἀγίων καὶ ψευδοδιδασκάλου σας καὶ εἰς τὸν Πάπαν τῆς Ρώμης νὰ ἀποφανθῇ καὶ ἐκεῖνος. Καὶ ἐὰν ἀποφανθῇ ὅτι ὁ διδάσκαλός σας εἶναι ἀλάθης καὶ ἀληθὴς προφήτης, τότε χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ Ἄδῃ. Τότε νὰ ἐλπίζετε ὅτι θὰ

ἐκπληρωθοῦν ὅλαι αἱ προφητεῖαι τοῦ διδασκάλου. Θὰ καταλάβετε τὴν Κωνσταντινούπολιν θριαμβευτικῶς. Τότε ὅλοι μαζὺ μὲ τὸν Πάπαν ὡς ἀλάθητον καὶ ἐκείνον, ὅμοιον τῷ διδασκάλῳ σας, θὰ ἀνέλθετε ἐπὶ νεφελῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς· ἀλλ' ἀληθῶς θὰ κατέλθετε ἐν τῷ Ἄδῃ ἐὰν μὴ μετανοήσετε καὶ ἀποβάλλετε τὰς πλάνας σας. Ἐνταῦθα ἀρμόζει δι' ὑμᾶς ἡ λαϊκὴ παροιμία: ἐὰν δὲν μὲ πιστεύῃς ῥώτησε καὶ τὸν μπάρμπα μου τὸν ψεύστην νὰ μάθῃς τὴν ἀλήθειαν. Καλύψατε τὰ πρόσωπά σας, ἐντραπήτε ὀλίγον, κλαύσατε διὰ τὴν ἀγνωσίαν καὶ ἀπερισκεψίαν σας, μετανοήσατε, κλαύσατε τὴν ἁμαρτίαν σας καὶ διὰ νὰ σᾶς συγχωρηθῇ τὸ ἁμάρτημά σας, νὰ φέρετε εἰς τὰ βιβλία σας μαρτυρίας, διὰ τὰς πλάνας τοῦ διδασκάλου σας, τὴν ἰσοθεΐαν, τὴν σωματοψυχίαν, τὴν θνητοψυχίαν, τὰς ψευδοπροφητείας κ.λ.π. τοὺς κατωτέρω ὁρθοδόξους ἀξιοπίστους ἄνδρας. Ἀκούσατε οὖν καὶ σύνετε ὦ Μακρακισταί. Συμφέρον τῆς ψυχῆς σας εἶναι νὰ ὁμολογήσητε τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ εἴπητε τί φρονοῦν περὶ Μακράκη οἱ ἡμέτεροι ὁρθόδοξοι Καθηγηταί τοῦ Πανεπιστημίου ἀείμνηστοι Ν. Δαμαλάς, Ζήκος Ρώσσης, Διομ. Κυριακός, Ν. Καλογεράς, ἡ τότε Ἱερὰ Σύνοδος, οἱ Καθηγηταί τῆς Θεολογίας Νεστορίδης, Μαρτίνος, Μακρῆς, ὁ Ὀσιολογιώτατος Μοναχὸς Δανιὴλ Σμυρναῖος, οἱ κατανοήσαντες καὶ ἐλέγξαντες ἰὰς πλάνας του καὶ ἀποχωρήσαντες πρόφην Μακρακισταί: Ἱερόθεος Μητρόπουλος Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν, Εὐσέβιος Ματθόπουλος καὶ Ἡλίας Βλαχόπουλος, οἱ Ἱεροκήρυκες, Θεοφανόπουλος, Σπυρ Γιαννουλέας οἱ Πρεσβύτεροι οἱ Κωνστ. Διαλησμάς, Μιχ. Γαλανός, Γ. Ἰωαννίδης, Ἀλέξ. Παπαδιαμάντης κ.λ.π. λαϊκοὶ καὶ κληρικοί, οἱ ἐτι ζῶντες Ἀρ-

χιμανδρίτης καὶ Ἱεροκλήρῳ Ἀθανάσιος Σφουγκατάκης Καθηγητὴς Ἀνωτ. Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου Πατρῶν, οἱ Ὅσιώτ. Ἀντώνιος Μουσιάκας, Θεόκλητος Διονυσιάτης καὶ τότε θὰ εἶσθε ἐν τάξει.

Δὲν σὰς ἀποτρέπω νὰ παραδέχεσθε ὅσα εἶπεν ἡ ἔγραψεν ὁ διδάσκαλός σας καὶ εἶναι σύμφωνα μὲ τοὺς ἁγ. Πατέρας καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας. Σὰς συμβουλεύω νὰ ἀποβάλετε ὅσα ἐναντία. Ὅταν τὰ ἀποβάλετε ὅπως τὰ ἀπέβαλον οἱ ἁνωτέρω ἀναφερόμενοι πρώην Μακρακισταὶ καὶ μετανοήσετε εἰλικρινῶς, τότε θὰ λάβετε τελείαν τὴν συγχώρησιν, τότε θὰ χαροποιήσετε τὸν Χριστόν, ὅστις θέλει καὶ ἀγαπᾷ τὴν εἰρήνην, τὴν συμφωνίαν καὶ ὁμόνοιαν, καὶ λυπεῖται διὰ τὰς διαιρέσεις, τὰς φιλονικίας, τὰς διαμάχας, τὰς ἔρις, τὰς διχοστασίας. Τότε θὰ λυπήσετε μόνον τὸν διάβολον καὶ τοὺς δπαδούς του.

Θέλω νὰ πιστεύσητε ὅτι αὐτὰ ποὺ σὰς γράφω, σὰς τὰ γράφω ἀπὸ ἀγάπην διότι θέλω νὰ σωθῇτε. Καὶ ἐὰν ἁνωτέρω σὰς ἤλεγξα, τοῦτο εἶναι ἴδιον τῶν καλῶν Πνευματικῶν, ποὺ ὡς Πατέρες καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἀγαποῦν πάντας τοὺς ἀνθρώπους ὡς τέκνα των καὶ ἔχουν καθῆκον ὅταν παρεκτρέπονται νὰ τὰ ἐπιπλήττουν, νὰ τὰ ἐλέγχουν, οὐχὶ ἐκ μίσους ἄλλ' ἐξ ἀγάπης· νὰ τὰ ὠφελήσιν, νὰ τὰ διορθώσιν, «ἔλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον» μᾶς παραγγέλλει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Ἐπόμενος τῇ νοουθεσίᾳ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου σὰς ἤλεγξα, σὰς ἐπετίμησα, τώρα σὰς παρακαλῶ καὶ σὰς νουθετῶ ἐξ ἀγάπης καὶ καθήκοντος κινούμενος, διψῶν τὴν ὠφέλειάν σας, τὴν σωτηρίαν σας. Παρακαλῶ λοιπὸν ὑπακούσατε εἰς ὅσα ἐξ ἀγάπης καθαρᾶς σὰς γράφω. Μὴ μὲ παραξηγήσητε καὶ ἐκτραπήτε εἰς κακίαν καὶ ὕβρεις καὶ κατηγορί-

ας, διότι ἐμὲ δὲν θὰ βλάψετε, θὰ μὲ ὠφελήσετε πολὺ. Θὰ βλάψετε πολὺ τὸν ἑαυτὸν σας, τὴν ψυχὴν σας. Διότι φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Φοβερὸν τὸ μισεῖν, τὸ καταφρονεῖν, τὸ παρακούειν τοὺς Πνευματικοὺς Πατέρας. Διότι ἡ παρακοὴ ἡ πρὸς τοὺς Πνευματικοὺς Πατέρας μεταβαίνει εἰς τὸν ἴδιον τὸν Θεὸν «ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, ὁ δὲ παρακούων ὑμῶν ἐμοῦ παρακούει». Προσέξατε διότι ἡ ὑπακοὴ προξενεῖ ζωὴν, ἡ δὲ παρακοὴ θάνατον.

Εὐχομαι ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς νὰ σὰς φωτίσῃ ὁ Θεός, «ὁ φωτίζων πάντα ἀνθρώπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον», νὰ γνωρίσετε τὴν ἀλήθειαν, νὰ μετανοήσετε, νὰ ὑπακούσετε, διὰ νὰ ἀξιωθῇτε διὰ τῆς ταπεινώσεως, τῆς μετανοίας καὶ τῆς ὑπακοῆς, τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἧς ἀξιωθεῖμεν πάντες. Ἀμήν.

Μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης
καὶ εὐχῶν ἐγκαρδίων

ὁ Πνευματικὸς Πατήρ
Ἀρχιμ. Φιλόθεος Ζερβάκος

Υ. Γ. Κύριοι Μακρακισταί, μὲ κατηγορεῖτε, ὅτι εἶμαι ἀγρόματος· ἐγὼ δὲν ἐκαυχῆθην, ὅτι εἶμαι ἐγγράματος, ἐν οἷδα, ὅτι οὐδὲν οἶδα, οὐδὲν οἶδα εἰμὶ Ἱ. Χριστόν καὶ τοῦτον ἑσταυρωμένον, καὶ ἐν οἷδα, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, τοὺς ἀγραμμάτους καὶ ἀσόφους ἐξέλεξεν, ἵνα τοὺς ἐγγραμμάτους καὶ σοφοὺς καταισχύνη. Οἱ ἀγρόματοι μαθηταί, οἱ ψιράδες, ἐστήριξαν τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὠδήγησαν τὰ ἔθνη τὰ πεπλανημένα εἰς τὴν θεῖαν ἐπίγνωσιν. Οἱ ἐγγράματοι καὶ πολυμαθεῖς, Ὁριγένης, Ἀρειος, Εὐτύχιος, Νεστόριος, Διόσκουρος, Σαβέλιος, Σεβήρος καὶ πολλοὶ ἄλλοι παλαιοὶ καὶ νέοι, ἀκόμα καὶ Πάππαι καὶ Πατριάρχαι, Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, Μοναχοὶ καὶ λαϊκοὶ ἐπολέμησαν τὴν ὀρθόδοξον πί-

στιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὠδήγησαν πολλοὺς εἰς τὴν πλάνην. Ἐγὼ δ' ἀγράμματος μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐγνώρισα, ὅτι ὁ διδάσκαλος ὑμῶν Μακράκης δὲν ἦτο ἴσος κατὰ πάντα μὲ τὸν Χριστόν, ἦτο ὑπερήφανος, ἐγνώρισα ὅτι δὲν ἦτο ἀληθὴς προφήτης, ἀλλὰ ψευδοπροφήτης, ἐγνώρισα ὅτι δὲν ἦτο ἀληθὴς διδάσκαλος, ἀλλὰ ψευδοδιδάσκαλος, ὑβριστὴς τῶν ἁγίων Πατέρων, ὑβριστὴς καὶ πάντων ὅσοι τῷ ἔλεγον τὴν ἀλήθειαν. Ὑμεῖς οἱ μακρακισταὶ μὲ ὅλην σας τὴν πολυμάθειαν καὶ μὲ ὅλον ὅτι ἀπεδείχθη ψευδοπροφήτης διότι ἐνῶ ἐπροφήτευσεν ὅτι θὰ ἀκούετε φωνὴν οὐρανόθεν, ἀνάβητε ὧδε καὶ σὺν τῇ φωνῇ θὰ σᾶς ἤρπαζε νεφέλη νὰ σᾶς ἀνεβίβαζεν εἰς τὸν οὐρανόν, οὔτε φωνὴ ἠκούσθη, οὔτε νεφέλη μέχρι σήμερον ἐφάνη καὶ οὔτε καμμία ἐκ τῶν προφητειῶν του ἐπληρώθη, ὅλοι ἐψεύσθησαν καὶ ἀκόμη περιμένετε νὰ ἀκούσετε τὴν φωνήν;

Ἡ πολυμάθειά σας καὶ μᾶλλον ἡ υπερηφάνεια δὲν σᾶς ἀφῆκε νὰ γνωρίσετε τὴν ἀλήθειαν. Ὄταν ὁ Μακράκης, εὐρίσκετο ἐπὶ κλίνης ὁδύνης διὰ τὴν θλάσιν τοῦ ποδός του εἶχε νέον τινὰ Ὑδραῖον, ὀνόματι Παν. Κοντοπιθάρην, ὅστις τὸν ὑπηρετεῖ καὶ τῷ ἔλεγε μετὰ ταπεινώσεως: Διδάσκαλε νὰ φέρωμεν Ἰατρόν νὰ σὲ θεραπεύσῃ. Ὅχι, ἀπεκρίνατο ὁ ὑπερήφανος Μακράκης, οἱ Ἰατροὶ εἶναι ἀμαρτωλοὶ, θὰ μοῦ τὸ θεραπεύσῃ ἡ Παναγία τὴν ὁποῖαν εἶδα εἰς τὸν ὕπνον μου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Παναγία δὲν τὸν ἐθεράπευσεν ἡ δὲ σῆψις τοῦ ποδός ἐπροχώρει, πάλιν ὁ διακονητὴς του τὸν παρεκάλει μετὰ ταπεινώσεως: διδάσκαλε εἶπες ὅτι θὰ σὲ ἐθεράπευσεν ἡ Παναγία, ἀλλὰ δὲν σὲ ἐθεράπευσε, νὰ φέρωμεν Ἰατρόν; καὶ τοὺς Ἰατροὺς ὁ Θεὸς τοὺς ἀνέδειξε διὰ τὰς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ ὑπερήφανος διδάσκαλος δὲν ἐδέχθη

τὴν συμβουλὴν τοῦ ταπεινοῦ διακονητοῦ εἰπών: ἡ Παναγία ἀφῆκε νὰ μοῦ τὸ θεραπεύσῃ ὁ Υἱὸς της, ἀλλ' οὔτε ὁ Χριστὸς ὅστις ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται τὸν ἐθεράπευσε καὶ τότε ὁ ἀγράμματος διακονητὴς του μὲ θάρρος καὶ παρησίαν τὸν ἠλεγξε καὶ τῷ εἶπεν: Διδάσκαλε μάθε ἀπὸ ἐμὲ τὸν ἀγράμματον, ὅτι δὲν εἶσαι καλὰ, ἐπλανήθης. Τοῦτο εἶπε καὶ εἰς τοὺς τότε ἐπισκεφθέντας τὸν διδάσκαλόν των τότε ὄντας μακρακιστὰς Ἱεροθέον Μητροπόυλον, Εὐσέβιον Ματθόπουλον, Ἡλίαν Βλαχόπουλον Ἀρχιμανδρίτας καὶ εἰς ἄλλους λαϊκοὺς, νὰ ἡξεύρετε ἀγαπητοὶ ὅτι ὁ διδάσκαλος ἐπλανήθη, ἔχουν δίκαιον ὅσοι τὸν λέγουν αἰρετικόν· νὰ τὸν ἀφίσωμεν ἐφ' ὅσον ἐπιμένει εἰς τὰς πλάνας του καὶ δὲν θέλει νὰ μετανοήσῃ νὰ ταπεινωθῇ. Τὸν ἀριθμὸν 40 πρῶν μακρακιστὰ λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ, ἤκουσαν τὴν συμβουλὴν τοῦ ἀγράμματος ἀλλὰ ταπεινοῦ ἐκείνου Ὑδραίου καὶ ἐγκατέλιπον τὰς πλάνας τοῦ διδασκάλου καὶ τὸν διδάσκαλον τῆς πλάνης. Τὸ γεγονός τοῦτο ἤκουσα ἀπὸ τὸν ἴδιον Παν. Κοντοπιθάρην, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισα ἀπὸ τὸ ἔτος 1908 εἰς τὸν Βόλον, ὅστις, γέρον ὢν τότε, ἡσχολεῖτο εἰς τὴν ἀλιείαν, συνελάμβανεν ἰχθύας τοὺς ὁποίους διένειμε κρυφίως εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἦτο πτωχός, ταπεινός, περὶ ὅς, ἄκακος, ἀπλοῦς, ἀκέραιος. Τοῦτον ἐσέβοντο καὶ εἰμῶν πολλοὶ εὐσεβεῖς καὶ ἐκλεκτοὶ ἐγγράμματοι καὶ θεολόγοι καθὼς οἱ αἰμῆνηστοι Ἀδελφοί, Ζωγράφος Θεόδωρος θεολόγος καὶ Θεοδόσιος συμβολαιογράφος, Δ. Φιλίππου καὶ Κ. Χ' Ἰωάννου Ἱεροψάλται, οἱ εὐσεβέστατοι κ. Ἡλίας Μάρος, κ. Σωτ. Σχοινᾶς Δ'ντης «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» καὶ πολλοὶ ἄλλοι λαϊκοὶ ἀκόμη καὶ κληρικοὶ τὸν εἶχον ὡς Πατέρα των, τὸν ὀνόμαζον Παπτοῦν καὶ πολλοὶ ὠφελοῦντο ἀπὸ τὰς συμ-

Παύλου Μοναχοῦ Χοζεβίτου

Η ΔΞΙΑ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Μία φοβερά όπτασία

(Συνέχεια έκ τής σελ. 409 τοῦ κζ' έτους)

— "Αραγε δέν γνωρίζεις ότι έγώ είμαι Ἀρχιστράτηγος εἰς τό ἰδικόν σας μοναστήριον; ἀπεκρίθη ὁ ἀράπης.

— Ποῦ ἔχομεν ἡμεῖς στρατὸν ἐδῶ, εἰς καιρὸν θου ἡ Πατρίς εὐρίσκεται εἰς καλὴν εἰρήνην; ἠρώτησεν ὁ Ἠγούμενος. Εἰς ταῦτα ἀπεκρίθη ἐκεῖνος:

— «Γνώριζε, ότι έγώ είμαι ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν ἀόρατον στρατὸν τοῦ σκότους, διὰ νὰ πολεμῶμεν τὸ τάγμα τῶν μοναχῶν· ἐπειδὴ, ἐσεῖς, ἔταν δίδετε θρῶκον καὶ ὑπόσχουσιν τῆς μοναχικῆς ζωῆς, κηρύσσετε ἀ-

βουλὰς καὶ νουθεσίας τὰς ὁποίας μὲ πολλὴν σοφίαν, σύνεσιν καὶ διάκρισιν τοὺς ἔδιδε, καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι πολὺ ὠφελήθην καὶ ἐθαύμασα τὰς ἀρετὰς τοῦ καὶ ἰδίως τὴν ταπείνωσίν τοῦ. Βλέπετε ἀγαπητοὶ Μακροκισταί, ὅτι ἓνας ἀγράμματος ἀλλὰ ταπεινός, κατήσχυνε τὸν πολυμαθεῖ ἄλλ' ὑπερήφανον Μακράκη, ὅπως ὁ ἀγράμματος ἄλλ' ἀπλῶς ἀκέραιος, ἄκακος ἅγιος Σπυρίδων τὸν ἀσεβῆ καὶ παράφρονα πολυμαθεῖ Ἀρείον. Ταπεινωθῆτε καὶ ὑμεῖς πολυμαθέστατοι Μακροκισταί, μετανοήσατε, ἀφίσατε τὴν μακράκειον πλάνην, μιμηθῆτε τοὺς ἀνωτέρω Μακροκιστάς. οἳτινες ἤκουσαν τὴν συμβουλὴν τοῦ ἀγραμμάτου ἀλλὰ ταπεινοῦ ἀειμνήστου Κοντοπιθάρη. Ἀφήσατε τὸν ὑπερήφανον διδάσκαλον Μακράκη καὶ ἀκολουθήσατε τὸν Βασιλέα τοῦ Παντός τὸν Θεάνθρωπον Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ μάθετε ἀπ' αὐτοῦ τὴν προφῆτητα καὶ ταπείνωσιν καὶ οὕτως εὗρετε ἀνάπαυσιν εἰς τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

Ὁ Ἰδιος

ρατον πόλεμον ἐναντίον μας καὶ πολλὰς πληγὰς μᾶς προξενεῖτε μὲ τὰ πνευματικὰ σας θπλᾶ. Πολλὰς φορὰς ἡμεῖς φεύγομεν κατησχυμένοι, ἐπειδὴ μᾶς καίει ὡς πῦρ ἡ προσευχή σας. Ὅμως τώρα δέν ἔχομεν τόσον φόβον ἀπὸ σας, ἀφ' ἔτου ἀπέθανεν ὁ Ἠγούμενος Παῖσιος· ἐκεῖνος ἦτο φοβερός δι' ἡμᾶς· πολὺ ὑποφέραμεν ἀπὸ ἐκεῖνον καὶ πολλὰς καὶ βαρεῖας πληγὰς ἐλάβομεν. Ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἤλθεν αὐτός ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ὄρους μὲ 60 μοναχοὺς, ἐγὼ ἤμουν ἀπεσταλμένος μὲ 60.000 στρατιώτας διὰ νὰ πολεμῶμεν τὸ ἰδικόν τοῦ τάγματος· ὅσον καιρὸν ἔζησεν ἐκεῖνος, ἡμεῖς ἀνάπαυσιν δέν εἶχαμεν. Πόσους πειρασμοὺς, πόσας στενοχωρίας καὶ ζιζάνια δέν ἐπροξενήσαμεν καὶ μετεχειρίσθημεν ἐναντίον αὐτοῦ καὶ τῶν μοναχῶν τοῦ διὰ νὰ ὀλιγοψυχίσουν καὶ τοὺς κρημνίσωμεν, ἀλλὰ δέν κατωρθώσαμεν. Ἐν ὅσῳ ἔζη ὁ Ἠγούμενος, αἱ ἐπιθέσεις μας ἔμενον σχεδὸν πάντοτε ἄχρηστοι, ἐπειδὴ αὐτὸς ὠδηγοῦσε τοὺς μοναχοὺς εἰς τὸν ἀγῶνα μὲ πολλὴν ἐπιτηδειότητα καὶ τοὺς ἐνεψύχωνε μὲ τὸ παράδειγμα τῆς ζωῆς τοῦ καὶ τοὺς ἐνεδυνάμωνε μὲ τὰς πνευματικὰς συμβουλὰς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας.

Μετὰ τὸν θάνατόν τοῦ ὀλιγόστευσεν ὁ πόλεμος· διὰ τοῦτο ἐσηκώσαμεν ἀπὸ τὸ μέτωπον 10.000 στρατιώτας, οἱ ὅποιοι δέν εἶχον πλέον ἐργασίαν καὶ ἐμέναμεν μόνον 50.000. Δέν πέρασε πολὺς καιρὸς καὶ οἱ κανονισμοὶ τοῦ Ἠγουμένου Παΐσιου, ἤρχισαν νὰ μὴ φυλάσσονται μὲ ἀκρίβειαν. Οἱ μοναχοὶ διηρέθησαν εἰς κόμματα καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος τοῦ μοναστηρίου καὶ αἱ κοσμικαὶ φροντίδες διὰ τὰ σπῆτια καὶ τὰ

μετόχια, περισσότερον ἤρχισαν ν' ἀπασχολοῦν αὐτούς. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ὀλιγοστεύσαμεν τὸν πόλεμον αἰσθητῶς. Καὶ πάλιν ἐστείλαμεν ἄλλου ἀπὸ τὸ μοναστήριόν σας ἄλλους 10.000 πολεμιστὰς καὶ ἔτσι ἔμεινα μὲ μόνον 40.000. Ὅταν οἱ κοσμικοὶ ἐπῆραν πλήρη ἐλευθερίαν νὰ διασκεδάζουν τὸ καλοκαίρι μέσα εἰς τὸ μοναστήριόν σας μαζί με γυναῖκες, τότε ἡ χαρὰ μας ἦτο μεγάλη, ἐπειδὴ ἀδυνάτησε τὸ μέτωπον τῶν μοναχῶν καὶ εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ξεκούραστοι. Διὰ τοῦτο ἐβγάλαμεν ἀκόμη 10.000 στρατιώτας ἀπὸ τὸ μέτωπον καὶ ἐμείναμεν 30 000. Ὑστερώτερα ἦνοιξε σχολεῖον διὰ τὰ παιδιὰ τῶν κοσμικῶν μέσα εἰς τὸ μοναστήριον. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς προσελάμβανον μαθητὰς ἀπὸ τὰ πλέον ἔξυπνα παιδιὰ, τὰ ὅποια δὲν ἐπρόκειτο νὰ γίνουν μοναχοί. Πολλὴ ἀκαταστασία ἔγινε· τὰ παιδιὰ συχνάκις ἤρχοντο εἰς ἐπαφὴν με τοὺς μοναχοὺς· τὸ μέτωπον τοῦ ἀγῶνος ἀδυνάτισε τόσον πολὺ, ὥστε ἡμεῖς ἐμέναμεν χωρὶς ἐργασίαν. Τοῦτο μᾶς ἠνάγκασε νὰ ἐλκφρώσωμεν τὸ μετωπὸν μας· μετετέθησεν τότε ἄλλες 10 000 πολεμισταὶ καὶ ἔτσι μένομεν ἔως τῆς σήμερον μόνον μὲ 20.000 εἰς τὸ μέτωπον. Αὐτοὶ κάθονται πάντοτε εἰς τὸ μοναστήριον καὶ πολεμοῦν ἡμέραν καὶ νύκτα τοὺς μοναχοὺς! ».

Ἦκουσεν αὐτὰ ὁ Ἠγούμενος ἀνεστέναξε μὲ πόνον καὶ ἀπορῶν ἠρώτησε πάλιν.

— Τί ἀνάγκην ἔχετε ἀκόμη νὰ κάθεστε εἰς τὸ μοναστήριον, ἀφοῦ ὅπως μόνος σου ὠμολόγητες, σήμερον οἱ μοναχοὶ δὲν ἔχουσι ζῆλον ὅπως προτιήτερα νὰ σᾶς πολεμήσουν, ἀλλὰ κάμνουσι περισσότερον τὰ θελήματά σας μὲ τὰς κοσμικὰς ἐνασχολήσεις; Τί ἐργασίαν ἔχετε ἀκόμη εἰς τὸ μοναστήριον; Τότε ὁ ἄσχημος ἐκεῖνος ἐπειδὴ ἦτο ἠναγκασμένος ἀπὸ τὴν δύναμιν τοῦ

Θεοῦ, ἀπεκάλυψε τὸ μυστικὸν διὰ τὸ ὁποῖον πολεμοῦσι τοὺς μοναχοὺς τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἡγούμενον:

— Εἶναι ἀλήθεια διότι δὲν ὑπάρχει καὶ νὰ μᾶς πολεμήσῃ ὥσθ' προτιήτερα, ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη σας ὀλιγόστευσε καὶ αἱ κοσμικαὶ μέριμναι καὶ τὸ μπλέξιμο εἰς τὰς ταραχὰς τῶν κοσμικῶν ἐκρύωσε τὸν ζῆλον τῶν μοναχῶν. Ἀλλὰ ἔχομεν ἀκόμη κάτι, τὸ ὁποῖον μᾶς προξενεῖ ἐργασίαν εἰς τὸ μοναστήριον. «Εἶναι ἐκεῖνες οἱ «πατοαβοῦρες» τὰ βιβλία — ἡ φωτιὰ νὰ τὰ κάψῃ — τὰ ὅποια δὲν μᾶς ἀφίνωσι νὰ ἡσυχάσωμεν. Μελετῶντες αὐτὰ οἱ νέοι μοναχοί, οἱ ὅποιοι ἔρχονται μὲ θερμὸν ζῆλον ἀπὸ τὸν κόσμον, μᾶς προξενοῦν πολλὰς καὶ θαρεῖας πληγὰς. Ἐπειδὴ μόλις λάθωσιν εἰς τὰς χεῖράς των τὰ «πεπαιωμένα καὶ καπνισμένα» ἐκεῖνα βιβλία, ἀμέσως ἀρχίζουν νὰ ἀγριεύουν ἐναντίον μας. Αὐτοὶ τότε μεταχειρίζονται πολλῶν εἰδῶν ὅπλα τὰ ὅποια εἶναι καυτήρια δι' ἡμᾶς, ὅπως εἶναι αἱ νηστεῖαι, αἱ ἀγρυπνίαι, οἱ ἑαρεῖς κόποι καὶ περισσότερον ὅλων αἱ κατανυκτικαὶ προσευχαὶ των. Αὐτὰ ὅλα εἶναι δι' ἡμᾶς βέλη ἀνάμμένα, τὰ ὅποια μᾶς καίουσι καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ τοὺς πλησιάσωμεν! Πολλὰς φορὰς ἕνας μόνον ἂν θερμανθῇ ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν, διώκει ὅλους ἡμᾶς καὶ πολὺς κόπος καὶ τεχνάσματα μᾶς χρειάζονται διὰ νὰ φέρωμεν εἰς τὸ προκείμενον ἕνα τοιοῦτον, ὁ ὁποῖος ἀγριεύει ἐναντίον μας μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν βιβλίων. Τότε ὁ καυμένος ὁ Ἠγούμενος μὴ δυνάμενος νὰ σιωπήσῃ, τὸν ἠρώτησε καὶ τοῦτο: Μὲ τί πολεμεῖτε σεῖς περισσότερον τοὺς μοναχοὺς εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον; Ὁ δὲ ἀπεκρίθη:

— Ὅλην μας τὴν ἐπιμέλειαν τώρα ἔχομεν εἰς τὸ νὰ ἀπομακρύνωμεν τοὺς μοναχοὺς καὶ τὰς μοναχὰς ἀπὸ τὰς πνευματικὰς ἐνασχολήσεις, καὶ περισσότερον δια-

ζόμεθα νὰ τοὺς κάμωμεν νὰ ἀφήσουν τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ μελετῶσιν βίγια διδλία! Ἐπειδὴ τίποτε δὲν θερμαίνει τόσον τὸν μοναχὸν ἐναντίον μας ὥσάν ἡ ἀνάγνωσις τῶν καπνισμένων ἐκείνων διδλίων. Ἀγωνιζόμεθα μὲ παντὸς εἶδους τέχνας καὶ δικαιολογίας ν' ἀπομακρύνωμεν τοὺς μοναχοὺς ἀπὸ τὴν μελέτην τῶν διδλίων, νὰ τοὺς υποκινῶμεν νὰ ἐργάζωνται ἄλλα, νὰ τοὺς ἐμπλέκωμεν εἰς παντὸς εἶδους φροντίδας εἰς τὰ μετόχια, εἰς τοὺς ἀμπελῶνας, εἰς τοὺς κήπους, εἰς τὸ κρασοπούλημα, εἰς τὸ ψάρευμα καὶ εἰς τὸ μοναστήριον μὲ τὸ σχολεῖον καὶ τὴν φιλοξενίαν τῶν κοσμικῶν, οἱ ὅποιοι μένουν τὸ καλοκαίρι διὰ τὸν ἄερα. Ὅλους αὐτοὺς ποὺ ἀπασχολοῦνται εἰς αὐτά, τοὺς ἔχομεν πιασμένους ὅπως εἶναι αἱ μυῖγες εἰς τὸν ἱστὸν τῆς ἀράχνης καὶ εἰς ὅλα ὑπηρετοῦν ἡμᾶς. Ἔως οὗτο νὰ ἴδωμεν τελείως ἐγκαταλειμμένα ἢ καμμένα τὰ πεπαλαιωμένα ἐκείνα διδλία, ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἡσυχάσωμεν. Ἐκεῖνα εἶναι ὥσάν καρφιά δι' ἡμᾶς».

Ἄμα ὥς ἐτελείωσε τοὺς λόγους τούτους, ἐκτύπησε τὸ σήμενον διὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου καὶ ἀμέσως ἐσθυσεν ὥσάν καπνὸς ὁ ἀξιωματικὸς τῶν δαιμόνων· ὁ δὲ Ἡγούμενος ἐγερθεὶς μὲ μεγάλον πόνον εἰς τὴν καρδίαν ἀπὸ τὰς ἀποκαλύψεις, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ὅταν ἐσυνάχθησαν ὅλοι οἱ μοναχοί, διηγήθη εἰς αὐτοὺς μετὰ δακρύων τὴν φοβερὰν αὐτὴν ὀπτασίαν· μετὰ ταῦτα δὲ ἐδωκεν ἐντολὴν νὰ γραφῶσιν ἅπαντα ταῦτα εἰς διδλίον, διὰ νὰ φυλαχθῶσιν εἰς ὠφέλειαν τῶν μεταγενεστέρων.

Ἄς φοβηθῶμεν, ἀδελφοί, τὰς φοβεράς συνεπείας τῆς ἀμελείας καὶ τῆς ἀθεΐσεως τῶν υποσχέσεων, ἃς ἐδώκαμεν ἐν τῷ ἀγγελικῷ σχήματι· ἃς μὴ λησμονῶμεν πρὸς ποίους ἔχομεν τὸν πόλεμον καὶ ἃς μὴ

ἐπιζητῶμεν τὰς σωματικὰς εὐκολίας καὶ τὴν καλοπάθειαν διότι εἶναι ἀδύνατον δι' αὐτῶν νὰ νικήσωμεν ἐκείνους.

Οἱ ἀδελφοί ἡμῶν Ἀγιορεῖται, ἐπιδιώκοντες ἢ ἐπιτρέποντες τὰς διευκολύνσεις καὶ τὸν πλησιασμόν τοῦ κόσμου ἐν τῷ ἀγίῳ αὐτῶν τόπῳ, ἀνελογίσθησαν ἄρα γε σοβαρῶς τὰς συνεπείας καὶ τὰ πικρὰ τῆς μεταμελείας δάκρυα, ἅτινα θὰ χύσῃ μεθ' ἡμᾶς, ὅτι δὲν παρεδώκαμεν εἰς αὐτοὺς τὴν παρακαταθήκην ὡς αὐτὴν παρέδωκαν ἡμῖν οἱ Πατέρες ἡμῶν; Ἡ κίνησις τῆς κανδήλας τῆς Πορταΐτιδος, τῆς προστάτιδος τοῦ Ἀγίου Ὁρους, — ὁμοία τῆς ὁποίας προηγῆθη καὶ τῆς φοβεράς ἐκείνης λαίλαπος τοῦ 1939 — καὶ τὰ ἐκ τῆς εἰκόνης Αὐτῆς δάκρυα — περὶ ὧν ἐδεδαίωσαν ἡμᾶς οἱ αὐτόθι Πατέρες — κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῶν νεωτερισμῶν, δὲν εἶναι ἐνδεικτικὰ τοῦ θελήματος Αὐτῆς, ὅπερ θὰ ἔπρεπε νὰ λάβωσιν ὅπ' ὅψιν οἱ ἀρμόδιοι διότι «φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος»; Ἄς μὴ ἀναμένωμεν, ἀδελφοί μου, νὰ κατανοήσωσιν ἡμᾶς οἱ κοσμικοὶ ἄνθρωποι, οὔτε καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ὅσοι δὲν ὑπῆρξαν πράγματι Μοναχοί, καὶ συνεπῶς ἀδύνατον νὰ ἐπιδιώκωσιν οὗτοι τὰ ἀληθῆ «συμφέροντα» τοῦ Μοναχοῦ. Δὲν εἴμεθα ἡμεῖς σοφώτεροι καὶ φιλανθρωπότεροι καὶ δυνατώτεροι τῶν Πατέρων ἡμῶν. Ἄν ἀποστρεφώμεθα τὴν κακοπάθειαν καὶ τὴν ἔρημον, τότε διατί κατεφεύγομεν εἰς αὐτὴν καὶ ἂν ἐπιζητῶμεν τὰς εὐκολίας διατί ἐφεύγομεν ἐκεῖθεν ὅπου αὐταὶ ὑπάρχουσιν ἐν ἀφθονίᾳ; Ἄς περισυλλεγώμεν καὶ ἀνανήψωμεν ταχέως, ἵνα μὴ λεχθῇ καὶ εἰς ἡμᾶς ὁ ὀνειδισμὸς τοῦ Ἀποστόλου· «Οὕτως ἀνῶητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκεὶ ἐπιτελεῖσθε»; (Γ' αλ. γ' 3).

Ἄς ἐμμείνωμεν εἰς τὰ ἀποκλειστικῶς

«ἰδικά» μας ἔργα, ὡς ἀγαπήσωμεν καὶ ἀχωρίστως εἰς τὰ ἅγια ἡμῶν διβλία, διότι «μεγάλῃ σωτηρίᾳ» ἢ τούτων μελείη, ὡς εἶπεν ἡμῖν ὁ χρυσορρήμων Ἅγιος. Ἀλλὰ καθὼς λέγει ὁ ἅγιος Ἰσαάκ (Δόγ. ΛΔ'), «δὲν εἶναι ὠφέλιμον πρὸς ἀνάγνωσιν πᾶν διβλίον». Ἐὰν τὰ πνευματικὰ διβλία ὠφελουσί καὶ σώζουσι, ὅθλον, ὅτι τὰ σαρκικά καταστρέφουσι καὶ δάπτουσι καὶ εἰς κόλασιν πέμπουσι. Διὰ τῶν πνευματικῶν διβλίων αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς (τὸ λογιστικόν, τὸ θυμικόν, τὸ ἐπιθυμητικόν) διαπαιδαγωγοῦνται εἰς τὴν κατὰ φύσιν πορείαν καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν ὑπὲρ φύσιν ἁγιοδον, διὰ δὲ τῶν ψυχολέθρων αἰσχυρῶν ἀγριοῦνται αὐταὶ καὶ ἐρεθίζονται πρὸς τὴν ζωώδη παρὰ φύσιν κατάστασιν. Οἱ συγγραφεῖς καὶ ἐκδότης τῶν ἁγίων ψυχωφελῶν διβλίων εἶναι ἔν τινι μέτρῳ εὐεργέται τῆς ἀνθρωπότητος, οἱ δὲ δυστυχέστατοι συρραφεῖς καὶ διαλαλῆται τῶν ἀναγνωσμάτων τῆς αἰσχυρότητος καὶ τῆς κτηνωδίας, μετὰ ποίων ἔχουσι τὴν μερίδα αὐτῶν; μετὰ τοῦ λαβόντος τὰ τριάκοντα ἀργύρια; λημβάνουσι ποτε ὑπ' ὅψιν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τοὺς θείους νόμους οἱ γράφοντες ταῦτα «Χριστιανοί;» Καὶ μόνον οἱ ἐγγίζοντες τὰ τοιαῦτα μολύνονται καὶ ἀμαρτάνουσιν. Ἐὰν εἰς τὸν σκανδαλίζοντα «ἓνα τῶν μικρῶν τούτων» συμφέροι νὰ δεθῇ λίθος μυλικὸς εἰς τὸν λαιμὸν αὐτοῦ καὶ νὰ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς ὅλας γενεὰς καὶ κυρίως τὴν νεολαίαν ἐκμαυλίσαντας καὶ εἰς κτηνώδη ἀναισθησίαν ρίψαντας, ποῶς ἀκόρεστος ἄδης θὰ χωρέσῃ ἂν μὴ μετανοήσωσι καὶ πικρῶς κλαύσωσι; Πολλοὶ τοὺς ἐκμεταλλευτὰς ἀποστρέφονται καὶ στιγματίζουσι· καὶ ὁμοῦ ποῶς εἶναι ὀδυρνώτερος τῶν ὑποδαυλιζόντων καὶ ἐκμεταλλευομένων τὰ πάθη τὰ ἀνθρώπινα, διὰ τὴν κατάργησιν τῶν ὁποίων ἀκριβῶς ὁ ἰδιος ὁ Θεὸς κατέβη εἰς τὴν γῆν,

ἐσαρκώθη καὶ ἐσταυρώθη; Ἐὰν ἀπὸ φαρμακεῖον ζητήσητε δηλητήριο, δὲν θὰ σᾶς δώσωσι καὶ ἂν ἐρωτήσητε τὸν λόγον, θὰ σᾶς ἀπαντήσωσιν ὅτι ἀπαγορεύεται διὰ κυβερνητικοῦ νόμου· τὸ ἀπείρως βλαπτικώτερον δηλητήριο τῶν ρυπαρῶν ἀναγνωσμάτων — ὡς μὴ καταστρέφον τὸ σῶμα ἀλλὰ τὴν πολυτιμότεραν ψυχὴν, — ποῶς κυβερνητικὸς νόμος ἀπαγορεύει; Τοῦναντίον τελείας ἀσυδοσίας ἀπολαμβάνοντα τὰ αἰσχυρὰ θεάματα καὶ ἀναγνώσματα, ὡς ἄλλο δέτροχον ὄχημα τοῦ σατανᾶ, ὁδηγοῦσι τὴν νεολαίαν καὶ πλῆθος ἀνθρώπων εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ τὸ χάος καὶ τὴν δυστυχίαν· ὧν ρύσασίτο ἡμᾶς ὁ Θεός· φείσαι, Κύριε, τῆς πωρώσεως καὶ ἀναισθησίας ἡμῶν.

Ἄς εἶναι εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ὅτι ἐμβάλλει τὸν ζῆλον αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀγαπώντων αὐτόν, ἵνα ἀφιλοκερδῶς ἐκδίδοντες τὰς ψυχωφελεῖς βίβλους, πληθύνωσι τὸν λόγον αὐτοῦ, γινόμενοι αὐτοῦ «συνεργοί». Μεταξὺ αὐτῶν ἐξέχουσιν θέσιν κατέχει ὁ εὐλαβεστάτος ἐκδότης τοῦ παρόντος περιοδικοῦ, τοῦ ὁποῦ αἱ ποικίλαι ἐκδόσεις εἶναι ἱκαναὶ νὰ πληρώσωσι πᾶσαν πνευματικὴν ἀνάγκην πασῶν τῶν τάξεων τῶν Χριστιανῶν. Δώῃ αὐτοῖς ὁ Κύριος τὸν μισθόν· οἵτινες ἀκολουθοῦσιν ἐν τούτῳ τὴν προτροπὴν τοῦ ἁγίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, «Προθυμοποιηθῆτε, ἀγαπητοί, καὶ ὑμεῖς, εἰς τὸ νὰ ἐκδίδετε τοῖς τοιαῦτα ψυχωφελῇ διβλία, καὶ μάλιστα τὰ μέχρι τοῦδε ὄντα ἀνέκδοτα, εἰς κοινὴν σωτηρίαν τῶν ὀρθοδόξων· οἱ γὰρ τοιαῦτα διβλία ἐκδίδοντες, δὲν κάμνουσιν ἄλλο, παρὰ ἐκδίδουσιν εἰς τὸν κόσμον καὶ πολλαπλασιάζουσι φῶτα οὐράνια τῶν ψυχῶν καὶ ἀπλανεῖς ὁδηγοὺς σωτηρίας». (Ἐν Προοίμ. Βιβλ. Ἀβδᾶ Βαρσανουφίου).

Παῦλος Μοναχὸς Χοζεβίτης
Ἱεροσόλυμα

† Ο ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ

Τὸ ἱστορικὸν τῆς κηδείας

Τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου 1962 (μὲ τὸ παλαιόν) ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ὁ Ἅγιος Κυκλάδων Παρθέσιος, ὁ ἱδρυτὴς τῆς ἐν Πάρνηθι ἱερᾶς Κοινοβιακῆς γυναικείας Μονῆς, ὅστις καὶ ἐχρημάτισεν Ἡγούμενος ἐν αὐτῇ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν.

Ὁ μεταστὰς ὑπῆρξε πρότυπον Μοναχοῦ, Ἱερέως καὶ Ἡγουμένου. Πρὸ ἐξαμῆνου, ἠξιώθη τῆς μεγίστης χάριτος τῆς Ἀρχιερωσύνης, ἕνεκα τῶν ἀτρώτων διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν τοῦ πόνων καὶ τῶν θαυμασίων ἀρετῶν του.

Δυστυχῶς θύμας, ἡ ἐπάρματος νόσος τοῦ καρκίνου, ἣτις ἐπὶ 6 μῆνας κατέτρυχεν αὐτόν, τὸν ἀφῆρπασεν αἰφνιδίως ἀφ' ἡμῶν, στερήσασα τὴν Ὁρθοδοξίαν ἐνὸς πολυτίμου ἀνδρός. Εἰς τὴν κηδεῖαν του, ἣτις ἐγένετο ἐν πάσῃ σεμνότητι καὶ μεγαλοπρεπείᾳ, παρέστησαν οἱ Σεβασμιώτατοι: ὁ Ἅγιος Γαρθικίου Αὐξέντιος, ὁ Ἅγιος Μαγνησίας Χρυσόστομος, ὁ Ἅγιος Διαυλείας Ἀκάκιος καὶ ὁ Ἅγιος Σαλαμίνος Γερρόντιος, περὶ τοὺς 25 ἱερεῖς καὶ πλῆθος κόσμου, ὅπερ συνέρρευσεν διὰ τὴν προσφέρειν τὸν ὕστατον ἀσπασμὸν εἰς τὸν προσφιλεῖ Ποιμενάρχῃν του. Εὐχόμεθα ὁ Κύριος νὰ ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν του ἐν χώρᾳ ζώντων. Ε. Μ.

Ἰδοὺ πῶς προσεφώνησε τὸν σεπτὸν Ἱεράρχην ὁ Σεβασμιώτατος Ἅγιος Γαρθικίου, Αὐξέντιος:

«Ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἀπαξ ἀποθανεῖν».

Συνταράσσουσα καὶ συντρίβουσα θεβαιότηης! Τὴν θεβαιότητα δὲ καὶ πραγματικότητα ταύτην ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τι μαρτυρεῖ νῦν ὁ πρὸ ἡμῶν κείμενος Ἱεράρχης. Εἰς ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον ἔλαχεν ὁ ἄχαρις

κλήρος νὰ ἀπευθύνω πρὸς αὐτὸν τὰ ἔσχατα ταῦτα ἀποχαιρετιστήρια ῥήματα μετὰ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας, καθότι ὁ ὁρθόδοξος κόσμος ἀπώλεσεν ἐν τῷ προσώπῳ του ἕνα ἀναντικατάστατον καὶ δυσκαμπλήρωτον ποιμενάρχῃν.

Ἐδύσε πλέον εἰς τοὺς ὀρίζοντας τῆς αἰωνιότητος μία φυσιογνωμία, ἣτις ἐνεσάρκωνεν εἰς τὴν μεγάλην τῆς καρδίαν ὅτι ὑψηλότερον ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς. Κατέθηκε τὴν ὁδοιπορικὴν βακτηρίαν τῆς παρουσίας ζωῆς εἰς ὁδοιπὸρος ἐκ τῶν πλέον κεκοπιακότων καὶ ἐργασθέντων ἐν τῷ μουσικῷ τοῦ Κυρίου ἀμπελῶνι. Ἰδοὺ! ἐν ἐλαχίστοις τὰ τῆς βιοτῆς τοῦ ἀφ' ἡμῶν πρὸς Κύριον μεταστάντος ποιμεναρχοῦ.

Ὁ ἐκ μέσου ἡμῶν ἀφαρπαγείς, παιδιῶθεν εἰσηλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας. Πόθος ἱερὸς καὶ ζήλος ἔνθεος ὤθησαν αὐτὸν νὰ προσδράμῃ ὡς ἔλαφος διψῶσα παρὰ τὰς πηγὰς τῶν ὁδάτων, ἐν τῷ Ἀγιωνύμῳ Ὅρει, ἔνθα διήνυσεν μετὰ καρτερίας τὸν διαυλὸν τῆς ἀσκήσεως καὶ διέπρεπεν εἰς πᾶν εἶδος ἀρετῆς. Μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν, κινδυνευοῦσης τῆς ὁλκάδος τῆς Ἐκκλησίας νὰ καταποντισθῇ διὰ τῆς παρὰ νόμου καὶ ἀντικανονικῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου καὶ πολλῶν καινοτομιῶν καὶ νεωτερισμῶν ἀκολουθησάντων ταύτην, ἠναγκάσθη τὰ ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν, ἵνα προσφέρῃ τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας του εἰς τὴν δεινῶς χειμαζομένην Ἐκκλησίαν. Καὶ πρωτίτως μὲν, μετὰ διακαοῦς ζήλου καὶ ἡφαιστειώδους ἐνθουσιασμοῦ εἰργάσθη ὑπὲρ τῆς κατισχύσεως τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῶν εὐσεβῶν παραδόσεων ταῖς τῶν Ἀγίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας διδασκαλίαις ὑπεύκων, βραδύτερον δὲ διψῇ ἀκορέστῳ συνεχόμενος διὰ τὴν σωτηρίαν ψυχῶν, συνεστήσατο ἱερὸν φροντιστήριον,

εὐαγγῇ καὶ περικαλλῇ Μονῇ καὶ ἐδόθη ὁλοφύχως εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔργον. Ἡ ζωὴ του ὁλόκληρος κατηναλώθη εἰς τὸν εὐγενέστερον ἀγῶνα, τὸν ἀγῶνα τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν. Ἐν ἀπολύτῳ μυστικότητι καὶ μετριοφροσύνῃ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἡσυχολήθη μὲ τὸ ἱερὸν αὐτὸ ὑπούργημα, πολλὰς ψυχὰς τῷ Χριστῷ σεσωσμένας προσήγαγε καὶ διὰ τῆς ἡγετικῆς του πυγμῆς ἐκλέεσε τὸν Μοναχισμόν καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀνθηρίαν καὶ πρόσδοκον αὐτοῦ.

Ἐντὸς ὀλίγου θὰ στερηθῶμεν τῆς θέας ἑνὸς πολιτοῦ καὶ ἀσκητικοῦ Γέροντος ἀγωνισθέντος μέχρι θανάτου δι' ὕψιστα ἔργα καὶ ἰδεώδη.

Προσφιλέστατε καὶ ὁμόψυχε Ἱεράρχα· μὲ δακρυβρέκτους ὀφθαλμοὺς καὶ σπαρασσούσας καρδίας ἐσπεύσαμεν νὰ δώσωμεν τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν εἰς τὴν ἐνώπιον ὡμῶν κηδευομένην ἀρετήν. Ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ θνητοῦ σκηνώματος ψυχὴ σου μετέστη εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν τῆς ἔργων. Ἀλησμόνητος ὅμως θὰ παραμείνῃ εἰς ἡμᾶς ὁ ἀνεπίληπτος λευκίκοδς βίος σου καὶ ἡ δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη φιλοξενία σου, ἧς ὁ οἰοῦν ποτε ἀπελάμβανε καὶ ἀπολαμβάνει ἐν τῇ Σεπτῇ Μονῇ σου, ἧτις καὶ δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἡ Μονὴ τῆς φιλοξενίας καὶ τῆς διακονούσης ἀγάπης. Σὲ ἐμάρανε φεῦ! ἡ ἐπ' ἀράτος καὶ δροτολοιγὸς ἀσθένεια καὶ ἀφήρηκεν ἄφ' ἡμῶν.

Ἡ ἀπώλειά σου ἐδόθησεν εἰς σπαραξικάρδιον λύπην πάντας τοὺς Ὁρθοδόξους.

Τιμιώτατε γέρον· προπύμπομέν σε σήμερον οὕτως ἀφρηπαγένητα ἄφ' ἡμῶν ὡς ἐν ὀνείρῳ, μετὰ βραχὺν ἀλλ' ὀδυνηρὸν τοῦ θανάτου ἀγῶνα, εὐγνωμόνως ἀποβλέποντες εἰς τὰ ἱερὰ σου ἔργον καὶ αἰτούμενοι παρὰ τοῦ δικαιοκρίτου καὶ μισθποδότη Θεοῦ τὴν χάριν καὶ ἀμοιβήν, δι' ἃ ἐπὶ τῆς γῆς θαυμάσια ἔργα ἐποίησας

καὶ ἐν τῷ μυστικῷ ἀμπελῶνι τοῦ Χριστοῦ ἐκοπίασας.

Τὸ φρικτὸν ἄγγελμα τοῦ θανάτου σου μᾶς κατεκεραύνωσε. Τὸ τραγικὸν τοῦτο μήνυμα μᾶς συνεκλόνισε καὶ ἐξήγειρε τὸν θρῆνον καὶ τὸν κλαυθμὸν πάσης Ὁρθοδόξου ψυχῆς.

Σὲ προπύμπομεν νῦν εἰς τὴν τελευταίαν σου κατοικίαν θρηνοῦντες καὶ ὁλοφύρμενοι.

Μόνον ἡ χρυσίζουσα ἐλπὶς τῆς Ἀναστάσεως μᾶς ἐνθαρρύνει καὶ ἡ σκέψις, ὅτι εἰς τὰς πόλεις τῶν οὐρανίων Σκηνωμάτων ὡς προπομπὸς θὰ μᾶς ἀνχμένῃς. Ἰδοὺ! πρὸ τοῦ σεπτοῦ σου λειψάνου αἱ ἀδελφαὶ τῆς Μονῆς, τὰ ἐν Κυρίῳ φίλτατά σοι τέκνα, θρηνοῦσι καὶ ζῆτοῦσι τελευταῖον λόγον ναυθεϊκὸν καὶ συμβουλευτικόν. Ἰδοὺ ἐκάστη ἐξ αὐτῶν σπαραξικαρδίως κράζει: ποῦ καταλείπεις ἡμᾶς ὀρφανάς. Πότερ; ποῖος ποιμὴν καὶ πατήρ τὴν θέσιν σου λήφεται καὶ ἰσάξιος καὶ ἰσότημὸς σου δειχθήσεται;

Σεπτὲ νεκρέ! τὸ κενόν, ὅπερ εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν σου κατέλιπες, εἶναι δυσθεράπευτον. Αἱ ψυχαί, τὰς ὁποίας ἐγαλοῦχησας καὶ εἰς αὐτάς τὴν δρόσον τῆς θείας ἀγάπης ἐνεστάλαξας ἐν τῷ προσώπῳ σου, ἀπώλεσαν Πάτέρα φιλόστοργον καὶ ἀριστον ποδηγέτην τῶν ψυχῶν αὐτῶν. Ἀλλὰ τί χρειάζονται οἱ ἄγονοι θρῆνοι καὶ λυγμοί, οἵτινες δὲν ἀρμόζουσιν εἰς δικαιοθέοντας; ὁ προσφιλὴς Ἱεράρχης μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὁ σεπτὸς Ἱεράρχης μετέστη ἐκ τῶν ἐπιγείων πρὸς τὰ οὐράνια, ἐκ τῶν χαμερπῶν καὶ ἐγκοσμίων πρὸς τὰ αἰὺλα καὶ ὑπερκόσμια. Τὸ ψυχρὸν τοῦ τάφου χῶμα θὰ ἀποκρύψῃ ἐντὸς ὀλίγου τὸ σεπτὸν τοῦ σκῆνος ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν μᾶς ὀφθαλμῶν. Ἀλλ' ἡ ψυχὴ του, κοῦφη καὶ πτερόδεσσα, θὰ πετασθῇ αἰθερίως εἰς τοὺς εὐώδεις λειμῶνας τῆς Ἀνω Ἱε-

ρουσαλήμ πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν Αὐτόν.

Ἄγιε Ἱεράρχα! Σὺ τώρα σιωπᾷς καὶ ἡμεῖς ὁμιλοῦμεν. Θὰ ἔπρεπε πλησίον εἰς τὴν σορὸν σου νὰ σιωπήσωμεν, ἵνα ἀκούσωμεν τὴν θεσπεσίαν σιωπὴν τῆς. Τὸ πρόσωπόν σου φωτίζει ἡμίαντον φῶς ἀπὸ ἓνα ἄλλον κόσμον. Ἐκ τοῦ δάθους τῆς σιγῆς τοῦ φερέτρου σου ἀκούομεν τόνους αἰωνιότητος. Ἡ βαθεΐά σου σιγὴ ὁμιλεῖ. Ἄς τὴν ἀκούσωμεν, ἐὰν τὰ ὅτι τῆς ψυχῆς μας ἀκούωσι.

Γέρον σοφέ! Δὲν θὰ ἀκούσωμεν πλέον τὴν σοφὴν λαλιάν σου! καὶ δὲν θὰ ἀτενίσωμεν ἄλλην φορὰν τὸ πρόσωπόν σου, τὸ διδάσκον καὶ ὁμιλοῦν εὐγλώττως καὶ δι' αὐτῆς τῆς σιωπῆς! Ἡ γλῶσσά σου ἐσίγησε. Ἀλλὰ τὰ ἔργα σου ὁμιλοῦσι.

Δι' ὑστάτην φορὰν κατασπαζόμεθα τὸ σεπτὸν σου σκῆνωμα καὶ σοὶ ἀπευθύνομεν τὸ ὑστατον χαῖρε. Ἡ ἀγία σου ὁμῶς μορφὴ ζωηρὰ καὶ ἀνεξίτηλος θὰ διατηρηθῇ ἐν τῇ μνήμῃ ἡμῶν. Τὸ περίφημον ἔργον σου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ σέμνωμα καὶ κλέος τῆς Ὁρθοδοξίας, θὰ παραμείνῃ ἀθάνατον καὶ αἰώνιον. Πολιὲ γέρον καὶ διδάσκαλε τοῦ πρακτικοῦ βίου ἀνεκτίμητε! Ὡς φίλος εὐγνώμων καὶ συνιεράρχης, χύων θαλερὸν εἰλικρινοῦς φιλίας καὶ ἀπειριόριστου σεβασμοῦ δάκρυ, ἀπέτεινα πρὸς σὲ ταῦτας τὰς ὀλίγας λέξεις ὡς τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸν καὶ ἐλάχιστον δεῖγμα τιμῆς ἐξαιρέτου καὶ μνήμης ἀνεξαλείπτου πολυτίμων ὑποθηκῶν, ἃς παρὰ σοῦ ἔλαβον καὶ φέρω κεχαραγμένα βαθύτατα ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

Σεπτὲ Νεκρέ! ἀπελθε νῦν χαίρων εἰς τὰς αἰωνίους μονάς, διότι τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισαι, τὸν δρόμον τετέλεκας, τὴν πίστιν τετήρηκας καὶ διότι σοὶ ἀρμόζει νὰ συναριθμηθῇ μετὰ τῶν προαπελθόντων καὶ καλῶς ἀγωνισαμένων Ἀγίων

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ ἀρχαίων Ἑλλήνων, πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν

— Μ. Βασιλείου περὶ σωφροσύνης. Ἡ ἐν γήρα σωφροσύνη, οὐ σωφροσύνη, ἀλλὰ ἀκολασίας ἀδυναμία. Νεκρὸς οὐ στεφανοῦται, οὐδεὶς δίκαιος δι' ἀδυναμίαν κακοῦ.

— Κλήμεντος. Παρθένων φθορὰ λέγεται οὐ μόνον πορνεία, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸ καιροῦ (πρόωρος) ἔκδοσις, ὅταν ὡς εἰπεῖν, ἄωρος ἐκδοθῇ τῷ ἀνδρὶ (ἀνήλικος) ἢ ἄφ' ἐκυτῆς ἢ παρὰ τῶν γονέων.

— Ἰωάν. τῆς Κλίμακος. Ὁ τὴν ἑαυτοῦ θεραπεύων γαστέρα καὶ πνεῦμα πορνείας νικῆσαι θέλων, ὁμοίός ἐστι τῷ μετὰ ἐλαίου σθεννύοντι ἐμπρησμένῳ.

— Ἀριστίππου. Μέννησο λιμοῦ καὶ δίψης, ταῦτα γὰρ δύνανται μεγάλως τοῖς σωφροσύνῃν διώκουσι.

— Σωκράτης ἐρωτηθεὶς τί ἐστὶν ἐγκράτεια, εἶπε· τῷ κρατεῖν τῆς ἐν τῷ σώματι ἡδονῆς.

— Κλειτάρχου. Φιλῶν ἃ μὴ δεῖ, οὐ φιλήσεις ἃ δεῖ, ἀπλήρωτος γὰρ ἡ ἐπιθυμία, διὰ τοῦτο καὶ ἄπορον.

— Δημόκριτου. Ἀνδρείος οὐχ ὁ τῶν πολεμίων κρατῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ

Ἀρχιερέων, οἵτινες ἐν χώρᾳ ζώντων χαίρουσι χαρὰν ἀνεκκλήτην καὶ ἐν τῇ ἐκπύλῃ καὶ αἰγληέσῃ δόξῃ τῶν οὐρανῶν ἀπολαύουσιν, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι.

Πανάγαθε Θεὲ καὶ Κύριε τῶν οἰκτιρμῶν καὶ τοῦ ἐλέους! ἀπόδος αὐτῷ ἐν χάριτι πᾶν ὅ,τι οὗτος ἐν πίστει καὶ χριστιανικῇ ἀγάπῃ ὡς Ποιμενάρχης καὶ πιστὸς τῶν ψυχῶν οἰκονόμος ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ εἰργάσατο καὶ κατὰταξον αὐτόν, ἐνθὰ οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται. Ἀμήν.

† ὁ Γαρδικίου Αὐξέντιος

τῶν ἡδονῶν κρείσσων.

— Ἀλέξανδρος ὁ μέγας. Παρκαλούμενος ὑπὸ τινος φίλου τεκνοποιήσας, ἔφη· Μὴ ἀγωνιάτε, καταλείπω γὰρ ὑμῖν τέκνα τὰς ἐκ τῶν ἀγῶνων νίκας.

— Περὶ γυναικός. Συνοικῆσαι λέοντι καὶ δράκοντι εὐδοκῆσαι, ἢ συνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηρᾶς.

— Μ. Βασιλείου. Αἶ πονηραὶ τῶν γυναικῶν διαθέσεις, τὰς ἀσθενεῖς ψυχὰς τῶν συνοικούντων καταδαπνίζουσι.

— Χρυσόστομος. Ὁ ἔχων γυναῖκα πονηράν, γινωσκέτω ὅτι ἤδη τοὺς μισθοὺς τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ ἐκομίσατο.

— Τοῦ αὐτοῦ. Δεινὸν πενιχροτέραν λαβεῖν γυναῖκα, δεινὸν εὐπωτέραν. Τὸ μὲν γὰρ τὴν οὐσίαν ἐδλάψε, τὸ δὲ εἰς αὐθεντίαν.

— Δημόκράτους. Ἀπὸ γυναικὸς ἄρχεσθαι, ὕβρις ἂν εἴη ἐσχατή.

— Διογένης κοινολογουμένης γυναῖκας θεασάμενος ἔφη· ἀσπίς παρ' ἐχίδνης φάρμακον δανειζεται.

— Πυθαγόρου. Τὸ εἰς πῦρ καὶ εἰς γυναῖκα ἐμπεσεῖν, ἴσον ὑπάρχει.

— Σεύραχ. Περὶ γήρατος καὶ νεότητος. Ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ μου γέροντα μοιχὸν ἐλαττούμενον συνέσει.

— Γρ. Θεολόγου. Αἰσχρὸν τὴν μὲν ἡλικίαν παρακμάσαι, μὴ παρακμάσαι δὲ καὶ τὸν τρόπον.

— Χρυσόστομος. Ποιὰ γὰρ οὐ τρίχες λευκαὶ ἀλλὰ ψυχῆς ἄρεται.

— Τοῦ αὐτοῦ. Μὴ τὸν νέον διὰ δακλῆ, μὴδὲ τὸν γεγηρακὸτα ἐπαίνει, οὔτε γὰρ ἐν τῇ διαφορᾷ τῆς ἡλικίας ἀρετὴ καὶ κακία, ἀλλ' ἐν τῇ διαφορᾷ τῆς γνώμης.

— Νεῖλου. Θρῖξ λελευκαμένη τὴν ἐντεῦθεν τῆς ψυχῆς ἀποδημίαν δοᾷ καὶ διαμαρτύρεται.

— Πλούταρχος παρεκελεύετο τοῖς νέοις τρία ταῦτα ἔχειν· ἐπὶ μὲν τῆς γνώμης

σωφροσύνην, ἐπὶ δὲ τῆς γλώττης σιγὴν, ἐπὶ δὲ τοῦ προσώπου αἰδῶ.

— Διογένης ἰδὼν γραῖαν καλλωπιζομένην, εἶπεν· εἰ μὲν πρὸς τοὺς ζῶντας, πεπλάνησαι, εἰ δὲ πρὸς τοὺς νεκρούς, μὴ δράδυνε.

— Τοῦ αὐτοῦ. Ὅνειδισαντός τινος αὐτῷ ὡς εἰς ἀκαθάρτους τόπους εἰσέρχεται, ἔφη· καὶ ὁ ἥλιος εἰσέρχεται, ἀλλ' οὐ μιάινεται.

— Τοῦ Ἀποστόλου. Μὴ παιδεία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειαι γίνεσθε.

— Μεγάλανδρου. Ὁ κακῶς διανοηθεὶς περὶ τῶν οἰκείων, οὐδέποτε καλῶς δουλεύσεται περὶ τῶν ἀλλοτρίων.

— Σολομῶντος. Μακαρία στείρα ἀμίαντος, ἥτις οὐκ ἔγνω κοίτην ἐν παραπτώματι.

— Τοῦ αὐτοῦ. Ὁ δρόσων δόθρον τῷ πλησίον ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν.

— Τοῦ αὐτοῦ. Κρείσσον ὀλίγη λῆψις μετὰ δικαιοσύνης ἢ πολλὰ γενήματα μετὰ ἀδικίας.

— Γρηγ. Νύσσης. Ἡ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνη, ταῖς ἡμετέραις διαθέσεσιν ἐξομοιοῦται.

— Μ. Βασιλείου. Περὶ ἀγάπης καὶ φιλίας. Ἐχθρας δρους γίνωσκε, φιλίας δὲ μή.

— Γρηγορίου Θεολόγου. Ὁ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς τοῦ βασιλέως συμφιλιῶν, οὐ δύναται φίλος τοῦ βασιλέως εἶναι.

— Τοῦ αὐτοῦ. Ὡσπερ ψυχὴ ἄνευ σώματος οὐ καλεῖται ἄνθρωπος, οὐδ' αὖ σῶμα ἄνευ ψυχῆς, οὕτως οὐδὲ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεόν, ἐὰν μὴ ἔχῃ ἀκόλουθον καὶ τὴν πρὸς πλησίον ἀγάπην.

— Σωκράτους. Μηδὲνα φίλον ποιοῦ, πρὶν ἂν ἐξετάσῃς πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις· ἔλπιζε γὰρ αὐτὸν καὶ περὶ σὲ γενέσθαι τοιοῦτον, εἰς καὶ περὶ

ἐκεῖνους γέγωνε.

— Δ η μ ο κ ρ ά τ ο υ ς. Οἱ ἀληθινοὶ φίλοι καὶ τὰς φιλίας ἡδέας καὶ τὰς συμφορὰς ἐλαφροτέρας ποιοῦσιν, ὧν μὲν συναπολαύοντες, ὧν δὲ μεταλαμβάνοντες.

— Κ λ ε ι τ ά ρ χ ο υ. Φίλον ἐκεῖνον νόμιζε, ὅστις αὐτὸς σέ, ἀλλὰ μὴ τὰ περὶ σέ ἀγαπᾷ.

— Δ η μ ο κ ρ ά τ ο υ ς. Ἡ τῶν περιστάσεων ἀνάγκη, τοὺς μὲν φίλους, δοκιμάζει, τοὺς δὲ ἐχθροὺς ἐλέγχει.

— Ξ έ σ τ ο υ. Φίλον ἔνεκεν χρεῖας μὴ ἀγάπα· ἡ γὰρ τοιαύτη φιλία, πρόσκαιρος καὶ ἀβέβαιος.

— Ἀλέξανδρος ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος ποῦ τοὺς θρακυροὺς ἔχεις, δείξας τοὺς φίλους, ἔφη· ἐν τούτοις.

— Μ ε ν ά ν δ ρ ο υ. Μυστήριόν σου μὴ κατέπηξ τῷ φίλῳ, καὶ οὐ φεβηθήσῃ αὐτὸν ἐχθρὸν γινόμενον.

— Σ ε ι ρ ά χ. Π ε ρ ι έ λ ε η μ ο σ ύ ν η ς. Πῦρ φλογιζόμενον ἀποσθέννυσιν ὕδωρ, καὶ ἐλεημοσύνη ἐξιλάσεται ἁμαρτίας.

— Μ. Β α σ ι λ ε ι ο υ. Τὰ μὲν χρήματα καταλείπει τις ἐνταῦθα καὶ μὴ βουλόμενος, τὴν δὲ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις φιλοτιμίαν ἀποκομίσαι πρὸς τὸν Δεσπότην.

— Χ ρ υ σ ο σ τ ό μ ο υ. Τυφλὸς αἶθεν ἐλεούμενος εἰς οὐρανῶν θασυλαίαν χειραγωγῶν, καὶ ὁ τοίχοις προσκρούων καὶ βόθροις ὀλισθαίνων, ὁδοποιὸς γίνεται τῆς εἰς οὐρανῶν ἀναβάσεως.

— Γ ρ η γ. Ν ύ σ σ η ς. Ὁ πτωχὸς κοινωνήσας εἰς τὴν μερίδα τοῦ δι' ἡμᾶς πτωχεύσαντος ἑαυτὸν καταστήσει.

— Τ ο ὕ α ὕ τ ο ὕ. Καθ' ἅπερ ἰδίον ἐστι τοῦ φωτὸς τὸ φωτίζειν, οὕτως ἴδιον Θεοῦ τὸ ἐλεεῖν καὶ οἰκτεῖρειν τὰ οἰκτεῖται ποιήματα.

— Ε ἰ ρ η ν α ἰ ο υ. Ἐν ᾧ ἄν τις δύναται τὸ εὖ ποιεῖν τοῖς πλησίον καὶ οὐ ποιεῖ, ἀλλότριος τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου λο-

ΔΙΚΑΙΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ & ΕΠΙΒΕΒΑΗΜΕΝΗ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

Μεταξὺ τῶν ἐν ἀγίῳ Ὅρει Ἱερῶν καὶ σεβασμίων Μονῶν, αἵτινες πᾶσαι ἐκπληροῦν ἀπαρεγκλίτως τὴν ἱερὰν ἀποστολήν των, διακρίνονται ἐπ' ἀγαθοεργία καὶ πλείονι ἐλεημοσύνη αἱ ἱερᾶι Μοναὶ Ἀγίου Παύλου καὶ Ὁσίου Γρηγορίου.

Αὗται καὶ ἐφέτος, κατὰ τὰς μεγάλας Ἑορτὰς τῆς θείας μετὰ σαρκὸς τοῦ Κυρίου Ἐπιφανείας, ἀπέστειλαν πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην ἐρημίτας Πατέρας τοῦ Ἁθῶ σεβαστὴν ποσότητα ἀλεύρου, βακαλαίου, φασολίων καὶ ρεγκῶν, ἅτινα καὶ διετέθησαν ὥς δεῖ.

Ἦδη γνωρίζομεν ὅτι προσκρούομεν εἰς τὴν ἐγνωσμένην μετριοφροσύνην τῶν ἐν λόγῳ ἱερῶν καὶ σεβασμίων Μονῶν, ἀλλ' ἀκούοντες τὸν Κύριον ἐντελλόμενον ἐν Εὐαγγελίοις· «Οὕτω λαμπάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» ἀφ' ἐνός, καὶ ἀφ' ἐ-

γισθήσεται.

— Σ ω κ ρ ά τ ο υ ς. Ἐάνοις μεταδίδου καὶ τοῖς δεομένοις ἐκ τῶν ὄντων. Ὁ γὰρ μὴ διδὼς δεομένῳ, οὐδὲ αὐτὸς λήψεται δεόμενος.

— Δ η μ ο κ ρ ί τ ο υ. Μικραὶ χάριτες ἐν καιρῷ, μέγισται εἰσι τοῖς λαμβάνουσι ταύτας ἐν περιστάσει.

— Δημοσθένης ἐρωτηθεὶς τί ἄνθρωπος ἔχει ὅμοιον τῷ Θεῷ; τὸ εὐεργετεῖν καὶ ἀληθεύειν, ἔφη.

Ἐκ τοῦ κώδικος H16 αἰῶνος ΙΖ'. (1602) τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης.

Γ. Π. Α.

Ἀντανίου Μουστάκα Μοναχοῦ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ & Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος γράφων πρὸς τοὺς Κορινθίους λέγει: «Ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστι» (Α΄ Κορινθ. γ' 19), καὶ ἀλλαχοῦ λέγει ὁ αὐτός: «Ἡμεῖς (οἱ Ἀπόστολοι δηλαδή) λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, οὗ τὴν σοφίαν τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τὴν σοφίαν τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων» (ἐνθ. ἀνιότηρ. Κεφ. Β' 6), καὶ πρὸς τὸν αὐτοῦ Μαθητὴν Τιμόθεον γράφει ὁ αὐτός Ἀπόστολος λέγων: «Πᾶσα Γραφή Θεόπνευστος» (Β' Τιμοθ. γ' 16). ὁ δὲ συναπόστολος αὐτοῦ καὶ Κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος λέγει: «Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ Προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἄνθρωποι» (Β' Πέτρ. α' 21). Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω δὲ ἀποστολικῶν ρητῶν ποιούμενος τὴν ἐρμηνείαν ὁ μέγας καὶ Οἰκουμενικός

τέρου τὸν ἀπόστολον Παῦλον λέγοντα. «Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις», διακηρύσσομεν τὴν εὐαγγελικὴν καὶ χριστομίμητον ταύτην προᾶξιν, πρὸς δόξαν Χριστοῦ, δίκαιον ἐπαινον τῆς ἀρετῆς, καὶ ὑπόδειγμα καὶ ὑποτύπωσιν τῶν θελόντων ἐλεεῖν τοὺς πάσχοντας, καὶ εὐχαριστοῦμεν καὶ αὐτῇς ἐγκαρδίας τὰς ἐν λόγῳ Ἱερὰς μονάς, διὰ τὴν ἐκάστοτε δαψιλῇ αὐτῶν προσφορὰν καὶ δωρεάν.

Εἴθε ὁ πλούσιος δοτὴρ τοῦ ἐλέους καὶ Ἑλεήμων Σωτὴρ ἡμῶν νὰ καταπέμπῃ αὐταῖς «πᾶσαν δόσιν ἀγαθὴν καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον».

Οἱ λαβόντες ἐρημῖται Πατέρες

Διδάσκαλος ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, λέγει: Ἡμῖν (τοῖς Χριστιανοῖς) ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε τὰ μυστήριά του διὰ τοῦ πνεύματος, οὐ διὰ τῆς ἑξωθεν σοφίας· αὕτη γὰρ (ἡ ἑξω σοφία ἡ κοσμικὴ) καθάπερ θεραπαινὶς ἡτιμωμένη, οὐκ ἀφέθη ἐνδον εἰσελθεῖν, ἢ παρὰκύψαι εἰς τὰ δεσποτικὰ μυστήρια. Ὅρῳς ὅσον τὸ μέσον τῆς σοφίας ταύτης (τοῦ Θεοῦ δηλ.) καὶ κείνης (τῆς κοσμικῆς); Ἀπερ γὰρ Ἄγγελοι οὐκ ἔγνωσιν, ταῦτα ἡμᾶς ἐπαίδευσεν αὕτη (ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ)· ἡ δὲ ἑξωθεν, σοφία, τοῦναντίον ἅπαν ἐποίησεν· οὐ μόνον οὐκ ἐπαίδευσεν, ἀλλὰ καὶ ἐκώλυσε, καὶ διετείχισεν» (Ὁμιλ. Ζ' εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθ.).

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω θεῖα ρητά, ἀποτελεῖ δόγμα Πίστεως δι' ἡμᾶς τοὺς Ὁρθόδοξους Χριστιανούς, ὅτι πάντες οἱ περιεχόμενοι εἰς τὴν ἁγίαν Γραφὴν (Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην) λόγοι, εἶναι λόγια τοῦ Θεοῦ, λόγια τοῦ ἁγίου Πνεύματος μεταχειρισθέντος μόνον τὴν χεῖρα καὶ τὴν γραφίδα τῶν Ἱερῶν Συγγραφέων ὡς ἀπλὰ ὄργανα. Ὅθεν καὶ περὶ τούτου λέγει ὁ Μέγας οὐρανοφάντωρ Βασίλειος: «Οἱ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐδῶν Προφῆται λέγοντες: Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεός· καὶ ταῦτα συνελὼν ὁ Παῦλος ἔφη, ὅτι πᾶσα Γραφή θεόπνευστος· εἰ δὲ λαλεῖ ἐν Προφῆταις καὶ Ἀποστόλοις τὸ Πνεῦμα· πᾶσα δὲ Γραφή θεόπνευστος· πῶς οὐ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τῆς τούτου συγγραφῆς θεοπνεύστου οὐσης;» (Λόγ. ε' κατ' Εὐνομίου).

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω λοιπόν, πάντα τὰ λόγια τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἶναι λόγια τοῦ Θεοῦ· τὰ δὲ λόγια τοῦ Θεοῦ εἶναι λόγια

ἀληθῆ ἀληθέστατα· καὶ καθὼς λέγει ὁ Προφητάναξ Δαβὶδ, «Τὰ λόγια Κυρίου εἶναι λόγια ἀγνῆ, ἀργύριον πεπωρωμένον. δοκίμιον τῇ γῇ, κεκαθαρισμένον ἐπταπλάσιως» (Ψλμ, 11).

Πρῶτος συγγραφεὺς τῆς ἀγίας Γραφῆς εἶναι ὁ ἅγιος Προφήτης Μωϋσῆς ὁ Θεόπτης· ὀνομάζεται δὲ Θεόπτης, διότι αὐτὸς εἶδε τὸν Θεὸν καὶ συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ, ὡς θεδαῖοι τοῦτο αὐτῇ αὐτῇ ἢ θείᾳ Γραφῇ λέγουσι: «Ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐνώπιος ἐνώπιον, ὥστε τις λαλήσαι πρὸς ἐκείνῳ φίλον» ('Εξῶδ. Κεφ. λδ' στίχ. 11). «Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν πάντας τοὺς λόγους τούτους» ('Εξῶδ. Κεφ. κ' στίχ. 1). «Καὶ ἔγραψε Μωϋσῆς πάντα τὰ ρήματα Κυρίου» ('Εξῶδ. κδ' στίχ. 4). Ἦκμασε δὲ ὁ Προφήτης Μωϋσῆς 1650 - 1700 ἔτη πρὸ τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· συνέγραψε δὲ οὗτος τὰ πέντε πρῶτα βιβλία τῆς Πλαισῆς Διαθήκης: Γένεσις, Ἐξῶδος, Λευϊτικόν, Ἀριθμοὶ καὶ Δευτερονόμιον, καὶ εἶναι ὁ ἀρχαιότατος πάντων τῶν συγγραφέων.

Ἀρχόμενος ὁ Προφήτης Μωϋσῆς τῆς συγγραφῆς τοῦ πρώτου βιβλίου αὐτοῦ «Γένεσις» τὸ περιέχον τὴν Κοσμογονίαν, ἦτοι τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου, καὶ λέγων ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ αὐτῆς: «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν» — ταῦτα δὲ ἀσφαλῶς ἤκουσε καὶ ἔμαθεν ἐκ στόματος τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω —, εὐθὺς ἀμέσως, καὶ πρὸ τοσούτων χιλιᾶδων ἐτῶν, ἐπερράπισε δύο πλάνας τῆς συγχρόνου ἡμῖν ψευδεπιστήμης, ἥ μᾶλλον ἀσεβοῦς ἐπιστήμης καὶ σοφίας «τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων», τῆς οὗσης «μωρίας παρὰ τῷ Θεῷ», ὡς εἶπεν ὁ θεὸς Παῦλος, καὶ ἐλέχθη προηγουμένως· ἀπερράπισεν, ἐπαναλαμβάνομεν, δύο πλάνας ἦτοι, ὅτι:

ἡ γῆ ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὸν ἥλιον· καὶ ὅτι ἡ γῆ κινεῖται περὶ τὸν ἥλιον. Εἶναι δὲ αὗται πλάναι αὐταπόδεικτοι·

Διότι:

Ἀφοῦ ὁ Θεόπτης καὶ Προφήτης Μωϋσῆς — ἀκούσας καὶ μαθὼν ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Θεοῦ, τοῦ Δημιουργοῦ πάντων τῶν ὄντων καὶ τῶν ὁρατῶν κτισμάτων — εἶτι «ἐν ἀρχῇ», ἦτοι πρὸ τῆς δημιουργίας παντὸς ἄλλου δημιουργήματος, ἐποιήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ὁ δὲ ἥλιος — κατὰ τὴν μαρτυρίαν πάλιν αὐτοῦ τοῦ Θεόπτου Μωϋσέως — ἐδημιουργήθη κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν τῆς δημιουργίας, πῶς ἡ γῆ ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὸν ἥλιον; Μὴ ὑπάρχοντος δὲ τοῦ ἡλίου, πῶς ἐκινεῖτο «περὶ τὸν ἥλιον» ἡ γῆ κατὰ τὰς πρώτας τρεῖς ἡμέρας τῆς δημιουργίας; Μήπω; τότε ἔσκεν ἀκίνητος, καὶ ἤρξατο τὴν κίνησιν τῆς μετὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ ἡλίου; Τί ἀπαντῶσι πρὸς ταῦτα οἱ σοφοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου; Ἀλλὰ δίδει τὴν ἀπάντησιν ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος λέγων, ὅτι: «Φάσκοντες εἶναι σοφοί, ἐμωράνθησαν» (Ρωμ. α' 22). Διὰ τοῦτο εἶχε πολὺ δίκαιον διαπρεπῆς Θεολόγος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος νὰ γράφῃ ἐπὶ τῆς υποθέσεως ταύτης τὰ ἑξῆς:

«Ἀπαντῶσι λοιπὸν ἐκείτους ὅσοι παραδέχονται τὴν κίνησιν τῆς γῆς, καὶ πάντα τὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης παρεπόμενα, καὶ φρονοῦσι κατόπιν καὶ πιστεύουσιν, ὅτι εἶναι ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ καὶ ζηλωταὶ καὶ προστάται τῆς ὀρθοδοξίας. Ἄς μάθωσι καὶ ἃς ἐννοήσωσι καλῶς οἱ τοιοῦτοι, ὅτι: Πᾶς ὁ παραδεχόμενος τὸ ἀφιλόσοφον καὶ ἀσυλόγιστον ἀστρονομικὸν τοῦτο σύστημα (τὸ τοῦ Κοπερνίκου - Γαλιλαίου ἐννοεῖ), τὸ ὁποῖον ἐνεθρονίσθη ὡς Θεὸς ἐν μέσῳ τῆς γῆς, ὑπὸ πάντων προσκυνούμενος μικρῶν τε καὶ μεγάλων, ἀμαθῶν τε καὶ πεπαιδευμένων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν

καὶ παιδίων τῶν ἐν τοῖς σχολείοις φοιτῶντων καὶ ἐξ ἀπαλῶν δυνάμεων τὸ ποτὸν τοῦ τοῦ τῆς πλάνης ποτιζομένων, τὸ ὅποτον ἀπεπλάνησε καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκλεκτοὺς ὀρθοδόξους καὶ ἐπισιτήμονας χριστιανούς, ὡς γνωρίζωσιν — ἐπαναλαμβάνω — ὅτι οἱ τοιοῦτοι ὄχι μόνον Χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, ἢ καὶ Καθολικοὶ ἢ Διαμαρτυρόμενοι δὲν εἶναι, ἀλλ' οὐδὲ θεῖσται δύνανται κατ' ἀλήθειαν νὰ θεωρηθῶσιν, ἀλλ' εἶναι αὐτόχρημα ἄθεοι. Ἐπειδὴ λοιπὸν κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῆς Κοσμογονίας δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἥλιος, οὐδεὶς ἐπομένως δύναται νὰ διισχυρισθῇ οὔτε ὅτι ἡ γῆ ἐκινεῖτο περὶ τὸν ἥλιον, οὔτε ὁ ἥλιος περὶ τὴν γῆν· ἀλλ' ὅτε τὴν τετάρτην ἡμέραν κ.τ.λ.π. (Κοσμογονία καὶ Θεογονία ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Δημ. Παλαμᾶ, τυπωθεῖσα ἐν Νιυ-πλὼφ τῇ 1887 σελ. 102 - 109).

Τὸ ἔδραζον καὶ ἀσάλευτον τῆς γῆς, διδάσκει ἡμᾶς καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων ἐν τῇ 103ῃ ψαλμῷ αὐτοῦ: «Ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς οὐ κλιθῆσεται εἰς τὸ αἰῶνα τοῦ αἰῶνος»· ἡ δὲ θαυμάσια αὕτη ρῆσις προσβάλλει καιρίως τοὺς τὰ ἐναντία φρονούντας, καὶ φημὼναι τὸ στόμα παντὸς ἐτεροδόξου, διότι τὸ «οὐ κλιθῆσεται» σημαίνει τὸ ὅτι δὲν θὰ κινήθῃ. Ὡστε αὐτὸς ὁ Θεὸς διὰ στόματος τοῦ Προφητάναντος Δαβὶδ βεβαιώνει, ὅτι: ἡ γῆ δὲν θὰ κινήθῃ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Γενέσθω λοιπὸν ὁ Θεὸς ἀληθής, καὶ πᾶς ἄνθρωπος — ὅσον σοφός καὶ ἐὰν εἶναι, ἢ καὶ ἐὰν λέγεται — γενέσθω ψεύστης. Τί ἐσοφίστηκαν ὅμως νὰ πράξωσιν οἱ δοκῶντες εἶναι σοφοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου; Ἐσκέφθησαν νὰ παραχράξωσι καὶ νὰ μετατρέψωσι τὴν Γραφὴν τῆς λέξεως «κλιθῆσεται», ὥστε νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸν πονηρὸν σκοπὸν αὐτῶν. Ἀξιοῦσιν ὅθεν οὗτοι ὅπως τὸ «κλιθῆσεται» γράφεται διὰ τοῦ στοιχείου (ἡτα) καὶ ὄχι διὰ

τοῦ στοιχείου (ιώτα). Πλὴν «ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν» ἐμώρηνεν αὐτοὺς ὥστε νὰ μὴ προσέξωσιν, ὅτι: τὸ μὲν «κλιθῆσεται» διὰ τοῦ ἰώτα γραφόμενον, εἶναι παθητικὸς μέλλων τοῦ ρήματος κλίνω — κλίνομαι, τὸ ὅποτον σημαίνει πλαγιάζω, γέρνω, λυγίζω· τὸ δὲ «κληθῆσεται» γραφόμενον διὰ τοῦ ἡτα, εἶναι παθητικὸς μέλλων τοῦ ρήματος καλῶ — καλοῦμαι· τὸ δὲ καλοῦμαι δύο σημασίας ἔχει: ἢ σημαίνει πῶς ὀνομάζεται τις, ἢ σημαίνει κλῆσιν καὶ κάλεσιν, διὰ τοῦ ὁποίου προσκαλεῖται τις, ἵνα παρευρεθῇ εἰς γάμον, ἢ συμπόσιον, ἢ δικαστήριον, ἢ εἰς οἰκονομικὰ ἄλλα πρᾶξις ἢ ὑπηρεσίαν. Ἐὰν λοιπὸν ἡ λέξις ἐκλήφθῃ κατὰ τὴν πρώτην σημασίαν, τότε σημαίνει, ὅτι ἡ γῆ οὐδέποτε θὰ ὀνομασθῇ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος! Ἀλλ' ἡ γῆ ὀνομασθῇ ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τῆς δημιουργίας αὐτῆς Γῆ, καὶ ὀνομάζεται καὶ θὰ ὀνομάζεται οὕτως ἕως ἔτου ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἐπ' αὐτῆς, τῆς γῆς δηλαδὴ. Ἐὰν δὲ ἡ λέξις ἐκλήφθῃ κατὰ τὴν δευτέραν σημασίαν αὐτῆς, τότε σημαίνει, ὅτι ἡ γῆ οὐδέποτε θὰ προσκληθῇ εἰς γάμους, διασκεδάσεις ἢ δικαστήρια!!! (Ἀκολουθ).

Ο ΛΥΧΝΟΣ ΝΑ ΚΑΙΗ

«...ἔστωσαν αἱ ὁσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καίόμενοι» (Ἱ. Χριστός).

Φῶς τῆς ζωῆς, φῶς τῆς χαρᾶς
Τρίψωτε Θεία φύσις
Σοῦ δέομαι τὸν λύχνον μου
νὰ σόδωσιν μὴν ἀφήσης.
Καὶ πέσω σὲ ἀπόκρημνες
καὶ ἄγριες χαράδρες
ὅπου φωλιάζουνε θηριὰ
δαίμονες, ἀραπάδες.

+

Μᾶς ἐρῆκε μαύρη θύελλα
μεγάλῃ σκοτοδίνῃ

Λουκά Μαλτέζου Μοναχοῦ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΨΙΣΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΧΑΡΑΣ

Χαρὰ ἐστὶ ἐκδήλωσις εὐχαρίστου καταστάσεως τῆς ψυχῆς. Ἡ χαρὰ δύναται νὰ προέρχεται ἀπὸ καλὰς πράξεις καὶ ἐκβάσεις ὑποθέσεων καὶ τέρψεων, ὅπου εἶναι ἠθικὴ καὶ κατὰ Θεόν. Ἀλλὰ δύναται νὰ προέρχεται καὶ ἀπὸ ἁμαρτωλὰς αἰτίας καὶ πράξεις, ὅπου εἶναι ἀνῆθικος, αἰσχροὶ καὶ ἀπατηλῆ. Ἀνωτέρα ἐκδήλωσις τῆς χαρᾶς, εἶναι ἡ πνευματικὴ, ὅταν αὕτη πηγάζῃ ἀπὸ ἀνώτερα συναισθήματα καὶ πνευματικὰς ἡδονὰς καὶ χαρίσματα τοῦ Ἀγίου Θεοῦ. Αὕτη ἰδίως δίδεται, ὅταν ἡ ψυχὴ διέλθῃ πολλὰ λυπηρὰ καὶ ἀντιξόους περιστάσεις, εἴτε ἐξ αἰτίας τῆς ἁμαρτίας, εἴτε διὰ δοκιμασίαν καὶ πνευματικὴν προα-

γωγὴν.

Ἐνταῦθα θέλω παραθέσει σχετικὰς περικοπὰς, ἐκ τῶν συγγραμμάτων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

(Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου Φιλοκαλία σελ. 909).

«Δεῖ γινώσκειν, ὅτι δύο διαφορὰς ἔχει τὸ σκίρτημα, ἥτοι τὸ ἀγαλλίαμα, τὸ γαληνόμορφον (ὅπερ παλμὸς καὶ στεναγμὸς καὶ ἐντυχία τοῦ πνεύματος λέγεται) καὶ τὸ μέγα τῆς καρδίας (ὅπερ καὶ σκίρτημα καὶ ἄλμα ἥτοι πῆδημα λέγεται καρδίας ζωσσης πρὸς τὸν θεῖον ἀέρα ἀνατακτικῇ πιτήσις). Ὑπὸ γὰρ τοῦ θεοῦ πνεύματος ἀναπτερουμένη τῷ ἔρωτι καὶ τῶν δεσμῶν τῶν παθῶν, ἡ ψυχὴ ἐλευθερουμέ-

καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ καθενὸς
στὸν βοῦρκο κατευθύνει.

Οἱ ἄνεμοι τῆς ἐποχῆς
πνέουν σφοδροὶ καὶ οὖνουν
τοῦ λύχνου πάσης ἀρετῆς
οὐ σκότος μᾶς ἀφήνουν.

+

Τεταραγμένη θάλασσα
στὴν γῆ μεγάλος σάλος
τὰ τῆς σαρκὸς φροντίζομε
μικρὸς τε καὶ μεγάλος.
Πυκνὰ τὰ νέφη τοῦ καιροῦ
ὄλοι ἐπὶ τροχάδην
ἕνας τὸν ἄλλον σύρονται
κρημνίζονται στὸν Ἄδην.

+

Εἶναι ἡμέραι πονηραὶ
πυκνὸ στὴ γῆ σκοτιάδι
ὁ λύχνος ἄς φεγγεβολῇ
μὴ πέσωμεν στὸν Ἄδην.
Λαμπρὲ τῆς δόξης Ἥλιε
τὰ σκοτεινὰ φωτίζεις

εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντάς σε
φῶς τῆς ζωῆς χαρίζεις.

+

Ἀκουσον ρήματα Θεοῦ
Ἀνατολὴ καὶ Δύσι
ὁ λύχνος μᾶς νὰ καίεται
δίχως ποτὲ νὰ σβύσῃ.
ἵνα μὴ ἔξω τῆς χαρᾶς
ὁ Κύριος μᾶς κλείσῃ.
Χαρὰ σ' ἐκείνον πρὸ κρατεῖ
τὸν λύχνον ἀνχμένον
κι' ἔχει τὸν νοῦν εἰς τὸν Θεόν
ἄνω προσηλωμένον.
Ψυχὴ μου πρόσεξε καλὰ
ὁ λύχνος σου μὴ σβύσῃ
θὰ λάβῃς στέφανον λαμπρὸν
παρὰ Χριστοῦ στὴν κρίσι! Γένοιτο

εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εὐλογίαν Χριστοῦ
εἰς τὸ Νέον ἔτος 1963, ἵνα διέλθωμεν πάν-
τες, τοῦτο ἐν ὑγείᾳ, εἰρήνῃ καὶ ἀρετῇ,
εὐσεβῶς καὶ θεαρέστως. Ἀμήν.

Ἱερεὺς Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

νη, πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸ τῆς ἐξόδου ἀνί-
πτασθαι δοκιμάζει, ἐφιεμένη τὴν τοῦ βάρ-
ρους διάφευξιν (τοῦτο καὶ ταραγμὸς τοῦ
πνεύματος, εἴτ' οὖν ἐκβρασμὸς καὶ κίνη-
σις λέγεται. Κατὰ τό, ὃ δὲ Ἰησοῦς ἐτά-
ραξεν ἑαυτὸν τῷ πνεύματι, κινήθεις ἐν
δυνάμει καὶ εἰπὼν, ποῦ τεθείκατε αὐτόν).
Δηλοῖ δὲ τὴν διαφορὰν τοῦ μεγάλου καὶ
τοῦ μικροῦ σκιρτήματος ὁ θεὸς Δαβίδ,
εἰρηκώς. Τὰ ὄρη ὥσεί κριοὶ καὶ οἱ βουνοὶ
ὡς ἀρνία σκιρτῶντες. Περὶ τελείων καὶ
ἀρχαρίων εἰπὼν. Περὶ γὰρ αἰσθητῶν ὁ-
ρέων καὶ βουνῶν ὅτι σκιρτῶσιν, ἄζωα ὄν-
τα ὧν ἐμνημόνευσε, περιττὸν ἦν αὐτῷ.

(Τοῦ ἰδίου σελ. 910). «Ἐνέργεια τῆς
χαρίτος ἐστὶ, δύναμις τοῦ πυρὸς τοῦ πνεύ-
ματος ἐν χαρᾷ καὶ εὐφροσύνῃ καρδιακῶς
κινουμένη, στηρίζουσα καὶ θερμαίνουσα
τὴν ψυχὴν καὶ καθαίρουσα. Καὶ τοὺς μὲν
λογισμοὺς παύουσά τε ὡς πρὸς ὥραν, τὴν
δὲ τοῦ σώματος κίνησιν νεκροῦσα πρὸς
καιρόν. Καὶ ταῦτα τὰ σημεῖα αὐτῆς καὶ
οἱ καρποὶ οἱ ἐμφαινόντες τὴν ἀλήθειαν.
Τὰ δάκρυα, ὁ συντριμμός, ἡ ταπείνωσις,
ἡ ἐγκράτεια, ἡ σιωπὴ, ἡ ὑπομονή, τὸ κρύ-
πτεσθαι καὶ ὅσα τοιαῦτα, δι' ὧν ἀδιστά-
κτως πληροφοροῦμεθα.

(Τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ Δαμασκηνοῦ
σελ. 682).

Ἄλλ' ἐάν τις τὴν μνήμην τοῦ Θεοῦ ἔχῃ
διηνεκῶς, εὐφραίνεται, κατὰ τὸν ψαλμο-
δόν, ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ καὶ εὐφράνθην.

Ἐκ γὰρ τῆς τοῦ Θεοῦ μνήμης, εὐφραι-
νόμενος ὁ νοῦς, ἐπιλανθάνεται τῶν τοῦ
κόσμου θλίψεων, καὶ ἐκ ταύτης ἐλπίζει
ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀμεριμνος γίνεται καὶ ἡ ἀ-
μεριμνία χαροποιεῖ καὶ εὐχαριστεῖν κα-
τασκευάζει. Ἡ δὲ εὐχαριστία μετ' εὐγνω-
μοσύνης γινομένη, αὖξει τὰς δωρεὰς καὶ
τὰ χαρίσματα, καὶ ὅσον πληθύνονται αἱ
εὐεργεσίαι, αὖξει ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ κα-
θαρὰ προσειχὴ μετὰ τῶν τῆς χαρᾶς δα-

κρύων, καὶ κατὰ μικρὸν ἐκ τῶν τῆς λύ-
πης δακρύων καὶ τῶν παθῶν καὶ ἐκ τῶν
παθῶν ἐξέρχεται ὁ ἄνθρωπος, εἴθ' οὕτως
εἰς τὴν πνευματικὴν χαρὰν καὶ παντὸς
τρόπου ἔρχεται. Καὶ διὰ μὲν τὰ ἡδέα
ταπεινοῦται καὶ εὐχαριστεῖ. Διὰ δὲ τοὺς
πειρασμοὺς βεβαιοῦται ἐν ἑαυτῷ ἐλπίς
ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ δι' ἀμφοτέρων χαί-
ρεται καὶ ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, καὶ πάντα
φυσικῶς ὡς εὐεργέτας, καὶ οὐχ εὐρίσκει
ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τι δυνάμενον βλάψαι
αὐτόν, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ
φωτιζόμενος, ἐκ πάντων τῶν κτισμάτων
χαίρεται ἐν Κυρίῳ, θαυμάζων αὐτοῦ τὴν
ἐπιμέλειαν, ἣν ἔχει περὶ τῶν κτισμάτων
αὐτοῦ».

(Ἀββᾶ Ἰσαὰκ σελ. 39). Ἀνεπαισθή-
τως κατὰ καιρὸν καὶ καιρὸν ἐμπίπτει
εἰς ὅλον τὸ σῶμα τρυφή τις καὶ ἀγα-
λίαςις· ἅπερ γλῶσσα σαρκίνη οὐ δύναται
αὐτὰ ἐξεπεῖν, ἕως ἂν πάντα τὰ ἐπίγεια
σποδὸν καὶ σκύβαλα ἡγήσῃται. Ἐν τῇ
μνήμῃ ταύτῃ, ἐκείνη γὰρ ἡ πρώτη ἡ τῆς
καρδίας ἐν καιρῷ, ἐν ὥρᾳ τῆς προσευ-
χῆς, καὶ ἐν καιρῷ ἐν τῇ ἀναγνώσει, καὶ
ἐν καιρῷ πάλιν ἐκ τῆς διηνεκοῦς μελέ-
της καὶ τοῦ μήκους τῆς διανοίας θερ-
μαίνεται ὁ νοῦς. Αὕτη δὲ ἡ ἐσχάτη, ὡς
τὰ πολλὰ ἐξωθεν τούτων, καὶ ποσάκις ἐν
ἔργῳ παρέργῳ, καὶ εἰς τὰ πολλὰ τῶν νυ-
κτῶν ἐν τῷ αὐτῷ τρόπῳ· ὅτε μεταξὺ τοῦ
ύπνου καὶ τῆς ἐγρηγόρευσης, ὡς ὑπνῶν,
καὶ ὡς μὴ ὑπνῶν, καὶ ἐγρηγορῶς ἐπι-
συμβαίνει. Ὅταν δὲ ἐπιδημήσῃ τῷ ἀν-
θρώπῳ ἐκείνη ἡ τρυφή ἡ σφύζουσα ἐν
ὅλῳ τῷ σώματι αὐτοῦ, οὕτω νομίζει ὁ
τοιούτος ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ὡς οὐκ ἔστιν
ἄλλο τι ἢ τῶν οὐρανῶν βασιλεία, ἢ τοῦ-
το».

Δύο ἐκ τῆς τῶν παθῶν ἀπονεκρώσεως
ἐκφύουσιν ἡδοναί. Ἡ μὲν, συνεχὴς καὶ
ἀδιάκοπος καὶ ἐκ τῆς καρδίας βρύουσα,

(βρύνει γάρ φησιν, ἐκ τῆς καρδίας αἰὲ ἡδονή τις) καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ πρώτη. Ἡ δέ, ἐκ διαλειμμάτων καὶ διακεκομμένη, καὶ εἰς ὅλον τὸ σῶμα ἐμπίπτουσα. (Λέγει γάρ, κατὰ καιρὸν, καὶ καιρὸν ἐμπίπτει εἰς ὅλον τὸ σῶμα τρυφή τις) καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐσχάτη. Μῆκος διανοίας, ἡ παρατεταμένη καὶ ἐπὶ πλείστον διαρκοῦσα θεωρία.

(Τοῦ ἰδίου σ. 287). Τὸ ὄρνεν τὸ καλοῦμενον Ἐρωδιός, ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀγολιᾶται κατὰ τὸν λόγον τῶν σοφῶν, ὅταν ἀφορίσῃ ἑαυτὸν ἐκ τῆς οἰκουμένης, καὶ πορευθῇ εἰς ἔρημον τόπον καὶ οἰκήσῃ ἐν αὐτῷ. Οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ μονάζοντος, ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ δέχεται τὴν οὐράνιον χαρὰν, ὅταν μακρυνθῇ ἐκ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπέλθῃ καὶ οἰκήσῃ εἰς τὴν χώραν τῆς ἡσυχίας καὶ προσδοκήσῃ τὸν καιρὸν τῆς ἐξόδου αὐτοῦ. Ἐρρεθή περὶ τοῦ ὀρνέου τοῦ λεγομένου Σειρήνος, ὅτι ἕκαστος ἀκούων τοῦ μέλους τῆς φωνῆς αὐτοῦ, οὕτως αἰχμαλωτίζεται ὀπίσω αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδοιπορίᾳ τῆς ἐρήμου, ὥς ἐπιλανθάνεσθαι ἐν τῇ ἡδύτητι τοῦ μέλους καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς, καὶ πίπτειν καὶ ἀποθνήσκειν. Τοῦτῳ ἀπεικάζεται τὸ πρᾶγμα τῆς ψυχῆς. Ὅταν γὰρ ἐμπέσῃ ἡ γλυκύτης ἡ οὐράνιος ἐν αὐτῇ ἐκ τοῦ μέλους τῆς ἡδύτητος τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ τῶν ἐμπιπτόντων ἐν αἰσθήσει ἐν τῷ νοῦ, οὕτως ὅλη ἀπέρχεται ὀπίσω αὐτῆς, ὥς ἐπιλανθάνεσθαι τῆς ζω-

ῆς ταύτης τῆς σωματικῆς, καὶ στερεῖσθαι τὸ σῶμα τῶν ὀρέξεων αὐτοῦ, καὶ ὑψῶσθαι αὐτὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἐκ τῆς ζωῆς ταύτης».

Ἡ χαρὰ ἡ πνευματικὴ γίνεται αἰσθητὴ καὶ φανερά κατὰ τὴν ἐν γένει εὐεξίαν τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σώματος. Ὅμοίως εἰς τὴν τέχνην, εἰς τὴν ποίησιν, εἰς τὴν λογοτεχνίαν, εἰς τὴν μουσικὴν, εἰς τὴν ζωγραφικὴν, εἰς τὴν γλυπτικὴν, καὶ εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν. Ὅσον δὲ αὐταὶ δημιουργοῦνται πλέον καλλιτεχνικῶς καὶ ἀπολαμβάνονται πλέον καλαισθητικῶς, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἡ πνευματικὴ χαρὰ γίνεται ἀνωτέρα. Κατὰ τὴν βιουμένην πνευματικὴν ζωὴν γίνεται αἰσθητὴ ἡ ὑψίστη πνευματικὴ χαρὰ, διὰ τῆς κατευθύνσεως πρὸς τὸν ἀντικειμενικὸν κόσμον τῶν ὑψίστων ἀξιών, τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ.

Ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὰ διάφορα εὐχάριστα τοῦ βίου, καὶ κατὰ τὴν ἐν γένει δοκιμαζομένην εὐτυχίαν καὶ προαγωγὴν, καὶ πολλάκις καὶ κατὰ τὰ παρουσιαζόμενα ἐνάντια τοῦ βίου καὶ θλίψεις τὰς ὁποίας πάσχει καὶ ὑποφέρει ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸν ἀγαπώμενον Κύριον καὶ ἐν γένει κατὰ πᾶσαν ἀνωτέραν πνευματικὴν ἰδέαν καὶ σκοπὸν. Πρὸς τοῦτοις καὶ κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν καὶ ἀνταπόδοσιν τῆς θείας δικαιοσύνης καὶ τιμωρίας. (Ἀκολ.)

Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ

«Μνημονεύετε τοῦ λόγου, οὐ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν».

Στὴν ἐρημίᾳ τοῦ βουνοῦ τὴν εὐωδιασμένην,

κάποια ψυχὴ ἐκάθισε μιὰ μέρα φωτισμένη.

Κι' ὡς πέρναγε ὁ ζέφυρος ἀνάμεσα στὰ φύλλα,
ἐνόμισε πῶς ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Σωτῆρα....

«Ἡ Βασιλεῖα οὐρανῶν παιδί μου βιάζεται,

κι' ἀπὸ διαστὰς θεόφρονas πάντοτε ἀρπάζεται».

... απόμεινε στοχαστική με τῆς φωνῆς τὴν ἔννοια,
 στὰ λόγια τὰ σωτήρια τοῦτα τὰ χρυσαφένια ...
 Ἡ Βασιλεία οὐρανῶν ἡ μαλαμοκτισμένη,
 ἡ ἀγγελοκατοίκητη ἡ φωτολαμπρυσμένη.
 σὰν διαμαντένια τράπεζα με μύριους θησαυροὺς,
 ἐπιθυμεῖται, διάζεται ἀπ' τοὺς χριστιανοὺς.
 Πρῶτος τὴν θίλασ' ὁ Λησιτὴς ποὺ εἶπε «Μνήσθητί μου»,
 ἀναγνωρίζων σε Θεόν, γλυκύτατε Σωτήρ μου.
 Εἶτα τὸν ἐμιμήθησαν καὶ ἔγιναν διασταί,
 τῆς Βασιλείας οὐρανῶν ἅγιοι ἔρασταί.
 Ἀμέτρητοι μαρτυρικῶς τελείωσαν τὸν δρόμο,
 κι' ἄπειροι σήκωσαν σταυροὺς ἀσκητικὸν στὸν ὄμο.
 Πολλοὶ εὐθὺς τὴν θίλασαν με τὴν ἐλεημοσύνη,
 καὶ ἄλλοι τὴν ἀπήλαυσαν με τὴν ταπεινωσύνη.
 Πόσες ψυχὲς τὴν θίλασαν με τὴν ὑπομονή των!
 καὶ πόσες τὴν ἐκέρδισαν με τὴν ἀγνή ζωὴ των ...
 Ἐπείνασαν, ἐδιώχθησαν, ἔκλαιον, ἀγρυπνοῦσαν,
 ἀσθένησαν, ὕβρισθησαν, μὰ πάντα εὐλογοῦσαν.
 Κι' ἀκόμα τώρα στὰ στερνὰ καὶ χαλεπά μας χρόνια,
 τὴν Βασιλείαν οὐρανῶν τὴν ποθητὴ κι' αἰώνια.
 Τὴν θιάζουσιν καὶ τὴν ἀποκτοῦν πιστοὶ καὶ δυνατοί,
 ὡς εἶπε καὶ ὁ Κύριος, εἰ «λίγοι κι' ἐκλεκτοί».
 Μονάχα γὰρ μ' ἀμέλεια τίς μέρες μου περνᾶω,
 κι' ὅλες τίς ὥρες ποὺ περνοῦν, με νυσταγμὸ μετράω.
 ὦ, πῶς Χριστέ μου νὰ σωθῇ ψυχὴ ἀπεγνωσμένη,
 καὶ ἀπὸ ἔργα ἀγαθὰ τελείως γυμνωμένη;
 Ὅμως, ὥσάν τὸν ἀσθενῇ ποὺ θέλει τὴν ὑγεία του,
 καὶ τὸ γιατρὸ παρακαλεῖ μέσ' ἀπὸ τὴν καρδιά του.
 Κι' ἐγὼ ἐλπίζω εἰς ἐσέ, Φιλάνθρωπε Ἰησοῦ μου,
 νὰ μοῦ δεχθῇς τὰ δάκρυα, κι' ὅλους τοὺς στεναγμούς μου.
 ὦ, μνήσθητι Πανεύσπλαγχνε Χριστέ τοῦ πλάσματός σου,
 γιατί πιστεύω ὁλόκαρδα στὸ μέγα ἔλεός σου.
 κι' ὁ ζέφυρος ξανάλεγε:
στὸ μέγα ἔλεός σου.....
 Ἄργα - ἀργὰ ξεκίνησε γιὰ τὸ ἐρημοκλήσι,
 γλυκὰ τὴν καμπανούλα του γιὰ λίγο νὰ κτυπήσῃ...
«Ἐὸς π' ἔγινες ἄνθρωπος ἁμαρτωλοὺς νὰ σώσῃς,
 κι' ἐμὲ τῆς βασιλείας σου Χριστέ μου ν' ἀξιώσῃς». Ἀμήν.

N M. - Χαλκί - Κορινθίας

Ἱακώβου Μοναχοῦ Γρηγοριάτου

ΑΙ ΧΡΥΣΑΙ ΠΤΕΡΥΓΕΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 405 τοῦ «Ζ' ἔτους).

Ἡρώτησεν ἀδελφὸς γέροντα λέγων. Διατί διτε ἐξέρομαι εἰς ἔργον, ραθυμῶ περὶ τῆς ψυχῆς μου; Καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ γέρον. Οὐ θέλεις πληρῶσαι τὸ γεγραμμένον «εὐλογῆσαι τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ διὰ παντὸς ἡ αἰνεῖσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου». Ἐάν οὖν ἔσω ἔάν τε ἔξω ἦς, μὴ ἀποστῇς εὐλογῶν τὸν Θεόν, οὐ στόματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καρδίᾳ καὶ οὐ μὴ σοι ραθυμία κατακυριεύσῃ ποτέ. «Ἀργούσης ψυχῆς, λέγει ὁ θεὸς Χρυσόστομος, ἵός τις αὐτῆς καταχεῖται, καὶ τρώγει τήν τε λαμπρότητα καὶ τὰ ἄλλα πάντα». Καὶ ὁ σίδηρος κινούμενος ἀπολάμπει, μὴ ἐργαζόμενος δὲ κατιούται (σκωριάζει) πανταχοῦ. Ἡ προσευχὴ τῶν ἁμαρτωλῶν, λέγει Γρηγόριος ὁ Νύσσης, ἕως οὔτου εὐρίσκονται αὐτοὶ εἰς τὴν ἁμαρτίαν γίνεται ἐπὶ κλίσις τοῦ διαβόλου· καὶ ἂν τινες ἐνάρετοι προσεύχωνται ὑπὲρ αὐτῶν, ἀκούουσι παρὰ Θεοῦ ἐκεῖνο ὅπερ ἤκουσε καὶ ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ δεόμενος ὑπὲρ τοῦ ἁμαρτωλοῦ λαοῦ. Ἄν στῇ Νῶε καὶ Ἰὼβ καὶ Δανιήλ, οὐκ ἐξελοῦνται τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θαγατέρας, ὅτι ὑπερίσχυσεν ἡ ἁμαρτία». Τὰ αὐτὰ ἤκουσε ὁ Ἱερεμίας παρακαλῶν τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. «Ἄν στῇ Μωϋσῆς καὶ Σαμουὴλ πρὸ προσώπου μου, οὐκ ἔστι ἡ ψυχὴ μου πρὸς αὐτούς».

Οὐαὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς! Οὔτε τοσοῦτοι καὶ τηλικοῦτοι Προφῆται καὶ οἱ λοιποὶ ἅγιοι εἰσακούονται ὅταν ἡμεῖς ἐν ἁμαρτίαις εὐρισκώμεθα. Ὁ ἅγιος Μάξιμος λέγει, πὼς μόνον τοὺς ἀξίους τῶν οἰκτιρμῶν ὠφελοῦσι αἱ τῶν δικαίων προσευχαὶ εἴτε ζῶντος εἴτε τελευτήσαντας. Οὔτε γὰρ τὸν Σαοὺλ κάκιστον ὄντα ὠφέ-

λησεν ἡ προσευχὴ τοῦ Σαμουήλ, οὔτε τοῦ Μωϋσῆ εὐχαμένου ὑπὲρ τῶν Ἑβραίων. Εἶπε γὰρ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν, μὴ προσεύχου, ὁ ἁμαρτάνων καταφρονεῖ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐδὲν θὰ ὠφελῇ ἀπὸ τῆν προσευχῆν τοῦ δικαίου. Ἐάν ὁ εἰς κρίξιν οἰκοδομὴν καὶ ὁ ἕτερος ἁμαρτάνων καταστρέφει αὐτήν, οὐδέποτε τὸ ἔργον θὰ ἔλθῃ εἰς πέρας, ὥς ἔγνωμεν ἐκ τοῦ Σαοὺλ καὶ Σαμουήλ παραδείγματος. Χρεῖα λοιπὸν μετανοίας, χρεῖα ἐναλλαγῆς βίου καὶ γνώμης, χρεῖα ταπεινότητος καὶ τότε ὁ Θεὸς μᾶς λέγει. Πρὸ τοῦ με φωνήσης ἐγὼ πάρειμι· ἐκζητήσατέ με ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐγὼ ἐπιφανοῦμαι ὑμῖν. Ὁ Κύριος ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις λέγει· «περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε». Διὰ δὲ τοῦ Προφήτου «καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι» τοῦτο ἐρμηνεύων ὁ Ἀπόστολος λέγει. «Ἴδου καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἴδου νῦν ἡμέρα σωτηρίας· καὶ ὁ Σολομών· «εἴτι δ' ἂν δύναται ἡ χεὶρ σου ποιῆσαι, ὅη σοι δύναμις ἐργάζου· οὔτε γὰρ ἔργον οὔτε εἰδησις· οὔτε σοφία ἐν τῷ ᾧ ὑπάρχει ἐν ᾧ σὺ πορεύῃ». Καθὼς αἱ θλίψεις εἶναι κλίμακες ἀναβιβάζουσai τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτω καὶ ἡ προσευχὴ θεωρητικὴ ἅμα τε καὶ πρακτικὴ, εἶναι χρυσαῖ πτερύγεσ ἀναβιβάζουσai ὑμᾶς πρὸς τὸν οὐράνιον πατέρα. Τότε δὲ μόνον δὲν ἀνέρχεται τὸ αἷτημα, ὅταν ἡ ἐπιθυμία τῆς καρδίας ἀντίκειται εἰς τὰς ἰκεσίας τῶν χειλέων. Ἐκ τῆς προσευχῆς προστίθεται σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τρέφεται ἡ πίστις, γεννᾶται ἡ ἀληθὴς ἀγάπη, καταπραΰνεται ἡ ζᾶλη τῶν λογισμῶν, λαμπρύνεται ὁ νοῦς, χαλιναγωγοῦνται τὰ πάθη, προλαμβάνονται τὰ δεινὰ, μειριά-

ζεται ἡ θλίψις, φυγαδεύεται ἡ συγγερὰ ἀπελπισία, ἀναπτεροῦται ἡ ἐλπίς, ἐκρίζωνεται τὸ μῖσος ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, συσφίγγεται ὁ δεσμός τῆς κοινωνίας καὶ καταβιβάζεται ἀοράτως ὁ Χριστὸς ἐν μέσῳ τῶν προσκυνητῶν του.

Ἡ προσευχὴ ἀναβαίνει καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καταβαίνει. Αἱ προσευχαὶ σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον τοῦ Θεοῦ.

Οἱ ἄφρονες, οἱ λέγοντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν οὐκ ἔστι Θεός, λέγουσι πὼς ἡ προσευχὴ εἶναι ἀνωφελής, καὶ τὰ πάντα κυβερνῶνται ἀπὸ νόμους ἀμεταβλήτους καὶ ἀμετατρέπτους καὶ ἐπομένως εἶναι περιττὸν νὰ ἐπιζητῶμεν προστασίαν διὰ προσωρισμένα καὶ ἀμετάβλητα. Τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης ἄλλην τρομερωτέραν παγίδα δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ἀπώλειαν τῶν ψυχῶν παρὰ τὴν παρακώλυσιν τῆς προσευχῆς, ἔνθα ὀλιγοστεύει ἡ πίστις, σβύνεται ἡ ἐλπίς, ἐκλείπει ἡ πνευματικὴ χαρὰ, καὶ ὁ ὑπεροπτικὸς ἀμαρτωλὸς κρημνίζεται ἀνεπαισθήτως ἐκ τῆς παρώσεως καὶ ἀπελπισίας εἰς τὰ σκοτεινὰ βάραθρα· πίπτει συντριβεται, πῶσις ἐλεεινὴ καὶ μεγάλη. Ὁ τοιοῦτος τήκεται ψυχικῶς, καὶ ἀνάπανσιν ποσὼς δὲν βλέπει, οὐδεμίαν παρηγορίαν ἔχει ἐν ταῖς θλίψεσι, δὲν ἠξεύρει ποῦ νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς περιπετείας καὶ εἶναι ἀθλιώτερος πάντων τῶν ἀνθρώπων. Ἡμεῖς ὅμως ὡς ἀφήσωμεν τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἐαυτῶν νεκροὺς καὶ ὡς ἀποβλέψωμεν εἰς τὰ ἡμέτερα. Αἱ ἐξωτερικαὶ τελεταὶ ἄνευ τῆς ἐσωτερικῆς εὐλαβείας καὶ εὐανθίσεως ψυχικῶς, εἶναι περιτταί, εἶναι ὡς σῶμα ἄνευ ψυχῆς. Τοὺς τοιούτους προσκυνητὰς στηλιτεύων ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, τοὺς ὀνομάζει, ὡς ἔχοντας μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένην. Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἐνασχολούμενοι μὲ τὰς πα-

ρατηρήσεις τοῦ γραπτοῦ νόμου, περιέπιπτον εἰς τὴν κατ' ἐπιφάνειαν λατρείαν ὄντες παχύφρονες καὶ ὑλόφρονες δὲν ἐβάθυνον εἰς τὸ πολυσήμαντον τῶν διαφόρων τελειῶν καὶ προσέκοπτον εἰς τὸν Θεόν. Ὅθεν εἰς ἐπήκοον παντὸς τοῦ λαοῦ ἐξήλεγξεν αὐτοὺς ὁ Κύριος ὡς λαοπλάνους καὶ ὑποκριτὰς. «Ὁὐαὶ ὑμῖν, λέγει ὁ Κύριος, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἀνθον καὶ τὸ κύμινον καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι καὶκεῖνα μὴ ἀφιέναι» κ.λ.π.

Δύο εἶναι τὰ στρατεύοντα ἐναντίον τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνήσεως, ἡ ὑπόκρισις ὅταν προσευχόμεθα Φαρισαϊκῶς διὰ νὰ θηρεύσωμεν τὸν ἔπαινον τῶν ἀνθρώπων, καὶ δεύτερον ὁ μηχανισμὸς ὅταν εὐσεβῶμεν σωματικῶς καὶ ἔχωμεν ἄλλου προσηλωμένον τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν. Ὁ Θεὸς δὲν καταργεῖ τὴν ἐξωτερικὴν λατρείαν καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς παρευρίσκειτο εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ ὕψωνε τὰς χεῖρας του πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα, προσευχόμενος ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας, καὶ ἄλλοτε ἐκλινε γόνυ καὶ ἔπιπτε κατὰ πρόσωπον, ἄλλοτε πάλιν, λαμπρῇ τῇ φωνῇ κατηύθυνε πρὸς τὸν Πατέρα ἡμῶν ἰκεσίας «μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς» εἰς ἐξιλέωσιν τῆς δικαίας ὀργῆς τοῦ ὑψίστου (Ἑβρ. ε' 7).

Καὶ ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι σύνθετοι ὄντες ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, τὰ ἔμφυτα τῶν καρδιῶν μας δηλοποιοῦμεν ταῦτα διὰ τῶν ἐξωτερικῶν σχημάτων, κατ' ἔμφυτον ροπὴν, καὶ μὲ τὴν προσήκουσαν συστολὴν ὡς ἔμπροσθεν πανταχοῦ παρόντος. Ὁ προφητικὸς λόγος γνησίως ἀπαγγέλλει τὰ τοῦ νοός, ἡ καρδία ἀντανakλάται εἰς τὸ πρόσωπον, ἡ ταπεινώσις καὶ συντριβὴ κάμπτουσι τὰ γόνατα καὶ τὸν αὐχένα,

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ

Νέον ἔτος. Εἰς μέγας σταθμὸς εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπιχειρήματα, σχέδια, ἐπιθυμίαι, προσδοκίαι, ἐλπίδες, ὄνειρα. Ἰδοὺ τί ἐξεγείρονται καὶ δημιουργοῦνται εἰς τὴν καρδίαν του. Κατὰ τὴν χρονικὴν αὐτὴν στιγμήν ὁ ἄνθρωπος συνηθίζει νὰ ἀνασκοπῇ τὸ παρελθόν, νὰ ἀναμετρή τὰς ζημίας καὶ τὰ κέρδη του, νὰ σκέπτεται τὸ μέλλον, νὰ πλάττῃ ἐν ἑαυτῷ νέας προσδοκίας τύχης εὐνοϊκωτέρας, νὰ διανοηθῇ νέας ἐπιχειρήσεις, ἐργασίαν πλέον προσδοφόρον, ζωὴν ἀνεωτέραν καὶ εὐτυχεστέραν, νὰ ἐκπονή νέον πρόγραμμα ζωῆς διὰ τὸ μέλλον.

καὶ ἀντὶ τῆς κοσμικῆς χειρονομίας ἡ χεὶρ ἐκτείνεται καὶ ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, εἰς ἔνδειξιν τοῦ δι' ἡμᾶς ἐθελουσίως σταυρωθέντος Δεσπότην μας. Πλὴν ὅμως ἡ τοιαύτη προσευχὴ δὲν εἶναι συνεχῆς καὶ ἀδιάλειπτος, ἡ δὲ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκύνησις ἀπαιτεῖται ἀδιάλειπτος προσευχὴ μέχρις ἐσχάτης ἀναπνοῆς.

Προσκυνοῦμεν ἐν πνεύματι ἀδιακόπως, ὅταν αἰχμαλωτίζωμεν τοὺς ὑπερηφάνους λογισμοὺς τοῦ νοός μας εἰς τὴν ὑπακοὴν τῆς πίστεως. Ὅσάκις βιαίως ἐφαρπάζομεν τὴν διανοίαν μας ἀπὸ τὴν θεωρίαν τοῦ κόσμου εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ κοσμήτορος. Ὅταν δαμάζωμεν τὰς πονηρὰς ἐπιθυμίας, καταπατῶμεν τὸν ὄφιν τῆς ὑπερηφανίας καὶ ὅλους τοὺς δαίμονας τῆς φιλαυτίας, φιλαργυρίας, κενοδοξίας καὶ κοσμικῆς ματαιότητος. Ὅταν προσέχωμεν ἄγρυπνοι εἰς τὸν μεγαλύτερόν μας ἐχθρόν τὸν ἑαυτόν μας. Ὅταν στέργωμεν εἰς τὴν πτωχείαν καὶ ἐξουδένωσιν τοῦ Ἰησοῦ μας καὶ εἰς τὴν ταπείνωσιν αὐτοῦ παρὰ εἰς ὅλα τὰ πλούτη, τὰς ἡδονάς, τὰς δόξας καὶ τὰς

Καὶ ἀπὸ μιᾶς μὲν πλευρᾶς, πολὺ ὀρθῶς πράττει ὁ ἄνθρωπος νὰ κάμνῃ τὸν ἀπολογισμόν τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ νὰ σχεδιάζῃ προνοητικὰ βουλευμάτα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ἀδεδαίου μέλλοντος,

Εἶναι ὅμως ἐκανοποιητικὸν τοῦτο; ἄρκοῦν ἄραγε αἱ σκέψεις αὗται ἐπὶ τῇ ἀνατολῇ τοῦ νέου ἔτους; ἂν δὲ ὄχι, ποίας ἄλλας υποχρεώσεις ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς τὸ νέον ἔτος;

Σήμερον, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἡμέραν, εἶναι πολὺ ἐπικαίρον διὰ τὸν χριστιανὸν νὰ κάμῃ ἕνα ἀπολογισμόν, νὰ ἐρευνήσῃ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του, νὰ φιλοσοφήσῃ καὶ

ἀπολαύσῃ τὰς ματαίας τοῦ φθαρτοῦ κόσμου τούτου. Οὕτω προσευχόμενοι ἀναφωνοῦμεν τὸ τοῦ Ἀποστόλου, «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός». Τὸ ἀπλετον φῶς τῆς Ἀγίας Τριάδος θὰ φωταγωγῇ τὰ βάθη τῶν καρδιῶν μας. Ἡ δὲ πρόσκαιρος παροικία τῶν ἀνθρώπων προεικονίζει τὴν αἰώνιον καὶ ἀτελεύτητον μακαριότητα τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἁγίων.

ὦ Πλάστα μου! μακρὰν ἀπέχω ἀπὸ τῆς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ λατρείας. Πιστεύω πλὴν δὲν ὑπακούω· ἐλπίζω καὶ δὲν ὑπομένω· μετανοῶ καὶ δὲν γίνομαι ταπεινόφρων. Φαντάζομαι ὅτι καθαρεύω καὶ ἡ πλέον ἀσήμαντος ἐπιβουλὴ τοῦ διαβόλου προξενεῖ τὴν πτώσιν μου! Ζῆλον ἔχω, ἀλλὰ πικρὸν καὶ ὄχι κατ' ἐπίγνωσιν. Ὅλη ἡ βδελυρὰ αὕτη ἀντίφασις μαρτυρεῖ, ὅτι ὑπάρχω ἐνώπιόν σου αὐτοκατάκριτος! Βοήθει οὖν τῇ ἀπιστίᾳ μου, Κύριε, καὶ διδαξόν με, ὁ διδούς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ἐπ' εὐδοκίᾳ τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ λατρείαν σου.

Ἰάκωβος Μοναχὸς Γρηγοριάτης

νά υποβάλῃ εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ τὴν σοφὴν ἐκείνην ἐρώτησιν; «τί δ' ἔρεξα; πῇ παρέβην; τί δέ μοι δέον καὶ οὐκ ἐτελέσθη;» Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τί ἐπραξα; ποῖα ἁμαρτωλὰ ἔργα κατειργάσθην; εἰς ποῖας περιστάσεις δὲν ἐφέρβην καλῶς; τί ἀρετὰς κατῴρθωσα; ποίους ἐξυπηρέτησα ἢ ἐνίσχυσα εἰς δυσκόλους στιγμὰς; ὑπῆρξα συνεπὴς εἰς ὅλας τὰς υποχρεώσεις μου ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ, τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τοῦ ἑαυτοῦ μου; εὐηρέστησεν ἡ ζωὴ μου τὸν Θεὸν κατὰ τὸ διαρρεῦσάν ἔτος; ἰδοὺ ἐν σύνολον ἐρωτημάτων, τὰ ὅποια θὰ ἐπρεπε νὰ γενῶνται εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστευόντων.

Αὐτοεξέτασις, αὐτοκριτική, αὐτοσυγκέντρωσις.

Πόσον ἀπαραίτητα, πόσον οὐσιώδη διὰ τὴν ἡμέραν αὐτήν! Ἡ αὐτομελέτη, ἡ περισυλλογὴ, ἐπιβάλλονται εἰς τὸν χριστιανὸν κατὰ τὴν πρώτην τοῦ νέου ἔτους, τὸ ὅποτον πρέπει νὰ τὸν προωθήσῃ εἰς σκέψεις διὰ τὴν ζωὴν, τὸν χρόνον, τὴν ἀξίαν τοῦ παρόντος κόσμου, τὴν αἰωνιότητα, τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀληθινῆς εὐδαιμονίας, τοῦ πλέον ἐπιθυμητοῦ ἀγαθοῦ. Σήμερον, ἐπιβάλλεται νὰ σκεφθῇ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐγένοντο ἄρκαντοι ἀπὸ τῆς γῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ δὲν εὕρισκονται ἐν τῇ ζωῇ διὰ νὰ ἀνταλλάξουν εὐχὰς καὶ δῶρα, νὰ χαροῦν μαζί μας. Σήμερον, ἐπιβάλλεται νὰ σκεφθῇ, πῶς ἐβλάδισε κατὰ ἐν δὴμῃ πρὸς τὸν τάφον. Σήμερον, εἰς τὸ μεταίχμιον τοῦτο τοῦ χρόνου ἐπιβάλλεται νὰ κάμῃ μίαν σοβαρὰν ἐξέτασιν τοῦ ἐγγύς παρελθόντος, μίαν κατανομήν τοῦ χρόνου καὶ νὰ δώσῃ ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὴν πρόσκαιρον ζωὴν καὶ ὅ,τι εἰς τὴν προετοιμασίαν διὰ τὸ αἰώνιον μέλλον.

Δὲν γνωρίζομεν, ἂν τὸ ἔτος αὐτὸ εἴναι τὸ τελευταῖον τῆς ζωῆς μας. Δὲν γνωρίζομεν, ἐὰν θέλωμεν ζῆσαι μεταξὺ τῶν οἰ-

κείων μας καὶ τῶν φίλων μας μέχρι τοῦ τέλους τοῦ παρόντος ἔτους.

Ἄς προσπαθήσωμεν νὰ ἐκμεταλλευθώμεν τὸν χρόνον διὰ νὰ κερδίσωμεν τὴν αἰωνιότητα. Ἄς ἐργασθώμεν ὥς πιστοὶ οἰκονόμοι καὶ ἄς χρησιμοποιήσωμεν ἐπιφελῶς τὸν χρόνον πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὅποια θαφιλῶς ἐχορήγησεν εἰς ἡμᾶς ἡ θεὰ Πρόνοια.

Ὁ χρόνος δὲν πρέπει νὰ σπαταλεῖται ἀφειδῶς, διότι ἡ καλὴ χρῆσις τοῦ ἐξασφαλίζει τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μας. Οὐδεμία στιγμή αὐτοῦ δὲν πρέπει νὰ παρέρχεται ἀνεκμετάλλετος. Ἡ διάθεσις τοῦ χρόνου διὰ τὸν πλουτισμὸν, τὴν ἐξασφάλισιν ἀνέτων ὅρων ζωῆς, εἶναι σφαλερὰ κατὰχρησις αὐτοῦ καὶ λίαν ἐπισφαλὴς διὰ τὴν πνευματικὴν μας κατάστασιν. «Βλέπετε οὖν, πῶς ἀκριδῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι», μᾶς παραγγέλλει ὁ θεορρήμων Παῦλος «Χρόνου φείδου» δὲ μᾶς ἐπιτάσσει ἡ ἀνθρωπίνη σοφία.

Τί θαυμασία καὶ ἀξιόμισθος πράξις ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ ἡ μεταχείρισις τοῦ χρόνου μας ἀπ' ἀγαθῶν καὶ ἡ ἀξιοποίησις ἐκάστης στιγμῆς τοῦ χρόνου μὲ ἔργα εὐγενείας καὶ ἀνωτερότητας, μὲ πράξεις φιλανθρωπίας καὶ ἀγάπης!.

Πολὺ σοφῶς, ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία ἐκανόνισεν, ὥστε τὴν πρώτην τοῦ Νέου ἔτους νὰ ἐορτάζεται ὁ Ἅγιος Βασίλειος, ἡ σεπτὴ καὶ ἐκλεκτὴ προσωπικότης, ἡ ὁ βίος ἀποτελεῖ παράδειγμα ἀγαθοεργίας, φιλανθρωπίας καὶ ἔργων ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Προβάλλει ἐνώπιόν μας ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τὴν μορφήν τοῦ ἁγίου Βασιλείου διὰ νὰ μᾶς ὑπενθυμίῃ τὸ ὕψιστον καθήκον μας ὡς χριστιανῶν, νὰ προϋστάμεθα καὶ κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ καλῶν ἔργων εἰς τὰς ἀναγκαίαις χρεῖας

Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ

Σκέψεις και κρίσεις του Αιδ. Ζάνου Γουγουτά

Τὰ φιλοσοφικά ρεύματα τῆς ἐποχῆς μας καὶ τὰ ἐκθαμβωτικά ἐπιστημονικά τῆς κατορθώματα ἐκλόνισαν ἀνεπανόρθωτα τὸ «κύρος» τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Καὶ δὲν τῆς ἀπομένει ἄλλη κυριαρχία παρὰ μόνον μετὰ τῶν ἀμορφώτων μαζῶν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὲς ἄρχισαν νὰ ἀφυπνίζονται. μὲ ἀποτέλεσμα μέσα στὴν ποδιά τοῦ Βατικανοῦ, στὴν Ἰταλίαν, νὰ ὑπάρχῃσι 10 ἑκατομμύρια κομμουνισταί, πρῶνν «Καθολικοί». Ἡ δὲ μεταπήδησις τῆς Κούδας ἀπὸ τὸν Καθολικισμόν εἰς τὸν Κομμουνισμόν, μαρ-

τυρεῖ τὸ πόσον εἰς τὰς ἡμέρας μας ὁ Παπισμὸς στερεῖται ψυχοπνευματικῶν θεμελίων καὶ ἡθικῆς αἵγλης, καὶ σφάλλουσι πολλοὶ ὅσοι τὸν ὑπολογίζουσι ὡς «δύναμιν» στὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς Δύσεως. Διότι, ὅχι μόνον ἔχασε τὴν ψυχοπνευματικὴν του ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν Λατινικῶν χωρῶν, ἀλλὰ κατέστη καὶ πολλὸ μισητός. Καὶ καθὼς μαρτυρεῖ αὐτὴ ἡ Μόσχα (ἐφημερίς «Σοβιετικὴ Ρωσία», Ὀκτωβρίου 1962) εἰς τὴν Λατινικὴν Ἀμερικὴν «τὰ μεγαλύτερα κομμουνιστικά κόμματα εἶναι τὰ τῆς Ἀργεντινῆς,

τῶν ἀδελφῶν μας.

«Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται». Μήπως κατὰ τὸ ἀνατεῖλαν ἔτος πραγματοποιηθῇ αὐτὸ εἰς ἡμᾶς; μήπως τὸ νῆμα τῆς ζωῆς μας κοπῇ καὶ ὁ Κύριος μᾶς καλέσῃ διὰ τὸ αἰώνιον μας ταξίδιον;

«Γρηγορεῖτε, οἷ οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται» ἐντέλλεται ὁ Κύριος. Ἄς μὴ μεριμνῶμεν λοιπὸν καὶ τυρβάζωμεν περὶ πολλά. Ἄς μὴ καταναλίσκωμεν τὰς πολυτίμους ὥρας μας περὶ τὰ γήϊνα. Ἄς μὴ ἀναβάλωμεν τὴν διόρθωσιν καὶ τὴν πνευματικὴν μας ἀναγέννησιν.

Ἄς προσέλθωμεν τῷ Χριστῷ καὶ ἐν κατανύξει ψυχῆς ἄς τὸν ἐκτεθώμεν. Ἐνα διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἀγίου Βασιλείου μᾶς ἀξιῶσιν, ὅπως ἡ παρούσα ἡμέρα εἶναι ἡ ἀπαρχὴ μιᾶς νέας ζωῆς, ἀναγεγεννημένης, καρποφόρου, γονίμου.

Ἄς τὸν [παρκαλέσωμεν] θερμῶς, ἵνα μᾶς ἐνισχύσῃ εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν παθῶν διὰ νὰ καταρρίψωμεν τὸν πύργον τῶν

ἀμαρτωλῶν μας νοοτροπιῶν, τὸ ὀχύρωμα τῶν ρυπαρῶν μας σκέψεων, νὰ ἀνακαινισθῶμεν ριζικῶς, νὰ γίνωμεν «καινὴ κτίσις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Μαζὶ δὲ μὲ τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν, τὴν ὁποῖαν θὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸν Θεόν, ἄς ἀφήσωμεν νὰ ἀντηχῇ εἰς τὰ ὠτὰ μας τὸ τοῦ ἀπ. Παύλου· «ἀδελφοί, ἐγὼ ἑμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατελιγμέναι· ἐν δὲ τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἀνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Ἄν αὐτὸ συνειδητοποιήσωμεν καὶ κάμωμεν κανόνα τῆς ζωῆς μας, τότε πραγματικῶς θὰ διανύσωμεν τὴν νέαν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον τοῦ 1963 μὲ μετάνοιαν, μὲ ἀνωτέρας σκέψεις, μὲ χριστιανικὴν ἀξιοπρέπειαν, μὲ ἀγνὰ ὄνειρα, μὲ εὐγενεῖς ἐπιδιώξεις καὶ μὲ διαρκῇ ἐνατένισιν τῆς οὐρανοῦ Πατρίδος μας, τῆς ἀνω Ἱερουσαλήμ, τῆς ὁποίας εἶθε πάντες νὰ γίνωμεν κληρονόμοι. Ἀμήν.

Ε. Μ.

Γρηγορίου Ἀτσάλη Μοναχοῦ

Η ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ.

Β'.

Τὰ αἷτια τῆς κρίσεως τοῦ
Μοναχισμοῦ

«Τὰ ἴδια πάθη καὶ ἀρρωστήματα καὶ γινώσκειν καὶ θεραπεύειν». Ἡ σημασία καὶ ἡ περιεκτικότης τῶν λόγων τοῦ ἁγίου Πατρὸς ἐπιβάλλει νὰ ἔχωμεν τούτους πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν, ἰδίως οἱ κατέχοντες διοικητικὰ θέσεις, διότι συμβαίνει νὰ λησμονοῦν ὅτι «περίκεινται ἁ-

σθένειαν» καὶ νὰ νομίζουν ὅτι μόνον οἱ ἄλλοι ἔχουν ἑλλείψεις, οὐχὶ ὅμως καὶ αὐτοί. Δι' ὃ καὶ ἡ τάσις νὰ θέλουν νὰ ἐπιβάλλωνται, οὐχὶ διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ καθήκοντος, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ δικαιώματος καὶ τῆς ἐξουσίας.

Πρὸς τοὺς τοιοῦτους ἀπευθύνεται ὁ τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος Πέτρος λέγων: «Ποιμάνετε τὸ ἑφ' ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ· μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκουσίως» δηλα-

Βενεζουέλας, Χιλῆς, Βραζιλίας, Οὐραγουάης καὶ Κολομβίας, μὲ 2.700.000 καμμουνιστάς».

Εἰς τὰς χώρας αὐτάς τὰ 90 ο)ο τῶν κατοίκων εἶναι Καθολικοί, ἀλλὰ τὸ Βατικανὸν οὐδέποτε ἐνδιεφέρθη διὰ τὴν κοινωνικὴν δικαιοσύνην αὐτῶν τῶν λαῶν, τοὺς ὁποίους πειράται ν' ἀρπάξῃ ὁ κομμουνισμός, καὶ αὐτοῦ ἔγκειται ἡ εὐθὺνῃ του.

Ἐὰν τὸ Βατικανὸν ἐφρόντιζεν, ὡς εἶπεν ἡθικὴν ὑποχρέωσιν, νὰ δημιουργήσῃ σὲ κάθε τόπο, στὰς χώρας αὐτάς, στελέχη μὲ χριστιανικὴν συνείδησιν, ὁ κομμουνισμὸς δὲν θὰ καρποφοροῦσε.

Πῶς ἡμποροῦν αὐτοὶ οἱ λαοὶ νὰ μὴ ἐκναστατῇσιν ἐναντίον τοῦ παλαίου ἑαυτοῦ των, ὅταν εἰς τὴν Χιλὴν τὰ 89 ο)ο τῆς γῆς εἶναι ἰδιοκτησία 5.936 γαιοκτημόνων; Τὸ δὲ 1)6 τῆς πλουσίας ἐπαρχίας Μπουένος Ἀϊρες ἀνῆκει σὲ 221 ἰδιοκτητὰς καὶ τὰ 84 ο)ο τῆς Βενεζουέλας εἶναι περιουσία 19 ἀτόμων; Πῶς νὰ μὴ προσδεύσῃ ὁ κομμουνισμός; Ποῦ εἶναι ἡ χριστιανικὴ ἐπίδρασις τοῦ Βατικανοῦ; Ἵσως μερικοὶ νὰ εἴπωσιν: «Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ κοινωνικὰ προβλήματα». Καὶ αὐτοῦ ἀκριβῶς εἶναι τὸ δίστρα-

τον ὅπου τὴν ἐχώρισεν ἀπὸ τὰ λαϊκὰ στρώματα.

Αἱ Ἐκκλησίαι θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν πάρει μαθήματα ἀπὸ τὰ παθήματα τῆς Τσαρικής Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἀγρυπνοῦν διὰ τὰ ζωτικὰ προβλήματα τοῦ ποιμνίου των. Διότι σήμερον — πρὸς τιμὴν τῆς παιδείας — ὁ κοινὸς ἄνθρωπος ἔχει ἰδικὴν του σκέψιν καὶ κρίσιν καὶ ἡμπορεῖ νὰ σκεφθῇ μὲ τὰ ἰδικὰ του μυαλά, καὶ αὐτὸ τὸν βοηθεῖ νὰ θέτῃ ἐρωτήματα γύρω ἀπὸ τὴν ἀποστολὴν τοῦ κλήρου καὶ τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ ὅμως ὅπου δὲν ἔγινε χθὲς ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ σήμερ μὲ ἀρχηγὸν τὴν Ἑλληνορθόδοξον Ἐκκλησίαν μας.

Ἐχομεν ὅμως τὰ κατὰλληλα στελέχη διὰ μίαν τοιαύτην ἡγεσίαν καὶ ἀποστολήν; Δεδομένου ὅτι τὸ πρόβλημα δὲν προκατεῖ τόσον τὴν θεολογικὴν μὲν μορφωσιν, ὅσον τὴν ψυχοκοινωνικὴν ἐμπειρίαν καὶ γνῶσιν τῶν αἰτημάτων τῆς πολυταράχου ἐποχῆς μας, καὶ ψυχολογίαν τοῦ μεταπολεμικοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἀρνείται τὸν παλαιὸν ἑαυτὸν του. Καὶ πρέπει νὰ τὸν βοηθήσωμεν ὥστε ὡς ψυχὴ νὰ μὴ χαθῇ.

* Ὁρθόδοξος Παρατηρητής*

Δεκέμβριος 1962

δή, οὐχὶ μὲ ἐπιβολὴν καὶ βίαν, ἀλλ' ἐκουσίως, μὲ ἐλευθερίαν. Οὐχὶ μὲ πείσμα ἐκδικηλούμενον εἰς σχοινοτενῇ κακίαν καὶ ἐκδικητικὸν μένος, ἀλλὰ μὲ ἀνοχὴν καὶ ἀγάπην. «Ποιμένα ἀληθινόν, ἀποδείξει ἀγάπην δι' ἀγάπην γὰρ ὁ Ποιμὴν ὁ Μέγας ἐσταύρωται» ὁρίζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος.

«Ποιμένα ἀληθινόν ἀποδείξει ἀγάπην». Ἀλλὰ ποία ἀγάπη; Ἡ ἀγάπη οὐχὶ ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἐννοοῦμεν καὶ ἔφαρμόζομεν ἡμεῖς, ἡ ὁποία ἐνίστε οὔτε μυρωδιὰν ἀγάπης δὲν ἔχει, ἀλλὰ ἡ ἀγάπη ἐκείνη τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐδίδαξε καὶ ὁ θεῖος ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῷ 13ῳ κεφαλαίῳ τῆς Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς τοῦ ἀνέπτυξεν. Ἐκεῖνο τὸ κεφάλαιον τοῦ θεοῦ Παύλου δέον νὰ μελετήσωμεν καὶ συχνὰ νὰ μελετῶμεν, τόσον οἱ ὑφιστάμενοι, ὅσον καὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν ἱερῶν Μονῶν, διὰ νὰ κατανοήσωμεν ἀμφοτέρω τὴν ἔννοιαν τῆς ἀγάπης. Νὰ κατανοήσωμεν ὅτι ἀγάπη δὲν εἶναι δικαίωμα, δὲν εἶναι ἐξουσία, δὲν εἶναι ἐγώ, ἀλλὰ καθῆκον, θυσία, ταπεινῶσις. Ἀγάπη εἶναι ὁ Θεὸς καὶ «ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι αὐτοῦ μαθηταὶ ἐσμέν, ἐὰν ἀγάπην ἔχωμεν ἐν ἀλλήλοις». Ἀφ' ἧς δὲ στιγμῆς ἔπαυσεν ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀγαπᾷ, ἔπαυσε νὰ εἶναι χριστιανός, ἔστω καὶ ἂν τηρῇ ὅλους τοὺς ἑξωτερικοὺς τύπους τῆς θρησκείας.

Ἀφοῦ γνωρίσωμεν τί θὰ πῇ ἀγάπη συγχρόνως θὰ ἐννοήσωμεν τί θὰ πῇ Χριστιανισμός· ὅτι Χριστιανισμός θὰ πῇ ἀγάπη. Ἡ δὲ ἀγάπη δὲν γνωρίζει προτιμήσεις καὶ διακρίσεις, ἀλλ' ἐνότητα καὶ ὁμόνοιαν. Κατὰ συνέπειαν, Χριστιανισμός μονομερῆς καὶ μονόπλευρος καὶ κομματισμός δὲν εἶναι ἀληθὴς Χριστιανισμός, ἀλλὰ ψευδής, καθότι ὁ

θεὸς Παῦλος λέγει: «οὐκ ἐνὶ Ἑλλην καὶ Ἰουδαίῳ, περιτομῇ καὶ ἀκροβυστίᾳ, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός». (Κολ. γ' 11). Ἐν τῷ Χριστῷ, οὐκ ἔστι προσωποληψία, ἀλλ' ἰσότης καὶ οἱ θέλοντες νὰ παρουσιάξουν τὸν Χριστιανισμόν μονόπλευρον παραχαράττουν αὐτόν.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ Ἱερῶν Μονῶν, ὅπου ἀδελφότητες διαβιοῦν, δέον ὁ Χριστιανισμός νὰ ἐμφανίζεται ἀγνός, ὅπως ὁ Ἰδρυτὴς τὸν ἐδίδαξε, διὰ νὰ ἔχη ἐπίδρασιν καὶ ἀποτελέσματα. Ἐπὶ τοῦτου ἀποφαίνεται ὁ Μ. Βασίλειος εἰς τὰ ἀσκητικά του λέγων: «Ἀγάπην δὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους ἔχειν μὲν προσήκει τοὺς ἀδελφούς, μὴ μὲν τοι τινὰς ἐταιρίας δύο κατὰ τοῦτο ἢ τρεῖς γενομένους συνίστασθαι. Οὐ γὰρ ἀγάπη τοῦτο, ἀλλὰ στάσις καὶ διαίρεσις, καὶ κακίας τῶν συνιόντων κατηγορία. Εἰ γὰρ τὸ κοινὸν τῆς εὐταξίας ἡγάτων οἱ τοιοῦτοι, κοινὴν ἂν εἶχον πρὸς πάντας καὶ ἰσότημον τὴν ἀγάπην· οἱ καὶ ἀποτεμόντες καὶ διορίσαντες ἑαυτούς, σύστημα ἐν συστήματι γίνονται· πονηρὰ ἡ τῆς τοιαύτης φιλίας συναγωγὴ καὶ παρηλλαγμένον τί παρὰ τὸ κοινὸν πρᾶγμα τοὺς τοιοῦτους συνάγει, ὅπερ ἔστι καινοτομία παρὰ τὴν κρατοῦσαν εὐσιτάθειαν».

Αἱ καθόλου σχέσεις τῶν ἀνθρώπων δέον νὰ διέπωνται καὶ ρυθμιζονται βάσει τῆς εὐαγγελικῆς νομοθεσίας καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς οὐδένα δὲ εἶναι ἐπιτετραμμένον, νὰ παραμερίζῃ τὴν Χριστιανικὴν διδασκαλίαν καὶ νὰ δημιουργῇ ἰδίαν πρὸς ἱκανοποίησιν ἐγωϊστικῶν καὶ ἰδιοτελῶν καὶ ἐμπαθῶν σκοπῶν. Οἱ πάντες ὀφείλομεν ὑπακοὴν καὶ ὑποταγὴν εἰς τὴν θεῖαν νομοθεσίαν. Οἰαδήποτε δὲ ἔκτροπὴ ἀπὸ αὐτὴν τὴν θεοχαραθεῖσαν γραμ-

μὴν πρὸς ἱκανοποίησιν ἐγωϊστικοῦ πείσματος καὶ ἐκδικητικοῦ μένους, συνεπάγεται εὐθύνην καὶ ἐνοχλήν, καὶ ὥς τοιαύτην δέον νὰ αἰσθάνεται ὁ συνειδητὸς καὶ ἀληθὴς Χριστιανός.

Ἀκόμῃ δὲ καὶ εἰς περίπτωσιν παραπτώματος τινός, ἡ θεία διδασκαλία ὀρίζει: «Ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ἡμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταριζέτε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραότητος, σκοπῶν σεαυτὸν μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. Ἀλλήλων τὰ βάρη βρατάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ» (Γαλ. 5' 1 - 2). Καὶ ὁ θεὸς Χρυσόστομος λέγει: «Οὐκ ὀνειδίζειν δεῖ, ἀλλὰ νουθετεῖν· οὐ κατηγορεῖν, ἀλλὰ συμβουλευεῖν· οὐ μετὰ ἀπονίας ἐπιτίθεσθαι, ἀλλὰ μετὰ φιλάνθρωπίας διορθοῦν». «Τὸ μετ' ἐπεικειάς διορθοῦν τὸν ἁμαρτάνοντα, χάρισμα ἐστὶ πνευματικοῦ» λέγει ὁ Ζυγαδινός. Ὡστε τὸ παράπτωμα τοῦ ἀδελφοῦ δὲν παρέχει ἀφορμὴν, ἵνα ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς διορθώσεως χορταίνωμεν τὸ πάθος τῆς κακότητος. Ἐξ ἀντιθέτου εἶναι εὐκαιρία κατὰ τὴν ὁποίαν τίθεται ὑπὸ δοκιμασίαν ἡ ἰδική μας ἀξία, διὰ νὰ φανῶμεν ποῖοι ἀκριβῶς εἴμεθα. Ἐν ἄλλοις λόγοις, δίδομεν ἐξετάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας βαθμολογοῦμεν ἢ υποβαθμιζόμεν ἑαυτούς. Καθότι τὸ ἐπίπεδον τῆς χριστιανικῆς πολιτείας μας ἔχει νὰ κριθῇ κυρίως ἀπὸ τὴν στάσιν καὶ τὴν θέσιν, ποὺ παίρνουμεν ἀπέναντι τοῦ ἄλλου κατὰ τὰς τοιαύτας περιπτώσεις. Ἐκείθεν ἀκριβῶς φαίνεται ὁ βαθμὸς τῆς πνευματικῆς μας προόδου.

Δὲν διορθῶνονται λοιπὸν τὰ παραπτώματα μὲ τὸ κακόν, ἀλλὰ μὲ τὸ καλόν, μὲ τὴν ἀγάπην, μὲ τὴν εὐγένειαν, μὲ τὴν ἡπιότητα, μὲ τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν ὑπομονήν. Αὐτὰ εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ

γνώρισμα τὰ τοῦ Χριστιανοῦ, τοῦ ἔχοντος λογικὴν καὶ φόβον Θεοῦ. Τὸ δὲ μῖσος, ἡ χαιρεκακία, ἡ μισανθρωπία καὶ ἡ πονηρία, ἀπὸ τὰ ὁποῖα προέρχεται ἡ κατάκρισις, ἡ διαβολὴ καὶ ἡ συκοφαντία, χαρακτηρίζουν τὸν χαμερπῆ καὶ ἐμπαθεῖ ἄνθρωπον.

Αἱ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων σχέσεις, εἶναι ζήτημα βασικῆς σημασίας, καθότι ἐκεῖθεν ἐξαργατὰ ἡ ὁμαλότης ἢ ἀνωμαλία εἰς μίαν ἀδελφότητα. Ἐπὶ τούτου ἡ ἀγάπη παίζει σπουδαῖον ρόλον. Ὅπου ἡ ἀγάπη ἐμφανίζεται, τὰ πάντα διευθετίζει, τὰ πάντα ρυθμίζει, τὰ πάντα εἰρηνεύει. Ὡστε ἂν αὐτὰ καὶ τὰ τοιαῦτα δὲν ὑπάρχουν, εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη πάντα στέγει, πάντα ὑπομένει καὶ οὐδέποτε ἐκπίπτει. Δὲν ὑπάρχει οὐδεμία περίπτωσις, ὥστε νὰ δικαιολογῇ τὴν ἀπουσίαν τῆς ἀγάπης. Ἀπαξάπασαι αἱ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐκδηλώσεις, διὰ νὰ ἔχουν χριστιανικὸν χαρακτῆρα καὶ ἡθικὴν ἀξίαν, δέον νὰ ἐμφοροῦνται ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς ἀγάπης.

Οὕτω ὁ χριστιανισμός, ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, ἐπεβλήθη διὰ τῆς ἀγάπης καὶ μόνον τῆς ἀγάπης. Αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος, ἃν θέλωμεν νὰ κερδίσωμεν τὸν ἄλλον, ἢ ἀγάπη καὶ οὐδέποτε τὸ μῖσος, τὸ πείσμα, τὸ κυνηγητό. Τὰ τοιαῦτα χωρίζουν, ἀπομακρύνουν, δημιουργοῦν ρήγμα ἀγεφύρωτον. Ἡ ἀγάπη ἡ χριστιανική, ἐπιτελεῖ θαύματα. Ἡ ἀγάπη ὅμως ἢ ἀπέθανε, ἢ ἄνεν ὀρίων, ὅπως ἐνοήθη καὶ ἐφημερόσθη ἀπὸ πάντας, ὅσοι τῷ Θεῷ ἐνερθέστησαν. Ἡ ἀγάπη ἡ ἐκτενὴς καὶ ἀνυπόκριτος, ὅπως ὁ θεὸς Παῦλος τὴν συνιστᾷ, ἣτις εἶναι «πλήρωμα νόμου, σύνδεσμος τελειότητος». Ἡ τοιαύτη ἀγάπη δημιουργεῖ τὰς καλὰς σχέσεις, ἐξευγενίζει τὰς καρδίας, ἀναδεικνύει τὸν ἄνθρωπον ἀνώτερον.

Ἡ ἀγάπη εἶναι πάντοτε θέμα φλέγον καὶ ἀνεξάντλητον. Ὅσονδήποτε καὶ ἂν ὀμιλῇ κανεὶς περὶ ἀγάπης, καὶ πρέπει νὰ ὀμιλῶμεν, ἔχει πάντοτε μπροστά του ἀνοικτὸν ὀρίζοντα. Ὅπου ἡ ἀγάπη ἔκει καὶ ὁ Θεός, καθότι «ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» λέγει ὁ μαθητὴς τῆς ἀγάπης.

Ἡ ἀγάπη ἐμπνέει τὸν σεβασμόν. Πόσον ἀπατῶνται ὅσοι ἐπιζητοῦν τὸν σεβασμόν ἀνευ τῆς ἀγάπης, ἐν ὀνόματι μόνον τοῦ δικαιώματος. Δι' ὃ καὶ ἐπιτυχάουν μίαν ψευδὴν καὶ ἐξωτερικὴν ὑπα-

κοήν, μίαν ἀπρόθυμον κολακείαν ἢ τὴν ἀνταρσίαν, ἡ ὁποία δημιουργεῖται ὡς ἀντίθεσις εἰς τὴν βιαίαν ἐπιβολήν. Ἐν προκειμένῳ ὁ θεολόγος Γρηγόριος λέγει: «Νὰ μὴ ἐπιβάλλωμεν κάτι διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ νὰ φροντίζωμεν νὰ γίνεται ἀποδεκτὸν διὰ τῆς πειθοῦς... Μόνον τότε τοῦ ἐξασφαλίζομεν μονιμότητα». Ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐγωϊστῆς, ποὺ ἔχει δίκαιώματα, εἶναι ἔτοιμος νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀναγνώρισιν καὶ ἀμοιβάς. Τῆς ἀγάπης ὁμῶς οἱ ἔρασταὶ ἔχουν ὡς ἐκδηλώσεις τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν συμπάθειαν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΤΣ' ΕΙΝ' Ο ΚΟΣΜΟΣ

Ἡ μάννα ἀπάντεχο, πικρὸ τὸ μήνυμα μαθαίνει,
ὁ γυιὸς τῆς ὁ μονάκριβος στὴν ξενητείᾳ πεθαίνει.
Κινᾷ, θαλασσοδέρνεται, παίρνει βουνὰ καὶ δάση,
καὶ πάει μὲν ὥρα ἀρχήτερα γιὰ νὰ τότε προφθάσῃ.

Μάννα μου, καλῶς ὥρισες στὴν ἀρρωστιά μου ἀπάνω,
ἡ ἀρρώστεια σ' εἶδε κι' ἔφυγε καὶ μ' ἄφησε νὰ γιάνω.
Μὴ φύγῃς πιά μαννοῦλα μου, κοντὰ ἀπ' τὸ προσκεφάλι,
νὰ μὴ τὸ μάθῃ ἡ δολερὴ κι' ἔρθει καὶ μ' εὕρει πάλι!

Σ' ἀφήνω γυιέ μου τὴν εὐχὴ γιὰ φυλαχτὸ ἀγιασμένο,
κι' ἐγὼ, δόλια γερόντισσα, στὸν τόπο μου πηγαίνω.

Ἡ μάννα μήνυμα γλυκὸ μαθαίνει μὲ καμάρι,
ὁ γυιὸς τῆς θεὸ νὰ παντρευτῇ νύφη μὲ βιδ θὰ πάρῃ.

Ἡ μάννα θαλασσοδέρνεται, παίρνει βουνὰ καὶ δάση,
καὶ πάει μὲν ὥρα ἀρχήτερα στὸ γάμο νὰ προφθάσῃ.

Τί θέλεις μάννα μου νάρθῃς, στὸ γάμο μου νὰ λάχῃς;
ἡ νύμφη δὲ σ' ὀρέγεται παραξενιὲς θεὸ νάχῃς.

Σὺρε νὰ πᾶς, μὴν καρτερῇς, γιατί θυμώνει ἐκείνη,
καὶ παίρνει τὴν ἀγάπη τῆς καὶ φεύγει καὶ μ' ἀφήνει.

Σ' ἀφήνω, γυιέ μου, τὴν εὐχὴ γιὰ φυλαχτὸ ἀγιασμένο,
κι' ἐγὼ δόλια γερόντισσα, στὸν τόπο μου πηγαίνω.

† Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Σταματελάτος

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Διδασκαλία πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ρήσεις καὶ ἐρμηνεῖαι, παραβολῶν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 407 τοῦ κζ' ἔτους)

Ἐρ. κη'. Τί ἐστι τό· «Οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν;» (Λευϊτ. ιθ' 27).

Ἀπ. Τινὲς τὸν σισόην ἄλλως ἡρμήνευσαν· ἐγὼ δὲ οἶμαι τὴν ἀποκαρσιν τὸν νόμον ἀπαγορεύειν. Εἰώθασι γὰρ οἱ Ἕλληνες μὴ ἀποκείρειν τῶν παίδων τὰς κορυφάς, καὶ τοὺς μαλοὺς εἶναι, καὶ τούτοις μετὰ χρόνον ἀνατιθέναι τοῖς δαίμοσιν.

Ἐρ. κθ'. Διατί ἐνεφύσησεν ὁ Χριστὸς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ λέγων «Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον;» (Ἰωάν. κ' 22).

Ἀπ. Ὡσπερ ἐπὶ τοῦ τυφλοῦ ἐποίησε πηλὸν καὶ ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἵνα δεῖξῃ, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ πλάσας κατ' ἀρχὰς τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ πηλοῦ· τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐνεφύσησε, δεικνύς, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ δοὺς πνοὴν καὶ ζωὴν τοῖς ἀνθρώποις διὰ τοῦ παλαιοῦ ἐμφυσήματος τοῦ πρὸς τὸν Ἀδὰμ. Εἰπὼν δὲ αὐτοῖς· «Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον·» ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν καὶ χάριν διὰ τοῦ ἐμφυσήματος πρὸς τὸ ἀφιέναι ἁμαρτίας. Διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως ἐν τῇ ἁγίᾳ Πεντηκοστῇ, τὴν τοῦ βαπτίσματος καὶ τὴν τῶν σημείων ἐνέργειαν παρεῖχε. Διὸ φησιν· «Ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ λήψεσθε δύναμιν, ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου Πνεύμα-

τος ἐφ' ὑμᾶς» (Πράξ. α' 8). Πρὸ γὰρ τοῦ πάθους οὐκ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ τὰς ἰάσεις ἐποιοῦν οἱ Ἀπόστολοι, ἀλλὰ τῇ παρὰ τοῦ Χριστοῦ ἐξουσίᾳ καὶ προστάξει. «Οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη» (Ἰωάν. ζ' 39). Δεδοξασται δὲ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. Πνεῦμα δὲ ἅγιον ὀνομάζων, οὐ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τὴν ὑπόστασιν· αὐτὸ γὰρ ἦν τε αἰὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος χάρισμα, ὅπερ κατὰ τὴν δεκάτην ἡμέραν τῆς ἀναλήψεως, πεντηκοστὴν δὲ τῆς ἀναστάσεως ἐπὶ τοὺς Χριστοῦ μαθητὰς κατεφοίτησεν.

Ἐρ. λ'. Τίς ἐστιν ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας, ὁ μήτε τὸν Θεὸν φοβούμενος, μήτε ἄνθρωπον ἐντροπόμενος;

Ἀπ. Ὁ Θεός· οὔτε γὰρ Θεὸν ἔχει, ὃν φοβηθήσεται, οὔτε ἄνθρωπον ἐντραπήσεται. «Χήρα δέ τις ἦν ἐν τῇ πόλει» (Λουκ. ιη' 3). Τίς δὲ ἡ χήρα ἐκείνη; ἡ παντὸς ἀνθρώπου ψυχὴ, ἡ ποτε τὸν διάβολον ἄνδρα ἔχουσα, καὶ ἀπορρίψασα αὐτόν, τὸν δὲ Χριστὸν ἐνστερνισαμένη, χήρα τυγχάνει, καὶ δέεται καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ νύκτα, τὸν κριτὴν παρακαλοῦσα καὶ ὀδυρομένη καὶ λέγουσα· «Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου;»

Ἐρ. λα'. Τίς δὲ ἐστιν ὁ ἀντίδικος;

Ἀπ. Ὁ διάβολος, ὁ «ὥς λέων ὥ-

ρυσόμενος περιπατῶν, ζητῶν τίνα καταλίῃ» (Α' Πέτρο. ε' 8).

Ἐρ. λβ'. Τί δὲ εἶπεν ὁ κριτής. «Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι, ἀλλ' οὖν ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με» (Λουκ. ιη' 4, 5, 6). Καὶ ἐπιφέρει ὁ Κύριος λέγων· «Ἀκούσατε τί λέγει ὁ κριτής τῆς ἀδικίας», ὁ Θεὸς ἐπειδὴ κρίνει καὶ κατακρίνει τοὺς ἀδίκους. «Δικαίῳ γὰρ νόμος οὐ κεῖται» (Α' Τιμόθ. α' 9).

Ἐρ. λγ'. Πῶς νοητέον, ὅτι «ὁ ἔχων ἱμάτιον πωλησάτω αὐτὸ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν;» (Λουκ. κβ' 36).

Ἀπ. Τοῦτο εἶπε γνωρίσαι θέλων ὁ Κύριος τοῖς ἀποστόλοις τὴν προδοσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἔφοδον τῶν Ἰουδαίων. Οὕτε οὖν τελείως παρεσιώπησεν, ἵνα μὴ τῇ ἀθρόα ἐφόδῳ ταραχθῶσιν, οὕτε πάλιν τελείως ἐγνώρισεν, ἵνα μὴ δειλία τινὶ κατασχεθῶσιν.

Ἐρ. λδ'. Πῶς ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν; (Ἰωάν. ιβ' 25).

Ἀπ. Ὁ μὲν φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐστὶν ὁ τὰς ἀτόπους ἐπιθυμίας αὐτοῦ ποιῶν· ὁ δὲ μισῶν αὐτήν, ἐστὶν ὁ μὴ εἰκὼν αὐτῇ τὰ βλάπτοντα κελευούσῃ· ὁ δὲ θέλων αὐτὴν ἀπολέσαι ἐστὶ παρὰ τὸ δέον ἐκ τῶν ἐπερχομένων αὐτῇ κινδύνων καὶ θλίψεων καὶ πειρασμῶν διαφυγεῖν ἐπιέμενος. Ὡς περ οὖν καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν τοῖς κινδύνοις γενομένην ἀπώλειαν σωτηρίαν ὠνόμασεν· οὕτως εὐρήσει αὐτὴν εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Ἐρ. λε'. Τί ἐστίν· «Ἐὰν ὁ δεξιὸς σου ὀφθαλμός, ἢ ἡ χεὶρ σου

σκανδαλίζῃ σε, ἔκκοψον καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ;» (Ματθ. ε' 29).

Ἀπ. Οὐ περὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος τοῦτο εἶρηκεν ὁ Κύριος· ἀπαγε! ἀλλὰ περὶ φίλων καὶ συγγενῶν· μέλη γὰρ ἀλλήλων ἐσμέν. Ἐὰν οὖν, φησὶν, ἔχῃς φίλον καὶ συγγενῆ ἀναγκαῖόν σοι ὄντα, ὥς δεξιὸν ὀφθαλμόν ἢ χεῖρα· κατὰ τὸ εἰρημένον ὑπὸ τοῦ Ἰωβ, ὅτι «Ὁφθαλμός ἡμῶν τυφλῶν, ποῦς δὲ χωλῶν» (Ἰωβ κε' 15), καὶ ἴδῃς ἑαυτὸν βλαπτόμενον τὴν ψυχὴν ὑπ' αὐτοῦ, ἔκκοψον αὐτὸν ἀπὸ σοῦ· οὐδεμία γὰρ κοινωγία φωτὶ πρὸς σκότος, μάλιστα ἐὰν ὑποκρίσεώς τινος καὶ δόλου μετέχωσιν.

Ἐρ. λς' Χρυσοστόμου. «Συκὴν εἶχε τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθε ζητῶν ἐν αὐτῇ καρπὸν καὶ οὐχ εὗρεν» (Λουκ. ιγ' 6, 7, 8).

Ἀπ. Συκὴν ἔθος τῇ Γραφῇ καλεῖν τὴν ἐν ἁμαρτίαις ψυχὴν· ἀμπελῶνα δὲ τὴν τῶν πιστῶν ἐκκλησίαν· ἀμπελουργοὺς δὲ τοὺς ἀγγέλους. Ἐπεὶ οὖν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναξίως βιοῦνται τῆς πίστεως, οὐκ ἀμπελῶν, ἀλλὰ συκὴ ὀνομάζονται. Ἐκ νέας μὲν ἡλικίας, ὥς εἰκός, ἐν αὐτῇ φυτευθέντες διὰ τοῦ βαπτίσματος, μέχρι δὲ γήρως τὸν τρόπον μεταβαλλόμενοι· εἰκότως μακροθύμος ὁ Θεὸς λέγει τῷ ἀμπελουργῷ, ἥτοι τῷ ἀγγέλῳ τῆς Ἐκκλησίας· «Ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ, καὶ οὐχ εὗρίσκω. Ἐκκοψον αὐτήν, ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργῇ; Ὁ δὲ φησι· Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως οὗ σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλω κόπρια». Τρία οὖν ἔτη εἰσὶν ἐν ἀνθρώποις ἐν οἷς ἔρχεται ζητῶν καρπὸν ὁ Θεός, αἱ τρεῖς

μεθελικιώσεις τοῦ ἀνθρώπου, ἢ ὡς παιδιά, νεώτεροι καὶ πρεσβύτεροι. Πολλοὶ γάρ, ἐν αὐτῷ τῷ γήρα μετανοήσαντες, διὰ θλίψεων τε σκαφέντες, καὶ διὰ πειρασμῶν δεξάμενοι κόπρια, τὴν ἀρετὴν ἐκαρποφόρησαν.

Ἐρ. λζ' Κυρίλλου. Διὰ τί ἡ Ἐκκλησία καλεῖται Ἐκκλησία, καὶ διατί καθολικὴ;

Ἀπ. Ἐκκλησία μὲν διὰ τὸ πάντας ἐκκαλεῖσθαι καθολικὴ δέ, διότι καθόλου τοῦ κόσμου κεχυμένη ὑπάρχει.

ΔΕΙΓΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Προοίμιον

«Δεῦτε ἴδωμεν πιστοί».

Τοῦ εὐσεβοῦς πολιτισμοῦ καὶ τοῦτο δεῖγμα.

τῆς χώρας ποῦ εὐρίσκεται ψηλὰ ἐκεῖ, ποῦ φέρει τὸν πολιτισμὸν γιὰ στρέμμα, καὶ γιὰ στεφάνι στὸ κεφάλι της φορεῖ.

Σὲ τέτοια χώρα εἶναι δυνατόν ἰδέα, μεγαλεπίβουλος διὰ νὰ συλληφθῇ, στοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ τὰ χρόνια, καὶ εἰς ἐνέργειαν ἀμέσως νὰ τεθῇ.

Γήινου ὑπολογισμοῦ ἀπηλλαγμένους εἶναι, ὁ εὐσεβὴς κατὰ Θεὸν πολιτισμός, ποῦ κι' ἂν τὸν ποῦν θρησκώληπτον πῶς εἶναι θὰ μηδιάσῃ ὡς νὰ ἦτο ἀδελφός.

Στὰ γραμματόσημα ἐπάνω χαραγμένην, ὅλων τῶν Εὐαγγελιστῶν τὴν προτομήν, ὡς ἄλλοι Εὐαγγελιστὰὶ στὴν Οἰκουμένην, εὐαγγελίζονται Χριστὸν τὸν Λυτρωτὴν.

Τὸ σύμβολον αὐτὸ στὰ γράμματά μας, εἶναι τὸ σύνθημα εἰς ὅλους καὶ ἐμ' [αὐτούς, τὸ προσκλητήριον πρὸς τὰ καθήκοντά μας, τὸ σάλπισμα πρὸς ὅλους τοὺς λαούς.

Καὶ ὅπως οἱ Ἀπόστολοι στὸν κόσμον ὅλον, ἐκήρυξαν μὲ θάρρος τὸν Χριστόν,

ἔτσι κι' οἱ Ἑλβετοὶ ἀπὸ τὰς Ἀλπεις, ὕψωναν τώρα μετὰ θάρρους τὸν Σταυρόν, τοὺς ὁδοιπόρους τῆς ζωῆς νὰ ὁδηγοῦναι, στοὺς τέσσαρας δρίζοντας ξεχωριστά, ἐφρόντισαν ἐσχάτως νὰ στηθοῦναι, αἱ προτομαὶ τῶν Ἀποστόλων ὑψηλὰ.

Ἐν τῷ ὀνόματι Χριστοῦ νὰ ζῶμεν, ὅπως οἱ μάρτυρες ἐκείνον τὸ καιρόν, δδεδύοντες ὅπως συσταυρωθῶμεν, ἐπ' ὧμων φέροντες τὸν τίμιον Σταυρόν.

Πλ. Στωϊκίδης - Λάρισα

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Παρὰ τῷ Στράβωνι τὸ μέγεθος τῆς οἰκουμένης ἔστι στάδια ν, μίλια 6.750, τὸ δὲ πλάτος ἡμισυ τοῦ μιλίου. Καὶ ταῦτα μὲν παρὰ τῷ Στράβωνι· ὁ δὲ θεολόγος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ζητῶς λέγει οὕτως· ἔστι δὲ ὁ τῆς Εὐρώπης παράπλους ἀπὸ Τανάιδος ποταμοῦ ἐκβολῶν ἕως Ἡρακλέους στηλῶν στάδια χθψθ, τῆς δὲ Λιβύης ἀπὸ Τίγρεως μέχρι στόματος Κανωβικοῦ στάδια σθ:σνβ. Τῆς δὲ Ἀσίας ἀπὸ Καννώβου ἕως Τανάιδος ποταμοῦ μετὰ τῶν κόλπων ὁ παράπλους στάδια δ:ρ ια. Ὁμοῦ ὁ παράλιος σὺν κόλποις τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης στάδια 1309072, μία μιλίων, τ, η οβ.

(Ἐκ τοῦ κώδ. λ 197, φύλ. 1 καὶ ω β, ω 29)

— Ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, ἡγουν οὐδὲν μάτην ποιεῖ· ἀπὸ τῶν περπέρων τῶν ἀδελφῶν τῶν Κεκρωπιδῶν, τῆς λέξεως ταύτης μεταφερομένης. οὔτινες ματαίως καὶ ἀκάρπως ἐκοπίαζον.

(φύλ. 40)

— Βαττολογίαν ὀνομάζει τὴν φλυαρίαν τὴν διὰ πολλῶν μὲν λόγων προσφερομένην, ὠφελείας δὲ πάσης ἔστερημένην. Μὴ αἰτεῖν τὰ ρέοντα καὶ ἀπολλύμενα, οἷον τὰ σωματικὰ κ.τ.λ.

(Ἐκ τοῦ κώδ. ω 29 Κυρίλλου Λαυριώτου)

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΠΕΖΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι διὰ τὴν ἱερωτά-
την μορφήν τοῦ Προστάτου τῆς πόλεως
τῶν Πατρῶν τοῦ καὶ τὴν γῆν αὐτῆς κα-
θαγιασάντος διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ του θα-
νάτου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτο-
κλήτου δὲν ἔχουν εἰσέτι, πλὴν τινῶν κα-
θαρῶς ἱστορικῶν ἔργων ἢ συναξαρίων,
συντεθῆ ἔργα λογοτεχνικὰ - ποιήματα ἢ
πεζὰ - ἐμφαίνοντα τὴν ζωὴν, τὸ ἔργον
καὶ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς
κατὰ τρόπον ἀρμόζοντα πρὸς τὴν ἀγιό-
τητα καὶ τὴν ἱστορικὴν συμβολὴν αὐτοῦ
εἰς τὴν θεμελίωσιν τῆς χριστιανικῆς δι-
δασκαλίας, προκηρῶσσομεν διαγωνισμόν
διὰ τὴν συγγραφὴν:

α'. Θρησκευτικοῦ πεζογραφήματος

ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους:

1) Τὸ ἔργον θὰ εἶναι λογοτεχνικῆς ὑ-
φῆς, ἥτοι Θρησκευτικὸν Πεζογράφημα καὶ
οὐχὶ ἱστορικὴ πραγματεία ἢ μονογραφία.

2) Τὸ θέμα, εἰλημμένον ἀπὸ τὸν βίον,
τὴν δρᾶσιν καὶ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον
τοῦ Ἀποστόλου, θὰ εἶναι τῆς ἐλευθέρας
ἐκλογῆς καὶ συνθέσεως τοῦ Συγγραφέως.
Δύναται νὰ ἐκτείνεται εἰς τὴν ὅλην ζωὴν
τοῦ Ἀποστόλου (ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς
τὴν ἱστορίαν τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν κα-
τὰ τοὺς χρόνους τῆς δράσεως τοῦ Ἀγίου
ἐν αὐτῇ) ἢ εἰς μίαν ὥρισμένην καὶ σημαν-
τικὴν περίοδον αὐτῆς, δέον ὅμως ἢ σύν-
θεσις νὰ μὴ εὐρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς
τάς ὑπαρχούσας ἐγκρίτους μαρτυρίας ἐκ
τῆς ἱστορίας καὶ τῆς παραδόσεως.

3) Ἡ ἔκτασις θὰ εἶναι οὐχὶ μικροτέρα
τῶν πέντε (5) τυπογραφικῶν φύλλον,
σχήματος 8ου, τὸ δὲ γλωσσικὸν ἰδίωμα
τῆς ἐλευθέρας ἐκλογῆς τοῦ συγγραφέως.

4) Τὸ ἔργον θὰ υποβληθῇ εἰς τὰ Γρα-

φεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μέχρι τῆς
31ης Αὐγούστου ἔ. ἔ τὸ θραδύτερον, εἰς
πέντε (5) δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα
καὶ ἐπὶ τῆς μιᾶς σελίδος τοῦ χάρτου.

5) Ἐπιτροπὴ ἐξ ἀρμοδίων προσώπων
ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου, θέλει κρίνει τὰ υποβληθη-
σόμενα ἔργα ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑπο-
βολῆς των καὶ θέλει ἀπονείμει βραβεῖον
Α' μετὰ χρηματικοῦ ἐπάθλου ἐκ δραχμῶν
10.000. — καὶ βραβεῖον Β' μετὰ χρημα-
τικοῦ ἐπάθλου ἐκ δραχμῶν 2.000. —, ἀθλο-
θετουμένων ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μη-
τροπολίτου Πατρῶν.

Τὸ βραβευθὸς ἔργον θέλει ἐκτυ-
πωθῇ δαπάναις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως,
τὸ δὲ ἐκ τῆς πωλῆσεως προῖδον θέλει δια-
τεθῇ ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ νέου Ἱεροῦ
Ναοῦ.

β' ποιήματος

Ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω ὅρους μὲ τὰς
κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Ἡ ἔκτασις ἀφίεται εἰς τὴν αἴρεσιν
τοῦ ποιητοῦ. Ἐν τούτοις συνιστᾶται νὰ
μὴ εἶναι τὸ ποίημα ἄκρως συνεπτυγμένον
ὑπὸ τύπον ἐπιγράμματος, οὔτε πάλιν νὰ
ἐκτείνεται εἰς στιχουργικὴν ἀπεραντολο-
γίαν. Ὡσαύτως δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ
εἴτε τὴν κλασικὴν τεχνικὴν εἴτε νὰ χρη-
σιμοποιήσῃ τὸν ἐλεύθερον στίχον.

2) Ὅρίζονται: Βραβεῖον Α' μετὰ χρη-
ματικοῦ ἐπάθλου ἐκ δραχμῶν 4.000. — καὶ
βραβεῖον Β' μετὰ χρηματικοῦ ἐπάθλου ἐκ
δραχμῶν 1.000. — ἀθλοθετούμενα ὑπὸ τοῦ
Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως
καὶ τῶν Διευθυντῶν Γυμνασίων Πατρῶν.

Ἐν Πάτραις τῇ 18ῃ Ἰανουαρίου 1963

᾽Ο Μητροπολίτης

᾽Ο Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς

Υ.Γ. Περισσότερα πληροφορία παρέ-
χονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπό-
λεως Πατρῶν ἢ παρὰ τῷ κ. Γενικῷ Ἐ-
πιθεωρητῇ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Πατρῶν.

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου ἑτέρα.

Ἐρώτησις. Ἐάν τις ἐστὶ γέρων καὶ ἀδύνατος, ἢ καὶ ὀλιγόψυχος, καὶ οὐ δύναται μονάσαι ἢ τὰ τοῦ Μοναχοῦ ποιῆσαι, πῶς οὗτος δύναται μετανοῆσαι καὶ σωθῆναι;

Ἀπόκρισις. Τοῦ Κυρίου λέγοντος, ὅτι ὁ ζυγὸς μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν, εὐθὺς ὅτι καὶ ὁ γέρων καὶ ὁ ἀδύνατος, δύναται φυλάξαι τὸν νόμον αὐτοῦ· γέγραπται γάρ, ὅτι εὐθεῖται αἱ ὁδοὶ τοῦ Κυρίου· καὶ δίκαιοι πορεύονται ἐν αὐταῖς. Καὶ πάντα ἐνώπιον τοῖς συνιοῦσι, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι γινώσκουσιν. Καὶ ὅτι εὐθὺς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πίστει. Οὐτε ἀγαμίαν ἡμῖν ὥρτισεν, οὔτε πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀναχώρησιν, ἀλλὰ ἀγαπᾶν τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον. Ταπεινοφροσύνην κτᾶσθαι· συμπαθεῖν· προσεύχεσθαι· ὑπομένειν τὰς θλίψεις. Πραῦς εἶναι καὶ εἰρηνικόν. Μὴ μνησικακεῖν. Μὴ κατακρίνειν. Μὴ ψεύδεσθαι. Φησὶ γὰρ ὁ Ἀπόστολος, ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀλήθειαν, ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμέν ἀλλήλων μέλη. Ὁργίζεσθε καὶ μὴ ἀμνησάνετε. Ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν, μηδὲ δίδετε τόπον τῷ διαβόλῳ. Ὁ κλέπτων, μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιᾷτω, ἐργαζόμενος ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχει μεταδιδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὁμῶν, μὴ ἐκπορευέσθω· ἀλλὰ εἴη τις ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομὴν χρείας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσι, καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς

ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. Πᾶσα ὀργή καὶ πικρία καὶ θυμὸς καὶ δλασφημία, ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν οὖν πάσῃ κακίᾳ.

Γίνεσθε μιμηταὶ τοῦ Χριστοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά· καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. Γίνεσθε ἐν ἀλλήλοις χρηστοί, εὖσπλαγχοι, χαριζόμενοι ἐν αὐταῖς, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ἡμῖν. Πορνεία καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία καὶ πλεονεξία, μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις. Καὶ αἰσχρότης καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπεία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. Καὶ πάλιν μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδίδετε. Προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. Ὁρᾶς ὡς οὐδὲν φορτικὸν ἢ ἀδύνατον ἡμῶν νενομοθέτηται; Εἰκότως οὖν ἔλεγεν ὁ Κύριος· ὁ ζυγὸς μου χρηστὸς ἐστὶ, καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν.

Ἐφη τις τῶν ἁγίων· ἡ πορνεία κυνὶ ἐοικεν· ἐὰν κολακεύσῃς προσμένει σε, ἐὰν διώξῃς φεύγει. Ἄκουε τοῦ λέγοντος, κατὰ μόνας εἰμὶ ἐγὼ ἕως ἂν παρέλθω· τουτέστι τό, ἑαυτῷ προσέχειν ἕκαστος, ἄχρις οὐ ἐξέλθωμεν τὸν ἐνεστώτα βίον. Προσέχομεν ἑαυτοῖς ἀγαπητοί, ὅτι πικροὺς ἔχομεν καὶ ἀνηλεεῖς ἐχθροὺς, χαίροντας ἐπὶ πτώσει ἀνθρώπων. Ὅθεν οἱ ἅγιοι Πατέρες ἐπιστάμενοι τὰς τούτων μηχανὰς· οὐκ ἡμῶν οὐκ ἐμετεωρίζοντο, ἀλλὰ προσεῖχον ἑαυτοῖς. Καὶ ἑαυτοῖς προσέχοντες, καὶ τῷ Θεῷ εὐηρέστουν, καὶ ἀνθρώπους ᾠκοδόμουν εἰς τὸ ἀγαθόν· οἷος γέγονεν ὁ Ἅγιος

Ἀντώνιος, καθὼς ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἐμνημόνευσεν εἰς τὸν περὶ αὐτοῦ βίον, γράψας οὕτως. Καὶ γὰρ ἀσκήσει πολλῇ καὶ συντονωτέρα ἐκέχρητο· ἐνήστευε γὰρ αἰεὶ. Τὸ δὲ ἐνδύμα τρίχινον, ἐπάνω δὲ δερμάτινον. Καὶ ἕως τελευτῆς τετήρηκε, μῆτε τὸ σῶμα διὰ ρύπον ὕδατι λούσαι· μὴθ' ὅλως τοὺς πόδας νίψασθαι, ἢ καὶ ἀπλῶς ἐν ὕδατι αὐτοῖς ἀνάγκης ἐμβαλεῖν. Ἀλλ' οὐδὲ γυμνωθέντα αὐτὸν ἐώρακε, ἢ τὸ σωματίον αὐτοῦ γυμνόν, εἰμὴ δτε τελευτῆσαι ἐθάπτετο· Ἰσὴν μὲν γὰρ τὴν προθυμίαν τῆς ἀσκήσεως, ἐκ νεωτέρας τῆς ἡλικίας ἐπεδείξατο. Μῆτε διὰ τὸ γῆρας ἡττηθεὶς πολυτελεῖα θρωμάτων. Μῆτε δι' ἀτονίαν τοῦ ἑαυτοῦ σώματος ἐναλλάξαι τὸ σχῆμα τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ. Ἡμεῖς δὲ τὰ χαυνούοντα τὸ σῶμα ἐπινοοῦντες, ἐν ἑαυτοῖς μετεωρίζομεθα, μὴ ἐνοοῦντες οἷους πικροὺς ἀντιδίκους ἔχομεν. Μὴ ὀλιγωρῶμεν ἀδελφοί, δουλεύοντες ἀλλήλοις διὰ τὸν Κύριον. Πολλοὶ γὰρ παιδίσκης ἐρασθέντες, ἤρετίσαντο δουλεύειν διὰ τὴν ποθουμένην. Τί οὖν ἡμεῖς μέγα ποιοῦμεν; δουλεύοντες ἀλλήλοις διὰ τὸν Κύριον; Μὴ ἀκηδιῶμεν καθεζόμενοι ἐν τῷ κελλίῳ, ἀγαπήτοί, μνημονεύοντες, ὅτι οἱ ἅγιοι Μάρτυρες κατάκλειστοι ὑπῆρχον ἐν δεσμοῖς σιδηροῖς μετὰ πολλῶν βασάνων. Μὴ οὖν ἀποφύγωμεν τὴν στενοχωρίαν τοῦ κελλίου. Μὴ ἐκκακῶμεν ἐργαζόμενοι, μνημονεύοντες, ὅτι πολλοὶ μάρτυρες τῶν Ἀγίων ἐπέμποντο διὰ τὸν Κύριον ἐν μεταλλείοις. Ὅτι οὐ δεῖ γεῖαν καὶ μετεωρίζεσθαι, ἀλλὰ κλαίειν καὶ πενθεῖν.

Ἐκ τοῦ Γεροντικοῦ.

Ἐλεγέ τις τῶν Πατέρων, ὅτι μοναχὸς τις εἰσελθὼν εἰς ἱατρεῖον, εἶδεν ἐκεῖ πολλοὺς προσερχομένους, ἔχοντας ἀρρωστίας διαφόρους. Καὶ ὁ ἱατρὸς ἐνὶ ἐκάστῳ παρεῖχε τὰ φάρμακα. Ὁ οὖν μοναχὸς ἐγγύς

τοῦ ἱατροῦ γενόμενος, φησὶ πρὸς αὐτόν· ἔστι δοτάνη παύουσα ἁμαρτημάτων πληθύν; Καὶ ὁ ἱατρὸς, ναί, φησὶ. Πορεύου καὶ λάβε τὴν ρίζαν τῆς πνευματικῆς πτωχείας καὶ τῆς ὑπομονῆς τὰ φύλλα. Καὶ τοῦ χρυσοῦ θαλάμου τὴν ταπείνωσιν. Καὶ τῶν νοσοῦντων τὴν εὐχήν. Καὶ τρίψας δμοῦ ἀμφοτέρω, ἐν ἰγδίῳ ὑπακοῆς. Ἐλίσσον αὐτὰ μετὰ κοσκίνου τῶν καθαρῶν λογισμῶν, καὶ δάλε αὐτὰ εἰς καθαρὰν χύτραν τοῦ ἑαυτοῦ σου. Καὶ ἐπίθεε καὶ τὸ ὕδωρ τῆς ἀγάπης. Καὶ ὑποκάτω τῆς χύτρας, ἀναψον τὴν φλόγα τοῦ θεοῦ πυρός. Καὶ δταν θράσης ἱκανῶς, κένωσον αὐτὰ μετὰ τῆς πνευματικῆς διακρίσεως. Καὶ μετὰ λαβε αὐτῶν μετὰ κοχλιαρίου τῆς κατανύξεως. Καὶ μὴ στραφείς εἰς τὰ ὀπίσω πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. Αὕτη ἐστὶν ἡ πύα ἡ λύουσα ἁμαρτημάτων πληθύν.

Τοῦ ἀββᾶ Μωϋσέως ἡ τελευτῇ.

Καθημένων ποτὲ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τὸν ἀδδᾶ Μωϋσῆν, ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ οἱ δάρβαροι σήμερον εἰς τὴν Σικήτην εἰσέρχονται, ἀλλὰ ἀνάστητε καὶ φύγετε· λέγουσιν αὐτῷ. Σὺ οὖν οὐ φεύγεις ἀδδᾶ; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ἐγὼ τοσαῦτα ἔτη προσδοκῶ τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν ταύτην, ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Δεσπότη μου Χριστοῦ, λέγοντος, πάντες οἱ λαβόντες μάχαιραν, μαχαίρα ἀπολοῦνται· λέγουσιν αὐτῷ, οὐδὲ ἡμεῖς φεύγομεν ἀλλὰ μετὰ σοῦ ἀποθνήσκομεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ πρᾶγμα οὐκ ἔχω. Ἐκαστος βλεπέτω πῶς καθηται· ἦσαν δὲ ἐπτὰ ἀδελφοί. Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἰδοὺ οἱ δάρβαροι ἐγγίζουσι τῇ θύρᾳ. Καὶ εἰσελθόντες, ἐφόνευσαν αὐτούς. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν φοδηθεὶς ἐφυγεν ὀπίσω τῆς θύρας, καὶ εἶδεν ἐπτὰ στεφάνους κατελθόντας καὶ στεφανώσαντας αὐτούς.

(Ἀντεγράφη ἐκ τοῦ χειρογράφου Κώδικος ὑπ' ἀριθ. 232 — Κ. Λάμπρου) Μ. Διονυσίου.

Λαζάρου μοναχοῦ Διονυσίου

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΗΤΟΙ

Σύγχρονοι θαυματουργίαι τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἄλλων ἁγίων. Ὅπτασίαι διάφοροι καὶ ἀξιόλογοι. Διηγήματα.

Ἐναρέτων Πατέρων μνεία. Ἔτει σωτηρίῳ 1956.

Περὶ ἐλευσεως τῆς ἁγίας Δεξιᾶς τοῦ τιμίου Προδρόμου ἐκ Κων) λεως καὶ τῶν μετὰ ταῦτα παρ' αὐτῆς γενομένων θαυμάτων εἰς τὴν νῆσον Πόρον.

Ἀφηγηθέντες μερικὰς θαυματουργίας τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὧν αὐτήκοοι καὶ αὐτόπται γεγονάμεν, δὲν ἐκπίπτομεν τοῦ προσήκοντος, ἀν' ἱστορήσωμεν καὶ μερικὰ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἄγνωστα τοῖς πλειοτέροις τῶν ἀδελφῶν, δι' ὧν λαμπροφανῶς ἐμφαίνεται ἡ περὶ τὴν Μονὴν καὶ τῶν ἐν αὐτῇ οἰκούντων, μεγάλη σκέπη καὶ προστασία καὶ βοήθεια τοῦ τιμίου Προδρόμου.

Καὶ πρῶτον αὐτὴ ἡ ἔλευσις, ἥ ὅλως ἀνεπίστως καὶ παραδόξως γενομένη, τὰ συνδραμόντα περιστατικά, ἡ ἀθρόυος ὑπεξήρεις ἐκ τῶν ἀδύτων καὶ κλειδωμένων ταμείων, ἡ ἐμπιστευτικὴ διασφάλις καὶ παράδοσις εἰς πρόσωπον ὕψηλὸν καὶ ἐπίσημον, ἡ ἐνταῦθα μετακομιδὴ παρὰ τοῦ ἱδίου ὕψηλοῦ προσώπου, καὶ ἡ ληφθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἀπόφασις πρὸς διηνεκὴ ἐνταῦθα βίωσίν του, τὰ ἀκολουθήσαντα πατριαρχικά ἐπιτήμια καὶ διάλυσις αὐτῶν, καὶ ἡ ἐκούσιος ἀφιέρωσις παρὰ τῆς τέως κατόχου κυρίας Βαρβάρας τῆς παντίμου ταύτης ἁγίας Δεξιᾶς πρὸς τὴν ἁγίαν Μονὴν ταύτην. Ταῦτα ὅλα ἐπαναλέγω εἰς τεκμήρια, τῆς περὶ ἧς καὶ ἀνωτέρω εἶπομεν μεγάλης σκέπης, καὶ προστασίας καὶ βοηθείας τοῦ τιμίου Προδρόμου, ὧν τὴν λεπτομερῆ ἐξιστόρησιν παραλείπομεν, διότι αὕτη ἀναγνώσκεται ἐπὶ

τραπέζης, κατὰ τὴν τελουμένην πανηγυρικὴν ἑορτὴν τῆς, κατὰ τὴν τετάρτην Κυριακὴν τῶν ἁγίων Νηστειῶν.

Ἐν τῷ παρόντι θὰ εἰπωμεν τινὰς θαυματουργίας ἐν τῇ νήσῳ Πόρῳ γενομένας καὶ τοὺς κινδύνους, οὓς οἱ πλείοντες διέφυγον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκ τῆς Μονῆς ἀναχωρήσεως. Καὶ διὰ νὰ μὴ λέγωμεν ἱδικὰ μας, παραθέτομεν τὸ κεῖμενον τοῦ ἱδίου Καθηγουμένου Στεφάνου, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ παλαιῷ Κώδικι κατεχώρησεν, ἀναφέρων τὸ ἱστορικὸν τῆς ἐποχῆς, καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ἐταξίδευσεν εἰς τὴν νῆσον Πόρον καὶ γράφει...

Ἐπесен ἡ Κασσάνδρα, αἰχμαλωτίσθησαν ὅλοι ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς, οἱ ἀγαρηνοὶ ἀπειλοῦσαν νὰ αἰχμαλωτίσουν καὶ τὸ ἅγιον Ὅρος. Βλέποντες οἱ Πατέρες τὴν ὁρμὴν τῶν Τούρκων, ἔστειλαν καὶ ἐπροσκύνησαν τὰ Μοναστήρια. Πλὴν ὅσα Μοναστήρια ἠθέλησαν, ἐσήκωσαν τὰ ἱερὰ Κειμήλιά των, καὶ ἔφυγον εἰς τὸ Ρωμαίτικο. Ἀπὸ αὐτοὺς ὅπου ἀνεχώρησαν, ἦμουν ἓνας καὶ ἐγὼ ὁ ταπεινὸς μὲ τὰ ἱερὰ μας Κειμήλια, καὶ μὲ ὄσους Πατέρας ἠθέλησαν αὐτοβελήτως...

Ὅθεν ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὸ Μοναστήρι Δ)βρίου 23 - 1821. Τὴν νύκτα ὅπου ἐμπαρκάραμεν ἐσηκώθη φουρτοῦνα μεγάλη ἐκινήσαμεν λοιπόν, καὶ ὅπου μᾶς ὑπήγαγεν ἡ θάλασσα. Ἐπήγαμε τὸ θράδυ εἰς τὴν Ἀμμουλιανὴν τὴν νησί καὶ ἀράξαμεν. Ἐκεῖ ἤλθον ὅλα τὰ καίκια τῶν κλεπτῶν, ἀλλὰ δὲν ἐσυγχώρησεν ὁ Θεὸς νὰ μᾶς πει-

ράξουν. Τὸ πρῶτ' ἐσηκώθημεν (ἐπειδὴ ἐγινε καλοσύνη) καὶ ἀρμενίζαμε διὰ νὰ περάσωμεν πάλιν ἀπὸ τὸ Μοναστήρι νὰ πάρωμεν μερικὰ πράγματα ποῦ μᾶς ἔμειναν, ὡς καὶ τοὺς ἐπὶ τὰ πατέρας, πλὴν εὐρέθη ἕνα καράβι ψαριανὸ καὶ μᾶς ἐκυνήγησε νὰ μᾶς πιάσῃ· ἔρριξε καὶ 4 κανόνια κατ' ἐπάνω μας, ὅμως ἡμεῖς ἐπήγαμεν ὡς τὸν λιμένα τῆς Συκιάς καὶ δὲν μᾶς ἔφθασεν.

Ἀρμενίζοντες λοιπὸν εἰς τὸ πέλαγος, ἀπαντήσαμεν πολλοὺς κινδύνους ἀπὸ κακοὺς ἀνθρώπους ὁμοπίστους, πλὴν ὁ ἅγιος Θεὸς μᾶς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ ὧν. Τέλος ἐπλεύσαμεν εἰς τὴν νῆσον καλουμένην Πέρον. Ἐκεῖ μᾶς ἐδέχθησαν οἱ χριστιανοί· ὅμως εἰς τὰς ἀρχὰς ἐπάσχισαν μερικοὶ κακοποιοὶ νὰ μᾶς κακοποιήσουν. Δὲν μᾶς ἄφησεν ὅμως ὁ τίμιος Πρόδρομος, ἐπειδὴ καὶ ἕνας κακοποιὸς ἀρπαγὸς ἤλθε καὶ μᾶς ἐζήτησε νὰ τοῦ δώσουμεν ἀσῆμι, ν' ἀσημύσῃ ταῖς πιστόλαις, καὶ ἂν δὲν τοῦ δώσωμεν, ἔχει νὰ ἔλθῃ τὴν νύκτα νὰ μᾶς κάμῃ πολλὰ κακά. Ὅθεν, βλέποντας τὰ δύο στενά, τοῦ ἔδωκα ἕνα Κανδηλὶ 80 δράμια, καὶ αὐτὴν τὴν κρίσιν νὰ τὴν κάμῃ ὁ τίμιος Πρόδρομος. Λοιπὸν ὕστερα ἀπὸ ὀλίγαις ἡμέραις, ἀπέθανεν ἐκεῖνος ὁ ταλαίπωρος, ὅπου ἐπῆρε τὸ ἀσῆμι ἀπὸ λυσεντερίαν. Τότε ἐλάλησα τὸν ἀδελφόν του ὅπου ἦτο καλωτάτος ἀνθρώπος καὶ τοῦ εἶπα ὅλα τὰ τρέχοντα· ὅστις ἔμεινε περίλυπος καὶ λέγει μοι· δέδαια ὁ τίμιος Πρόδρομος τὸν ἐθανάτωσε· τρέχει δρομαῖος εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐξετάζει ἂν ἀληθεύῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐν τέλει εὗρηκαν τὸ ἀσῆμι καὶ μᾶς τὸ ἔφεραν μὲ μαῦρα δάκρυα εἰς τὰ ὀμμάτιά τους.

Ἄλλος ἕνας πρῶτος καπετάνιος τοῦ Πόρου, μᾶς ἐπῆρε τὰ κουπιὰ τῆς βάρκας μὲ τὸ ζορμπαλήκι, καὶ πηγαίνοντας μὲ τὸ Καϊκι εἰς τὴν πιάδα, ἐμάλωσαν ἀναμεταξύ τους, καὶ ρίχοντες ταῖς πιστόλαις των,

ἕνα μολύβι ἐκτύπησε εἰς ἕνα κουπὶ ἀπὸ τὰ ἰδικὰ μας καὶ τὸ τρύπησε, καὶ ἀπὸ τὸ κουπὶ ἐλάδωσε τὸν πρῶτον Καπετάνιον εἰς τὸ μηρί, ὁ ὅποιος ἐγύρισεν εἰς τὸν Πόρον καὶ μᾶς ἔδωσε τὰ κουπιὰ ὀπίσω καὶ ἐμετανόησεν, ἐπῆρε καὶ τὸν Πρόδρομον (τὴν ἁγίαν δεξιὰν) καὶ ἔκαμε δύο φορές ἁγιασμούς, ἀλλὰ δὲν ἱατρεύθηκεν, ἀλλ' ἀπέθανε· μ' ὅλον ὅπου ἡ πληγὴ του δὲν ἦτο θάνατηφόρος.

Αὐτὰ λοιπὸν ἐκηρύχθησαν καὶ ἐγιναν γνωστὰ εἰς ὅλους. Τί τὸ ἐντεῦθεν; ἐκεῖνοι οἱ κακοποιοὶ ὅπου ἐτοιμάζονταν νὰ ἔλθουν τὴν νύκτα νὰ μᾶς ληστεύσουν, νὰ μᾶς πάρουν τὰ πράγματά μας, αὐτοὶ ἐγιναν ὕστερον προστάται μας. Μάλιστα ὅπου ἔστειλεν ἡ Βουλὴ καράβι καὶ γράμματα εἰς τοὺς προεστοὺς τοῦ Πόρου, νὰ μᾶς μαρκάρουν καὶ μᾶς στείλουν εἰς τὴν Κόρινθον, ὅπου τὴν εἶχαν τότε παρμένην ἀπὸ τοὺς Τούρκους, πλὴν δὲν μᾶς ἄφησαν οἱ Ποριῶται μὲ κανένα τρόπον, καὶ αὐτὸ ἦτο θαῦμα τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἐπειδὴ ἂν μᾶς ἄφηναν, βέβαια ἐχάναμε τοὺς θησαυροὺς τοῦ Μοναστηρίου, ἐπειδὴ καὶ μετὰ ὀλίγον καιρὸν, ἐπῆραν οἱ Τούρκοι πάλιν τὸ κάστρον τῆς Κορίνθου, καὶ μόλις ἔφυγαν οἱ φρούραρχοι ἀφήνοντες τὰς πόρτας ἀνοικτάς. Οἱ Ποριῶται αὐτὸ τὸ καλὸ μᾶς ἔκαμαν, καὶ ὁ τίμιος Πρόδρομος τοὺς ἔκαμε πολλὰς χάριτας· ἀπὸ τὰς πολλὰς μίαν μόνον σὰς λέγω· ὅτι ἐπὶ χρόνους εἶχον τὴν πληγὴν τῆς ἀκρίδος, καὶ τοὺς ἀφάνιζαν ὅλα τους τὰ ὑποστατικά. Καὶ ὅχι μόνον κανένα πράσινο φύλλο δὲν τοὺς ἄφηναν, ἀλλὰ καὶ τὴν φλούδα τῶν δένδρων ἀπὸ ταῖς λεμονιαῖς ἔτρωγαν. Καὶ καθὼς ἐκάμαμεν Λιτανεῖαν καὶ ἁγιασμούς μὲ τὴν πάντιμον δεξιὰν τοῦ Προδρόμου, ἐγίνεν ἀφαντος ἡ ἀκρίδα· καὶ ἐπαρηγορήθησαν οἱ ἀνθρώποι· καὶ ἄρχισαν νὰ μαζεύουν καρπὸν ἀπὸ τὰ κτήματά τους.

Τότε δὴ τότε, καὶ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, ἄλλον ἱατρὸν δὲν εἶχαν εἰμὴ τὸν τίμιον Πρόδρομον. Ἀπὸ τὰς πολλὰς εὐεργεσίας οὗτου ἀπελάμβανον ἀπὸ τὸν τίμιον Πρόδρομον, ἠθέλησαν νὰ μᾶς δώσουν τὸ Μοναστήριόν τους, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς οὗτου ἔχουν εἰς τὸν τόπον τους· καὶ μᾶς τὸ ἔδωσαν καὶ ἐκατοικήσαμεν ἐκεῖ καὶ ἐζούσαμεν μὲ αὐτάρκειαν εἰς τὰ σωματικά. Πλὴν μετὰ τὴν πυρπόλησιν τῆς νήσου Ψαρῶν, ἐφοβήθημεν καὶ ἀνεχωρήσαμεν εἰς τὰ ἐπιδύνασα εἰς τὴν νήσον Ζάκυνθον· καὶ ἐκεῖ μᾶς ἐδέχθησαν οἱ ἐκεῖσε Χριστιανοὶ φιλοφρόνως, καὶ ἐκαθήσαμεν κατὰ πάντα εὐχαριστημένοι καὶ ἡσυχοὶ χρόνους τέσσαρας. Καὶ ἀφ’ οὗ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα Κυβερνήτης ὁ Ἱωάννης Καποδίστριας, ἐσηκώθημεν ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον, καὶ ἦλθομεν εἰς

τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν νήσον Σκόπελον, καὶ ἐκατοικήσαμεν εἰς τὸ Μετόχιόν μας εἰς τὴν Φκνερωμένην, ἐκκλήσαμεν καὶ ἐκεῖ ἓνα καὶ ἡμῖς χρόνον, καὶ ἔπειτα ἐμπαρκαρισθήκαμεν καὶ ἦλθαμεν εἰς τὸ Ἱερόν μας κοινόδιον, μὲ δλα τὰ ἱερὰ Κειμήλεια τοῦ Μοναστηρίου μας.

Ἄς ἔχει δόξῃν ὁ Κύριος μετὰ τῆς προστατίδος μας Θεοτόκου, καὶ τοῦ προστάτου ἡμῶν τιμίου Προδρόμου ἕνεκα πάντων.

Ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὅρος εἰς τοὺς 1821 χρόνους, Δεβρίου 23 καὶ ἐπανήλθαμεν εἰς τὸ Μοναστήριον εἰς τοὺς 1830 Ἰουνίου. 6. Καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ Καθηγουμένου Στεφάνου Ἱερομονάχου, ὅπως εὖρῃ ἡ ψυχὴ μου ἔλεος παρὰ Κυρίου διὰ τῶν ἁγίων εὐχῶν ὁμῶν. Ἀμήν.

ΚΑΙΡΟΣ ΕΥΠΡΟΣΔΕΚΤΟΣ

«Ἐπιστρέψατε πρὸς με καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ἡμᾶς», λέγει Κύριος.

Τριῶδιον κι' οἱ κώδωνες κτυποῦν τῆς Ἐκκλησίας,
καίρὸς τῆς περισυλλογῆς, τῆς προετοιμασίας.
Σὲ λίγο θὰ εἰσέλθωμεν ὡς πάντοτε καὶ πάλι,
στὴ θεία Τεσσαρακοστὴ τὴν ἁγία καὶ μεγάλη.
Ὁ Κύριος παραβολὰς μᾶς εἶπε κι' ἄς ἀκοῦμε,
κι' ἀκούοντες προσέχωμεν καλῶς νὰ ἐννοοῦμε.
Ὁ Ἄσωτος κι' ἂν ἡμαρτε ἐπέστρεψε καὶ πάλι,
στοῦ σπλαγχνικοῦ πατέρα του τὴν ἀνοιχτὴ ἀγκάλη.
Ἰδῶμεν, ἐπλησίασε τῆς Κρίσεως ἡ μέρα,
λοιπὸν ἄς ἐπιστρέψωμε κι' ἐμεῖς εἰς τὸν Πατέρα.
Κυλαῖ ἡ ζωὴ σὰν τὸ νερὸ μαραίνει· ἡ νεότης,
δλα σκιὰ καὶ ὄνειρο τὰ πάντα ματαιότης.
Τὴν ἁμαρτίαν τὴν πικρὴν καθέννας ἄς μισήσῃ,
τὴν ἀρετὴν ἄς ἐργασθῇ κι' αὐτὴ ἄς ἀγαπήσῃ.
Τοῦ Τριωδίου ὁ καιρὸς δὲν εἶναι γι' ἁμαρτίας,
εἶναι καιρὸς ἐπιστροφῆς πένθους καὶ μετανοίας.
Ἀλλὰ καὶ Τεσσαρακοστῆς τίς πένθιμες ἡμέρες,
«τὸ Στάδιο τῶν ἀρετῶν» τίς λέγουν οἱ Πατέρες.

Κι' ὅσοι ποθοῦνε στέφανα, ὅσοι ἀγαποῦν βραβεῖα,
 προσέρχονται ν' ἀγωνιστοῦν σ' αὐτὰ τὰ καλλιστεῖα.
 Πίστι, ἐλπίδα, προσευχή, ἀγάπη, ἐλεημοσύνη,
 ταπείνωσι, ὑπομονή, ἐγκράτεια, εἰρήνη.
 Σὲ τοῦτα τ' ἀγωνίσματα αὐτὸς ποῦ θὰ θελήσῃ,
 μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Χριστοῦ καὶ σ' ἄλλα θὰ νικήσῃ.
 Λοιπὸν ἄς δράμωμε κι' ἑμεῖς διὰ τῆς μετανοίας,
 εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, τῆς ψυχοσωτηρίας.
 Καὶ ὁ οὐράνιος Πατὴρ μᾶς δέχεται καὶ τώρα.
 ἔστω καὶ ἂν ἀργήσαμε τὴν ἐνδεκάτῃ ὥρᾳ!
 Χριστὲ π' ἔγινες ἄνθρωπος ἀμαρτωλοῦς νὰ σώσῃς,
 ἀπὸ τὰ πάθη Κύριε νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃς.
 Φώτιζε δὲ καὶ φύλαττε τὴν εὐτελεῖ ψυχὴ μου,
 καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ Πατέρες κι' ἀδελφοί μου.

N. M. Χαλκί - Κορινθίας

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Εὐχετήριο

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εὐχεται εἰς τοὺς πολυπληθεῖς καὶ ἐκλεκτοὺς ἀναγνώστῃς της, ὅπως κατὰ τὸ εἰσελθὸν Νέον Ἔτος 1963, ἐπικρατήσῃ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον ἡ πάντα νοῦν ὑπερέχουσα. Τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ὑπὸ πάντων ἐν μετανοίᾳ καὶ ταπεινώσει πρὸς σωτηρίαν. Ἀποτραπῇ ἡ φοβερὰ ἀπειλὴ νέου πολέμου, ἐξ ἧς τὸ μέγα ἄγχος καὶ ἡ ἀνησυχία σήμερον τοῦ κόσμου, ἐνωθῇ δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία μας ἐν τῇ πατροπαράδοτῳ Ὁρθοδόξῳ θείᾳ λατρείᾳ, ἐλκυομένης εἰς ἐπιστροφὴν καὶ τῆς ἀδελφῆς Ἀντικῆς Ἐκκλησίας, ἵνα ὦμεν ΕΝ.

— ΚΗ' Ἔτος

Διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους, ἡ «Ἀγιορειτικὴ» εἰσέρχεται σὺν Θεῷ εἰς τὸ 28ον

ἔτος.

Κατὰ τὴν μακρὰν αὐτῆς σταδιοδρομίαν, ἀντεμετώπισε πλείστας ὅσας δυσκολίας οἰκονομικὰς, (διατὶ ὅχι καὶ πνευματικὰς;) καὶ ἐκ πασῶν τούτων ἐρρύσατο αὐτὴν ὁ Κύριος.

Τὸ βασικόν της πρόγραμμα ἦτο καὶ εἶναι, ἵνα φέρῃ εἰς φῶς πᾶσαν τὴν, κατὰ τὸ δυνατόν, σοφίαν τῶν Πατέρων, τὴν εὐρισκομένην εἰς τοὺς Κώδικας τῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπέτυχε καὶ ἐπιτυγχάνει συνεχῶς. Πλὴν ὅμως δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀφίνη ἀνενοχλήτους τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἐπιβούλους αὐτοῦ, οἵτινες εἶναι οἱ διάφοροι αἱρετικοί, Μασσῶνοι, Χιλιασταί, Προτεστάνται, Παπισταί καὶ παντοῖοι ἄλλοι, οἵτινες, μὴ ὑποφέροντες νὰ βλέπουν τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀφοσίωσιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀσκουμένων Πατέρων, ἐπιτίθενται κατ' αὐτοῦ, τὰ πάντα μηχανεύομενοι διὰ τὴν δυσφήμησιν καὶ ἐρήμωσιν αὐτοῦ.

Πλὴν εἰς μάτην κοπιῶσι. Διότι τὸ ἅγιον Ὁρος ὑπέστη κατὰ τὴν χιλιετῇ ζωὴν του κινδύνους καὶ κινδύνους, ἐπιδρομάς

καὶ ἐπιδρομάς, ἀλλ' ἐκ πάντων τούτων «ἐρρυσάτο αὐτὸ ὁ Κύριος»· οὕτω καὶ τώρα θὰ τὸ σκεπάσῃ ἡ Παναγία ἀπὸ νέαν ἐπιδρομὴν, διότι εἶναι ΚΤΗΜΑ ΤΗΣ.

Ἡ δὲ «Ἀγιορειτικὴ» εἰσερχομένη εἰς τὸ 28ον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της, ὑπόκειται νὰ συνεχίσῃ, θεία συνάρσει, τὸ ἔργον της μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀμεταπτώτου ζήλου καὶ σταθερᾶς καὶ ἀκάμπτου προθυμίας.

— Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία

Πολὺς θόρυβος γίνεται κατ' αὐτὰς ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· ὅτι κλονίζεται οἰκονομικῶς καὶ τὰ τοιαῦτα, διὰ τὰ ὁποῖα ἄλλοι εἶναι ἀρμόδιοι νὰ τακτοποιήσουν. Πράγματι· διὰ τὴν ἀνόρθωσιν αὐτῆς, χρειάζεται διευθύντης κύρους καὶ πυγμῆς. Ὡς τὸν ἀρμοδιώτερον δὲ ὄλων, ἐξέλεξαν τὸν Ἀρχιμ. Αὐγουστῖνον Καντιώτην, ὅστις κατ' ἀρχὴν ἐδέχθη νὰ διευθύνῃ τὸ ἴδρυμα τοῦτο. Μάλιστα ἔγινεν εὐρύτατος λόγος παρὰ τῇ χριστιανικῇ κοινωνίᾳ καὶ συνέχαιρον αὐτῷ οἱ πάντες σχεδὸν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ του διὰ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀπ. Διακονίας.

Πλὴν ὅμως τὰ συγκαρητήρια ἤχη στεύθησαν. Διότι, ὁ μὲν π. Αὐγουστῖνος ἐδέχθη τὴν Διεύθυνσιν ὑπὸ ὥρισμένους ὅρους, ἡ δὲ ἱερὰ Σύνοδος δὲν συνεφώνησε πρὸς αὐτούς. Καὶ οὕτω παρεπέμφθη τὸ ζήτημα νὰ τὸ τακτοποιήσῃ ἡ συγκλητησομένη Ἱεραρχία. Ἀλλὰ οἱ πλείστοι τῶν σεβαστῶν Ἱεραρχῶν, ἀφοῦ συνήλθον, δὲν εὐρέθησαν σύμφωνοι ὥς πρὸς τὸν διορισμὸν τοῦ π. Αὐγουστίνου, παρ' ὅλον ὅτι ὁ π. Αὐγουστῖνος ὑπέσχετο ὅτι θὰ ἀπήλλασσε τὸ ἴδρυμα ἀπὸ κάθε δυσκολίαν καὶ θὰ τὸ ἀνώρθωνε. Καὶ ἐρωτῶμεν. Διὰ τί ἄραγε αὐτὴ ἡ ἐπιφυλακτικότης τῆς Ἱεραρχίας διὰ τὸν πατέρα Αὐγουστῖ-

νον;

Καὶ ἤδη διὰ τοὺς μισθοὺς τῶν ἱερέων. Πολλὰκις ἐτιονίσαμεν ἀπὸ τῆς παρούσης στήλης. Δὲν πρόκειται νὰ αὐξηθῇ ὁ μισθὸς τῶν ἱερέων ἀπὸ τὸ Κράτος, θὰ αὐξηθῇ μόνον ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι ζήτημα Ἐκκλησίας καὶ ὄχι Κράτους.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν μόνον ἂν ἡ Ἐκκλησία ἀσκήσῃ τὴν δυνάμιν της, μόνον τότε τὸ Κράτος θὰ τὴν ὑπολογίσῃ. Δυστυχῶς μέχρι σήμερον ἡ Ἐκκλησία ἐξαντλεῖται μὲ ἀπεράντους ἱκεσίας ἐκλιπαροῦσα τὸ μασσωνικὸν Κράτος, τὸ ὁποῖον βλέπει τὴν ἐπαίτιδα χεῖρα τῆς Ἐκκλησίας καὶ δεικνύει ἀχαρηκτήριστον ἀναληγσίαν. Ἀλλ' ἂν ἡ Ἐκκλησία ἀλλάξῃ τακτικὴν συναισθανομένη τὴν ἀνυπέρβλητον ἰσχύν της, φρονοῦμεν ὅτι τότε θὰ πληροφορηθῇ ἡ κατάπτυστος πολιτικὴ ἀθεΐα, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐμπαίξῃ ἕνα θεοσύστατον Ἰδρυμα. Διὰ νὰ λάβῃ ὅμως τὴν στάσιν αὐτὴν τῆς ἀξιοπροπέας ἡ Ἐκκλησία, πρέπει οἱ διοικοῦντες αὐτὴν νὰ συναισθάνωνται καὶ τὰς εὐθύνas των καὶ τὰ δικαιώματά των.

— Ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου.

Κινδυνεύει καὶ πάλιν ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου. Ἦδη ἀκούομεν πολέμους καὶ ἀκοᾶς πολέμων. Ἀλλὰ μὴ φοβεῖσθε. Ἀπὸ τοιαύτας ἀκοᾶς γεννᾶται φόβος, πολὺς φόβος. Ἀλλὰ διὰ τοὺς πιστοὺς χριστιανούς οὐδεὶς φόβος δύναται νὰ ὑπάρχῃ. Διότι, ὅλοι εὐρισκόμεθα ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ Θεοῦ. Φόβος ὑπάρχει μόνον εἰς τοὺς ἀπίστους καὶ ἀθέους, εἰς τοὺς ἀρνηθέντας τὸν Χριστὸν διὰ τῶν ἔργων των καὶ στερηθέντας τῆς σκέπης τοῦ Θεοῦ. Εἶναι γυμνοὶ πάσης ἀνωτέρας προστασίας. «Ὁ ὦταν οὖν ἔλθῃ ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει, τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; Λέγουσιν αὐτῷ· κακοὺς κακῶς ἀπολέσει

αὐτοὺς καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν» (Ματθ. κα' 40).

Τὸ ἴδιον θὰ πάθωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τὰς ἁμαρτίας μας, οἵτινες δὲν θέλομεν νὰ ἡμεθα ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ Θεοῦ ἀσφαλεῖς.

Χριστιανοί μου. Ἄς συνταχθῶμεν πάντες μὲ τὸν Χριστὸν καὶ ἅς ἀποταχθῶμεν ἀπὸ τὸν διάβολον καὶ τὰ ἔργα του καὶ τὰς πομπάς του, καὶ ἅς ἐμπτύσωμεν ἀποδοκιμαστικῶς τρίς, ὡς ἐπράξιμεν ἐν τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι. Οὕτω θέλομεν τύχει σωτηρίας καὶ θέλομεν ἀναδειχθῇ ἀνώτεροι πάσης ἐπηρείας καὶ κινδύνου ἐξ ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν.

— Ἡ κοινωνικὴ δράσις τοῦ ἁγίου Δημητριάδος.

Ἐὰν ἡμεῖς σιωπήσωμεν, οἱ λίθοι κερᾶζονται.

Εὐτυχὴς ἡ Μητρόπολις Δημητριάδος, ἔχουσα Μητροπολίτην Δαμασκηνὸν τὸν ἐν ἀγαθοεργίαις, καὶ ἐν Τριφυλίᾳ καὶ Ὀλυμπίᾳ ἑξακουστόν. Ὁ Βόλος, εἶναι ἀληθές, ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως ἀνεργίας καὶ οἰκονομικῆς δυστυχίας εὐρίσκεται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἀπὸ κάθε ἄλλην πόλιν. Πλὴν ὅμως ὁ πατήρ τῶν ὁρφανῶν καὶ προστάτης τῶν χρηρῶν καὶ ἀρωγὸς αὐτεπάγγελτος τῶν πενήτων, ἀγρυπνεῖ. Καὶ ἡ πατρικὴ του μέριμνα ἔθεσεν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ πάλιν τὰ λαϊκὰ συσσίτια κατ' ἐνορίας, εἰς τὰ ὁποῖα σιτίζονται ἐφέτος 3.000 πτωχοὶ καὶ ἄνεργοι. Τὸ Γυμνασιακὸν οἰκοτροφεῖον μὲ τὸ ἀξιόζηλευτον οἰκοδόμημα, λειτουργεῖ ὡς πάντοτε ἀριτίως ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Σεβασμιωτάτου, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν καταβολὴν καὶ τοῦ τελευταίου του ὀβολοῦ δι' αὐτό. Τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1962, ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τῶν νέων κτιρίων Π.Ι.Κ.Π.Α. εἰς

Ἀλμυρὸν παρουσίᾳ ἀνωτέρων Κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων, βουλευτῶν, στρατιωτικῶν, λιμενικῶν καὶ δημοτικῶν Ἀρχῶν τοῦ Βόλου.

Ἐφέτος ὁ Σεβασμιώτατος ἐσκέφθη ὅτι πρέπει νὰ ἰδρυθῇ Σχολὴ Κωφαλάων εἰς τὸν Βόλον. Καὶ ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον, τὴν 9ην Δεκεμβρίου, ὡσαύτως, ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια καὶ αὐτῆς, λειτουργούσης ἐν τῷ Ἱ. Ν. Εὐαγγελιστρίας, Νέας Ἰωνίας.

Τὴν νύκτα τῆς 1ης τοῦ ἔτους περὶ τὸ μεσονύκτιον καὶ πλέον, «ἐξάφνιασε» τοὺς ἐργάτας τυπογράφους τῶν δύο ἑφημερίδων τοῦ Βόλου, ἐπισκεφθεὶς αὐτοὺς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας των. Καὶ ἀφοῦ τοὺς ἐνίσχυσε διὰ τῶν λόγων του, τοὺς προσέφερεν ἀπὸ ἑνα δέμα γιὰ τὴν καλὴ χρονιά. Ὡσαύτως τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων, ἐπεσκέφθη τοὺς ἐν φυλακαῖς καὶ ἀφοῦ τοὺς ἐνουθέτησε δέοντως, ἀπεφυλάκισεν ἐξ αὐτῶν 6 κρατούμενους διὰ χρέη, ἀποδώσας αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκογενεῖας των.

Πῶς λοιπὸν ἔπειτα ἀπὸ αὐτὰ νὰ μὴ ἀγαπᾷ ὁ Βόλος καὶ ἡ ἐν γένει Μητρόπολις Δημητριάδος τὸν Ἀρχιερέα της; Πολὺ φοβοῦμεθα μήπως μᾶς φθονήσουν ἄλλοι, καὶ πάθωμεν κάτι τὸ ἀνεπιθύμητον... τὴν ἀπαγωγὴν του εἰς ἀνωτέραν θέσιν. Τοῦτο τὸ εὐχόμεθα... ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπευχόμεθα.

— Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Σινᾶ.

Καθ' ἃ ἀναγινώσκομεν εἰς τὸν «Ὁρθόδοξον Παρατηρητὴν» ἡ Μονὴ τοῦ Σινᾶ «ἐρημοῦται καὶ φθίνει».

Θὰ εἶναι πολὺ λυπηρὸν ἂν καὶ ἡ Μονὴ αὕτη ἀκολουθήσῃ τὴν τύχην τῶν ἄλλων Μονῶν τοῦ ἐλευθέρου Κράτους μας. Αὕτη εἶναι τὸ προπύργιον καὶ ὁ φάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν ξένην. Εἶναι τὸ Ὅρος αὐτὸ εἰς τὸ ὁποῖον «ὡς ἦν δυνατόν ἀνθρώπῳ ἰδεῖν» ὁ Μωϋ-

οῆς εἶδε τὸν Θεὸν καὶ ἔλαβε τὰς δέκα ἐντολάς. Ἡ Μονὴ πάσχει ἀπὸ ἔλλειψιν προσωπικοῦ καὶ μόνου, καὶ ὄχι οἰκονομικῶς.

Γράφει ὁ «Παρατηρητής» :

«... Ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν ἔγκειται εἰς τοῦτο. Ἐγκείται εἰς κάτι οὐσιαστικώτερον: Εἰς τὴν διαρκῆ ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καλόγηρων, γεγονὸς τὸ ὅποσον ὀδηγεῖ τὴν Μονὴν μὲ μαθηματικὴν ἀκρίθειαν εἰς τὴν ἐρήμωσιν, καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν ἀναπότρεπτον ἀπώλειαν τῆς ἐλληνικότητός της. Διότι πρέπει νὰ λεχθῇ καὶ αὐτό: Ἡ Μονὴ θεωρεῖται — καὶ εἶναι — τουριστικὸς χώρος πρώτης κατηγορίας, πρῶτα γὰρ διζόμενος μὲ πολύχρωμα φυλλάρια τοῦ τουρισμοῦ καὶ θεωρούμενος ὡς σημεῖον ἑλξέως ξένων περιηγητῶν. Συνεπῶς δὲν πρόκειται μίαν ἡμέραν νὰ τοποθετηθῇ ἐκεῖ «λουκέτο». Ὅταν ἡ Μονὴ ἐρημωθῇ, θὰ ἀναλάβουν ἄλλοι τὴν συνέχισιν τῆς λειτουργίας της καὶ οἱ ἄλλοι αὐτοὶ θὰ εἶναι οἱ Κόπται καλόγεροι. Αὐτομάτως τότε ἡ Μονὴ θὰ χαθῇ ὀριστικῶς διὰ τὸν Ἑλληνισμόν καὶ μαζὶ της θὰ ἀπολεσθῇ διὰ παντὸς τὸ πλεόν ἀκραῖον φυλάκιον τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς ΗΑΔ...».

Ἄς ἐνδιαφερθῇ ἡ Ἐκκλησίᾳ μας διὰ τὴν Μονὴν αὐτὴν καὶ ἅς τὴν ἐνισχύσῃ δι' ὧν δύναται μέσων.

—† Ὁ Κυκλάδων Παρθένιος (Σκουρλῆς)

Τὴν 6ην Δεκεμβρίου 1962 μετέστη πρὸς Κύριον ὁ νεοχειροτονηθεὶς ὡς ἐπίσκοπος Κυκλάδων Ε.Γ.Ο.Χ. Παρθένιος Σκουρλῆς, τῆς ἐν Ἀχαρναῖς Ἱερᾶς Γυν. Μονῆς ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.

Τὸν Γέροντα Παρθένιον ἐγνωρίσαμεν πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ὡς ἄνθρωπον πνευματικὸν καὶ λίαν ἐνάρετον, Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἴδρυσεν Ἱερὰν Γυναικείαν Μονὴν ἐν Ἀχαρναῖς Ἀττικῆς ἐν ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, στεγάζουσιν ὑπὲρ τὰς 80 Μοναχάς, συντηρουμένας ἐκ τῶν ἐρογοχείρων των.

Τὴν βιογραφίαν καὶ τὸν ἐπικήδειον λόγον του, βλέπε εἰς τὴν σελίδα 34.

Τὴν Καθηγουμένην κ. Εὐθυμίαν Μο-

ναχὴν Μασουρίδου καὶ τὰς ἀδελφάς, τὰς συλλυπεῖται ἡ «Ἀγιορειτικὴ» ἐγκαρδίως.

Κύριος ἀναπαύσαι τὴν ψυχὴν τοῦ ἐν σκηναῖς ἁγίων καὶ δικαίων.

ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης

— Τῇ 23ῃ Νοεμβρίου ἐπεσκέφθη τὸν Νομάρχην τῆς Πόλεως κ. Νιγιάζη Ἀκῆ, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τιμῆς, καὶ συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ μίαν περίπου ὥραν ἐπὶ τοῦ ταξειδίου τοῦ Νομάρχου εἰς Ἑλλάδα καὶ τῆς παρασημοφορίας αὐτοῦ. Ὁ κ. Νομάρχης περιέγραψε τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν, ἧς ἔτυχε παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν Ἀρχῶν καὶ ἰδιαζόντως παρὰ τοῦ Συλλόγου τῶν Κωνσταντινοπολιτῶν, εὐρῶν ἅμα τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὁμιλήσῃ ἀγαθὰ ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ἐν Τουρκίᾳ Ὁμογενείας.

— Τῇ 24ῃ Νοεμβρίου ἐπεσκέφθη τὸν Δήμαρχον τῆς πόλεως κ. Κιαμουράν Γκι-οργκιούν, γενόμενος ὁμοίως δεκτὸς μετὰ τιμῆς καὶ συνομιλήσας μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως καὶ τούτου εἰς Ἑλλάδα καὶ τῆς παρασημοφορίας του. Ἀναχωρῶν ὁ Πατριάρχης προεπέμφθη μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς καὶ κατὰ τὴν ἀφίξιν τιμῶν.

— Ἡ Χιλιετηρὶς τοῦ ἁγ. Ὁρους

Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ προγράμματος τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους τὴν ἀνοίξιν τοῦ 1963, μετέβησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν τῇ 16ῃ τ.μ. ὁ Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τούτῳ Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Σπυρίδων μετὰ τοῦ ἐντιμ. κ. Θεοδώρου Μπαῖζου, Διευθυντοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων.

(Ἀπὸ τὸν ᾠ. Ὁρθόδ. Παρατηρητὴν)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς.

— Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος εἰς τὸν Λευκὸν Οἶκον

Προσκήσει τοῦ Προέδρου μας ἔσοχ. κ. Κέννεντυ, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος κ.κ. Ἰάκωβος μετέβη εἰς Οὐάσιγκτων καὶ ἀνέπεμψε τὴν προσευχὴν κατὰ τὴν ἐπίσημον τελετὴν τῆς Φωταγίας τοῦ Δένδρου τῆς Εἰρήνης, πρὸ τοῦ Λευκοῦ Οἴκου, ὑπὸ τοῦ Προέδρου. Καὶ κατὰ τὴν περυσινὴν τελετὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν Χριστουγέννων, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος εἶχεν ἀπαγγεῖλει τὴν Προσευχὴν.

— Ἀξιωματοῦχοι τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν συνῆλθον ἐν Νέῳ Ὑόρκῃ εἰς γενικὴν συνέλευσιν τὴν 11ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἵνα προετοιμάσουν τὸ πρόγραμμα δύο Συνελεύσεων: τῆς Κεντρικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν Βοστώνῃ 25 Αὐγ. — 3 Σεπτ. 1963, καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστεως καὶ Τάξεως» ἐν Ρότσεστερ τὸν Ἰούλιον. Τῆς Συνελεύσεως προήδρευεν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ὡς εἰς τῶν Προέδρων τοῦ Π.Σ.Ε.

— Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας τῇ Κυριακῇ 18ῃ Νοεμβρίου ἐν τῷ Ἱ. Καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, Βοστώνης, τελέσας μετὰ τοῦ περὶ αὐτὸν Ἱ. Κλήρου τὸ 40θήμερον Μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων κυροῦ Ἀθηναγόρου ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος, συμπροσευχηθέντος ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἐκδημήσαντος εἰς Κύριον Ἀρχιερέως. Μεταξὺ αὐτοῦ παρῆσαν ὁ Σχολάρχης, ἡ Ἐφορία, τὸ Καθηγητικὸν Σῶμα, οἱ Φοιτηταὶ τῆς Σχολῆς, ὁ κ. Πρόξενος καὶ λοιπαὶ ἀντιπροσωπεῖται.

— Κατόπιν μακρᾶς καὶ εὐόρου ὑπηρεσίας εἰς διαφόρους Κοινότητας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, ἐκουσίως ἀποστρατευθεὶς, ἀνεχώρησε τῇ 20ῇ Νοεμβρίου ἐ. ἔ. δι' Ἑλλάδα ὁ Αἰδ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Δημήτριος Παπαντωνίου, Ἱερατικῶς προϊστάμενος τῆς Κοινότητος τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ἐν Detroit,

Mich.

Ὁ Αἰδ. Παπαντωνίου ἀφήνει ὄνομα ἱκανοῦ, ἀφωσιωμένου καὶ ἀξίου τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ Κληρικοῦ. Ἡ ἀγάπη πάντων ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν τὸν συνοδεύει εἰς τὴν προσφιλεῖ γενέτειραν.

— Ἡ ἐπέτειος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Οἰκ. Πατριάρχου.

Παραλαμβάνομεν ἀπὸ τὸν «Ὁρθόδοξον Παρατηρητήν», ὄργανον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, τὰ κάτωθι, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐκλογῆς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα.

«Τὴν 1ην Νοεμβρίου 1948, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ἐκάλεσε κανονικῇ ἐκλογῇ ἐπὶ τὸν Οἰκουμενικὸν Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν Θρόνον τῶν Χρυσοστόμων καὶ τῶν Φωτίων τὸν τότε Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς κ.κ. Ἀθηναγόραν. Ἐπὶ τῇ ἐφετεινῇ 14ῃ ἐπετείῳ τῆς ἐκλογῆς τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, ἡ σκέψις ὅλων τῶν Ἑλληνορθοδόξων καὶ ἰδιαιτάτα τῶν Ἑλληνοαμερικανῶν, στρέφεται πρὸς τὸ Σεπτὸν Πρόσωπον τοῦ Ἡγέτου τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὸ Πάνσεπτον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Ἐπὶ 14 συναπτὰ ἔτη ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Ἀθηναγόρας κλεῖζει τὸν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κρατῶν τὸ πηδάλιον τῆς νοητῆς ὁλοκῆδος Μητρὸς Ἐκκλησίας, ὅχι ἀπλῶς ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, οὐτε ὡς εἰς τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν τῶν Ἀποστολικῶν Θρόνων, πρῶτος ἐν ἰσοίς, ἀλλ' ἔργῳ ἀνεγνωρισμένος ὑπὸ τῶν ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην Ἡγέτων συμπάσης τῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς ὁ ἀνώτατος Ἡγέτης αὐτῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν.

Διῆλθε καὶ κατὰ τὴν 14ετῇ ταύτην περίοδον ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία δεινὰς δοκιμασίας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων ἐξῆλθεν ὅχι μόνον σῶα καὶ ἀβλαβής, ἀλλὰ καὶ νικητρία θριαμβευτικῇ, καὶ δοξάζουσα τὸν Οὐράνιον Δομήτορα αὐτῆς Χριστόν, διότι τῆς ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ δείξῃ τὴν πίστιν τῆς, τὴν καρτερίαν τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν θεῖαν δυνάμιν τῆς.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἔπειτα

ἀπὸ κάθε τυφῶνα ποῦ συνεκλόνιζε τὴν Ἐκκλησίαν, δοξολογῶν τὸν Θεόν, εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰ τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ὅταν ἀπεστέλλετο εἰς ἑξορίαν ὑπὸ τῶν κοσμικῶν Ἀρχόντων: «Πολλὰ τὰ κύματα καὶ φοδερὴ ἡ θαλασσοταραχὴ. Ἀλλὰ δὲν φοβοῦμαστε μὴν καταποντισθοῦμε. Γιατὶ στεκόμαστε ἐπάνω στὴν πέτρα. Ἄς μαινεται τὸ πέλαγος. Δὲν μπορεῖ νὰ διαλύσῃ τὴν πέτρα. Ἄς σηκώνωνται βουνὰ τὰ κύματα. Δὲν μποροῦν νὰ βουλιάξουν τὸ καράδι τοῦ Χριστοῦ». Καὶ γιὰ τοὺς διώκτες τῆς θὰ ἔλεγε, μαζί με τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον: «Ὅσο κι' ἂν πολεμήσῃς τὴν Ἐκκλησίαν, ἄνθρωπε, δὲν θὰ τὴν καταστρέψῃς. Τὴν κάνεις λαμπρότερη καὶ οὐ φθείρεσαι. Τίποτε ἰσχυρότερο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ἄνθρωπε. Σταμάτα τὴν ἀμάχη, γιὰ νὰ μὴν κατατροπώθῃς. Μὴν τὰ δάξῃς μετὰ τὸν οὐρανό. Ἄν πολεμᾷς ἄνθρωπο, ἢ νίκησες ἢ νικῆθηκες. Ἄν πολεμᾷς τὴν Ἐκκλησίαν, νίκη γιὰ σένα δὲν ὑπάρχει. Γιατὶ ὁ Θεὸς θὰ σὲ νικήσῃ. Τὰ κύματα δὲν κάνουν κακὸ στὸν δράχο. Ἐκεῖνα συντρίβονται... Ἡ Ἐκκλησία εἶναι δυνατώτερη κι' ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς. «Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν», εἶπεν ὁ Χριστός. Κι' ἂν ἀπιστῇς στὰ λόγια, πίστεψε στὰ πράγματα: πόσοι καὶ πόσοι τύραννοι δὲν πνέσανε νὰ γονατίσουν τὴν Ἐκκλησίαν. Πόσα πυρακτωμένα σίδερα, πόσα καμίνια, δόντια θεριῶν, σπαθιά ἀκονισμένα! Καὶ δὲν τὴν γονατίσανε. Ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι ποῦ τὴν πολεμήσανε; Τοὺς ἔθαψεν ἡ σιωπὴ. Παραδοθήκανε στὴ λησμονιά. Καὶ ποῦ εἶναι ἡ Ἐκκλησία; Λάμπει πάνω κι' ἀπὸ τὸν ἥλιο. Τὰ δικὰ του ἔργα σήσανε. Τὰ δικὰ τῆς εἶναι ἀθάνατα. «Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι».

Καὶ στοὺς ἐκπεσόντας καὶ κρινομένους ἐχθροὺς τῆς Ἐκκλησίας, θὰ ἠμποροῦσε ἀκόμη ὁ Πατριάρχης μας νὰ εἰπῇ, ὡς ἂν τὸν ἅγιον Χρυσόστομον πρὸς τὸν ἐκπεσόντα Ὑπατον Ἀρχοντα Εὐερόπιον, ποῦ ἐκέτευε καὶ ζητοῦσε τὸ ἔλεος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν προστασίαν τῆς, γονατιστὸς ἀγκαλιάζοντας τὰ πόδια τῆς Ἁγίας Τρα-

πέζης: «Ποῦ εἶναι τώρα τὰ λαμπρὰ φορέματα τῆς Ὑπατείας; ποῦ εἶναι αἱ χρυσοῦνται ἐσθῆτες;... Ποῦ εἶναι ἡ δύναμις σου; «Ὅλα αὐτὰ ἦσαν καπνὸς καὶ διελύθησαν...». Δὲν ὑπάρχει διαφορά, ἂν οἱ ἐκπεσόντες ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀγκάλιαζαν τὰ πόδια τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς ἢ μεμάτια ἱκετευτικὰ ἀγκάλιαζαν τὸν Ἠγέτη τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἐκρίνετο ἡ ζωὴ τους. Σημασία ἔχει τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ τιμωρηθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους τῶν οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ αὐτὴ νὰ θριαμβεύσῃ.

Ἄλλ' ὁ Κύριος, ὅστις ἔδωσε τὰς δοκιμασίας, ἔδωσε καὶ τὴν δύναμιν νὰ τὰς διέλθῃ ἀδολογῶν καὶ θριαμβεύουσα ἡ Ἐκκλησία καὶ κατὰ τὰ 14 ἔτη, καὶ νὰ γνωρίσῃ καὶ νέας δόξης ἡμέρας. Ἐλαχίστας ἀπὸ αὐτὰς θὰ ἀναφέρωμεν: Ἡ Ἱερὰ Πορεῖα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους καὶ τὰ λοιπὰ Ἀποστολικά Πατριαρχεῖα Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων προητοίμασε τὴν ἀνανέωσιν τῆς συντονισμένης πανορθόδοξου δράσεως καὶ ἀνανέωσε τὸ αἶσθημα τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας, ὅτι ἡ ἀποστολὴ τῆς εἶναι πανορθόδοξος καὶ παγ-χριστιανική.

Αἱ εἰς τὸν Πανίερον Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἐπισκέψεις ὄλων σχεδὸν τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐργῶ ἐπεβεβαίωσαν τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι ὄχι μόνον δογματικῶς μία καὶ ἀδιαίρετος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς δράσεως παρουσιάζει ἐνότητα ἀδιάσπαστον καὶ οὗς εὐήκοον εἰς τὴν φωνὴν καὶ τὴν πρόσκλησιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Αἱ δὲ ἐπισκέψεις Ἀρχηγῶν ἢ ἐκπροσώπων Ἀρχηγῶν ὄλων σχεδὸν τῶν ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, εἶναι τρανώταται μαρτυρίαι τοῦ σεδαμοῦ καὶ τῆς τιμῆς τὴν ὁποῖαν ἀποδίδουν αἱ λοιπαὶ Ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ καὶ Ὁμολογαί εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, θεωροῦσαι αὐτὴν ὡς Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας.

ὑπὸ βλας αὐτὰς τὰς προϋποθέσεις, τὰς ἀποίας δὲν «ἐφερεν ἡ τύχη», οὕτε ἡ σειρά τῶν συμπτώσεων καὶ γεγονότων, ἀλλὰ προ-

ήλθον ὡς καρποὶ μακροπνέου, μακροχρο-
νίου καὶ συστηματικῷ προγράμματος τοῦ
Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηνα-
γόρου, ἀνέτειλεν ἡ περίοδος τῆς ἐν Ρόδῳ
Πανορθόδοξου Διασκέψεως, ἣτις, ὡς παρὰ
πάντων ὡμολογήθη, ἦτο ἀποκλειστικὸν
ἔργον τοῦ Πατριάρχου, καθ' ἣν στιγμὴν
πολλοί, πλείστοι, ἐκ τε τῶν ξένων ἀλλὰ καὶ
τῶν ἡμετέρων, προσεπάθουν, μέχρι τῆς τε-
λευταίας στιγμῆς, νὰ ματαιώσουν τὴν σύγ-
κλησιν καὶ νὰ στερήσουν τὴν Ὁρθοδοξίαν
μιᾶς ἐκ τῶν λαμπροτέρων — τῆς λαμπρο-
τέρας ἴσως — σελίδων τῆς τῶν τελευταίων
δεκαετηρίδων. Εἰς τὴν εὐθὺς ἀμέσως ἐπο-
μένην σελίδα τοῦ Πατριαρχικοῦ Προγράμ-
ματος εἶναι ἀπὸ ἐτῶν ἡ σύγκλησις τῆς
Πανορθόδοξου Πρεσυνόδου καί, Κυρίου εὐ-
δοκοῦντος, τῆς Πανορθόδοξου Συνόδου.

Ὁ Ἑλληνορθόδοξος κόσμος Ἀμερικῆς,
Ἱεροὶ Ναοί, Κοινότητες, Σωματεῖα, τὸ
Πλήρωμα δολοκλήρον μετὰ τοῦ Κλήρου καὶ
τῶν Ἐπισκόπων αὐτοῦ, ἔχουν ὅλους τοὺς
λόγους νὰ υπερηφανεύωνται, διότι μέσα
ἀπὸ τὴν ζωὴν των καὶ τὴν πολιτείαν των
προήλθεν ὁ εὐκλεὺς ὑφόμενος ἐπὶ τὸν
Πάνσεπτον Οἰκουμενικὸν Θρόνον Πατριάρ-
χης Ἀθηναγόρας. Καὶ δολόψυχα συμμερί-
ζονται τὰ συγχαρητήρια, τὰ ὁποῖα ἐξ ὁ-
νόματος πάντων ἀπέστειλε πρὸς τὴν Α.Θ.
Παναγιώτητα ὁ Πνευματικὸς ἡμῶν Ἡγέ-
της ἐνταῦθα Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερι-
κῆς κ. κ. Ἰάκωβος. Μετὰ μίαν πρόσθετον εὐ-
χὴν: Νὰ ἀξιωθῶμεν σύντομα νὰ ἔχωμεν ἐν
μέσῳ ἡμῶν τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην
ἐπευλογούντα τὰ ἔργα ἡμῶν, ἐνισχύοντα
ἡμᾶς εἰς τὴν ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Ἑλλη-
νορθόδοξον Πίστιν καὶ Ἐκκλησίαν καὶ
δίδοντα κατευθύνσεις πρὸς νέας λεωφό-
ρους πρὸς τοῦ Ἑλληνορθόδοξου κό-
σμου, εἰς δόξαν Χριστοῦ.

Καὶ ἡ «Ἀγιορείτικὴ» εὐχεται εἰς τὸν
Παναγιώτατον κ. κ. Ἀθηναγόραν, Πρόε-
δρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑ-
πὸ τὰς σεπτὰς εὐλογίας τοῦ ὁποῦ ἐκδί-
δεται ἡ «Ἀγιορείτικὴ», ὅπως ᾧσι τὰ ἔτη
αὐτοῦ ὡς πλείστα, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Προ-
τοθρόνου καὶ τῆς καθόλου Ὁρθόδοξου
Ἐκκλησίας.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. «Ὁρθοδοξία» τῶν Πατριαρχείων.
Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Ἰαννουαρίου - Ἰουνίου
1962, μετὰ 51ην ἐκλεκτὴν, ὡς πάντοτε καὶ
μετὰ σελίδας 352.

2. «Κύπρος - ἅγιοι Τόποι» Μητροπολι-
του Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονυσίου. Λαμ-
πρὰ περιγραφή τῆς Κύπρου καὶ τῶν ἁγίων
τόπων μετὰ πολλὰς εἰκόνας. Σελίδες 96.
Ἀθήναι 1962.

3. Κωστὴ Μπασιτᾶ, δ «Παπαδιαμάντης»
Δοκίμιο. Σελίδες 300 Ἀθήναι 1962. Τὸ
παρὸν βιβλίον τοῦ φίλου κ. Μπασιτᾶ,
εἶναι ἓνα ὥρατο ἐμπνευσμένο ἔργο, ἡ ἀνά-
γνωσις τοῦ ὁποῦ σὲ ἐλκύει ἀθέλητα. Ἡ
κλασικότης του καὶ ἡ νοστιμάδα του, δύ-
ναται τις νὰ εἴπῃ, εἶναι ἀνέκφραστος, τὸ
δὲ γλωσσικόν του ἰδίωμα γλυκύτατον.

Δύνασθε νὰ τὸ προμηθευθῆτε ἀπὸ τὸν ἱ-
διον Κωστὴν Μπασιτᾶν, Διευθυντὴν Ε.Ι.Ρ.
Ἀθηνᾶς.

4. «Παῦλος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν»
Μηνιαία ἐκδόσις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δη-
μητριάδος.

5. «Ἡ φωνὴ τῆς ἐρήμου». Μηνιαῖον
δετλίον Πνευματικῆς Οἰκοδομῆς, ἐκδιδο-
μενον παρὰ τῆς Ἱ. Μονῆς ἁγίου Νικολάου
Καστορίας. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Φεβρουα-
ρίου 1963.

6. Ἐφημερίς «Τύπος» Π.Ο.Ε. Ἀρχιμ.

Χαραλάμπους Βασιλοπούλου, ἐν Ἀθήναις.

7. «Τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ». Μηνιαῖον
Περιοδικὸν Εὐστ. Καραῖτᾶ, Θεογνίκη.

Η ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ τῶν 11 ὁμιλιῶν
τῆς ἑξαήμερου τοῦ Μεγ. Βασιλέως με-
τὰ τῶν ἡθικῶν αὐτοῦ, συνετελέσθη καὶ
ἀποστέλλεται παντὶ τῷ αἰτοῦντι ἀντὶ
δρχ. 45 μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν.

Διεύθυνσις: Υἱοὶ Σωτ. Σχοινᾶ, Χα-
τζηαργύρη 37, Βόλον.

ΔΩΡΕΑΙ

1. Εὐθύμιος Γιαννακόπουλος, Ἱα-
τρὸς, Ἀθήναι δρ. 100

2. Ἰωάννης Γιανέλλος, Λάρισα » 40

3. Στέφανος Μεϊμέρογλου, Βόλος » 35

Ἐντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Ἡ ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 426 τοῦ κζ' ἔτους)

Ἰδὼν ὄχλους πολλοὺς ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντας αὐτόν, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἀνοίξας τὸ θεῖον αὐτοῦ στόμα, ἤρχισε διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ δὲ ταύτῃ εἶπε καὶ τὰ ἑξῆς·

«Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

«Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται».

«Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν».

«Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται».

«Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται».

«Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται».

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται».

«Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

«Μακάριοι ἔστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἑμοῦ».

«Ὑγὼ δὲ λέγω ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν».

«Ἔσεσθε τέλειοι ὡς ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι».

«Καὶ ὁ πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ».

«Οὐδεὶς δύναται δυεῖς Κυρίους δουλεύειν . . . ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ».

«Μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε».

«Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν

ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται».

Ἰδοὺ ἐν περιλήψει ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ! Ἰδοὺ οἱ κυριώτεροι διακριτικοὶ χαρακτῆρες τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανοῦ! Ἰδοὺ αἱ χριστιανικαὶ ἀρεταί, δι' ὧν ἀπαρτίζεται καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ εὐδαιμονία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους!

Ἄς ἀσπασθῶμεν καὶ ἐξασκῶμεν ἐν τῷ βίῳ τὰς ἀρετὰς ταύτας, ὅπως καὶ ἡμεῖς εὐδαιμόνες διαβιώσωμεν, καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πέριξ ἡμῶν συντελέσωμεν, καὶ ἀληθεῖς εἰκόνες τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἀναφνῶμεν· ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἄς μελετήσωμεν, ἄς ἐννοήσωμεν, ἄς συναίσθανθῶμεν τὸ θεῖον κάλλος τῶν ἀρετῶν τούτων, ὅπως εὐκολώτερον ἀσπασθῶμεν καὶ ἐξασκήσωμεν αὐτάς».

1. Η ΜΕΤΡΙΟΤΗΣ

«Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Μακαρίσας ὁ Θεάνθρωπος ἐπὶ τοῦ ὄρους τὴν πνευματικὴν πτωχείαν, βεβαίως τὴν μετριοφροσύνην ἀφ' ἑνός, καὶ τὴν μετριότητα τῶν ἐπιθυμιῶν ἀφ' ἑτέρου μᾶς ἐδίδαξε.

Καθὼς τῶν δυστυχίων τὰ μαῦρα νέφη οὐδέποτε σταθερὰ καὶ ἀμετάβλητα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν διαμένουσιν, οὕτω καὶ τῶν εὐτυχιῶν ἡμῶν ἡ λάμψις οὐδέποτε διαρκὴς καὶ βεβαία ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπάρχει· ὅθεν οὔτε αἱ μεγάλαι εὐτυχίαι, οὔτε αἱ ἀπροσδόκητοι ἐπιτυχίαι, πρέπει νὰ ἐξογκῶνται τὸ πνεῦμα ἡμῶν.

Μεθύσκοντες ἐν ταῖς εὐτυχίαις, ἀγέρωχοι δυστυχῶς καὶ αὐθάδεις καὶ περιφρονηταὶ τῶν τε θείων καὶ ἀνθρωπίνων γινόμεθα· ἀλλὰ τοὺς ἐξωγκωμένους καὶ ὑπερόπτας ὁ μὲν Πανάγαθος ἀποκρούει, οἱ δὲ

άνθρωποι ἀποστρέφονται. Ἀντιπαθείας, ἔχθρας, καταδιωγμούς καὶ ἐπὶ τέλους κατατροπὴν προκαλεῖ συνήθως ἡ ὑπεροψία, καὶ διὰ τοῦτο «πᾶς ὁ ὕψων ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται», ἔλεγεν ὁ Χριστὸς πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τοὺς δὲ ταπεινοὺς τῷ πνεύματι ἐμακάρισε, διότι «ὁ ταπεινὸς ἑαυτὸν ὑψωθήσεται».

Τὴν ἀβεβαιότητα λοιπὸν καὶ τὸ εὐμετάδλητον τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν ἀναλογιζόμενοι, καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἡμῶν σμικρότητα καὶ ἀδυναμίαν συναισθανόμενοι, μετριοφρὴν καὶ ταπεινὴ τῇ καρδίᾳ ἄς διδάγωμεν τὸν βίον, διὰ τοῦ θεοῦ φόβου κανονίζοντες αὐτὸν πάντοτε, καὶ τὴν θείαν ἀντίληψιν ἀδιαλείπτως ἐπικαλούμενοι. Τότε μόνον θέλομεν διαδίδει ἀσφαλῶς καὶ εὐαρέστως ἐπὶ τῆς γῆς, τότε μόνον θέλομεν προσδεύσει καὶ τελειοποιηθῇ, ἥ δὲ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μακαρίους θέλει μάς καταστήρει.

Ὅτε ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσωρ, περιπατῶν ἐν τῇ Βαβυλῶνι, κομπορρημόνως ἔλεγεν, «οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ μεγάλη Βαβυλὼν, ἣν ἐγὼ ᾠκοδόμησα εἰς οἶκον βασιλείας, ἐν τῇ κράτει τῆς ἰσχύος μου καὶ εἰς τιμὴν τῆς δόξης μου;» Φωνὴ οὐρανόθεν κατερχομένη διέκοψε τοὺς υπερηφάνους λόγους αὐτοῦ, εἰποῦσα, «ἡ Βασιλεία παρῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ κατοικία σου!» καὶ ἡ μὲν θέλησις τοῦ Ὑψίστου αὐθωρεῖ ἐξετελέσθῃ, ὁ δὲ ὑπερόπτης βασιλεὺς συνηοθάνῃ διὰ πάντας τοὺς πορευομένους ἐν υπερηφανείᾳ δύνανται ταπεινωσαὶ ὁ Ὑψίστος,

Ἀλλὰ καὶ περὶ τὰς ἐπιθυμίας ἡμῶν μέτριοι ἄς κατισταθῶμεν, ἐὰν εὐδαίμονες ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μακάριοι ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ἐπιθυμῶμεν νὰ ζήσωμεν.

Εἰς ὅποιανδῆποτε θαυμίδα τῆς κοινωνίας καὶ ἂν εὐρίσκωμεθα, αἱ ἄτακτοι καὶ ὑπερβολικαὶ καὶ ἀτελεῦται ἐπιθυμίαι δυστυχεῖς θεδαίως μάς καθιστῶσι. Πρὸς περιστολὴν δὲ τῶν γηγένων ἐπιθυμιῶν ἄς ἐνθυμώμεθα πάντοτε ὅτι πατὴρ τῆς ψυχῆς ἡμῶν δὲν εἶναι ἡ γῆ, ἀλλ' ὅτι ὑπεράνω τῆς γῆς ὑπάρχει ὁ τελικὸς τοῦ ἀνθρώπου προορισμός. Ἄς μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι πολλάκις διὰ τῶν ἐπιθυμιῶν ἡμῶν τὴν εὐδαιμονίαν ἐπιδιώξαντες, τὴν κακοδαιμο-

νίαν ἀντ' αὐτῆς ἐν τῇ ἀφροσύνῃ ἡμῶν ἡσπάσθημεν καὶ ὅτι πολλάκις ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνεύρομεν ἔκει, ὅπου ρόδα καὶ ἀνθὴ ἐνομιζομεν θάλλοντα· ὅπῃ μυρίων δὲ κινδύνων περιεκυκλώθημεν ἐπὶ τῶν κορυφῶν ἐκεῖνων, ἐφ' ὧν μετὰ πύθου καὶ κόπου ἀνῆλθομεν, ἐνθ' ἀσφαλεῖς καὶ ἡσυχοὶ ἐν τῇ καιλίᾳ διήγομεν.

Ἄς λέγωμεν λοιπὸν μετὰ τοῦ σοφοῦ Σολομώντος «σύνταξόν με, Κύριε, τὰ δέοντα καὶ τὰ αὐτάρκη, ἵνα μὴ πλησθεῖς ψευδῆς γένωμαι».

Ἐπὶ τὸ κράτος ἐπιθυμιῶν ἀκράτων διατελοῦντες, οὐδέποτε δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὴν ψυχὴν ἡμῶν γαληνιαίαν, εὐθυμον καὶ ἐπομένως εὐδαίμονα. Ὅσάκις εἰς τὸ παρὸν μὴ εὐχαριστοῦμενοι, ἀγωνιῶντες ἐπιθυμῶμεν, αἱ δὲ ἐπιθυμίαι ἡμῶν μένωσιν ἀνεκπλήρωτοι, θλίψεις, στεναγμοὶ καὶ γογγυσμοὶ πληροῦσι τὸν βίον, δύστροπος δὲ καὶ δόξυθος καὶ δυστυχὴς ἀποβαίνει ὁ χαρὰντῆρ ἡμῶν, καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀνθρώπους ἀποτρόπαιοι, πρὸς δὲ τὸν Θεὸν ἀγνώμονες καὶ ἀσεβεῖς καθιστάμεθα. Ὁ φθόνος τότε, ὁ δόλος καὶ ἄπασαι αἱ κακίαι κατακυριεύουσι τὴν ψυχὴν μας, ὅπως δι' αὐτῶν τὰς ἀκράτους ἡμῶν ἐπιθυμίας εὐχαριστήσωμεν.

Πεποιθότες λοιπὸν εἰς τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἀπειρον ἀγαθότητα τοῦ Ὑψίστου, ἄς δοξάζωμεν αὐτὸν ἀπὸ καρδίας δι' ὅσα ἀγαθὰ ἐπιδαφιεύει εἰς ἡμᾶς μετριάζοντες δὲ πάντοτε τὰς ἐπιθυμίας ἡμῶν, ταπεινοὶ τῷ πνεύματι ἄς ἀναδεικνυώμεθα.

Ἀντὶ δὲ νὰ κατατρώγωμεν τὸν βίον δι' ἀτελετήτων ἐπιθυμιῶν, ἔχοντες πεφουσιωμένον τὸ πνεῦμα, ἄς ταπεινώσωμεν αὐτό, καὶ ἐν τῇ καθαρᾷ ἡμῶν συνειδήσει ἄς ἀναζητῶμεν τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν· μόνη δὲ ἡ εὐγενὴς καὶ σωτήριος ἐπιθυμία τοῦ νὰ εὐαρεστοῦμεν πάντοτε τὸν Πανάγαθον ἡμῶν Πατέρα διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῶν καλῶν ἔργων, ἄς φλέγῃ ἀδιαλείπτως τὴν καρδίαν ἡμῶν.

Πτωχὸν δὲ καὶ μέτριον ἄς εἶναι τὸ πνεῦμα ἡμῶν καὶ περὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἐπιγείων ἡδονῶν· διότι πᾶσα ἡδονή, εἰς ὑπερβολὴν καὶ κατάχρησιν παρεκτρεπομένη, καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἡμῶν δηλητηριάζει. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1963

Ταχυδρομικὰ ἐσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δεόν νά συνοδεύηται ἀπό τήν ἀξίαν τῶν βιβλίων καί τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

- * Γυμνάσματα Πνευματικά, ἄδետον 70, πανόδետον 95, δερματόδ. Δραχ. 105.—
- * Βίβλος Βαρσανουφίου καί Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφόρων πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδետον 80, πανόδետον 105, δερματόδ. » 115.—
- * Χρηστοθήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδետον 80, πανόδ. 105, δερματ. » 115.—
- * Νέα Κλίμαξ, ἄδետον 75, πανόδ. 100, δερματόδ. » 110.—
- * Κῆπος Χαρίτων, ἥτοι ἐρμηνεῖα γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδետον 70, πανόδ. 95, δερματόδ. » 105.—
- * Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον, ἥτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων. Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδետον δρ. 60, πανόδ. 80 δερματόδ. » 95.—
- Νέον Μαρτυρολόγιον (μαρτύρια νεοφανῶν μαρτύρων) ἄδ. » 80.—
- * Περί συνεχοῦς Μεταλήψεως, μετ' συγγίλιον τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου, ἄδ. » 35.—
- Κωνσταντίνου πόλεμος, ἄδ. » 35.—
- Ἀόρατος πόλεμος, ἄδ. » 45.—
- Ἐξομολογητῆριον, πανόδ. » 70.—
- * Θεοτοκάριον, νέα ἐκδοσις πολυτελής, ἄδ. 40, πανόδ. 50, δερμ. » 8.—
- * Τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ Νικοδήμου
- * Ἀββᾶ Ἡσαΐου οἱ ΚΘ' Λόγοι, ἄδ. 50, πανόδ. 70, δερματ. » 85.—
- * Ἐξήγησις εἰς τὴν Ἐξαήμερον, Μ. Βασιλείου, μετ' τὴν ἐρμηνείαν τῶν Ἡθικῶν αὐτοῦ, ἄδ. 40, πανόδ. 60, δερματόδ. » 70.—
- * Προσευχητῆριον, Α. Δ. Σιμωνῶφ, ἄδ. 30.— πανόδ. » 40.—
- * Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματικά ὁμίλια, σελ. 250 ἄδ. 30.—, πανόδ. » 40.—
- * Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανοητικοὶ λόγοι, ἄδ. 25, παν. 40, δερμ. » 55.—
- * Κατηχήσεις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μετ' τὴν ἐν τῷ τέλει διαθήκην του, ἄδ. 45, πανόδ. 65, δερματ. » 75.—
- * Βίος καὶ πολιτεία ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, ἄδ. 25, παν. » 35.—
- * Λόγοι ἀσκητικοὶ τοῦ Μεγ. Βασιλείου εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν, ἄδ. » 20.—
- * Ἐκλογή ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας » 10.—
- * Σωτηρία ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοστ. ἄδ. 10.— δερμ. » 15.—
- * Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδ. δρ. 25, δερμ. » 35.—
- * Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσίου » 15.—
- * Νέος Εὐαγγελιστὴς » » » » 10.—
- * Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατάλληλον » 10.—
- διὰ τὰς οἰκογενεὰς καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικούς » 25.—
- * Ἀναμνήσεις καὶ Νostalγίαι, τοῦ αὐτοῦ »

* Περί τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας ζωῆς, † Ἰωακείμ Σπετσιέρη	Δραχ.	4.—
* Ἡ ἐρημίτις Φωτεινῇ, τοῦ αὐτοῦ	»	7.—
* Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικά διηγήματα)	»	20.—
* Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου	»	20.—
* Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου	»	15.—
* Ἐγκόλπιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματελάτου, σελ. 216 ἄδետον 18.—, πανόδետον	»	28.—
* Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδետον 15.—, δεμένον	»	25.—
* Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν	»	5.—
* Θεσαυρὸς εὐχῶν διὰ πᾶσαν ἀνάγκην, τοῦ αὐτοῦ, ἄδետον 5, πανόδ.	»	10.—
* Βιβλίον ψυχροσπότηριον τοῦ αὐτοῦ	»	2.—
* Εὐχαὶ κατ' ἀλφάβητον ἐν εἵδει Χαιρετισμῶν εἰς τὸν Ἰ. Χριστὸν	»	2.—
* Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατῆς (θερησκευτικὸν διήγημα)	»	5.—
* Εὐαγγελικὸς Κῆπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεΐτου	»	5.—
* Κατηχ. διδασκαλία ψυχοφελὲς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ	»	10.—
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως μὲ προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέπης	»	2.—
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων	»	1.50
* Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν	»	1.50
* Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριτζόμπανον	»	1.50
* Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς	»	2.—
* Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν	»	2.—
* Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου	»	2.—
* Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γοργοῦπηκού	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορτατίτισσαν τῶν Ἰβήρων	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλεξ. Μωραϊτίδου	»	2.—
* » » καὶ Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον	»	2.—
* » » εἰς πάντα τοὺς ἁγίους μὲ 3 εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ.	»	1 50
* » » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεραπευτὴν ὁδόντων	»	1.50
* Ὁ Μέγας Κανὼν, Ἀνδρέου Κρήτης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν μὲ 2 εὐχὰς πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμ.	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15 Αὐγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλούσης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτῆρος τάφον	»	1.50
* Τὸ ἐξάκουστον προσκυνητάριον τοῦ σπηλαίου Ἀγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου	»	2.—
* Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἰ. Χρυσοστόμου μὲ τὴν εὐχὴν εἰς ψυχορραγοῦντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος	»	2.—
* Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρώτατον	«	8.—
* Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἱατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, τοῦ ἰδίου	»	2.—
* Ὁ ἀδελφὸς τῶν φυλακισμένων, τοῦ ἰδίου	»	2.—
* Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικὰ του χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κλπ., τοῦ ἰδίου	»	2.—

* Σειρά «Ἁγιορ. Βιβλιοθ.» δόλοκληρον τὸ κβ', κγ', κδ', κε' καὶ κς' ἔτος 1957-58-59-60 καὶ 61 ἕκαστον ἄδετα	Δρ.	50.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης»		1.50
* Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων »		1.—
* Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου »		1.50
* Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὔγουστίνου, παράδ. χριστ. μητρὸς »		2.50
* Ἡ ἁγία Συγκλητική, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς »		2.50
* Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88 »		3.—
* Ὁ Ἅγιος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας »		2.50
* Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς »		2.50
* Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος μὴ ὑπάρχουσαι εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον . . . »		2.50
* Ἀγιορειτικὴ ἐρμηνεία θ. Λειτουργίας, σελ. 80 πυκνοτυπωμένα »		3.—
* Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλλάντου»		2.50
* Τετρακτύς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβ. . . »		8.—
* Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουτᾶ, ἱερέως »		10.—
* Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ » » » » »		8.—
* Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, Ἰννοκεντίου Ἐπισκ. »		5.—
* Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου »		10.—
* » » » τῆς Παναγίας Χοζοβιωτίσσης ἐν Ἀμοργῷ »		10.—
* » » » τῶν Ἀγίων Ὁνουφρίου καὶ Πέτρου . »		10.—
* » » » τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως »		10.—
* » » » τοῦ Ἀγίου Στυλιανοῦ . . . »		10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου . . . »		10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγορᾶς Βόλου »		10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ »		10.—
* » » » ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηγ. ιθ' Αὐγούστου »		10.—
* » » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρικὴ »		10.—
* » » » τῆς Παναγίας Γεροντίσσης . . . »		10.—
* » » » τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων μετὰ παρακλήσεως κοινῇ 2 Μαΐου καὶ 18 Ἰανουαρίου, Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. Ἀλεξανδρείας »		10.—
* » » » Δημητρίου τοῦ Νέου ἐκ Λιγυοδίστης Τριφυλ. »		10.—
* » » » Συμεὼν τοῦ ἀνυποδήτου »		10.—
* » » » Ἀποστόλου Παύλου »		10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀχιλλεῖου »		15.—
* » » » Φανουρίου »		10.—
* » » » ἁγίου Νεῖλου »		15.—
* » » » ἁγίας Κυριακῆς »		10.—
* » » » τῆς ὁσίας Πελαγίας »		5.—
* » » » τῆς ἁγίας Εἰρήνης »		10.—
* » » » Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάμῳ »		30.—
* » » » Ἀρσενίου τοῦ Νέου »		15.—
* Ὕμνος πρὸς τὸν ἅγιον Ἀχιλλεῖον, Ἀχιλλεῖου ἱεροδιακόνου »		5.—
* Ἀκολουθία πανηγυρικὴ καὶ ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας »		15.—
* Ἐγκόλπιον νηστείας, ἥτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου »		1.50
* Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοερᾶς Προσευχῆς. Ἀναστασίας Περατικοῦ »		8.—
* Τὸ εὐχολόγιον ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τεύχος τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης» »		15.—
* Εὐχὴ βασκανίας ἐλλείψει ἱερέως »		1.—

Ἀποστολικὴ Σαγήνη	Δραχ.	60.—
Προσευχητάριον σύντομον καθημερινῆς χορήσεως	»	3.—
«Πρωτόκολλα» τῶν Σοφῶν τῆς Σιών, ἄδետον 20, πανόδετον	»	28.—
Ἐχει ἡ Ἐκκλησία ἐξουσίαν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν; ἱερ. Θεοδοωροπούλου»	»	15.—
Ἱερὸς πόλεμος κατὰ τῆς βλασφημίας, Ἀρχιμ. Φιλοθ. Ζερβάκου	»	10.—
Μέγα καὶ θαυμαστὸν προσκύνημα εἰς Παλαιστίν. καὶ Σινᾶ, ἰδίου	»	25.—
Ἑτεροδιδασκαλιῶν ἔλεγχος καὶ περὶ χορῶν, τοῦ ἰδίου	»	3.—
Ἡ «Ρόδη», θρησκευτικὸν διήγημα, Μαγδαληνῆς Μοναχῆς	»	20.—
Ὁ Γυναικεῖος μοναχισμός, τῆς ἰδίας Μοναχῆς	»	25.—
Ἡ αἰχμάλωτος τοῦ Ἀσᾶ, θρησκευτικὸν διήγημα κατάλληλον διὰ τὰς νεάνιδας, τῆς αὐτῆς Μοναχῆς	»	25.—
Θησαυρὸς ἁγίων, ἦτοι Παρακλητικοὶ Κανόνες, ἄδետον	»	40.—
Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἀγ. Ὄρους	»	20.—
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν	»	10.—
Πίστις καὶ γνῶσις, Κων. Τσαταλοῦ, ἀντισυνταγματάρχου	»	10.—
Θ. Ζωγράφου, Κυριακοδρομίον Ἀποστόλων, μόνον ὁ Β' τόμος	»	130.—
Κυριακοδρομίον Θ. Ζωγράφου, ἄδետον, τόμος αὐτοτελὴς	»	50.—
Ἑρμηνεῖα ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν, Θ. Ζωγράφου, τόμοι 11 ἄδետον	»	200.—
Συναξαριστὴς Δουκάκη, Σεπτέμβριος, Ἀπρίλιος ἕκαστος δεμένος	»	50.—
» Ὀκτώβριος, Δεκέμβριος, ἕκαστος δεμένος	»	60.—
» Ν)βριος, Ἰαν)ριος ἕκαστος δεμένος	»	65.—
» Φ)ριος καὶ Μάρτιος » δεμένος	»	55.—
Ὁ Μέγας Συναξαριστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, Βίκτωρος Ματθαίου, τόμοι 14, ἕκαστος τόμος ἄδετος 90, πανόδετος	»	110.—
Μέγας εὐεργετίνος, τοῦ ἰδίου, τόμ. α' καὶ β' πανόδ., ἕκαστος τόμος»	»	120.—
Κυριακοδρομίον Θεοτόκη, τοῦ ἰδίου, τόμ. α', β' πανόδ. ἕκαστος	»	80.—
Δογματικὴ Χρ. Ἀνδρουτσου	»	150.—
Ἀνωτέρα ἐπισκήσις ἐπὶ τοῦ Ἀθω· ὅλαι αἱ θαυματουργοὶ εἰκό- νες μὲ τὰ θαύματά των, ἄδետον	»	40.—
Ἰχνος Χριστοῦ, ἄδետον	»	60.—
Προσκυνητάριον Ἀγίου Ὁρους, ἄδետον	»	35.—
Γεροντικὸν ἢ ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων Πατέρων, Παύλου Χοζε- βίτου, Ἱεροσόλυμα	»	35.—
Ἀσκητικοὶ Λόγοι Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν τοῦ ἰδίου	»	50.—
Θαυμάσιος βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, τοῦ ἰδίου	»	10.—
Φιλολογικὴ καὶ κριτικὴ ἱστορία, Κοντωγόνου, ὁ α' τόμος λινόδετος	»	200.—
Ὁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Κ. Καλλινίκου	»	120.—
Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ	» » »	30.—
Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία	» » »	35.—
Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως	» » »	60.—
Θεοδοκίας	» » »	35.—
Ἡ ἐξομολόγησις	» » »	15.—
Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη	»	20.—
Εἰκόνες καὶ πραγματικότητες, Β' τόμος, τοῦ αὐτοῦ, ἄδετ. 25, δεμ.	»	35.—
Ὁ ἀντίχριστος Παπισμός, Πρωθ. Εὐγενίου Τόμπρου	»	20.—
Χαραυγὴ στὸ χωριό, ὑπὸ Δημ. Εὐσταθοπούλου	»	40.—
Ἐμποδίζει ὁ πόνος τὴν ὑπαρεῖν εὐτυχίας; Ἀγαθ. Κοτρώνη	»	35.—
Ἀγκάθια καὶ λουλούδια, Γ. Π. Σωτηρίου	»	25.—

ΜΑΡΙΑ
ἢ
ΘΕΟΤΟΚΟΣ

Ο ΑΓΙΟΣ
ΡΩΝΑΙΟΣ
ὁ ἐν τῇ ΠΑΡΑ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Για τὸ ὅτι ἐκ δικαίου
κῆπον ἢ περιβόλιον

Τῆς ΠΑΝΑΓΙΩΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ
τὸ ὀνομαζοῦν ὅλοι
(Καίσαρις Βασιλεύς)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ἢ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ὑπὸ τὰς ἐπιτάγας ἑὐλογίας τοῦ Οἰκουμένου τοῦ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940) ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ	Ἐν Βόλῳ Μάρτιος — Ἀπρίλιος	Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ Χατζηαργύρη 37
--	-------------------------------	--

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΙ

Ὁ εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος Ὁρθόδοξος χριστιανὸς πουθενὰ ἄλλου δὲν θὰ εὗ-
ρισκε τόσον πλήρη ἐρμηνείαν τοῦ νοήματος τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ, ὥς καὶ τῶν ἄλλων Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν ἐορτῶν, ἀπὸ τὸ «Ἑορ-
τοδρέμιον» τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου. Τὸ διβλίον αὐτὸ ἔχει ἰδι-
αιτέραν χάριν, ὅχι μόνον διότι ἐγράφη διὰ χειρὸς ἡγιασμένης, ἀλλὰ καὶ διότι
εἰς τὰς σελίδας του συγκεντροῦνται αἱ ἀκτιστοὶ ἀκτίνες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,
ὥς Ὑμνολογία, ὥς ἠθικὴ φιλοσοφία, ὥς δογματικὴ ἐκθεσις, ὥς Μυστικὴ Θεο-
λογία, ὥς πλοῦτος Πατερικὴς Γραμματολογία. Ὁ ἀκάματος καὶ θεοφώτιστος
συγγραφεὺς του συνεπύκνωσεν ὅ,τι θεϊότερον παρήγαγεν ἡ ἔνθεος καρδιά καὶ ὁ
θεόληπτος νοῦς τῶν ἁγίων Πατέρων, ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ ὧν τῶν φάσεων τῆς θεί-
ας Οἰκονομίας, τῆς Σταυρικῆς Θυσίας καὶ τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ
Κυρίου, καὶ ὅ,τι εὐχεστέρον ὥς μουσουργικὸν καὶ αἰθέριον Ὑμνολόγημα, μᾶς
ἔδωκεν ἡ πνευματοκίνητος λύρα τῶν μελωδῶν καὶ καλλικελάδων ἀηδόνων τῆς
ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας μας. Μέσα σὲ εἴκοσι πέντε σελίδες τοῦ «Ἑορτοδρο-
μίου», μαθαίνει ὁ ὀρθόδοξος Χριστιανὸς τὸ μέγα μυστήριον τῆς Ἀναστάσεως
τοῦ Χριστοῦ μας, ὅπως τὸ συνέλαβον οἱ θεῖοι Πατερικοὶ νόες, καὶ μυσταγωγεῖ-
ται εἰς τὰ ὑψηλὰ νοήματα τῆς «ἐορτῆς τῶν ἐορτῶν». Ἀλλὰ καὶ δονεῖται τὴν

καρδίαν ἀπὸ τὰ θεῖα ἀπηχήματα τῆς μελωδικῆς κιθάρας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ὁ ὁποῖος — διὰ νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἰδίαν φράσιν τοῦ ἁγίου Νικοδήμου — «ἐλάμπρυνε τὴν Δαμπρὰν ὁ λαμπρὸς Μελωδὸς μετὰς λαμπρὰς ῥήσεις τοῦ λαμπροτάτου πανηγυριστοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἵνα ἐκ λαμπροῦ πανηγυριστοῦ, ὑπὸ λαμπροῦ Μελωδοῦ, διὰ λαμπροῦ ἤχου, μετὰ λαμ-

Ὁ Ἀναστὰς Κύριος

πρὸς ῥήσεις, λαμπρῶς τὸ λαμπρὸν τῆς λαμπρᾶς ἡμέρας συγκροτεῖται μέλος κατὰ τὴν δις διὰ πασῶν συμφωνίαν...».

Ἀνοίγω τὸ «Ἑορτοδρόμιον» εἰς τὸν Κανόνα τοῦ Ἀγίου Πάσχα. Ὁ Κανὼν ἐμελουργήθη ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, «τοῦ λαμπροῦ τὸν βίον, λαμπροτέ-

ρου τὸν λόγον καὶ λαμπροτάτου τὴν ψυχὴν». Δὲν ὑπάρχει καλύτερος τρόπος κατανοήσεως τοῦ θάθους, τῶν κινήσεων καὶ διωμάτων μιᾶς ψυχῆς, ἀπὸ τὸ ἄσκημα ποὺ γράφει ἡ ἰδέα καὶ ἀναμέλπει ἡ ἰδέα. Λέγουν οἱ σοφοί, ὅτι ἡ ψυχολογία ἐνδὸς λαοῦ καθρεπτίζεται εἰς τὰ τραγούδια του. Δὲν ὑπάρχει ἀσφαλέστερος τρόπος κατανοήσεως ἐνδὸς θεοῦ καὶ ὑπερφυοῦς γεγονότος, ὅπως εἶναι ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὸ πῶς ἡρθάνθη μιὰ καθαρὰ ψυχὴ καὶ πιστεύουσα τὴν Ἀνάστασιν, πῶς τὴν συνέλαβεν ἕνας μέγας καὶ πεφωτισμένος νοῦς καὶ ποίας «ἀντιδράσεις» ἐξεδήλωσε. Τί σημασίαν ἔχει ἂν, ἡμεῖς ἀτελέστατοι καὶ ἐμπροθέστατοι καὶ μικρόνοες καὶ ἀφώτιστοι, ἀντιλαμβανόμεθα κατὰ τὸν ἕνα ἢ ἄλλον τρόπον, μέχρι τοῦ βαθμοῦ τούτου ἢ τοῦ ἄλλου, τὴν ὑπερφυσικὴν καὶ ἀνέκφραστον εἰς μεγαλεῖον Ἀνάστασιν τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ; Σημασίαν ἔχει πῶς τὸ συνέλαβον οἱ ἅγιοι καὶ θεοφόροι Πατέρες. Καὶ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῶν ἁγίων Πατέρων τὸ πέρνει ἡ ἀγία Ἐκκλησία μας καὶ τὸ δίδει εἰς τὰ τέκνα της, πρὸς διδαχὴν καὶ πρὸς ψυχικὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν χαρὰν της.

Ὁ κανὼν τῆς Ἀναστάσεως, ποὺ ψάλλεται εἰς τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς μας, ἀποτελεῖ τὸ καθρέπτισμα τῆς ψυχῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἱσταμένου ἐκθάμβου καὶ ἐκστατικοῦ ἐνώπιον τοῦ ἐν θεῷ καὶ ἀκτίστῳ φωτὶ ἐξαστράπτοντος Χριστοῦ. Καὶ τὸ πνευματικὸν αὐτὸ καθρέπτισμα γίνεται εἰς ἡμᾶς διδαχὴ, γίνεται σκίρτημα καρδίας, γίνεται ἀγάπη, γίνεται κατάνυξις, ταπείνωσις, θαυμασμός, εὐγνωμοσύνη.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ὡς δέκτης καλός, πέρνει τὰ νοήματα τῶν ἁγίων Πατέρων, ἐξαίρετως τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ τὰ μεταποιεῖ εἰς τὰ ποιητικὰ του μέτρα καὶ εἰς τὰ ὑμνολογικὰ μέλη, ὅπως ὁ σοφὸς ἀρχιτέκτων κάνει ὀρθὴν χρῆσιν τῶν ὕλικῶν ποὺ διαθέτει, διὰ νὰ ἀνεγείρῃ ἕνα καλλιτεχνικὸν οἰκοδόμημα. Τοιοῦτον οἰκοδόμημα εἶναι ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου Πάσχα.

Μικραὶ καὶ λιταὶ φράσεις διακρίνουν τὰ τροπάρια καὶ τοὺς εἰρμούς ὧν τοῦ Κανόνος. Ἀλλὰ πόσον θάθος; τί ἔξαρσις ψυχῆς, τί ἐνθουσιασμός, ποῖα χαρὰ πνευματικὴ, ποῖα λαμπρότης φωτός! Ἴδου τί λέγει: Λαοὶ λαμπρυνθῶμεν. Ἡ ἡμέρα εἶναι ἡμέρα ἀναστάσεως. Εἶναι Πάσχα Κυρίου. Ὁ Χριστὸς μᾶς διέδιδασκεν ἀπὸ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἀπὸ τὴν γῆν πρὸς τὸν οὐρανόν! ὦ, πόσον ἀναίσθητος πρέπει νὰ εἶναι κανεῖς νὰ μὴ συγκλονίζεται ἀπὸ τὴν εἴδησιν, ὅτι ἀπὸ τὸν θάνατον ἤλθομεν εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἀπὸ τὴν γῆν τὴν ἁμαρτωλὴν καὶ θλιθερὰν ἀνέδημεν εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς αἰωνίου χαρᾶς καὶ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός;

Ὁ ἴδιος μουσουργὸς ὅμως, παραγγέλλει, ὅτι διὰ νὰ ἴδωμεν ἐξαστράπτοντα μέσα εἰς τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον τῆς Ἀναστάσεως, τὸν Χριστόν, τὸν χαιρετῶντα πᾶσαν τὴν κτίσιν, πρέπει νὰ καθαρθῶμεν κατὰ τὰς αἰσθήσεις τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Καὶ ὅπως λέγει Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Καθαρτέον πρῶτον ἑαυτὸν εἰτα τῷ καθαρῷ προσομιλητέον». Καὶ ἐκεῖνος ποὺ δὲν εἶναι καθαρὸς εἰς τὴν πνευματικὴν δρασιν καὶ ἀκοὴν εἶναι νεκρός. Ὑστερα, ἔνθους ὁ μουσουργὸς Ἰωάννης, συγκλεῖ τοὺς οὐρκανοὺς νὰ εὐφρανθῶν ἐπαξίως τοῦ μεγίστου τούτου

γεγονότος τῆς Ἀναστάσεως. Καλεῖ τὴν γῆν εἰς ἀγαλλίασιν. Καὶ συγκαλεῖ τὸν δρατὸν καὶ ἀόρατον κόσμον εἰς θεῖον ἑορτασμόν. Ὁ Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἡ εὐφροσύνη εἶναι αἰώνιος. «Ἔστω κοινὴ πανήγυρις οὐρανίων καὶ ἐπιγείων Δυνάμεων· πεῖθομαι γὰρ ἀκείνας συναγάλλεσθαι καὶ συμπανηγυρίζειν σήμερον εἴπερ εἰσὶ φιλάνθρωποι καὶ φιλόθεοι», λέγει ὁ θεολόγος Γρηγόριος.

Ὁ θεὸς Ἰωάννης βλέπει κατόπιν τὸν ὄλβιον Τάφον τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀφθαρσίας πηγὴν καὶ καλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ πῶμεν πόμα καινόν, μὲ τὸ ὁποῖον στερεούμεθα εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Σωτῆρος μας. Ἄλλ' εἰς μίαν στιγμὴν τῶν ἐμπνευσεῶν του ὁ ποιητὴς, βλέπει πάντα νὰ πληροῦνται φωτός, ὁ οὐρανός, ἡ γῆ καὶ αὐτὰ τὰ καταχθόνια. Καὶ ἐντεῦθεν καλεῖ πᾶσαν τὴν κτίσιν νὰ ἑορτάσῃ τὴν ἔγερσιν Χριστοῦ, ἐν τῇ πιστεὶ τοῦ ὁποῦ ἐστερεώθη!

Ἔτσι, λοιπόν, ὁ ἱερὸς μελωδὸς συνεχίζει τὴν συγγραφὴν καὶ δομὴν τοῦ Ἀναστασίμου Κανόνος, πότε βλέπων τὸν ἑαυτὸν του, — ὡς μονάδα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τοῦ πιστεύσαντος ἢ πιστεύσοντος εἰς τὸν Χριστόν — συνθαπτόμενον μὲ τὸν Χριστὸν χθές, συνεγειρόμενον σήμερον διὰ τῆς ἀναστάσεως, συσταυρούμενον καὶ συνδοξαζόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ του· πότε μετὰ τοῦ Ἀβδακοῦμ ἱστάμενος καὶ βλέπων τὸν ἅγιον Ἀγγελον εὐαγγελιζόμενον τὴν ἀνάστασιν καὶ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου, καὶ πότε δραματίζεται τὸν Χριστὸν ὡς «ἄρσεν διανοῖξαν τὴν παρθενεύουσαν νηδύν», ἄμωμον δὲ ἄμνὸν καὶ ἄγευστον κηλίδος, ὡς Πάσχα καὶ ὡς Θεὸν ἀληθινόν. Ἄλλοτε τὸν βλέπει ὡς ἄμνὸν θυσιαζόμενον ἐκουσίως ὑπὲρ πάντων, ὡς Πάσχα καθαρτήριον τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ὡς ὥραιον ἥλιον τῆς δικαιοσύνης ἐξερχόμενον τοῦ τάφου. Καὶ ἄλλοτε ἐνορᾷ τὸν προφήτην καὶ Θεοπάτορα Δαβὶδ πρὸ τῆς σκιώδους Κιβωτοῦ, ἀναπηδῶντα καὶ σκιρτῶντα ἀπὸ χαρὰν, καὶ συμβολίζοντα τὴν εὐφροσύνην τὴν ἐνθεον τοῦ ἁγίου λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τῶν χριστιανῶν ὁμολογούντων τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ.

Ἡ ψυχὴ τοῦ θεῖου Ἰωάννου, διαγράφει μίαν πνευματικωτάτην κίνησιν, θεόληπτος καὶ ἐκδημοῦσα πρὸς τὸν Σωτῆρα καὶ πάσχουσα τὸ θεῖον τοῦ ἔρωτος πάθος καὶ μαζύ του «συγκινεῖται» καὶ σύμπασα ἡ Ἐκκλησία τῶν εὐσεβῶν, τὴν ὁποῖαν καλεῖ νὰ ὀρθρίσῃ ὀρθρου θαθέος, ὡσὰν τὰς μυροφόρους γυναῖκας καὶ ἀντὶ μύρου, νὰ προσφέρῃ ὕμνους λατρείας εἰς τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης Χριστόν, ποῦ ἀνατέλλει καὶ χαρίζει εἰς τὸν κόσμον ζῶν ἄληθῃ.

Ἐδῶ πάλιν καλεῖ τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ ἴδῃ τὸν Χριστὸν κατερχόμενον εἰς τὸν Ἄδην. Καὶ νὰ ἴδῃ, πῶς αἱ ψυχαὶ μέσα στὸ σκότος βλέπουναι τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ ἔσπευδον πρὸς αὐτόν, καὶ αἰσθανόμεναι τὴν ἄμετρόν του εὐσπλαγχνίαν, ἀγαλλόμεναι ἐκρότουν ἐν χαρᾷ τὴν ἀπελευθέρωσίν των, τὸ Πάσχα τὸ αἰώνιον.

Ἔτσι, λοιπόν, συνεχίζεται ἡ ἱερὰ μελωδία τοῦ Ἀναστασίμου Κανόνος καὶ αἱ ψυχὰς τῶν χριστιανῶν, ὅλης τῆς Ἐκκλησίας, ἀκολουθοῦσαι τὰ σκιρτήματα τῆς καθαρᾶς καὶ τετρωμένης τῇ θείῳ ἔρωτι ψυχῆς τοῦ Δαμασκηνοῦ, προσέρχονται λαμπαδηφόροι πρὸς τὸν ἐξεληθόντα ἐκ τοῦ μνημεῖου Χριστὸν καὶ συνεορτάζουν ταῖς ἀγγελικαῖς καὶ φιλεόρτοις τάξεσι τὸ Πάσχα τοῦ Θεοῦ τὸ σωτήριον τοῦ κόσμου. Καὶ διὰ μέσου ὑψηλῶν νοημάτων περὶ τὴν ἔνδοξον Ἀνάστα-

Τ Ε Τ Ε Λ Ε Σ Τ Α Ι

«Ότε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, **τετελεσται**, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα» (Ἰωάν. ιθ' 30).

Ἡ μεγαλοπρεπὴς ἅμα τε καὶ θριαμβευτικὴ κραυγὴ, ἣν ἐκ τῶν φλεγόντων χειλέων του ἀφῆκε νὰ ἐξέλθῃ ὁ Ἑσταυρωμένος μάρτυς τῶν αἰώνων, Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ, ὑπῆρξε τὸ σωτήριον σάλπισμα, ἡ ἰαχὴ τοῦ θριάμβου καὶ τῆς ἱκανοποιήσεως, δι' ἧς ἐπεσήμανε τὸ τέλος τοῦ σω-

τηρίου ἔργου τοῦ φιланθρωποτάτου Θεοῦ. «Τετέλεσται». Ἀπὸ τοῦ βράχου τοῦ Γολγοθᾶ, ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ αἰωνίου μαρτυρίου καὶ τῆς ἀχράντου θυσίας, καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Σταυροῦ, ὁ Ἰησοῦς, ἐν μέσῳ φρικτῶν ὁδύνων, βλέπων τετελεσμένον τὸ ἔργον τοῦ οὐρανοῦ Πατρός, ἀφίησι νὰ ἐκσπάσῃ ἐν ὅλῃ τῇ ἑαυ-

σιν καὶ τῶν ὑπερφυῶν συνεπειῶν τῆς, καὶ ἀπὸ ἄσματος εἰς ἄσμα ὁ θεὸς χρυσορροίας Ἰωάννης, καταντᾷ εἰς τὴν ἐνάτην ᾠδὴν, τὸ ἄσμα τῶν ἀσμάτων τῆς ἀσματικῆς τοῦ θεολογικῆς σάλπιγγος. Μόνον τρία τροπάρια εἶναι. Ἀλλὰ πόσον φῶς, πόση χαρά, πόση τέρψις τῆς Θεοτόκου! Φωτίζου, φωτίζου ἅγία Ἐκκλησία μας, ποὺ εἶσαι ἡ νέα Ἱερουσαλήμ. Ἡ δόξα τοῦ Κυρίου σὲ σένα ἀνέτειλε. Ψάλλε καὶ ἀγάλλου Σιών πνευματικῇ. Καὶ Σὺ Ἀγνή Θεοτόκε, ἡ ὑπεραλγῆσασα, τέρπου εἰς τὴν ἔγερσιν τοῦ τόκου σου! Τὸ δεῦτερον τροπάριον εἶναι ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Νυμφίον τῆς Χριστόν. ὦ θεάς! ὦ φίλης! ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς! Ἐν πόθῳ ἡ Ἐκκλησία καὶ ἐν μυστικῇ μεταρσιώσει λέγει πρὸς τὸν ποθοῦμενον Χριστὸν — Νυμφίον τῆς. Σὺ ἐπηγγείλω ὅτι θὰ εἶσαι πάντοτε, μέχρι τερμάτων αἰώνων, θὰ εἶσαι μαζὶ μας. Αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσίν σου ἡμεῖς οἱ πιστοὶ τὴν ἔχομεν ὡς ἄγκυραν ἐλπίδος, διὰ τοῦτο καὶ ζῶμεν ἐν ἀγαλλιάσει.

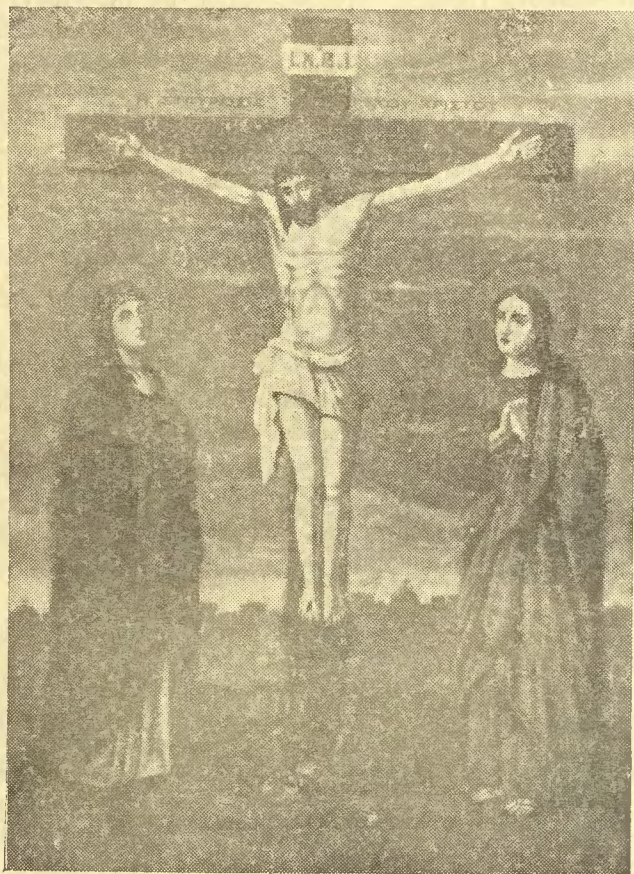
Ἀλλ' ὁ ἐκστατικὸς ἱεροψάλτης Δαμασκηνός, ἐκφράζων τοὺς πόθους τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν ἐντρύφησιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ἀλλὰ ζητεῖ ζωντανωτέραν ἐπαφὴν, θέλει «ἐκτυπωτέραν» κοινωνίαν. Καὶ εἰς τὸ τρίτον τροπάριον ἐν ἐπιθυμίᾳ πολλῇ καὶ ἀκορέστῳ ἀγάπῃ ἡ Ἐκκλησία, βλέπουσα ὡς πανευδαίμων Νύμφη πρὸς τὸν Νυμφίον τῆς Χριστόν λέγει: ὦ Πάσχα τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον Χριστέ! Σὺ ποὺ εἶσαι Σοφία καὶ Λόγος καὶ Δύναμις Θεοῦ, ἀξίωσέ με μὲ ὅλα τὰ τέκνα μου νὰ εὐρεθῶ εἰς τὴν χωρὶς ἐσπέραν ἡμέραν τῆς βασιλείας σου καὶ νὰ ζῶ ἐν Σοὶ καὶ Σὺ ἐν ἐμοί, χωρὶς τοὺς τύπους τοῦ παρόντος αἵωνος...

Ἄς παρακαλέσωμεν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸν Ἀναστάντα Χριστὸν νὰ νεκρώσῃ—ὡς λέγει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ ἀγιορεΐτης—μὲν τοὺς ἐν τῇ καρδίᾳ μας παρακαθημένους λογισμοὺς καὶ Δαίμονας νὰ ἀναστηθῇ δὲ αὐτοὺς μέσα μας, ὑπερβαίνων ὡς σφραγίδας τοὺς ἐν τῇ ψυχῇ μας εὐρισκομένους ἐμπαθεῖς τύπους καὶ προλήψεις τῆς ἁμαρτίας. Ἀμήν.

Θεόκλητος μοναχὸς Διονυσιάτης
Ἄγιον Πάσχα 1963

τῆς πληρότητι τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν, ἣν αἰσθάνεται, ὅτι πάντα ἤδη εἴληφε πέρας. Τετέλεσται; Ναί, τετέλεσται. Ἡ προαιώνιος βουλὴ τοῦ Θεοῦ περὶ τῶν τέκνων τῆς ἀπειθείας ἐξεπληρώθη εἰς τὸ παντελές, τὸ σωτήριον τοῦ φιλανθρωπιάτου Θεοῦ ἔργον ἔλαβε πέρας· ἡ κατὰ

τῆς κτίσεως σταυρώσασα, τὰ πάντα, ἰδοὺ τετέλεσται. «Τετέλεσται». Γλυκὺς καὶ ἡδύμολπος φθόγγος, κραυγὴ θριάμβου καὶ ἱκανοποιήσεως, ὑψηλὸς καὶ πεπνυμένος λόγος. «Τετέλεσται». Ὁ Ἰησοῦς ἐτελείωσε τὸ ἔργον τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, δι' ὃ ἀπεστάλη εἰς τὸν κόσμον, ἐταπείνωσεν ἐ-

Ἡ Σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ

στασις τῆς κενώσεως, τῆς μέχρι σταυροῦ ταπεινώσεως, ἡ περίοδος τῶν κολαφισμῶν, τῶν μαστίγων, τῶν ὀνειδισμῶν τε καὶ ἐμπαιγμῶν, τῶν μυκτηρισμῶν καὶ τῶν παντοίων κακώσεων, ἅτινα εἰργάσατο ἡ τῶν ἀφρόνων Ἰουδαίων μανία, τὸν Βασιλέα

αὐτόν, ἐγένετο ὑπὸ κράτος μέχρι θανάτου καὶ διὰ σταυρικοῦ. Ὁ Ἰησοῦς εἶδεν, ὅτι «ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου», ἡ ὥρα τῆς ἀπὸ γῆθεν ἐκδημίας καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπιστροφῆς, «Τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν πα-

ρέδωκε τὸ πνεῦμα».

Οὕτως ἐτελείωσε τὸν ἑαυτοῦ βίον ὁ με-
γαλομάρτυς τῶν αἰώνων, Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ
Ναζαρέτ. Ἐν μέσῳ δὴλα δὴ φρικτῶν ὀ-
δυνῶν, προσηλωμένος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ
τῆς αἰσχύνης, ἐξηγνημένος, οὐ μὴν, ἀλ-
λὰ γαλήνιος καὶ χαρίεις, ὥς ἐληλυθυίας
τῆς ἀπὸ τοῦ κόσμου τούτου ἐξόδου καὶ
πρὸς τὸν Πατέρα ἐπιστροφῆς, «κλίνας
τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα», τῷ
Πατρὶ ὑπήκοος γενόμενος μέχρι θανάτου,
«θανάτου δὲ σταυροῦ».

Ἀλλὰ μὴν, τίς ὁ λόγος, ἡ αἰτία, δι-
ὴν ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς ἀνῆλθεν ἐπὶ
τοῦ σταυροῦ τῆς αἰσχύνης; Τίς ἡ αἰτία,
δι' ἣν κατεδέξατο ταπεινώσιν ἄφραστον
ὁ Θεὸς τῶν αἰώνων καὶ δημιουργὸς τῶν
ἀπάντων, δι' ἣν προσέφερε τὸ ἑαυτοῦ
αἷμα, τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, ὑποστὰς μαρτυ-
ρικὸν θάνατον; Ἡ ἀγάπη ἡ πρὸς τὸν ἄν-
θρωπον. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ πλάσμα τῶν
χειρῶν του, ὃ οὐκ ἠνείχετο βλέπειν καθ'
ἐκάστην πλανώμενον ὑπὸ τοῦ ἀρχεκάκου
Διαβόλου. Ἡ ἀγάπη ἡ πρὸς τὸν ἄνθρω-
πον, ὃν, εἰ καὶ ἀποξενώσας τῆς παρα-
δεισίας τρυφῆς διὰ τὴν ἁμαρτίαν, ὅμως
οὐδέποτε ἐγκατέλιπε καὶ ἔπαυσεν ἐνισχύ-
ων καὶ ἐπιβλέπων τῇ πανσθενουργῷ αὐ-
τοῦ δυνάμει. Ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτήσας
ἔδει νὰ τιμωρηθῇ διὰ τοῦ αἰωνίου θά-
νατου, οὐ μὴν, ἀλλ' ἡ τοῦ Θεοῦ φιλαν-
θρωπία, ἡ μακροθυμία καὶ ἡ ἀγάπη αἰ-
τοῦνται τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, αἰ-
τοῦνται, ὅπως παριδὼν τὸ πλῆθος τῶν
πταισμάτων ρύσῃται αὐτὸν τῆς αἰωνίου
κολάσεως, χαρίσῃται αὐτῷ τὴν ζωὴν καὶ
τὴν ἐπὶ τὸ ἀρχαῖον καὶ ἄρρητον κάλλος
ἐπιστροφῆν. Τίς ἠδύνατο νὰ ἀγάγῃ εἰς
πέρας τὸ ἐξαίσιον τοῦτο ἔργον; Ὁ ἄν-
θρωπος; Ἀλλ' αὐτὸς ἦν ὁ ἁμαρτήσας
καὶ διὰ τοῦτο ἄξιος συμπαθείας καὶ οἰ-
κτιρῶν. Ἀλλὰ τίς; Αὐτὸς οὗτος ὁ Θεός,

ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ πανοικτίρμων Λό-
γος, Ὃς καὶ ἀναδέχεται τὴν τελείωσιν
τοῦ θαυμασίου τούτου ἔργου τῆς τοῦ Θε-
οῦ μακροθυμίας. Ὡ φιλανθρωπίας πέ-
λαγος ἀνεξάντλητον! Τί ἐροῦμεν πρὸς
ταῦτα; Τίτι τρόπῳ χωρήσομεν εἰς τὴν ἐρ-
μηνείαν τοῦ τοιοῦτου θαύματος; «Εὐδο-
κία γὰρ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ὁ Θεὸς
Λόγος εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθεν», ἵνα σώ-
σῃ τὸν ἄνθρωπον, ἵνα καθάρῃ καὶ ἀγιά-
σῃ αὐτόν, ἵνα, ἄρας ἐπὶ τῶν αὐτοῦ ὥμων
ἅπαν τὸ βάρος τῆς προπατορικῆς ἁμαρ-
τίας, λυτρώσῃται τὸν ἄνθρωπον τῆς αἰ-
ωνίου καταδίκης καὶ ἀναγάγῃ αὐτὸν ἀ-
πὸ τοῦ βαράθρου τῆς ἀθλιότητος εἰς τὴν
τιμὴν καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς θείας δό-
ξης καὶ μακαριότητος. Τοιαῦτα ἐξαίσια
εἰργάσατο ἡ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία. Καὶ
καταδέχεται ἐπονείδιστον θάνατον, ἵνα
δείξῃ οὐ μόνον λόγῳ, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ τὴν
τοῦ Θεοῦ ἀγάπην πρὸς τὸν ἄνθρωπον.
«Οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησε τὸν κόσμον, ὥ-
στε τὸν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱὸν ἔδωκεν»
(Ἰωάνν. γ' 16)

Ἀναμφισβήτητον δ' ὅτι ὁ Θεάνθρωπος
Ἰησοῦς ἐπὶ τὴν πάντων τῶν ἀπ' αἰῶ-
νος γηγενῶν σωτηρίαν ἐγένετο ἄνθρωπος.
Χάριν δὲ τῆς σωτηρίας ταύτης οὐ μόνον
κατεδέξατο προσηλωθῆναι ἐπὶ τοῦ σταυ-
ροῦ τῆς αἰσχύνης, ἀλλὰ καὶ θάνατον προ-
εἴλετο καὶ ταφήν, ἵνα ἡμεῖς κρείττονος
ζωῆς μεταλάβωμεν. Ἠτιμάσθη, δεξάμε-
νος ἐπὶ τῆς σεπτῆς αὐτοῦ κορυφῆς ἄτιμον
διάδημα, στέφανον ἐξ ἀκανθῶν. Διὰ τὸν
ἀποστάτην ἄνθρωπον, τὸν διὰ τὴν τοῦ
Θεοῦ δικαιοκρισίαν τοῦ παραδείσου γεγο-
νότα ἐξόριστον, προσηλώθη ἡλοῖς, ἐκεντή-
θη λόγχῃ, τὸν νῶτον του ἔδωκεν εἰς μά-
στιγας, τὰς σιαγόνας του εἰς ραπίσματα,
τὸ δὲ πρόσωπόν του «οὐκ ἀπεστράφη ἀπὸ
αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων». Τὰ πάντα ὑπέ-
μεινε μετὰ πρωτοφανοῦς καρτερίας, πᾶν-

των ἀνεχόμενος καὶ ὑπὲρ πάντων εὐχόμενος τῷ Πατρί, μὴδ' αὐτῆς ἔτι ἑξαίρουμένης τῆς τῶν Ἰουδαίων παρανομίας καὶ ἀσεβείας, οἵτινες εἰ καὶ ἐν τῷ σταυρῷ ὄντος τοῦ Σωτῆρος οὐκ ἔπαυον βλασφημεῖν καὶ ἐμπαίξειν αὐτῷ, αἰτούμενοι σημείον. «Ἐν γὰρ τὸ παρανομεῖν αὐτοὺς καὶ ἀσεβεῖν, ἀνεξικακῶν καὶ φέρων αὐτοὺς τῇ αὐτοῦ μακροθυμίᾳ, οὐδὲ παραχρῆμα τὴν ὁργὴν αὐτοῖς ἐπάγων, ἐσιώπησεν» ¹⁾. Διὰ τὸν προσβολὴν τοῦ ἀρχεκάκου δαίμονος δελεασθέντα ἄνθρωπον καὶ τὴν τοῦ δημιουργοῦ ἐντολὴν μὴ φυλάξαντα, ἐταράχθη τῷ πνεύματι, ἐλυπήθη τῇ ψυχῇ, ἐτρώθη τῷ σώματι.

Καὶ τὸ μυστήριον τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου σταυρώσεως ἀποβαίνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον φρικωδέστατον, λαμβανομένου ὑπ' ὅψει οὐ μόνον τούτου, ὅτι δῆλα δὴ Θεὸς ἦν ὁ σταυρούμενος καὶ πάσχων, εἰ καὶ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ἐσταυροῦτο καὶ ἔπασχεν, ἀλλὰ δὴ τούτου, ὅτι ὁ τοῦ Θεοῦ προαιώνιος καὶ ἀπερίληπτος καὶ παντοκράτωρ Λόγος καὶ Υἱός, παντοδύναμος ὑπάρχων, ἡδύνατο πάντως καὶ ἄλλως ρύσασθαι τὸν ἄνθρωπον τῆς τε δουλείας καὶ τῆς θνητότητος, ἅτινα ἐπὶ αἰῶνας καὶ χιλιετηρίδας ὅλας ἐπενέμοντο τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τὴν τοῦ Ἀδὰμ ἁμαρτίαν. Οὐ μὴν, ἀλλὰ καίπερ παντοδύναμος, καίπερ πάντα φέρων τῷ ρήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καίπερ πάντων ὑποκειμένων τῇ θεϊκῇ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ, προσέλετο ὅμως τὸν τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ αἰσχύνης τρόπον... ἵνα ἐξέλθῃται ἡμᾶς τοῦ αἰωνίου σκοτούς, ἵνα παρὰ σχῇ ἡμῖν ἴασιν καὶ ἐλευθερώσῃ ἡμᾶς τῶν δεσμῶν τοῦ θανάτου, ὑφ' οὗ κατειχόμεθα πεπραμένοι διὰ τὴν ἁμαρτίαν.

Ὁ νοῦς τοῦ τὸ μυστήριον τοῦ σταυροῦ

φιλοσοφοῦντος ἀνθρώπου, ἱλιγγιᾷ πρὸ τοῦ ἀφράστου καὶ ἑξαισίου μυστηρίου τοῦ σταυροῦ. Ἀδυνατεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐννοήσῃ τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίας, τῆς μακροθυμίας αὐτοῦ, τῆς τοιαῦτα παρὰ ὁδοῦ κατεργασμένης. Καὶ ἱλιγγιᾷ δεδικαιολογημένως, λαμβανομένου ὑπ' ὅψει ὅτι ὁ σταυρούμενος καὶ πάσχων τυγχάνει ὁ μόνος ἀναμάρτητος, ὁ μόνος ἅγιος καὶ δίκαιος, ἐκείνος «Ὁς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὗρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ» Ὁς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπεῖλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως» (Α' Πέτρ. β' 22 - 23). Καὶ τὸ μυστήριον τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐξίλαστηρίου θυσίας καθίσταται φρικωδέστατον, διότι ὁ σταυρούμενος καὶ πάσχων πάσχει οὐχὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, αἵτε ἀναμάρτητος ὢν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου, ὑπὲρ ἡμῶν. Τὸ φρικῶδες δὲ καὶ ξένον καὶ παρὰ ὁδον τοῦτο μυστήριον ἀποβαίνει ἔτι μᾶλλον ἑξαισίον, ἐπειδὴ ὁ Ἐσταυρωμένος Μάρτυς τῶν αἰώνων, Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ, πάσχει ἐκουσίως. Ἐπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν ἐκουσίως ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ περιπατήσωμεν (Α' Πέτρ. β' 21). Ναί, ὁ Ἰησοῦς ἔπαθε χάριν τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ παραβάτου καὶ ἀποστάτου. Καὶ ἐπληρώθησαν οἱ λόγοι τοῦ προφήτου εἰπόντος: «ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἠτιμᾶσθη καὶ οὐκ ἐλογίσθη... Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ, καὶ ἐν πληγῇ ὑπὸ Θεοῦ, καὶ ἐν κακώσει. Αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ μεμαλάκισται διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, παιδεῖα εἰρήνης ἡμῶν ἐπ' αὐτόν, τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν» (Ἡσαῖου

1) Εὐσεβίου, Ἑρμην. εἰς τοὺς Ψαλμ. Πατρ. Ἀποστολ. Διακ. τόμ. 22, σελ. 17, 2.

γγ' 3 - 5). Ἦγόρασε τὸν ἄνθρωπον τιμὴ αἵματι. Ὁ ἀποστάτης καὶ παραβάτης ἐλυτρώθη τιμὴ αἵματι «ἄμνου ἁμμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ» (Α' Πέτρ. β' 21). Ἀνεδέξατο ἅπαν τὸ βάρος τῆς εὐθύνης καὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, «ὅπως ἐξέλθῃται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστώτος αἰῶνος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν» (Γαλάτ. α' 4). Τίς; Ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Πατρὸς, τὸ ἀπαύγασμα τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, ὁ χαρακτήρ τῆς τοῦ Θεοῦ ὑποστάσεως, ὁ πάντα φέρων τῷ ρήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ὁ κραταιὸς καὶ δυνατὸς σφόδρα, ὁ λυτρωτὴς ἡμῶν. Ὁ μελιχίος καὶ προσφιλὴς κήρυξ τῆς Ἰουδαίας, ἐκεῖνος, ὃς μεσίτης ὑπάρχων Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἑαυτὸν ἔδωκεν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων (Α' Τιμ. β' 6).

Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα;

Ἐξαίσιον. Ἦνωσε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ διαλύσας. Ἠξίωσεν ἡμᾶς τῆς θείας κοινωνίας καὶ τῆς ἐπὶ τὸ ἀρχαῖον καὶ πρωτόν κάλλος ἐπαναστροφῆς. «Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρωθεν καὶ τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ» (Ἐφεσ. β' 14 - 16). Ἡ ἔχθρα, ἣν εἰργάσατο ἡ ἐν τῷ παραδείσῳ διαπραχθεῖσα ἀνομία ἀπεκτιάνθη ἐν τῷ σταυρῷ. Χριστὸς Ἰησοῦς ἐλυτρώσατο τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου. Ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου ὑπῆρξε τὸ σωτήριον καθάρσιον, ἡ θαν-

μαστὴ πανάκεια, δι' ἧς ἐτύχομεν τῆς σωτηρίας καὶ τῆς λυτρώσεως. Ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἀπέρρευσε ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις, ἡ σωτηρία καὶ ἡ λύτρωσις.

Δ' ὁ, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, σπουδάσωμεν τηρεῖν πάντα, ὅσα ἐνετείλατο ἡμῖν ἡ ἀδιάψευστος γλῶσσα τῆς χάριτος, ἀφορώντες δὲ εἰς τὸ μυστήριον, τὸ ὑπὲρ νοῦν λέγω μυστήριον, τοῦ σταυροῦ, πορευθῶμεν τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδόν, ἵνα τύχομεν τῆς ζωῆς καὶ τῆς μακαριότητος. Περιπατῶμεν δι' ὧς τέκνα φωτός, μὴ ὡς ἄσσοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν ἡμῶν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι. Μὴ ἐπιλαθώμεθα, ὅτι πάροικοι ἐσμεν καὶ παρεπίδημοι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ ὅτι τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανῷ, ἐν ᾧ ὁ θρόνος τῆς χάριτος καὶ ἡ πηγὴ τῆς ἀληθείας. Μὴ ἐγκαταλίπωμεν τὸ ἀγαθόν, ὅτι μείζων κακία οὐκ ἔστιν τῆς τοῦ ἀγαθοῦ ἐγκαταλείψεως. Σπουδάσωμεν, τί ἀρεστὸν τῷ Κυρίῳ. Ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν πάσῃ τῇ ἐνυπαρχούσῃ πρὸς τὸ ἀγαπᾶν δυνάμει, καὶ πράττωμεν τὸ θέλημα αὐτοῦ. Δεηθῶμεν τῷ Ἑσταυρωμένῳ Λυτρωτῇ καὶ τῷ ἁγίῳ σταυρῷ, τῷ τιμῷ ξύλῳ, ἐν ᾧ ἑσταύρωσε τὴν ἡμετέραν ἁμαρτίαν, οὗ τὴν Σταύρωσιν σήμερον σελαγίζει ἡ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία, ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἵνα ἁγιάσῃ ἡμᾶς καὶ φωτίσῃ φωτισμὸν γνώσεως καὶ εὐσεβείας.

Ταύταις ταῖς ὑποθήκαις ἀφορῶντες ἐπιτευξόμεθα τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, μεθ' οὗ τῷ Πατρὶ ἅμα καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι κράτος, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τῶν Ἰβήρων
Μοναχὸς Εὐσέβιος Ἰβηρίτης

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ὁ τῆς ἐν Πάρῳ Ἱ. Κοινοβιακῆς Μονῆς Ζωοδ. Πηγῆς Λογγοβάργδας
Ἑγούμενος Φιλόθεος Ζερβάκος, Ἀρχιμανδρίτης

Π ρ ο ς

Τὸν Ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος
κ. Κωνσταντῖνον Καραμανλῆν

Ἀ θ ῆ ν α ς

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Πρὸ ἡμερῶν εἶχον μεταβῆ εἰς Μονὴν τινα τῆς νήσου, τιμωμένην ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, διελθὼν διὰ τῆς κωμοπόλεως Λεύκαις. Ἡ ὁδὸς ἡ ἐκ τῆς κωμοπόλεως ἄχρι τῆς Μονῆς καὶ τινος χωρίου, μίαν ὥραν μακρὰν τῆς Μονῆς εὐρισκομένου καλουμένου Ἀσπρο Χωριό, ἄλλοτε ἦτο πολὺ ἀνώμαλος καὶ δύσκολος εἰς τοὺς διαβάτας, τώρα τὴν εὐρον ὁμαλωτέραν καὶ εὐχάριστον. Ἡρώτησα τινὰς χωρικοὺς, ποῖος ἐφρόντισε καὶ ἔγινεν ἡ τόσον εὐχάριστος ὁδὸς, μοὶ ἀπεκρίθησαν, ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Καραμανλῆς, κατόπιν συστάσεως τοῦ ἀξιολύτου βουλευτοῦ Κυκλάδων κ. Εὐστρ. Ἀλιμπράντη, ὅστις πολὺ ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του καὶ φροντίζει νὰ παράσχη αὐτῇ πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον, καλόν, χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον.

Ἦκουσα παρὰ τῶν ἀνωτέρω νὰ εὐχωνται ὑπὲρ τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος, νὰ ζήσετε διὰ νὰ παράσχητε πολλὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα εἰς τὴν γλυκυτάτην μας πατρίδα Ἑλλάδα. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ σὰς ἠδύχηθην μὲ δλην μου τὴν καρδίαν νὰ ζήσετε ἐπὶ μήκιστον διὰ νὰ κάμετε πολλὰ ἔργα κοινωφελῆ, ἀναγκαῖα καὶ χρήσιμα.

Ἀλλὰ συγχρόνως ἐστοχάσθην, ὡς Ἱερεὺς τοῦ Ὑψίστου καὶ ὡς Πνευματικὸς Πατὴρ, νὰ σὰς κάμω μίαν σύστασιν καὶ παράκλησιν, ὅπως λάβητε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην καὶ τὴν πρόνοιαν νὰ διορθωθῇ

καὶ ἓνας δρόμος ἀνώμαλος, κρημνώδης καὶ λίαν ἐπικίνδυνος, τὸν ὁποῖον πολλοὶ Ἕλληνες περιπατοῦσι καὶ σκοντάπτουσι, κρημνίζονται καὶ κατατραυματιζόμενοι ἀποθνήσκουσι.

Ὁ δρόμος οὗτος εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἀμαρτίας, τῆς ἀσεβείας, τῆς βλασφημίας, τῆς διαφθορᾶς καὶ παραλυσίας.

Κύριε Πρωθυπουργέ, πολλοὶ εὐσεβεῖς στρατιῶται, πιστοὶ εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν ἔρκον των, τὸν ὁποῖον ἔδωκαν ὅτε κατετάγησαν εἰς τὸν στρατὸν νὰ φυλάξουν καὶ νὰ ὑπερασπισθῶσι τὴν πίστιν των καὶ τὴν πατρίδα ἄχρι θανάτου, μοὶ ἐξωμολογήθησαν, ὅτι θέλουν νὰ λιποτακτῇσιν, διότι δὲν δύνανται νὰ ἀκούσιν, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς καὶ ὁπλίτας νὰ βλασφημῶσι τὸ ὄνομα τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὰ μυστήρια, τὴν ἡμετέραν πίστιν.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Γνωρίζω πολὺ καλὰ, ὅτι εἰς τὸν ἀνθρωπὸς τις ὕβριση συνάνθρωπόν του καὶ τὸν ἀποκαλέσῃ ἄτιμον, αἰσχρόν, ψεύστην, κλέπτην, συκοφάντην, τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ Νόμου· πολὺ περισσότερον τιμωρεῖται ὅταν ὕβρισις πρόσωπον ἐπίσημον, ἀξιωματικόν, στρατηγόν, ὑπουργόν, Βασιλέα. Ὡσαύτως τιμωρεῖται πᾶς παράνομος παραβάτης καὶ καταφρονητὴς τῶν Νόμων τοῦ Κράτους καὶ μόνον οἱ βλάσφημοι, οἱ ὑβρίζοντες μὲ τὰ πλέον αἰσχροτέρα λόγια

τὸν Βασιλέα τοῦ παντός, τὸν Δημιουργὸν τῆς Κτίσεως, τὸν χορηγὸν πάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν δωρεῶν καὶ τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, τὴν Βασίλισσαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, τὴν προστασίαν καὶ βοήθειαν τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ πάντων τῶν χριστιανῶν, μένουν ἀτιμώρητοι ἢ τιμωροῦνται τόσον ὀλίγον διὰ τὰ λαμβάνουν θάρρος καὶ ἀφορμὴν νὰ βλασφημῶσι περισσότερο. Οἱ τοιοῦτοι βλάσφημοι εἶναι ἀσεβεῖς, ἄπιστοι, διότι ἐὰν ἐπίστευον καὶ ἡγάπων τὸν Θεόν, δὲν θὰ τὸν ἐβλασφήμουν, εἶναι θεομπαίκτηι, διότι ἐνφύταν ἐβαπτίσθησαν ὡμολόγησάν, ὅτι πιστεύουν τῷ Θεῷ, ὡς Βασιλεῖ καὶ Θεῷ καὶ ὅτι θὰ εἶναι ἡνωμένοι μετὰ τὸν Θεόν, ἐνφύωκίσθησαν, ἰδίως οἱ στρατιῶται καὶ ἀξιωματικοί, ὅτι θὰ φυλάξουν τὴν πίστιν των ἄχρι θανάτου, ἡθέτησαν τὸν ὅρκον των καὶ ὑβρίζουν τὴν πίστιν των.

Προσέξατε, Κύριε Πρωθυπουργέ· πατάξατε τὴν βλασφημίαν, παιδεύσατε αὐστηρότατα τοὺς βλασφήμους, ὅτινες εἰσὶν οἱ ἐπιβλαθέστεροι καὶ ἐπικινδυνωδέστεροι ἐχθροὶ τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν Ὁρθοδόξου πίστεως. Ὅταν οἱ βλάσφημοι τιμωροῦνται αὐστηρότατα, θὰ παύσῃ ἡ βλασφημία· δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ θεοκῆρυξ Ἀπόστολος Παῦλος, τὸ στέμα τοῦ Χριστοῦ, παρήγγειλε «παιδεύετε τοὺς ἀτάκτους ἵνα μὴ ὑπεραίρωνται» καὶ πρὸς τὸν αὐτοῦ μαθητὴν Τιμόθεον παρήγγειλε «τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχουσι» καὶ εἰς ἕτερον μαθητὴν τὸν Τίτον Ἐπίσκοπον Κρήτης, παρήγγειλε τὰ ἑξῆς: «Ἵπομνήνησκε τοῖς πιστοῖς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμούς εἶναι, μὴ δέ ν α β λ α σ φ η μ ε ι ν». Δὲν πρέπει οὐδεὶς Ἑλλην χριστιανὸς νὰ βλασφημῇ, διότι ὅστις βλασφημεῖ, οὔτε Ἑλλήν, οὔτε χριστιανός, οὔτε λογικὸς ἄνθρωπος εἶναι,

καὶ ἂν λέγῃ ὅτι εἶναι, ψεύδεται, πλανᾶται, εἶναι ἀσεβέστατος, εἶναι παράφρων, εἶναι προδότης, ὅμοιος μετὰ τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς Θεοκτόνους Ἰουδαίους, εἶναι ἐχθρὸς καὶ πολέμιος τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ.

Τοὺς τοιοῦτους ἔχετε καθήκον, Κύριε Πρωθυπουργέ, νὰ τοὺς παιδεύετε αὐστηρότατα, ἐὰν δὲν τοὺς παιδεύσετε, θὰ ἔχετε εὐθύνην καὶ ἡ εὐθύνη σας θὰ εἶναι μεγίστη ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπέναντι τῶν γνησίων Ἑλλήνων χριστιανῶν τῶν ἀγαπώντων τὸν Θεόν καὶ τὴν πίστιν των, πονούντων καὶ λυπούμενων διὰ τὸ ἀκούουν νὰ βλασφημῇται ὁ Θεός καὶ ἡ πίστις των καὶ νὰ βλέπουν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ ἐξουσίαι τοὺς καμαρώνουν, τοὺς ἀφίνουν ἐλευθέρους ἢ τοὺς τιμωροῦν τόσον ὀλίγον ὡς νὰ μὴ ἔπαισαν.

Ὡσαύτως, Κύριε Πρωθυπουργέ, νὰ καταβάλετε πᾶσαν προσπάθειαν καὶ μέριμναν νὰ περιορισθῇ ἡ ἄσεμνος ἀμφίσεσις πολλῶν γυναικῶν καὶ δεσποινίδων, αἵτινες ὠθούμεναι ὑπὸ τοῦ οἴστρου τῆς ὑπερηφανείας, τῆς ἀναισχυντίας καὶ ἀδιαντροπίας καὶ μὴ εὐρίσκουσαι ἐμπόδια, οὔτε ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν των, οὔτε ὑπὸ τῶν γονέων των, οὔτε ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, τρέχουσιν ὀλοταχῶς εἰς τὸν κρημνὸν τῆς ἀπωλείας, ὡς ἀχαλίνωτα ζῶα, ἀλλάξαντες τὴν φυσικὴν αὐτῶν ὑπόστασιν καὶ ὁμοιωθεῖσαι, κατὰ τὸν Προφητὰν Ἀνακτὰ Δαυὶδ, τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις. Αἱ τοιαῦται γυναῖκες ὁρμώμεναι ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ ἐρχόμεναι εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα, μεταδίδουσιν εἰς τὰς Ἑλληνίδας γυναῖκας καὶ δεσποινίδας τὴν ξετσιποσύνην, τὴν ἀσχημοσύνην, τὴν ἀναίδειαν, τὴν ἀναισχυντίαν καὶ κινδυνεύει ἡ Ἑλλὰς νὰ μεταβληθῇ εἰς νέαν Βαβυλῶνα καὶ εἰς Σόδομα καὶ Γόμορρα.

Ὁφείλετε, κ. Πρωθυπουργέ, καὶ αὐτὸν τὸν κίνδυνον νὰ τὸν ἀποσοφῆσετε δι' ἀπα-

γορεύσεως τῆς ἀσέμνου ἀμφίσεως ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἐπειδὴ πολλοὶ καὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἀμιλλῶνται νὰ υπερβῶσιν τὰς γυναῖκας εἰς τὴν ἄσεμνον ἀμφίεσιν καὶ ἀδιαντροπίαν. Οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες καὶ αἱ τοιαῦται γυναῖκες πρέπει νὰ συλλαμβάνωνται ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Ἀστυνομίας καὶ νὰ ὀδηγοῦνται εἰς κρατητήρια καὶ φυλακὰς.

Ἐάν, Κύριε Πρωθυπουργέ, ἀναλάβετε μετὰ ζήλου, πίστεως, συνέσεως καὶ διακρίσεως καὶ περιορίσετε τὰ δύο ταῦτα κακά, τὴν βλασφημίαν καὶ τὴν ἄσεμνον ἀμφίεσιν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τὰ ὅποια μαστίζουσιν τὴν ἔνδοξον καὶ γλυκυτάτην μας πατρίδα, ὀλίγον κατ' ὀλίγον θὰ περιορισθῶσιν καὶ θὰ ἐκλείψουν καὶ τὰ ἄλλα κακά καὶ θὰ ἀναδειχθῇ τὸ ἐλληνικὸν Ἔθνος, Ἐθνὸς ἅγιον, ἔνδοξον, λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων, ὅστις θὰ μεταδώσῃ τὰ φῶτα τῆς ἀρετῆς καὶ εὐπραγίας εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Ἐὰν ἀμελήσετε καὶ δὲν φροντίσετε νὰ πατάξετε τὴν βλασφημίαν καὶ τὴν ἄσεμνον ἀμφίεσιν τῶν γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν, τὰ ὅποια ὀδηγοῦσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀπωλείας, νὰ ἡξεύρετε, ὅτι οἱ πλάτεις καὶ εὐρύχωροι καὶ δμαλοὶ δρόμοι δὲν θὰ ὠφελήσουν, φοβεῖσθαι μᾶλλον μήπως δὲν εὐρεθῶσιν ἄνθρωποι νὰ τοὺς περιπατήσουν· διότι, εἶπεν ὁ Κύριος, «τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας εἶναι θάνατος καὶ ἐὰν μὴ μετανοήτε πάντως ὁμοίως ἀπολεῖσθε καὶ ἐὰν θέλετε καὶ εἰσκούσετέ μου τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε· ἐὰν δὲ μὴ θέλητε μηδὲ εἰσκούσετέ μου, μάχαιρα ὑμᾶς κατέδεται, τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα».

Παρακαλῶ, κ. Πρωθυπουργέ, νὰ μὴ με παραξηγήσητε καὶ νομίσσητε ὅτι σᾶς γράφω ταῦτα διὰ νὰ σᾶς κάμω τὸν διδάσκαλον· ἀπαγε τοῦ τολμήματος! θέλω νὰ πιστεύσητε, ὅτι ὡς Ἕλληνα, ὡς χριστιανὸς ὀρθόδοξος καὶ δὴ ὡς Ἱερέυς καὶ Πνευματι-

κὸς τὰ γράφω διότι σᾶς ἀγαπῶ καὶ θέλω νὰ σᾶς ἀπαλλάξω τῆς εὐθύνης ἣν ἔχετε ἐὰν δὲν φροντίσετε νὰ παύσῃ ἡ βλασφημία καὶ ἡ ἄσεμνος ἀμφίεσις, ἀπὸ τὴν πατρίδα μας Ἑλλάδα.

Ἀγαπῶ τὴν πατρίδα μου, ἀγαπῶ τὴν πίστιν μου καὶ περισσότερον ἀγαπῶ τὸν Θεὸν τὸν οὐράνιον μας Πατέρα, τὸν Βασιλέα τοῦ παντός. Καὶ ὅπως Ὑμεῖς καὶ πᾶς ἄνθρωπος καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ βλασφημοὶ, ὅταν τις τοὺς ὑβρίσῃ τὸν πατέρα, ἢ τὴν μητέρα του, τοὺς κακοφαίνεται, λυποῦνται, θυμῶνουν, ὀργίζονται, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐγὼ καὶ πᾶς πιστεύων εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἀγαπῶν Αὐτὸν λυπούμεθα καὶ ἀγανακτῶμεν ὅταν μᾶς ὑβρίζουν τὸν οὐράνιον μας Πατέρα, τὸν Βασιλέα τῶν ἀπάντων, τὴν πνευματικὴν μας Μητέρα, τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τὴν Βασιλισσαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅταν ὑβρίζεται ἡ ὀρθόδοξος πίστις ἡμῶν. Λυπούμεθα καὶ πονοῦμεν καὶ φοβούμεθα μήπως διὰ τὰς μισαρὰς βλασφημίας τῶν πολλῶν καὶ τὴν ἀδιαντροπίαν καὶ ἀναισχυντίαν τῶν ξεσιπωμένων καὶ ἀχαλινώτων, ἀφρόνων καὶ ἀσέμων γυναικῶν κινήσωμεν εἰς θυμὸν καὶ ἀγανάκτησιν τὸν φιланθρωπάτατον ἀλλὰ καὶ δικαιοτάτον Θεόν, καὶ μᾶς κατακαύσῃ ὡς τοὺς κατοίκους τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων, ἢ διατάξῃ τὴν γῆν νὰ σεισθῇ καὶ μᾶς καταπῇ ὥσπερ τὸν Δαθὴν καὶ Ἀβειρῶν ἢ ἐπιφέρῃ κατακλυσμὸν ὡς ἐπὶ Νῶε, ἢ με ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς πολέμους καὶ με ἄλλας συμφορὰς καὶ θλίψεις μᾶς ἀφανίσῃ.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Αὐτὰ ποὺ σᾶς γράφω περὶ αὐστηρᾶς ἀπαγορεύσεως τῆς βλασφημίας, τὰ εἶχον γράψαι καὶ εἰς τοὺς ἀειμνήστους Βασιλέα Κωνσταντῖνον καὶ τοὺς προκατόχους Ὑμῶν Πρωθυπουργούς, Βενιζέλον καὶ Μεταξᾶν, ὅτινες ὡς Ὑμεῖς μέγιστον ἐνδια-

φέρων ἔδειξαν διὰ τὴν πρόδοον, τὴν δόξαν, τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἔθνους, ἐκοπίασαν, εἰργάσθησαν ἄλλ' εἰς τὰς συστάσεις, υποδείξεις καὶ παρακλήσεις μου νὰ ἀπαγορεύσουν αὐστηρῶς τὰς δυσσεβεῖς καὶ μιαιφάνους βλασφημίας ἀπὸ τὸν Στρατὸν καὶ τὸν λαόν, ἐκώφευσαν δὲν ἔδωσαν καμμίαν σημασίαν, καμμίαν προσοχήν, κανένα ἐνδιαφέρον, καὶ διὰ τοῦτο ἠκολούθησαν αἱ συμφοραὶ εἰς τὸν στρατὸν καὶ εἰς τὸν λαόν καὶ ἡ καταστροφή τῆς Μ. Ἀσίας, διότι οἱ στρατιῶται καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ἀντὶ νὰ ἐπικαλοῦνται εἰς βοήθειαν τὸν Θεὸν καὶ τὴν Παναγίαν καθὼς εἰς τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους κατὰ Ὀθωμανῶν καὶ Βουλγάρων τὰ ἔτη 1912 - 1913 ἦσαν δὲ ὅλοι καὶ στρατὸς καὶ ἐλληνικὸς λαὸς ἡνωμένοι διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς ἀγάπης, διὸ καὶ κατήγαγον περιφανεῖς νίκας. Εἰς τὸν μικρασιατικὸν πόλεμον κατὰ τὰ ἔτη 1921 - 23 ἐβλασφήμουν καὶ ὕβριζον τὸν Θεὸν καὶ τὴν Παναγίαν, τὸν τίμιον Σταυρόν, διέρρηξαν τὸν δεσμὸν τῆς χριστιανικῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης, διηρέθησαν εἰς δύο κόμματα στρατὸς καὶ λαός, Βασιλικούς καὶ Βενιζελικούς, ἐδίωξαν τελείως τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ μετὰς βλασφημίας καὶ τὸν φθόνον κατήγαγον περιφανεῖς ἥττας καὶ ἐφευγον πανικόβλητοι διότι τοὺς ἐγκατέλιπεν ὁ Θεὸς ὁ ὑπ' αὐτῶν βλασφημούμενος, καταφρονούμενος καὶ μισούμενος, διότι οἱ βλάσφημοι καὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ μισοῦντες ὁ εἰς τὸν ἄλλον εἶναι καὶ μισόθεοι, μισοῦν Αὐτὸν τὸν ἴδιον Θεόν, ὅστις εἶναι ἀγάπη καὶ ὅστις, κατὰ τὸν Προφητὰν ἄκτα Δαβὶδ, φυλάσσει πάντας τοὺς ἀγαπῶντας Αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐξολοθρεῖ. Ἀλλὰ καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ οἱ προκάτοχοί σας Πρωθυπουργοί, μετὰς τὰς καλὰς διθέσεις δὲν ἠδυνήθησαν νὰ δώσουν καμμίαν πρόδοον, καμμίαν εὐτυχίαν εἰς τὸ ἔ-

θνος. Ἐφρόντισαν δι' ὅλα τὰ ἄλλα, ἀλλὰ παρέλειψαν τὸ ἀναγκαιότερον, τὸ ὠφελιμότερον τὸ χρησιμότερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα, παρέλειψαν τὴν ἀγάπην. Ἐπρεπε νὰ ἐφρόντιζαν πρῶτα αὐτοὶ νὰ ἀγαποῦσαν τὸν Θεόν, νὰ ἐφύλαττον τὰς ἐντολάς του καὶ κατόπιν νὰ ἐφρόντιζαν καὶ δι' ἔργων καὶ διὰ λόγων καὶ περισσότερον μετὰ τὸ καλὸν παράδειγμά των νὰ μετέδιδαν καὶ εἰς τοὺς ὑπηκόους των τὴν ἀγάπην· διότι ὁ μεγαλύτερος διδάσκαλος εἰς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι τὸ καλὸν παράδειγμα· λέγει δὲ καὶ τις σοφός· φύσει τὸ ἀρχόμενον τοῖς ἀρχοῦσιν ἐξομοιοῦται.

Ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι ἀχάριστοι, ἀγνώμονες, κακοί, πονηροί, δόλιοι, πανοῦργοι, ἀπειθεῖς, ἀνόσιοι, ἀσπονδοί, προδόται, προπετεῖς... ἀλλ' οἱ πολλοὶ μετὰ τὸ καλὸν παράδειγμα τῆς ἀγάπης, τῆς ἀρετῆς, τῆς ὑπομονῆς, τῆς μακροθυμίας, ὠφελοῦνται. Ἀκόμη ὠφελοῦνται καὶ αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ καὶ πολέμιοι, ὡς λέγει ὁ θεὸς Γρηγόριος ὁ Θεολόγος· «ἀρετὴν οἶδε καὶ πολέμιος θαυμάζειν». Μετὰ τὴν ἀγάπην, τὴν πίστιν, τὴν ἀρετὴν, τὴν ἀνεξικακίαν, τὴν μακροθυμίαν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι ὑπέταξαν πάντα τὰ ἔθνη καὶ ὠδήγησαν εἰς Θεογνωσίαν. Εἶναι ἀδύνατον ἔθνος τοῦ ὀποίου ὁ στρατὸς καὶ ὁ λαὸς ὕβριζει τὸν Θεόν, τὴν Παναγίαν, τὴν πίστιν του, οἱ δὲ νόμοι περὶ βλασφημίας καὶ οἱ νομοθέται καὶ ἐξουσιασταὶ κοιμῶνται καὶ ἀδιαφοροῦν, νὰ προσδεύσῃ, νὰ εὐημερήσῃ, νὰ εἰρηνεύσῃ καὶ εὐτυχήσῃ. Ἐὰν παιδευθῶσιν οἱ Ἕλληνες, λαὸς καὶ στρατός, καὶ παύσωσι τὰς βλασφημίας καὶ ἔαν μάθωσι νὰ ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον των, μάθωσι δι' ἔργων τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου «ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» τότε θὰ εὐρωσι τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, τὴν εὐθεῖαν, ἥτις θὰ τοὺς οδηγήσῃ εἰς τὴν πρόδοον, τὴν εὐτυχίαν,

τὴν εὐημερίαν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν γαλήνην.

Ἐὰν θελήσετε, Κύριε Πρωθυπουργέ, νὰ ἀναλάβετε μὲ ἐπιμέλειαν, μὲ προθυμίαν, μὲ πίστιν, μὲ ζῆλον καὶ ἀγάπην νὰ ἐξαλείψετε ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος τὴν βλασφημίαν καὶ τὴν ἄσεμνον ἀμφίεσιν, ἐὰν θελήσετε νὰ ἀγαπήσετε τὸν Θεόν, νὰ ἀγαπήσετε πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐχθρούς σας, νὰ εἰσθε υπερβέβηαι, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ σᾶς βοηθήσῃ καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ σᾶς ἀγαπήσουν καὶ πολλοὶ καὶ ἀπὸ αὐτοῦ τοὺς βλασφήμους καὶ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σας, ὅταν ἐννοήσουν, ὅτι τοὺς ἀγαπᾶτε καὶ ἐκεῖνοι θὰ σᾶς ἀγαπήσουν· ἀλλὰ καὶ ἐὰν εὐρεθῶσι τινὲς φύσει κακεντρεχεῖς, ἀγνώμονες καὶ ἀχάριστοι, δὲν πρέπει τοῦτο νὰ σᾶς πτοήσῃ, οὔτε πρόσκομμα εἰς τὸ καλὸν νὰ σᾶς προξενήσῃ. Ἐφ' ὅσον θὰ ἔχετε τὸν Θεὸν μαζί σας τὴν συνείδησίν σας ἀναπεπαυμένην, ὅτι ἐφροντίσκατε, ὅχι μόνον νὰ κάμετε δρόμους διὰ νὰ περιπατοῦν εὐκόλως καὶ ἀνέντως οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ δρόμους οἱ ὅποιοι ὁδηγοῦν τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἀρετὴν, εἰς τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν, εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἐφ' ὅσον θὰ ἔχετε μαζί σας ἔλους τοὺς συνετούς, φρονίμους ἀνθρώπους ποὺ

ἀναγνωρίζουν, ποὺ αἰσθάνονται τὰ καλὰ καὶ τὰς εὐεργεσίας, τὰ ὅποια οἱ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ λαοῦ ψηφισθέντες Ἀρχοντες τοὺς ἐπροξένησαν, θὰ αἰσθάνεσθε χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ψυχικὴν καὶ θὰ ἀφίσετε μνημόσυνον αἰώνιον, ὄνομα ἔνδοξον καὶ δόξαν καὶ εὐκλειαν ἀθάνατον. Αὐτὰ ποὺ σᾶς γράφω, κ. Πρωθυπουργέ, δὲν σᾶς τὰ γράφω μόνος, εἶναι εὐτυχῶς καὶ ἄλλοι πολλοὶ Ἕλληνες χριστιανοί, τοὺς ὁποίους ὡς Πνευματικὸς Πατὴρ ἀντιπροσωπεύω καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν πάντες ὁμοθυμαδόν, ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ γνώμῃ καὶ καρδίᾳ, νὰ ἐκδώσετε νόμον αὐστηρότατον κατὰ τῆς μυσταῆς βλασφημίας καὶ τῶν βλασφημιῶν καθὼς καὶ κατὰ τῆς ἀσέμνου ἀμφιέσεως τῶν γυναικῶν διὰ νὰ ἴδωμεν ἡμέρας ἀγαθὰς, νὰ ἴδωμεν τὴν πίστιν μας ὑψουμένην καὶ κραταιουμένην καὶ τὴν πατρίδα μας ἔνδοξον, τετιμημένην, εἰρηνικὴν καὶ εὐτυχισμένην.

Μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης

Ὁλως ὑμέτερος καὶ πρὸς Θεὸν ὑπὲρ ὑμῶν εὐχέτης διάπυρος Ἀρχιεπισκοπὴς Φιλόθεος Ζερβάκος καὶ πάντες οἱ φιλοῦντες τὸν Θεὸν τὴν ὁρθόδοξον ἀληθινὴν πίστιν καὶ τὴν γλυκυτάτην μας πατρίδα Ἑλλάδα.

Ἀρχιεπισκοπὴς Φιλόθεος Ζερβάκος

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ἀριθ. πρωτ. 119528

Ἀθῆναι τῇ 11-12-1962

Πρὸς

Τὸν Ὑφυπουργὸν τῶν Ἑσωτερικῶν

Ἐνταῦθα

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσωμεν ὑμῖν συνημμένως ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πανος. Ἀρχιεπισκοπῆς Φιλόθεου Ζερβάκου, δι' ἧς αἰτεῖται τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ βλασφημίας τῶν θείων κ.λ.π. καὶ νὰ παρακαλέσωμεν, ὅπως ἐξετάσετε τὰ ἀναφερόμενα καὶ ἐνεργήσητε ἀρμοδίως περὶ τούτων.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντής
Σ. ΚΟΝΤΑΣ

Κοιν)οις: Πανος. Ἀρχιμ. κ. Φιλόθεος Ζερβάκος
Ἱ. Κοινοβ. Μονὴ Ζωοδ. Πηγῆς Λαυγοβάρδας Πάρου

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΘΗΝΙΤΟΥ

Συνταχθεὶς ὑπὸ Γερμανοῦ ἱεροδιακόνου Λαυριώτου.

Ἡ δὴ ἐκδίδεται ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι ὑπὸ Γ. Π. Α. μετὰ διορθώσεων, προσθηκῶν καὶ παρατηρήσεων ἱστορικῶν, κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν (1).

1. Ἀθανάσιος ὁ κτήτωρ	961 - 1003	30. Γεννάδιος	
2. Ἀθανάσιος ἕτερος	1030	31. Γεράσιμος Α΄.	1086
3. Ἀθανάσιος »	1065	32. Γεράσιμος Β΄.	1318
4. Ἀθανάσιος »		33. Γεράσιμος Γ΄.	1669 - 70
5. Ἀθανάσιος »	1538 - 40	34. Γεράσιμος Δ΄.	1708 - 16
6. Ἀθανάσιος »	1682 - 83 - 1708	35. Γεράσιμος Ε΄.	1766
	[ἐκ Μυκόνου]	36. Γεράσιμος ΣΤ΄.	
7. Ἀθανάσιος »	1733	37. Γερβάσιος	1676
8. Ἀθέριος	1772	38. Γερμανδς Α΄.	1631 - 37
9. Ἀγαθάγγελος	1661 - 62	39. Γερμανδς Β΄.	1663 - 64
10. Ἀκάκιος	1348	40. Γερμανδς Γ΄.	1680
11. Ἀμβρόσιος		41. Γερμανδς Δ΄.	
12. Ἀνανίας	1743 - 67	42. Γερρόντιος	1552 - 60
13. Ἀνθιμος	1518 - 39	43. Γεώργιος	
14. Ἀνθιμος ἕτερος	1657	44. Γρηγόριος Α΄.	
15. Ἀνθιμος »	1694	45. Γρηγόριος Β΄.	1393
16. Ἀντώνιος	1004(;)·	46. Γρηγόριος Γ΄.	1473 - 76
17. Ἀρσένιος	1726	47. Γρηγόριος Δ΄.	1713 - 14+36 ἐκ [Μυκόνου]
18. Αὔξέντιος		48. Γρηγόριος Ε΄.	1638
19. Αὔξέντιος ἕτερος		49. Γρηγόριος ΣΤ΄.	1677 - 78 - 85
20. Βαβλάμ	1162	50. Γρηγόριος Ζ΄.	1760 - 75 Συμυρ- [νατός]
21. Βασίλειος		51. Δαβὶδ Α΄.	1399
22. Βενιαμὴν	1709 - 18	52. Δαβὶδ Β΄.	1498
23. Γαβριήλ Α΄.	1693	53. Δανιήλ Α΄.	1445
24. Γαβριήλ Β΄.	1754	54. Δανιήλ Β΄.	1493 - 1502
25. Γαβριήλ Γ΄.		55. Δανιήλ Γ΄.	1609
26. Γαβριήλ Δ΄.		56. Δανιήλ Δ΄.	1632 - 51
27. Γαλακτίων Α΄.	1689 - 90	57. Δανιήλ Ε΄.	1674 - 86
28. Γαλακτίων Β΄.		58. Διονύσιος Α΄.	1581
29. Γεδεών	1775	59. Διονύσιος Β΄.	1622
		60. Διονύσιος Γ΄.	1686 - 88
		61. Διονύσιος Δ΄.	1709 ἐκ Νκαύσης
		62. Διονύσιος Ε΄.	1712 ἐκ Ζαγοράς

1) Πρώτιστοι Ἡγούμενοι τῆς Λαύρας ἀναφέρονται εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου οἱ ἑξῆς: Ἀντώνιος, Εὐστράτιος, Θεόκτιστος.

Ἐν δὲ χρονολογουμένοις ἐγγράφοις, Θεοδόρητος 1013, Εὐστράτιος 1018, Κόνων 1033-1035.

63. Διονύσιος ΣΤ'.	1744 - 71	104. Ἰωνᾶς Β'.	1711
64. Δοσίθεος Α'.	1509 - 32	105. Ἰωσήφ Α'.	Ἀρχιερεὺς
65. Δοσίθεος Β'.		106. Ἰωσήφ Β'.	1699 ἐκ Χίου
66. Δωρόθεος Α'.	1461 - 81	107. Ἰωσήφ Γ'.	1645 - 57
67. Δωρόθεος Β'.	1707	108. Ἰωσήφ Δ'.	1667 - 68
68. Εὐθύμιος Α'.	1384	109. Ἰωσήφ Ε'.	1703 - 4 ἐκ Τήνου
69. Εὐθύμιος Β'.		110. Καλλίνικος	1707 - 8
70. Εὐστράτιος Α'.	1011 - 18	111. Κάλλιστος	1628
71. Εὐστράτιος Β'.		112. Κόνων Α'.	1033+35
72. Ἐφραίμ	1752	113. Κόνων Β'.	
73. Ἡλιοῦ	1663	114. Κυπριανὸς Α'.	1520 - 48
74. Ἡσαΐας	1737 - 38	115. Κυπριανὸς Β'.	1768
75. Θεοδόσιος Α'.		116. Κύριλλος	1770
76. Θεοδόσιος Β'.		117. Λαυρέντιος	1734
77. Θεόδουλος	1572 - 81	118. Λεόντιος	1653 - 54
78. Θεοδώρητος	1013	119. Μακάριος Α'.	Μητροπ. Θεσ)νίκης
79. Θεόδωρος	1085+1116	120. Μακάριος Β'.	1541
	Κε- [φαλᾶς	121. Μακάριος Γ'.	1720 - 29 ἐκ Τήνου
80. Θεόκλητος	1765	122. Μακάριος Δ'.	1761 - 74
81. Θεόκτιστος		123. Μακάριος Ε'.	
82. Θεοφάνης Α'.	1420 - 28	124. Μαλαχίας Α'.	1427 - 41
83. Θεοφάνης Β'.	1568 - 85	125. Μαλαχίας Β'.	1664 - 65
84. Θεοφύλακτος	1102	126. Μάρκος	
85. Θωμᾶς		127. Ματθαῖος	1748
86. Ἰάκωβος Α'.	1102	128. Μελέτιος Α'.	1518 - 46
87. Ἰάκωβος Β'.	Πρικανᾶς	129. Μελέτιος Β'.	1655 - 56
88. Ἰγνάτιος Α'.	1316	130. Μητροφάνης Α'.	1583
89. Ἰγνάτιος Β'.	1560 ἐκ Σκύρου	131. Μητροφάνης Β'.	1681
90. Ἱερεμίας	1699 - 1700	132. Μητροφάνης Γ' ὁ λογιώτατος	
91. Ἱερόθεος Α'.	1671 - 72	133. Μισαήλ	1649 - 60
92. Ἱερόθεος Β'.	1694	134. Μιχαήλ Α'.	
93. Ἰσαάκ Μητροπολ. Θεσ)νίκης		135. Μιχαήλ Β'.	
94. Ἰωακείμ Α'.	1722	136. Ναθαναήλ	1648
95. Ἰωακείμ Β'.		137. Νεῖλος Α'.	1503 - 13
96. Ἰωάννης Α'.	1060	138. Νεῖλος Β'.	
97. Ἰωάννης Β'.		139. Νεόφυτος Α'.	1442
98. Ἰωάννης Γ'.		140. Νεόφυτος Β'.	1458+77+89
99. Ἰωαννίκιος		141. Νεόφυτος Γ'.	1692
100. Ἰωάσαφ Α'.	1536 - 56	142. Νεόφυτος Δ'.	
101. Ἰωάσαφ Β'.	1734	143. Νεόφυτος Ε'.	
102. Ἰωάσαφ Γ'.	1745	144. Νήφων Α'.	1300 Πατρ. Κων)
103. Ἰωνᾶς Α'.	1665 - 67		

	[πόλεως 1300 ¹⁾]	179. Φιλίθεος Β'.	1694 - 1732
145. Νήφων Β'.	1486 - 1511	180. Χρύσανθος	
146. Νήφων Γ'.			
147. Νήφων Δ'.			
148. Νικήτας			
149. Νικηφόρος Α'.	1030		
150. Νικηφόρος Β'.	1769		
151. Νικηφόρος Γ'.	1153+54		
152. Νικηφόρος Δ'.	1685 - 86		
153. Νικόδημος	1722		
154. Νικόλαος	1089		
155. Παγκράτιος	1706		
156. Παῖσιος Α'.	1505		
157. Παῖσιος Β'.	1553 - 54		
158. Παῖσιος Γ'.	1620		
159. Παῖσιος Δ'.	1748		
160. Παρθένιος Α'.	1625		
161. Παρθένιος Β'.	1696 - 97		
162. Παρθένιος Γ'.	1721 - 22		
163. Παρθένιος Δ'.	1759		
164. Παῦλος Α'.	1526		
165. Παῦλος Β'.			
166. Ραφαήλ	1668 - 59		
167. Σάββας Α'.	1651		
168. Σάββας Β'.	1674		
169. Σεραφίμ	1772		
170. Σέργιος			
171. Σίμων	1451 - 53		
172. Συμεών Α'.	1460		
173. Συμεών Β'.			
174. Συμεών Γ'.			
175. Τιμόθεος	1719 - 20 ἐκ Σκύρου		
176. Τρύφων	1691 - 92		
177. Φίλιππος	1492		
178. Φιλίθεος Α'.	1340 - 47 ²⁾ Πα- [τρίάρχ. Κων]πόλεως		

Παρατηρήσεις ιστορικαί

¹⁾Ὡς γνωστόν, ἡ ἱερὰ καὶ σεβασμία αὕτη Μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας, ἰδρυθεῖσα κατὰ τὸν δέκκτον αἰῶνα (961) ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, τοῦ ἐκ Τραπεζοῦντος ἔλκοντος τὴν καταγωγὴν, δαπάναις τοῦ Αυτοκράτορος Νικηφόρου τοῦ Φωκά, διετήρησε τὸ κοινοδιακόν της καθεστῶς ἐπὶ τέσσαρας περίπου αἰῶνας, ὅποτε περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΔ' αἰῶνος μετατραπείσα μετὰ καὶ ἄλλων Μονῶν τοῦ Ἀθω εἰς ἰδιόρρυθμον, διετέλεσεν ὡς τοιαύτη ἐπὶ δύο περίπου αἰῶνας.

Κατὰ τὸ 1574 διὰ προτροπῶν καὶ ὑποδείξεων τῶν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας Σιλεβέστρου καὶ Κων]πόλεως Ἱερεμίου τοῦ Β', μετετράπη πάλιν εἰς κοινόνδιον μέχρι τοῦ 1763 περίπου (τὸ 1749 ἦν κοινόνδιον, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τινὶ ἐγγράφῳ), ἥτοι ἐπὶ δύο σχεδὸν αἰῶνας, ὅποτε καὶ αὖθις μετετράπη εἰς ἰδιόρρυθμον, διατελοῦσα ὡς τοιαύτη ἄχρι σήμερον (Μάρτιος 1963), ἥτοι ἐπὶ δύο αἰῶνας.

Εἰς τέσσαρας περιόδους δύναται νὰ διαιρεθῇ ὁ βίος τῆς γεγραμῆς Λαύρας:

Περίοδος πρώτη, αἰὼν Ι' (961) - ΙΔ' κοινόνδιος οὖσα ἡ Μονή. Περίοδος δευτέρα, αἰῶν ΙΔ' - ΙΣΤ' (1574) ἰδιόρρυθμος ἐπὶ δύο αἰῶνας. Περίοδος τρίτη, αἰὼν ΙΣΤ' (1574) - ΙΗ' (1763) κοινόνδιος ἐπὶ δύο αἰῶνας. Περίοδος τετάρτη, αἰὼν ΙΗ' (1763) - Κ' (1963) ἰδιόρρυθμος ἐπὶ δύο αἰῶνας. Ἡδὴ διανύει τὴν τετάρτην περίοδον.

Κατὰ τὰς περιόδους, καθ' ἃς διετέλει ἰδιόρρυθμος ἡ Μονὴ καὶ μὴ ἔχουσα φυσικὰ Ἠγούμενον, ἐλέπομεν ἐν τούτοις εἰς ἐπιγραφὰς καὶ εἰς διάφορα ἐγγράφα νὰ ὑπογράφωνται ὡς Ἠγούμενοι διάφορα πρόσωπα. Δὲν ἦσαν ὅμως κατ' οὐσίαν Ἠγού-

1) Οὗτος ἦν ἐκ Βερροίας, χειροτονηθεὶς Μητροπολίτης Κυζίκου καὶ τὸ 1314 Πατριάρχ. Κων]πόλεως. Μ. Γεδεὼν Πατρ. πίνακες.

2) Τὸ 1347 ἐχειροτονήθη Μητροπολίτης Ἡρακλείας. Τὸ 1354 - 55 ἐξελέγη Πατριάρχης Κων]πόλεως τὸ α'. καὶ τὸ 1364 - 76 τὸ β'. Τὸ 1376 ἀπεβίωσε (Μ. Γεδεὼν Πατρ. πίνακες).

ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἀνέκαθεν ὁ ἄνθρωπος ἐπόθησε νὰ ζήσῃ ἐπὶ τῆς γῆς εὐτυχῆς. Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐμφανίσεώς του εἰς τὸν πλανήτην μας ἠοράθη νὰ διακαίεται ὑπὸ τοῦ πόθου τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας. Εἶναι ἡ εὐτυχία κάτι τὸ ἀπόλυτον ἢ μήπως ἔχει σχετικὴν ἀξίαν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ βίῃ; Ἡ ἀλήθεια εἶναι, πῶς ἡ εὐτυχία ἀποτελεῖ ἀγαθὸν ἀνέφικτον καὶ ἡ παῖρα τῆς ζωῆς μᾶς διδάσκει, ὅτι, ὅσον καὶ ἂν προσπαθήσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ τὴν κατακτήσῃ, οὐδέποτε τὴν φθάνει, οὐδέποτε τὴν

μενοί, ἀλλὰ Προεστώτες, ἀφοῦ ἄλλως τε καὶ ὁ Ἐκκλησιάρχης καὶ ὁ Δικαῖος καὶ ὁ Σκευοφύλαξ ὑπεγράψαντο ὡς Ἑγούμενοι. Τοῦτο ἐξέγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὰς περιόδους ταύτας δρᾶται ἐν διαφόροις χρονολογουμένοις ἐγγράφοις συχνή, συχνότατη ἀλλαγὴ ὀνομάτων Ἑγουμένων, γνωστοῦ ὅντος, ὅτι οἱ Ἑγούμενοι ἦσαν ἱερόδοξοι, ἐκ τῶς ἐλαχίστης ἐξουσίας. Οὕτως ἐμφανίζονται κατὰ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔτος (τὸ 1518) τρεῖς διάφορα ὀνόματα Ἑγουμένων (Παῖσιος, Ἀνθίμος, Μελέτιος 1518). Ὁμοίως καὶ κατὰ τὸ 1651 (Δανιήλ, Σάββας, Ἰωάσαφ) καὶ τὸ 1722 (Παρθένιος, Νικόδημος, Ἰωακείμ).

Τοιούτων ὀνομάτων συλλογὴν κατήρτισεν ὁ μακαρίτης Γέρον Γερμανὸς ἱεροδίακονος Λαυριώτης, οὗ πολλοῦ λόγου ἀξίαν, καθόσον δὲν ἦσαν πάντες Ἑγούμενοι, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω. Ἐκ δὲ τῶν διατελεσάντων πράγματι Ἑγουμένων κατὰ διαφόρους χρόνους καὶ καιροὺς, καθ' ὅλην τὴν μακρὰν περίοδον τοσούτων αἰώνων, πλείστοι ὅσοι τοιοῦτοι παρέμειναν ἄγνωστοι εἰς ἡμᾶς.

Γέρον Παντελεήμων Λαυριώτης

καθιστᾷ κτῆμά του. Καὶ διερωτώμεθα: εἰς τί ἔγκειται ἡ εὐτυχία ἂν ὄχι ἢ ἀπόλυτος τοῦλάχιστον ἢ σχετικὴ; μήπως ὁ πλοῦτος, τὰ ἀξιώματα, ἡ δόξα, ἡ μόρφωσις, ἡ περιουσία, ἡ ἀπόκτησις ὕλικων ἀγαθῶν, δύνανται νὰ καταστήσουν τὸν ἄνθρωπον εὐτυχῇ; Τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, διότι ἐκ τῆς ζωῆς πραγματικότητος διαπιστοῦμεν, πῶς οἱ τίτλοι, ἡ κατὰ κόσμον εὐδοξία, ἡ συσώρευσις ματαίων ἀγαθῶν οὐδαμῶς δύνανται νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν.

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἱκανοποιεῖτο μὲ τὰ πρόσκαιρα καὶ ἐφήμερα ἀγαθὰ, οὐδέποτε ὁ Νέρων θὰ ἠτύοκτόνει οὔτε ἐπίσης καὶ ὁ Σενέκας, ἀλλ' οὔτε καὶ πλείστοι ἄλλοι ἄνδρες, οἵτινες ἐτύγχανον μεγίστης κοινωνικῆς ὑπολήψεως καὶ ἦσαν κάτοχοι πολλῶν ὕλικων ἀγαθῶν θὰ κατέληγον εἰς τὴν ἀπόγνωσιν, τὴν ἀπαισιοδοξίαν, τὸν ἠθικοπνευματικὸν μαρασμόν, τὴν κατὰπτωσιν, τὴν αὐτοκτονίαν.

«Δὲν ὑπάρχει ἄλλη εὐτυχία παρὰ μία μόνον τὸ καθῆκον» (sylva). Πολὺ σοφὴ σκέψις καὶ ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος.

«Ἐὰν ἡ ψυχὴ εἶναι ἐν καλῇ καταστάσει ἔχεις πᾶν ὅ,τι πρέπει διὰ νὰ εἶσαι εὐτυχῆς» (Πλαῦτος) Ἴδου ἡ γνώμη ἐτέρου σοφοῦ.

«Ἡ εὐτυχία μᾶς τρυφερὰς καρδίας ἀυξάνει ἀπὸ ὅ,τι ἀφαιρεῖ ἐκ τῆς δυστυχίας τῶν ἄλλων». J. Pelil jeun. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθέντων γνωμικῶν, τὰ ὅποια κρύπτουν βαθεῖας ἀληθείας, ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ εὐτυχία ἔγκειται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος, εἰς τὴν διατήρησιν

ψυχικῆς γαλήνης προερχομένης ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀγαθοῦ, εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ πλησίον καὶ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν ὑψηλῶν καὶ εὐγενῶν ἰδεωδῶν. «Ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι οὔτε ἐντός μας οὔτε εἰς τὸν ἔξω κόσμον, εἶναι ἡ ἔνωσις μὲ τὸν Θεόν» διακηρύττει ὁ Πασκάλ. Οὗτος ἀνέρχεται ὑψηλότερον τῶν ἄλλων καὶ θεωρεῖ τὴν θέωσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ μέχρι τοῦ Θεοῦ, ὡς εὐτυχίαν. Μόνον τότε ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται χαράν, γαλήνην καὶ ἱκανοποίησιν, ὅταν αἱ πράξεις του καὶ αἱ ἐνέργειαι του εἶναι σύμφωνα πρὸς τὸν ἡθικὸν νόμον.

Μόνον τότε ὁ ἄνθρωπος ἀπολαμβάνει εὐτυχίας, ὅταν προσπαθῇ νὰ καθίσταται εὐεργετικὸς παράγων ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ὅταν προσαρμόζῃ τὴν ζωὴν του πρὸς τὸ θεῖον θέλημα.

«Οἱ βαθμοὶ τῆς εὐτυχίας συμβαδίζουν μὲ τοὺς βαθμοὺς τῆς ἀρετῆς, ἐπομένως ὁ ἐνάρτεος τὸν βίον εἶναι καὶ εὐτυχής» Morris.

Τοῦτο δυνάμεθα κάλλιστα νὰ ἴδωμεν παρατηροῦντες τὴν ζωὴν τῶν συνανθρώπων μας.

Οἱ χρηστοὶ καὶ ἐνάρτεοι πάντοτε εἶναι εὐτυχεῖς. Τὸ μείδιμα δὲν λείπει ἀπὸ τὰ χεῖλη των.

Καὶ εἰς τὰς θλίψεις ἀκόμη ἔχουν χαράν, διότι οὔτε ἡ στέρξης τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν οὔτε ἡ φυλακὴ οὔτε ἡ ἀσθένεια οὔτε τὸ πένθος τοῦ θανάτου, δύνανται νὰ μειώσουν ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον τὴν χαράν τοῦ ἡθικῶς καὶ ἀξιοπρεπῶς διαβιοῦντος ἀνθρώπου. Ὁ χρηστός, εὐσεβὴς καὶ ἔντιμος ἄνθρωπος βλέπει τὸ πᾶν ὑπὸ τὸ πρῶμα τῶν πνευματικῶν καὶ ἀθανάτων ἀγαθῶν, διὰ τοῦτο καὶ χαίρει. «Ἐὰν ἡ διάνοια

καλῶς ἡμῖν ἢ κατεσκευασμένη, καὶ μυροὶ πανταχόθεν ἐγείρονται χειμῶνες ἐν γαλήνῃ καὶ λειμῶνι καθευδόμεθα διὰ παντός» θέτομεν ὡς ἐπισφράγισμα τῶν λεγομένων ὑφ' ἡμῶν ἀξιοπρόσεκτον λόγιον τοῦ χρυσορρήμονος Ἰωάννου, ἵνα καταδείξωμεν, ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος μόνος του δημιουργεῖ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν δυστυχίαν του ἀναλόγως τοῦ βίου, ὃν διάγει καὶ τῶν ἡθικῶν ἀρχῶν καὶ ἀντιλήψεων, ἃς κέκτεται.

E. M

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

«Χαίρω ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου»

Παῦλος

Πειρασμός εἶναι χαλκεῖον,

ποῦ μπορεῖ νὰ πῇ κανεῖς,

ὅτι νεῦρα χαλυβδώνει,

εἰς εὐγένειαν ψυχῆς.

Πολλάκις στὸν ἀγιασμόν

συμβάλλει κι' ὁ ἐχθρὸς ἡμῶν.

Πειρασμός ὅταν σοῦ ἔλθῃ,

μὴ τὸν διώξης διατί,

δοιμάζει σὰν τὸ αἷμα

ὅταν τῆς καρδιᾶς διωχθῇ.

Οἱ πειρασμοὶ ἃ, εἰν' χαρά;

κι' ἔχι, ὡς λέγουν, συμφορά.

Πειρασμός ὅταν σοῦ ἔλθῃ,

μὴ τρομάξεις μὴ κρυφθῇς,

κάμε τέπο νὰ περάσῃ,

νικητῆς γιὰ νὰ φανῇς.

Ὁ πειρασμός εἶναι θρασύς,

ἀλλὰ νὰ μὴ τὸν φοβηθῇς.

Πειρασμός εἶναι σπουδαῖος,

ὅταν ἔλθῃ μοναχός,

γιατί ὅταν τὸν καλέσῃς

θάτε ὁ ἴδιος αὐτός.

Οἱ πιστοὶ τὸν καρτεροῦν,
κι' ὕστερα νὰ τοῦ ριχτοῦν.

Εἰς τὸ σχῆμα τοῦ Ἀγγέλου
ἔρχεται πολλὰς φορὰς
διὰ νὰ σ' ἐξαπατήσῃ
καὶ νὰ φέρῃ συμφορὰς.

Ἔχομεν παραδείγματα
καὶ ἄπειρα παθήματα.

Ὅταν σὺ θὰ τὸν καλέσῃς,
σύμμαχός σου θὰ γενῇ,
καὶ μακρὰν ὁ ἄγγελός σου,
τότε σοῦ θὰ ἀποστῇ.

Δὲν θὰ κληθῇ, καὶ ἂν ἐρθῇ,
τὴν πόρτα μας θὰ ῥῥῃ κλειστή.

Ὅταν σὺ τὸν προσκαλέσῃς,
στὸ πλευρὸ σου θὰ ῥεθῇ,
καὶ σταυτί σου θὰ νὰ κλίνῃ.
χαίρε φίλε θὰ σοῦ πῇ.

Αὐτὸ ποθεῖ ὁ πειρασμός,
ἄλλ' ἄς τοῦ μείνῃ στοχασμός.

Τὸν ἄγγελό μου ν' ἀποστῇ,
ποτὲ ποτὲ τοῦ δὲν θὰ ἴδῃ.

Πλάτων Στωϊκίδης - Λάρισα

“Ω ΓΛΥΚΥ ΜΟΥ ΕΑΡ,,

«Θεῖον συνεχίει, ἡ πάνταγνός σου Μήτηρ,
σοῦ Λόγε νεκρωθέντα». (Ὑμνος)

Γλυκύ μου Ἐαρ ἀνθρό, ὦ! φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου!
κλαίω θρηνηῶ σπαράσσομαι, τέκνον μονάκριδόν μου.
Γλυκύτατέ μοι Ἰησοῦ, τὸ φῶς τῆς οἰκουμένης,
ἀκουσον θρήνους μητρικούς, καρδίας πονεμένης.
Θλίψις τοξεύει τὴν ψυχὴν, ρομφαία τὴν καρδίαν,
Υἱέ μου ποθεινότατε, στήν ἄδικον παιδείαν.
Ὡς αἰετὸς χρυσόπτερος, ἐξ οὐρανοῦ κατέβης,
καὶ ὡς κακοῦργος μὲ σταυρὸ, στὸν Γολγοθᾶ ἀνέβης.
Λαμπρὸ ἀστέρι τ' οὐρανοῦ, ρόδον τοῦ παραδείσου,
Ποῦ τὰ ὠραῖα κάλλη σου καὶ ἡ γλυκεῖα μορφή σου;
Σὲ στόλιζα σὲ κτένιζα
ὡς βρέφος στήν ἀγκάλη,
τώρα σὲ βλέπω στὸν Σταυρὸν
μ' ἀκάνθας στὸ κεφάλι!
Τέκνον κανεῖς δὲν βρέθηκε ποῦχες εὐεργετήσῃ.
στὸ ἄδικον κριτήριο, νὰ σὲ ὑπερασπίσῃ!
Ποῦ εἶναι οἱ ἀπόστολοι καὶ τόσοι μαθηταί σου; (70)
ὅλοι σὲ ἐγκατέλειψαν καὶ οἱ ἀκροαταί σου!
Καὶ οἱ πεντακισχίλιοι, ἀγνώμονες φανήκαν,
στήν ἔρημον τοὺς χόρτασες, στήν δίχην δὲν βρεθῆκαν;
Ποῦ εἶναι τέκνον οἱ τυφλοί, ποῦ ἔδωκες τὸ φῶς τους;
τόσοι λεπροὶ καὶ ἀσθενεῖς, ποῦ ἤρουν ἰατροὺς τους;
Ἡ πονηρὰ συναγωγὴ, ἀρχόντων ἡ μανία,
σὲ θάνατον σ' ἐδίκασε, δεσμὰ καὶ τυραννία.

Μὲ τὴν χολὴν ἐπέκραναν, τὰ θεϊκά σου χεῖλη,
οἱ ἄγριοι αἱμοχαρεῖς, οἱ λυσσαλέοι σκύλοι.
Ἦ πύρα τῆς καρδίας μου καὶ τῆς ψυχῆς ὁδύνη,
στὰ φλογισμένα χεῖλη σου, γλύκα, δροσιὰ νὰ γίνῃ!
Τὰ δάκρυά μου ὡς κρουνοί, ροδόσταγμα νὰ γίνουν,
Τὸ πληγωμένο σῶμά σου καὶ χεῖρας σου νὰ πλύνουν.
Θρηνῶ τὰ πάθη σου Ὑιέ, τὴν ἀκριβῆ ζωὴν σου,
τὴν ὕβριν, χλεύην, ἐμπτυσμούς, δαρμούς καὶ τὴν σφαγὴν σου.

Ἦ μάννα κλαίει καὶ θρηνεῖ
μὲ πόνον τῆς καρδίας,
κλαίει καὶ ἡ Μαγδαληνὴ
μετὰ τῆς συνοδείας.

Σιμὰ στὸν τίμιον Σταυρόν, ἴσταται ἡ Παρθένος,
καὶ ἔνθεν φίλος μαθητῆς, πολυαγαπημένος.
Στρέφει τὸ βλέμμα ὁ Χριστὸς καὶ λέγει στὴν μητέρα:
(μόλις ἤκουετο φωνή, στὴν μαύρην ἀτμοσφαῖρα).
Μὴ κλαίῃς μήτηρ μου ἄγνή, ποῦ ἡ πνοή μου σβύνει,
Τοῦ οὐρανοῦ μου Πατρός, τὸ θέλημα ἄς γίνῃ.
Τὸν Ἰωάννην μαθητὴν ἀφήνω σύντροφόν σου,
νὰ σ' ἔχῃ ὡς μητέρα του, καὶ οὐ ὥσάν υἱόν σου.
Παῦσον τοὺς θρήνους καὶ δαρμούς, ἔχε παρηγορίαν,
ὁ θάνατός μου προξενεῖ, τοῦ κόσμου σωτηρίαν.
Νεκρὸς τοῦ ἄδου τὰ δεσμὰ κατέρχομαι νὰ λύσω,
τὴν τρίτην θὰ ἀναστηθῶ, νὰ σὰς χαροποιήσω.

Ὁ Ἰησοῦς ψυχορραγεῖ
τοῦ κόσμου τὸ στολίδι
μὲ μιὰ φωνή: Τετέλεσται!
τὸ πνεῦμα παραδίδει.

Ἦ Παναγία δέρνεται, λιποθυμεῖ καὶ πίπτει,
Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ροδόσταγμα τῆς ρίπτει.
Βροντοῦν ἀστράφτουν οὐρανοί, πᾶσα ἡ γῆ ἐσεισθή,
τὸ καταπέτασμα ναοῦ, εἰς δύο ἐχωρίσθη.
Τ' ἀστέρια σβύνουνε δειλά, ὁ ἥλιος μαυρίζει,
Τὰ δένδρα κλίνουν τὶς κορφές, ὁ οὐρανὸς δακρύζει.
Τέκνον μου σὲ ἐθρήνησα νεκρὸν καὶ πληγωμένον,
εἶθε νὰ σὲ ἀξιωθῶ, νεκροαναστημένον!
Ὅσοι τιμοῦν τὰ πάθη σου, τηροῦν τὰς ἐντολάς σου,
στοῦ Παραδείσου τὴν χαράν, νὰ εὗρεθον κοντὰ σου. (Γένοιτο)

Πρὸ τοῦ τιμίου σου Σταυροῦ
Χριστέ μου, δάκρυ χύνω,

Λουκά Μαλτέζου Μοναχού

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΨΙΣΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΧΑΡΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 42)

Ἐτέρα αἰτία τῆς αἰσθήσεως τῆς ὑψίστης πνευματικῆς χαρᾶς, εἶναι καὶ ἡ ἐλπὶς διὰ τὰ ἀγαθὰ τὰ πνευματικά, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποκτήσωμεν ἐν ἐλπίδι χαίροντες (Ρωμ. ιβ' 12). Ὁ ἀναβάς εἰς ὕψος πνευματικὸν χαίρει διὰ τὸν ἑαυτὸν του, δι' ὅσα πνευματικά ἀγαθὰ ἀπέκτησεν. Ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους, ὅταν αὐτοὶ ἐπιδιώκουν καὶ ἀποκτοῦν πνευματικά καὶ ὕλικά ἀγαθὰ. Τέλος ἡ καθαρὰ καὶ ὑψηλότης χαρὰ πηγάζει, ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Ὁ Θεὸς δίδει εἰς ἡμᾶς τὴν χαρὰν τῆς ἀγάπης. Ἡ χαρὰ τὴν ὁποίαν δίδει εἰς ἡμᾶς, δὲν ἔχει ὄρια, καθόσον εἶναι ἀπειρος. Διὰ τὴν ἱκανοποιήσωμεν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς χαρᾶς, ἀπολαμβάνομεν ὅλην τὴν ἐν Χριστῷ μακαριότητα. Πάντως γενικῶς ἡ ἀπολαμβανομένη ὑψίστη πνευματικὴ χαρὰ, χορηγεῖται κυρίως διὰ τῆς προσευχῆς.

Ἡ ὑψίστη πνευματικὴ χαρὰ γίνεται αἰσθητή, ὡς εἴπομεν, ἐκ τῆς εὐεξίας τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σώματος. Καὶ ἡ μὲν εὐεξία τοῦ πνεύματος τελειοῦται διὰ τῆς λήψεως καὶ παροχῆς τῶν καρπῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀγάπης, χαρᾶς, εἰρήνης, μακροθυμίας, χρηστότητος, ἀγαθωσύνης, πίστεως, πραότητος καὶ ἐγκρατείας. Ἐτι δὲ καὶ διὰ τῆς ὁμαλῆς καὶ ἀρμονικῆς συνεργασίας τῶν πέντε δυνάμεων τῆς ψυχῆς.

Αἰσθήσεως, νοός, διανοίας, φαντασίας καὶ δόξης. Τοῦ δὲ σώματος διὰ τῆς ὡς ἄνω εὐεξίας τοῦ πνεύματος, ἐνεκεν τῆς ἀλληλουχίας καὶ ἀλληλοεπιδράσεως ἀναμεταξύ αὐτῶν. Καθὼς καὶ διὰ τῆς ἐνώσεως, Θεοῦ, ψυχῆς καὶ σώματος, ἔτι δὲ καὶ διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ὄρων τῆς ὑγιεινῆς.

Καὶ ἐν μὲν τῇ ψυχῇ ἡ πνευματικὴ χαρὰ ἐκδηλοῦται διὰ τῆς ἐνώσεως αὐτῆς μετὰ τοῦ Ἁγίου Θεοῦ καὶ ἐκ τῆς λήψεως θείων δωρεῶν καὶ χαρισμάτων πνευματικῶν. Ἐν δὲ τῷ σώματι διὰ ἀνοσίας, κανονικῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ὑπερεντάσεως καὶ αἰσθήσεως αὐλότητος, καθὼς ἀναγράφει ὁ ἅγιος Μακάριος, ὅτι ὁ τοιοῦτος (τέκνον Θεοῦ) δὲν αἰσθάνεται, ἐὰν περιβάλλεται σῶμα. Ἐπίσης γίνεται ἡ ἐκδήλωσις αὐτῆς δι' αἰσθήσεως σαρκικῶν ἡδονῶν καὶ ἀναπαύσεων πνευματικῶν, ὅπως ἀντιθέτων πρὸς τὰς αἰσθανομένας ἐκ τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας καὶ ἀπολαύσεως. Αἱ σαρκικαὶ αὗται ἐπιθυμίαι καὶ ἀπολαύσεις, ἔχουσι παραχωρηθῆ πρὸς τιμωρίαν καὶ ὄχι πρὸς χαρὰν, ὅπως ἐνθυμῆται ὁ ἄνθρωπος καὶ λυπῆται διὰ τὴν γενομένην παρακοὴν αὐτοῦ. Ἦδη διὰ τῶν σαρκικῶν αὐτῶν πνευματικῶν ἡδονῶν, ἀποκαθίσταται ἡ δικαία κληρονομία τῆς κατὰ Θεὸν ζωῆς, ἀντὶ τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς παρακοῆς.

τὸν ρυπαρὸν χιτῶνα μου
ὁ δοῦλός σου νὰ πλύνω!

Εἰς δόξαν τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν σταυρωθέντος καὶ ἀναστάντος Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εὐσεβῶς ἀνατίθεται.

Ὁ ταπεινὸς Ἱερεὺς - Οἰκονόμος
Βασίλειος Μπάμιας
Μέρικα - Μυτιλήνης

Ἡ πνευματικὴ χαρὰ ἐπιτείνεται καὶ διὰ τῆς νεκρώσεως καὶ ἀφανισμοῦ τῶν ποι- νῶν τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας. Ἦτοι τοῦ φόβου, τῆς ἐντροπῆς, τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας καὶ ἐν γένει τοῦ ἡθικοῦ καὶ φυσικοῦ κακοῦ.

Αὕτη μεταδίδεται ὑπὸ τῶν καταστάν- των υἱῶν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους· περισσότερον ὅμως καὶ ἐν- τονώτερον εἰς τοὺς διατηροῦντας καὶ ἔ- χοντας ἀναμεταξὺ αὐτῶν ἰσχυροτέρους πνευματικοὺς δεσμοὺς καὶ σχέσεις. Μετα- δίδεται κυρίως διὰ τῆς ὁψεως, ἥτοι τοῦ αἰσθητηρίου τῆς ὁράσεως, τὸ ὅποιον εἶ- ναι τὸ κάτοπτρον τῆς ψυχῆς. Ἀσθενέστε- ρον δὲ διὰ τοὺς εἰς μακρὰν εὐρισκομένους, διὰ τῆς ἀναμνήσεως καὶ μνήμης.

Διὰ τὴν κατὰκτησιν τῆς ὑψίστης πνευ- ματικῆς χαρᾶς, εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμωμεν ἀρχὴν μὲ βοηθήματα, τὸν φόβον τοῦ Θε- οῦ, τὴν ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ, κα- τὰ τὰς ὑποδείξεις καὶ μεθόδους τῶν συγ- γραμμάτων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησί- ας, καὶ νεωτέρων τῆς καθ' ἡμᾶς ἐποχῆς, ἀκολουθούντων τὴν πορείαν καὶ τὰς με- θόδους αὐτῶν. Ἔτι δὲ καὶ διὰ τῆς ἀνα- γνώσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῶν γνώσεων καὶ τῶν πορισμάτων τῆς χριστιανικῆς Ψυχο- λογίας, Ψυχιατρικῆς, Φιλοσοφίας, Λογι- κῆς καὶ ἐν γένει παντὸς βιβλίου καὶ πε- ριοδικοῦ, ἅτινα διὰ τῆς ἐρεῦνης καὶ Χρι- στιανικῆς ἐξετάσεως συντελοῦν καὶ βοη-θοῦν εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς ὑψίστης χριστιανικῆς χαρᾶς. Διὰ τὴν ἀπόκτησιν ταύτης θέλει ἀπαιτηθῇ εὐγενὴς προσπά-θεια, βία, πάλη, ἀγών, κόπος, μόχθος, ἅτινα θέλουσι παύσει καὶ τελειώσει, ὅταν ἡ ψυχὴ καταστῇ ἀξία τῆς ἐπισκιάσεως τῆς Χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος, δι' ἧς θέλουσι, γίνονται, καὶ ἐπιτελοῦνται ἀβιά-στως, ἀκόπως, ἀσφαλῶς, ταχέως. Τέλος αὕτη ἀνέρχεται εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν

καὶ ἔντασιν, καὶ γίνεται πλέον αἰσθητή, διὰ τῆς εισόδου τῆς ψυχῆς εἰς τὰ μυστή-ρια τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.

Ἡ ὑψίστη πνευματικὴ χαρὰ κατὰ τὴν παρούσαν ζωὴν γίνεται αἰσθητὴ ἀτελῶς. Πλήρως κατὰ τὴν μέλλουσαν ζωὴν, κατὰ τὸ «Μετὰ τῶν Ἀγίων ἀνάπαυσον Χριστὲ ὁ Θεός, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου· ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος».

Ὅπερ ἔστι τοῖς αἰσθητοῖς ἥλιος, τοῦ-το τοῖς νοητοῖς Θεός. (Ἰωάν. Δαμ. τ. β' σελ. 299).

Περαίνων τὴν ἐργασίαν μου καὶ σειρὰν ταύτην τὴν πνευματικὴν, ἄρξάμενος ἀπὸ Θεοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τελευτῶν, αἰσθανόμε-νος ἐν ἔμοι τὴν θείαν καύχησιν καὶ δό-ξαν, παραθέτω τὴν κάτωθι σχετικὴν πε-ρικοπήν. (Ἰωσήφ Βρυεν. Τομ. α' λόγ. β' σελ. 20).

«Θεὸς ἔμοι δόξα καὶ πλοῦτος καὶ καύ-χημα· Θεὸς τὸ γλυκύτατον καὶ ἡδιστον ὑ-πὲρ πᾶν πρᾶγμα· Θεὸς τὸ μελέτημα καὶ ἐντροφίημα τοῖς σωζομένοις χριστιανοῖς· Θεοῦ πνοὴ ἡ ψυχὴ μου· Θεοῦ πλάσμα τὸ σῶμά μου. Θεοῦ εἰμι ὅλος εἰκὼν. Θεοῦ θεὸς χάριτι γένος· θεόθεν μοι τὸ εἶναι, τὸ κινεῖσθαι· θεόθεν τὸ ἀναπνεῖν· θεό-θεν τὸ φθέγγεσθαι· Θεῷ καθ' ἐκάστην τὸ πνεῦμά μου παρατίθημι· Θεῷ τὰς εὐ-χὰς μου, ὅσαι ὦραι, προσάγω· Θεῷ καὶ ζῶ καὶ δουλεύω καὶ πάρειμι· Θεὸν τὸν μέγαν καὶ ἰσχυρὸν καὶ ζῶντα, πάροχον καὶ συλλήπτορα καὶ τελεστήν τῶν καλῶν εὐμοιρῶ. Θεὸν ἐπόπτην ὃν καὶ νοῶ καὶ λέγω καὶ πράττω καὶ πλουτῶ· Θεὸν κρι-τὴν φοβερὸν τῶν ἐν ἔμοι πεπραγμένων ἐκδέχομαι· καὶ πῶς λοιπὸν ἄρξομαι ἄλ-λοθεν τοῦ νῦν λόγου, ἀλλ' ἢ ἐκ Θεοῦ; Τοῖς μὲν γὰρ φυσικοῖς ἐκ τῶν καθ' ὅλου εἰκότως διὰ τὸ γινώριμον ἐπὶ τὰ καθ' ἑ-καστα ἡ ὁδός. Καὶ τοῖς ἐπιστημόσιν εὐ-

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Κατὰ παράφρασιν ὑπὸ Ε. Μ.

«Περὶ τοῦ μὴ δεῖ ἀφορᾶν εἰς τὴν τῶν ἀνθρώπων δόξαν ποιούντάς τι ἀγαθόν»

Εἰπέ εἰς ἐμέ, ἔνεκα τίνος καὶ διατὶ πτοεῖσαι διὰ τὸν ἔπαινον τῶν ἀνθρώπων; δὲν γνωρίζεις, ὅτι ὥσάν ἀκριβῶς σκιά καὶ ἐὰν ὑπάρχη κάτι εὐτελέστερον αὐτῆς, τοιουτοτρόπως ὁ ἔπαινος αὐτῶν ἐξαφανίζεται διασκορπισθεὶς εἰς τὸν ἄερα; ἄλλως τε, καὶ ἡ φύσις τῶν ἀνθρώπων εἶναι εὐπερίτρεπτος καὶ εὐμετάβλητος, καὶ οἱ ἴδιοι τῶρα μὲν ἐπαινοῦν, ἔπειτα δὲ κατακρίνουν τὸν ἴδιον· ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Θεοῦ ποτὲ δὲν ἤθελε συμβῇ αὐτό.

Ἄς μὴ εἴμεθα λοιπὸν ἀνόητοι καὶ ἄς μὴ ἀπατῶμεν ματαίως τοὺς ἑαυτοὺς μας.

λόγως ἐκ τῶν τεχνικῶν δυνάμεων ἐπὶ τὰς ἐπιστήμας ἢ ἄνοδος.

Ἐμοὶ δὲ ταύτας παρωσαμένῳ τὰς μεθόδους μακράν, οὐκ ἀπὸ τῆς κτίσεως ἐπὶ τὸν κτίστην ὁ λόγος, καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν κτίσιν χωρεῖ, ἀλλ' ἐκ τοῦ ποιητοῦ ἐπὶ τὰ ποιήματα, καὶ αὖθις ἐπὶ τὸν ποιητήν. Ποιῶ δὲ τοῦτο σὺν λόγῳ, καὶ οὐχ ὡς ἄν τις εἴποι, ἢ νομίσειεν, ἅπλως καὶ ὡς ἔτυχεν. Ἄλλ' ἐπεὶ ἡ τῆς τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίας ἀκολουθία, καὶ κατὰ Θεὸν ἐντελέχεια, πρὸ τετρακοσίων ἡδὴ καὶ χιλίων ἔτων ἀρξαμένη, καὶ μέχρις αἰῶνος ἐκτεινομένη, οὐδὲν ὀτιοῦν ἐπιτελεῖ, ὃ μὴ ἀρχόμενον ἀπὸ Θεοῦ, περὶ αὐτοῦ διέξεισι καὶ εἰς αὐτὸν τελευτᾷ, καὶ περὶ Θεοῦ λέγειν ἐπιχειροῦντα, οὕτω τοὺς λόγους ποιεῖσθαι παιδαγωγεῖ.

Θεὸς μὲν ἐστὶ τὸ ἀκρότατον καὶ ἀπρόσιτον καὶ ἄρρητον φῶς, οὕτε νοῦ ἡγητέον, οὕτε λόγῳ ρητέον, πάσης φωτιστικῆς λογικῆς φύσεως» (Ἰωάν. Δαμ. τ. β' σελ. 298).

Λουκάς Μαλτέζος - Μοναχὸς

Διότι, ἐὰν πράττωμεν κάποιο ἀγαθὸν καὶ δὲν μετερχόμεθα αὐτὸ μόνον διὰ τὸ ἐφαρμόσωμεν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὸ γίνωμεν γνώριμοι εἰς αὐτόν, ματαίως ὑπομένομεν τὸν κόπον ἀποστεροῦντες τοὺς ἑαυτοὺς μας τοῦ ἐντεῦθεν προερχομένου καρποῦ. Διότι ἐκεῖνος, ὃ ὁποῖος ἐργάζεται τι ἐκ τῶν ἀγαθῶν διὰ τὸ θηρεύσει τὴν δόξαν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐὰν κατορθώσῃ ν' ἀπολαύσῃ αὐτῆς ἢ καὶ ἐὰν ἀποτύχῃ, ἔλαβεν ἀρκετὴν ἀμοιβὴν ἐδῶ καὶ δὲν θὰ λάβῃ οὐδεμίαν ἀνταπόδοσιν ἐκεῖ διὰ τοῦτο. Διατί; ἐπειδὴ, ἀφοῦ προέτρεξε, ἐπεστέρησε τὸν ἑαυτὸν τοῦ τῆς φιλοτιμίας τοῦ Κριτοῦ προτιμήσας τὰ παρόντα ἐκ τῶν μελλόντων καὶ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ δικαίου Κριτοῦ.

Ἐὰν πάλιν δι' αὐτὸ τοῦτο μόνον ἐργαζώμεθα κάτι ἐκ τῶν πνευματικῶν, δηλαδή διὰ τὸ ἀρέσωμεν μόνον εἰς ἐκεῖνον τὸν ἀκοίμητον ὀφθαλμόν, πρὸ τοῦ ὁποίου ὅλα εἶναι γυμνά καὶ τετραχηλισμένα, καὶ ὃ θησαυρὸς μας μένει ἀπόρθητος, καὶ τὰ τῆς ἀμοιβῆς ἀκέραια, καὶ ἡ καλὴ προσδοκία ἀπὸ τῆς παρουσίας ζωῆς ἥδη παρέχει πολλὴν παρηγορίαν, καὶ μὲ τὸ νὰ διαφυλάσσεται ἐκεῖνη ἡ ἀμοιβὴ εἰς ἡμᾶς εἰς ἀπαρξίαστον ταμεῖον, ἤθελεν ἀκολουθήσει καὶ ἡ παρὰ τῶν ἀνθρώπων δόξα. Διότι τότε ἀπολαμβάνομεν τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ μετὰ περισσοτέρας δαψιλείας, ὅταν περιφρονῶμεν αὐτήν, ὅταν δὲν τὴν ζητῶμεν, ὅταν δὲν τὴν ἐπιδιώκωμεν.

Καὶ διατὶ θαυμάζεις, ἐὰν αὐτὸ γίνεται ἐπὶ τῶν μετερχομένων τὴν πνευματικὴν φιλοσοφίαν, ἀφοῦ βεβαίως καὶ ἐπὶ τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὰς κοσμικὰς ὑποθέσεις, οἱ περισσότεροι καταφρονοῦν καὶ παραβλέπουν αὐτούς, οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ ἐπιζητοῦν τὴν ἐκ τῶν ἀνθρώπων δόξαν καὶ θὰ εὖρης νὰ σκόπωνται ὑπὸ ὧν μὲ τὸ

Μία ἐπιστολή

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΠΟΡΤΑΪΤΙΣΣΗΣ ΕΝ ΑΓ. ΟΡΕΙ

Ἐν τῇ Ἱ. Μ. τῶν Ἰβήρων τῇ 28 - 2 - 63

Ἀξιότιμε κύριε Διευθυντά,

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12)2)63 ἀγαπητῆς ἐπιστολῆς ὑμῶν, ἐν ᾗ αἰτεῖσθε νεώτερά τινα, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς

νὰ ἐπιθυμοῦν τὴν κενὴν δόξαν;

Τί λοιπὸν ἤθελε γίνεαι ἀθλιώτερον ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς μετερχομένους τὰ πνευματικά, ἔὰν πρόκηται νὰ χάσκωμεν ὁμοίως μὲ ἐκείνους εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνθρώπων προερχομένους ἐπαίνους καὶ νὰ μὴ ἀρκούμεθα εἰς τὸν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐπαινον; καθὼς ἀκριβῶς καὶ ὁ Παῦλος λέγει;

«Οὗ ὁ ἐπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ».

Δὲν βλέπετε, ἀγαπητέ, καὶ εἰς τὰς ἱπποδρομίας, πῶς οἱ βαίνοντες ἐποχούμενοι ἐπὶ ἱππῶν, ἐνῶ ὁ λαὸς κάθηται καὶ τοὺς περιβάλλει μὲ μυρίους ἐπαίνους δὲν στρέφουν τὴν κεφαλὴν των, οὔτε αἰσθάνονται εὐχαρίστησιν ἐκ τοῦ ἐπαίνου ἐκείνων, ἀλλὰ πρὸς ἓνα μόνον ἀποβλέπουν, τὸν βασιλέα, ὅστις κάθηται εἰς τὸ μέσον καὶ περιφρονοῦν τὸ πλῆθος, ὡς ἔλονται ἐστραμμένην τὴν προσοχή των εἰς τὸ νεῦμα ἐκείνου, καὶ τότε μόνον ὑψηλοφρονοῦν, ὅταν ἐκεῖνος στεφανώσῃ αὐτούς; Αὐτοὺς λοιπὸν μιμούμενος καὶ σύ, μὴ κάμνης πολὺν λόγον περὶ τῆς ἀνθρωπίνης δόξης, οὔτε νὰ μετέρχεσαι τὴν ἀρετὴν ἕνεκα αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ περιμένης τὴν ἀπόφασιν ἀπὸ τὸν δίκαιον Κριτὴν καὶ νὰ ρυθμίζης τὴν ζωὴν σου ἔχων ἐστραμμένην τὴν προσοχήν σου εἰς τὸ νεῦμα ἐκείνου, διὰ νὰ τρέφησαι συνεχῶς καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν μὲ χρηστὰς ἐλπίδας καὶ ἐκεῖ νὰ ἀπολαύσῃς τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν. Ε. Μ

τὸ γεγονὸς τῶν ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ἐν τῇ σεβασμίᾳ Μονῇ ἡμῶν κανδήλας διαγραφομένων κινήσεων, γνωρίζω ὑμῖν τὰ ἑξῆς.

Αἱ μυστηριώδεις αὗται κινήσεις, σημειωθείσαι τὸ πρῶτον τῇ Κυριακῇ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, συνεχίσθησαν, μετὰ τινων βραχέων διαλειμμάτων, ἄχρι τῆς σήμερον. Συγχωρήσατέ μοι, ὅτι σμικρὸς ὢν τὸν νοῦν, δὲν εὗρισκω τὰς καταλλήλους λέξεις καὶ φράσεις, ἵνα περιγράψω ὅσον οὕτω ζωηρότερον τὰ ἐν τῇ σεβασμίᾳ Μονῇ ἡμῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπιτελούμενα θαυμαστά τε καὶ παράδοξα. Πλὴν αἰσθανόμενος τὴν ἀνάγκην, τὴν ὑποχρέωσιν μᾶλλον, νὰ γνωστοποιήσω ὑμῖν τε καὶ παντὶ τῷ εὐσεβεῖ πληρώματι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅτι παράδοξον καὶ ἐξαισίον, ἀνεξιχνίαστον καὶ φοβερὸν μυστήριον καθορᾶται ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς σεβασμίας Μονῆς τῶν Ἰβήρων, τολμῶ καὶ γράφω ὑμῖν περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων.

Αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος κινήσεις σημειωθείσαι, ὡς εἶπον, τὸ πρῶτον τῇ Κυριακῇ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, καὶ συνεχισθεῖσαι κατὰ τὰς ἀκολουθησάσας ἡμέρας, ἐνετάθησαν κυρίως τῇ ἑορτῇ τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου. Κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην, τὴν δι' ὀλονυκτίου ἀγρυπνίας τιμηθεῖσαν, ἐσημειώθησαν τρεῖς ἐν ὧν κινήσεις (τὰς ἐν λόγῳ κινήσεις ἠκολούθησαν βραχεὰ τινὰ διαλείμματα). Ἡ πρώτη τῶν κινήσεων τούτων ἐσημειώθη εὐθὺς ὡς ἡρξάμεθα ψάλλοντες τὸ «κατευθυνθήτω», ἡ δευτέρα, καθ' ὃν χρόνον ἐψάλλετο ὁ Πολυέλεος «Λόγον ἀγαθόν», τέλος ἡ τρίτη ἀρξαμένη ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ὥδῃς παρετάθη ἄχρι τέλους τῆς θείας Λειτουργίας. Παρόμοιοι κινήσεις ἐσημειώ-

ώθησαν βραχύ τι μετὰ ταῦτα, τῇ Κυρια-
κῇ τῆς Ἀπόκρεω. Τὸ μυστηριῶδες καὶ
ξένον τῶν ἐν λόγῳ κινήσεων καθίστησι
πολλῷ μᾶλλον ξένον ἢ φορὰ τῶν κινήσε-
ων. Παρατηροῦνται δηλαδὴ δύο σχετιζό-
μεναι μὲν ἀλλήλαις, οὐ μὴν ἀλλ' ἀνόμοιοι
κινήσεις. Ἐξ αὐτῶν ἡ μὲν ὀριζοντία, δια-
γραφομένη παραλλήλως πρὸς τὸ τέμπλον,
εἶναι ἡ ἐπικρατεστέρα, ἡ δὲ κυκλοτερής,
σπανιωτέρα. Ἀκριβῶς αἱ ἐν λόγῳ κινή-
σεις, καὶ ἰδιαίτατα ἡ κυκλοτερής, πληροῦ-
σι τὰς ψυχὰς τῶν μετὰ πίστεως ἐν τῷ Κα-
θολικῷ ἡμῶν παρισταμένων δέους ἱεροῦ
καὶ κατανύξεως οὐ τῆς τυχούσης. Σημει-
ωτέον, ὅτι μὲ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀγίας νη-
στείας, τῆς φαιδρότερον καὶ αὐτοῦ τοῦ
ἡλίου ἀναλαμψάσης, αἱ κινήσεις ἐπὶ μᾶλ-
λον καὶ μᾶλλον ἀνξηθεῖσαι, ἐσημειώθη-
σαν οὐ μόνον ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ, τοῦ Ὁρ-
θρου, ἀλλὰ καὶ τῇ τῶν Ὁρῶν, τοῦ Ἑ-
σπερινοῦ καὶ τοῦ Ἀποδείπνου. Ἦδη ἐ-
πικρατεστέρα ἐγένετο τῆς ὀριζοντίας ἡ
κυκλοτερής. Κινήσεις ἐσημειώθησαν καὶ
σήμερον ἔτι ἐν τῇ Ἀκολουθίᾳ τοῦ Ὁρ-
θρου. Ἦδη συμπληροῦνται 4 ἑβδομάδες,
μὴν ὀλόκληρος, ἅφ' ἧς ἡμέρας παρετηρή-
θησαν αἱ πρῶται κινήσεις. Ἡ περίπτωσις
τῶν κινήσεων ἅφ' ἱκανοῦ γνωστῶν τοῖς
ἀγιορείταις ἀδελφοῖς, προὔξενεσε τερα-
σίαν ἐντύπωσιν. Ἰκανὸς ἦδη ἀριθμὸς
ἀγιορειτῶν, τῶν ἐγγὺς καὶ τῶν μακρὰν,
ἔδραμε τοῦ θεάσασθαι τὸ παράδοξον
θαῦμα.

Ὁμολογῶ, ὅτι οὐδέποτε εἶδον παρό-
μοιον μυστήριον. Εἶναι ἀδύνατον νὰ περι-
γράψω διὰ λέξεων, ὅ,τι διὰ γυμνοῦ ὀφ-
θαλμοῦ καθορᾶται τοῖς πᾶσι. Δὲν δύνα-
σθε, Κύριε Διευθυντά, νὰ φαντασθῇτε τὸ
ἔσοχον, τὸ ὑπέροχον, τὸ καλλιτεχνικὸν τῶν
ἐν λόγῳ κινήσεων, τοὺς ἐλιγμούς, τὰς φω-
τοβόλους λάμπεις, τὰς ἐκ τῆς θρυαλλίδος
ἐκπεμπομένας, τὴν ὠραιότητα, ὅ,τι πα-

ράδοξον καὶ ἐξαισίον παρουσιάζει ἡ πε-
ρίπτωσις τῆς ἱερᾶς κανδήλας τῆς σεβα-
σμίας Μονῆς τῶν Ἰβήρων.

Ἀλλὰ μὴν, πρὸς τί ταῦτα; Τί μέλλει γε-
νῆσθαι; Τίς κίνδυνος ἐπικρέμαται ἐπὶ
τὰς κεφαλὰς ἡμῶν; Εἶναι ἀληθές, ὅτι οἱ
χρόνοι, αἱ ἡμέραι, ἃς διερχόμεθα «πονη-
ραὶ εἰσι», κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Σωτῆ-
ρος Χριστοῦ καὶ τοῦ οὐρανοβάμονος Παύ-
λου. Τίς οἶδε τί τέτρεται ἡ ἐπιούσα. Αἱ
περὶ ὧν ὁ λόγος κινήσεις, αἱ τοσοῦτον ἐν-
ταθεῖσαι ἐσχάτως, γνωστὰ ἀπὸ ἑκατον-
ταετηρίδων; σημειωθεῖσαι πρό τινων δε-
καετηρίδων, προειδοποίησαν βαρείας συμ-
φορᾶς, ἃς εὗρε τὸ ἔθνος ἐν τῷ παρελθόν-
τι· μεγάλους πολέμους, σεισμοὺς καὶ παν-
τοίας καταστροφάς. Ἀείποτε ἡ Κουροτρό-
φος τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων προειδοποιεῖ
τὰ ἑαυτῆς τέκνα περὶ τῶν ἐπικειμένων
κινδύνων καὶ συμφορῶν. Ἐνδειξίς καὶ
τοῦτο τῆς πολλῆς τιμῆς καὶ ἀγάπης, μεθ'
ἧς περιβάλλει τὰ ἑαυτῆς τέκνα ἡ Παντά-
νασσα καὶ Κυρία τῶν Ἀγγέλων, τοὺς Ἰ-
βηρίτας στενώτερον, καὶ σύμπαντα τὸν
κόσμον εὐρύτερον. Παρορῶσα τὰ πλημ-
μελήματα ἡμῶν, τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα,
σπεύδει νὰ διασώσῃ παντὶ τρόπῳ, νὰ δια-
φυλάξῃ ἄτρωτον τὴν ἑαυτῆς ποίμνην, τὴν
ἀγίαν Μονὴν τῶν Ἰβήρων, ἣν ἀγαπήσα-
σα, ἡρετίσατο πασῶν τῶν ἄλλων εἰς ἑαυ-
τῆς κατοίκησιν. Ἐὰν δὲ οἰαδῇ τις εὐσπλαγ-
χνος μήτηρ, καὶ ἡ μάλιστα ἐξουθενημένη,
εἰ καὶ καταφρονεῖται ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐ-
τῆς σπλάγχνου, οὐ μὴν, ἀλλὰ δὲν μνησι-
κακεῖ κατ' αὐτοῦ· τοῦναντίον νικωμένη
ὑπὸ τῶν μητρικῶν αὐτῆς σπλάγχνων συγ-
χωρεῖ αὐτῷ τὸ πλημμέλημα, πόσον μᾶλ-
λον ἡ οὐράνιος ἡμῶν Μήτηρ, φειδομένη
τῆς ἰδίας ποίμνης, παντὸς πιστοῦ, παντὸς
τὸ κλεινὸν ὄνομα τοῦ Χριστοῦ πλουτήσαν-
τος, οὐ μόνον δὲν μνησικακεῖ κατ' αὐτοῦ
ἀλλ' ὀρώσα τὴν σφοδροτάτην θύελλαν, ἥ-

τις μέλλει νὰ ἐκσπάσῃ, προειδοποιεῖ καὶ καλεῖ εἰς ἐπιστροφὴν;

Τίς ἀμφιβάλλει τὸ χειμερινὸν καὶ ἄστατον τῶν ἡμερῶν, ὃς διερχόμεθα, ὁρῶντες τοὺς θριάμβους καὶ τὰ τρόπαια τοῦ κοσμοκράτορος, τὰς μηχανορραφίας καὶ τὰ σκάνδαλα τοῦ φθοροποιοῦ καὶ ἀποστάτου δαίμονος; Δι' αὐτὸ περισσότερον ἢ ἄλλοτε δέον νὰ δώσωμεν προσοχὴν εἰς τὴν Κυριακὴν ρῆσιν: Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐπιστῇ ἔφ' ἡμᾶς ἡ ἡμέρα ἐκείνη· ὥς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. Ἀ γ ρ υ π ν ε ῖ τ ε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι, ἵνα καταξιωθῆτε ἐκ φ υ γ ε ῖ ν πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.» (Λουκ. κα' 34-36).

Χαιρώμεθα ἐν Κυρίῳ πάντοτε. Ἐτοιμασθῶμεν, ὅτι οὐκ οἶδαμεν τὸ τῆς αὔριου. Ἐχομεν εὐσπλαγχνον Πατέρα, ὃς ἐστὶν ἕτοιμος νὰ συγχωρήσῃ ἡμῖν πάντα καὶ νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸν θεῖον νυμφῶνα τῆς ἑαυτοῦ δόξης. Ἀλλὰ μὴν αἰτεῖται ἐπιστροφὴν πραγματικὴν, ἐξ ὅλης καρδίας, ὥς ἀνομολογεῖται ἐν τῷ προφήτῃ Ἰωήλ: «Καὶ νῦν λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ἐπιστρέφητε πρὸς με ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν κλαυθμῷ καὶ ἐν κοπετῷ καὶ διαρρήξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ μὴ τὰ ἱμάτια ὑμῶν καὶ ἐπιστρέφητε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτιρῶν ἐστί, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ μετανῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. Τίς οἶδεν εἰ ἐπιστρέψει καὶ μετανοήσει καὶ ὑπολείπεται ὁλίσω αὐτοῦ εὐλογίαν, θυσίαν καὶ σπονδὴν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν; (Ἰωήλ β' 12-14). Ἐπιστροφὴν καθαρὰν

καὶ ἁγίαν, λίαν ἀπαραίτητον ἐν τοῖς ἐσχάτοις τούτοις καὶ χαλεποῖς καιροῖς. Ἀληθῶς. Δέον νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὴν θεῖαν ἡμῶν καταγωγὴν, ὅτι τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανῷ ἐστίν, ἀφ' οὗ καὶ Σωτῆρα Χριστὸν ἀπεκδεχόμεθα. «Τί ψυχῆς ἀντίξιον; τί ἰσοστάσιον τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν; τίς ἀξιοπιστότερός (σοι) σύμβουλος τοῦ Θεοῦ; τίς φρονιμώτερος τοῦ σοφοῦ; ἢ τίς ὠφελιμώτερος τοῦ ἀγαθοῦ; τίς τοῦ κτίσαντος οἰκειότερος;» Οὐδεὶς, ὥς ἐναργέστατα διατείνεται ὁ Μ. Βασίλειος. «Διὰ τίνα λόγον νὰ προτιμῶμεν τῆς παρούσης ζωῆς τὴν αἰώνιον; Τί ζηλώσωμεν τῆς παρούσης ζωῆς; τὸ φθαρτὸν καὶ πρόσκαιρον, ἢ τὸ βοσκηματῶδες καὶ ἀγελαῖον; Τάφος καὶ φθορὰ καὶ κόνις τὸ τῆς βιωτικῆς εὐημερίας συμπέρασμα», κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ χρυσορρήμονος. Ὡς φαίνεται, οὐκ οἶδαμεν, ὅτι «πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν» (Β' Κορινθ. ε' 10).

Οἷμοι τάλαινα ψυχὴ! Εἰς ποίαν ἐποχὴν ζῶμεν. Δυστυχῶς εἰς ἐποχὴν, ἡ ὁποία κάλλιστα δύναται νὰ ἀντιπαραβληθῇ πρὸς τὴν ἐποχὴν τοῦ Νῶε, τὴν προκατακλυσμιαίαν ἐποχὴν. Καθ' ὃν τρόπον ἐν τῇ προκατακλυσμιαίᾳ ἐποχῇ οἱ ἄνθρωποι «ἤσαν τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ἐγκαμίζοντες, ἄχρι ἥς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν» (Ματθ. κδ' 37-38), τοιοῦτοτρόπως καὶ σήμερον οἱ ἄνθρωποι ἀμελοῦντες τὸ πνευματικὸν ἔργον, κλείοντες, καὶ τὸ χεῖριστον πάντων, ἐπικηροῦντες τὰ ἑαυτῶν ὥτα εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Εὐαγγελίου, μεριμνῶσι καὶ τυρβάζουσι περὶ πολλά. Καὶ τίς ἐκλέγεται τὴν ἀγαθὴν μερίδα; Τίς αἰσθάνεται ἐν ὅλῃ τῇ πληρότητι τὴν αἰωνίαν ἀξίαν τοῦ Κυριακοῦ λογίου: «ἐνὸς ἐστὶ χρεῖα;» Ὡ! ἀγα-

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΗΣ

«Χριστὸς κατελθὼν πρὸς πάλιν ἄδου μόνος,
λαβὼν ἀνῆλθε, πολλὰ τῆς νίκης σκῦλα».

Σάββατο γλυκοχάραζε κι' αὐγερινὸς τραβιόταν,
μέσα στὸν κῆπο Ἰωσήφ, σκοτάδι ἀπλωνόταν.

Τ' ἀγέρι τ' ἀνοιξιάτικο π' ἀνάλαφρα φυσοῦσε,
θάμνων καὶ δένδρων τὶς κορφές, ἀργὰ - ἀργὰ κινούσε.

πητοί μου φίλοι. Ἐὰν ὡς χριστιανοὶ ἡ-
δυνάμεθα νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅποιον πολύ-
τιμον χρόνον δαπανῶμεν ἐν τῇ ἀπολαύσει
τῶν προσκαίρων ἀγαθῶν. Ἐὰν ἀντελαμ-
βανόμεθα, ἐὰν ἐγνωρίζομεν τὴν καταγω-
γὴν ἡμῶν, τὸ πόθεν ἐρχόμεθα καὶ ποῖ
πορευόμεθα. Οὐκ οἶδαμεν, ὅτι κατὰ τὴν
ἀποστολικὴν μαρτυρίαν ἡγοράσθημεν
«τιμῇ αἵματος πολυτίμου» Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ ἀ-
ναγεννήσαντος ἡμᾶς «εἰς ἐλπίδα ᾧσαν
δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νε-
κρῶν, εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ ἀ-
μίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν
οὐρανοῖς» (Α' Πέτρ. α' 3-5); Οὐ μὴν
ἀλλ' ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν πορευόμενοι
κατὰ τὰς ἐπιθυμίας ἡμῶν, κατεργαζόμε-
νοι τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν καὶ οὐχὶ τοῦ ἑ-
πουρανοῦ ἡμῶν Βασιλέως. Τίνες; Ἡμεῖς,
ἡμεῖς οἱ χριστιανοί, οἵτινες ἔπρεπε καὶ
πρέπει, κατὰ τὴν ρητὴν μαρτυρίαν τοῦ
ἀποστόλου Παύλου, νὰ λογιζώμεθα μό-
νον, «ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα
δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα
εὐφρημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος»
(Φιλιππ. δ' 8). Ἡμεῖς οἱ κατ' εἰκόνα καὶ
καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ ποιηθέντες, οἱ «ἐπ'
ἀφθαρσίᾳ» καὶ τρυφῇ αἰώνιᾳ δημιουρ-
γηθέντες, τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, οἱ υἱοὶ τοῦ
νυμφῶνος. Ἀναμφισβήτητον, ὅτι, ἐὰν
ἡσθανόμεθα, ὅποιον μέγιστον κακὸν προ-
ξενοῦμεν τῇ ψυχῇ ἡμῶν, θὰ ἐγρηγοροῦ-
μεν. Τί θὰ εἴπωμεν, ποῖαν ἀπάντησιν θὰ

δώσωμεν, τί θὰ πράξωμεν, ὅταν ἐλθὼν
ὁ Νυμφίος εὕρῃ ἡμᾶς ραθυμοῦντας, ὅ-
ταν, κρούοντες τὴν θύραν, ἀκούσωμεν
ἔσωθεν φωνῆς φοβερᾶς «οὐκ οἶδα ὑμᾶς;»
Ἡ μήπως νομίζομεν, ὅτι θὰ δυνηθῶμεν
νὰ διαφύγωμεν τὸ κριτήριον ἐκεῖνο; Ἄς
μὴ πλανώμεθα. Τὸ Θεῖον οὐ μυκτηρί-
ζεται».

«Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται,
οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι», λέ-
γει τὸ ἀδιάφυστον στόμα τῆς χάριτος
(Ματθ. κδ' 35). Δι' αὐτὸ ὅς ἐπιστραφῶ-
μεν πρὸς τὸν Κύριον «ἐξ ὅλης καρδίας»,
ἐκζητήσωμεν ἐν ἐξομολογήσει, ἐν ψαλ-
μοῖς καὶ ὕμνοις τὸ ἅγιον πρόσωπον Αὐ-
τοῦ. Ἔσται εἰς χαρὰν ἡμῶν τε καὶ τοῦ
ἑπουρανοῦ Βασιλέως, τοῦ γλυκυτάτου
ἡμῶν Κυρίου Ἰησοῦ.

Συγχωρησάτέ μοι, κύριε Διευθυντά,
ὅτι πολὺν κόπον παρέχω ὑμῖν. Πλὴν διὰ
τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Κυρίας
τῆς Μονῆς ἡμῶν Παναγίας τῆς Πορταί-
τίσης, ἡθέλησα νὰ ἐπεκτείνω πλέον, τοῦ
δέοντος τὴν ἐπιστολήν μου ταύτην, ἣν ἀ-
ποστέλλω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐξεδηλώσατε
τὸν πόθον νὰ μάθητε νεώτερά τινα τῶν
θαυμασίων, τῶν ἐπιτελουμένων ἐν τῇ σε-
βασμίᾳ Μονῇ ἡμῶν.

Περαίωνν ἐκφράζομαι μετὰ πολλῆς τι-
μῆς καὶ ἀγάπης Χριστοῦ. Ἡ χάρις καὶ ἡ
εὐλογία τῆς Μητρὸς ἡμῶν καὶ προστάτι-
δος Παναγίας τῆς Πορταίτίσης εἴη μεθ'
ὑμῶν.

Μοναχὸς Εὐσέβιος Ἰβηρίτης
Ἱ. Μονῇ Ἰβήρων

Κι' ἐκεῖ στὸν Τάφο τοῦ Χριστοῦ, στὴν πέτρα τὴν πεσμένη.
κάποια στεκόταν κι' ἔκλεγε, μὲ πόνο ἀπηλπισμένη...
Οἱμοι! Γλυκὲ μου Ἰησοῦ πῶς δέχθηκε τὸ χῶμα,
τὴν γλυκυτάτη σου μορφή, τὸ ἄχραντό σου Σῶμα;
Πῶς τὴν ζωὴ σου μπόρεσε ὁ θάνατος νὰ σβύσῃ,
καὶ πῶς ὁ ἄδης ἀντέξε τὸ Φῶς σου ν' ἀντικρύσῃ;
Στὴν σταύρωσή σου ὁ ἥλιος Χριστέ μου ἐσκοτίσθη,
μνημεῖα ἀνέωχθησαν καὶ ὅλη ἡ γῆ ἐσειόθη!...
Ποῦ εἶσαι Φῶς γλυκύτατο, Χριστέ μου πληγωμένε;
ποῦ εἶσαι ὦ Διδάσκαλε, Ἰησοῦ μου ἀγαπημένε;
Τὸ Σῶμα σου τ' ἀκήρατο μὲ μῦρα νὰ γεμίσω,
καὶ τίς πληγές σου ὀλόθερμα Ἰησοῦ μου νὰ φιλήσω...
— Γύναι τί κλαῖς; τίνα ζητεῖς κι' ὀδύρεσαι ἀκόμα;
— ὦ, πέσμου, σὸ ἐδάστασες τοῦ Ἰησοῦ τὸ Σῶμα;
Πέσμου, ὦ πέσμου κηπουρέ, ποῦ εἶν' ὁ Κύριός μου;
ποῦ εἶναι ἡ ἐλπίδα μου Ἰησοῦς ὁ λατρευτός μου;
— Μαρία
— Σὺ Διδάσκαλε!!! ὦ, νὰ σὲ προσκυνήσω,
τὰ πληγωμένα πόδια σου, μ' ἀγάπη νὰ φιλήσω...
— Μαρία ἀναστήθηκα. Τώρα μὴ μὲ ἀγγίξεις,
στὸν τάφο πιά μὴ μὲ ζητᾷς καὶ πᾶψε νὰ διακρύψεις.
Εἶμαι ὁ Ἐλευθερωτής. Ἐκένωσα τὸν ἄδην,
τὰ σύμπαντα ἐφώτισα κι' ἔδιωξα τὸ σκοτάδι.
Χαῖρε Μαρία τώρα πιά, ὁ ἄδης ἐσκυλεύθη,
κι' ἀπ' τὴν Ζωὴ ὁ θάνατος, νεκρώθηκε, ἐμπαίχθη.
Τρέξε λοιπὸν στοὺς ἀδελφοὺς ποὺ θλίβοντ' ἐκεῖ πέρα,
καὶ πέστους ἀναστήθηκα, πηγαίνω στὸν Πατέρα...
Εἶπε, καὶ τὴν εὐλόγησε καὶ ἄφαντος ἐγίνει,
κι' ἀέρας μοσχοβόλησε κι' ἀνθίσανε οἱ κρίνοι.
Καὶ τῆς Μαρίας ἡ καρδιὰ ἡ τρυφερὴ κι' ἁγία,
ξεχείλισε ἀπὸ χαρὰ, πληρώθηκε εὐτυχία.
Κατόπιν καὶ στοὺς μαθητὰς ὁ Κύριος ἐφάνη,
καὶ θαύματα ἐποίησε, π' ἀνθρώπου νοῦς δὲν φτάνει.
Μὰ καὶ νὰ γράψῃ ἄνθρωπος ποτὲ δὲν θὰ μπορέσῃ,
οὐδὲ ὁ κόσμος δύναται, ἀλήθεια νὰ χωρέσῃ!
Γι' αὐτὸ καὶ μεῖς ἀδελφία μου σήμερα ἄς χαροῦμε,
Χριστὸς Ἀνέστη ἄς ψάλλωμε, ἀληθινῶς ἄς ποῦμε.
Ἄς μὴ λυπᾶται πιά κανεὶς κι' ἄς μὴ θρηνεῖ πενία,
Καινὴ ζωὴ, κοινὴ χαρὰ, κοινὴ ἡ Βασιλεία.
Χριστὸς Ἀνέστη.

N. M.

Χαλκὶ - Κορινθίας

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ

Εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ ἑορτασμοῦ ἐπὶ τῇ 100ετηρίδι τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, ἐτελέσθη εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν Ἀθηνῶν πανηγυρικὴ διορθόδοξος λειτουργία ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν μητροπολιτῶν Ρόδου καὶ Καρπάθου, ὡς καὶ ὑπὸ κληρικῶν ὀρθόδοξων ἀραβικῶν, ἀμερικανικῶν καὶ σλαυικῶν Ἐκκλησιῶν.

Ὁ ἑορτασμὸς εἶχε πανορθόδοξον χαρακτήρα, διότι ἀπετέλει μέρος τῶν ἐκδηλώσεων διὰ τὴν χιλιετηρίδα τοῦ ἁγίου Ὁρους. Εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν παρέστησαν οἱ Βασιλεῖς μετὰ τῶν μελῶν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας. Ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ἀπήγγειλε τὸ «Πιστεύω».

Κατὰ τὴν λειτουργίαν ὁ ἐκπροσωπῶν τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Μητροπολίτης Λαοδικείας Μάξιμος, ἀνέγνωσε τὴ μένουμα τοῦ Παναγιωτάτου Ἀθηναγόρα καὶ ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ ἁγίου Ὁρους μετέφερε τὰς εὐχὰς τῆς ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς τοὺς Βασιλεῖς.

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος

Σήμερον, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 100ετηρίδος τῆς Ἑλληνικῆς δυναστείας συνήλθε τὴν πρωτὰν εἰς πανηγυρικὴν συνεδρίασιν ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ ἐνέκρινεν εἰδικὴν εὐχήν, ἡ ὁποία ἀναγραφεῖσα ἐπὶ μεμβράνης ὑπεγράφη ὑπὸ τῶν συνοδικῶν ἀρχιερέων. Ἡ εὐχή τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Προνοίᾳ Θεοῦ συμπληρωθείσης 100 ετίας ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως εἰς τὸν Θρόνον τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς ἡδη βασιλευούσης δυναστείας, ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εὐχεται διαπύρως, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς διαφυλάττῃ τὸν εὐσεβέστατον Βασιλέα ἡμῶν σὺν ἀπόσῃ τῇ βασιλικῇ οἰκογενείᾳ καὶ σκέπῃ ἐπὶ

μήκιστον τὴν δυναστείαν, λαλῶν ἀγαθὰ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν διαδόχων Αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας».

Αἱ εὐχαὶ αὐταὶ ἀνεγράφησαν ἐπὶ μεμβράνης καὶ τὴν 12.30 μεσημβρινὴν ὁ ἀρχιεπίσκοπος συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἀνῆλθεν εἰς τὰ Ἀνάκτορα καὶ τὰς ἐπέδωκεν εἰς τὸν Βασιλέα παρυσίᾳ τῆς Βασιλίσσης, τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου, τῶν αὐλικῶν καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς ἱερᾶς Συνόδου. Ἐπίσης ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐπέδωκεν εἰς τὸν Βασιλέα ὡς προσωπικόν του δῶρον ἀργυρᾶν πλάκα φέρουσαν δικέφαλον ἀετὸν καὶ ἐνεπίγραφον εὐχήν, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ Βασιλεὺς ἀπένειμεν εἰς τὸν προκαθήμενον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τὸ παράσημον τοῦ μεγαλοσταύρου τοῦ Σωτήρος.

Ἀκολούθως ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ οἱ συνοδικοὶ παρεκάθησαν εἰς γεῦμα παρατεθὲν πρὸς τιμὴν των ὑπὸ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας.

Λόγος τοῦ Βασιλέως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Οἱ Βασιλεῖς μετὰ τῶν μελῶν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας ἐτίμησαν τὴν πανηγυρικὴν τελετὴν ἐπὶ τῇ 100ετηρίδι τῆς Ἑλληνικῆς δυναστείας, ἡ ὁποία ἐγένετο τὴν 6.30 μ. μ. εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ἐπίσης ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Κανελλόπουλος, ὑπουργοὶ καὶ λοιποὶ ἐπίσημοι.

Πρῶτος ὠμίλησεν ὁ πρόεδρος τοῦ Πανεπιστημίου κ. Χωραφᾶς, ὁ ὁποῖος καὶ ἐξῆρε τὴν σημασίαν τοῦ ἑορτασμοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ ὠμίλησεν ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Δοσκαλάκης ὑπογραμμίσας τὴν συμβολὴν τῆς Ἑλληνικῆς δυ-

ναστέας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἔθνους.

Τέλος τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Βασιλεὺς ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν δι' ἐμὲ τιμὴν τὸ ὅτι ὁ ἐπίσημος φορτασμός τῆς 100ετηρίδος τῆς Ἑλληνικῆς δυναστείας ἀρχεται ἐντὸς τοῦ Πανεπιστημίου. Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο τὸ πρῶτον ἐν τῇ τάξει εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἐσφυρηλάτησεν ἐν πολλοῖς τὸ σύγχρονον ἑλληνικὸν πνεῦμα. Ἡ μακροαίων δουλεία καὶ ἡ πλήρης καταστροφή τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἡ χώρα κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, ἄφισαν τὴν νέαν ἐλευθέραν Ἑλλάδα πλουσίαν εἰς δόξαν καὶ φρόνημα, ἀλλὰ ἐστερημένην ὑλικῶν ἀγαθῶν. Δὲν διέθετεν, ὡσαύτως εἰς ἱκανοποιητικὸν ἀριθμὸν μορφωμένους πολίτας, ἥτοι τὴν πνευματικὴν ἡγεσίαν, ἣτις εἶναι ἡ καθορίζουσα ἐν πάσῃ χώρᾳ τὴν πορείαν τῆς προόδου. Εὐτυχῶς ἡ ἡγεσία ἐκείνη, ἡ ζωτικῶς ἀναγκαία διὰ τὰς πρώτας ἰδίως δεκαετίας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἐξεπῆδησε μετ' οὐ πολὺ ἐκ τῶν κόλπων τοῦ Ἑθνικοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου. Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν γενικῶν συνθηκῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ δὴ τῶν ἑλληνικῶν, οἱ πνευματικοὶ ἐκεῖνοι ἄνδρες ἐξετέλεσαν ἱκανοποιητικῶς τὴν ἀποστολὴν των.

Σήμερον ἡ Ἑλλὰς ἔχει στρέψει ζωηρὰν τὴν προσοχὴν της πρὸς τὴν ἀνωτάτην αὐτῆς παιδείαν, τὸ δὲ γενικὸν ἐνδιαφέρον εἶναι καταφανές. Χαιρετίζω ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ τὴν σπουδάζουσαν νεότητα ὅλων τῶν ἑλληνικῶν πανεπιστημιακῶν ἰδρυμάτων. Ἐντὸς αὐτῶν θὰ χαλκευθοῦν καὶ ἐξ αὐτῶν θὰ ἀκτινοβολήσουν τὰ ὑψηλὰ ἰδανικά, τὰ ὁποῖα θὰ θερμαίνουν καὶ θὰ ὀδηγοῦν τὴν νεολαίαν ἡμῶν κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη. Ἐξ αὐτῶν θὰ ἀναβλύσῃ ἡ δύναμις διὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἑλλὰς θὰ καταλάβῃ μετὰ τῶν ἔθνων τὴν πρέπουσαν

αὐτῆς ἡγετικὴν θέσιν.

Εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, εἰς τὸν ὁποῖον αἱ σχέσεις μετὰ τῶν ἀτόμων καὶ μετὰ τῶν ἔθνων ἐξελλίσσονται καὶ μεταβάλλονται τόσον ραγδαίως, εἶναι πεπωμένον νὰ παραμείνουν ὡς μέτρον διακρίσεως καὶ ὡς πυρὸς ὀδηγητῆς αἱ ἰδέαι τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, ἡ πνευματικὴ κληρονομία τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος. Εἰς ὑμᾶς ἐναπόκειται νὰ δώσῃτε εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτὴν τὴν νέαν μορφήν, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκη ἡ σύγχρονος ζωὴ.

Θεματοφύλακες τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος, ἀρθῆτε ὑπεράνω τοῦ θορύβου τῶν ἀσημάντων πραγμάτων. Μελετήσατε, ἐμπνευσθῆτε, δημιουργήσατε. Δέχται τοῦ μηνύματος καὶ τῆς ἀγωνίας τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, δώσατε αὐτῇ μορφήν.

Χθὲς Κυριακὴν, τὴν 1.30 πρωϊνὴν, μὲ τὸ τελευταῖον ἀεροπλάνον τῆς «Ὀλυμπιακῆς» ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην μετεφέρθη εἰς Ἀθήνας τὸ μεγαλύτερον κομμάτι, ποὺ διασώζεται ἀπὸ τὸ τίμιον εὖλον, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου, καὶ φυλάσσεται εἰς τὴν Μονὴν Ἐηροποτάμου τοῦ ἀγίου Ὁρους, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἀνήκει ὁ μέγας αὐτὸς θησαυρός, περιεχόμενος εἰς χρυσὴν θήκην. Τὸ συνῶδευον ὁ εὐσεβέστατος Προηγούμενος τῆς Μονῆς πατήρ Εὐσέβιος Ἐηροποταμηνὸς καὶ ὁ μοναχὸς Κυριακός, ποὺ ἐκρατοῦσεν ἕνα κανδηλί, ποὺ καίει πάντοτε πρὸ τοῦ ἱερωτάτου κειμηλίου.

Τὸ ἀεροπλάνον ἔφθασε μὲ καθυστέρησιν μιᾶς ὥρας. Εἰς τὸν ἀερολιμένα ἀνέμενον οἱ μητροπολίται Ρόδου, Καρπάθου καὶ Ἐλασσόνας, ὁ πρωτοσύγγελος Ἀθηνῶν Θεόκλητος Ἀβραντινῆς, ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς Διονυσίου Ἀρχιμ. Γαβριήλ, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ ὑπουργείου Προεδρίας κ. Βατῆς καὶ τοῦ Ε.Ο.Τ. κ. Πύρλας.

Εἰς τὴν σκάλαν τοῦ ἀεροπλάνου προη-

γῆθη ὁ μοναχὸς μὲ τὸ φανάρι καὶ ἠκολούθει ὁ προηγούμενος μὲ τὸ Τ. Ξύλον. Τὸ παρῆλθεν ὁ πρωτοσύγγελος, ἐνῶ οἱ Ἀρχιερεῖς ἔφαλλον τὸ «Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου». Ρίγη συγκινήσεως κατέλαβον τοὺς ἐλαχίστους παρευρεθέντας χριστιανούς καὶ τοὺς ἐπιδάτας τοῦ ἀεροπλάνου, οἱ ὁποῖοι ἠκολούθησαν τὴν ἱερὰν πομπὴν μέχρι τῆς ἐξόδου τοῦ ἀερολιμένος, ὅπου δι' αὐτοκινήτου, μετεφέρθη εἰς τὸν ἅγιον Ἐλευθέριον, παρὰ τὸν μητροπολιτικὸν ναόν.

Εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, παραπλεύρως τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ, ἐψάλη μικρὰ ἀλλὰ κατανυκτικὴ δέησις καὶ ὅσοι ἔτυχε νὰ εὐρίσκωνται ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὴν πλατεῖαν Μητροπόλεως (ὥρα 3η πρωΐνῃ) εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν καὶ προσεκύνησαν τὸ Ἱμίον Ξύλον, τὸ ὁποῖον ἔμεινεν ἐκεῖ καὶ μετεφέρθη ἐν πομπῇ, ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, χθὲς τὸ πρωῒ· εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναόν, ὅπου καὶ ἐτελέσθη λειτουργία τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, παρουσίᾳ τῶν Βασιλέων.

Τὸ Ἱμίον Ξύλον θὰ παραμείνῃ εἰς Ἀ-

θήνας ἐπὶ ἐβδομάδας καὶ θὰ ἐκτεθῇ εἰς λαϊκὸν προσκύνημα, ἐνῶ, κατὰ τὸ διάστημα αὐτό, κάθε πρωῒ εἰς τὴν μητρόπολιν θὰ γίνωνται ἀρχιερατικαὶ προηγιασμένα λειτουργία.

* * *

Σπανίως Βασιλεὺς καὶ βασιλικὴ οἰκογένεια ἐτιμήθη καὶ ἡγαπήθη τόσο ὑπὸ τοῦ λαοῦ του, ὥς ὁ Παῦλος καὶ ἡ βασιλικὴ Αὐτοῦ οἰκογένεια. Ὁ ἀείμνηστος Πατὴρ του Κωνσταντῖνος, ἀπετέλει τὸ ἰνδαλμα τῆς Πατρίδος, διότι ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐθριάμβευσεν ἡ Ἑλλάς, ἀπελευθερωθέντων τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἐν Μακεδονίᾳ, Ἡπειρῷ καὶ Θράκῃ.

Τὰ ἴχνη τοῦ ἀειμνήστου Πάππου του εὐχόμεθα νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ὁ συνώνυμος ἕγγονος, ἵνα εἰς τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ αἱ προσδοκίαι καὶ τὰ ὄνειρα τοῦ ἔθνους, θείᾳ συνάρσει, πραγματοποιηθοῦν.

Μὲ τὰς διαπύρους ταύτας εὐχὰς καὶ ἀδιαπτώτους ἐλπίδας ἡ «Ἀγιορεϊτικὴ Βιβλιοθήκη» νοερῶς περιβάλλει τὸν θεοφροῦρητον Ἑλληνικὸν Θρόνον. Σ. Σ.

ΤΡΟΠΑΡΙΟΝ ΤΩΝ ΑἰΩΝΩΝ ΤΗΣ ΤΥΡΟΦΑΓΟΥ 1)

Τῶν ἀρετῶν τὸ στάδιον φωνάζει ἡ Ἐκκλησία,
ἡνέοκται! εἰσέλθετε γέροντες καὶ παιδιά.

Νομίμως, λέγει, ἀθλήσατε, ἵνα στεφανωθῆτε,
μὴ ἀδιαφορήσητε, νὰ μὴ κατακοιθῆτε.

Καὶ τοῦ Σταυροῦ τὴν δύναμιν ἔχετε πανοπλίαν,
γιά ν' ἀντιστῆτε στὸν ἐχθρὸν μ' ὅλην σας τὴν ἀνδρείαν.

ὥς μόνον τεῖχος ἄρρηκτον κατέχοντες τὴν πίστιν,
ὥς θώρακα τὴν προσευχὴν μετὰ χαρᾶς κηρύττει.

Καὶ περικεφαλαίαν ἔχετε τὴν ἐλεημοσύνην,
πὺν τέρπει καὶ ζωογονεῖ καὶ τὴν ψυχὴν λαμπρύνει.

Καὶ μάχιραν ἀμφίστομον τὴν ταπεινὴν νηστείαν,
ἣτις ἐκτέμνει ἀπὸ καρδίας ἐξ ὅλων τὴν κακίαν.

Ὅστις ἐξέλθῃ νικητῆς, ἀφεύκτως θὰ κομίσῃ,
στέφανον ἀμαράντινον ἐν τῇ δικαίᾳ κρίσει.

Ὅταν θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς κρίναι τὴν οἰκουμένην,
θὰ λάμπωσιν οἱ δίκαιοι στεφανοφορεμένοι.

Διασκευὴ Σάββα Σ. Διμέλη.

Ἀρχάγγελος Ρόδου

1) Παραλείφθη ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος.

Ἄντωνίου Μουστάκα Μοναχοῦ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ & Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 39)

Πλὴν ὅμως εἴτε κατὰ τὴν πρώτην, εἴτε κατὰ τὴν δευτέραν σημασίαν ἐκλήφθη ἡ λέξις «κλήθησεται» διὰ τοῦ ἤτα γραφομένη, ποῖαν σχέσιν δύνανται νὰ ἔχη αὕτη πρὸς τὰς προηγουμένας λέξεις: «ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς»; Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ἔχει τὴν σχέσιν, ὅσην σχέσιν ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας αἱ φράσεις: «ράβδος ἐν γωνίᾳ, ἅρα δρέχει!» ἐνῷ τὸ «κλήθησεται» διὰ τοῦ ἰωῖτα γραφόμενον, καὶ ὅπως δεδαίως εὐρίσκεται γεγραμμένον ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ, εἶναι φυσικὴ καὶ ἄμεσος συνέπεια καὶ συνέχεια τῆς προηγουμένης φράσεως «ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς». Διότι ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσε καὶ ἐστερέωσεν αὐτὴν (τὴν γῆν) ἀσφαλῶς, ἐπόμενον εἶναι ὅτι δὲν δύνανται αὕτη νὰ κλίνη πρὸς οὐδεμίαν διεύθυνσιν, καὶ μένει λοιπὸν ἀκλινῆς: ἀκράδαντος καὶ ἀσάλευτος εἰς τὴν θέσιν τῆς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ὡστε ὁ θεὸς Δαβὶδ (ὁ ἄνθρωπος καὶ φίλος τοῦ Θεοῦ) ἀπελπίζει τοὺς ἀστρονόμους καὶ μάθηματικούς τοῦ συστήματος καὶ τῆς θεωρίας τοῦ Κοπερνίκου - Γαλιλαίου, ὅτι οὐδέποτε θὰ δυνηθῶσι νὰ κινήσωσι τὴν γῆν οἰασθῆποτε καὶ ὀσασθῆποτε προσπαθείας καὶ ἂν καταβάλλωσι. Τῆς γῆς δὲ ἀσκαλεύτου μενούσης, ὁ ἥλιος ἐπομένως ἀνατέλλει καὶ δύει, καθὼς ὁ αὐτὸς θεὸς Δαβὶδ ἐδίδαξεν ἀλλաχοῦ εἰπών: «Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος καὶ συνήχθησαν (τὰ ἄγρια ζῶα καὶ τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ) καὶ εἰς τὰς μανδράς αὐτῶν κοιτασθήσονται». Καὶ «ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ· ἔθου σκότος καὶ ἐγένετο νύξ» (Ψαλμ. 103). Ἀλλὰ μήπως καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν εἶπεν, ὅτι «τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐ-

πὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ δρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους;» (Ματθ. -ε' 45).

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τὸν λόγον ποιούμενος ὁ προμνησθεὶς διαπρεπὴς Θεολόγος, λέγει: «Εἴπατέ μοι λοιπὸν πρὸς Θεοῦ. Χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, πῶς τὰ ἀσυμβίβαστα συμβιβάζετε, παραδεχόμενοι συνάμα δύο ἀντιφατικῶς ἀντίθετα δόγματα, ἅφ' ἑνὸς μὲν τὴν Κοσμογονίαν τοῦ Μωϋσέως καὶ τὰς ρήσεις τῶν Προφητῶν καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ὡς λόγους αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἅφ' ἐτέρου τοῦ ἀστρονομικῶν σύστημα τοῦ Κοπερνίκου, τὸ ὁποῖον ἀναφανδὸν ἀντιστρατεύεται κατὰ τῆς ἀγίας Γραφῆς; Ἀκατανόητον πρᾶγμα! (Κοσμογονία καὶ Θεογονία σελ. 115).

Ὁ μέγας φωστὴρ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ Βασίλειος ὁ οὐρανοφάντωρ, ὁ ἐρευνήσας καὶ τρανῶσας τὴν φύσιν τῶν ὄντων, ἐρμηνεύων τὸ Δαβιτικὸν «ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, οὐ κλήθησεται κ.τ.λ.» λέγει: «Πῶς ἡ γῆ ἔστηκε παγία καὶ ἀκλινῆς; ἐπὶ τίνος ὀχυρώμενη; καὶ τίνος ὄντος τοῦ ὑπερείδοντος αὐτήν; καὶ τίνος ἐκεῖνο πάλιν; Οὐδὲ ὁ λόγος ἡμῶν ἔχει ποῦ ἐρείσθῃ, πλὴν τοῦ θεοῦ θελήματος... Αὐτὴν γὰρ ἑφ' ἑαυτὴν ἐδράσας, δέδωκεν αὐτῇ τὸ ἀκίνητον, καὶ τοῦτον διαμένει τὸν τρόπον, ἑφ' ὅσον ἂν αὐτὸς (ὁ Θεός) ἐβελήσῃ» (ἐν τῇ Ἑρμηνείᾳ τῶν ψαλμῶν Τόμ. Β' σελ. 286).

Ὁ διάδοχος τοῦ Προφήτου Μωϋσέως ἐν τῇ ἀρχηγίᾳ τῶν Ἰσραηλιτῶν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, ἔχων πόλεμον πρὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, καὶ βλέπων τὸν ἥλιον προσεγγίζοντα πρὸς τὴν δύσιν, πρὶν ἢ λήξῃ ἡ μάχη καὶ ἡ τελεία συντριβὴ τῶν ἐχθρῶν, ἀποτεινόμενος τότε διὰ προσευχῆς καὶ πίστεως ἀκραδάντου πρὸς τὸν Θεόν, εἶπε:

«Στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαθαῶν, καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάλαγγα Αἰλῶν. Καὶ ἔστω ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει... Καὶ ἔστω ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ οὐ προεπορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μίας. Καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον, οὐδὲ τὸ ἔσχατον» (Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ Κεφ. ι' 12 - 14). Παρατηρητέον ἐνταῦθα καὶ σημειωτέον τὸ «Στήτω ὁ ἥλιος» καὶ τὸ ἐπανειλημμένως λεγόμενον «ἔστω ὁ ἥλιος». Διότι τὸ «ἔστω ὁ ἥλιος» οὐδὲν ἄλλο σημαίνει εἰμὴ τὸ ὅτι μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐκινεῖτο· τότε δὲ δυνάμει τοῦ Θεοῦ, ἐπακούσαντος τῆς προσευχῆς τοῦ δούλου του, Ἰησοῦ, ἔπαυσε τὴν κίνησιν αὐτοῦ ὁ ἥλιος καὶ διέκοψε τὴν πορείαν του, ἕως οὗ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἐνίκησε τοὺς ἐχθρούς του.

Τὸ γεγονός τοῦτο, μοναδικὸν εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ κόσμου, φιμῶνει τὰ στόματα τῶν ἐναντίων καὶ μένουσιν ἀναπολόγητοι μὴ ἔχοντες τί νὰ ἀπαντήσωσι. Τινὲς ὅμως ἐκ τῶν δοκησιόφων διὰ νὰ συγκαλύψωσι τὴν φαειρὰν αὐτὴν ἀντίθεσιν των πρὸς τὴν ἁγίαν Γραφὴν· διότι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὅχι μόνον διὰ λόγου ἐξεδηλώθη, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος ἐφάνη, ὅτι ὁ ἥλιος κινεῖται καὶ ὅχι ἡ γῆ. Παρεξηγουῦντες λοιπὸν οὗτοι καὶ παρερμηνεύοντες σκοπίμως τοὺς λόγους τῆς ἀγίας Γραφῆς, ὅπως ἔπραξαν καὶ εἰς τὸ «κλιθήσεται» διὰ τοῦ «κληθήσεται», ἰσχυρίζονται λέγοντες: Ἐγίνωσκε θεακῶς ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ὡς θεόπνευστος καὶ ἅγιος, ὅτι ἡ γῆ κινεῖται καὶ ὅχι ὁ ἥλιος, ἀλλ' ἐφοβεῖτο τὸν ὄχλον τῶν Ἑβραίων, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἐναντίαν ἰδέαν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐκφωνήσῃ τὸ στήτω ἡ γῆ, ἀλλ' εἶπε τὸ «στήτω ὁ ἥλιος». Ἀλλὰ πρὸς τοὺς τὰ τοιαῦτα ἰσχυριζομένους δύναται τις νὰ ἀπαντήσῃ, πρῶτον: Πόθεν ἔμαθον ταῦτα; ἐκ ποίας Γραφῆς;

ἐκ ποίας Ἱστορίας; διότι τὰ γεννήματα τῆς ἐκυτῶν κοιλίας οὐδεὶς εἶναι ὑποχρεωμένος ἵνα πιστεῦσῃ· καὶ δεύτερον. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ λέγων τό: «Στήτω ὁ ἥλιος», δὲν ἀπετείνετο πρὸς τὸν ὄχλον καὶ λαὸν τῶν Ἑβραίων, ὥστε νὰ φοβηθῇ, ἀλλ' ἀπετείνετο πρὸς τὸν Θεόν, παρὰ τοῦ Ὁποίου καὶ εἰσηκούσθη. Καὶ τοῦτο δεδαιτοῖ αὐτὴ αὐτὴ ἡ θεία Γραφὴ λέγουσα· «Τότε ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Κύριον καὶ εἶπε, στήτω ὁ ἥλιος κ.τ.λ.». Διὰ τοῦτο παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐζήτησε, καὶ διὰ τοῦτο εἰσηκούσθη ἡ δέησίς του. Ἡ φωνὴ λοιπὸν τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ἀπετείνετο πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὅχι πρὸς τὸν λαόν. Ἐπομένως οὐδένα φόβον εἶχεν, ὡς ἐκ τοῦ λαοῦ, ὥστε νὰ κρύψῃ ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ καλῇσῃ ἐν ὑποκρίσει καὶ δειλίᾳ, ἵνα μὴ κακοποιηθῇ ὑπ' αὐτῶν. Ἀλλ' οὔτε εἶναι ἴδιον Προφήτου τὸ νὰ φοβῆται νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν ἀφοῦ ἀποστελλόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀποστέλλεται ἵνα κατακεύσῃ καὶ ἐνισχύσῃ τὰς πλάνας καὶ δεισιδαιμονίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἵνα κηρύξῃ τὴν ἀλήθειαν ἔστω καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, ὡς ἀπέδειξαν ὅλοι οἱ Προφῆται· ὁ Ἡσαΐας πριονισθεὶς ξυλίνῳ πρίονι, ὁ Ἱερεμίας λιθοβοληθεὶς, καὶ οὕτω καθεξῆς ὅλοι οἱ ἅγιοι Προφῆται διὰ τὸ κηρύττειν καὶ ὁμολογεῖν τὴν ἀλήθειαν μυρίους κινδύνους καὶ θανάτους ὑποστάντες.

Περὶ τοῦ Μωϋσέως ὅμως καὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ οὐδὲ κατὰ διάνοιαν δύναται νὰ εὐσταθήσῃ τό: ἐφοβήθησαν, καὶ διὰ τὸν φόβον ἔκρυψαν τὴν ἀλήθειαν· διότι αὐτοὶ δὲν ἦσαν μόνον Προφῆται, ἀλλ' ἦσαν καὶ ἀπόλυτοι ἄρχοντες τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔχοντες ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν μάλιστα δοθεῖσαν αὐτοῖς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπομένως οὐσαν ἰσχυροτέραν καὶ φοβερωτέραν· ὥστε ὁ λαὸς ἐφοβεῖτο μᾶλλον αὐτούς, καὶ ὅχι αὐτοὶ τὸν λαόν. Ἀλ-

λωστε καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, καὶ ὁ λαὸς τῶν Ἑβραίων κοινὸν διδάσκαλον εἶχον τὸν Μωϋσῆν, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐδιδάχθησαν καὶ τὰ περὶ Θεοῦ, καὶ τὰ περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, ἥτοι τῆς κοσμογονίας. Πόθεν λοιπὸν εἶχεν ὁ λαὸς τῶν Ἑβραίων τὴν ἐναντίαν ἰδέαν, διὰ τὴν ὁποίαν φοβηθεὶς ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἔκρυψε τὴν ἀλήθειαν καὶ δὲν εἶπεν, ὅτι κινεῖται ἡ γῆ, καὶ στάσου γῆ, ἀλλὰ εἶπε νὰ σταθῇ ὁ ἥλιος;

Ὡστε λοιπὸν καὶ ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, καὶ ὅσοι οἱ ἄλλοι ἅγιοι Προφῆται δὲν ἔγραψαν οὐδὲν ἄφ' ἑαυτῶν, ἀλλ' ὅτι ἐλαλήθη πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶναι ἡ αὐτοαλήθεια καὶ λαλεῖ τὴν ἀλήθειαν, ἀποστέλλοντας εἰς αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον «τὸ λαλήσαν διὰ τῶν Προφητῶν», κατὰ τὸ ὄγδον ἀρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως τῶν Ὁρθόδοξων Χριστιανῶν. Κατόπιν δὲ τούτων πάντων, λέγει ὁ Συγγραφεὺς τῆς «Κοσμογονίας καὶ Θεογονίας»: "Ἦδη ἐρωτῶ, τίς, πιστεύων ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, «δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο», κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην (Κεφ. α' 2), τολμᾷ νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν γνώμην, τὴν ὁποίαν αὐτὸς (ὁ Θεός) διὰ τῆς Κοσμογονίας τοῦ Μωϋσέως καὶ διὰ στόματος τῶν ἁγίων Προφητῶν ἐξέφρασεν; Ἀραγε ὁ ἀντιτασσόμενος ἀπ' εὐθείας τῷ Χριστῷ, Χριστιανὸς ἢ ἀντίχριστος εἶναι δίκαιον νὰ ὀνομασθῇ;" (σελ. 119).

Δέον νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα πρὸς τὸ τέλος τῆς παρούσης, ὅτι: Ἡ θεωρία τοῦ Κοπερνίκου περὶ κινήσεως τῆς γῆς περὶ τὸν ἥλιον, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νέα τις ἀνακάλυψις, ἀλλ' εἶναι τὸ σύστημα τοῦτο παλαιότατον καὶ ἀρχαϊκώτατον, καθότι ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀστρονόμοι πρὸ Χριστοῦ, ὡς ὁ Κλεάνθης, Φιλόλαος Ἀρίσταρ-

ΟΛΙΓΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΑΔΟΥΣ ΤΟΥ ΤΡΙΣΥΝΘΕΤΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

«Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖν» (Α' Θεσ. ε' 23 καὶ Ἑβρ. δ' 12).

Τὰ μνημονευθέντα χωρία δὲν εἰσηγοῦνται τὴν τριχοτομίαν, ἀλλὰ χαρακτηρίζουσι τὸν ἔσω ἄνθρωπον κατὰ τὰς δύο αὐτοῦ ὁψεις ἢ σφαίρας, τὴν κατωτέραν φυτικὴν καὶ ζωϊκὴν, τὴν τῆς ψυχῆς, καὶ τὴν ἀνωτέραν καὶ πνευματικωτέραν, τὴν τοῦ πνεύματος. Καθόσον μὲν δηλαδὴ ἡ αὔλος τοῦ ἀνθρώπου οὐσία τελεῖ τὰς φυτικὰς καὶ τὰς ἀμέσως πρὸς τὸ σῶμα συνδεδεμένας λειτουργίας καλεῖται ψυχὴ, καθόσον δὲ τοῦναντίον ἐργάζεται νοητι-

χος, Ἀνάγκηρος κ.λ.π. ἐδίδασκον, ὅτι ἡ γῆ κινεῖται περὶ τὸν ἥλιον. Τὰς θεωρίας δὲ αὐτάς καθήργησεν ὁ Χριστιανισμὸς μετὰ τῶν μύθων τῆς εἰδωλολατρείας. Ἀλλὰ καὶ ὁ σύγχρονος τοῦ Κοπερνίκου διάσημος ἀστρονόμος Τύχων Βράχιος, Δανὸς τὴν καταγωγὴν, συνιστᾷ καὶ ἀποδεικνύει τὴν ἀκινήσιν τῆς γῆς; «Κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Τύχωνος, ἡ γῆ παραμένει ἀκίνητος εἰς τὸ κέντρον τοῦ κόσμου· περίξ δὲ αὐτῆς περιστρέφονται ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη. Ὑπήρξε δὲ τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ Τύχωνος πολυσχιδὲς καὶ μνημειώδες» (Μεγάλ. Ἐγκυκλοπαιδεῖα Πυρσοῦ Τόμ. ΚΓ' σελ. 553).

Ἀντώνιος Μουστάκας Μοναχὸς
Ἁγίου Ὄρους

Γρηγορίου Ἀττάλη Μοναχοῦ

Η ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 51)

Οἱ κατέχοντες θέσεις καὶ ἀξιώματα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δεόν νά γνωρίζωσιν ὅτι εἶναι ἐπιφορτισμένοι καὶ μὲ εὐθύνας μεγαλυτέρας ἢ μικροτέρας, ἐξ ὧν δημιουργοῦνται ὑποχρεώσεις καὶ καθήκοντα. Συνεπῶς ὁ αὐταρχισμὸς μόνον ὡς παθολογικὴ κατάστασις δύναται νά θεωρηθῇ, ἢ ὅτι ἔχει θέσιν ἐν προκειμένῳ. Ἐπειτα ὁ θέλων καὶ ἀξιῶν τὸν σεβασμόν, ἀφίνει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἔχει στενὰς σχέσεις μὲ τὸν ἐπάρχον ἐγωϊσμόν. Ἐξ ἀντιθέτου οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, οὐ μόνον δὲν ἐζητούν δικαιοματικῶς τὴν προσκύνησιν, ἀλλ' ὅταν τοῖς προσεφέρετο, τὴν ἀπέκρουον. Ὅταν ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησε τὸν ἀπόστολον Πέ-

τρον, τὸν ἤγειρεν ὁ Ἀπόστολος λέγων: «ἀνάστηθι καὶ γὰρ ἄνθρωπος εἰμί». (Πράξ. ι' 25 - 26). Καὶ βέβαια «πάντες ἡμεῖς ἄνθρωποι ὁμοιοπαθεῖς ἐσμέν». (Πράξ. ιδ' 15). Δι' ὃ καὶ ἐπιβάλλεται νά «μετριοπαθῶμεν», νά εἰμεθα συμπαθεῖς καὶ συγκαταβατικοὶ τοῖς ἄλλοις, ἐφ' ὅσον καὶ ἡμεῖς περικείμεθα ἀσθένειαν (Ἐβρ. ε' 2).

Τὸ δικαίωμα, ἡ ἐπιβουλὴ τοῦ δικαίωματος, μέγαν ἐμπόδιον γίνεται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ἀγαθῶν σχέσεων εἰς μίαν ἀδελφότητα. Ἀλλ' ἔχει θέσιν τὸ δικαίωμα ἐν προκειμένῳ; Εἰς προχριστιανικὴν ἐποχὴν, ὅτε ἴσχυε τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροῦ, τότε τὸ δικαίωμα εἶχε πέρασιν, ἡ ἐμφάνισις ὅμως τοῦ χριστιανισμοῦ ἔθεσεν ἐκποδὼν τὸ δικαίωμα καὶ ἐπρόβαλε τὸ κα-

κῶς καὶ πνευματικῶς, καλεῖται πνεῦμα. Ἄλλως δὲ τὴν διάκρισιν ταύτην τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ πνεύματος ἐμφαίνει καὶ ἡ ἡθικὴ σημασία τῶν λέξεων. Ὁ ἄνθρωπος δηλαδή, ἐφ' ὅσον εἶναι προσηλωμένος εἰς τὰ γῆινα, μὴ ἐξαιρούμενος εἰς ἀνώτερον βίον, καλεῖται ψυχικός, ἥτοι σαρκικός, (ιδὲ Ἰούδα 19). Τοῦναντίον δὲ ὁ ἀνώτερον βίον διάγων καὶ ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ φωτιζόμενος καλεῖται πνευματικός (ιδὲ Α' Κορ. β' 14 - 15).

Τὴν διττὴν τοῦ ἀνθρώπου σύστασιν ἐδίδαξεν ἀείποτε ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἐμφαίνει ὁ τε περὶ Χριστοῦ ὅρος τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου «ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς λογικῆς» συνισταμένου, καὶ ἐν τοῖς συμβολικοῖς καὶ τοῖς λειτουργικοῖς τῆς Ἐκκλησίας βιβλίοις ἐκφράσεως: «τὸ μὲν σῶμα

αὐτοῦ εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη διάλυσον, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐν σκηναῖς ἁγίων κατάταξον». «γῆθέν μου τὸ σῶμα διέπλασας, δέδωκας δέ μοι ψυχὴν τῇ θεῷ σου καὶ ζωοποιῶ ἐμπνεύσει».

Χ. Ἀνδρούτσου. Δογματικὴ σελ. 131-132. (Ἔκδοσις 1907).

Ὁ παγκοσμίου φήμης ἄριστος καθηγητὴς τῆς Δογματικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἡμῶν ἀείμνηστος Χρῆστος Ἀνδρούτσος, οὕτω λύει θαυμάσια τὸ θέμα τοῦ τρισυνθέτου, καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν Μακράκειον θεωρίαν. Ταῦτα πρὸς γνῶσιν τῶν ἀπλουστερῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἀγνοούντων τὸ βαθὺ νόημα τῶν ὑπὸ τῶν μακρακιστῶν παρερμηνευομένων ὡς ἄνω ἀποστολικῶν ρήσεων.

Ἀφιεροῦται καὶ εἰς τοὺς συμπαθεῖς Μακρακιστάς.

θῆκον.

Δὲν καθιερώνει λοιπὸν ἡ διδασκαλία τῆς Καινῆς Διαθήκης δικαιώματα, ἀλλὰ καθήκοντα καὶ θυσίας. Οὕτω ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παραγγέλλει: «τῇ τιμῇ ἀλλήλους πρόηγούμενοι», δηλαδή ἕκαστος τῶν χριστιανῶν νὰ δίδῃ τὰ πρωτεῖα τῆς τιμῆς εἰς τοὺς ἄλλους καὶ νὰ προτιμᾷ αὐτοὺς ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του, ὥστε αὐτὸς κατὰ τὴν προτίμησιν νὰ μένῃ τελευταῖος. Πάλιν ὁ αὐτὸς Ἀπόστολος λέγει: «τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν», νὰ θεωρῶμεν δηλ. τοὺς ἄλλους ἀνωτέρους ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μας.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Κύριος ὅστις «οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι», πόσα δὲν μᾶς διδάσκει, ὅτι τὸ δικαίωμα δὲν ἔχει θέσιν μεταξὺ χριστιανῶν; Ἦτο Θεὸς καὶ ὅμως, δὲν ἐπρόβαλε τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ τὴν θυσίαν, διὰ νὰ διδάξῃ ἡμᾶς τοὺς ὀπαδοὺς του, ἀρίστην ὁδὸν ὑψώσεως τὴν ταπεινώσιν. Ἐφριξαν οἱ ἄγγελοι εἰς τοιαύτην ταπείνωσιν, ὅταν διέζωσεν ἑαυτὸν λέντιον καὶ ἔνιψε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του καὶ εἶπεν αὐτοῖς: «Ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ· εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. Ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε» (Ἰωάν. ιγ' 12 - 15). Λόγια σαφῆ, ποὺ δὲν ἀφίνουν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ὅτι, ὁ χριστιανός, ποὺ θέλει νὰ κατοχυρῶνεται εἰς τὸ δικαίωμα καὶ νὰ ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἄλλους, διατελεῖ ἐν ἁγνοίᾳ τοῦ περιοχομένου τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Καὶ δὲν ἀξιοὶ κανεῖς ἀπὸ τοὺς προϋσταμένους νὰ νίπτουν τοὺς πόδας τῶν ἄλλων, ποὺ ἂν τὸ ἔκαμνον αὐτὸ θὰ ἦσαν ἄξιοι μεγάλης τιμῆς, θὰ ἦσαν Χριστοῦ μι-

μηταί, ἀλλὰ νὰ ἔχουν τὴν ἀγάπην τὴν χριστιανικὴν, καὶ νὰ κινεῖνται μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἀγάπης, τῆς χριστιανικῆς δηλ. ἀγάπης.

Πρὸς τοῦτοις δέον νὰ κατανοηθῇ καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ θέσις καὶ τὸ ἀξίωμα δὲν παρέχει ἀφορμὴν πρὸς ἱκανοποίησιν ἐγωϊστικῶν καὶ ἰδιοτελῶν τάσεων, πολὺ δὲ περισσότερον δὲν παρέχει ἀφορμὴν χαμερπῶν καὶ ἐμπαθῶν ἐκδικητικῶν ἱκανοποιήσεων, τοῦναντίον δίδει εὐκαιρίαν πρὸς ἄσκησιν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς θυσίας, ἵνα ἐν τοῦτοις λάμψῃ τὸ ὕψος τῆς ἀρετῆς καὶ ἡ ἀνωτερότης τοῦ πνεύματος.

Οὕτως ἐπολιτεύθησαν οἱ ἅγιοι Πατέρες καὶ διὰ τῆς τοιαύτης τῶν πολιτείας διέλαμπαν, καὶ τὸν μοναχικὸν βίον ἐκόσμησαν καὶ ἐλάμπρυναν. Πρὸς τοὺς ὁποίους ἄς ἀτενίσωμεν καὶ ἄς λάβωμεν ἐκείθεν ὑποδείγματα πρὸς μίμησιν. Ὡς διδασκῶμεν ἐκείθεν τὸν γνήσιον χριστιανισμόν, τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπην, τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν ἀνιδιοτέλειαν, τὴν κατανίκησιν τοῦ ἐγωῖσμοῦ καὶ τοῦ δικαιώματος. Πρὸς τοῦτοις νὰ προσέξωμεν ἰδιαίτερος πὼς ἐφήρμοζον αὐτοὶ τὴν ἀγάπην, διὰ νὰ ἐννοήσωμεν καλά, τί θὰ πῇ ἀγάπη! Εἶναι ἀνάγκη νὰ συλλάβωμεν τὴν ἐννοίαν τῆς ἀγάπης!

Ἀναφέρεται εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, ὅτι ἕνας Μοναχὸς εἶχεν ὀπλισθῇ ἐναντίον του διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ. Τοῦτο πληροφορηθεὶς ὁ ἅγιος μετεχειρίσθη τὸν Μοναχὸν μεστοργήν, ὥστε συγκινηθεὶς ὁ Μοναχὸς ἀπὸ τὴν τοιαύτην στάσιν τοῦ ἁγίου, μετενόησε καὶ ἐξωμολογήθη τὸ ἁμάρτημά του. Οὕτως ὁ ἅγιος ἐκέρδισε τὸν ἀδελφόν. Ἐκτοτε ὁ ἅγιος τὸν ἀγαποῦσε περισσότερον ἀπὸ ὅλους, καί, ὅταν ἀπέθανε, τὸν ἔκλαυσε περισσότερον ἀπὸ ὅλους.

Ἐπίσης ἀναφέρεται εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος τοῦ Ν. Θεολόγου ὅτι, μίαν ἡμέραν εἰς τὴν Μονὴν του, μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ὄρθρου, καθὼς ἤρχισεν ὁ ἅγιος νὰ τοὺς διδάσκη, καθ' ἣν εἶχε συνήθειαν, ἔξαφνα ἐξηγέρθησαν ἐναντίον του τριάκοντα Μοναχοὶ μὲ φωνὰς ἀγρίας καὶ ὤρμησαν κατὰ τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ ἅγιος ἔδρασε τὰ χέρια του καὶ ὕψωσε τὸν νοῦν του εἰς τὸν Θεὸν καὶ μὲ ἱλαρότητα τοὺς κύτταξε. Αὐτοὶ δὲ διέορθησαν τὰς θύρας τῆς Μονῆς καὶ ὥς τρελλοὶ μὲ φωνὰς καὶ ταραχὰς ἔτρεξαν εἰς τὸν Πατριάρχην Συσίον. Ὁ δὲ Πατριάρχης καλέσας τὸν ἅγιον καὶ πληροφορηθεὶς ἔξ' αὐτοῦ τὰ ὅσα ἔκαμαν οἱ Μοναχοί, ἔμεινεν ἐκστατικός. Γνωρίζοντας δὲ τὴν κακίαν των, ποὺ εἶχον κατὰ τοῦ ἁγίου, ἀπεφάσισε δικαίως νὰ τοὺς ἐξορίσῃ. Ἄλλ' ὁ ἅγιος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Πατριάρχου καὶ μετὰ δακρύων ἐζήτησε νὰ τοὺς συγχωρήσῃ. Καμφθεὶς ὁ Πατριάρχης δὲν τοὺς ἐξώρισεν, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἀφῆκε νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Μονήν, οἷτινες διεσκορπίσθησαν εἰς διάφορα μέρη· ὁ δὲ ἀγαθὸς καὶ ἀληθὴς ποιμὴν ἐλυπεῖτο σφόδρα καὶ θέλων νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτοὺς εἰς τὴν Μονήν καὶ νὰ τοὺς συμφιλιώσῃ μὲ τὸν Θεόν, ἠρεύνησε διαφόρους τόπους, ὅπου τὰ διασκορπισθέντα πρόβατα εὕρισκοντο, καὶ ἔστελνεν εἰς αὐτοὺς τὰ πρὸς διατροφήν καὶ ὁ ἴδιος ἐπεσκέπτετο τούτους καὶ μὲ λόγους παρηγορητικούς ἐμαλάκωνε τὴν σκληρότητά τους. Ζητῶντας καὶ συγχώρησιν, ὥς νὰ τοὺς ἔπαισε καὶ τοὺς ἠδίκησεν. Οὕτως ἐπέστρεψεν ὅλους εἰς τὴν Μονήν. Ταῦτα διηγεῖται ὁ ἅγιος Νικήτας ὁ Σιτηάτος, ὁ μαθητὴς καὶ βιογράφος τοῦ ἁγίου, ὅστις λέγει: «Ἄς ἀκούσουν οἱ προεστοὶ καὶ ἡγούμενοι τοῦ νῦν καιροῦ, καὶ ἄς μιμηθοῦν τὴν ἀρετὴν ἐκείνου, διὰ νὰ ἀπολαύσουν ὁμοί-

αν χάριν». Μία σύγκρισις τῆς πολιτείας ἐκείνων καὶ τῆς ἡμετέρας, εἶναι εὐκολον χωρὶς πολλὴν φιλοσοφίαν, νὰ διαγνώσῃ καθείς, τὰ αἷτια τῆς κρίσεως τοῦ Μοναχισμοῦ.

Ὁ μονομερὴς καὶ μονόπλευρος χριστιανισμὸς μὲ τὸν συνακόλουθον κομματισμόν, ὁ ἐπάρατος ἐγωϊσμὸς καὶ ἡ ἰδιοτέλεια μὲ προβολὴν τὸν αὐταρχισμόν καὶ τὸ δικαίωμα, ξένα ἐντελῶς πρὸς τὸν γνήσιον χριστιανισμόν, γίνονται πρόξενα πολλῶν κακῶν, ὅπου ὑπάρχουν. Ἀναφορικῶς διὰ τὰς ἱερὰς Μονὰς οὐδεμίαν ἀπολύτως θέσιν πρέπει νὰ ἔχουν, καὶ ἂν ὑπάρχουν δέον νὰ ἐκδιωχθοῦν καὶ ἀντικατασταθοῦν μὲ γνήσιον χριστιανισμόν. Μὲ ἀγάπην εἰλικρινῇ, μὲ ἰσότητά καὶ ταπεινοφροσύνην, αἶνα ἐπισύρουν τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ προϋστάμενοι, ἐπιφορτισμένοι μὲ καθήκοντα καὶ θυσίας, πρῶτιστον καθήκον των ποὺ ἔχουν, εἶναι ἡ προβολὴ τοῦ γνησίου χριστιανικοῦ πνεύματος. Ὅλα τ' ἄλλα, φιλοδοξία, ἐγωϊστικαὶ καὶ ἰδιοτελεῖς τάσεις καὶ ἐπιδιώξεις, οὐδεμίαν θέσιν πρέπει νὰ εὕρискουν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἐχόντων συνείδησιν καὶ συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς των. Ἡ χριστιανικὴ ζωὴ εἶναι: ἀνοχή, ἀνεξικακία, μακροθυμία, ὑπομονή.

Αἱ ἱερὰι μοναὶ εἶναι, πρέπει νὰ εἶναι, θρησκευτικὰ καὶ πνευματικὰ ἰδρύματα. Οἱ δὲ προϋστάμενοι σκοπὸν ἔχουν νὰ προαγάγουν τὰς Μονὰς, ὥστε νὰ ἀναδεικνύονται τοιαῦται καὶ ἐμφανίζονται ὥς τοιαῦται.

Ὅταν ὁ μοναχικὸς βίος ἤκμαζεν, εἶχε προϋσταμένους μὲ φωτεινὸν παράδειγμα, καὶ μὲ τὸ παράδειγμά των ἐπεβάλλοντο καὶ οὕτως ἐκόσμουσαν αὐτόν. Πρὸ παντὸς εἶχον ἀγάπην καὶ ταπεινοφροσύ-

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΟΡΟΥΣ

Σύμφωνα με τὸ καθορισθὲν πρόγραμμα τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐορτῶν ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ συγκεκριμένως τῶν χιλίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἱ. Μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας ὑπὸ τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ Λαυριώτου 963-1963, ἐτελέσθησαν αἱ ἐορταί, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Βύζαντος, τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Τῇ τρίτῃ λοιπὸν τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, συνταχθέντος καὶ ἐγκριθέντος τοῦ προγράμματος παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου κ. κ. Σπυρίδωνος καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. κ. Χρυσόστομου, ὡς μέλους τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς, ἔγινεν ἑναρξὺς τῶν ἐορτῶν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Αἱ ἐν Κων)πόλει ἐορταί ἐξεδηλώθησαν

νην, αἱ δύο αὐταὶ βασικαὶ ἀρεταὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα τοῦ μοναχικοῦ βίου. Καὶ σήμερον, ὅπου ὑπάρχουν τοιαῦτα πρότυπα ἀρετῆς, λάμπουν ὡς ἀστέρες καὶ χύνουν πλούσιον φῶς εἰς τὸ περιβάλλον των.

Διὰ τὴν ἀναβίωσιν λοιπὸν τοῦ Μοναχισμοῦ χρειάζεται γνήσιον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν πνεῦμα, οἷον διαφαίνεται εἰς τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν τῶν ἁγίων Πατέρων. Ἡ δὲ στάθμη καὶ ὁ βαθμὸς τῆς πνευματικῆς προόδου μιᾶς ἀδελφότητος, διαφαίνεται ἀπὸ τὴν στάσιν, πού παίρνει ἡ ἀδελφότης, ἀπέναντι τοῦ αἰτόμου, τὸ ὁποῖον αἰτομον ὀφείλομεν νὰ βλέπωμεν, οὐχὶ ὡς νούμερον, ἀλλ' ὡς ἀδελφόν !!!

Γρηγόριος Ἀσάλης Μοναχὸς
Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίας Λαύρας · Καλάβρυτα

διὰ πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς λειτουργίας, καθ' ἣν ὁ Πατριάρχης ἐκήρυξε τὴν ἑναρξιν καὶ ἀνεγνώσθη ἡ Πατριαρχικὴ ἀγγελία πρὸς τὴν Οἰκουμένην. Τῆς ἐορτῆς ἔλαβον μέρος οἱ Μητροπολίται Δημητριάδος Δαμασκηνός, Ρόδου Σπυρίδων καὶ Μηλιτουπόλεως Ναθαναήλ.

Ὁμοίᾳ ἐορτῇ ἐτελέσθη καὶ εἰς τὴν θεολογικὴν Σχολὴν τῆς νήσου Χάλκης.

Τὸ Σάββατον 9 Μαρτίου συνέχισθησαν αἱ ἐορταί εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου Θεονίκης κ. κ. Παντελεήμονος, μετὰ πάσης ἐπισημότητος καὶ ἐν μέσῳ ἀτμοσφαίρας θρησκευτικῆς ἐξάρσεως, ἐπὶ τῇ 1000τηρίδι τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Συμφῶως πρὸς τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα, τὴν 11 π. μ. ἐπραγματοποιήθη εἰς τὴν Μητρόπολιν συγκέντρωσις τῶν ἀφιχθέντων Ἱεραρχῶν Δημητριάδος Δαμασκηνοῦ, Μαρωνείας Τιμοθέου, Ἐλασσῶνος Ἰακώβου καὶ ἄλλων ἐπισήμων, μεθ' ὃ ἐσχηματίσθη πομπὴ ἡ ὁποία, προηγούμενων τῶν ἱερέων, κατηυθύνθη εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ὅπου ἐτελέσθη θρησκευτικὴ τελετὴ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὁ Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων ἐπέδωκεν εἰς τὴν ἀγιορειτικὴν ἀντιπροσωπείαν γραπτὸν ἐπὶ πλακὸς χαιρετισμὸν πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας Θεσσαλονίκης.

Ἀκολούθως ὠμίλησεν ὁ Προηγούμενος τῆς Μονῆς Βατοπεδίου τοῦ ἁγίου Ὁρους κ. Κωνσταντῖνος, ὁ ὁποῖος καὶ ἡὐχαρίστησε διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς πλακός.

Τὴν 4 μ. μ. εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἐτελέσθη μέγας ἐσπερινὸς καὶ τὴν 7 μ. μ. εἰς τὴν αἰθούσαν τελετῶν τῆς Ἑταιρίας Μκεδονικῶν Σπου-

δῶν, ἐν πανηγυρικῇ συγκεντρώσει ὁ δῆ-
μαρχος Θεσσαλονίκης ἐπέδωκεν εἰς τὴν ἀ-
γιορειτικὴν ἀντιπροσωπείαν ἐπάργυρον ἐ-
νεπίγραφον. Τὴν 8 μ. μ. εἰς τὴν αἰθου-
σαν τῆς Ἑταιρίας Μακεδονικῶν Σπουδῶν
προεβλήθησαν φωτεινὰ εἰκόνες καὶ δια-
φάνειαι μετὰ διαλέξεως τοῦ κ. Χρ. Εὐ-
ελπίδη.

Τὴν πρωτὴν ἀφίχθησαν ἐνταῦθα αἱ
ὕπουργοι Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως
κ. Μακρῆς, Δικαιοσύνης κ. Παπακων-
σταντίνου καὶ ὁ ὑφυπουργὸς Δημοσίων
Ἔργων κ. Θεοδοσιάδης προκειμένου νὰ
συμμετάσχουν εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς 1000
τηρίδος τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ ἐν συνε-

χείᾳ συνεργασθοῦν μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ Βο-
ρείου Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀνε-
γέρσεως δικαστικοῦ μεγάρου εἰς Θεσ/νίκην.

Τὸ Σάββατον 16 Μαρτίου, συνεχίσθη-
σαν αἱ ἑορταὶ εἰς τὸ κλεινὸν Ἄστυ τῶν
Ἀθηνῶν μετὰ τὴν ἰδίαν μεγαλοπρέπειαν.

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῆς χιλιετηρίδος καὶ
τῆς 100ετηρίδος τῆς Ἑλληνικῆς δυναστεί-
ας, ἐκομίσθη ἐξ ἁγίου Ὁρους ὁ τίμιος
Σταυρὸς, τὸ μεγαλύτερον τεμάχιον ἀνὰ
τὴν Οἰκουμένην, φυλασσόμενον εἰς τὴν Ἱ.
Μονὴν Ξηροποτάμου.

Ἐν ἁγίῳ Ὁρει θὰ τελεσθοῦν αἱ ἑορταὶ
ἀπὸ 25 - 28 Μαΐου ἐν Καρυαῖς καὶ τῇ Ἱ.
Μ. Λαύρας. Σ. Σ.

ΣΤΑ ΧΙΛΙΟΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

Ἀθῶ πανύψηλο βουνὸ τῆς θάλασσας σμαράγδι
ποὺ στέγασες στοὺς κόρφους σου μιὰ πίστι στὸ Θεὸ
Τὴν πίστι τὴν Ὁρθόδοξον ἀγνότητος σημάδι
Τῆς Παναγίας καὶ τοῦ Χριστοῦ τὸ λίκνο τὸ Σεπτό.

- Χιλιόχρονο τὸ γιόρτασμα σὲ λίγο θὰ ὑμνήσουν
οἱ μοναχοὶ γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴ Νίκη τὴν τρανὴ
Χαρμόσυνα χιλιόχρονα καμπάνες θὰ ἤχῃσουν
ποὺ μοναστήρια ἔχτισαν καλόγεροι σεμνοί.

Καὶ τὶς μονὲς ποὺ ἔχτισαν, ἐκράτησαν λαμπάδα
χριστιανοσύνης ἄσβεστη κι' ἀψήφησαν σκλαβιά
κι' ἔδωσαν φῶς στοὺς ἄπειρους ποὺ ἦλθ' ἀπ' τὴν Ἑλλάδα
μετὰ τὰ σεπτὰ Σιγίλια καὶ τὰ Ἱερὰ γραφτά.

Κι' ἡ Ἁγία Λαύρα γιορτινὰ θὰ ψάλλῃ, νὰ ὑμνήσῃ
Ἀθανασίου τοῦ Σεπτοῦ Ἰδρύματα Ἱερὰ
ὅπως δὲν ἔπαυε στιγμή παντοῦ νὰ διαλαλήσῃ
τοῦ Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ πλουσία προσφορά.

Αὐτοκρατόρων καύχημα δὲν πίστεψε στὴ βία
οὔτε μετὰ ξίφος θέλησε αὐτὸς νὰ δοξασθῇ
μὰ μετὰ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ στὴν πίστι τὴν ἁγία
σὰν ταπεινὸς προσκυνητῆς βαθεῖα νὰ μυηθῇ.

Θεέ μου Παντοδύναμε καὶ Παναγιά Μαρία
σ' εὐχαριστῶ π' ἀξίωσες νὰ δῶ προσκυνητῆς
τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τὴ λειτουργιὰ τὴ θεία
καὶ νὰ γενῶ τῆς πίστεως θερμός της ὑμνητής.

Ν' ἀκούσω Ἀγγέλους, Χερουβὶμ τὸ Ὅσαννὰ νὰ ψέλνουν
ποὺ χίλια χρόνια κράτησαν στὸν Ἄθω οἱ μοναχοὶ
κι' ἅπ' τὴν ψυχὴ νὰ εὐχηθῶ αἰώνια νὰ μένουν
τῆς πίστεως διδάγματα. Σοῦ κάνω προσευχή.

Θεο)νίκη 5 Μαρτίου 1963

Κ. Α. Σάλτας

Δικηγόρος παρ' Ἐφέταις Θεσσαλονίκης

“ΧΡΥΣΕΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΕΙΚΟΝΟΣ,”

» Ξένον θαῦμα εἰργάσω
» καὶ φοβερὸν Δέσποινα
» στήσασα πελάγει τὸ πλοῖον
» τὸ φέρον ἔνδοθεν, σοῦ τὸν
» συλήσαντα χρῦσεον κόσμον
» εἰκόνας, ἕως οὗ ἀπέδωκε
» σοῦ τοῖς θεράπουσιν.
(Ἐκ τῆς παρακλ. τῆς Γλυκοφιλούσης)

Ἡ Γλυκοφιλοῦσα

Ἀπρίλιος τοῦ 1801.

Τὸ περιβάλλει τῆς Παναγίας, γυμνένο
στὴν ἀνοιξιὰτικὴ ἑορταστικὴ στολὴ του,
ἦταν γεμάτο ἀπὸ εὐωδίες, ποὺ πλούσια
ξεχύνονταν ἀπ' τὴν ἀπέραντη ποικιλία
τῶν λουλουδιῶν του.

Τὰ πουλιά, εἶχαν κι' αὐτὰ πανηγυρί.
Τιτιβίζοντας χαρούμενα πετοῦσαν παν-
τοῦ, ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο, κι' ἀπὸ κλα-
ρί σὲ κλαρί, σκορπώντας γύρω τους παν-

τοῦ, μιὰ θαυμασία συναυλία.

Μιὰ τέτοια λοιπὸν ἡμέρα, εἶχαν ἐπι-
σκεφθῇ τὴν Μονὴν Φιλοθέου πολλοὶ προ-
σκυνηταί.

Ἐπρωτιμοῦσαν τότε τὸ Μοναστήρι αὐτό,
ὅχι τόσο ἐπειδὴ ἦταν — καὶ εἶναι — ἔ-
να ἀπὸ τὰ ὡραιότερα τοῦ Ἁγίου Ὄρους,
ἔσον διότι εἶχεν ὑπὸ τὴν κατοχὴν του τὴν
ἱστορικὴν καὶ θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς
Θεοτόκου τῆς Γλυκοφιλούσης, ἔργον πε-
ρίφημον τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ.

Προήρχοντο δὲ οἱ ἀνωτέρω προσκυνηταὶ ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς ἑλληνικῆς Πατριδος, τελοῦσης δυστυχῶς εἰσέτι ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν.

Μεταξὺ λοιπόν, αὐτῶν ποὺ ἐπεσκέφθησαν τὸ Μοναστήρι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, εὑρίσκετο καὶ ἕνας παράξενος τύπος, ἄγνωστος τόσον εἰς τοὺς Μοναχοὺς, ὅσον καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς συνοδίτας του. Ἐκρατοῦσε μίαν παλαιὰν δαλίτσαν ποὺ ἔτριζε συνεχῶς, καὶ εἰς τὸν θυρωρὸν ποὺ ἔσπευσε νὰ τοὺς υποδεχθῇ, ἐδήλωσεν ὅτι ἦταν ἔμπορος ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ ὅτι ἦλθεν ἐπὶ τοῦτο διὰ νὰ προσκυνήσῃ...

Τέλος μοιράζοντας χαμόγελα καὶ ὑποκλίσεις δεξιὰ κι' ἀριστερά, ἔσπευσε πρῶτος νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Μοναχόν, ὃ ὁποῖος ἀνέλαβε νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὸν Ξενῶνα τῆς Μονῆς, ὅπου σὲ λίγο μετὰ τῶν ὑπολοίπων τῆς συνοδίας του κατέλυσεν.

Δυὸ ὥρες ἀργότερα, οἱ καμπάνες τοῦ πυργίσκου ἀνήγγειλαν τὴν ἔναρξιν τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Ἡ ἐκκλησία πλημμύρισε κόσμος. Σὲ λίγο ἡ Ἀκολουθία ἄρχισε καὶ συνεχίσθη μέχρι τέλους, ὁπότε οἱ Ἱερεῖς ἔφεραν τὰ Ἅγια Λείψανα καὶ ἐτοποθέτησαν αὐτὰ διπλά στὴν εἰκόνα τῆς Γλυκοφιλοῦσης.

Μὲ πολλὴν τὴν κατάνυξιν τότε, οἱ προσκυνηταὶ ἡσπάζοντο κατὰ σειράν παρακολουθοῦντες συγχρόνως τὰς ἐξηγήσεις ποὺ ἔδινε περὶ ἐνὸς ἐκάστου, ὃ δηματάρης.

Ὁ δὲ τύπος, ποὺ ἀνωθεν ἀναφέραμεν, ἦλθε καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνας, παρατηρῶν αὐτὴν προσεκτικῶς...

Ἰδιαίτερος ὁμιῶς ἐνδιαφέρθηκε διλέπων τὴν χρυσὴν ἀλυσίδα ποὺ ἀκάλυπτος ἐκράτει τὰ διάφορα χρυσᾶ νομίσματα, καὶ λοιπὰ ἀφιέρωματα αὐτῆς, ἅτινα φυσικὰ ἐστοίχιζαν μίαν δλόκληρον περιουσίαν.

Στὸ τέλος ἔκαμε μεταβολὴ καὶ ἀπεμακρύνθη· ἐφαίνετο σκεπτικὸς καὶ στενοχωρημένος, λὲς καὶ μέσα του ἐγίνετο μία πάλη. Ὅταν κατόπιν τοῦ Ἀποδείπνου ἀνέδθηκε στὸν Ξενῶνα μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους δὲν ἐκάθησε νὰ πιάσῃ κουδέντα μὲ κανέναν, ἀλλ' εὐθὺς ἐπῆγε στὰ δωμάτιόν του καὶ ἐπλάγιασε, ὄλην δὲ τὴν ὑπόλοιπον νύκτα μέχρι τοῦ Ὁρθροῦ δὲν ἐκλείσε μάτι. Τί ἄρα γε νὰ ἐσκέπτετο;

* * *

Τὸ ξηρὸ κροτάλισμα τοῦ χειροσημάντρου ἔκαμε μοναχοὺς καὶ κοσμικοὺς νὰ σηκωθοῦν ἀμέσως στὸ πόδι.

Παλαιὰ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι τὸν καιρὸν ποὺ ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ τὸν κατακλυσμὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων, διέταξε τὸν δίκαιον Νῶε νὰ κατασκευάσῃ τὴν κιβωτόν, διὰ νὰ σωθῇ τόσον αὐτὸς ὅσον καὶ ἡ οἰκογένειά του μὲ τοὺς λοιποὺς συγγενεῖς του.

Τότε καὶ ἐνῷ ὅλα ἦσαν ἔτοιμα, ἐπῆρεν ὁ Νῶε ἕνα χειροσήμαντρον καὶ ἐσήμανε γύρω τῆς κιβωτοῦ, ἕως οὗ ἐσυνάχθησαν ἅπαντες, ἄνθρωποι καὶ ζῶα, καὶ ἡσφάλισθησαν ἐντὸς τῆς σωτηριῶδους Κιβωτοῦ.

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἔννοιαν ἔχει καὶ ἡ εἰς τὰ Μοναστήρια γενομένη κροσὶς τοῦ χειροσημάντρου, καλοῦντος διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τοὺς Μοναχοὺς εἰς τὴν πνευματικὴν Κιβωτόν, τὴν Ἑκκλησίαν.

Καὶ διὰ νὰ ἐπανεέλθωμεν εἰς τὴν σειράν τῆς ἱστορίας μας, ἀναφέρομεν ὅτι ὁ ἀνθρώπος μας, (τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα ἄγνωστον διὰ ποῖον λόγον δὲν μᾶς πληροφορῇ τὸ παλαιὸν χειρόγραφον τῆς Μονῆς) κατήλθεν ἀμέσως εἰς τὴν Ἑκκλησίαν καὶ ἤρχισε νὰ ἀσπάζεται μὲ πόθον πολλὸν τὰς ἁγίας εἰκόνας, δείχνοντας ἔτσι εἰς τοὺς πέριξ αὐτοῦ μίαν εὐλάβειαν κι' ἕνα ζῆλον ὑπέρμετρον, ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ ἀληθινὸς καὶ πραγματικὸς ἦταν, ὅπως ἄλλωστε θὰ

ἴδωμεν καὶ παρακάτω.

Μετὰ λοιπὸν τὴν Ἀκολουθίαν, καὶ ἐνῶ ἀκόμῃ, ἦταν νύκτα, ὁ ἀνωτέρω τύπος ἐφφρόντισε καὶ ἐκρύβη εἰς ἓνα στασίδι τοῦ δεξιοῦ χοροῦ, ὅπισθεν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ στασίδια τῶν Δοκίμων καὶ μόλις ἔφυγαν ὅλοι καὶ τελευταῖος ὁ Ἐκκλησιάρχης, πῆγε εὐθὺς καὶ ἔκλεψε τὴν ἀλυσίδα μὲ τὸ χρυσὸν φορτίον της, ἀπὸ τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα. Ἀμέσως δὲ ἐξῆλθε διὰ τῆς κεντρικῆς εἰσόδου τοῦ Καθολικοῦ, ἣ ὁποία ἔξωθεν μὲν δὲν ἀνοίγη, ἔσωθεν ὅμως ἀνοίγη· καὶ ἀφοῦ μὲ διάφορες προφυλάξεις ἐβγῆκεν ἀνελθὼν εἰς τὸν Ξενῶνα, ἀσφάλισε τὰ κλοπιμαῖα εἰς τὴν βαλίτσαν του καὶ παραλαβὼν αὐτὴν ἐτράπη εἰς φυγὴν πρὸς τὴν θάλασσαν. Μὲ ταραχὴν ὅμως πολλὴν ἔφθασεν ὕστερα ἀπὸ διάστημα μιᾶς ὥρας εἰς τὸν ἄρσανα τῆς Μονῆς Ἰσῆρων, ὅπου κατὰ σύμπτωσιν εὗρίσκει πλοῖον ἑτοιμον νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ Σαμοθράκην, δὲν χάνει τότε καιρὸν ἀλλὰ ἐπιβιβάζεται εἰς αὐτὸ καὶ ἐγκαθίσταται.

Τὸ πλοῖον ξεκινᾷ σὲ λίγο μὲ ἥσυχον θάλασσαν, καὶ ὁλονὲν ξεμακρύνει σχίζοντας ὑπερήφανα τὰ νερά.

Ὁ ἱερόσουλός μέσα τρίβει τὰ χέρια του μὲ χαράν, διότι ὅλα τοῦ πῆγαν καλά, κανεὶς δὲν τὸν πῆρε χαμπάρι, καὶ ἐξ ἄλλου ὥσπου νὰ τὸ μάθουν... αὐτὸς θὰ εἶναι πολὺ μακριά, ἔτσι κι' ἄλλοιῶς ἡ δουλειά του εἶχε τελειώσει. Αὐτὰ συλλογίζεται καὶ ἀναπαύεται.

Ὅμως, τί εἶναι τοῦτο ποὺ συμβαίνει ξαφνικά; δὲν πρόφτασε τὸ καρδίι νὰ βγῇ ἓνα μίλλιον ἀπὸ τὸ λιμάνι κι' ἀπότομα σταμάτησε λὲς καὶ τὸ κτύπησε κεραυνός.

Θυμωμένος ὁ Καπετάνιος φωνάζει στοὺς μηχανικοὺς γιὰ ποῖον λόγον σταμάτησαν τὸ πλοῖον, αὐτοὶ πάλιν ἀπαντοῦν πῶς οἱ μηχανές του δουλεύουν κανονικά, τρέχουν τότε οἱ ναῦτες δεξιά κι' ἀριστερά ἐπιθεω-

ροῦν τὶς ἄγκυρες καὶ τὰ λοιπὰ ἐξαρτήματα, τίποτα ὅμως, ὅλα εἶναι ἐν τάξει· καμμιά ζημιὰ δὲν ὑπάρχει, κι' ὅμως παραδόξως τὸ πλοῖον μένει ἀκίνητον, κάποιο ἄδρατο χέρι νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πορείαν του.

Στὸ μεταξύ πίσω στὸ Μοναστήρι ἔχει γίνεи ἀντιληπτὴ ἡ κλοπὴ. καὶ οἱ προϊστάμενοι ἀρχίζουν τὰς ἀνακρίσεις, συνάμα δέ, ἀποστέλλουν καὶ δύο Μοναχοὺς νὰ ἐρευνήσουν διὰ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰ παραθαλάσσια μέρη.

Ἐρχόμενοι δὲ αὐτοὶ καὶ εἰς λιμάνι τῶν Ἰσῆρων, ρωτῶντες καὶ ἐξετάζοντες διὰ τὴν κλοπὴν, βλέπουν κάποιαν στιγμὴν τὸ πλοῖον ποὺ ἔστεκεν ἀκίνητον μέσα εἰς τὸ πέλαγος, καὶ εὐθὺς ἐνόησαν τὴν ὑπόθεσιν, ὅθεν ἀμέσως ζητοῦν καὶ εὗρισκουν μίαν δάρκαν καὶ ἀνελθόντες πορεύονται πρὸς τὸ πλοῖον.

Ὁ δὲ κλέπτης ποὺ ἀπ' ἀρχῆς παρακολουθοῦσε τὰ γινόμενα, βλέποντας ὅτι ὅλα αὐτὰ ἐγίνοντο ἐκ θείας ὀργῆς, καὶ ὅτι ἔμελλε σὲ ὀλίγον νὰ ἀποκαλυφθῇ, ἐπῆγε καὶ προσέπεσε εἰς τοὺς πόδας τοῦ πλοιάρχου ἐξομολογούμενος τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ζητῶν κλάϊοντας συγχώρησιν.

Ὅμοιως κατόπιν προσέπεσε καὶ εἰς τοὺς πόδας τῶν Μοναχῶν παρακαλῶν αὐτοὺς νὰ τὸν λυπηθοῦν καὶ νὰ τὸν συγχωρήσουν, ἀμέσως δὲ ἐπῆγε καὶ ἔβγαλεν ἀπὸ τὴν βαλίτσαν του τὰ κλοπιμαῖα καὶ παρέδωσεν αὐτὰ εἰς τὰς χεῖρας των.

Οἱ Μοναχοὶ παραλαβόντες αὐτά, ὥς εἶδον ὅτι ἦσαν ἐν τάξει ἀπεχαίρετησαν τοὺς ναυτικούς καὶ ἀνεχώρησαν εἰς τὸ Μοναστήριον διηγούμενοι παντοῦ τὸ θαυμάσιον.

Τότε καὶ ὁ Πλοίαρχος διέταξε τοὺς ναύτας νὰ δέσουν χειροπόδαρα τὸν ἱερόσουλόν, καὶ νὰ τὸν φυλάξουν καλὰ ἕως ὅτου φθάσουν εἰς τὸν προορισμὸν τους καὶ τὸν παραδῶσῃ εἰς τὰς ἀρχάς. Εὐθὺς λοιπὸν μετὰ ταῦτα τὸ πλοῖον ἤρχισε νὰ κινηταὶ κανονικά, γιὰ νὰ ἐξαφανισθῇ σὲ λίγο στὸν ὀρίζοντα, ἀφήνοντας πίσω του τὴν ἱστορίαν ἐνὸς μεγάλου θαύματος.

Ἐγγράφη τὸ περιστατικὸν τοῦτο χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἀγείορ. Βιβλιοθήκης» καὶ εἰς δέξαν τῆς Γλυκοφιλοῦσης.

Αὐξέντιος Μοναχὸς Φιλοθεΐτης

Παύλου μον. Χοζεβίτου - Ἱεροσόλυμα

ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ

Πῶς φυλάσσονται καὶ διατηροῦνται τὰ πάνσεπτα προσκυνήματα

«Προσκυνητῆς τοῦ Παναγίου Τάφου». Μετὰ πόσης ἐγκαυχήσεως καὶ ἐσωτερικῆς ἱκανοποιήσεως προσθέτει εἰς τὴν ὑπογραφὴν του τὸν ὑπότιτλον τοῦτον πᾶς εὐσεβὴς χριστιανός, ὅστις πολυχρόνιον εὐσεβῆ πόθον ἐκπληρῶν, ἀξιούται, διὰ μερικῶν ἐξόδων καὶ ὀλίγης ταξειδιωτικῆς ταλαιπωρίας, τῆς προσκυνήσεως τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου καὶ τῶν λοιπῶν Πανσέπτων τοῦ χριστιανισμοῦ Σεβασμάτων! Πόσοι ὅμως ἄρα γε τῶν εὐλαδῶν χριστιανῶν γνωρίζουσιν ἐπακριδῶς μεθ' ὁπόσων καὶ ὁποίων ἀγώνων καὶ θυσιῶν καὶ αἱμάτων καὶ δακρύων, ἡ τιμαλφὴς αὐτῆ παρακαταθήκη φυλάττεται εἰς ἑλληνικὰς χεῖρας καὶ πρὸς ὁποίους ὀφίμους σφετεριστάς, ἐποφθαλμιώντας ταύτην, δέον ν' ἀντεπεξέρχωνται διηνεκῶς οἱ ταύτην πεπιστευμένοι, ἵνα προσερχόμενοι ἔχωσι μὲν ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον εἰς ταῦτα, ἀκούωσι δὲ κατ' ἐξάρετον καὶ ἀποκλειστικὸν προνόμιον μόνην τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐν ταῖς εἰς αὐτὰ ἱεραῖς Ἀκολουθίαις;

Ἄφ' οὗτου διὰ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ ἱσχυροτάτου Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τῆς Βασιολομήτορος Ἀγίας Ἑλένης, οἱ Ἅγιοι Τόποι ἀπεδόθησαν εἰς προσκύνησιν τοῖς πιστοῖς καὶ ἀφιερώθησαν εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Κυρίου (325 - 333 μ. Χ.), Ἕλληνας ὑπῆρξαν πάντοτε οἱ εἰς ταῦτα ὑπουργοῦντες. Εἰς τὴν λεγομένην ἀδελφότητα τῶν «Σπουδαίων Μοναχῶν», ἥς διάδοχος εἶναι ἡ Ἀγιοταφίτικὴ Ἀδελφότης, ἀνετέθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ ἀποκλειστικὴ κυριότης καὶ φύλαξις καὶ πᾶσα ἡ φροντίς διὰ τὴν διατήρησιν τούτων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἄνω σκοπῶν, ὃ δὲ ταύτης Ἀρχηγὸς ὁ ἐκάστοτε Πατριάρχης τῆς Ἀγίας Πόλεως,

ἦτο ἐπισήμως ἀνεγνωρισμένος ὑπὸ τε τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων καὶ τῶν Ἀράβων κατακτητῶν, θρησκευτικὸς κυριάρχης πάντων τῶν ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γῇ οἰκούντων χριστιανικῶν ἔθνων καὶ τῶν ἐρχομένων προσκυνητῶν. Ἀπὸ τοῦ Δ' μέχρι τοῦ ΙΒ' αἰῶνος πάντες οἱ χριστιανοὶ (Ἰβήρες, Ἀβησσηνοὶ, Φράγγοι, Κόπται, Συριοὶ, Ἀρμένιοι, Νεστοριανοὶ, Ἰακωβίται, Μαρωνῖται) μόνους κυρίους τῶν προσκυνημάτων ἐγνώριζον τοὺς Ἕλληνας καὶ τὸν τοῦτων Πατριάρχην πρῶτον Ἀρχηγὸν πάντων αὐτῶν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Σταυροφοριῶν (ΙΒ' αἰῶν) — αἵτινες κατὰ τὸν αἰοίδιμον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Δοσίθεον ὠνομάσθησαν «ἱερὸς πόλεμος» καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ λέπρα ὠνομάσθη ἱερὰ νόσος, — ἤρχισαν κατὰ διαφόρους καιροὺς νὰ ἐμφανίζωνται οἱ ποικιλώνυμοι αἵρετικοὶ ὅτε μὲν διὰ τῶν ὁπλῶν ὅτε δὲ διὰ τῆς ραδιουργίας καὶ παντὸς ἀθεμίτου μέσου, σφετεριστὰς τῆς πολυτίμου ἡμῶν κληρονομίας, ὡς πειναλέοι λύκοι ἐπιπίπτοντες εἰς κάθε ταραχὴν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων. Τόμοι πολλοὶ ἐγράφησαν διὰ τοὺς σκληροὺς ἀγῶνας οὗς διήνυσαν οἱ αἰοίδιμοι Πατριάρχαι μετὰ τῆς Ἀδελφότητος καὶ παντὸς τοῦ ἔθνους, πάντοτε δ' εἰς τὴν θεῖαν ἐπικουρίαν ἐλπίζοντες καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὴν ὀρθοδοξίαν ἔχοντες, κατέβαλλον ἐν τέλει τοὺς μεθ' ἁρμάτων καὶ ἱππῶν ἐπερχομένους καὶ εἰς τὴν ἰσχὺν τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς πανουργίας ἐλπίζοντας. Ἀς ἀναγνώσῃ ὁ ἐπιθυμῶν τὴν Ἱεροσολυμίδα ἢ ἄλλα παρεμφερῇ συγγράμματα καὶ ἂν δύναιται ὡς κρατήσῃ τὰ δάκρυά του διὰ τὰ αἵματα καὶ τοὺς μόχθους καὶ τὰς ἀγωνίας καὶ τοὺς μέχρι θανάτου ἀγῶ-

νας, εἰς οὓς οἱ ἀοίδιμοι Πατριάρχαι ὑπε-
χρεοῦντο ν' ἀποδύωνται πρὸς Σουλτάνους
καὶ Βεζύρας καὶ Πασάδες ραδιούργους καὶ
φιλοχρημάτους καὶ Αὐτοκράτορας καὶ
Γάλλους καὶ Αὐστριακοὺς καὶ Ρώσους
καὶ Ἀρμενίους καὶ ἄλλους, ὧν οὐκ ἔστιν
ἄριθμός, διὰ τὰ παραδώσουν εἰς ἡμᾶς ἀ-
κέραιον τὸν πολῦτιμον τῶν προσκυνημάτων
θησαυρόν.

Μέχρι καὶ σήμερον ὁ καθ' ἡμῶν ἀκή-
ρυκτος οὗτος πόλεμος δὲν κατηνύσθη, οὐ-
τε ἐλπίζεται νὰ λήξῃ ἕως οὗ οἱ ἑτερό-
δοξοὶ δὲν ἐγκαταλείψωσι τὰς διαφόρους
αἱρέσεις καὶ πλάνας τῶν καὶ ἐνωθῶσι μετ'
ἡμῶν ὡς οἱ ἐπίτροποι τοῦ Πατριάρχου
Πολυκάρπου εἶπον εἰς ἀπεσταλμένον τῆς
Γαλλίας (1820). Ὡστε ἡ φύλαξις καὶ
κράτησις τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων, δὲν
εἶναι ἀπλῶς κατοχὴ Ἱερῶν Τόπων καὶ οἰ-
κοδομῶν, ἀλλ' ἐνέχει τρόπον τινὰ ὁμολο-
γίαν πίστεως καὶ ἀποδείξιν τῆς Ὁρθοδο-
ξίας. Ὁ Ἀντιοχείας Ἅγιος Ἀναστάσιος
ὁ Σιναΐτης, ἐρωτώμενος: Εἰ ἔστι μέθοδος
δι' ἧς δυνήσεται ἰδιώτης ἀντεπεῖν τῷ αἰ-
ρετικῷ; ἀπαντᾷ οὕτω: Πρὸ τίνος καιροῦ
ἐγένετο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διάλεξις τοιαύτη;
αἱρετικοὶ τινες συναθροισθέντες πρὸς τινα
ἰδιώτην μὲν τῷ λόγῳ φρόνιμον δὲ ἐν Κυ-
ρίῳ τὴν πίστιν τῆς Καθολικῆς Ὁρθοδό-
ξου Ἐκκλησίας κηρύττοντα, διεμάχοντο
πρὸς αὐτόν. Ἠρώτησεν οὖν αὐτούς, λέγων.
Ἐὰν ἔχῃ ὁ βασιλεὺς ταμεῖα καὶ οἴκους
τιμίους, ἐνθα διαπράττονται τὰ ἀναγκαῖα
μυστήρια αὐτοῦ, τίνοι πιστεύει; αὐτοῖς τοῖς
πιστοῖς ἀνθρώποις αὐτοῦ, ἢ τοῖς ἀπίστοις;
Λέγουσι πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνοι: πρόδηλον ὅτι
τοῖς πιστοτέροις ὅλων τῶν ἀνθρώπων αὐ-
τοῦ πιστεύει τοὺς τοιούτους οἴκους ὁ βα-
σιλεὺς. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ὁρθόδοξος εἶ-
πε πρὸς αὐτούς: ὥστε μάθετε, ὅτι οὐκ ἔ-
στιν ἐπὶ τῆς γῆς πίστις ὁρθὴ εἰμὴ τῆς ὁρ-
θοδόξου Ἐκκλησίας· καὶ διὰ τοῦτο ἐνεπί-

στευσεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πάντας τοὺς ἁγίους
καὶ ἀναγκαίους οἴκους αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπι-
δημήσας τὰ Μυστήρια αὐτοῦ πεποίηκε·
τοῦτέστι τὴν Ναζαρέτ, τὸ Θαδῶρ, τὴν Βη-
θαλέμ, τὴν Ἰορδάνην, τὴν Σιών, τὸν Γολ-
γοθᾶν, τὴν Ἀνάστασιν καὶ οὐ μόνον, ἀλ-
λὰ καὶ τὸ Σινᾶ καὶ ἀπλῶς πάντας τοὺς
ἄλλους τόπους τῆς Καινῆς καὶ τῆς Πα-
λαιᾶς, οἱ τῆς καινῆς καὶ Ὁρθοδόξου ἐκ-
κλησίας κατέχοντες... Εἰδὲ καὶ ὡς εἰκός,
δέξετε λέγειν, ὅτι ἐκράτησάν ποτε οἱ Ἀ-
ρειανοὶ πρὸ ὀλίγων χρόνων τοὺς Ἁγίους
Τόπους, ἰδοὺ ἀληθῶς ἐκεῖνοι διὰ χειρὸς
βασιλικῆς καὶ τυραννίας ἤρπασαν τοὺς ἁ-
γίους Τόπους, ἀλλ' οὐδὲν ἴσχυσαν εὐθέως
γὰρ πάλιν ὁ Θεὸς ἡμῖν τοῖς ὁρθοδόξοις
παρέδωκεν αὐτούς. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ
αἱρετικοί, αἰσχυρθέντες ἀνεχώρησαν. (Ἐ-
ρωταπόκρ. ρις').

Προτάσσοντες, λοιπόν, τὰ στήθη τῶν οἱ
Ἀγιοταφῆται κατὰ τῶν ἐπιβούλων, ὑπε-
ρασπίζονται οὐχὶ ἀπλῶς οἰκοδομὰς καὶ
κίονας καὶ μάρμαρα—ὡς ποτε ἔγραφεν εἰς
τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» εὐλα-
βέστατος ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς—
ἀλλ' ἐν τῇ προκρίσει τῆς ἐθνικῆς ταύτης
κληρονομίας, ἀποδεικνύεται καὶ τίνες ἐξ
ἀρχῆς παρέλαβον μετ' αὐτῶν καὶ διεφύλα-
ξαν τὴν ὁρθὴν πίστιν. Μεγάλη εὐθεν εἶναι
ἡ ὀφειλὴ τῶν ἀπανταχοῦ χριστιανῶν πρὸς
τοὺς ἀγρόπνους τούτους φρουροὺς καὶ μάρ-
τυρας τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος καὶ
μόνον διὰ ταύτην τὴν ἀρετὴν, πάσης τι-
μῆς καὶ παντοδαπῆς ὑποστηρίξεως ἄξιοι
εἶναι οὗτοι. Ὁ ἀγὼν καὶ ἡ μαρτυρία τῶν
Ἀγιοταφιτῶν δὲν ἐκτείνεται εἰς διάστη-
μά τι μόνον χρόνου ἀλλ' εἶναι διηγετικῆς
καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως ἀπὸ τοῦ Πατριάρ-
χου μέχρι τοῦ ἀπλουστεροῦ δοκίμου, βα-
θέως ἔχουσιν ἐρριζωμένην τὴν συνείδησιν
ὅτι εἶναι στρατιῶται τοῦ Κυρίου, ἔτοιμοι
ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν νὰ

χύσωσιν — ὅπερ καὶ οὐχὶ σπανίως χύνεται — πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν Ἁγίων Τόπων.

Ἀπὸ τῶν σταχυοφοριῶν καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Τουρκοκρατίας, οἱ διάφοροι αἵρετικοὶ ἐκμεταλλεόμενοι τὴν φιλοχρηματίαν τῶν κρατούντων, εἴτε τὰς πολιτικὰς περιστάσεις καὶ τὰς μετὰ τῶν κρατῶν τῆς Δύσεως συμμάχίας καὶ παντὸς ἀθεμίτου καὶ ἀντιχριστιανικοῦ μέσου ποιοῦντες χρῆσιν, εἰσεχώρησαν, δίκην τρωκτικῶν, εἰς τινὰς γωνίας τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων, οὐδέποτε παυόμενοι τοῦ παρέχειν πράγματα καὶ ἐνοχλήσεις εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀρχήθεν κτίτορας καὶ κητόρας, ἐλαυνόμενοι ὑπὸ μοχθηρίας καὶ ὅπως, ὡς νομίζουσιν, ἕτερόν τι προσκλήσονται. Καὶ οὕτω περὶ τὸν Τάφον τοῦ Κυρίου προεκάλεσαν οἱ νεήλυδες τὸν διηνεκῆ ἀνταγωνισμόν, ὅστις εἶναι μικρογραφία τοῦ παγκοσμίως κινουμένου πολέμου τῶν διαφόρων αἱρέσεων κατὰ τῆς Ὁρθοδόξιας. Δὲν εἶναι, λοιπόν, νοητὴ καὶ δυνατὴ ὑποχώρησις καὶ συγκατάθεσις ἢ ἀνοχή διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ κατευνασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης, ὅπως δὲν εἶναι νομίμως δυνατὴ ἢ συμφιλίωσις μετὰ τὸν διάβολον καὶ ὅπως δὲν δύναται ν' ἀναμείνεται ὅτι οἱ ὑπερφύλακοι αἵρετικοὶ θὰ κατανοήσωσιν ἡμᾶς καὶ θὰ ἐπιστρέψωσιν, ἂν δὲν ἐπέλθωσιν αὐτοῖς ὕναται θλίψεις.

Ἐξ ὧν τῶν κατὰ καιροὺς ἐμφανισθέντων σφετεριστῶν αἵρετικῶν — ἐξ ὧν ἄλλοι μὲν ἐξηφανίσθησαν ἄλλοι δὲ φυτοζωοῦσιν, — οἱ τὰ μέγιστα δεινὰ ἐπενεγκόντες κατὰ τοῦ ἡμετέρου Πατριαρχείου καὶ ἔτι συνεχίζοντες τὸν καθ' ἡμῶν ἀκήρυκτον τοῦτον πόλεμον, εἶναι οἱ μονοφυσῖται Ἀρμένιοι καὶ οἱ παπολάτραι Λατῖνοι, οἱ ὅποιοι πάντοτε μὲν ἀλληλομισοῦνται θανασίμως καὶ μόνον συνασπίζονται προκειμένου νὰ πολεμήσωσιν ἡμᾶς. Τόμοι πολλοὶ

ἐγράφησαν διὰ τὰ δεινὰ ἅτινα προεκάλεσαν καὶ προκαλοῦσιν ἡμῖν οὗτοι — διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ὁποίων βουνοὶ χρυσίου καὶ ἀγῶνες καὶ θυσαίαι καταβάλλονται ἀλλὰ καὶ αἷματα χύνονται — ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι ἐκάστη ἡμέρα δύναται νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν ἄλυσιν ταύτην τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν μαρτυριῶν ἃ οἱ Ἁγιοταφῖται ἀθλοῦσιν. Εἰς τὰ κυριώτερα τῶν Ἱ. Προσκυνημάτων (Πανάγιος Τάφος, Ἁγιον Σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ καὶ Τάφος τῆς Παναγίας εἰς Γεθσημανῇ), σχεδὸν κατ' ἕτος δημιουργοῦσιν οὗτοι πολλὰ ἐπεισόδια ἐξ ὧν τινὰ σοδρά, μὴ διστάζοντες νὰ φθάσωσι καὶ μέχρι χειροδικίας, ὅτε οἱ Ἁγιοταφῖται καλοῦνται νὰ προτάξωσι τὰ στήθη αὐτῶν, μὴ ὑπάρχοντος κατὰ τὰς περιστάσεις ἐκείνας ἄλλου τρόπου συνεννοήσεως. Ἡ ἀντίστασις εἶναι ὄχι μόνον ἀπαράιτητος ἀλλὰ καὶ ἐπιβεβλημένη, διότι τυχὸν ὑποχώρησις ἀποτελεῖ κακὸν προηγούμενον καὶ ἀπώλειαν δικαιώματος ἐπὶ τινος ἱεροῦ τόπου, τοῦ ὁποίου, κατὰ τὰ ἐνταῦθα κρατοῦντα, ἢ ἐπανάκτησις εἶναι λίαν δύσκολος ἂν μὴ ἀδύνατος, εἰς δ' ἀκριβῶς ἀποδίδουσι οἱ μοχθηρῶς καὶ ὑστεροβούλως ταῦτα δημιουργοῦντες.

Σοδράν διπλοῦν ἐπεισόδιον προεκάλεσαν προσφάτως οἱ καλοὶ Ἀρμένιοι ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν Λατίνων, κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων, ὅτε καὶ αἷμα ἐχύθη, ἄνωθεν ἀκριβῶς τοῦ Ἁγίου Σπηλαίου καὶ τοῦ τόπου τῆς Γεννήσεως τοῦ εἰρηνοποιῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡμέρας τινὰς πρὸ τῶν Χριστουγέννων, γίνεται κατ' ἕτος τὸ λεγόμενον «Γενικὸν σκοῦπισμα», ὅτε ὅλη ἡ ἀπέραντος Βασιλικὴ τῆς Γεννήσεως καθαρίζεται γενικῶς ἀπὸ τῆς στέγης μέχρι τοῦ διαπέδου· συμφώνως δὲ πρὸς τὰ ἐν τοῖς προσκυνήμασι καθεστῶτα, τὸ σάκρωμα ἢ τὸ ξεσκόμισμα τόπου τινὸς δηλοῖ τὴν ἰδιοκτησίαν

τοῦ ποιοῦντος τοῦτο, διὸ καὶ μετὰ προσο-
χῆς καὶ ἐπιμελείας ἐκτελοῦνται· καὶ ἐπει-
δὴ οὕτως ἔχει, σχεδὸν καθ' ἑκάστον ἔτος
οἱ ἐπίσασκτοι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ σκουπί-
σματος δημιουργοῦσιν ἐπείσδδια καὶ σκάν-
δαλα μετὰ τῆς ὑστεροβουλίας ὅτι ἂν ἡμεῖς
πρὸς ὀλίγον φανῶμεν μετριοπαθεῖς, ἐκεῖ-
νοι ἀναιδέστεροι γινόμενοι δαυκαλίζονται
ὅτι θὰ εἴμεθα ὑποχωρητικοὶ εἰς τὰς ἐπεμ-
βάσεις των.

Κατὰ τὸ ἐφετεινὸν σκουπίσμα, καθ' ἣν
στιγμὴν ἡμέτερος Μοναχὸς ἀνύποπτος ἐ-
φύλαττε τὴν κλίμακα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἄλ-
λος Μοναχὸς εὐρισκόμενος ἐκαθάριζε τοί-
χον τινα τῆς Βασιλικῆς, πλησιάσας ἀδο-
κῆτως Ἀρμένιος μοναχὸς ἐκτύπησε τοῦ-
τον εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ τὸ χάλκινον κη-
ροπήγιον καὶ τῷ ἦνοιξε μικρὰν ὀπήν, ἐ-
πεχειρίσε δὲ καὶ νὰ κρημνίσῃ τὸν ἐπὶ τῆς
κλίμακος Μοναχόν. Ὡς ἐκ συνθήματος ἡ
συμπλοκὴ ἐγενικεύθη, ἀμέσως δὲ καὶ οἱ
«φιλάδελφοι» Λατῖνοι ἔσπευσαν νὰ φιλο-
δωρήσωσιν ἡμᾶς διὰ λιθοβολισμῶν ἐκ τοῦ
παρὰ κειμένου μοναστηρίου των διὰ ν' ἀ-
ποδείξωσι τὰς ἀγαθὰς των διαθέσεις. Ἄ-
μα ὡς συνήλθον οἱ ἡμέτεροι ἐκ τῆς κατὰ
τρόπον ὑπουλον ἐπελθούσης πρώτης ἐκ-
πλήξεως, δὲν ἐπέτρεψαν αὐτοῖς τὴν συνέ-
χισιν τοῦ ὀργίου, οὔτε ἀφῆκαν ἀνευ ἀμοι-
βῆς τὸν κόπον αὐτῶν, ἱκανοὶ ὅμως ἔλα-
βον διαφόρους πληγὰς ἐκ τῆς πρώτης ἐ-
πιθέσεως· καὶ ἔδλεπέ τις καὶ μεθ' ἱκανὰς
ἡμέρας ἄλλου μὲν τὴν κεφαλὴν πληγωμέ-
νην, ἄλλου τὴν χεῖρα, ἄλλου τὴν πλευράν
ἐκ λιθοβολισμῶν καὶ βαρέων ὀργάνων. Ἀ-
ληθῶς πληγαὶ μαρτύρων καὶ ὥραϊσματα
ἀθλητῶν ἐφαίνοντο ἐπ' αὐτῶν τὰ στίγμα-
τα ταῦτα καὶ δι' αὐτὴν τὴν ἀγάπην τοῦ
Χριστοῦ ἔλαβον ταῦτα, καὶ ἰδοὺ τὸ μέγα
χρέος καὶ ἡ τιμή, ἣν οἱ ἀπανταχοῦ Ὁρθό-
δοξοὶ ὀφείλουσι πρὸς τοὺς τιμημένους
καὶ ἐνδόξους τούτους ἀκρίτας, τοὺς φύλα-

κας τῶν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος δι-
καιωμάτων. Τὰ γεγονότα ἐπανελήφθησαν
θλιδερώτερα κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῶν
Χριστουγέννων, μὲ δράστας τοὺς ἰδίους
Ἀρμένιους φονικῶς καὶ μοχθηρῶς ἐτοι-
μασθέντας. Εἰς τὴν ἀγρυπνίαν τῶν Χρι-
στουγέννων (μὲ τὸ παλαιὸν ὄχι μὲ τὸ νέ-
ον), καθ' ἣν στιγμὴν ἐτελεῖτο περὶ τὸ με-
σονύκτιον ἡ μεγάλη Λιτανεὶα διὰ τοῦ Ἀ-
γίου σπηλαίου τῆς Γεννήσεως καὶ τῆς
Βασιλικῆς, προπορευομένου τοῦ Πατριάρ-
χου μεθ' ὅλου τοῦ κλήρου τῆς Ἀδελφότη-
τος καὶ ἀκολουθοῦντος ἀπείρου πλήθους
λαοῦ, οἱ Ἀρμένιοι ἐπετέθησαν ὑποῦλως
κατὰ τῶν ἡμετέρων, ὄντες ὀπλισμένοι διὰ
διαφόρων ὅπλων περιλαμβανομένων καὶ
πυροβόλων· ἡ ἐπελθούσα σύγχυσις δὲν πε-
ριγράφεται, πολλὰ ζῆμια καὶ πληγαὶ
προεκλήθησαν, καὶ ὅπως σχεδὸν πάντοτε
συμβαίνει, ἡ κεφαλὴ των πληρώνει διὰ
τὴν μοχθηρίαν των· τινὲς ἐξ αὐτῶν τραυ-
ματισθέντες σοδαρῶς εἰσῆχθησαν εἰς νο-
σοκομεῖα, διότι ἐπιτεθέντες καὶ κατὰ τῆς
ἐπεμβάσης ἀστονομίας, ἐπληρώθησαν κα-
ταλλήλως. Ὡς θλιβεραὶ αἱ πλείονες λε-
πτομέρειαι παρέλκουσιν, ἐπὶ τούτῳ μό-
νον ἀπορεῖ τις, ποίαν ἀπόδειξιν κατανοή-
σεως καὶ εἰλικρινείας εἶδε παρ' αὐτοῖς ὁ
Οἰκουμένικὸς Πατριάρχης διὰ νὰ ἐναγκα-
λίζηται αὐτοὺς καὶ ὡς πρὸς ἀδελφούς ὁ-
μόφρονας συμπεριφέρηται; Τὴν ὑπουλότη-
τα καὶ μοχθηρίαν τοῦ γένους τῶν Ἀρμε-
νίων ὡς συνόλου, ἦν ἀπὸ τοῦ Δ' αἰῶνος
στηλιτεύει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολό-
γος, λέγων χαρακτηριστικῶς «Ἀρμένιοι
οὐχ ἀπλοῦν γένος, ἀλλὰ καὶ λίαν κρυπτόν
τε καὶ ὑφαλον» (Π.Μ.τ. λς·)· ἀνεγνώρι-
σεν ἄρα γε τινὰ μεταμέλειαν παρ' αὐτοῖς,
ἣ ἐπληροφόρηθι ὅτι παλινωδίσαντες ἐξή-
μεσεν τὰ πονηρὰ αὐτῶν δόγματα καὶ ἐτα-
κτοποιήθησαν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ κα-
τέλιπον ταῦτα αὐτῶν τὰ «ἐθνικὰ προτερή-
ματα»; Ἡμεῖς γύρωθεν τοῦ Παναγίου Τά-
φου τοιαύτην ἐνέργειαν ἢ διάθεσιν δὲν ἀν-
τελήφθημεν, μᾶλλον δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέ-
ραν καὶ ὥραν βλέπομεν κατὰ τὸν πασιφανέ-
στερον τρόπον πιστοποιουμένους τοὺς ἀνω-
τέρω χαρακτηρισμοὺς τοῦ ἁγ. Γρηγορίου.

Ἀπὸ μίαν διάλεξιν

ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΤΟΥ

Τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου Ἀντων. Ν. Κουλούρη, π. Θ.

Ἐφέτος συμπληρώνονται χίλια ἔτη ἀφ' οὗ τοῦ 963 ἱδρύετο ἐπὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἡ πρώτη Ἱερὰ Μονὴ (Μεγ. Λαύρας) ὑπὸ τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου Ἀθωνίτου μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Νικηφόρου Φωκά καὶ τοῦ διαδόχου ἐκείνου Ἰωάννου Τσιμισκῆ.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἀθωνος καὶ ἐπειδὴ ὁ πολὺς κόσμος ἀπὸ ἄγνοιαν τοῦ πνεύματος, τῶν προσφορῶν καὶ τῶν θυσιῶν τοῦ Μοναχισμοῦ διάκειται δυσμενῶς ἀπέναντι αὐτοῦ, ἀφιερῶνω καθηκόντως ὀλίγας γραμμάς, ποὺ ἀναφέρονται εἰς τὸν Μοναχισμόν γενικῶς καὶ εἰς τὰς προσφοράς του εἰς τὸ Ἔθνος μας καὶ τὴν Ἐκκλησίαν μας, εἰδικῶς.

Ἀγαπητοί μου,

Ὁ κόσμος ὀφείλει πολλὰ εἰς τὸν Μοναχισμόν καὶ τὰς πολλαπλᾶς προσφοράς του εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ὀρθὴν ἀνάπτυξιν καὶ διατύπωσιν καὶ διασφάλισιν τῶν ἱερῶν μας Δογμάτων, εἰς τὰς προσπάθειάς τοῦ ἐκπολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐξευγενίσεως τοῦ βίου. Ὁ Μοναχισμὸς εἶναι ἕνας τραχὺς ἀλλὰ γόνιμος βίος.

Βίος ποὺ δὲν γνωρίζει ἀπολαύσεις ὕλικας καὶ ἀνέσεις, κοσμικὴν χαράν, ἐπίδειξιν πλούτου ἢ δυνάμεως ὕλικῆς. Γνωρίζει μόνον στερεῆσες καὶ θλίψεις, φυσικὴν ἀγριότητα, σκληρὰν δοκιμασίαν, ἀγρυπνίας, προσευχάς, ἐργασίαν, ἀγῶνας πολλούς. Ἰδοὺ τί γράφει ὁ περίφημος καθηγητὴς Βενιαμὶν Ἰωαννίδης διὰ τὴν Λαύραν (Μονὴν) τοῦ ἁγ. Σάβα, ἐν Παλαιστίνῃ:

Ὑψος οὐρανόληκτον καὶ βάθος δυ-

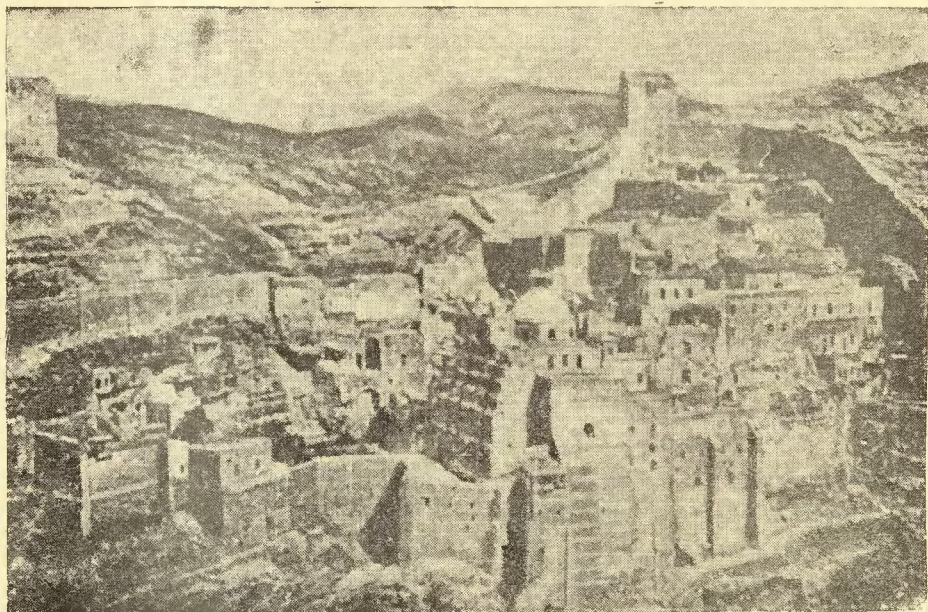
σθεώρητον· μεγαλεῖον ἅμα καὶ ἀγριότης φύσεως καὶ ἐξαίσια ἔργα ἀνθρωπίνης χειρὸς· Θεὸς ἐκδικήσεως καὶ Θεὸς οἰκτιρῶν καὶ ἐλέους· ὁσμη ἀσφάλτου καὶ θείου, φοβερὰς διεγείρουσα ἀναμνήσεις, καὶ εὐωδία θυμιάματος, ἱλασμόν πανταχοῦ εὐαγγελιζομένη... Βρονταὶ ἐν αἰθρᾷ καὶ κώδωνες βαρύγδουποι μυστηριωδῶς τὴν μυστηριώδη σιγὴν διακόπτοντες.

Οἱ Μοναχοί, κινούμενοι ἀπὸ τὴν λατρείαν, τὸν θεῖον ἔρωτα πρὸς τὸν Νυμφίον Χριστόν, ἀρνοῦνται τὸν κόσμον καὶ τὰ θέλητρά του, καὶ, γοητευόμενοι ἀπὸ τὸ ὑπέροχον μεγαλεῖον τοῦ «ὄραϊον κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων» ἀφοσιώνονται τελείως καὶ ολοκληρωτικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν δόξαν Ἐκείνου. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἕγγαμοι καὶ παρθένοι, μορφωμένοι καὶ ἀπαιδευτοί, ἐγκαταλείπουν τὸν κόσμον, ἐγκαταβιώνουν ἀσκούμενοι εἰς τὰ σπήλαια, τὰ μοναστήρια ἢ καὶ τὰς ὁπὰς τῆς γῆς. Καὶ διὰ τῶν ἀγώνων των, τῶν προσευχῶν, τῶν δακρύων, ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὰ διάφορα πάθη καὶ «ὥς θυσία ἁμωμος» προσφέρονται καὶ καλλιεργοῦν τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονόν καὶ ἀγεώρητον, δηλαδὴ τὰς ψυχὰς των, καὶ γίνονται ὁδηγοὶ καὶ κανόνες πνευματικῆς ζωῆς. Καὶ ἔχομεν ἔτσι τὸν φιλοσοφικὸν ἐρημητισμόν, εἰς τὴν ἀγριότητα του μορφὴν καὶ ἀπομόνωσιν.

Πρῶτος ἀναχωρητὴς ὑπῆρξεν ὁ Μέγας Ἀντώνιος, ὁ καθηγητὴς τῆς ἐρήμου ὅπως λέγεται. Δὲν ἀφῆκε συγγράμματα ἀλλ' ἦτο σοφὸς κατὰ Θεὸν καὶ φωτισμένος, τοῦ ὁποῦ οἱ μαθηταὶ διέσωσαν πολλὰ διδάγματα καὶ ἀποφθέγματα, γεροντικὰ

λεγόμενα. Εἰς αὐτὸν πολλοὶ κατέφευγον εἰς τὴν ἔρημον, ἐπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι, ἀκόμη καὶ αὐτοκράτορες, διὰ τὸ ἔχουν ἀνακουφίσεως καὶ ψυχικῆς ἀνέσεως. Ὁ Μέγας βασιλεὺς, ὅμως, ὑπῆρξεν ὁ τέλειος διμορφωτὴς τοῦ μοναχικοῦ βίου, ὁ ὁποῖος ἔγραψε καὶ πολλοὺς κανόνας σχετικοὺς μὲ τὴν ζωὴν τῶν Μοναχῶν, καὶ ἡθικὰς ὁμιλίας. Μαθητὴς καὶ διάδοχος τοῦ Μεγ. Ἀντωνίου, εἶναι ὁ Ὅσιος Πα-

κοὺς καὶ πολιτιστικούς. Ἐξαίρετον δράσιν καὶ θαυμαστὴν ἀνέπτυξαν πλὴν τῆς Λαύρας τοῦ ἁγ. Σάβα, καὶ ἡ Μονὴ τῆς ἁγίας Μακρίνης, ἀδελφῆς τοῦ Μεγ. Βασιλείου (γυναικεία βεβαίως), καθὼς καὶ ἡ Μονὴ τῶν Ἀκοιμήτων λεγομένη, ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς τοῦ Βοσπόρου ἐν Βιθυνίᾳ, ἡ ὁποία ἐπὶ ἑννέα ὁλοκλήρους αἰῶνας ἐφώτιζε ἀκτινοβολοῦσα τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Λαύρα τοῦ ἁγίου Σάββα τοῦ ἡγιασμένου

χώμιος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐπίσης καὶ διμορφωτὴς μοναχικοῦ συστήματος. Κέντρα ἀνδρικοῦ μοναχισμοῦ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας διακρίνονται εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὴν Λιβύην, τὴν Θηβαΐδα. Ἀπ' ὅλα δὲ τὸ περιφημότερον ἦτο ἡ Λαύρα τοῦ ἁγίου Σάβα, τοῦ Ἠγιασμένου.

Εἶπον ὅτι πολλὰ ἀρχαῖα Μοναστήρια ὑπῆρξαν κέντρα πνευματικά. Καὶ τοῦτο διότι ἔγιναν ὁρμητήρια διὰ μεγάλους καὶ ὡραίους ἀγῶνας θρησκευτικούς, ἐθνι-

Ἐλέχθη, καὶ λέγεται ἀπὸ ὀρισμένους, ὅτι οἱ Μοναχοὶ ἔχουν πνεῦμα φυγοπονίας καὶ πολὺν ἐγωϊσμόν, ἀπὸ αὐτὰ δὲ κινεῖνται καὶ ὥσάν παθητικὰ στοιχεῖα, ὅχι μόνον τίποτε δὲν προσφέρουν ἀλλὰ καὶ ζημιώνουν πολλαπλῶς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Κοινωνίαν.

Ἐν τούτοις, ἡ μοναχικὴ πολιτεία δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλος καὶ ἥσυχος καὶ ἀπολαυστική. Ἔχει ἀγῶνα καὶ πάλην. Ἀγῶνα σκληρότατον κατὰ τοῦ διαβόλου,

κατὰ τῶν κοσμικῶν, κατὰ τῶν παθῶν. Ἰδανικὸν καὶ ἰδεῶδες τῶν Μοναχῶν εἶναι, νὰ χρησιμοποιήσουν ὅλα τὰ εὐλογημένα μέσα, ποὺ τοὺς παρέχει ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ Θεὸς μὲ τὸ φυσικὸν περιβάλλον καὶ τὸν Νόμον τῆς χάριτος, ἰδεῶδες, λέγω, εἶναι νὰ φθάσουν εἰς τὴν ἡθικὴν τελειότητα. Νὰ ἀτενίσουν τὸν ἀθεώρητον καὶ νὰ προσεγγίσουν εἰς τὸν ἀπρόσιτον.

Ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος δὲν ἀπορροφᾶται ὅλῃ καὶ δὲν ἱκανοποιεῖται μὲ τὰ ὕλικά πράγματα, ἀλλὰ ὑποτιμᾷ αὐτὰ καὶ κάθε τι ποὺ ἔχει σχέσιν ἄμεσον μὲ αὐτὰ. Δὲν ὑποτιμᾷ καὶ δὲν περιφρονεῖ τοὺς συνανθρώπους, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἀπεναντίας θυσιάζεται, ἀλλὰ χωρὶς νὰ περιφρονῇ τὴν ψυχὴν του, ποὺ εἶναι αἰωνία ἀξία καὶ θεῖον δῶρον, χρησιμοποιεῖ τὰ ὕλικά ἀγαθὰ διὰ σκοποὺς πνευματικούς, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἔτσι ὁ Μοναχὸς ἀφοσιώνεται εἰς τὰ ἰδανικά του, συνεπῆς εἰς τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: «Ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς» καὶ «εἰσεέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης».

Ἰκανοποιεῖ ὅλας τὰς ἐσωτερικάς του ἐφέσεις καὶ ἐπιτυγχάνει τὴν μυστικὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἔνωση. Ἀγωνίζεται μὲ τὸ ζωηφόρον σύμβολον, τὸν Σταυρόν, εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἀγωνίζεται διὰ τὴν ἐσωτερικὴν καθαρότητα καὶ λάμψιν, διότι: «Καθαρὸς βίος» τοῦτο καὶ τῆς ζωῆς ἐγκαλλώπισμα, τοῦτο καὶ τοῦ θανάτου ἐντάφιος» ὅπως λέγει Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Μὲ ἀσκησιν. Μὲ ὁσίους στοχασμούς. Μὲ τὴν ἰδέαν τῆς θυσίας καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως. Μὲ πένθος καὶ δάκρυα, διὰ τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὸ κακόν, κατὰ τὸ «Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται». Ἔτσι πολλοὶ ὅσοι ἐφθασαν εἰς ἄκραν ταπείνωσιν καὶ τελείαν ἀρετὴν καὶ ἀληθινὴν θεογνωσίαν. Αὐτὸ δηλαδὴ ποὺ ἐνοσιάλγησαν, ὑπὲρ τοῦ

ὁποίου ἐμόχθησαν καὶ ἠγωνίσθησαν. Καὶ ἀνεδείχθησαν μεγάλοι ἀθληταί, ὁμολογῶνται καὶ μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ πρωτεργαταὶ τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς τιμῆς τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος, κολοσιαῖα ἀναστήματα, μορφαὶ φιλοσοφικῶν βιωμάτων καὶ τελειώσεως. Ὅχι μόνον διὰ τῆς ἀσκήσεως, ἀλλὰ διὰ τῆς μελέτης καὶ τῆς ὄντως ἐντρυφήσεως εἰς τὰς πηγὰς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐρεῦνης τῶν ἁγίων Γραφῶν.

Χάριν δὲ τοῦ ὑπερτάτου θεοῦ ἔρωτος ἐγκατέλειψαν καὶ περιεφρόνησαν τὴν σάρκα, τὴν δόξαν τοῦ κόσμου, τὰ πλούτη, τὴν ματαιότητα καὶ ἐπροτίμησαν τὴν ταπείνωσιν, ποὺ ὁδηγεῖ εἰς τὴν αἰωνίαν καὶ πραγματικὴν δόξαν, καὶ τὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς τὴν μυστικὴν τράπεζαν τῶν σεπτῶν ἔννοιῶν, ἀγαλλόμενοι εἰς τὴν μυστικὴν νεφέλην τῆς μακαριότητος καὶ συνεχῶς ἀγωνιζόμενοι. Ποῦ, λοιπόν, ὁ ἐγωισμὸς καὶ ἡ φυγοπνία; Ἀπεναντίας ἐπαγρύπνησις καὶ αὐτοθυσία. Τί ἦτο ὁ Μέγας Βασίλειος; Πλούσιος καὶ μορφωμένος νέος. Τί ἐγένεν; Ὁ πτωχότερος εἰς ὕλικὰ ἀγαθὰ, ἀλλὰ κύριος κάτοχος τοῦ ἀληθοῦς καὶ ἀναφαιρέτου θησαυροῦ, κατὰ τό: ὅπου ὁ θησαυρὸς ὑμῶν ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. Καὶ μόνος αὐτὸς διὰ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀρετῆς, τὰ τῶν ἀνθρώπων ἦδη κατεκόσμησε. Ζοῦσε πτωχικὰ, μ' ἓνα ροῦχο καὶ ἓνα πανωφόρι παληό, τρώγοντας ψωμὶ καὶ ἄλατι ὅπως γράφει Γρηγόριος ὁ θεολόγος. Τί ἦτο ὁ Ἰωάννης ὁ Καλυβίτης; Πτωχὸς; Δυστυχής; Ὅχι. Πλούσιος ὅχι ὁμῶς δοῦλος τοῦ πλούτου, ἀλλὰ κύριος αὐτοῦ. Τὸν περιφρονεῖ τὸν πλοῦτον, τὸν θυσιάζει καὶ προτιμᾷ νὰ ἀσκηθῇ εἰς ἐρημητήριον καὶ μέσα εἰς τὴν καλύβην, πλησίον τῶν πλουσίων γονέων του, ὥς ἄγνωστος ζητιάνος, κατὰ τὸ Κυριακὸν λόγιον: «Ὁ φιλῶν πα-

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ιαμβικά καὶ ἥρωελεγεῖα
εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

(φυλ. 57β).

Εἰς τὴν ὀφθεῖσαν ἐν Σινᾷ βάτον.

Πῦρ ἐν βάτοιο καὶ θαῦμα ταύτην οὐ φλέγει.
οὐ πῦρ τὸ πῦρ, οὐ βάτος ἐστὶν ἡ βάτος;
καὶ πῦρ τὸ πῦρ, καὶ βάτος ἐστὶν ἡ βάτος,
ἀλλ' εἰκονίζει τὸν τόκον τῆς Παρθένου.

τέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄ-
ξιος» Καὶ «ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔ-
στι μου ἄξιος».

Ἐχομεν ἔπειτα τὸν ἅγιον Ἰωάννην,
τὸν Νηστευτὴν, ὁ ὁποῖος ἦτο πλουσιώ-
τατος. Θυσιάζει τὰ πάντα διὰ τὴν ἀγάπην
τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἀφοῦ ἠξιώθη νὰ γίνῃ
μοναχὸς καὶ μάλιστα ἐπίσκοπος, ἐν τού-
τοις προτιμᾷ καὶ αὐτὸς ν' ἀποθάνῃ ὡς
ἄγνωστος μοναχὸς—χωρὶς τίτλον καὶ ἁ-
ξιώματα—εἰς τὴν Μονὴν τοῦ ἁγίου Σά-
βα, εἰς τὴν Παλαιστίνην. Ἀλλὰ τὰ ἀνα-
φερθέντα ὀνόματα δὲν εἶναι εἰμὴ σταγῶν
ἐν τῷ ὠκεανῷ ἐμπρὸς εἰς τὸ πλῆθος τῶν
ἀμετροῦτων μαρτύρων τῆς ἀρετῆς.

Ἀλλ' εἶναι ἀτελείωτος στρατιὰ μὲ φω-
τεινὰ παραδείγματα φιланθρωπίας καὶ
ἀγάπης, ποὺ πολλαπλῶς ἐξεδηλώθη, ἀπὸ
ἐμπνευσμένους μοναχοὺς, ἐργάτας τῆς
Ἐκκλησίας. Ποῖος δὲν θαυμάζει τὸν Ἰω-
άννην τὸν Ἐλεήμονα, ποὺ ὑπῆρξεν ἀκέ-
νωτος πηγὴ πλουσιωτάτων συναισθημά-
των καὶ χριστιανικῶν ἀρετῶν; ποὺ ἐκέ-
νωσε τὰ ταμεῖα, ἔκτισε ξενοδοχεῖα, νοσο-
κομεῖα, πτωχοτροφεῖα, ἔκαμεν ἀναριθμή-
τους εὐεργεσίας!.. Πέλαγος χρηστότητος
ἀληθῶς! Ἡ λησμονοῦμεν τὸν ἅγιον Νι-
κόλαον, τὸν ἄλλον μεγάλον κανόνα τῆς

χριστιανικῆς ζωῆς, ποὺ μὲ τὴν πτωχείαν
του καὶ τὴν φιλοπτωχείαν του, τὴν ταπει-
νωσὶν του κατέκτησε τὰ ὕψη; Ἡ τὸν Ἰε-
ρὸν Χρυσόστομον, τὸν Ἰωάννην τὸν Δα-
μασκηνόν, τὸν Ἅγιον Σπυρίδωνα καὶ τό-
σους ἄλλους;

Μά, εἶναι ἐγωῖστικόν, λέγουν μερικοί,
τὸ νὰ ἐγκαταλείπῃ κανεὶς τὸν κόσμον—γι-
νόμενος λιποτάκτης—καὶ νὰ κυττάξῃ τὴν
ἡσυχίαν του, ἔστω καὶ ἂν μοιράξῃ τὸν
πλοῦτον του εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ἀλλὰ γνω-
ρίζουν αὐτοὶ πόσον ἡρωισμόν καὶ πόσην
πίστιν κρύπτει μιὰ τέτοια ἐνέργεια καὶ ἀ-
πόφασις; Μὰ ἡ θυσία θεωρεῖται ἐγωῖ-
σμός; Ἄν εἶναι ὀρθόν, τότε αὐτοί, ποὺ
αὐτὰ φρονοῦν, ἅς κάμουν τὴν μικρὰν ἀ-
πόφασιν νὰ διαμοιράσουν εἰς τοὺς πτω-
χοὺς τὰ ἡμίση ἔστω τῶν ὑπαρχόντων των.

Ἀλλὰ οἱ ἁγιασμένοι Μοναχοί, δὲν ὠ-
φέλῃσαν μόνον τὸν ἑαυτὸν των, ἀφοῦ
ἐγιναν κληρονόμοι ζωῆς αἰωνίου καὶ ἀλή-
κτου μακαριότητος, ἀλλὰ ὠφέλῃσαν καὶ
τὰς κοινωνίας, διότι ἐδίδαξαν καὶ εἰς τοὺς
ἄλλους τὰς ἀρετὰς καὶ ἔστυραν ἀπὸ τὸν
βοῦρκον πολλὰς ψυχάς, καὶ ὠδήγησαν εἰς
τὴν ποιμνὴν τοῦ Χριστοῦ πολλοὺς ἀπί-
στους, καὶ ἐγιναν φωστῆρες καὶ διδάσκα-
λοι τῆς οἰκουμένης. Ἐρείσματα πίστεως
καὶ φάραι τηλαυγεῖς καὶ ὁδηγοὶ τῶν ἐν
σκότει.

Εἰς τὸ αὐτό.

(φ. 58α) Εἶσε ἔρως φλεγέθῃσι Θεοῦ ὅπας ὡς βαλέσθαι.
πᾶν πάθος ὡς αἰγύπτιον ἄνδρ' ἐνάριξον ἀλιτρόν,
ἀμπλακίης θ' ὑπόεικε νοητῆς αἰγύπτου,
καὶ τότε παμμέοντα θεήσεται, ἔνδ' ὅπ' ἀκούεις.

Εἰς Μωσῆν ἀποστελλόμενον πρὸς Φαραῶ καὶ
ὑποστελλόμενον διὰ τὸ βραδύγλωσσον.

Τί ταῦτα, Μωσῆ, τὸ βραδύγλωσσον τρέμεις;
καὶ τοῦ Θεοῦ καλοῦντος οὐκ εὐθὺς τρέχεις;
ἔχεις Ἀαρὼν ἀντὶ σοῦ λαλοῦν στόμα,
τούτῳ λάλει κἀκεῖνος εἴποι τοῖς ὄχλοις.

Εἰς τὸ αὐτό.

Μωυσέως βραδύφωνον ἔφη στόμα ἀλλὰ οἱ ἔμπης
κραιπνὴ Ἀαρωνίτις ἀδελφικὴ ἤνιετο γῆρυς.
ἀτὰρ ἐγὼ βραδύφωνος ἀδελφεὸς οὐδέ μοι ἐγγύς,
Χριστὲ ἄνα κλυτοτέλης σὺ μοι στόμα κραιπνὸν ὀπάσαιο.

Εἰς τὴν εἰς ὄφιν μεταβολὴν τῆς ράβδου Μωσέως, ἥ καὶ τὰς
τῶν μιαρῶν ράβδους ὄφεις καὶ ταύτας γενομένας κατέφαγεν.

Ὅρᾳς τὸν ἐρπύσαντα δράκοντα ξένε,
καὶ τοὺς συνερπύσαντας ἠφανικότα,
ἥ μέχρι νῦν πέφυκε ράβδος Μωσέως,
οἱ δὲ φθαρέντες τῶν κατ' Αἰγυπτὸν μάγων.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἐξ ὀφείων ὄφιας φυσικῶς φῦναι ἔπλετ' ἀνάγκη
καὶ ἀπ' ἰχθυόφιν ἰχθύν, καὶ ἀπ' ἀνδρόφιν ἄνδρα,
ραβδόφιν δ' ἐκγεγάμων τίς ὄφιν ποτ' ἄκουσ' ἀνθρώπων;
Μωσέως τόδε ἔργον, ὃ οἱ Θεὸς ἤπασ' ἀφ' ὕψους.

Εἰς τὴν εἰς αἷμα μεταβολὴν τοῦ νειλῶντος ὕδατος.

Πληγὴ α'.

(φ. 58ε) Πρὸς Νεῖλε τῶν ὣν ναμάτων ἡ λευκότης;
ὅς νῦν τὸ ρεῖθρον αἱματῶδες προρρέει;
τὴν ράβδον ἔως ἐντραπείς τοῦ Μωσέως
ἐρυθριάσας ἐξαμείβεις τὴν θέαν.

Εἰς τὸ αὐτό. ¹⁾

Σύμπαν μὲν φύει καὶ ἀέξεται αἷμα,
δεξαμενὴν δ' εὗροιτο πολυσχεδᾶ τὰς φλέδας αὐτάς,
αἷμα δέ τι ζαθέη ²⁾ Μωσῆ σχεδιάσατο ράβδος
δεξαμενὴ δὲ οἱ οὐ φλέδες, ἀλλ' ὅλος ἔπλετο Νεῖλος.

1) Ἐνταῦθα τὸ χειρόγραφον ἐφθαρμένον.

2) Ζάθεος - η - ον, θειότατος, ἀγιώτατος, θαυμασιώτατος.

Εἰς τὴν ἐκ τοῦ ὕδατος ἀνάδοσιν τῶν θατράχων.

Πληγὴ ε'.

Ἄμετρος ὄντως ἡ χάρις τοῦ Μωσέως.
οὐ θαυματουργεῖ καὶ μόνη ράβδος τόσα,
δράξ ἐκείνους τοὺς ἀπείρους θατράχους;
ἡ ράβδος αὐτὴ αὐτοματίζει μόνη.

Εἰς τὸ αὐτό.

Βάτραχοι ἐκ ποτάμοιο ἀολέες ἤλθον ἔραζε ¹⁾
μωσαϊκῆς ράβδοιο πεπληγυίας καλὰ ρεῖθρα
ἐν δ' ἔβαν κατὰ δόμους Φαραὼ κλιβάνους τε κλίνας τε,
οὐνεκεν ἐβραῖην ὁλοῶς κατέργαθε φύτλην.

Εἰς τὴν ἐκ γῆς τοῦ σκνιπὸς ἀνάδοσιν.

Πληγὴ γ'.

Δέξαι Φαραὼ τὸν σκνίπα πληγὴν τρίτην,
πρὸς ἣν ἀπηγόρευκε καὶ σύμπας μάγος,
καὶ σωφρονίζου καὶ τὸν Ἰσραὴλ λύε,
μὴ πείραν ἔξεις μαστίγων βαρυτέρων.

Εἰς τὸ αὐτό.

(φ. 59α) Ἄδ' ἐγὼ ὁ Μωσῆς ἰδοὺ πάλιν ἤλυθα ράβδος,
χῶμα δὲ πεπληγυῖα πολὺν σκνίπα ἐνθεν ἀγείρω,
δεῦρο μάγοι πρόσεθ' ὑμετέρην ἐπιδείξατε ἀλήνην,
εἴ τις ὑμῶν προβάλοιτο τόσον σκνίπα τῆς δ' ἀπὸ γαίης.

Εἰς τὴν τῆς κυνομυίας ἀνάδοσιν.

Πληγὴ δ'.

Ἄσωφρόνιστος ταῖς τρισὶν πληγαῖς μένων,
σληροτράχηλε γῆς ἄναξ αἰγυπτίων,
δέξαι τετάρτην, ἀλλ' ἐρωτᾷς τὴν τίνα;
τὴν κυνόμυϊαν, τοῦ δὲ λοιποῦ σωφρόνει.

Εἰς τὸ αὐτό.

Γαῖα Γεσὲμ γήθησαι, ἀπ' Αἰγύπτιοιο γὰρ οἶη,
ἐκ πρόφυγες κακότητος ἀπειρεσίης ²⁾ κυνομυίας
Οὔνεκα γὰρ σ' ἐσάωσε Θεὸς μέγας ἄχθος ἀπάρας
Οὔνεκα σ' ἐβραῖη κληῖρον λάχε πότνια φύτλη.

Εἰς τὸν θάνατον παντὸς πρωτοτόκου κτήνους

Πληγὴ ε'.

Καὶ τραῦμα πέμπτον τὴν θανὴν τῶν ἀλόγων,
Αἰγυπτε καρτέρησον ἀφρονεστάτη

1) ἔραζε (ἐκ τοῦ ἔρα = terra = γῆ) ἐπίρ. εἰς τὴν γῆν.

2) Ἀπειρέσιος = ἀπεριόριστος, ἀναρίθμητος, λίαν πολὺς.

Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἀρχίζει πλέον νὰ ὀριμάξῃ εἰς τοὺς ἰθύνοντας τὰ τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ἰδέα ὅτι εἶναι ἐπιβεβλημένη ἐκ τῶν πραγμάτων ἀνάγκη, ἡ δημιουργία μιᾶς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας. Ἐγίνε πλέον κοινὴ πίστις, ὅτι ἀμφότεραι αἱ σήμερον λειτουργοῦσαι Θεολογικαὶ σχολαὶ τῶν Πανεπιστημίων μας, ἀπέτυχον παταγωδῶς εἰς τὸ νὰ ἐπανδρώσουν τὸν ἱερὸν Κλήρον διὰ ἱεροπρεπῶς μορφωμένων Θεολόγων. Οἱ σημερινοὶ νεαροὶ θεολόγοι μας, σπουδάσαντες ἐν μέσῳ τῆς κοσμικῆς τύρβης τῶν μεγαλοπόλεων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἔμεινόν, ὥς ἦτο ἐπόμενον, ἄγευστοι τῶν πνευματικῶν ἡδονῶν τῆς ἀφιερωμένης ἐν Χριστῷ ζωῆς. Τί τὸ παράδοξον, ἐὰν προτιμοῦν νὰ περιφέρωνται κατὰ ἑκατοντάδας ἀργόσχολοι, καταφεύγοντες εἰς τοὺς ἐκάστοτε πολιτικούς καὶ ἐκλιπαροῦντες μία θεσοῦλα εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως ἀντὶ ἐνὸς γλοίσχρου μισθοῦ; Εἰς μάτην εἰς τῶν προαπελθόντων Ἀρχιεπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας μας, παρεκάλει τοὺς Θεολόγους μας νὰ ἱερωθοῦν, ὑποσχόμενος πλουσίας ἐνορίας εἰς μεγάλας πόλεις καὶ ἀφθονίαν χρηματικῶν παροχῶν ἐκ τοῦ ... πετραχειλίου! Ἡ πλειονότης τῶν Θεολόγων μας ἐκώφευσε, διότι ἄγευστος οὖσα τῶν πνευματικῶν ἡδονῶν τῆς ἀφιερωμένης ζωῆς ἀπ' ἐνός, καὶ στερουμένη

τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὴν προσέλευσιν ἡθικῶν προσόντων ἀπ' ἑτέρου, εἵρισκε φορτικὰ καὶ ἀνυπόφορα τὰ ῥάσα, τὰ γένεια καὶ τὰ... μαλλιά!!

Μία λαϊκὴ παροιμία λέγει «μ' ὅποιον δάσκαλο καθίσης τέτοια γράμματα θὰ μάθῃς», Παραπονούμεθα ὅτι δὲν προσέρχονται οἱ Θεολόγοι μας εἰς τὸν κλήρον καὶ δὲν τοὺς ἐρωτῶμεν παρακινοῦνται πρὸς τοῦτο μετὰ ζέσεως ὑπὸ τῶν διδασκόντων καθηγητῶν των, ὥς πρέπει καὶ ἐπιβάλλεται;

Ἄλλ' ὅταν ὁ καθηγητὴς εἶναι, ὥς συμβαίνει παρ' ἡμῖν μόνοις τοῖς ὀρθοδόξοις, λαϊκός, πῶς θὰ διδάξῃ κάτι πὺν δὲν πιστεῖ; Ἀλλὰ καὶ πῶς ὁ σπουδαστὴς Θεολόγος θὰ δώσῃ πίστιν εἰς τὸν λέγοντα καὶ μὴ ποιοῦντα φαρισαῖον καθηγητὴν του; Τί θὰ διδάξῃ ὁ λαϊκὸς καθηγητὴς τῆς Θεολογίας περὶ Ἱερωσύνης καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς πνευματικῶν συγκινήσεων καὶ ἐξάρσεων, τῶν ὁποίων εἶναι ἄγευστος; Μήπως εἶδατε εἰς τὰς σχολὰς Εὐελπίδων, Ναυτικῶν καὶ Ἀεροπορίας, νὰ διδάσκουν λαϊκοὶ καθηγηταί; Ἀσφαλῶς, ὄχι. Εἶναι δυνατόν νὰ πάρῃς κάτι ἀπ' ἐκεῖνον πὺν δὲν ἔχει; Εἶναι δυνατόν ἡ συρομένη ἐπὶ τοῦ χώματος χελώνη, ἐπιφορτισμένη μὲ τὰ τοῦ οἴκου της, νὰ νοιώσῃ καὶ νὰ μεταδώσῃ διὰ τῆς διδα-

λυσαμένη δὲ πέμπε τοὺς ἐλευθέρους
Θεὸς κελεύει καὶ τίς ἀντάροι χέρα;

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἵπποις τε προβάτοιςι βόαις τε καὶ τε καμήλοις
κτῆνσι τ' αἰγύπτοιςι πρὸ πάντεσιν οἷτος ἐνῶρτο,
κτῆνεα μοῦνα φύγεσκε λυγρὸν μόρον οἴκου Ἰακώβ.
οὐδ' ἄρα ταῦτα μάλαξε τὸ Φαραὼ ἄγριον ἦτορ.

σκαλίας της, τὰ σκιρτήματα τῆς εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως, ποὺ νοιώθει ὁ ὑπόπτερος αἰτός, διασχίζοντας τοὺς αἰθέρας; Ἄς μὴ πλανώμεθα τὸ πάθημα ἅς μᾶς γίνῃ μάθημα. Ὅλοι οἱ καθηγηταὶ τῆς ἰδρυθησομένης Θεολ. Ἀκαδημίας, δέον νὰ εἶναι κληρικοὶ καὶ διὰ τῶν ἐνθερμοτέρων. Ἀλλὰ τί λέγω; καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ βοηθητικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν νὰ εἶναι ρασοφόροι, οὕτως ὥστε ἡ ατμόσφαιρα ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς Ἀκαδημίας ν' ἀποπνέῃ τὸ ἄρωμα τῆς κατὰ Χριστὸν πειθαρχίας, τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ, τῆς σοβαρότητος, τῆς ἱεροπρεποῦς ζωῆς καὶ τοῦ λιβανωτοῦ τοῦ μοσχοθυμιάματος. Τὰ πάντα ἐντὸς ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς Ἀκαδημίας θὰ ὁμιλοῦν καὶ θὰ πείθουν διὰ τὴν πλήρη πνευματικὴν χαρὰς καὶ εὐφροσύνης ἀφιερωμένην, κατὰ Χριστόν, ζωὴν, ποὺ θ' ἀποπνέουν τὰ πρόσωπα τόσον τῶν διδασκόντων, ὅσον καὶ τῶν διδασκόμενων. Ἡ ἀναιμάκτος θυσία καθημερινῶς — κατὰ τὰς ὀρθρινὰς ὥρας, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων — θὰ προσφέρεται πρὸς τὸν Ὑψιστον, ἣν θὰ παρακολουθοῦν ἅπαντες διδάσκοντες καὶ διδασκόμενοι, μετέχοντες ἐν σώματι καθ' ἑκάστην τοῦ ποτηρίου τῆς ζωῆς, κατόπιν ψυχικῆς προετοιμασίας. Μόνον οὕτως, διὰ τῆς ἐνώσεως μετὰ τὸν Χριστόν, θὰ μεταρσινοῦνται διδάσκοντες καὶ διδασκόμενοι εἰς τοιαῦτα ὕψη πνευματικῆς ζωῆς, ποὺ μόνον κατὰ τὰς πτέρυγας θὰ ὑπολείπονται τῶν Ἀγγέλων. Ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς Ἀκαδημίας τὸ περιβάλλον δέον νὰ εἶναι ἅγιον. Ὁ Θεὸς, ἰδεώδης τόπος διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Θεολ. Ἀκαδημίας εἶναι τὸ Ἅγιον Ὅρος. Αἱ Ἱ. Μοναί, Σκῆται καὶ ἡ Ἐρημος τοῦ ἁγίου Ὁρους θ' ὀποτελοῦν

τὰ σπουδαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα θ' ἀσκοῦνται πρακτικῶς οἱ σπουδασταὶ κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν τῶν Χριστουγέννων, Πάσχα καὶ θέρους, ἀπολαμβάνοντες τοῦ ἁγιασμοῦ, ποὺ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄριστον ψυχοπνευματικὸν κλῆμα τοῦ ἁγ. Ὁρους χορηγεῖ εἰς πάντας τοὺς μετὰ φόβου Θεοῦ πορευομένους.

Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεώς των εἰς τὴν Ἀκαδημίαν θὰ δύνανται οἱ φοιτηταὶ νὰ καροῦν Μοναχοὶ ἢ νὰ χειροτονηθοῦν Διάκονοι. Καλὰ καὶ ἅγια ὅλα αὐτὰ! Ἀλλὰ ποῦ θὰ εὐρωμεν τοὺς καθηγητὰς κληρικοὺς ποὺ θὰ ἐπανδρώσουν τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῆς Ἀκαδημίας, ὅταν μάλιστα αὕτη εὐρίσκεται ἐν ἁγίῳ Ὁρει; Εὐτυχῶς ὑπάρχουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας μας ἀρχιμανδριταὶ μετ' ἱεραποστολικὸν ζήλον — τύπου π. Αὐγουστίνου Καντιώτη — ποὺ θὰ θελήσουν, προκειμένου νὰ δώσουν ζωὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας νὰ διαμένουν εἰς τὴν ἐν ἁγίῳ Ὁρει ἰδρυθησομένην Θεολ. Ἀκαδημίαν, προσφέροντες καὶ αὐτὸ τὸ αἷμα των πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Δὲν μᾶς χρειάζονται δοκτοράτα καὶ μετεκπαιδευσεῖς ἀνὰ τὴν Ἑσπερίαν; εἰ μὴ μόνον πιστὶς ἐνθερμος δι' ἔργων ἐνεργουμένη, ἐκ μέρους τῶν διδασκόντων. «Repetitio est mater Studiorum» λέγουν οἱ Λατίνοι. Διὰ τῆς ἐπαναλήψεως δηλ. τῶν ἰδίων ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν μαθημάτων θὰ ἐπιτύχῃ ὁ καθεὶς ἐκ τῶν διδασκόντων τὴν εἰδικευσιν εἰς τὸ μάθημά του. Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει δεόντως νὰ προσέξωμεν εἶναι, ἐπαναλαμβάνομεν καὶ πάλιν, οἱ διδάσκοντες νὰ εἶναι θερμοὶ κατὰ τὴν πίστιν καὶ νὰ ἔχουν ζωὴν σύμφωνον μετὰ τοὺς λόγους τῆς διδασκαλίας των.

Καὶ τώρα τὰ ἔξοδα τῆς ἀνεγέρσεως

καὶ συντηρήσεως τῆς Ἀκαδημίας δέον νὰ τὰ ἀναλάβῃ εἰς τὸ ἀκέραιον ἢ Ἐκκλησία ἢ ὁποία θὰ ἔχῃ καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς Ἀκαδημίας. Τὸ Κράτος — ἐὰν θέλῃ — ἄς βοηθήσῃ.

Ἡ ἰδρυσις τῆς Θεολ. Ἀκαδημίας εἶναι ἡ ἀπαίτησις τῶν καιρῶν· εἶναι ἡ φωνὴ τῆς ἀνάγκης! Αὕτη θὰ δέχεται ἀπ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα τοὺς ἀποφοίτους τοῦ Γυμνασίου ἢ Ἱερατικῶν σχολῶν, οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν διακαῶς νὰ ἱερωθοῦν. Βέβαια καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐδέχετο τροφίμους ἀποφοίτους Δημότικου Σχολείου, περιλαμβάνουσα καὶ Γυμνασιακὸν τμήμα. Τοῦτο ὅμως ἔχει τὸ μειονέκτημα τὸ ὅτι οἱ ὑποψήφιοι κληρικοὶ πρέπει ν' ἀποφασίσουν ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 12 ἐτῶν, πρᾶγμα ἀδύνατον! Ἐνῶ ὁ ἀπόφοιτος τοῦ Γυμνασίου ἔχει κατὰ μεγάλο ποσοστὸ τὴ δύναμιν νὰ κρίνῃ, ἂν δύναται νὰ ἱερωθῇ. Οὕτως οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ Γυμνασίου ἢ Ἱερατικῶν σχολῶν, οἱ ὅποιοι θὰ διακρίνονται διὰ τὴν ἔνθερμον κατὰ Χριστὸν ζωὴν των καὶ θὰ ἔχουν τὴν κλίσιν πρὸς τὴν Ἱερωσύνην, θὰ εἰσέρχονται εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Φυσικὰ οἱ τοιοῦτοι δέον νὰ ἔρχονται ἐφωδιασμένοι μὲ συστατικὴν ἐπιστολὴν τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ ἐφημερίου τῆς Ἐνορίας καὶ τοῦ Δ/ντοῦ τοῦ σχολείου των.

Ἄς ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τ' ἀνωτέρω ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὁποία σήμερον ὑπὲρ ποτε ἄλλοτε ἔχει ἀνάγκην ἱεροπρεπῶς μορφωμένων κληρικῶν, πρὸς διασφάλισιν τοῦ ὁρθοδόξου πληρώματος ἀπὸ τοὺς λύκους τῶν αἵρετικῶν ποὺ λυμαίνονται τὴν Ἐκκλησίαν μας. Ἔχομεν ἐδῶ εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος τὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀρωματισμένον μὲ τὴν ἁγίαν Ὁρθοδοξίαν μας καὶ ποτισμένον ἀπὸ τοὺς ἀσκητικούς ἰδρω-

τας τόσων Πατέρων μας. Μία Σχολὴ Ἀνωτέρω, μία Σχολὴ σὰν ἐκείνη τῆς Χάλκης θέλομεν, ἢ ὁποία ἄς γίνῃ τὸ πρότυπο. Οὕτω θὰ ἴδωμεν ἱερεῖς, κήρυκας, πνευματικούς, κατηχητάς, ἡγουμένους. Μητροπολίτας κ.λ.π. ἀξίους ἐργάτας τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου, οἱ ὅποιοι θ' ἀναφέρουν ἰσοβίως μὲ σεβασμὸν καὶ καμάρι τὴν Ἀγιορείτικὴν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν ποὺ τοὺς ἐγαλούχησεν εἰς τὰς ἀστείρευτους πηγὰς τῆς Πατερικῆς Θεολογίας.

Καὶ ἡμεῖς οἱ Ἀγιορεῖται θὰ ποθοῦσαμεν, ἐπάνω στὰ ἅγια τοῦτα χώματα ποὺ σκεπάζει ἡ θεία χάρις καὶ προστατεύει ὡς κλῆρον τῆς ἡ Μεγαλόχαρης, νὰ ἐβλέπαμεν μία Ἀγιορείτικὴν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν, ποὺ θὰ ἐξαπέλυε τοὺς τροφίμους τόσον ἐντός, ὅσον καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Πατρίδος μας, γεμάτους ἀγάπην πρὸς τὸ ράσον καὶ φλόγα διὰ ἱεραποστολικὴν ζωὴν καὶ δρᾶσιν, σύμφωνον πρὸς τὸ ὑγιὲς πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας τῶν Πατέρων μας.

Τότε καὶ διὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος θ' ἀνατεílουν καλύτεραι ἡμέραι, διότι θὰ ἔχῃ τὴν τιμὴν νὰ ἐπιμορφώνη, εἰς τὸ ὄντως ἅγιον ψυχοπνευματικὸν περιβάλλον του τοὺς αὐριανοὺς ταγοὺς τῆς Ἐκκλησίας μας, οἵτινες ἐξ εὐγνωμοσύνης κινούμενοι ποικιλοτρόπως θὰ τὸ βοηθήσουν διὰ τὴν ἀνόρθωσίν του, οὕτως ὥστε νὰ ἐπανακτίσῃ τὴν ἀρχαίαν του αἴγλην καὶ λαμπρότητα, καθιστάμενον καὶ πάλιν Κέντρον Πνευματικῆς Ἀκτινοβολίας τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις...

Ἅγιον Ὅρος 8 - 3 - 63

Χ. Μ.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ ἀρχαίων Ἑλλήνων, πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν.

— Τοῦ ἁγίου Νείλου. Τὸν εὐεργετοῦντά σε εἰς ψυχὴν, ὡς ὑπέρειπεν Θεοῦ μετὰ Θεὸν τίμα.

— Πλουτάρχου. Ἀχάριστον εὐεργετεῖν καὶ νεκρὸν μυρίζειν ἐν ἴσφ κεῖται.

— Δημόκριτου. Μικραὶ χάριτες ἐν καιρῷ, μέγιστα εἰσι τοῖς λαμβάνουσι ταύτας ἐν περιστάσει.

— Ἀλέξανδρος δὲ μέγας πληρώσας ποτὲ δοστέων πίνκκα, ἔπεμψε Διογένην τῷ φιλοσόφῳ· ὁ δὲ λαθὼν, εἶπε: κυνικὸν μὲν τὸ δρῶμα, οὐ δοσιλικὸν δὲ τὸ δῶρον.

— Γρηγ. Θεολόγου. Ἡ μὲν ἀταξία, ἀναρχίας ἐστὶ γνώρισμα, ἡ δὲ τάξις, τὸν ἡγεμονεύοντα δείκνυσι.

— Μ. Βασιλείου. Ὑπὲρ τῆς κοινῆς χρῆς εὐχεσθαι πρότερον σωτηρίας, εἴθ' οὕτως ὑπὲρ αὐτῶν.

— Τοῦ ἁγίου Νείλου. Ὡς περ τὰ στρουθία διὰ τῆς τῶν πτερῶν κινήσεως μετάρσια γίνεται, οὕτω καὶ ὁ θεοσεβὴς ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν γηϊνῶν πρὸς τὰ οὐράνια διὰ προσευχῆς μετατίθῃσιν ἑαυτόν.

— Τοῦ αὐτοῦ. Ὅταν περὶ τινος ἀγαθοῦ παρακαλέσῃς τὸν Θεὸν καὶ μὴ εἰσακούσῃς σου παρχυτικά, μὴ δλιγωρήσῃς, μηδὲ μικροψυχῇσῃς· πολλάκις γὰρ πρὸς τὸ παρὸν οὐ συμφέρει σοὶ τὸ αἷτημα.

— Τοῦ Ἀποστόλου. Ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι καὶ δραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι.

— Τοῦ Χρυσόστομου. Τότε μάλιστα οἱ μαθηταὶ εἰς τὰς ἀγαθὰς ἀγωνίζονται πράξεις, ὅταν παρὰ τῶν διδασκάλων ἔχωσι τὰ παραδείγματα.

— Μ. Βασιλείου. Μήποτε τῇ ἀ-

μετρίᾳ τοῦ λόγου (πολυλογίᾳ) ἀχρηστα ποιήσωμεν ἡμῖν τὰ φιλοπόνως συλλεγένητα.

— Δημόσθενους. Ἐν μὲν τοῖς ἐσόπτροις ὁ τῆς ὕψεως, ἐν δὲ ταῖς ὁμιλίαις, ὁ τῆς ψυχῆς βλέπεται χαρακτήρ.

— Σεράχ. Ἐλεος Κυρίῳ ἐπὶ πᾶσιν σάρκα, ἐλέγχων καὶ νουθετῶν καὶ ἐπιστρέφων ὡς ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ.

— Τοῦ Θεολόγου. Μὴ ἄλλους ἰατρεῦειν ἐπιχειρήσωμεν, αὐτοὶ δρῶντες ἔλκεσι.

— Τοῦ αὐτοῦ. Νεκρὸν ἰατρεῦειν καὶ γέροντα νουθετεῖν, ταῦτόν ἐστι.

— Μ. Βασιλείου. Ἀμεινον καὶ συμφερώτερον δλιγομαθεῖς καὶ ἰδιώτας ὑπάρχειν, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης πλησίον γενέσθαι τοῦ Θεοῦ, ἢ πολυμαθεῖς καὶ ἐμπείρους δοκοῦντας εἶναι, βλασφήμους εἰς τὸν ἑαυτὸν εὐρίσκεσθαι Δεσπότην.

— Ὁ μὲν γεωργὸς τὴν γῆν, ὁ δὲ φιλοσοφῶν, τὴν ψυχὴν ἐξημεροῖ.

— Σεράχ. Μνήσθητι λιμοῦ ἐν καιρῷ πλησμονῆς, πτωχείαν καὶ ἔνδειαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, ἀπὸ πρωτῆς ἕως ἐσπέρας μεταβάλλῃ καιρὸς.

— Τοῦ Χρυσόστομου. Θρήνῃ τὸν ἁμαρτωλὸν εὐθυμοῦντα, τὸ ξίφος γὰρ αὐτῷ τῆς δίκης ἐπιτείνεται.

— Τοῦ ἁγίου Νείλου. Διατι οἱ δίκαιοι ἀσθενοῦσι καὶ πένονται, ἀδικοὶ δὲ ὑγιαίνουν καὶ πλουτοῦσι; φημί, ἵνα οἱ μὲν στεφανωθῶσιν, οἱ δὲ αἰωνίως τιμωρηθῶσι.

— Δημόκράτους. Ἀτυχίας κρύπτε, ἵνα μὴ τοὺς ἐχθρούς σου εὐφραίνεις.

— Τοῦ αὐτοῦ. Γαμβροῦ δὲ μὲν ἐπιτυχῶν, εὗρεν υἱόν, ὁ δὲ ἀποτυχῶν, ἀπώλεσε καὶ τὴν θυγατέρα.

— Χρυσόστομου. Ὅταν σὲ ὑβρίσῃ τις ἐννόησον τὴν κόλασιν ἣν κολάζεται ὁ ὑβρίζων, καὶ οὐ μόνον οὐχ ἔξεις ὀργήν, ἀλλὰ καὶ δάκρυα ἀφ᾽ ὧς.

— Ὡσπερ καπνὸς ἐπιδάκνων τὰς ὄψεις οὐκ ἔα βλέπειν τὸ κείμενον ἐν τοῖς ποσίν, οὕτως ὁ θυμὸς ἐπερχόμενος τῷ λογισμῷ ἐπισκοτεῖ.

— Μ. Βασιλείου. Ἀμήχανον ἐκτραπήναι τῆς δικαίας ὁδοῦ, μὴ λήθῃ Θεοῦ ταῖς ψυχαῖς νοσήσαντας.

— Γρ. Θεολόγου. Τὸν Θεὸν ἔργοις μὲν σέβου, λόγοις δὲ ὕμνει, ἐννοία δὲ τίμα.

— Χρυσόστομος. Εὐσεβείας σημεῖον, τὸ συνεχῇ μνήμην ποιεῖσθαι τῶν θειοτέρων, καὶ τὸ πυκναῖς ἐντεύξεσιν ἐξιλεοῦσθαι τὸν Θεόν.

— Κλειτάρχου. Τῆς ψυχῆς ὡς ἡγεμόνος ἐπιμελοῦ, τοῦ δὲ σώματος ὡς στρατιώτου προνόει.

— Ψυχὴν, θάνατος οὐκ ἀπόλλυσιν, ἀλλὰ κακὸς βίος.

— Ψυχὴν, σώματος ἀναγκαιότερον ἵσθαι· τοῦ γὰρ κακῶς ζῆν, τὸ τεθνάναι κρεῖσσον.

— Σειράχ. Μὴ συμβουλεύου μετὰ τοῦ ὑποβλεπομένου σε, καὶ ἀπὸ τὸν ζηλοῦντά σε (φθονοῦντά σε) ἔγκρυψον βουλήν σου.

— Μ. Βασιλείου. Ὡσπερ ἡ ἐρυσίβη ἰδίον ἐστὶ τοῦ σίτου νόσημα, οὕτως ὁ φθόνος, φιλίας ἐστὶν ἀρρώστημα.

— Σωκράτης ἔφη, τὸν φθόνον τῆς ψυχῆς εἶναι πρῶτα.

— Κλεόδουλος ὁ λίνδιος ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος τίνα δεῖ μάλιστα φυλάττεσθαι, εἶπε τῶν μὲν φίλων τὸν φθόνον, τῶν δὲ ἐχθρῶν τὴν ἐπιβουλήν.

— Σειράχ. Ὅπισθ τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου, καὶ ἀπὸ ὀρέξεών σου κωλύου. Ἐὰν γὰρ χορηγήσῃς τῇ ψυχῇ σου εὐδοκίας ἐπιθυμίαν, ποιήσῃς ἐπίχαρμα ἐχθρῶν.

— Ἐπαινοῦμεν τοὺς κατὰ προαίρεσιν ἀγαθοὺς, καὶ τοὺς ὑπὸ τινος ἀνάγκης εἰς

τοῦτο ἤκοντας (= ἐρχομένους). Ὅπου γὰρ προαίρεσις ἐτοίμη, τὸ κωλύον οὐδέν.

— Διδύμου. Τὰ μὲν ἀκούσιτα ἀμαρτήματα καὶ νόμος συγχωρεῖ καὶ Θεὸς παρορᾷ, φιλόανθρωπος ὢν, καὶ οὐκ ἀπηγῆς καὶ τῶν ἐκουσίων,

— Τὸ ἐκ φύσεως ἀγαθόν, ἀδόκιμον, τὸ δὲ ἐκ προαιρέσεως ἐπαινετὸν.

— Γρ. Θεολόγου. Πένητος ἀνδρὸς οὐδὲν ἀσφαλέστερον, καὶ γὰρ πρὸς τὸν Θεὸν νένευκε καὶ πρὸς αὐτὸν βλέπει.

— Γρηγ. Νύσσης. Τὸ καλῶς ἔχειν ὀλίγα, πολυτιμότερον τοῦ κακῶς ἔχειν πολλά.

— Πλουτάρχου. Οὔτε συμπόσιον ἄνευ ὀμιλίας, οὔτε πλοῦτος χωρὶς ἀρετῆς, ἡδονὴν ἔχει.

— Τοῦ αὐτοῦ. Οὔτε παρὰ νεκροῦ ὀμιλίαν, οὔτε παρὰ φιλαργύρου δεῖ χάριν ἐπιζητεῖν.

— Τοῦ αὐτοῦ. Ὁ τοῦ φιλαργύρου πλοῦτος, ὥσπερ ὁ ἥλιος καταδύς εἰς τὴν γῆν, οὐδένα τῶν ζώντων εὐφραίνει.

— Δημοκράτους. Διηνεκὴς ἐπὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἡ τοῦ πλούτου ἐπιθυμία, μὴ κτηθεῖσα μὲν, κατατρώχει, κτηθεῖσα δέ, βασανίζει ταῖς φροντίσι καὶ ταῖς λύπαις.

— Μ. Βασιλείου. Ἡ θεία ἀκοὴ οὐ φωνῆς δεῖται πρὸς αἰσθησιν, οἶδε γὰρ καὶ ἐν τῷ κινήματι τῆς καρδίας γνωρίσαι τὰ ἐπιζητούμενα· ἢ οὐκ ἀκούεις ὅτι Μωϋσῆς μὴδὲν φθεγγόμενος, ἀλλὰ τοῖς ἀλαλήτοις ἑαυτοῦ στεναγμοῖς ἐντυγχάνων τῷ Κυρίῳ, ἤκούετο παρὰ τοῦ Κυρίου λέγοντος, τί δοᾷς πρός με; Ἔργων δὲ καλῶν παραυσία, μεγαλοφωνία ἐστὶ παρὰ τῷ Θεῷ.

(Ἐκ τοῦ κώδικος H16 IZ' αἰῶνος (1601) τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης).

Γ. Π. Α.

Γράμματα ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν

Ο ΝΕΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΣΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ἀπὸ τότε ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἀκουσε τὴν φωνὴν τῆς ψυχῆς του — νὰ ἐπιστρέψῃ στὸν Παράδεισο, — ἀπέδωσε ἀγωνιστικὸ περιεχόμενον στὸν προορισμὸ τῆς ζωῆς. Νὰ νικήσῃ τὸ σῶμα γιὰ νὰ σωθῇ ἡ ψυχὴ.

Αὐτὴ τὴν ἐρμηνεία ἔδωσε ἡ Ἀσκητικὴ θεολογία σὲ πολλὰ χωρία τῆς ἁγίας Γραφῆς, καὶ ἔτσι ὁ θεὸς Λόγος τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ κήρυγμα ἀδελφικῆς ἀγάπης πρὸς τὸν συνάνθρωπό μας ἔγινε λατρεία τοῦ αὐτοῦ.

Τὸ Μοναστικὸν ἰδανικὸν ἦτο καὶ θὰ παραμένῃ ἡ ὑψηλοτέρα κορυφὴ πρὸς τὴν ὁποίαν ἐπιθυμεῖ νὰ φθάσῃ ὁ ἀκόρεστος ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ δίψα χριστιανός.

Ἀλλὰ οἱ δρόμοι πρὸς τὴν κορυφὴν δὲν εἶναι μόνον ἡ κατακόρυφος ἀναρρίχσις της ποῦ λέγεται «Φ ε ὤ γ α κ α ι σ ῶ ζ ο υ», ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι δρόμοι ποῦ λέγονται: Ἐ ρ γ ἄ σ ο υ γ ι ἄ τ ὸ κ α λ ὸ τ ο ὗ σ υ ν ὀ λ ο υ, ἄ γ ἄ π α κ α ι σ ῶ ζ ο υ.

Τὸ γνωρίζω μάλιστα ἐκ πείρας ὅτι, ὑπάρχουσι ψυχῆς οἱ ὁποῖες δὲν ἤμποροῦν νὰ αἰσθανθοῦν πλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς των ἑὰν δὲν βρίσκωνται στὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδόν, τῆς ἀναρρίχῆσεως πρὸς τὴν ὑψηλοτέραν κορυφὴν τοῦ Μοναστικοῦ ἰδεώδους.

Τῶν προνομιούχων αὐτῶν ψυχῶν ἐξαιρουμένων, οἱ ἄλλοι μοναχοὶ δεόν νὰ βοηθήσωσιν ἐνεργῶς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς ἀπόκτησιν πνευματικῶν βιωμάτων τοῦ ποιμνίου τῆς.

Τὰ Μοναστήριά μας ἐπαιξαν σπουδαῖον ρόλον πρὸς βοήθειαν τοῦ ἔθνους μας καὶ μακάρι καὶ πάλιν νὰ ἀκμάσῃ ὁ μοναχικὸς βίος, ὅχι ὅμως μόνον διὰ τὴν ἀτομικὴν σωτηρίαν ἀλλὰ διὰ νὰ βοηθήσῃ καὶ τοὺς

ἀνθρώπους ἐκείνους ὅπου ἀκόμη δὲν ἐρῶσαν τὴν ψυχὴν των.

«Τὰ ἀπολωλότα αὐτὰ πρόβατα» στέκονται στὴν ἄλλῃ ἄκρῃ τοῦ ποταμοῦ καὶ θέλουν μὰ δὲν μποροῦν νὰ πλησιάσουν τὸν Χριστὸν χωρὶς τὴν βοήθειάν μας.

Καὶ χρειάζομεθα καλογήρους χωρὶς μοναστήρι, οἱ ὁποῖοι νὰ ἔχουν ὡς κελλὶ τὴν ζέουσαν ἱεραποστολικὴν τους συνείδησιν, στὸ νὰ περιοδεύουν καὶ στὰ πλέον ἀπομακρυσμένα χωριά, στὰ ὁποῖα δυστυχῶς ἔχουν εἰσχωρήσει οἱ ξένες προπαγάνδες καὶ μὲ τὴν ἁγιοσύνη τοῦ βίου των νὰ ἐπαναφέρουν τοὺς πλανηθέντας στὸ μαντρί τῆς Ἐκκλησίας μας.

Κάθε Μοναχὸς πρέπει νὰ ἀνακαλύψῃ μέσα του τὸν Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλὸ, καὶ νὰ δώσῃ τὸν ἑαυτὸν του στὸν ἀγῶνα πρὸς σωτηρίαν τοῦ λαοῦ μας ἀπὸ τὰς ξένας προπαγάνδας.

Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Μοναχισμοῦ.

Αἰδ. Ζῆνος Γουγουτάς

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

(Ἐκ τοῦ κώδ. ω 76 φύλ. 120)

Στίχοι κατ' ἀλφάβητον ὠφέλιμοι
κατὰ πολλά.

Ἀνθρῶπε τί ἐργάζεσαι, τίνε ποῦ πα-
[ραδέρνεις
ἂν σοῦ βρέχῃ ὁ Κύριος χουσάφι δὲν
[χορταίνεις;
Βλέπεις πῶς ἀποθénομεν καὶ εἰς ἄλλον
[κόσμον πᾶμε.
πρὶν νὰ σὲ λάβῃ ὁ θάνατος διὰ τὴν
[ψυχὴν σου κάμε.
Γέμει ὁ κόσμος, τὰ πτωχὰ πεινοοῦσι
[καὶ διψοῦσι.
ἐλεημοσύνη σοῦ ζητοῦν ξεπίσω σ' ἄκο-
[λουθοῦσι,

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Διδασκαλία πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ρήσεις καὶ ἐρμηνεῖαι, παραβολῶν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ 55)

Ἐρ. λη' Πόθεν λέγεται αἵρεσις;
Ἀπ. Ἀπὸ τοῦ αἰρεῖσθαι τι ἴδιον
καὶ τοῦτο ἐξακολουθεῖν.

Κείμενον λθ' «Εὐχεσθε, ἵνα μὴ
γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι ἢ
ἐν σαββάτῳ» (Ματθ. κδ' 20).

Ἐρμ. Σημειωτέον ὅτι ὁ Θεὸς χει-
μῶνα οὐκ ἐποίησε· γέγραπται γάρ·
«Θέρος καὶ ἔαρ σὺ ἐπλασας αὐτά»
(Ψαλμ. ογ' 17). Φυγὴν δὲ λέγει, ὅπο-
ταν ἡ ψυχὴ ἐκ τοῦ σώματος χωρίζη-
ται. Χειμῶνα δὲ τὰς ἀμαρτίας κα-
λεῖ· σάββατον δὲ τὴν ἀμέλειαν· καὶ
οὐαὶ τὴν ἐν ἀμαρτίᾳ καὶ ἀθυρίᾳ καὶ
ἀμελείᾳ ψυχὴν.

Ἐτερον κείμ. μ' «Λίθον ὃν ἀπε-
δοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες» (Ψαλ.
ριζ' 22).

Ἐρμ. Λίθος ὁ Χριστός, ὅστις ἀ-
πεδοκίμάσθη ὑπὸ τῶν Γραμμα-
τέων καὶ Φαρισαίων καὶ πρεσβυ-
τέρων τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων,
καὶ ἐγένετο κεφαλὴ τῆς Ἐκκλη-
σίας τῶν ἐθνῶν. Ὁ λέγεται διὰ
τὸ συγκρατεῖν ἐν τῇ πίστει εἰς μίαν
ὁμόνοιαν τὰ ἔθνη. Ἐπειδὴ γὰρ τὰ
ἀπόγονα τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαί-
ων πεπιστεύκασι τῷ Χριστῷ, διὰ
τοῦτο γωνία ἀπεικάσθη καὶ ὁ Χρι-
στός, ὅτι τοὺς γόνους ἐκείνων συνῆ-
ψεν ἐν τῇ πίστει. Λέγεται δὲ καὶ κα-
τὰ ἄλλον τινὰ τρόπον ὁ Χριστὸς λί-
θος ἀκρογωνιαίος, ἐπειδὴ, ὅτε κτί-
ζεται οἰκία, προστιθέασιν οἱ οἰκοδο-

μοῦντες ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ τοίχου λί-
θον ἀκρογωνιαίον, ἥτοι τὸν ἔχοντα
γωνίαν ἐν τῇ ἅκρᾳ αὐτοῦ. Πεσὼν δὲ
ὁ τοιοῦτος ἐν τῇ ἅκρᾳ τοῦ τοίχου
συνάπτει καὶ κρατεῖ τοὺς δύο τοί-
χους ἐν τῷ ἅμα. Κατὰ οὖν τοιοῦτον
τρόπον λέγεται καὶ ὁ Χριστὸς λίθος
ἀκρογωνιαίος, ὅτι συνῆψε τοὺς δύο
λαοὺς ἐν τῷ ἅμα, τὸν τε λαὸν τῶν
Ἰουδαίων καὶ τὸν ἐξ ἐθνῶν· καὶ διὰ
τοῦτο λίθος ἀκρογωνιαίος ὠνόμα-
σται.

Ἐρ. μα'. Τί ἐστι· «Καὶ κλίνας τὴν
κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα;»
(Ἰωάν. ιθ' 30). Καὶ γὰρ πάντες οἱ
θνήσκοντες πρῶτον τελευτῶσι, καὶ
οὕτω τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς κλίνου-
σιν.

Ἀπ. Ἐπειδὴ πάντα ἐτέλεσεν ὁ
Κύριος τὰ γεγραμμένα, τὴν σάρκα-
σιν, τὴν γέννησιν, τὴν βάπτισιν, τὴν
τῶν σημείων ἐπίδειξιν, τῆς διδασκα-
λίας τὴν ἐνέργειαν, τῶν μαθητῶν
τὴν οἰκείωσιν, τὰ ἀνθρώπινα πάντα,
τὸ πάθος, τὴν σταύρωσιν, τοὺς ἐμ-
παιγμούς, τὰς τρώσεις τῶν ἡλῶν, με-
τὰ τὸ πληρῶσαι ταῦτα, ἅπερ ἔδει
παθεῖν, ἐλείπετο μόνον ὁ θάνατος·
καὶ φοβούμενος οὐκ ἐτόλμα προσεγ-
γίσει αὐτῷ· διὰ τοῦτο ἐκλινεν ὁ
Χριστὸς τὴν κεφαλὴν, κράζων αὐ-
τόν· ἕως γὰρ μὴ ἐκλινε τὴν κεφαλὴν,
οὐκ ἐτόλμα προσεγγίσει αὐτῷ. Διὰ
τοῦτό φησιν ὁ εὐαγγελιστής. «Καὶ
κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ

πνεῦμα».

Ἐρ. μβ'. Τίνος χάριν ἐκραύγασεν ὁ Χριστὸς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ φωνῇ μεγάλη;

Ἀπ. Ἵνα δείξῃ τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ ἐκφοβήσῃ τοὺς Ἰουδαίους καὶ πρὸς πίστιν εἰσαγάγῃ. Καὶ γὰρ ἡ φωνὴ αὕτη τὰς πέτρας διέσχισε καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ διέρρηξε, τὴν γῆν τε ἔσεισε καὶ τὰ μνημεῖα ἠνέφξε. Καὶ οὐδὲ οὕτω συνῆκαν οἱ ἀγνώμονες Ἰουδαῖοι.

Ἐρ. μγ'. Πῶς εἶδεν ἡ Μαρία τὸν Κύριον καὶ ποίῳ τρόπῳ; Καὶ γὰρ ἵστατο κλαίουσα ἐν τῷ μνημείῳ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων σκυθρωπῶ τῷ ἥθει καὶ κατηφεῖ τῇ θέᾳ. Πῶς οὖν εἶδεν αὐτὸν ὁπισθεν αὐτῆς περιπατοῦντα καὶ ἐρχόμενον;

Ἀπ. Ἐχει δὲ οὕτως, ὅτι ἐκαθέζοντο οἱ ἄγγελοι ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ ἔβλεπον τὸν Χριστὸν ἐρχόμενον ὀπίσω αὐτῆς· ἐκείνη δὲ ὀπίσω αὐτῆς οὐχ ἑώρα, οἱ δὲ ἄγγελοι καθεζόμενοι ἐξ ἐναντίας αὐτῆς, ἐθεώρουν τὸν Χριστὸν ἐρχόμενον ὀπίσω αὐτῆς καὶ εὐθέως ἀνέστησαν. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ τοὺς ἀγγέλους ἀποληθήσαντας ἐξεπλάγη, καὶ αὐθις ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω ἰδεῖν τί ἐθεάσαντο οἱ ἄγγελοι καὶ εἶδεν ἐρχόμενον τὸν Ἰησοῦν. Αὕτη ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἰδεῖν τὴν Μαρίαν τὸν Κύριον στραφείσαν εἰς τὰ ὀπίσω.

Ἐρ. μδ'. Διατί ὁ Χριστὸς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐξήτησε μετὰ τὴν ἀνάστασιν φαγεῖν, οὐχ εὐρέθη δὲ ἕτερον μέρος, ἀλλ' ἢ μόνον ἰχθύος ὀπιτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου;

Ἀπ. Τινὲς τὸ ἀπὸ μελισσίου κηρίου ἄλλως ἡρμήνευσαν εἶναι· φλυά-

ρων μυθολογία ταῦτα τὰ ῥήματα. Τὸ γὰρ ἀπὸ μελισσίου κηρίου καὶ ἰχθύος ὀπιτοῦ μέρος ταῦτά εἰσιν οἷα λέγει ἡ Γραφή. Ἐχει δὲ παράδοξόν τινα ἐρμηνείαν καὶ βαθυτάτην καὶ ἀναγωγικωτάτην ἀκριβείαν. Ὁ νοῦς τῆς ἀναγνώσεως ταύτης ἐστὶν οὗτος· ὁ μὲν ἰχθύς παρεικάζεται εἰς τὴν σκληρὰν διαγωγὴν τῶν ἀσκητῶν, τῶν δαμασάντων τὴν σάρκα νηστεiais καὶ ἀγρυπνiais καὶ ταῖς λοιπαῖς κακοπαθείαις, καὶ σταυρωσάντων ἑαυτοὺς τῷ κόσμῳ καὶ ταῖς ἡδοναῖς, καὶ ὑγρότησι καὶ ταῖς τροφαῖς τοῦ βίου ἀποταξαμένων, καὶ τῇ ξηρότητι ἑαυτοὺς δαμασάντων, καὶ τῇ ἀσκητικῇ ὁδῷ πορευομένων, καθὼς ἐνετείλατο ὁ Χριστός· «Ὁ θέλων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν» (Ματθ. ις' 25), ἐν νηστεiais δηλονότι καὶ ἀγρυπνiais, καὶ ταῖς λοιπαῖς κακοπαθείαις. Πῶς δὲ παρεικάζεται ὁ ἰχθύς εἰς τὴν ἀσκησιν ἢ τὴν κακοπάθειαν, ἀκουσον. Ἀνθρωπος ὁμοίος ἐστὶ τοῦ ἰχθύος· ὥσπερ γὰρ ὁ ἰχθύς, ἕως ἐστὶν ἐν τῇ θαλάσῃ, ἔχει πᾶσαν τὴν ὑγρότητα, καὶ ζῇ μετὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ πάσης ἰλύος· ὅταν δὲ κρατηθῇ ἔξω τοῦ ὕδατος, νεκροῦται· τιθέμενος δὲ ἐν τῷ πυρί, ὀπιτοῦται καὶ ξηραίνεται, καὶ ἀπόλλυσι πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἀκαθαρσίαν· τοιούτῳ τρόπῳ ἐστὶ καὶ ὁ ἄνθρωπος· ἕως ἐστὶ μέσον τοῦ βίου, ζῇ ἔμπαθως πρὸς τὰς ἡδονὰς καὶ ἀκολάστους ἐπιθυμίας· ὅταν δὲ ἀποστῇ τοῦ κόσμου, καὶ βιώσῃ ἐν ἀσκήσει καὶ σκληραγωγίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὑπὸ πυρὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος θερμαινόμενος, τότε ξηραίνεται ἐκ τῶν παθῶν, καὶ καθαίρεται ἀπὸ πάσης ἀ-

“ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ, (ε' τόμος)

ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις (Λυκούργου 10) Ἐκδοτικοῦ Οἴκου «ΑΣΤΗΡ» ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησεν ἐσχάτως ὁ Ε' τόμος (σελ. 390) τῆς «Φιλοκαλίας» τῶν Ἱερῶν Νηπτικῶν. Οὗτος, ἐκτὸς τοῦ πατερικοῦ κειμένου τῆς «Φιλοκαλίας» (σελ. 112), περιέχει καὶ λεπτομερέστατον Γενικὸν Εὐρετήριον λέξεων, ὀνομάτων, πραγμάτων, θεμάτων κλπ. τῶν προηγηθέντων ἄλλων τεσσάρων τόμων ὡς καὶ τοῦ Ε' τῆς «Φιλοκαλίας», μετὰ πλείστης ἀκριθείας συνταχθὲν

καθαρότης, καὶ γίνεται τῷ Θεῷ θυσία εὐάρεστος διὰ τῶν ἀρετῶν. Ὡς περὶ ὁ ἰχθὺς γίνεται ἐπιτήδειος εἰς τροφήν ὀπτηθεὶς ἐπ' ἀνθρώπων, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς θέου τοῦ ἁγίου Πνεύματος καθαρθεὶς, γίνεται θυσία εὐπρόσδεκτος τῷ Κυρίῳ. Τὸ δὲ ἀπὸ μελισσίου κηρίου ἔστι πάλιν τοιαύτην ἔχων τὴν ἐρμηνείαν· ζητητέον τοίνυν πῶς οὐκ ἦν τὸ μέλι χωρὶς κηρίου. Ἔστι δὲ καὶ κηρίον χωρὶς μέλιτος· καὶ ἔστι καὶ μέλι χωρὶς κηρίου· ἐκεῖ δὲ εὐρέθησαν τὰ ἀμφοτέρω· κατὰ τίνα δὲ τρόπον, ἀκουσον. Τὸ μὲν μέλι διὰ τὴν γλυκύτητα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἦν ἔμελλεν ἐκχέειν πρὸς τοὺς Ἀποστόλους καὶ πάντας τοὺς πιστοὺς· τὸ δὲ κηρίον διὰ τὴν σφραγίδα, ἣν παρέχει τοῖς πιστοῖς πᾶσι διὰ τοῦ βαπτίσματος. Καὶ γὰρ ὁ θησαυρός, ὅσον ἔστι βεβυσμένος διὰ κηρίου, τοσοῦτόν ἐστιν ἀσφαλέστερος. Τοιοῦτο τρόπον οὖν καὶ ὁ τῆς θείας χάριτος πλοῦτος ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει ἄσυλος, ἔχων τὴν σφραγίδα τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, καὶ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, καὶ τὴν πίστιν εἰς Χριστόν.

ὑπὸ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀχαΐας κ. Παντελεήμονος (Καρανικόλα), διὰ διευκολύνει τὰ μέγιστα τοῦ ὁλοῦ ἔργου τὴν μελέτην, ὑπὸ τε τοῦ εἰδικῶς καὶ τοῦ γενικώτερον ἐνδιαφερομένου ἀναγνώστου. Ἐν τέλει δὲ τοῦ Ε' τόμου περιέχεται καὶ χρησιμώτατος Πίναξ Ἀγιογραφικῶν χωρίων, καταρτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Πανοσιολογιστάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι, τὸ ὁλοκληρωμένον πλέον ἔργον τῆς μυστικωτέρας καὶ προσφιλεστέρας διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους χριστιανοὺς Ἀνθολογίας Πατερικῶν Συγγραμμάτων, ἔχει πραγματοποιηθῇ μὲ τὴν πλέον φιλόκαλον διάθεσιν καὶ ἐπιμέλειαν (ἐκδοτῶν καὶ ἐπιμελητῶν), μὲ πλουσιωτάτην βυζαντινὴν εἰκονογράφησιν καὶ μὲ δίχρωμον ἐκτύπωσιν καὶ διακόσμησιν, ἐπὶ πολυτελοῦς εἰδικοῦ χάριτος.

Διὰ τὴν ὁλοκρατικὴν καὶ ἐξωστρεφῆ ἐποχὴν μας, καθ' ἣν κινδυνεύουν αἱ ὑψίσται πνευματικαὶ ἀξίαι, μία τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ὁ μοναχισμός, διδῶν ὡς ἡ «Φιλοκαλία» συντελοῦν εἰς τὴν ἀναχαίτισιν τοῦ ὠφελιμιστικοῦ ρεύματος καὶ εἰς τὸν ἐπανευαγγελισμὸν τῆς παραθεωρουμένης Ὁρθοδόξου Πνευματικῆς Παραδόσεως.

Θεόκλητος μὲν. Διονυσιάτης

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Δόσε πτωχοῦ ἱμάτιον γυμνὸν καὶ ἐνδύ-
[σέ τον,

ἔπαρέ τον εἰς τὸν οἶκον σου τάισε καὶ
[πότισέ τον.

Ἐλεημοσύνη θέλει ὁ Κύριος κάλλιον
[παρὰ θυσίαν

καθὼς τὸ Εὐαγγέλιον βοᾷ εἰς τὴν
[Ἐκκλησίαν.

Ζητοῦσι σου διὰ τὸν Κύριον τὸν ποιη-
[τὴν τοῦ κόσμου

διὰ τὴν ψυχὴν σου ἀφέντη μου εἶμαι
[πτωχὸς καὶ δόσμου.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Ἡ μισθοδοσία τῶν ἱερέων

Τὸ πολυχρονίσαν τοῦτο θέμα, τὸ ἀπασχολοῦν ὅλον σχεδὸν τὸν τύπον ἡμερήσιον καὶ περιοδικόν, δὲν ἐννοεῖ νὰ λήξῃ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ υπερβάλῃ καὶ τὸ πολυθρύλητον Ἀνατολικὸν ζήτημα. Ἐκεῖ πού φέρεται ὡς λήξαν ἐπὶ τέλους, αὐτὸ καταντᾷ νὰ θεωρῆται ὡς ἀπαρχὴ τῶν δεινῶν τῶν δυστυχῶν ἱερέων μας, μὲ προοπτικὴν ... νὰ μὴ λήξῃ ποτέ.

Πλειστάκις ἐτονίσαμεν ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ τὸ λύσῃ ἡ Ἐκκλησία καὶ ὄχι ἡ Πολιτεία. Ὁ ἱερεὺς εἶναι ἐκκλησιαστικὸν ὄργανον, καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Ἐκκλησίας ὑπείκων, ἵνα διὰ τῶν Μυστηρίων, τελουμένων ἐνεργεῖα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὁδηγοῦνται οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς των, ἐνῶ τὸ Κράτος μας ἐδήλωσεν ὅτι δὲν χρειάζεται ἱερεῖς ἀλλὰ τεχνικούς ... καὶ ὅτι δὲν θεωρεῖ χρησίμους τοὺς ἱερεῖς. Ἀφοῦ λοιπὸν δὲν τοὺς θεωρεῖ χρησίμους, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν καὶ ἐπιζημίους εἰς τὴν ἀθεϊστικὴν πολιτικὴν του, πῶς θέλετε νὰ ἐνδιαφερθῇ τὸ Κράτος, τὸ Μασωνικὸν Κράτος, διὰ τὸν ἱερέα;

Εἶναι λοιπὸν ἐκκλησιαστικὸν θέμα καὶ δι' αὐτὸ καλεῖται τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ Προκαθημένου καὶ τῶν Ἀρχιερέων της νὰ ἐπιδοθῇ μετὰ ζήλου καὶ ἐπιμόνου θελήσεως εἰς τὴν λύσιν τοῦ πολυχρονίσαντος τούτου ζητήματος.

Ἀλλὰ τὸ κακὸν εἶναι, ὅτι δὲν ἐνδιαφέρεται καὶ ὁ λαὸς ὅσον πρέπει διὰ τὸν ἱερέα του, διότι οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν χριστιανῶν, δυστυχῶς, ὡς ἐκ τῆς ψυχρότητος αὐτῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν θρησκευτικῶν των καθηκόντων, δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ἱερέως των, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τὴν ἐξόντωσίν του διὰ τῆς διαγωγῆς των. Διότι ἐὰν ὁ λαὸς εἶχε

τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ Κράτος θὰ ὑπελόγιζε τὴν λαϊκὴν ἀπαίτησιν, ὅστις λαὸς διὰ τῆς ψήφου του γνωρίζει νὰ ἐπιβάλλεται εἰς τὴν Πολιτείαν.

— Ἡ Ραδιοφωνία τῆς Ἐκκλησίας

Ἐπικρατούσης γενικῆς ἐπιθυμίας περὶ ἐγκαταστάσεως ἐκκλησιαστικοῦ Ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ, διὰ τὴν μετάδοσιν τῆς ὑγιοῦς διδασκαλίας καὶ τοῦ ὁρθοῦ χριστιανικοῦ φρονήματος παρὰ τοῖς χριστιανοῖς, ἀλλὰ καὶ τῇ ὑποδείξει τοῦ Μοναχοῦ Θεοκλήτου Διονυσιάτου ἐν ἄρθρῳ του εἰς τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην», ἀπεφάσισεν ἡ Ἐκκλησία τὴν ἰδρυσιν αὐτοῦ ἐν τῷ προσεχῇ μέλλοντι.

Ἡ ἰδρυσις καὶ λειτουργία τοῦ σταθμοῦ αὐτοῦ, θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάσχεσιν τοῦ ἐπικρατοῦντος παρ' ἡμῖν κακοῦ καὶ τὴν βαθμηδὸν βελτίωσιν ἡμῶν πρὸς τὸ ἀγαθόν. Διὰ τοῦ σταθμοῦ τούτου δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀναπτυχθοῦν αἱ διορθόδοξοι σκέψεις καὶ συντελεσθῇ εὐκολώτερον ἡ ἔνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν δύο παρατάξεων. Ὁρθοδοξίας καὶ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ.

Εἴθε τὸ ταχύτερον νὰ πραγματοποιθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη.

— Τὸ παιδικὸν ἔγκλημα.

Κατὰ τὰς διαφόρους στατιστικάς, ὡς ἀναγινώσκομεν εἰς τὰς ἐφημερίδας, τὸ παιδικὸν ἔγκλημα αὐξάνει ἀλματωδῶς εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τὰ αἷτια ἔχουν πολλάκις ἐπισημανθῇ καὶ εἶναι πλέον γνωστά. Ὁ κινηματογράφος, μὲ τὰς αἰσχροῦς ταινίας καὶ τὰ γκαγκστερικὰ θεάματα, τὸ θέατρον, τὰ αἰσχροῦ ἀναγνώσματα, αἱ γυμναὶ εἰκόνες γυναικείων σωμάτων, ἀκόμη καὶ ἡ κακὴ ἀνατροφή τῶν κακῶν γονέων, οἷτινες κακοὶ γονεῖς, μεταδίδουν εἰς τὰ παιδιά των τὸ κακὸν παράδειγμα, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ὅτι καὶ μερικοὶ ἐξ αὐτῶν τὰ ὠθοῦν εἰς τὴν διαφθοράν.

Ἐπὶ πλέον ἢ ἀπομάκρυνσίς των ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων ἀπὸ τοὺς γονεῖς, μεταδιδομένης τῆς κακῆθειας των ταύτης καὶ εἰς τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα τὴν Κυριακὴν ἀντὶ νὰ σταλοῦν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των, ἢ μᾶλλον νὰ συνοδευθοῦν ἀπ' αὐτοὺς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, στέλλονται εἰς τὰς ἐσχάς πρωτὶ - πρωτῆ, ἢ εἰς διαφόρους διασκεδάσεις ἢ εἰς κέντρα διαφθορᾶς ἀνομολόγητα. Ἐπειτα ὅταν καὶ ἐὰν τὰ παιδιά αὐτὰ δημιουργήσουν μεθαύριον οἰκογενείας καὶ ἀποκτήσουν τέκνα, δὲν θὰ γνωρίζουν, αὐτὰ πότε θὰ ὑπάγουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, πότε θὰ ἐξομολογηθοῦν καὶ θὰ κοινωνήσουν, πότε θὰ δώσουν τὸ πρόσφορον εἰς τὸν Ναὸν καὶ πότε θὰ καλέσουν τὸν ἱερέα εἰς τὸ σπίτι των νὰ τοὺς ἀγιάσῃ διὰ μιᾶς οἰασθήποτε ἱεροτελεστίας. Καὶ ἔτσι θὰ λησμονήσωμεν καὶ τὰ στοιχειώδη χριστιανικὰ καθήκοντα μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ὥστε νὰ καταντήσωμεν καὶ τῶν κτηνῶν χειρότεροι.

— Διὰ τὸν βαρὺν ἐφετεινὸν χειμῶνα

Ἐπὶ πολλὰς δεκαετηρίδας δὲν ἐνθυμοῦνται οἱ ἄνθρωποι τοιοῦτον βαρύντατον χειμῶνα, οἷος ὁ ἐφετεινός. Ἡ πόλις τοῦ Βόλου, παραθαλασσία οὖσα, ἐδέχθη ἕνα μέτρον χιόνι, πρὸ τῶν θαλασσίων κυμάτων. Ἡ καταστροφή τῶν ἐλαιοδένδρων, ὑπῆρξε περίπου πλήρης. Συνεχεῖς κατολισθήσεις ἐδαφῶν καὶ καταστροφή ὀλοκλήρων χωρίων, συνεχεῖς σεισμοὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον μὲ ὀδυνηρὰ ἀποτελέσματα, φοβεραὶ θαλάσσιαι τρικυμῖαι μὲ πολλὰ ναυάγια ἀτμοπλοίων καὶ ἄλλα, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. Αἱ ἐργασίαι ἐνεκρώθησαν, ἡ πείνα ἐχοροπήδα, τὸ ἔγκλημα ἀκατάσχετον, ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἁμαρτίας ὥσαύτως, ἡ ἀσέβεια πρὸς τὸν Θεὸν πληθυνομένη, ἡ ἀνεργία αὐξανομένη καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ὡς πρὸς τὴν ἁμαρτίαν, περίπου τὸ ὁ-

μοιον νὰ ἐγίνετο καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Νῶε. Καθ' ὃν χρόνον ὁ Νῶε, κατεσκευάζε τὴν Κιβωτὸν πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ἀνθρώπων, πληροφορουμένων ὅτι πρόκειται νὰ καταστρέψῃ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, οὗτοι ἐξηκολούθουν, ἀδιαφοροῦντες, τρώγοντες, πίνοντες καὶ ἀτακτοῦντες, ἕως τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν εἰσῆλθεν ὁ Νῶε εἰς τὴν Κιβωτὸν καὶ ἐπνίγησαν ἅπαντες εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Κατακλυσμοῦ.

Δὲν σᾶς φαίνεται ὅτι μίαν τοιαύτην περίοδον διερχόμεθα καὶ σήμερον; Ἡ ἐπίσημος Κοινωνία κατὰ τὸ πλεῖστον ἀσεβεῖ καὶ ἀπιστεῖ. Δὲν τολμᾷ ὁ Χριστιανὸς νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ εὐσεβῆ του φρονήματα, διότι ἢ θὰ ἐμπαιχθῇ ἢ θὰ περιφρονηθῇ. Ἀφ' ἑνὸς παρατηρεῖται ἐλάττωσις τοῦ ἐκκλησιασμοῦ καὶ λοιπῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου πρόοδος εἰς τὸ παντοῖον κακόν. Ταῦτα πάντα προμαντεύουν ὅτι ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ πρόκειται νὰ ἐκσπάσῃ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἂν μὴ μετανοήσωμεν.

Ἄλλ' εἴθε νὰ μιμηθῶμεν τοὺς μετανοήσαντας Νινευίτας καὶ μετανοήσωμεν, ἵνα σωθῶμεν.

— Ἡ διάλεξις τοῦ Πατρὸς Θεοκλήτου.

Ὁ Πατὴρ Θεόκλητος Διονυσιάτης, προσκληθεὶς ἀπὸ τὸν Φυσιολατρικὸν σύνδεσμον Πειραιῶς ὁ «Ζήνων», ἔκαμε διάλεξιν ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτοῦ, Καραϊσκάκη 104 καὶ ὥραν 8 μ. μ. Μὲ θέμα «ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ τὸ ἅγιον Ὄρος».

Τὴν διάλεξιν, γενομένην ἐπὶ ταῖς ἐγγιζούσαις ἑορταῖς τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους 963 - 1963, τὴν ἐτίμησαν περὶ τοὺς 8 Ἀρχιερεῖς καὶ πολλοὶ ἐπίσημοι διανοούμενοι καὶ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Πολυτεχνείου καὶ ἀπειρον πλῆθος λαοῦ. Ἡ εὐρεθεῖσα εἰς τὴν διάλεξιν «Ἐρημίτισσα στὸν κόσμον» γράφει,

«... λαός, λαός ἀμέτρητος. Ἡ αἰθουσα δὲν χωροῦσε. Ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον τὸ πολυπληθέστατον ἀπεθεώθη κυριολεκτικῶς ὁ Θεόκλητος. Μετὰ τὸ τέλος τὸν εἶχαμε περικτριγυρίσει καὶ τοῦ φιλοῦσαμε τὰ χέρια... δάκρυα ἀπὸ γυναικες καὶ ἄνδρας σοβαροὺς, ἓνα πρᾶγμα ἀπίθανο...».

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω, ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ κόσμος διψᾷ ἁγιωσύνην, τὴν ὁποίαν εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν κόσμον δὲν εὗρίσκει καὶ διὰ τοῦτο αἱ διαλέξεις αὗται εἶναι λίαν χρήσιμοι διὰ τὸν κόσμον.

Συγχαίρομεν καὶ ἡμεῖς τὸν Πατέρα Θεόκλητον διὰ τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν ἣν προσφέρει εἰς τὸν διψασμένον ἀπὸ ἁγιωσύνης κόσμον.

— Ἡσπάσθησαν τὸν Χριστιανισμόν

Εἰς τὴν Δράμαν ζευγὸς Ὁθωμανῶν, κατηχηθὲν ἐπὶ πολὺ εἰς τὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὑπὸ τοῦ Αἰδεσιμωτάτου ἱερέως κ. Μιχ. Ν. Σαββοπούλου. Ἡσπάσθη τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ, βαπτισθὲν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν Γ.Ο.Χ. Δράμας. Ὁ μὲν ἀνὴρ ἐτῶν 41 ἔλαβε τὸ ὄνομα Κων(νος), ἡ δὲ γυνὴ ἐτῶν 40 τὸ ὄνομα Ἑλένη, μὲ ἀναδόχους τὸν Δημήτριον Γιαννουχαϊλίδην ἐξ Ὁχυροῦ καὶ Δίδα Σοφίαν Κ. Συμεωνίδου ἐκ Δράμας. Εὐθὺς ἀμέσως ἐτέλεσαν τοὺς Γάμους των μὲ παρὰ νυμφον τὴν Σοφίαν Κ. Συμεωνίδου.

Συγκινητικὴ ἦτο ἡ στιγμή ἡ πρὸ τῆς βαπτισεῶς των ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιασματος καὶ δύο δημοσιογράφων, ὅπου ἀνῆλθον εἰς κάθισμα καὶ ὠμολόγησαν ὅτι πιστεύουν εἰς Χριστὸν καὶ θέλουν νὰ βαπτισθοῦν ἀνὰ τρεῖς φορὰς, ἐνῷ τὸ ἐκκλησίασμα ἐκραύγαζεν ἄξιος, ἄξια.

Μετὰ τὸ ἅγιον Βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐδέχθησαν μὲ κατάνυξιν, τὰ πρόσωπά των ἐγένοντο γαλήνια, καὶ προπορευομένων τοῦ ἱερέως, τῶν ἱεροψαλτῶν, τῶν νεοβα-

πτισθέντων καὶ τοῦ λαοῦ, ἐπὶ τρεῖς φορὰς ἐγένετο πορεία κύκλῳ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἐνῷ οἱ πάντες ἔψαλλον καὶ ὁ κώδων τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἐκρούετο χαρμωδῶς. Εἰς τὸ τέλος ἐδέχθησαν οἱ νεοφώτιστοι τὰ συγχαρητήρια καὶ ἐγένοντο πλέον «ὡς εἰς ἑξ ἡμῶν».

— Ἡ Κάρα τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου.

Γνωστὸν ὅτι εἰς τὰς Πάτρας ἀνηγέρθη μέγιστος Ναός, ἐπ' ὀνόματι τοῦ πολιούχου ἁγ. Ἀποστόλου Ἀνδρέου, ὅμοιος τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ὡς ἦτο ἐπόμενον μαζὶ μὲ τὸν ὕλικὸν στολισμόν, ἐπρεπε νὰ ἔχη καὶ τὸν πνευματικὸν στολισμόν, νὰ ἔχη τοῦλάχιστον τὴν ἁγίαν Κάραν τοῦ Ἀποστόλου.

Ἄλλ' ἡ ἁγία αὐτοῦ Κάρα εὐρίσκεται ἤδη εἰς τὸ Βατικανὸν ἀπὸ ἀρκετῶν ἐκατονταετηρίδων, μετακομισθεῖσα ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἀρχοντος τῆς Πελοποννήσου, τοῦ Θωμᾶ Παλαιολόγου καὶ προσφερθεῖσα εἰς τὸν Πάπαν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, τίς οἶδε ποίων ὕλικῶν ἀνταλλαγμάτων. Ἄλλ' ὁ ἀπεμπολητὴς ἡγεμὼν οὐδένα δικαίωμα εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἀτιμήτου τούτου προγονικοῦ θησαυροῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἡ πρᾶξις αὐτῇ ὡς ἱεροσυλία, δὲν θὰ παύσῃ νὰ βαρύνῃ οὐ μόνον τὸν τολμήσαντα τὴν σύλησιν ἀλλὰ καὶ τὸν κλεπταποδόχον Πάπαν, ἀν μὴ ὁ σημερινὸς διάδοχος αὐτοῦ ἀποκαταστήσῃ τὴν γενομένην ἀδικίαν, διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ τιμίου Λειψάνου εἰς τὴν Πόλιν, τὴν ὁποίαν ἡγίασε διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ μαρτυρίου του ὁ Πρωτόκλητος Μαθητὴς τοῦ Σωτῆρος.

— Ὁ νέος καταστατικὸς χάρτης καὶ οἱ ἐργαζόμενοι λαϊκοὶ Θεολόγοι εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις.

Ὡς γνωστὸν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας καὶ κατόπιν συνεννοήσεων μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς

Παιδείας καὶ Ὀρησκευμάτων, ἀνέθεσεν εἰς μικτὴν κληρικολαϊκὴν ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἐξ Ἱεραρχῶν καὶ Καθηγητῶν τῶν δύο Πανεπιστημίων μας, τὴν σύνταξιν τοῦ νέου καταστατικοῦ χάρτου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας.

Δὲν γνωρίζομεν ἂν συνελήφθη ἡ ἰδέα ἐκ μέρους τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῆς νομικῆς τακτοποιήσεως τῶν ἐργαζομένων λαϊκῶν Θεολόγων εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις.

Πρέπει νὰ ὑπερτονισθῇ, ὅτι μεγάλη μερὶς Θεολόγων προσφέρει πολλὰ εἰς τὸ πολύπλευρον ἔργον τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ συνεργάζεται ἀρμονικῶς μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, οἱ ὅποιοι καὶ ἀνέθεσαν τὴν πνευματικὴν διακονίαν, χωρὶς ἔννοεῖται νὰ εἶναι καὶ νομικῶς ἡσφαλισμένη.

Πρὸς τοῦτο, δίκαιον καὶ ἡθικὸν εἶναι, ὅπως εἰς τὸν νέον καταστατικὸν χάρτην συμπεριληφθῇ διάταξις, δι' ἧς θὰ διορίζονται κατόπιν ἐκδόσεως Β Διατάγματος ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις λαϊκοὶ Θεολόγοι, συνυπολογιζομένης τῆς προϋπηρεσίας ὡς χρόνου συντάξεως, προαγωγῆς, ἀξίσεως μισθοῦ κλπ., ὁ τότε μέγας ἀριθμὸς θ' ἀπεσύρετο αὐτομάτως ἐκ τῶν πρὸς διορισμὸν ἐν τῇ Δημοσίᾳ ἐκπαιδεύσει πινάκων τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας.

Ἐλπίζομεν, ὅτι τὰ σεβαστὰ μέλη τῆς ἐν λόγῳ ἐπιτροπῆς θὰ κρίνουν ὡς δίκαιον καὶ ἡθικὸν τὸ αἶτημα αὐτὸ καὶ θὰ θελήσουν νὰ περιβάλλουν αὐτὸ μὲ τὸν νομικὸν μανδύαν.

Ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν ἐργαζομένων ἀναμφιβόλως θὰ εἶναι βαθυτάτη καὶ οἱ ἔπαινοι θ' ἀνήκουν εἰς ἅπαντα τὰ σεβαστὰ μέλη, τὰ ὅποια θὰ μείνουν ζωντανὰ εἰς τὴν συνείδησιν ὁλοκλήρου τοῦ λαϊκοῦ θεολογικοῦ κόσμου διὰ τὴν ὥραίαν αὐ-

τὴν συμβολὴν πρὸς λύσιν ἔστω καὶ μερικῶς τοῦ ἀκανθώδους θεολογικοῦ προβλήματος.

— Ἑπαινος ἱερέως.

Τὴν 10ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ., ἡ κοινότης Mansfield, Ohio τῆς Ἀμερικῆς, ἐώρτασε τὰ 25 χρόνια τῆς ἐδῶ ἐφημερίας τοῦ αἰδ. ἱερέως τῆς Ζάνου Γουγουτᾶ, ἐξ Ἀγιάσου Μυτιλήνης καταγομένου.

Ἐπὶ 25 χρόνια ὁ πατὴρ Ζᾶνος Γουγουτᾶς ὑπηρετεῖ μὲ ζῆλον τὴν καλὴν αὐτὴν κοινότητα, ἡ ὁποία, εἰς ἔνδειξιν ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως πρὸς τὸν ἱερέα τῆς, ἔδωκε τιμητικὸν δεῖπνον τὴν 17ην Φεβρουαρίου στὸ χῶλλ τῆς ἐκκλησίας τῆς, 265 w. 3 st.

Ὡς γνωστὸν ὁ αἰδ. Γουγουτᾶς ἔχει ἐκδώσει καὶ τὰ ἐξῆς ψυχωφελέστατα βιβλία: «Ποῦ πηγαίνομε;», μὲ πρόλογον τοῦ καθηγητοῦ Ν. Α. Λούβαρι, «Γυναῖκες ἀπὸ τὴν Ἀγίαν Γραφήν», «Ἡ χαρὰ τῶν Ἀγγέλων», μὲ πρόλογον ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Μιχαήλ, «Λουλούδια τοῦ Παραδείσου», «Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ», μὲ πρόλογον Κ. Μπασσιᾶ. Συνεργάζεται δὲ καὶ μὲ διάφορα περιοδικά. Εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς τόσον μορφωμένους κληρικοὺς τῆς σεβαστῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ» συμπληρῶνουσα τοὺς ἐπαίνους πρὸς τὸν Αἰδ. Ζᾶνον Γουγουτᾶν καὶ τακτικὸν συνεργάτην αὐτῆς, τὸν συγχαίρει ἀπὸ καρδίας διὰ τὸ τόσον σοβαρὸν καὶ ἐπίπονον ἔργον του, καὶ εὐχεται εἰς τὸν Κύριον, ὅπως τὸν διαφυλάττῃ ἐν ἀπολύτῳ ὑγείᾳ εἰς πολλὰ ἔτη πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου του διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν τοῦ ποιμνίου του.

Συγχαρητήρια ὁφείλονται ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν προϋστάμενον τῆς ἐν Ἀμερικῇ ὁδοδόξου Ἐκκλησίας Ἀρχιεπισκόπου Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβον διὰ τὸν ἐκλεκτὸν συνεργάτην του.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

‘Ο Ἀρχιεπίσκοπος Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος, ἐν τῇ μερίμνῃ του ὅπως τὰ ἐν Ἀμερικῇ ἑλληνόπουλα ἀπολαμβάνουν τὸ καλοκαίρι τὴν θαλπωρὴν τῆς πατρίδος τῶν γονέων των, τῆς γλυκειάς μας Ἑλλάδος, ἀποστέλλει κατ’ ἔτος ἱκανὸν ἀριθμὸν ἀπὸ αὐτὰ δι’ ἑξόδων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μετ’ ἐπιστροφῆς πρὸς παρθερισμόν. Ἐφέτος τὰ παιδιὰ αὐτὰ πρόκειται νὰ διπλασιασθοῦν.

Εἶναι περιττὸν νὰ τονίσωμεν τὸ ὕψος τῆς ἐνεργείας αὐτῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ πνευματικοῦ πατρὸς τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀδελφῶν ἡμῶν Ἑλληνοχριστιανῶν, ὥστε τὰ ξενητεμένα ἑλληνόπουλα νὰ ἀπολαμβάνουν κατ’ ἔτος αὐτὸ τὸ εὐεργέτημα.

Ἴδου τί ἀναγινώσκομεν εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς «Ὁρθόδοξος Παρατηρητής» :

«Ἐπὶ τρία κατὰ σειρὰν ἔτη ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν καὶ ἐμερίμνησε διὰ τὴν μετὰβασιν καὶ τὸν παραθερισμὸν διακοσίων καὶ πλέον παιδιῶν τῆς ὁμογενείας (ἁρρένων καὶ θηλέων) εἰς τὴν Ἑλλάδα. Οἱ παραθερισμοὶ τῶν παιδιῶν μας εἰς τὰς κατασκηνώσεις τῶν Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Ἑθνικῆς καὶ Ἐμπορικῆς, αἱ ὁποῖαι προσφέρουν εὐγενῶς τὴν φιλοξενίαν των, δὲν ἀποτελοῦν ἀπλῶς εὐχάριστον καὶ ὠφέλιμον παραμονὴν εἰς τὴν γενέτειραν τῶν γονέων των. Εἶναι πραγματικὴ ἀναβάπτισις καὶ ἀληθὴς ἀποκάλυψις διὰ τὰ παιδιὰ μας, ποὺ κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον ὅχι μόνον γνωρίζουν τὸν τόπον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον προέρχονται οἱ γονεῖς των καὶ προπάτορές των, ἀλλὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἔλθουν εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μετὰ τὴν κοιτίδα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ.

Κατὰ ταῦτα τὰ ταξίδια αὐτὰ συνδίαζουν τὴν ψυχαγωγίαν μετὰ τὴν μόρφωσιν,

τὴν γνωριμίαν των μετὰ τὴν νεολαίαν μιᾶς κατ’ ἑξοχὴν Ὁρθοδόξου χώρας, ὥς εἶναι ἡ Ἑλλάς, μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον βυθίζονται βαθύτατα καὶ ἀντλοῦν τὴν δυνάμιν των αἱ φυλετικαὶ μας ρίζαι.

Εἰς οὐδένα, λοιπόν, διαφεύγει ἡ τεραστία σημασία, ἡ ὁποία πρέπει ν’ ἀποδοθῇ εἰς τὴν συστηματοποίησιν καὶ διεύρυσιν τῶν προσκυνηματικῶν αὐτῶν παρθερισμῶν. Χάρις εἰς αὐτοὺς θὰ στερεωθῇ διὰ παντὸς ἡ γέφυρα, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐνώνῃ τὴν ὁμογένειαν μετὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ βοηθηθοῦν αἱ νέαι μας γενεαὶ νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ ἀγαπήσουν τὴν χώραν ποὺ ἐπισκέπτονται καὶ θαυμάζουν ἑκατοντάδες χιλιάδες ξένων, οἱ ὁποῖοι τυγχάνουν τῆς πατροπαραδότου καὶ ἑγκαρδίου φιλοξενίας τοῦ Ἑλληνικοῦ μας λαοῦ.

‘Ο Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπός μας κ.κ. Ἰάκωβος ὄχι μόνον πιστεύει ἀκράδαντως εἰς τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς συνεχίσεως τῶν ἐτησίων αὐτῶν προσκυνημάτων τῶν παιδιῶν μας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ εἶναι διατεθειμένος νὰ προωθήσῃ μετὰ ὅλας του τὰς δυνάμεις τὴν διεύρυσιν τῶν παρθερισμῶν αὐτῶν, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ’ ἔτος μεταβαίνόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα παιδιῶν μας νὰ αὐξηθῇ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον.

Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁμως εἰς τὸν σκοπὸν Αὐτοῦ, ὁ Σεβασμιώτατος ἔχει ἀνάγκην βοηθείας ὄλων, τῶν ἱερέων, τῶν κοινοτικῶν παραγόντων καὶ ἐνὸς ἐκάστου ὁμογενοῦς γονέως καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων μας. Ἡ μέχρι τοῦδε πεῖρα κατέδειξεν ὅτι ἡ μέριμνα καὶ ἡ περιποίησις τῆς ὁποίας τυγχάνουν τὰ παιδιὰ, εἶναι ἀπολύτως στοργικὴ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν ποὺ θὰ ἀποσταλοῦν τὸ καλοκαίρι τοῦ 1963 εἰς τὴν Ἑλ-

Ἀντὶ διηνήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Ἡ

ΤΟ ΠΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 71)

Ἄς εἰσέλθωμεν εἰς τὰ νοσοκομεῖα, ἃς ἐπισκεφθώμεν τοὺς ἀσθενοῦντας, ἃς ἀνοίξωμεν τῶν κοιμητηρίων τοὺς τάφους, καὶ ἀπανταχοῦ οἰκτρὰ θύματα τῆς φιληδονίας θέλωμεν ἀπαντήσῃ. Ὡς ἐκ τῆς φιληδονίας οἱ μὲν νέοι πρόωρως παρακμάζουσιν, οἱ δὲ ἄνδρες παρ' ἡλικίαν γηράσκουσι, καὶ οἱ γέροντες οἰκτροὶ καὶ ἄθλιοι καταντῶσιν. Αἱ δὲ ψυχικαὶ δυνάμεις μετὰ τῶν σωματικῶν διὰ τῆς φιληδονίας μαραίνονται καὶ ἐκλείπουσιν. Ἄτιμον δὲ καὶ ὀδυνηρὰν ὑπαρξιν, ἀτιμότερον δὲ καὶ ὀδυνηρότερον θάνατον ἢ φιληδονία μετ' αὐτῆς συνεπάγει.

Ἡ πολύτιμος υἡγεία τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσα χαρὰ καὶ εὐδαιμονία, εἶναι θεοκλίως θυγατέρες

λάδα πρέπει νὰ εἶναι τοῦλάχιστον διπλάσιος τοῦ περυσινού.

Ὁ παραθερισμὸς τῶν παιδιῶν μας εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἓνα εἶδος συμπληρώματος ἀναγκαίου τῆς Ἑλληνορθοδόξου μορφώσεως καὶ ἐκπαιδεύσεώς των. Καὶ ἀσφαλῶς ἡ πλειοψηφία τῶν γονέων δὲν θὰ θελήσῃ νὰ στερήσῃ τὰ παιδιὰ τῆς τῆς εὐκαιρίας νὰ κάμουν τὸ πολύτιμον καὶ συγχρόνως εὐθηνὸν ταξίδιον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπός μας κατὰ τὴν πρὸ ἐβδομάδων μεταβάσιν Αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συζητήσῃ ἐπὶ τοῦ ἄκρας σπουδαιότητος αὐτοῦ θέματος μετὰ τῶν ὑπευθύνων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, οἱ ὁποῖοι ἐξέφρασαν τὸν ἐνθουσιασμόν αὐτῶν διὰ τὴν παρεχομένην εὐκαιρίαν τῆς θερμῆς φιλοξενίας τῶν παιδιῶν τῆς ἀγαπητῆς ὁμογενείας.

τῆς ἐγκρατείας, ἥτις, ταπεινῇ τῷ πνεύματι μετὰ μετριότητος καὶ προσοχῆς τὸ ποτήριον τῶν ἡδονῶν γευσμένη, οὐδέποτε μέχρι τοῦ πυθμένος αὐτοῦ ἀρύεται, διότι πικρά, δυσώδης καὶ δηλητήριος ἡ υποστάθμη αὐτοῦ.

Ἐνῷ ταῦτα ἐκ τοῦ χειρογράφου τοῦ Χριστοφόρου ἀντέγραφον, ἐρυθρίων ἐνεθυμήθην τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀκράτητον λύσσαν τῆς φιληδονίας μου, καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς οἰκτρὰν τῷ ὄντι κατάστασιν τῆς υἡγείας μου. Ἐφφρόνουν ἐν τῇ μωρίᾳ μου, ὅτι ἐν κρυφῷ καὶ παραδύσῃ τὰς ἡδονὰς ἀκορέστως ἀπολαμβάνων, τοὺς πάντας διελάνθανον, καὶ εὐτυχῆς ἐγινόμην. Οὐδαμῶς ἐν τῇ παραφορᾷ τῶν παθῶν μου ἐσυλλογιζόμην ὅτι τὸν πανταχοῦ παρόντα Θεὸν ἀφρόνως παρώργιζον, καταστρέφων διὰ τῶν ἡδονῶν ἀμφοτέρα τὰ θεῖα δῶρα αὐτοῦ, τὸ τε σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν μου· οὐδ' ἐφανταζόμην ποτὲ ὅτι αἱ ξηραὶ καὶ κατάχλωμοι παρειαί μου, καὶ τὰ μαρμαρένα χεῖλη μου, καὶ οἱ ἐξηντηγμένοι ὀφθαλμοί μου, καὶ τὰ ἐξησθημένα μέλη μου, καὶ ἡ ὀσημέραι αὐξάνουσα ληθαργία τῶν ψυχικῶν μου δυνάμεων πρὸς πάντας ἀναφανδὸν ἐκήρυττον τὴν αἰσχύνην τῆς κακοήθους διαγωγῆς μου.

Θλίψιν καὶ φρίκην συγχρόνως μοι ἐπροξένησε πάλιν τοῦ παρελθόντος μου ἡ ἀνάμνησις· ἐξ ὅλης δὲ ψυχῆς ἠὲ χαρίστησα τὸν Πανάγαθον, τὸν διαφωτίσαντα τοὺς γονεῖς μου νὰ μὲ ἐξορίσωσιν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, πρὶν ἢ ἀνίαιος καταντήσῃ ἡ δηλητηρίασίς μου.

Ἐκεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ὀκνηρίας καὶ τῶν ἡδονῶν παραδεδομένος, καὶ ἐπὶ τοῦ πατρικοῦ μου πλοῦτου ἐγκαυχώμενος, οὐχὶ ταπεινὸς τῷ πνεύματι, ἀλλὰ πεφυσιωμένος ὁ ἄθλιος ἤμην· ἐν τῇ σατανικῇ δὲ οἰήσει μου οὐχὶ μόνον τὰς θείας ἐντολάς, ἀλλὰ καὶ τὴν θεῖαν παντοδυναμίαν,

καὶ αὐτὴν τοῦ Ὑψίστου τὴν ὑπαρξιν οἰκτρῶς ἐλησμένον

Ἄλλ' ἐπὶ τῶν βράχων τῆς Πάτμου εὐτυχῶς συνετρίβη ἡ οἰησίς μου, καὶ ἀπασαν τὴν ἀδυναμίαν καὶ μηδαμινόνητά μου ἡσθάνθην! Ἐπὶ τῶν βράχων τῆς Πάτμου ἐτελεύτησαν αἱ ἀτελεύτητοι ἐπιθυμίαι μου! Ἰδὼν δὲ ἐνώπιόν μου τὸ φρικτὸν στόμα τοῦ θανάτου καὶ τὴν παντελῆ ἐρήμωσίν μου, εὐκλόως ἐνόησα πόσον ἄστατα τῷ ὄντι καὶ ἐφήμερα εἶναι τὰ ἀνθρώπινα ἀγαθὰ! Πόσον κοῦφαι αἱ πεποιθήσεις τῶν πλουσίων καὶ ἰσχυρῶν! Πόσον μωραὶ αἱ καυχήσεις τῶν ἀλαζόνων! Πόσον μεγάλη ἡ σμικρότης τοῦ ἀνθρώπου!

Ἐπὶ τῶν βράχων τῆς Πάτμου ταπεινωθεῖς, καὶ πτωχὸν καταστήσας τὸ πνεῦμα, ἀσμένως ἡσπάσθην ὅσα ἐν τῷ χειρογράφῳ ἀνέγνων, καὶ μετὰ πεποιθήσεως ἀνέκραξα ὅτι πραγματικῶς μακάριοι εἶναι ὅσοι ταπεινούμενοι ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου, καὶ εἰς τὴν Παντοδυναμίαν αὐτοῦ τὸν τε νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ὑποτάσσοντες, περιστέλλουσι καὶ τὴν οἰησιν καὶ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν.

Δάκρυα ἀπελπισίας καὶ ἀγανακτήσεως ἔχουσα ὁ μωρὸς διὰ τὴν ἐξορίαν μου, φρίκη δὲ μὲ κατέλαβε ναυαγήσαντα! ἐνθ' διὰ τῆς ἐξορίας μου ἀπὸ τὰς φθοροποιᾶς ἀγκάλας τῆς ἀργίας, τοῦ πλούτου καὶ τῶν ἡδονῶν ἐπρόκειτο ν' ἀπαλλαγῶ, καὶ διὰ τοῦ ναυαγίου μου τὸν σωτήριον φόβον τοῦ Θεοῦ νὰ συναίσθανθῶ, καὶ εἰς τὴν εὐθεϊαν ὁδὸν τοῦ Χριστιανισμοῦ νὰ εἰσέλθω!

Δικαίως ὁ Θεάνθρωπος εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον «Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνῶσῃ δὲ μετὰ ταῦτα». Τίς οἶδε τί ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ; Ἀνεξερεύνητοι τῷ ὄντι αἱ βουλαι τοῦ Ὑψίστου, καὶ ἀπειρος ἡ πανάγαθος αὐτοῦ πρόνοια! Ἄφρονες δὲ καὶ δυστυχεῖς οἱ περὶ αὐτῆς ἀμφιδάλλοντες! Καὶ ταῦτα ἀναλογιζόμε-

νος εὐχαρίστως εἰς τὸ χειρόγραφον ἐπανήλθον.

Τ Α Δ Α Κ Ρ Υ Α

«Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται».

Μακαρίους ἀπεκάλεσε τοὺς πενθοῦντας ὁ Θεάνθρωπος, διότι διὰ μὲν τῶν δακρύων τῆς μετανόιας ἀποπλύνομεν τὸν ρύπον τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ἐξαγιάζομεν τὴν ψυχὴν ἡμῶν· διὰ τῶν δακρύων δὲ τῆς συμπαθείας ποτιζομεν τὰς ρίζας τῶν καλῶν ἔργων, καὶ ὠφέλιμοι πρὸς τοὺς ἄλλους γινόμενοι, εὐτυχεῖς καθιστάμεθα· διὰ τῶν δακρύων δέ, τὰ ὅποια αἱ δυστυχίαι προκαλοῦσι, δροσίζομεν τὰς θλίψεις, ἀπαλύνομεν καὶ βελτιοῦμεν τὴν καρδίαν, σωφρονιζόμεθα, καὶ εἰς τὸν Ὑψιστον ἀνυψούμεθα!

Ἄς πενθῶμεν λοιπόν, χαρὰ δὲ αἰώνιος καὶ ἀγαλλίασις ἀτελεύτητος θέλει διαδεχθῇ τὸ πένθος ἡμῶν!

Ἀποσχορακίζοντες τὸ πεφύσιωμένον πνεῦμα, καὶ ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου ταπεινούμενοι, βεδαιῶς καὶ τὸν ἐγωῖσμόν θέλομεν ἀπεκδυθῇ, εὐαίσθητοὶ δὲ καὶ συμπαθητικοὶ θέλομεν γίνεσθαι· τοιοῦτοι δὲ γινόμενοι, καὶ μετὰ τῶν χαϊρόντων θέλομεν χαίρειν, καὶ μετὰ τῶν κλαίωντων θέλομεν κλαίειν, κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ θείου Παύλου.

Συμεριζόμενοι δὲ τὴν χαρὰν τῶν χαϊρόντων, θέλομεν αὐξάνειν τὴν χαρὰν αὐτῶν· συγκλαίνοντες δὲ μετὰ τῶν κλαίωντων, θέλομεν ἀνακουφίζειν αὐτούς.

Δικαίως λοιπόν ἡ φιλάνθρωπος θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ συνιστᾷ τὰ δάκρυα, δι' ὧν καὶ ὁ ἐγωῖσμός ἐξαλείφεται, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ πλησίον ἐνισχύεται, καὶ τὰ καλὰ ἔργα ζωογονοῦνται, καὶ ἡ εὐδαιμονία τῶν ἀνθρώπων οὕτω προάγεται.

Ἀπασα ἡ Καινὴ Διαθήκη γέμει ρητῶν καταλλήλων πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ φιλαν-

θρώπου αίσθήματος τῆς συμπαθείας καὶ εὐσπλαγχνίας, ὅπερ προκαλεῖ δάκρυα εὐγενῆ.

«Μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων».

«Πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχνοὶ, φιλόφρονες, μὴ ἀποδίδοντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας».

«Ἀλλήλων μὲν ἐσμέν... Γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὐσπλαγχνοὶ, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν ὁμᾶς».

«Ἀλλήλων τὰ ἔαρη ἐκστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσετε τὸν Νόμον τοῦ Χριστοῦ».

Τὸ αἶσθημα λοιπὸν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συμπαθείας ὡς χαρακτηρίσθη πάντα ἀληθῆ ὁπαδὸν τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις ἰδὼν κλαίοντας τοὺς συνελθόντας περὶ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀβζάρου, συνεμερίσθη τὴν θλίψιν των, καὶ ἐδάκρυσεν, ὅπως τὰ συμπαθητικὰ δάκρυα καὶ διὰ τοῦ θείου του παραδείγματος συστήσῃ εἰς ἡμᾶς.

Ὅσάκις ἡ ἐκπλήρωσις τῶν κοινωνικῶν καθηκόντων δὲν ἀπορρέῃ ἐξ εὐαισθήτου καὶ συμπαθητικῆς καρδίας, ἀλλ' ἐκ φόβου ἢ συστολῆς, ἐξ ἰδιοτελείας ἢ ἐπιδειξέως, ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος καθίσταται ψυχρά, ἀτελής, βραδεῖα, δυσχερής, καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀληθοῦς ἐσωτερικῆς ἀξίας. Ἐνῶ καὶ αὕτη ἡ μικροτέρα φιλοφροσύνη πολὺτιμος ἀναδεικνύεται, ὁσάκις, φέρουσα τὴν σφραγίδα τῆς συμπαθείας καὶ τῆς εὐαισθησίας, τέρπει καὶ τὴν καρδίαν ἐξ ἧς ἐξέρχεται, καὶ τὴν καρδίαν πρὸς ἣν ἀποτείνεται. (Ἀκολουθεῖ)

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝ

Τὸν «Ὁδοιπόρον» τοῦ Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. «Ὁρθοδοξία» τῶν Πατριαρχείων. Ἐξεδόθη τὸ γ' τεῦχος Ἰουλίου - Αὐγούστου - Σεπτεμβρίου μὲ πλουσιωτάτην ὡς πάντοτε ὕλην.

2. «Ποιμὴν». Μηνιαῖον Ἐκκλ. περιοδικόν, ἐκδιδόμενον προνοίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ.κ. Ἰακώβου. Ἐξεδόθη τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος δύο μηνῶν ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Λέσδου. Μὲ ὕλην ἐπίκαιρον καὶ θαυμασίας εἰκόνας.

3. Ἀπάνθισμα λίαν κατασκευαστικῶν εὐχῶν ὑπὸ Νικοδήμου Ἀγιορείτου, ἐκδιδόμενον ὑπὸ Παύλου Μοναχοῦ Χοζεβίτου, Ἱερουσαλήμ. Σχῆμα ὄγδον μέγα, σ. 120.

4. Νικολάου Μοναχοῦ, θυρωροῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Ἱεροσολύμων. «Θύρα τοῦ Παραδείσου».

Π Α Λ Ι Ν

Καὶ πάλιν παρακαλοῦμεν τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητάς μας, ὅπως μᾶς ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των τοῦ 1963 καὶ προηγουμένων ἐτῶν, ὅσοι ὀφείλουν, διότι οὐδεὶς μᾶς ἐνισχύει οἰκονομικῶς πλὴν τῆς πενιχρᾶς συνδρομῆς. Ὅσοις δὲ μᾶς στέλλει διάφορα μικροποσά, μεγάλως συντελεῖ εἰς τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς.

Ἀκόμη παρακαλοῦμεν, ὅπως ἐγγράψῃ ἕκαστος ἓνα νέον συνδρομητὴν.

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς «Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης»

1. Δημ. Κριτοδμήμας u.s.a. δολλ. 4.
2. Δις Σοφία Κωστάκη u.s.a. » 2.
3. Μιχαὴλ Χαλκιᾶς u.s.a. » 2.
4. Ἀντώνιος Κουλούρης, πρωτοπρεσβύτερος, Πρέβεζα δρχ. 70.
5. Πλάτων Στωϊκίδης, Λάρισα » 50.
6. Ἐλένη Βουνιόζου » 80.
7. Ἀρχιμ. Θεόκλητος Σαμιώτης 50 διελάρια Χαιρετισμῶν εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ. Γερσίου Μικραγιαννανίτου.
8. Σ. Μ., Βόλος δρχ. 30.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1963

Ταχυδρομικὰ ἑσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δέον νὰ συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

- * Γυμνάσματα Πνευματικά, ἄδետον 70, πανόδետον 95, δερματόδ. Δραχ. 105.—
- * Βίβλος Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἑρωταποκρίσεις περὶ διαφορῶν πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδետον 80, πανόδետον 105, δερματόδետον » 115.—
- * Χρηστοθήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδետον 80, πανόδ. 105, δερματ. » 115.—
- * Νέα Κλίμαξ, ἄδետον 75, πανόδ. 100, δερματόδ. » 110.—
- * Κῆπος Χαρίτων, ἥτοι ἐρμηνεῖα γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδետον 70, πανόδետον 95, δερματόδետον » 105.—
- * Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον, ἥτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων. Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδետον δρ. 60, πανόδետον 80 δερματόδետον » 95.—
- Νέον Μαρτυρολόγιον (μαρτύρια νεοφανῶν μαρτύρων) ἄδետον » 80.—
- * Περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως, μὲ συγγίλιον τοῦ Πατριάρχου Κων)πόλεως Γρηγορίου, ἄδետον 25, πανόδետον » 35.—
- Ἀόρατος πόλεμος, ἄδետον 25, πανόδետον » 35.—
- Ἐξομολογητᾶριον, πανόδետον » 45.—
- * Θεοτοκάριον, νέα ἐκδοσις πολυτελής, ἄδետον 40, πανόδ. 50, δερμ. » 70.—
- * Τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ Νικοδήμου » 8.—
- * Ἀββᾶ Ἡσαίου οἱ ΚΘ' Λόγοι, ἄδետον 50, πανόδ. 70, δερματ. » 85.—
- * Ἐξήγησις εἰς τὴν Ἑξαήμερον, Μ. Βασιλείου, μὲ τὴν ἐρμηνεῖαν τῶν Ἠθικῶν αὐτοῦ, ἄδետον 40, πανόδետον 60, δερματόδետον » 70.—
- * Προσευχητᾶριον, Α. Δ. Σιμωνῶφ, ἄδետον 30.— πανόδետον » 40.—
- * Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματικαὶ ὁμιλίαι, σελ. 250 ἄδետον 30.—, πανόδետον » 40.—
- * Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανυκτικοὶ λόγοι, ἄδ. 25, παν. 40, δερμ. » 55.—
- * Κατηχήσεις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μὲ τὴν ἐν τῷ τέλει διαθήκην του, ἄδետον 45, πανόδ. 65, δερματ. » 75.—
- * Βίος καὶ πολιτεία ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, ἄδ. 25, παν. » 35.—
- * Λόγοι ἀσκητικοὶ τοῦ Μεγ. Βασιλείου εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν, ἄδետον » 20.—
- * Ἐκλογὴ ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας » 10.—
- * Σωτηρία ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δεμ. » 15.—
- * Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδետον δρ. 25, δεμένον » 35.—
- * Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσίου » 15.—
- * Νέος Εὐεργετινὸς » » » » 10.—
- * Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἐγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατάλληλον διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικούς » 10.—
- Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ » 25.—

* Περί τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας ζωῆς, † Ἰωακείμ Σπεταιέρη	Δραχ.	4.—
* Ἡ ἐρημίτις Φωτεινῇ, τοῦ αὐτοῦ	»	7.—
* Λαυσαϊκόν, Λάυσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικά διηγήματα)	»	20.—
* Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου	»	20.—
* Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου	»	15.—
* Ἐγκόλπιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματελάτου, σελ. 216 ἄδεται 18.—, πανόδετον.	»	28.—
* Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδεται 15.—, δεμένον	»	25.—
* Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν	»	5.—
* Θησαυρὸς εὐχῶν διὰ πᾶσαν ἀνάγκην, τοῦ αὐτοῦ, ἄδεται 5, πανόδ.	»	10.—
* Βιβλίον ψυχωσωτήριον τοῦ αὐτοῦ	»	2.—
* Εὐχαὶ κατ' ἀλφάβητον ἐν εἵδει Χαιρετισμῶν εἰς τὸν Ἰ. Χριστὸν	»	2.—
* Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατὴς (θερησκευτικὸν διήγημα)	»	5.—
* Εὐαγγελικὸς Κήπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθείτου	»	5.—
* Κατηχ. διδασκαλία ψυχωφελὴς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ	»	10.—
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως μὲ προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τέσσης	»	2.—
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων	»	1.50
* Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν	»	1.50
* Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς	»	2.—
* Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν	»	2.—
* Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου	»	2.—
* Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γοργοῦπηκόου	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορταίτισσαν τῶν Ἰβήρων	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλεξ. Μωραϊτίδου	»	2.—
* » » καὶ Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον	»	2.—
* » » εἰς πάντας τοὺς ἁγίους μὲ 3 εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ.	»	1 50
* » » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεραπευτὴν ὁδόντων	»	1.50
* Ὁ Μέγας Κανὼν, Ἀνδρέου Κρήτης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν μὲ 2 εὐχὰς πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμ.	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ	»	2.50
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15 Ἀυγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλόσης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτῆρος τάφον	»	1.50
* Τὸ ἐξάκουστον προσκυνητᾶριον τοῦ σπηλαίου Ἀγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.	»	2.—
* Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἰ. Χρυσοστόμου μὲ τὴν εὐχὴν εἰς ψυχωρραγοῦντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος	»	2.—
* Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρώτατον	«	8.—
* Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἱατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, τοῦ ἰδίου	»	2.—
* Ὁ ἀδελφὸς τῶν φυλακισμένων, τοῦ ἰδίου	»	2.—
* Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικὰ του χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κλπ., τοῦ ἰδίου	»	2.—

Χαιρετῶμεν τοὺς ἀδελφοὺς συνδρομητὰς μὲ τό :

Χ Ρ Ι Σ Τ Ο Σ

Α Ν Ε Σ

ΜΑΡΙΑ
ἡ
ΘΕΟΤΟΚΟΣ

Ο ΑΓΙΟΣ
ΡΩΝΑΡΙΟΣ
ὁ ἐν τῇ ἈΘῃ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Για τὸ ὡς ἐδικαίον
κῆπον ὡς περιβόλ.

τῆς ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ
τὸ ὀΝΟΜΑΖΟΥΝ ὅλοι
(καὶ αἱ αἰετὶς βασιλεῖς)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ὡς ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὰς σεπτὰς ἐὼλογίας τοῦ οἰκουμένου πατριάρχου

ΙΔΡΥΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940) ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ	Ἐν Βόλῳ Μάιος — Ἰούνιος	Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ Χατζησαγγύρη 37
--	---------------------------------------	--

Θέματα ἐπίκαιρα

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΠΕΡΜΕΣΟΥΝΤΟΣ 20^{ου} ΑΙΩΝΟΣ

Ἡ ἐποχή, εἰς τὴν ὁποῖαν ζῶμεν, τυγχάνει ἀναντιρρήτως ἡ ἐποχή τῆς ὑψίστης ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Καὶ εἰς τὸν εὐρύτατον τομέα τῆς ἐπιστήμης καὶ εἰς τὸν ἐπίσης ἀπέραντον τομέα τῆς τέχνης, ὁ ἀνθρώπος κατώρθωσε νὰ ἐπιτελέσῃ τοιαύτην πρωτοφανῆ καὶ ἀλματώδη πρόοδον, ὁποῖαν κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας μόνον συγγραφεῖς τινες καὶ ποιηταὶ εὐφάνταστοι ὠνειροπόλουν καὶ προεμύνουν, καίτοι καὶ τούτοις σχεδὸν ἀπίθανος ἐφαίνετο.

Ὁ ἀνθρώπος τοῦ 20^{ου} αἰῶνος ἠδυνήθη τῷ ὄντι νὰ ἀρθῇ εἰς δυσθεώρητα ὕψη προαγωγῆς καὶ ἐπιτυχίας ἔν τε τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ τεχνικῇ καὶ νὰ παρουσιάσῃ καταπληκτικὰ ἐπιτεύγματα ἐκθαμβοῦντα τὸν νοῦν καὶ προξενοῦντα τὸ δέος καὶ τὸν θαυμασμόν.

Ἡ μεγίστη καὶ κολοσσιαία ἀνάπτυξις τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἡ κατὰ πάντα ἀσύλληπτος τὸν νοῦν κατασκευὴ τῶν δορυφόρων καὶ πυραύλων καὶ ἡ ἐπιτυχὴς ἐκτόξευσις αὐτῶν εἰς τὸ διάστημα, ἡ ἐκμηδένισις τῶν ἀποστάσεων διὰ τοῦ ραδιοφώνου, τοῦ τηλεφώνου, τοῦ ἀσυρμάτου καὶ τῆς τηλεοράσεως καὶ αἱ ποικίλαι ἄλλαι ἀναρίθμητοι ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις συνετέλεσαν, ὥστε

ὁ 20ὸς αἰὼν νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ αἰὼν τῆς ἀφαντάστως ἀνυπερβλήτου καὶ ἀπροσπελάστου προόδου καὶ ἐξελίξεως καὶ ὡς ἡ ἐποχὴ ἡ μοναδικὴ εἰς ἐπιστημονικὰ καὶ τεχνικὰ ἐπιτεύγματα. Ἀλλὰ διερωτώμεθα νῦν: ποία ἡ μορφή καὶ ἡ ὄψις τῆς κοινωνίας ὑπὸ ἔποψιν ἠθικὴν, θρησκευτικὴν, ὑπὸ ἔποψιν ἠθικῶν καὶ ὑγιῶν ἀρχῶν καὶ ἰδεωδῶν; θὰ ἦτο ψεῦδος αὐτοτολὸν καὶ ἀπόκρυφισ τῆς ἀληθοῦς τῶν πραγμάτων καταστάσεως, ἐὰν ἐλέγομεν, ὅτι ἡ σημερινὴ κοινωνία διακρίνεται καὶ διαπρέπει ἐπ' ἀρχαῖς ἠθικαῖς καὶ ὅτι ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος διαπνέεται ὑπὸ τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν καὶ ἰδανικῶν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῆς ἠθικῆς.

Υλισμὸς καὶ ἀθεΐα, ψυχρότης καὶ ἀδιαφορία περὶ τὰ θεῖα, ἔλλειψις ἠθικότητος καὶ ἀγνοῦ βίου, μονομερὴς καὶ νοσηρὰ ἀνάπτυξις καὶ καλλιέργεια τῆς διανοίας, ἐπὶ ζῆμιά τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος, ἀπογοητευτικὴ ἀποσύνθεσις τῆς οἰκογενείας, ἐνασχόλησις περὶ τὰ χαμερπῆ καὶ ἐνὴδονα, ἐνατένισις καὶ στροφή πρὸς τὰ τοῦ ἔξω κόσμου καὶ οὐχὶ τοῦ ἐνδον ἀνθρώπου: ἰδοὺ τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ ὑπερμεσοῦντος αἰῶνός μας.

Ἀλλὰ πόθεν ἡ κατὰπτωσις αὕτη; ποία ἡ ρίζα καὶ ἡ τροφοδότις πηγὴ τοῦ συνεχῶς αὐξομένου κακοῦ; ἀλλὰ καὶ ποῖος ὁ τρόπος τῆς ἠθικῆς βελτιώσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ψυχικὴν ἀγωνίαν καὶ ταραχὴν;

Ἡ σήμερον παρατηρουμένη ὑπὸ ἔποψιν ἠθικοπνευματικὴν κατὰπτωσις τῆς κοινωνίας, θὰ πρέπη νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, δὲν ὀφείλεται εἰς ἕτερον, εἰ μὴ εἰς τὴν ἔλλειψιν ἀγαθοῦ παραδείγματος καὶ συνετῆς διοικήσεως ἐκ μέρους τῶν ἰθυνόντων τὰ τε Πολιτειακὰ καὶ Ἐκκλησιαστικὰ πράγματα.

Καὶ συγκεκριμένως, εἰς τὴν φιλτάτην ἡμῶν Πατρίδα, κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ, ἐξ ἁμαρτιῶν ἡμετέρων, ἡ διοίκησις καὶ τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔχει περιέλθει εἰς χεῖρας ἀναξίας καὶ εἰς ἄτομα στερούμενα τελείως ἀνωτέρας μορφώσεως ἠθικοπνευματικῆς. Καὶ οἱ μὲν τῆς Πολιτείας ἀρχόντες ἀνήκουσιν ὡς γνωστὸν οἱ πλείστοι, ἂν μὴ πάντες, εἰς τὴν πολυθρόνητον στοὰν τῶν Μασσῶνων, οἱ δὲ Ταγοὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἐκπεσόντες τῆς πραγματικῆς ἀποστολῆς των, καταναλίσκουσι τὸν πολῦτιμον αὐτῶν χρόνον εἰς ἐριδας καὶ διαμάχας, ἐποφθαλμιοῦντες μεγάλας καὶ πλούσιας Μητροπόλεις, ἀδιαφοροῦντες παντελῶς διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ ἐκκρεμοῦντος μισθολογίου τῶν πενομένων ἐφημερίων καὶ πάρεργον θεωροῦντες τὴν κατὰ Θεὸν μόρφωσιν καὶ διαποίμανσιν τοῦ ἐμπειπιστευμένου αὐτοῖς Ποιμνίου. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον, ἡ σημερινὴ Κοινωνία γέμει «κοπιῶντων καὶ πεφορτισμένων». Ἡ ψυχὴ πάντων εἶναι τεταραγμένη, ἀνήσυχος. Ἀλλὰ ποῦ οἱ πνευματικοὶ ἱατροί; ἢ μᾶλλον ποῦ οἱ τῆς Ἐκκλησίας ἐνάρετοι καὶ χρηστοὶ Ποιμένες καὶ πνευματικοὶ Πατέρες;

Ἄλλ' ὑπάρχουσι μὲν ἱατροί, δύναται τις νὰ ἰσχυρισθῇ, ἀλλὰ τί εἰδους ἱατροί; «ἔλκεσι θρύοντες». Τοιοῦτοι ἱατροὶ εἶναι δυνατόν ποτὲ νὰ θεραπεύσωσι τοὺς νοσοῦντας ψυχικῶς; ἢ Ποιμένες «μὴ ἔχοντες μαρτυρίαν καλὴν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν» εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ διορθώσωσι τὰ κακῶς ἔχοντα, νὰ ἐπιδλῃ-

θώσιν ἐπὶ τῶν πνευματικῶν των τέκνων καὶ νὰ δυνηθῶσι νὰ κατευθύνωσιν αὐτὰ εἰς νομὰς σωτηρίους; Ὑπάρχουσι σήμερον ἡγέται τῆς Ἐκκλησίας ἄξιοι τοῦ ὕψηλοῦ προορισμοῦ των; ὕψιστανται Ἐπίσκοποι τοῦ ὕψους ἐκείνου, ὅπερ ὁ θεὸς Παῦλος ἄριστα διαζωγραφίζει ἐν τῇ πρὸς Τίτον του ἐπιστολῇ;

«Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὁσιον, ἐγκρατῆ, ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδασχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾗ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν;» (Τίτ. α' 7 - 10). Ἡ ἀπάντησις δυστυχῶς εἶναι ἀρνητική.

Διὰ τὰς χαλεπὰς ἡμέρας, εἰς ἃς ζῶμεν καὶ διὰ τοὺς σημερινοὺς ἀνθρώπους προδιέγραψε πάλιν καὶ ὠμίλησε πρὸ αἰώνων τὸ στόμα ἐκεῖνο τοῦ οὐρανοβάμνονος Ἀποστόλου: «Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί· ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φιλαυτοὶ, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένοι, καὶ τούτους ἀποτρέπου» (Β' Τιμόθ. γ' 1 - 6).

Τοιοῦτοι, ἐν τῇ πραγματικότητι, εἴμεθα οἱ ἄνθρωποι τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ὡς ὁ θεορρήμων Παῦλος μᾶς ἐχαρκτήρισε καὶ πολλοῖς ὀνόμασιν οὐχὶ κολακευτικοῖς μᾶς περιεκόσμησε. Καὶ κατὰ φυσικὴν συνέπειαν, ἐφ' ὅσον ἐν ἁμαρτίαις καὶ ἀνομίαις πολιτευόμεθα καὶ ἐν τῷ βορβόρῳ κυλινδούμεθα, δὲν εἶναι παράξενον, τὸ ὅτι αἱ παρεκτροπαὶ καὶ τὰ σφάλματα τῶν κυβερνώντων ἡμᾶς δὲν μᾶς ἐξωθοῦσιν εἰς διαμαρτυρίας καὶ εἰς ἀγανάκτησιν.

Καὶ οὕτω τὸ κακὸν μὴ ἐλεγχόμενον καὶ μὴ εὐρίσκον ἀντίδρασιν ἐκ μέρους τῶν ὑγιῶν τῆς κοινωνίας στοιχείων, ἐξαπλοῦται καὶ γιγαντοῦται καὶ ὀλόκληρος ἡ κοινωνία θαίνει τὴν ὁδὸν τοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς ἀπωλείας. Ἄρα πταίνομεν ὅλοι. Καὶ πάντα τὰ κακῶς ἔχοντα τότε μόνον θὰ διορθωθῶσιν, ἐὰν ὅλοι ἀναλάβωμεν πρωτοβουλίαν καὶ ἕκαστος ἀναλόγως τῶν δυνάμεων του θελήσῃ νὰ συνεισφέρει εἰς τὸν ὑπέρροχον αὐτὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ κακοῦ. Οὐχὶ ἐξ ἰδιοτελείας ἢ ἀτομικῶν συμφερόντων κινούμενοι ἢ ἐκ φιλοδοξίας καὶ ἐπιδειξιomanίας ἐλαυνόμενοι νὰ θυσιάσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἠθικῆς βελτιώσεως τῆς κοινωνίας, ἀλλ' ἐκ τοῦ πόθου, τοῦ εὐγενοῦς καὶ θείου, νὰ ἴδωμεν τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὸν Θεὸν στρεφομένους καὶ ἐν Χριστῷ ἀναγεννωμένους, τὰς γυναῖκας εἰς τὸ ὕψος τῶν ἱσταμένων, τοὺς παῖδας «ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου ἐκτρεφόμενους» τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκογενείᾳ ἀρρήκτως καὶ ἀδιασπᾶστος μὲ τὸν δεσμόν τῆς κατὰ Χριστὸν ἀγάπης συνδεομένους, τοὺς διδασκάλους ἀρίστους παιδαγωγοὺς τῆς νεότητος καὶ ἀναμορφωτὰς τῆς κοινωνίας ἀναδεικνυμένους καὶ τοὺς πνευματικοὺς ἡγέτας τῆς πατρὶδος μας εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των ἀνταποκρινομένους. Μία τοιαύτη ριζικὴ διόρθωσις τῶν κακῶς ἐχόντων καὶ ἠθικὴ βελτίωσις τῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ διαδιούντων,

θὰ παρουσιάσῃ τὴν κοινωνίαν ὑπὸ μορφὴν νέαν καὶ πρόσωπον ἄλλοιον καὶ θὰ κάμῃ τοὺς πάντας νὰ ἐννοήσωσι τὴν μεγίστην ἀξίαν τοῦ χριστιανισμοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ διδασκαλία ἐφαρμοζομένη ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ μεταβάλλει τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἀγγέλους καὶ τὴν γῆν εἰς ἐπίγειον παράδεισον.

Καιρὸς ἤδη νὰ ἀνανήψωσι καὶ νὰ ἀφυπνισθῶσι πάντες οἱ πνευματικῶς καθεύδοντες καὶ νὰ ἐνστερνισθῶσι τῶν ἀθανάτων ἐκείνων λόγων τοῦ θεοῦ Παύλου: «ἡ νύξ προέκοπεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κόμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ, ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιήσθε εἰς ἐπιθυμίαν» (Ρωμ. ιγ' 12 - 15).

Διεκήρυξαν οἱ ἄθεοι καὶ οἱ ὑλόφρονες, πὼς ὁ ἄνθρωπος κατάγεται ἐκ τῶν ζώων, ὅτι ἀποτελεῖται ἐξ ὕλης μόνον φθαρτῆς καὶ οὐχὶ ψυχῆς ἀθανάτου, ὅτι προώριστα νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τῶν ὧσων θεμιτῶς ἢ ἀθεμιτῶς βούλεται καὶ ἐπιθυμεῖ μόνον εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, ὅτι μετὰ θάνατον ζωὴ δὲν ὑφίσταται, ὅτι ἐν τέλει μετὰ τὴν φθορὰν τοῦ σώματος οὐδὲν ἀπομένει ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ τί κατώρθωσαν αἱ ὑλιστικαὶ τῶν αὐτῶν θεωρίαι; ἐποίησαν ἄραγε βελτίους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι τὰς παρεδέχθησαν; μετεποίησαν τὰ ἥθη αὐτῶν, ἥλλαξαν τὸν χαρακτήρα των, μετέβαλον τὰς κακὰς τῶν συνηθείας; οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἐπέτυχον, ὥς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν πραγμάτων, καθόσον οἱ πλείστοι τῶν ὁπαδῶν τῶν θεωριῶν τούτων ἢ εἰς ἀνηκούστους ἀκολασίας παρεδόθησαν ἢ εἰς τελείαν ἀπαισιοδοξίαν περιέπεσον ἢ παρεφρόνησαν ἢ τέλος τὸ χειριστον πάντων εἰς αὐτοχειρίαν κατέληξαν, ἀπολεσθείσης οὕτω καὶ τῆς ἐσχάτης ἐλπίδος σωτηρίας καὶ μεταμελείας των.

Ἐξ ὧων αὐτῶν ἐμφανὲς καθίσταται, ὅτι «τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος».

Ἀλλὰ τί ὥς πρὸς τὸν χριστιανισμόν; καὶ οὗτος παρόμοια ἀποτελέσματα ἐνεφάνισεν, ὅποια καὶ αἱ ἀθεϊστικαὶ ἀντιλήψεις; Ἐκ τῆς πραγματικότητος ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἐποίησεν ἀμείνους τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἐξηγένησε καὶ τοὺς ἀνεβίβασεν εἰς τελειότητα ἀγαθῆν.

Αὐτὸν καλεῖται σήμερον νὰ ἐγκολπωθῇ καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ 20οῦ αἰῶνος. Καὶ ἐὰν τοῦτο πράξῃ δὲν θὰ ζημιωθῇ. Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν τοῦ χριστιανισμοῦ θὰ εὕρῃ τὴν ἀληθινὴν χαρὰν καὶ εὐδαιμονίαν, θὰ πληρωθῇ τὸ δυσαναπλήρωτον κενὸν τῆς ψυχῆς του, ὅπερ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πληρώσωσιν αἱ πολλαπλᾶ ἐπιτεύξεις καὶ οἱ ἄθλοι τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς, θὰ ἀναπτύξῃ ἐν τῇ θρησκείᾳ καὶ τῷ Εὐαγγελίῳ τῆς χάριτος τὸν συναισθηματικόν του κόσμον παραλλήλως πρὸς τὸν βουλευτικὸν τοιοῦτον καὶ οὕτω θὰ ἀποβῇ ὠλοκληρωμένη καὶ ἀρτία προσωπικότης δυναμένη ν' ἀνταποκριθῇ πλήρως εἰς τὸν ἐπὶ γῆς ὑψηλὸν προορισμόν της.

Ἄς ἔχωμεν δι' ἐλπίδος ἀγαθῆς, ὅτι τὸ παρὸν εὐτελὲς ἄρθρον, τὸ στερούμενον πάντῃ ρητορικῆς καλλιπείας καὶ γραφὲν ἀποκλειστικῶς δι' οἰκοδομὴν μόνον τοῦ πληρόν, θὰ εὕρῃ ἀπήχησιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀναγνωστῶν

Ἀγαμέμνωνος Γ. Τσάρα

Η ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΣ ΔΙΑ ΓΕΝΟΜΕΝΗΝ ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΝ

Α'.

Ἀνταπόδοσις, ὡς γνωστόν, λέγεται ἡ ἀμοιβή ἢ διδομένη διὰ γενομένην εὐεργεσίαν, ἢ ἡ τιμωρία ἢ ἐπιφερομένη διὰ πρᾶχθεῖσαν κακοποιίαν.

Ἐν τοῖς ἐπομένοις δὲν θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ ἡ ἀνταπόδοσις διὰ πρᾶχθὲν κακόν, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀνταπόδοσις, ἡ ἀνταμοιβή διὰ γενομένην εὐεργεσίαν.

Ὁ χριστιανὸς πρέπει νὰ ἐργάζεται τὴν ἀρετὴν, νὰ κάμῃ ἐν παντὶ τὸ καλόν, νὰ εὐεργετῇ τὸν πλησίον του. Τοῦτο εἶναι βασικὴ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Ὅταν κάμωμεν τὸ καλόν, ὅταν εὐεργετῶμεν τὸν πλησίον μας, κατ' ἀρχὴν τοῦτο πράττομεν — ὑπὸ τὴν ἀγαθωτέραν ἐκδοχὴν — διότι τὸ ἐντέλλεται ὁ Θεός, καὶ ὑπὸ τὴν παρόρμησιν «σπλαγχνῶν οἰκτιρῶν» τὰ ὁποῖα ἔχει μορφώσει ἐντός μας ἡ θεία διδασκαλία. Δὲν ὑπολογίζομεν εὐεργετοῦντες ἐπὶ τῆς ἀνταποδόσεως τῆς εὐεργεσίας μας ὑπὸ τοῦ εὐεργετηθέντος, ἢ τουλάχιστον, δὲν ἀπο-

τελεῖ αὕτη τὸ κίνητρον τὸ ὁποῖον μᾶς παρώτρυνε νὰ εὐεργετήσωμεν. Παρὰ ταῦτα, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι, ἀναμένομεν κάποιαν ἀνταπόδοσιν. Τὸ πρῶτον τὸ ὁποῖον ἀναμένωμεν ἀπὸ τὸν εὐεργετούμενον εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη του καί, μάλιστα, νὰ τὴν ἴδωμεν ἐκδηλουμένην. Ἀργότερον δέ, εὐκαιρίας τυχὸν δοθείσης, ἀναμένομεν καὶ ἀνταπόδοσιν ἐκδηλουμένην διὰ θετικῆς ἐνεργείας τοῦ εὐεργετηθέντος. Εἶναι τόσο πολύ συνυφασμένη εἰς τὴν ἀντίληψίν μας ἡ εὐεργεσία μὲ τὴν τοιαύτην ἀνταπόδοσιν, ὥστε νὰ εἶναι δύσκολον γὰ διευκρινίσωμεν εἰς τὸν νοῦν μας, ἂν θὰ ἐκάμαμεν τὴν εὐεργεσίαν. ἔφ' ὅσον θὰ εἴμεθα ἀπ' ἀρχῆς βέβαιοι ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἴδωμεν κανενὸς εἵδους ἀνταπόδοσιν ἀπὸ τὸν εὐεργετούμενον, πολὺ δὲ περισσότερον ἔφ' ὅσον θὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ συναντήσωμεν ἀχαριστίαν. Καὶ ἐρωτᾶται· εἶναι τοῦτο ὀρθόν καὶ σύμφωνον μὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χρι-

του καὶ θὰ ἐμπνεύσῃ αὐτοῖς τὰ βέλτιστα καὶ πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον καὶ πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἄλλων.

Εἶθε ἡ τὰ πάντα σοφῶς διέπουσα καὶ διακυβερνῶσα Θεία Πρόνοια, ἧς τὸ εὐχρηθῶμεν ὀλοφύχως, νὰ ἐπιδαφιλεύσῃ πλούσιον τὸν ἄνθρωπον φωτισμὸν καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἰθύνοντων τὰς τύχας τῶν λαῶν καὶ εἰς ἕνα ἕκαστον ἰδιαιτέρως τῶν ἐν ταῖς κοινωνίαις διαβιούντων, ὅπως κατανοήσωσι πάντες τὸ ὕψος τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ θελήσωσι νὰ καταστῶσιν ὁπαδοὶ καὶ θιασῶται τῶν ὑγιῶν καὶ εὐγενῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Οὕτω θὰ παύσῃ πλέον ὁ 20ὸς αἰὼν νὰ εἶναι καὶ νὰ χαρακτηρίζεται ὡς ὁ αἰὼν μόνον τῆς ὑψίστης προόδου καὶ ἐξελίξεως εἰς ὅλα τὰ πεδία τοῦ ἐπιστητοῦ, ἀλλὰ καὶ θὰ καταστῇ παραλλήλως καὶ θεωρῆται ὡς ὁ αἰὼν τῆς θρησκευτικότητος καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς ἀπορρεούσης ἠθικῆς καὶ ἐξυγιάνσεως τῆς κοινωνίας καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς στροφῆς καὶ τῆς ἐνατενίσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰ ὕψιστα ἰδεώδη καὶ τὸν κόσμον τῶν ὑψηλῶν θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιών.

Ε. Μ.

στοῦ; Ποίαν ἐπίδρασιν πρέπει νὰ ἔχη ἡ ἀναμονὴ τῆς ἀνταποδόσεως ἐπὶ τῆς διαθέσεώς μας πρὸς τὸ εὐποιεῖν; Γενικῶς δὲ ποία ἡ σχέσις τῆς ἐργασίας τῆς ἀρετῆς πρὸς τὴν ἀνταμοιβὴν τῆς, καὶ ποία ἡ ἐπίδρασις τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχη ἡ δευτέρα ἐπὶ τῆς πρώτης;

B.

Διδάσκων, ἡ πηγὴ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς σοφίας, ὁ Κύριος ἡμῶν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ δειπνου εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε κληθῆ, ἔλεγεν εἰς τὸν προσκαλέσαντα αὐτὸν ὅτι, ὅταν παραθῇ δειπνον νὰ μὴ καλῇ τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους του εἰς αὐτό, μήπως καὶ αὐτοὶ τὸν καλέσουν εἰς δειπνον καὶ οὕτω γίνῃ εἰς αὐτὸν ἀνταπόδοσις καὶ ἀνταμοιβή ὑπ' αὐτῶν καὶ ὅχι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· «... ἀλλ' ὅταν ποιῇς δοχὴν, κάλει πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλοὺς καὶ μακάριος ἔση, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταποδοθῆσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων» (Λουκᾶ ιδ' 13 - 14). Δηλαδὴ ὅχι μόνον νὰ μὴ ζητῇς οὐδὲ νὰ ἀναμένῃς ἀνταπόδοσιν δι' εὐεργεσίαν τὴν ὁποίαν παρέχεις, ἀλλὰ νὰ εὐεργετῇς, κατὰ προτίμησιν, ἐκεῖ ὅπου δὲν εἶναι κἄν δυνατὴ ἡ ἀνταπόδοσις.

Ὡστε θέλει νὰ ἀποστερήσῃ ὁ Κύριος τὴν καλὴν προᾶξιν, τὸ ἀγαθόν, τὴν ἀρετὴν γενικῶς ἀπὸ πᾶσαν ἀμοιβήν; Ἀδιστάκτως δυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές. Τοῦναντίον βλέπομεν εἰς τοὺς μακαρισμοὺς του ὅτι διὰ πᾶσαν ἀρετὴν ὑπόσχεται καὶ ἀντίστοιχον ἀνταμοιβήν. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ποῦ ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω δὲν λέγει εἰς τὸν ἀκροατὴν του, ὅτι δὲν θὰ λάβῃ ἀμοιβὴν διὰ τὴν φιλοξενίαν του πρὸς τοὺς πτωχοὺς, χωλοὺς κ. λ. π., ἀλλὰ «... ἀνταποδοθῆσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων».

Δὲν κρίνει λοιπὸν τὴν ἀγαθὴν προᾶ-

ξιν, τὴν εὐεργεσίαν καὶ γενικῶς τὴν ἀρετὴν, ὥς μὴ ἀξίαν ἀνταμοιβῆς ὁ Κύριος. Ἀλλὰ θέλει ὁ ἄνθρωπος ὁ εὐεργετῶν νὰ μὴ ἀναμένῃ ἀνταπόδοσιν ἀπὸ τὸν εὐεργετούμενον.

Πολὺ χρήσιμον διὰ τὴν πληρεστέραν ἐξέτασιν τοῦ θεματός μας θὰ εἶναι νὰ στρέψωμεν τὴν προσοχήν μας πρὸς τοὺς νηπτικoὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ νὰ ἀκούσωμεν τί ἐπὶ τοῦ προκειμένου μᾶς διδάσκουν οὗτοι.

Μᾶρκος ὁ ἀσκητὴς λέγει: «Ὁ ποιὼν ἀγαθὸν καὶ ζητῶν ἀνταπόδοσιν, οὐ δουλεύει Θεῷ, ἀλλὰ τῷ ἰδίῳ θελήματι» (Α. 113/νζ') *). Ὑπηρετεῖ τὸ ἰδικόν του θέλημα ἐκεῖνος ὅστις ζητεῖ ἀνταπόδοσιν δι' ἀγαθὸν τὸ ὁποῖον ἔπραξε. Διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο ἀντιληπτόν, πρέπει νὰ ἴδωμεν ἐγγύτερον τὸν εὐεργετησάντα καὶ ζητοῦντα ἀνταπόδοσιν. Ἀφοῦ ζητεῖ ἀνταπόδοσιν ἀπὸ τὸν εὐεργετηθέντα, εἶναι φανερόν ὅτι τὴν εὐεργεσίαν δὲν τὴν ἔκαμεν ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον του, διὰ νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ ἢ ἐξυπηρετήσῃ εἰς τὴν ἀνάγκην του, οὔτε ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ἐντείλαντα τὴν εὐποιάν, δηλαδὴ δὲν ἔπραξε τὸ ἀγαθὸν διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ ἰδικόν του θέλημα. Καὶ ποῖον εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι τὸ ἀνθρώπινον θέλημα εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν; Τὸ νὰ τύχῃ ἀνταποδόσεως ἡ ὁποία θὰ συνίσταται ἢ εἰς ὕλικήν ἀντιπαροχὴν μὲ τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ καὶ ἡ ἀνταποδοτικὴ ἐξυπηρετήσις, ὁπότε ἡ εὐεργεσία παύει νὰ εἶναι ἔργον ἀρετῆς καὶ γί-

*) Ἡ τοιαύτη παραπομπὴ γίνεται, ὥς καὶ ἐν τοῖς κατωτέρω, εἰς τὴν «Φιλοκαλίαν τῶν ἱερῶν νηπτικῶν» ἐκδόσεως «Ἀστέρως» Ἀθῆναι. Τὸ κεφαλαῖον γράμμα σημαίνει τὸν τόμον, ὁ πρῶτος ἀριθμὸς τὴν σελίδα καὶ ὁ δεῦτερος τὴν παράγραφον ἢ τὸν στίχον.

νεται συνήθης ὕλική συναλλαγή μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἢ εἰς ἐκδήλωσιν αἰσθημάτων εὐγνωμοσύνης ὑπὸ τοῦ εὐεργετομένου, ὅποτε ἡ εὐεργεσία μολύνεται ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμόν καὶ τὴν κενοδοξίαν, μειοῦται δὲ καὶ ἡ προσωπικότης τοῦ εὐεργετομένου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἄρνησιν τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης.

Κατανοοῦμεν οὕτω καλύτερον τὴν γνώμην τοῦ ἁγίου Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου λέγοντος ὅτι «ὅστις πράττει τὸ καλὸν ἴν' ἀνταμειφθῇ, ταχέως τρέπεται εἰς τὸ κακόν» («Λόγοι Ἀσκητικοί» ἐκδ. «Ἀστέρως» Ἀθῆναι σελ. 250). Ἐφ' ὅσον ὅπως εἶδομεν, ἐξυπηρετεῖ τὸ ἰδικόν του θέλημα ὁ ἀναμένων οἰανδήποτε ἀνταπόδοσιν, τὸ δὲ θέλημα τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἄθροισμα ἐφαρμάγων ὁρέξεων, ἐπιθυμιῶν κ.λ.π., ἐπόμενον εἶναι ὁ τοιοῦτος νὰ τραπῇ πρὸς τὸ κακὸν καὶ νὰ τὸ πράξῃ θεικῶς πλέον. Τοῦτο γίνεται εὐχερέστερον ἀντιληπτὸν ἂν σκεφθῶμεν ποία εἶναι ἡ ψυχικὴ κατάστασις τοῦ πράτοντος τὸ καλὸν καὶ ἀναμένοντος ἀνταπόδοσιν ἢ ὁποία δὲν ἔρχεται, ἢ ἔρχεται ἀλλὰ δὲν εἶναι οἷα τὴν ἀνέμενεν ὁ εὐποιήσας. Μετὰ τὴν πικρίαν ποὺ θὰ αἰσθανθῇ, θὰ ἔλθῃ ὁ γογγυσμός, κατόπιν θὰ ἀναπτυχθῇ μία λανθάνουσα ἐχθρότης, ἢ ὁποία εὐκόλως πλέον θὰ μεταβληθῇ εἰς κακίαν. Ἀλλὰ καὶ ἂν, μετὰ τὴν πρώτην εὐποιάν, ἐπιμείνῃ ἐπὶ τινα χρόνον νὰ πράττῃ τὸ καλόν, δὲν βλέπει δὲ εἰς τὰς περισσότερας περιπτώσεις τὴν ἀναμενομένην ἀνταπόδοσιν, ἀπογοιτεύεται καὶ παύει ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθόν. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἐγγὺς εἶναι ἡ ὀριστικὴ ὀλισθήσις εἰς τὸ κακόν.

Γ'.

Ὁ χριστιανὸς εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἡ ἀρετὴ ἀμείβεται καὶ εἰς τὸν παρόντα βίον καί, ἰδίᾳ, εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀλλὰ ἡ ἀρε-

τὴ ἔχει ἀνάγκην ἀμοιβῆς; Δὲν πρέπει νὰ πράττηται διὰ μόνην τὴν ἡθικὴν ἀξίαν της; Ἡ ἀποψὶς αὐτὴ ἔχει διατυπωθῇ ὑπὸ φιλοσοφούντων ἀρνητῶν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Τὸ καλόν, λέγουν, πρέπει νὰ πράττηται διὰ τὸ καλὸν καὶ ὄχι διὰ τὴν ἀναμενομένην ἀμοιβήν, οἷαδήποτε δὲ ἰδέα ὠφελείας ἐκ τῆς ἡθικῆς πράξεως, ἀποτελεῖ μολυσμὸν καὶ βεβήλωσιν αὐτῆς. Νὰ γίνεται λοιπὸν τὸ καλὸν μόνον ἀπὸ ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸ καλόν. Ἀλλὰ τί εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα τὸ καλόν; Τὸ πραγματικὸν καλόν, τὸ ἄπειρον καλόν, αὐτὴ ἡ πηγὴ τοῦ καλοῦ, δὲν εἶναι ὁ Θεός; Ἀκριβῶς λοιπόν, ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, τὴν πηγὴν τοῦ καλοῦ, καὶ ἀπὸ ἐπιθυμίαν νὰ ὑπακούσῃ ὁ χριστιανὸς εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πράττει τὸ καλόν. Ὅσον περισσότερον ἀγαπᾷ οὗτος τὸν Θεόν, τόσον περισσότερον ἀγαπᾷ τὸ καλόν, τὴν ἀρετὴν. Θὰ ἡδύνατο νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ἀρετὴ, δεδομένου ὅτι ἀποτελεῖ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐκφράσιν τῆς πηγῆς τοῦ ἀγαθοῦ, περιέχει ἐν ἑαυτῇ τὸ ἀγαθὸν εἰς πληρότητα, καὶ ἐπομένως ἡ ἐκτέλεισις τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ αὐτὴ καὶ μόνη περικλείει καὶ τὴν ἀμοιβήν. Εἶναι φυσικῶς ἀχώριστος ἡ ἀρετὴ ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν, λέγει σύγχρονος ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς, διότι εἰς τὸν θερμὸν πόθον τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν εὐτυχίαν, μόνον ἡ ἀρετὴ, ἡ ἐπιτέλεισις τοῦ ἀγαθοῦ, ἀνταποκρίνεται μόνον αὐτὴ ἱκανοποιεῖ πλήρως τὸν πόθον αὐτόν. (Βλέπε ἀρχιμ. Σεο. Παπακώστα: «Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρου ὁμιλία τοῦ Κυρίου» σελ. 41 καὶ ἐπ.).

(Ἀκολουθεῖ τὸ Δ' καὶ Ε' μέρος)

Διαδώσατε

τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην»

Ἀπὸ μίαν διάλεξιν

ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΤΟΥ

Τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου Ἀντων. Ν. Κουλούρη, π. Θ.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 124)

Ἡ Ἱστορία τοῦ Μοναχισμοῦ ἀρχίζει μαζὺ μετὰ τὴν Ἱστορίαν τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ὁμιλῶ δὲ διὰ τὸν χριστιανικὸν Μοναχισμόν. Πρῶτος ἀσκητὴς τῆς ἐρήμου εἶναι ὁ Προδρόμος καὶ Βαπτιστὴς τοῦ Κυρίου Ἰωάννης. Μοναχοὶ ἦσαν καὶ οἱ πλείστοι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἔστω καὶ ἂν ὁ μοναχικὸς βίος ἦτο ἀκόμη τελείως ἀνοργάνωτος. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μοναχῶν ἠὲξήθη ἔνωρίτατα, παρέμεινε δὲ μέγας καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας καὶ μέχρι πρὸ πεντήκοντα ἔτων. Τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ἐσημείωσε τρομακτικὴν μείωσιν, τοῦτο δὲ ὀφείλεται εἰς τὴν σύγχρονον, θλιβερὰν κατάπτωσιν τοῦ θεησκευτικοῦ συναισθήματος, καί, συνεπῶς, εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἠθικῆς ὁρμῆς τῶν χριστιανῶν. Ἐνεκα μάλιστα τοῦτου παρατηρεῖται περιφρόνησις καὶ καταπάτησις τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν ἀκόμη δὲ ἔνεκα τῆς αὐτῆς αἰτίας κρίνεται ἀριθμητικῶς καὶ ἡ τάξις τῶν ἐγγάμων Κληρικῶν — Ἐφημερίων. Εὐτυχῶς καὶ πάλιν ὁ Μοναχισμὸς ἔρχεται ἀρωγὸς εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ ἅγ. Ὅρος καὶ ἄλλαι Ἱ. Μοναὶ ἐπανδρῶνουν μετὰ τοὺς Ἱερομονάχους τῶν τὰς κενὰς Ἐφημεριακὰς θέσεις. Ὑπολογίσimos καὶ αὐτὴ ἡ θυσία!

Ἡ ἐπίδρασις τῶν Μοναχῶν εἰς τὴν ζωὴν τῶν χριστιανικῶν λαῶν ἦτο ἀνέκαθεν μεγάλη καὶ βαθεῖα. Πολλοὶ διεκρίθησαν διὰ τὴν ἀγιότητά των, τόσον ὥστε, ὅπως ὁ Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος καὶ Ἀντώνιος ὁ Μέγας, ἔκαμνον πολλὰ θαύματα, ποὺ κατέπληττον καὶ τοὺς ἀ-

πίστους. Πολλοὶ Μοναχοὶ διεκρίθησαν ἀκόμη καὶ διὰ τὴν λογιότητά των καὶ τὴν συγγραφικὴν των δεινότητα, καὶ εἰς τοὺς πνευματικοὺς τῆς Ἐκκλησίας ἀγῶνας, καὶ εἰς τὰς Ἐπιστήμας, καὶ εἰς τὴν φιλοπατρίαν καὶ εἰς τὴν Παιδείαν καὶ τὰ γράμματα. Ἡ Ἐκκλησία ἀκαταπαύστως ἀγωνίζεται, μετὰ ὅλα τὰ πρόσφορα μέσα. Μετὰ τοὺς Μοναχοὺς καὶ τοὺς Κληρικούς της, μετὰ τὸν Σταυρόν, μετὰ τὴν πολεμικὴν λόγχην, μετὰ τὴν γραφίδα, μετὰ τὸ κήρυγμα, μετὰ ὑλικά πράγματα, μετὰ κειμήλια, μετὰ κόπους καὶ μόχθους μετὰ θυσίας! Καὶ πάντοτε ἀκτινοβολεῖ καὶ προμαχεῖ.

Καταπληκτικὴ εἶναι πράγματι ἡ δρᾶσις τῶν Μοναχῶν καὶ αἱ προσφοραὶ των ἰδιαίτερος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὸ ἔθνος μας καὶ τὴν ἐν γένει παιδείαν! Καὶ ἐπειδὴ μέσα εἰς τὸν ἐλάχιστον χρόνον τῆς διαλέξεως ἐλάχιστα δύναται κανεὶς ν' ἀναφέρῃ διὰ τὴν ἐπίδρασιν καὶ πολὺπλευρον δρᾶσιν τοῦ Μοναχισμοῦ.

Διὰ τοῦτο θ' ἀφιερώσω τὴν ὑπόλοιπον ὁμιλίαν μου εἰς ὀρισμένα μόνον γεγονότα καὶ πρόσωπα, ποὺ καταδεικνύουν περιτρώως τὴν πραγματικότητα. Καὶ ἐν πρώτοις ἃς ἴδωμεν τὸν Μοναχισμόν εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὡς εἶδομεν, πολλαὶ ἀρχαῖαι Μοναί, ἀνδρικαὶ καὶ γυναικεῖαι, ἔγιναν φωτεινὰ κέντρα, ποὺ ἐπὶ αἰῶνας ἠγωνίζοντο καὶ ἐφώτιζον τὴν οἰκουμένην. Εἰς αὐτὰ ἔζησαν ἔξοχοι μοναχικαὶ φυσιογνωμίαι, αἱ ὁποῖαι, ἦσαν δυναταὶ ἠθικῶς καὶ ὁρθόδοξοι εἰς τὴν πίστιν μέχρι θανάτου. Τοιοῦτοτρόπως σχεδὸν εἰς κάθε δύσκο-

λον περίστασιν τῆς Ἐκκλησίας, οἱ Μοναχοὶ ἔπαιζον πρωτεύοντα ρόλον, ἡγετικὸν μάλιστα καὶ σωτήριον. Ἔτσι, ὅταν ἐμφανίζεται ἡ φοβερὰ αἵρεσις τοῦ Ἀρείου, ποὺ συνετάραξε τὴν Ἐκκλησίαν ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους καὶ ἔγινε μάλιστα πρόδρομος καὶ ἄλλων αἱρέσεων, βλέπομεν τὰς Ἱ. Μονὰς τῆς Αἰγύπτου, καὶ μάλιστα τὸν Μέγαν Ἀντώνιον πρωταγωνιστὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸν Διάκονον τότε Μέγαν Ἀθανάσιον. Συνήγειρον καὶ ἐφλόγισαν τὰς ὁρθόδοξους συνειδήσεις καὶ ἐπολέμησαν μέχρις ἐσχάτως διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως. Καὶ ἄλλοι βεβαίως ἦσαν οἱ ἄσκηται Μοναχοί, ποὺ ἠγωνίζοντο μὲ ὅλας τὼν δυνάμεις. Εἰς τὸν πνευματικὸν τομέα μάλιστα αἱ προσφοραὶ τοῦ Μοναχισμοῦ εἶναι ἀνυπολόγιστοι.

Κατὰ τὰς Οἰκουμενικὰς καὶ λοιπὰς Συνόδους, οἱ Μοναχοὶ διεδραμάτισαν σπουδαιότατον ρόλον. Τὰ πρακτικὰ τῆς Α' Οἰκουμενικῆς, ποὺ ἔχουν ὑψίστην σπουδαιότητα, οἱ Μοναχοὶ Ἱερώνυμος καὶ Γελάσιος μᾶς τὰ διασώζουν. Εἰς τὴν ΣΤ' Οἰκ. Σύνοδον εἶχον πολλὴν ἰσχὺν οἱ Μοναχοί, καθ' ὅτι ἦσαν παρόντες ἐν αὐτῇ 436 Ἀρχιμανδρίται, ἀντιπρόσωποι Μοναστηρίων, ἐνῶ ὅλοι οἱ λαβόντες μέρος Ἐπίσκοποι ἦσαν 367!

Ἡ Μονὴ τοῦ ἁγίου Σάββα πρώτη ἐπολέμησε τὸν Μονοφυσιτισμὸν κυριώτερον ἐκπρόσωπον τὸν ἰδρυτὴν της. Παλαιότερον ὁ Μέγας Ἀντώνιος τὸν Ἀρειανισμόν. Μετέπειτα οἱ Στουδίται Μοναχοὶ θὰ πολεμήσουν, μὲ ἀκατάβλητον δύναμιν τὴν εἰκονομαχίαν, μαζὺ δὲ μὲ τοὺς Ἀγιορείτας ὅλας τὰς ἄλλας τῆς ἐποχῆς αἱρέσεις. Ἀκόμη Μοναχοὶ ἠγωνίσθησαν καὶ ἐναντίον τοῦ Μωαμεθανισμοῦ, τοῦ ἑξισλαμισμού καὶ ἀργότερον ἐναντίον τῶν ξένων αἱρέσεων καὶ δογμάτων, καὶ

μάλιστα τῆς Δυτικῆς, Παπικῆς προπαγάνδας. Ἔχομεν τὸν Μέγαν Εὐθύμιον, τὸν Ὅσιον Μακάριον, τὸν Θεόδωρον καὶ Θεοφάνην Γραπτόν, ἢ Στουδίτην, τὸν Ἰωάννην Δαμασκηνόν, τοὺς ἀδελφούς τῆς Μονῆς Ἀκοιμήτων, τὸν Μέγαν Φώτιον, Νικόδημον τὸν ἀγιορεῖτην, Κοσμάν τὸν Αἰτωλὸν καὶ πλῆθος στρατιάς ἀγωνιστῶν.

Οἱ Μοναχοὶ ἐγκαταλείποντες τὸν κόσμον δὲν παύουν ν' ἀγαποῦν τὰ γράμματα, καὶ μάλιστα τὰ μελετοῦν καὶ τὰ καλλιεργοῦν μαζὺ δὲ καὶ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας. Μεθόδιος καὶ Κύριλλος λέγονται, οἱ ἀδελφοὶ Μοναχοί, Θεσσαλονικεῖς τὴν καταγωγὴν, οἱ ὅποιοι ἀναλαμβάνουν τὴν μεγάλην ἱεραποστολήν, τὸ δυσχερέστατον ἔργον νὰ φέρουν τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ εἰς τοὺς Σλαβικοὺς λαούς. Μοναχοὶ γίνονται ἱεραπόστολοι καὶ πρὸς Νότον, εἰς Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν καὶ Ἀραβίαν, ὅπως ὁ Σίφνιος Στέφανος εἰς Αἰθιοπίαν, τὸν 18ον αἰῶνα, Σίφνιοι Γρηγόριος καὶ Ναθαναὴλ εἰς Ἰνδίας, κ.λ.π. Καὶ γίνονται πληρώματα ἡθικῆς δυνάμεως καὶ ἡθικοῦ μεγαλείου. Διαπρύσιοι κήρυκες τῆς ὑπερτάτης ἰδέας, κορυφαῖαι μορφαὶ ἀσκητικῆς τελειότητος καὶ χριστιανικῆς σοφίας, τὴν ὁποίαν μετέδωσαν εἰς ὅλην τὴν γῆν. Ὡς ποταμοῦ ὕδατα κατέκλυσαν τὸν κόσμον τὰ νάματα τῶν δογμάτων καὶ διδασκαλιῶν των. Μοναχοὶ ἀναπτύσσουν καὶ διασφαλίζουν τὸ ὁρθόδοξον πνεῦμα καὶ τὴν ἁγ. Γραφὴν ἀνόθευτον καὶ ἀναλλοίωτον, ὅπως Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, Σέργιος Μακράϊος, Κοσμάς Αἰτωλός. Οἱ ἐκλεκτότεροι Μοναχοί, ποὺ γίνονται καὶ διαμορφωταὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου μὲ ἰδιαίτερον τυπικόν, ὅπως ὁ ἁγ. Σάββας καὶ ὁ ἁγ. Βασίλειος καὶ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, ἐργάζονται σκληρῶς καὶ διὰ τὴν ἡθικὴν ἐξύψωσιν τῶν Μοναχῶν

ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν Χριστιανῶν. Πρὸ παντὸς μάλιστα ὁ τελευταῖος, ὁ Θεόδ. Στουδίτης, ἐθλίβετο διὰ πολλὰς κακὰς συνηθείας καὶ ἐπιδιώξεις τῶν Μοναχῶν τῆς ἐποχῆς του καὶ ἀγωνίζεται καὶ μοχθεῖ διὰ νὰ ἀπλοποιήσῃ τὸν βίον των ἐναντίον τῆς πολυκτημοσύνης καὶ ὑπὲρ τῆς ἀκτημοσύνης. Ἐπιτυγχάνει τὸ πνευματικόν του κίνημα καὶ ἐξαφανίζεται πᾶσα παρομοία ἀταξία. Καὶ λάμπει ὥσάν διαυγέστατος ἄστηρ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ λαμπρὰ καὶ ἔνδοξος Μονή του. Κατάπληξιν προξενεῖ τὸ γεγονός ὅτι ὁ Θεόδωρος τόσον ἠγρύπνει, ὥστε μίαν ὥραν τοῦ εἰκοσιτετραώρου διέθετε διὰ τὸν ὕπνον !!

Πάντοτε εἶχε ταπεινὸν φρόνημα, τρόπου ἀπλότητα, λόγου σεμνότητα καὶ ἡθους κοσμιότητα, καὶ ἐξόχως ἀγάπην εἰς ὅλους καθαρὰν καὶ ἀνόθευτον, διὰ τῆς ὁποίας ἔφθασεν εἰς ὑπέρτατα ὕψη ἀγιότητος. Ἀναδεικνύεται φιλόσοφος, θεολόγος, ὁμολογητής. Ἐλέγχει μὲ θάρρος τὸν ἀσεβῆ αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον τῷ 780, διότι ἐδίωξε τὴν νόμιμον σύζυγόν του καὶ προσέλαβε ἄλλην, καὶ ἀφοῦ ἀπὸ τὸν ὀργισθέντα αὐτοκράτορα δέρεται καὶ ἐξορίζεται. Ἐπειτα ἐπανέρχεται καὶ διὰ τοὺς ἀγῶνας του κατὰ τῶν εἰκονομάχων ἐξορίζεται διὰ δευτέραν φορὰν ἐπὶ Νικηφόρου τοῦ λεγομένου Λογοθέτου, τῷ 802. Ἐπανέρχεται καὶ ἐξορίζεται καὶ πάλιν ἀπὸ τὸν χειρότερον αὐτοκράτορα Λέοντα, τὸν Ἀρμένιον τῷ 813, ὁπότε ὑφίσταται πολλὰς βασάνους καὶ ὁμολογεῖ θαρραλέως τὰ ὀρθόδοξα φρονήματά του.

Σύγχρονος τοῦ Θεοδ. Στουδίτου εἶναι ὁ Ἰωάννης Δαμασκηνός. Ὁ χαριτώνυμος καὶ σοφώτατος πατὴρ τῆς Δογματικῆς μας Θεολογίας, ὁ ὁμολογητής καὶ ἀθλητῆς τοῦ Κυρίου. Σφοδρὸς πολέμιος τῶν εἰκονομάχων καὶ θερμὸς σύμμαχος καὶ υποστηρικτῆς τῶν εἰκονοφίλων, ἔδωκεν

ἀφορμὰς εἰς τὸν θηριώδη Λέοντα Ἰσαυρον νὰ τὸν τιμωρήσῃ, κόπτων ὁ ἴδιος αὐτὸς τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ Ἰωάννου. Αὐτὸς ἐδίδαξε τὸ ρητόν «Ἡ τῆς εἰκόνος τιμὴ ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει».

Ὁ Ἰωάννης εἶναι καὶ ὁ σπουδαιότερος—ἀπὸ πλευρᾶς μάλιστα θεολογικῆς—ὕμνογράφος τῆς Ἐκκλησίας μας, αὐτοῦ ἔργον εἶναι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ὁκτωήχου. Εἶναι ὁ καθιερώσας τοὺς κανόνας τῶν ἀκολουθιῶν. Ἐγραψε πολλοὺς ἑορταστικoὺς λόγους καὶ κατέστη ἀδάμας καὶ πρύτανις τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ. Πρῶτον του τροπάριον, ποὺ συνέθεσε καὶ ἐμελουργήσῃ εἶναι τὸ γνωστόν μας: πάντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα, ὅσα οὐχ ὑπάρχει μετὰ θάνατον.

Οἱ πνευματικοὶ ἀγῶνες ὅμως τῆς Ἐκκλησίας, δὲν περιορίζονται εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας, εἰς τὴν πρώτην χιλιετηρίδα μ.Χ. ἀλλὰ συνεχίζονται ἀδιακόπως. Οὕτως, ὅταν οἱ Σταυροφόροι λεγόμενοι, ἀλλὰ σταυροφθόροι ὄντες κατέλαβον τὰ μέρη τὰ ἑλληνικά, κατέβαλον ἀπεγνωσμένας καὶ λυσσώδεις προσπάθειάς διὰ νὰ διαφθείρουν τὰ ὀρθόδοξα φρονήματα τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, τῶν Μοναχῶν καὶ τοῦ Λαοῦ. Εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους, τὸ ὁποῖον ἔτσι ὠνόμασεν ὁ λαός, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1205 ἕως τοῦ 1309 οἱ σταυροφόροι λησταὶ ἐπέφεραν μεγίστας ζημίας, ληστείας, βασανιστήρια καὶ φόνους. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1261 ποὺ ἔγινεν, ἀρχίζει σφοδρὸς δογματικὸς ἀγών. Οἱ ἀγιορεῖται εἶναι ἐναντίον τῆς ἀντορθοδόξου ἐνώσεως μετὰ τῶν παπικῶν. Ὁ Μιχαὴλ Η΄ ὁ Παλαιολόγος μεταβαίνει εἰς ἅγιον Ὅρος διὰ νὰ τιμωρήσῃ ὅσους Μοναχοὺς δὲν ἐδέχθησαν τὸν ἐνωτικὸν τόμον. Δὲν τὸ ἐπιτυγχάνει ὅμως. Καί, ἀπεναντίας, οἱ Μοναχοὶ ἐλέγχουν αὐστηρῶς τὸν Αὐ-

Σεβ. Ἐπισκόπου Γ.Ο.Χ. Μαγνησίας κ. Χρυσοστόμου

ΛΟΓΟΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΙΚΗΣ ΝΙΚΗΣ

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας τῇ 18 Φεβρουαρίου 1963
(π. ἡ.) τὸ ἀπόγευμα εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις αἰθουσᾷ τῶν Ἐμποροῦπαλλήλων,
ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Γ.Ο.Χ. καὶ πυκνοῦ ἀκροατηρίου.

Σήμερον, εὐσεβεῖς ἀκροαταί, ἡ Μήτηρ
ἡμῶν Ὁρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία
ἄγει ἐορτὴν λαμπρὰν καὶ πανένδοξον, ἀ-
ναμνησχομένη τοὺς λαμπροὺς θριάμ-
βους, οὓς κατὰ καιροὺς κατήγαγε κατὰ
τῶν ποικιλιωδῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐσω-
τερικῶν ἐχθρῶν τῆς. Σήμερον ὡς Βασι-
λισσα περιδεδημημένη θεοῦφαντον ἀλουρ-
γίδα, πορφυρωθεῖσαν εἰς τὰ μαρτυρικὰ
αἵματα τῶν μυριάδων πνευματικῶν τέκνων
τῆς, χαίρει καὶ πανηγυρίζει, δοξάζουσα
τὸν θεῖον αὐτῆς Δομήτορα καὶ Νυμφίον,
τὸν χαριτώσαντα αὐτὴν καὶ λαμπρύναντα

καὶ καταστήσαντα αὐτὴν φωτοδόλον καὶ
ἀγλαόμορφον ἐπὶ γῆς καὶ ἐν οὐρανοῖς.
Σήμερον ἡ Ἐκκλησία ὡς φιλόστοργος καὶ
καλλίγονος Μήτηρ ἐπὶ τέκνοις εὐφραι-
νομένη προβάλλει, ἐν διαδήματι βασιλι-
δος κεκοσμημένη, ἐπιδεικνύουσα τὰς νί-
κας καὶ τὰ τρόπαια, ἅτινα κατὰ καιροὺς
τὰ προσφιλῆ αὐτῆς τέκνα ἤγειρον, ἕως
ἐσχάτων προκινδυνεύοντα ἐν τῇ προασπί-
σει τῶν θείων αὐτῆς παραγγελιῶν. Σήμε-
ρον, καὶ ἡμεῖς τῆς φωνῆς Αὐτῆς ἀκού-
σαντες συνήλθομεν εἰς τὴν αἰθουσαν ταύ-
την, ἵνα ἀλλήλοις συγχάρωμεν, ὡς ἀδελ-

τοκράτορα καὶ τὸν ἄβουλον Πατριάρχην
Ἰωάννην Βέκκον. Τότε ὀργισθεὶς ὁ Μι-
χαὴλ διατάσσει σφαγὰς, δημεύσεις ἀγιο-
ρειτικῶν περιουσιῶν, φυλακίσεις, ἐξο-
ρίας, ἐμπρησμούς, καταποντισμούς, ἀπαγ-
χονισμούς καὶ ἀκρωτηριασμούς. Τότε,
ἀπὸ 300 ἱ. Μονᾶς τοῦ Ἀγ. Ὁρους μό-
νον 25 διεσώθησαν, αἱ ἄλλαι κατεστρά-
φησαν καὶ ἡρημώθησαν. Ἀπὸ τοῦ ἔτους
1309 - 1368 ταράσσουν τὴν γαλήνην τῆς
Ἐκκλησίας αἱ λεγόμεναι ἡσυχαστικαὶ ἑ-
ριδες. Τότε καὶ πάλιν διακρίνονται οἱ
ὀρθόδοξοι Μοναχοὶ Ἕλληνες, ιδίως δὲ
ὁ ἅγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἀρχιεπίσκο-
πος ἑπειτα Θεσσαλονίκης. Ἀλλ' ἡ δυτικὴ
προπαγάνδα δὲν παύει καθόλου. Συνε-
χίζεται ἐντατικῶς. Καὶ τῷ 1628 ἰδοὺ τί
γράφει εἰς τὸν Πάπαν: «Εἶναι γενικὴ ἡ

γνώμη ὅλων τῶν ἐμπείρων εἰς τὰ πράγ-
ματα τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἐὰν
κατωρθώναμεν νὰ ἐλκύσωμεν μὲ τὸ μέ-
ρος μας τοὺς μοναχοὺς τοῦ Ἀθῶ, ἠθέ-
λομεν διανοίξει μεγάλην ὁδόν, διὰ τὴν
ἔνωσιν τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης μὲ τὴν
Καθολικὴν. Τοῦτο δὲ λόγῳ τῆς μεγάλης ἐ-
πιρροῆς, τὴν ὁποίαν οἱ καλόγηροι οὗτοι
ἀσκοῦν». Τῷ 1658 στέλλεται εἰς Ἀθῶ
ὁ Ἰησουΐτης ἡγούμενος Ἰσαὰκ Ντ' Ὀλ-
τρὸν μὲ σκοπὸν νὰ ἰδρῶσῃ ἐκεῖ Ἰησουΐ-
τικὸν τάγμα, ἀλλὰ ἀποτυγχάνει, ἔνεκα
τῆς γενναίας ἀντιδράσεως τῶν ὀρθοδό-
ξων Μοναχῶν. Καὶ μέχρι τῆς σήμερον
οἱ ἀγιορεῖται πατέρες ἀγρυπνοῦν εἰς τὰς
πνευματικὰς ἐπάξεις τῆς ὀρθοδόξου πα-
ρατάξεως, μὲ τὴν πατροπαράδοτον ἀγω-
νιστικότητα καὶ πνοήν.

(Ἀκολουθεῖ τὸ τέλος)

φοι καὶ τέκνα γνήσια μιᾶς καὶ τῆς αὐ-
τῆς Μητρός, καὶ ἵνα δι' ὀλίγων ἐπὶ τῆς
σημερινῆς ἐκκλησιαστικῆς πανηγύρεως
ἀσχοληθῶμεν.

* *

Παρ' ὅσα, εὐσεβεῖς ἀκροαταί, παρ' ὅ-
σα οἱ μωρόσοφοι τοῦ κόσμου τούτου ἰσχυ-
ρίζονται, τὸ ἀληθές ἐστὶν ὅτι ὁ ἄνθρωπος
δὲν ἐπλάσθη ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Θεοῦ ὡς
σήμερον ἐμφανίζεται. Ἡ ἀποστασία ἀπὸ
τοῦ θείου θελήματος τὸν συνέτριψε· τὸ
θεῖον κάλλος, μὲ τὸ ὁποῖον ἐχαριτώθη,
ἡμαυρώθη, καὶ τὴν ἀφθαρσίαν καὶ ἀθα-
νασίαν συνήνητησεν ἢ φθορὰ καὶ ὁ θά-
νατος.

Παρέστη ὁθεν ἀνάγκη, ἐφ' ὅσον δὲν ἐ-
πραγματοποιήθη τὸ προηγούμενον θέλη-
μα τοῦ Θεοῦ, νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ ἐ-
πόμενον. Τὸ κακὸν ἦτο ἀθεράπευτον. Οὐκ
ἄνθρωπος, οὐδ' ἄγγελος, οὐδ' ἑτερόν τι
λογικὸν δημιούργημα πεπερασμένης φύ-
σεως ἡδύνατο γὰ ἀπαλλάξῃ τὸ γένος τῶν
ἀνθρώπων ἐκ τῶν δεσμῶν τῆς ἁμαρτίας
καὶ τοῦ αἰωνίου θανάτου. Διὰ τοῦτο ἡ
θεία εὐσπλαγχνία ἡδδόκησεν, ἵνα ἡ σω-
τηρία τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς ἐνσάρκωσης
ἐπιτευχθῇ τοῦ Θεοῦ Λόγου. Οὗτος ἦλθεν
ἐπὶ γῆς καὶ ἐσάρκωθη ἐξ ἀπειράνδρου
Μητρός· ἐκήρυξε τὰς θείας ἀληθείας πε-
ρὶ Θεοῦ ζῶντος καὶ ἐνομοθέτησε κανό-
νας, δοὺς ἑαυτὸν τύπον καὶ ὑπογραμμὸν,
ἡθικῆς τελειότητος. Εἰτα προσηλωθεὶς
ἐπὶ Σταυροῦ προσήνεγκεν ἑαυτὸν θυσίαν
ἐξιλαστήριον ὑπὲρ παντὸς τοῦ κόσμου.
Ἀναστὰς δὲ ἐκ νεκρῶν καὶ ἀναληφθεὶς
ἐν δόξῃ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Οὐρανίου
Πατρός. Ἐξ οὐρανοῦ δὲ πέμψας ἐν τῇ
Πεντηκοστῇ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ
τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, ἀνέδειξεν αὐτοὺς
πανσόφους καὶ ἱκανοὺς ἵνα εἰς πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον τῆς
ἀληθοῦς θρησκείας, «τοῦ Κυρίου συνερ-

γαῦντος καὶ τὸν λόγον θεβαιούντος διὰ τῶν
ἐπακολουθεύοντων σημείων». Ἀπὸ τῆς ἡ-
μέρας ταύτης ἰδρύθη καὶ ἡ Ἁγία Ἐκ-
κλησία, ἣτις ὡς θεοοδύτατος Ὁργανισμὸς
προώριται νὰ υπάρχῃ ἀκατάλυτος καὶ
ἀσάλευτος ἕως τῆς συντελείας τῶν αἰώ-
νων. Ἀπὸ τῆς Πεντηκοστῆς ἡ Ἐκκλη-
σία ὡς μικρόκοκκος σινάπεως σπαρεῖς,
ἐδλάσθητε καὶ ἐμακρύνθη εἰς δένδρον μέ-
γα καὶ εὐσχιόφυλλον καὶ ὑπὸ τοὺς κλά-
δους αὐτῆς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, μυ-
ριάδες ψυχὰς οὐρανοδόκμονες καὶ ὑψιπε-
τεῖς, κατεσκήνωσαν.

Ἄλλ' ἐν τοιοῦτο κοσμοσωτήριον ἱδρυ-
μα ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀφήσῃ ἀπρόσδλητον
ὁ φθόνος τοῦ μισοκάλου καὶ τῶν ὀργάνων
αὐτοῦ διαδόλου. Ἐκ τῶν θείων Γραφῶν
εἶναι γνωστὰ αἱ καταδρομαί, τὰς ὁποίας
ὑπέστησαν οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ
πρῶτοι Χριστιανοὶ ἀπὸ τοὺς Χριστοκτό-
νους Ἰουδαίους. Ἐντὺς ὀλίγων ἡμερῶν
ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας ὁ δι-
ωγμὸς κατ' αὐτῆς εἶχε τὰ πρῶτα θύματα·
τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον καὶ τὸν Ἰά-
κωβον ἐκ τῆς δωδεκάδος τῶν Ἀποστό-
λων. Ἐπηκολούθησεν ὁ μαρτυρικός θάνα-
τος τοῦ Ἀδελφοθέου Ἰακώβου καὶ αἱ συλ-
λήψεις καὶ αἱ φυλακίσεις τῶν ἄλλων.

Ἦτοι, εὐθὺς ἀμέσως τὰ δεινὰ ἐν τῇ γε-
νέσει τῆς ἀντιμετώπισεν ἡ Ἐκκλησία με-
τὰ μανίας περισσῆς, προξενούμενα ὑπὸ
τῶν ἐχθρῶν τῆς. Πλὴν, ἡ ἐξάπλωσις αὐ-
τῆς δὲν ἀνεκόπη. Ἀφοῦ δολόκληρος ἡ Πα-
λαιστίνη ἐδέχθη τὰ πρῶτα σπέρματα καὶ
ἐπλημμύρισεν ἐκ τοῦ θείου λόγου τῆς εὐ-
αγγελικῆς χάριτος, οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι
διὰ κλήρου ἔλαβον ἕκαστος ἰδίαν κατεύ-
θυνσιν, διασπαρέντες ὅπου τὸ Πνεῦμα τὸ
ἅγιον διὰ τοῦ κλήρου προώρισεν αὐτούς,
καὶ ἐκεῖ ἐκήρυξαν τὸν εὐαγγελικὸν θεῖον
λόγον καὶ ἐφώτισαν τοὺς λαοὺς καὶ ὠδή-
γησαν αὐτοὺς εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ ἀληθινοῦ

Θεοῦ. Οὕτω ἡ Ἐκκλησία ἐξετάθη ἀνὰ πᾶσαν τὴν γνωστὴν οἰκουμένην, πρὸς ἐπαλήθευσιν τῶν θείων ἐπαγγελιῶν.

Τὸ ἔργον ὁμῶς τοῦτο, παρ' ὅλον ὅτι δολογούμενως ἦτο ἀποτέλεσμα θείας δυνάμεως, δὲν ἐγένετο ἄνευ ἐμποδίων. Ἐμποδίων ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν.

Ἐξωτερικῶν διότι τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα, ὡς γνωστὸν, ἐκάλει τὸν κόσμον εἰς μετάνοιαν καὶ ἀλλαγὴν βίου· συνίστα τὴν περιφρόνησιν τῶν ἐπιγείων τερπνῶν· τὴν καθαρότητα τοῦ βίου ἀπὸ πάσης ἀτόπου ἡδονῆς καὶ βδελυρᾶς τέρψεως σαρκικῆς· τὴν ἐσότητά μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων· τὴν ἔννομον συζυγίαν· τὴν παρθενίαν· τὴν ἐγκράτειαν· τὴν δικαιοσύνην· τὴν ἀνεξικακίαν· τὴν ἀγάπην καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς· τὴν ἀποξένωσιν ἀπὸ παντὸς περιττοῦ ὕλικου πλοῦτου· τὴν φιλαληλίαν· τὴν ἀλληλεγγύην καὶ αὐτοθυσίαν· παραγγέλματα πρωτάκουστα διὰ τὴν τότε ἐποχὴν, τὰ ὅποια καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπισημότεροι τῶν φιλοσόφων οὔτε ποτὲ ἐδίδαξαν, οὔτε κἂν ἐφαντάσθησαν. Μία δὲ τοιαύτη πρωτάκουστος διδασκαλία, πᾶν ἄλλο ἢ κολακεύουσα τὰς ἀνθρωπίνους ἐμπαθεῖς κλίσεις καὶ σαρκικὰς ὁρᾶξεις· μία τοιαύτη ἀπαίτησις, νὰ ἀποδάλωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰς παλαιὰς τῶν ἔξεις καὶ συνηθείας, τὰς ἐκ προγόνων προκαταλήψεις καὶ δεισιδαιμονίας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ εἰμὴ μετὰ πολλῶν παρεξηγήσεων καὶ ἀντιδράσεων, ἐκ μέρους τῶν ἡθικῶς διεφθαρμένων, οἵτινες τὰς ὑψηλὰς τῆς νέας θρησκείας διδασκαλίας συκοφαντοῦντες, ὡς ἐπαναστατικὰς καὶ ἀνατρεπτικὰς τῆς κοινωνικῆς τάξεως ἐχαρκτήριζον, καὶ πόλεμον ἀμείλικτον κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς ἤγειρον. Ἐπὶ τριακόσια περίπου ἔτη ἡ Ἐκκλησία ἀντιμετώπισε σκληροὺς διωγμούς. Τὰ τέκνα τῆς, δίκην προδίκτων, ἤγοντο ἀγεληδόν

εἰς σφαγὴν. Αὐτοκράτορες, Βασιλεῖς, Τύραννοι, Ἠγεμόνες συνημιλλῶντο τὴν ὁμότερον τοῦ ἄλλου νὰ πλήξωσι τὴν Ἐκκλησίαν. Δὲν ὑπῆρξε τρόπος καὶ μέθοδος καὶ ὄργανον βασάνου, ὅπερ δὲν ἐφηρμόσθη, ἵνα τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας πικρότερον θάνατον μαρτυρικὸν ὑποστῶσι, μὴ θέλοντα νὰ ἀρνηθῶσι τὸν Χριστόν. Καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι δὲν ὑστέρησεν οὔτε ἡλικία γεροντικὴ, οὔτε νεανικὴ, οὔτε παιδική, οὔτε ἀκόμη καὶ νηπιακὴ, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, εἰς τὸ νὰ συνεισφέρῃ ἐκ τοῦ αἵματος αὐτῆς δαφνὴν πορφυρᾶν εἰς τὸν θεοῦφάντον χιτῶνα τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν ἐτέθησαν δὲ μόνον ἐν χρήσει οἱ θάναυσοι, ἀλλὰ καὶ οἱ δελεάζοντες τρόποι, διὰ τοὺς ἀσθενεῖς τὴν πίστιν, ἵνα εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας λάβωσι χώραν καὶ λιποταξίαι.

Παρὰ ταῦτα, ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας ὡς ἄσκος ποντοπορῶν ἐξηλθεν ἀνωτέρα τῶν πλητιόντων αὐτὴν κυμάτων, καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ δένδρον αὐτῆς, ποτισθὲν διὰ τοῦ αἵματος ἑκατομμυρίων μαρτύρων, θαυότερον ἐρριζώθη καὶ ἐγίγαντώθη, ὥστε τὸ κατατεθὲν Ἰερὸν Σῆμα αὐτῆς, ὁ Τίμιος Σταυρὸς, νὰ ἀποτελέσῃ οὐ μόνον τὸ Σύμβολον τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔμβλημα τῆς ἀθανάτου νίκης καὶ τοῦ θριάμβου, καὶ νὰ εὐτυχῇ νὰ τὸ ἴδῃ ὑφούμενον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν θρόνον τῶν Καισάρων, καὶ λαμπυρίζον νὰ κοσμήῃ καὶ αὐτὸ τὸ στέμμα τῶν Αὐτοκρατόρων.

Παρεκτός τῶν ἐξωτερικῶν, τὸ κοσμοσωτήριον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας συνήντησε καὶ ἐμπόδια ἐσωτερικά.

Ἀκόμη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀποστόλων, ὁ διάβολος ἤρχισε πολέμων λυσσῶδως τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐσωτερικῶς. Γνωστικοί, Νικολαῖται, Βορδοῖται, Ὀφῖται, Σιμωνιακοὶ καὶ ἄλλοι κακόφρονες, ζών-

των εἰσέτι τῶν Ἀποστόλων, ἀπεσκήρτησαν τῶν κόλπων τῆς Ἐκκλησίας, ἀσπασθέντες δόγματα δλάσφημα καὶ ἀντίθεα. Μετ' αὐτοὺς οἱ Ἀρειανοί, οἱ Πνευματομάχοι, οἱ Νεστοριανοί, οἱ Μονοφυσῖται καὶ οἱ Εἰκονομάχοι.

Οἱ Ἀρειανοὶ ἀρνοῦμενοι τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ, ἀνέτρεπον αὐτὰ ταῦτα τὰ θεμέλια τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, συνεληθούσα τῷ 325 ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας, ἐκράτυνε τὴν Ὀρθοδοξίαν. Οἱ Πνευματομάχοι ἀθετοῦντες τὴν θεότητα τοῦ Ἀγ. Πνεύματος, διὰ τῆς Β' ἐν Κων)λεῖ Οἰκ. Συνόδου τῷ 389 ἔτει, ἀπεβλήθησαν τῶν κόλπων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐθριάμδευσεν ἡ Ὀρθοδοξία. Οἱ Νεστοριανοὶ ἐν τῇ Γ' ἐν Ἐφέσῳ Οἰκ. Συνόδῳ τῷ 431 παρεπέμφθησαν τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι καὶ πρεπόντως ἐμεγαλύνθη ἡ Θεοτόκος. Οἱ Μονοφυσῖται διὰ τῆς Δ' ἐν Χαλκηδόνι Οἰκ. Συνόδου τῷ 451 κατεδικάσθησαν καὶ ὡς κακόφρονες ἀπεκηρύχθησαν, ἀθετοῦντες τὴν διπλὴν τοῦ Κυρίου φύσιν καὶ θέλησιν. Πάντες οἱ ἀναφερθέντες αἰρετικοὶ μετὰ τῶν περὶ τὸν Ὁριγένην, τὸν τὴν μετεμφύχωσιν διδάσκοντα καὶ ἀποκατάστασιν τοῦ διαβόλου καὶ τέλος τῆς κολάσεως, εἰς τὴν Ε' τῷ 553 καὶ ΣΤ' τῷ 680 Οἰκουμ. Σύνοδον καὶ πάλιν κατεδικάσθησαν. Ἐν δὲ τῇ Ζ' Οἰκουμ. Συνόδῳ τῷ 786)788 τὸ δεύτερον ἐν Νικαίᾳ συνεληθούσῃ, ἡ Ὀρθοδοξία ἀναστηλώσασα τὰς ἀγίας Εἰκόνας, ἡ τιμητικὴ προσκύνησις τῶν ὁποίων ἐπὶ 100ετίᾳ καὶ ἐπέκεινα ἐπολεμεῖτο ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν εἰκονομάχων, κατήγαγε νίκην περιφανῇ καὶ λαμπράν. Οὕτω διὰ τῶν ἐπὶ τὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων «Ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ ὠκοδόμησε τὸν ἑαυτῆς οἶκον καὶ ὑπῆρξε στύλους ἐπὶ τὰς» (Παροιμ. θ' 1).

Ἀσθενεῖ μου ὁ νοῦς καὶ ἡ γλῶσσα, ἀλλὰ δὲν ἐπαρκεῖ καὶ ὁ χρόνος ὁ δοθεὶς μοι,

ἵνα ἐν λεπτομερείᾳ περιγράψω τὰς μάχας, τὰς ὁποίας ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, παρεκτὸς τῶν προμνησθέντων αἰρετικῶν, συνῆψε καὶ ἐναντίον τῶν κακοδοξίων τοῦ Μάνεντος, τοῦ Σαβελλίου, τοῦ Ἀπολλιναρίου, τοῦ Μόντανου, τοῦ Πελαγίου καὶ πλείστων ἄλλων κακοδόξων. Πλὴν, θὰ ἦτο παράλειψις σπουδαία ἂν ἐλησμονῶμεν μεταξὺ τούτων τρεῖς μεγάλους καὶ φοβεροὺς ἐχθροὺς, τοὺς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία εἰσέτι καὶ σήμερον αἰσθάνεται ἐπικινδύνους.

Τὸν ἀντίχριστον Μωαμεθανισμόν, ὅστις κατὰ τὸν 7ον αἰῶνα ἀπὸ τῆς Ἀραβίας ὁρμήθης καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας κυρίως ἐγκατασταθεὶς, ὑπῆρξεν ὁ Μινώταυρος τῶν τέκνων τῆς. Πληθὺς ἀναρίθμητος νεομαρτύρων ποικιλοτρόπως δακνισθεῖσα ἀνεπορφύρωσε τῆς Ἐκκλησίας τὴν χρυσοπάρυφον ἀλουργίδα. Δυστυχῶς ἡ τυραννικὴ ἐξουσία τοῦ μωαμεθανισμοῦ, μολοντί σήμερον ἐλαφρότερον, ἐξακολουθεῖ εἰσέτι νὰ πιέζῃ τὰ στήθη τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Πότε ποιήσει Κύριος κρίμα τοῖς ἀδικουμένοις; Αὐτὸς οἶδεν.

Ἄλλος πολέμιος ἐπίσης ἐπικινδυνός, ἂν μὴ ἐπικινδυνότερος, τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐφάνη ἀπὸ τῆς 9ης ἐκατονταετηρίδος ὁ Παπισμὸς καὶ ἀπὸ τῆς 16ης ἐκατονταετηρίδος ὁ ἐξ αὐτοῦ ἐκκολχθεὶς Προτεσταντισμός. Δικέφαλον θηρίον, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ πολλὴν φθορὰν προξενήσαν. Τὸ ἐπάρατον πρωτεῖον τὸν Ἐπίσκοπον Ρώμης, ὡς πάλαι τὸν Ἐωσφόρον ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ, κατέρριψεν εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς ἀπωλείας. Ἡ ἀποστασία αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος τὸν ἐστέρησε πάσης θείας χάριτος, καὶ τοῦτο παθὼν ἐξετραχλήσθη εἰς ἀνεκδιηγῆτους ἀτοπίας περὶ τε τὰ δόγματα τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τοὺς κανόνες τῆς ἠθικῆς. Ἡ Ἱστορία ἀνομολογεῖ μετὰ φρίκης ἀνή-

κουστά ἐγκλήματα τῆς παπικῆς ἐξουσίας, δεβαιούντα τὴν ἀλήθειαν τῆς Γραφικῆς ρήσεως ὅτι «ἀσεβὴς ἐὰν φθάσῃ εἰς δάθος κακῶν, τῶν πάντων καταφρονεῖ». Ὁ δὲ Προτεσταντισμός, ὁ ἐπιχειρήσας δῆθεν νὰ ἀναχαιτίσῃ τὸν ὀλισθηρὸν δρόμον πρὸς τὴν ἀσέβειαν καὶ τὴν κακοήθειαν τοῦ Παπισμοῦ, ἐξώκειλεν εἰς πλεῖστα ἕτερα, χείρονα ἐκείνου, ἄτοπα, διαμελισθεῖς ἐν τέλει καθ' ἑαυτὸν εἰς παμποικίλους παραφύδας ἀλληλοεγκალυμένους. Καὶ τοῦτο, διότι, ὡς γνωστόν, τὸ ψεῦδος εἶναι πάντοτε πολυσχιδές.

Ἐν τέλει πῶς νὰ παραλείψωμεν τὸν θεοσυγῇ Μασσωνισμόν, τὴν ἐπάρατον σκοτίαν αὐτὴν ὀργάνωσιν, ἣτις δυσασδομοῦσα κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐν κρυπτῇ καὶ παραδύσῃ, πολλῶν συμφορῶν ἐγένετο καὶ εἰσέτι γίνεται παραίτιος εἰς αὐτήν; Πῶς ἐπίσης νὰ λησμονήσωμεν καὶ τὸν αἰμῶδι-φον καὶ τυραννικὸν Κομμουνισμόν, οὗτινος μετὰ τῶν ἄλλων ἀνatreπτικῶν ἐθνικῶν, κοινωνικῶν, οἰκογενειακῶν καὶ χριστιανικῶν θεσμῶν, δὲν φεῖδεται οὐδ' αὐτῶν τῶν ἀνθρωπιστικῶν τοιοῦτων;

Τίνοι τρόπον νὰ κατορθώσωμεν νὰ περιγράψωμεν τὴν γνωστὴν καὶ ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς πολεμικὴν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐκστρατείαν πληθὺς ἐτέρως συμμοριακῆς συγκροτήσεως ἐκ ποικιλωνύμων ἑτεροκλήτων ἀντορθοδόξων ὀργανώσεων ἐξ οὐνιτῶν, πεντηκοστιανῶν, εὐαγγελικῶν, ἀντθεντιστῶν, σαδδατιανῶν, χιλιαστῶν, ἀγγλικανῶν, μεθοδιστῶν, βαπτιστῶν, κογκρεσιοναλιστῶν, ἐπισκοπελιανῶν, πρεσβυτεριανῶν, κουακέρων, σουεντενδοργίων καὶ οὐκ οἶδα ὁποίων ἐτέρων σατανοκινήτων τούτοις ὁμοίων ἀντορθοδόξων προπαχανδιστῶν;

Καὶ ὅφ' ὧν τούτων, παλαιῶν τε καὶ νεωτέρων ἐπιδούλων, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία θαλλομένη παρχμένει ἀτρωτος, ἢ μάλ-

λον εἰπεῖν τὰ ἐκείνων πυρὰ δεχομένη στομοῦται καὶ χαλυβδοῦται ἐπὶ μᾶλλον, καὶ τὰ κατ' αὐτῆς ριπτόμενα θέλη εἰς οὐρανὸν ριπτόμενα ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν τοξευόντων.

Ἡ Ἐκκλησία, ὡς γνωστόν, δὲν ἀντιμετώπισε μόνον τὴν σκληρὰν βίαν· ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποκρισίαν, καὶ τὴν εἰρωνείαν καὶ τὰ σκώμματα τῆς ψευδοφιλοσοφίας τῆς ψευδωνύμου γνώσεως. Τὸ δηλητήριον τοῦ Κέλσου, τοὺς σαρχασμοὺς τοῦ Βολταίρου, τοὺς πικροχέλους λυρισμοὺς τοῦ Ρενάν, τὴν ἄρνησιν τοῦ Στράους, τὴν ἄθεον κενοφωνίαν τοῦ Ἐγκελ καὶ τοῦ Μπύχνερ, τὸν ὀλισμὸν τοῦ Δαρβίνου, τὴν ὑπουλον στωμυλίαν τοῦ Μάρξ, τὴν αἰμῶδι-φον πολιτικὴν τοῦ Λένιν καὶ τοῦ Στάλιν, καὶ τὰς ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἀνηκούστους βλασφημίας τοῦ Καζαντζάκη. Πλὴν ὅμως ὡς δράχος ἀρραγῆς καὶ ἐδραῖος εἰς ἀφροὺς διακένους διέλυσε τὰ κύματα τῶν κατ' αὐτῆς ἐπιθέσεων τῶν ποικιλωνύμων ἐχθρῶν τῆς.

Ἰδοὺ τὸ ἀφθιτον καὶ αἰώνιον μεγαλεῖον τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας! Οἱ ὁπαδοὶ τῆς μεθερμῆς τὴν μαρτυρικὴν πίστιν εἰς Χριστὸν καὶ τὰς ἐπαγγελίας αὐτοῦ, μετ' ἄγκυραν, τὴν ἀσάλευτον ἐλπίδα εἰς τὴν κραταιὰν σκέπην αὐτοῦ, καὶ μετ' ὄπλον τὴν καρτερικὴν παθητικὴν ἄμυναν, τὴν ὁποῖαν συνιστᾷ ἡ κατὰ Χριστὸν ἀγάπη, οὐ μόνον πρὸς φίλους ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐχθροὺς, ἀντιπαρετάχθησαν εἰς ὅλους τοὺς πολέμους, τοὺς ὁποίους ἡ στρατευομένη ἐπὶ γῆς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἠναγκάσθη νὰ ὑποστῇ. Ἐὰν εἰς τοὺς πολέμους αἱ ἀντίπαλοι ἀμιλλῶνται, τίς ἐναντίον τοῦ ἄλλου ἰσχυρότερον ὀπλισμὸν παρατάξῃ, διότι οὕτω ἐλπίζουσιν εἰς τὴν νίκην· ἡ Ἐκκλησία ὅμως οὐδὲν τὸ γήϊνον· οὐδὲν τὸ ἐγκόσμιον, οὐδὲν τὸ ἀνθρώπινον πολεμικὸν μέσον ἔλαθεν εἰς χρῆσιν. Διότι

ὁ Δομήτωρ αὐτῆς παρέσχεν ἐγγυήσεις μεγαληγόρους, καὶ ἔδωκε διαβεβαιώσεις ἀσφαλεῖς, καὶ διετύπωσεν ἐπαγγελίας θείας καὶ ἀμεταπτώπτους. «Καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς» (Ματθ. ις' 18).

Εὐσεβεῖς ἀκροαταί,

Πρὶν καταπαύσω τὴν εἰρεσίαν τοῦ λόγου, ἐπιθυμῶ νὰ συγχαρῶ ὑμῖν τοῖς παροῦσι καὶ τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν διότι ἠτύχησαμεν νὰ γεννηθῶμεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ νὰ γαλουχηθῶμεν μὲ τὸ γάλα τῆς πατροπαράδοτου εὐσεβείας. Δυστυχῶς καὶ ὥς μὴ ὤφειλεν ἡ παροῦσα γενεά, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, διέρχεται χρόνους χαλεπούς, διότι ἄνδρες ἐπιλήσμονες τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ των, ἀναλαβόντες τοὺς αἰκας τῆς Ἐκκλησίας κακῶς αὐτὴν διεκυδέρνησαν. Ἐπὶ 40ετίαν ἐσωτερικῶς ἡ φιλιότης ἡμῶν ἑλληνικῇ Πατρίδι σπαράσσει διηρημένῃ ἐκκλησιαστικῶς, ἐξ αἰτίας τῆς κατηραμένης ἑορτολογικῆς καινοτομίας. Θὰ ἀποτελέσῃ κοινοτοπίαν νὰ ἐκταθῶμεν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τῆς ἀμαρτωλοῦ ταύτης καινοτομίας, διότι περὶ αὐτῆς ἐλέγχθησαν καὶ ἐγράφησαν κατὰ κόρον ὅσα ἴσως δι' οὐδεμίαν ἐκκλησιαστικὴν ὑπόθεσιν. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀστοχου ταύτης καινοτομίας, ἀπέδειξε περιτράνως πόσον ἐπιπολαιῶς ἐσκέφθησαν οἱ τολήσαντες αὐτήν, ἀλλὰ καὶ πόσον ἀσυνείδητοι κατόπιν ἀπεδείχθησαν, ὅταν τὰ πράγματα, ἐβεβαιώσαν ὅτι τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀσκηθέντα πιεστικά μέτρα πρὸς ἐπιβολὴν τῆς αὐθαιρεσίας των, οὐ μόνον δὲν ἠδύναντο νὰ καλύψωσι τὸ γινόμενον κακόν, ἀλλὰ ἐπὶ τὸ χεῖρον τὴν κατάστασιν ἐξώθουν, ἐπὶ ἀνυπολόγιστῳ ἡθικῇ ζημίᾳ τοῦ γοήτρου τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἧς ἡ ἀρμονικὴ ἐνότης σοβαρῶς διεκυδεύθη τόσον ἐσωτερικῶς ὅσον καὶ ἐξωτερικῶς.

Οἱ πρωτεργάται τῆς καινοτομίας ἐπε-

καλέσθησαν τὰς ἐπιστημονικὰς μαρτυρίας. Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ! πότε ἀπ' αἰῶνος ἠκούσθη, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐρρύθμισε τὰ καθ' ἑαυτὴν δάσει τῶν δεδομένων τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιστήμης; πότε συνεδουλεύθη, πότε ἐδανείσθη τὰς γνώσεις τῆς ψευδωνύμου ἀνθρωπίνης σοφίας, διὰ νὰ διατυπώσῃ τὰς ὑπὲρ λόγον καὶ ἔννοιαν ἀνθρώπου διδασκαλίας τῆς, ἔν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ πράξει; Διὰ τοῦτο οἱ τοιοῦτοι ἐλησμόνησαν τὰ τοῦ θείου Παύλου «Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν, τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν;» (Κολ. β' 8). Καὶ ἐπὶ πλέον, πῶς δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὸ μέγα σκάνδαλον, τὸ ὁποῖον θὰ προέκυπτεν, ὥς καὶ προέκυπεν, ἐκ μιᾶς μονομεροῦς καὶ αὐθαιρέτου καινοτομίας ἐπὶ αἰωνίου παραδόσεως, ἐλκούσης τὴν ἀρχὴν ἀπ' αὐτῆς τῆς Ἀ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ τῆς ὁποίας τρεῖς Πανορθόδοξοι Σύνοδοι ἐν ἔτεσι 1583, 1587 καὶ 1593 δεινοῖς ἐπιτιμίοις κατωχύρωσαν τὸ ἀκαινοτόμητον; Ὡς δὲ νὰ μὴ ἤρκει ἡ τεραστία εὐθύνη, ἣν ἐπωμίσθησαν οὗτοι σχίσαντες ἐν τῇ θεῇ λατρείᾳ τὴν ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, διέπραξαν καὶ τὰ ἀπερίγραπτα ἐκεῖνα καὶ ἀνήκουστα ἀντιχριστιανικὰ ἐγκλήματα.

Ἐξώθησαν τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν εἰς βανδαλισμοὺς καὶ καταδιώξεις, περὶ τῶν ὁποίων ἡ Ἱστορία θὰ ἐάψῃ μελανοὺς τοὺς χρωστήρας τῆς. Ἱεροὶ Ναοὶ καὶ ἄγια ἐδεδηλώθησαν· θυσιαστήρια κατεσκάφησαν· ἱερωμένοι καὶ μοναχοὶ δίκην κοινῶν κακοποιῶν δημοσίᾳ ἐπομπεύθησαν καὶ ὑπεβλήθησαν εἰς παντοειδεῖς διασυρμοὺς καὶ ἀποσχματισμοὺς. Μυστήρια ἐγκύρως τετελεσμένα διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐμυκτηρίσθησαν καὶ ὥς μὴ γινόμενα ἐμπαικτικῶς ἐπανελήφθησαν· καθαιρέσεις ἁθῶν κληρικῶν ἄδικοι καὶ αὐ-

θαίρετοι ὑπὸ ἱεροδικαστῶν παρνόμων καὶ ἀκρίτων ἐν παρῳδίᾳ συνοδικῇ ἀπεφασίσθησαν· συλλήψεις, δίκαι καὶ καταδίκαι, κατὰ παραγγελίαν καὶ οὐχὶ κατὰ δικαιοσύνην, ἐγένοντο καὶ ἐξετελέσθησαν. Καὶ πλεῖστα ὅσα, τὰ ὅποια πάντες ἐγνωρίσαμεν, ἐζήσαμεν καὶ ὑπέσκημεν δεινά, διότι δὲν ἠθελήσαμεν νὰ συνευδοκήσωμεν εἰς μίαν Συνοδικῶς κατεγνωσμένην ἐκκλησιαστικὴν καινοτομίαν, ἀλλὰ διεχωρίσαμεν τὰς εὐθύνas ἡμῶν καὶ συνεκροτήσαμεν τὴν φάλαγγα τῆς νέας παρατάξεως Κυρίου, πρὸς διαφύλαξιν τῆς πατρῴας εὐσεβείας ἐκ πάσης ἐπιβουλῆς ἀπειλούσης τὴν σύλησιν τοῦ πολυτίμου προγονικοῦ αὐτῆς θησαυροῦ.

Θεωροῦμεν ἐκυτοὺς εὐτυχεῖς, καίτοι ἐλάχιστοι καὶ ἄσημοι κατὰ κόσμον, διότι εἰς τοὺς χαλεποὺς τούτους χρόνους ἡλεῆθημεν ἀπὸ Θεοῦ καὶ ἡλθμεν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας καὶ τοῦ θελήματος αὐτοῦ. Δὲν καυχώμεθα φαρισαϊκῶς ὅτι εἴμεθα ἀναμάρτητοι· διότι τοῦτο θὰ ἦτο ψεῦδος. Ὁμολογοῦμεν ὅτι πολλὰ ὡς ἄνθρωποι πταίμεν πάντες, σάρκα φοροῦντες καὶ τὸν πλάνον τοῦτον κόσμον οἰκοῦντες. Πλὴν ἐν Κυρίῳ καυχώμεθα ὅτι διακρατοῦμεν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἀκεραίαν καὶ ἀλύμαντον κατὰ τὴν πρᾶξιν καὶ τὴν θεωρίαν, ὡς αὐτὴν παρελάβομεν «Μηδὲν προστιθέντες, μηδὲν ἀφαιροῦντες ἐκ τῆς παραδόσεως».

Φοβούμεθα τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ Χρυσόστομου λεγόμενα :

«Καθὰπερ ἐν τοῖς βασιλικαῖς νομίμασιν ὁ μικρὸν τοῦ χαρακτῆρος περιχόψας, βλον τὸ νόμισμα κίβδηλον εἰργάσατο· οὕτω καὶ ὁ τῆς ὑγιοῦς πίστεως καὶ τὸ βραχύτατον ἀνατρέψας τῇ παντὶ λυμαίνεται, ἐπὶ τὰ χείρονα προῖων ἀπὸ τῆς ἀρχῆς... καὶ ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἀνέτρεψαν οἱ καὶ μικρὸν τι καινοτομοῦντες» (Υπόμν. πρὸς Γαλάτας α' 7).

Φοβούμεθα τῶν σεπτῶν Συνόδων τὰ ἐκφωνηθέντα φρικτὰ ἐπιτίμια κατὰ τῶν ἀθετούντων πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν ἐγγραφον ἢ ἄγραφον παράδοσιν. Φοβούμεθα τῶν θεοφόρων Πατέρων τὰς ἀράς κατὰ τῶν τολμώντων δέξασθαι καινοτομίας καὶ νεωτερισμοὺς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἧς ἡ πίστις καὶ ἡ θεία λατρεῖα «ἤδη ἐσφράγισται μὴ ἐπιδεχομένη μῆτε αὐξήσιν, μῆτε ἐλάττωσιν, μῆτε ἀλλοίωσιν ἤν τινα οὖν».

Φοβούμεθα μὴ μετὰ τῶν ἄλλων λάδωμεν προσθήκην καὶ ἐτέρων δαρυτέρων ἀμαρτημάτων, τὴν ὁρθὴν πίστιν ἀφορώντων, καὶ διὰ ταῦτα διατηροῦμεν τὰς ἐπιφυλάξεις ἡμῶν, ἐναντι πάσης παρατόλμου αὐθαίρεσις ἰθιούσης τὴν αἰωνόβιον ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, οὐ μόνον τὴν γραπτὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ἄγραφον. Διότι, κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον, «Εἰ γὰρ ἐπιχειρήσωμεν τὰ ἄγραφα τῶν ἑθῶν, ὡς μὴ μεγάλην ἔχοντα τὴν δύναμιν παραιτεῖσθαι, λάθοιμεν ἂν καὶ εἰς αὐτὰ τὰ καίρια ζημιοῦντες τὸ Εὐαγγέλιον». Καὶ διότι, κατὰ τὸν αὐτόν, «Τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πεφυλαγμένων δογμάτων καὶ κηρυγμάτων, τὰ μὲν ἐκ τῆς ἐγγράφου διδασκαλίας ἔχομεν, τὰ δὲ ἐκ τῆς τῶν Ἀποστόλων παραδόσεως διδασκόμενα ἡμῖν, ἐν μυστηρίῳ παρεδεξάμεθα, ἅπερ ἀμφοτέρω τὴν αὐτὴν ἔχει πρὸς τὴν εὐτέθειαν δύναμιν». (Πρὸς Ἀμφιλόχιον).

Ἰδοῦ, διὰ βραχέων οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν τὰ πάνδεινα ὑφιστάμενοι δὲν κατέστημεν κοινωνοὶ τῆς ἐπαράτου ἡμερολογιακῆς καινοτομίας, τῆς ἀνατρεπούσης τὰ πατροπαράδοτα θέσμια ἐν τῇ θεῇ λατρείᾳ.

Ἰδοῦ οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐν Κυρίῳ καυχώμενοι ἐμείναμεν ἀπτόητοι εἰς τοὺς καθ' ἡμῶν διωγμοὺς καὶ τὰς κακώσεις, οὓς οἱ ματαιόφρονες καινοτόμοι ἡγείραν, ἵνα κάμψωσι τὸν ἔνθεον ζῆλον καὶ τὴν πίστιν ἡμῶν ἐν τῇ διακρατῇ τῆς πατρῴας

εὐσεβείας.

Ἴδού οἱ λόγοι, δι' οὓς, σὺν Θεῷ ἀγίῳ, θέλομεν συνεχίσει μετὰ τῆς αὐτῆς αὐταπαρνήσεως τὸν ὄν ἀνελάβομεν ἱερὸν ἀγῶνα ὑπὲρ ὧν ἐδιδάχθημεν καὶ ἐμάθομεν θεοπνεύστων παραγγελιῶν. Ἐχομεν δὲ πεποίθησιν σταθεράν καὶ βεβαίαν ὅτι «οὐ κατισχύσει ποτὲ σοφίας κακία». Ἐὰν δὲ «ἐν ὅψει ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν δι' ἀγάπην Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ κολασθῶμεν, ἀλλ' ἡ ἐλπίς ἡμῶν ἀθανασίας πλήρης». Ἡ δὲ Νύμφη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἡ ἀείποτε πολεμουμένη καὶ ἀείποτε νικῶσα· ἡ ἀείποτε δεινῶς χειμαζομένη ἀλλ' ἀείποτε θριαμβεύουσα, ὡς τεθεμελειωμένη ἐπὶ τὴν Πέτραν τοῦ θείου Ἰδρυτοῦ αὐτῆς, θὰ παραμένῃ ὡς πρωρίσθη Καθίδρυμα αἰώνιον καὶ ἀκατάλυτον. Καὶ παρὰ τὰς ἐκάστοτε λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν ἀντιπάλων τῆς. Αὕτη θὰ ὀρθοῦται ἄτρωτος καὶ ἀβλαβῆς καὶ θὰ βαλνῇ ἐπὶ τὰ πρόσω ὅλοα ἐκτεινομένη πρὸς ὁλοκλήρωσιν τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ τῆς, πάντοτε μεγαλειώδους καὶ πανίσχυρος, ἕως οὐ καταστῇ Κοσμοκράτειρα. Διότι περὶ αὐτῆς εἶναι κεχηματισμένον ὅτι: «Κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης. Ἐνώπιον αὐτῆς προπεσοῦνται Αἰθίοπες, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς χοῦν λείξουσι. Βασιλεῖς Θαρσὶς καὶ νῆσοι δῶρα προσίσουσι, Βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβᾶ δῶρα προσάξουσι. Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῇ πάντες οἱ Βασιλεῖς τῆς γῆς, πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν αὐτῇ. Καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης ὁ οἶκος αὐτῆς. Γένοιτο, Γένοιτο» (Ψαλμ. σα' 8-13).

† Ὁ Μαγνησίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Σημ. Ἡ θέσις τοῦ παρόντος λόγου, ἦτο διὰ τὸ προηγουμένον 2ον τεῦχος, λόγῳ ὅμως πολλῆς ὕλης καὶ διὰ τὰ μὴ μερισθῇ, καταχωρεῖται εἰς τὸ παρὸν τεῦχος ὁλόκληρος.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ ἀρχαίων Ἑλλήνων, πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν.

— Γ ρ . Θεολόγου. Μὴ διὰ μικρολογίαν καταγινωσθῶμεν, ἐν τῷ μικρᾷ αἰτεῖν ἡμᾶς, καὶ τοῦ διδόντος ἀνάξια.

— Χ ρ υ σ σ ο σ τ ὅ μ ο υ. Μέγα ἀγαθὸν εὐχὴ ἐὰν μετὰ διανοίας εὐχαρίστου γένηται, ἐὰν παιδεύσωμεν ἑαυτοὺς μὴ μόνον λαμβάνοντας, ἀλλὰ καὶ ἀποτυγχάνοντας, εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ.

— Κ λ ε ι τ ἄ ρ χ ο υ. Δεῖ τῶν ἐτέρων μέλλοντα ἄρξειν, αὐτὸς ἑαυτοῦ πρῶτον ἄρχειν.

— Τ ο ὕ α ὗ τ ο ὕ. Βασιλέα φρόνιμον, τὸ διάδημα οὐ ποιεῖ, νοὺς γὰρ ὁ ἄρχων.

— Ἀλέξανδρος ἐρωτηθεὶς ποῖος βασιλεὺς ἄριστος, ἔφη· ὁ τοὺς φίλους δωρεαῖς συνέχων, τοὺς δὲ ἐχθροὺς διὰ τῶν εὐεργεσιῶν φιλοτιμούμενος.

— Φ ι λ ῖ π π ο υ. Τὸν βασιλέα δεῖ μνημονεύειν ὅτι ἄνθρωπος ὢν, ἐξουσίαν ἔλαβεν Ἰσόθεον ἵνα προαιρεῖται μὲν τὰ καλὰ καὶ θεῖα, φρονήσει δὲ ἀνθρωπίνῃ χρῆται.

— Χ ρ υ σ σ ο σ τ ὅ μ ο υ. Κρεῖσσον γὰρ ψωμὸς ἐν ἁλατι μετὰ ἡσυχίας καὶ ἀμεριμνίας, ἢ παράθεσις ἐδεσμάτων πολυτελῶν ἐν περισπασμοῖς καὶ μερίμναις.

— Εὐαγρίου. Διὰ τεισάκρων πραγμάτων ἡ ψυχὴ ἔρημος γίνεται· τὸ μὴ ἡσυχάσαι, τὸ ἀγαπᾶν τὸν περισπασμόν, τὸ ἐπιποθεῖν τὴν ὕλην τοῦ κόσμου, καὶ τὸ καίμασθαι πολύ.

Ἐν τῷ τέλει τῶν ἀποφθεγμάτων τούτων εὐρηται ἡ ἐξῆς σημείωσις: «μέμνησο τοῦ γραφάντος Μητροφάνους ἱερομονάχου καὶ πρωτοσυγγέλου. Ἐτεῖ ζρι (=7110=1601) μηνὶ ὀκτωβρίῳ θ' ἡμέρᾳ ε'».

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος, περὶ ζώων i-

Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ

«.. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος..» (Δαβίδ).

Χριστὸς Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν
ἔψαλλον ἀγγελουδία,
ἡ γῆ τὸ πένθος ἔπαυσε
καὶ ντύθηκε λουλουδία.
Ἡμέρας τεσσαράκοντα
στὴ γῆ περιδεύει,
στοὺς Ἀποστόλους φαίνεται
στὴ λίμνη ἀλιεύει.

+

Ἦλθε καιρὸς μία αὐγὴ
σὲ ἐποχὴ ἀνθέων,
ὁ ἥλιος ποὺ ἔχρυσανε
τὰς κορυφὰς ὀρέων,
ἡ αὖρα ἡ ξεφύριος
ἀνάλαφρα φυσοῦσε.
Τὰ ἄνθη τὰ φυλλώματα
καὶ εὐωδιὰ σκορποῦσε,
οἱ κάμποι καταπράσινοι
μὲ καθαρά ρυάκια,
ποὺ ἔψαλλον ἑαρινὰ
γλυκύλαλα πουλάκια:

+

Μέσα σ' αὐτὴν τὴν ὁμορφίαν
τῆς ἐξοχῆς προβάλλει.

διότητος εἰς φράσιν ἀπλῆν.

Περὶ ἀσπίδος

Οἱ θέλοντες νὰ θανατώσουν ἀσπίδα, πηγαινέουν καὶ σκάπτουσι δύο λάκκους, ὁ ἓνας μακρυὰ ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὅταν ἀκούσουν ὅτι ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς παύουσιν αὐτοὶ καὶ ἀρχίζουσιν οἱ ἄλλοι καὶ ὅταν ἔλθῃ πρὸς αὐτοὺς παύουσι καὶ αὐτοὶ τὰ ὅργανα καὶ εὐτω πηγαινομένη καὶ ἐρχομένη, ἀπὸ τὸ κακὸν τῆς δάζει τὴν οὐραν τῆς εἰς τὸ αὐτὴ τῆς καὶ φαρμακωνεταὶ καὶ ἀποθνήσκει. Διὰ τοῦτο λέγει καὶ ὁ Δαβίδ, ὥσπερ ἀσπίδος κωφῆς καὶ βουούσης, ἡ γοὺν σφαλιζούσης τὰ ὦτα αὐτῆς, ἥτις οὐκ ἀκούει φωνῆς ἐπαδόντων.

Ἐκ τοῦ κώδικος Η 16 αἰῶνος 12' τῆς
Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης. Γ. Π. Α.

τῶν Ἀποστόλων ὁ χορὸς
μὲ συντροφιά μεγάλη.
Ἐν μέσῳ διακρίνεται
νέος, γλυκὺς, ὠραῖος!
ὁ Ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν
Χριστὸς ὁ Ναζωραῖος.
Φέρει στάς χεῖρας του πληγὰς
χλαμύδα ματωμένη,
ἀκτινοβόλους ὀφθαλμοὺς
μορφὴ χαριτωμένη.

+

Τὰ δένδρα κλίνουν τίς κορφὰς
σεμνὰ στὸ πέρασμά τους,
καὶ γύρω τ' ἀγριολουλούδα
σκορποῦν τὴν εὐωδιά τους.
Γλυκομιλοῦν καὶ προχωροῦν
σὲ ὕψηλὸν σημεῖον
τοῦ Ἐλαιῶνος ὀρεινὸν
τῆς προσευχῆς τοπίον.
Παραγγελίας, συμβουλὰς
στοὺς μαθητὰς ἀφήνει,
καὶ ὅτι πάντα μετ' αὐτοῦ
ἐν πνεύματι θὰ μένῃ.

+

Θερμὰ τοὺς ἀποχαιρετᾷ
τοὺς εὐλογεῖ δὲ ὅλους,
ἐπὶ νεφῶν ἀνέρχεται
εἰς οὐρανίους θόλους.
Ἐπὶ τοῦ θρόνου κάθησε
ἐπισκοπεῖ τὴν κτίσιν,
συνανυψώσας ἐν αὐτῇ
τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν.
Θὰ ἐπανεῖλθῃ εἰς τὴν γῆν
τὸ εἶπε καὶ θὰ γίνῃ!
ἐν δόξῃ καὶ λαμπρότητι
ζῶντας, νεκροὺς, νὰ κρίνῃ!
Σοὺ δέομαι Χριστέ Σωτὴρ
βοήθα νὰ σωθῶμε,
στὴν ζυγαριὰ τῆς κρίσεως
δικαίαι νὰ βρεθῶμε! Γένοιτο.

Εἰς δεξιᾷ τοῦ ἀναληφθέντος Σωτῆρος
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Ὑπεραγίας
Θεοτόκου καὶ ἁγίων Μαθητῶν αὐτοῦ.

Ὁ ταπεινὸς Ἱερεὺς - Οἰκονόμος
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

«Αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶ ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ Σαββάτου ἔχον ὁδόν, μετὰ χαρᾶς μεγάλης καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ Ἱερῷ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν» (Λουκ. κδ' 50 καὶ Πράξ. α' 9-12).

«Υπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης». Εἰς ὅλους μας εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὁ χωρισμὸς προσώπων ἀγαπημένων εἶναι πόνος. Ἐδῶ βλέπομεν, ὅτι ὁ χωρισμὸς τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῶν Ἀποστόλων προξενεῖ εἰς τοὺς Ἀποστόλους τοῦ μεγάλην χαράν. Πῶς συμβαίνει αὐτό; Ἐπίσης ἡ ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι μόνον χαρὰ τῶν Ἀποστόλων ἀλλὰ καὶ ἰδική μας χαρὰ. Ἄς ἴδωμεν καὶ τὰ δύο.

Α'. Ἡ χαρὰ τῶν Ἀποστόλων. Ἡ χαρὰ τῶν Ἀποστόλων μὲ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου εἶναι μεγάλη, διότι τόσον τὸ μέρος τὸ ὅποιον πατοῦν, ὅσον καὶ τὸ μέρος ὅπου βλέπουν εἶναι γεμάτοι χαράν. Καὶ συγκεκριμένως. Ἐκεῖ ὅπου πατοῦν, εἶναι τὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν. Πόσα δὲν ἐνθυμίζει τὸ ὅρος τοῦτο, τὸ ὅποιον ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Ἀναλήψεως λαμβάνει ἰδιαίτερον χρῶμα! Πρὸ 50 ἡμερῶν περὶ τοῦ δια τοῦ ὅρους τοῦτου ὁ Κύριος εἰσῆρχετο θριαμβευτῆς ἐπὶ πύλου ὄνου εἰς Ἱερουσαλὴμ. Τώρα ἐπὶ νεφέλης τοῦ οὐρανοῦ εἰσέρχεται θριαμβευτῆς εἰς τὸν οὐρανόν, εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ. Τέσσαρας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου καθήμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦτου, προεφήτευσεν τὴν καταστροφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῦ κόσμου. Τώρα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὄρους οἱ Ἀπόστολοι βλέπουν μίαν ἔνδοξον ἄνο-

δον τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀκούουν ἀπὸ τὰ ἀγγελικὰ χεῖλη τὴν δεδοξασμένην ἐπάνοδον κατὰ τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Ὀλίγας ὥρας πρὶν ἀποθάνῃ ὁ Κύριος, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τοῦτου ἐν Γεσθημανῇ ἀγωνιᾷ καὶ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ἔτρεχεν ὡς θρόμβοι αἵματος. Τώρα ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους ἀναλαμβάνεται ἐν δόξῃ. Εἰς τοὺς πρόποδας δηλαδή ἡ θλίψις, εἰς τὴν κορυφὴν ἡ δόξα. Εἶναι λοιπὸν δυνατόν νὰ μὴ χαίρουν οἱ Ἀπόστολοι συγκρίνοντας τὴν θριαμβευτικὴν εἴσοδον, τὰς προφητείας καὶ τὴν ἀγωνίαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν μὲ τὴν Ἀνάληψιν του;

Ἀλλὰ οἱ Ἀπόστολοι δὲν χαίρουσι μόνον μὲ ἐκεῖνα ποὺ ἐπάτουν, ἀλλὰ κυρίως μὲ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔβλεπον. Εἶναι τὸ ἐξῆς. Οἱ Ἀπόστολοι εἶδον τὸ τέλος τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ὅχι ὅμως καὶ τὴν ἀρχήν, τὴν ὥραν τῆς Ἀναστάσεως, διότι ἐφ' ὅσον εἶχον τὸν Χριστὸν ἀναστάντα ἐνώπιόν των, ἦτο περιττὸν νὰ μάθωσι ποῖαν ὥραν ἀνέστη. Βλέπουν ὅμως τώρα τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου ὅχι ὅμως καὶ τὸ τέλος αὐτῆς, ἵνα ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀνόδου διδαχθῶσι τὴν ἐνδοξὴν ἐπάνοδον. Πόσον σοφὰ καὶ χαρούμενα εἶναι αὐτά. Ὅπως ἐνετυπώθη καλὰ ἡ ἀνάστασις εἰς τὸν νοῦν των, ἔπρεπε νὰ ἐντυπωθῇ καὶ ἡ ἀνάληψις του. Ἡ ἄνοδος τοῦ Κυρίου εἰς τὸν οὐρανόν, ἵνα ἐντυπωθῇ καλὰ εἰς τὸν νοῦν των, ἐγένετο διὰ πολλῶν τεκμηρίων.

Καὶ ἐν πρώτοις ἦτο βραδεῖα. Ἀνέρχεται ἀφοῦ «διέστη ἀπ' αὐτῶν». Ἐχωρίζετο δηλαδὴ σιγὰ - σιγὰ ἀπ' αὐτῶν. Δεύτερον. Ἀνελήφθη «εὐλογῶν

αυτούς». Τόσον δ βραδύς χωρισμός δ-
σον καὶ ἡ εὐλογία αὐτοῦ ἐγίναν, ἵνα
ἐλκύσῃ τὰ βλέμματα αὐτῶν εἰς τὴν
Ἀνάληψίν του. Κατόπιν ἦλθε σύννε-
φον καὶ τὸν ἐπῆρε ἀπὸ τὰ μάτια των.
Οἱ Ἀπόστολοι δὲν βλέπουν τὸν Χρι-
στόν, ἀλλὰ τὸ σύννεφον, τὸ ὁποῖον ἔ-
φερε τὸν Χριστὸν εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ
τότε «ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν».
Σιγὰ - σιγὰ ἀνῆρχετο εἰς τὰ ὕψη. Ὁ-
ταν δὲ ἐξηφανίσθη καὶ δὲν ἐφαίνετο
οὔτε νεφέλῃ οὔτε Χριστὸς, ἵνα μὴ νο-
μίσωσιν οἱ Ἀπόστολοι, ὅτι ὁ Χριστὸς
ἐχάθηκεν ἢ ἀμέσως θὰ ἔλθῃ, ἐφάνησαν
δύο Ἀγγελοι, ὑπὸ μορφῇν νέων λευ-
κοφορεμένων καὶ λέγουσι τὴν ἔνδοξον
ἐπάνοδον του. Ἦτο λοιπὸν δυνατὸν νὰ
μὴ χαροῦν οἱ Ἀπόστολοι βλέποντες
τὴν εὐλογίαν τοῦ διδασκάλου των, τὴν
νεφέλῃν ὡς ἄρμα οὐράνιον καὶ τοὺς
Ἀγγέλους οὐρανίους δορυφόρους, ὅλα
οὐράνια καὶ θεῖα νὰ στεφανώνουν τὸν
Διδάσκαλόν των καὶ τὸ ἔργον του;

Β'. Ἡ ἰδὲ κ ἡ μ α ς χ α ρ á.
Πρέπει νὰ χαιρώμεθα καὶ ἡμεῖς. Ἡ
χαρά μας πρέπει νὰ εἶναι διπλῇ. Πρέ-
πει νὰ χαιρώμεθα διὰ τοὺς δύο δρό-
μους, τοὺς ὁποῖους ἡνοίξεν ὁ Χριστὸς,
τὸν στενὸν ὁ ὁποῖος ἀρχίζει ἀπὸ τὴν
Βηθλεὲμ καὶ φθάνει εἰς τὸν Γολγοθᾶ
καὶ τὸν πλατύν, τὴν Λεωφόρον, ἡ ὁ-
ποία ἀρχίζει ἀπὸ τὸ ὄρος τῶν Ἑλαι-
ῶν καὶ φθάνει εἰς τὸν οὐρανόν. Ἡ μὲν
βραδεῖα ὁδηγοῦσα εἰς τὸν θάνατον, ἡ
δὲ ταχεῖα ὁδηγοῦσα εἰς τὴν δόξαν. Ἡ
μὲν ἐπὶ ἔτη, ἡ δὲ εἰς δευτερόλεπτα.
Ἡ λεωφόρος τοῦ Οὐρανοῦ, ἡ Κλίμαξ
τοῦ ὄνειρου τοῦ Ἰακώβ, ἡ ὁποία ἤνω-
νεν οὐρανὸν καὶ γῆν καὶ ὅπου ἀνεβο-
κατέβαινον Ἀγγελοι, ἔπαυσε νὰ εἶναι
ὄνειρον ἐγίνε πραγματικότης. Ὁ Χρι-
στὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ μας. Αὐτὸς εἰ-

σῆλθεν εἰς τὸν Οὐρανόν. Ἐκαμε τὴν ἔ-
ναρξιν. Εἶναι ἐγγύησις ἡμῶν. Μερικὰ
ἐκ τῶν μελῶν του τῶν πιστῶν εὐρί-
σκονται εἰς τὸν οὐρανόν, ἄλλα πατοῦν
ἀκόμῃ εἰς τὴν γῆν καὶ ἄλλα ἀποθνή-
σκοντα ἀνέρχονται ἐκ γῆς εἰς οὐρανόν,
βαδίζοντα ἐπὶ 2.000 χρόνια τὴν λεω-
φόρον τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου.
Πόση χαρά! Ὅταν ἴδωμεν ἓνα πελώ-
ριον ἄνθρωπον, τοῦ ὁποῖου ἡ κεφαλὴ
ὑπερβαίνει τὸν ὁρατὸν οὐρανὸν καὶ εὐ-
ρίσκεται δεξιὰ τοῦ Θεοῦ, τὰ πέλματα
τῶν ποδῶν του πατοῦν εἰς δλόκληρον
τὴν γῆν καὶ μετὰ τὰ χέρια του ἀγκαλιά-
ζει δλόκληρον τὸν κόσμον, δὲν θὰ
θαυμάσωμεν; ἀσφαλῶς. Ὅταν ὁμοῦς
σκεφθῶμεν ὅτι ὁ πελώριος αὐτὸς ἄν-
θρωπος εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χρι-
στοῦ, τῆς ὁποίας κεφαλὴ εἶναι ὁ ἴδιος
ὁ Χριστὸς καὶ μέλη της οὐράνια καὶ ἐ-
πίγεια ἡμεῖς, δὲν θὰ χαρῶμεν; Θὰ
χαρῶμεν, διότι ὁ οὐρανὸς ἔπαυσε νὰ
εἶναι κλειστὸς καὶ ἄδειος. Ἦνοιξε διὰ
τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου καὶ γε-
μίζει καθημερινῶς. Ἡ ἐπικοινωνία
οὐρανοῦ καὶ γῆς ἀποκατεστάθη. Οἱ
πόθοι μας καὶ οἱ στεναγμοὶ μας ὅσον-
δήποτε κρυφοί, βωβοί, βαθεῖς καὶ ἄν
εἶναι, δὲν χάνονται εἰς τὸ κενόν. Ὑ-
πάρχει κάποιος ἀόρατος φιλοξενούμε-
νος Κύριος, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ ἀπῆλθεν,
εἶναι μαζί μας. Αὐτὸς ἀκούει, θερα-
πεύει τοὺς πόνους, ἐξαγνίζει τοὺς πό-
θους μας. Αἱ προσευχαί μας δὲν χά-
νονται εἰς τὸ ἄπειρον. Πῶς νὰ μὴ χα-
ρῶμεν διὰ τὴν λεωφόρον αὐτήν; Ἄς
μὴ λησμονῶμεν ὁμοῦς ὅτι ἡ λεωφό-
ρος αὕτη εἶναι συνέχεια καὶ προϋπό-
θεσις τῆς ἄλλης στενῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία
ἀρχίζει ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ καὶ φθάνει
εἰς τὸν Γολγοθᾶ. Ὁ Κύριος πρὶν βα-
δίσῃ τὴν λεωφόρον τοῦ οὐρανοῦ διὰ

ΠΕΡΙ ΒΙΑΣ, ΚΑΤΑΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΝΗΡΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΝ

Πολλάκις οἱ πονηροὶ καὶ ἄδικοι ἄνθρωποι, ἀδικοῦσι καὶ καταδυναστεύουσι τοὺς εὐσεβεῖς ἀνθρώπους, εἴτε ὡς ἄτομα, εἴτε ὡς ἄρχοντες, εἴτε ὡς προϋστάμενοι, καὶ εὐημεροῦσι. Ἡ καταδυναστεία δύναται νὰ παρουσιάζεται καὶ γίνεται εἴτε εἰς ψυχικὰ καὶ πνευματικὰ πράγματα, εἴτε εἰς ὕλικά. Κατὰ τὰς καταδυναστεύσεις ταύτας καὶ ὁ πλεόν εὐσεβὴς ἄνθρωπος κλονίζεται, συγχύζεται, πάσχει καὶ ἀδημονεῖ. Τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης δὲν τυγχάνουσιν, οὔτε ἅγιοι ἄνθρωποι, καθὼς βλέπομεν εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν καὶ εἰς τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων.

Οὕτω ὁ Ἰωβ ἔλεγε πρὸς τὸν Θεόν. «Διατί ἄσεβεῖς ζῶσι, πεπαλαίωνται δὲ ἐν πλούτῳ». Καὶ ὁ Ἱερεμίας παραπονούμενος πρὸς τὸν Θεόν, ἔλεγε. «Δίκαιος εἰ Κύριε, οὐκ ἀπολογήσομαι εἰς σέ, πλὴν κρίματα λαλήσω πρὸς σέ. Τί ὅτι ὁδὸς ἀσεβῶν εὐοδοῦται; εὐθύνησαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθειήματα;» (Ἱερ. β' 1). Τὸ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀδικῇ ὁ ἀνενδεὴς τὸν ἐνδεῆ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀναγράφει καὶ ἡ κάτωθεν μικρὰ περικοπὴ τοῦ Δευτερονομίου «Οὐκ ἀποστερήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ἢ ἐκ τῶν προσυλήτων τοῦ ἐν τοῖς πόλεσί σου· αὐθιμερὸν

τῆς Ἀναλήψεως, ἐβάδισεν, ἐχάραξε τὴν στενὴν διὰ τοῦ Σταυροῦ του. Ἐπομένως διὰ νὰ τύχωμεν τῆς Λεωφόρου τοῦ οὐρανοῦ, πρέπει νὰ διαδίσωμεν τὴν στενὴν τῆς ἐπιγείου ζωῆς. Ὑπομονὴ εἰς τὰς θλίψεις, ἀνεξικακία εἰς τὰς συκοφαντίας, πραδότης καὶ ἡρεμία εἰς τὰς ἐπιβουλὰς, προσευχὴ καὶ λοιπὰ ἀγωνίσματα, ἰδοὺ τὰ ἔχνη τοῦ ἐπιγείου δρόμου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν χριστιανῶν, τοῦ ὁποίου τέρμα εἶναι ἡ ἐνδοξος ἀρχὴ τῆς Λεωφόρου, φερουσῆς πρὸς τὸν Θεόν.

Ὁ Χριστὸς θὰ ἔλθῃ πάλιν ἐνδόξως· πότε; Ἀγνωστον. Ἰσως καὶ σήμερον. Πῶς; Ἐνδόξως, ὅπως ἀνελήφθη, ἀλλὰ καὶ ἀκόμῃ περισσότερον, διότι μετὰ δύο Ἀγγέλων ἀνελήφθη μετὰ μυριάδων θὰ καταβῇ. Ἀνελήφθη εὐλογῶν διὰ τῶν χειρῶν του τοὺς Ἀποστόλους του. Ὅταν ἔλθῃ θὰ στεφανώσῃ τοὺς δικαίους διὰ τῶν Ἀχράντων χειρῶν του. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος λέγει: «πολλῶ θαυμασιώτερον ἰδεῖν τὸν

Χριστὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνοντα ἢ ἀπὸ τῆς γῆς ἀναβαίνοντα». Τὴν πρώτην ἔλευσίν του, ἡ ὁποία ἦτο ταπεινὴ, ἀνέμενον οἱ δίκαιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὴν δευτέραν τὴν ἐνδοξον, ἀναμένουν οἱ δίκαιοι τῆς Καινῆς Διαθήκης. Εἰς τὴν πρώτην ἔλευσίν του ἐλάβομεν τὰς δωρεὰς τῆς ἀπολυτρώσεως. Κατὰ τὴν δευτέραν ἐλπίζομεν τὸν στέφανον τῆς δόξης. Τί εἶναι λοιπὸν εἰς αὐτὰ τὰ θάσανα τῆς στενῆς ὁδοῦ; Μηδέν! Ἰδοὺ ἡ χαρὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ ἡ ἰδική μας χαρὰ. Ἄς στρέψωμεν τὰ βλέμματά μας πρὸς τὰ ἄνω, ὅπως ἦσαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἀτενίζοντες εἰς τὸν οὐρανόν. Ὁ νοῦς μας εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου καὶ ὁ Κύριος, ἡ κεφαλὴ μας. Ἄς κινεῖνται τὰ μέλη ἐπὶ τῆς γῆς, σύμφωνα μὲ τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ Ἰησοῦ, τῆς κεφαλῆς μας, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ἀμήν.

Ἰάκωβος Μοναχὸς Γρηγοριάτης
"Ἄγιον" Ὅρος

ἀποδώσεις τὸν μισθὸν αὐτοῦ· οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστὶ καὶ ἐπ' αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς Κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία» (Δευτερον. κεφ. κδ' 14· 15).

Εἴπομεν ὅτι κατὰ τὴν καταδυναστείαν καὶ εὐημερίαν τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων, πάντες κλονιζόμεθα κατ' ἀρχάς. Πλὴν ἔχοντες ὡς εἴπομεν, ὑπ' ὅσιν ἡμῶν τὰς Ἀγίας Γραφάς καὶ τὴν πεῖραν ἡμῶν, συνερχόμεθα κατ' ὀλίγον καὶ πιστεύομεν, ὅτι πάντα ταῦτα παραχωρεῖ ὁ Ἅγιος Θεός, διὰ τὸ συμφέρον καὶ πρόοδον ἡμῶν. Καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ὑποχωρήσωμεν καὶ νὰ ὑπομείνωμεν κατὰ τὴν βίαν καὶ καταδυναστείαν τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων, εἴτε ἄτομα εἶναι αὐτοί, εἴτε ἄρχοντες, εἴτε προϋστάμενοι. Ὁ Κύριος γνωρίζων τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν, ἀπλώνει τὴν χεῖρα Αὐτοῦ, εὐθύς ὡς φοβηθῶμεν καὶ πτοηθῶμεν, καὶ θορυβηθῶμεν. «Ὁτι οὐκ ἀφήσει Κύριος τὴν ράβδον τῶν ἁμαρτωλῶν, ἐπὶ τὸν κληρὸν τῶν δικαίων» (Ψαλμ. ρκδ'). Διδακτικώτατος ὡς πρὸς τὸ θέμα αὐτὸ εἶναι ὁ λς' ψαλμὸς καὶ ἡ ἐρμηνεία αὐτοῦ «Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις, μηδὲ ζήλου τὴν ἀνομίαν κλπ. σελ. 148. Τὸ ψαλτήριον μετὰ συντόμου ἐρμηνείας Π. Τρεμπέλα).

Κατὰ τὰς πρώτας προσβολάς ὁ δίκαιος κλονίζεται, ἀδημονεῖ ἐν μέρει, ἐκφράζεται δοιμέως κατὰ τῶν ἀδικιῶν καὶ κατὰ τῶν προσβαλλόντων τὸ δίκαιον αὐτοῦ. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως σμικρύνεται ὁ κλονισμός, καὶ ἡ γλῶσσα καταπαύει τὰς ἐπικρίσεις ἐναντίον τῶν ἁμαρτωλῶν, καθόσον, ὡς εἴπομεν, ἀπλώνει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ Κύριος καὶ διαλύονται ὅλα τὰ σύννεφα τῆς ἐν μέρει ἀπιστίας, καὶ οὐχὶ τῆς ἐκ βάθους καρδίας. Ἐγκαθίσταται ἡ τελεία πίστις εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Ἀγίου Θεοῦ.

οὔ. Συγχρόνως δίδονται καὶ δείγματα καὶ εἰς τὸν παράνομον, ὅτι ὁ πάσχων καὶ ἀδικούμενος πιστεύει ἀκραδάντως εἰς τὴν θεῖαν Πρόνοιαν, καὶ γίνεται ἀντιληπτόν, ὅτι ὁ πιεζόμενος προστατεύεται ἀπὸ τὸν Θεόν.

Ὁ δίκαιος δὲν ἐγκαταλείπεται, ἀλλὰ ἐν καιρῷ ἀπολαμβάνει ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τοῦ χρειάζονται διὰ τοὺς σκοποὺς καὶ ἐπιθυμίας αὐτοῦ, καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν διὰ τὴν ὁποίαν τὸν προώρισεν ὁ Κύριος. Θέλει εἶναι ἀξιαγάπητος, ἀξιοδόξαστος, σεβαστὸς καὶ γενικῶς θὰ ἀπολαμβάνῃ τῆς πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως, διὰ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων, καὶ διὰ τῆς ἀπολαύσεως τῆς ὑπὲρ ὑγείας τοῦ Πνεύματος καὶ τοῦ σώματος, καθὼς καὶ τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς ἐν πληρείᾳ· χαρᾶ καὶ ἀγαλλιᾶσει, ἄνευ οὐδενὸς ἐμποδίου καὶ προστριβῆς. Οἱ ἄσεβεῖς καὶ παράνομοι θέλουσι δρέψαι τοὺς καρποὺς τῆς ἀνομίας αὐτῶν, διὰ τῶν μέσων καὶ τιμωριῶν κατὰ τὰς βουλάς τοῦ Κυρίου. Οἱ δίκαιοι κατασταθέντες τέκνα τοῦ Ἀγίου Θεοῦ, θέλουσιν ἀπολαμβάνει καὶ δεσπόζει ἐπὶ τῆς γῆς, καθόσον ἡ καρδιά αὐτῶν εἶναι εὐθεῖα καὶ ἀμόλυντος ἐναντίον Κυρίου. Ὡς ἐκ τούτου ἡ διαχείρισις τῶν ἀγαθῶν τῶν πνευματικῶν, τῶν ὑλικῶν καὶ τῆς δεσποτείας καὶ εὐημερίας θὰ εἶναι δικαία, ἀμερόληπτος, τιμία, πατρικὴ, ἐναντι τῆς δεσποτείας καὶ εὐημερίας τῆς προσωρινῆς τῶν ἀδικῶν καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων. Πάντα ταῦτα θέλει εὐλογεῖ ἡ δεξιὰ τοῦ Κυρίου, ὅπως καθίστανται ἔργα καὶ τρόπαια συμφώνως πρὸς τὴν δικαιοσύνην, πρόνοιαν καὶ ἀγάπην τοῦ Ἀγίου Θεοῦ.

Πλὴν ὅμως ὁ δίκαιος καὶ ἐν τῇ τιμωρίᾳ καὶ καταπτώσει τῶν πονηρῶν καὶ ἀδικῶν, δὲν χαίρει. Ἀλλὰ εὐχεται ὅπως ταῦτα χρησιμεύσωσι καὶ βοηθήσωσιν αὐ-

τόν, τὸν ἁμαρτωλόν, ἵνα ἀφυπνώσῃ καὶ ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν τὴν εὐθεῖαν καὶ ὄχι τὴν τεθλασμένην τὴν ὁποῖαν ἐβάδιζε, πλανώμενος καὶ εὐχαριστούμενος εἰς τὴν παρανομίαν, δεσποτείαν, βίαν καὶ πᾶσαν γενικῶς παρεκτροπὴν ἀπὸ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου.

Κατὰ τὰς ὡς ἄνω παθήσεις, πρέπει νὰ ζητῶμεν ἐκ βάθους ψυχῆς ἀπὸ τὸν Κύριον, ὅπως βοηθήσῃ ἡμᾶς καὶ λυτρώσῃ ἐκ τῶν πειρασμῶν αὐτῶν. «Ὑπομέναν ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι, καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου». Μετὰ ἐγκαρτερήσεως πολλῆς ἀνέμεινα τὴν βοήθειαν καὶ προστασίαν τοῦ Κυρίου, χωρὶς νὰ παύσω ἐλπίζων εἰς αὐτόν, καὶ ἔδωκε προσοχὴν εἰς ἐμὲ καὶ ἤκουσε τὴν δέησιν καὶ παράκλησίν μου.

Τέλος ὁ δίκαιος πρέπει νὰ ἀναθέσῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ τελείως εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ κατὰ τὸ «Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρησιότητος. Ἀποστρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον ταραχθήσονται» (Ψαλμ. 97').

Ἐφ' ὅσον φαίνεται ὅτι ἄρχεται νὰ λάμπῃ καὶ νὰ φωτίζῃ τὸν κόσμον τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, καὶ ὅτι τοῦτο θέλει ἐπιλάμψει καὶ φωτίσει εἰς τὴν τελειότητα, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ οἱ παράνομοι καὶ οἱ ἄδικοι καὶ πονηροὶ ἄνθρωποι, θὰ ἐλαττοῦνται, ἕως οὗτου, θείᾳ χάριτι, ἐκλείψουσιν ἐντελῶς ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. «Ἐκλίπειν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς, εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον» (Ψαλμ. 97').

Λουκάς Μαλτέζος Μοναχὸς

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ἱαμβικὰ καὶ ἥρωελεγεῖα
εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

(φύλ. 59 α) Εἰς τὴν φλυκτίδα καὶ τὰ ἔλκη. πληγὴ ζ'.

Ἐκτην θάσανον τὰ παρούσας φλυκτίδας,
καὶ τὴν ἀναζέουσιν ἔλκωσιν δέχου,
ψυχὴ φαραωνίτις ἐσκληρυμένη,
καὶ μέχρι τούτου στήθι τῆς πονηρίας.

Εἰς τὸ αὐτό.

(φύλ. 59 β) Ἐλκεα καὶ ζέουσαι φλυκτίδες ἕκτη ἀνάγκη,
ἔμπεσέ σοι Αἴγυπτε, οὐ δ' ἐβδομάτην κακότητα,
ἣδὲ καὶ ὀγδοάτην ἔτι ἔλπεο, ἣδὲ ἐννεάτην,
τὴν δὲ Θεὸς δεκάτην ἀπαλάλκοι μάστιγα σεῖο.

Εἰς τὴν ἀπ' οὐρανοῦ καταχθεῖσαν χάλαζαν,
καὶ τὸ πῦρ καὶ τὰς φωνάς. πληγὴ ζ'.

Χάλαζα καὶ πῦρ καὶ βοὴ τεραστία,
γνώρισμα πληγῆς ἐβδόμης αἰγυπτίων,

ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα τὴν Φαραὼ καρδίαν,
σθένει μαλάξαι, καὶ περ ὄντα τοιάδε.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πῦρ ἅμα καὶ τε χάλαζα δι' αἰθέρος ἐπὶ χθόνα βήτην,
οὔτε δὲ τὴν, διέλυσε πυρὸς μένος αἰπὺ χάλαζαν,
οὔτε τὸ πῦρ ἡδ' ἔσθρεσεν, ὑγρατάτη περ ἐνοῦσα,
πάντων γὰρ κρατέσει Θεός καὶ πάντα μετάρχει.

Εἰς τὴν ἀκρίδα. πληγὴ η'.

Πέπονθας ἅς πέπονθας ἐπτὰ βασάνους,
σκληροτράχηλε γῆς ἀναξ αἰγυπτίων,
δέξαι πρὸς αὐτὰς ὀγδόην τὴν ἀκρίδα,
τὴν ἐνάτην δὲ καὶ δεκάτην προσδόκα.

Εἰς τὸ αὐτό.

*Ακρίδα θεσπεσίην δεινὸν νέφος οὐρανόθεν πρὸ
ὑσε ¹⁾ Θεός· Φαραὼ δὲ περ φρένας ἄχρυτο ἀναξ.
Μωϋσέως γαῦνον δ' ἐπελάζετο ἀκρίδα ὀλέσαι,
αὐτὰρ ὃ οἱ κατάκουσε καὶ ἀκρίδι φῦξιν ²⁾ ἐνώρσε.

Εἰς τὸ ψηλαφητὸν σκότος. πληγὴ θ'.

Φεῦ σοι Φαραὼ τοῦ σκότους τῆς καρδίας,
οὐδ' αὐτὸ τοῦτο τὸ τριέσπερον σκότος,
τὸ ψηλαφητὸν ἐξεδυσώπη σέ σε,
ἀλλ' εἰσέτι σκλήρυνσις ἢ πρὶν ἐστί σοι.

(φυλ. 60 α)

Εἰς τὸ αὐτό.

Τίς πρότ' ἔης· ὅδ' ἐγώ, ποῖ στείχομεν; οὔ τι πω οἶδα,
ὦ μοι κατέαγα τὸ κρανίον, ἐκ δὲ θυράων
τίς με λαβὼν ἀγάγαι; χέρες προοδεύετ' ἀτραπὸν.
Μωσῆς τὴν δε κέδασε μακρὴν καὶ ἀπείρονα νύκτα.

Εἰς τὸν θάνατον τῶν πρωτοτόκων. πληγὴ ι'.

Καὶ τὴν δεκάτην βάσανον μαθεῖν θέλεις;
τῶν πρωτοτόκων τὴν ὀλόθρευσιν μάθε.
τί φῆς; ἄλις σοι Φαραὼ τῶν μαστίγων;
ἢ γοῦν δεήσει μαστιγοῦν σε καὶ πλέον;

Εἰς τὸ αὐτό.

Αἰγύπτου πᾶν πρωτότοκον θάνε, κλαῖε δὲ λαός,
αἶμα δ' ἐνὶ σταθμοῖσι γεγραμμένον ἡδὲ θύρῃσιν

1) ἀόρ. τοῦ ὕω = ἐβρεξε

2) φῦξιν· φῦξις = φυγή, ἀποφυγή

Ἑβραίων ἀπάλαλκε λυγρὸν μὶρον οὐδ' ὀλολυγὴ
χείλεος ἑβραϊοῖο προέσουτο, χαῖρε δὲ λαός.

Εἰς τὴν διαίρεσιν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

Καὶ τᾶλλα μὲν σου ράβδε φρικτὰ καὶ ξένα.

τὸ δὲ σχίσαι θάλασσαν εἰς μέρη δύο,

ξηρὰν δὲ δεῖξαι τὴν τέως ὕγρὰν φύσιν,

ἀπαξαπλῶς ἅπαντα νικᾷ τὰ ξένα.

Εἰς τὸ αὐτό.

Χέρσον ἀβυσοτόκον πέδον ἥλιος ἀμφεπόλευσεν

ὑδωρ γὰρ ἐκάτερθεν πεπηγμένον ἥ τε ταῖχος

μῖμνει, πεζοπόρος δὲ λεὼς ἀνὰ πόντῳ ὁδεύει,

ἄσμα δὲ παμμαδέοντι Θεῷ ἐπινίκιον ἄδει.

Εἰς τὸν διὰ ξύλου γλυκασμὸν τοῦ ἐν Μερρᾷ ὕδατος.

(φυλ. 60 6).

Πῶς λοιδορεῖς; πῶς Ἰσραὴλ τὸν Μωσέα;

οὐ τὴν ἐρυθρὰν χθὲς διήλθες ἀβρόχως;

ὁ γοῦν ἐκείνην χερσοποιήσας λέγε

οὐ γλυκυνεῖ σοι καὶ τὸ τῆς Μερρᾶς ὕδωρ;

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἦρα γλυκὺν τίν' ἔργε τόδε ξύλον ἔνδοσι χυμὸν

καὶ θαφὲν πικρόχυμα μερρῆς ποτὶ μῶσατο ρεῖθρα;

οὐ ξένη, ἀλλὰ τόδε Σταυροῦ ξύλου ἔπλετο τύπος,

ὃς γλυκαίνει κακίης μεροπίνης νάματα πικρά.

Εἰς τὸ μάννα καὶ ὀρυγομήτραν.

Καὶ τίς γένοιτ' ἂν Ἰσραὴλ σοῦ βελτίων;

ὃν ἄρτος οὐράνιος ὑψόθεν τρέφει

ᾧ καὶ πετεινῶν δετίσσεται νέφος,

ἀπραγμάτευτος καὶ καλὴ πανδαίσια;

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἄρτος ἀπ' οὐρανόθεν καινὸς πέσε τῇδε ἐν ἐρήμῳ,

μάννα, Ἰουδαίων δ' ἀχαρίστων θρέψε γενέθλην,

οὔτε δ' ἄρ' ὃ ξυνάγειρε πλεόν, πλεόν ἔσχεν ἐκείθεν

οὔθ' ὃ ἔλασσον, ἔλασσον ὁμῶς δὲ πρόπας ἐκορέσθη.

Εἰς τὴν διὰ τῆς ἐκτάσεως τῶν χειρῶν Μωσέως πτώσιν τοῦ Ἀμαλήκ.

Τί δρᾷς Ἀμαλήκ; Ἰσραηλίταις μάχῃ;

ὥς ἠγνόησας τὴν θανὴν Αἰγυπτίων,

ὥς ἠγνόησας τὸ κράτος τοῦ Μωσέως,

καὶ γὰρ συνειδὼς οὐ συνεκρότεις μάχην.

Γρηγορίου Ἀτσάλη Μοναχοῦ

Η ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 112)

Γ'.

Τὰ μέσα θεραπείας.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἀναβίωσις τοῦ Μοναχισμοῦ εἶναι ζήτημα καθαρῶς ἐσωτερικόν. Εἶναι ἔργον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν Μονῶν. Εἶναι ἐργασία καὶ ζωὴ χριστιανικὴ καὶ ὡς τοιαύτη ἐμπνέεται ἔσωθεν καὶ οὐδέποτε ἔξωθεν.

Οὕτως ἡ χριστιανικὴ ζωὴ ἀρχίζει καὶ ἀναπτύσσεται εἰς ἓνα ἕκαστον ἄτομον χωριστά, ἀκολουθῶς διαδίδεται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Μονῆς, ὅπου καὶ μένει καὶ ἐδραιούται ὡς ζωὴ τῆς Μονῆς. Καὶ λέγεται ὅτι μία Μονὴ στέκει καλὰ καὶ εἰς τὸ ὕψος της, ὅχι ὅταν ἔχῃ ὠραῖα κτίρια καὶ μεγαλοπρεπῆ, δηλαδὴ ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν, ἢ κτήματα πολλά, ἀλλ' ὅταν τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Μονῆς εἶναι ἐστολισμένον μὲ τὰ ὠραῖα ἄνθη τῶν ἀρετῶν, τοιῦτέστι, τῆς ἀγάπης, τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς μακροθυμίας, τῆς ἀνεξικακίας, τῆς χρηστότητος, τῆς ὑπομονῆς, τῆς ἀνοχῆς καὶ λοιπῶν ἀρετῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι καρποὶ ζωῆς χριστιανικῆς.

Καὶ ἐφ' ὅσον περὶ χριστιανικῆς ζωῆς πρόκειται, ἡ τοιαύτη ζωὴ προϋποθέτει ἐργασίαν χριστιανικὴν, ἐργασίαν, ἣτις ἔχει ὡς ἀρχὴν τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκεῖ ἀκριβῶς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ ἔδαφος, ὅπου ἡ ἐργασία λαμβάνει χώραν. Εἶναι τὸ σιάδιον, ὅπου διεξάγεται ὁ ἀγὼν, ὁ ἐνδοξότερος ἐξ ὅλων τῶν ἀγώνων, ὅπου γίνονται. Ἀγὼν, ὁ ὁποῖος ἀποβλέπει, εἰς τὸ ν' ἀπεκδυθῇ ὁ ἄνθρωπος, τὸν παλαιὸν

ἄνθρωπον τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ ἐνδυθῇ τὸν καινὸν ἄνθρωπον τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀρετῆς. Διὰ τῆς τοιαύτης ἐσωτερικῆς ἐργασίας ὁ ἄνθρωπος καθαρίζει καὶ ἐξευγενίζει τὸ ἐσωτερικόν του, ὅπερ ἐξυπνεται ὡς ἐκδήλωσις, ἐξωτερικῶς, εἰς τὸ περιβάλλον ἔνθα εὐρίσκεται. Οὕτω δημιουργεῖται τὸ καλὸν περιβάλλον, τὸ ὁποῖον διαφημίζει καὶ ἀναδεικνύει τὴν Μονήν, ὡς Ἱδρυμα μὲ περιεχόμενον πνευματικόν. Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ περιεχόμενον εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δίδει ἐγγύησιν, ὅτι μία Μονὴ στέκει εἰς τὸ ὕψος της.

Ὅλα ὅμως αὐτὰ τὰ ὁποῖα δι' ὀλίγων ἐλέχθησαν ἀνωτέρω, δὲν εἶναι πράγματα τὰ ὁποῖα ἀπὸ τὴν μίαν ἡμέραν ἕως τὴν ἄλλην ἡμποροῦν νὰ γίνουν, ἀλλ' εἶναι ἐργασία ζωῆς ὁλοκλήρου καὶ ἀποτελοῦν τὸν κύριον σκοπὸν καὶ τὴν ἀποστολήν, ἣν ἔχει ὁ Μοναχός. Ὅθεν, ἐνδείκνυται, ἡ προσοχὴ του νὰ εἶναι ἐστραμμένη εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἄγρου τῆς ψυχῆς του, καὶ νὰ ὑπομιμνήσκῃ συνεχῶς εἰς ἑαυτόν, ὡς ὁ Μ. Ἀρσένιος ἔκαμε, λέγων: «Μοναχέ, δι' ἃ ἐξηλθες». Νὰ ἐνθυμῆται δηλαδὴ, τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐγίνε Μοναχός, ὁ ὁποῖος σκοπὸς εἶναι, ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς του. Τὸν τοιοῦτον σκοπόν, ὡς λέγει ὁ Ἀββᾶ Ἰσαάκ, δέον νὰ ἔχῃ ὁ Μοναχός ἐμπροσθέν του, ὡς ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου τὴν πυξίδα, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προσορισμοῦ του νὰ κατευθύνῃ τὸ πλοῖον τῆς ψυχῆς του.

Πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ ἐν λόγῳ σκοποῦ ἔχει ὁ Μοναχός νὰ χρησιμοποιεῖ διάφορα μέσα, καὶ πρῶτον τὴν μελέτην εἰς τὰς ἁγίας Γραφὰς καὶ εἰς τὰ συγγράμματα

τα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς ὁποίας μελέτης φωτίζεται, διὰ νὰ βαδί-
 ζῃ ἀπροσκόπως τὴν ὁδὸν τῆς παρούσης
 ζωῆς. Τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ προ-
 φήτης Δαβὶδ ἔλεγε: «Δύκνος τοῖς ποσί
 μου ὁ νόμος σου Κύριε, καὶ φῶς ταῖς
 τρίβοις μου». Ἡ σπουδαιότης τῆς μελέ-
 τῆς τοῦ θείου νόμου ἐμφαίνεται καὶ ἐκ
 τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους εἶπεν ὁ Θεὸς
 εἰς τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ, ὅστις διεδέχθη
 εἰς τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ
 τὸν Μωϋσῆν. «Καὶ οὐκ ἀποστήσεται, εἴ-
 πεν ὁ Θεὸς εἰς αὐτόν, ἡ βίβλος τοῦ νό-
 μου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ με-
 λετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα
 εἰδῇς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα». Καὶ
 προσθέτει: «Τότε εὐδοωθήσῃ καὶ εὐδοώ-
 σεις τὰς ὁδοὺς σου καὶ τότε συνήσεις»
 (Ἰησοῦς Ναυῆ α' 8). Καὶ ὁ προφήτης
 Δαβὶδ κρίνει ἄξιον μακαρισμοῦ ἐκεῖνον
 ὅστις: «Ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου μελετήσῃ
 ἡμέρας καὶ νυκτός» (ψαλμ. α' 12).

Ἡ μελέτη εἶναι ἀσφαλὲς ὁδηγὸς καὶ
 ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν Θεόν· καὶ
 ἂν σήμερον παρατηρῆται ἀπομάκρυνσις
 ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, τοῦτο κυρίως παρατηρεῖ-
 ται εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκεῖνους, οἱ ὁ-
 ποῖοι ἔχουν διαρρηῆσι κάθε σχέσιν μὲ τὴν
 μελέτην εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. Εἰδικὰ
 διὰ τοὺς Μοναχοὺς, ἐκεῖ παρατηρεῖται
 προκοπή, ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη πρὸς τὴν
 μελέτην. Ἐπὶ τούτοις ὁ θεῖος Χρυσόστο-
 μος λέγει: «Μεγάλῃ ἀσφάλεια πρὸς τὸ
 μὴ ἁμαρτάνειν τῶν Γραφῶν ἡ ἀνάγνω-
 σις... Μέγας κρημνὸς καὶ βάραθρον βα-
 θύ τῶν Γραφῶν ἡ ἄγνοια. Τοῦτο αἰρέ-
 σεις ἔτεκε· τοῦτο καὶ βίον διεφθαρμένον
 εἰσήγαγε... Ἡ τῶν Γραφῶν ἀνάγνωσις
 τῶν οὐρανῶν ἐστὶν ὑπάνοιξις» καὶ προσ-
 θέτει ὁ Χρυσόστομος. «Ὅπως ἡ πείνα,
 τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα εἶναι ἀπόδειξις
 σωματικῆς υγείας, ἔτσι καὶ ἡ βαθεῖα ἐ-

πιθυμία τῆς μελέτης τῶν θείων λόγων,
 ἡμπορεῖ νὰ λογίζεται μεγίστη ἀπόδειξις
 ψυχικῆς υγείας». Καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης
 τῆς Κλίμακος λέγει: «Οὐ μετρίως φωτί-
 ζειν καὶ ἐπισυνάγειν τὸν νοῦν ἡ ἀνάγνω-
 σις· λόγοις γὰρ Πνεύματος ἁγίου ὑπάρ-
 χουσι, καὶ τοὺς μετερχομένους πάντως
 ρυθμίζουσι». Ἡ μελέτη, ἡ υγιής, εἶναι
 κατὰ τὸν θεολόγον Γρηγόριον, τροφή τῆς
 ψυχῆς. «Ἄρτος Ἀγγέλων, ὁ λόγος τοῦ
 Θεοῦ, ὃ ψυχὰι τρέφονται Θεὸν πεινώ-
 σαι». Ἡ μελέτη εἶναι προωρισμένη νὰ
 ἐξευγενίσῃ τὸ ἔσωτερικὸν τοῦ ἀνθρώπου,
 νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς καλὰς ἀποφάσεις, νὰ
 ἐνισχύῃ τ' ἀνώτερα συναισθήματα καὶ νὰ
 διατηρῇ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ
 ἀνώτερον πνευματικὸν ἐπίπεδον.

Δεύτερον μέσον πρὸς ἀνάπτυξιν πνευ-
 ματικῆς ζωῆς εἶναι ἡ προσευχή, ἡ κοινὴ
 καὶ ἡ κατ' ἰδίαν. Προσευχὴ εἶναι, ἀνύ-
 ψωσις τοῦ νοὸς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἄμε-
 σος συνομιλία. Ἐξ ὧν τῶν ἐπὶ γῆς δη-
 μιουργημάτων μόνον ὁ ἄνθρωπος ἀπο-
 λαμβάνει τοῦ προνομίου νὰ συνομιλῇ μὲ
 τὸν Δημιουργόν του. Ὁ θεῖος Χρυσόστο-
 μος περὶ προσευχῆς λέγει τὰ ἑξῆς: «Μετὰ
 τοῦ Θεοῦ ἀληθῶς συνομιλοῦμεν κατὰ τὸν
 καιρὸν τῆς προσευχῆς, διὰ τῆς ὁποίας
 καὶ μετὰ τῶν ἀγγέλων ἐνούμεθα καὶ πο-
 λὺ μακρὰν φαινόμεθα τῆς πρὸς τὰ ἄλογα
 ζῶα κοινωνίας. Βίον δὲ ὅσιον καὶ πρέ-
 ποντα εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ συνα-
 θροῖζει καὶ θησαυρίζει θαυμασίως εἰς
 τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἡ προσευχή. Ὅστις δὲν
 προσεύχεται συνεχῶς εἰς τὸν Θεὸν καὶ δὲν
 ἐπιθυμεῖ νὰ ἀπολαύῃ συνεχῶς θείας ὁμι-
 λίας, εἶναι νεκρὸς καὶ ἄψυχος καὶ δὲν με-
 τέχει φρονήσεως. Ὅταν ἴδω τινά, ὁ ὁ-
 ποῖος δὲν ἀγαπᾷ τὴν προσευχὴν καὶ δὲν
 αἰσθάνεται πρὸς αὐτὴν ἔρωτα θερμὸν καὶ
 σφοδρόν, μοὶ φαίνεται ὁ τοιοῦτος ὅτι τί-
 ποτε γενναῖον δὲν ἔχει εἰς τὴν ψυχὴν του.

“Όταν ἴδω τινά, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀκόρεστος εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ καὶ θεωρεῖ μεγίστην ζημίαν τὸ νὰ μὴ προσεύχεται συνεχῶς, συμπεραίνω ὅτι ὁ τοιοῦτος ἔξασκεῖ πᾶσαν ἀρετὴν ἀσφαλῶς καὶ εἶναι ναὸς τοῦ Θεοῦ. Θέλω δὲ νὰ ἀποδείξω ὅτι, ἁμαρτημάτων πλήρεις ἐὼν εὐρωσιν ἡμᾶς αἱ προσευχαί, ταχέως μᾶς ἀποκαθαίρουσιν... ἀλλὰ καὶ κινδύνους μεγάλους ἀφ’ ἡμῶν ἀποκρούουσι. Διὰ τοῦτο εἰς προσευχὰς νὰ διατρέβωμεν... ψυχὴ μὴ κινουσα ἑαυτὴν εἰς προσευχήν, νεκρά ἐστίν, ἀθλία καὶ δυσώδης».

Πάντες οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ προσηύχοντο, εἶχον μετὰ τοῦ Θεοῦ ἀδιάλειπτον καὶ συγχρὴν ἐπαφὴν καὶ ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς των τὰ ἔλυον διὰ τῆς προσευχῆς. «Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθὸν ἐστίν» (Ψαλμ. οβ’ 28), ἔλεγεν ὁ Δαβίδ, ὅστις εἶχε πείραν τῆς ὠφελιμότητος τῆς προσευχῆς. Ὁ ἴδιος πάλιν ἔλεγεν: «Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ διὰ παντὸς ἡ αἰνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου» καὶ πάλιν «ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου» καὶ «ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου» καὶ «ὥς ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου πρὸς σὲ ὁ Θεός». Δι’ αὐτῶν ἐδείκνυνεν ὁ τοῦ Θεοῦ προφήτης τὸν ἐν-θεον πόθον καὶ τὴν διακαῇ ἐπιθυμίαν, ὅπου εἶχε, νὰ εὐρίσκεται διαρκῶς ἡνωμένος μετὰ τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς προσευχῆς. Καὶ προτιμοῦσε τὴν ἐν τῷ ναῷ παρμονίην του, ἔστω καὶ ὥς παραπεταμένος εἰς μίαν γωνίαν, ἀπὸ τὴν μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν οἴκησίν του. «Κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας. Ἐξελεξάμην παραρριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν» (Ψαλμ. πγ’ 11).

Αἱ πλέον εὐχάριστοι στιγμαί, ποὺ δο-

κιμάζομεν εἰς τὴν ζωὴν μας εἶναι ἐκεῖ-ναι κατὰ τὰς ὁποίας ἀφήνομεν τὴν γῆν καὶ μετάρσιοι διὰ τῆς προσευχῆς φερόμεθα εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου ἡ χαρὰ καὶ ἡ πραγματικὴ εὐφροσύνη. Αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν διὰ τοῦ παραδείγματός του διδάσκει ἡμᾶς τὴν ἀναγκαιότητα τῆς προσευχῆς: «καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ» λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς. Καὶ συνιστᾷ εἰς ἡμᾶς τὴν προσευχήν λέγων: «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν» (Ματθ. κς’ 41). Τὴν προσευχήν ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος ὀρίζει ὥς ἑξῆς: «Ἀρχὴ μὲν προσευχῆς, προσβολαὶ μονολογίστως διωκόμεναι ἐκ προοιμίων αὐτῶν μεσότης δέ, τὸ τοῖς λεγομένοις καὶ νοουμένοις εἶναι τὴν διάνοιαν· τὸ δὲ ταύτης τέλειον, ἀρπαγὴ πρὸς Κύριον». Δηλαδή, ἐν πρώτοις καὶ ἀρχὴ τῆς προσευχῆς εἶναι, νὰ διώκωνται οἱ κακοὶ λογισμοί, ποὺ ἔρχονται εἰς τὴν διάνοιαν· δεύτερον δὲ καὶ μεσότης εἶναι νὰ ἐνώνεται ὁ νοῦς μὲ τὰ λεγόμενα· τρίτον δὲ καὶ τελευταῖον εἶναι, νὰ ἀναβιβάζεται ὁ νοῦς ὅλος πρὸς τὸν Θεόν· οὕτω γίνεται τελεία ἡ προσευχή. Ἡ τοιαύτη προσευχή, ὥς στοιχεῖον ἀπαραίτητον, συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διατήρησιν τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Τρίτον μέσον πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ἀνωτέρω σκοποῦ καὶ ἑσωτερικὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἡ πνευματικὴ μελέτη, ἡ νοητὴ φιλοσοφία, ὅπως ὀρίζουν ταύτην οἱ ἅγιοι Πατέρες. Ἡ πνευματικὴ μελέτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ μελετᾷ καὶ περιφέρει κατὰ διάνοιαν ὁ ἀνθρώπος, ἀνώτερα καὶ πνευματικὰ νοήματα. «Ἀεικίνητος ὢν ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, οὐ δύναται μένειν ἀργός· ἀπὸ ἡμᾶς δὲ ἐξαρτᾶται δοῦναι αὐτῷ ἡ πνευματικὴν ἐργασίαν ἢ σαρκικὴν ἐνασχόλησιν» (ἅγιος Θαλάσσιος). (Ἀκολουθεῖ τὸ τέλος)

ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΧΘΗ ΜΙΑ ΕΠΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΗ ΝΕΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΣΥΡΡΑΞΙΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΙΡΗΝΗ;

Πάντες οἱ τῆς νῦν ὑπερμεσοῦσης ἐκαστονταετηρίδος ἄνθρωποι, εἶναι ἀληθὲς καὶ ἀναμφισβήτητον, συνεχόμεθα ὅψ' ἐνὸς φόβου ἀπροσδιορίστου, μιᾶς ἀγωνίας ἀκατανόητου, μιᾶς ἀνησυχίας ἀδιαλείπτου. Ἐν τῇ διηγεσθῇ δὲ καὶ ἀκατασχήτῳ τῶν ἡμερῶν ροῇ καὶ παρελεύσει, ὁ φόβος καὶ ἡ ἀγωνία αὕτη κρατύνονται ἔτι μᾶλλον καὶ ὁ ἄνθρωπος τῆς σημερινῆς ἐποχῆς ζῇ ἀγωνίων καὶ ἀναμένων περιδεῆς νὰ ἴδῃ ἐκτυλισσόμενα τὰ τυχὸν δυσάρεστα γεγονότα τοῦ ἐγγὺς μέλλοντος, ἅπερ ἡ ψυχὴ του διαισθάνεται καὶ τρόπον τινὰ προσρᾷ, ἀλλὰ καὶ ἡ παροῦσα πραγματικότης προοιωνίζει καὶ προανακρούει.

Ἰδοὺ τὸ ἀγωνιῶδες ἐρώτημα, ὅπερ διακατέχει τὴν ψυχὴν πάντων καὶ ἐμβάλλει εἰς συνεχῇ ἀδημονίαν καὶ ταραχὴν: θὰ ἐκτραγῇ εἰς νέος πυρηνικὸς πόλεμος ἢ θὰ ἀποσοδηθῇ; θὰ πρυτανεύσῃ τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν ἰθύνοντων τὰς τύχας τῶν λαῶν ἢ μοιραίως καὶ ἀναποφεύκτως μία νέα παγκόσμιος σύρραξις θὰ ἀφκνίσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς; καὶ εἰς τὸ προβληματικὸν τοῦτο ἐρώτημα παρέρχονται ποικίλαι ἀπαντήσεις καὶ διασταυροῦνται ἀτερμάτιστοι γνῶμαι, κρίσεις καὶ ἀπόψεις.

Ἡ ἐπικρατοῦσα παρὰ τοῖς πλείοσι γνώμη εἶναι, ὅτι οἱ ἡγέται τῶν λαῶν διέπονται ἀπὸ ἀγαθὰς καὶ φιλειρηνικὰς διαθέσεις καὶ ἡ μόνη των σκέψις καὶ ἐπιθυμία εἶναι νὰ δυνηθοῦν νὰ ἀποσοδήσουν μίαν ἐνδεχομένην νέαν παγκόσμιον σύρραξιν, ἣτις θὰ κατέστρεφεν ὀλοσχερῶς τὰ πάντα καὶ διὰ τῶν πολλαπλῶν μέσων, τὰ ὁποῖα διατίθενται, ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε, θὰ

προῤῃξένει ζημίας καὶ καταστροφὰς ἀνεπανορθώτους καὶ πρωτοφανεῖς εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν κρατῶν. Ἀλλὰ παραλλήλως πρὸς ταύτην, ὑπάρχει καὶ ἡ ἄποψις, ὅτι εἰς νέος πόλεμος εἶναι ἀναπόφευκτος καὶ ὅτι ἀδύνατόν ἐστι νὰ ἐπιλυθοῦν αἱ διαφοραὶ τῶν λαῶν διὰ τοῦ πνεύματος τῆς εἰρήνης καὶ τῆς συνεργασίας.

Ἡ δευτέρα αὕτη ἄποψις τυγχάνει κάπως πλησιέστερα πρὸς τὴν πραγματικότητα, καθότι ἡ ἰδέα τῆς εἰρήνης εἶναι οὐτοπία καὶ πολυπόθητον ἀγαθόν, τοῦ ὁποῦ οὐδέποτε ἐπὶ μακρὸν ἢ ἐπ' ὀλίγον ἀπήλαυσεν ἡ ἀνθρωπότης.

Πάντοτε, ὥς μαρτυρεῖ ἡ μακράων ἱστορία τῶν λαῶν τῆς γῆς, αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἔθνων δὲν ἐπελύθησαν εἰρηνικῶς, ἀλλὰ διὰ τῆς βίας τοῦ πολέμου.

Οὐδεμία ἠθικολογία δὲν κατώρθωσεν ἕως σήμερον νὰ ἀποσοδήσῃ τὸν πόλεμον, διότι ὁ πόλεμος εἶναι σκληρὰ πραγματικότης καὶ διότι ὅ,τι καὶ ἐὰν λεχθῇ περὶ ἀποτροπῆς τοῦ πολέμου, ἡ πραγματικότης ἀπαντᾷ καὶ πάλιν διὰ τοῦ πολέμου.

Ἡ ἱστορικὴ τῆς ἀνθρωπότητος πεῖρα ἐσχημάτισε τὴν πικρὰν πεποίθησιν, ὅτι τὸ μέγα αὐτὸ κακόν, ὁ πόλεμος, εἶναι ἀναπόφευκτος καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τὸν ἀποφύγουν τὰ κράτη, ὥς δὲν δύνανται νὰ ἀποφύγουν τοὺς σεισμούς, τὰς πυρκαϊὰς, τὴν ἐκρηξίν τῶν ἡφαιστειῶν καὶ τὰς ἄλλας φυσικὰς θεομηνίας. Δι' αὐτὸ ὅλαι, αἱ ἀνέκαθεν καταβληθεῖσαι προσπάθειαι πρὸς κατάργησιν τοῦ πολέμου, ἀπέβησαν μάταιαι.

Ὅλοι γενικῶς οἱ λαοὶ αἰσθάνονται ἀπέχθειαν πρὸς τὸν ἀπαίσιον πόλεμον καὶ

ἀγωνίζονται πρὸς ἐδραίωσιν τῆς εἰρήνης, ἀλλ' αἱ προσπάθειαι τῶν ἀποβαίνουν μάταιαι, διότι ὑπάρχουν ἄνθρωποι φιλόδοξοι, ἀνώτατα ἀξιώματα ἔχοντες, οἱ ὅποιοι τορπιλλίζουν τὴν εἰρήνην. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς μας δέ, μολονότι ἐπιστεύθη, ὅτι ὁ πολιτισμὸς τοῦ 20οῦ αἰῶνος, τοῦ ἀνθρωπιστικωτέρου αἰῶνος, θὰ ἀπέτρεπε πάντα πόλεμον, ἐξερράγη ὁ τρομερώτερος καὶ καταστρεπτικώτερος τῶν πολέμων, στοιχίσας εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἀνυπολογίστους ζημίας καὶ ἀναριθμήτα ἑκατομύρια ἀνθρώπων. Ἀλλὰ διερωτώμεθα: ὑπὸ τὰς σημερινάς, ἐσχάτους συνθήκας τῶν λαῶν, εἶναι δυνατὴ ἡ ἀποσόδησις τοῦ πολέμου καὶ ἡ παγίωσις τῆς εἰρήνης; ἡ διατήρησις ἀξιωμαχῶν στρατῶν καὶ καταπληκτικῶν ὀλικῶν δυνάμεων ὑπὸ τῶν Μεγάλων Κρατῶν δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν, ὅτι εἶναι τὸ ἀποτελεσματικώτερον μέσον ἀναβολῆς τοῦ πολέμου, διότι κατὰ παράδοξον συνδυασμὸν ἡ διατήρησις ὀλικῶν δυνάμεων καὶ στρατῶν σημαίνει μὲν μελλοντικὸν πόλεμον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ διατήρησιν τῆς εἰρήνης ἐπὶ μακρότερον χρόνον, διότι δημιουργεῖται μεταξὺ τῶν ἐξωπλισμένων κρατῶν τὸ ἀντίπαλον δέος, τὸ ὅποion ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὸ ἐκφράζει σοφῶς: «φοβᾶται ὁ Γιάννης τὸ θεριὸ καὶ τὸ θεριὸ τὸ Γιάννη». Ὑφίσταται δηλονότι ὁ παράδοξος αὐτὸς τραγικὸς φαῦλος κύκλος, ὥστε πρὸς ἀναβολὴν τοῦ πολέμου ν' ἀποβαίνῃ σκοπιμωτέρα καὶ ἀποτελεσματικωτέρα ἡ ἀπειλὴ αὐτοῦ τοῦ πολέμου, οὐχὶ ἐν ἐκρήξει, ἀλλ' ὡς προληπτικὴ πανοπλία καὶ πολεμικὴ ἐτοιμότης καὶ στρατιωτικὴ αὐτάρκεια.

Συμφώνως λοιπὸν μὲ τὸ σύγχρονον πνεῦμα τοῦ πολιτισμοῦ περὶ ἀδελφότητος καὶ γενικῆς ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν κρατῶν, αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις δὲν πρέπει νὰ ἔχουν ὡς σκοπὸν τὴν βίαν, τὴν ἀρ-

παγὴν, τὴν κατάρκτησιν ξένων ἐδαφῶν καὶ ἐπίθεσιν ἐναντίον ἄλλου λαοῦ, ἀλλὰ σκοπὸν ἀμυντικόν· τὴν προάσπισιν τῆς ἀκεραιότητος τῆς πατρίδος, ὅταν αὕτη ἀπειληται, τὴν ἀπόκρουσιν ἐνδεχομένης ἐπιθέσεως, τὴν προστασίαν τῶν νομικῶν καὶ ἀπαραγράπτων δικαίων τοῦ ἔθνους καὶ τὴν πρόληψιν διαιοπραγιῶν καὶ καταδυναστεύσεων φιλοδόξων κρατῶν καὶ ἀνδρῶν.

Κατὰ ταῦτα κάθε ἔθνος, ἐὰν θέλῃ νὰ τὸ σέβωνται τὰ ἄλλα κράτη καὶ νὰ ἔχῃ ἐξησφαλισμένην τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἐλευθερίαν του, ὀφείλει νὰ εἶναι ἰσχυρόν, ὥστε μὲ τὴν ἀδυναμίαν του νὰ μὴ κινή τὴν βουλιμίαν τῶν γειτόνων του.

Τοσαῦτα λοιπὸν καὶ τοιαῦτα γινώμα καὶ ἀντιλήψεις διαμείβονται καὶ ἀνταλλάσσονται μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῆς σημερινῆς χαλεπῆς καὶ ἡθικῶς καταπεπτωκυίας ἐποχῆς καὶ πολλὰ ἄλλα, ἅτινα ἀδυνατοῦμεν νὰ περιλάβωμεν ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ τὰ ὅποια δημοσιεύονται καθημερινῶς εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον καὶ ἐκφράζουν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τὴν κρατοῦσαν κοινὴν γνώμην.

Ἀλλ' ἐὰν ταῦτα ἐκφράζονται καὶ διατυπῶνται καθ' ἡμέραν ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης, καλῶς ἢ κακῶς δὲν γνωρίζομεν, τί ὑπὸ τῶν ὀγίων ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπιτάσσεται καὶ παρέχεται ὡς μέσον ἀποτροπῆς ἐνδὸς ἐπαπειλουμένου νέου πυρηνικοῦ πολέμου καὶ τί ἐπιδαψιλεύεται ὡς τρόπος καὶ μέσον τῆς ἐπιτεύξεως τῆς εἰρήνης καὶ τῆς παγίωσεως «εἰ δυνατόν» αὐτῆς μεταξὺ τῶν λαῶν; Ἰδοὺ τὰ ὑπέρσχα, παρήγορα ῥήματα τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς θείας ἡμῶν χριστιανικῆς θρησκείας, τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὅπερ ἀποτείνεται πρὸς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς ὅλων τῶν ἐποχῶν.

«Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δι-

δωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρσασέσθω ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω» (Ἰωάνν. ιδ' 27 - 28).

Ἰδοὺ δὲ καὶ ὁ θεσπέσιος τοῦ θείου Παύλου ὕμνος περὶ τοῦ ἀρχοντος τῆς εἰρήνης, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ: «Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμύβ-
τερα ἐν καὶ τὸ μεσότηχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργή-
σας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ καὶ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποίων εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώ-
ματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτεί-
νας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· καὶ ἔλθων εὐηγγε-
λίσαστο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσα-
γωγὴν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα» (Ἐφεσ. β' 14 - 19).

Ἐάν, συνεπῶς, κυριαρχήσουν καὶ πρυ-
τανεύσουν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑγετῶν τοῦ Κόσμου δλοκλήρου τὰ ἰδανικά τῆς εἰρή-
νης καὶ τῆς ἀγάπης, ὅπως διαγράφονται ἀπὸ τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τεθοῦν εἰς ἐ-
μφρμογὴν ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ τῶν καθό-
λου λαῶν, θὰ πρέπη ἀναμφιλέκτως νὰ ἐ-
μολογήσωμεν, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἄπασα
θὰ γνωρίσῃ ἡμέρας εἰρήνης, εὐημερίας
καὶ προόδου καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ κατα-
στοῦν «εἰρηνοποιοί» καὶ κατ' ἀκολουθίαν
«υἱοὶ Θεοῦ» ὡς τούτους ἀπεκάλεσε τὸ ἀ-
ψευδέστατον καὶ πανάχραντον στόμα τοῦ
θείου Διδασκάλου Χριστοῦ εἰς τὴν ἱστο-
ρικὴν ἐκείνην καὶ μοναδικὴν εἰς ὕψος ἡ-
θικὸν «ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὀμιλίαν».

Πρὸς τοῦτο δέον νὰ τονισθῇ, ὅτι «ὁ μὲν
θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι». Ἡ
σημερινὴ κοινωνία καὶ ἀνθρωπότης, ὅψ'
οἶαν μορφήν εὐρίσκεται, ἔχει ἀνάγκην ἱε-
ραποστόλων καὶ ἀνθρώπων διαπνεομένων
ὑπὸ τῶν ἰδεωδῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἵνα
κατορθωθῇ ἡ ἐξάπλωσις καὶ ἡ ταχεῖα διά-

δοσις τῶν εὐαγγελικῶν ἀληθειῶν, αἰτι-
νες θὰ ἐξημερώσουν καὶ θὰ ἐξευγενίσουν
τὰς ψυχὰς καὶ θὰ ὀδηγήσουν τοὺς λαοὺς
εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλλη-
λεγγύης, τῆς συνεργασίας καὶ τῆς πρὸς
ἀλλήλους κατανοήσεως, τῆς φιλαλληλίας
καὶ τῆς εἰρήνης.

Εἴθε ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ ἐμφανίσῃ
ἐν τῇ ἀνθρωπότητι δλοκλήρῳ, ἐργάτας ἁ-
ξίους «τοῦ μυστικοῦ ἀμπελωνός» του, ὅ-
πως δι' αὐτῶν ἐξυγιανθοῦν ἡθικῶς αἱ κοι-
νωνίαι καὶ θελήσουν οἱ ἄνθρωποι νὰ προ-
σέλθουν εἰς τὴν πηγὴν τοῦ «ζῶντος ὕδα-
τος», τὸν Χριστόν, διὰ νὰ ὁρσώσιν διὰ
τοῦ «ὕδατος τοῦ ἀλομένου εἰς ζῶν αἰ-
ώνιον» καὶ εἰρηνεύσουν τὰς τεταραγμέ-
νας ἀγωνιώσας ψυχὰς τῶν καὶ ἀποφασί-
σουν καὶπραγματούσουν εἰς ἑκαστος ἰδιαι-
τέρως καὶ πάντες ὁμοῦ, ἵνα «ῶσιν ἓν», κα-
τὰ τὴν ἐπιθυμίαν Ἐκείνου, ὅστις διὰ τὴν
πραγματίωσιν τοῦ ἰδεώδους τούτου ἀνηρ-
τήθη ἐπὶ τοῦ ἀτιμωτικοῦ ξύλου τοῦ Σταυ-
ροῦ καὶ ἐξέχεε τὸ πανάγιον αὐτοῦ αἷμα
μέχρι τελευταίας ρανίδος. Ἀμήν. Ε. Μ.

Α Ν Α Λ Ε Κ Τ Α

Ἦκουσες πῶς ἐπέρασαν οἱ πρόφν πε-
[ρασμένοι
μάλιστα ἔκτιζαν ἐκκλησίαις καὶ εἶναι
[μακαρισμένοι.
Θεοῦ φόβον δὲν ἔχομεν στὴν ἐκκλησία
[νὰ πᾶμε
ν' ἀκούσωμεν τὸ Εὐαγγέλιον, μόνον
[εἰς τὰς ταβέρνας πᾶμε.
Ἰδοὺ λοιπὸν τὸν θάνατον ὅλοι τὸν
[χορωστοῦμεν
καλὰ κακὰ ποὺ κάμαμε ἅς τὰ ἐξομολο-
[γηθοῦμε.
Καθὼς τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, γράφει
[ἡ ἐπιστολὴ του
ὁ Παῦλος ὁ θεσπέσιος, εἰς τὴν παρα-
[βολὴν του.
(Ἀπὸ Λαυρ. Κώδικα)

ΣΤΙΧΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΤΡΙΑΔΑ

Τὸν ἓνα ἐν Τριάδι, Πανάγαθον Θεόν·
καὶ ἐν ἀπλῇ Μονάδι, ὕμνῳ ὡς κραταίον.

∞

Τὸν Πατέρα καὶ Υἱόν, καὶ τὸ Πνεῦμα προσκυνῶ·
τρισυπόστατον Θεόν, ἐνικὸν φύσει ὕμνῳ.
Ἄναρχον παγκρατορίαν, ἀκατάληπτον νοῦ·
αἰωνίαν θεαρχίαν, χορηγῶ πάσῃ πνοῇ.
Τῶν ἐμφύχων ἀναισθήτων, λόγῳ μόνον πλαστοουργόν·
λογικῶν καὶ ἀνοήτων, Κύριον Δημιουργόν.

∞

Ὡ Τριάς ὑπερτελεῖα ! ὦ Μονὰς διαιρητή !
ἐν τρισὶ προσώποις μία, δόξα ὑπεραινετή.
Ἄτμητος τῇ φύσει τμᾶσαι, ὑποστάσεις τρισί·
καὶ προσώποις καθορᾶσαι, ὥς περ ἡ Γραφὴ φησί.
Ἀλλὰ εἰς εἰ ἐπὶ πάντων, διὰ πάντων ὁ Θεός·
καὶ ἐν πᾶσι τε ξυμπάντων, ὧν ὁ ἦν ὁ κραταίος.

∞

Πόθεν ἄρξομαι τὸν αἶνον, ἀνυμνεῖν τὸν Δυνατόν·
τὸν αἰεὶ δεδοξασμένον, ὄντα καὶ εὐλογητόν ;
Τῷ ὑπὸ τῶν οὐρανίων, ὕμνουμένῳ ἑσαεί·
ἅμα καὶ τῶν ἐπιγείων, πανενδόξῳ Βασιλεῖ ;
Τὸν Δημιουργὸν τῶν ὄντων, τρισυπόστατον Θεόν·
τὸν Πατέρα πάντων ζώντων, καὶ σὺν Πνεύματι Υἱόν ;

∞

Ὅν αἱ νοεραὶ οὐσαί, Θρόνοι καὶ τὰ Χερουβὶμ·
Ἄγγελοι καὶ ἐξουσαί, αἱ Ἀρχαὶ καὶ Σεραφὶμ,
Κυριότητες αἱ θεῖαι, αἱ Δυνάμεις αἱ φρικταί·
Ἀρχαγγέλων αἱ χορεῖαι, τάξεις Νόων ἐκλεκταί.
Εὐλαβῶς ἀκαταπαύστως, ἄδουσι μεθ' ἡδονῆς·
τὸν Θεὸν μας ἀχορτάστως, μετ' ἀγγελικῆς φωνῆς ;

∞

Ἅγιος Πατὴρ ὁ ζῶν, ἅγιος Υἱὸς ὁ ὢν·
Ἅγιος, Πνεῦμα τὸ ὄν, σὺν Πατρὶ Υἱῷ συνόν.

∞

Τὸν ὕμνον τὸν τρισάγιον, Ἀδωναὶ Κυρίῳ·
Δημιουργὸν καὶ Κύριον, σὺν Πνεύματι Ἀγίῳ ;
Καὶ οὕτως οἱ οὐράνιοι, φωστήρες ἀνυμνοῦσι·
ἐπίσης δὲ καὶ ἄνθρωποι, ἐν γῇ δοξολογοῦσι.
Καὶ ἐξαιρέτως Μοναχοί, τοῦ Ἀθωνος ποιοῦσιν·
ἐν ἀγρυπνίᾳ καὶ εὐχῇ, Θεὸν δοξολογοῦσιν.

Ἄλλ' ἐγὼ πτωχὸς καὶ πένης, μετὰ δέους εὐλογῶ·
 ἐκ ψυχῆς συντετριμμένης, καὶ αἰδοῦς δοξολογῶ.
 Ἀπορῶν ἐξ εὐπορίας, καὶ θαμβεῖται μου ὁ νοῦς·
 πῶς διὰ βουλῆς του θεῆς, κτίζει γῆν καὶ οὐρανοὺς!!
 Ὅτι μὲ τὸν Λόγον μόνον, σύμπασαν δημιουργεῖ·
 ἵνα αὕτη δι' αἰώνων, εὐσεβῶς δοξολογεῖ.
 Τὴν Τριάδα τὴν ἁγίαν, ἐν τρισὶ προσώποις μίαν,
 βασιλείαν αἰωνίαν, φύσιν μίαν τρισαγίαν.

Μετὰ τοῦ Δαβὶδ οὖν λέγω, Βασιλέως καὶ Προφήτου·
 τοὺς ψαλμοὺς του ὡς συλλέγω, μετὰ πόθου ἀπορρήτου.
 Αἶνει ὦ ψυχὴ μου αἶνει, τὸν Θεόν σου ἀληθῶς·
 μετὰ χαρμονῆς ἐπαίνει, μετὰ δέους εὐπειθῶς.
 Αἶνει ὦ ψυχὴ εὐλόγει, τοῦτου μὴ ἐπιλανθάνου·
 ἐκ καρδίας δοξολόγει, ἵνα λυτρωθῇς τοῦ πλάνου.
 Ἐνεδρῶν του πολυτρόπων, καὶ μαγγανειῶν ποικίλων·
 ἐξ ἀνθρώπων κακοτρόπων, καὶ δαιμόνων τε ἐνύλων.

Αἶνει ἐν ἡχῳ σάλπιγγος, ψάλλε μετὰ κιθάρας·
 ἀνύμνει μετὰ φόρμιγγος, καρδίαν σου καθάρας.
 Σὺν τοῖς Ἀγγέλοις ὕμνησον, ἡλίῳ καὶ σελήνῃ·
 καὶ ἄστρασιν εὐφήμησον, ἐν πάσῃ εὐφροσύνῃ.
 Ἐπίσης οὖν παρθένοις τε, ἅμα καὶ νεωτέροις·
 μελωδῆσον ἐπαίνους τε, καὶ μετὰ πρεσβυτέροις.

Μετὰ θηρίων καὶ κτηνῶν, καὶ ἐρπετῶν δρακόντων·
 ἐναερίων τε πτηνῶν, κριτῶν τε καὶ Ἀρχόντων.
 Μετὰ κρυστάλλων παγερῶν, πυρός τε καὶ χιόνων·
 κέδρων καὶ ξύλων καρπερῶν, καὶ πάντων τῶν ἀγόνων.
 Ὅτι αὐτῷ πρέπει τιμὴ, Δόξα καὶ ἡ λατρεία·
 καὶ πᾶς πιστὸς ὅς εὐφημῇ, πάσῃ περιχαρείᾳ.

Δέομαι, καθικετεύω, ὦ Θεὲ τῶν οἰκιτιρμῶν·
 ἄφες με νὰ λιτανεύω, μετὰ γλυκερῶν κλαυθμῶν.
 Τὴν μεγαλοπρέπειάν σου, ὁ μικρὸς ἀνευφημῶν·
 ἄρρητον συμπάθειάν σου, μετὰ ὕμνων καὶ ψαλμῶν.
 Ἐν ψυχῇ συντετριμμένη, ταπεινόφρονι νοῦ·
 καὶ καρδίᾳ πληρουμένη, δάκρυσιν ἐπιρροῇ.

Ἀλλὰ τίς εἰμὶ ὁ τλήμων, ὃς ἰσχύσω εὐφημεῖν·
 χάριτάς σου ἐλεήμων, Κράτος δόξαν καὶ τιμὴν;
 Πῶς ἡ γῆ ὡς νῦν βαστάζει, τὸν πανάθλιον ἐμέ·
 Πῶς ὁ ἥλιος οὐ κράζει, τί καὶ ζῆς ὦ τζερεμέ;

Νὰ μολύνῃς τὸν ἀέρα, καὶ τὴν γῆν μὲ θρωμεράς·
ἁμαρτίας ἐν ἡμέρᾳ, καὶ ἐν νυκτὶ συγχαμεράς;

Πῶς ὁ οὐρανὸς θαστάζει, ἐν σιγῇ τοὺς κεραυνούς!
Πῶς ὁ τάρταρος οὐ κρᾶζει, θαίμονας τοὺς μελανούς!
Ἵνα σύσσωμον μὲ ἄρπάξουν, καὶ εἰς Ἀδὴν τὸν φρικτόν·
δεδεμένον μὲ ἀπάξουν, τιμωροῦν ὡς ἐφικτόν;
Ἵνα κορεσθῇ ὁ πόθος, τῶν τοῦ σκότους ἀρχηγῶν·
Ὅτι ἔζησα ὡς νόθος, ὡς τὸ νῦν γε αἰσχροουργῶν;

Ἀλλὰ Δόξα σοι Θεέ μου! Δόξα ὕμνους καὶ τιμῇ·
πρέπει σοι, ὦ ἀγαθέ μου, ὅθεν πᾶς ἄς εὐφημῇ.
Ἀῦλος θνητὸς συνάμα, ἐκ καρδίας καὶ ψυχῆς·
πίνων τὸ ἡδύ σου νάμα, ἔσεται παντευτυχής.
Καὶ ἀπὸ παρόντος βίου, μνηστευθήσεται ἐν σοί·
διὰ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ εἰρήνῃ περισσῇ.

Δόξα ἐπαναλαμβάνω, σοὶς ἀπείροις οἰκτιρμοῖς·
αἰρῶν ὀφθαλμούς μου ἄνω, κράζω σοι ἐν στεναγμοῖς.
Οἶδα ὦ Θεέ τῶν δλων, Πάτερ Πνεῦμα καὶ Υἱέ·
δι' εὐχῶν τῶν Ἀποστόλων, συντηρεῖς με πολιέ.
Προφητῶν καὶ τῶν Μαρτύρων, τάξεων ἀγγελικῶν·
τῶν παναγαλῶν φωστήρων, Νόων σου λειτουργικῶν.

Τῶν δικαίων καὶ δσίων, γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν·
ἐκλαμψάντων ὡς ἡλίων, διὰ κόπων των ἀδρῶν.
Εὐαρεστησάντων πόθῳ, σοὶ τῷ μόνῳ κραταιῷ·
πανταχοῦ· καὶ ἐν ὄρει Ἄθῳ, καὶ ἐν τῷδε τῷ Νεῷ.
Ὡς περ κρίνα βλαστησάντων, ὥς περ ἄστρα διαυγῇ·
καὶ τὸν κόσμον αὐγασάντων, πολιτεία φεραυγῇ.

Κτίτορος φημὶ δσίου, τοῦ κλεινοῦ Διονυσίου·
Νήφωνος τρισμακαρίου, Πατριάρχου τοῦ Ἁγίου.
Φιλοθέου, Δομετίου· Ἰωάσαφ Μακαρίου·
Χριστοφόρου Λεοντίου· Ἰωσήφ καὶ Γενναδίου.
Παύλου ἀθλητοῦ Κυρίου, καὶ ἀωνόμου τε χορείας·
τῶν ἐκ πόθου ζήλου θείου, ἀσκησάντων μετ' ἀνδρείας.

Καὶ σὺν τούτοις δι' εὐχῶν, τοῦ Προδρόμου τοῦ τιμίου·
δὲν τιμῷ μεγαλαυχῶν, ὡς προστάτην Κοινοβίου.
Οὐπερ τρέφιμος εἰμὶ, τῆς Μονῆς Διονυσίου·
καὶ πολλῇ τιμῷ τιμῇ, τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου.
Ἰωάννην Βαπτιστὴν, τὸν κλεινὸν ἐπ' ἀληθείας·
μετανοίας σαλπιστὴν, ρήτορα τῆς Βασιλείας.

Κ' ἐξαιρέτως δ' ἐπὶ πᾶσι, ὦ πανάγαθε Θεέ·
 λέγω ἐν ἀγαλλιάσει, ἡμερῶν σε παλαιέ.
 Σώζεις με μέχρι τῆς ὥρας — τὸν ἀμβλυωπὸν τὰς κόρας·
 διὰ σπλάγχνα τῆς Μητρὸς — ἐκλεκτῆς σου θυγατρὸς.
 Καὶ πανευκλεοῦς Κυρίας — ὑπερσόφου σου Μαρίας·
 Νύμφης σου εὐλογητῆς — ὑπεράγαν ποθητῆς.

Καὶ ἐν τέλει δὲ τολμήσω, διὰ τὸν ἀγαπητόν·
 Ἰησοῦν Χριστὸν προσθήσω, σὸν Υἱὸν εὐλογητόν.
 Πρὸ αἰώνων ἀπορρήτως, γεννηθέντα ὡς αὐτός·
 οἶδας Πάτερ ἀλαλήτως, εὐδοκεῖς ὁ Δυνατός.
 Σαρκοθέντος ἐπ' ἐσχάτων, δι' ἡμᾶς τοὺς ἐναγείς·
 κατελθόντος ὡς ἐγκάτων, τοῖς μυχοῖς φημί τῆς γῆς.
 Ὡς Ποιμὴν ἀναζητῶν με, πρόβατον νοσοῦν οἰκτρὸν·
 αἵματι ζωογονῶν με, τῷ χυθέντι εἰς Σταυρόν.
 Ἵνα Πάτερ ἀναζήσω, ἐξ ἁμαρτιῶν ρυσθῶ·
 καὶ ἐν σοὶ εὐαρεστήσω, καὶ μὲ σώσῃ ὡς ποθῶ.
 Πνεύματι καταστολίζων, μεθ' οὗ εἰ εὐλογητός·
 Βασιλείαν ἐγκαινίζων, ὁ ἐκ σοῦ ἐκπορευτός.

Ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ Θεὸς ὁ ἀρχικός·
 Κύριος καὶ Μονοκράτωρ, ἐνικός τριαδικός.
 Ὁ Πατὴρ Υἱὸς καὶ Πνεῦμα, τριουπόστατος Μονάς·
 ἡ τὸ σύμπαν μ' ἐν σου νεῦμα, διτθύνουσα Τριάς.
 Ἦν χοροὶ ἀκαταπαύστως, οὐρανίων Στρατιῶν·
 ἀνυμνοῦσιν ἀχορτάστως, μὲ πληθὺν μελωδιῶν.
 Οἰκτιρὸν με τὸν ἀχρεῖον, Μοναχὸν πανευτελῆ·
 ἵνα σε μετὰ θαυμάζω, ἐν ἀγάπῃ τε πολλῇ.
 Πλείστης ταπεινοφροσύνης, ἀληθοῦς ὑπακοῆς·
 ἐγκρατείας σωφροσύνης, μέχρι τέλους μου ζωῆς.
 Τὰς εὐχάς μου σοὶ προσφέρων, ἡμερῶν τῷ παλαιῷ·
 εὐελπὶς τελῶ καὶ χαίρων, τῷ Θεῷ τῷ Κραταίῳ.
 Ἐκζητῶν τὸ ἔλεός σου, τῶν ἁγίων οἰκτιρμῶν·
 ὡς ὁ ἄσωτος υἱός σου, ἐκβοῶν μετὰ κλαυθμῶν.

Ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανόν! Πάτερ κι' ἐνώπιόν σου!
 ἐλέησον τὸν μελανὸν δούλον· οὐχὶ υἱόν σου.
 Συγχώρησόν με τὸν οἰκτρὸν, πάσας μου ἁμαρτίας·
 κι' ἀξίωσόν με τὸν μικρόν, ζωῆς τῆς αἰώνιας.
 Ἐν Παραδείσῳ ταῖς σκηναῖς σὺν πᾶσι σωζομένοις·
 οἰκεῖν ἐν χώραις φωτειναῖς σὺν τοῖς ἡγιασμένοις.
 Ἀπὸ τὸ νῦν καὶ ἔσχαί, μ' αὐτῶν τὰς λεγεῶνας·
 δοξάζων τῷ τρισσοφαι, Θεῷ σε εἰς αἰῶνας.

Γένοιτο - Γένοιτο. Ἀμήν.

Λάζαρος Μοναχὸς Διονυσιάτης

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Διδασκαλία πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ρήσεις καὶ ἐρμηνεῖαι, παραβολῶν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 136)

Ἐρ. με'. Περὶ δόξης (Χριστοῦ).

Ἀπ. Γίνωσκε δέ, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς Ἰ. Χριστός, μετὰ τὸ σαρκωθῆναι ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ ἐκ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ ἐνανθρωπήσαι, καὶ πάντα ἀνθρώπινα ἀναλαβέσθαι χωρὶς ἁμαρτίας καὶ ἀσθενείας, καὶ μετὰ τὸ θαυματουργῆσαι καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι κατὰ τὰς Γραφάς, ὥστερον ἀνελήφθη, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ. Δεξιὰν δὲ ἀκούων τοῦ Θεοῦ, μὴ τόπους καὶ σχήματα δόξης περιγράφει· δεξιὰ γὰρ καὶ ἀριστερὰ τῶν περιγραφομένων ἐστίν· ὁ δὲ Θεὸς ἄπλαστος καὶ ἀόριστος καὶ ἀσχημάτιστος καὶ ἀπερίγραπτός ἐστι. Δεξιὰν δὲ τοῦ Θεοῦ ὅταν ἀκούσης, τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τοῦ Θεοῦ εἶναι νόει. Καὶ ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεός, καθὼς εἴρηται, μετὰ τὸ πληρῶσαι πᾶσαν οἰκονομίαν, ὥστερον ἀνελήφθη· τὸ δὲ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, κατελθὼν ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς τῇ ἁγίᾳ Πεντηκοστῇ, καὶ ἐκχυθὲν ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, οὐκ ἀνελήφθη, ἀλλὰ κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν διέρχεται εἰς πάντας, καὶ καθὼς ἓνα ἕκαστον εὖροι τῶν ἀνθρώπων, κατασκηνοῖ ἐπ' αὐτὸν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἑκάστου καθάρσεως, ὑπὲρ μέλι γλυκάζον ἐν τῇ ψυχῇ.

Ἐρ. μς'. Τί ἐστὶν ὃ εἶπεν ὁ Χρι-

στός, ὅτι «Ὅς ἂν εἴποι λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴποι κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οὐκ ἀφεθήσεται οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι;» (Λουκ. ιβ' 10).

Ἐρμ. Τοῦτο εἶρηκεν ὁ Χριστός, ἐπειδὴ διπλοῦς κατ' οὐσίαν, Θεὸς καὶ ἀνθρωπος, πᾶς ὅστις ἀθετήσῃ βλασφημῶν εἰς τὴν σάρκα αὐτοῦ, ἀφεθήσεται αὐτῷ μετανοήσαντι, τῷ δὲ βλασφημήσαντι εἰς τὴν (ἐλλείπουσι).

Ἐκ τοῦ Παλαιοῦ

διάφοροι ἐρμηνεῖαι.

Ἐρ. μζ'. Τί ἐστὶν· «Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος;» (Γέν. α' 2).

Ἀπ. Ὅτι οὐκ ἦν ἀκμὴν κοσμηθεῖσα. Ἐπικειμένου γὰρ τοῦ ὕδατος ἐπάνω αὐτῆς, ἀόρατος ἦν, ἥτοι ἀθεώρητος καὶ ἀφανής· ἀκατασκεύαστος δὲ ἥτοι ἀκαλλώπιστος, ἀτελείωτος· ἀκμὴν γὰρ οὐκ εἶχεν οὔτε ἄνθη, οὔτε λειμῶνας, οὔτε φυτά, οὔτε βλάστησιν.

Ἐρ. μη'. Ποῖον πνεῦμα ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος;

Ἀπ. Τισὶ μὲν δοκεῖ τὸ πανάγιον Πνεῦμα, ζωογονοῦν τὴν τῶν ὑδάτων φύσιν· ἐγὼ δὲ ἀρμολίως τό, «ἐπεφέρετο», τὴν κινητικὴν τοῦ ἁέρος οὐσίαν φημι παραδηλοῦν, καθὰ καὶ Δαυτὶδ περὶ τοῦ Θεοῦ τῶν ὁ-

λων φησί, «Πνεύσει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ρυήσεται ὕδατα» (Ψαλμ. ρμζ' 18).

Ἐρ. μθ'. Διὰ τί μίαν τὴν συναγωγὴν τῶν ὑδάτων εἰπών, μετὰ ταῦτα πολλὰς προσωνόμασε; «συνήχθη γάρ, φησί, τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν» (Γέν. α' 9).

Ἀπ. Μία ἐστὶ ἡ τῶν ὑδάτων φύσις καὶ συναγωγή· πληθυντικῶς δὲ τὰς συναγωγὰς ὠνόμασεν, ἐπειδὴ ἄλλο μὲν τὸ Ἰνδικὸν πέλαγος, ἄλλο δὲ τὸ Ποντικὸν καὶ τὸ Ἀτλαντικὸν ἕτερον, καὶ ἄλλο μὲν ἡ Προποντίς, καὶ Αἰγαῖον ἕτερον καὶ ἄλλος πάλιν ὁ Ἰόνιος κόλπος. Ἐξωθεν δὲ πάλιν ἐπίκειται τὸ μέγιστον πέλαγος, ὃ τινες Ὠκεανὸν ὀνομάζουσι. Τούτου χάριν, ὥς μὲν συνηγμένην, συναγωγὴν μίαν ὠνόμασεν ὡς δὲ διαιρουμένην, συναγωγὰς.

Ἐρ. ν'. Ποῖον φῶς ἐχώριζε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα, πρὶν γενέσθαι τὸν ἥλιον; Καὶ γὰρ ὁ ἥλιος, καὶ λοιποὶ φωστῆρες ὕστερον ἐγένοντο. «Καὶ ἐγένετο δὲ ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ ἡμέρα» (Γέν. α' 5) πῶς γὰρ νοητέον; οὐπω γὰρ ἥλιος.

Ἀπ. Τὸ φῶς εἶπεν ὁ Θεός, καὶ ἐγένετο. Ἐκεῖνο οὖν ἦν τὸ διαχωρίζον τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα. Καὶ εἶπεν ὁ Θεός, ὅτι «Γενηθήτω φῶς, καὶ ἐγένετο φῶς». Τοῦτο οὐκ ἔστιν ἥλιος· ποῖον δὲ ἐστὶ τοῦτο τὸ φῶς, ἄκουσον. Τοῦτο τὸ φῶς ἐστὶ τὸ πρωῒνόν, ὅπερ ἀνατέλλει καὶ φωτίζει τὸν κόσμον ἀπὸ πρωῒ πρὶν ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον. Καὶ μηδεὶς νομίσῃ, ὅτι τοῦ ἡλίου ἐστὶ τὸ φέγγος ἐκεῖνο, ὅπερ αὐγάζει ταχὺ καὶ φωτίζει τὸν κόσμον πρὶν τοῦ ἡλίου.

ἀλλ' αὐτό ἐστιν ὅπερ λέγει ἡ Γραφή· «Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· Γενηθήτω φῶς, καὶ ἐγένετο φῶς». (Γέν. α' 6). Τοῦτο τὸ φῶς πολὺ καὶ ὑπέρλαμπρον ὑπάρχον τότε, διεῖλεν αὐτὸ ὁ Θεὸς εἰς τοὺς φωστῆρας, τὸν τε ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τὰ λοιπά.

Ἐρ. να'. Τί λέγει, ὅτι «Ἔστωσαν εἰς σημεῖα καὶ εἰς καιροὺς, καὶ ἡμέρας καὶ ἐνιαυτούς»; (Γέν. α' 14).

Ἀπ. Σημεῖα καλεῖ τὸ εἰδέναι σπόρου καιρὸν καὶ θερούς, καὶ τρυγητοῦ, τὸ φυτεῦσαι ἐν ποίῳ καιρῷ. πότε ξύλον τεμεῖν. Ἐκάστος γὰρ καιρὸς ἔχει τὴν ἰδίαν ἐργασίαν. Τέσσαρας γὰρ ἔχει καιροὺς ὁ χρόνος.

Ἐρ. νβ'. Διὰ τί τὰ μὲν φυτὰ πρὸ τῶν φωστῆρων ἐποίησεν ὁ Θεός, τὰ δὲ ζῶα μετὰ ταῦτα;

Ἀπ. Διότι τὰ μὲν φυτὰ εἰσιν ἄψυχα, καὶ οὔτε ὀφθαλμοὺς ἔχουσι, καὶ ἐκτίσθησαν πρὸ τῶν φωστῆρων· ἐβάσταζον γὰρ τοῦ φωτὸς τὴν λαμπρότητα· μετὰ δὲ τοὺς φωστῆρας ὕστερον ἐγένοντο τὰ ζῶα· ἐπειδὴ ἐμέρισεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς τὸ πρῶτον τὸ μέγα ὃ ἐποίησεν εἰς τοὺς φωστῆρας καὶ διεσκορπίσθη, καὶ ἐγένετο ἐλαφρότερον· εἰμὴ γὰρ οὕτως ἐγένετο, οὐκ ἡδύνατο τὰ ζῶα ὑποφέρειν τὴν πολλὴν ἀστραπὴν καὶ τὴν λαμπρότητα ὅλου τοῦ πυρὸς ἐκεῖνου. Καὶ διὰ τοῦτο ἐγένοντο ὕστερον τὰ ζῶα, ὅπως δύνωνται φέρειν τοῦ πυρὸς τὴν λαμπρότητα.

Ἐρ. γγ'. Διὰ τί ὁ Θεὸς πλάσας τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γῆς, οὐκ ἔπλασε καὶ τὴν Εὐάν, ἀλλ' ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ ἐπλασεν αὐτήν;

Ἀπ. Ἵνα μὴ ἔχωσι ἀφορμὴν λέγειν, ὅτι ἄλλο τὸ χῶμά ἐστι τοῦ Ἀδάμ, καὶ ἄλλο τῆς Εὐας· καὶ κρεῖσ-

ΛΙΑΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Δικαιολογημένη ἡ ἀνησυχία τοῦ κάθε ἀνθρώπου στὴ σημερινή κρισιμωτάτη ἐποχή μας γιὰ τὸ πῶς θὰ ἐξελιχθῇ ἡ διεθνὴς κατάστασις.

Ὅπως ἀπέδειξεν ἡ πεῖρα τοῦ προσφάτου παρελθόντος ἀπὸ τῆ θέσης, ὀρθῇ ἢ ἐσφαλμένη, ποῦ θὰ πάρωμε ὡς ἄτομα καὶ ὡς ἔθνος στὰ γενικὰ ζητήματα, ἐξαρτᾶται ἡ τιμή, ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ ζωὴ μας.

Πόσοι ἄνθρωποι, ἀκόμη καὶ νομιζόμενοι σοφοὶ καὶ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας, ἱερωμένοι καὶ ἀνώτατοι τιτλοῦχοι, δὲν γλίστρησαν ἀκολουθήσαντες δρόμους ὀλισθηροῦς, ποῦ τόσο καλὰ εἶχαν καμουφλάρει οἱ σύγχρονοι ψευδοπροφήται;

Ἐνα σωρὸ ἐρωτήματα προβάλλονται στὴν ἐποχή μας. Ποῦ πηγαίνουμε; Εἶναι τάχα ἀναπόφευκτος ἓνας νέος πόλεμος; Δὲν θὰ τὰ καταφέρουν οἱ σημερινοὶ ἡγέται τοῦ κόσμου νὰ συμφωνήσουν ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ ἡ τρομερὰ καταστροφή; Καὶ ἂν τελικὰ κηρυχθῇ πόλεμος θὰ γίνῃ χρήσις τῶν τρομερῶν ὃπλων μαζικῆς καταστροφῆς;

Ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο μεγάλους συνασπισμοὺς θὰ ἐξέλθῃ τελικὰ νικητής; ἢ μήπως πρόκειται νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἀνθρώπινον γένος; Καὶ ποιά θὰ εἶναι

σον ἦν τὸ χῶμα ὃ ἔπλασε τὸν Ἀδάμ, καὶ ἐξ ἐκείνου εἰσὶν οἱ καλοὶ καὶ ἐνάρετοι ἄνθρωποι ἀπὸ δὲ τῆς Εὐῆς εἰσὶν οἱ κακοὶ καὶ πονηροί, καὶ οἱ σχολιοὶ ἄνθρωποι. Διὰ τοῦτο ἔπλασεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐξ ἐνὸς χώματος.

ἡ μορφή τοῦ αὐριανοῦ κόσμου;

Σ' αὐτὰ τὰ σοβαρὰ καὶ ἀγωνιώδη ἐρωτήματα, δίδεται ἀπάντησις εἰς τὸ λίκαν προσεχῶς ἐκδιδόμενον παρὰ τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» βιβλίον τοῦ κ. Κ. ΤΣΑΤΑΛΟΥ ἄνωτ. ἀξ.)κοῦ ἐ. ἀ. καὶ τέως Δ)ντοῦ ἐπιτελικοῦ Γραφείου Γ. Ε. Στρατοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον: ΤΑ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΚΟΣΜΟ-ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΥΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ.

Περίεχόμενα:

Α'. Πρόλογος.

Β'. Εἰσαγωγή. (1. Ὁ ψυχρὸς πόλεμος. 2. Κίνδυνος πυρηνικοῦ πολέμου. 3. Ἀποκλείεται ὀλοκληρωτικὴ καταστροφή). Τὸ προφητικὸν χάρισμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Γ'. Προφητεῖαι. (1η ἀωνύμου 1053. 2α ἐπιγραφή εἰς τὸν τάφον τοῦ Μ. Κων)νου. 3η Χρησιμοὶ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ. 4η Ἀγίου Μεθοδίου Πατάρων. 5η Ἀγίου Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ. 6η Ἀγίου Ταρασίου Κων)πόλεως. 7η Ἀγίου Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ). Διερεύνησις: Ἱστορικὴ, πνευματικὴ, γλωσσολογικὴ. Ἑρμηνεία. Σχόλια.

Δ'. Συγκριτικὴ μελέτη. (1. Ἀντιπαράβολή. 2. Θεοπνευστία. 3. Συμπεράσματα. 4. Παρερμηνεῖαι Προφητειῶν. 5. Θεωρία προελεύσεως προφητειῶν. 6. Ἀλλοιώσεις προφ. κειμένων. 7. Τὸ χρέος τῶν ἐργατῶν τοῦ θεοῦ λόγου. 8. Αἱ καταστρεπτικαὶ συνέπειαι τῆς ἀποστασίας. 9. Παρέμβασις τοῦ Θεοῦ εἰς τὰ πράγματα

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΘΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

Καλούμεθα νὰ συνεορτάσωμεν καὶ ἐφέτος τὰ δραματικὰ γεγονότα τοῦ Πάθους τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ εὐφρόσυνον καὶ χαροποῖν γηγόνος τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ.

Σὰν πιστοὶ καὶ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ ὀφείλομεν νὰ κλίνωμεν πάντοτε καὶ ἰδιαίτερα τὰς ἡμέρας αὐτάς, εὐλαδικὸ γόνυ πρὸ τῆς ὑπερτάτης θ. Ἀγάπης. Καὶ νὰ ἐμδαθύνωμεν ζωηρὰ εἰς τὰ ὁ-

ψιστα νοήματα γιὰ τὴν στερέωσιν καὶ ἐνδυνάμωσιν μας εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, τῆς εὐσεβείας, τῆς ἀρετῆς.

Μήπως δὲν εἶναι αὕτῃ ἡ σημασία τοῦ σταυρικοῦ πάθους τοῦ Λυτρωτοῦ; Μήπως τοῦτο δὲν διδάσκει καὶ ἡ τριήμερος ἐνδοξὴ Ἀνάστασίς του;

Ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος γράφει· Ὁ Κύριος «παρεδόθη (εἰς θάνατον) διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ

τοῦ κόσμου. 10. Χριστός - Ἠλίας (Β' Παρουσία - ἀντιχριστιανικαὶ καὶ ἀντορθόδοξοι χιλιαστικαὶ δοξασαί. Τὸ ἔργον τοῦ Μ. ἀγίου τῆς Ὀρθοδοξίας. Ὁ Ἠλίας μέχρι τῆς Β' Παρουσίας). 11. Γενικὰ συμπεράσματα συγκριτικῆς μελέτης. Ἡ εὐθύνη τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας).

Ε'. Προτάσεις, ὁποδεῖξεις πρὸς: τὸ Ἔθνος, τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν Πολιτείαν.

ΣΤ'. Ὁ Ἐπίλογος.

Ὁ συγγραφεὺς, γνωστὸς ἀπὸ προηγούμενον σύγγραμμά του καὶ ἀπὸ τὰ ἐμπνευσμένα ἄρθρα του εἰς τὸν τύπον, ἀποδεικνύει μὲ ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα, ὅτι αἱ προφητεῖαι τῆς Ὀρθοδοξίας τὰς ὁποίας συνελθὼς ἐπαληθεύει ἡ ἱστορία καὶ αἱ ὁποῖαι ἐναρμονίζονται πρὸς τὰ ἀντικειμενικὰ πνευματικὰ κριτήρια καὶ συμφωνοῦν μὲ τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν, εἶναι θεόπνευστοι.

Διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοτύπου αὐτοῦ συγγράμματος ὁ συγγραφεὺς δὲν ἐφέλοθη οὔτε κόπων οὔτε ἐξόδων.

Ἡ μελέτη του στηριζομένη ἐπὶ πλουσίας Ἑλληνικῆς καὶ ξένης βιβλιογραφίας (Ρωσικῆς, Ἀγγλικῆς Λατινικῆς) ἀποτελεῖ εἰς τὸ εἶδος τῆς μοναδικῆς βιβλίον, τόσο διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ὅσον καὶ τὴν παγκόσμιον βιβλιογραφίαν.

Δόγῃ τῆς σοβαρότητος τῶν θεμάτων ποὺ μὲ ἀντικειμενικότητα καὶ ἀκρίβειαν πραγματεύεται, κατεβλήθη προσπάθεια πρὸς τῆς δημοσιεύσεως νὰ περάσῃ ἀπὸ λεπτομερεῖς ἐλέγχους ὥστε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως νὰ εἶναι βιβλίον ἄρτιον.

Δὲν ἐνδιαφέρει μόνον τοὺς πνευματικούς ἀνθρώπους. Εἶναι χρήσιμον καὶ ὠφελιμώτατον βιβλίον διὰ κάθε ἀνθρώπον πιστὸν καὶ ἄπιστον.

Θὰ ἐκτυπωθῇ εἰς σχῆμα δον ἐπὶ ἀρίστου χάρτου καὶ θὰ διατιμηθῇ εἰς δρ. 50.

Ἐπειδὴ, τὸ βιβλίον θὰ ἐκδοθῇ εἰς ὠρισμένον ἀριθμὸν σωμάτων, παρακαλοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι, ὅπως μᾶς ἀναγγεῖλουν τὴν ἐγγραφὴν των, ἀποστέλλοντες καὶ τὴν ἀξίαν του.

Ἡ «Ἁγιος. Βιβλιοθήκη»

ἡγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν» (Ρωμ. δ' 25).

* *

Τὸ ἡθικὸν χάος, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε καταδυθιοθῇ οὐσσωμος ἡ ἀνθρωπότης, ἦτο τρομακτικόν. Τὴν ἐπανάστασιν τῶν πρωτοπλάστων ἐπηκολούθησε ἡ φοβερά πτώσις καὶ ἡ δικαία θανατικὴ καταδίκη!

Ἄλλ' ἡ θεία Εὐσπλαγχνία ἐξεδηλώθηκε κατὰ θαυμαστὸν τρόπο ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή τῆς ἀδυσώπητης τιμωρίας. «Αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν» (Γεν. γ' 15) εἶναι ὁ θεϊκὸς λόγος, ποὺ διασώζεται στὸ Πρωτοεναγγέλιον.

Ἰλιγγος καταλαβαίνει κάθε ἀνθρώπο ποὺ διερευνᾷ μ' εὐλάβεια καὶ πίστι τὸ ὑπέρθειο Μυστήριον τῆς θείας Οἰκονομίας.

Ἀφοῦ κανεῖς, καμμιά θυσία, κανένα πρᾶγμα, δὲν ἦταν δυνατόν νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν θεία Δικαιοσύνη, νὰ ἐξιλεώσῃ τὸν Θεόν, Ἐκεῖνος ἀνέλαβε νὰ πράξῃ τοῦτο τὸ ἐξάλιστο κατόρθωμα στὸ πρόσωπο τοῦ μονάκριβου Υἱοῦ Του, τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς Ἀγίας Τριάδος. «Οὕτω γὰρ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν (εἰς θάνατον!), ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλῃται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. γ' 16).

Κι' ἔτσι ὁ Ἰησοῦς κατεργάσθηκε τὸ μεγάλο ἔργο τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου· καὶ τὸ ἐπεσφράγισε μὲ τὸ τίμιον αἷμα Του. Ἐδοκίμασε ὀλόκληρη τὴν ὀδὺν καὶ τὴν καταισχύνην τοῦ ἀτιμωτικοῦ θανάτου. Ἐξέτισε, Αὐτὸς ὁ ἀναμάρτητος, τὴν ἰδική μας θανατικὴν ποινὴν. Μ' εὐχαρίστησι ἐδέχθηκε κι' ἐδάστασε τὴν ἰδική μας ἐνοχλή. Σὰν ὁ

χειρότερος ἀπ' τοὺς κακούργους, ἔπαθε «μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλιπ. β' 8). Καὶ μ' αὐτὴ τὴν ἀνυπέρβλητη Θυσία Του ἱκανοποίησε τὴ θεία Δικαιοσύνη καὶ ἀποκατέστησε τοὺς ἐξηγνισμένους τώρα ἀνθρώπους, ἀπ' τοὺς ὁποῖους «ἔσοι ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι» (Αὐτόθι α' 12)· καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπέκτησαν ὕψιστα δικαιώματα νὰ γίνουν μιὰ μέρα «κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ» (Ρωμ. η' 17).

Τὸ ἔργον δ' αὐτὸ τῆς ἀπολυτρώσεως ὀλοκληρώθηκε μὲ τὴν θριαμβευτικὴν νίκη τοῦ Κυρίου κατὰ τοῦ θανάτου, ποὺ τὸν συνέτριψε καθ' ὀλοκληρίαν. Χωρὶς τὴν Ἀνάστασιν δὲν θὰ ἦταν δυνατόν νὰ πραγματοποιηθοῦν οἱ ἀνωτέρω ἐπαγγελίες, ἀφοῦ γιὰ μᾶς ὑπάρχει θάνατος. Τώρα ὅμως ἐπῆλθε ἡ σωτήρια ἀλλαγὴ. «Ἠλευθέρωσε ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος». Τώρα ὑπάρχει «κοίμησις» προσωρινή, ἀφοῦ θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμή τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. Τοῦτο βεβαιώνει ὁ Παῦλος· «Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο» (Κορινθ. κ' 20). Τὸ ἴδιο διακηρύττει καὶ ὁ ἱ. Χρυσόστομος· «Ἀνέστη Χριστός, καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐν τῷ μνήματι».

* *

Ὁφείλομεν ἐπομένως νὰ κατανοήσωμεν τὴν οὐράνιαν καὶ ἀτίμητον προσφορὰν τοῦ Λυτρωτοῦ. Ἐχει αἰωνίαν ἀξίαν καὶ σημασίαν. Ἀποτελεῖ γιὰ μᾶς τὸ πᾶν.

Βέβαια γιὰ νὰ τὴν οἰκαιοποιηθοῦμε ἀπόλυτα εἶναι ἀνάγκη καὶ μεῖς νὰ δειξώμε τὴν ἴδια συνέπεια στὴν ἀποστολή μας σ' αὐτὸν τὸν κόσμον, ποὺ κοντεύει νὰ γίνῃ «ἄκοσμος», μ' ὅλες

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ

Ὑπὸ τῶν ἁγίων Προφητῶν, Ἀποστόλων, Διδασκάλων, Πατέρων
καὶ ὕμνων τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Προχέιρω, συλλεχθεῖσαι παρὰ τοῦ Γέροντος Φιλοθέου Ἀρχιμανδρίτου.

Α

Ἀσπιλος
Ἀμόλυτος
Ἀφθορος
Ἀχραντος
Ἀκουσμα — ἀνερμήνευτον
Ἀντίληψις — κραταῖα
Ἀγλάισμα — Ἀγγέλων
Αὐγή — μυστικῆς ἡμέρας
Ἀδυσοος — εὐσπλαγχνίας
Ἄρμα — θεῖον
Ἀμπελος — ἀληθινή
Ἀκτις — νοητοῦ ἡλίου

Ἀνύμφευτος
Ἀπειρόγαμος
Ἀστραπή — τοὺς πιστοὺς καταλάμπουσα
Ἀσφάλεια — ἐσιώτων
Ἀνάκλησις — πιπτόντων
Ἀνδρεία — ἀθλητῶν
Ἄνθος — ἀμάραντον
Ἀνάστασις — πεπτωκότων
Ἀνάπλασις — ψυχῶν καὶ σωμάτων
Ἀναψυχή
Ἀγκυρα
Ἀγιωσύνη
Ἀγιασμός
Ἀγνεία
Ἀπολύτρωσις — ἁμαρτιῶν
Ἀμφίσεις — γυμνῶν
Ἀγαλλίαμα
Ἀστήρ — ἐμφαινῶν τὸν ἥλιον
Ἀειπάρθεος
Ἀειμακάριστος
Ἁγία
Ἁρουρα
Αὐλή — λογικῶν προβάτων
Ἀμυντήριον — ἐχθρῶν
Ἀνοικτήριο — θυρῶν παραδείσου
Ἀνόρθωσις — ἀνθρώπων
Ἁγνή
Ἀμνάς
Ἀστρον — ἄδυτον
Ἄμωμος
Ἀμώμητος
Ἀγαθὴ
Ἄσμα — ἁσωμάτων
Ἀνάψυξις — θλιβομένων
Ἀμεμπτος

τις σύγχρονες ἀντιλήψεις, καὶ τὰ πά-
θη τῆς ἀτιμίας εἰς τὰ ὅποια δυστυχῶς
δουλεύουν πολλοί. Εἶναι ἀπαραίτητη
ἡ θυσία. Εἶναι ἀνάγκη νὰ θυσιάσωμε
μωροφιλοδοξίας, ψευτοεγωϊσμούς, συμ-
φέροντα καὶ «τὸ πνεῦμα τοῦ παρόντος
αἰῶνος» ποὺ ἐμπνέει ὁ Ἀντίχριστος,
στὸν ἀδιάπτωτο ἀγῶνα τοῦ νὰ κατα-
στρέψῃ ὅτι ὁ νικητὴς Χριστὸς ἐπέτω-
χε γιὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν αἰώνια
ἀποκατάστασί μας.

Ὡ! Ἄς μὴ τὸ λησμονοῦμε ποτέ.
Ὁ Χριστὸς μας «παρεδόθη διὰ τὰ πα-
ραπτώματα ἡμῶν καὶ ἡγέρθη διὰ τὴν
δικαίωσιν ἡμῶν».

† Ἀρχιμ. Φιλάρετος Βιτάλης
Ἱεροκήρυξ Νικοπόλεως

Σημ. Τὸ παρὸν ἄρθρον, εἶχε θέσιν εἰς τὸ
προηγούμενον 2ον τεῦχος, δὲν ἡδυνήθημεν ὁ-
μως νὰ τὸ καταχωρήσωμεν, λόγῳ πολλῆς ὑ-
λης καὶ τὸ θέτομεν ὧδε.

Ἀπείρανδρος
 Ἀντιλήπτωρ — κραταιὰ
 Ἀγιωτέρᾳ — πάντων τῶν Ἀγίων
 Ἀνακαίνισις
 Αἰτία — ἀγῶθων
 Ἀκρότης — χαρίτων καὶ καλλονῶν
 Ἀπαλλαγὴ — ἀσθενούντων
 Ἀγαθοδότης
 Ἄνεσις — καμνόντων
 Ἄφεςις — ἁμαρτάνουσιν
 Ἀνκπνοή
 Ἄνασσα
 Ἀνακεφαλαίωσις — Διαθηκῶν
 Ἀφάνισις — ψυχικῶν παθημάτων
 Ἀθώωσις — ἐνόχων
 Ἀπολογία — ἐξεταζομένων
 Ἀνατολή

B

Βάθος — δυσθεώρητον καὶ ἀγγέλων ὁ-
 [φθαλμοῖς
 Βοήθεια — ἀβοηθήτων
 Βακτηρία — τυφλῶν
 Βάτος — ἀκατάφλεκτος
 Βιβλίον — ἐσφραγισμένον
 Βοηθὴς
 Βασιλὶς
 Βολίς — ἀδύτου φέγγους
 Βροντὴ — ἐχθροὺς καταπλήττουσα
 Βεβαίωσις
 Βασίλισσα — Οὐρανοῦ καὶ γῆς

Γ

Γέφυρα — πρὸς οὐρανὸν τοὺς πιστοὺς με-
 [τάγουσα
 Γῆ — ἁγία, ἄσπορος κ.λ.π.
 Γαλήνη
 Γαστήρ — ἐνθέου σαρκώσεως
 Γλυκυτάτη — Μήτηρ καὶ Παρθένος
 Γλυκασμὸς — ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων

Δ

Δάμαλις
 Διάδημα
 Διάσωμα

Δέσποινα — τοῦ κόσμου
 Δοχεῖον — τῆς ἀστέκτου θεότητος
 Δούλη
 Δρῆσος — οὐράνιος
 Δυσώπησις — Κριτοῦ δικαίου
 Δόξα
 Διαλλακτήριον
 Δώρημα — πάντων τῶν καλῶν εὐκταϊότατον
 Δένδρον — ἀγλαόκαρπον
 Δόμος — εὐκλεέστατος

Ε

Ἐργαστήριον — τῆς ἐνώσεως τῶν δύο φύ-
 [σεων τοῦ Χριστοῦ
 Ἐκπλήρωσις — Βουλῆς Ὑψίστου
 Ἐντρύφημα — ἀσκητῶν
 Ἐπίσκεψις — νοσοῦντων
 Ἐπαινος — Ἀσωμάτων δυνάμεων
 Ἐγκώμιον — ἁῶλων ταγμάτων
 Ἐφορος — Προυσοῦ κ.λ.π.
 Ἐγγυήτρια
 Εὐσπλαγχνος
 Εὐσπλαγχνικωτάτη
 Ἐνδοξοτέρα — τῶν Σεραφεῖμ
 Ἐρεισμα — στερερότατον τῆς πίστεως
 Ἐλαία — κατάκαρπος
 Ἐγερσις — ἀσθενούντων
 Εὐτυχία — Στρατοπέδων
 Εὐνομία — πόλειων
 Εἰρήνη — Οἰκουμένης
 Ἐπικουρος — ἀσφαλῆς
 Ἐλπίς — ἀπηλπισμένων
 Εὐφροσύνη
 Εὐλογία
 Εὐπορία
 Ἐγκράτεια
 Ἐλευθερία — αἰχμαλώτων
 Ἐμπόρευμα — αἰώνιον
 Εὐεξία
 Εὐδουλία
 Ἐνδικήτιμα — περικαλλὲς τῆς θείας συγ-
 [κρατάσεως
 Ἐξάλειψις — τῶν δαιμόνων

Ἐπανάρθωσις — Ἀδὰμ

Ἐνδοξος

Εὐσυνπάθητος

Ἐγκαλλώπισμα — πιστῶν

Εὐεργέτις — πάσης φύσεως

Ἐκλεκτὴ — ὡς ὁ ἥλιος

Ἐπισκοπίασμα — τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Ζ

Ζωοδόχος Πηγὴ

Ζωή

Η

Ἡδύτης

Ἡγιασμένη

Ἡμέρα — σωτηρίας

Θ

Θάλασσα

Θεόδυμπος

Θυμίαμα

Θεμέλιον — γῆς

Θαῦμα — ἀκατανόητον

Θεοτόκος

Θεογεννήτρια

Θεοχαρίτωτος

Θρόνος — Πυρίμορφος

Θύρα — τοῦ ὑπὲρ νοῦν μυστηρίου

Θυμιατήριον — χρυσοκόλλητον

Θέωσις — πιστῶν

Θάρσος — τῶν ἀθλοφόρων ἀνίκητον

Θυμηδία

Θησαυρὸς — πενήτων

Θεομήτωρ

Θεοκυήτωρ

Θεομακάριστος

Θεοκόσμητος

Θάλαμος — ἔμφυχος

Θεοτίμητος

Θησαύρισμα

Θεόκλητος

Θεόπαις

Θίμβος — ὡς τεταγμέναι

Θεοδόχος

Θεοδόξαστος

Ι

Ἰσχύς — ἀδυνάτων

Ἰασις — ἀσθενούντων

Ἰλαστήριον

Ἰατρεῖον — ἄμισθον

Ἰατρὸς

Κόρη

Κ

Κτήμα

Κλήμα

Κατάπτωσις — δαιμόνων

Κρίνον

Κατοικητήριον — Φωτὸς

Κλεις — Χριστοῦ Βασιλείας

Κεϊμήλιον — παρθενίας

Κάμινος — νοητὴ

Καλλονὴ — Ἰακῶβ

Κῦδος — Ὁρθοδοξίας

Κρηπὶς — πιστῶν

Κυριστόκος

Καλὴ

Κατάκαρπος

Κυβερνήτης — ἔμφυχος

Κρήνη — ἄχραντος

Κογχύλη

κραταίωμα

Καταφύγιον

Κοχλὸς

Κουροτρόφος

Κεχαριτωμένη

Καθέδρα — τοῦ Βασιλέως

Κλίμαξ — ἐπουράνιος

Καθαρωτέρα — λαμπηδόνων ἡλιακῶν

Καταλλαγή — ἁμαρτωλῶν

Καρτερία — ἀσκητῶν

Κιβωτὸς — ἁγία

Κήπος — κεκλεισμένος

Κάλλος — ἀμήχανον

Κλίνη — τοῦ Σολομώντος

Καύχημα — ἱερέων

Καταφυγή

Κόσμος — ἀρετῶν

Κατάπαυσις — τῶν κακῶν

Κρατήρ — κερνῶν ἀγαλλίαςιν

Κεφάλαιον — δογμάτων Χριστοῦ κ.λ.π.

Καθαρωτάτη

Κυριώνυμος

Κυρία

Καλλώπισμα — βρωτῶν

Κόσμημα — ἀνθρωπίνου γένους

('Ακολουθεῖ τὸ τέλος)

Βησσαρίωνος Μοναχοῦ Φιλοθεΐτου

ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ

«Μακάριοι ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξουσιν καὶ εἰπωσιν πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἑμοῦ» (Ματθ. ε' 11).

Περὶ πίστεως καὶ ἀρετῆς

Οὗτος ὁ μακαρισμὸς εἶναι ὁ τελευταῖος καὶ ἡ σφραγὶς ὧν τῶν προειρημένων Μακαρισμῶν, περιλαμβάνων περιληπτικῶς ὧν τοὺς ἄλλους Μακαρισμοὺς — ὁ ὅποτος ἀναφέρεται εἰς τοὺς Ἀποστόλους καὶ κήρυκας τῆς ἀληθείας. — Ἄλλ' οἶκοθεν εἶναι πασιδηλον καὶ εὐνόητον ὅτι εἶναι καὶ Μακαρισμὸς πάντων τῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ καὶ ἀρετῇ ἀγωνιζομένων εὐσεβῶν Χριστιανῶν. Ὁ Σωτὴρ λοιπὸν προγινώσκων τὰς μηχανὰς καὶ πλεκτάνας τοῦ διαδόλου καὶ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ κατὰ τῶν μαθητῶν του, στηρίζων αὐτοὺς εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν, προλέγει εἰς αὐτοὺς τοὺς μέλλοντας κήρυκας τῆς ἀληθείας, τοὺς ὀνειδισμοὺς, διωγμοὺς, καὶ τὰς κατ' αὐτῶν ψευδεῖς κατηγορίας, ὡς ἐποίησαν οἱ Μακράκισταί, καὶ ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἐξακολουθοῦν νὰ πρεσβεύουν ἀσυλλογίστως τὴν Τρισύνοθετον Μακράκειον Πλάνην, ἐναντίον τοῦ Πολιοῦ καὶ ἀγίου Καθηγουμένου τῆς Σεβ. Μονῆς τῆς Λογοδοξίδας κ.κ. Φιλοθέου καὶ Πνευματικοῦ μου Πατρός, ὁ ὅποτος ἀποτελεῖ τὸ σέμνωμα τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας καὶ δύναμαι νὰ εἶπω δολοκλήρου τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Διότι ἡθέλησε νὰ διαφωτίσῃ τὰ ἀπειράριθμα πνευματικά του τέκνα, ἵνα ἀπέχωσιν ἀπὸ τὰς αἰρετικὰς δοξασίας τοῦ Μακράκη, ὁ ὅποτος κατὰ τὴν δύσιν τοῦ δίου του ἐπρέσβευε δυστυχῶς ταῦτα.

Ἐπίσης ὁ Κύριος προλέγει εἰς πάντας τοὺς ἀληθεῖς χριστιανοὺς καὶ ἐργάτας τῆς Ἀρετῆς. Νὰ ἐμμένωσι γεναῖτο καὶ

ἀκλόνητοι εἰς τὴν πίστιν αὐτοῦ, καὶ νὰ κρατῶσιν ὀρθῶς, καλῶς καὶ πιστῶς τὴν χριστιανικὴν καὶ τιμητικὴν αὐτῶν θέσιν ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ζωῆς. Χρειάζεται ἰσχυρὰ θέλησις καὶ μεγάλη ἀνδρεία διὰ νὰ κρατήσῃ ὁ χριστιανὸς τὰς χριστιανικὰς ἀρετὰς καὶ τὴν πίστιν ἀπέναντι τῶν διωγμῶν, θλίψεων καὶ θασάνων ἅπερ διεγείρει ὁ φθονερὸς διάβολος κατὰ τῶν ἐναρέτων χριστιανῶν.

Χριστιανέ μου. Ἡ θρησκεία σου εἶναι ἀγία, ἡ δὲ Πίστις σου μέγας καὶ ἀνεκτίμητος θησαυρὸς, τὸν ὁποῖον ὀφείλεις νὰ κρατῆς ἀνέσθουτον, πιστῶς, καὶ διὰ νὰ μὴ τὸν συλῇσῃ ὁ παμπόνηρος ἐχθρὸς, δίδῃ τὴν ἐλπίδα ἢ πάνσεπτος χορεία τῶν Ἀποστόλων καὶ Ἀγίων, δι' ἀγῶνων, παθημάτων, καὶ διωγμῶν ἐτελειώθησαν.

Ὁ Κύριος λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ «Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτείνοντων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυνάμενων ἀποκτείνειν. Φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ τὴν ψυχὴν καὶ σῶμα, ἀπολέσαι ἐν γένει» (Ματθ. ι' 28).

Ὑπόμεινε τὸ λοιπὸν ἀνδρείως καὶ μεθ' ὑπομονῆς τοὺς διωγμοὺς, καὶ τὰς διαβολὰς τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων.

Διότι ἡ μὲν διαβολὴ αὐτῶν ὡς ἱσθὸς ῥάχνης ταχέως διαλυθήσεται, ὁ δὲ σὸς μισθὸς ὡς νικητῆς, ἔσται πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μακάριοι καὶ τρισένδοξοι ἐστὲ ὧ ἐμοὶ μαθηταί — λέγει Κύριος — ὅταν σᾶς ὀνειδίσωσι καὶ σᾶς διώξωσιν οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀληθείας, ἤτοι οἱ ἀσεβεῖς καὶ ἄπιστοι, οἱ αἰρετικοί, οἱ ἄθεοι, οἱ συκοφάνται, οἱ ὑποκριταὶ καὶ φθονεροί, ἕνεκεν δικαιοσύνης καὶ ἀληθείας.

Περὶ ὁράσεως

Αὕτη ἀποτελουμένη ἐκ τῶν δύο ὀφθαλμῶν, μᾶς παρέχει τὸ φῶς διὰ τοῦ ὁποίου ὁρῶμεν τὸν αἰσθητὸν καὶ πᾶγκαλον κόσμον, οὐρανὸν τε γῆν καὶ θάλασσαν, καὶ διακρίνομεν τὸ εἶδος, τὸ σχῆμα, τὴν ἐπιφάνειαν, τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν ὄγκον ὄλων τῶν ὁρωμένων πραγμάτων. Κατὰ τοὺς θεολόγους, ἡ κυριωτέρα καὶ διασιλικωτέρα αἰσθησις τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἐξηροτημένη ἐκ τοῦ ψυχικοῦ πνεύματος, καὶ συγγενῆς τοῦ νοῦς. «Ὁφθαλμοὶ γὰρ ὧτίων πιστότεροι». Οἱ μέγιστοι ἄνδρες καὶ σοφοὶ τῶν αἰώνων, ἐκ τῆς ὁράσεως ἐξαχρῶσι τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀντιλήψεων, δεδομένου ὅτι καὶ ἐκ τῆς ὁράσεως ἀντιλήψεις εἶναι ἐνεργέστεραι καὶ διαμένουσιν ἐν τῇ ψυχῇ τελειότεραι καὶ ἀνεξάλειπτοι τῶν λοιπῶν αἰσθήσεων. Οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι οἱ λύχνοι τοῦ σώματος, «Ὁ Κύριος λέγει: ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός, ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται». Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Σοφὸς τις τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦς ὀνομάζει πλοκάμους τῆς ψυχῆς, τοὺς ὁποίους ἡ ψυχὴ ἐφαπλοῦσα ὡς δικτάπους λαμβάνει μακρόθεν ἐκ τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου, τὰ εἰς αὐτὴν ἀρέσκοντα θεάματα ἢ πράγματα. Ὁ Μ. Βασίλειος παρατηρεῖ λέγων: Οἱ ὀφθαλμοὶ εἰσι τὰ ἀσώματα χέρια, δι' ὧν ἡ ψυχὴ συλλαμβάνει τ' ἀγαπώμενα, τὰ δρατὰ καὶ μακρόθεν, καὶ ὅσα δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ διὰ τῶν χειρῶν, τὰ συλλαμβάνει πάλιν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὰ ἀπολαμβάνει. «Μὴ ἐστιάω τὰς ὄψεις, ἀλλὰ ταῖς τῶν θαυματοποιῶν ἐπιδείξεσιν ἢ σωμάτων θεαῖς ἡδονῆς κέντρον ἐναφιέντων» (Γρηγ. Θεολόγος).

Φθαρτὸς γὰρ ὀφθαλμός, οὐ δύναται οὐσίαν ἀφθαρτον θεωρῆσαι. Ἐκτὸς τοῦ αἰσθητοῦ καὶ ὁρατοῦ κόσμου, ὑπάρχει ἀό-

ρατος καὶ πνευματικὸς κόσμος ἐν οὐρανοῖς, ὁ κόσμος τῶν ἀθανάτων πνευμάτων ὅπου ὑπάρχει ὁ θρόνος τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ, τὰ τάγματα τῶν οὐρανίων Δυνάμεων, οἱ χοροὶ πάντων τῶν Ἀγίων, συμβασιλεύοντες μετὰ τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ αἰωνίως εἰς τὴν ἀτελεύτητον ζωὴν, ἀπολαμβάνοντες ἐν ἁκρᾷ μακαριότητι τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ κάλλη τοῦ Παραδείσου.

Ὁ σοφὸς Σολομὼν εἰς τὰς Παροιμίας του λέγει: «Υἱέ, οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὁρθὰ βλέπετῶσαν, τὰ δὲ βλέφαρά σου, νευέτω δίκαια. Μὴ σὲ νικήσῃ κάλλους ἐπιθυμία μηδὲ ἀγρευθῇς σοῖς ὀφθαλμοῖς». Ἀλλὰ καὶ τὸ λόγιον τοῦτο: ἐκ τοῦ ὁρᾶν τίκεται τὸ ἔρᾶν, ἐκ δὲ τοῦ μὴ ὁρᾶν, τίκεται τὸ μὴ ἔρᾶν (ἐπιθυμία).

Εἰς τὸ Γεροντικὸν ἀναγινώσκομεν: «τὸ μὴ δραθῆν, φησὶν, οὐ δέχεται ἡ διάνοια, ὃ οὐ δέχεται ἡ διάνοια, οὐ κινεῖ τὴν φαντασίαν, τὸ μὴ κινῶν τὴν φαντασίαν οὐ τὸ πάθος κινεῖ, τοῦ πάθους δὲ μὴ κινουμένου, γαλήνην ἔχει τὰ ἔνδον. Τὸ ἄρα μὴ δραθῆν, γαλήνην παρέχει τοῖς ἔνδον.

Διότι ἐκ τοῦ ὁρᾶν γίνεται τὸ ἔρᾶν, εἴτα ἡ συγκατάθεσις, ἐκ δὲ τῆς συγκαταθέσεως ἡ ἁμαρτία πραγματοποιεῖται. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ γλυκὺς μας Ναζωραῖος λέγει: «Πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμόψευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ». Καὶ τις τῶν Πατέρων ἐπιθεδαιοῖ «ὃ κάλλει ἄλλοτρίῳ ἐπιβάλλων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, οὐκ ἔτι κόρην, ἀλλὰ πόρνην ἔχει τὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρην». Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῶν γειτόνων φθονεροί, δάσκανοι καὶ σκοτεινοί. Ὁφθαλμοὶ δυσμενῆς καὶ δάσκανος ὁ τῶν γειτόνων. Φθονερὸν αἶε τὸ ὄμμα τῶν γειτόνων. Ὁξύτερον οἱ γείτονες βλέπουνι τῶν ἁλωπέκων. Ἀνθρωπῆ μου καὶ φίλε μου ἀναγνώστα, πρέπει τὰ μάτια σου νὰ ἀποστρέψουν ἀπὸ τὰ πονηρά, καὶ νὰ βλέπουν ἑσσεὶ τὰ ἀγαθὰ, τὰ τίμια καὶ ὁρθὰ.

Πρόσεχε τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, μὴ ποιῶς αὐτοὺς ὄργανα τῆς ἁμαρτίας, διὰ νὰ μὴ τυφλωθῇς, ἀπόφυγε τὰ σκανδαλωδῆ θεάματα καὶ τὰ εὖοπτα πρόσωπα, τὰ ὅποια εἰς τοὺς λάγνους ἀνθρώπους ἐκκαίουσιν τὸν σαρκεῖον ἔρωτα.

Μοναχὸς Βησσαρίων Φιλοθεΐτης

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΓΕΡΩΝ

Τῇ 19ῃ Μαρτίου (π. ἡμ.) 1963, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ὁ Μοναχὸς Γέρων Χρυσόστομος, τῆς ἐν ἀγίᾳ Ἀννῇ ἀγίου Ὁρους Καλύβης τῶν ἀγίων Πάντων, (κατὰ κόσμον Δημ. Ματάγκος τοῦ Ἀλεξίου καὶ τῆς Βιολέττας), ἐκ τῶν καλλιτέρων ἀγιογράφων τοῦ ἀγίου Ὁρους

Οὗτος καταγόμενος ἐκ τοῦ χωρίου Λαῦκος τοῦ Βόλου, διὰ τοῦτο καὶ Βολιώτην τὸν ὠνόμαζον οἱ Πατέρες, ἐγεννήθη τῇ 30ῇ Μαρτίου τοῦ ἔτους 1888, ἄγων ἡλικίαν σήμερον 75 ἐτῶν. Ἦλθεν εἰς τὴν ἀνωτέρω Καλύβην τῶν ἀγίων Πάντων τὸν Ἰούλιον τοῦ 1903, ἔνθα ἡσκήτευεν ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός του Σεραφεῖμ Μοναχός.

Τῇ 25ῃ Μαΐου τοῦ 1908 ἐκάρη Μοναχὸς ἀπὸ τὸν Γέροντά του Ἰωάννην Μοναχόν. Ὁ μικρότερος ἀδελφός του Νικόλαος, εὗρισκόμενος εἰς τὸ χωρίον των Λαῦκων, εἰλκύνθη ἀπὸ τὴν ἀγίαν καὶ ἡσυχαστικὴν ζωὴν τῶν Μοναχῶν καὶ μεταβὰς ἐκεῖ, ἐκάρη Μοναχὸς παρὰ τοῦ ἰδίου Γέροντος Ἰωάννου, ὀνομασθεὶς Γρηγόριος Μοναχός, ἀναλαβὼν σήμερον τὴν Γεροντείαν τῆς Καλύβης ἀπὸ τὸν ἀπελθόντα ἀδελφόν του Χρυσόστομον.

Ἦδη οἱ τρεῖς ἀδελφοί, Σεραφεῖμ, Γρηγόριος καὶ Χρυσόστομος, ἀνέλαβον μετὰ ζήλου καὶ ἀνενέωσαν τὴν ἡμικρειπωμένην σχεδὸν Κυλύβην των ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς τοῦ 1915.

Τὸν Νοέμβριον 1941 ἀπεβίωσεν ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός των, Σεραφεῖμ Μοναχός, ἀναλαβὼν τὴν Γεροντείαν ὁ Χρυσόστομος.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 1941 προσέλαβον ὡς δόκιμον τὸν νῦν ἱερομ. Σεραφεῖμ καὶ ὀλίγον ἀργότερον τὸν ἐν σαρκὶ ἀδελφόν

του Βασίλειον. Ἦδη ὁ μὲν Σεραφεῖμ ἔγινεν ἱερομ. ὁ δὲ Βασίλειος Μοναχός. Ἡ ἀδελφότης αὕτη συνετηρεῖτο καὶ συνετηρεῖται ἀπὸ τὴν ἀγιογραφίαν.

Ἐπειδὴ ἡ Καλύβη δὲν εἶχε πρέποντα Ναόν, ἡ δραστηριότης τῶν Πατέρων, διὰ προσωπικῆς των ἐργασίας, ἐπέτυχον νὰ κάμουν Ναὸν εὐπρεπέστατον καὶ ἀξιόπροσεκτον εἰς τὴν Σκήτην τῆς ἀγίας Ἀννης, τελειωθέντα τὸ 1953.

Πρὸ δύο ἐτῶν, ἀνέλαβεν ἡ Καλύβη αὐτῶν τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δικαίου, ἣν διατηρεῖ καὶ ἐφ' ἑτέρος, λόγῳ τῆς χρηστῆς διοικήσεως τοῦ Κυριακοῦ τῆς Σκήτεως.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ» θλίβεται διὰ τὴν πρόωρον σχεδὸν μετὰστασιν τοῦ Χρυσόστομου, ὅστις μὲ πολὺν ζῆλον ἠγάπησε καὶ ἐνίσχυσε τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» ἣτις καὶ ἔξεϊμα αὐτὸν δεόντως. Ὁ Θεὸς ἂς ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν του ἐν σκηναῖς τῶν ἀγίων καὶ τῶν δικαίων.

Καὶ ἤδη εἰς τὸν ἀναλαβόντα τὴν Γεροντείαν Μοναχὸν Γρηγόριον, εὐχόμεθα ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς καὶ ἡ Προμήτωρ Ἀννα, ἐνισχύουν αὐτὸν εἰς τὸ βαρὺ ἔργον τῆς διοικήσεως τῆς Καλύβης, ἔχων ὑπὸ τὴν προστασίαν του τοὺς ὑπακούοντας εἰς αὐτὸν Σεραφεῖμ ἱερομόναχον καὶ Βασίλειον Μοναχὸν καὶ μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῆς ἀδελφότητος.

Σ. Σ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Λέγει νὰ ἐξαγοράζωμεν καιρὸν τώρα
[ποὺ ζοῦμεν

καὶ ὅταν ἔλθῃ ὁ Κύριος νὰ μὴ τὸν φο-
[βηθοῦμεν.

Μὰ πάλιν παραγγέλλει μας διὰ τὴν φι-
[λαργυρίαν

τὴν μέθην καὶ τὴν ἀρπαγὴν καὶ τὴν
[πλεονεξίαν.

(Ἀπὸ Λαυριωτ. Κώδικα)

Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου

Λ Ο Γ Ο Σ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΡΟΠΩΝ ΤΩΝ ΑΡΕΤΩΝ

Ἡ ἀσκησις εἶναι μήτηρ τοῦ ἀγιασμοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου γεννᾶται ἡ πρώτη γεῦσις εἰς τὸ νὰ καταλαμβάνῃ τις τὰ μυστήρια τοῦ Χριστοῦ, ἥτις καὶ πρώτη τάξις τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὀνομάζεται. Μὴ τυχὸν πλανήσῃ τις ἑαυτὸν, καὶ φαντασθῇ τὰ μυστήρια τοῦ Χριστοῦ διὰ μαντείας· καθότι ἡ ψυχὴ, ἡ μεμολυσμένη ἀπὸ σαρκικὰ πάθη, δὲν ἀνέρχεται εἰς τὴν καθαρὰν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ ἐνοῦται μετὰ τοῦ πνεύματος τῶν ἁγίων. Ἀάμπρυνον τὸ κάλλος τῆς σωφροσύνης σου διὰ τῶν δακρύων, διὰ τῶν νηστειῶν καὶ τῆς κατὰ μόνας ἡσυχίας· διότι ἡ μικρὰ θλίψις καὶ στενοχωρία, ἡ γινομένη διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἀνωτέρα μεγάλου ἔργου, γενομένου ἄνευ θλίψεως· καθότι ἡ θεληματικὴ θλίψις καὶ στενοχωρία, ἀνατέλλει διὰ τῆς ἀγάπης τὴν δοκιμασίαν τῆς πίστεως· τὸ δὲ ἔργον, τὸ γινόμενον μετὰ ἀναπαύσεως, ἐκτελεῖται ἐκ τοῦ κόρου τῆς συνειδήσεως· διὰ τοῦτο ἐν θλίψεσιν ἐδοκιμάσθησαν οἱ ἅγιοι εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅχι διὰ τῶν ἀναπαύσεων· ἐπειδὴ τὸ ἔργον, τὸ γινόμενον ἄνευ κόπου, εἶναι ἡ ἀρετὴ τῶν κοσμικῶν, οἵτινες πράττουσι τὴν ἐλεημοσύνην ἐκ τῶν ἔξω καὶ σωματικῶν πραγμάτων, χωρὶς νὰ ὠφεληθῶσι. Σὺ ὅμως, ὦ ἀγωνιστὰ καὶ μιμητὰ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ, ἀγωνίζου ἔσθθεν, ἵνα ἀξιωθῇς νὰ γευθῇς τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ· διότι ἐὰν πάσχωμεν μετ' αὐτοῦ, θέλομεν καὶ συνδοξασθῇ· δὲν συνδοξάζεται δὲ ὁ νοῦς μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐὰν δὲν πάσῃ τὸ σῶμα διὰ τὸν Χριστόν. Ὅστις λοιπὸν καταφρονεῖ τὴν ἀνθρωπίνην δόξαν, ἀξιοῦται τῆς δόξης τοῦ

Θεοῦ, καὶ δοξάζεται τὸ σῶμα μετὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· διότι δόξα τοῦ σώματος εἶναι ἡ μετὰ σωφροσύνης πρὸς τὸν Θεὸν ὑποταγὴ, δόξα δὲ τοῦ νοῦς εἶναι ἡ περὶ τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ ἀληθὴς θεωρία· ἡ ἀληθὴς ὑποταγὴ ὑπάρχει διπλῇ, γίνεται καὶ διὰ τῶν σωματικῶν ἔργων, καὶ διὰ τῶν ὀνειδισμῶν καὶ καταφρονήσεων. Ὅταν λοιπὸν πάσῃ τὸ σῶμα, συμπάσχει μετ' αὐτοῦ καὶ ἡ καρδιά. Ἐὰν δὲν ἔχῃς ὀρθὴν γνῶσιν περὶ Θεοῦ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κινηθῇ εἰς σὲ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ καὶ δὲν δύνασαι νὰ ἀγαπήσῃς τὸν Θεόν, ἐὰν δὲν ἴδῃς αὐτόν· τὸ δὲ νὰ ἴδῃς τὸν Θεόν, εἶναι αὐτό, τὸ νὰ ἔχῃς περὶ αὐτοῦ ὀρθὴν γνῶσιν· διότι δὲν προηγείται ἡ θεωρία τοῦ Θεοῦ τῆς γνώσεως αὐτοῦ.

Ἀξιώσόν με, Κύριε, νὰ σὲ γνωρίσω καὶ νὰ σὲ ἀγαπήσω, ὅχι μὲ γνώρισιν, ἥτις γίνεται ἐκ τῆς γυμνάσεως διὰ τοῦ μετεωρισμοῦ τοῦ νοῦς μου· ἀλλ' ἀξιώσόν με ἐκείνης τῆς γνώσεως, διὰ τῆς ὁποίας βλέπων σε ὁ νοῦς, δοξάζει τὴν ἀκτιστον καὶ θεῖαν σου φύσιν διὰ τῆς θεωρίας, ἥτις ἀφαιρεῖ τὴν αἰσθησιν τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν διάνοιαν. Ἀξιώσόν με νὰ ὑψωθῶ ἀπὸ τὴν θεωρίαν τοῦ παναγίου σου θελήματος, ἥτις γεννᾷ θεωρίας, καὶ νὰ σὲ ἴδω ἐν τῇ εἰς τοῦ δεσμοῦ τοῦ σταυροῦ εἰς τὸ δευτερον μέρος τῆς σταυρώσεως τοῦ νοῦ, ὅστις παύει ἐκούσιως ἀπὸ τὰς ἐνεργείας τῶν νοημάτων αὐτοῦ διὰ τῆς διηνεκοῦς καὶ ὑπερφυσικῆς σου θεωρίας. Θές εἰς τὴν καρδίαν μου αὐξησιν τῆς ἀγάπης σου, ἵνα ἔλθω ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ὀπίσω τοῦ ἔρωτος τῆς ἀγάπης σου. Κίνησον εἰς ἐμὲ τὴν κατανόησιν τῆς ταπεινώσεώς σου, μετὰ

τῆς ὁποίας συναεστράφης εἰς τοῦτον τὸν κόσμον ἐν τῷ καλύμματι τῆς σαρκός, ὅπερ ἐφόρεσας ἐκ τῶν ἡμετέρων μελῶν διὰ τῆς ἁγίας Παρθένου, ἵνα διὰ ταύτης τῆς ἀδιαλείπτου ἐνθυμήσεως δεχθῶ μετὰ ἡδονῆς τὴν ταπεινώσειν τῆς φύσεώς μου.

Δύο ὑπάρχουσι τρόποι, ἵνα διὰ τῆς ἀπονεκρώσεως τοῦ κόσμου ἀνέλθῃ τις εἰς τὸν σταυρόν· ὁ μὲν εἰς εἶναι, ἡ σταύρωσις τοῦ σώματος διὰ τῶν ἀγώνων τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς· ὁ δὲ ἄλλος, τὸ ν' ἀνέλθῃ τις εἰς θεωρίαν διὰ τοῦ νοὸς αὐτοῦ· καὶ ὁ μὲν πρῶτος γίνεται διὰ τῆς ἐλευθερίας τῶν παθῶν, ὁ δὲ δευτέρος ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Δὲν ὑποτάσσεται ὁ νοῦς εἰς τὸν Θεόν, ἔὰν τὸ σῶμα δὲν ὑποταγῇ πρῶτον εἰς τὸν νοῦν· ἡ βασιλεία τοῦ νοὸς εἶναι ἡ σταύρωσις τοῦ σώματος, καὶ δὲν ὑποτάσσεται ὁ νοῦς εἰς τὸν Θεόν, ἔὰν δὲν ὑποταγῇ τὸ αὐτεξούσιον εἰς τὸ λογικόν. Δύσκολον εἶναι, τὸ νὰ παραδῶσῃ τις ὑψηλὰ νοήματα εἰς ἐκείνον, ὅστις ὑπάρχει νήπιος κατὰ τὴν πνευματικὴν ἡλικίαν· ἄλ-

λοίμονον, λέγει, εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, τῆς ὁποίας ὁ βασιλεὺς εἶναι νέος. Ὅστις ὑποτάξει ἑαυτὸν εἰς τὸν Θεόν, εὐρίσκεται πλησίον τοῦ νὰ ὑποταγῶσιν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. Ὅστις ἐγνώρισεν ἑαυτόν, εἰς αὐτὸν διδεται ἡ γνώσις ὅλων τῶν πραγμάτων· διότι τὸ νὰ γνωρίσῃ τις ἑαυτόν, ὑπάρχει ἡ τελειότης τῆς γνώσεως ὅλων τῶν πραγμάτων. Διὰ τῆς ὑποταγῆς τῆς ψυχῆς σου θέλουσιν ὑποταχθῇ εἰς σὲ τὰ πάντα· καθ' ὃν καιρὸν βασιλεύει ἡ ταπεινώσις εἰς τὴν πολιτείαν σου, ὑποτάσσεται εἰς σὲ ἡ ψυχὴ σου, καὶ μετ' αὐτῆς θέλουσιν ὑποταχθῇ εἰς σὲ τὰ πάντα· διότι γεννᾶται παρὰ Θεοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἡ εἰρήνη· ἐφ' ὅσον δὲ εὐρίσκεσαι ἐκτὸς τῆς ταπεινώσεως, ὅχι μόνον τὰ πάθη θέλουσι σὲ κυριεύσει, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν διαφόρων περιστατικών θέλεις καταδιωχθῇ. Ἀληθῶς, Κύριε, ἔὰν δὲν ταπεινωθῶμεν ἡμεῖς, δὲν θέλεις παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς ταπεινώνῃς σύ. Ἡ ἀληθὴς ταπεινώσις εἶναι γέννημα τῆς γνώσεως, καὶ ἡ ἀληθὴς γνώσις εἶναι γέννημα τῶν πειρασμῶν.

(Ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, τοῦ Μοναχοῦ Παύλου Χοζεβίτου).

Στὸν ἅγιον Διονύσιον Ὁλύμπου

ΤΑΠΕΙΝΩΣΙΣ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΟΛΥΜΠΩ

Πάτησες τόπους ἁγίους τοῦ Χριστοῦ,
προσκυνητῆς τοῦ Γολγοθάτου τοῦ φριχτοῦ.

Σ' ἀρκοῦσε τὸ κελλί σου στὶς μονὲς
καὶ δὲν ἐδέχθης θρόνους καὶ τιμές.
Ἀληθινὰ μέσα σου ζοῦσε ὁ Χριστὸς
κι' ἦσουν σ' αὐτὸν δοσμένος ἁγιαστός.

ὦ! τί ἀξίζουν οἱ θρόνοι ὅλης τῆς γῆς,
ἅγιος δὲν γίνεται στὰ χρόνια μας κανεὶς.
Πεθαίνουν, σβύνουν οἱ μεγάλοι, τοὺς ξεχνοῦν,
ὅμως στοὺς ἁγίους, ἀπ' τὰ πέρατα κινοῦν.
Τῆς γῆς, χιλιάδες κι' ἔρχονται πιστοί,
προσκυνηταὶ στὸν ἅγιο κεῖ γονατιστοί.

Τὸν προσκυνοῦν, χιλιάδες χρόνια κι' ἄς περνοῦν,
τὸν ἅγιο ὅλες οἱ γενιὲς δὲν τὸν ξεχνοῦν.

Ἡγούμενος, Ἀρχιμ. Ἰωάννης Κατσιμίγας

Ἐκ τῶν ἀδόξαντας Ἐφραίμ τοῦ Σύρου

ΠΕΡΙ ΥΠΟΜΟΝΗΣ

Μακάριος εἶναι ἀδελφοί, ὅστις ἔχει ὑπομονήν, διότι ἡ ὑπομονή ἔχει ἐλπίδα· ἡ δὲ ἐλπίδα δὲν καταισχύει τὸν ἄνθρωπον· Λοιπὸν εἶναι ἀληθῶς μακάριος καὶ τρισμακάριος ὁ ἔχων ὑπομονήν. «Διότι ὅστις ὑπομένει μέχρι τέλους θέλει σωθῆ». Καὶ τί εἶναι καλλίτερον παρὰ τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην; Ὁ Χριστὸς εἶναι Κύριος εἰς τοὺς ἐμμένοντας εἰς αὐτόν. Ἡ δὲ ὑπομονή μέχρι τίνος θαυμάσιον ἐξετάζεται, ἀδελφοί, ἀρά γε γινώσκετε; ἢ καὶ περὶ τούτου πρέπει νὰ ἀναπτύξω τὸν λόγον πρὸς ἀσφάλειαν ὑμῶν; Ἡ ὑπομονή λοιπὸν δὲν εἶναι μία, ἀλλὰ περιλαμβάνεται εἰς πολλὰς ἀρετάς· διότι ὁ ὑπομονητικὸς ἐγγίζει εἰς πᾶσαν ἀρετήν, δηλαδὴ χαίρει εἰς τὰς θλίψεις, καὶ εὐδοκίμει εἰς τὰς ἀνάγκας· ἀγάλλεται εἰς τοὺς πειρασμούς, καὶ εἶναι ἕτοιμος εἰς τὴν ὑπακοήν· εἶναι ὥρατος εἰς τὴν μακροθυμίαν, καὶ εὐχαριστημένος εἰς τὴν ἀγάπην· εὐλογεῖ τοὺς ὀβριζόντας αὐτόν καὶ εἰρηνεύει τοὺς φιλονεικοῦντας· εἶναι ἀνδρεὺς εἰς τὴν ἡσυχαστικὴν ζωὴν, ἄκνος εἰς τὴν ψαλμωδίαν, ἕτοιμος εἰς τὰς νηστείας, ὑπομονητικὸς εἰς τὰς προσευχάς, ἄμεμπτος εἰς τὰ ἔργα, εὐκρινὴς εἰς τὰς ἀποκρίσεις, εὐπειθὴς εἰς τὰς παραγγελίας, ἐπιμελητὴς εἰς τὸ διακόνημα, χαρίεις εἰς τὰς ὑπηρεσίας καὶ ὥρατος εἰς τὴν συμπεριφορὰν· εἰς τὸ κοινόνδιον τῆς ἀδελφότητος γλυκύς, καὶ εἰς τὰς συμβουλάς ἡδύς· εἰς τὰς ἀγρυπνίας ἱλαρὸς, καὶ πρόθυμος εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ξένων· προβλεπτικὸς εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ ὁ πρῶτος συνδράμων τοὺς ἐν περισπασμῷ· προσεκτικὸς εἰς τὰς σκέψεις, καὶ εἰς πᾶν πρᾶγμα πρόθυμος· ὅστις ἀπέκτησεν ὑπομονήν, ἔχει ἐλπίδα· διότι εἶναι κεκοσμη-

μένος διὰ παντὸς ἔργου ἀγαθοῦ, ἐπομένως θαρραλέως θέλει δοῇσει πρὸς Κύριον λέγων μετὰ τοῦ Δαβὶδ· «Περιέμεινα ἐν ὑπομονῇ τὸν Κύριον, καὶ ἐκκλινε πρὸς ἐμέ, καὶ ἤκουσε τῆς κραυγῆς μου».

Περὶ τοῦ μὴ ἔχοντος ὑπομονήν

Ἄθλιος καὶ ταλαίπωρος εἶναι ὅστις δὲν ἔχει ὑπομονήν· διότι τοὺς τοιοῦτους ἡ θεία Γραφή ἠπέλγησε διὰ τοῦ ΟΥΑΙ· «Οὐαί, λέγει, εἰς τοὺς ἀπολέσαντας τὴν ὑπομονήν. Καὶ τρώντι οὐαὶ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα ὑπομονήν· διότι ὁ τοιοῦτος σείεται ὡς φύλλον ὑπὸ ἀνέμου»· δὲν ὑποφέρει τὰς ὕβρεις, κυριεύεται ὑπὸ τῶν θλίψεων, καὶ αἰχμαλωτίζεται εὐκόλως εἰς τὰς μάχας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ· εἰς τὰς προσευχάς εἶναι ῥάθυμος, εἰς τὰς ἀγρυπνίας ἀπαυδεῖ, εἰς τὰς νηστείας σκυθρωπάζει, καὶ εἰς τὴν ἐγκράτειαν εἶναι ἀμελής· εἰς τὰς ἀποκρίσεις ὀκνηρὸς, καὶ εἰς τὰ ἔργα ἀνεπιτήδειος· εἰς τὴν πονηρίαν ἀήτητος, καὶ εἰς τὰ προστάγματα δυνάστης· εἰς τὰς λογομαχίας ἀνδρεὺς, καὶ εἰς τὴν ἡσυχίαν ἀδύνατος. Ὁ τοιοῦτος ἐχθρεύεται τοὺς εὐδοκιμοῦντας καὶ ζηλοτυπεῖ τοὺς προκόπτοντας. Ὅστις δὲν ἔχει ὑπομονήν ὑποφέρει πολλὰς ζημίας, καὶ δὲν δύναται νὰ προσεγγίσῃ εἰς τὴν ἀρετήν. «Διότι δι' ὑπομονῆς τρέχομεν τὸν προκειμένον εἰς ἡμᾶς ἀγῶνα» λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος· ὅστις δὲ δὲν ἔχει ὑπομονήν ἀποξενοῦται τῆς τριαύτης ἐλπίδος· διὰ τοῦτο λοιπὸν παρακαλῶ, ὅσοι κατ' ἐμὲ εἰσθε ἀνυπόμουν, ἀποκτήσατε ὑπομονήν, διὰ νὰ σωθῆτε.

Περὶ ἀσorgenσίας

Μακάριος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ

στις δὲν ὀργίζεται εὐκόλως· ὁ τοιοῦτος εὐρίσκεται πάντοτε ἐν εἰρήνῃ. Ὅστις δὲν ὀργίζεται ταχέως καὶ δὲν κινεῖται ἀπὸ μάταιον λόγον εἰς ἀτοπήματα, ὁ τοιοῦτος εἶναι ἐργάτης τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης· εὐκόλως κρατεῖ ἑαυτὸν, καὶ ὑποφέρει τοὺς κακολόγους, καὶ τοὺς ἀχαλίνωτον τὴν γλῶσσαν ἔχοντας· δὲν ἐργάζεται τὴν ἀδικίαν, οὐδὲ συναντῶσιν αὐτὸν τὰ πάθη· δὲν χαίρει εἰς τὰς φιλονεικίας, ἀλλ' εἶναι ἀγαπητὸς εἰς πάντας· ὁ ἀόργητος δὲν χαίρει εἰς τὰς λογομαχίας, καὶ ὑγιαίνει πάντοτε· χαίρει ἐν εἰρήνῃ, καὶ συναναστρέφεται ἐν τῇ μακροθυμίᾳ. Ὅστις δὲν καταδέχεται τὸ πνεῦμα τῆς ὀξυχολίας εὐκόλως, γίνεται κατοικητήριον τοῦ ἁγίου Πνεύματος· ὅστις δὲν ἔχει τὸ πνεῦμα τῆς ὀξυχολίας, δὲν παροξύνει τὸ ἄγιον Πνεῦμα. Οὗτος δύναται καὶ πρῶτος νὰ ᾗναι, καὶ ἀγάπῃ νὰ ἔχῃ, καὶ ὑπομονήν, καὶ ταπείνωσιν· ὁ ἀόργητος εἶναι κεκοσμημένος ὑπὸ παντὸς ἔργου ἀγαθοῦ, καὶ ἀγαπᾶται ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ. Ἀληθῶς λοιπὸν τρισμακάριος εἶναι, ὅστις ἀφ' ἑαυτοῦ ἀποδιώκει πάντοτε τὸ πνεῦμα τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ θυμοῦ, διότι τούτου τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ ὁ νοῦς εἶναι πάντοτε ὑγιῇ.

Περὶ ὀξυχολίας.

Ὅστις κυριεύεται ὑπὸ τῆς ὀξυχολίας πάντοτε καὶ πολλάκις καὶ ταχέως ὀργίζεται διὰ μηδαμινὸν πρᾶγμα, θέλει ἀκούσει τὸν Ἀπόστολον Ἰάκωβον λέγοντα· ὅτι «ἡ ὀργὴ τοῦ ἀνδρὸς δὲν ἐργάζεται τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ»· καὶ τῷντι ἄθλιος καὶ ταλαίπωρος εἶναι, ὅστις κινεῖται ὑπὸ τῶν τοιούτων παθῶν· διότι ὁ ὀργιζόμενος φονεύει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, Καὶ ἐπ' ἀληθείας φονεύει καὶ ἀφανίζει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ὀργίλος· διότι ὁ τοιοῦτος πάντοτε ἐν ταραχαῖς διαίγει, καὶ εἶναι ἐκτὸς γα-

λήνης· ὁ τοιοῦτος εἶναι ξένος τῆς εἰρήνης, ἔτι δὲ καὶ τῆς υἰείας ὑπάρχει ἐκτὸς· διότι πάντοτε τὸ σῶμα αὐτοῦ τήκεται, καὶ ἡ ψυχὴ λυπεῖται, καὶ ἡ σὰρξ μαραίνεται, καὶ ἡ ὠχρότης ἐπανθεῖ, καὶ ἡ διάνοια ἀλλοιοῦται, καὶ ὁ νοῦς ἀσθενεῖ, καὶ οἱ λογισμοὶ ἀναδρῶσιν ποταμῆδόν, καὶ πρὸς πάντας μισητὸς ὑπάρχει. Ὁ τοιοῦτος εἶναι ἐκτὸς τῆς μακροθυμίας καὶ τῆς ἀγάπης. Εὐκόλως ταράσσεται εἰς τοὺς ματαίους λόγους· καὶ δι' εὐτελὲς πρᾶγμα σηκώνει πόλεμον· καὶ ὅπου δὲν εἶναι χρεῖα παρεμβάλλει ἑαυτὸν, καὶ εἰς ἑαυτὸν ἐπισωρεύει τὸ μίσος. Ὁ τοιοῦτος εἰς τὰς πολυλογίας χαίρει, καὶ εἰς τὰ ἀσύμφορα πρᾶγματα παρουσιάζεται ἐμπρός, καὶ εὐχαριστεῖται εἰς τὰς λοιδορίας· εἰς τὴν πρᾶότητά εἶναι ἀσθενής, καὶ εἰς τὰς πονηρίας ἀνδρετός. Καὶ τίς δὲν θέλει ἐλεεῖ νολογήσει τὸν τοιοῦτον; διότι καὶ παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι δδελυκτός, καὶ πάντοτε ὁ ὀξυχολὸς εἶναι μοχθηρός· διὰ τοῦτο λοιπὸν προσέχετε ἀπὸ τῆς ὀξυχολίας.

Περὶ πρᾶότητος.

Μακάριος καὶ τρισμακάριος εἶναι ἄληθως ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἔχει τὴν πρᾶότητα· διότι εἰς τοῦτο καὶ ὁ ἅγιος Σωτὴρ καὶ Κύριος ἡμῶν συμφωνεῖ καὶ λέγει· «Μακάριοι οἱ πραεῖς, διότι αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν.» Καὶ τί εἶναι μακαριώτερον τοῦ μακαρισμοῦ τούτου; τί εἶναι ἀνώτερον τῆς ὑποσχέσεως ταύτης; τί εἶναι λαμπρότερον τῆς χαρᾶς ταύτης, τοῦ νὰ κληρονομήσωμεν τὴν γῆν τοῦ παραδείσου; Διὰ τοῦτο, ἀδελφοί, φροντίσατε νὰ γίνητε ἅγιοι τοῦ ἀμέτρου τούτου πλούτου, τὸν ὅποιον σὰς ὑπόσχεται ὁ Θεός· τρέξατε ταχέως πρὸς τὴν λαμπρότητα τῆς ἀρετῆς· ἔλθετε εἰς κατάνυξιν, καὶ σπεύσατε ὅσον τὸ δυνατόν νὰ μὴ ἀποξενωθῇτε

Πλάτωνος Στωϊκίδη

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑΙ

Συνιστάμεναι ἐκ συγχρόνων θαυμάτων τῆς Παναγίας.

Ἐγράφησαν παρὰ ἀνώνymου αὐτόπτου, πρὸς δόξαν Χριστοῦ
καὶ τῆς Παναγίας Μητρὸς αὐτοῦ

Θαῦμα πρῶτον

Κατὰ τὴν φορικτὴν ἐκείνην ἐπο-
χὴν τῆς θανατηφόρου ἐπιδημίας τῆς
Ἰσπανικῆς γρίππης τοῦ 1918, εἰς
τὸ Ἀργινίον τῆς Ἀκαρνανίας ἐπὶ
πληθυσμοῦ 15 χιλιάδων κατοίκων ἡ
θνησιμότης εἶχε φθάσει εἰς 35 θά-
νάτους ἡμερησίως ἐπὶ πολλὰς ἡμέ-
ρας. Καὶ τὸ ἔτι φορικτότερον ἦτο
ποὺ ἡ ἐπιδημία ἦτο μεταδοτικὴ, καὶ
διὰ τοῦτο οὐκ ὀλίγοι ἀπέθανον ἐγ-
καταλελειμμένοι παρὰ τῶν οἰκείων
αὐτῶν καὶ ἐτάφησαν παραμορφωμέ-
νοι καὶ ἀκοινώνητοι. Οὐκ ὀλίγοι ἐ-

φέροντο εἰς τὸ νεκροταφεῖον ἄνευ
θρησκευτικῆς πομπῆς καὶ ἐκεῖ οἱ ἱε-
ρεῖς τοὺς ἔψαλλον ὁμαδικῶς τὴν ἀ-
κολουθίαν διότι οἱ ἐφημέριοι δὲν
ἐπρολάμβανον νὰ τοὺς συνοδεύουν
πρὸς ταφὴν. Φορική!

Ἐνθυμούμενοι οἱ πρεσβύτεροι
Ἀργινιωταὶ τὰ θαύματα τῆς Πανα-
γίας ἐπὶ τοῦ θρυλικοῦ ὀπλαρχηγοῦ
τῆς ἐπαναστάσεως Καραϊσκάκη καὶ
τὸ ἄλλο ἐπὶ τῆς ἐπιδημίας τῆς πα-
νῶλους ἐπὶ βασιλείας τοῦ Ὁθωνος
ποὺ συνέβησαν εἰς τὴν ἐπαρχίαν των,
ἔπεμψαν ἐπιτροπὴν μὲ παρακλητικὰ

τῆς κληρονομίας ταύτης τῆς γῆς, καὶ
κλαύσῃτε πικρῶς καὶ μετανοήσῃτε ἄνωφε-
λως. Ἀκούσαντες περὶ τῆς πράξεως τῶν
μακαρισμῶν, σπεύσατε πρὸς αὐτήν. Ἀ-
κούσατε δὲ τί λέγει περὶ αὐτῆς ὁ ἄψευδης
Ἡσαΐας διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. «Εἰς
ποῖον θέλω ἀναπαυθῆ, λέγει ὁ Κύριος,
εἰμὶ εἰς τὸν πρῶτον καὶ ἡσύχιον, καὶ τρέ-
μοντα εἰς τοὺς λόγους μου;» Ἄρα δὲν
πρέπει νὰ θαυμάσωμεν διὰ τὴν ὑπόσχεσιν
ταύτην; καὶ τί εἶναι ἐνδοξότερον τῆς τι-
μῆς ταύτης; προσέχετε λοιπόν, ἀδελφοί
μου, ἵνα μὴ ἐκπέσῃτε ἐκ τῆς μακαριότη-
τος ταύτης, καὶ τῆς ἀμέτρου χαρᾶς καὶ ἀ-
γαλλιάσεως. Σπεύσατε λοιπόν, σπεύσατε
παρακαλῶ, ἀποκτήσατε πρῶτητα, διότι ὁ
πρῶτος εἶναι κεκοσμημένος διὰ παντὸς ἔρ-
γου ἀγαθοῦ. Ὁ πρῶτος καὶ ἂν ὑβρίζεται,

χαίρει, καὶ ἂν θλίβεται, εὐχαριστεῖ· τοὺς
δργιζομένους καταπραΰνει διὰ τῆς ἀγά-
πης· ἐπιπλησσομένοι μένει σταθερός· ἐν
τῇ φιλονεικίᾳ εἶναι γαλήνιος· δταν προ-
στάζῃται εὐφραίνεται· δὲν κεντᾶται ὑπὸ
τῆς ὑπερηφανείας, ἀλλὰ εὐχαριστεῖται εἰς
τὴν ταπείνωσιν· δὲν ὀφρῦται οὐδὲ κομπά-
ζει· εἰς τὰ κατορθώματα· πρὸς πάντας φέ-
ρεται ἡσύχως, ὑποτάσσεται πάντοτε, εἶναι
πρόθυμος εἰς πᾶν ἔργον, εὐδοκιμεῖ εἰς
πάντα, παρὰ πάντων ἐπαινεῖται, ὑπάρχει
ἐκτὸς τῆς πονηρίας, καὶ μακρὰν τῆς ὑπο-
κρίσεως. Ὁ τοιοῦτος δὲν εἶναι δούλος τοῦ
δούλου, δὲν ὑποτάσσεται εἰς τὸν φθόνον·
ἀποστρέφεται ὅμως τὴν ὕβριν, καὶ δὲν πα-
ραδέχεται τὴν καταλαλιάν· μισεῖ τοὺς φι-
λοκατηγόρους, καὶ ἀποστρέφεται τοὺς κα-
ταλαλοῦντας. Ὁ μακάριος πλοῦτος ἡ πρῶ-
ότης, δτι παρὰ πάντων δοξάζεται!

γράμματα εἰς τὴν Μονὴν Προυσοῦ ὅπου φυλάσσεται ἡ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Παναγίας (ἔργον Ἀποστόλου Λουκᾶ) παρακαλοῦντες ὅπως μετακομισθῇ ἡ ἱερὰ εἰκὼν τῆς Παναγίας εἰς τὸ Ἀγρίνιον, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Ἡ ὑποδοχὴ τῆς ἱερᾶς εἰκόνης καὶ τὸ θαῦμα ὅπερ ἐπηκολούθησεν

Ὑπὸ τοὺς χαρμολύπους ἤχους τῶν κωδῶνων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ νήστεις ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας οἱ εὐσεβεῖς Ἀγρινιωταὶ ἐξῆλθον πρὸς ὑποδοχὴν τῆς ἱερᾶς εἰκόνης μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ὡς μίαν ὥραν ἔξω τῆς πόλεως πρὸς τὸ μέρος ὅπου θὰ ἤρχετο ἡ ἱερὰ εἰκὼν. Καὶ παρ' ὅλον ὅτι σιγόβρεχε διαρκῶς, οὐδεὶς ὠλιγοψύχησεν ἢ ἐκάμφθη ἐκ τῆς πείνης καὶ δίψης πὺν ἐδοκίμαζεν, ἀλλὰ παρέμειναν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπὶ τόπου ἕως τὸ ἀπόγευμα πὺν ἔφθασεν ἡ εἰκὼν. Καὶ ὅταν πλεόν ἐφάνη μακρόθεν ἡ συνοδεύουσα τὴν ἱερὰν εἰκόνα τιμητικὴ πομπή, ῥίγη ἱερᾶς συγκινήσεως κατέλαβον τὴν ἀνθρώπιθάλασσαν ἐκείνην ἢ ὅποια μὲ ἀναφυλλητὰ ὥρμησε πρὸς τὰ ἐκεῖ διὰ τὰ τὴν ἀσπασθῇ. Αὐτό, ὅχι μόνον θὰ τὸ νοσταλγῶμεν, ἐφ' ὅσον ὁ Κύριος μᾶς διατηρήσῃ ἐν τῇ προσκαίρω ζωῇ, ἀλλὰ καὶ θὰ τὸ καταλίπωμεν κληρονομίαν εἰς τὰ τέκνα ἡμῶν, ἀπαθανατίζοντες τοῦτο γραφῇ.

Εἶχε γεῖρει πλεόν ἢ ἡμέρα καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπετράπη τὸ προσκύνημα κατ' ἄτομον. Ἀλλὰ μετὰ μικρὰν δέησιν ἦλθον λιτανεύοντες εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, ὅπου μετὰ τὴν παράκλησιν καὶ τὴν συγκι-

νητικὴν ὁμιλίαν τοῦ συνοδεύοντος τὴν ἱερὰν εἰκόνα Καθηγουμένου τῆς Μονῆς Προυσοῦ, ἐγίνε μικρὰ διακοπή, μετὰ τὴν ὁποίαν ἤρχισε παννύχτις ἀγρυπνία καὶ ἐν συνεχείᾳ λειτουργία καὶ ἀγιασμός.

Ἐ, λοιπόν, μάρτυρα ἔχω τὸν Κύριον. Ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης τῆς ὑποδοχῆς, οὔτε νεκρικοὺς κώδων ἢ κούσθη πλεόν, οὔτε καὶ ἄλλος κανεὶς προσεβλήθη ἀπὸ γρίππην.

Ἐὰν λοιπὸν δὲν εἶναι θαῦμα τοῦτο, τί ἄλλο εἶναι;

Ἀγιογραφικὴ ποίησις

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

(Ἀποκ. β' 1 - 7)

Ὡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ,
τῆς φυσικῆς ἀγάπης στερημένη,
ἔλα καὶ πάλι πίσω
στὴν πρώτη ἐκείνη ἀγάπη σου,
τὴν περιφρονημένη.

*
Τὰ ἔργα σου τὰ σοφά,
δὲν ἔπαυσες νὰ κάμνης,
ἀλλὰ τὴν ἅγια ἐκείνη ἀγάπη,
πὺν στὴν ἀρχὴ ἐγνώρισες,
λησμόνησες κι' ἀρνήθης.

*
Καλ' εἶναι ἡ πολιτικὴ,
τὰ κτίρια κι' ἡ διδαχή,
μὰ πὺν καλὴ καὶ δυνατὴ
ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἀλήθεια,
κι' ἡ δικαιοσύνη του εἶναι.

*
Ὡ Ἐκκλησία, μετάνοιωσε
καὶ ζῆσε ξανά καὶ γνώρισε
τὴν πρώτη ἐκείνη ἀγάπη,
πὺν ὁ Χριστὸς σοῦ ἔδωκε
καὶ σύ... τὴν ἐκομμάτισες!

† A. N. T. u.s.a.

Σάββα Στεφ. Διμέλη - Ρόδος

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

Ἄγαπητοι ἀναγνώσται,
 Ἐκεῖ ψηλὰ στοὺς οὐρανοὺς τὸ βλέμμα θ' ἀτενίσω,
 κι' ὡς τέκνον τοῦ καλοῦ Θεοῦ μιὰν χάριν νὰ ζητήσω.
 Καὶ θὰ φωνάξω δυνατὰ μ' ὅλην τὴν δύναμίν μου,
 ἕως τὸν θρόνον τοῦ ψηλὰ νὰ φθάσῃ ἡ φωνή μου.
 Κι' ἡ χάρις αὕτη ποὺ αἰτῶ ἔχει μεγάλ' ἀξίαν,
 γιατί σὲ κάμνει εὐπρόσδεκτον στὴν ἄνω Βασιλείαν.
 Εἰν' ἡ ἄφεσις ἁμαρτιῶν, ἐκείνη ποὺ λαμπρύνει,
 ποὺ καθαρίζει τὴν ψυχὴν καὶ πάλιν φῶς τῆς δίδει.
 Τὴν χάριν ταύτην ἀδελφοὶ πρέπ' ὅλοι νὰ ποθοῦμεν,
 ὅπως τὴν ἀπολαύσωμεν ἄξιοι νὰ γενοῦμεν.
 Τῆς Βασιλείας οὐρανῶν ὅταν θὰ μεταβῶμεν,
 κι' εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐκλεκτῶν ὁμοῦ νὰ παραστῶμεν.
 Ἀλλὰ τὴν χάριν ταύτην ὁ Θεὸς προθύμως τὴν παρέχει,
 εἰς ὅποιον μὲ μετάνοιαν πλησίον τοῦ προστρέχει.
 Ἠκούσατε τὴν παραβολὴν σήμερον τοῦ Ἀσώτου,
 πόσον ἐκαταδίκασε τὸ ἄστοργον τοῦ πρώτου;
 Καὶ πόσον ἐδικαίωσε τὸν δεύτερον υἱὸν τοῦ,
 ποὺ ἤλθε μὲ μετάνοιαν καὶ ἔκλαιεν ἐμπρὸς τοῦ;
 Θέλετε νὰ θαυμάσετε τὴν δύναμιν ποὺ ἔχει;
 εἰς τὸν νεκρὸν τὸν ἄνθρωπον πάλιν ζωὴν παρέχει.
 Σκεφθῆτε ὅταν εἰς τυφλὸς τὸ φῶς τοῦ ἀποκτήσῃ,
 ἔτσι εἶναι κι' ὁ ἁμαρτωλὸς ὅταν μετανοήσῃ.
 Πρὸς τοῦτο τὴν παραβολὴν ἔκαμε τοῦ Ἀσώτου,
 γιὰ νὰ φανῇ ἡ διαφορὰ τοῦ νέου ποῦ τοῦ πρώτου.
 Καὶ ἔκαμε μιὰν σύγκρισιν τῶν ἀρετῶν τῶν δύο,
 νὰ ἔχωμεν ὑπόδειγμα δι' ὅλον μας τὸν βίον.
 Διότι οὗτοι οἱ ἀδελφοὶ ἡμᾶς ἀπεικονίζουν,
 κι' εἰς πόσαν τάξ' ἀνήκομεν τῶν δύο ἐνθυμίζουν
 Ὅταν τὴν δίδαξ' ὁ Χριστὸς ἤθελε νὰ χωρίσῃ,
 εἰς δύο τάξεις τὸν λαὸν κι' ἕκαστος ποῦ ἀνήκει.
 Πρὸς τοῦτο καὶ ἐδίδαξε παραβολὴν μιὰ μέρα,
 εἰς ἣν παρέστησε δυὸ υἱοὺς μὲ τὸν αὐτὸν πατέρα.
 Τοὺς δύο τούτους ἀδελφοὺς ἡμεῖς ἐκπροσωποῦμεν,
 κι' εἰς πόσαν τάξ' ἀνήκομεν οἱ ἴδιοι ἅς σκεφθοῦμεν.
 Διὰ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἀδελφῶν τῶν δύο,
 θὰ διδαχθῶμεν μάθημα δι' ὅλον μας τὸν βίον.
 Καὶ οὕτω θὰ ἐκλέξωμεν ἀπὸ τὸ πάθημά των,
 ποίου νὰ προτιμήσωμεν εἰς τὸ ὀλίσιθμά των.

Και ταύτην τὴν παραβολὴν θέλω νὰ στιχουργήσω,
 μὲ τόνον ἐκτενέστερον νὰ σᾶς τὴν παραστήσω.
 Πλὴν αἱ δυνάμεις μ' ἀσθενοῦν καὶ ὅσον κι' ἂν φροντίσω,
 ἀδύνατον θὰ καταστῇ ὀρθῶς νὰ στιχουργήσω.
 Μόλις τὸ ἀπεφάσισα καὶ τὸ διενεόηθην,
 ἰδοὺ! αἱ χεῖρες τρέμουσι τὸ πνεῦμα μ' ἐσκοτίσθην.
 Εἶναι τὸ θέμα δύσκολον καὶ δι' αὐτὸ φοβοῦμαι,
 μὴ καταστῇ ἀδύνατον ἐκείνο ποῦ σκοποῦμαι.
 Διδὼ καὶ τὴν βοήθειαν τὴν ἄνω ἐπικαλοῦμαι,
 κ' εἴθε νὰ ἔλθῃ βοηθὸς σὲ καίνο ποῦ αἰτοῦμαι.
 Κ' ἰδοὺ λαμβάνω ἀπόφασιν ὅσον κι' ἂν κοπιᾶσω,
 μὲ δύναμιν ν' ἀγωνισθῶ ποσῶς νὰ μὴ διστάσω.
 Καὶ ἄρχομαι μὲ συστολὴν εὐλάβειαν καὶ πίστιν,
 καὶ κλίνω γόνυ εὐλαδῶς στοῦ σύμπαντος τὸν κτίστην.

Ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται,

Πολλαῖς φοραῖς ὁ Κύριος εἰς κάθε κήρυγμά του,
 ἔκαμνε καὶ παραβολὰς ὡς εἶχ' ἰδιωμαί του.
 Διὰ νὰ εἶναι ἀντιληπτὴ κάθε διδασκαλία,
 ἔκαμνε καὶ παραβολὰς σὲ κάθε ὁμιλία.
 Κ' ἰδοὺ! μία παραβολὴ ἣ πιὸ σπουδαιότερα,
 πῶς παριστάνει δυὸ υἱοὺς μὲ τὸν αὐτὸν πατέρα.

Εἰς ἄνθρωπος εἶχε δυὸ υἱοὺς καὶ ἐξ ἰσοῦ ἀγαποῦσε,
 καὶ ἕκαστον στὸ ἔργον του, κάθε πρωτὶ ὠδηγοῦσε.
 Καὶ κάποι' ὁ νεώτερος στὸν οἶκον των μιὰ μέρα,
 μὲ τρόπον ὅπως ἀπρεπῇ, λέγει πρὸς τὸν πτετέρα.
 Πατέρα! Ἐγ' ἀπεφάσισα νὰ φύγ' εἰς ξένον τόπον,
 ν' ἀλλάξω τὸ ἐπάγγελμα νὰ μάθω κι' ἄλλον τρόπον.
 Λοιπὸν ἂν θέλῃς δῶσε μου, καίνο ποῦ μοῦ ἀνήκει,
 κ' εἰπὲ ἀπὸ τὴν σήμερον πῶς κάμνεις διαθήκη.
 Νὰ φύγω τὸ ταχύτερον εἰς τόπ' εὐτυχισμένο,
 διότι ἐδῶ στὸν τόπον μας δὲν θέλω πιά νὰ μένω.
 Ἐδῶ εἰς τὴν πατρίδα μας ἀδίκως τυραννοῦμαι,
 ἐνῶ ἂν φύγ' εἰς ξενιτεῖάν κάτι θὰ ὠφελοῦμαι.
 Τότ' ὁ πατὴρ ἐνέδωσε καὶ δίχως νὰ διστάσῃ,
 ἐδέχθη στοὺς δύο τοὺς υἱοὺς τὸν βίον νὰ μοιράσῃ.
 Κι' ἔλαβεν ὁ νεώτερος τ' ἀνήκον τῆς οὐσίας,
 κι' ἀμέσως ἀνεχώρησε εἰς ξένας ἐπαρχίας.
 Ἀπὸ τὴν βίαν τὴν πολλὴν διὰ ν' ἀναχωρήσῃ,
 οὐδὲ ὅπως τὸν πατέρα του πῆγε νὰ χαιρετήσῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἐπίκαιρα θέματα

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ὑπὸ τὸν ὡς ἄνω τίτλον ἐκυκλοφόρησεν ἐσχάτως (Ἀθήναι, 1962), ἀξιόλογον καὶ λίαν ἐπίκαιρον διδλῖον, συγγραφὲν ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ λογίου καὶ πολυγραφωτάτου Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων κ. Μελετίου. Καὶ μὲ μίαν σύντομον ἀνάλυσιν τοῦ περιεχομένου τούτου ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀσχοληθῶμεν εἰς τὸ παρὸν ἡμῶν σημεῖωμα, πρὸς διαφώτισιν καὶ ὠφέλειαν τῶν πολυπληθῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», δεδομένου ὅτι τὸ θέμα αὐτὸ ἀποτελεῖ θέμα τῆς ἡμέρας εἰς τὴν Γενέτειραν Ἑλλάδα μας καὶ εἶναι ὑψίστης σπουδαιότητος.

Ὁ Σεβ. συγγραφεὺς ἐξετάζει εἰς τὸ διδλῖον του αὐτὸ, τὰς μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας σχέσεις ἀπὸ τε Κανονικῆς ἀπόψεως καὶ τῆς Παραδόσεως αὐτῆς. Διαίρεται εἰς δύο μέρη. Εἰς τὸ μὲν πρῶτον (σελ. 1 - 25) ὁ Σεβ. σ. ἐξετάζει τὴν ἔννοιαν καὶ τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, βασιζόμενος ἐπὶ τοῦ Βυζαντινοῦ πάντοτε νομοκανονικοῦ συστήματος. Γράφει ὀρθότατα ὅτι, «ἡ φύσις καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς Πολιτείας, ὁ προσρισμὸς καὶ ἡ ἱστορικὴ ταύτης ἐξέλιξις, ἀποκλείουσι τὴν ἀρχὴν καὶ ἔννοιαν τῆς παναρμοδιότητος... καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς ἀσχετῶς προστατευτικῶς, ἐπικουρικῶς, βοηθητικῶς» (σελ. 7). Ἐν συνεχείᾳ θεωρεῖ τὴν Πολιτείαν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ὡς δύο ἐξουσίας, πνευματικὴν καὶ κοσμικὴν, αἱ ὁποῖαι ἐθεσπίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Θεοῦ (Ρωμ. ιγ' 2) ἐν τῇ μερίμνῃ του περὶ τοῦ ἀνθρώπου (σ. 9). Πλὴν ἐκάστη ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς ἀρμοδιότητος καὶ δραστηριότητος αὐτῆς εἶναι ὑπάτη, αὐτόνομος καὶ ἀνεξάρτητος. «Ἡ κύρωσις τοῦ Καταστα-

τικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ διὰ Βασιλ. Διατάγματος πρὸς ἐφαρμογὴν, ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐσωτερικὴν σχέσιν Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, Νόμφ κρατούσης». Ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία, ὡς συνεχίζει, ἔχει πάντοτε τὸ προβάδισμα καὶ τὴν προτεραιότητα, ἰσχύει τῆς θείας ἀρχῆς αὐτῆς καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς. Ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ σέβεται, νὰ βοηθῇ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ παραχωρῇ τὸ προβάδισμα τῆς ἰσχύος.

Ὅφειλει καὶ νὰ ἐνδιαφέρεται δι' αὐτήν, δοθέντος ὅτι «ἡ δογματικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἐνότης πάντοτε ἐθεωρήθη τὸ θεμέλιον καὶ ἡ ἀσφάλεια διὰ τὴν πολιτικὴν ἐνότητα (ἀπὸ τε τοῦ Μ. Κωνσταντίνου μέχρι τοῦ Ἰουστινιανοῦ), διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ Λαοῦ καὶ τὴν εὐπραγίαν καὶ ἰσχὺν τοῦ Κράτους» (σελ. 10).

Ἀπτόμενος ἔπειτα τοῦ θεσμοῦ τοῦ Βασιλ. Ἐπιτρόπου θεωρεῖ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον ὡς συνεχίζουσαν μίαν παράδοσιν ἐκ τοῦ Βυζαντίου καὶ ὠφέλιμον, διότι σφυρηλατεῖ δεσμοὺς στενωτέρους (σ. 11).

Ἐξόχως ἐνδιαφέρουσαι καὶ διαφωτιστικαὶ τυγχάνουσιν αἱ σελ. 20 - 25, ὅπου ὁ Σεβ. σ. ἀναλύει διὰ μιᾶς συντόμου ἀλλὰ εὐρυμαθοῦς ἱστορικῆς ἀναδρομῆς πρὸς τὸ Βυζάντιον καὶ τὰς νομοκανονικὰς του συλλογὰς καὶ πηγὰς, ὡς τὰς Νεαρὰς τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τὸν Νομοκάνονα τοῦ ἱ. Φωτίου, Βαλααμῶνα καὶ Βλάσταριν, τὰς νομικὰς κυρίως σχέσεις καὶ ἀλληλοεπιδράσεις Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, αἵτινες πορεύονται ὡς δύο ἐξουσίαι συναλλήλως. Καὶ αἱ δύο εἶναι ὑπατοὶ ἐν τῇ κόσμῳ ἡθικαὶ δυνάμεις καὶ αὐθενταί, μὴ δυνά-

μεναι νὰ νοηθῶσιν ἢ μία χωρὶς τῆς ἄλλης, διὰ τὸν Ἑλληνα μάλιστα. «Ἡ Ὁρθοδοξία διεφύλαξεν ὡς κιωτὸς τὴν ἐθνικὴν μας ἐνότητα. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐγένετο ἡ σῴτειρα κιωτὸς τοῦ ἔθνους ἡμῶν κατὰ τὴν μακράϊωνα δουλείαν...» (σελ. 11, 20).

Μετὰ τοῦ Σεβ. σ. ὑποστηρίζοντος ὅτι, «διὰ τῶν Νεαρῶν καὶ Αὐτοκρατορικῶν Διαταγῶν τοῦ Βυζαντίου ὠμίλει συμπτᾶντος καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἐπὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ δὲ ὅτι ὠμίλουν οἱ Πατριάρχαι Ἐπιφάνιος καὶ Μηνᾶς» (σελ. 21), συμφωνοῦμεν ἀπολύτως. Τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. σ. ὅμως, υἱοθετουμένην γνώμην ὅτι «ἡ Πολιτεία τοῦ Βυζαντίου νομοθετεῖ οὐχὶ μετὰ ἀπλῆν γνώμην, ἀλλὰ μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Ἱεραρχίας» (σ. 23), ἃς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ μὴν υἱοθετήσω ἀπολύτως, διότι εἰς πολλὰς περιπτώσεις συνέδαινεν ἱστορικῶς τὸ ἀντίθετον ἀκριδῶς.

Τοῦναντίον δὲ ἀνενδοιάστως υἱοθετῶ τὰς τρεῖς υἱοθετουμένας καὶ ὑπὸ τοῦ Σεβ. σ. συμπερασματικὰς τοῦ Α' Μέρους προτάσεις :

1) Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ Κανόνες ἔχουν τὴν ἰδίαν ἰσχύν ὡς καὶ οἱ πολιτικοὶ Νόμοι· ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας ἐπικρατέστεροι εἶναι οἱ Κανόνες.

2) Οἱ πολιτικοὶ Νόμοι ἐνταντιούμενοι εἰς τοὺς Κανόνας εἶναι μηδέν.

3) Ὅπου αἱ Κανονικαὶ πηγαὶ δὲν διορίζουν τι, ἐκεῖ ἰσχύουσιν αἱ Διατάξεις τοῦ Ρωμαιοβυζαντιακοῦ Δικαίου, ἐφ' ὅσον συμβιβάζονται πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας (σελ. 24).

Αἱ προτάσεις αὗται καθορίζουν, πράγματι, καὶ λύουν τὸ δλον ζήτημα τῶν σχέσεων μεταξὺ Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς συναλλήλου συμπορεύσεως αὐτῶν, διότι ἡ μία ζῇ μετὰ τὴν πνοὴν τῆς ἄλλης καὶ αἱ δύο μαζὺ συνιστοῦν τὸ

ἔθνος μας ἐν τῇ δλότῃ καὶ πληρότῃ αὐτοῦ.

Εἰς τὸ δεῦτερον μέρος ὁ Σεβ. σ. ἀσχολεῖται κυρίως μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀρχιερέων τονίζων τὴν νομοκανονικὴν ἀνάγκην τῆς συμμετοχῆς καὶ τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ταύτην ἐκλογὴν (σ. 27 κ.ε.), τὸ σύγχρονον αἷτημα στενωτέρας γνωριμίας καὶ σχέσεως μεταξὺ Ποιμένων καὶ Ποιμαινομένων (σ. 28 - 33), τῆς ἐξυγιάνσεως τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀνουψώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου εἰς τὴν οἰκονομικὴν θέσιν, ποῦ τοῦ ἀξίζει (σ. 30), τῆς ἀναδιαρθρώσεως τῶν ὁρίων τῶν Μητροπόλεων (σ. 30 - 34).

Ἐνδιαφέρουσαι, ἐπίσης, εἶναι καὶ αἱ ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος τῆς Ἐκκλησίας σκέψεις τοῦ Σεβ. σ. (σ. 35 - 38).

Τέλος, ὁ ὅρος «ἀξιος» κατὰ τὴν χειροτονίαν ἐξετάζεται καὶ ἐννοεῖται, νομίζω, μόνον εἰς περίπτωσιν συμμετοχῆς τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν Ἀρχιερέως, ἢ ὅποια ἐτηρήθη μέχρι τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (325 μ. Χ.), ὅτε περιορίζεται ἡ ἐκλογὴ ὡς δικαίωμα μόνων τῶν Ἐπισκόπων (σ. 41 - 43). Ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν Ἐπισκόπου μετέχουσιν οὐχὶ ὁ ὄχλος, ἀλλὰ οἱ ἐπίλεκτοι πολῖται τῆς Ἐπαρχίας. Ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ, ὅμως, Σύνοδος διὰ τοῦ Γ' Κανόνος αὐτῆς καθήργησε καὶ τὴν Ἰουστινιάνειον αὐτὴν Διάταξιν, περιορίσασα τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς τῶν λαϊκῶν εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἐρωτήματος κατὰ τὴν χειροτονίαν τοῦ «ἀξιος» ἢ διὰ τοῦ «ἀνάξιος», ἐμμέσως (σ. 43 - 44), ὁ Σεβ. σ. ἀντιτάσσεται ὅτι «καὶ οἱ ὀνομαζόμενοι ἐπίλεκτοι ἐκ τῶν λαϊκῶν δύνανται νὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῶν ἀξιοτέρων διὰ τὸ Ἀρχιερατικὸν Ἀξίωμα, ἐπὶ οἷον ὅποτε Δημοσίου Ἀξιώματος καὶ ἂν ἴστανται» (σ. 44), γνώμη, ἢ ὅποια, νομίζω, φθάνει εἰς τὰ ἄκρα

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Τὸ τίμιον Ξύλον καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ
«Ἀξίόν ἐστιν».

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς 1000 ετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ τῆς 100ετηρίδος τῶν Ἑλλήνων Βασιλέων, ἐκομίσθησαν ἐξ ἁγίου Ὁρους τὸ τίμιον Ξύλον τοῦ Σταυροῦ καὶ ἡ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Θεομήτορος «Ἀξίόν ἐστιν», τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἀνεστάτωσε κυριολεκτικῶς ἅπαν τὸ εὐσεβὲς ἑλληνικὸν πλήρωμα. Οἱ Ἕλληνες Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι, προκειμένου νὰ ἀσπασθοῦν ἀμφοτέρω τὰ ἱερὰ Προσκυνήματα ταῦτα, ὑπεβάλλοντο εἰς μυρίας θυσίας κόπον καὶ χρόνον. Ἀγῶν κυριολεκτικῶς συνωθουμένων κατεβλήθη. Παρημελήθησαν αἱ οἰκογενειακαὶ ὑποχρεώσεις τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνδρῶν αἱ ἐργασίαι.

Οὕτω ἐδόθη εὐκαιρία νὰ δείξῃ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὰ θρησκευτικὰ του αἰσθητάματα εἰς τὸν ὕψιστον βαθμόν. Ὁ ἀναγινώσκων εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰ περιοδικὰ τὴν περιγραφὴν τῶν γεγονότων αὐτῶν, συγκινεῖται μέχρι δακρύων. Νὰ βλέπῃ τις γυναῖκας κατὰ τὴν διέλευσιν τῶν θείων θησαυρισμάτων αὐτῶν γονυπετεῖς

Συγχαίρομεν θερμότατα τὸν Σεβ. ἄγιον Κυθῆρων, διὰ τὴν πολύτιμον αὐτοῦ συμβολὴν ταύτην εἰς τὴν λύσιν τοῦ ἀκανθώδους προβλήματος τῶν σχέσεων μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, καὶ εὐχόμεθα ταπεινῶς αὐτῷ ὑγεῖαν καὶ ἐνίσχυσιν εἰς τὸ θαυμάσιον, ὄντως, ἔργον, ποῦ μὲ προσωπικὴν αὐτοθυσίαν καὶ Χριστομίμητον ζῆλον ἐπιτελεῖ εἰς τὴν μικρὰν καὶ πενιχρὰν μὲν ἀλλὰ τόσον καλὸν τύχη. . . Ἐπαρχίαν αὐτοῦ.

(Νέκ. Ὑδρική)

† Ἱερομόναχος

Αἰμ. Ν. Τσιρπανλῆς, Δ.Θ., Th. M.

καὶ σταυροκοποῦμενας νὰ κλαίουσιν, ὠθοῦσαι καὶ ὠθούμεναι νὰ μὴ χάσουν τὸ ἅγιον τοῦτο θέαμα! Ἐπειτα νὰ δεικνύουν ἀνεξάντλητον ὑπομονὴν ἀναμένουσαι νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά των διὰ νὰ ἀσπασθοῦν, μὴ λαμβάνουσαι ὑπ' ὄψιν κόπωσιν τῆς ὀρθοδοξίας καὶ ἐὰν θὰ ἤρχετο ἡ νύξ.

Τὸ ἅγιον Ὅρος διὰ τῆς ἐξόδου εἰς τὸν κόσμον τῶν κειμηλίων αὐτῶν, προσέφερε τὴν μεγαλυτέραν ὠφέλειαν εἰς τὰς πιστὰς Χριστιανὰς γυναῖκας, τῶν ὁποίων ἔκαιε φλογερὰ ἡ ἐπιθυμία νὰ προσκυνήσωσι τὰ ἱερὰ σύμβολα ταῦτα τῆς θρησκείας μας τὰ φυλασσόμενα ἐν ἁγίῳ Ὁρει, ὅπου δὲν δύνανται, ὡς γνωστόν, λόγῳ τῆς ὑπαρχούσης ἀπαγορευτικῆς διατάξεως, νὰ μεταβῶσιν εἰς προσκύνησιν ἐκεῖ.

Καλὸν θὰ ἦτο ἐὰν ἡ ἱερὰ Κοινότης ἐπιτρέπῃ, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, νὰ ἐξερχῶνται εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ τὰ πολλὰ ἄγια λείψανα τῶν ἐπισημοτέρων ἁγίων, ἦτοι ἡ τιμία Ζώνη τῆς Θεοτόκου ἀπὸ τὸ Βατοπέδι, ἡ δεξιὰ τοῦ τιμίου Προδρόμου ἡ ἐγγίσσασα τὸν βαπτισθέντα Κύριον ἀπὸ τὴν Μονὴν Διονυσίου καθὼς καὶ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Νήφωνος Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ἀριστερὰ χεὶρ τῆς ἁγίας Μαδγαληνῆς, ἡ διατηροῦσα ζῶντος ἀνθρώπου τὴν θερμότητα ἀπὸ τὴν Μονὴν Σίμωνος Πέτρος, ἡ δεξιὰ τοῦ ἁγίου Χρυσόστομου μὲ τὸ δέσμα, εὐλογοῦσα, ἀπὸ τὴν Μονὴν Φιλοθέου, ἡ κάρτα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἀπὸ τὴν Μ. Λαύραν καὶ πολλὰ ἀκόμη ἀνυπολογίστου ἀξίας καὶ ἀγιότητος.

Νομίζω ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τῶν ἱερῶν αὐτῶν λειψάνων ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὁ ἀσπασμὸς παρὰ τῶν πιστῶν, πολλοὺς δύνανται νὰ κινήσουν εἰς μετάνοιαν, πρὸς σωτηρίαν.

Ἄς σκεφθοῦν οἱ πατέρες καὶ ἄς πρᾶξουν.

— Ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τοῦ Ἀγίου Τρίκκης.

Κατὰ τὴν ἀντιχιλιαστικὴν ἑβδομάδα, ὁ Σεβασμιώτατος Τρίκκης κ. κ. Διονύσιος, ὁ ἀπὸ Λήμνου, ἀνέπτυξε μεγίστην δρᾶσιν ἐναντίον τῶν Χιλιαστῶν.

Πρὸς τοῦτο ἐξέδωκε διαφόρους ἐγκυκλίους, σταλείσας πρὸς ὅλον τὸ πλήρωμα τῆς θεοσώστου Ἐπαρχίας του, ἔπεξηγῶν τί εἶναι ὁ Χιλιασμός καὶ πῶς πρέπει οἱ Χριστιανοὶ νὰ προφυλάσσωνται.

Ἴδου τί γράφει ἡ 3η ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 371.

Χριστιανοὶ μου,

Ὁ Χιλιασμός, διὰ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης καὶ πρὸ παντὸς διὰ τῶν ἀργυρίων, τὰ ὅποια σκοπεῖ ἀφειδῶς πρὸς ἐξαγορὰν συνειδήσεων, ἔχει κατορθώσει. δυστυχῶς, νὰ ἐμπλέξῃ εἰς τοὺς δολερούς του πλοκάμους μερικοὺς ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως. Ἐπειδὴ δὲ ἐντείνει ἐσχάτως τὴν προσηλυτιστικὴν του προπαγάνδαν, καθήκον μας θεωροῦμεν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν σας ἐπὶ τοῦ χιλιαστικοῦ κινδύνου.

α) Αἱ πλάναι τοῦ Χιλιασμοῦ:

1. Ἀρνοῦνται τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ.
2. Ἀρνοῦνται τὴν ὑπάρξιν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος.
3. Ἀρνοῦνται τὴν Ἀγίαν Τριάδα.
4. Δὲν πιστεύουν εἰς ἄλλην ζωὴν.
5. Δὲν παραδέχονται παράδεισον καὶ κόλασιν.
6. Ἀπορρίπτουν τὰ Μυστήρια. Ἀρνοῦνται τὸ Βάπτισμα, τὸν Γάμον, τὴν Ἐξομολόγησιν, τὴν Θεῖαν Κοινωνίαν.
7. Ἀρνοῦνται τοὺς Ἁγίους.
8. Ἀπορρίπτουν τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν.
9. Ὑβρίζουν χυδαίως τὴν χριστιανικὴν Θρησκείαν.
10. Στρέφουν ἐξ ἄλλου τὸν πόλεμόν των οἱ Χιλιασταὶ ἐναντίον τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς σημαίας ἐκάστου ἔθνους. Τὴν σημαίαν μας μὲ τὸν σταυρὸν τὴν ὑβρίζουν μὲ τερατώδεις φράσεις, κηρύσσοντες, ὅτι «ὁ χαίρετισμός τῆς σημαίας εἰς

τὰ σχολεῖα, εἰς τὸν στρατὸν καὶ ἄλλα-χοῦ, ἁποτελεῖ σατανικὴν λατρείαν». Κατηγοροῦν δὲ τὴν Ἑλλάδα ὡς «μοναρχοφασιστικὴν χώραν», ὡς «χώραν τυραννίας καὶ ἀνελευθερίας» καὶ ὡς «τόπον ἐγκλημάτων» κ.λ.π, κ.λ.π.

β) Τὰ μέσα τοῦ προσηλυτισμοῦ.

Διὰ νὰ ἐξαπατήσουν τοὺς χριστιανοὺς ὑποκρίνονται οἱ Χιλιασταὶ τοὺς Ὀρθόδοξους, κρατοῦντες χριστιανικὰ περιοδικὰ καὶ βιβλία, ἐμφανιζόμενοι ὡς πωληταὶ θυμιάματος καὶ ἄλλων ἱερῶν πραγμάτων. Σκοπὸς των ὅμως εἶναι νὰ διαδώσουν τὰς πλάνας των, σκορπίζοντες τὰ προπαγανδιστικὰ των φυλλάδια. Τὰ συνηθέστερα τούτων εἶναι: «Σκοπιά», «Ξύπια», «Ἡ Νέα Ἡμέρα», «Ἡ Χαρὰ», «Παρηγορία», «Ἡ Κιθάρα τοῦ Θεοῦ», «Ἡ Ἐπιθυμητὴ Κυβέρνησις», «Ἡ Μέλουσα Παλιγγενεσία τοῦ Κόσμου», «Γραφικαὶ Μελέται», «Οἱ Πρᾶοι κληρονομοῦν τὴ Γῆ» κ. ἄ.

Ἀνοίγουν συζητήσιν μὲ τοὺς ἀφελεῖς εἰς τοὺς ὁποίους εὐκολώτερον μεταδίδουν τὴν ψευδοδιδασκαλίαν των, τὴν ὁποίαν μανθάνουν ὡς οἱ μικροὶ μαθηταὶ τὸ ποίημά των.

Παριστάνουν ὡς ἀδικουμένους καὶ διωκομένους τοὺς ἑαυτοὺς των διὰ νὰ ἀποσποῦν τὸν οἶκτον καὶ τὴν συμπάθειαν. Πρὸ παντός, ὅμως, χρησιμοποιοῦν τὸ χρῆμα, τὸ ὁποῖον παρέχεται ἄφθονον διὰ νὰ ἐξαγοράσουν συνειδήσεις καὶ δημιουργήσουν τυφλὰ ὄργανά των.

Ἡ εὐφημος δρᾶσις τοῦ ὡς ἄνω Μητροπολίτου διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν τοῦ ποιμνίου του, ὡς πολλάκις ἠσχολήθη ἡ «Ἀγιορείτικη», ἔχει ὑπερβῇ τὰ ὅρια τῆς χριστιανικῆς Ἑλλάδος καὶ πολλάκις ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ ἐξηγγειλαν τὰ τῆς θεοφιλοῦς δράσεώς του πρὸς μέγιστον ἔπαινόν του. Ὁ Κύριος ἄς τοῦ δίδῃ πάντοτε δύναμιν διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ψυχῶν τῶν χριστιανῶν, ὡς θεόθεν ἐτάχθη ποιμὴν καὶ ποδηγέτης εἰς νομὰς σωτηρίου.

— Ὁ διχασμὸς τοῦ Τύπου διὰ τὴν 1000 ετηρίδα.

Ἐξακολουθεῖ ἡ διαμάχη μεταξὺ τῶν περιοδικῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Τύπου μὲ ἰδέας ἀντιθέτους. Αἱ μὲν θεωροῦσι τὰς ἐορτὰς τῆς 1000ετηρίδος ὡς ἐπιβαλλομένας, αἱ δὲ ὡς μὴ ἀναγκαιούσας καὶ μᾶλλον ὡς βλάβην θὰ συντελέσουν διὰ τὸν μοναχισμόν. Καὶ ἰδοὺ τί γράφει ἡ «Ἀνάπλασις» εἰς τὸ φύλλον τοῦ Ἀπριλίου:

«Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ἐχομεν ἐννοήσει καλὰ - καλὰ, εἰς τί θὰ συνίσταται ὁ πανηγυρισμὸς τῆς χιλιετηρίδος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Γνωρίζομεν ὅτι θὰ ἐκδοθῇ μία εἰδικὴ σειρὰ ἀναμνηστικῶν γραμματοσήμων. Τὰ ταξιδιωτικὰ γραφεῖα τοῦ κόσμου θὰ γεμίσουν ἰσως ἀπὸ ἀφφίσεις τουριστικῆς προπαγάνδας. Καὶ ὑπῆρξε πρόγραμμα πανηγυρικῶν ἐκδηλώσεων, ἐδῶ (εἰς Ἀθήνας) καὶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Εἶναι ὅμως αὐτὰ βλα, ἐκεῖνο ποῦ χρειάζεται :

Δὲν θέλομεν βεβαίως νὰ κάμωμεν τὸν φανατικόν. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους κάποιος θὰ ἔπρεπε νὰ σκεφθῇ ὅτι ἡ ἱερὰ αὐτὴ Ἀκρόπολις τῆς μοναχικῆς ἀσκήσεως δὲν εἶναι τόπος πανηγύρεων ἀλλὰ κατανύξεως καὶ μετανοίας καὶ μενανοῶν. Εἶναι τόπος ὅπου ἀκούονται ὅχι λόγοι πανηγυρικοὶ καὶ προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις ἀλλὰ τὸ «πόθεν ἄρξομαι θρηνεῖν τὰς τοῦ ἀθλίου μου βίου πράξεις», συνεχῶς εἰ καὶ εἰς διαφόρους παραλλαγὰς ἀκαταπαύστως καὶ ἀκοιμήτως ἐπαναλαμβάνόμενον,

Ἐν ἐκ τῶν δύο λοιπόν. Ἡ φρονοῦμεν ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος fuit, ὑπῆρξε κάποτε καὶ πάει, ὅτι εἶναι τοῦ παρελθόντος πλέον λείψανον, ὅπως εἶναι, φέρ' εἰπεῖν, καὶ τὰ ἀνάκτορα τῆς Κνωσσοῦ. Ἡ δηλαδὴ, φρονοῦμεν ὅτι δὲν ἔχει θέσιν πλέον εἰς τὴν ἐποχὴν μας ἡ μοναχικὴ ἀσκήσις, ἡ δόξα, αὐτὴ καὶ ὅχι τὰ κτίσματα ἢ τὰ καλ-

λιτεχνήματα, ἀποτελεῖ τὴν οὐσίαν τοῦ ἁγίου Ὁρους, τὸ νόημά του, τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἰδρύθη καὶ κατωχυρώθη διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων χρυσοδούλων τῶν βυζαντινῶν Αυτοκρατόρων, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἃς τὸ ποῦμε καθαρὰ καὶ ξάστερα, τὸ ἅγιον Ὄρος ἀνῆκει εἰς τὴν ἀρμοδιότητά τοῦ τουρισμοῦ, τῶν βυζαντινολόγων καὶ τῶν δασονόμων πρὸς ἀξιολογήσιν τοῦ δασικοῦ του πλοῦτου. Ἡ ἀντιθέτως, πιστεύομεν ὅτι τὸ ἅγιον Ὄρος ἔχει καὶ σήμερον ζῶν καὶ ἄξιαν ὅχι ὡς μουσεῖον ἀλλὰ ὡς τόπος αὐστηρᾶς μοναχικῆς ἀσκήσεως. ὅπως ταύτην ἔχει διαγράψει χιλιετῆς παράδοσις καὶ διδλιοθήκη δόλοκληρος συγγραφεῖσα ὑπὸ Πατέρων ἐν ἀσκήσει λαμπάντων, ἐν μοναῖς καὶ σκήταις «καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς». Τότε ὅμως τὰ πανηγύρια ἀποτελοῦν ἀσέβειαν ἐναντι τῆς ἱερᾶς αὐτῆς ἐν κατανύξει ἀσκήσεως.

Ἀντὶ λοιπὸν ἐορτῶν καὶ ἐκδρομῶν καὶ ταξιδίων, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι λέγουν ὅτι πιστεύουν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ὡς ἔχον ἀποστολὴν καὶ διὰ τὴν γενεάν μας, αὐτοί, δεικνύοντες τὴν πίστιν των ἐκ τῶν ἔργων των, ἔπρεπε νὰ δώσουν τὸ παραδειγμα διὰ νὰ παύσῃ ἡ δλονὲν προῖοῦσα ἐρήμωσις τῶν σεπτῶν ἀσκητηρίων. Νὰ μεταβοῦν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ὅχι ὡς τουρίσται ἢ ὡς πανηγυρισταί, ἀλλ' ὡς θυσιαζόμενοι ὑπὲρ ἀναδιώσεως τῆς ἐκεῖ μοναχικῆς καὶ ἀσκητικῆς ζωῆς, ἐγκαταλείποντες καὶ αὐτοὶ χάριν τοῦ μοναχικοῦ σχήματος καὶ κόσμον καὶ δόξας καὶ χρήμα καὶ ἀνέσεις καὶ οἰκογένειαν, «νηστεία ἀγρυπνία καὶ προσευχή» καὶ τὰς ἰδικὰς των καὶ τὰς ἰδικὰς μας ἁμαρτίας ἀποκλαίοντες. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἅγιον Ὄρος καὶ πρὸς αὐτὸ ὀφείλει νὰ στρέψῃ ὅχι τὰ βλέμματα ἀλλὰ τὰ δῆματά του, ὁποῖος εἰς τὴν ἀποστολὴν αὐτὴν λέγει ὅτι πιστεύει, συμβάλλων καὶ

αυτός, αἰμοδότου δίκην, εἰς τὸ νὰ ἐγχυθῇ νέον αἷμα εἰς τὸ ἐγκαταλείπομενον τῆς ἀρετῆς ἐργαστήριον. Αὐτὸ εἶναι Ὁρθόδοξια καὶ αὐτὸ εἶναι Ὁρθόδοξος παράδοσις. Ἄλλά, βλέπετε, ὅλα αὐτὰ στοιχίζουν! Μένοντες λοιπὸν εἰς τὰ... γραμματόσημα καὶ εἰς τὸ χουζούρι μας!»

Εἰς δὲ τὸ φύλλον τοῦ Μαΐου σελ. 3 γράφει:

«Τώρα ποὺ ἔληξαν αἱ ἑορταὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ μπορεῖ νὰ γίνῃ ὁ ἀπολογισμὸς αὐτῶν, δὲν γνωρίζομεν τί θὰ ἡδύνατο νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὸ ἐνεργητικὸν αὐτοῦ ὡς κέρδους τοῦ ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν ἱστορίαν.

Τὸ ἀνησυχητικὸν δὲ εἶναι ὅτι πέραν τῶν ὕμνων διὰ τὴν «ἐνδοξον χιλιετηρίδα» οὐδὲν ἐλέχθη ὡς σχέδιον ἢ ἐπιδίωξις διὰ τὴν ἐπιδίωσιν αὐτοῦ.

Καὶ πέραν τῶν «ἐδίδα» ποὺ ἡγέρθησαν εἰς τὰς προπόσεις τίποτε ποὺ νὰ ἀφορᾷ τὸ vivere τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐλέχθη.

Ἄλλ' εἶναι δυνατόν θέματα τόσον δυσχερῆ, ὡς εἶναι τὸ θέμα τῆς ἐπιδίωξεως τοῦ φθίνοντος ἁγίου Ὁρους, νὰ ἀντιμετωπίζονται μὲ προπόσεις καὶ πανηγύρεις;

Ὡσαύτως ἢ «Ἐνορία» εἰς τὸ φύλλον αὐτῆς τῆς 1ης Μαΐου ἀριθ. 359 γράφει:

«Μὲ μελαγχολικὴν περιέργειαν παρακολουθοῦμεν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου τόσον τὰς προετοιμασίας, ὅσον καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἑορτῶν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει χιλιετηρίδος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἱερᾶς Ἀκροπόλεως τοῦ Μοναχισμοῦ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Δὲν ἀποκρούομεν δεδαίως τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος αὐτῆς. Μᾶς ἀφίνει ὅμως πολὺ σκεπτικὸς ὁ λίαν κοσμικὸς χαρακτήρ ποὺ ἐδόθη εἰς τὸν ἑορτασμὸν τοῦτον. Δὲν ἦτο ἔργον τῶν Ὑπουργείων τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἢ ὀργάνωσις τῶν ἑορτῶν

τούτων, ποὺ ἔχουν ὅλως ἰδιαιτέρον καὶ βαθύτατον πνευματικὸν χαρακτήρα καὶ ἀφοροῦν τὴν χιλιετηρίδα τῆς μοναχικῆς ἀσκήσεως, τῆς κατανύξεως καὶ τῶν μετανοιῶν καὶ τῶν αὐτοθυσιῶν ποὺ ἐπὶ δέκα ἑκατονταετηρίδας ἔλαβον καὶ λαμβάνουν χώραν εἰς τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος. Ἦτο ἔργον κατ' ἐξοχὴν τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος καθήκον εἶχε τὸ πολὺ - πολὺ νὰ βοηθήσῃ οἰκονομικῶς τὰς δύο Ἐκκλησίας καὶ νὰ τὰς ἀφήσῃ ἀπολύτως ἐλευθέρως νὰ ὀργανώσουν τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος ταύτης κατὰ τρόπον ἐντελῶς πνευματικόν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑπενθυμῇ εἰς τὸ Ὁρθόδοξον πλήρωμα ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναζωογονήσεως τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς, ὅπως ταύτην ἔχει πραγματικῶς χιλιετῆς ἐφαρμογὴ καὶ παράδοσις χιλιᾶδων δαΐων Πατέρων ἐν αὐστηρᾷ ἀσκήσει λαμπάντων ἐκεῖ. Ἡ καθαρῶς πνευματικὴ προβολὴ τῶν μοναχικῶν ἰδεωδῶν καὶ ἐπιτευγμάτων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας θὰ διήγειρεν ἰσως τὸν εὐσεβεῖ λαόν μας νὰ ἀφιερῶσιν μερικὰ τέκνα τοῦ εἰς τὴν συνέχισιν τῆς χιλιετοῦς παραδόσεως καὶ εἰς τὴν ἐπ' ἀνδρωσιν τοῦ φθίνοντος λόγου λειψανδρίας ἁγίου μας Ὁρους. Οὕτως αἱ ἑορταὶ θὰ συνέβαλλον ἰσως εἰς τὸ νὰ ἐγχυθῇ νέον αἷμα εἰς τὸν μαραινόμενον ἥδη καὶ φθίνοντα ἀριθμητικῶς καὶ ποιητικῶς μοναχισμὸν τοῦ Ἁθῶ. Δυστυχῶς ὅμως ἐπρυτάνευσε τὸ πνεῦμα τῆς συμβατικότητος, τῆς ἀπροσδιοριστίας, ὡς πρὸς τοὺς σκοποὺς τοῦ ἑορτασμοῦ, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν καὶ τῆς κοσμικότητος. Τὰ κατάρτισθέντα καὶ ἐκτελούμενα προγράμματα τοῦ ἑορτασμοῦ ἀποδεικνύουν ὅτι τόσο ἢ Ἐκκλησία, πολὺ δὲ περισσότερο τὸ Κράτος, δὲν πιστεύουν δυστυχῶς, καὶ κατὰ βάθος εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ Μοναχικοῦ

βίου σήμερα. Ἐν ἐπίστευον, διαφορετικὰ θὰ ἦσαν τὰ προγράμματα τοῦ ἑορτασμοῦ καὶ ἡ στάσις των θὰ ἦτο ἀνάλογος ἐναντι τοῦ θαυτάτου πολυαιωνωδίου φαινομένου τούτου τῆς ἄκρας φιλοσοφίας ἐπὶ τῶν ἐγκοσμίων καὶ ἡ ἐν εἰλικρινείᾳ προσέγγις αὐτῶν καὶ τοῦ λαοῦ πρὸς ἀπόκτησιν ἐμπράκτου ἐμπειρίας καὶ τῶν σχετικῶν σωτηριῶν βιωμάτων».

Τὸ δὲ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησία» εἰς τὸ τεῦχος αὐτῆς τῆς 1ης Μαΐου ἀριθ. 9, γράφει ἀξιόλογα πράγματα ὑπὲρ τῆς 1000ετηρίδος, τὰ ὁποῖα ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὰ ἀναγνώσῃ πᾶς τις.

Ἐπίσης εἰς τὴν «Ἀπολύτρωσιν» τῆς Θεο(ν)ικής δημοσιεύονται:

«... Κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους καὶ κατὰ τὴν ἐπικολουθήσασαν δουλείαν, τὸ Ἅγιον Ὅρος ἦτο ἡ σπονδυλικὴ στήλη τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὅταν ἡ μανία τῶν λατινοφίλων μὲ τὰς ἐριδας τοῦ ἡσυχασμοῦ προσεπάθει νὰ προσβάλῃ τὴν Ὁρθοδοξίαν θεωρητικῶς, ἀντίστησαν σθεναρῶς οἱ ἀγιορεῖται πατέρες μὲ ἐπὶ κεφαλῇς τὸν ἅγιον Γρηγόριον Παλαμᾶν, ἔπειτα ἐπίσκοπον Θεσσαλονίκης. Ὅταν ἡ προσβολὴ ἔλαβε πρακτικὸν χαρακτῆρα, πάλιν τὸ Ἅγιον Ὅρος ἦτο μετὰ τῶν πρώτων ὑπερασπιστῶν τῆς Ὁρθοδοξίας. Τὸ Βυζαντινὸν Κράτος παρηκμασμένον κατεστρέφετο ὀλοταχῶς, πολλοὶ δὲ φιλοπαπικοὶ αὐτοκράτορες πρόθυμοι νὰ θυσιάσουν τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ παρατείνουν τὴν ζωὴν τοῦ κράτους, ἐπίεσαν τοὺς πιστοὺς, ἔκαμαν ψευδοσυνόδους, ὑπέγραψαν ὑποταγὴν εἰς τὸν πάπαν. Ἀλλ' ὁ λαός, οἱ ἀξιοὶ ποιμένες καὶ ὁ μοναχισμὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους ἠγωνίσθησαν, ἠχύρωσαν τὰς πράξεις τῶν προδοτῶν καὶ διεφύλαξαν τὴν Ὁρθοδοξίαν. Καὶ ἐνῶ τὸ Ἅγιον Ὅρος εἶχε καθῆκον νὰ δίδῃ δόσεις, δὲν

ἠρκέσθη μόνον εἰς αὐτό, ἀλλ' ἔδωκε καὶ μάρτυρας, κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν, καὶ ἱεραποστόλους σὺν τὸν ἅγιον Κοσμάν τὸν Αἰτωλόν, οἱ ὁποῖοι ἐστήριξαν τὸ κατάλοιπον τοῦ Κυρίου ἐν ἡμέραις πονηραῖς. Τὸ Ἅγιον Ὅρος ἐπίσης παρέδωκεν εἰς ἡμᾶς ἀκεραίαν τὴν κληρονομίαν τῶν συγγραμμάτων τῶν πατέρων, ὅπου εἶναι ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῆς Γραφῆς καὶ ἡ γνησίᾳ πηγὴ τῆς Ὁρθοδοξίας».

Καὶ κατωτέρω:

«Ὅπως παλαιότερον ἔτσι καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους δύο αἰῶνας δις τὸ Ὅρος ἐπενέβη εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. Μίαν φοράν ὅταν ἔγινε τὸ κίνημα τῶν κολυβάδων ἀπὸ τὸν ἅγιον Νικόδημον καὶ ἄλλους πατέρας, τὸ ὁποῖον κυρίως ἐστρέφετο κατὰ τῶν νεωτερισμῶν καὶ τῶν ἀλλοδόξων ἐπιδράσεων, καὶ ἄλλην μίαν ὅταν πρὸ πηνῆντα περίπου ἔτων ἐξηγέρθησαν οἱ πατέρες τοῦ Ὁρους καὶ ἠλεγξαν τοὺς μασόβους καὶ ἠγωνίσθησαν κατὰ τῆς μασονίας ὑπομεινάντες καὶ ἐξορίαν καὶ ἄλλας κακώσεις. Ἐχει μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν ζωὴν καὶ τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἐκκλησίας τὸ νὰ ὑπάρχῃ ἐν ἐφεδρείᾳ μία τοιαύτη δύναμις, ἐτοίμη ἀνὰ πάσαν στιγμήν κινδύνου νὰ ὑπεραμυνθῇ τῆς ἀληθείας. Καὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας συμβαίνουν ἐπανειλημμένως συνταρακτικὰ ἐκκλησιαστικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον καλὴν ἑκδοσιν, ἂν οἱ μὲν ὑπερῆλικες πατέρες τοῦ Ὁρους ἐπανελάβανον τὴν παλαιάν των παρρησίαν, οἱ δὲ νεώτεροι ἐμιμοῦντο τὸ παράδειγμα τῶν πατέρων των, ἔαν γενικῶς τὸ Ἅγιον Ὅρος εἶχεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ὅλοι οἱ πιστοὶ γεμάτοι σεβασμὸν καὶ υἱικὴν ἐμπιστοσύνην ἀναμένομεν μίαν τοιαύτην ἐνέργειαν τῶν πατέρων. Τὰ κινήματα αὐτὰ ἐνθυμίζουν τὸ κίνημα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου,

τὸ ὁποῖον ἐκλόνισεν δολόκληρον αὐτοκρατορίαν, ἔρριψε πατριάρχας καὶ ἐσωφρόνισεν αὐτοκράτορας, διότι ἤθελον νὰ παραβιάσουν τὴν Ὁρθοδοξίαν. Αὐτὰ σῶζουσι τὴν Ἐκκλησίαν καὶ συντρίβουν καὶ ταπεινώνουν τὴν αὐθαιρεσίαν ὠρισμένων ἐχθρῶν της».

Καὶ ἀκολουθῶς :

Δὲν ἄρκει μόνον νὰ διοργανῶνεται διαλέξεις καὶ πάσης φύσεως τελεταὶ πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου Ὁρους. Πρέπει νὰ στραφῶμεν κυρίως εἰς ἓνα τομέα, ὁ ὁποῖος μέχρι τώρα δὲν ἔτυχε τῆς δεούσης προσοχῆς. Ὁ μοναχισμὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους δὲν εἶναι κάτι ποὺ ἐπέρασε καὶ ἔφυγε, οὔτε εἶναι μόνον κειμήλια, θυζαντινοὶ ναοὶ καὶ διδισιοθήκαι. Εἶναι μία πολιτεία ζωσα ἀλλὰ μυστική, θεμελιωμένη εἰς τὴν παρθενίαν, τὴν ἀκτημοσύνην καὶ τὴν ὑπακοήν. Εἶναι μία δύναμις ποὺ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν δι' ἄμυναν κατὰ τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς ἀπιστίας, δι' ἱεραποστολὴν καὶ δι' ἄλλους ὑψηλοὺς σκοποὺς, ὅπως ἐχρησιμοποιήθη κατὰ τὸ παρελθόν. Αὐτὸ ὅμως ἐξακριάται ἀπὸ ἡμᾶς. Ἐπειδὴ τὸ ἅγιον Ὄρος ὑποφέρει ἀπὸ λειψανδρίαν, πρέπει τώρα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ ἡμεῖς οἱ ἐν τῷ κόσμῳ νὰ τονίσωμεν τὴν ἀνάγκην αὐτὴν καὶ νὰ κάμωμεν σταυροφορίαν διὰ τὴν ἐπ' ἀνδρῶσιν τῶν κενῶν μονῶν μὲ νέον αἷμα. Καλὴ εἶναι ἡ διαφύλαξις τῶν νεκρῶν πνευματικῶν θησαυρῶν, ἀσυγκρίτως ὅμως ἀνωτέρα εἶναι ἡ διαφύλαξις τοῦ ζῶντος καὶ ἐμψύχου θησαυροῦ καὶ ἡ συνέχισις τῆς παραδόσεως τῆς ἀγιότητος.

Ὅσοι ἀγαπῶμεν τὸ ἅγιον Ὄρος, ὡς ἐορτάσωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, συμβάλλοντες εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῶν δυνάμεων τοῦ μοναχικοῦ βίου. Αὐτὸ θὰ εἶναι ὁ καλλίτερος ἑορτασμὸς τῆς χιλιετηρίδος».

Καὶ ἐν συνεχείᾳ :

«Κατὰ τοὺς μῆνας αὐτοὺς ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους γίνονται πολλαὶ διαλέξεις σχετικαὶ μ' αὐτὸ καὶ τὸν μοναχισμόν, εἰς ἐφημερίδας γράφονται ἄρθρα παρομοίου περιεχομένου, πολλὰ δὲ περιοδικὰ ἀφιερώνουν τεῦχος δολόκληρον εἰς αὐτό. Ἐν γένει ὁλος ὁ κόσμος τῶν διανοουμένων ἀσχολεῖται μὲ τὸ ἅγιον Ὄρος. Ἐγκωμιάζεται ὁ μοναχισμὸς καὶ ἀξιολογεῖται ὡς σπουδαία ἡ συμβολὴ του εἰς πολλοὺς τομεῖς τοῦ ἔθνικου βίου. Δὲν διαφεύγει ὅμως τὴν προσοχὴν τῶν σοδρῶν καὶ εἰλικρινῶν ἢ ὑποκριστῶν μερικῶν... διανοουμένων. Αὐτοί, περὶ τῶν ὁποίων ὁ λόγος, τώρα, ἐπειδὴ τοὺς δίδεται ἀφορμὴ νὰ ἐπιδειχθοῦν κατὰ τὸ «ὅπου γάμος καὶ χαρὰ, κι' ὁ Γιαννίδης ἀπὸ κοντά», ἐγκωμιάζουν τὸν μοναχισμόν, πολλάκις ὅμως εἰς τὸ παρελθόν ἐξήμεσαν κατὰ τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ θεσμοῦ τὰς ἀηδεστέρους ἀνοησίας. Ὑπεστήριξαν μὲ ὕψος ἀνθρώπου, ποὺ λέγει σοδορὰ πράγματα, ὅτι ὁ μοναχισμὸς εἶναι μεσαιωνικὸν κατασκευάσμα, ἐγκληματικὸς θεσμός, ἀρνησις τῆς ζωῆς (ζωὴν ἐννοοῦν τὴν διαφθοράν των), διαστροφή, κ.λ.π. Τώρα ἐξαίρουν τὴν συμβολὴν τοῦ μοναχισμοῦ εἰς πολλοὺς τομεῖς, ἐνῶ μέχρι χθὲς ὕλακτοῦσαν, καὶ μάλιστα τελειώσῃ ὁ ἑορτασμὸς τῆς χιλιετηρίδος πάλιν θὰ ὕλακτοῦν, ὅτι ὁ μοναχισμὸς εἶναι ὁ κνηρία, ἐθνικὴ ζῆμια, κοινωνικὴ ἀνωμαλία. Ὅταν δὲ ἀκουσθῇ ὅτι κάποια νέα ἐγκυκλίωσις τὸν κόσμον καὶ ἐπὶ γυνὴ νὰ μονάσῃ, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δημοσιογράφοι, καταλογίζουσιν εὐθύνας, κατα-

συκοφαντοῦν, μυκτηρίζουν καταδιώκουν, βιάζονται, συνιστοῦν εἰς τοὺς γονεῖς νὰ κατηγορήσουν ψευδῶς ἐπὶ κλοπῇ τὴν κόρην των, διὰ νὰ τὴν ἀποσπάσουν καὶ ἀκουσίως, καὶ ἐν συμπεράσματι ἀποφαινόμενοι — ὦ τῆς σοφίας! — ὅτι ἡ προτίμησις τοῦ παρθενικοῦ βίου εἶναι διαφθορά καὶ μόνον αὐτὰ ποὺ κύνουν αὐτοὶ δὲν εἶναι διαφθορά. Εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐμπαίκτας ἀξίζει μία ἀνταξία προσφώνησις. «Ὁὐαὶ ὅμιν ὑποκριταὶ!».

Ὅπως πολλάκις ἐτονίσσαμεν ἡ «Ἀγιορειτική» ἀπηχοῦσα τὰς γνώμας τῶν ἀγιορειτῶν μοναχῶν καὶ λοιπῶν Πατέρων, οὐδέποτε ἀντιτάχθη εἰς τὰς ἐξορτάς τῆς χιλιετηρίδος καὶ κακῶς παρεξηγήθη, ἀλλὰ ἐπέμενε καὶ ἐπιμένει ὅτι αὗται ἔπρεπε νὰ ἐγίνοντο, ἀποφάσει καὶ πρωτοβουλίᾳ τῆς ἱερᾶς Κοινοτήτος τῶν ἱερῶν Μονῶν, ἡ δὲ Πολιτεία καὶ ὁ λαὸς νὰ λάβουν μέρος εἰς αὐτάς μόνον ὥς θεαταὶ καὶ ὄχι ὥς ρυθμισταὶ τοῦ προγράμματος, ἐπὶ ἀγνοήσει τῶν ἀγιορειτῶν Πατέρων, χάριν τῶν ὁποίων γίνονται αἱ ἐξορταί, διότι τοῦτο εἶναι ταπεινωτικὸν διὰ τοὺς πατέρας.

Εὐχεται λοιπὸν ἡ «Ἀγιορειτική» διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐξορτῶν καὶ τὴν προσκόμισιν πάσης ὠφελείας ἐξ αὐτῶν.

— Ἡ ἔνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν.

«Εἰς τὰς προσπάθειάς ποὺ γίνονται τὸν τελευταῖον αὐτὸν καιρὸν διὰ τὴν προσέγγισιν τῶν Ἐκκλησιῶν, εἶναι χρήσιμος καὶ ἀπαραίτητος ἡ ἀνάδειξις τῆς Ὁρθοδοξίας, διότι ἀληθινὴ συνεργασία, πολὺ δὲ περισσότερον ἐνότης καὶ πραγματικὴ ἔνωσις τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἐπὶ ἄλλου ἐδάφους εἰ μὴ μόνον καὶ μόνον ἐπὶ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως

τῆς ἀρχαίας ἠνωμένης καὶ ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας τῶν ἁγίων ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

(Περιοδ. «Σωτήρ» ἀριθ. 136 σελ. 326)

— Ἡ «Ἀγία Τριάς» ἐξορτάζουσα.

Ὅπως καθ' ἑκαστον ἔτος, οὕτω καὶ ἐφέτος, τὸ Λαυριωτικὸν Μετόχιον τὸ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος τιμώμενον, καὶ ἐν τῷ ὁμωνύμῳ χωρίῳ τῆς ἁγίας Τριάδος τοῦ Βόλου εὐρισκόμενον, ἐπανηγύρισε τὴν ἑτησίαν αὐτοῦ πανήγυριν κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, πρὸς δόξαν τοῦ κατελθόντος ἐπὶ τοὺς Μαθητὰς ἁγίου Πνεύματος.

Τὴν πανήγυριν ἐτίμησαν πλῆθος λαοῦ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων. Ὑπῆρξε δὲ λαμπρὰ τόσον ἀφ' ἐσπέρας ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς, συμμετασχόντων τῶν καλλιφώνων ἱερῶν Εὐαγγέλου Θεοχάρους καὶ Χρήστου Μπάκα, ὡς καὶ ἀρκετῶν ψαλτῶν.

Τελετάρχης τῆς πανηγύρεως ἦτο ὁ Γέρον τῶν τοῦ Μετοχίου πανοσ. Ἀρχιμ. Σάββας Λαυριώτης.

Συγχαρητήρια εἰς τὸν Γέροντα παπα-Σάββαν, καθὼς καὶ εἰς πάντα συντελέσαντα εἰς τὴν λαμπρότητα τῆς ἐορτῆς.

— Τιμὴ εἰς ἐπιστήμονα.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῶν Πατριαρχείων, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Οἴκουμ. Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηνάγορα, ἀπένειμε τὸ ὁφίκιον τοῦ Ἀρχοντος Ἐκδίκου εἰς τὸν τέως Γεν. Διοικητὴν τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ τέως Νομάρχην Λαρίσης κ. Δημ. Παπαδημητρίου.

Τὸν λίαν ἐπαξίως λαβόντα τὸ ὁφίκιον τοῦτο φίλον κ. Παπαδημητρίου ἡ «Ἀγιορειτική» τὸν συγχαίρει θερμὰ.

— Τιμὴ εἰς Ἡγούμενον.

Ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνός

ηὐδόκησεν, ὅπως ὑπογράψῃ ἰδιοχείρως φωτογραφίαν Αὐτοῦ διὰ τὸν κατὰ πάντα δραστήριον Ἡγούμενον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἑλώνης Ἀρχιμ. κ. Γαβριὴλ Μηλαῖον.

— **Ἐγκαίνια Ναοῦ.**

Τὴν 25 Ἀπριλίου 1963, ἡμέραν τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Δράμα ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, παλαιοημερολογιτῶν, ὑπὸ τοῦ ἐκ Βόλου Ἐπισκόπου Γ.Ο.Χ. Μαγνησίας κ. κ. Χρυσοστόμου, συλλειτουργούντων τεσσάρων ἱερέων, παρουσίᾳ πλήθους λαοῦ.

Μεταστάσεις.

— **Φιλάρετος Κωνσταμονίτης.**

Τὴν 29 Ἰανουαρίου π. ἡ. ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κωνσταμονίτου, Φιλάρετος Ἱερομόναχος.

Ὁ μεταστάς ἀφῆκεν εἰς τὴν Μονὴν κενὸν δυσαναπλήρωτον, διότι ἦτο ὁ ἁγιώτερος τῶν ἀγιορειτῶν Πατέρων καὶ κατὰ τινὰς ἀγιορείτας, σημειοφόρος. Οὗτος διεκρίνετο διὰ τὴν παιδικὴν ἀπλότητα καὶ σεμνότητα καὶ ὥς τοιοῦτος ἐξετιμᾶτο ἀπὸ ὅλην τὴν ἀδελφότητα τοῦ Κωνσταμονίτου καὶ ἀπὸ ὅλον τὸ ἅγιον Ὅρος. Οἱ πατέρες τῆς Μονῆς του τὸν εἶχον ὡς πραγματικὸν πατέρα καὶ διὰ τοῦτο μετὰ πολλῶν δακρύων τὸν ἀπεχωρίσθησαν.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ» εὐχεται, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν σκηναῖς ἁγίων καὶ δικαίων, εἰς δὲ τοὺς ἀδελφοὺς Κωνσταμονίτας, τὴν ἐξ ὕψους παρηγορίαν.

— **Ἰωακείμ Καρακαλλινός.**

Ἀπῆλθε καὶ οὗτος πρὸς Κύριον τὸν παρελθόντα μῆνα.

Ἐκ τῶν ἀρίστων καὶ σοφῶν Γερόνων καὶ ἐκ τῶν ἐπιτρόπων τῆς Ἱερᾶς Μο-

νῆς Καρακάλλου ὑπὸ τὸν Καθηγούμενον κ. κ. Παῦλον Καρακαλλινόν, προσετέθη καὶ οὗτος εἰς τὴν θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν τῶν πρωτοτόκων. Ὑπῆρξε πάντοτε ἥρεμος καὶ μετῴμιος, μὲ ἐξωγραφισμένην τὴν ἀγιότητα εἰς τὸ πρόσωπόν του. Ὁ λόγος αὐτοῦ ἦτο ἄλατι ἡρητημένος. Ὁ θάνατος αὐτοῦ κατελύθησε τοὺς Καρακαλλινούς Πατέρας διότι ἐστέρησεν αὐτοὺς τῆς παρουσίας του καὶ τῶν συμβουλῶν του.

Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη αὐτοῦ.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ» συλλυπεῖται τῷ ἀγίῳ Καθηγουμένῳ καὶ τῇ λοιπῇ Ἀδελφότητι.

— **Μαριὰμ Δουρατσίνου.**

Πρὸ μηνῶν ἐτελεύτησεν ἡ Ἡγουμένη τοῦ ἱεροῦ Κοινοβίου ἁγίας Αἰκατερίνης Αἰγίνης, Μαριὰμ Δουρατσίνου. Τὴν ἡγουμενείαν διεδέχθη ἡ ἐν σαρκὶ ἀδελφὴ τῆς Ἀγάθη Μοναχὴ Δουρατσίνου.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀγιορεῖται ἱερομόναχοι, ὅπως κάμνουν μνηεὶαν τοῦ ὀνόματος τῆς ἀειμνήστου Γεροντίσσης Μαριὰμ καὶ εὐχονται ὑπὲρ τῆς ψυχῆς της, ἣτις ἀγάλλεται πλέον ἐν σκηναῖς δικαίων.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων (Ἐξαρχίας Δυτικῆς καὶ Κεντρῶς Εὐρώπης), τῆς ὁποίας καὶ τὸ πλήρωμα ηὔξηθη ὑπερβαλλόντως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀλλὰ καὶ τὰ προβλήματα καὶ αἱ ἀνάγκαι αὐτοῦ, «προέβη εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἵδρυσιν ἐν αὐτῇ (ἀντὶ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων) τεσσάρων αὐτοτελῶν Μητροπό-

λεων».

Αἱ τέσσαρες Μητροπόλεις, αἵτινες ὑπάγονται ἤδη ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, εἶναι αἱ ἑξῆς, προσωρινῶς διαποιμνόμεναι ὑπὸ τεσσάρων Πατριαρχικῶν Ἐπιτρόπων, μέχρι τῆς ἐκλογῆς τῶν οἰκείων Μητροπολιτῶν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου :

α) Ἱερὰ Μητρόπολις Θουατῆρων καὶ Ἐξαρχία Βρετανικῶν Νήσων, Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, μεῖ ἔδραν ἐν Λονδίῳ. Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀπαμείας κ. Ἰάκωβος.

β) Ἱερὰ Μητρόπολις Γαλλίας καὶ Ἐξαρχία Βελγίου, Λουξεμβούργου, Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλίας, μεῖ ἔδραν ἐν Παρισίῳ. Πατρ. Ἐπίτροπος ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ρηγίου κ. Μελέτιος.

γ) Ἱερὰ Μητρόπολις Γερμανίας καὶ Ἐξαρχία Ὀλλανδίας καὶ Δανίας, μεῖ ἔδραν ἐν Βόννῃ. Πατρ. Ἐπίτροπος ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Νικόδημος Χαρβαλιᾶς.

δ) Ἱερὰ Μητρόπολις Αὐστρίας καὶ Ἐξαρχία Ἰταλίας, Ἑλβετίας, Οὐγγαρίας καὶ νήσου Μελίτης, μεῖ ἔδραν ἐν Βιέννῃ. Πατρ. Ἐπίτροπος ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Θερμῶν κ. Χρυσόστομος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ἐπίσκεψις παρὰ τῷ Κυβερνήτῃ Ροκφέλλερ.

Τῇ 14ῃ Μαρτίου, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ καὶ ὥρα 3η μ. μ., ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἱερ. Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος τῆς Ἀγίας Σοφίας, Albany, N. Y., Αἰδ. Γεωργίου Γάλλα καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος ταύτης κ. Κωνσταντίνου Ζιαμαντάνη, ἐπεσκέφθη τὸν Ἐντιμ. Nelson Rockefeller, Κυβερνή-

την τῆς Πολιτείας Νέας Ὑόρκης, εἰς τὰ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Γραφεῖα αὐτοῦ, γενόμενος τιμητικῶς δεκτός, παρὰ δὲ τοῦ Κυβερνήτου μετ' ἐγκαρδιότητος.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαν συνομιλίαν (3.20 - 3.55 μ.μ.) ὁ Σεβασμιώτατος διέβιβασε πρὸς τὸν Κυβερνήτην τὰς εὐχαριστίας τῶν πολιτῶν διὰ τὴν εὐνομίαν μεθ' ἧς κυβερνᾷ τὴν Πολιτείαν, τὰ συγχαρητήρια αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἐπανεκλογῇ του ὡς Κυβερνήτου. καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν ὅπως ἡγηθῇ τῆς Ἑλληνορθόδοξου Παρελάσεως ἥτις θὰ λάβῃ χώραν τῇ 19ῃ Μαΐου διὰ τῆς Πέμπτης Λεωφόρου Νέας Ὑόρκης, παραστῇ δὲ εἰς τὰς ἐορτὰς τῆς Ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἑλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας ἐν Ἀμερικῇ κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1964, καὶ εἰς τὴν συγχρόνως συγκληθισομένην ΙΖ' Κληρικολαϊκὴν ἡμῶν Συνέλευσιν. Παρεκάλεσε δὲ ὅπως προσωπικῶς ἐνδιαφεροθῇ διὰ τὸ ζήτημα ἀπαλοτριώσεως τῆς περιουσίας τῆς Κοινότητος ἡμῶν ἐν Albany, N. Y.

Ὁ Ἐντιμ. Κυβερνήτης ἐπέδειξε πλήρη κατανόησιν ἐπὶ πάντων τῶν ὡς ἄνω ζητημάτων καὶ ἐξεδήλωσε βαθεῖαν συμπάθειαν πρὸς τὴν Ἑλληνορθόδοξον Ὀμογένειαν.

— Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ «Τιμίου Σταυροῦ».

Πλουσία ἡ ἀπόδοσις τῶν δύο τελευταίων μηνῶν, Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐχειροτονήθησαν 5 νέοι ἀπόφοιτοι τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, Μπρουκλίν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἕτεροι, μετεκπαιδευόμενοι ἐν Εὐρώπῃ, Ἀθήναις, Χάλκῃ καὶ ἐνταῦθα, ἐτοιμάζονται ὅπως χειροτονηθοῦν ἐπίσης καὶ αὐτοί. Ἐξ ἄλλου ἡ Σχολὴ προχωρεῖ λίαν ἱκανοποιητικῶς διὰ τῆς παραλλήλου λειτουργίας τοῦ Κολλεγίου καὶ τοῦ κυρίως Θεολογικοῦ

Ἀντι διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Ἡ
ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 141)

Ἐν τρυφερὸν δλέμμα συμπαθείας, ἐν ἀκούσιον δάκρυον, εἰς στεναγμὸς ὑπόκωφος παρηγοροῦσι καὶ ἀνακουφίζουσι πολ- λάκις τὸν δυστυχῆ ἀσυγκρίτως περισσό- τερον παρὰ τὰς ψυχὰς καὶ ἐπιδεικτικὰς καὶ θεδιασμένας εὐεργεσίας τοῦ ἀναισθή- του ἐγῴστοῦ, ὅστις οὐδὲ καὶ νὰ φαντα- σθῇ δύναται τὰς μυρίας, μικρὰς ἴσως, ἀλ- λά λίαν παρηγόρους περιποιήσεις καὶ φι- λοφροσύνας, ὥς ἡ εὐαίσθητος καὶ συμπα- θητικὴ καρδίᾳ ἐκίστοτε ἐφευρίσκει πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχούντων.

Πόσον τῷ ὄντι εὐτυχεστέρα ἦθελε κα- τασταθῇ ἡ κοινωνία τῶν ἀνθρώπων, πόσον ἡ ἀρετὴ καὶ τὰ καλὰ ἔργα ἦθελον προαχ- θῇ, ἔάν, κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ θείου Παύλου, γινόμενοι πάντες εὐαίσθητοι καὶ συμπαθητικοί, μετὰ τῶν χαϊρόντων ἠθέ- λομεν χαίρει, καὶ μετὰ τῶν κλαίωντων ἠθέλομεν κλαίει!

Ἀλλὰ διατί, πενθοῦντες καὶ μελαγχο- λοῦντες καὶ εὐαίσθητοι ὄντες καὶ τὰς ду- στυχίας τῶν ἄλλων συμμεριζόμενοι, ду- στυχεῖς νὰ γινώμεθα; λέγουσιν οἱ ἐγῴ- σταί. Δὲν εἴμεθα ἀρὰ γε εὐτυχέστεροι ἡ- μεῖς, οἱ μηδέποτε δακρύνοντες, καὶ ἀπα- θεῖς εἰς τὰ παθήματα τῶν ἄλλων διατε- λοῦντες;

Τμήματος.

— Τελετὴ τῶν ἐξετάσεων.

Ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν πτυχίων εἰς τοὺς ἐφετεινοὺς τελειοφοίτους θὰ λά- βῃ χώραν ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τῇ 9ῃ Ἰουνίου.

(Ἀπὸ τὸν «Ὁρθόδ. Παρατηρητήν»)

Οὐχί! δεδαίως οὐχί! Οὐδεὶς εὐαίσθη- τος ἠθελε ποτε ἀνταλλάξει τὴν εὐγενῆ με- λαγχολίαν, ἣν τὰ δυστυχήματα τῶν ἄλ- λων τῷ προξενούσι, μὲ τὴν ψυχρὰν ἀπά- θειαν καὶ ἀναλγησίαν τοῦ ἐγῴστοῦ. διό- τι ἐν τῷ μέσῳ τῆς μελαγχολικῆς συμπα- θείας, ἐν τῷ μέσῳ τῆς τρυφερᾶς θλίψεως τῶν εὐαισθητῶν, ἡ θεία Πρόνοια ἐπιχέει πάντοτε ἀνέκφραστον καὶ μυστηριώδη τι- νὰ γλυκυθυμίαν, ἣν ὁ ἐγῴστης οὐδέποτε δυστυχῶς αἰσθάνεται, καὶ διὰ τῆς ὁποίας ὁ Πλάστης θραβεύει καὶ ἐνθαρρύνει μό- νον τὰς εὐαισθητοὺς ψυχάς!»

Ταῦτα ἀναγινώσκων, μετ' ἀποστροφῆς ἐνεθυμήθην πόσον σκληρὰ ἦτο ἡ καρδίᾳ μου, καὶ πόσον ξηροὶ οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐνὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὰς ἀγ- κάλας τοῦ ἐγῴσμοῦ καὶ τῆς τρυφῆς ἀμέ- ριμος ἐκυλίστην. Οὐδὲ τοῦ ἐπαίτου τὰ ράκη, οὐδὲ τῆς χήρας οἱ στεναγμοί, οὐ- δὲ τοῦ ὄρφανου τὰ δάκρυα, οὐδ' ὁ πικρό- τερος θάνατος εἶχον ποτὲ ὑγράνει τὰ κα- τάξηρα βλέφαρά μου! Ἀλλ' οὐδ' αὐτῆς τῆς ἀγαθῆς μητρός μου οἱ κλαυθοί, οὐδὲ τοῦ τεθλιμμένου πατρὸς μου οἱ θαύτατοι στεναγμοί εἶχον ποτὲ συγκινήσει τὴν ἀπο- λιθωμένην καρδίαν μου!

Ἐγῴστης καὶ σκληροκάρδιος, ἀπαθὲς καὶ ἀναισθητος διηρχόμην τὸν βίον, μη- δεμίαν εὐγενῆ γλυκυθυμίαν συναισθανό- μενος, διότι οὐδεμίαν ποτὲ γλυκύτητα εἰς ἄλλους παρέσχον. Ὡμοίᾳζον δυστυ- χῶς ὁπώραν σκληρὰν καὶ ἄωρον, ἀνευ χυμοῦ εὐπρέστου, ἀνευ τινὸς γλυκύτητος, δριμεῖαν τὴν γεῦσιν, ἣν πᾶς ὁ γευόμενος μετ' ἀποστροφῆς ἀποπτύει.

Ἀπητείτο λοιπὸν τῶν δυστυχίων ἡ ἀξίτη, καὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ὁ θερμογόνος ἥλιος, ὅπως ἡ καρδίᾳ μου καλλιεργηθῇ, ὠριμάσῃ, καὶ γλυκανθῇ!

Ἡ αἰφνίδιος στέρησις τοῦ πατρικοῦ

μου οἴκου, καὶ ἡ ἐν τῷ πλοίῳ ἀπομόνω-
σις μου, ἐπροκάλεσαν τὰ πρῶτα δάκρυά
μου· τότε κατὰ πρῶτον εἰς ἐμαυτὸν συνελ-
θὼν ἐκ τοῦ ληθάργου, ἠγέρθη, καὶ ἐπὶ
τῆς διαγωγῆς μου προσηλώσας τὸ βλέμμα,
τὸν πρῶτον σωτήριον παλμὸν τῆς λύπης
ἐν τῇ καρδίᾳ μου συνησθάνθην.

Ἡ τρικυμία, τὸ ναυάγιον, τῶν πνιγο-
μένων αἱ εἰμωγαὶ καὶ τοῦ ἄδου αἱ πύλαι
ἀνέωχθεῖσαι ἐνώπιόν μου, δάκρυα θερμό-
τερα τῶν πρῶτων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου
ἐπροκάλεσαν, καὶ τότε σφοδρότερους συνη-
σθάνθην τοὺς παλμούς τῆς καρδίας μου.

Ἄλλ' ἡ χριστιανικὴ πρὸς ἐμέ συμπά-
θεια τοῦ Χριστοφόρου, αἱ φιλοφρονήσεις
του, τῆς πενθίμου καλύδης ἡ ἐπίσκεψις,
οἱ θεῖοι λόγοι τοῦ σωτήρός μου, τὰ θερ-
μὰ δάκρυά του ἐπὶ τῆς μνήμης τοῦ Μάρ-
κου του, ὁ ἀπροσδόκητος θάνατος τῆς φιλ-
τάτης μητρὸς μου καὶ ἐπὶ τέλους τὸ ἀνά
χειρας χειρόγραφον συνεπλήρωσαν τὸ ἔρ-
γον, ἐμάλαξαν τὴν καρδίαν μου, τὴν θεί-
αν ἡδονὴν τῶν δακρύων μοὶ ἐδίδαξαν, καὶ
περὶ τῆς μακαριότητος τῶν πενθούντων
ἀδιστάκτως μ' ἐβεβαίωσαν.

Ἐκτοτε καὶ αὐτὰ τὰ θλιβερώτερα δυ-
στυχήματα τῆς ἀνθρωπότητος ὡς τόσας
εὐεργετικὰς διδασκαλίας τῆς Θείας Προ-
νοίας ἐθεώρησα.

Ἐκτοτε καὶ τῆς μετανοίας καὶ τῆς συμ-
παθείας τὰ δάκρυα θερμῶς ἠγάπησα, καὶ
οὐσιώδη ἀλλοίωσιν ἐν ἐμαυτῷ συνησθάν-
θην. Εὐγενεσιτέρα, ὑψηλοτέρα καὶ γλυκυ-
τέρα κατέστη ἔκτοτε ἡ ζωὴ μου! Δὲν ἔρ-
πω πλέον ἐπὶ τῆς ὕλης, οὐδὲ τοῦ ἐγὼ μου
ὁ στενὸς κύκλος εἶναι πλέον ὁ ὀρίζων τῆς
ὑπάρξεώς μου! Ζῶν ἤδη καὶ δι' ἐμαυτὸν
καὶ διὰ τοὺς ἄλλους, οὐδὲ μεμονωμένον
ἐν τῷ κόσμῳ αἰσθάνομαι ἐμαυτόν, οὐδὲ
τῆς ἀπομονώσεως τὰς πικρίας γεύομαι
πλέον. Ὁ ὀρίζων μου ἤδη ἐπεξετάθη,
καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐμεγαλύνθη! Ἀπανταχοῦ

συμπαθητικὸν ἀτενίζω τὸ βλέμμα, καὶ
πανταχόθεν συμπαθητικώτατα βλέμματα
στρέφονται πρὸς ἐμέ, καὶ τὴν μακαριότη-
τά μου ἐν αὐτοῖς διορῶ!

3. Ο ΗΜΕΡΟΣ ΑΜΝΟΣ

«Μακάριοι οἱ πρᾶοι, ὅτι αὐτοὶ
κληρονομήσουσι τὴν γῆν»

Γλυκεῖς καὶ πρᾶους ἐπιθυμοῦμεν πάν-
τας τοὺς πέριξ ἡμῶν· ὅθεν γλυκεῖς καὶ
πρᾶοι πρὸς πάντας ἄς γίνωμεν καὶ ἡμεῖς,
μιμούμενοι τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν, ὅς-
τις καὶ πρὸς τὰ μικρὰ παιδία, καὶ πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας
τοὺς πλησιάζοντας αὐτόν, καὶ πρὸς αὐ-
τοὺς τοὺς θανασίμους ἐχθροὺς καὶ σταυ-
ρωτάς του γλυκὺς καὶ πρᾶος ὑπῆρξε πάν-
τοτε.

Μετὰ γλυκύτητος καὶ πραότητος ἄς διά-
γωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς τὸν βίον οὐχὶ μό-
νον πρὸς τοὺς γονεῖς, τὰς συζύγους, τὰ
τέκνα, τοὺς διδασκάλους, τοὺς μαθητὰς,
τοὺς ἀνωτέρους καὶ τοὺς κατωτέρους ἡ-
μῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς
ἡμῶν, ὅπως διὰ τῆς πραότητος κατακτή-
σωμεν τὰς καρδίας ἀπάντων, καὶ οὕτω
τὴν ἐπίγειον κληρονομίαν ἀποκτήσωμεν,
καὶ μακάριοι κατασταθῶμεν.

Ἄλλ' ὅπως γλυκεῖς καὶ πρᾶοι γίνωμεν,
ἀπαιτεῖται νὰ ἐκπληρώμεν ἀκριβῶς ἅπαν-
τα τὰ καθήκοντα ἡμῶν, ἥσυχον δὲ καὶ
καθαρὰν πάντοτε νὰ ἔχωμεν τὴν συνειδη-
σιν· διότι ἡ εὐχαρίστησις τῆς καθαρᾶς
συνειδήσεως ἄφ' ἑνός, καὶ ἡ γλυκυτάτη
συναίσθησις τῆς ἐκπληρώσεως τῶν κα-
θηκόντων ἡμῶν ἄφ' ἑτέρου, ἀπαρτίζου-
σι τὴν ἀληθῆ τοῦ ἀνθρώπου εὐδαιμονί-
αν, γλυκὺν δὲ καὶ πρᾶον διαπλάττουσι
τὸν χαρακτήρα.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς καθαρᾶς συνειδήσεως
καὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν καθηκόντων ἐκπλη-

ρώσεως απαιτείται προσέτι, όπως πρῶτοι κατασταθῶμεν, νὰ συνειθίσωμεν παιδιδέσθην εἰς τὴν ὑπομονήν·

«Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν», μᾶς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ὅστις καὶ διὰ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ παραδείγματος τὴν ὑπομονὴν μᾶς ἐδίδασκεν, ἵνα, διὰ τῆς χριστιανικῆς ταύτης ἀρετῆς κύριοι τῆς ψυχῆς ἡμῶν καθιστάμενοι, καὶ τὰς ψυχικὰς ὁρμὰς καὶ παρεκτροπὰς καταστέλλοντες, γλυκεῖς καὶ πρῶτοι ἀναδεικνυώμεθα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀνακοινοῦμεν ὅτι τὸ παρὸν τεῦχος ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ πανηγυρικὸν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους. Ἐπειδὴ ὅμως ἀνεβλήθησαν αὐταὶ ἐπὶ ἓνα μῆνα, λόγῳ τῆς ἀσθενείας τοῦ λαοπροβλήτου καὶ λαοφιλοῦς ἡμῶν Βασιλέως Παύλου, ἐκδίδομεν τοῦτο κανονικῶς, ἵνα ἀκολουθήσῃ τὸ πανηγυρικὸν μετὰ τὰς ἑορτὰς τῆς 1000ετηρίδος. Παρακαλοῦνται ὅθεν οἱ κ. κ. συνεργάται ὅπως ἀποστείλουν ἄρθρον εἰδικὸν τῶν ἐν ὄψει ἑορτῶν, μὲ τὴν δῆλωσιν ἡμῶν, ὅτι θὰ δημοσιευθοῦν τὰ ἐκλεκτότερα ἐξ αὐτῶν.

ΠΑΛΙΝ

Καὶ πάλιν παρακαλοῦμεν τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητὰς μας, ὅπως μᾶς ἀποστέλλουν τὴν συνδρομὴν των τοῦ 1963 καὶ προηγουμένων ἐτῶν, ὅσοι ὀφείλουν, διότι οὐδεὶς μᾶς ἐνισχύει οἰκομικῶς πλὴν τῆς πενιχρᾶς συνδρομῆς. Ὅστις δὲ μᾶς στέλλει διάφορα μικροποσά, μεγάλως συντελεῖ εἰς τὴν ἐκδόσιν αὐτῆς.

Ἀκόμῃ παρακαλοῦμεν, ὅπως ἐγγράφῃ ἕκαστος ἓνα νέον συνδρομητὴν.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Ἐπιφανίου Θεοδοροπούλου Ἀρχιμ. «Μοναχικὸς καὶ ἀγάμος κοσμικὸς Κλήρος». Μελέτη κανονικὴ καὶ ἱστορικὴ περὶ διακρίσεως τοῦ ἀγάμου κοσμικοῦ Κλήρου ἀπὸ τοῦ Μοναχικοῦ. Ὁραία τυπογραφικὴ ἐμφάνισις. Ἀθῆναι 1963, σελίδες 48.

2. Γεωργίου Ἀνδ. Πολυχρονάκη, ἱερέως. Πρακτικὸν ἐγχειρίδιον Μαθητοῦ ἱεροφύλλου, Ἡράκλειον Κρήτης.

3. Δελτίον ἑλληνικῆς Βιβλιογραφίας ΣΤ', Τόμος δεῦτερος. Ἀθῆναι 1962.

4. Ἀρχιμ. Αἰθериού Σαλαμαλέκη. Μικρὸν τευχίδιον ὑπ' ἀριθ. 5 μὲ θέματα. 1) Ἔτοιμος. 2) Ἡ ἀποφυγὴ. 3) Ὁ θάνατος. 4) Ὁ ἐκκλησιασμός. 5) Ἡ νηστεία. 6) ὁ μύθος.

Ἱ. Μονὴ Ἀγίας Τριάδος, Σάμος.

5. Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Διονύσιον τὸν ἐν Ὀλύμπῳ.

6. Ὁ «Ὁδοιπóρος» Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου.

7. «Ποιμήν». Περιοδικὸν Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης.

8. «Ἐνημέρωσις». Μηνιαῖον δελτίον ἐνημερώσεως καὶ ἐπικοινωνίας. Ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς. Μάϊος 1963.

ΕΞΕΔΟΘΗ

Ὁ «Ὁδοιπóρος» τοῦ Ἀρχ. κ. Φιλοθέου Ζερβάκου, εἰς ἐκδόσιν βελτιωμένην. Τιμᾶται δρχ. 25.

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς
«Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης»

1. Ἱ. Μ. Διονυσίου Ὀλύμπου δρ. 100
2. Γεώργ. Γεώργμας, Ἀθῆναι » 100
3. Γ. Γ. Ρέππας u.s.a. δολλ. 5

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

Ταχυδρομικά ἐσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δέον νὰ συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

- * Γυμνάσματα Πνευματικά, ἄδետον 70, πανόδետον 95, δερματόδ. Δραχ. 105.—
 - * Βίβλος Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφόρων πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδետον 80, πανόδետον 105, δερματόδ. » 115.—
 - * Χρηστοθήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδետον 80, πανόδ. 105, δερματ. » 115.—
 - * Νέα Κλίμαξ, ἄδետον 75, πανόδ. 100, δερματόδ. 110.—
 - * Κῆπος Χαρίτων, ἥτοι ἐρμηνεῖα γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδետον 70, πανόδ. 95, δερματόδ. » 105.—
 - * Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον, ἥτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων. Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδ. 60, πανόδ. 80 δερματόδ. » 95.—
 - Νέον Μαρτυρολόγιον (μαρτύρια νεοφανῶν μαρτύρων) ἄδ. » 80.—
 - * Περί συνεχοῦς Μεταλήψεως, μετ' ἐγγίλιον τοῦ Πατριάρχου Κων. πόλεως Γρηγορίου, ἄδ. 25, πανόδ. » 35.—
 - Ἀόρατος πόλεμος, ἄδ. 25, πανόδ. » 35.—
 - Ἐξομολογητᾶριον, πανόδ. » 45.—
 - * Θεοτοκάριον, νέα ἐκδοσις πολυτελής, ἄδ. 40, πανόδ. 50, δερμ. » 70.—
 - * Τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ Νικοδήμου » 8.—
-
- * Ἀββᾶ Ἡσαίου οἱ ΚΘ' Λόγοι, ἄδ. 50, πανόδ. 70, δερματ. » 85.—
 - * Ἐξηγήσεις εἰς τὴν Ἑξαήμερον, Μ. Βασιλείου, μετ' ἐρμηνείαν τῶν Ἡθικῶν αὐτοῦ, ἄδ. 40, πανόδ. 60, δερματόδ. » 70.—
 - * Προσευχητᾶριον, Α. Δ. Σιμωνῶφ, ἄδ. 30.— πανόδ. » 40.—
 - * Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματ. ὁμιλίαι, ἄδ. 30, πανόδ. » 40.—
 - * Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανυκτικοὶ λόγοι, ἄδ. 25, παν. 40, δερμ. » 55.—
 - * Κατηχήσεις ὁλοῦ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μετ' ἐν τῷ τέλει διαθήκην του, ἄδ. 45, πανόδ. 65, δερματ. » 75.—
 - * Βίος καὶ πολιτεία ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σιλοῦ, ἄδ. 25, παν. » 35.—
 - * Λόγοι ἀσκητικοὶ τοῦ Μεγ. Βασιλείου εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν, ἄδ. » 20.—
 - * Ἐκλογή ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας » 10.—
 - * Σωτηρία ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδεικνον καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δερμ. » 15.—
 - * Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδ. 25, δερμ. » 35.—
 - * Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσιάτου » 15.—
 - * Νέος Εὐεργετινὸς » » » » 10.—
 - * Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατ' ἄλλῃλον διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικοὺς » 10.—
 - * Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ » 25.—
 - * Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα) » 20.—

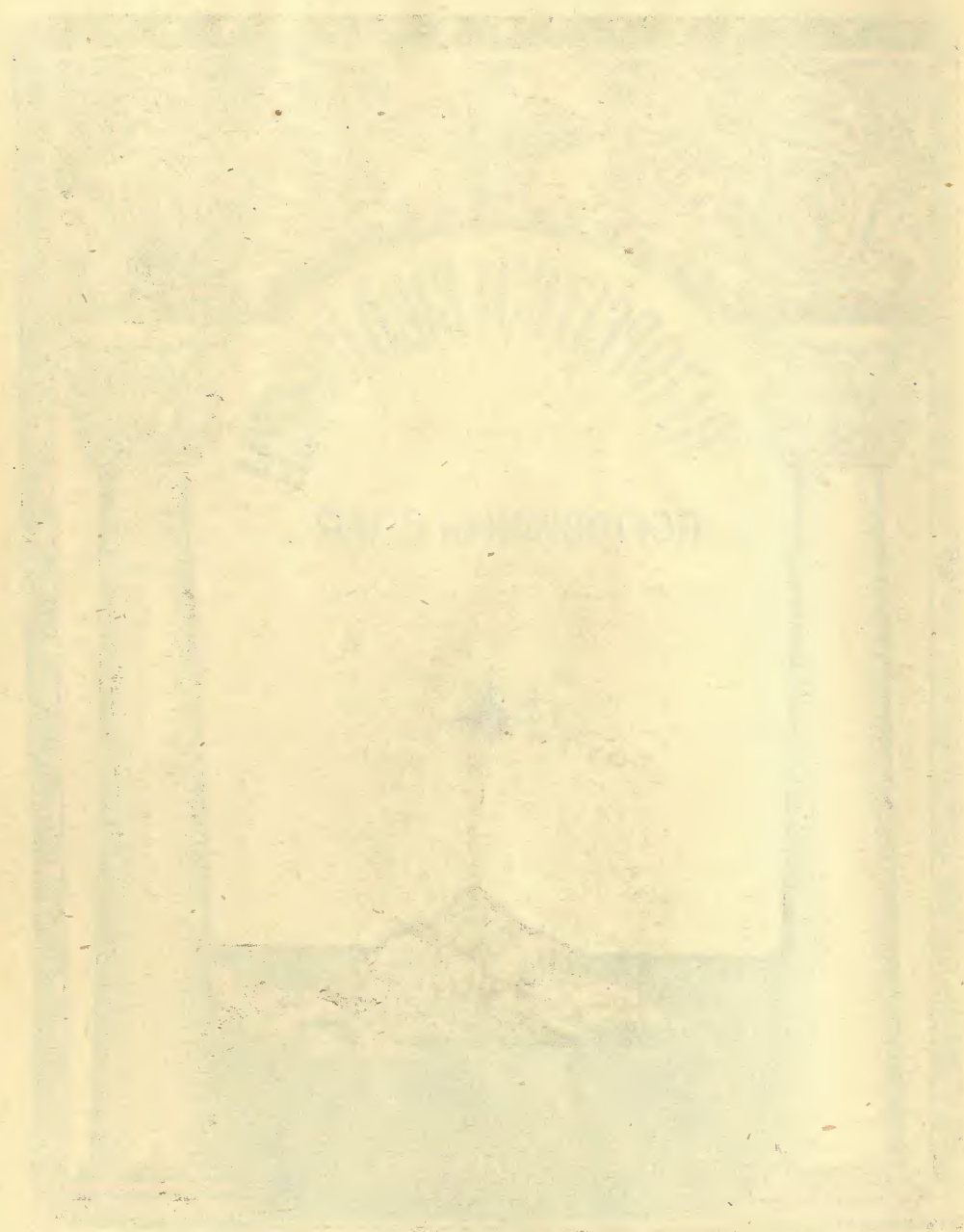
* Περί τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας ζωῆς, † Ἰωακείμ Σπυτιέρη	Δραχ.	4.—
* Ἡ ἐρημίτις Φωτεινῇ, τοῦ αὐτοῦ »	»	7.—
* Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου »	»	20.—
* Δειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου »	»	15.—
* Ἐγκόλπιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματελάτου, σελ. 216 ἄδεται 18.—, πανόδετον. »	»	28.—
* Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδεται 15.—, δεμένον »	»	25.—
* Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν »	»	5.—
* Ὁσασυρὸς εὐχῶν διὰ πᾶσαν ἀνάγκην, τοῦ αὐτοῦ, ἄδεται 5, πανόδ. »	»	10.—
* Βιβλίον ψυχωσώτηριον τοῦ αὐτοῦ »	»	2.—
* Εὐχὰ κατ' ἀλφάβητον ἐν εἵδει Χαιρετισμῶν εἰς τὸν Ἱ. Χριστὸν »	»	2.—
* Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατὴς (θερησκευτικὸν διήγημα) »	»	5.—
* Εὐαγγελικὸς Κήπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθέτου »	»	5.—
* Κατηχ. διδασκαλία ψυχοφελὲς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ »	»	10.—
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως με προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέπης »	»	2.—
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων . . . »	»	1,50
* Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν »	»	1,50
* Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς . »	»	2.—
* Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν »	»	2.—
* Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου »	»	2.—
* Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γοργοῦπηκόου . . »	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορταῖτισσαν τῶν Ἰβήρων . . . »	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλεξ. Μωραϊτίδου »	»	2.—
* » » καὶ Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον »	»	2.—
* » » εἰς πάντας τοὺς ἁγίους με 3 εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ. »	»	1 50
* » » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεραπευτὴν ὁδόντων »	»	1,50
* Ὁ Μέγας Κανὼν, Ἀνδρέου Κρήτης »	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν με 2 εὐχὰς πρὸ τοῦ Ἑσταυρωμ. »	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ »	»	2,50
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου »	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15 Αὐγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλοῦσης »	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτῆρος τάφον »	»	1,50
* Τὸ ἐξάκουστον προσκυνητᾶριον τοῦ σπηλαίου Ἀγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου. »	»	2.—
* Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἱ. Χρυσοστόμου με τὴν εὐχὴν εἰς ψυχορραγοῦντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος »	»	2.—
* Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρώτατον »	»	8.—
* Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἱατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, τοῦ ἰδίου »	»	2.—
* Ὁ ἀδελφὸς τῶν φιλακισμένων, τοῦ ἰδίου »	»	2.—
* Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικὰ του χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κλπ., τοῦ ἰδίου »	»	2.—
* Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριτζόμπανον »	»	1,50

* Σειραι «'Αγιορ. Βιβλιοθήκης» παλαιότερων ἐτῶν ὅσαι ὑπάρχουν,	Δρ.	50.—
ἄδεται, τὸ ἔτος		
* Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης»		1.50
* Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων	»	1.—
* Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου	»	1.50
* Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὐγουστίνου, παράδ. χριστ. μητρὸς	»	2.50
* Ἡ ἁγία Συγκλητική, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.50
* Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ἑννης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88	»	3.—
* Ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας	»	2.50
* Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς	»	2.50
* Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος		
μὴ ὑπάρχουσαι εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον . . .	»	2.50
* Ἀγιορειτικὴ ἐρμηνεία θ. Λειτουργίας, σελ. 80 πυκνοτυπωμέναι	»	3.—
* Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλλάντου»		2.50
* Τετρακτύς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζερβου πρωτοπρεσβ.	»	8.—
* Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουτᾶ, ἱερέως	»	10.—
* Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ	»	8.—
* Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, Ἰννοκεντίου Ἐπισκ.	»	5.—
* Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Χοροβιωτίσσης ἐν Ἀμοργῷ	»	10.—
* » » » τῶν Ἁγίων Ὁνουφρίου καὶ Πέτρου .	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως	»	10.—
* » » » τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγοράς Βόλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ	»	10.—
* » » » ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλ. ιθ' Αὐγουστου	»	10.—
* » » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρικὴ	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Γεροντίσσης	»	10.—
* » » » τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων μετὰ παρακλήσεως	»	10.—
* » » » κοινῇ 2 Μαΐου καὶ 18 Ἰανουαρίου, Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. Ἀλεξανδρείας	»	10.—
* » » » Δημητρίου τοῦ Νέου ἐκ Λιγυδίστης Τριφυλ.»	»	10.—
* » » » Συμεῶν τοῦ ἀνυποδήτου	»	10.—
* » » » Ἀποστόλου Παύλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀχιλλεῖου	»	15.—
» » » Φανουρίου	»	10.—
» » » ἁγίου Μοδέστου	»	10.—
» » » ἁγίου Νείλου	»	15.—
» » » ἁγίας Κυριακῆς	»	10.—
» » » τῆς ὁσίας Πελαγίας	»	5.—
» » » Χριστοδοῦλου τοῦ ἐν Πάτμῳ	»	30.—
» » » Ἀρσενίου τοῦ Νέου	»	15.—
* Ὕμνος πρὸς τὸν ἅγιον Ἀχιλλεῖον, Ἀχιλλεῖου ἱεροδιακόνου	»	5.—
* Ἀκολουθία πανηγυρικὴ καὶ ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας	»	15.—
* Ἐγκόλπιον νηστείας, ἥτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ		
καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδάλιου	»	1.50
* Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοερᾶς Προσευχῆς. Ἀναστασίας Περατικοῦ	»	8.—
* Τὸ ἐορταστικὸν ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τευχὸς τῆς «'Αγιορ. Βιβλιοθήκης»	»	15.—
* Εὐχὴ βασκανίας ἐλλείψει ἱερέως	»	1.—

963 - 1963

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ ΤΕΥΧΟΣ
ΕΠΙ ΤΑΙΣ ΕΟΡΤΑΙΣ ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΔΟΣ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

2201 - 680

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

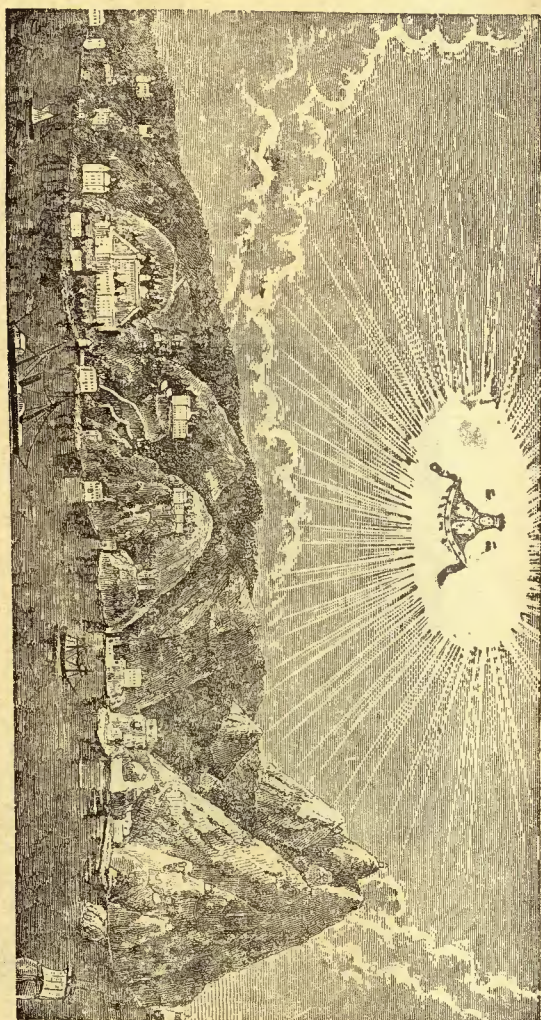
Τῇ Α.Θ.Π. Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ
κ. κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ τῷ Α΄

ἐπὶ τῇ Αὐτοῦ ἐμπνεύσει τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος
τοῦ ἁγιωνύμου Ὁρους τοῦ Ἀθω

Καὶ τῇ

Ἱερᾷ Κοινότητι τῶν Κ' εὐαγῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Τὸ ἅγιον Ὄρος Ἄθω

Ἡ Θεοτόκος τὸ «Ἄξιον ἔστιν»

Ο ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης

ΜΑΡΙΑ
ἡ
ΘΕΟΤΟΚΟΣ

Ο ΑΓΙΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ὁ ἐν Τῇ ΠΟΛΙ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Για τὸ ὡς μετὰ τὸν
κῆπον ὡς περιβολήν

Τῆς ΠΑΝΔΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ
Τὸ ΟΝΟΜΑΖΟΥΝ Οἱ οἱ
(Καίσαρις Βασιλεύς)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ὡς ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ὑπὸ τὰς σεπτὰ ἐυλογίας τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου

ΙΔΡΥΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940) ΙΑΤΡΟΣ - ΜΟΝΑΧΟΣ	Ἐν Βόλῳ Ἰούλιος - Αὐγούστος	Διευθυντής Ἰδιοκτήτης ΣΩΓ. Ν. ΣΧ. ΙΝΑΣ Χατζηαργύρη 17
---	---	---

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Συμπληρωθέντων χιλίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἱ. Μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας παρὰ τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, τῇ ἐμπνεύσει τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηναγόρα τοῦ Α', ἀπεφασίσθη νὰ ἐορτασθῇ μεγαλοπρεπῶς ἡ ἱστορική αὕτη ἐπέτειος.

Ἡ ἐναρξίς τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων ἐγένετο ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Βυζαντίου, ἔδραν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὴν 3ην Φεβρουαρίου 1963, μετὰ ἐξαιρετικῆς μεγαλοπρεπείας.

Τὴν 9ην Μαρτίου, ἡμέραν Σάββατον, συνεχίσθησαν αὗται εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου Θεσ

νίκης κ. κ. Παντελεήμονος, παρουσίᾳ τῶν Ἱεραρχῶν Δημητριάδος Δαμασκηνοῦ, Μαρωνείας Τιμοθέου, Ἐλασσόνης Ἰακώβου καὶ ἄλλων ἐπισήμων.

Τὸ Σάββατον 16ην Μαρτίου, συνεχίσθησαν αἱ ἐορταὶ εἰς τὴν ἐλληνικὴν Πρωτεύουσάν, τὰς Ἀθήνας, μετὰ τῆς ἰδίας ἐτι καὶ λαμπροτέρας μεγαλοπρεπείας.

Περὶ τῶν ἐορτῶν αὐτῶν ἔγραψεν ἡ «Ἀγιορειτική» λεπτομερέστερον εἰς τὸ 2ον τεύχος 1963 καὶ ἐν σελίδι 115.

Ἐπρόκειτο ἤδη νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ λήξις τῶν ἐορτῶν ἐν τῷ ἀγωνίῳ Ὄρει, ὅπου θὰ ἐγίνοντο αἱ κυρίως ἐορταί, ἐν Καρυαίς ἀφ' ἐνός, Πρωτεύουσῃ τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἐνθα οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Κ' ἱερῶν Μο-

νών, καὶ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας, ὅπου τὸ κέντρον καὶ ἡ βάσις δλων τῶν ἐπὶ μέρους ἑορτῶν τῆς χιλιετηρίδος.

Μεγάλαι προσπάθειαι κατεβλήθησαν, ὥπως μὴ συμβῇ τι τὸ παράτυπον ἐν αὐταῖς, καθόσον θὰ παρίσταντο οἱ ἀρχηγοὶ δλων τῶν Ὁρθοδόξων καὶ μὴ Ἑκκλησιῶν, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηναγόρα τοῦ Α' συμμετέχοντος καὶ τοῦ Ἀνακτοῦς ἡμῶν Παύλου τοῦ Α' μετὰ τοῦ εὐσεβοῦς διαδόχου Κωνσταντίνου.

Ἡ συνάντησις ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῶν δύο ἀνωτάτων παραγόντων, τοῦ Βασιλέως Παύλου καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα τοῦ Α', ὅστις ἐνεπνεύσθη τὴν τέλεσιν τῶν ἑορτῶν τούτων, ἀνεπτέρωσε τὰς ἐλπίδας τοῦ γένους ἡμῶν περὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Βυζαντίου μετὰ χρόνια μετὰ καιροῦς, διότι τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος δὲν θὰ παύσῃ νὰ πιστεύῃ, ὅτι, ὅπως ἡλευθερώθῃ ἡ Ἑλλάς τὸ 1821 ἀνακτήσασα τὴν ἐλευθερίαν της διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ προκαλῇ σήμερον τὸν φθόνον τῶν ἐχθρῶν της, οὕτω αὐτὸς ὁ Θεὸς θὰ δοηθήσῃ καὶ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Ἑλλήνων, τῶν εὐρισκομένων ὑπὸ τὸν ζυγὸν θαρδάρων ἐθνῶν.

Τὸ ἱστορικὸν αὐτὸ γεγονός, ὁ ἑορτασμὸς τῶν χιλίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας, πλὴν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ εἶχε καὶ τὸν ἐθνικὸν χαρακτήρα. Παρουσίασε ζωντανὸν τὸ Βυζάντιον μετὰ δλὴν τὴν αἴγλην τῶν κατὰ καιροῦς αὐτοκρατόρων, τινὲς τῶν ὁποίων ἐνεδύθησαν καὶ τὸ Μοναχικὸν σχῆμα ὡς ἡ βασίλισσα Θεοδώρα τοῦ Θεοφίλου, Θεοφανώ, Ἐένη, καὶ οἱ Βασιλεῖς Συμεὼν, Σάββας καὶ ἄλλοι.

Τὴν 17ην Ἰουνίου, ὁ Παναγιώτατος ἀνεχώρησεν ἐκ Κων/πόλεως καὶ ἐφθασε τὴν πρωτὰν τῆς 19ης εἰς τὴν Ἀλεξανδρούπο-

λιν. Ἐδῶ τὸν ὑπεδέχθησαν ὁ Μακαριώτατος Ἀθηνῶν κ.κ. Χρυσόστομος μετὰ ἄλλους ἀρχιερεῖς, ἐλθόντας ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἡμέραν. Ἀμα τῇ ἀφίξει τοῦ Πατριάρχης καὶ ἡ συνοδεία του, κατηυθύνθησαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Νατὸν ἐνθα ἐτελέσθη δοξολογία.

Ἀπὸ τὴν δοξολογίαν αὐτὴν ἔγινεν ἡ ἐναρξὶς τῶν ἑορτῶν τῆς χιλιετηρίδος.

Κατόπιν ὁ Πατριάρχης ἐπεβιάσθη εἰς τὸ ἀναμένον ἀντιτορπιλικὸν «Πυρπολητὴς» κατευθυνόμενος εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Τοῦτον συνώδευσεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ.κ. Χρυσόστομος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος, ἀρχιερεῖς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου καὶ τοιοῦτοι τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν μελῶν τῆς κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς χιλιετηρίδος καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Τύπου, οἵτινες ἐφθασαν τὴν 9ην πρωΐνῃν τοῦ Σαββάτου εἰς τὴν Δάφνην.

Τὸ ἐπίνειον τοῦτο τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἡ Δάφνη, σημασιολόγος, ὑποδέχεται τὸν οἶκον. Πατριάρχην κ.κ. Ἀθηναγόραν καὶ λοιποὺς ἐκπροσώπους τῶν ἀπανταχοῦ γῆς εὐρισκομένων ὀρθοδόξων Ἑκκλησιῶν.

Μετὰ τὴν ὑποδοχὴν εἰς τὴν Δάφνην καὶ ἀφοῦ ἐπεθεώρησαν τὸ πρὸς τιμὴν των παρταχθὲν τμήμα τῆς ἀεροπορίας, τὸ ὁποῖον καὶ ἀπέδωσε τὰς κεκανονισμένας τιμὰς, μετέβησαν δι' αὐτοκινήτων περὶ τὴν 10 1/2, π. μ. ὥραν εἰς τὴν πρωτεύουσάν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τὰς Καρυάς. Εἰς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, τμήματα στρατοῦ ἐχαίρετῃσαν τοὺς ἱεράρχας ἐνθ' ὑπεδέχθη αὐτοὺς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος. Ἐν μεγαλοπρεπεῖ τελετῇ ἅπαντες οἱ ἱεράρχαι, μετὰ κεφαλῆς τοὺς πατριάρχας τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, τοὺς Ἑλλήνας μητροπολίτας, οἱ ὁποῖοι ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ὑπε-

δέχθησαν τούτους, μετέβησαν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῶν Καρυῶν, τὸ Πρωτάτον, καὶ ἐψάλη δοξολογία. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ὁ Πρωτεπιστάτης Ἀρχιμ. Κωνσταντῖνος Λαυριώτης, προσεφώνησε τοὺς Πατριάρχας καὶ λοιποὺς Ἀρχιερεῖς καταλλήλως, σχετικῶς μὲ τὴν ἑορτήν.

Εἰς τὴν προσφώνησιν τοῦ Πρωτεπιστάτου Ἀρχιμ. Κωνσταντῖνου Λαυριώτου, ἀπήντησεν ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Μακαριώτατος κ. κ. Βενέδικτος καταλλήλως.

(Δόγῳ ἀνεπαρκοῦς χώρου εἰς τὴν «Ἀγιορειτικὴν» ἀδυνατοῦμεν νὰ καταχωρήσωμεν τοὺς διαφόρους λόγους αὐτῶν, οἵτινες κατεχωρήθησαν εἰς τὰς ἐφημερίδας).

Μετὰ τὴν Δοξολογίαν καὶ τὸ γεῦμα, ἡ Πατριαρχικὴ Συνοδία ἐπεσκέφθη τὴν Ἀθωνιάδα Σχολὴν καὶ τὰς Ἱ. Μονὰς Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου. Κατὰ τὴν ὠρισμένην ἀπογευματινὴν ὥραν ἐτελέσθη μέγας Ἑσπερινὸς ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Πρωτάτου, προεξάρχοντος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. κ. Βενεδίκτου, συμμετασχούσης πολυμελοῦς χορωδίας ἀγιορειτῶν ψαλτῶν.

Εἰς τὰς Καρυὰς ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμ. Πατριάρχης κ. κ. Ἀθηναγόρας ἐφιλοξενήθη ἀπὸ τὴν ἀγιογραφικὴν ἀδελφότητα τῶν Ἰωασαφαίων. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἔγιναν καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκθέσεως ἀγιογραφίας αὐτῶν, ἅτινα ηὐλόγησεν ὁ φιλοξενούμενος Πατριάρχης μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν ἄλλων ἐπισήμων. Ὁ Πρῶτος τῶν Ἰωασαφαίων, ἐπὶ τοῖς ἐγκαίνιοις προσεφώνησεν ὡς ἀκολούθως:

«Παναγιώτατε,

Ἡ καρδία μας ἐπληρώθη χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως πολλῆς, διὰ τὴν προσγενομένην ἡμῖν ἐξαιρετικὴν, ὅντως, τιμὴν φιλοξενίας τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος εἰς τὸ κελλίον μας, κατὰ τὰς ἱστορικὰς αὐτὰς ἡμέρας τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς

χιλιετηρίδος τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου, ποῦ ἐδέχθητε νὰ τιμῆσητε διὰ τῆς παρουσίας Σας. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς, διότι ἀπεδέχθητε τὴν εὐλαβὴ ἡμῶν παράκλησιν, ὅπως ἐγκαταστήσῃτε κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν τὴν ἐκθεσὶν ἔργων τοῦ ἀγιογραφικοῦ ἡμῶν οἴκου, ὁ ὁποῖος ἀριθμεῖ ὑπὲρ ἑκατονταετῇ ἔτιον καὶ τοῦ ὁποῖου ἔργα κοσμοῦν πλείστους ὁσους ὁρθοδόξους ἱεροὺς ναοὺς καὶ λοιπὰ προσκυνήματα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν χερσονήσου, τῆς πατρίδος μας Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, συμβάλλοντες οὕτω εἰς τὸ νὰ γνωσθῇ ἡ ἀγιορειτικὴ ἀγιογραφικὴ τέχνη καὶ ἡ εὐζαντινὴ μας παράδοσις, ἀνὰ τὴν οἰκουμένην καὶ παρακαλοῦμεν Ὑμᾶς, ὅπως ἐπευλογήσῃτε τὸ ἔργον μας. Θὰ παρεκάλουν τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα, ὅπως δεχθῇ ὡς ἐλάχιστον δαῖγμα θαυμάτου σεβασμοῦ, ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως, τὸ πόνημα τοῦτο, τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον καθημερινῶς δεόμεθα ὑπὲρ Ὑμῶν, παρακαλοῦντες, ὅπως σκέπη καὶ κατευθύνῃ Ὑμᾶς εἰς τὴν ἐπιτέλεισιν τοῦ ὑφίστου ὑπὲρ τῆς ὁρθοδοξίας ἔργου «Ὑμῶν».

Ὁ Πατριάρχης ἀπαντῶν, ἐτόνισεν ὅτι ἀποτελεῖ ἰδιαίτεραν χαρὰν δι' αὐτόν, διότι τοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ κελλίον τῶν ἀδελφῶν Ἰωασαφαίων, τὰ ἔργα ἀγιογραφίας τῶν ὁποίων ἐπὶ ἑκατὸν καὶ πλέον ἔτη κοσμοῦν τοὺς ναοὺς τῆς ὁρθοδοξίας.

Ἔργα τοῦ οἴκου τῶν Ἰωασαφαίων, ὑπεγράμμισεν ὁ πατριάρχης, κοσμοῦν ἀκόμη καὶ ναοὺς τῆς ἀνατολικῆς ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς βορείου καὶ νοτίου Ἀμερικῆς, ἐνῶ εἰκόνες τοῦ αὐτοῦ οἴκου, ἐρρίσκονται εἰς τὸ παρεκκλήσιον, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς τοῦ οἰκήματος τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Τέλος ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας, ηὐχαρίστησε τοὺς ἀδελφοὺς ἀγιογράφους, διὰ τὴν εἰκόνα, ἧτις τοῦ ἐδωρήθη καὶ ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ τοποθετήσῃ ταύτην ἐντὸς τοῦ παρεκκλησίου τῶν Πατριαρχείων.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, Κυριακὴν 23 Ἰουνίου, ὁ Παναγιώτατος κ. κ. Ἀθηναγόρας προέστη τῆς Θ. Λειτουργίας ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Πρωτάτου, ἔχων συλλειτουργοὺς

τοὺς λοιποὺς Μακαριωτάτους Πατριάρχας, τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. κ. Χρυσόστομον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀρχηγοὺς τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. Μετ' ὀλίγον ἀφίχθησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ὁ Ἀντιπρόεδρος αὐτῆς καὶ οἱ Ὑπουργοί.

Εἰς τὸν λιμένα τῆς Δάφνης εἶχε καταπλεῦσαι ἀφ' ἐσπέρας τὸ πολεμικὸν «Πολεμιστής» φέρων τὸν Βασιλέα, τὸν Διάδοχον, τὸν Πρίγκηπα Μιχαήλ καὶ τὴν αὐλικὴν συνοδείαν του.

Τὴν 8ην πρωϊνὴν ἤρchiσε Πατριαρχικὴ Λειτουργία εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Πρωτάτου ἐπὶ περὶ ὥραν 9ην ἐνεφανίσθη πρὸ τῆς εἰσόδου τῶν Καρυῶν ἡ βασιλικὴ πομπὴ μετ' ἐπικεφαλῆς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα Παύλον τὸν Α', τὴν Α. Β. Γ. τὸν Διάδοχον Κωνσταντῖνον, τὸν Πρίγκηπα Μιχαήλ καὶ ὅλην τὴν αὐλικὴν συνοδείαν, τῇ συνοδείᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀθηνῶν κ. κ. Χρυσόστομου, εἰσῆλθον εἰς τὸ Πρωτάτον ἐν μέσῳ στρατιωτικῆς παρατάξεως.

Εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ Ναοῦ, ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ὑπεδέχθη τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἡμῶν, ὅστις ἡσπάσθη τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν δεξιὰν τοῦ Πατριάρχου, ἀλληλοσπασθέντες συγχρόνως. Εἶτα ὁ Βασιλεὺς καταλαμβάνει θέσιν εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον.

Ὁ ἀλληλοσπασμὸς Πατριάρχου καὶ Βασιλέως, προεκάλεσε θαυτάτην συγκίνησιν, ἀκόμη καὶ δάκρυα μεταξὺ τῶν παρισταμένων, διότι τὴν σπουδαίαν αὐτὴν στιγμήν, ἔγινεν ἕνωσις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, διαδηλωθέντος τοῦ ἀδιαρρήκτου τῶν δύο αὐτῶν δυνάμεων, τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας.

Μετὰ τὴν ἀνοδὸν τοῦ Βασιλέως εἰς τὸν θρόνον, ἠκολούθησε Δοξολογία, μετὰ τὴν ὁποίαν ἡ θεία λειτουργία. Κατ' αὐτὴν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπήγγειλε τὸ «Πιστεύω

καὶ τὸ «Πάτερ ἡμῶν».

Κατὰ τὸ τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας ἀνακινώσεται ἀπὸ τοῦ ἁμβωνος τὸ σεπτὸν πατριαρχικὸν ἄγγελμα τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος. Κατόπιν ἠκολούθησε μεγαλειώδης λιτάνευσις τῆς Ἱ. Εἰκόνης τοῦ «Ἀξιον ἐστίν», προεξάρχοντος τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀκολουθουμένου ὑπὸ τῶν λοιπῶν συλλειτουργῶν, τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Παύλου, τοῦ Διαδόχου Κωνσταντῖνου, τοῦ πρίγκηπος Μιχαήλ, τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισήμων. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, παρεκάθησαν εἰς γεῦμα ἐπίσημον ἐν τῇ Ἀθωνιάδι Σχολῇ.

Παρὰ τῇ Σχολῇ ταύτῃ ἐτελέσθη μέγας Ἑσπερινός, προεξάρχοντος τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Ἑσπερινοῦ, προσεφώνησε τὸν Πατριάρχην ὁ Σχολάρχης τῆς Ἀθωνιάδος, ἐπίσκοπος Μηλιτουπόλεως κ. κ. Ναθαναήλ.

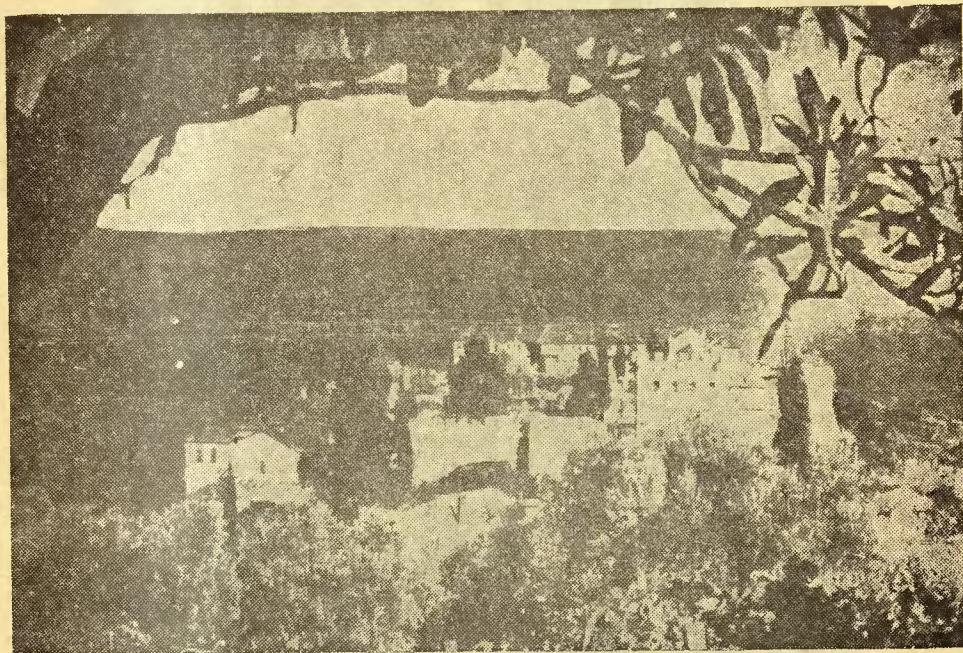
Ὁ Βασιλεὺς μετὰ τῆς ἀκολουθίας του, ἐπεσεκέφθη διαφόρους Μονὰς πέριξ τῶν Καρυῶν καὶ κατόπιν κατήλθεν εἰς τὴν Δάφνην πρὸς διανυκτέρευσιν ἐν τῷ «Πολεμιστῇ». Ἐπίσης ὁ Πατριάρχης μετὰ τὴν λοιπὴν ἐκκλησιαστικὴν συνοδείαν, κατήλθον ἀργὰ εἰς τὴν Δάφνην καὶ ἐπεβίβασθησαν τῶν πλοίων πρὸς ἀναχώρησιν διὰ τὴν Λαύραν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας 24 Ἰουνίου, εἰς τὸν ὄρμισκον τῆς Λαύρας, καὶ περὶ ὥραν 6ην πρωϊνὴν, εἶχον καταπλεῦσαι τὰ πλοῖα μετὰ τοὺς ἐπισήμους καὶ ὁ «Πυρπολητής» μετὰ τὸν πατριάρχην καὶ τὴν συνοδείαν του. Ἀποβιθασθέντες δέ, ἀνῆλθον εἰς τὴν Μονὴν τῆς Λαύρας, χάριν τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἑορτὴ τῆς Χιλιετηρίδος. Ἐξωθεν τῆς Λαύρας, εἰς τὰ προπύλαια, ἦσαν παρατεταγμένοι οἱ κ. κ. ἐπίτροποι τῆς Λαύρας καὶ οἱ Μοναχοί, ἀναμένοντες τὸν Πατριάρχην, ὅστις ἐλθὼν, κατηρθύνθη εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, εὕρισκό-

μενον εἰς τὸ ἀριστερόν μέρος τοῦ ναΐσκου τῶν 40 Μαρτύρων, παραπλευρώς τοῦ Καθολικοῦ Ναοῦ καὶ προσεκύνησε τὸ ἅγιον Λείψανον, εἶτα ἐξῆλθεν εἰς τὸν πρόναον καὶ περιεβλήθη τὰ ἱερά του ἄμφια.

Τὴν 8ην π. μ. ἤρχισεν ἡ Πατριαρχικὴ συλλειτουργία ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Λαύρας, ὅστις Ναὸς διασώζεται ἀπὸ τῆς ἐπο-

Αὐτοκρατόρων, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου. Τὰ κόλυβα εἶχον κατασκευασθῇ σὲ δύο μεγάλους δίσκους ἐξωγραφισμένα με ζάχαριν χρωματιστὴν καὶ ὁ μὲν εἰς δίσκος εἶχε τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον ὁ δὲ ἕτερος διάφορα θυζαντινὰ σήματα, ἅτινα κόλυβα ἐμοιράσθησαν κατὰ τὴν τράπεζαν. Μετὰ τὴν Λειτουργίαν ἐγι-

Ἡ ἱερὰ Μονὴ Μεγίστης Λαύρας ἐν ἀγίῳ Ὄρει

χῆς ποὺ ἀνηγγέρθη ἀπὸ τὸν ἴδιον ἅγιον Ἀθανάσιον τὸν Ἀθωνίτην.

Μετὰ ἐν τέταρτον, τὴν 8 15', ἀπειδώσθη ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς, ὃν ἐδεξιώθησαν οἱ προεστώτες τῆς Λαύρας καὶ οἱ προαφίχθοντες ἐπίσημοι. Ἡ Α.Θ.Π. ὑπεδέχθη τὸν Βασιλέα εἰς τὸν ἱερὸν Ναόν, ὅπου συνεχρίσθη ἡ θ. Λειτουργία.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς θ. Λειτουργίας ἐτελέσθη μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κτιτόρων τῆς Λαύρας Βυζαντ.

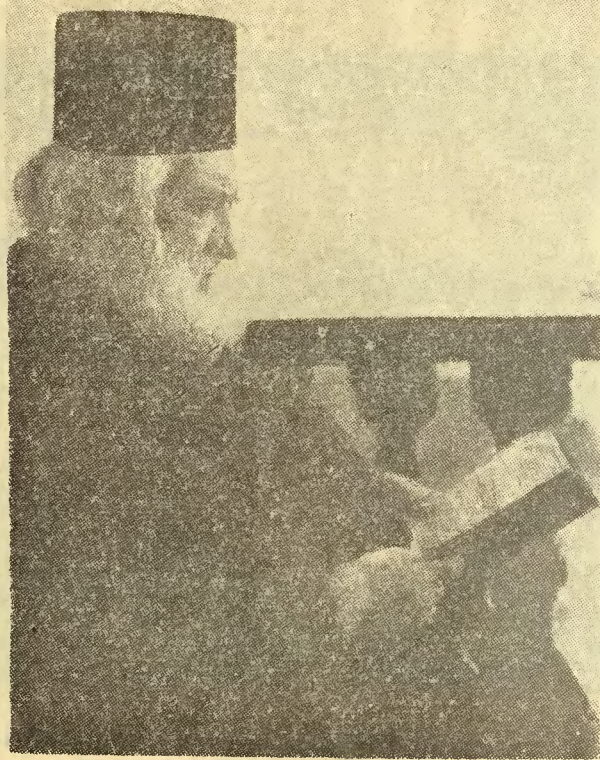
νε προσκύνημα εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου, εὐρισκόμενον εἰς τὸν ναΐσκον τῶν 40 Μαρτύρων, ὡς ἄνω εἵπομεν.

Περὶ τὴν 4ην μ.μ. ὦραν, ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς μετὰ τῆς ὑψηλῆς συνοδείας του κατήλθεν εἰς τὴν παραλλαν πρὸς ἐπιβίβασιν ἐν τῷ «Πυρπολητῇ» διὰ τὰς Ἀθήνας, ἐνῶ οἱ κώδωνες τῆς Μονῆς ἐκρούοντο χαρμολύγῃ. Οἱ λοιποὶ ἐπίσημοι ἀνεχώρησαν τὴν 6ην μ.μ.

Μὲ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Βασιλέως καὶ

τὴν ἐπιστροφὴν τῶν λοιπῶν ἐπισήμων εἰς τὰ πλοῖα τῶν, ἔληξάν αἱ ἐορταὶ τῆς χιλιετηρίδος. Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, οἱ Μακαριώτατοι Πατριάρχαι καὶ οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς παρέμεινον ἐν τῇ Μονῇ. Μετ' ὀλίγον παρεκάθησαν εἰς τιμητικὴν τράπεζαν μετὰ τὴν ὁποίαν κατήλθον εἰς τὸ Καθολικὸν

Γερμανός, ὁ Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανός, ὁ Βουλγαρίας κ. Κύριλλος, μετὰ τῶν ἀκολουθιῶν τῶν. Ἐπίσης οἱ Ἀρχιεπίσκοποι: ὁ Φιλανδίας κ. Παῦλος, ὁ Σιναίου κ. Πορφύριος, ὁ Ροστώδ κ. Νικόδημος ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου Ρωσίας, ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Τσεχοσλο-

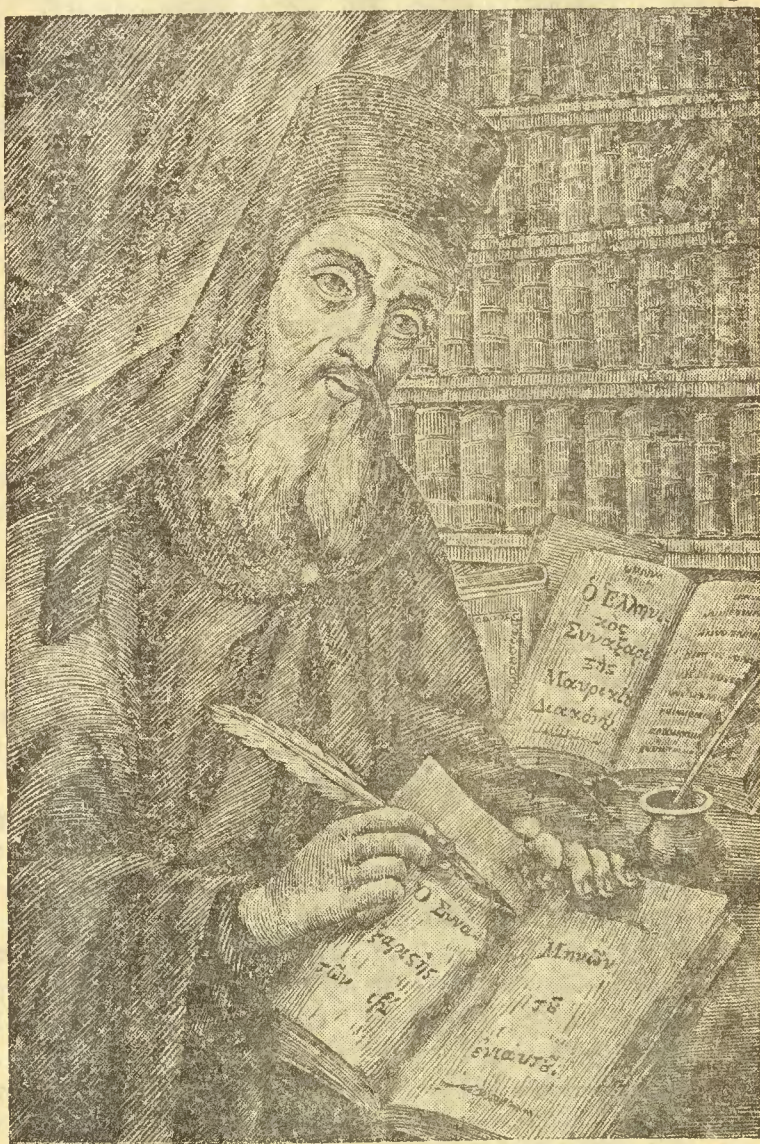
Ἀθανάσιος Μοναχὸς Λαυριώτης - ὁ ἱατρὸς.
Ἰδρυτὴς τῆς «Ἀγιορειτικῆς βιβλιοθήκης», ἔτος ἱδρύσεως 1936

συμπροσευχόμενοι, τὴν δὲ 10ην μ.μ. ἐτέλεσαν τὸ Ἀπόδειπνον.

Τὰς ἐορτὰς τῆς Χιλιετηρίδος ἐτίμησαν ὡς προσκεκλημένοι, πλὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου μετὰ τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου καὶ τῶν πριγκήπων, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. Ἀθηναγόρας ὁ Α', οἱ Πατριάρχαι: Ἱεροσολύμων κ. Βενέδικτος, ὁ Σερβίας κ.

Βακίας κ. Μεθόδιος, οἱ Μητροπολίται: Ἐπιφανείας καὶ Ἐμέσης κ. κ. Ἰγνάτιος καὶ Ἀλέξανδρος, Λεοντουπόλεως Κωνσταντίνος καὶ Ἀκρας Εὐστάθιος ἐκ μέρους τοῦ Πατρ. Ἀλεξανδρείας, ὁ Πάφου κ. Γεννάδιος καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Καλλίνικος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὁ Ἀρχιεπ. Ἀρμενίων κ. Σὺνδρ Καλουσιάν, ὁ Ἀγγλὸς Ἐπίσκοπος Γιβραλτάρ, ὁ Καρδι-

νάλιος τῆς Ἰσπανίας τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, οἱ λουθηρανοὶ Ἐπίσκο-
 Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν κ. Μάγιερ, ὁ δι-

Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης

ποι, ὁ γνωστὸς Ἀμερικανὸς θεολόγος κ. Κλάρκ, ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ παγκοσμίου συμβουλίου Ἐκκλησιῶν κ. Τούφκ, ευθυντῆς τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων τῆς εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας κ. Βίζμαν, ὁ διευθυντῆς τοῦ τμήματος σχέ-

σεων τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας κ. Κρίγερ, ὁ διευθυντὴς τοῦ τμήματος ἀλληλοδοθείας τοῦ παγκοσμίου συμβουλίου Ἐκκλησιῶν κ. Κλίξ, ὁ θρησκευολόγος καθηγητῆς κ. Χάιλερ, ὁ γνωστὸς μελετητῆς τῆς ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καθηγητῆς κ. Μπέλτ καὶ ἄλλοι.

Τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἐξεπροσώπησαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος καὶ οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Δημητριάδος κ. Δαμασκηνός, Ἐλασσόνοιο κ. Ἰάκωβος καὶ Παραμυθίας κ. Τίτος.

Ὁ Παναγιώτατος παρέμεινεν ἐν ἁγίῳ Ὅρει μέχρι τοῦ Σαββάτου, τὴν δὲ Κυριακὴν 30 Ἰουνίου ἤλθεν εἰς Ἀθήνας.

Ἡ ἐν Ἀθήναις ὑποδοχὴ τοῦ Πατριάρχου.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, κ. κ. Ἀθηναγόρας ὁ Α', ἀφίχθη εἰς Πειραιᾶ, ἐπιστρέφων ἐξ ἁγίου Ὁρους, διὰ τοῦ ἀντιτορπιλικοῦ «Ἀσπίς» διαπεραιωθείς δι' ἀκάτου τοῦ Β. Ναυτικοῦ εἰς τὴν προβλήτα τοῦ Φαληρικοῦ Δέλτα, τὴν 11.15' π.μ. ὅπου τὸν ἐδέχθη ὁ Βασιλεὺς, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἄλλοι κληρικοί. Τὸν συνόδουν δὲ καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς Ἡλιουπόλεως, Φιλαδελφείας, Ρόδου καὶ Καρπάθου. Ὁ Βασιλεὺς, ὅστις ἀνέμενε μετὰ τοῦ Διαδόχου καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἰς τὴν προβλήτα, ἡσπάσθη τὸν Πατριάρχην καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ παρουσίασε τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς ἐπιτελεῖς τῶν Ἀνακτόρων. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χρυσόστομος μετὰ τῶν Συνοδικῶν Ἐλασσόνοιο καὶ Παραμυθίας, τὸν ἐχαιρέτησαν ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Εἶτα ἡ συνοδία ἐπροχώρησε μέχρι τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, εἰς τὰ προπύλαια τοῦ ὁποίου ὁ Μητρ. Ἐλασσόνοιο κ. Ἰάκωβος ἐφόρεσεν εἰς τὸν Πατριάρχην τὸν Ἀρχιερατικὸν Μανδύαν καὶ ἀκολούθως εἰσήλ-

θον εἰς τὸν Ναὸν ὅπου ἐγένετο ἡ σχετικὴ Δοξολογία.

Μετὰ τὴν Δοξολογίαν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν προσεφώνησε τὸν Πατριάρχην καταλλήλως, ὅστις Πατριάρχης ἀπαντῶν, ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του, διότι ἐπισκέπτεται τὴν πόλιν, εἰς τὴν ὅποιν, διὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου συνηντήθη ὁ χριστιανισμὸς μετὰ τὴν ἀνθρωπίνην σοφίαν καὶ ἐγένετο ἡ σύνθεσις τοῦ χριστιανικοῦ καὶ τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πνεύματος.

Τὴν Κυριακὴν 7 Ἰουλίου ἐτελέσθη εἰς τὸν Μητρ. Ναὸν τῶν Ἀθηνῶν Πατριαρχικὴ Λειτουργία, ἐνῷ πλήθος πολὺ λαοῦ συνωθεῖτο εἰς τὸν Ναόν. Τὴν Δευτέραν 8 Ἰουλίου ἀνεχώρησε.

Ὁ Οἰκουμ. Πατριάρχης ἐπισκέφθη τὴν Πάτμον, τὴν Δωδεκάνησον, τὴν Κρήτην, τὴν Κέρκυραν, τὰ Ἰωάννινα, τὴν Κόνιτσαν, τὴν Κοζάνην καὶ τὰς Μητροπόλεις τῆς Βορείου Ἑλλάδος μέχρι τῶν συνόρων.

Συγκινητικὴ ἦτο ἡ ἐπίσκεψις ἣν ἔκαμεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν του πατρίδα εἰς τὸ Βασιλικὸν Πωγωνίου τῆς Κονίτσης, ὅπου ἐγεννήθη καὶ ἔζησε τὰ παιδικὰ του χρόνια. Συγκινητικὴ ἐπίσης ἦτο ἡ στιγμή καθ' ἣν συνηντήθη μετὰ τὴν διδασκάλισσάν του Οὐρανίαν Τσιγαρίδου, 95 ἡδὴ ἐτῶν οὔσαν. Ἐνῇκα ἐλάσθησαν ἀμφότεροι καὶ ἔκλαιον σὰν μικρὰ παιδάκια, ὡς ἐπίσης ἔκλαιον καὶ οἱ παριστάμενοι. Μετὰ συγκίνησιν ὡσαύτως ὡμολόγησε· «δὲν με ἔφερεν ἐδῶ μόνον ἡ αἰτία τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρρώστεια τῆς ξενιτιᾶς ποὺ λέγεται νοσταλγία καὶ θεραπεύεται μόνον ὅταν πατήσης τὰ χῶματα τοῦ τόπου σου».

Μετέθι ἀκόμη εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ προσεκύνησε τοὺς τάφους τῶν γονέων του. Μεθ' ὃ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, μέσφ Θεσ/νίκης. Σ. Σ.

Ὁ ἅγιος Πέτρος ὁ Ἀθωνίτης, ἐκ τῶν πρώτων εἰκιστῶν τοῦ
ἁγίου Ἐρμού καὶ ὁ ἅγιος Ἐνούφριος ὁ Αἰγύπτιος

Τοῦ Σεβ. Μητροπ. Σελευκείας κ. Αἰμιλιανού

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΟΝΑΧΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἡ χρυσή κορωνὶς τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἡ ὁποία πρό τινος ἐωρτάσθη μετὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Πρώτου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τῶν Μακαριωτάτων Προέδρων καὶ τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν ἐπισήμων Ἐκπροσώπων τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν, καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὴν παρουσίαν τῆς Α. Μεγαλειότητος, τοῦ Ἀνακτος, ὅστις εἶναι ὁ μόνος σήμερον «ἐλέφ Θεοῦ» Ὁρθόδοξος Βασιλεὺς, φέρει εἰς τὸν νοῦν μου τὸν ταπεινὸν οἰκιστὴν τῆς πνευματικῆς ταύτης περιοχῆς, ὁ ὁποῖος ἀπὸ μίαν ἐσωτέραν καὶ μυστηριώδη «ἐργήγορσιν» ὠθοῦμενος ἐγκατεβίωσε καὶ ζῇ εἰς τὸ «Περιβόλι τῆς Παναγίας».

Ἡ περίλαμπρος ἱστορία τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ, ὅστις δὲν εἶναι φυγὴ ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ ἰδεώδης. Τὸ δεδοξασμένον παρελθὸν τῆς μοναστικῆς ταύτης Πολιτείας, μετέφερε μετὰ τὸν ἀγωνιστὴν τῆς ἀρετῆς καὶ οἰκιστὴν τῆς ἀγίας ταύτης περιοχῆς εἰς πνευματικὸν διάλογον, τὸν ὁποῖον καὶ ὡς μίαν ταπεινὴν ὀφειλὴν, ἀνθ' ὧν ἔτυχον κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1962 μετὰβάσιν μου ἐν ἁγίῳ Ὄρει μετὰ τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, παραθέτω ἐνταῦθα.

Ἀνθρῶπε τοῦ Θεοῦ!

Χίλια τώρα ἔτη ἡ ταπεινὴ σου ζωὴ ἐγένετο τὸ βάθρον τῆς πνευματικῆς ταύτης Ἀκροπόλεως, τῆς θεοκρατικῆς ταύτης περιοχῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἱστορία ἐγένετο θρύλος, καὶ ὁ θρύλος ἱστορία πλήρης συγκινήσεων, ἐξάρσεων, ἀνωτέρων διωμάτων. Ἐλάξευες μετὰ τὴν πνευματικὴν σου σμίλην τὸ ἀόρατον καὶ πνευματικὸν μάρμαρον

τοῦ χρόνου καὶ ἔστησες μεγαλόπρεπο ἐπὶ τοῦ βράχου τούτου, τὸν ὁποῖον ὁ Ποσειδὼν ἀποκόψας ἐκ τῆς χερσονήσου Παλλήνης ἔρριψε κατὰ τοῦ γίγαντος Ἄθω καὶ τὸν ἐκάλυψε, τὸ θεῖον ἄγαλμα τοῦ Ὁρθοδόξου χριστιανικοῦ διώματος, τὸν ἀπαράμιλλον Ἱ. Ναὸν τῆς χριστιανικῆς πνευματοκρατίας. Τὰ ἱερά σου διώματα συνύφαναν τὰς μεγαλειτέρας καὶ ὠραιοτέρας μουσικὰς συμφωνίας, τῶν ὁποίων ἡ μελωδία ἐδόνησεν ὅχι μόνον τίς πλαγιὲς καὶ τὰ φαράγγια, τίς κρύπτες καὶ τίς σπηλιές, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐγέμισε τὰς ψυχὰς τῶν χιλιάδων συναγωνιστῶν σου, οἱ ὅποιοι κατάρθωσαν νὰ ἐναρμονίσουν τὸ γήινόν των στοιχεῖον μετὰ τὴν θείαν ἐν αὐτοῖς οὐσίαν.

Αἱ καθ' ἐκάστην πρὸς τὸν Κύριον τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου ἐντεῦξεις καὶ συνμιλῆαι σου, αἱ συνεχεῖς σου προσευχαί, ἐδημιούργησαν ἀρχαγγελικὰς ἀρμονίας, αἱ ὁποῖαι δονοῦν μυστικὰ τοὺς θόλους τῶν Ἱ. Ναῶν καὶ τὰς ψυχὰς τῶν ταπεινῶν Μοναχῶν, οἱ ὁποῖοι εἰς μίαν ἀτελεύτητον στρατιὰν καὶ συστοιχίαν διέρχονται τὸ κατώφλι τῶν Ἱ. Μονῶν, παρελθόντων πρὸ τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Πρωτάτου, καὶ μετὰ τὴν ἀόρατον παρουσίαν των συνδέουν τὸ παρὸν μετὰ τὸ παρελθὸν καὶ προετοιμάζουν τὸ λαμπρὸν καὶ φωτεινὸν μέλλον τοῦ ἁγίου Ὁρους. Δὲν εἶσαι ὁ ἄγρυπνος φρουρὸς μιᾶς ἀτίμητης παρακαταθήκης. Ὁ πιστὸς ἄγγελος μιᾶς δοξασμένης ἐποχῆς. Ὁ ἀτίμητος στρατιώτης μιᾶς πνευματικῆς στρατιᾶς, ἡ ὁποία συνεχίζει τὴν πορείαν της. Εἶσαι πρὸ πάντων ὁ κήρυξ, ὁ ἀγγελιοφόρος, ὁ ἀπόστολος, ὁ εὐαγγελιστής. Ἐξαγγέλλεις ἀπὸ τὸν πνευματικὸν αὐτὸν Μα-

ραθῶνα, ὅπου τὸ πνεῦμα συνέτριψε καὶ συντρίβει τὰς γηίνους δυνάμεις, ὅτι μόνον ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἤκουσαν καὶ ἐνωτίσθησαν τὴν φωνὴν τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἠκολούθησαν ἐκούσια Ἐκεῖνον, καὶ ἐθυσίασαν, «τοῖς ῥήμασιν Ἐκεῖνου πειθόμενοι» τὴν πρόσκαιρον εὐτυχίαν των, ἔχουν δικαιώματα εἰς τὴν ἀθανασίαν, τὴν αἰωνιότητά του. Διότι ὁ ἐφήμερος ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος συμπλέκεται ἀπὸ ἀντιθέσεις καὶ ἀντινομίας, ζῇ καὶ κινεῖται ἐντὸς συμβατικῶν γεγονότων, εἶναι πρωτίστως ἀθανασία. Ὁ ἀμφορεὺς τῆς προσωπικότητός του καὶ ἡ λήκυθος τοῦ ἐγὼ του, πληροῦται ὅχι ἀπὸ τὰς ὥρας, τοὺς μῆνας, τὰ ἔτη, τὰ πλούτη, τὴν δόξαν, τὰ ὕλικά ἀγαθά, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ βαθύτερον βίωμα τῆς κατὰ Θεὸν ἀρετῆς, τὴν δόξαν τοῦ οὐρανοῦ. Οἱ ἀγῶνες καὶ τὰ σκάμματα σου ἐδημιούργησαν τὴν μοναδικὴν ταύτην Πολιτείαν τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ, ὃς δὲν εἶναι ἀρνησις τῆς ζωῆς, φυγὴ, ἀλλὰ ἀνώτερον βίωμα τῆς ψυχῆς. Εὐρίσκεισαι σήμερον εἰς τὸ τέρμα μιᾶς λαμπρᾶς καὶ τετιμημένης περιόδου, καὶ εἰς τὴν ἀφετηρίαν μιᾶς νέας ἄλλης ἐλπιδοφόρου ἐποχῆς. Ἡ μᾶλλον καλεῖσαι νὰ συνεχίσῃς τὸ βίωμα τῶν δέκα αἰώνων τοῦ Ἀγιωνύμου Τόπου. Τὸ βίωμα τῶν πρὸ σοῦ χιλιάδων Πατέρων καὶ Μοναχῶν, καὶ νὰ γίνῃς ὁ συνδετικὸς κρίκος τῆς νέας ἱστορίας τῆς «Πύλης τοῦ Οὐρανοῦ».

Ἡ θεία Πρόνοια εἰς τὰ ταπεινά σου χέρια ἐναποθέτει καὶ ἐμπιστεύεται τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Σκῦψε ἐπάνω εἰς τὸ τετιμημένον παρελθὸν τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν κατοικεῖς, καὶ θὰ ἀκούσῃς τὴν μυστηριώδη καὶ ἀγίαν φωνήν: «Ὁ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας, ἅγιος ἐστὶ... λύσον τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων σου». Ἐνατένισε τὸ μέλλον καὶ θὰ κατανοήσῃς ὅτι εἰς τὴν χρυσοῦν

άλυσίδα, ἡ ὁποία θὰ τὸ συνδέσῃ μὲ τὸ ἀπώτερον παρελθόν, πρέπει νὰ γίνῃς ἕνας πολῦτιμος καὶ ἀξιόλογος κρίκος. Ζῆσε μὲ τὴν εὐλογίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἔντονα τὸ παρὸν διὰ νὰ λάβῃς μέρος εἰς τὴν ἀρχαγγελικὴν πορείαν τῶν αἰώνων, ἡ ὁποία συνθέτει καὶ ἀπεργάζεται τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους.

Κρατεῖς εἰς τὰ χέρια σου τὴν μεγάλην παρακαταθήκην τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸν Μοναχισμόν. Κρατεῖς τὰ μεγάλα εἴωματα τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Κρατεῖς τοὺς ἁγίους καθαρμούς, τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας, τὰς ἁγίας προσπαθείας χιλιάδων οἰκιστῶν καὶ ἀθλητῶν τῆς ἐρήμου, τῶν ὁποίων ἡ φωνὴ σὲ καλεῖ ἀπὸ τὰ ἑσθῆ τῶν αἰώνων.

Σὲ θέλουν συναθλητὴν, συστρατιώτην, συνοδοιπόρον, συνέκδημον. Σὲ καλοῦν νὰ συμμετάσχῃς ἐνεργῶς, μὲ θερμὴν εἰς τὰς πνευματικὰς τῶν ἐξορμήσεις, αἱ ὁποῖαι κατέστησαν τὴν γωνίαν ταύτην τῆς γῆς Πνευματικὸν Προμαχῶνα, Ἁγιον Θυσιαστήριον, Ἱερὰν Κιβωτὸν τῆς Ὁρθοδοξίας. Δικαίωσε τὰς ἐλπίδας καὶ τὸ χρυσὸ στεφάνι, μὲ τὸ ὅποιον ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία διὰ τοῦ Ὑπάτου Αὐτῆς Ἡγουμένου κατέστεψε τὸ μέτωπόν σου... Δικαίωσε τὴν φωνὴν τοῦ Πατριάρχου, ὁ ὅποιος εἰς τὴν ἀναμνηστικὴν πλάκα σὲ μακαρίζει λέγων: «Τοῖς δὲ νῦν τοῖς ἐκεῖνον ἔχνεσι ἀκολουθοῦσι καὶ τὴν τιμίαν ἀγιορειτικὴν παράδοσιν, τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ κόσμῳ ἀλώβητον καὶ ζῶσαν διαφυλάττουσιν, ἐπαινὸν καὶ εὐλογίαν ἀπὸ τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας».

Τὴν ὥραν ταύτην τὴν ἀγίαν καὶ ἱερὰν, καθ' ἣν νέα σελὶς τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἀνοίγει, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία σὲ εὐλογεῖ, ἡ Κοινωνία σὲ θαυμάζει, καὶ ὁ Διορθόδοξος καὶ Διαχριστιανικὸς κόσμος στέκεται μὲ δέος καὶ μὲ σεβασμὸν ἀποκαλύπτεται καὶ σὲ χαιρετᾷ.

Σὲ θαυμάζει, ἀλλὰ καὶ πολλὰ προσμένει ἀπὸ σὲ τὸν ταπεινὸν ἀθλητὴν τῆς ἀρετῆς, ἡ φλόγα τῆς ψυχῆς τοῦ ὁποίου ἀνάπτει ἀπὸ τὸ θεῖον καὶ αἷον πῦρ τοῦ οὐρανοῦ.

† Ὁ Σελευκεῖας Αἰμιλιανὸς

ΤΑ ΧΙΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ Ο ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

Τοῦ πανοσιολ. Ἱεροκλήρουκας Πρεβέξης
Ἀρχιμ. κ. Φιλαρέτου Βιτάλη

Χίλια δλόκληρα χρόνια μοναχικῆς ζωῆς καὶ πολιτείας συμπληρώθηκαν ἐφέτος τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους ᾿Αθω. Καὶ τὸ σπουδαίτατο αὐτὸ γεγονός γιορτάσθηκε μ' ἐξαιρετικὴ μεγαλοπρέπεια, μ' ἐκδηλώσεις εὐλαβείας καὶ θαυμασμοῦ γιὰ τὸν ἀγιορειτικὸν Μοναχισμό, μὲ ἀνάλογη ἀξιοποίησι τῆς ὑπέροχης ἐλληνοχριστιανικῆς μας Παράδοσεως, τῆς ἀγιωτάτης Ὁρθόδοξίας μας, ποὺ πάντοτε θὰ παραμένῃ ἀδιάφθορη καὶ ἀναλλοίωτη, γιὰ νὰ ἐμπνέῃ καὶ νὰ καθοδηγῇ κάθε ἄνθρωπο στὸ σωστὸ προσανατολισμὸ του καὶ στὴν ἐκπλήρωσι τῶν εὐγενῶν δοματισμῶν καὶ πεπομένων τοῦ εὐλογημένου Ἐθνους μας...

Πολλὰ εἰπώθηκυν, ἐγοάφητην· πολλὰ ἐγκώμια ἀκούστηκαν γιὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος, σὺν Πανορθόδοξῳ Κέντρῳ, γιὰ τὴν χιλιετῇ ἐπιβίωσι καὶ πολυσυνίδῃ διαβίῳ του.

Μέσα στὴ σημερινὴ ἄπνοια καὶ τὸ ἐπιθανάτιο ψυχικὸ ἄγχος, ποὺ συνθέτει τίς διαφορὰς θρηνηθῆς γιὰ πολλὰ καὶ πλεῖστα καὶ στὴν προκειμένη περίπτωση τοῦ Μοναχισμοῦ, ποὺ ἀνελέγητα συκοφαντεῖται, διασύρεται, περιφρονεῖται καὶ παρουσιάζεται σὺν ἄχρηστος καὶ ἀναχρονιστικὸς θεσμός, μερικὲς τίμιες — ἰσχυρὲς φωνὲς ὑψώθηκαν γιὰ νὰ τονίσουν τὸ ἀντίθετο.

Ὅχι. Ὁ Μοναχισμός, σὺν θεϊκῆς θεσμός, πρόσφερε καὶ προσφέρει πολλά. Δὲν εἶναι ἄρνησις, φυγοπονία, φυ-

γομαχία ἄνδρῳ, φυγοκοσμία. Εἶναι σὶ ἀλήθεια βαρὺς σταυρός, γεμάτος δόδνες καὶ μόχθους. Εἶναι μαρτυρικὴ πορεία πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ὑπερτάτης ψυχικῆς ἀνακουφίσεως, τῶν ἀνωτάτων ψυχικῶν ἱκανοποιήσεων καὶ ἀνάκτησιν τῆς παραδεισιακῆς μακαριότητος. Εἶναι ἀκόμη ἀγάπη τέλεια, ἐξιδιασμένη, πρὸς τὸν Θεάνθρωπο καὶ Ἀυτοωτὴ Κύριο, ὁ Ὅποιος γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου κατεργάσθηκε τὸ ἔργον τῆς θείας ἀγάπης μὲ τὴν τραγωδίαν τοῦ Γολγοθᾶ.

Ὁ ἐληθινὸς Μοναχισμὸς ἰδιαίτερα καλλιεργεῖ τοῦτο τὸ πνεῦμα τῆς γοιστιανικῆς ἀήταπρονήσεως, γιὰ τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος δὲν ἤμπορεῖ ν' ἀναμορφωθῇ καὶ πνευματικὰ ν' ἀναγεννηθῇ. Γίνεται λαμπροδύχος τῆς λυτρωτικῆς νείσεως τοῦ Σταυροῦ· φρουρὸς τῆς ὁρθόδοξου Πίστεώς μας· προσσπιτιτῆς καὶ ὑπέρμαχος τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας μας.

Ἡ Ἐκκλησία — δυὸ χιλιάδες τώρα χρόνια — ἀπ' τὸ Μοναχισμὸ κατὰ κύριο λόγο διαφυλάχθηκε ἄχραντη, μὲ τὴν θείαν δύναμι καὶ ἐνέργειαν τοῦ Ἰησοῦ τοῦ τῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁλη ἡ ἀτέλειωτη φάλαγγα τῶν μεγαλωνύμων τῆς Πατέρων καὶ Διδασκάλων, ἀπ' τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, θεοφόρους Ἐπισκόπους, ἐμπνευσμένους Ἱεραποστόλους, προσέρχεται ἀπ' τίς τρισάγιες τάξεις τοῦ Μοναχισμοῦ, ποὺ διακρίθηκε σὲ ἀγῶνες, πνευματικὰς μάχας, ἡρωϊσμούς, σὲ ἔργα ἀρετῆς, ἀγάπης,

φιλαλληλίας, φιλανθρωπίας, κοινωνικῆς ἀνασυγκροτήσεως, ἐθνικῆς δράσεως ἀπαρμιλλου.

Ἰδιαίτερα τὸ Ἔθνος μας δὲν ὀφείλει τὴν σωτηρίαν του κατὰ τ' ἀπαίσιαν καὶ μαῦρα χρόνια τῆς θάρβαρης τουρκοκρατίας στὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ Μοναστήρια τῆς, μέσα στὰ ὁποῖα ἐμπνευσμένοι Μοναχοὶ ἐγαλθάνιζαν τίς ψυχὰς τῶν ἀλυτρώτων τότε προγόνων μας, ἐδίδασκαν στὸ κρυφὸ Σχολεῖο τὰ ἐλληνοχριστιανικὰ γράμματα, τὴν ἐνδοξὴ ἱστορίαν τῆς Πατρίδος, ἀνεπιτέρωσαν τίς χρυσὲς ἐλπίδες, ἐζωογονοῦσαν τοὺς ἱερούς τους πόθους γιὰ τὴν μελλοντικὴ τῆς ἐξανάστασι καὶ ἀπολύτρωσι;

Καὶ δὲν ἔγιναν λοιπὸν τὰ ἱερὰ μοναστήρια οἱ ἀκροπόλεις, τὰ ἀκατάβλητα φρούρια, τὰ στοργικὰ καταφύγια, οἱ ἐθνικὲς ἐπάλξεις τοῦ Ἔθνους πάντοτε καὶ στὸν πόλεμον καὶ στὴν εἰρήνῃ;

*
* *

ὦ! Ἄς μὴ γινώμεθα θλιβεροὶ ἐπιλήσμονες τῆς πραγματικότητος αὐτῆς, τῆς ἀδιάψευστης ἱστορίας μας. Ἄς παύσῃ ἡ ἀχαριστία νὰ μᾶς κατατρώγῃ. Κι' ἂν σήμερα ὑπάρχουν — καὶ δὲν ἔλειψαν ποτὲ — κακοὶ καὶ ἀνάξιοι μοναχοί, δὲν πρέπει νὰ ἐκχύνωμεν χολὴν ἐναντίον τοῦ πανιέρου θεοῦ, τοῦ Μοναχισμοῦ, ποὺ ὅχι μόνον δὲν πταίει σὲ τίποτε καθόλου, ἀλλὰ καὶ μεγάλος Εὐθεογέτης τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους ἀποδείχθηκε. Ἄλλως τε γιὰτί δὲν βλέπομε τὴν πλειάδα καὶ τῶν συγχρόνων ἱεροφαντῶν του, ποὺ βαστάζουν στὰ στιβαρά τους χέρια ἄξια τὸ λάβαρό του καὶ ἀγωνίζονται στίς κορυφές;

Χρειάζεται πάντως, πέρα ἀπ' τοὺς τυπικοὺς ἑορτασμοὺς, μὲ τὴν εὐκαιρίαν

τῆς χιλιετηρίδος τοῦ παλλαδίου τῆς ἐλληνικῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦ Ἀγίου Ὁρους, καὶ τὸ οὐσιαστικώτερον καὶ θετικώτερον νὰ γίνῃ. Πρέπει νὰ ἐγκύψουν ὅλοι στοργικὰ καὶ ἰδιαίτερα οἱ ἀρμόδιοι, μὲ σοβαρότητα καὶ πραγματικὸ ἐνδιαφέρον, στὴ μελέτη τοῦ μεγάλου θέματος τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ Μοναχισμοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ ἀγιορειτικοῦ, ὥστε νὰ ἐπανεύρῃ τὴν ἀρχαίαν του αἴγλη καὶ ν' ἀποτελέσῃ καὶ πάλι, μ' ὅλες τίς δυνάμεις ποὺ διαθέτει, ὅπλον ἀκαταμάχητον ἐναντίον ὁλῶν τῶν αἱρέσεων, ποὺ ἀπειλοῦν νὰ καταπνίξουν κάθε ὀρθόδοξο βίωμα καὶ φρόνημά μας, καὶ γενικὰ κατὰ τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων, ποὺ ἀγωνίζονται τρομερὰ σήμερα, χωρὶς καμμιὰ ἀντίστασι, γιὰ νὰ καταλύσουν κάθε ἡθικὴ ἄξια, κάθε ὠραῖο ἰδανικόν, κάθε πολυτιμὸν τῆς ζωῆς μας.

† Ἀρχιμ. Φιλάρετος Βιτάλης
Ἱεροκέρυξ Νικοπόλεως

Α Ν Α Λ Ε Κ Τ Α

Νὰ πᾶμε θέλομεν ἐμπρὸς ὅλοι νὰ μα-

[ζωχθοῦμεν,

καὶ εἰς τὸν φοβερὸν Κριτὴν γυμνοὶ νὰ

[ξεταχθοῦμεν.

Ἐσχῶρα θέλουν κολασθῇ τώρα αὐτοὶ

[ποὺ παίζουν,

καὶ μυκτηρίζουν τὰς Γραφὰς τὸν νό-

]μον κι' ἀναπαίζουν.

Ὅταν ὁ Κύριος ἔλθῃ κρῖναι τὴν οἰ-

[κουμένην,

ἔ, τότε θέλει τοὺς εἰπῇ πορεύεσθε ἀπ'

[ἐμοῦ κατηραμένοι.

Πῶς δὲν ἐσυλλογίζεσθε νὰ βάνετε εἰς

[τὸν νοῦν σας,

πὼς θέλετε νὰ κολασθῇ διὰ τὰ κρί-

[ματά σας ;

(Ἀπὸ Λαυριωτικὸν κώδικα)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετραστιχα ιαμβικὰ καὶ ἡρωελεγεία
εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

- Εἰς τὴν δι' ἐκτάσεως τῶν χειρῶν Μωσέως πτώσιν τοῦ Ἀμαλήκ.
(60β) Ὡ χέρες αἱ προτέταντο καὶ ὠρονυντο φύζ' ἐπ' Ἀμαλήκ
ὦ χέρες αἱ προτέταντο καὶ ἴσχυε γούνατ' Ἰακώβ,
(φ. 61 α) αἶδε χέρες προτάθητε καὶ ἀντιβίβοισιν ἐμοῖσιν,
καὶ τάχ' ἂν εὖχος ἄσχημοι Σατὰν ἀπὸ κάρτος ὀλέσας.

Εἰς τὴν ἐν Σινᾷ κάθοδον Θεοῦ καὶ τὴν πρὸς Μωσῆν συντυχίαν.
Εὐδαιμονεῖς Σίναιον ὑπὲρ πᾶν ὄρος,
Θεὸς γὰρ ἐν σοὶ τὰς νόμου γράφει πλάκας·
Μωσῆς δὲ ταύτας ἐξ ἐκείνου λαμβάνει,
ὧντως Θεοῦ πέφυκας ἄξιος τόπος.

Εἰς τὸ αὐτό.

Τίς ποτ' ἄρ' ὁ γνωφύεις καπνὸς μέλας ἐκ κεφαλαίων,
οὖρεος ἀμφὶ κόρυμβα μακράύχενος ἦλθε Σινάου,
τίς δέ τε φρικτοβάς σαλπίγγων ἔκτυπεν ἦχος;
πρὸς Μωσῆν ὁμίλημα τάδ' ἔπλετο πάντα θεοῖο.

Εἰς Μωσῆν, ὅσπερ ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει
τοῦ λαοῦ εἰδωλολατρήσαντος, κατελθὼν ἐθυμώθη
καὶ τὰς πλάκας συνέτριψε.

Πονηρὲ λαὸς δυσσεβέστατον γένος,
Θεὸν τὸν ἐχθὲς ἀγνοεῖς σῶσαντά σε,
τὸν χθὲς τὸ θεῖον μάννα χορτάσαντά σε
καὶ μοσχόλατρεῖς; τῆς ἀβουλίας ὄση.

Εἰς τὸ αὐτό.

Τεσσαράκοντα νόμοιο λαβὼν πλάκας ἡμασι Μωσῆς,
αὐτομάτως κατέαξ'· ἀσεβεῖ γὰρ χώσατο λαῶν,
οὕνεκεν ὑψιμέδοντος ἀνηνάμενος ¹⁾ σέβας, ἀγνὼν
βούκρανον ἀμφεκίνησεν, ὃ τεύξατο χρυσοχοήσας.

Εἰς τὴν νομικὴν σκηνήν.

- Ὁ πάντα πληρῶν, πανταχοῦ δὲ προφθάνων,
νῦν τῆς νομικῆς ἐν μέσῳ σκηνῆς μένει.
(61 β) σκηνῆς γὰρ αὕτη τῆς νοουμένης τύπος,
εἰς ἣν μενεῖ βρότειον ἐνδυθεὶς πάχος.

1) ἀνάνυμαι, ἀόρ. ἡννάμην = ἀρνούμαι, ἀπαξιῶ.

Ἀγαμέμνωνος Γ. Τσάρα

Η ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΣ ΔΙΑ ΓΕΝΟΜΕΝΗΝ ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 153)

Δ'.

Ἀνήκει λοιπὸν ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλ' ἡ ἀμοιβὴ αὐτῇ θὰ δοθῇ παρὰ τοῦ Κυρίου. Ὁ ὅσιος Θαλάσσιος λέγει· «θεῖων κριμάτων ἔργα τυγχάνει ἀνταποδόσεις δίκαιαι τῶν διὰ σώματος πεπραγμένων» (Β. 207 λζ'), καὶ ἀλλαχοῦ «Χριστὸς ἐστὶ ζώντων καὶ νεκρῶν καὶ τῆς ἐκάστης πράξεως δίκαιος ἀνταποδότης» (Β. 208 ξγ'). Ὁ πιστὸς δὲν θὰ πράξῃ τὸ καλὸν εἰς τὸν πλησίον τοῦ ἀναμένων παρ' αὐτοῦ ἀντοπόδοσιν, ἀλλὰ διότι τοῦτο ἐπιβάλλει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷ ὑπὲρ πάν ἄλλο.

Ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σύρος λέγει (ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 87) ὅτι, ὅταν πράττης εἰς τι-

να τὸ καλόν, μὴ περιμένης παρ' αὐτοῦ ἀμοιβὴν καὶ θὰ ἀνταμειφθῇ παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὰ δύο, δηλαδὴ καὶ διότι ἔκαμες τὸ καλὸν καὶ διότι δὲν ἐζήτησες ἀμοιβήν. Προσθῆτε δὲ ὅτι, εἰ δυνατόν, οὔτε διὰ τὴν μέλλουσαν παρὰ Θεοῦ ἀνταμοιβὴν νὰ πράττης τὸ καλόν. Θέλει δηλαδὴ ὁ ἅγιος τὴν διάθεσίν μας, τὴν προαίρεσίν μας τὴν ὠθήσασαν ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ πράξωμεν τὸ καλόν, καθαρὰν, ἀπηλλαγμένην τελείως παντὸς ἴχνους ἰδιοτελείας, καὶ γεμάτην μόνον ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, τὴν πηγὴν τοῦ καλοῦ.

Ὁ ὅσιος Βαρσανούφιος ἠρωτήθη ὑπὸ τινος ὁ ὁποῖος εὐηργέτει ἄλλον καὶ ἐκεῖνος ἀνταπέδιδε κακόν· «...ἰδοὺ ἀγαθοποιῶ αὐτὸν καὶ οὐ παύεται κακοποιῶν με». Καὶ ἀπήντησεν ὁ ὅσιος· «οὐκ

Εἰς τὸ αὐτό.

Χαλκὸς τε χρυσὸς τε καὶ ἄργυρος, ἐν δ' ὑάκινθος,
πορφύρα θ' ἢ δὲ κριῶν καλὰ νάνεα ¹⁾ διὰ τε βύσσος,
ξύλα τ' ἄσηπα, λίθοι τ' ἀπὸ σαρδόφι, καὶ τρίχες αἰγῶν,
σκηνηὴν ταῦτα ἐποίησε θεοδόχον εὐ ἀραρυῖαν.

Εἰς τὴν δόξαν τοῦ προσώπου Μωϋσέως, δι' ἣν οὐκ ἡδύνατό τις
ἰδεῖν αὐτόν, εἰ μὴ περιέθετο κάλυμμα.

Ἄν συλλαλήσας τῷ Θεῷ Μωσῆς μόνον,
τόσσην ὑπανθεῖ τῷ προσώπῳ τὴν χάριν,
ὥς μὴδ' ὁρᾶσθαι συγκαλύμματος δίχα,
τὸ τοῦ Θεοῦ πρόσωπον οἷον εἰπέ μοι.

Εἰς τὸ αὐτό.

Τίς πόθ' ὁ φεγγοβόλους ἀπὸ μορφῆς ἵεται αὐγάς;
ἦ ὅτε παμφαίνηται δι' αἰθέρος ἀστεροπῆς φῶς,
θεσπεσίης ἀτῆλον, ἀτὰρ δέος ὄμμασι βάλλει;
Μωσῆς ἐνδ' ὠμίλησε Θεῷ καὶ λάμψεν ἐκείθεν.

Τέλος τῶν ἐν τῇ Ἑξῶδῳ περιεχομένων ἱστοριῶν.

1) νάκος, δέρμα μαλλωτόν, προβειά.

ἐκείνῳ ποιεῖς τὸ ἀγαθὸν ἀλλὰ σαυτῷ τοῦ Κυρίου εἰπόντως· εὖ ποιεῖται τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπιηραζόντων ὑμᾶς· ἕκαστος γὰρ κατὰ τὸ ἴδιον ἔργον ἀπολαμβάνει» («Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου ἀποκρίσεις» — ἐκδ. Σ. Σχοινᾶ Βόλος σελ. 314 χπα'). Ἐφ' ὅσον τὸ νὰ πράττης τὸ ἀγαθὸν ἀποτελεῖ ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, σὺ συμμορφούμενος μὲ τὴν ἐντολὴν αὐτὴν τὸν ἐαυτὸν σου εὐεργετεῖς. Τὸ αὐτὸ λέγει καὶ ὁ ὁσιος Θεόδωρος· «Τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ τηροῦντες οὐδὲν ἐκείνῳ παρέχομεν, ἀνενδεεῖ τε ὄντι καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν δοτῆρι. Ἀλλ' ἑαυτοὺς εὐεργετοῦμεν, τὴν αἰώνιον ἑαυτοῖς προξενοῦντες ζωὴν καὶ ἀπόλαυσιν τῶν ἀνεκκλήτων ὀγαθῶν» (Α. 304 γ').

Εὐεργετοῦντες λοιπὸν τὸν πλησίον μας, δηλαδὴ ἐκτελοῦντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Χριστοῦ, οὕτε εἰς τὸν Χριστὸν δίδομέν τι διότι αὐτὸς οὐδενὸς ἔχει ἀνάγκην, οὕτε εἰς τὸν πλησίον, ἀλλ' εὐεργετοῦμεν τὸν ἑαυτὸν μας καὶ μόνον. Ὅπως εἶπομεν μὲ αὐτὸ τοῦτο, τὸ νὰ ἐκτελῇ ὁ πιστὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πράττων τὸ ἀγαθόν, ἀπολαμβάνει καὶ τὴν ἀμοιβήν, διότι «ἕκαστος κατὰ τὸ ἴδιον ἔργον ἀπολαμβάνει». Καὶ ἀπολαμβάνει ἕκαστος κατὰ τὸ ἔργον του, διότι ὁ Κύριος πολυπλατῶς ἀμοίβει τὸν ἐργαζόμενον τὸ ἀγαθόν. Εἰς μὲν τὴν παροῦσαν ζωὴν, διὰ τῆς ἐπιτελέσεως τοῦ ἀγαθοῦ ἱκανοποιεῖται ἡ ἐνδιάθετος πρὸς τὸ καλὸν τάσις μας. Ἐκ τούτου ἔρχεται εἰς τὴν ψυχὴν μία ἱκανοποίησις, ἕνας χορτασμός, μία γαλήνη. Εἶναι ἡ μακαρία κατάστασις τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία ἔχει τὴν πληροφορίαν ὅτι ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἀγαθοῦ, εὐρίσκειται εἰς πλήρη ἁρμονίαν, εἰς πλήρη ἀνταπόκρισιν, πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Δημιουργοῦ της. Εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν ζωὴν ἡ

ἀνταμοιβὴ ὀλοκληροῦται, οὕσα ἀνάλογος τῶν ἔργων τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκεῖ ἀπολαύει ἡ ψυχὴ «τῶν ἀνεκκλήτων ἀγαθῶν» τὰ ὁποῖα «ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ὃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν» (Β' Κορ. β' 9). Τοῦτο ὡραιώτατα τὸ διατυπώνει ὁ ὁσιος Θεόκλητος ὁ Φιλαδελφείας· «Ὁ οὕτω τὰς ἡμέρας ἀννίων, ἐν μὲν τῇ παρούσῃ ζωῇ μετ' εὐθυμίας βιώσεις, ταῖς μακαρίαις ἐλπίσιν εὐφραινόμενος· ἐν δὲ τῇ ἐξόδῳ μετὰ παρρησίας μεταστήσῃ τῶν ὧδε, καὶ εἰς τοὺς τόπους τῆς ἀναπαύσεως, οὓς ἡτοιμάσατό σοι Κύριος, ἀπελεύσῃ μισθοὺς τῶν ἐνταῦθα πόνων ἀντιδιδούς σοι συμβασιλεύειν αὐτῷ» (Δ. 12/26).

Εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τὴν ὁποίαν χαρίζει ὁ Κύριος κατὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν εἰς τὸν ἐργαζόμενον τὸ ἀγαθὸν ἐξ ἀγάπης καὶ μόνον πρὸς αὐτόν, βλέπει ὁ ὁσιος Θεόδωρος τὴν ἐξήγησιν τοῦ πῶς ἡ στενὴ καὶ τεθλιμμένη ὁδὸς τῆς ἀρετῆς γίνεται ζυγὸς χρηστὸς καὶ φορτίον ἐλαφρόν· «Ἦν περ ἐν Εὐαγγελίοις ὁ Χριστὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν στενὴν ἐκάλεσεν ὁδὸν, ταύτην πάλιν καὶ ζυγὸν χρηστὸν καὶ φορτίον ἐλαφρόν εἶπεν. Πῶς οὖν τὰ ἀμφοτέρω συναριθμείη, ἐναντία δοκοῦντα εἶναι; Ἀλλ' ἡ πάντως τῇ μὲν φύσει, σκληρὰ ἐστὶ καὶ ἀνάντης ἡ ταύτης ὁδός, τῇ δὲ τῶν κατορθούντων προαιρέσει καὶ ταῖς ἐλπίσι ταῖς χρησταῖς ποθεινὴ ἐστὶ καὶ ἐπέραστος καὶ ἡδονὴν μᾶλλον, οὐ θλίψιν, ταῖς φιλαρέτοις προξενούσα ψυχαῖς» (Α. 321/πθ'). Ἡ ὁδὸς τῆς ἀρετῆς εἰς τὴν ὁποίαν καλεῖ ὁ Κύριος τοὺς πιστοὺς του, εἶναι ἐκ φύσεως σκληρὰ καὶ ἀνηφορικὴ καὶ διὰ τοῦτο τὴν ὠνόμασεν ὁ ἴδιος στενὴν καὶ τεθλιμμένην. Εἰς τὴν φιλάρετον ὁμως ψυχὴν, τὴν ἐργαζομένην τὸ καλὸν ἐξ ἰδίας προαιρέσεως, εἶναι ἐπιθυ-

μητὴ διότι τῆς φέρει ἡδονὴν μᾶλλον παρὰ θλίψιν.

Ε'.

Ἀνταποδίδει ὁ Κύριος πᾶσαν ἀγαθὴν πράξιν τὴν ὁποίαν εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν πράττει ὁ ἄνθρωπος, ὑπακούων εἰς τὴν ἐντολὴν τοῦ ἕξ ἀγάπης πρὸς αὐτόν.

Τοῦτο μᾶς τὸ βεβαιοῦν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τοῦτο, ὡς εἶδομεν, πληροφορεῖται ὁ ἀγαθοποιῶν διὰ τῆς προσωπικῆς του πείρας ἐκ τῆς εὐτυχίας, τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνει.

Τοῦτο τέλος μᾶς τὸ ὑπόσχεται τὸ ἀψευδὲς στόμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν εἰς πλείστας περιπτώσεις, ὡς εἰς τοὺς μακαρισμούς, εἰς τὴν μνημονευθεῖσαν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης περικοπὴν κλπ.

Καὶ εἶναι αἱ ἀνταποδόσεις τοῦ Κυρίου ἀπολύτου καὶ αἰωνίου ἀξίας, πολλαπλασίως ἀνώτεραι τῶν ἔργων ἡμῶν, τοιαῦται οἷας, εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ ἀναμὲν ὁ εὐεργετῶν ἀπὸ τὸν εὐεργετούμενον. Ἄνθρωπος καὶ αὐτὸς ἀδύνατος, ἀτελεὶς καὶ πρόσκαιρος, καὶ τὰ ἀνταποδοματά του δὲν θὰ εἶναι παρὰ ἀτελεῖ, προσωρινά, φθαρτά. Μᾶς λέγει ὁ ὁσιος Ἰωάννης ὁ Καρπάθιος: «Ὅσῳ διηνεκὴς ὁ τῶν ὅλων Βασιλεὺς, οὐκ ἀρχὴν, οὐ πέρας τῆς βασιλείας ἔχων τῆς οἰκείας, τοσοῦτῳ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀρετῶν πονεῖν προαιρουμένοις, ἐπικερδεστέραν εἶναι συμβέβηκε τὴν σπουδὴν. Αἱ μὲν γὰρ τοῦ παρόντος βίου τιμαί, καὶ ἄγαν ὧσι λαμπραί, τῷ παρόντι βίῳ συγκαταλύονται πάντως· αἱ δὲ παρὰ Θεοῦ νεμόμεναι τοῖς ἀξίοις, αἵτε σὺν ἀφθαρσίᾳ διδόμεναι, εἰς τὸ παντελὲς διαμένουσι» (Α. 276/α').

Βλέποντες ἀπὸ τὴν ἀποψιν αὐτὴν τὸ θέμα τῆς ἀνταποδόσεως διὰ γενομένην εὐποιάν, ἀντιλαμβανόμεθα οἱ σύγχρονοι

πιστοὶ ὅτι ἀπέχομεν ἀρκετὰ ἀπὸ τοῦ πνεύματος καὶ τὴν θέλησιν τοῦ Κυρίου μας. Πολλάκις μὴ κατορθοῦντες νὰ ὑποτάξωμεν ἀπολύτως τὸ ἰδικόν μας θέλημα εἰς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ συμμορφοῦντες μόνον ἐν μέρει τὸ πρῶτον μὲ τὸ δεύτερον, πράττομεν τὸ καλόν, ἀλλὰ νοθευμένον μὲ τὴν φιλαυτίαν μας, τὸν ἐγωϊσμόν μας. Εἰς τοῦτο ἀσφαλῶς συμβάλλει καὶ ἀρκετὴ δόσις ὀλιγοπιστίας περὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἀνταπόδοσιν, δεδομένου ὅτι αὕτη βραδύνει. Ὡς λέγει καὶ ὁ ἅγ. Μᾶρκος «ἐπειδὴ καιρὸς τις ἀναμέσον σπόρου καὶ θέρους διώριται, τούτου χάριν ἀπιστοῦμεν περὶ τὴν ἀνταπόδοσιν» (Α' 103/ριη'). Οὕτω, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παρουσίας ἐξεθέσαμεν, συχνάκις ὅταν εὐεργετῶμεν θεωροῦμεν αὐτονόητον τὸ νὰ μᾶς ἀνταποδῶ ἡ ὁ εὐεργετούμενος τὴν εὐεργεσίαν μας, ἀμέσως μὲν δι' ἐκδηλώσεως αἰσθημάτων εὐγνωμοσύνης, ἀργότερον δέ, ὅταν παρουσιασθῇ περίστασις, καὶ μὲ ἀπτόν τρόπον, θεωροῦμεν τὴν τοιαύτην ἀνταπόδοσιν ὡς κατὰ ἀναγκαῖον παρακολούθημα τῆς εὐεργεσίας μας, τόσον ὥστε ὅταν δὲν τὴν εὐρίσκωμεν νὰ αἰσθανώμεθα πικρίαν καὶ νὰ γογγύζωμεν, καί, τὸ χειρότερον, νὰ ψύχεται ἡ πρὸς τὸ εὐποιεῖν διάθεσίς μας. Περιμένωμεν «ἀναγνώρισιν» τῆς καλῆς μας πράξεως ἀπὸ τὸν εὐεργετούμενον, καὶ ἂν ἡ ἐντὸς ἡμῶν, φωνὴ τοῦ Θεοῦ μᾶς ἐλέγξῃ διὰ τὴν τοιαύτην στάσιν μας, ἐξαπατῶμεν συχνὰ τὸν ἑαυτόν μας μὲ τὴν σκέψιν ὅτι, δὴθεν, δὲν μᾶς πικραίνει ἡ μὴ ἀναγνώρισις διότι θέλωμεν νὰ τύχῃ ἀνταποδόσεως ἡ εὐεργεσία μας, ἀλλὰ μᾶς θλίβει ἡ ψυχικὴ κατὰστασις τοῦ εὐεργετουμένου, ὁ ὁποῖος δὲν αἰσθάνεται εὐγνωμοσύνην!

Δὲν σκεπτόμεθα ὅτι ἡμεῖς πρέπει νὰ πράττωμεν τὸ ἀγαθὸν διὰ μόνον τὸν λό-

γον, ὅτι μᾶς τὸ ἐντέλλεται ὁ Θεὸς καὶ αὐτὸν θέλομεν νὰ εὐχαριστήσωμεν διότι τὸν ἀγαπῶμεν ὑπὲρ πάντων ἄλλων. Πράττοντες τὸ ἀγαθὸν τὴν ἰδικήν μας θέσιν ἔναντι τοῦ Κυρίου μας τακτοποιοῦμεν, ὅχι τὴν τοῦ πλησίον μας. Λόγον θὰ δώσωμεν ὅχι διὰ τὰς πράξεις ἢ τὰς παραλείψεις τοῦ πλησίον μας, ἀλλὰ διὰ τὰς πράξεις καὶ παραλείψεις τὰς ἰδικάς μας. Ἐπομένως ἂν ὁ εὐεργετηθεὶς παρ' ἡμῶν, αἰσθάνεται ἢ ὅχι ὅτι πρέπει νὰ εὐγνωμονῇ καὶ εὐ-

καιρίας δοθείσης νὰ ἀνταποδώσῃ δι' εὐεργεσίας, αὐτὸν ἀφορᾷ, καὶ οὐδόπως ἐπηρεάζει τὴν ἔναντι τοῦ Κυρίου θέσιν τῆς ἰδικῆς μας ψυχῆς.

Ἡμεῖς ἐξ ἀγάπης καὶ μόνον πρὸς τὸν ἐντείλαντα τὸ ἀγαθοποιεῖν, θὰ πράττωμεν τὸ ἀγαθόν, βέβαιοι ὅτι δι' αὐτοῦ ἑαυτοὺς εὐεργετοῦμεν διότι ἐξασφαλίζομεν τὴν εὐτυχίαν μας «καὶ ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν μέλλοντι αἰῶνι».

Α. Γ. Τσάρας.

Ἐπὶ τῇ Χιλιετηρίδι

ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Στῆς Παναγίας τὸ εὐωδιαστὸ καὶ ἅγιο περιβόλι,
ποὺ ἐξομνήσανε πολλοὶ καὶ τὸ θαυμάζουν ὅλοι.
Μ' εὐλόβεια ἀνείπωτη πειᾶ ἡ ψυχὴ μου πάλι,
στὴν κορυφὴ τοῦ Ἄθωνα στὰ ἐρημικά του κάλλη.
Τ' ἀσκητικὰ λημέρια του τρέχει νὰ προσκυνήσῃ,
καὶ τὴν Χιλιετηρίδα του θερμὰ νὰ χαιρετήσῃ.
Στὶς φωτεινὲς του τίς πηγὰς πάει νὰ ξεδιψάσῃ,
καὶ μὲ ἀγγελικὴ τροφὴ καὶ πάλι νὰ χορτάσῃ.
Στὸν τόπο ποὺ λατρεύεται θερμὰ ἡ Παναγία,
νὰ γονατίσῃ ταπεινὰ νὰ πάρῃ εὐλογία.
Νὰ δῇ Πατέρας ἱεροῦς σὺν τὰ μυρίπνοα ἄνθη,
κι' ἀπ' τὰ χρυσὰ των στόμματα ν' ἀκούσῃ καὶ νὰ μάθῃ:

✠:

Τὸ ἅγιον Ὄρος τὸ σεπτὸ δέκα αἰῶνες τώρα,
χύνει τὸ φῶς τοῦ οὐρανοῦ εἰς ὅλην μας τὴν χώρα.
Τὴν ὕψηλὴν του βίωση τὴν Ἐθνικὴν του δρᾶσι,
τὰ ἱερὰ ἰδεώδη του καὶ ποιοὺς νὰ μὴ θαυμάσῃ;
Τὰ ἱερὰ του ἀσκηταριὰ τ' ἅγια του Μοναστήρια,
εἶναι σχολὲς ἁγιασμοῦ οὐράνια φροντιστήρια.
Τὰ χώματά του καὶ αὐτὰ εἶναι ἁγιασμένα,
μ' ἰδρωτὰς καὶ μὲ αἵματα δούλων ποτισμένα.
Ὅλες οἱ χάρες τ' οὐρανοῦ ἐδῶ ἀλήθεια ἀνθίζουν,
καὶ σ' ὅλην τὴν ὕψηλὸν τίς εὐωδιὰς σκορπίζουν.
Ὁ Ἄθως ἔχει θησαυροὺς ἔχει περισσεῖα χάρι,
καὶ εἶναι τῆς Πατρίδος μας καύχημα καὶ καμάρι.
Ὁ Ἄθως ἔχ' ἀσύγκριτη πνευματικὴ ἀξία,
στὸ ἅγιον Ὄρος ζῇ ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Ὁρθόδοξία.

Ν. Μ. - Χαλκὶ Κορινθίας

Τοῦ Σεβ. Μητροπ. Σελευκείας κ. Αἰμιλιανοῦ

“ΧΑΙΡΕ ΑΘΩΣ,,

Ἡ χρυσὴ χιλιετηρὶς τοῦ Ἀγιωνύμου Ὅρους καλεῖ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸν κουρασμένον ἀπὸ τὴν δίνην τῶν δύο παγκοσμίων πολέμων καὶ τὰς τρομακτικὰς αὐτῶν συμφορὰς μεταπολεμικὸν ἄνθρωπον νὰ ἀκούσῃ τὸ αἰώνιον μῆνυμά του. Καὶ εἶναι τὸ μῆνυμα τοῦ Ἁθω λυτρωτικόν, ἀποκαλυπτικόν. Ἐγώνει τὴν γῆν μὲ τὸν οὐρανόν. Ὁδηγεῖ τὸ πλάσμα πρὸς τὸν Πλάστην. Φέρει εἰς ἐπικοινωνίαν τὸ δημιουργήμα μὲ τὸν Δημιουργόν. Τέλος συνειδητοποιεῖ εἰς τὸν πιστεύοντα ἄνθρωπον τὴν παρουσίαν τοῦ Ἀγίου Θεοῦ εἰς τὴν ζωὴν.

Ἡ χιονισμένη καὶ πανύψηλη κορυφὴ τοῦ Ἁθω, ἡ ὁποία ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καλύπτεται ἀπὸ τὰ σύννεφα, ὁδηγεῖ τοὺς πολίτας τῆς Μοναστικῆς ταύτης Πολιτείας εἰς τὸν χῶρον τοῦ Ὑπερπέραν, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἁλλοτρίου, εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ Ἐπέκεινα, τὸ φῶς καὶ ἡ ἀκτινοβολία τῆς ὁποίας καταγλαῖζει καὶ θεώνει τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ χιλιόχρονη ἱστορία του, ἡ ὁποία «διαλαλεῖ τὴν ὑπὲρ τὴν φθορὰν τοῦ χρόνου νίκην ἐνὸς διώματος μοναδικοῦ διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν», συνυφασμένη ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινον καὶ τὸ θεῖον, μᾶς συνειδητοποιεῖ τὴν ἐσωτερικὴν ἐκείνην ἔλξιν, τὴν ὁποίαν ποθεῖ ὁ ἄνθρωπος καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν φέρεται μυστηριωδῶς. Τὸ ἅγιον Ὅρος δὲν εἶναι ἀπλοῦς τόπος μονώσεως, στοχασμοῦ, φυγῆς.

Τοῦναντίον εἶναι ἀφετηρία πρὸς μίαν ἐσωτερικὴν θεώρησιν καὶ στροφὴν, ἡ ὁποία ἀγιάζει τὸν ἄνθρωπον. Ἀφυπνίζει καὶ συνειδητοποιεῖ τὴν θεῖαν ἁρμονίαν τῆς αἰωνιότητος, τὴν γλυκεῖαν μουσικὴν

τοῦ Ὑπερβατοῦ.

Δημιουργεῖ «τὶς ἐσώψυχες γαλάζιες λαχτάρεις» καὶ τοὺς γλυκεῖς πόθους, τοὺς ὁποίους διψοῦν μόνον ὅσοι αἰσθάνονται καὶ ἀντιλαμβάνονται τὴν πεζότητά τῆς ζωῆς. Ἀναμοχλεύει τὸν ἐσώτερον κόσμον καὶ τανύει τὶς φτεροῦγες τῆς ψυχῆς μας πρὸς τὰς κορυφὰς τῶν ὑψηλῶν βιωμάτων, τὰ ὁποῖα καταξιώνουν τὸν ἐφήμερον ἄνθρωπον.

Χαρίζει τὴν πραγματικὴν θεώρησιν τῶν ὄντων τῆς δημιουργίας καὶ τῶν φαινόμενων τῆς ζωῆς, καὶ βοηθεῖ τὸν χοῦκὸν ἄνθρωπον νὰ ἐνατενίσῃ τὴν ζωὴν του ἀπὸ κρυστάλλον τῆς αἰωνιότητος.

Ἐνισχύει τὸν ὁδοιπόρον τῆς ζωῆς ἄνθρωπον νὰ κατανοήσῃ, ὅτι τὸ «πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς», διότι ἡ ἀπόκοσμη ζωὴ του εἶναι ἡ μυστικὴ κλίμαξ ποὺ μᾶς ἐνώνει μὲ τὸν οὐρανόν.

Τὰ εἰώματα τοῦ Ἀγίου Ὅρους δὲν εἶναι οὐτοπία, κενοὶ ὁραματισμοί, ἀπλὰ ψευδαισθήσεις. Εἶναι μέσα τὰ ὁποῖα μεταβάλλουν τὸν χρόνον εἰς αἰωνιότητα, τὴν φθαρτότητα εἰς ἀθανασία, τὸ σκότος τῶν θλίψεων, τῶν στερήσεων, τῶν δοκιμασιῶν, τῶν κακουχιῶν καὶ τῶν ταλαιπωριῶν, εἰς ἀφθιτον δόξαν.

Πόσαι μορφὰι μὲ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν κατὰ μόνας θεώρησιν εἰς τὰ ταπεινὰ αὐτῶν Ἐρημητήρια, τὰ Κελλία, τὰς Σκήτας, τὰ Καθίσματα, τὰς Ἱ. Μονὰς δὲν ἡσθάνθησαν τὴν πραγματικὴν αὐτὴν χαράν, καὶ δὲν κατέλαβον περίλαμπρον θέσιν εἰς τὸ Πάνθεον τοῦ Χριστιανισμοῦ; Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης, Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, οἱ Ὅσιοι Εὐθύμιος, Ἰγνάτιος, Ἀκάκιος, Ὀνούφριος, Θεόφιλος ὁ Μυροβλήτης, Συ-

μεὼν δ Μυροβλήτης, Παῦλος δ Ξηρο-
ποταμίτης, Νήφων Πατριάρχης Κων-
σταντινουπόλεως, ὁ Ὅσιομάρτυς Γερά-
σιμος, ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος Πατριάρ-
χης Κωνσταντινουπόλεως, Νικόδημος δ
Ἀγιορείτης καὶ πλείστοι ἄλλοι εἶναι τὸ
καύχημα καὶ ἡ δόξα τοῦ Ἀγιωνύμου
Τόπου!

Ὁ Ἄθως δὲν εἶναι ἓνα ἀπλοῦν σημει-
ον τῆς γῆς. Εἶναι μία πνευματικὴ περιο-
χή, ἡ ὁποία καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἱκα-
νὸν διὰ τὰς μεγαλειτέρας κατακτήσεις,
τὰς μεγαλυτέρας ὑπερνικήσεις, πρώτη
τῶν ὁποίων εἶναι ἡ κατάκτησις τοῦ ἑαυ-
τοῦ μας, καὶ τελευταία, ἡ μᾶλλον ἡ ὑ-
περπρώτη, ἡ κατάκτησις τοῦ οὐρανοῦ.

Ἀπὸ τὴν περιοχὴν αὐτήν, τὴν τόσον
σκληρὰν διὰ τοὺς πολλοὺς, ἀναριθμητοί
ὑπάρξεις ὡς ἄλλοι οὐρανοναῦται ἐξώρμη-
σαν καὶ κατέλαβον τὸ ὑπερπέραν, τὴν χώ-
ραν τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ μόνωσις καὶ ἡ ἀπό-
κοσμη ζωὴ των δὲν ἦτο ἐκδήλωσις τῆς
ψυχικῆς των πενίας, τῆς ἐλλείψεως εὐ-
γενῶν ἐφέσεων, ἀνωτέρων ἐπιδιδώσεων καὶ
ἡθικῶν προσανατολισμῶν. Τοῦναντίον! Ἡ
μόνωσίς των μαρτυρεῖ τὴν εὐφορίαν τῆς
ψυχῆς των, τὴν ψυχικὴν των ἄνθησιν, τὴν
ἀφθονίαν τῶν πηγαιῶν ἐσωτερικῶν των
κραδασμῶν, οἱ ὁποιοὶ ἐξωραΐζουν τὸν ἄν-
θρωπον καὶ τὸν παρωθοῦν νὰ ἀνέλθῃ εἰς
τὰς κορυφὰς τῆς τελειώσεως καὶ νὰ συνο-
μιλήσῃ μὲ τὸ Θεῖον. Καὶ ἡ συνομιλία μὲ
τὸν Θεὸν καταξιώνει, ἀγιάζει τὸν ἄνθρω-
πον καὶ τὴν εἰσάγει εἰς τὴν ἀθανάσιαν.

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἄθως, διὰ τῶν αἰώ-
νων, μὲ τὸν μαγικόν του κόσμον ἐχαρά-
κτηρίσθη «Ἅγιον Ὅρος», «Ἀγιῶνυμος
Τόπος», «Περιδόλι τῆς Παναγίας», «Πύ-
λη τοῦ Οὐρανοῦ», καὶ οἱ ἐν αὐτῷ ἐνα-
σκούμενοι καὶ ἐνδαισιώμενοι «ἐν ὅρεσι
καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς»
ταπεινοὶ μοναχοὶ «πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ»,

ἀθλοῦνται τῆς ἀρετῆς.

Ναί! Ὁ πνευματικὸς σου κόσμος, Ἄ-
θω, πηγάζει ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Διότι τὰ
διώματά σου δίδουν εἰς τὸν πραγματικόν
σου πολίτην καὶ οἰκιστὴν τὴν λύτρωσιν.
Ἡ κορυφή, τὰ φαράγγια, αἱ πλαγιαί, τὰ
νερά, τὰ δένδρα σου ἀντηχοῦν τὸν ἀντί-
λαλον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὄχι τῆς γῆς. Καὶ
αὕτῃ ἀκόμη ἡ σιωπὴ σου εἶναι ἀποκαλυ-
πτική, δημιουργική. Ἐρχεται ἀπὸ τοὺς
μυστικούς κόσμους τοῦ οὐρανοῦ.

Τὴν ἄναστρη καὶ σκοτεινὴν νύχτα εἶδε
κάποτε ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡσθάνθη δέος.
Καὶ τὴν σιωπηλὴ ἔρημιὰ ἀντίκρουσε καὶ ἡ-
σθάνθη τὴν δημιουργικὴ ἀποκάλυψιν. Ὁ
αὐγερινός, ὁ ἀσημένιος δίσκος τῆς νύ-
χτας καὶ ὁ δολέξανθος δίσκος τῆς ἡμέρας,
ἔκαμαν τὸν ἄνθρωπον νὰ γονατίσῃ ἔμπρὸς
εἰς τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ψελλίσῃ
ἱεροὺς στοχασμοὺς καὶ ἀγίας σκέψεις.

Καὶ σύ, Ἄθω, ὠθεῖς τὸν ἄνθρωπον νὰ
συλλάβῃ ἱεράς καὶ ἀγίας ἐξάρσεις. Τὸν
παρωθεῖς νὰ ἀπογειωθῇ, πρὸς τὰ οὐράνια
ὑψὲ καὶ νὰ ἐνατενίσῃ τὴν ζωὴν ἀπὸ τὸ
πρῶσμα τῆς αἰωνιότητος. Εἰς τὸ περιβάλλ-
ον σου τὰ χρώματα τῆς ζωῆς ἀποκτοῦν
τὴν φυσικότητά των. Τὸ περιγράμμα τοῦ
ἀνθρώπου, τὴν πραγματικὴν του διάστα-
σι. Ἡ μεταφυσικὴ τῆς ζωῆς, ἡ μεταφυ-
σικὴ τοῦ ἀνθρώπου τὸ πλήρες νόημά της.
Διότι οἱ ταπεινοὶ πολῖται σου ὑφούνται ἐκ
τῶν προσκαίρων εἰς τὴν θεώρησιν τῶν ἁ-
γίων καὶ φιλοσοφοῦν διὰ τὴν ζωὴν τῆς
ψυχῆς. Διότι μὲ τὸν ἀμάρτυρόν των εἶον,
πλέκουν τῷ «Νικοποῖῳ Θεῷ» τοῦ Ἀπο-
στόλου Παύλου τὸν καλλίτερον στέφανον,
τὸν ὁποῖον οὐδέποτε θὰ δυνηθοῦν νὰ πλέ-
ξουν τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἐπὶ γῆς ἀνθρώ-
πων.

Χαῖρε Ἄθως!

† Ὁ Σελευκεῖας Αἰμιλιανὸς

Ἀπὸ μίαν διάλεξιν

ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΤΟΥ

Τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου Ἀντων. Ν. Κουλούρη, π. Θ.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 156)

Ἕνας, ὅμως ἄλλος τομεὺς, πνευματικὸς καὶ κατ' ἐξοχὴν ἐθνικὸς εἰς τὸν ὁποῖον πολλὰ εἰργάσθη ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμὸς εἶναι, ἀγαπητοί μου, ἡ παιδεία. Πρῶτοι οἱ Προστάται τῶν Γραμμάτων καὶ τῆς Παιδείας μας, οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι, Βασίλειος, Γρηγόριος καὶ Χρυσόστομος ἔθεσαν τὰς βάσεις καὶ τὰ θεμέλια τῆς κλασσικῆς παιδείας καὶ ἐπέτυχον συσχετίσιν καὶ θαυμαστὸν συνδυασμὸν ἑλληνικοῦ καὶ χριστιανικοῦ πνεύματος. Ὅλοι οἱ μεγάλοι Πατέρες, πὺν ἦσαν καὶ βαθεῖς γινώσκται τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλοσοφίας, προσέφεραν πολλὰ εἰς τὸν τομέα αὐτόν. Κατὰ τὸ παράδειγμα ἐκείνων μετέπειτα διάφοροι λόγιοι μοναχοὶ δὲν γίνονται μόνον ἐρμηνευταὶ τῶν θείων Γραφῶν καὶ θεολόγοι συγγραφεῖς, ἀλλὰ καὶ μεταφράσται καὶ ἀντιγραφεῖς καὶ σχολιασταὶ ἀρχαίων λατινικῶν καὶ ἑλληνικῶν κειμένων. Ὁ Βυζαντινὸς Μοναχισμὸς κατὰ τὴν παράδοσιν ἐνδιαφέρθη ζωηρῶς διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν Παιδείαν, μὲ πρωτοβουλίαν, ἄλλοτε τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ἄλλοτε τοῦ Πατριάρχου. Παράδειγμα περιφανέστατον εἶναι ὁ Ὠριγένης τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὁ Μέγας Φώτιος, ὁ πολυγραφώτατος, ὁ χαλκέντερος, ὁ σοφὸς καὶ ἅγιος Πατριάρχης. Ἀπὸ μέρους δὲ πολιτικῆς ὁ Μέγας Ἰουστινιανός, τὸν βον αἰῶνα, ὅπως παλαιότερον ὁ Μ. Κωννῖνος. Ἐκεῖ ὅμως πὺν θαυμάζει περισσότερον κανεῖς εἶναι ἡ μαύρη ἐποχὴ τῆς δουλείας κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία ἐπισήμως καὶ ὁ Μοναχισμὸς ἐπισήμως

καὶ ἀνεπισήμως προσέφεραν πλείστας ὅσας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Παιδείαν τοῦ Ἑθνους. Καὶ πρῶτον, ἀμέσως μετὰ τὴν Ἰλωσην, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἰδρύει τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν, πὺν φωτίζει ἕως τῆς σήμερον. Ἐκεῖ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἄρταν, τὰ Ἰωάννινα καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, δοῶ ὁ θαυμασιὸς ἐκκλησιαστικὸς καὶ εκπαιδευτικὸς ἀγωνιστῆς, ὁ σοφώτατος καὶ πολυμαθέστατος Εὐγένιος ὁ Βούλγαρος. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Κέρκυραν τὸ ἔτος 1716. Κάτοχος ἐννέα ξένων γλωσσῶν. Σπουδάζει μὲ τὴν βοήθειαν πλουσίων Ἰωαννιτῶν εἰς Ἰταλίαν Φιλοσοφίαν, Θεολογίαν, Φυσικὴν, Μαθηματικά, Μοναχὸς κατ' ἀρχὴν, Διάκονος ἐπὶ 40 ἔτη, ἐπίσκοπος Σλαωνίου τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου του. Καθηγητῆς τῆς Ἀκαδημίας Πετροπόλεως καὶ βιβλιοθηκῆριος τῆς αὐτοκρατορίας Αἰκατερίνης Β'. Εἰργάσθη ὅσον ὀλίγοι διὰ τὴν διαφώτισιν τοῦ Γένους, ἐθνικὴν καὶ χριστιανικὴν. Προητοίμασε ψυχολογικῶς τὸ ἔδαφος, τὸσον ἐντὸς τῆς δούλης Ἑλλάδος ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, Ἰταλίαν καὶ Γερμανίαν, καὶ διαθέτει τοὺς πάντας, Ἕλληνας καὶ ξένους ὑπὲρ τοῦ Ἑθνικοῦ μας δικαίου, ἥτοι τῆς ἐθνεγερσίας καὶ ἀποκαταστάσεως.

Ὑπῆρξεν ὁ πρωτεργάτης τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας. Μαθηταὶ του, ὅπως Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός. Νεομάρτυς Κωνσταντῖνος ὁ Ὑδραῖος, Ρήγας ὁ Φερραῖος, Ἀθανάσιος ὁ Πάριος, ἐγινάν ἐθνικοὶ διαφωτισταὶ καὶ ἀναμορφωταὶ τοῦ Γένους. Ἡ Σχολὴ αὐτῇ — ἡ καὶ ἄλλως λεγομένη πατριαρχικὴ Ἀκαδημία — ἦτο τὸ ἀνώτατον πνευ-

ματικὸν φυτώριον τοῦ Γένους παιδεύον τὸ ἔθνικὸν φρόνημα καὶ ἐξεγείρον τὸ ἔθνικὸν αἴσθημα, διαφωτίζον τὴν ἔθνικὴν συνείδησιν τῶν παιδευομένων καὶ μεταδίδον καὶ διαδίδον τὴν παιδείαν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Ἡ δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1743 ἰδρυθεῖσα Σχολὴ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Βατοπεδίου, ἡ Ἀθωνιάς ὀνομασθεῖσα, ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς λαμπροτέρας ἐπιτεύξεις τοῦ Ἑθνους.

Ἀπὸ αὐτὴν ἐξεπήδησαν οἱ περισσότεροι ἔθνομάρτυρες. Γενικῶς ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔπαυσε ἐνδιαφερομένη διὰ τὸ τεράστιον ἔθνικὸν θέμα, τὴν Παιδείαν. Εἰργάσθησαν διὰ τὴν ἰδρυσιν Σχολείων οἱ πατέρες ἡμῶν. Λαὸς καὶ Κληρὸς ἐπροικιόδοτε ταῦτα, προέτρεψεν ὁ Κληρὸς, ἐκήρυξε περὶ παιδείας καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀγαθῶν, ἐδίδασκον εἰς σχολεῖα καθῶς καὶ εἰς οἴκους σεβάσμιοι Κληρικοὶ μέχρι τοῦ 1850.

Τῷ 1836 ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ ΣΤ΄, ἄλλος μεγάλος ἀγωνιστής, δι' ἐγκυκλίου του ὁμιλεῖ περὶ παιδείας. Ἐπιτροπὴ Πατριαρχικὴ ἀναλαμβάνει τὴν παρακολούθησιν τῆς εὐσεβοῦς παιδεύσεως καὶ πάντων «τῶν ἀποβλεπόντων εἰς τὴν παιδείαν, εἰς τὰ μαθήματα, τὰ φρονήματα, τὰ ἥθη καὶ τὴν διαγωγὴν τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν».

Οἱ Πατρίρχαι Κων/πόλεως ἐπρωτοστάτουν πάντοτε διὰ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τῶν ἐνδιαφέροντος. Διακρίνονται Σχολεῖα ἐν Αἴνῳ, ἐν Ἡπείρῳ (Ριζάρη) Ἡ δρᾶσις τῆς Μακεδονικῆς Φιλεκπ. ἑταιρείας, τὸ Τραμπόζιον Γυμνάσιον, τὰ Εὐγενεῖα Ἐκπαιδευτήρια καὶ τὸ πλήρες ἑλλην. σχολεῖον τοῦ Λεωνιδίου. Ἡ σχολὴ τοῦ μετοχίου τοῦ Π. Τάφου. Σχολαὶ Καρυῶν, τῶν Ἱ. Μονῶν ἁγ. Ὁρους, Τραπεζοῦντος, Σουμελά, Σάμου, Προδρόμου Σεργῶν, Ἀγ. Ἀναστασίας Χαλκιδικῆς, Ἐ-

λεούσης, εἰς τὴν νῆσον Ἰωαννίνων, ἔνθα διέπρεψεν ὡς καθηγητής, ὁ μετέπειτα Πατριάρχης Ἀνθίμος Τσατσός.

Ἐκεῖ ὅμως ὅπου ἡ συμβολὴ τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ παραμένει ἄφθαστος, εἶναι ὁ τομεὺς τῆς ἔθνικῆς προσφορᾶς, Διδακτικοὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον εἶναι οἱ ἁγῶνες τῆς Ἐκκλησίας μας διὰ τὴν Ἑθνικὴν μας ἐλευθερίαν. Μοναχοὶ συνέπηξαν τὴν Φιλικὴν ἑταιρείαν. Μαθηταὶ Μοναχῶν ὑπῆρξαν πολλὰ ἀπὸ τὰ μέλη της καθὼς καὶ πλεῖστοι ἥρωες τῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ 1821, ἀμέσως μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς, 1500 ἀγιορεῖται τίθενται εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ἀρχιστρατήγου Μανουήλ. Ἐνθ' συγχρόνως 162 Μοναχοὶ θανατώνονται ἀπὸ τὸν τοῦρκον διοικητὴν τῆς Θεσ/νίκης, Ἀβουλαβούτ πασσᾶ. Τῷ 1822, ὁ προαναφερθεὶς τοῦρκος με 3 000 στρατιώτας κυριεύει τὸν Ἀθῶ καὶ παραμένει μέχρι τοῦ 1830. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα αἱ Μοναὶ ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα. Οἱ ἐναπομειναντες Μοναχοὶ ἐκακοποιοῦντο, ἐβασανίζοντο, ἐφονεύοντο. Πολλοὶ Μοναὶ ἔφθασαν εἰς τελείαν ἐρήμωσιν.

Ἱερομόναχοι καὶ Ἱεράρχαι ἐμπνευσμένοι εὐλογοῦν τὰ ὄπλα τὰ ἱερὰ καὶ ἐνθαρρύνουν τοὺς ἀγωνιστάς. Τὸ ἅγιον Ὁρος προσφέρει βεβαίως πολλὰς θυσίας. Ὁ Ἀθῶς — γράφει ἓνας συγγραφεὺς — ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πρὸς εργασίαν καὶ τὴν ὕλην καὶ ἡθικὴν βοήθειαν, τὴν ὁποῖαν κατέβαλε διὰ τὸν ἔθνικὸν ἀγῶνα, ἐπλήρωσε καὶ τὴν εἰς τιμὴν αἵματος ὀφειλὴν του πλουσιοπαρόχως. Γενικῶς ἔδειξε πλήρη συμπαράστασιν, εἰς κάθε ἀγῶνα καὶ εἰς πᾶσαν συμφορὰν τοῦ Ἑθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Μοναχισμός. Τὸ ἅγιον Ὁρος καὶ ἄλλαι Μοναὶ ἔδωσαν μεγάλα θρησκευτικὰ κειμήλια καὶ θησαυροὺς ἀμυθήτους, ὡς ἐνέχειρα ἢ καὶ ἐπώλησαν

εἰς διαφόρους ἡγεμόνας, ἀκόμη καὶ εἰς τούρκους, δι' ἐνίσχυσιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶ-
νος. Καὶ προσφάτως, τῷ 1912, μετὰ τὴν
ἐναρξιν τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου, εἰς ὁ-
λους τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς τοῦ ἁγ. Ὁρους—
καὶ ἐνώπιον τοῦ τούρκου διοικητοῦ, τοι-
οῦτος ἦτο ὁ ἡρωϊσμός — ψάλλονται πα-
ρακλήσεις καθημερινῶς «ὕπὲρ νίκης καὶ
κράτους τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ στρατοῦ». Τῷ 1924 διαθέτει ὅλα τὰ εἰς τὴν ἑλλη-
νικὴν ἐπικράτειαν μοναστηριακά του
Μετόχια πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν προσφύ-
γων, Τῷ 1948 συμμορῖται ἐπιτίθενται
καὶ λεηλοτοῦν ἀγρίως διαφόρους Ἱ. Μο-
νὰς καὶ τὰ καταστήματα τῶν Καρυῶν.
Μέχρι σήμερον ὁ Ἅθως διαφυλάσσει με-
γάλης ἀξίας ἀρχαῖα καὶ νέα κειμήλια καὶ
μνημεῖα Βυζαντινῆς καὶ μεταβυζαντινῆς
καὶ συγχρόνου τέχνης. Καλλιιεργεῖ τὴν πα-
τρῶν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, τὴν ἀ-
γιογραφίαν, τὰ ἐκκλησιαστικὰ γράμματα.
Θρυλικοὶ παραμένουν, ἀπὸ τὸν ρόλον
ποῦ ἔπαιξαν, αἱ Μοναὶ Ἀρχαδίου Κρή-
της, Ρωγῶν, Ζιλόγγου. Ἰδοὺ διατί πρέ-
πει νὰ σεβώμεθα καὶ ν' ἀγαπῶμεν τὸ
Μοναχικὸν ἰδεῶδες, καὶ ἀντὶ νὰ τὸ διώ-
κωμεν, πρέπει νὰ τὸ ἐνισχύωμεν ἠθικῶς
καὶ ὕλικῶς.

Δυστυχῶς σήμερον, οἱ πλεῖστοι τῶν
ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν πνευματικῶν ἀν-
θρώπων οὐδὲν ἐνδιαφέρον ἐπιδεικνύουν
διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ μοναχικοῦ βίου,
τὴν τόνωσιν καὶ ἀκμαίαν ἀναβίωσιν του.
Ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας συναντᾷ
κανεὶς τὴν προκατάληψιν καὶ τὴν δυσμέ-
νειαν ἀπέναντι παντὸς ποῦ ἔχει σχέσιν με-
τὸ ράσον, πολὺ δὲ περισσότερον μετὸν
Μοναχόν. Μήπως εἶναι ὀλίγα τὰ περι-
στατικά ποῦ μαρτυροῦν τὰ συναισθήμα-
τα καὶ τὴν στάσιν αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων;
Π. χ. Τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν πανιέρων.
προσκυνημάτων τῶν Ἱεροσολύμων τὰ

κατέχουν ἀγωνισταὶ Ὁρθόδοξοι Ἕλλη-
νες. Σήμερον ἡ Ἀγιοταφικὴ λεγομένη
Ἀδελφότης ἔχει ἀνάγκην πρὸ παντὸς βο-
ηθείας εἰς ἐμψυχον ὕλικόν. Ποῖον τὸ ὑ-
πὸ τῆς Πολιτείας παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον ἐπιδειχθὲν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ὑ-
παρξιν καὶ αὐτῶν καὶ διατήρησίν των εἰς
τὰς ἑλληνικὰς χεῖρας; Ἡ ποῖοι ἐκ τῶν
Ἀνωτάτων καὶ λοιπῶν Ἀρχόντων ἐπε-
σκέφθησαν ἔστω καὶ ἅπαξ τοῦ βίου των
τὴν ἁγίαν Γῆν διὰ νὰ ἐκδηλώσουν τὴν
πίστιν των, τὸν σεβασμὸν των καὶ τὴν ἀ-
γάπην των; Ἀλλὰ μήπως εἶναι ὀλίγοι
Κληρικοὶ, ἄγαμοι μάλιστα, ποῦ ἀγνοοῦν
τὴν Μοναχικὴν πολιτείαν; Πῶς, λοιπόν,
θὰ ἐκτιμήσουν καὶ ἀξιολογήσουν τὸν πα-
ράγοντα αὐτόν, ποῦ λέγεται Μοναχισμός
καὶ — ἀγνοοῦντες τὴν Ἱστορίαν — ποῖαν
ἠθικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ θεσμοῦ θὰ δυνη-
θοῦν νὰ προσφέρουν; Ἐνθυμούμεθα με-
τὰ συγκινήσεως διάφορα ἐπείσῳδια καὶ
ἐπεμβάσεις ἀρμοδίων καὶ ἀναρμοδίων διὰ
τὴν ἐμπόδισιν νεανίδων, ποῦ ἐξέλεξαν τὸ
Μοναχικὸν ἰδεῶδες καὶ ἀπεφάσισαν νὰ
ἐγκαταβιώσουν καὶ μονάσουν εἰς μίαν Ἱ.
Μονήν. Ἐπειτα ποῖος δύναται νὰ ἐκβιά-
σῃ ἓνα νέον ἢ μίαν νέαν διὰ νὰ μονάσῃ,
ἀλλὰ καὶ ποῖος ἔχει τὸ κανονικὸν δικαίω-
μα νὰ ἐμποδίσῃ ἄλλον, ποῦ ἔχει τὰς προ-
ϋποθέσεις διὰ πνευματικὴν ἀσκήσιν;

Ἀπαιτεῖται λοιπὸν καλλιέργεια τῆς μο-
ναχικῆς ἰδέας καὶ ὀφείλομεν ὅλοι — καὶ
μάλιστα οἱ Ἀρχοντες τῆς Πολιτείας καὶ
οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἄνθρωποι — νὰ ἐνι-
σχύωμεν τὸν Μοναχισμόν. Οἱ ἄρχοντες
νὰ ἐπιδεικνύουν τὸν ὀφειλόμενον σεβα-
σμόν, στοργὴν καὶ ἐνδιαφέρον, ἀντὶ τῆς
ἀδιαφορίας καὶ τῆς περιφρονήσεως. Οἱ
κατέχοντες ἐκκλησιαστικὰ αξιώματα, μι-
κρὰ ἢ μεγάλα, νὰ ἐμπνέουν εἰς τοὺς νέ-
ους ἀγάπην πρὸς τὸ ράσον καὶ τὴν μονα-
χικὴν ιδιότητα. Ὁ Λαὸς ὅχι ἀπὸ οἶκτον
καὶ συμπάθειαν, ἀλλὰ ἀπὸ ἀγάπην καὶ
θαυμασμόν πρὸς τὸν ἡρωϊκῶς ἀγωνιζό-
μενον πάντοτε μοναχικὸν κόσμον, νὰ
γνωρίζῃ τὴν Ἱστορίαν του καὶ τὰς προσ-
φορὰς του. Ὅλοι ἔχομεν τὴν εὐθύνην ἀ-
πέναντι τοῦ παρελθόντος, τοῦ παρόντος
ἀλλὰ καὶ — πρὸ παντὸς — τοῦ μέλλοντος.

Πρωτοπρ. Ἀντ. Ν. Κουλούρης π.Θ.

Σύντομος Ιστορική μελέτη

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

Περὶ τοῦ Μοναχισμοῦ πολλὰ κατὰ καιροὺς ἐγράφησαν, ἄλλοτε μὲν ὑπὸ τῶν ἐκτιμώντων καὶ ἐξυψούντων τὴν μεγίστην ἠθικὴν ἀξίαν αὐτοῦ, ἄλλοτε δὲ ὑπὸ τῶν μισούντων καὶ ἀπεχθαινομένων τὸν θεῖον τοῦτον αἰωνόβιον θεσμόν.

Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ἠθέλησαν νὰ παραστήσουν λόγοις ἐπαινετικοῖς καὶ ἐγκωμίοις χρησάμενοι τὸ ἀπροσπέλαστον καὶ ἀνέφικτον ὕψος τοῦ μοναχικοῦ βίου, οἱ δ' ἕτεροι νὰ ὑποτιμήσουν καὶ νὰ καταρρακώσουν ἐκεῖνο, ὅπερ ὑπὸ τῶν Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐθεωρήθη καὶ ὀνομάσθη οὐράνιος διαγωγή καὶ ἀγγελικὴ Πολιτεία.

Καὶ διερωτώμεθα ἐν πρώτοις ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ παρόντος θέματος: ποῖοι ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερθέντων, οἱ ὑπεραπαῶντες καὶ ὑπεραμυνόμενοι τοῦ Μοναστικοῦ βίου ἢ οἱ ἀντιστρατευόμενοι καὶ ἀντικείμενοι αὐτῷ δικαιοῦνται νὰ λέγωνται φορεῖς τῆς ἀληθείας, τούτου ἀποδεικνυομένου ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς Ἱστορίας τῶν ἀνθρώπων πραγμάτων; Ἡ ἀπάντησις εἶναι ὀλίγον δύσκολος εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, διότι ἀπαιτεῖ ἐκτενὴ καὶ λεπτομερεῖ ἀνάπτυξιν, οἷα δὲν δύναται νὰ περικλεισθῇ εἰς τὰ περιορισμένα πλαίσια τῆς παρούσης βραχείας διατριβῆς. Τὸ ἐφ' ἡμῖν, περιοριζόμενοι εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα πρὸς κατανόησιν τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, ἐκθέτομεν τὰς ταπεινὰς ἀντιλήψεις καὶ πεποιθήσεις μας ἀφ' ἑνός, τὰς μαρτυρίας δὲ τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας ἀφ' ἑτέρου, ἵνα οὕτω παρὰσχῶμεν μελέτην κατάλληλον καὶ λυσιτελεῖ τοῖς περὶ τὸν Μοναχισμόν ἀσχολουμένοις καὶ πᾶσι τοῖς φίλοις τῆς

ἱστορικῆς ἀληθείας.

Ἀναγινώσκομεν εἰς τὰς λαμπρὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τῶν πρώτων αἰώνων τῆς ἐμφανίσεως καὶ ἀκμῆς τοῦ μοναχικοῦ βίου, ὅτι τοιαύτη τιμὴ καὶ ὑπόληψις ἀπεδίδετο, εἰς αὐτόν, ὥστε οἱ διασημότεροι Πατέρες καὶ Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ἐξεθεαίζον αὐτὸν ὡς θεῖαν φιλοσοφίαν καὶ βίον ἀγγελικὸν καὶ ἀποστολικόν.

Εἰς τὰ τοιαῦτα προήγοντο οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες ἐκ τῶν μεγάλων καὶ πολλῶν ὠφελειῶν, ὧν ὁ μοναχικὸς βίος ἐγένετο πρόξενος· διότι τὰ μοναστήρια οὐ μόνον καταφύγια τῶν καταδυναστευομένων κατέστησαν, ἀλλ' ἅμα καὶ φροντιστήρια τῶν μελλόντων ἐπισκόπων· τοιαύτην δ' ἐπιρροὴν ἐπήνεγκεν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ἢ αὐστηρὰ ἁσκησις καὶ αὐταπάρνησις τῶν μοναχῶν, ὥστε πολλοὶ ἐντεῦθεν προσῆλθον εἰς τὸν χριστιανισμόν· ἐνὶ δὲ λόγῳ, ἐκ τῆς μοναχικῆς πολιτείας ἐφαίνετο προχέομένη ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς νέα καὶ θαυμασία λάμψις τοῦ χριστιανισμοῦ. Αἱ φυσιογνωμίαι τῶν ἁγίων Παύλου τοῦ Θηβαίου, τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου, τοῦ Παχωμίου, τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τοῦ Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου, τοῦ Ἱεροῦ Νείλου, τοῦ Συμεὼν τοῦ Στυλῖτου καὶ ἄλλων πολλῶν, ἀνήκουν εἰς τοὺς εὐγενεστάτους καὶ περιφανεστάτους ἀντιπροσώπους τοῦ μοναχικοῦ βίου, οἵτινες ᾠκοδόμησαν μονὰς, συνέταξαν κανόνας, συνετέλεσαν ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ εἰργάσθησαν διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος καὶ τῶν συγγραμιμάτων των, ὥστε αἱ πλού-

σαι δυνάμεις τῶν μοναστηρίων ν' ἀποβοῦν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας.

Βραδύτερον, καὶ συγκεκριμένως κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, ὁ μοναχικὸς βίος παρίσταται εἰς τῶν σπουδαιότερων παραγόντων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνεργείας· ἔτι καὶ νῦν τοσοῦτος ἐνθουσιασμός παρατηρεῖται ὑπὲρ τοῦ βίου τούτου, τὸν ὅποιον ὁ Ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης χαρακτηρίζει ὡς πολιτείαν ἰσάγγελον, ὡς παράδεισον φύοντα τὰ καλλίκαρπα τῶν ἀρετῶν δένδρα, ὡς ἀγαθὴν ζωὴν καὶ μερίδα τοῦ Κυρίου καὶ ὡς μυστήριον (Ἐπιστολ. 1,9. 2,23. 165), ὥστε πολλοὶ ἐκ τε τῶν ἀνωτέρων τῆς κοινωνίας στρωμάτων καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ βασιλικοῦ γένους εἰς αὐτὸν κατέφευγον. Οἱ μοναχοὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην παριστῶσι μέγα καὶ ἐνδοξον πρόσωπον· ὅτι πολλάκις δὲν κατώρθου ὁ ἀνώτερος κληρὸς, τοῦτο διεξεδίκουν οἱ μοναχοί, οἵτινες πετροικισμένοι συνήθως διὰ θελήσεως στιβαροῦς καὶ χαρακτῆρος ἀνεξαρτήτου, ἀντεπεξήρχοντο λάβροι κατὰ παντὸς εἶδους αὐθαιρεσίας· διὰ τοῦτο οὐδαμῶς εἶναι ὑπερβολικόν, ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ διατήρησις τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ μέγα μέρος ὀφείλεται εἰς τὸν ζήλον τῶν μοναχῶν.

Οὐχ ἥττον σημαντικὴ ἦν ἡ ἐνέργεια αὐτῶν καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰ γράμματα, τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας· τὰ μοναστήρια ἦσαν πάντοτε τὰ φυτώρια, ἐν οἷς ἐμορφοῦντο οἱ πλείστοι τῶν κληρικῶν· τοῦλάχιστον τοῦτο τρανῶς μαρτυρεῖ ἡ μονὴ τοῦ Στουδίου. Ἡ μεγάλη τιμὴ καὶ ὑπόληψις ἡ τῷ μοναχικῷ βίῳ προσνεμομένη, δεικνύται καὶ ἐκ τῆς μεγάλης πληθύος τῶν μοναστηρίων. Ὅτι

ἦν ἄλλοτε ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ Συρία, τοῦτο κατέστη νῦν ἡ Κων)πολις μετὰ τῶν πέριξ· αἰτία τῆς συρροῆς ταύτης τῶν μοναχῶν ἦτο, τὸ μὲν ἡ πολιτικὴ καὶ θρησκευτικὴ τῆς πόλεως σημασία, τὸ δὲ καὶ τὸ γεγονός, ὅτι πολλοὶ τῶν αὐτοκρατόρων ἐτίμων τὸν βίον τοῦτον καὶ πολλὰ ὥς ὑπεστήριζον· ἐντεῦθεν ἡ Κων)πολις εἶχε πολλὰ καὶ περιφανῆ μοναστήρια. Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, καὶ τὸ ὅρος τοῦ Ἀθῶνος καθίσταται ἡδὴ ἐστία τοῦ μοναχικοῦ βίου. Θεωροῦμεν περιττὴν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀφορώντων τὸ ἅγιον Ὅρος, περὶ οὗ πολὺς λόγος ἐγένετο, πρὸ χρόνου οὐ πολλοῦ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων τῆς χιλιετοῦς ἀμφιετερίδος, ἀπὸ τῆς ὁργανώσεως τοῦ μοναχικοῦ βίου ἐν Ἀθῶνι.

Μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν, καὶ εἰς ἐτέραν χαρακτηριστικὴν διὰ τὸν μοναχικὸν βίον περίοδον, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 1054 — 1453, ὁ μοναχικὸς βίος εἶναι καὶ πάλιν εἰς τῶν ἰσχυροτέρων παραγόντων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνεργείας· οἱ μοναχοὶ διακρίνονται οὐ μόνον διὰ τὴν ἠθικότητα τοῦ βίου καὶ τὴν ἐμμονὴν ἐν τῇ ὀρθοδοξίᾳ, οὐ μόνον διὰ τὴν περὶ τὰ γράμματα ἐνασχόλησιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, ἣν μάτην πολλάκις ἀναζητεῖ τις παρ' ἄλλοις· τοσαύτη δὲ τιμὴ καὶ ὑπόληψις ἀπονέμεται καὶ νῦν πρὸς τὴν μοναχικὴν πολιτείαν, ὥστε οὐ μόνον καὶ ἐκ τῶν εὐγενῶν πολλοὶ εἰς αὐτὴν ἐπὶ τέλους καταφεύγουν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν πατριαρχῶν καὶ μητροπολιτῶν ἀπὸ τῶν μοναχῶν παραλαμβάνονται.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὰ διάφορα μοναστήρια τὰ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Κων)πόλεως ἰδρυμένα, ἡ ἡμετέρα περίοδος εἶναι πλουσιωτάτη.

Ἰδίως ὁμως μεγάλως προάγεται ὁ

μοναχικὸς βίος κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἐπὶ τοῦ ὅρους τοῦ Ἀθῶνος, τῆς ἐστίας ἀληθῶς καὶ τοῦ κέντρου αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν ἀκολουθήσαντα χαλεπὴν περίοδον, ἀπὸ τῆς ἀλώσεως δηλαδὴ τῆς Κων)πόλεως (1453) μέχρι τοῦ 1700, ὁ μοναχικὸς βίος εἶναι ὁ κυριώτερος παρὰ τῆς καθόλου ἐκκλησιαστικῆς ἐνεργείας, εἰς τὸν ὅποιον ὡς εἰς ἄστυλὸν κατέφευγον πολλοί, τὸ μὲν πρὸς ἄσκησιν τῆς ἀρετῆς καὶ καλλιέργειαν τῶν γραμμάτων, τὸ δὲ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκ μέρους τῶν κρατούντων διωγμῶν καὶ τῆς ἐν γένει τυραννίας. Καίτοι δὲ τὰ μοναστήρια ἀπῆλθον καὶ παρὰ τῶν κρατούντων τοῦ σεβασμοῦ αὐτῶν καὶ τινων προνομίων, οὐδὲν ἦττον παρατηροῦμεν, ὅτι καὶ ταῦτα δὲν ἦσαν ἀπληλαγμένα τῆς πλεονεξίας καὶ τυραννίας αὐτῶν, πολλὰ δὲ τούτων κατεστράφησαν ὑπ' αὐτῶν. Τὰ μοναστήρια ἐν γένει ἦσαν τὰ σχολεῖα τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τὰ φυτώρια, ἐν οἷς ἐκαλλιεργοῦντο τὰ γράμματα καὶ ἐφυλάσσοντο οἱ προγονικοὶ ἡμῶν θησαυροί, παρήγαγον δὲ τοὺς ἐνδοξοτέρους τῆς ἐποχῆς ἀνδρας. Μοναστήρια, κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, ὑπῆρχον πανταχοῦ τοῦ τουρκικοῦ κράτους, ἀλλὰ τὸ κέντρον αὐτῶν ἀνέκαθεν ἦν ὁ Ἀθῶς. Αἱ μοναὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐπλήρωνον τοῖς Τούρκοις φόρον, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως ἐκάστης. Ἐκτὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους μοναστήρια πολλὰ ὑπῆρχον καὶ ἐν Κων)πόλει, ταῖς νήσοις τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Αἰγαίου, ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι, ἐν Θεσσαλίᾳ, Μακεδονίᾳ, Ἡπείρῳ, Θράκῃ, Μ. Ἀσίᾳ, Πόντῳ, Κύπρῳ, Κρήτῃ καὶ ἀλλαχοῦ.

Ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος τέλος μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, ὁ μοναχικὸς βίος εἶναι ἐκ τῶν κυριωτέρων παραγόντων τῆς

ἐκκλησιαστικῆς ἐνεργείας, κραταιὸς ἀντιλήπτωρ ἐν ταῖς θλίψεσι καὶ τοῖς κινδύνοις, σύμβουλος δὲ ἀριστος ἐν ἀνάγκαις· καὶ τὰ μὲν μοναστήρια εἶναι οὐ μόνον σεμνεῖα χριστιανικῆς ἀρετῆς καὶ καταφύγια τῶν ἐκ τοῦ πολυκυμάντου βίου καὶ τῆς βίας τῶν κρατούντων προσφευγόντων, ἀλλὰ καὶ ταμεῖα θησαυρῶν ἀνεξαντλήτων τῆς χριστιανικῆς παιδείας καὶ σχολεῖα πρὸς ἀναζωπύρωσιν τῆς πνευματικῆς ἡμῶν ἀναγεννήσεως· οἱ δὲ μοναχοί, μέτοχοι πάντοτε τῶν τυχῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ γένους, ποικιλοτρόπως ἐγένοντο αὐτοῖς ἀρωγοὶ ἐν ἡμέραις πονηραῖς, ὑπὸ τὸ τριβῶνιον αὐτῶν ποικίλας κρύπτοντες ἀρετὰς καὶ περιερχόμενοι πόλεις καὶ κόμας πρὸς ὑπιστήριξιν τῶν ἀσθενῶν ἐν τῇ πίστει, ἐμψύχωσιν τῆς πατρίου παιδεύσεως καὶ τῶν ἐθνικῶν ἰδεωδῶν καὶ ἐξάσκησιν τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης.

Τὸ κέντρον τοῦ μοναχικοῦ βίου κατὰ τοὺς χρόνους τούτους εἶναι ὁ Ἀθῶς ἢ τὸ ἅγιον Ὅρος ἐν ᾧ ὑπάρχουν εἴκοσι μεγάλα μοναστήρια, βασικὰ σταυροπήγια, διαιρούμενα εἰς κοινόβια καὶ ιδιόρρυθμα.

Ὅφειλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι οἱ ἀγιορεῖται διεφύλαξαν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην οὐ μόνον τὰς διατάξεις τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν προσευχὴν, τὴν ἄσκησιν καὶ τὸ μοναστικὸν ἐν γένει πολίτευμα, ἀλλὰ διεκρίθησαν καὶ διὰ τὰς ἀγαθοεργίας αὐτῶν καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς παιδείας μερίμναν, ὡς μαρτυροῦν διάφοροι αὐτῶν προσφοραὶ καὶ διάφοροι μοναχοί, περὶ ἐπιστημονικὰς μελέτας ἐνασχοληθέντες ἢ εἰς τὴν ζωγραφικὴν, τὴν γλυπτικὴν καὶ ἄλλα χειρωνακτικὰ ἐπιτηδεύματα ἀφιερωθέντες. Μεθ' ὅλα τὰ δεινὰ καὶ τὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν τῶν

μοναστηρίων ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις, οἱ ἐν ἀγίῳ Ὁρει καὶ τὰ γράμματα καθόλου ἐκαλλιέργουν καὶ σχολεῖα συνετήρουν, ἀφορμὴν δὲ πρὸς τοῦτο παρεῖχον, ἡ φύσις τοῦ τόπου, οἱ θησαυροὶ τῶν βιβλιοθηκῶν, ἡ μετὰ τοῦ μοναχικοῦ πολιτεύματος συνδεδεμένη τάσις πρὸς μελέτας ἐκκλησιαστικὰς καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος ἀναφανείσα παρ' ἡμῖν ἀναγέννησις τῶν γραμμάτων, ἐντεῦθεν δὲ καὶ πληθὺς λογίων ἀναφέρεται μετὰ αὐτῶν καὶ σχολεῖα διάφορα.

Ἐκτὸς τῶν μικρῶν σχολῶν, τῶν προωρισμένων διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν δοκίμων μοναχῶν, ἐν ἀγίῳ Ὁρει ἀπὸ τοῦ 1749 βλέπομεν τὴν περίπυστον Ἀθωνιάδα σχολὴν, ἥτις συστάσα οὐ μακρὰν τοῦ Βατοπεδίου ἐρρυθμίσθη διὰ σιγγιλίου πατριαρχικοῦ τῷ 1750. Τὴν σχολὴν ἀκμάσασαν ἰδίᾳ ἐπὶ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως καὶ πολλοὺς παραγαγοῦσα καρπούς, Σέργιος μὲν ὁ Μακροαῖος ἀποκαλεῖ μεῖζόν τι ἀκαδημίας ἢ λυκείου, ὁ δὲ Κοραῆς εἶδος πανεπιστημίου, ὁ δὲ Meyer ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ θεωρεῖ τὸν Ἀθῶνα ἰστάμενον ἐν τῇ κορωνίδι τῆς πνευματικῆς κινήσεως τοῦ ἡμετέρου Γένους, ἐνθα ἀνέτειλε διὰ τοὺς Ἕλληνας εἰδὸς τι ἀναγεννήσεως καὶ ὅπου ἐσπούδαζον ἑλληνικά, λατινικά, κλασσικοὺς κ.λ.π. Ἐκτὸς τοῦ Ἀθῶνος ἀναφέρονται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ περιόδῳ καὶ πολλὰ μοναστήρια πολλαχοῦ τοῦ τουρκικοῦ κράτους. Ἀνώτεραι πάσης περιγραφῆς εἶναι αἱ ὑπηρεσίαι, τὰς ὁποίας προσήνεγκον αἱ μοναὶ καὶ οἱ μοναχοὶ εἰς τὸ ἔθνος κατὰ τὴν περίοδον ταύτην. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο οἱ ὑπόδουλοι Πατέρες ὑφίσταντο ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰ ἀνήκουστα μαρτύρια τῆς τουρκικῆς ἀγριότητος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ πάνδεινα ὑπὸ τῶν Φράγκων.

Ἄλλ' ἀκλόνητοι καὶ ἀκαμπτοὶ ἔμενον πλησίον τῶν ραγιάδων διὰ νὰ τοὺς ἐμψυχώνουν, νὰ τοὺς παρηγοροῦν καὶ νὰ διατηροῦν ἄσβεστον καὶ θερμὴν τὴν φλόγα τῆς πίστεως εἰς τὰς ψυχὰς των. Αἱ μοναὶ καὶ οἱ μοναχοὶ ἀνεπτέρωνον τὸ ἠθικόν των καὶ τοὺς ἀνενέωνον τὰς ἐλπίδας διὰ μίαν βεβαίαν ἀνάστασιν τοῦ γένους. Πολλάκις δὲ καὶ τὰ στήθη των προέτασον πρὸ τῶν ὁρῶν τῶν βαρβάρων πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ διάσωσιν τῶν ἀδελφῶν των. Εἰς τὰς ἱερὰς Μονὰς ἰδρύθησαν ἰδίως καὶ συνετηροῦντο ἐπὶ μακρὸν τὰ περιώνυμα καταστάντα «Κρυφὰ σχολεῖα», ὧν αἱ ὑπηρεσίαι εἶναι ἀληθῶς ἀνεκτίμητοι καὶ ὑπέρτεροι πάσης περιγραφῆς καὶ πάσης ἐξήρσεως.

Εἰς τὰ «Κρυφὰ σχολεῖα» ὑπὸ τὸ φῶς τῆς κανδήλας ἢ τῆς λαμπάδος, ἐδιδάσκοντο οἱ παῖδες τῶν ὑποδούλων τὰς ὑποχρεώσεις των διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ μεγάλου ὀνείρου τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐλάμβανον τὴν ἡρωϊκὴν ἀπόφασιν νὰ καταστοῦν οὗτοι οἱ ἐλευθερωταὶ τοῦ ὑποδούλου Γένους.

Οἱ κυριώτεροι τῶν μεγάλων διδασκάλων τοῦ Γένους, οἱ πρόδρομοι τῆς Ἐθνεγερσίας τοῦ 1821, οἱ πρωτοπόροι τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ πάντες ὅσοι προσήνεγκον μεγάλας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Γένος καὶ τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν τῆς Πατρίδος μας, ἐδιδάχθησαν τὰ πρῶτα γράμματα εἰς τὰ «κρυφὰ σχολεῖα» τῶν μονῶν.

Εἶναι ἀδύνατον, τελείως ἀδύνατον εἰς τὰ περιορισμένα ὅρια τῆς παρούσης διατριβῆς νὰ ἐκτεθοῦν καὶ νὰ περιληφθοῦν τὰ ὅσα ὁ Μοναχισμὸς προσέφερεν εἰς τὸ ἔθνος καὶ τὴν πίστιν ἡμῶν κατὰ τὸν ἱερὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ νὰ ἀναφεροῦν αἱ ἡρωϊκαί, ἀγωνιστικαὶ τῶν κληρικῶν καὶ μοναχῶν φυ-

σιογνωμίαι, αἵτινες ἐλάμπρυναν τὰς δέλτους τῆς ἐνδόξου ἱστορίας τοῦ Ἑθνους μας.

Παρὰ πάσας ὁμως τὰς ὑπηρεσίας ταύτας καὶ τὰς ἀπειραγίθιμους θυσίας, εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον ὕλικόν, τὰς ὁποίας ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμὸς προσήνεγκε κατὰ τὴν διέλευσιν τῶν 17 αἰώνων τῆς ὑπέρξεώς του, ἐν τούτοις ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις ὁ μοναχικὸς βίος ἀφαντάστως ὑποβαθμίζεται καὶ ὡς θεσμός τις ἀπηχοιωμένος καὶ ἀναχορονιστικὸς θεωρεῖται καὶ ἔξ ὅλων τῶν πλευρῶν ὑπὸ τῶν ποικιλωνύμων πολεμίων του βίλλεται.

Ὑπερτονίζεται ὁσημέραι καὶ καθίσταται οἰκεῖον τὸ μονομερὲς πνεῦμα τῆς ἐξωτερικῆς δραστηριότητος καὶ ἐγκαταλείπεται τὸ πνεῦμα τῆς πρὸς τὰ ἔσω στροφῆς τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ἐνδοστροφείας, τὸ πνεῦμα τοῦ βιουμένου ὑπερβατισμοῦ, τοῦ γνησίου Ὁρθοδόξου Ἀνατολικοῦ Μοναχισμοῦ. Ἐξ ἀγνοίας ἢ πλάνης ἐπίσης ἢ καὶ ἐκ κακεντρεχοῦς πολεμικῆς πολλάκις, ὁ μοναχικὸς βίος κατακρίνεται καὶ ἐκλαμβίνεται ὥς τι ἄχρηστον, ἂν μὴ ἐπιζήμιον. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ ὑπαρξὶς τῶν Μονῶν κρίνεται περιττὴ καὶ θεωρεῖται δίκαιον καὶ λογικὸν νὰ ἀπαλλοτριωθοῦν αἱ ἱεραὶ Μοναὶ καὶ νὰ μεταβληθοῦν εἰς φιλανθρωπικὰ ἢ ἄλλου εἶδους κοινωφελῆ ἰδρύματα. Ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσι πάντων τῶν ἀγαπώντων τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὸν Μοναχισμόν, ὑφίστανται εἰς τὴν παρούσαν χαλεπὴν ἐποχὴν πλείσται ὅσαι ἱεραὶ Μοναὶ καὶ ὁσημέραι ἰδρύνονται ἢ ἀνακαινίζονται νέαι τοιαῦται πρὸς δόξαν τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ὁ Μοναχισμὸς ὡς ἔκφρασις τῆς ὑψίστης εὐαγγελικῆς ἠθικῆς καὶ τελειότη-

τος οὐδέποτε θὰ ἐκλείψῃ. Οὐδέποτε θὰ παύσῃ ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά, ἡ τοσοῦτον λεπτὴ καὶ εὐαίσθητος παρ' ἐνίοις, νὰ πύλλεται τοὺς παλμοὺς τῆς διαπύρου καὶ «κραταιᾶς ὡς θανάτου» ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸν καὶ νὰ ποθῇ τὴν ἐκζήτησιν τοῦ θείου μακρὰν τῶν βιωτικῶν θορύβων, εἰς τὰς ἀποκόσμους καὶ ἀβάτους ἐρήμους. Πῶς εἶναι δυνατόν ἐκεῖνοι, «οἷς δέδοται» ἄνωθεν νὰ παραμένουν καθωσιωμένοι τῷ Σωτῆρι Χριστῷ νὰ ἐπιτύχουν τοῦ ποθουμένου καὶ νὰ κορέσουν τὰς διψαλέας ἐφέςσεις τῆς ψυχῆς των ἐν τῇ περιοχῇ «τοῦ ἐν τῷ πονηρῷ κειμένου» κόσμου;

Ἀλλὰ προβάλλεται ὑπὸ τῶν στρατευομένων ἐθελοντάκως κατὰ τοῦ Μοναστικοῦ βίου, ὅτι ὁ Μοναχισμὸς εἶναι ἄρνησις χρέους, ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὸν ἀγῶνα, τὴν πάλιν καὶ τὴν προσδοκίαν τῆς νίκης. Εἰς αὐτοὺς μετὰ παρηγοίας ἀπαντῶμεν καὶ στεντορεῖα τῇ φωνῇ διακηρύττομεν, ὅτι ὁ Μοναχισμὸς δὲν εἶναι ἄρνησις, ἀλλὰ θέσις. Εἶναι στάδιον ἀγώνων πνευματικῶν καὶ ψυχικοῦ ἐξοπλισμοῦ. Συστηματικὴ καὶ βαθεῖα καλλιέργεια τοῦ ψυχικοῦ κόσμου. Σταθερὰ καὶ ισόβιος ἀντιμετώπισις τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῆς ἁμαρτίας. Ἀναβίβασις εἰς ὑψίστα πνευματικὰ ἐπίπεδα. Ὁ μοναχισμὸς ἐν μιᾷ λέξει εἶναι τὸ μυρίπνοον ἄνθος τῆς ἐν Χριστῷ τελειότητος. Ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμὸς ἰδιαίτατα εἶναι ὁ ἀσφαλὴς ὁδηγὸς καὶ ὁ ἀγαθὸς κυβερνήτης ὡς ἀποσπῶν τοὺς ὁπαδοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀτάκτων τοῦ ἀπατηλοῦ κόσμου ἀποπλανήσεων καὶ σκολιῶν ὁδῶν — κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν τῆς Δύσεως, εἰς ὃν παρατηρεῖται ἐκκοσμίκευσις τις καὶ ἐλευθεριάζων βίος, μετέχων πασῶν τῶν ἐκδηλώσεων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῆς κοινωνικῆς ζωῆς — ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὸ

σωτήριοι ἔρμα καὶ ἡ πηδαλιουχοῦσα πυξίς καὶ ὁ σελασφόρος πολιὸς ἀστήρ εἰς τὸ πολυτάραχον καὶ κινδυνωδέστατον πέλαγος τοῦ ἀσπύρου τούτου βίου.

Δι' αὐτοῦ θεραπεύεται ἡ αἱματόφυρτος σηπεδὼν τῆς νοσοῦσης ψυχῆς. Δι' αὐτοῦ καθαγνίζεται καὶ ἀγιαζεται διὰ τῆς ἄνωθεν δαψιλῶς ἐπιχειομένης χάριτος ἡ ἐγειρομένη καὶ ἐκ τῆς μέθης τῶν ποικίλων παθῶν ἀνανήφουσα συνείδησις. Δι' αὐτοῦ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἔνωσις τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὸ θεῖον καὶ πραγματοποιεῖται ἡ κατὰ τὸ μέτρον τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων θέωσις αὐτοῦ.

Ἄγοντες σὺν Θεῷ εἰς πέρας τὴν βραχεῖαν καὶ περιεκτικὴν ἡμῶν διατριβήν, προσεπιδηλοῦμεν καὶ ἐκφράζομεν τὴν ἐκ μυχιαιμάτων ἡμῶν διακαῇ καὶ μέχρι τοῦ

Ὑψίστου ἐξικνουμένην ἔφεσιν, ὅπως διεγερθῇ εἰς τὰς καρδίας εὐγενῶν ψυχῶν ὁ πόθος τοῦ μοναχικοῦ βίου, ἵνα οὕτω ἀνατεῖλωσιν ἐν τῷ προσεχεῖ μέλλοντι νέαι δυναμικαὶ φυσιολογίαι Ὁρθοδόξου μοναχικοῦ ἰδεώδους πρὸς ἀναζωπύρωσιν τῆς μοναχικῆς πολιτείας καὶ ἀποκαταστάσεως αὐτῆς ἐν τῇ προτέρᾳ αἴγλῃ καὶ ἐκτιμήσει, ὣν ἀπήλαυε καθ' ὅλους τοὺς διαρρέυσαντας αἰῶνας τῆς ὑπάρξεώς της, πρὸς κατασχύνην τῶν πολεμίων τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς μοναχικῆς ἰδεολογίας καὶ πρὸς δόξαν τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, περὶ ἧς ὁ θεῖος Αὐτῆς Δομήτωρ ἐπεβεβαίωσε ρητῶς: «καὶ πύλαι Ἰερουσολῶν οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς».

Ε. Μ.

ΕΞΟΡΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

Ἀνύψωσε στὸν ὕψιστον τὸ δακρυσμένο βλέμμα,
καὶ ὦ Χριστέ μου θέλημα εἶπ' ὥς γενῇ δικόν σου.
Τὴν ἁμαχὴν σου δύναμιν δεῖξε μετὰ θεῖον νέμμα,
νὰ ἐπιστρέψω, νὰ δωθῶ ἐδῶ στὸ ἱερόν σου.
Κι' ἔφυγε πρὸς τὴν Ζαγορά· Μ' ἀπὸ τὴν ὥρα κείνη,
δὲν ἔβρεξε, δὲν πότισε, λύπη· λιμὸς καὶ πείνα,
ἔπεσε εἰς τὸν Ὀλυμπον θεῖα δικαία μῆνυ,
στὴν Μαλαθριά, Λιτόχωρον καὶ τὰ χωριὰ ἐκεῖνα.
Σὰν εἶδανε πῶς ἤρχετο βροχὴ τοὺς μακαρίζαν.
Μὰ ὅλη ἐκείνη ἡ συνεφιά ἔγειν' ἕνα χαλάζι,
μιὰ θεϊκὴ ἐκδίκηση, θυμὸς κι' ὀργὴ γυρίζαν,
χωράφια, ἀμπέλια, δένδρα τοὺς συντρίβει τὰ σκεπάζει.
Κι' ὅλοι αὐτῆς τῆς συμφορᾶς νοιώθουν, πῶς εἶν' τὸ κρεῖμα.
ἡ ἀδικία τὸν ἅγιο, ποὺ διῶξαν ἀπ' τὸν τόπο,
καὶ ἡ ὀργὴ ἡ θεϊκὴ δικαίας κρίσεως κῦρα,
ἔγεινε κι' ἦρθε συμφορά, σ' ἰδρωτὰ τοὺς καὶ κόπο.
Ὁ ἡγεμόνας βλέποντας τί χάνει συμφορὰ του,
χαράτσια κι' ἐσοδεῖα του· ταπεινωμένος φέρνει,
τὸ μήνυμα στὸν ἅγιο, νὰ ἔρθῃ μετὰ χαρὰ του,
καὶ εὐλογία μετὰ αὐτὸν μαζί στὸν τόπο σέρνει.
Γυρνᾷ κι' ἐμπρὸς του πέφτουνε ὅλοι καὶ προσκυνοῦνε.
κι' ὁ ἡγεμὼν συγχώρεση ζητᾷ καὶ τοῦ χαρίζει,
τὴν ἐξουσία ποὺ ναδὲς Μονὴ του νὰ κτιστοῦνε,
ὥς θέλει ὁ ἅγιος καὶ ὥς ζητᾷ κι' ὅπως αὐτὸς ὀρίζει.

Ἡγουμένος Ἀρχιμ. Ἰωάννης Κατσιμίγας.

Ἐπὶ τῇ Χιλιετηρίδι

“ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΩΝ ΤΑ ΠΛΗΘΗ...”,

Τοῦ Διακόνου Χριστοῦ. Παρασκευαΐδου πτυχ. Νομικῆς

Εἰς τοὺς ἀποκρήμους καὶ ἀπορρώγας βράχους μιᾶς μικρᾶς λωρίδος ἑλληνικῆς γῆς, κάτω ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ φαντάζουσιν σκιὰν τοῦ ὑψικαρίνου ἹΑθῶ, ἐκεῖ πλησίον τῆς Φύσεως καὶ μακρὰν τῶν «ἐν ἄστει διατριβῶν», ζῇ τῶρα ἐπὶ δλόκληρον χιλιετίαν, μίαν μοναδικήν εἰς τὸν κόσμον πολιτείαν. Εἶναι ιδιόμορφος καὶ ἰδιότυπος ἡ πολιτεία αὕτη τῶν «ἀβίων καὶ ἀνεστίων καὶ ἀσάρκων» κατὰ τὸν ἹΑγ. Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνόν, τούτων Μοναχῶν, διότι καὶ ἡ ἐπὶ γῆς βιοτὴ τῶν εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς συνήθους πορείας τῶν ἐφημέρων πραγμάτων. «Κῆρῖναι καὶ χλωμαὶ ὑπάρξεις» οἱ Μοναχοί, ἀναλίσκονται καθημερινῶς εἰς μίαν συνεχῆ καὶ ἀγωνιώδη προσπάθειαν, νὰ ἐπιβάλλουν τὸ Πνεῦμα ἐπὶ τῆς ὕλης, νὰ νικήσουν τὸ κακὸν τὸ ὅποσον ὡς σικὰ παρακολουθεῖ πανταχοῦ τὸν ταλαίπωρον ἄνθρωπον, καὶ νὰ δημιουργήσουν διὰ τῆς συνεχοῦς ἐπαγρυπνήσεως, τὸ ἰδανικόν των περιβάλλον. Δὲν ὑπάρχει ἴσως οὐδαμοῦ τῆς γῆς ἄλλο μέρος ὅπου νὰ χύνεται καθημερινῶς τόσος ἰδρῶς καὶ ὅπου νὰ βασιλεύῃ τόση «ἐν ταῖς προσευχαῖς εὐτονία... καὶ ὕπνου κράτησις... καὶ περὶ τὴν δλαιταν ἐγκράτεια» (Μ. Βασίλειος) καὶ τόση ἀγρυπνία. Διότι ἡ ἐνατένισις πρὸς τὸν θεῖον καὶ ἡ κατὰκτησις τοῦ Ἱψηλοῦ, εἶναι ἐκεῖ συνυφασμένη μετὰ τὴν ἄσκησιν καὶ τὴν «κατὰ σαρκα ὀρφανίαν». Ξένου πρὸς ὅ,τι πομπωδῶς παρέρχεται, οἱ ἹΑγιορεῖται, ἐμόρφωσαν ἐντὸς των τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔζησαν πλουσίως τὴν παραδεισίαν ἐμπειρίαν τῆς θείας του παρουσίας, καὶ ἡσθάνθησαν τοὺς γλυκασμοὺς τῶν θεσπεσίων πτε-

ρυγισμῶν τοῦ νοῦ των, παρὰ τὴν περιφρόνησιν τὴν ὁποίαν τόσον ἀφειδῶς παρέσχεν εἰς αὐτοὺς ἡ γενεὰ τοῦ αἰῶνος τούτου.

Περιφρονημένος καὶ παρηγγελισμένος σήμερον ἐν πολλοῖς ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμός. Τὸ ἄγιον, τὸ ἱερόν, τὸ ὑψηλόν, πάντοτε ἐλκύει ἡ τὸν ἀμέριστον σεβασμὸν ἡ τὸ μῖσος. Καὶ ἡ μοναχικὴ ζωὴ, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διαφύγῃ τοῦ κανόνος τούτου. Διότι εἶχε καὶ ἔχει καὶ αὕτη, καὶ τοὺς λάτρεῖς τῆς καὶ τοὺς τιμητάς τῆς. Δὲν ἔλειψαν ποτὲ ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸν οἱ εὐτελεῖς καὶ ἑλαφροὶ ἐπικριταὶ καὶ οἱ πτωχοὶ καιροσκόποι. ἹΑλλωστε δι' αὐτὸ καί, οἱ Μοναχοὶ «οὔτε πολλοὺς ἀρέσκουσιν, οὔτε πολλοὺς ἀρέσκονται».

Περίεργος καὶ ἄνευ σημασίας, κενὴ περιεχομένου φαίνεται εἰς τοὺς πολλοὺς ἡ κατὰ μόνας ζωὴ. Εἰς τὸν σημερινὸν αἰῶνα τῆς ἐξελλίξεως καὶ τοῦ μηχανοκρατικοῦ πολιτισμοῦ, μίαν τοιαύτην «ἀπράγμων» ζωὴν, φαίνεται ἄνευ ἀντικρύσματος, χωρὶς νόημα καὶ οὐσίαν. ἹΗ ἐξωτερικὴ «ἀδιαφορία» καὶ «ἀπάθεια» καὶ «μακαριότης» τῶν Μοναχῶν, φαίνεται εἰς αὐτοὺς τοῦλάχιστον ἀναχρονιστικὴ, ἂν ὅχι ἐπίμεμπτος καὶ κατακριτέα. Καὶ ὅμως. Κάτω ἀπὸ τὴν φαινομενικὴν ἄρνησιν κρύπτεται μία κατὰφασις, καὶ πίσω ἀπὸ τὴν ἀδιαφορίαν μία ὕψηλὴ φιλοσοφία.

ἹΌταν ἀντικρύσῃ κανεὶς τὸ ἹΙδεῶδες τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ ἀποκαλυφθῇ. ἹΕνώπιον τῆς ὑπερόχου θεωρίας των, δὲν δυσκολεύεται κανεὶς νὰ ἐξηγήσῃ τὴν μακαρίαν ἐκλογὴν των. Τὸ ἹΙδεῶδες των δὲν εἶναι ἀπλοῦν. Εἶναι κα-

τὰ τὸν Ναζιανζηνόν: «τοῦ νοῦ πρὸς Θεὸν ἐνδημία» (κατὰ Ἰουλιανοῦ) τὸ «αἰεὶ Θεὸν κτᾶσθαι... διὰ τῆς πρὸς Αὐτὸν οἰκειώσεώς τε καὶ ἀναβάσεως» (Γρηγ. Θεολόγος).

Αὕτη ἡ μυστικὴ ἔνωση τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ, εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀγῶνος των. Ἴσως διὰ τὴν ἐποχὴν μας τοῦτο νὰ ἀποτελῇ τιμωρίαν ἢ καὶ «σκάνδαλον». Ὅμως διὰ τὰς ψυχὰς τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ ἀποτελεῖ ἐνασχόλησιν ἱσάγγελον τιμιωτέραν λίθων πολυτελῶν. Ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀφοσίωσις πρὸς Ἐκεῖνον, Ὅστις πληροῖ τὰς ἀγαπώσας Αὐτὸν καρδίας «πάσης ἀγαθῆς εὐνοίας» καὶ χαρίζει εἰς τὰς ψυχὰς τὸ φέγγος τῆς ἀγιότητος, περικλείει ἐντὸς τῆς τὰ σπέρματα τῆς ἀθανασίας καὶ ἐπεκτείνει τὰ ἐνδιαφέροντά των πέραν τοῦ τάφου εἰς τὴν αἰωνιότητα. Τότε καθίστανται «οἱ κάτω καὶ ὑπὲρ τὰ κάτω, οἱ ἐν ἀνθρώποις καὶ ὑπὲρ τὰ ἀνθρώπινα, οἱ δεδεμένοι καὶ ἐλεύθεροι, κεκρατημένοι καὶ ἀκράτητοι» (Γρηγόριος), οἱ ἅπλοῖ, κατὰ Θεὸν φιλόσοφοι. Δὲν ἔχει δι' αὐτοὺς ἀξίαν τι τὸ γήϊνον. Ἡ κατὰ κόσμον σοφία τοὺς εἶναι ἀδιάφορος. Προτιμοῦν νὰ «αἰσθάνωνται τὴν κατάνυξιν παρὰ νὰ γνωρίζουν τὸν ἐπιστημονικόν τῆς δρισμὸν». Ἡ θέα τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐμπειρία τοῦ «ἀκτίστου φωτός» καὶ ἡ ἐνόρσις τῶν αἰωνίων, ἐμπνέουν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὴν νῆψιν καὶ τὴν συντριβὴν. Καὶ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέουν ἐν καιρῷ τὰ δάκρυα, ὡς θεῖον δῶρον, τὸ «χαροποιὸν πένθος». Τότε ἀληθῶς μεταρσιῶνται, «μὴ ἐπιστρεφόμενοι πρὸς τὸ σῶμα, μηδὲ καταδεχόμενοι αὐτῇ προσαναλῶσαι τινα φροντίδα, ἀλλ' ὡς ἐν ἄλλοτρίᾳ σαρκὶ διάγοντες, ἔργῳ ἐδείκνυσαν τί τὸ παροικεῖν τοῖς ὧδε καὶ τί τὸ πολίτευμα ἔχειν ἐν οὐρανῷ» (Μ. Βασίλειος).

Δὲν εἶναι, λοιπόν, ἀπράγμονες οἱ Μοναχοί. Ἀπ' ἐναντίας εἶναι ἀγωνισταί. Δὲν

παρασύρονται ἀπὸ τὸ ρεῦμα τῶν προσκαίρων. Μόνον ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐδοκίμασε νὰ βαδίσῃ ἀντίθετα πρὸς τὸ ρεῦμα τῶν ἐπιθυμιῶν του, μόνον ἐκεῖνος γνωρίζει πόσον δύσκολον καὶ ἐπίπονον εἶναι τὸ ἔργον τῆς τελειώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται ἡ φιλοσοφία τῶν Πατέρων τῆς ἐρήμου. Ἐργάζονται, συγκρίνουν, ἀξιολογοῦν. Καὶ εἰς τὴν ἀξιολόγησιν των αὐτὴν, ὁ στοχασμὸς των πετᾷ. Κυρίαν θέσιν κατέχει ἐν τῇ καρδίᾳ των τὸ θεῖον, ὡς ὕψιστον ἐφετόν. Καὶ πρὸς κατάντησιν του κινοῦνται μέσα εἰς τὴν ἡσυχίαν τοῦ χώρου. Μὲ μέσα τὰ ὅποια ἄφθονα παρέχει εἰς αὐτοὺς ἡ διαφοροποιήσις τῶν δρόμων, οἱ ὅποιοι ὁδηγοῦν εἰς τὸν Θεόν. Μὲ μέσα τῷ ὄντι δραματικά. Δὲν δυσκολεύονται νὰ συζητοῦν μὲ τὸν ἑαυτὸν των. Καὶ ὁ μυστικός των διάλογος γίνεται «δραματικός». Ἡ κάθαρσις τοῦ ἐσωτερικοῦ εἶναι ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τῆς μεγάλης των προσπάθειας. Διότι ἡ τελείωσις δὲν εἶναι διὰ τοὺς Μοναχοὺς «μία πλατωνικὴ ἀποδέσμευσις τοῦ Πνεύματος ἐκ τῶν δεσμῶν τῆς βλῆς, οὔτε νομικὴ παραγραφὴ τῶν ἁμαρτιῶν»· εἶναι μία ἀναγέννησις, μία «παλιγγενεσία» μία ὄντως «αὔξησις ἐν Χριστῷ». Τοιοῦτοτρόπως «ὀλίγα παιδεύθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται» διότι δὲν ἀργοῦν νὰ φθάσουν «εἰς τὸ Ἐξερεστ τῆς θεώσεως».

Ἐλέχθη προσφῶς ὅτι ἡ κοινωνικὴ ζωὴ δημιουργεῖ χαρακτήρας. Ἄν τοῦτο ἀληθεύῃ, ὅμως καὶ ἡ κατὰ μόνας ζωὴ δημιουργεῖ προσωπικότητα. Τὸ κελλίον εἶναι ὁ βόμβυξ ἐντὸς τοῦ ὁποίου μεταπλάσσεται ὁ σκώληξ εἰς ψυχὴν, τὸ ἐρπετὸν εἰς πτηνόν, ἡ γῆ εἰς οὐρανόν. Καὶ τοιαύτας προσωπικότητας, σφυρηλατηθείσας διὰ τῆς σιωπῆς καὶ τῆς συνεχοῦς ἐπαγρυπνήσεως ἐπὶ τῶν κινήσεων τῆς καρδίας, ἔχει πολὺ νὰ παρουσιάσῃ ὁ Ἀθωνίτης Μοναχί-

σμός. Καί τὰ ἀναστήματα αὐτὰ εἶναι ἀναστήματα ἀρετῆς καὶ ἀγιότητος. Ἀλλὰ παρὰλλήλως διακρίνονται καὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν. Ἡ ἡσυχία τῆς ἐρήμου ἀνέδειξε διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἐξόχους ὑπηρέτας τοῦ πνεύματος. Καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀνέκαθεν ἐκ τοῦ Μοναχισμοῦ ἐστρατολόγει τοὺς ἐπιτελεῖς τῆς. Εἰς τὸ Πάνθεον τῶν μεγάλων ἐρευνητῶν καὶ σκαπανέων, δὲν ἔχει μικρὸν τὸ μερίδιον ὁ Μοναχισμός. Ἡ θεία θεωρία δὲν ἀτροφεῖ τὸν νοῦν. Ἀπεναντίας τὸν γυμνάζει, τὸν ὀπλίξει, τὸν ὁδηγεῖ εἰς ὀρίζοντας εὐρυτέρους πέραν τοῦ φθορτοῦ, τὸν καθιστᾷ ἱκανὸν νὰ ἐρευνᾷ, νὰ συλλογίζεται, νὰ βυθίζεται εἰς στοχασμούς, νὰ ἔχη ἐποπτεῖαν εἰς πᾶν τὸ ἐπιστητόν.

Ὁ ἀληθὴς καὶ αὐθεντικὸς Μοναχισμός, «ἀτενίζει τὸν Θεόν, δὲν παραγωνρίζει ὅμως τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, τὸν ἄνθρωπον». Καὶ πρὸς τὸν ἄνθρωπον αὐτόν, τὸν ἐν τῇ κόσμῳ βιοῦντα· τὸν «κύμασιν ἡδονῶν συγκιλονδούμενον», δὲν εἶναι μικρὰ ἢ προσφορά τοῦ Μοναχισμοῦ. Οἱ Μοναχοὶ «ἐσταύρωσαν ἑαυτοὺς τῇ κόσμῳ» καὶ ἐξῆλθον τοῦ κόσμου «τὰς τῶν ὁρέων κατειληφότες κορυφάς» (Χρυσόστομος), ἀκριβῶς διὰ νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὸν κόσμον. Ἀλλὰ τὸ ἄμεσον ἐν πρώτοις αὐτῶν περιβάλλον προέταξεν ἐπιτακτικὴν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀνάγκην τῆς φιλανθρωποῦ στροφῆς. Ὁ «τοῦ βίου τοῦτο κλύδων» δὲν ἔλειψε ποτὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου τὴν κοιλιάδα. Καὶ ἡ κοινωνία τοῦ κόσμου εὗρε καὶ ἐκεῖ τόπον καὶ τρόπον ἐξόδου. Ἀλλὰ ἡ κοινωνία τῶν Μοναχῶν εἶναι, κατὰ Μ. Βασίλειον, «Κοινωνία βίου τελεωτάτη... ἐν ἣ κτίσεως μὲν ιδιότης ἐξώρυσται... ταραχὴ δὲ πᾶσα καὶ φιλονεικία καὶ ἐριδες ἐκποδῶν ἐσθήκασιν... Ὁ ἀσθενὼν τὸ σῶμα πολλοὺς ἔχει τῇ διαθέσει συγκάμνοντας· ὁ νοσῶν καὶ καταπίπτων τῇ ψυχῇ, πολλοὺς ἔχει τοὺς ἰωμέ-

νους καὶ συνδιανιστῶντας αὐτόν. Ἀλλήλων ἰσόδουλοι, ἀλλήλων κύριοι». Τοιουτοτρόπως ἐνωρὶς ἡ ἐξάσκησις τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ ἐγγὺς περιβάλλον, ἐπλήρωσε τὴν ἐντολήν τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ εὐρύτερον τὸ «κῆδεσθαι τῶν ἀδελφῶν» εὗρεν ἀπήχησιν εἰς τὰς καρδίας τῶν Μοναχῶν, οἵτινες εὐρέθησαν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἔτοιμοι διὰ νὰ συνδράμουν τὸν Ἄνθρωπον. Τὸ ἅγιον Ὅρος διὰ μέσου τῶν δέκα αἰώνων τῆς συστηματικῆς καὶ ὀργανωμένης ζωῆς του, προσέφερον εἰς τὴν ὑπὸ τῶν «ἐπαλλήλων κυμάτων» τοῦ κακοῦ πληττομένην καὶ κλυδωνιζομένην ἀνθρωπότητα, «ὅ,τι ἀκραίφνως ὀρθόδοξον παρήγεν ἡ θεοεἰκελὸς χορεία τῶν ταπεινῶν οἰκητόρων του». Δὲν εἶναι ἄμειροι ἔργων κοινωνικῶν οἱ Μοναχοί. Εἶναι καὶ αὐτοὶ κοινωνικοὶ ἐργάται. Ὁ μεγαλύτερος κοινωνικὸς ἐργάτης τῶν αἰώνων, ὁ Μ. Βασίλειος μὲ τὴν περίπυστον Βασιλείαδα του, Μοναχὸς ἦτο καὶ ἐκ τοῦ Μοναχισμοῦ προήλθεν, οὗτινος ἀποτελεῖ καὶ τὸν διοργανωτήν. Μοναχοὶ καὶ οἱ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας Χρυσόστομοι, Ἀθανάσιοι, Ἐλεήμονες, Κοσμάδες Αἰτωλοί, οἵτινες εἰς ἡμέρας ζοφώδεις ἐθνικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς, καταλιπόντες τὴν ἐρημον καὶ τὴν ἀσκήσιν, ἦλθον ἄρωγοί, παρηγοροῦντες, στηρίζοντες, «παραμυθοῦντες τοὺς ἀσθενεῖς, νοθετοῦντες τοὺς ἀτάκτους» διδάσκοντες τὴν λογικὴν ποίμνην τοῦ Χριστοῦ, καὶ «τὴν ψυχὴν αὐτῶν τιθέντες ὑπὲρ τῶν προβάτων». Μοναχοὶ οἱ ἱεραπόστολοι, παλαιοὶ καὶ σύγχρονοι οἱ ὅποιοι διεφώτισαν, ἤχημαλώτισαν καὶ ἔσωσαν ψυχάς. Μοναχοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ ἥρωες τῆς Πίστεως.

Πλουσία ὄντως ἡ προσφορά τοῦ Μοναχισμοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον. Φιλοξενία καὶ φιλοπτωχία καὶ φιλανθρωπία ἀποτελοῦν παράδοσιν διὰ τὸν Μοναχόν. Καὶ κόποι καὶ μόχθοι καὶ ταλαιπωραὶ θεωροῦνται «σκύβαλα» πρὸ τοῦ ἔργου τῆς συνδρομῆς τοῦ

συνανθρώπου. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ὅλα αὐτὰ θεωρηθοῦν εὐτελεῖς προσφοραί, καὶ μόνον τὸ γεγονός ὅτι διὰ τοῦ παραδείγματός των οἱ Μοναχοὶ ἀνεδείχθησαν «πρότυπα ἡθικῆς τελειώσεως» καὶ ἀπέδειξαν δυνατὴν τὴν ψηλάφῃσιν τοῦ θεοῦ δι' ὅλους ἡμᾶς, καὶ μόνον τοῦτο ἀρκεῖ. Εἶναι μέγα.

Δι' ἡμᾶς δὲ τοὺς Ἑλληνας, ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμὸς εἶναι στενῶς συνδεδεμένος μετὰ τὴν μακραίωνα ἱστορίαν μας, μετὰ τὰς πικράς καὶ γλυκείας ἡμέρας τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἀνέκαθεν, ἰδίᾳ ὅμως κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας, ὁ ἑλληνικὸς Μοναχισμὸς διεφύλαξεν αἰσινῇ καὶ ἀκεραίαν ὄχι μόνον τὴν θρησκευτικὴν μας παράδοσιν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐθνικὴν μας συνείδησιν. Καὶ διετήρησεν ἀρραγῇ τὸν σύνδεσμον τοῦ παρόντος μετὰ τὸ ἔνδοξον παρελθόν, καὶ διέγραψεν εἰς τὴν σκέψιν τῶν ὑποδούλων τὴν ἐλπίδα δι' ἓν ἀντάξιον μέλλον. Τὰ μοναστήριά μας τὰ ἑλληνικά, ἔγιναν τὸ λίκνον τοῦ Γένους καὶ μετὰ στοργὴν ἔκλεισαν εἰς τοὺς κόλπους των τὴν Μεγάλην Ἑλπίδα...

Καὶ τώρα, μετὰ μίαν ζωὴν μιᾶς χιλιετηρίδος, τὸ ἅγιον Ὅρος ἀπὸ τῆς ὕψλης του σκοπιᾶς, σελαγίζει περίοπτον ὑπὲρ τὴν ἑλληνικὴν γῆν. Ἡ χιλιετής ἱστορία του, γεγραμμένη μετὰ μόχθον καὶ ἰδρώτα καὶ δάκρυα καὶ ἀλαλήτους στεναγμούς, εἶναι φαινόμενον ὅμοιον τοῦ ὁποῦ οὐδαμοῦ συναντᾶται. Ἀξιωματοῦχοι καὶ ἀριστοκράται ἀντήλλαξαν τὸν ἡγεμονικὸν μανδύαν μετὰ τὸν μοναχικὸν τρίβωνα, διὰ νὰ φαῦσουν τὰ κράσπεδα τοῦ Θεοῦ μετὰ παλμὸν καὶ δεδαίαν πίστιν. Ἐπιστήμονες καὶ στοχασταί, εἰς τὴν τήδενόν των προσέθεσαν τὸν ταπεινὸν μοναχικὸν μανδύαν, διὰ τὴν ἀγάπην Ἐκείνου ὁ Ὅποιος ἀντιδωρῖζει ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια, ἀντὶ τῶν προσκαίρων τὰ αἰώνια καὶ

ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἀξιοποιῇ τὰ τάλαντα, τρωθέντες ἀπὸ τὸν θεῖον του ἔρωτα. Καὶ μετὰ τὴν ζωὴν, τὸ παράδειγμά των, τὴν προσφορὰν καὶ τὰ ἔργα των, ἀνέδειξαν τὸ ἅγιον Ὅρος τόπον κατ' ἐξοχὴν ἱερὸν, «μοναδικὴν ἐν τῷ κόσμῳ Ἀκρόπολιν τοῦ ἀνατολικοῦ Μοναχισμοῦ» πύλην οὐράνιον, πρὸς τὴν ὁποίαν νοσταλγικά στρέφονται τὰ δλέμματα σήμερον τῶν πολλῶν. Ἀπέδειξαν ὅτι μέσα εἰς τὴν τύρβην τῆς ζωῆς, καὶ εἰς τοῦ θορύβου τὸν ἰσχυρὸν ἀντίλαλον, ὁ Μοναχισμὸς ἔχει θέσιν. Ἀποτελεῖ μίαν ἀνάγκην τῆς ἐποχῆς μας, καὶ καλεῖται νὰ διαδραματίσῃ ρόλον περιφανῆ καὶ σωτηριώδη συνάμα. Εἰς τὴν γενικὴν κρίσιν τῶν ἀξιών καὶ τὴν κάμψιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων, καὶ σήμερον ὅπως καὶ πάντοτε, τὸ ἅγιον Ὅρος ἐμπνέει ἀνθρωπίνην σκέψιν. Οἱ μοναχοὶ του, ὄντες κατὰ Χρυσόστομον, «λύχνοι πανταχοῦ τῆς γῆς λάμποντες» ἀντιφεγγίζουν ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς των μετὰ τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς πολιτείας των, τὴν οἰκουμένην, καὶ ὑποδεικνύουν τὸν ἀνάντη ἀλλὰ καὶ τόσον ὥραϊον δρόμον τῆς θεώσεως. Τὸ ἐγκόσμιον φρόνημα ἀποπνευματοῦται ἀπὸ τὰς ἀναλαμπὰς τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους. Καὶ ἡ Ἀκρόπολις αὕτῃ τῆς ἀγιότητος καὶ εἰς τὸν παρόντα, πλήρη ἀντινομίας καὶ ἀντιφάσεως καιρὸν, κατεργάζεται τὴν ψυχικὴν τελείωσιν, τὴν πνευματικὴν κάθαρσιν, τὴν θέωσιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποδεικνύει τὸν Μοναχισμὸν ὥτως «μεῖζονα τῶν τοῦ κόσμου θησαυρῶν».

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ριγᾶδες παίρνει ὁ θάνατος, πριγκή-
[πους, βασιλιάδες,
'πισκόπους, καρδινάλιδες καὶ μητρο-
[πολιτάδες.

(Ἀπὸ Λαυριωτικὸν κώδικα)

Σάββα Στεφ. Διμέλη - Ρόδος

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 202)

Ἀναχωρεῖ ὡς πλούσιος ἐμπόρια νὰ κάμῃ,
 ὅλα τὰ βλέπει ρόδινα κάμνει νὰ τὰ προλάβῃ.
 Τρέχει δεξιὰ τρέχει ζερβὰ τρέχει ἐπάνω κάτω,
 κι' ὅπ' ἔβλεπε ἀνήθικον μαζί του ἐπροσκολλᾶτο.
 Σιγὰ σιγὰ σπατάλησε τὸν βίον ποῦχε λάθει,
 καὶ ὑστερον ἐσκέπτετο μὴ ἔχων τί νὰ φάγῃ.
 Καὶ ὁ καιρὸς παρήρχετο μὲ συλλογὴν μεγάλην,
 τί εἶν' αὐτὰ ποὺ ἔπαθε ἀπ' τὸ κακὸ κεφάλι.
 Ἀλλὰ! νὰ στρέψ' ἐντρέπετο καὶ τρέχει πάνω κάτω,
 νὰ κάμῃ ἐπιχειρήσιν ὡς ἐπρωτοκαυχᾶτο.
 Ἀλλ' ὅπου κι' ἂν ἐφρόντιζε κι' ὅπου κι' ἂν ἐρευνοῦσε,
 νὰ κάμῃ ἐπιχειρήσιν ἀδίκως προσπαθοῦσε.
 Τὰ χρήματά του τᾶφαγε μέσα σταῖς ἀσωτείαις,
 καὶ σκέπτεται πῶς ἔγινε μὲ ταῖς ἀνοησίαις.
 Ἐκεῖ ποὺ ἐσυλλογίζετο καὶ ἐστενοχωρᾶτο,
 νά! κι' ἔρχονται οἱ φίλοι του κείνοι ποὺ προσκολλᾶτο.
 Τὸν πλησιάζουν κ' ἐρωτοῦν τί ἔχ' ἀποφασίσει,
 μ' αὐτὸς δὲν εἶχε δύναμιν οὔτε νὰ ἀπαντήσῃ.
 Ἀπὸ τὴν πείνα λύγωσε καὶ ἦτο σκοτισμένος,
 δυνάμεις του ἐξέλιπον γιὰτ' ἦτο ἐξηντλημένος.
 Σιγὰ σιγὰ τοὺς ρώτησε ἂν ξεύρωσι κανένα,
 νὰ προστατεύσῃ ἄνθρωπον ποὺ βρίσκεται στὰ ξένα.
 Ἐκεῖνοι τ' ἀπεκρίθησαν ὅτι θὰ τὸν συστήσουν,
 εἰς πρόσωπον πολὺ καλὸν νὰ τὸν εὐχαριστήσουν.
 Πράγματι· τὸν συνέστησαν κι' εὐθὺς τὸν προσλαμβάνει,
 εἰς φίλος των ἐπίσημος καὶ σὲ δουλειὰ τὸν βάλλει.
 Τοῦ ἔδωσε μία δουλειὰ τιμητικὴν ὡς πρέπει,
 χοίρους τοῦ ἔδωσε πολλοὺς εἰς τοὺς ἀγροὺς νὰ βλέπῃ.
 Ποὺ τὸ φαγὶ ποὺ ἔτρωγον οἱ χοῖροι στὸ χωράφι,
 ἔτρωγε καὶ ὁ Ἄσωτος σὺν νὰ τρωγε πιλάφι.
 Εὗρετε ποιά ἦτο ἡ τροφή ποὺ ἔτρωγον οἱ χοῖροι;
 ἦσαν τὰ ξυλοκέρατα ποὺ ἔτρωγον κ' οἱ φίλοι.
 Ἦσαν τὰ ξυλοκέρατα ἡ τακτικὴ τροφή του,
 κι' ἀνέβαινον στοὺς οὐρανοὺς οἱ ἀναστεναγμοὶ του.

* * *

Ὁ πλούτος οὗτος ποῦλαθε γνωρίζετε τίς ἦτο;
 ἦσαν αἱ θεῖαι ἀρεταὶ μ' ἐκείνας ποὺ ἐκοσμεῖτο.

Σὺν τοῦ ταῖς ἔδωσ' ὁ Πατὴρ τρέχει εὐθὺς ὁ νέος,
καὶ ταῖς σκορπίζει ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ μένει ἐκτεθειμένος.
Ἀντήλλαξε τὰς ἀρετὰς μὲ ἡδονὰς καὶ πάθη,
καὶ ὅταν ἔγινε πτωχὸς ἀμέσως τὸ ἡσθάνθη.
Διότι πρὶν ἐγνώριζε ἡ ἀρετὴ ποιά ἦτο,
καὶ ὅταν τὴν ἀπώλεσε ἔκλαιε κι' ἐλυπεῖτο.
Ἀμέσως τὸ κατάλαβε τὸ λάθος ποῦχε κάμει,
ἀλλ' ἦτο ἀκατόρθωτον διὰ νὰ τὸ προλάβῃ.
Ἐκτὸς ἀπ' τὴν ἐπιστροφὴν ἐλπίδα δὲν ὑπῆρχε,
νὰ ἀποκτήσῃ ἀρετὰς ποὺ κείνας ὅπου εἶχε.
Λοιπὸν τὸν Ἄσωτον υἱὸν οἱ πόρνοι ἐκπροσωποῦσι,
καὶ γιὰ νὰ δοῦσι τὸν Θεὸν αὐτὸν ἄς μιμηθοῦσι.
Οἱ δὲ υἱοὶ εἵμεθα ἡμεῖς καὶ ὁ Θεὸς Πατὴρ μας,
ἡ προῖκα μας αἱ ἀρεταὶ Παράδεισος ἐλπίς μας.
Κι' ὅσοι ὁμοιάζομεν αὐτόν, αὐτὸν ἄς μιμηθῶμεν,
ἂν θέλωμεν καὶ τὸν Θεὸν στοὺς οὐρανοὺς νὰ ἰδοῦμεν.

* * *

Τώρα τὸ ἐκατάλαβε πῶς ἔσφαλε μεγάλως,
κι' ὅτι τὰ πταίει μόνος του κι' ὅχι κανένας ἄλλος.
Γι' αὐτὸ καὶ συλλογίζεται πῶς θὰ τὸ κατορθώῃ,
νὰ στρέψῃ στὸν Πατέρα του νὰ τὸν ἐξιλεώσῃ.
Στέκεται συλλογίζεται πρόγραμμα καταρτίζει,
νὰ στρέψῃ στὸν Πατέρα του κι' ἐν τέλει ἀποφασίζει.
Ἀλλά! τί θὰ προφασισθῇ γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ,
τὸν τρόπον του τὸν ἀπρεπῇ σὺν εἶχ' ἀναχωρήσῃ;
Σὺν εἶπε στὸν πατέρα του κάμε ἐν συντομίᾳ,
δῶσε μου τὸ ἀνῆκον μου ἀπ' τὴν περιουσίᾳ;
Νὰ φύγω εἰς τὴν ξενιτιὰν νὰ ἀναπτύξω μέλλον,
καὶ φθάναι ἐδῶ στὸν τόπο μας δὲν θέλω πιά νὰ μένω.
Ὅλα τὰ σκέπτεται καλῶς καὶ κάμνει προμελέτῃ,
καὶ τρόπον ἐμφανίσεως στὸ πρόγραμμά του θέτει.
Ὅποτε κάμν' ἀπόφασιν ὀριστικῶς μιὰ μέρα,
νὰ στρέψῃ τὸ ταχύτερον ὀπίσω στὸν πατέρα.
Διότι ἂν παρέμεινεν ὀλίγον εἰς τὰ ξένα,
ἀφεύκτως θὰ ἀπέθνησκεν εἰς μέρη ἐρημωμένα.
Καὶ κάμνει τὴν ἀπόφασιν ἀλλὰ πολὺ διστάζει,
σκεπτόμενος τὸ λάθος του κι' ὅλο ἀναστενάζει.
Φοβεῖται μήπως ὁ πατὴρ δὲν τὸν δεχθῇ στὸν οἶκον,
γιατὶ τοῦ ζήτησ' αὐθαδῶς τὸ μέρος τὸ ἀνῆκον.
Ὅλα τὰ συλλογίζεται κι' ὅλα τὰ συνδυάζει,
σκεπτόμενος τὸ λάθος του καὶ δι' αὐτὸ διστάζει.

(Ἀκολουθεῖ)

Κριτική

ΟΥΡΑΝΙΟΝ ΜΑΝΝΑ

«Περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως»
Νικοδήμου Ἀγιορείτου

Βιβλίον ψυχαφελέστατον περὶ τῆς συνεχοῦς Μεταλήψεως τῶν Ἀχραντῶν Μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ. Πόνημα τοῦ Ἀγίου Μακαρίου Νοταρᾶ Ἀρχιεπισκόπου Κορίνθου, ἀπλοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου.

Τυπωθὲν τὰ ἔτη 1783 - 1886 - 1895 - 1961.

Ἔκδοσις «Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης» ὑπὸ Σωτηρίου Ν. Σχοινᾶ. Ὅδὸς Χατζηαργύρη 37. Βόλος. Σελίδες 127 τιμὴ δραχμαὶ 25, ἐγκεκριμένον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ βιβλίον αὐτὸ τὸ ἔχω στὴν βιβλιοθήκην μου ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1950. Τὸ διάβασα ἑξὶς φορὲς καὶ 40 περίπου φίλοι. Καὶ τὸ μελετῶ ἀκόρταγα σχεδὸν κάθε μέρα ἰδίως τὰ Σαββατόβραδα καὶ τὶς Κυριακὰς,

Τὸ ζήτησα ἐπιμόνως σὺν Ἀγίῳ Ὁρῳ, σὺν Θεσσαλονίκῃ, σὺν Ἀθῆναις. Τοῦ κάκου ὅμως. Δὲν τὸ ἤῤῥα. Τί ἀπελπισία! Τί βαθύτατος πόνος!

Θέλησα νὰ τὸ ἐκδόσω. Μὰ δὲν εἶχα χρήματα ἀνάλογα μὲ τὸν πύρινο καὶ μὲ μου νὰ τὸ διανέμω δωρεάν. Εὐτυχῶς ὅμως. Δόξα σοι τῷ δεῖξαντί τὸ φῶς. Ὁ Θεὸς δὲν ἔχασε τοὺς ἱεροὺς στεναγμοὺς τῶσων πιστῶν του γιὰ τὴν ὁδυνηρὴ ἔλθειν τῆς.

Τὸ ἐξέδωκεν ὁ κ. Σωτήριος Σχοινᾶς στὸ Βόλο — ἔκδοσις 1961 — τῇ συστάσει τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Ὁρου, Ἀγίου Παύλου. — Ἄς ἔχουν πλούσια τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ὅλοι.

Ἡ ἐντύπωσίς μου ἀπὸ τὸ θεῖον Δωρον. Ὅλοιος τὸ διαβάσει μὲ πίστιν θὰ πῇ. Εἶναι γιὰ μένα. Γράφηκε γιὰ μένα. Ἐμένα ποὺ μὲ βλέπεις: Βρέφος, νήπιον, παιδάκι, νέον, ἄντρα, γέρον, νηῖον, γριά, φτωχὸν, πεινασμένον, πλούσιον, ἀμπλουτο. Καὶ μὲ θαυμάζεις γιὰ τὰ καλά ποὺ ἔχω καὶ λές. Χαρὰ σὺν λεβεντιά του, σὺν εὐτυχίᾳ ποὺ ἔχει, σὺν ὁμορφίᾳ του, σὺν ὑγείᾳ, σὺν μεταξωτιά, σὺν χρῆμα.

Ἐσὺ ὅμως, φίλε μου, ξέρεις μόνο τὸ ποίημα.

Ὡραῖο μου τριαντάφυλλο πουμπου-
κωτό!

τὴν ὠραιότητά σου πῶς νὰ τὴν εἰπῶ;
καὶ ξεχνᾷς τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἴδιου βα-
[σιλῆα τῶν λουλουδιῶν.

Ἀχ! εἶναι στὰ φύλλα μου ἡ ὁμορφιά
[μου
μὰ σκουλήκι ἄφωνο τρώγει τὴν καρ-
[διά μου.

Ἔτσι καὶ σὺ ἀγαπητέ μου. Μὲ βλέ-
πεις ἀπ' ἔξω νὰ φαντάζω μὲ τόση λάμ-
ψη. Δὲν ξέρεις ὅμως πόσο βαρὺ λέρω-
σα, φρικτά: Τὴν φαντασίαν μου, τὸν νοῦν,
τὴν ψυχὴν, τὴν γλῶσσαν, τὴν ἀκοήν, τὴν
ὄρασιν, τὰ χέρια, τὰ πόδια. Δὲν ἄφησα
τίποτε ἄγνόν. Δὲν φαντάζεσαι πόσες ἐλα-
φρὲς καὶ βαρυνὲς ἀμαρτίες ἔκανα καὶ κά-
νω κάθε δευτερόλεπτον.

Μὰ ὁ Θεὸς τῆς Ἀγάπης μὲ κυνηγáει
ἄγρυπνα, ἀκατάπαυστα λέγοντάς μέσα
μου: «Ποῦ πᾶς ἀνόητο πλάσμα μου; ὅ-
που κι' ᾖν πᾶς θὰ μὲ βρῇς μπροστά
σου». Καὶ μὲ φέρνει σὺν ἁγίᾳ παγίδα
του, σὺν ἱερῷ αὐτοῦ βιβλίῳ.

Ναί! Τὸ βιβλίον αὐτό, ὅσες φορὲς τὸ
διαβάζω, μὲ αἰχμαλωτίζει τὴν προσοχήν, μὲ
συγκλονίζει σύψυχα καὶ σύγκορμα. Μὲ
σέρνει ἀπαλὰ καὶ σταθερὰ νὰ τρέχω συχ-
νὰ καὶ μὲ ἐγκάρδια χαρὰ σὺν Πανάγιᾳ
Πηγῇ τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ὅπου βλέπω,
σάν σὲ πνευματικὸ καὶ ψυχικὸ καθρέφτη,
ὅτι εἶμαι ἐρεπίπτον φρικτὸν, σωματικὸν καὶ
ψυχικόν. Τρέχω σὺν ἵχνι τοῦ Χριστοῦ
μας, τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τῶν Ἱε-
ρῶν Συνόδων, σκαρφαλώνων σὺν ἀπάτη-
τα λημέρια τῶν Καλογήρων, τῶν Ἀγί-
ων, τῶν ἀσκητῶν, τῶν ἐρημιτῶν.

Ναί! Τὸ βιβλίον αὐτό, ὅπως ὁ πετρὸς
βγάλλει πλάκες - πλάκες τὸν γρανίτην,
βγάλλει κι' αὐτὸ κάθε σκουριά τῆς ψυ-
χῆς μου καὶ τοῦ σώματος, τσακίζει ἀλύ-
πητα καὶ διασκορπίζει τὰς δολοπλοκίας
τοῦ Σατανᾶ, ποὺ ἀγρυπνεῖ ἐπίμονα καὶ
προσπαθεῖ μὲ ἀφάνταστες εἰσηγήσεις
του νὰ μὲ κρατῇ μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἀγίαν
Κοινωνίαν, τὴν ὁποίαν τρέμει καὶ τρέπε-
ται εἰς φυγὴν καὶ μόνον σὺν ἀκουσμά-
της. Τί τεράστια πίεσις τοῦ Σταυροῦ

τοῦ Χριστοῦ μου!

Τὸ βιβλίο αὐτὸ καταστρέφει τὰ ἀνθρώπινα κατασκευάσματα, τὰς προλήψεις, τὶς ἀβάσιμες, τὶς ψεύτικες ἰδέες καὶ μὲ γεμίζει φῶς Θεοῦ.

Καὶ κάθε φορὰ πὺν ἀκούω τὴν ἱερὴ καμπάνα νὰ μὲ προσκαλῇ — σὰν φωνὴ τοῦ Θεοῦ — τρέχω δλόθερμα καὶ μαρμαρωμένος ἀκούω τὶς θεϊκὲς προσευχὲς τοῦ ἱερέως μὲ ἀγγελικὸ σχῆμα καὶ τὶς ἄγιες ψαλμωδίες τῶν ἱεροψαλτῶν, πὺν ἐπικαλοῦνται τὸ Πανάγιον Πνεῦμα νὰ μὲ ἀγιάσουν τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα, γιὰ τὴν ἱερὴ πορεία μου στὸν ἄρτον τῆς ζωῆς.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ μὲ κάνει νὰ νιώθω ἀκατανίκητη δύναμη.

α) Νὰ μὲ τραβάη τὸ ἅγιον Ποτήριον πὺν τόσο φρικτὰ παραμελεῖται.

β) Τὴν ἴδια δύναμη νὰ μὲ σπρώχνη ἐπίμονα καὶ ἐπιτακτικά, ἀνένδοτα, στίς ἐντολὲς τοῦ Παντοκράτορος Δημιουργοῦ ὁρατῶν καὶ ἀορατῶν κόσμων: «Λάβετε! Φάγετε! Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες... Ναὶ πάντες ἀνεξαιρέτως. Καὶ στὸ τέλος, στὸ τελευταῖο χαρμόσυνο τῆς φωνῆς τοῦ ἱερέως τοῦ Ὑψίστου. «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε. Ναί! π ρ ο σ ἔ λ θ ε τ ε.

Ἄλλὰ γιατί; καὶ ἀπὸ πὺν ὁ ἀόρατος αὐτὸς θεϊκὸς Μαγνήτης; Διότι γράφηκε μὲ τὴν ἔμπνευσι τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Γράφηκε ἀπὸ τὰ θεοκίνητα χέρια ἀνδρῶν ἁγίων. Συντηρεῖται καὶ ζωογονεῖται ἀκατάπαυστα μὲ τὴν εὐλογία τῆς Παναγίας Τριάδος, τὶς προσευχὲς καὶ εὐλογίες τῶν συγγραφέων.

Καὶ τώρα. Προτιμῶ νὰ γυρίζω ξυπόλυτος καὶ νὰ ἔχω τὸ ἅγιο αὐτὸ βιβλίο ὡς ἐγκόλπιο μου, τροφὴ τῆς οἰκογενείας μου καὶ τῆς Ὁρθοδόξου ἐλληνικῆς χριστιανικῆς Κοινωνίας. Νὰ τὸ διαδώ-

σω, νὰ τὸ συστήσω μὲ θέρηνην ψυχῆς, νὰ δώσῃ ἀγνότητα, χαρὰ οὐράνια καὶ σωτηρία σὲ πεινασμένες ἀπὸ Θεὸ ψυχές, πὺν πινοῦν καὶ διψοῦν ἀπὸ τὸν πόθο τοῦ Θεοῦ.

Μὲ τὸ βιβλίο αὐτὸ μέσα μου νύχτα μέρα κυριαρχεῖ τὸ «Ἀμήν, Ἀμήν, λέγω ὑμῖν. Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίπων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ».

Ναί! Εἶναι ἡ ἀναπνοή μου. Ἡ Σωτηρία μου.

Ἡ ἄβυσσος ἀνάμεσα στὴν κόλασι τοῦ Σατανᾶ καὶ τοῦ ἁγίου Ποτηρίου εἶναι «χάσμα μέγα».

Τὸ βιβλίο ὅμως αὐτὸ εἶναι ἡ οὐράνια γέφυρα πὺν μὲ φέρει ἀσφαλῶς στὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, στὸν ρυθμιστὴ τῆς ζωῆς μου καὶ τοῦ θανάτου μου. Μὲ βαθειὰ μελέτη, καὶ θερμὴ πίστη. Μοῦ γεννάει τὴν αἰα ἀλόφαση νὰ σκύβω ταπεινὰ μὲ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι μπροστὰ στὸ ἱερὸ πετραχῆλι τοῦ ἑξομολόγου ἱερέως καὶ νὰ κάνω ἓνα καὶ μόνον βῆμα, ὁπότε ἀντικρύζω τὴν Παναγία μου Τριάδα νὰ μὲ λήρῃ στὰ σωθικά τῆς ψυχῆς μου «Παδί μου. Νά! εἶμαι μέσα στὸ ἅγιον Ποτήριον, λάβε τέκνον μου. Φάγε καὶ πίε καὶ εὐφραίνου σὴν Πνευματικῇ μου Τράπεζα».

Καὶ μὴ ξεχνᾷς οὔτε μιὰ στιγμή τὰ αἰώνια λόγια μου.

«Ἀμήν, ἀμήν λέγω ὑμῖν. Ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἷμα οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς». (Ἰωάννης ΣΤ' 53 - 56).

Ἰορδάνης Κ. Χ' Ἡλιάδης
Δημοδιδάσκαλος Συνταξιούχος
Καβάλα, Καραϊσκάκη 63

Ζητήσατέ το: Υἱοὺς Σ. Σχοινᾶ,

Χατζηαργύρη 37, Βόλον

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ

Ὑπὸ τῶν ἁγίων Προφητῶν, Ἀποστόλων, Διδασκάλων, Πατέρων
καὶ ὑμνωδῶν τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Προχειρῶς συλλεχθεῖσαι παρὰ τοῦ Γέροντος Φιλοθέου Ἀρχιμανδρίτου.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 190)

Λ

Λαμπὰς — τοῦ ἀπροσίτου φωτὸς κλπ.
Λιμὴν — χειμαζομένων κ.λ.π.
Λυχνία — ἐπτάφωτος
Λύσις — τῆς λύπης
Λαμπὶς — φλογοφόρος
Λύτρωσις
Λουτήρ — ἐκπλύνων συνείδησιν
Λαμπρότης
Λειτουργὸς — πρωτίστη ἀνθρωπίνου γένους
Λυτήριον — λύπης
Λάμπις — Ὁρθοδοξίας
Λαεὶς — θείου ἄνθρακος

Μ

Μαρία — τὸ γλυκύτατον ὄνομα
Μύρον — πολύτιμον
Μελέτημα — ἀθλίας ψυχῆς
Μητράνανδρος — κόρη
Μήτηρ — Θεοῦ
Μεσίτρια — τοῦ κόσμου
Μήλον — εὖοσμον
Μεσίτης
Μεγαλωσύνη
Μεγαλοπρέπεια
Μεταποίησις — συμφορῶν
Μετάνοια
Μεγαλεῖον — τῆς φρικτῆς τοῦ Θεοῦ Οἰ-
[κονομίας]
Μύστις — Βουλῆς ἀπορρήτου
Μεγαλώνυμος
Μητρόθεος
Μαριάμ — τὸ ὑπερπόθητον ὄνομα
Μητρόπολις — Θεοῦ
Μεταβολή — θλιδομένων

Ν

Ναὸς — ἐμψυχος
Νυμφοστόλος — ἁγίων ψυχῶν
Νέκρωσις — Ἄδου
Νεφέλη — κούφη, ἀκηράτου ζωῆς κλπ.
Νύμφη — ἀνύμφευτος
Νίκος — ὁρθῶς φρονούντων

Ξ

Ξύλον — εὐσχιόφυλλον
Ξίφος — δίστομον

Ο

Οὐρανὸς
Ὅχημα — τοῦ ἐπὶ τῶν Χερουδεὶμ
Οἶκημα
Ὅλκας — θελόντων σωθῆναι
Ὅχύρωμα
Ὅρμητήριον
Ὅμόνοια — Ἐκκλησίας
Ὅδηγός — τῶν ἐν ἀνάγκαις
Ὅρος — τοῦ Θεοῦ, ἁγίου, κατάσκιον, ἀ-
[λατόμητον κλπ.]

Ὅρασις — ἄγραφος
Ὅπλον — ἰσχυρὸν
Ὅσφράδιον
Ὅρθρος — φαεινὸς
Οἶκος — ἡλίου ἀδύτου
Ὅδηγία — ἀπλανής
Ὅδὸς — ζωῆς
Ὅδηγήτρια
Ὅνομα — πολυπόθητον

Π

Πέτρα
Παλάτιον
Πανύμνητος

Πανθαύμαστος
 Παστὰς
 Πύργος — ἀσάλευτος τῆς Ἐκκλησίας
 Περιστερὰ
 Πλάξ — Θεόγραφος
 Πάναγνος
 Πανάχραντος
 Παναμώμητος
 Πανάφθορος
 Πανακήρατος
 Πάνσεπτος
 Πάντιμος
 Παντευλόγητος
 Παντομνημόνευτος
 Παμπόθητος
 Παρθένος — τὴν ψυχὴν, τὸν νοῦν, τὸ σῶ-
 [μα καὶ τὴν καρδίαν

Πέλαγος — ἀνεξάντλητον θεῶν χαρισμάτων
 Πύλη — τῆς οὐρανῶν Βασιλείας
 Προστάτις — ἀδικουμένων
 Παράκλησις — πενθούτων
 Πηγὴ — ἐσφραγισμένη
 Πόκος — δροσοφόρος
 Πόλις — τοῦ Θεοῦ
 Παράδεισος — ἀγιώτατος
 Πορφύρα — Θεοῦφαντος
 Παρηγορία
 Προσφύγιον
 Πνοή
 Προστασία — ἀκοίμητος καὶ ἀκατασχυντος
 Παμμακάριστος
 Προσίμιον — θαυμάτων Χριστοῦ
 Παναγία
 Πανάσιλος
 Παραμύθιον
 Πολυώνυμος
 Πεφωτισμένη
 Πλατυτέρα — Οὐρανῶν
 Πανάγαθος
 Πανήγυρις — σωτηρίου συναλλάγματος
 Παρθενομήτωρ
 Πρωτοργὸς — πάσης κτίσεως

Προπύργιον — ἰσχυρὸν
 Πλήρωμα — ἐλπίδων
 Παντάνασσα
 Πλουτοδότρια
 Προσίμιον — εὐδοκίας Θεοῦ
 Πολιοῦχος — κραταιὰ
 Ποταμὸς — παραδείσου ἀέρορος
 Προκήρυγμα — Προφητῶν
 Πολυῦμητος
 Πρόξενος — ἀγαθῶν

P

Ράβδος — τοῦ Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα
 Ρίζα — τοῦ Ἰεσσαί
 Ρόδον — ἡδύπνοον
 Ρῶσις
 Ρανίς — θεόρρυτος

Σ

Συνηγορία — ἐκδικαζομένων
 Σκεῦος — πάγχρυσον τοῦ Κτίστου
 Συντήρησις — ὑγείας
 Σκέπη — παγκόσμιος
 Σεμονοπρέπεια
 Σωτηρία — πεπλανημένων
 Σωφροσύνη
 Σκηνὴ ἁγία
 Σύνεσις
 Στάμνος — μανναδόχος
 Στρατηγὸς — ὑπέρμαχος
 Στολή — θεοποικίλος
 Στέφος Μαρτύρων
 Στόμα — Ἀποστόλων ἀσίγητον
 Στοργή
 Στήριγμα — Βασιλέων
 Σκήνωμα
 Συγχώρησις — πταιόντων
 Σωτηρία — κοσμοπόθητος
 Σεμνή
 Στολισμὸς — ὠραιότερος ἀνθρωπίνου γένους
 Συμμαχία
 Σιών
 Σεμνολόγημα — κληρικῶν

Τ

Τράπεζα — δαστάζουσα εὐθυλίαν ἱλασμῶν
 Τιμιωτέρα — Χερουδεῖμ
 Τραῦμα — δαιμόνων
 Τόμος — θεόγραφος
 Τεῖχος — ἀκαταμάχητον
 Τροφή — τοῦ Μάννα
 Ταπεινοφροσύνη
 Τόπος — Ἀγιάσματος
 Ταμεῖον — θείας Προνοίας
 Τέμενος — ἄγιον
 Τιμή — μόνη ἀνθρωπίνου γένους
 Τρίβος — σωτήριος
 Τρισολβία
 Τερπνότης — Διακόνων
 Τροφὸς

Υ

ὑπόθεσις — μελωδιῶν ἱερῶν
 ὑπερευλογημένη
 ὑπερενδοξοτέρα
 ὕψος — τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων
 ὕψηλοτέρα Οὐρανῶν
 ὕψωμα
 ὑπεράνωμος
 ὑπέρμαχος — Στρατηγὸς
 ὑπέραγνος
 ὑπεραγία
 ὑπερτέρα — Οὐρανῶν
 ὑπεράσπισις — ἀδικουμένων
 ὕδωρ — σωτήριοι
 ὕμνωδία — ἀγγέλων

Φ

Φανέρωσις — μυστηρίου
 Φῶς
 Φωτισμὸς
 Φυλακτήριον
 Φωτοδόχος — λαμπὰς
 Φιλάνθρωπος
 Φωτώνυμος
 Φρέαρ — ζωῆς αἰωνίου.
 Φύλαξ
 Φωστήρ

Χ

Χωρίον — τοῦ ἀχωρήτου
 Χορηγία — καλῶν
 Χαρὰ — θλιβομένων
 Χαράκωμα
 Χαρμονή — ἀγγέλων
 Χαριτόβρυτος

Ψ

Ψυχαγωγία
 Ψαλτήριον — πάντερπνον τοῦ Δαυὶδ

Ω

ὦραϊα — ὡς Ἱερουσαλήμ
 ὦδῃ
 ὠράϊσμα — παρθένων ἔνδοξον

Σύνολον ἀνωτέρω ὀνομασιῶν

A — 64	N — 6
B — 11	Ξ — 2
Γ — 6	O — 18
Δ — 13	Π — 54
E — 36	P — 5
Z — 2	Σ — 24
H — 3	T — 15
Θ — 27	Υ — 14
I — 5	Φ — 10
K — 43	X — 6
Λ — 12	Ψ — 2
M — 19	Ω — 3

Σύνολον 400

Χαίροις Θεοτόκε, Πολυώνυμε Κόρη, κιθωτὲ καὶ στάμνε καὶ τράπεζα, φωτοφόρε λυχνία, πυρίμορφε βάτε, ὁρος τοῦ Θεοῦ τὸ κατὰσκιον.

Ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ Τριωδίου τῇ Παρασκευῇ τῆς Α' ἑβδομάδος εἰς τὸν Ὁρθρον.

— Σιμὰ εἰς τὸν τάφον εἵμαστε σὰν
 [τὰ πουλιὰ στὸ δάσον,
 σὰν τὰ κινήσῃ ὁ αἰετὸς πίπτουσιν εἰς
 [τὸν λάκκον.

Γρηγορίου Ἀτσάλη Μοναχοῦ

Η ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 175)

Ἡ πνευματικὴ μελέτη ἐξαπλώνει τὸν ἄνθρωπον. «Ὁ νοῦς ἀπὸ τὰ νοήματα ὅπου νοεῖ βάφεται. Καὶ ἂν μὲν εἶναι ὕλικὰ γίνεται ὕλικός, σαρκικός, ἂν δὲ πνευματικὰ γίνεται πνευματικός» (ἁγ. Θαλάσσιος). Ἡ τοιαύτη πνευματικὴ ἐνασχόλησις καθορίζει τὴν θέσιν τοῦ ἀνθρώπου ἢ πρὸς τὴν παρὰταξιν τῆς ἀμαρτίας, ἢ πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας. «Νοῦς ἀποστὰς τῆς τοῦ Θεοῦ θεωρίας, ἢ τῷ ἐπιθυμητικῷ ἀκολουθήσει καὶ γίνεται κτηνώδης, ἢ ὑπὸ τοῦ θυμοῦ κυριευθήσεται καὶ γίνεται δαιμονιώδης» (Γερροντικόν). Καὶ ὁ ἅγιος Μάξιμος λέγει: «Νοῦς Θεῷ συναπτόμενος καὶ οὕτω ἐγχορονίζων διὰ προσευχῆς καὶ ἀγάπης, σοφὸς γίνεται καὶ ἀγαθὸς καὶ δυνατὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων καὶ μακροθύμος καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, πάντα σχεδὸν τὰ θεῖα ἰδιώματα ἐν ἑαυτῷ περιφέρει· τοῦτου δὲ ἀναχωρῶν, ἢ κτηνώδης γίνεται φιλήδονος γεγωνώς, ἢ θηριώδης, διὰ ταῦτα τοῖς ἀνθρώποις ἀντιμαχόμενος». Καὶ αὐτίς: «Ὅταν ἴδῃς τὸν νοῦν σου τοῖς ὕλικοις ἡδέως ἐνασχολούμενον καὶ τοῖς τούτων νοήμασιν ἐμφιλοχωροῦντα, γίνωσκε ἑαυτὸν μᾶλλον, ἢ τὸν Θεὸν ἀγαπῶντα· ὅπου γὰρ, φησὶν, ἐστὶν ὁ θησαυρὸς σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά σου». Καὶ ὁ ἅγιος Διάδοχος λέγει: «Ὁ ἐνδημῶν αἰετῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ, ἐκδημεῖ πάντως τῶν ὠραίων τοῦ βίου, πνεύματι περιπατῶν, τὰς τῆς σαρκὸς ἐπιθυμίας εἰδέναι οὐ δύναται». Ἡ δύναμις ἢ κινουσα τὸν ὅλον ἄνθρωπον εἶναι τὸ ἐσωτερικὸν φρόνημα. Αὐτὸ τὸ ἐσωτερικὸν φρόνημα, ὅταν ἐξυγιανθῇ ἐπὶ τὸ πνευματικώτερον, τότε ὁ

ἄνθρωπος γίνεται πνευματικός. Νοῦς μὴ σκεδαννύμενος (μὴ διασκορπιζόμενος) ἐπὶ τὰ ἔξω, μηδὲ ὑπὸ τῶν αἰσθητηρίων ἐπὶ τὸν κόσμον διαχεόμενος, ἐπάνεισι μὲν πρὸς ἑαυτόν, δι' ἑαυτοῦ δὲ πρὸς τὴν τοῦ Θεοῦ ἔννοιαν ἀναβαίνει· κἀκείνῳ τῷ κάλλει περιλαμπόμενός τε καὶ ἐλλαμπόμενος, καὶ αὐτῆς τῆς φύσεως λήθην λαμβάνει» (Μ. Βασίλειος).

Ἡ στροφὴ τῆς σκέψεως πρὸς τὰ πνευματικὰ ἀναμφιβόλως προϋποθέτει ἔντονον θεῖον ζῆλον. Αὐτὸν τὸν ζῆλον εἶχεν ὁ προφήτης Δαβὶδ, ὅταν ἔλεγεν: «Ἐθερμάνθη ἡ καρδιά μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ» (Ψαλμ. λη' 4). Ποῖον πῦρ; «Ὁ γὰρ Θεὸς πῦρ καταναλίσκον ἐστὶ» (Ἐβρ. ιβ' 29). Ἐπὶ τούτοις, ὁ ἄββᾶς Ἡσαΐας λέγει: «Ὡσπερ γὰρ τὸ πῦρ τήκει κηρὸν καὶ ξηραίνει βόρβορον, οὕτω καὶ ἡ κρυπτὴ μελέτη τήκει τοὺς αἰσχροὺς λογισμοὺς καὶ μαραίνει τὰ ψυχικὰ πάθη καὶ φωτίζει τὸν νοῦν καὶ λαμπρύνει τὴν διάνοιαν καὶ χαροποιεῖ τὴν καρδίαν· ἡ γὰρ κρυπτὴ μελέτη τιτρώσκει δαίμονας καὶ ἀπελαύνει πονηρὰς ἐννοίας. Ὁ γὰρ τὸν ἔσω ἄνθρωπον λαμπρύνων καὶ τῇ κρυπτῇ μελέτῃ ἑαυτὸν καθοπλίζων, ἐνισχύεται ὑπὸ Θεοῦ, δυναμοῦται ὑπὸ Ἀγγέλων, δοξάζεται ὑπὸ ἀνθρώπων... Πολλὰ γὰρ ταράσσονται καὶ θορυβοῦνται οἱ δαίμονες, ὅτε ὁ Μοναχὸς ἐξοπλίζει ἑαυτὸν τῇ κρυπτῇ μελέτῃ καὶ τῇ κρυπτῇ ἀναγνώσει. Ἡ κρυπτὴ μελέτη ἐστὶν ἔσοπτρον τοῦ νοὸς καὶ λύχνος τῆς συνειδήσεως».

Ὁ Μ. Ἀρσένιος ἔλεγε: «Πᾶσαν σου τὴν σπουδὴν ποίησον, ἵνα ἡ ἔνδον σου ἐργασία κατὰ Θεὸν ᾗ, καὶ νικήσῃς τὰ ἔξω

πάθη». Ἡ νοερά μελέτη προάγει τὴν πνευματικὴν ζωὴν. Σκοπὸς καὶ ἔργον τοῦ Μοναχοῦ εἶναι: ἡ καθαρότης τῆς καρδίας καὶ ὁ θεῖος ἔρως. Ἀδύνατον εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ Μοναχοῦ νὰ παράγῃ ἄρωμα εὐωδίας πνευματικῆς, ἄνευ συνεχοῦς μελέτης ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ, προσευχῆς, αὐτομελέτης καὶ σκέψεως πνευματικῆς. Ἔργον τῆς μοναχικῆς ζωῆς τοῦτο εἶναι: «τὸ νὰ μὴ μένῃ ὁ Μοναχὸς οὐδέποτε ἀργὸς ἀπὸ πνευματικὴν ἐργασίαν» (Ἰωάν. Δαμασκηνός). Οἰαδήποτε παρέκκλισις ἀπὸ τὴν γραμμὴν καὶ βάσιν αὐτὴν τὸν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν προορισμὸν του.

Τέλος, ἡ ἄσκησις τῆς ἀγάπης τῆς εἰλικρινοῦς, μέσα εἰς μίαν ἀδελφότητα ἐπέχει τοιαύτην θέσιν, οἷας τὸ θεμέλιον εἰς μίαν οἰκοδομήν. Ὅπως ἡ οἰκοδομὴ ἄνευ στερεοῦ καὶ ἀσφαλεῦτος θεμελίου κρημνίζεται, οὕτω καὶ ἡ ἀδελφότης ἄνευ τῆς ἀγάπης παραλύει καὶ διαλύεται. Ἡ ἀγάπη ὡς «πλήρωμα νόμου» καὶ «σύνδεσμος τελειότητος» ἔχει δύναμιν μυστηριώδη καὶ θαυματουργόν. Διὰ μίαν ἀδελφότητα ἡ ἀγάπη ἔχει πρωταρχικὴν καὶ βασικὴν, ὡς ἐλέχθη σημασίαν, ὥστε ἡ προβολὴ ταύτης, νὰ μεταβάλλῃ τὸ περιβάλλον τῆς Μονῆς, εἰς ἐπίγειον Παράδεισον. Ἐξ ἀντιθέτου δέ, ἡ ἀπουσία τῆς ἀγάπης δημιουργεῖ τὰς διενέξεις καὶ παρεξηγήσεις· τὰς ἀκαταστασίας καὶ τὰς παντὸς εἶδους ἀνωμαλίας. Ἡ ἀγάπη, ἡ εἰλικρινής, δὲν γνωρίζει τὸ πείσμα ἐκδηλούμενον εἰς σχοινοτενῆ κακίαν καὶ ἐκδικητικὸν μένος. Ἡ ἀγάπη, ἡ χριστιανικὴ, ἡ πηγαία, ἔχει τὴν δύναμιν εἰς οἰανδήποτε δυσχερῆ περιπτῶσιν καὶ ἂν εὐρεθῇ, νὰ συγκεντρῶνῃ δυνάμεις, ὅχι διὰ νὰ ὑβρίσῃ, κρίνῃ, ἐπικρίνῃ καὶ δυσφημίῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀρθῇ εἰς βαθμὸν ἀνωτερότητος. Καὶ οὕτω δι' ἐμπράκτου διδασκαλίας ἀποδείξῃ τοῖς ἄλλοις, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς εἶναι ἀγάπη

καὶ τοιαύτη ἀγάπη, ἣτις δύναται νὰ ἐλκύῃ καὶ νὰ αἰχμαλωτίξῃ ἀκόμη καὶ ἀγρίους.

Εἰς τοῦτο ἀκριβῶς ἔγκειται τὸ μεγαλεῖον τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ὅτι εἶναι θρησκεία τῆς ἀγάπης καὶ ἐπιβάλλεται διὰ τῆς ἀγάπης. Ὡς τοιαύτη ἡ ἀγάπη, διὰ μίαν ἀδελφότητα εἶναι δύναμις ζωοποιός. Ἄνευ ἀγάπης ὁ ἄνθρωπος εἶναι νεκρός. Ἐφ' ὅσον ἀγάπη εἶναι ὁ Θεός, ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη ἐκεῖ ὑπάρχει Θεός. Ὁ μαθητὴς τῆς ἀγάπης ἐξαγγέλλει ὅτι: «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν». (Α' Ἰωάν. δ' 12 - 16). Εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι ἐγκεχαραγμένη εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν ἡ ἀγάπη, διότι τότε μόνον παρέχομεν ἀσφαλῆ ἐγγύησιν ὅτι εἴμεθα γνήσιοι ὁπαδοὶ τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος χάριν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν ἔχυσεν τὸ τίμιον Αἷμα του.

Τοιαύτην ἐντολὴν ἀφῆκεν ὁ Κύριος κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ πάθους του λέγων. «Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» καὶ «ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστέ, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰωάν. ιγ' 34 - 35). Ὁ ἀγαπῶν χριστιανικῶς οὐδέποτε θὰ παύσῃ νὰ ἀγαπᾷ, ἐνῷ ἂν τις διέρρηξε τοὺς δεσμοὺς τῆς ἀγάπης πρὸς τι πρόσωπον, ἔστω καὶ οὐχὶ ἐξ ὑπαιτιότητός του, ὁ τοιοῦτος δὲν εἶχε ποτὲ χριστιανικὴν ἀγάπην πρὸς τὸ ἐν λόγῳ πρόσωπον, καθότι ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται... οὐδέποτε ἐκπίπτει» (Α' Κορ. ιγ' 4 - 8), ὡς διεκήρυξεν ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἐκεῖ κυρίως ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐδείχθη, ἐν ὅλῃ αὐτῇ τῇ αἵγλῃ, τοῦ Κυρίου ἡ ἀγάπη, ἣτις ὑπομέ-

Ἀλεξάνδρου Μωραϊτίδου († 1929)

ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ ΤΟΥ ΑΘΩΝΑ

Ὅταν ποτὲ περιηγούμενος τὸ Ἅγιον Ὅρος διέβαινον ταπεινὸς προσκυνητὴς ἀπὸ μοναστηρίου εἰς μοναστήριον, συχνὰ ὁ ἀνεμος τῆς Χερσονήσου, ὁ ἡγιασμένος ἀπὸ τὰ τόσα καιόμενα θυμιάματα τῶν προσευχῶν, διανοίγων τῶν πυκνοφύλλων καστανεῶν τοὺς κλάδους μοῦ ἀπεκάλυπτε μίαν τριγωνικὴν κορυφὴν, ὡς ἀσκητοῦ πολιοῦ κεφαλὴν προσευχομένου ἐγγὺς τῶν νεφῶν, ἓνα κῶνον πέτρινον, ὅστις σὰν νὰ μ' ἐκοίταξε καὶ σὰν νὰ μ' ἐσυνώδευε, πανταχοῦ παρὼν μὲ τὸ τεφρόν ἐκεῖνο μέτωπόν του.

Κατ' ἀρχὰς ἡσθανόμην ἀναφρικίαςιν φόδου καὶ περιδεῆς ἀπέστρεφον ἀλλαχοῦ τὸ βλέμμα, κλίνων τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τὰ μαῦρα ἔλατα τοῦ Ξηροποταμινοῦ δάσους. Ἄλλ' ἐν τῇ παρακμῇ τῆς ὁδοῦ, πάλιν ἰδοὺ ἐνώπιόν μου ὁ πέτρινος ἀσκητὴς μὲ τὴν μολυβδίνην ἐκείνην ὄψιν του ἱλαρῶς προσμειδίων μοι ἀπὸ τοῦ κρημνώδους του

ὕψους. Ἄλλοτε ὡς νεφέλη καὶ ἄλλοτε ὡς πέτρα αἰωρουμένη. Κι ἔκυπτον τὴν κεφαλὴν ἀναμένων κάτω τι νὰ πέσῃ ἐπ' ἐμοῦ. Ἄλλ' ἔπειτα τόσον τὸν ἐσυνήθισα, ὥστε τὸν ἐθεώρουν πλέον συμπροσκυνητὴν μου.

Ὅπου καὶ ἂν ἦμουν, ὁ φαλακρὸς γέρον πάντοτε ἐμπρός μου. Ἐν ὁδῷ βαδίζοντα μὲ παρηκολούθει. Εἰς τὰς ξυλῖνας ἀπλωταρίδας τῶν μονῶν καθήμενον μ' ἐσυντρόφευεν. Ἐν θαλάσῃ παραπλέοντα τὴν ἀπότομον ἀκτὴν μὲ κατευώδωνεν. Εἰς τὸν ὕπνον μου μ' ἐσκέπαζε. Καὶ ὅταν ἀφυπνιζόμενος ἐπήγαινον νὰ νιφθῶ εἰς τὴν δρύσιν τὴν κρίαν, τὸν ἐβλεπον πρῶτον πρῶτον ὡς ἄγγελον νεφελοσκεπάστον τὸν πέτρινον σύντροφόν μου. Ἐπρόβαινον εἶτα ἀπὸ τὸν λεμονεῶνα τῶν Ἰδῆρων εἰς τοὺς ἀμπελώνας, πέραν εἰς τοὺς πέντε μάρτυρας, νὰ ὁ ἐρημίτης ἐνώπιόν μου μὲ τὸ συννεφενίόν του κουκούλιον. Ἀνηρχόμην

νε, μακροθυμεῖ, συγχωρεῖ. Ἡ συγχώρησις τῶν πταισμάτων τῶν ἄλλων εἶναι ἴδιον μεγαλοψύχου καὶ ἐν Χριστῷ ἀναγεννηθείσης καρδίας· εἶναι ἀρετὴ οὐχὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀγάπη καθορίζει τελεσιδίκως τὴν τύχην τοῦ ἀνθρώπου. «Ἐκ τοῦ πλησίον ἐστὶν ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος. Εἶδες τὸν ἀδελφόν σου; Εἶδες Κύριον τὸν Θεόν σου» (ἄγ. Βαρσανούφιος). Ἀνάγκη, λοιπὸν εἶναι ἐπιτακτικὴ, νὰ μεινώμεν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ὁ Θεὸς μείνῃ ἐν ἡμῖν.

Διὰ τῆς μελέτης τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν συγγραμμάτων τῶν ἁγίων Πατέρων ὁ ἀνθρώπος πλησιάζει εἰς τὸν

Θεόν. Διὰ τῆς προσευχῆς συνομιλεῖ μετὰ τοῦ Θεοῦ. Διὰ τῆς πνευματικῆς μελέτης ἐλλάμπεται. Διὰ τῆς ἀγάπης οἰκειοῦται. Καὶ διὰ τῶν θείων Μυστηρίων ἐνοῦται τελείως μετὰ τοῦ Θεοῦ, κατὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῦ Κυρίου εἰπόντος: «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ» (Ἰωάν. 5' 56). Ὅπου δὲ εἶναι ὁ Χριστός, ἐκεῖ εἶναι ἡ ὁμόνοια καὶ σύμπνοια καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ πρόοδος ἡ πνευματικὴ.

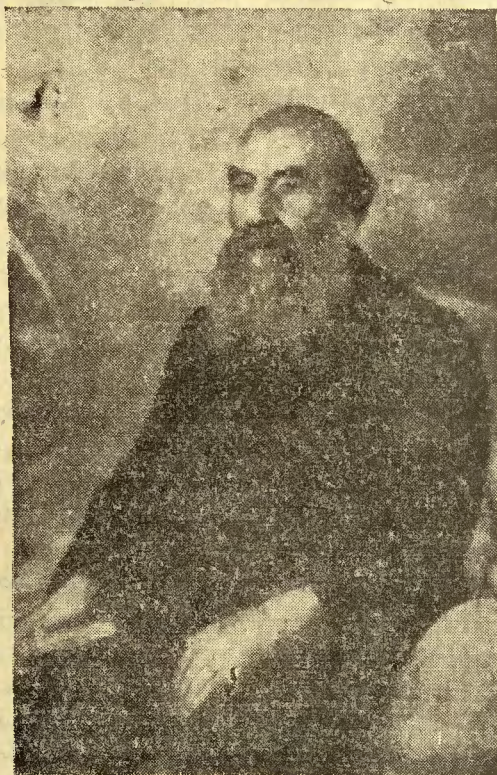
Μὲ τοιοῦτον πνευματικὸν περιεχόμενον αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ εἰς ἐφοδιασθοῦν, ἀσφαλῶς, θὰ προαχθοῦν, θὰ ἀναδειχθοῦν καὶ θὰ ἐπιβληθοῦν.

Γρηγ. Ἀτσαλῆς Μοναχὸς

ἀπὸ τὰ Παντοκρατορινὰ κελλία πρὸς τὰς Καρυάς, μοῦ ἐθώπευε τὸ δλέμμα ἢ στακτερά ὄψις του. Ἐξετρύπωνον ἀπὸ καμμίαν χαράδραν, πέραν ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου Νήφωνος, ὅπου κρημνώδης ἡ ἀτραπὸς παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ βράχου, ἰδοὺ πάλιν μ' ἐχειραγῶγει ὁ σύντροφός μου ἀ-

στιγμὴν, ὅτι εὗρισκόμεν ἐῖς τὸ ὑψηλότερον τῆς χερσονήσου μέρος. Ἄλλ' αἴφνης μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς τρικυμίας διελύθησαν διωχθέντα ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὰ νέφη καὶ ἀνέκυψε πάλιν ἡ ἱερὰ τοῦ Ἀθωνος κορυφή, ὥσάν μία βυζαντινοῦ Παντοκράτορος εἰκὼν, ἐξωσμένη γῦρο γῦρο τοῦ ἁγίου στή-

Ὁ Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης

πὸ τὰ οὐράνια ὕψη του.

Μίαν ἡμέραν ὅμως, ἡμέραν συννεφώδη καὶ βροχεράν, τὸν ἔχασα τὸν προσφιλή συμπροσκυνητὴν μου, ἀφανισθέντα μέσα εἰς τὰ πυκνωθέντα νέφη, τὴν ἀγαπημένην του συντροφιάν. Ὁ οὐρανὸς μ' ἐφάνη ὅτι κατήλθε μολύβδινος καὶ θαρὺς πρὸς τὰ κάτω κι' ἔλειψαν ἐν τῇ ἅμα καὶ λόφοι καὶ κράσπεδα τῶν κορυφῶν. Ἐνόμισα πρὸς

θοὺς του ἀπὸ φαῖα νεφελώματα ὡς πυκνωμένου ἐκεῖ λιθανοκαπνοῦ.

Ὁ Ἀθωνας εἶναι αὐτός!

Ὁ Ἀθωνας, τὸν ὅποιον ὁ ἀρχαῖος γλύπτης ἐσχεδίασε ποτὲ νὰ μεταμορφώσῃ εἰς ἀνδριάντα τοῦ μεγάλου Μακεδόνης βαστάζοντα δύο πόλεις εἰς τὰς δύο τεταμένες χεῖράς του, ἡ δὲ Ὁρθοδοξία μετέβαλεν αὐτὸν χαριέστερον εἰς «Περιδόλι τῆς Πανα-

γίας» καλλιδενδρον καὶ εὐανθές. Ἀπὸ τούτου ἀναρίθμητοι προσευχαὶ καθ' ἑκάστην ἀναπέμπονται πρὸς τὸν Θεόν, συνωδευόμεναι ἀπὸ τὰ εὐωδέστερα ἄνθη, τὰ θυμιάματα τῶν ἀσκητῶν ἐν ἁρμονίᾳ γοητευτικῇ καλλικελάδων ἐρημικῶν πτηνῶν, τῶν ὀρυφῶνων τῶν μονῶν σημάντρων ἀπὸ μέσα ἀπὸ ἀνθοβολοῦντας θάμνους, τ' ἀναρίθμητα μαρτυρικὰ καὶ ὁσιακὰ λείψανα τ' ἀποκείμενα εἰς τοὺς θησαυροὺς ἑκάστου μοναστηρίου.

Καὶ ὅσοι ἀναβοῦν, μετανοοῦν καὶ ὅσοι δὲν ἀναβοῦν, πάλιν μετανοοῦν.

Οὕτω ζωηρῶς χρωματίζει τὸ κοινὸν ἐν ἁγίῳ Ὅρει λόγιον τὸ μεγαλεῖον τῆς κορυφῆς τοῦ Ἀθωνος, ὅστις κυρίως ὑπὸ τοῦ λαοῦ καλεῖται Ἀθωνας.

Δύο χιλιάδων περίπου μέτρων τὸ ὕψος του.

Ἡ ἀνάβασις εἰς αὐτὴν γίνεται ἀπὸ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς, διότι τὸ βόρειον μέρος, πρὸς τὴν μονὴν τοῦ Ἀγίου Παύλου, τὸ μέγα θουνὸν κατέρχεται καθέτως διὰ θαυμάτων χαραδρῶν, αἵτινες καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἶναι σκεπασμένα ἀπὸ κρυσταλλωμένας χιόνας.

Πρέπει ἅψ' ἐσπέρας νὰ ἔχῃ δρέξει καὶ τότε λίαν πρῶτ' ἐπιτυχάνει ἡ ἀνάβασις εἰς τὴν θαυμαστὴν κορυφὴν, ὅτε ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶναι διαυγῆς καὶ καθαρὰ, ἀμειβομένων ἀπεριγράπτως τῶν κόπων τοῦ πρόσκυνητοῦ διὰ τοῦ ἐξελισσομένου ἐκεῖθεν μεγαλοπρεποὺς πανοράματος.

Συνήθως ὁμιως γίνεται ἡ ἀνάβασις τῇ 6ῃ Αὐγούστου, ὅτε πανηγυρίζει τὴν ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως ὁ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ναῖσκος. Τότε ἅψ' ἐσπέρας, ἅψ' ὅλης τῆς χειρσνήσου μοναχοὶ ἀνέρχονται βαστάζοντες εἰς χεῖρας ἀντὶ ράβδου ἀπὸ ἐν χονδρὸν ξύλον, ἵνα τὴν νύκτα ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ ἀνάψωσι φωτιὰν καὶ θερμανθῶσι διὰ τὸ ψυχρός, τὸ ὁποῖον ἐκεῖ εἶναι λίαν

ἐπαισθητόν, ἰδίως ἐν αἰφνιδίᾳ μεταβολῇ τοῦ καιροῦ τὰς ἡμέρας ἐκείνας τοῦ Αὐγούστου.

Φθάσαντες εἰς τὴν Κερασιάν, τὴν ὕδατόρρουτον καὶ χλοερὰν ἐκείνην κοιλάδα, ἀρχίζομεν ἐντεῦθεν δι' ἡμιονικῆς ὁδοῦ πότε πλαγίως καὶ πότε δι' ἐλιγμῶν διὰ μέσου ὠραιστάτου δάσους ἐλατῶν καὶ πευκῶν, τῶν ὁποίων πολλοὶ κορμοὶ κατὰξηροὶ ὑφιοῦνται κεραυνόπληκτοι, ὥς σκελετοὶ παλαιῶν τιτάνων.

Οὕτω μετὰ τρίωρον πορείαν φθάνομεν εἰς τὴν Παναγίτσαν, μικρὸν ναῖσκον, ὅπου σταθμεύουν συνήθως οἱ προσκυνηταὶ οἱ ἀναμένοντες τὴν εὐδλίαν τοῦ ὁρθοῦ διὰ τὴν ἀνάβασιν. Ὁ ναῖσκος οὗτος ὥς μία ἀετοφωλιά διακρινόμενος ἀπὸ τὸ πέλαγος μετὸν χαμηλὸν σφαιρικὸν θόλον του, τέσσαρας μῆνας τοῦ ἔτους εἶναι ἀόρατος, σαδανωμένος ὑπὸ τὰς χιόνας, μετὸ μικρὸν παράρτημά του, ὅπου ἀναπαύονται οἱ Λαυριῶται πατέρες μετὰ τοὺς ἡμιόβους των, οἱ ἀποστελλόμενοι ἀπὸ τὴν Λαύραν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ἡ κορυφή, διὰ τὴν ἐτήσιον τῆς Μεταμορφώσεως πανήγυριν, δειπνοῦντες ἐδῶ ἅψ' ἐσπέρας καὶ τὴν ἐπαύριον μετὰ τὴν λειτουργίαν ἐν τῇ μεταβάσει παραθέτοντες γεῦμα εἰς τοὺς πρόσκυνητάς.

Ἀπὸ τὴν Παναγίτσαν ἡ ὁδὸς πλέον εἶναι ἄδατος ἐπὶ τοῦ βράχου δι' ἀτραπῶν ἀποκρήμνων. Καὶ ἐδαπάνησε μὲν ἱκανὰς λίρας ἐξ ἰδίων του ὁ Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ', ἵνα καταστήσῃ βατὴν εἰς τοὺς ἡμιόβους τὴν ἐπὶ τοῦ βράχου δυσχωρίαν, ἀλλὰ πάντοτε εἶναι ἐπικίνδυνος ἡ μέχρι τῆς κορυφῆς δι' ἡμιόβου ἀνάβασις, διότι τὸ μέρος εἶναι ὅλως ἄδενδρον, ὀλισθηρὸν καὶ πετρῶδες.

Εἶναι αὕτῃ ἡ φαλακρὰ κορυφή πλέον, ἡ πανταχόθεν τῆς χειρσνήσου θεωρουμένη μετὸ μολύβδινόν της κουκούλιον. Εἰς

ἐν διάστημα ἡ ὁδὸς εἶναι σκαλιστὴ ἐπὶ τοῦ βράχου καὶ εἰς ἐν αὐτῆς μέρος, ἀπόστασιν ἕως πέντε βημάτων, ἕνας ἕνας διέρχονται οἱ προσκυνηταί, ἔντρομοι θεωροῦντες τὴν ἄβυσσον, τὴν χαίνουσαν κάτω μετὰ τοὺς δυσανάθλους κρημνοὺς τῆς.

Μετὰ ἡμίσειαν ἀκριδῶς ὥραν ἀναχωροῦντες ἀπὸ τὴν Παναγίτσαν εὕρισκόμεθα ἐπὶ τῆς κορυφῆς.

Οὐδεὶς ποιητῆς, οὐδεὶς ζωγράφος, κανὲν χρῶμα καὶ καμμία φαντασία, καμμία πετρωτὴ λογογράφου γραφίς δὲν ἡμπορεῖ νὰ παραστήσῃ τὸ μεγαλεῖον τοῦ θεάματος, τὸ ὅποιον πληροὶ θάμβους θαυμάτου τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

"Ὅλη ἡ χερσόνησος μετὰ τὰ βουνά τῆς καὶ μετὰ τοὺς λόφους τῆς, τὰ ἀκρωτήριά τῆς καὶ τοὺς ὄρους τῆς, ὅλη εὕσκεται, θαρρεῖς, γύρο γύρο εἰς τὴν εὐρεῖαν τοῦ Ἄθωνος ποδιάν. Αἱ μεγαλοπρεπεῖς καὶ πολυώροφοι μοναί, ἄλλαι μὲν ὡς καλυδάκια ἐν τῷ δάσει, ἄλλαι δὲ ὡς πεταλίδες ἐπὶ τῶν σκοπέλων. Ἐνθεν ἡ Χαλκιδικὴ ὅλη καὶ ὁ Θερμαϊκὸς λάμπων ὡς καθρέπτῃς ἀπὸ ἄργυρον. Ὁ Ὀλυμπος καὶ τὰ βουνὰ τῆς Θεσσαλίας. Ἐκείθεν τὸ Θρακικὸν πέλαγος μετὰ τὰς νήσους του ὡς κύκνους κολυμβῶντας πρὸς τὰ Δαρδανέλια. Κάτω τὲ Αἰγαῖον μετὰ τὰ κύματα τὰ κάτασπρα καὶ τὰ ἐρημονήσια, ὡς κήτη φουρτουνιασμένα καὶ συμμαζευσμένα ὡς πρὸς σωτηρίαν ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ μεγαλοπρεποῦς βουνοῦ. Ὅπισθεν τῶν βουνῶν ἰδοὺ οἱ κάμποι τῆς Μακεδονίας μετὰ τοὺς ποταμούς τῆς ὡς ὄφεις ἀσημένιους διολισθαίνοντας μετὰ γυαλιστεροὺς ἐλιγμούς ὑπὸ τὴν ἀνταύγειαν τῶν πρώτων τοῦ ἡλίου ἀκτίνων. Ὅσοι δὲ τῶν προσκυνητῶν εἶναι καλῶς ἐτοιμασμένοι μετὰ ἰσχυρὰς διόπτρας βλέπουν καὶ τὴν Προποντίδα ὡς ὁμίχλην ἀπλουμένην καὶ τὸ ὀγκῶδες Ἑπταπύργιον, τὴν περίφημον τοῦ Βυζαντίου Ἀκρόπολιν, ὡς μίαν

μαυρίλαν μετὰ ἑπτὰ στεφανωμένην κορυφάς, τοὺς ἑπτὰ πύργους τῆς.

Ἔχουν δίκαιον λοιπὸν οἱ μοναχοὶ νὰ λέγουν, ὅτι καὶ ὅσοι ἀναδοῦν εἰς τὸν Ἄθωνα μετανοοῦν καὶ ὅσοι δὲν ἀναδοῦν πάλιν μετανοοῦν. Μετανοοῦν οἱ πρῶτοι, διότι καταβαίνοντες χάνουν μίαν τοιαύτην μυθικοῦ μεγαλείου εἰκόνα. Μετανοοῦν καὶ οἱ δεῦτεροι, διότι ἀπὸ τὴν ὀλιγοψυχίαν των δὲν ἤξιώθησαν νὰ ἀπολαύσουν μίαν ἀληθινὴν ἡδονὴν ἀπὸ ἐκείνας, τὰς ὁποίας σπανίως χαρίζει εἰς τὸν ἀνθρωπὸν ἡ θεία Δημιουργία.

Ὁ ναῦσκος τῆς Μεταμορφώσεως μόλις δύναται νὰ περιλάβῃ ἕως ὀκτὼ μοναχοὺς, ὡς λευκὴ κολωνίτσα φαινόμενος ἐπὶ τῆς βραχέως αἰχμῆς ἀκριδῶς ἐκτισμένος. Ἐξω ὅμως αὐτοῦ ὑπάρχει μικρὸν ὑπόστεγον καὶ μία ἰσοπέδωσις πελεκητῇ, ὅπου ἡμποροῦν νὰ σταθοῦν ἕως διακόσιοι ἄνθρωποι. Ἡ ἀγρυπνία τελεῖται ταχέως καὶ τροχάδην μετὰ τῆς λειτουργίας, διότι, ἂν αἰφνης μεταβληθῇ ὁ καιρὸς καὶ ψυχὸς ἐπιπνεύσῃ, οἱ ὁδόντες πάραυτα ἀρχίζουν νὰ τρίβουν καὶ κτυποῦν, αἱ χεῖρες παγώνουν, τὰ γόνατα ξυλιάζουν. Ὅταν δὲ τὰ νέφη συμπυκνωθοῦν, τότε — δεινόν! — οἱ κεραυνοὶ ἐκρήγνυνται. Καὶ τελεῖται ἐπάνω εἰς τὴν πετρίνην κορυφὴν φοβερά πάλη τῶν στοιχείων ἐν μέσῳ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν. Χαλασμὸς κόσμου, εἰκὼν ὑπερνεφoῦς τιτανομαχίας ἐν ἣ συντρίβονται αἱ ἀπορρώγες πέτραι τῆς φαλακρᾶς ἐκείνης κορυφῆς μετὰ σπαρακτικῶν τριγμῶν καὶ ἐνίοτε φεῦ! καὶ ἄνθρωποι παραπεσόντες ἀπροσδοκῆτως ἐν μέσῳ τῆς κραταιᾶς τῶν στοιχείων πάλης.

Ὁ τρόμος αὐτὸς ἀπὸ τῶν φημιζομένων σπαρακτικῶν ἐπεισοδίων παρακολουθεῖ τὸν προσκυνητὴν καθ' ὅλην τὴν ἀγρυπνίαν, ὅστις τότε μόνον καταπαύει, ὅταν αἰσίως καταβαίνοντες οἱ ὀλίγοι ἐκεῖνοι μοναχοὶ ἀναπνεύσωσι κάτω εἰς τὴν Παναγίτσαν. Τότε παρελθόντος πλέον τοῦ κινδύνου αἰσθάνονται τὴν χαρὰν ἀπὸ τῆς ἀναπολήσεως τοῦ μεγαλοπρεποῦς πανοράματος, τὸ ὅποιον μένει ἀληθινὸν πλεονεξία εἰς ὅλην τὴν ζωὴν.

Ἄρχιμ. Χαρ. Βασιλοπούλου

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΚΕΡΚΟΠΟΡΤΑ

Μὲ τὸ κλείσιμον τῶν ἑορτῶν τῆς 1000 ετηρίδος τῆς Μεγίστης Λαύρας εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος, περατοῦται ὁ κύκλος λαμπρῶν πανηγύρεων, εἰς τὸ κέντρον τῶν ὁποίων ἐλαμπαδηδρόμησαν ἡ Ὁρθοδοξία, ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία. Καὶ σημεῖον ἐκ Θεοῦ ἐδόθη κατὰ τὰς παρελθούσας ἡμέρας, συμπεσόντος τοῦ Πανορθοδόξου Ἰωδηλαίου μὲ τὴν τελευτὴν Πάπα Ἰωάννου τοῦ ΚΓ' δολιχοδρόμως χωρήσαντος εἰς φαλκίδευσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Καὶ ἔνδειξις, ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸ μηνύματος τῶν καιρῶν εἶναι ὁ νεοεκλεγείς Πάπας, καίπερ συνεχιστὴς «ex cathedra» — κατὰ τὴν παπικὴν ὑπερφροσύνην —, τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, κατέφυγεν, ἐκ προεσχεδιασμένης ἐκλογῆς, εἰς διασημαῖνον ὄνομα προκατόχου του, διὰ τὰ ἀνακηρυχθῆ Παῦλος ὁ ΣΤ' καὶ περιβληθῆ τὸν «δακτύλιον ἰσχύος» ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ. Οὐδόλως εἶναι τυχαῖον τὸ περιστατικόν, διότι, εἰς τὴν παπικὴν Ἐκκλησίαν πολὺ ἀραιά, σπανιώτατα ἀπαντᾶται στοὺς κληρικούς τὸ ὄνομα Παῦλος καὶ μάλιστα εἰς Ἐπισκόπους καὶ Πάπας. Διότι προεξάρχει ἐκεῖ τὸ ὄνομα Πέτρος.

Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν, Παῦλος ὁ Α' μόνος Ὁρθόδοξος Βασιλεὺς διεκήρυττεν εἰς τὴν οὐρανοπολιτείαν τοῦ Ἄθω, τὰς μεγαλοφύχους ἀληθείας τοῦ βασιλικοῦ - ὀρθοδόξου διαγγέλματός του, ἀποτελοῦντος ἐγκόλπιον διὰ τὰς ψυχὰς πάντων, εἰς τὸ Βατικανόν, Παῦλος ὁ ΣΤ', μεγαληγορῶν, διεσάλπιζεν *urbi et orbi*, τὴν πρόθεσιν του νὰ συμπεριλάβῃ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς γῆς ὑπὸ τὸ σκέπτρον του καὶ τὴν ποντιφικὴν τιάραν αὐτοῦ.

Ἀλλὰ ἐδόθη εἰς τὴν Ρώμην, σεμνὴ

καὶ σαφὴς ἡ ἀπάντησις, μὲ τὴν καταδεχθεῖσαν ἀδιάρρηκτον σύνδεσιν καὶ συνοχὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, πιστῶς περιστοιχούσης τὸν Πρῶτον αὐτῆς, τὸν Οἰκουμενικὸν καὶ Κορυφαῖον Πατριάρχην Κ)πόλεως, Ἀθηναγόραν τὸν Α'. Οἶονεὶ ὡς ἀπάντησις εἰς τὰς βαρυερεμέτιδας δηλώσεις τοῦ νέου Πάπα Παύλου, ἐξετονοῦντο ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος αἱ θαυστοχάστοι ἐξαγγελίαι τοῦ βασιλέως Παύλου καὶ οἱ πνευματικώτατοι καὶ ὀρθοδοξότατοι ἀντίλαλοι τῆς θαθείας πίστεως τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν καὶ Ἀρχηγῶν τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. Εἰς τὸ σύνθημα «Papismus ante portas» (Ὁ Παπισμὸς πρὸ τῶν πυλῶν), ἀπήντησε διάτορος ἡ ἰαχὴ τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους «Orthodoxia in mundus» «Ἡ Ὁρθοδοξία εἰς ὅλον τὸν κόσμον».

Ὅσον καὶ ἐν ὁχλούμεθα νὰ ἀφαιρῶμεν τὰς παρωπίδας καὶ νὰ διακρίνωμεν τὴν ἐνδοτέραν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἀληθῆ τῶν πραγμάτων ὄψιν, ἡ σημερινὴ πραγματικότης ἐμπνέει θανάσιμον ἀνησυχίαν. Ἐπιβάλλει συνεννόησιν, ἐνσθένωσιν καὶ ἐγρήγορσιν τῆς παρατάξεως τῶν Ὁρθοδόξων. Προεχόντως δὲ καὶ πρωτίστως, σύμπνοιαν καὶ ἀγάπην, φιλάδελφον συνεργασίαν καὶ συντονισμόν τῶν ἐνεργειῶν τῆς Ὁρθοδόξου ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν διασπορᾷ Ἑλλήνων ὀρθοδόξων. Διότι κατεδείχθη σαφῶς ἡ διάθεσις καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ὑποβλεπόντων τοὺς Ὁρθοδόξους καὶ θελόντων νὰ προσεταιρισθῶσι καὶ συνελκύσωσιν αὐτοὺς, ἀποσπῶντες ἐκ τοῦ κορμοῦ τῆς μόνης κατεχούσης τὴν Ἀλήθειαν καὶ ἀκολουθοῦσης τὴν Εὐθυδρομίαν, Ἀγίας μας Ὁρθοδόξιας. Διὰ τεχνασμά-

των, ἑξαπολυομένων ἀφελῶς καὶ ὑπὸ τὸ περικάλυμμα εὐήχων λέξεων περὶ «Ἐνό-
τητος», «διαλόγων», «ἀμοιβαιοτήτων»
καὶ «ἀντιλόγων», ἐπιδιώκουν νὰ φέρουν
ἀνυποψιάστως εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Βατικα-
νοῦ, Ποιμένας καὶ Πρόβατα καὶ νὰ κερ-
ματίσωσι τὴν κατ' Ἀνατολὰς σταθερῶς
ἐνυποστήρικτον εἰς τοὺς Ἀγίους Κανόνας
καὶ τὰς διακελεύσεις τῶν 7 Οἰκουμενικῶν
Συνόδων, ἀτρεπῇ καὶ ἀπαρασάλευτον Ὁρ-
θοδοξίαν. Μὲ τὸν διάλογον καὶ τὸν φιλο-
μειδῇ διαψιθουρισμόν, τὰς ἀξιοτύπους ἐπι-
σκέψεις καὶ ἀντεπισκέψεις καὶ τὰς συμπα-
ρακολουθούσας «ἐνισχύσεις» τοῦ πλουσίου
πρὸς τὸν πτωχόν... «ἀδελφόν», ἐπιχειρεῖ-
ται, εἰς πρῶτον σκοπόν, ἡ πα ρ α δ ί α -
σις τῆς Κερ κό πο ρ τας, διὰ τὴν
δολερὰν εἰσπήδησιν τῶν ἐπιφθονούντων
εἰς τὸν περίβολον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὴν
διαθρυμμάτισιν τῶν δυνάμεων αὐτῆς.

Ἄλλ' ἐὰν τινές — εὐτυχῶς ἀσήμενοι
μονάδες, — τῶν Ποιμένων τοῦ ἐξωτερι-
κοῦ, ἐν παρακρούσει φιλοδοξίας κινούμε-
νοι καὶ πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ ὀνόματος αὐ-
τῶν προχωροῦν πρὸς τὴν Κερκόπορταν,
ἀνύστακτοι ἀγρυπνοῦν οἱ
Φύλακες καὶ οἱ μολοσσοί,
διὰ νὰ ἀκίνητήσωσιν αὐ-
τοὺς καὶ ἐξουθενώσωσιν,
εὐθὺς ὡς τὰ βήματα αὐτῶν
πλησιάζουσιν εἰς τὴν πύλην
τῆς προδοσίας. Ἄς γνωρίζωσι
καλῶς τοῦτο οἱ ἐν οὐ παικτοῖς παίζοντες
«Ἐνοητόφιλοι» καὶ οἱ ἑρασταὶ τῶν ἐπι-
μέμπτων Πρωτοκλησιῶν καὶ Πρωτοκαθε-
δριῶν. Κύριος φυλάσσει τὸν οὐδὸν τῆς
Ὁρθοδοξίας καὶ μάτην πασχίζουσι νὰ τὸν
παραδιάσουν οἱ μιμηταὶ τοῦ εἰς τὸν ἀγρὸν
τοῦ Ἀκελδαμᾶ ἀθλίως ἀπαγχονισθέντος
Προδότου...

Ἐντοπίζοντες τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ὁρθοδο-
ξίας, θὰ δυνάμεθα καλλίτερον νὰ τοὺς κα-

ταπολεμῶμεν. Καὶ εἶναι, ἤδη, περισότως
ἐκσεσημασμένοι: Ἰεχωβάδες, παντοῖοι αἰ-
ρετικοί, προτεστάνται, ἀρνησθητικοί. Οἱ
πρῶτοι ἐξαγγέλλουν διεθνὲς συνέδριον εἰς
τὰς Ἀθήνας, τὴν ἀκρόπολιν τῆς Ὁρθοδο-
ξίας καὶ ἐνῶ σημαίνουν ἀκόμη χαρμόσυ-
νοι κώδωνες τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 1000ετη-
ρίδος τοῦ Ἀγίου Ὁρους!! Ἰταμωτέρα
πρόκλησις ἀδύνατον ἦτο νὰ ἐκδηλωθῇ
εἰς βᾶρος τοῦ ἀμικῶς Ὁρθοδόξου ἑλλη-
νικοῦ Λαοῦ. Αἱ δυνάμεις τῆς Ὁρθοδοξί-
ας, — δηλοῦμεν, — δὲν θὰ ἐπιτρέψουν τὸ
συνέδριον αὐτό, ὅσονδῆποτε κρυφία καὶ
σατανικὴ καὶ ἂν εἶναι ἡ διοργάνωσις καὶ
ἡ καθ' ὁμάδας σύγκλησίς του.

Οἱ Παπικοί, μὲ ἐπὶ θύραις εὐρισκομέ-
νας ἐντόνους «ἐξορμήσεις ἀγάπης», θὰ ἐ-
πιτεθοῦν, διὰ τῆς ἐπαράτου Οὐνίας, κατὰ
τῶν πυρήνων καὶ τῶν βάσεων τῆς Ὁρθο-
δόξου Ἐκκλησίας μας. Παραλλήλως, διὰ
προγραμματισμένης δημιουργίας «θυλά-
κων», ὑπὸ τὸν πονηρὸν ἐπενδύτην τῆς
«χριστιανικῆς φιλαδελφείας» καὶ τῆς ἐο-
θηλείας, ἐντὸς τῶν κόλπων τῶν πενεστέ-
ρων τάξεων τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, θὰ
δραστηριοποιήσουν τὸ ἔργον τοῦ προση-
λυτισμοῦ τῶν... «σεπαράτι» (τῶν χωρι-
σμένων!) ὀρθοδόξων, καὶ τῆς δουλαγω-
γίας αὐτῶν εἰς τοὺς προθαλάμους τοῦ...
Ἀλαθῆτου Ἀρχοντος τοῦ Βατικανοῦ.

Ἐτερόκλητοι ὁμάδες πολυωνύμων αἰ-
ρετικῶν, ἐκπτοηθεῖσαι ἐκ τῆς σθεναρωτά-
της ἐκδηλώσεως τῆς ἰσχύος τῆς Ὁρθοδο-
ξίας, ὡς κατεδείχθη εἰς τὰς ἐορτὰς τοῦ
Ἀγίου Ὁρους, ἐπιστηριζόμεναι εἰς ἀστει-
ρεῦτους πηγὰς οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων
ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, θὰ ἀναλάβουν σύν-
τονον, λυσσαλέον, ὕπουλον καὶ διαβρωτι-
κόν, — καὶ διὰ τοῦτο ἐπικινδυνωδέστα-
τον, — ἀγῶνα κατὰ τῆς ἑλληνικῆς Ἐκ-
κλησίας καὶ τοῦ Ὁρθοδόξου ἑλληνικοῦ
Λαοῦ. Μία ἀπλή ματιὰ εἰς τὰ ἐπ' ἐσχά-

των πολλαπλασιασθέντα ἔντυπά των καὶ εἰς τὴν ἐνεργοποίησιν τῶν ἑκασταχοῦ τῆς Ἑλλάδος πυρήνων των, διὰ τῆς χρηργήσεως «καυσίμων» (ὡς λέγουν οὗτοι, συνθηματικῶς, τὰς χρηματικὰς πρὸς αὐτοὺς ἐνισχύσεις), πείθει οἰονδήποτε, ὅτι ὁ φοδερώτατος τῶν Ἑχθρῶν τοῦ Ἑθνους, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας, εἶναι ἐν ὄψει, εἰς ἀπόστασιν θημάτων, ἕτοιμος νὰ πλήξῃ: Ὁ ἀ δ ἰ σ τ α κ τ ο ς Αἰρετικὸς.

Καὶ πρὸ τοῦ κινδύνου τούτου, ἃς ἐνωτισθῶμεν ἅπαντες τῶν ἀδαμαντίνων διδασμάτων, τῶν ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους διακηρυχθέντων: Στῶμεν Ἠνωμένοι καὶ σταθεροί. Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους. Καὶ ὑπερασπίσωμεν ἐνὶ θελήματι, μιᾷ καρδίᾳ καὶ ἐνὶ νοῦ, τὴν ἀπειλουμένην Ὁρθοδοξίαν μας.

Ἀρχιμ. Χαρ. Βασιλόπουλος

Ἐπὶ τῇ Χιλιετηρίδι

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

«Χαῖρε πῖον ὄρος καὶ τετυρωμένον ἐν πνεύματι» (Ύμνος).

Βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ
ἐπτάστερος πλειάδα,
τὸν Ἀθωνα φωταγωγεῖς
καὶ σκέπεις τὴν Ἑλλάδα.
Παρθένε Ὄρος νοητὸν
πῖον τετυρωμένον,
Ὄρος δασὺ κατάσχιον
χαρίτων πληρωμένον.
Περιστερὰ ἀμόλυντε
μὲ τὰ χρυσαῖα πτερά σου,
τὸν Ἀθωνα περιπολεῖς
καὶ σκέπεις τὰς Μονὰς σου.

+

Εἶπες ὅσοι ἐπιθυμοῦν
τὸ κάλλος τὸ ὥραϊον,
τοῦ γλυκυτάτου σου Υἱοῦ
ἐκεῖ νὰ ἀσκητεύουν.
Τοῦ οὐρανοῦ τίς ἑμορφίης
ὑπόσχεσαι νὰ δώσης,

εἰς ὅλους τοὺς ἀγωνιστὰς
νὰ λαμπροστεφανώσης.
Ὁ Ἀθως ὁ ἰδρόδρεκτος
δακρυοποτισμένος,
εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ
εἶν' ἀφιερωμένος.
Φέρει τὴν Μεταμόρφωσιν
ὡς στέμμα στὴν κορφή του,
Ἑγιασμένων λείψανα
μυρίζει ἡ πνοή του.

+

Κάτω ἡ Πορταῖτισσα
τὸ Ὄρος ἐποπτεύει,
Μητέρα τῶν ἀγωνιστῶν
φρουρεῖ καὶ προστατεύει.
Γλυκοχηχοῦν τὰ σήμαντρα
τοῦ Ἀθωνος καμπάνες,
Χαίρουν καὶ εορτάζουνε
τῶν Μοναχῶν αἱ στάναις.
Χίλια χρόνια ἔκλεισαν
δέκα μακροὶ αἰῶνες,
δέκα τοὺς στεφανώνουνε,
ἀγγέλων λεγεῶνες.

+

Τῶν θεοφόρων τὰ ὁστὰ
σκιρτοῦν εὐωδιάζουν,
Πατέρες ζῶντες καὶ νεκροὶ
ὅλοι συνεορτάζουν.
Πέτρος καὶ Ἀθανάσιος
Παῦλος ὁ Ἀθωνίτης,
Νικόδημος καὶ Μάξιμος
ὁ καυσοκαλυδίτης.
Καὶ οἱ λοιποὶ πανόσιοι
χοροὶ ἀγιορεῖται,
μετὰ τῆς Θεομήτορος
τὸ Ὄρος εὐλογεῖτε.
Παρθένε Θεοδόξαστε
τοῦ Ἀθωνος καμάρι,
μὴ ἐπιτρέψης καὶ φανῇ...
τὸ Τουρισμὸς Λιοντάρη!

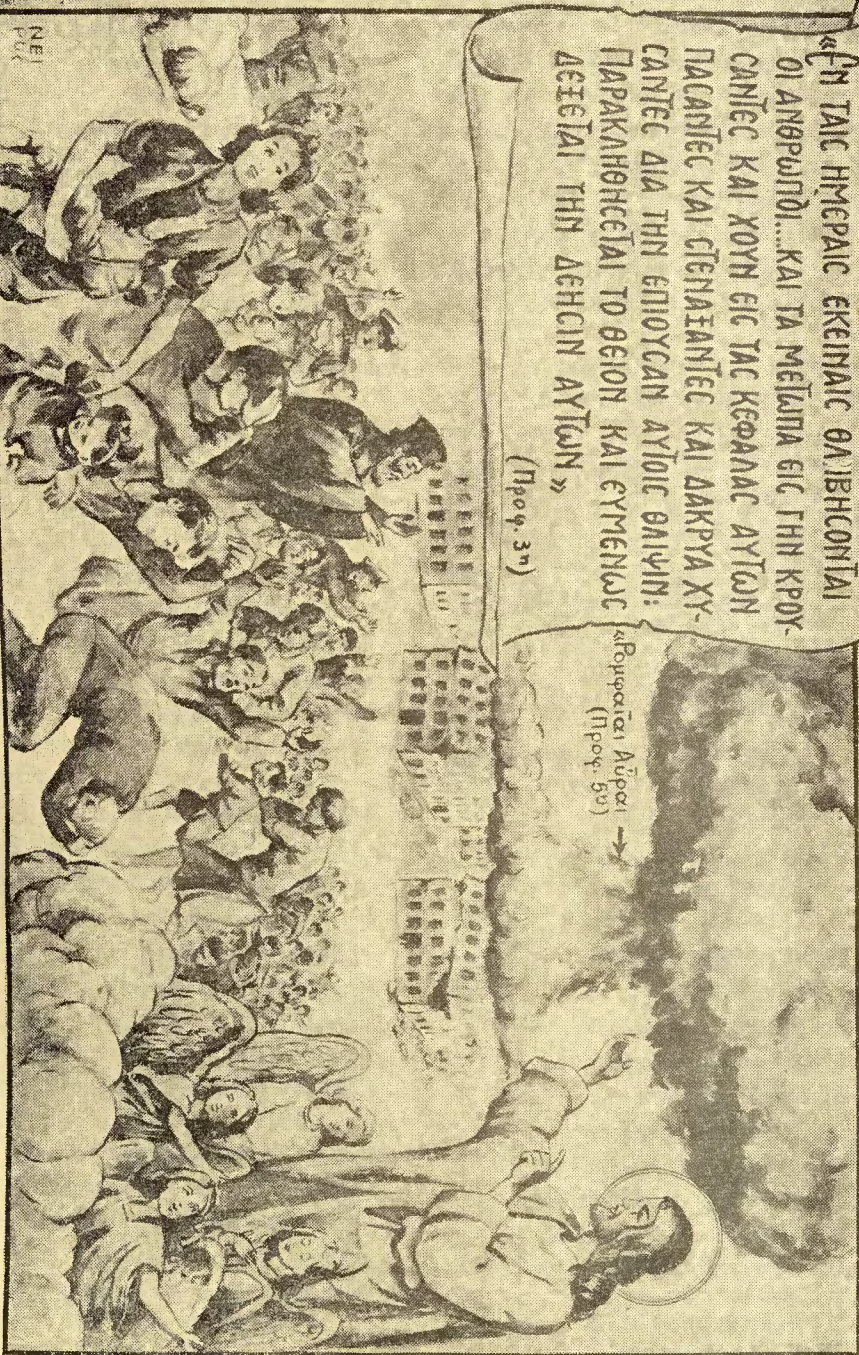
**Ὁ ταπεινὸς ἱερεὺς
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης**

«Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θάψουσιν αἱ ἀνθρώποι... καὶ τὰ μέλημα εἰς τὴν κρύον-
σαντες καὶ χορὴν εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν
πασάντες καὶ στεγνάντες καὶ δάκρυα χυ-
σαντες διὰ τὴν ἐπιούσαν αὐτοῖς θλίψιν·
παράκλησεν αὐτὸν τὸ θεῖον καὶ εὐμένως
ἀείσει τὴν δόξην αὐτῶν»

(Προφ. 3η)

«Ρωφάται ἄνθρωποι →
(Προφ. 3η)

Ἀπὸ τοῦ νέου βιβλίου τοῦ κ. β. Τσαταλῶ, «Ὑπὸ τὸ πῦρ τῶν προφητῶν ἑρμηνεία ἔναντι»

Ἑρμηνεία εἰκόνης:

— Τερματισθείσης τῆς περιόδου τοῦ ψυχροῦ πολέμου, ἄρχονται αἱ ἐχθροπραξίαι μεταξύ τοῦ Ἀνατολικοῦ συνασπισμοῦ καὶ τῶν προφυλακῶν τῆς Δύσεως (ἄρθρ. 14 τῆς 1ης Προφ.).

— Ἡ ἀνησυχία καὶ γενικὴ ἀπελπισία ἐλοκλήρου τοῦ κόσμου (ἄρθρ. 15, 16 τῆς 1ης Προφ.), ἐντείνονται μὲ τὴν γενίκευσιν τοῦ πολέμου (ἄρθρ. 18, 7 τῆς 1ης Προφ. 2α, 4η, 5η, 6η, 7η Προφ.).

Οἱ ἄνθρωποι τότε τρέπονται μακρὰν τῶν πόλεων (εἰκονίζεται)· πληροφορούμενοι δὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ διὰ πυρὸς κατακλυσμοῦ, (Ρομφαίαι αὖραι, 5η προφ.), καὶ συντετριμμένοι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου τῆς ὀλοσχεροῦς καταστροφῆς, στρέφονται πρὸς τὸν Θεὸν «...καὶ τὰ μέτωπα εἰς γῆν κρούσαντες... κλπ.» (3η προφ.) ζητοῦντες ἀγωνιωδῶς τὴν παρέμβασίν του (εἰκονίζεται).

Ἐπὶ τῇ Χιλιετηρίδι

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ (Δ ι ῆ γ η μ α)

Ἡ μεγάλη μπέρα πού ἀπὸ νωρίς τὸ θράδυ εἶχε ξεσπάσει, δὲν ἔλεγεν ἐπὶ τέλους νὰ σταματήσῃ.

Καθισμένος ἀπέναντι στὸ τζάκι τοῦ κελλιοῦ μου, προσπαθῶ κάτω ἀπ' τὸ ἀδύνατο φῶς μιᾶς λάμπας πετρελαίου ν' ἀποτελειώσω τὸ βιβλίο πού χθὲς εἶχα ἀρχίσῃ...

Ξαφνικὰ τὸ βλέμμα μου ἔπεσε πάνω στὸ ρολόγι τοῦ τοίχου, καὶ φρίκη μὲ κατέλαβε! Ἐνα τέταρτο ἔμεινε διὰ νὰ σημάνῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, κι' ἐγὼ δὲν εἶχα κλείσει μάτι...

Σηκώθηκα ἀμέσως, καὶ πιάνοντας νὰ δῶ ἓνα κούτσουρο στῇ φωτιά πού πηγαινε νὰ σήσῃ — μούπεσε τὸ βιβλίο πού κρτοῦσα.

Μηχανικὰ ἔσκυφα καὶ τὸ πῆρα. — Ὑστερα πιά, μὴ ἔχοντας τίποτε ἄλλο νὰ κάμω, μιὰ καὶ δὲν εἶχα πλέον ὦρα διὰ ὕπνον, τακτοποίησα τὸ τζάκι, καὶ ξανάπιασα νὰ διαβάσω.

Ἀλλὰ τότε μόνον παρετήρησα ὅτι ἀπὸ τὴν πτώσιν τοῦ βιβλίου, εἶχε χαθῇ ὁ φύλακας τῆς συνέχειας. Ἀναγκάσθηκα λοιπὸν ὡς ἐκ τούτου νὰ τὸ φυλλομετρήσω, διὰ νὰ θρῶ τὸ σημεῖον ὅπου εἶχα σταματήσει. Ἀθέλητα καὶ πάλιν τὰ μάτια μου καρφώνονται στὴν σελίδα 126 πού τώρα παρουσιάζεται μπροστά μου.

Σὰν μαγνήτης τραβοῦν τὰ γράμματα τὸν νοῦν μου, εἰς τὰς ὑψηλὰς καὶ χαρμωγὰς ὑποσχέσεις τῆς Παναγίας Θεοτόκου, πρὸς τὸν πρῶτον οἰκιστὴν Ἀσκητὴν Μοναχόν, τοῦ Ἁγίου Ὁρους, Πέτρον τὸν Ἀθωνίτην:

Διαβάζω:

«Ἔστιν ὁρος ἐπ' Εὐρώπῃς κάλλιστον

ἑμοῦ καὶ μέγιστον, πρὸς Λιθύνῃν τετραμμένον, ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης εἶσω προῖόν. Τοῦτο τῆς γῆς ἀπάσης ἀπολεξαμένη, τῷ μοναχικῷ πρέπον καταγώγιον, προσκληρῶσαι διέγων ἔγωγε.... Καὶ ἅγιον τούντεσθεν κεκληῖσεται· καὶ τὸν ἐπ' αὐτοῦ δέ, τὸν πρὸς τὸν κοινὸν τῶν ἀνθρώποις πολέμιον ἀγῶνα ἐπαναιρουμένων προπολεμήσω διὰ θείου παντός, καὶ πάντως ἔσομαι τούτοις ἀμαχος σύμμαχος, τῶν πρακτέων ὑψηγητῆς, τῶν μὴ πρακτέων ἐρμηνευτῆς. Κηδεμών, ἱατρός, τροφεύς, ἢν ἄρα βούλει τροφήν τε καὶ ἱατροίαν ὅση τε πρὸς τὸ σῶμα τείνει, καὶ τοῦτο συνιστᾷ τε λυσιτελεῖ.

Καὶ ὅση τὸ πνεῦμα ρώνουσι καὶ διανιστᾷ, καὶ μὴ τοῦ καλοῦ διαπεσεῖν συχωρεῖ. Συστήσω δ' ἄρα τῷ Ὑῖῳ καὶ Θεῷ μού, οἷς ἂν γένηται καλῶς καταλῦσαι τῇ δε τὸν βίον, τῶν αὐτοῖς ἡμαρτημένων τελείαν ἐξαιτησαμένη παρ' αὐτοῦ τὴν ἀφῆσιν».

Νὰ λοιπὸν γιατί, σκέπτομαι, ὅτι, ὅταν στὰ παλαιότερα χρόνια ὑπῆρχεν ἡ εὐλάβεια, Βασιλεῖς καὶ Πρίγκηπες ἀκόμη ἀφῆναν τὰ παλάτια, τίς δόξες καὶ τὰ πλούτη των, μὲ ζῆλον ἔτρεχον καὶ κατετάσσοντο στὸ μοναχικὸν τάγμα, καὶ μάλιστα ὡς ἄπλοι καὶ ταπεινοὶ στρατιῶται μιᾶς Μεγάλῃς οὐρανίου Βασιλείας, εἰς τὰς ἐπαγγελίας καὶ μόνον αὐτῆς ἐλκόμενοι!

Ἀλλὰ καὶ πόσες χιλιάδες πιστῶν ἐπίσης, δὲν ἐκάλεσε καὶ δὲν καλεῖ μέχρι σήμερον δι' αὐτῶν τούτων τῶν χαροποιῶν ὑποσχέσεών της ἡ Κυρία Θεοτόκος;

Τὰς σκέψεις μου αὐτὰς διακόπτουν σὲ λίγο τὰ σήμαντρα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐ-

τοιμάζομαι, καὶ ἀμέσως βρίσκομαι στὸν σκοτεινὸ διάδρομο· ἡ βροχὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ πέφτῃ ἔξω ραγδαία. Πόρτες ἀνοιγό-κλειναν δεξιὰ κι' ἀριστερὰ καὶ μαῦρες σκιὲς ἐκινουῦντο μὲ φαναράκια.

Βέβαια, νά, εἶπα, συνεχίζοντας πάλιν τὰς σκέψεις μου. Αὐτοὶ εἶναι οἱ Στρατιῶται τῆς Βασιλείσσης ὅπου πηγαίνουν μεσάνυχτα νὰ ἐκτελέσουν τὸ καθήκον τους ἀναπέμποντας ὕμνους καὶ δοξολογίας πρὸς αὐτήν!

Τρέχοντας καὶ σταλαβουτώντας στὰ νερά, φτάνω μούσκεμα στὴν ἐκκλησίᾳ, καὶ βρίσκοντας κάπου τὸ στασίδι μου ζαρώνω ἐκεῖ. Δὲν κατῴρθωσάν ἀ συγκεντρωθῶ στὴν Ἀκολουθία διότι ὁ νοῦς μου ἐξακολουθοῦσε νὰ τρέχῃ πάλιν στὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου πού τόσῃ ἐντύπωσιν μοῦ ἐπροεκάλεσεν.

Ὅταν τέλος ὕστερα ἀπὸ δῖωρον περίπου ἡ Ἀκολουθία ἐτελείωσε, βγήκα μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους ἔξω.

Ἡ μπόρα εἶχε σταματήσει, κι' ὁ οὐρανὸς ἦταν ξάστερος. Λαφρὸ ἀεράκι ἀνοιξιᾶτικο μὲ κτύπησε στὸ πρόσωπο πού ἦταν φλογισμένο ἀπὸ πυρετό.

Ἀντὶ τότε νὰ πάω γιὰ ὕπνο, προτίμησα νὰ θγῶ στὸν περίβολο τῆς Μονῆς διὰ νὰ ἀναπνεύσω.

Ἡ βαρεὶα σιδηρόπορτα ἀνοιξε τρίζοντας, κι' ὁ θυρωρὸς γύρισε καὶ μὲ κύτταξε παράξενα βλέποντάς με νὰ θγαίνω τέτοια ὥρα...

Δὲν εἶχε φέξει ἀκόμη καλὰ, προχώρησα, καὶ βρέθηκα σὲ λίγο πάνω στὸ βραχῶδες ὕψωμα τοῦ κήπου...

Μπροστά μου εἶχα τώρα ἓνα δλοζώντανο τοπίον, τὴν μεγάλην καὶ σκοτεινὴν θάλασσαν, πού ἀπλώνετο ἤρεμος ἕως τὸ εἶδος τοῦ ὀρίζοντα.

Ἡ ροδοδάκτυλη αὐγή, μὲ δλην τῆς τὴν μεγαλοπρέπεια ἔκαμε κατ' ἐκείνην

τὴν ὥραν τὴν ἐμφάνισίν τῆς. Ἀσφαλῶς σήμερα θὰ εἶχαμεν μίαν θαυμασίαν ἡμέραν.

Συλλαμβάνω τὸν ἑαυτὸν μου νὰ μουρμουρίζῃ, (ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας).

Καὶ τότε ἦταν πού ἀντίκρυστα διὰ πρῶτην φορὰν ἐκείνην τὴν μεγάλην φωτεινὴν νεφέλην νὰ ξεκινᾷ ἀπ' τὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντα καὶ νᾶρχεται πρὸς τὸν γεραρὸν Ἀθῶνα.

Κατ' ἀρχὰς δὲν μοῦ ἔκαμε ἐντύπωσιν τὸ πρᾶγμα· ἦταν κάτι τὸ φυσικὸν καὶ συνηθισμένον, ὅμως ὅταν ἄρχισε νὰ πλησιάζῃ πρὸς τὸ Μοναστήρι ἀρχισα νὰ ταράζωμαι, καὶ ξαφνικὰ ἤλθα εἰς ἔκστασιν, καὶ τί βλέπω; Θεὲ καὶ Κύριε! κι' ἀκούω — Ὑψιστε Θεέ! Σκιὲς νὰ διαγράφονται, καὶ θήματα πολλῶν, — ὡς στρατιωτῶν ἐν παρελάσει, νὰ ἀκούωνται. Ὅσον δὲ περισσότερον ἐπλησίαζεν ἡ νεφέλη τόσον καθάρωτερον ἔβλεπα τίς σκιὲς νὰ παίρνουν, σάρκα καὶ ὀστᾶ. Χιλιάδες ἄτομα καλύπτουν τὸ σύννεφον, κι' ἀναγνωρίζω πρῶτον καὶ καλύτερον Πέτρον τὸν Ἀθωνίτην, κρατοῦντα ἀνά χεῖρας τὸν τίμιον σταυρόν. Ἀκολουθοῦν δὲ μὲ τὴν σειρὰν καὶ τὴν τάξιν, Ἀθανάσιος ὁ Λαυριώτης, Νεῖλος ὁ Μυροβλύτης, Μάξιμος ὁ Καυσοκαλυβίτης, Παλαμᾶς ὁ Γρηγόριος, Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, καὶ πλῆθος ὁσίων γνωστῶν καὶ ἀγνώστων, ὀπισθεν δὲ αὐτῶν χορεῖα ἐλόκληρος Μαρτύρων καὶ Ἱερομαρτύρων, ἐπὶ κεφαλῆς ἔχουσα τὸ τῆς ἡμετέρας Ἱερᾶς Μονῆς ὠράϊσμα καὶ κλέος, Κοσμᾶν τὸν Αἰτωλόν, Ἰσαπόστολον καὶ Ἱερομάρτυρα. Σμῆνος δέ, ὁσίων — ἀσκητῶν — καὶ δικαίων ἀκολουθεῖ τὴν χορείαν τῶν Μαρτύρων.

Τὰ θήματά των πού ἀκούονται εὐκρινῶς, εἶναι ἀσφαλῶς θήματα Ἠρώων τοῦ Ἀγιορείτικοῦ Μοναχικοῦ Πανθίου.

Ἐπὶ τοῦ φλέγοντος καὶ δισεπιλύτου προβλήματος

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

«Ὅτι τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον εἶναι γνησίᾳ παράδοσις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ μάλιστα ἐν τῇ θείᾳ αὐτῆς λατρείᾳ».

Δὲν χωρεῖ καμμία ἀμφιβολία ὅτι τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ἐπὶ 2.000 χρόνια χρησιμοποιηθὲν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ χριστιανικῆς κοινωνίας ὡς χρονικὸν μέτρον, διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν τε κινήτων καὶ ἀκινήτων ἑορτῶν, ἱερῶν νηστειῶν, Κυριακοδρομίου κ.λ.π., καθηγήσθη ὑπὸ τῆς διηγενοῦς πράξεως τῆς ὁλης Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἀπέβη τὸ κατ' ἐξοχὴν χρονολογικὸν γνῶρισμα αὐτῆς, ἀφ' ὅτου ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ ΙΓ' αὐθαίρετως ἐκαινοτόμησε καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου, εἰς τὰ τέλη τοῦ ΙΕ'-ΙΣΤ' αἰῶνος περίπου, ἀφαίρεσας τότε τὰς

10 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς καὶ εἰσαγαγὼν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀποκληθὲν Γ ρ η γ ο ρ ι α ν ὸ ν ἡμερολόγιον.

Ἡ Ὁρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ ἡμῶν Μητηρ Ἐκκλησία ἀνέκαθεν ἀντετάχθη εἰς πᾶσαν μεταβολὴν ἢ ἀλλοίωσιν τοῦ ἡμερολογίου αὐτῆς, διότι ἀπέβλεψε καὶ ἀποδλέπει εἰς τὴν εἰρήνην, ἐνότητα καὶ ἀγάπην τοῦ πληρώματος αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων Οἰκουμένων καὶ Τοπικῶν Συνόδων πανσέπτου καὶ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι διαμορφωθέντος καθεστώτος αὐτῆς. Ἀπὸ δὲ τοῦ μεγάλου Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β' ἀπέκλεισεν

Πάντες μὲ χαριέστατον πρόσωπον παρκαλύνουν ὡς εἰς θόνην Κινηματογράφου. Τώρα ἡ μεγάλη νεφέλη εἶχε φθάσει ἀκριβῶς εἰς τὸ ὕψος τῆς Μονῆς. Ἐαφνικὰ ἀστραπὴ ἐκτυφλωτικὴ καὶ θροντὴ φοβερὴ συνεκλόνησαν τὸν τόπον, καὶ ἰδοὺ: ἄνωθεν τῆς νεφέλης τῶν ἀγιορειτῶν θρόνος πύρινος ἐνεφανίσθη, ὑπὸ Χερουδὶμ καὶ ἑξαπτερύγων Σεραφεῖμ ὑποβασταζόμενος.

Ἐπάνω δὲ τοῦ Θρόνου ἡ Βασίλισσα τῶν Βασιλισσῶν, ἡ Κυρία Θεοτόκος μὲ μεγάλην τιμὴν καὶ δόξαν, ὕψωνε τὰς ἀχράντους αὐτῆς χεῖρας καὶ ὑψολόγει τὸν στρατὸν τῆς.

Συγχρόνως δέ, παναρμόνιος ἀγγελικὴ μελωδία ἐξεχύνετο παντοῦ στὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

Στήνω τὸ αὐτί μου καὶ συλλαμβάνω τίς πρῶτες γραμμὲς τοῦ τροπαρίου τῶν Ἀγιορειτῶν. «Τοὺς ἐν Ἀθῶ πατέρας καὶ

Ἀγγέλους ἐν σώματι.. Αὐτὸ ἦταν! δὲν μπόρεσα νὰ ἀντέξω πλέον ἀλλ' ἔπεσα κατὰ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔμεινα ὡς νεκρὸς διὰ ὧραν πολλήν... ἡ μεγάλη συγκίνησίς μου μὲ ἐτσάκισε κυριολεκτικά.

Ὅταν κάποτε συνήλθα, τὸ δράμα εἶχεν ἑξαφανισθῇ. Λαμπροφύρος δὲ ἥλιος ἔλουξε μὲ τὰς θερμουρούς του ἀκτῖνας, καὶ ζωογονοῦσε τὰ πάντα.

Σηκώθηκα τότε μὲ πολλὸν κόπον, καὶ τρεκλιζόντας προχώρησα ὡς τὴν κεντρικὴν θύραν, ἀπ' ἐκεῖ δὲ μὲ πολλὰ θάσανα ὡς τὴν κάδγια μου, ὅπου ὕστερα ἀπὸ λίγο κάτω ἀπ' τὸ τρεμάμενο φῶς τοῦ καντηλιοῦ στὸ εἰκονοστάσι, γονάτισα — κι' ἄφησα τὴν ψυχὴν μου νὰ ξεχειλίσῃ ἀπὸ χαράν— εὐγνωμοσύνην καὶ εὐχαριστίαν πρὸς τὴν οὐράνιον Βασίλισσαν, καὶ τοὺς ἁγίους αὐτῆς Στρατιώτας.

Αὐξέντιος Μοναχὸς Φιλοθεΐτης
Ἄγιον Ὅρος 1963

δριστικῶς καὶ ἅπαξ διαπαντὸς πᾶσαν διόρθωσιν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, καταδικασθέντος διὰ τριῶν Συνόδων τοῦ Γρηγοριανοῦ ἢ Παπικοῦ ἡμερολογίου. Διότι τοῦτο δὲν συμβιβάζεται μὲ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὰς Σεπτὰς Παραδόσεις τῆς Ὁρθοδοξίας.

Δὲν εἶναι λοιπὸν παράδοξον διατὶ ἐπηκολούθησαν τόσα σκάνδαλα, σχίσματα, διαιρέσεις καὶ ἀνωμαλίαι, κατόπιν τῆς ἐπιβολῆς τοῦ βιαίου νεωτερισμοῦ τοῦ Παπικοῦ Μηρολογίου, εἰς τὰς ἱεράς Μονάς, οἰκογενείας, κοινωνίαν καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν ἐπίσης, σύγχυσις καὶ ἀταξία εἰς τὸ Τυπικὸν αὐτῆς, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζῃ ὁ ἱερεὺς οὔτε τί ἱερὸν Εὐαγγέλιον θὰ ἀναγνώσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, οὔτε πῶς θὰ ἐορτάσῃ ἐορτὰς ἀκινήτους, ὡς τοῦ ἀγίου Γεωργίου, ὅταν αὕτη συμπίπτει ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος τοῦ Λαζάρου. οὔτε πῶς θὰ κάμῃ τὴν νηστείαν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅταν ἡ ἐορτὴ αὐτῶν συμπίπτῃ ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος τοῦ ἀγίου Πνεύματος, οὔτε κλπ.

Καὶ ταῦτα πάντα ἀποδεικνύουν σαφῶς ὅτι, ἡ ἐπιβληθεῖσα κατὰ τρόπον ἐπαναστατικὸν κιννοτομία τοῦ ἡμερολογίου δὲν ὑπῆρξεν ἔργον τοῦ Παρακλήτου, ἀλλὰ ἔργον τοῦ πνεύματος τοῦ Ἀντιχρίστου, τοῦ αἰῶνος τούτου τοῦ πονηροῦ. Ἐργον τῶν κρυφίων δυνάμεων τοῦ σκότους τῆς ἀθέου Μασονίας! Τῆς ὁποίας ὄργανα καὶ πρωτοστάται κληρικοί, Πατριάρχαι καὶ Ἀρχιερεῖς, ἐτόλμησαν διὰ νὰ ἐπιβάλουν τὸν ἀντορθόδοξον αὐτὸν νεωτερισμόν, νὰ κηρύξουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐσφαλεν ἐν τῇ παρελθόντι καὶ ἀκολούθως ὅτι ἐσφαλὸν οἱ ἄγιοι Πατέρες, οἱ τὰ πάντα καλῶς νομοθέτησαντες! Μὲ ἄλλας λέξεις ἐβλασφήμησαν εἰς αὐτὸ τὸ πανάγιον Πνεῦμα, τὸ λαλοῦν καὶ ἐνεργοῦν ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις καὶ θεοφόροις Πατράσι!

Διὰ τοῦ ἔργου των, οἱ νεωτερίσαντες

κληρικοί, ἐπέσυραν καθ' ἑαυτῶν τὰ φρικτὰ ἐπιτίμια τῆς Ζ' Οἰκ. ἁγίας Συνόδου, τὰ ὁποῖα βλέπει ὁ εὐσεβὴς ἀναγνώστης εἰς τὸ Συνοδικὸν τῆς ἁγίας ἀνωτέρω Συνόδου, τὸ ἀναγινωσκόμενον τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἐντεῦθεν εἶναι εὐνόητον, ὅτι τὸ Ἰουλιανὸν τῆς Ὁρθοδοξίας ἡμερολόγιον, ἀποτελεῖ θεμελιώδη Παράδοσιν αὐτῆς, αὐτὸ τὸ δόγμα τῆς ἐνότητος τῆς Μᾶς Ἀγίας Ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ ἡμῶν Ἐκκλησίας, περικρατῦνον καὶ περιφρουροῦν τὴν ὅλην εὐταξίαν αὐτῆς καὶ προάγον τὴν ἀγάπην καὶ εἰρήνην διὰ τῆς ἐνότητος τοῦ πληρώματος αὐτῆς.

Καὶ διὰ τοῦτο προβάλλεται ὡς καθήκον χριστιανικὸν διὰ πάντα Κληρικὸν καὶ πάντα Χριστιανὸν νὰ μένῃ πιστὸς εἰς ὅσα παρέδωκεν ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἐκκλησία καὶ διεφύλαττεν ὡς θησαυρὸν πολύτιμον μέχρι τοῦ 1924, «εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθε» κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ θείου Ἀποστόλου Παύλου «σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθῃς, εἰδὼς παρὰ τίνας ἔμαθες» (Β' Τιμ. γ' 14).

Ὅτι δὲ ὁ Θεὸς δὲν εὐλογεῖ καὶ δὲν ἐυαρεστεῖται εἰς τὸ νέον παπικὸν Ἐορτολόγιον, φανερὸν εἶναι, καθὼς γράφει ὁ ἅγιος Νικόδημος, «ἀπὸ τὰ θαύματα ὅπου ἔδειξεν ὁ Θεὸς καὶ δεικνύει ἔως τώρα δι' αὐτό. Διότι κατὰ τὰ μέρη τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ἡλιουπόλεως, ὅπου εἶναι αἱ δύο μεγάλαι Πυραμίδες, ἐνεργεῖ ὁ Θεὸς κάθε χρόνον τοιοῦτον παράδοξον, δηλ. κατὰ τὸ ἐσπέρας τῆς μεγάλης Πέμπτης τῆς ἰδικῆς μας (ὅχι τῶν Λατίνων), ξερνᾷ ἡ γῆ λείψανα καὶ κόκκαλα παλαιὰ ἀνθρώπινα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα γεμίζει ἕνας εὐρύχωρος κάμπος, ἅτινα στέκονται ἔως τὴν Πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως, καὶ τότε κρύπτονται καὶ παντελῶς δὲν φαίνονται, ἔως αὐτὴ νὰ ἔλθῃ πά-

Ούσιαστικὸς ἑορτασμὸς Χιλιετηρίδος

Η ΕΠΑΝΔΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Οἱ αἵρετικοὶ τὸ μισοῦν

Ἡ προϋοῦσα μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μοναχῶν τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους ὀφείλεται εἰς πολλὰς αἰτίας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐκτίθενται κατωτέρω αἱ μὴ ἐπαρκῶς ἢ οὐδὲν ἐπισημανθεῖσαι μέχρι τοῦδε :

1) Ἡ συστηματικὴ καταστροφάντησις τοῦ Μοναστικοῦ βίου ὑπὸ τῶν ἀδυσωπήτων ἐχθρῶν τῆς Ὁρθοδόξιας, ἡτοι τῶν Παπιστῶν, Προτεστάντων, τῶν Μασσῶνων, Χιλιαστῶν, Οὐνιτῶν κλπ. Εἰς τὴν κατασπίλωσιν τούτων χρησιμοποιεῖται τὸ ἀτιμότερον ἀλλὰ καὶ ἀποτελεσματικώτερον μέσον, τὸ ὄπλον τῆς αἰσχροσυκοφαντίας. Τὸ ὄπλον τοῦτο περιβαλλόμενον τὸν μανδῦαν τῆς διακωμωδήσεως καὶ τῆς ἀνεκδοτολογίας, καθίσταται ἔτι ἀποτελεσματικώτερον, διότι καθὼς εἶναι

γνωστὸν, «ἐὰν ἡ κακολογία τραυματίζει, ἡ εἰρωνία φονεῖ τὸν καθ' οὗ ἀσχεῖται».

Οἱ αἵρετικοὶ συκοφάνται γνωρίζουν ἐξ ἄλλου, ὅτι εἰς μίαν κοινωνίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ αἰσχρολόγος ἀνεκδοτολογία ἀποτελεῖ, ὁμοῦ μὲ τὴν χαρτοπαιξίαν καὶ τὴν κενολογίαν, βασικὴν ἀσχολίαν πλήθους ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, πάσης ἡλικίας καὶ κοινωνικῆς τάξεως, εὐκόλως στρατολογοῦνται λεγεῶνες ἐπιπολαίων Ὁρθοδόξων, καθισταμένων, ἀτυναιδῆτους, συνεργῶν τῶν ἐχθρῶν τῆς πίστεως τῶν.

Οἱ τοιοῦτοι, ἄνευ συγκεκριμένου συμφέροντος ἢ εἰδικοῦ λόγου, κινοῦνται ἀπὸ λογοπορνικὴν διάθεσιν καὶ ἀνάγκην προσωπικῆς προβολῆς ἀπέναντι τῶν ἀσέμνων ἀκουόντων καὶ οἰκαιοποιουμένων πᾶσαν κακοήθη διήγησιν, αὐτοηδονίζονται, οὕτως εἰπεῖν, μὲ τὴν ἐπανάληψιν καὶ τὴν διάδο-

λιν ἡ μεγάλη Πέμπτη. Τοῦτο δὲν εἶναι κανένας μῦθος, ἀλλὰ ἀληθινὸν καὶ βέβαιον, μαρτυρημένον ἀπὸ παλαιούς καὶ νέους ἱστορικούς, μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸν Γεώργιον Κορέσσιον τὸν Χιον καὶ ἀπὸ τὸν αἰδιδιμον τῶν Ἱεροσολύμων Πατριάρχην Νεκτάριον, ὃς τις εἰς τὸν ἀραδικὸν χρονογράφον, ὅπου συνέγραψε, τὸ διηγείται ἐν σελίδι 266 καὶ μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του φαίνεται, ἐξ ὧν λέγει παρακάτω, ὅτι τὸ εἶδε (προμηνύουσι δὲ τὰ ἀνθρώπινα κόκκαλα ταῦτα τὴν μέλουνσαν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, καθὼς τὰ εἶδε καὶ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ)· γράφει δὲ καὶ ὁ ρηθεὶς Κορέσσιος, ὅτι ὁ Πασχασίνος ἔγραφε πρὸς Λέοντα (ὡς δείκνυται ἐν τῇ 59' ἐπιστολῇ Λέοντος), ὅτι ἑορταζόντων ποτὲ τὸ Πάσχα, τῶν μὲν ἀνατο-

λικῶν τῇ κδ' Ἀπριλίου, τῶν δὲ δυτικῶν, τῇ κε' Μαρτίου, μία θύσις, ξηρὰ οὖσα πρότερον, ἐγέμισεν ἀπὸ νερὸν τῇ κδ' Ἀπριλίου, εἰς τὸ Πάσχα τὸ ἰδικόν μας δηλαδὴ καὶ ὄχι τῶν Λατίνων. Ὅρα τὸν Δοσίθεον, βιβλ. ιβ' περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων σελ. 1192, διηγούμενον ὅτι εἰς τὸ Βελιγράδιον, εὗρισκομένου ποτὲ τοῦ Ἱεροσολύμων Παῖσιου, ἠκολούθησεν ἓνα θαῦμα, θεβαιωτικὸν μὲν τοῦ ἡμετέρου καλανδαρίου, ἀναιρετικὸν δὲ τοῦ τῶν Λατίνων. Ἦτοι, ἡ ζύμη ἡ ὑπὸ Λατινίδος ζυμωθείσα κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Προφήτου Ἥλιου, μετεβλήθη δὲ εἰς πέτρην κύσσηρα».

Ἐν τῇ Ἱ. Μ. τῶν ἁγ. Θεοδώρων ἐν Πάργῳ

Καλλίνικος Ἀλεξανδρόπουλος
Μοναχὸς

σιν τῶν ἐναντίων τῶν Ὁρθοδόξων κληρικῶν σατανικῶς διοχετευομένων ὑπὸ τῶν αἵρετικῶν ρυπαρολογιῶν.

Παρόμοιοι κακοήθεις ὑπαινιγμοὶ κατὰ τῶν μοναχῶν τοῦ Ἀγ. Ὁρους εὐρίσκοντο διατυπωμένοι εἰς τὸ ὑπὸ ἐκτύπωσιν τότε χειρόγραφον ὀγκώδους περὶ τοῦ Ἁθω συγγράμματος, εὐρύτατα κυκλοφορήσαντος εἰς τὴν Δύσιν, συγγραφέντος πρὸ 10ετίας, ὑπὸ λογίου τινὸς Βενεδικτίνου ἐπὶ μακρὸν φιλοξενηθέντος εἰς τὰς ἀγίας Μονάς. Εὐτυχῶς τὸ χειρόγραφον ἀπεκαθάρθη ἐγκαίρως ἐκ τῶν περιεχομένων ρυπαροτήτων τῇ ἐπιμονῇ, καὶ κατόπιν ἐπιδεξίου χειρισμοῦ, Ἑλλήνων Ὁρθοδόξου, εἰς τοῦ ὁποῦ τὴν κρίσιν τὸ σχέδιον εἶχε παραδοθῇ.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ συνέχεια. Ὁ ἐν λόγῳ Βενεδικτίνος ἐρωτευθεὶς νεαρὰν καὶ εὐεῖδῃ γαλλίδα ἀνεκάλυψεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὴν σαθρότητα πλείστον ὄσων δογμάτων τῆς, εἰς ἣν διηκόνει, παπικῆς Ἐκκλησίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ἀλάθητον τοῦ Πάπα. Κατόπιν τούτων αὐτοαπεσχηματίσθη, ἐνυμφεῦθη τὴν ἡγέτιράν του καί... προσεχώρησεν εἰς τὴν Ἀγλικανικὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τοὺς κόλπους τῆς ὁποίας εὗρεν αὐτοδοσίαν καὶ κατέλαβεν ἀνώτατον ἀξίωμα. Ἀλλὰ τί δέον γενέσθαι;

Ἡ μὲν ἐξουδετέρωσις τῶν οὕτω δρώντων αἵρετικῶν ἀποτελεῖ μέρος τοῦ γενικωτέρου ζητήματος τῆς πατάξεως τῶν ἐχθρῶν τῆς Ὁρθοδοξίας. Διὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς μὴ αἵρετικούς, ἀλλ' ἐπιπολαίους καὶ ἀσυνειδήτους διαδοσίας, αἰσχρῶν διηγήσεων καὶ ἀνεκδότων εἰς ὄφρος τοῦ Ὁρθόδοξου Κλήρου καὶ ἰδιαιτέρως τῶν μοναχῶν μας, ἀπαιτεῖται ἐκστράτεια ἀπὸ τοῦ ἁμβωνος, τοῦ Ὁρθοδόξου τύπου, τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων καὶ σωματείων κλπ., διὰ νὰ καταγγεληθῇ ἡ σατανικὴ προπαγάνδα, ἡ διενεργουμένη διὰ τοῦ εἰδε-

χθοῦς τούτου μέσου καὶ τὸ φοβερὸν ἀμάρτημα, εἰς τὸ ὁποῖον πίπτουν οἱ ὀρθόδοξοι, οἱ ἐπιπολαίως καθιστάμενοι ὄργανα τῶν ἐχθρῶν τῆς πίστεώς των.

2) Τὸ ἅγιον Ὁρος ἀποτελεῖ ἄγνωστον γῆν διὰ τοὺς περισσοτέρους Ὁρθοδόξους Χριστιανούς. Ἐν τούτοις, θὰ ἀπετέλει βαρὺ σφάλμα ἡ δημιουργία ρεύματος ἐσωτερικοῦ «τουρισμοῦ» πρὸς τὰς ἀγίας Μονάς ἢ ἐξορμήσεων τῶν περιγητικῶν λεσχῶν καὶ σωματείων, τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα διατελοῦν ὑπὸ τὸν ἑλεγχον Μασσώνων ἀποσκοπούντων τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν πιστῶν ἀπὸ τὴν θείαν λατρείαν, διὰ τῆς ὁργάνωσεως ἐκδρομῶν τὰς Κυριακάς καὶ τὰς ἁλλας Χριστιανικὰς ἑορτάς.

Ἡ ὑπόθεσις αὕτη πρέπει νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ πραγματοποιοῦν ὁμαδικὰς ἐπισκέψεις εἰς ἅγιον Ὁρος ὑπὸ θρησκευομένων μελῶν των, μετὰ κατάλληλον ψυχικὴν προπαρασκευήν, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν κληρικῶν ἢ λαϊκῶν, ἐγνωσμένης εὐλαθείας. Ὅταν τὸ εἰς ἅγιον Ὁρος προσκύνημα λάβῃ τὴν ἀνάλογον ἔκτασιν, τὸ ζήτημα τῆς ἐπανδρώσεως τῶν Μονῶν θὰ λυθῇ, διότι πλείστοι ἐκ τῶν νεωτέρων, ἀλλὰ καὶ τῶν ὀριμωτέρων προσκυνητῶν, θὰ καταληφθοῦν ἀπὸ ἔνθεον ζῆλον, ὅπως περιβληθῶν τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα, βοηθούσης καὶ τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ τῆς ἀηδίας τῶν προκαλουμένων εἰς τὰς εὐγενεστέρας ψυχάς, ἀπὸ τὴν σήψιν τῆς σημερινῆς κοινωνίας.

Ἐπὶ τούτοις θὰ ἔπρεπε νὰ μελετηθῇ ἡ καθιέρωσις ἀδείας, κατόπιν ἐλέγχου ἐκπροσώπου τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας καὶ διὰ τοὺς ἡμεδαποὺς τοὺς προτιθεμένους νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν Ἁθω.

(Ἀπὸ τὸν «Τύπον» ἑλλην. Ὁρθόδοξον, φῦλλον Ματοῦ 1963).

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΕΝ ΘΕΡΜΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Τὴν 30ὴν Ἰουνίου ἐ. ἔ. ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος συλλειτουργοῦντος τοῦ καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Λογγοβάρδας Ἀρχ. Φιλοθέου Ζερβάκου καὶ παρουσίᾳ πλήθους λαοῦ, ἐνεκαίνιασαν εἰς τὰς Καρυὰς (Θερμὴ) τῆς Μυτιλήνης τὸ πρῶτον τμήμα ἀνεγερθησομένης Μονῆς ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἀγίων Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης, ἥτοι περικαλῆ Ναὸν τῆς Μονῆς ἐν ᾧ καὶ οἱ τάφοι τῶν Ἀγίων, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Γενεθλίου τῆς Κυρίας Θεοτόκου.

Περὶ τῶν νεοφανῶν τούτων Ἀγίων καὶ τῆς ἐμφάνισεως αὐτῶν, γράφομεν ὀλίγα, τινὰ πρὸς κατατόπισιν τῶν εὐλαδῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης».

Κατὰ τὸ 1958 ἡ Βασιλικὴ σύζυγος Ἀγγελου Ράλλη, μεγαλοκτηματίου Θερμῆς Μυτιλήνης, πραγματοποιοῦσα παλαιὸν τάμα τῆς, ἀπεφάσισε τὴν ἀνέγερσιν μικροῦ Ναοῦ εἰς τὸ κτῆμα τῶν εὐρισκόμενον εἰς θέσιν Καρυὰς Μυτιλήνης. Παρὰ τὰς ἀρχικὰς ἀντιρρήσεις τοῦ συζύγου τῆς οὗτος συγκατένευσε τελικῶς εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς συζύγου του, ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι πράγματι θρύλοι ἀπὸ θαυμάτων ἐτῶν χωρὶς νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τὴν ἀρχὴν τῶν ἔφερον τὴν θέσιν αὐτὴν ὡς μυστηριώδη, διότι καὶ ψαλμῶδαι ἤκούοντο καὶ κάποιοι καλόγηροι ἐνεφανίζοντο, ἡ δὲ Βασιλικὴ ζωηρῶς ἐνεθυμείτο, ὅτι, ὅταν ἐγκατεστήθηναι εἰς Μυτιλήνην πρόσφυγες ἐκ Μ. Ἀσίας εἰς ἐγκαταλειμμένην οἰκίαν Τούρκου Πασᾶ, ἔβλεπαν ἐπίσης ἕναν ἱερέα κατὰ τὰ Σαββατόβραδα καὶ παραμονὰς ἑορτῶν νὰ θυμιάζῃ διάφορες πέτρες καὶ μάρμαρα ἀπὸ τὰ ὅποια ἦταν κτισμένη ἡ οἰκία καὶ τὰ ὅποια ἐφάνετο ὅτι προήρχοντο ἀπὸ παλαιὰν Μο-

νὴν ἀπὸ τοὺς χαραγμένους εἰς αὐτὰς σταυρούς.

Κατὰ τὴν ἐσκαφὴν ὅμως τῶν θεμελιῶν τῆς ἐκκλησίας, ὁ ἐργάτης Δοῦκας Τσολάκης κτυπᾷ εἰς ἀρκετὸν βάθος μίαν πλάκα. Ἄν καὶ δὲν ἦτο ἀπόλυτος ἀνάγκη τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῆς, κινούμενος ὑπὸ τινος περιεργείας, ἀνασύρει μὲ ἄλλους ἐργάτας αὐτήν, ὁπότε εὐρίσκεται ἐνώπιον ἀρίστως διατηρουμένων λειψάνων. Οὐδεὶς γνωρίζει εἰς ποῖον ἀνήκον, ἀργότερον ὅμως μία κραυγὴ ἀκούεται «Εἶμαι ὁ Ἅγιος Ραφαήλ» καὶ τὴν ἰδίαν νύκτα δύο γυναῖκες δεινρεύονται συγχρόνως τὸν ἅγιον. Ἀπὸ δῶ καὶ ὕστερον ἀρχίζουν μὲ γοργὸν πλεόν ρυθμὸν αἱ ἀποκαλύψεις. Οἱ Ἅγιοι ἐμφανίζονται εἰς πλείστους κατοίκους τοῦ χωρίου τόσον εἰς εὐλαβεῖς ὅσον καὶ εἰς ἄσεβεῖς» οἱ ὅποιοι «ἐπιστρέφουν», λέγουσιν τὴν ἱστορίαν τους, ὑποδεικνύουν τὴν θέσιν τοῦ παλαιοῦ Μοναστηρίου, διηγοῦνται τὸ μαρτύριόν τους, δείχνουν τοὺς τάφους των. Ἐπακολουθοῦν ἀνασκαφαὶ εἰς τὰ ὑποδειχθέντα σημεῖα καὶ ἀνευρίσκονται τὰ πάντα ἀκριβῶς καθὼς ὑπεδείχθησαν: τὸ Μοναστήρι, ἀκόμη καὶ τὸ πιθάρι εἰς τὸ ὅποιον ἐκάη ἡ Ἁγία Εἰρήνη μὲ τὰ ὅσα τῆς μισοκαμμένα. Ὅλα αὐτά, φυσικά, (αἱ ἀνασκαφαὶ) ἐγένοντο παρουσίᾳ τοῦ Μητροπολίτου, τοῦ Ἀστυνόμου καὶ ἐν γένει τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν καὶ εἰς βάθος πέραν τῶν 5 μέτρων.

Ὁ Ἅγιος Ραφαήλ συμφώνως πρὸς τὴν μαρτυρίαν του κατήγετο ἐξ Ἰθάκης, ἦτο Ἀρχιερεὺς, ἐστάλη δὲ ὀλίγον πρὸ τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν Γαλλικὴν πόλιν Μορλαί, ἐνθα ἐγίνοντο ἐκκλησιαστικὰ Συνέδρια.

Τῆς πόλεως αὐτῆς τὸ ὄνομα δὲν ἠδύναντο νὰ συγκρατήσουν αἱ γυναῖκες διότι δὲν τὸ ἐγνώριζον, ἀργότερον ὁμῶς εὐρέθη εἰς λεξικά ὅτι πράγματι ἦτο τοιαύτη πόλις εἰς τὴν Γαλλίαν ἔνθα ἐγίνοντο ἐκκλησιαστικά Συνέδρια. Ἐκεῖ ὁ ἅγιος Ραφαὴλ ἐγνώρισε τὸν διάκονον Νικόλαον φοιτητὴν τότε, διότι ἐπικειμένης τῆς πώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶχεν ἀρχίσει διαδροπὴ πρὸς τὴν Δύσιν. Ἐπιστρέφουν μαζὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ 1453, ἀλλὰ φθάνοντες εἰς τὴν Ἀλεξανδρούπολιν μαθαίνουν τὴν πτώσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀποφασίζουσιν νὰ καταφύγουν εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀκόμη Μυτιλήνην. Ἀποβιβαζόμενοι εἰς Μυτιλήνην, ἐρωτοῦν περὶ καταλύματος καὶ τοὺς ὑποδεικνύεται ἡ ἐγκαταλειμμένη Μονὴ τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, ἔνθα καὶ ἐγκατεστάθησαν. Ἡ Μονὴ αὕτη ἦτο ἀρχικῶς γυναικεῖα, ἐρημωθείσα δύο αἰῶνας ἐνωρίτερον τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀγίων ὑπὸ τῶν πειρατῶν. Ἡ τελευταία ἡγουμένη αὐτῆς ὀνόματι Ὀλυμπία, συλληφθεῖσα ὑπὸ τῶν πειρατῶν ὑπεβλήθη εἰς μαρτύρια, τελικῶς δὲ ἐκάρφωσαν τὸ σῶμα τῆς καὶ τὴν κεφαλὴν τῆς μὲ καρφιά. Κατόπιν ὑποδείξεως τῆς Ἀγίας ἀνευρέθη καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς μὲ τὴν κεφαλὴν τῆς γεμάτῃ καρφωμένα καρφιά.

Οἱ Ἅγιοι παρέμειναν εἰς τὸ Μοναστήρι τῆς Ὀλυμπίας περίπου 9 χρόνια ἀνενόχλητοι, ὕστερα ὁμῶς ἀποβιβαζόμενοι οἱ Τούρκοι. Μετὰ ἐξαμήνον τῆς καταλήψεως τῆς νήσου ὑπὸ τῶν Τούρκων ὅπερ καὶ ἱστορικῶς ἐπιβεβαιοῦται ὅτι ἐγίνε τὸ 1462, γίνεται κάποιον μικρὸ κίνημα τῶν Ἑλλήνων. Ὁ προεστὼς τοῦ χωρίου μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῆς κόρης του Ρηνούλας 10 - 12 ἐτῶν καὶ τοῦ δασκάλου τοῦ χωρίου καταφεύγουν εἰς τὸ Μοναστήρι.

Τὴν Μεγάλην Πέμπτην τελεῖται ἡ τελευταία θεία Λειτουργία, καταφθάνουν οἱ

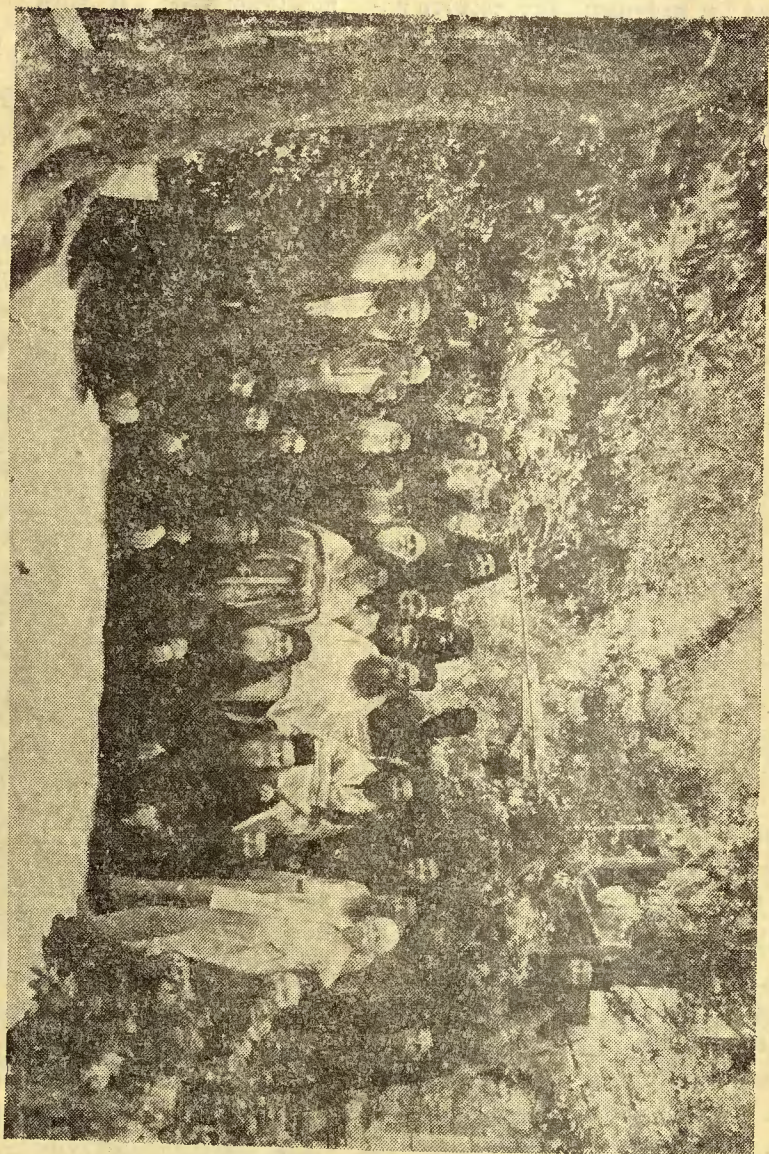
Τούρκοι καὶ τοὺς ὑποβάλλουν εἰς ἀνακρίσεις περὶ τοῦ, ποῦ κρύβονται οἱ Ἀντάρτες. Ὁ δάσκαλος ἀπαντᾷ ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν προδίδουν ποτέ. Ἡ Δευτέρα ἡμέρα τοῦ Πάσχα 9 Ἀπριλίου εἶναι ἡ ἡμέρα τοῦ Μαρτυρίου. Πρώτῃ πιάνουν τὴν μικρὰν Ρηνούλα καὶ τῆς κόβουν τὸ χεράκι τῆς καὶ τὸ πατοῦν ἐνώπιον τῶν δεμένων γονέων τῆς, ὕστερον τὴν βάζουν εἰς ἓνα πιθάρι — τὸ ὅποτον ἀνευρέθη — καὶ τῆς ρίπτουν ἀπὸ τὸ στόμα καυτὸ νερὸ καὶ τέλος καίουν αὐτὴν ζωντανή. Ἡ μητέρα τῆς πεθαίνει ἀπὸ συγκοπή, ὡσαύτως καὶ ὁ διάκονος Νικόλαος. Ὑστερον σκοτώνουν τὸν πατέρα τῆς καὶ τὸν δάσκαλον καὶ τέλος προιόνίζουν τὸν Ἅγιον Ραφαὴλ. Εὐλαβεῖς χριστιανοὶ τοὺς ἔθαψαν ἀργότερον, ὅλοι δὲ οἱ τάφοι των ὡς προεγράφη ἀνευρέθησαν τῇ ὑποδείξει των, ἔχουν δὲ περικλεισθῇ εἰς τὸν ἀνεγερθέντα Ναόν.

Τὰ ἐπακολουθήσαντα θαύματα τῶν Ἀγίων εἶναι τόσα πολλὰ ὥστε εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο σημείωμα νὰ γραφοῦν, οἱ εὐλαβεῖς ὁμῶς πιστοὶ οἱ ὅποιοι συρρέουσιν κατὰ χιλιάδας ἀπ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰς Καρυὰς τῆς Μυτιλήνης, εἶναι ἀψευδεῖς μάρτυρες τούτων. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀνεγράφησαν καὶ εἰς τὰς καθημερινὰς ἐφημερίδας συντόμως δὲ θὰ ἐκδοθῇ καὶ μικρὸν βιβλίον, τὸ ὅποτον οἱ ἀναγνώσται θὰ δύνανται νὰ τὸ ζητοῦν εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης» ἐν Βόλῳ.

Κ. Περράκης - Ἀθῆναι

— Τὸν τάφον ἀνοιξε καὶ ἰδὲς ἂν καὶ
[ἓνα γνωρίσις
τὸν πλούσιον ἀπὸ τὸν πτωχὸν νὰ τὸν
[ἐξεχωρίσις.
Ὑλῇ ὅλοι γενόμεθα καὶ τῶν σκωλή-
[κων βρώμα
τὴν γῆν ὅπου πατούσαμεν τὴν ἔχομεν
[γιά στρώμα.

Μία άγιορειτική έορτή και πανήγυρις. "Επειτα από 14ωρον δαδνύκτιον άγρυπνιαν, εις τήν έν Νέα Ζιήτη Καλύβην τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου τών Παπακυριλλάδιων, φωτογραφούμενοι οι Πατέρες εις τήν αόλην τής Καλύβης μετά τò τέλος τής Δειτουργίας.

Πλάτωνος Στωϊκίδης

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑΙ

Συνιστάμεναι ἐκ συγχρόνων θαυμάτων τῆς Παναγίας.

Ἐργάφησαν παρὰ ἀνωνύμου αὐτόπτου, πρὸς δόξαν Χριστοῦ
καὶ τῆς Παναγίας Μητρὸς αὐτοῦ

Θαῦμα δεύτερον

Ὁ φίλος μου Πολυνίκης Γρηγοριάδης ἦτο στενός, στενωτάτος φίλος τοῦ ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἀγ. Σεραφεῖμ (Κορώνης) ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ διὰ τοῦτο τὴν εἰχόμεν ὁρμητήριον κατὰ τὴν περίοδον τοῦ κυνηγίου μας. Ἠγούμενος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, 1915, ἦτο ὁ Χριστόφορος Ἀνδρεόπουλος ἐκ Ναυπάκτου, θεῖος ἐπ' ἀδελφῷ τοῦ, αἰωνία τῇ μνήμῃ Δαμασκηνοῦ, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν τοῦ ἀπὸ Κορινθίας, καὶ ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς τρεῖς ἀπλοῖκοι γέροντες μοναχοί. Ὁ Δαμασκηνὸς τότε ἦτο μαθητὴς τοῦ Γυμνασίου. Καρδίτσης. Ὅσον διὰ τὴν Μονήν, αὐτὴ εὐρίσκετο ἐν παρακμῇ λόγῳ τῆς καταπατήσεως τῶν κτημάτων τῆς ὑπὸ τῶν πέριξ χωρίων καὶ τῆς πτωχείας εἰς πλήρωμα.

Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἡγουμένου εἰς Θεσσαλονίκην, ἡσθένησα ἐπικινδύνως. Καὶ ἐπειδὴ ἡ μεταφορά μου εἰς τὴν Καρδίτσαν ἦτο ἀδύνατος λόγῳ τῆς καταστάσεώς μου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐλλείψεως δρόμου καταλλήλου διὰ κυκλοφορίαν ἀμάξης, ἔστειλεν ὁ φίλος μου πεζὸν εἰς Καρδίτσαν ὅπως μεταφέρῃ ἱατρὸν καὶ φάρμακα. Λόγῳ ὅμως τῆς ἐπικρατοῦσης κακοκαιρίας καὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐκ τῆς χιόνος, κατέστη τοῦτο ἀδύνατον.

Ἄς ἀκούσωμεν τώρα πῶς τὰ διηγείται ὁ φίλος μου ποὺ τὰ ἔζησε, διότι ἐγὼ εὐρισκόμην ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ἐν ληθάργῳ, τότε ποὺ ἐλάμβανον χώραν τὰ ἀκόλουθα.

—Ἐγὼ, ἔλεγεν ὁ φίλος μου, ὅσον ἔβλε-

πα τὸν ἄρρωστον ἀφ' ἑνὸς καὶ τὸν καιρὸν ἀφ' ἑτέρου νὰ χειροτερεῖουν, τόσον ἡ ἀγωνία μου ἐκορυφοῦτο. Μὴν κάνεις ἔτσι, με συμβούλευσεν ὁ κελλάρης τῆς Μονῆς καὶ συμπαραστάτης μου εἰς τὴν δοκιμασίαν αὐτήν. Θὰ πάθης κι' ἐσὺ τίποτα, καὶ τότε!... Διὰ τοῦτο ὅταν ἤκουσα τὸ πλῆκτρον νὰ κροῦν δυνατὰ ἐπάνω στὴ λαμαρίνα τῆς ἐξέπορτας τῆς Μονῆς, ἔσπευσα, ἔτσι ὅπως ἤμουν μετὰ τὰ ρούχα τοῦ ὕπνου, νομίζων ὅτι θὰ ἦτο ὁ γιατρός, μὰ ὄχι. Ἦτο ἓνας ἀγνωστος μεσήλιξ γενειοφόρος χωμένος μέσα σὲ μιὰ τετριμμένη γούνα, ὥσάν Γιάννης Ἀγιάννης, φορτωμένος μετὰ ἓναν μέγανον δερμάτινον σάκκον, δίκην γυλιοῦ, πλήρη. «Σὰς ἀνησύχησα, ἀλλὰ συγγνώμην εἶπε πολὺ εὐγενῶς. Βρέθηκα εἰς τὴν ἀνάγκην. Μπορῶ νὰ διανυκτερεύσω ἀπόψε ἐδῶ;»

—Κι' ἀπόψε, κι' αὐριο καὶ μεθαύριο, τοῦ εἶπεν ὁ κελλάρης. Περάστε στὸ ἀρχοντάλκι ποὺ ἔχει καὶ φωτιά. Τί ἄλλο διημείφθη μεταξὺ τῶν δὲν γνωρίζω διότι τοὺς ἄφησα κι' ἔφυγα τρέχων ἐπειδὴ δὲν ἄντεχα ἄλλο πλέον εἰς τὸ ψῦχος. Ὑστερα ἀπὸ ὄχι πολλὴν ὥραν, ἦλθεν ὁ κελλάρης. Συγχαρητήρια, μοῦ εἶπε χαρούμενα. Ὁ μουσαφίρης εἶναι κομπογιαννίτης ἱατρὸς καὶ ἦλθε λέγει, ἐπὶ τούτῳ ἐδῶ γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἄρρωστο νὰ γιάνῃ.

— Ποιὸς τὸν ἔστειλε; ρώτησα. Μήπως ὁ γιατρός ἀπὸ τὴν Καρδίτσα; Γιατί δὲν ἦλθε αὐτός;

—Οὔτε μοῦ εἶπε, οὔτε τὸν ρώτησα. Ἄ-

πὸ τὴ χαρά μου, ἔτρεξα νὰ σᾶς πάρω τὰ συχαρίκια.

Καιρὸ γιὰ χάσιμο, δὲν εἶχομεν. Ἄς ἔρθῃ εἶπα. Ποῦ ξεύρεις καμμιὰ φορὰ. Ἄπ' ἐκεῖ ποῦ δὲν τὸ περιμένεις, ἔρχεται. Ὅσο ν' ἀποσώσω τὴν ἀπάντησι, νὰ σου κι' αὐτός.

—Τί πυρετὸ ἔχει, ρώτησε, ἀποβάλλων τὴν, ὡς εἶπομεν, γούνα του.

—Δὲν ἔχομε θερμόμετρο εἶπα. Ἀλλὰ φαίνεται πὺς εἶναι πολὺ ὑψηλός, δὲ δλέπεται; παραμιλεῖ. Ἀπὸ χθὲς ἔχει ποῦ βρῖσκεται σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι.

—Ἄμ' τᾶχει αὐτά, αὐτὴ ἡ παληαρ-ρώστια εἶπε.

Καὶ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὰ χονδρά του ἐνδύματα, ἐπελήφθη μετὰ σπουδῆς τῆς θεραπείας ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς. Ἡ θεραπεία συνίστατο ἀπὸ ἐντριδάς, θεντοῦ-ξες κοφτές καὶ κουφές κατὰ πρωτό-γονον τρόπον πάντοτε καὶ εἰς χορήγησιν ἐσωτερικῶς καταποτίων ἰδίας ἐμπνεύσεως καὶ κατασκευῆς. Ἀφῆστε τον τώρα νὰ ἡσυχάσει συνέστησε. Κι' ἂν ὡς τὸ πρωτὶ δὲν παρουσιάσῃ σημεῖα βελτιώσεως, τότε θὰ ἰδοῦμε τί ἄλλο θὰ μεταχειρισθοῦμε. Ἐ-χω λόγους νὰ πιστεύω ὅτι δὲν θὰ εὑρε-θοῦμε εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν.

Ναί, ἐπεκρότησε καὶ ὁ παπα - Γαβριήλ. Ἄς ἡσυχάσῃ ἀπόψε, κι' αὔριο μετὰ τὴν Λειτουργίαν καὶ τὸ Εὐχέλαιον τὸν κοινω-νοῦμε.

Ἐπρεπε νὰ τὸ εἶχαμε κάνει, παρετήρησεν ὁ, ἄς ποῦμε, ἱατρός. Ἡ ἁγία Κοι-νωνία εἶναι τὸ καλὺτερο φάρμακο, ἐπρό-σθεσε. Αὐτὰ κι' ἄλλα πολλὰ μὲ ἔκαμαν νὰ τὸν συμπαθήσω καὶ γι' αὐτὸ τὸν πα-ρεκάλεσα νὰ μείνῃ μαζί μας στὸ δωμά-τιό μας, ποῦ ἦτο ὅπωςδήποτε τὸ καλὺτε-ρο, ἀλλὰ δὲν ἐδέχθη· προτιμῶ τὸ κατὰ μόνας, εἶπε. Ἀλλωστε ροχαλίζω κι' ὁ-λας, ἐδικαιολόγησε. Καλὴ νύχνα καὶ πε-

ραστικά ἡδύχηθη, φεύγων.

Ἄξιον σημειώσεως εἶναι τὸ ὅτι πρὸ πάσης ἐνεργείας του ὁ μυστηριώδεις αὐ-τὸς ἄνθρωπος, ἐπεκαλεῖτο τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας, ποιῶν ἐπὶ τοῦ στήθους του τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Κατήγετο ἐκ Δημητσάνης καὶ ἐπηγ-γέλλετο τὸν πρακτικὸν ἱατρόν, χωρὶς νὰ παραμιλῇ καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λό-γου. Εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἤρχετο διὰ πρῶ-την φορὰν. Ἡ περιβολὴ του ἄφηνε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ σκληροῦ βιοπαλαιστοῦ. Ἀλλ' ὡς ἐμάθαμεν ἀκο-λούθως, ἐπρόκειτο περὶ πτωχεύοντος ἐ-κουσίως. Τοῦτο ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀπολαυῶν του ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του, ποῦ τότε εἶχε πέρας, τὸ διένεμεν εἰς τοὺς ἐνδεεῖς, τοὺς ὁποίους ὄχι μόνον ἐνοσῆλευε δωρεάν, ἀλ-λὰ ἐχορηγοῦσε καὶ τὰ φάρμακα δωρεάν. Αὐτὸ ἐφήρμοσε καὶ εἰς ἡμᾶς. Ἠρνήθη νὰ λάβῃ τὴν γενναϊδωρον ἀμοιβὴν μας. Δώ-στε τα σὲ κανένα πτωχόν, συνέστησεν, ἢ εἰς τὴν Μονήν. Ἐμένα μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ μὲ πληρώσῃ ἐκείνη ποῦ μὲ ἔστει-λεν ἐδῶ. Καὶ λέγων αὐτὰ ἔσκυψε τὸ πρό-σωπόν του διὰ νὰ κρύψῃ τὰ δάκρυα ἀπὸ τὰ ὅποια ἐπλημύρισαν τὰ μεγάλα θα-θύσκια μάτια του. Αὐτὸ μοῦ ἔκαμαν ἰδι-αιτέραν ἐντύπωσιν καὶ διὰ τοῦτο τὸν πα-ρεκάλεσα νὰ μοῦ κατονομάσῃ ἐκείνην ποῦ τὸν ἔστειλεν ἐδῶ. Πρέπει νὰ τὸ μάθετε εἶπε σύννους, καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ κηρύττετε παντοῦ πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς Ἀγίας αὐτοῦ μητρός. Αὐ-τὴ εἶναι ἐκείνη ὅπου μὲ ἔστειλεν ἐδῶ ἡ Κορωνιώτισσα. Καὶ ἰδοὺ πῶς.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἐπισκόπου Μιλητουπόλεως κ. Ναθαναήλ
Σχολάρχου τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς

Η ΑΘΩΝΙΑΣ ΣΧΟΛΗ

ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν αὐτὴν ἐλειτούργησαν κατὰ διαφόρους καιροὺς διάφοροι Σχολαὶ ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν «ιεροπρεπῆ καὶ ἐγκυκλοπαιδικὴν μόρφωσιν τῶν Ἀγιορειτῶν μοναχῶν συμφώνως τῷ πνεύματι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἀγιορειτικοῦ ἀρχαίου Μοναχισμοῦ».

Διὰ πρώτην φοράν ἰδρύθη καὶ ἐλειτούργησε τοιαύτη σχολὴ κατὰ τὸν ΙΓ' αἰῶνα εἰς τὸ Ἰδρυτικὸν Κελλίον «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος», μετὰ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἰδρυτικὴ Θεολογικὴ Σχολή», ἡ ὁποία ὅμως ἦτο καθαρῶς Ἑλληνικὴ Σχολή. Διὰ τὴν σχολὴν ταύτην στερούμεθα περισσοτέρων εἰδήσεων.

Τὸ 1749, πρωτοβουλία τοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ Ε' καὶ ἐνεργείᾳ καὶ εἰσφορᾷ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἰδίως διὰ τοῦ ἱερομονάχου Μελετίου τοῦ Βατοπεδινοῦ, ἰδρύθη καὶ πάλιν πλησίον τῆς ἱερᾶς Μονῆς Βατοπεδίου Σχολή, ἣτις «μεγαληγόρως» ἐκαλεῖτο καὶ Ἀκαδημία. Εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην πρῶτος Σχολάρχης διορίσθη ὁ πολὺς κατὰ τὴν σοφίαν καὶ γνῶσιν τοῦ Εὐαγγέλιου ὁ Βούλγαρις, ὅστις διοικήσας αὐτὴν ἐπὶ μίαν ἐξαετίαν, προσέφερε πλείστας ὁσας ὑπηρεσίας ὅχι μόνον εἰς τὸν Ἀγιορειτικὸν Μοναχισμόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ δεινοπαθοῦν Ἑλληνικὸν Γένος. Βλάστημα ταύτης ὑπῆρξεν ὁ Ἑθναπόστολος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός.

Αἱ ἀναφύεσαι ἔριδες ἠνάγκασαν τὸν μέγαν διδάσκαλον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Σχολὴν, ἡ ὁποία μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἤρchiσε πλέον νὰ παρακμάζῃ, καταστραφείσα τελικῶς ὑπὸ τῆς μανίας τῶν ἀντιφρονούντων. Σήμερον σώζονται μόνον τὰ

ἐρεῖπια αὐτῆς.

Τὸ 1842 ἰδρύθη ἐκπαιδευτήριον στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τῶν Ἀγιορειτῶν μοναχῶν, τὸ ὁποῖον ἐλειτούργησεν ἐκ περιτροπῆς μέχρι τοῦ 1930 εἰς τὸ σημερινὸν ἱατρεῖον τῆς ἱερᾶς Κοινότητος.

Τὸ 1930 συνεστήθη ἡ Ἀθωνιάς ὡς Ἱερατικὴ Σχολή, ἡ ὁποία ἐλειτούργησεν ἐπὶ μίαν δεκαετίαν εἰς μίαν πτέρυγα τῆς Σκήτης τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου (Σεράγι). Ἡ Σχολὴ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἐπὶ μίαν δεκαετίαν, ἦτο ἰσότιμος μετὰ γυμνάσιον, ἐφοίτων δὲ εἰς αὐτὴν 60 μαθηταὶ λαϊκοὶ καὶ κληρικοί. Ἡ Σχολὴ αὕτη διέκοψε τὴν λειτουργίαν τῆς τὸ 1940 λόγῳ τῆς κηρύξεως τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Τέλος τὸ 1953 ἀνευστάθη καὶ πάλιν ὡς «Ἀθωνιάς Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή», ἐπὶ νέων ἐντελῶς βάσεων, ἐπιδιώκουσα ὠρισμένους σκοποὺς. Ἡ σημερινὴ Ἀθωνιάς, ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι, εἶναι ἴδρυμα τῶν εἴκοσιν ἱερῶν Μονῶν, ἀναγνωρίζεται ὅμως καὶ ὑπὸ τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον διορίζει καὶ μισθοδοτεῖ τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν αὐτῆς.

Ἡ σημερινὴ Σχολὴ δὲν ἀποβλέπει ἀπλῶς εἰς τὴν μόρφωσιν Ἀγιορειτῶν μοναχῶν, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ προσελκύσῃ καὶ νέους, τοὺς ὁποίους καταρτίζουσα καταλλήλως διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἰδεωδῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ, προετοιμάζει, κατὰ βούλησιν, διὰ τὴν ἐπ'ἀνδρῶσιν τοῦ ἁγίου Ὄρους.

Εἰς τὴν σχολὴν φοιτοῦν σήμερον 50 μαθηταί, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 18 εἶναι μοναχοί, οἱ δὲ ὑπόλοιποι δόκιμοι τῶν ἱερῶν Μονῶν, προσωρισμένοι διὰ τὸν μοναχισμόν. Κατὰ

Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α

— Ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ'.

Τὴν Δευτέραν 3ην Ἰουνίου καὶ ὥραν 9ην μ. μ. περίπου ἀπέθανεν ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ'. Εἰργάσθη μὲν ὅσον οὐδεὶς ἄλλος ἐκ τῶν προκατόχων του πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, πλὴν ὅμως δὲν παρητεῖτο καὶ τῶν αἰρετικῶν δοξασιῶν τῆς Ἐκκλησίας του. Ὡς συνήθως οὗτος ἐπέρριπτε τὴν εὐθύνην τῆς διαιρέσεως εἰς τοὺς Ὀρθοδόξους, τοὺς ὁποίους ἐκάλει πρὸς ἑνωσιν (ὀρθότερον λέγω ὑποταγὴν) εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἔχει, ἔλεγε, πάντοτε τὰς ἀγκάλας τῆς ἀνοικτὰς διὰ νὰ δεχθῇ τοὺς ἐπιστρέφοντας εἰς αὐτὴν... ἀσώτους υἱοὺς.

Ὁ θάνατός του ἀφῆκεν ἡμιτελὲς τὸ ἔργον τῆς Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν τοιαύτην ἑνωσιν κυρίως ἀποβλέπει.

— Ὁ ἀντικαταστάτης του.

Τὴν Παρασκευὴν 21 Ἰουλίου ἐξελέγη καὶ ἐψηφίσθη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μεδιολάνων Γκιόβανι Μπατίστα Μοντίνι διὰ τὸν Παπικὸν θρόνον μὲ τὴν ὀνομασίαν ὡς Παῦλος ΣΤ'. Ὁ νέος Ποντίφιξ ὑπόσχεται ὅτι θὰ ἀκολουθήσῃ τὰ ἔχνη τοῦ προκατόχου του Ἰωάννου τοῦ ΚΓ', ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν συνέχισιν τῆς Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ καὶ τὴν προώθησιν διὰ

τὸ παρελθὸν σχολικὸν ἔτος ἡ Σχολὴ ἀπέδωκεν εἰς τὰς ἱεράς Μονὰς ἑννέα μοναχοὺς, ὡς καὶ τοὺς τέσσαρας πρῶτους ἀφοίτους, οἵτινες καὶ ἀνέλαβον ὑπηρεσίαν. Ἡ φοίτησις εἰς τὴν Σχολὴν εἶναι ἐξαετής, γίνονται δεκτοὶ ὡς μαθηταὶ νέοι, διάγοντες τὸ δέκατον ἔκτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, διδάσκονται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θεολογικὰ μαθήματα.

τὴν ἑνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν.

Κατὰ τὰ γραφόμενα ὅμως εἰς τὸν Ἐκκλ. Τύπον, θὰ εἶναι δύσκολον νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι θὰ ἔχῃ ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν καὶ τὴν εὐκρίνειαν νὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν ἑνωσιν τῶν Χριστιανῶν, ἀπηλλαγμένην τῶν προκαταλήψεων τῶν προκατόχων του.

Οὕτω ἀναγινώσκομεν :

Ὁ νέος Πάπας.

«Ὁ νέος ἀρχηγὸς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἀνέλαβεν ἤδη καὶ ἐπισήμως τὰ καθήκοντά του. Ὁ ἴδιος, κατὰ τὸ ἔθιμον τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ἐξέλεξε μετὰ τὴν ἐκλογὴν του νὰ φέρῃ τοῦ λοιποῦ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοκορυφαίου Ἀποστόλου Παύλου. Διότι τοῦτο συμβολίζει, ὡς γράφει ὁ «Ρωμαῖος Παρατηρητής», τὴν οἰκουμενικὴν ἐνότητα καὶ τιμᾶται ἀπὸ Καθολικοὺς, Προτεστάντας καὶ Ὀρθοδόξους.

Αἱ πρῶται πληροφορίαι πού μετεδόθησαν ἐκ Ρώμης ἐνεφάνισαν καὶ τὸν νέον Πάπαν, ὡς ἐμφορούμενον ἀπὸ τὰς αὐτὰς φιλενοτικὰς διαθέσεις μὲ τὸν ἐκλιπόντα προκατόχον του Ἰωάννην 23ον. Αἱ νεώτεραι ὅμως εἰδήσεις θέτουν εἰς τὸ στόμα τοῦ νέου ἀρχηγοῦ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας λόγους ἐντελῶς ἀπαρδέκτους, ὅταν λέγῃ ὅτι θὰ προσπαθῇ ἵνα ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία «δυνῇ θῆ νὰ προσελκύσῃ εἰς αὐτὴν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι θὰ εὑρουν εἰς τὴν Ρώμην τὴν πατρικὴν οἰκίαν».

Θέλομεν νὰ πιστεύωμεν καὶ εὐχόμεθα ὅπως ὅχι αἱ δευτέραι, ἀλλ' αἱ πρῶται πληροφορίαι ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς διαθέσεις τοῦ νέου Πάπα, εἰς ἐποχὴν μάλιστ' ἦν ἡ παράταξις τῶν φιλενωτικῶν ρωμαιοκαθολικῶν θεολόγων παρέχει ἱκανὰς ἐνδείξεις περὶ ἐγκαταλείψεως τῆς ἀκάμπου ἱεροκρατίας καὶ τῆς τυφλῆς προσηλώσεως εἰς τὸ ποντιφικὸν πρωτεῖον καὶ τὰ ἄλλα προσκόμματα, ὅσα ἐδημιούργησε καὶ ἐκληροδότησεν εἰς τὴν σύγχρονον ἐποχὴν ἡ διαρρευσάσα ἀπὸ τοῦ σχίσματος χιλιετίᾳ.

Ἄς δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ ἐπὶ τοῦ νέου Πάπα Παύλου τοῦ ΣΤ', ἱκανὰ βήματα νὰ γίνουσιν ἀναγνωρίσεως μὲν σφαλμάτων τοῦ παρελθόντος, προσεγγίσεως δὲ πρὸς τὴν παλαίφατον πίστιν τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς ἡνωμένης Ἐκκλησίας τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων».

(«Σωτήρ» ἀριθ. φύλ. 141, σ. 408)

Ἡ σαργάνη τοῦ προσηλυτισμοῦ.

«Ὁ νέος Πάπας Παῦλος ὅς, ἐδήλωσεν ἅμα τῇ ἀναλήψει τοῦ «δακτυλίου ἰσχύος», τὸ ὁποῖον δίδεται διαδοχικῶς εἰς τοὺς ἐκάστοτε ποντίφικας, ὅτι θὰ ἐπιδιώξῃ ὅπωςδὴποτε ὥστε «Ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία νὰ δυνηθῇ καὶ προσελκύσῃ εἰς αὐτὴν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους». Ὁμιλῶν ἀπολούθως, διὰ τὸ περίφημον θέμα τῆς.. «ἐνότητος» — καραμέλας εἰς τὰ χεῖλη μερικῶν ὑπὲρ λίαν φιλενωτικῶν ἐκ τῶν ὀρθοδόξων, ἀτυχῶς, ἱεραρχῶν, ἄλλου ἐκκλησιαστικοῦ κλίματος, — ἐτόνισεν ἀπροκαλύπτως, ὅτι θὰ ρίψῃ τὰ δίκτυα τοῦ βατικανοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τῆς συγχύσεως καὶ ὁποῖον πιάσῃ ἡ σαργάνη. «Ἀνοίγουμεν τὰς ἀγκάλας μας — εἶπε, — εἰς ὅλους, ὅσους δοξάζουσιν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Τοὺς καλοῦμεν μὲ τὸ γλυκὸ ὄνομα τῶν ἀδελφῶν καὶ λέγομεν εἰς αὐτούς, ὅτι θὰ εὑρουν εἰς ἡμᾶς συνεχῆ κατανόησιν καὶ εὐλογία, ὅτι θὰ εὑρουν εἰς τὴν Ρώμην τὴν πατρικὴν οἰκίαν».

Μελιστάλαχτα τὰ χεῖλη τοῦ τέως καρδινάλιου κ. Μοντίνι προσφέρουν, ὡς βλέπετε, κεχρυσωμένον τὸ δισκίον εἰς τοὺς ἀφελεῖς, πού θὰ ἐξαπατηθοῦν ἀπὸ τὴν.. «ἀδελφικὴν» πρόσκλησιν. Μόνον, ὅτι ἡ «πατρικὴ οἰκία» δὲν εὐρίσκεται εἰς τὴν Ρώμην, ἀλλὰ εἰς τὰς 7 πρώτας ἀγίας Οἰκουμενικὰς Συνόδους, εἰς τὴν χριστοδεδεικτον γραμμὴν τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν ἱερὰν παράδοσιν τῆς κατ' ἀνατολὰς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, ἀπηλλαγμένου κοσμοῦ διαιρέσεως «πρωτείων» καὶ φαιδρῶν

«ἀλαθῆτων».

(Ἐφημερίς «Τύπος» Χαρ. Βασιλοπούλου Ἰούnius 1963).

Παρήγορος ἐλπίς.

«Ἀποτελεῖ εὐχάριστον διαπίστωσιν τὸ γεγονός ὅτι ἐξέχοντες Ρωμαιοκαθολικοὶ ἱεράρχαι ἀναγνωρίζουν ὡς μόνην ἀσφαλῆ ἡδὼν πρὸς τὴν ποθητὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν πίστιν. Ὡτῶ ὁ Καθολικὸς Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Βοστώνης Καρδινάλιος Κούσιγκ εἰς τὴν ὁμιλίαν του ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι τοῦ καθολικοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βοστώνης (Boston College) ἀνεγνώρισε τὴν ἄδικον μεταχείρισιν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον καὶ τὰς δυσχερεστεροὺς ἐντεῦθεν συνεπειάς, προσέθετε δὲ τὰ ἐξῆς. «Πησιάζομεν νὰ ζητήσωμεν συγγνώμην καὶ διὰ τὰς ἑλθοῦν μαζὴ μας νὰ θέσωμεν τὰ δῶρα μας μαζὴ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ Θεοῦ. Ἡ προσέγγισίς μας καὶ ὁλόκληρος ἡ πρὸς τοὺς Ὁρθοδόξους ἀδελφοὺς διαγωγή μας, πρέπει νὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν ἔντιμον ἀναγνωρίσιν τῶν σφαλμάτων μας καὶ ἐλλείψεών μας δι' εἰλικρινεοῦς ταπεινοφροσύνης, θαυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης».

Ἐὰν μὲ τοιαύτην εἰλικρίνειαν ἀναγνωρισθοῦν τὰ κατὰ τὸ παρελθὼν γενόμενα λάθη, ὑπάρχει βάσιμος ἐλπίς νὰ χαρῶμεν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πολυποθήτου αἰτήματος «ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως».

(«Σωτήρ», ἀρ. φ. 140, σ. 392).

Θὰ ἦτο πλέον ἢ εὐχάριστον, νὰ συνετελεῖτο ἡ ποθητὴ ἔνωσις ὅλων τῶν χριστιανῶν ὑπὸ τοῦ νέου Ποντίφικος Παύλου τοῦ ἅου καθόσον ὁ χριστιανισμὸς διώκεται καὶ πολεμᾶται παρὰ πλείστων ἐχθρῶν, οἵτινες ἐργάζονται ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς χάριν τῆς διαίρεσεως ἡμῶν, ὅταν ὁμῶς πραγματοποιηθῇ ἡ ποθητὴ ἔνωσις,

θὰ εἴμεθα ἄτρωτοι ἀπὸ πάντα ἐχθρόν.

Παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν σελίδα τοῦ 273 παρόντος, ἵνα ἀναγνώσῃ σπουδαῖον ἄρθρον ἐν τῷ «Τύπῳ» τοῦ Ἀρχιμ. Χαλαζήπου Βασιλοπούλου.

— Ὑποπτοὶ ἀντιλήψεις

Ἀναδιφῶντας τὴν ὕλην τῶν διαφορῶν θρησκευτικῶν περιοδικῶν, ἀνεκάλυψα καὶ ἓνα ἄρθρον εἰς τὸ «Χαρούμενο σπίτι» τοῦ κ. Κ. Βυζαντίου «τὸ περίφημον ἅγιον Ὅρος.. κλπ..».

Μὲ τὸν ἀρθρογράφον δὲν γνωρίζομεθα. Ἀλλὰ ὁ εὐλογημένος γράφωντας διὰ τὸ ἅγιον Ὅρος, δὲν ἔχει φαίνεται καμμίαν ἰδέαν δι' αὐτό. «... Ἀφοῦ περῶσαμε, λέγει, τὸ Χιλιαντάρι καὶ τὸ Ἑσφιγμένον φθάσαμε εἰς τὸ Βατοπέδιον...» «... Ἐνας Ἐπίτροπος μὲ τὸν ὁποῖον ἤλθαμεν εἰς ἐπαφήν... μᾶς κέρασε καφεδάκι κλπ... καὶ μᾶς ἐξήγησε τὴν διαφορὰ ἀνάμεσα εἰς τὰ διάφορα Κοινόβια καὶ Ἰδιόρρυθμα μοναστήρια. Ἐπειδὴ εἰς τὰ Κοινόβια εἶναι ἡ ζωὴ πρὸς αὐστηρὴν ἐπενόησαν ἓνα σύστημα δημοκρατικόν... «τὰ φαγητὰ ὅχι σπουδαῖα γι' αὐτὸ καὶ οἱ ξένοι τοὺς ὁποίους ἔτυχε νὰ βροῦμε ἐκεῖ, εἶχαν κονσέρβες μαζί τους ὅπως καὶ σαλάμια καὶ ζαμπόνια καὶ ἔτρωγαν κρυφά»... «ἓνας μάλιστα Γάλλος συνάδελφος τῆς «Μὸντ» μοῦ ἔλεγε: «εἶναι δυνατόν νὰ χορτάσωμεν μὲ τόσο δὴ φανάκι πού μᾶς προσφέρουν»;

Ἀπόδειξις ὅτι οἱ τοιοῦτου εἶδους «τουρίσται» πηγαίνουν μόνον γὰρ νὰ φάγουν καλὰ καὶ ἀδιαφοροῦν τελείως διὰ τὸ τί θὰ ἴδουν.

Καὶ παρακάτω. Εἰς τὴν Μονὴν Παντοκράτορος' «... ὥραϊα καὶ πολὺ νόστιμα τὰ καλαμαράκια πού φάγαμε ἐκεῖ, ἀλλ' ἡ νύχτα θὰ μᾶς μείνῃ ἀξέχαστη. Ψύλλοι, κουνούπια καὶ τὸ χειρότερον, τὰ σήμαντρα καὶ οἱ καμπάνες πού χτυποῦσαν

δαιμονιωδῶς κάθε λίγο καὶ λιγάκι γιὰ τὶς ἀγρυπνίες...».

Εἶχαν δίκαιον οἱ ἄνθρωποι, οἱ καμπάνες καὶ τὰ σήμαντρα δὲν τοὺς ἄφηναν νὰ κοιμηθοῦν. «... εἶδαμε καὶ πάθαμε, λέγουν, ὥσπου νὰ φύγουμε ἀπ' ἐκεῖ». «... Ἡ δὲ Μονὴ Σταυρονικήτα δὲν στέκει καλὰ γιατί δὲν μπορεῖ νὰ φιλοξενήσῃ ξένους».

Εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων, ὁ πορτάρης ἔκαμε λάθος... καὶ τοὺς ἐξήγησε διαμοινητήριον. Ἐπρεπε νὰ περάσουν ἐλεύθερα καὶ νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Ἀρχοντάρης νὰ ἐτοιμάσῃ καλὰ φαγητὰ, τῆς ἀρεσκείας τῶν.

Λέν τώρα καὶ μία ἀλήθεια. «Ἡ καλωσύνη, ἡ πραότης καὶ ἡ ταπεινοφροσύνη πού συναντήσαμε παντοῦ, μᾶς σκλάβωσαν». «οἱ μοναχοὶ τῆς Μονῆς Διονυσίου, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, μᾶς φέρονταν ἄριστα, τόσον ὁ βιβλιοθηκάριος' ὅσον καὶ ὁ πολὺς συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου «Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς» Θεόκλητος, κυρίως ὅμως ὁ Ἠγούμενος Γαβριὴλ ὁ πρὸ ἐξυπνος ἀλλὰ καὶ ταπεινός, ὁ πρὸ ἐγκάρδιος καὶ καταδεκτικὸς ἄνθρωπος πού συναντήσαμε εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, μὰ καὶ ὁ χριστιανὸς πού ζῇ χωρὶς αὐταπάτη. Συζητήσαμε ὥρες μαζί του καὶ χαρήκαμε τὴν ὀρθοφροσύνην καὶ τὴν πραότητά του».

«... Ἀπὸ ἐκεῖ μὲ ἐνδιήμεσο σταθμὸν τῇ φτωχῇ Μονῇ Γρηγορίου, φθάσαμε εἰς τὴν θαυματικὴν Σιμωνόπετρα...».

«Ὑπάρχουν πολλοὶ πού ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρέπει νὰ καταργήσῃ τὸ αὐτοδιοίκητον τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς ὠρισμένας αὐθαιρεσίας τῶν καλογήρων καὶ νὰ μετατρέψῃ τὴν χερσόνησον σὲ τουριστικὸν τόπον κτίζοντας ξενοδοχεῖα καὶ μεταβάλλοντας τὰ μο-

να στήρια σὲ μουσεῖα.

Πάρτον στὸ γάμο νὰ σοῦ πῇ καὶ τοῦ χρόνου· ὁ κοινότερος καὶ ἀσπονδότερος ἐχθρὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους δὲν θὰ ἔγραφε περισσότερα.

«.. Ἄλλοι πάλιν ὑποστηρίζουν ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὴν Θεογνίκην Μουσεῖον Βυζαντινῆς Τέχνης ὅπου νὰ μεταφερθοῦν οἱ θησαυροὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἐφ' ὅσον οἱ καλόγηροι δὲν εἶναι ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένοι διὰ τὴν φύλαξιν καὶ τὴν συντήρησίν τους..». Ἐπὶ 1000 ἔτη κρατοῦν οἱ ἀμόρφωτοι καλόγηροι τοὺς θησαυροὺς αὐτοὺς, τοὺς ὁποίους ἀποθαυμάζομεν, καὶ σήμερον ἔγιναν ἀνίκανοι; Δὲν θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ πρόθεσις τῶν κομπομένων αὐτῶν διὰ τοὺς θησαυροὺς μας εἶναι ἄλλη.

«Ἐτοί — λένε — ὅσοι ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν βυζαντινὴ τέχνη δὲν θὰ ὑποβάλλωνται στὸν κόπο νὰ τριγυρίζουν τὰ κατσάβραχα τοῦ Ὁρους (καὶ ποῖος τοὺς βιάζει;) κ' ἀπὸ τὴν ἄλλη μερὶς οἱ καλόγηροι θὰ βροῦν τὴν ἡσυχίαν τους ἀπὸ τοὺς διαφόρους τουρίστας πὺν μέρα μὲ τὴν ἡμέρα πληθύνονται» (πολὺ σωστό).

«Ἄλλοι ἀντιθέτως, λέγουν, πὼς πρέπει νὰ τονωθῇ ὁ τουρισμός... Ἄλλὰ γιὰ νὰ μὴ ταλαιπωρεῖται αὐτὸς ὁ κόσμος, δὲν θὰ πειράξῃ καθόλου νὰ γίνουν δρόμοι, νὰ ἐπιτραποῦν τὰ αὐτοκίνητα καὶ νὰ κτισθοῦν μερικὰ ξενοδοχεῖα, εἴτε ἀπὸ ἓνα σὲ κάθε μοναστήρι δίπλα, εἴτε σὲ ὠρισμένα ἐπικέντρα σημεία».

«Υπάρχουν τέλος καὶ τινες πὺν ὑποστηρίζουν ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ Μοναχισμοῦ πέθανε ὁριστικῶς πλέον εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν καὶ πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀπομονώσῃ τοὺς Μοναχοὺς σὲ ὠρισμένους Μονὰς καὶ οἱ ὑπόλοιποι νὰ

μετατραποῦν σὲ παιδικὲς ἐξοχέες, πρεβαντόρια, σανατόρια, ἀναρρωτήρια, κατασκηνώσεις καὶ χωριὰ ὅπου θὰ μένουν οἰκογενεῖα κῶς οἱ ἐργάται πὺν ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ὑλοτομίαν τοῦ Ὁρους».

Εἶναι λυπηρόν ὅτι, τοιαῦτα ἄρθρα γίνονται δεκτὰ καὶ καταχωρίζονται εἰς περιοδικὸν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα πλαγίως συνιστοῦν τὴν διάλυσιν τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν Ἱ. Μονῶν ἀπὸ τοὺς δῆθεν «ἀναξίους... καὶ ἀγραμμάτους μοναχοὺς...».

Τὰ σχόλια ἐπαφίενται εἰς τὸν ἀναγνώστην.

— Οἱ Χιλιασταί.

Μεγάλην καὶ ἐκτεταμένην δρᾶσιν ἀσκοῦν οἱ σατανόπληκτοι χιλιασταὶ τελευταίως.

Μὲ πραγματικὴν λύσσαν ἐργάζονται πρὸς ἀποπλάνησιν ὁρθοδόξων ἀδελφῶν χριστιανῶν. Καὶ ἐπειδὴ ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ εἴμεθα δυστυχῶς ἀμελέητοι, ἐνῷ αὐτοὶ ἔχουν κάμει συστηματικὰς μελέτας προσηλυτισμοῦ, πίπτομεν ἀνύποπτοι εἰς τὴν παγίδα τῶν ὡσάν τὰ τυφλοπόντικα. Τελευταίως τὸ θράσος τῶν ἔφθασεν εἰς τὸ ἀπροχώρητον, ἀφοῦ τολμοῦν νὰ κάμουν συνέδριον γενικὸν εἰς ἀνοικτὸν χώρον, διὰ νὰ δείξουν τὴν δύναμιν τῶν καὶ ἔτσι εὐκολώτερον νὰ κερδίζουν ἀστηρίκτους ψυχάς.

Ποῖος θὰ τοὺς ἐμποδίσῃ; τὸ Κράτος; Ἄλλ' ὥς ἀκούομεν, πολλοὶ ἐκ τῶν κρατικῶν ὑπαλλήλων, ἀνήκουν εἰς τὴν σατανικὴν αὐτὴν αἵρεσιν. Ἡ Ἐκκλησία; ἀλλὰ καὶ αὕτῃ ἀδρανεῖ, λέγουσα, ὡς πᾶν νὰ κουρεῦνται, ὡς ἀνοίξουν οἱ χριστιανοὶ τὰ μάτια τῶν νὰ μὴ πιάνωνται εἰς

τὴν παγίδα. Διὰ τὸν ὕπνον αὐτὸν τῶν ἰθυνόντων, οἱ ἐχθροὶ χαίρουν καὶ ἐργάζονται ἔτσι ἀνενόχλητα μὲ βεβαίαν καὶ λαμπρὰν ἐπιτυχίαν. Ἄς ὄψεται ἡ κακῶς νοουμένη Δημοκρατία... καὶ ἡ συνταγματική ἀνεξιθρησκεία.

Ὁ τσομπάνος ἔχει τὰ σκυλιά, ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ ὄπλον του. Καὶ κατὰ τὴν λαϊκὴν παροιμίαν: καλὸς εἶναι ὁ ἀγιασμός, μὰ χρειάζεται καὶ ἡ γάτα.

Τί περιμένετε λοιπόν....;

— Ἐγκαίνια Νοεῦ.

Τὴν 20ὴν Αὐγούστου (π.ῆ.) ἑορτὴν τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, ὁ Σεβασμιώτατος ἁγίος Μαγνησίας Γ.Ο.Χ. κ. κ. Χρυσόστομος, ἐτέλεσε μὲ πᾶσαν μεγαλοπρέπειαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν τῷ χωρίῳ Βερδικοῦσσα Ἐλασσόνος Ἱ. Ναοῦ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ. Συνεβόηθησαν καὶ συνελιτούργησαν οἱ αἰδεσμι. Ἀντώνιος Παπακαλούσιος ἐκ Λαρίσης καὶ Δημήτριος Δαούλας, ὁ ἐφημέριος τοῦ ὡς ἄνω χωρίου.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μαγνησίας κ.κ. Χρυσόστομος διετέλεσεν ἐφημέριος εἰς τὴν Βερδικοῦσαν ἐπὶ διετίαν περίπου καὶ ἔτσι ὅλοι οἱ κῆτοικοι τοῦ παλαιοῦ ἑορτολογίου, καὶ εἶναι οἱ περισσότεροι, πληροφορηθέντες ὅτι ὁ ἄλλοτε ἐφημέριός των ἔρχεται ὡς Ἀρχιερεὺς, ἐνεθουσιάσθησαν καὶ κατέκλυσαν ὅλον τὸν εὐρὺν χώρον τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ἀπόγευμα προκειμένου νὰ ἀναχωρήσῃ, τοὺς ἠὺλόγησε καὶ τοὺς συνέστησεν ὑπομονὴν καὶ ἐπιμονὴν εἰς τὴν συνέχισιν τοῦ ἱεροῦ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀγῶνος, ἀνεχώρησε προπεμφθεὶς μετὰ κωδωνοκρουσιῶν ὑπὸ τῶν εὐλαβῶν χοριστιανῶν τῆς κωμοπόλεως.

— Ἡ Θεολ. Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ — Μπροδκλιν.

Καθ' ἡ ἀναγινώσκομεν εἰς τὸν «Ὁρθόδοξον Παρατηρητήν», τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, τὴν 7ην, 8ην, καὶ 9ην

Ἰουνίου, ἦτοι Παρασκευὴν, Σάββατον καὶ Κυριακὴν, ἐγίνε κοινὴ Συνεδρίασις τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Ἐφορίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Καὶ τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν, τὴν Παρασκευὴν, ἀνεπύχθησαν τὰ προβλήματα τῆς Σχολῆς ὑπὸ τῶν Ἐφόρων αὐτῆς.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν, τὸ Σάββατον, ἐγιναν τὰ θυρανοίξια τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ. Οὗτος ἀνηγέρθη εἰς δεσπόζουσαν θέσιν τῆς τοποθεσίας ἐν ἣ ἡ Σχολή, ὥστε νὰ εἶναι ὁρατὸς καὶ μέχρι τῆς πόλεως τῆς Βοστώνης.

Τὴν τρίτην ἡμέραν, τὴν Κυριακὴν, ἐγενεν ἡ ἀπονομὴ τῶν Πτυχίων εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς, κατόπιν ἀρχιερατικῆς Θ. Λειτουργίας, ἧς προσῆτη ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ.κ. Ἰάκωβος, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Μητροπολιτῶν Σάρδεων κ. Μαξίμου, τῶν Θεοφιλεστάτων βοηθῶν αὐτοῦ ἐπισκόπων καὶ λοιπῶν ἐπισήμων.

Κατὰ τὴν τελετὴν τῆς ἀπονομῆς τῶν Πτυχίων, ἐξεφωνήθησαν διάφοροι λόγοι ἀπὸ πολλοὺς ἐπισήμους, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Ἀρχιεπ. κ. κ. Ἰάκωβος ὅστις ἀνασκοπήσας τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς, ἔδωκε πολυτίμους ὑποθήκας καὶ νουθεσίας εἰς τοὺς ἀποφοίτους, 10 ἐν ὅλῳ θεολόγους.

Ἡ ἐργασία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. κ. Ἰακώβου, παρουσιάζεται ἤδη σταθερὰ καὶ καρποφόρος πρὸς ἀνάδειξιν στελεχῶν διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἀμερικῆς, ἥτις ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην αὐτῶν.

Ἡ «Ἀγιορείτικὴ Βιβλιοθήκη» εὐχεται πᾶσαν ἀπὸ Θεοῦ ἐνίσχυσιν.

— Διορισμὸς Καθηγητοῦ

Ὁ ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Θεσσαλονί-

κης Πρωτοσύγκελλος Ἀρχιμ. κ. Παντελεήμων Ροδόπουλος, ἔνεκα τῆς μεγάλης καὶ ἀορίας κατατίσεώς του εἰς τὴν θεολογίαν, ἀνέλαβε τὴν Σχολαρχίαν τῆς ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐν Μπρουκλαίν τῆς Μασσαχουσέτης ἐν Ἀμερικῇ Τὸν ἀνωτέρω Σχολάρχην ὑπεδέχθη ἐν Ν. Ὑόρκῃ ὁ Αἰδεσ. κ. Εὐστρ. Σαρέλλης ἀπὸ μέρους τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰακώβου.

Συγχαίρομεν τὸν Πανοσιολ. κ. Παντελεήμονα διὰ τὴν ἐπαξίαν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρας αὐτῆς θέσεως καὶ τοῦ εὐχόμεθα δύναμιν ἐξ ὕψους πρὸς ἐπιτέλειαν τῶν ὑψηλῶν του καθηκόντων.

— Ἑγκαίνια ἁγίας Τραπέζης.

Τὴν 6ην Ἰουλίου, ἡμέραν Σάββατον ἐτελέσθησαν μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας καὶ λαμπρότητος εἰς τὸ ἐν Λεωνιδίῳ μετόχιον τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἑλώνης, τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας Ἀγίας Τραπέζης τοῦ ἐν τῷ μετοχίῳ Ναοῦ, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ.κ. Γερμανοῦ. Τὴν λαμπρὰν τελετὴν ἐτίμησαν ὁ κ. Νομάρχης Ἀρκαδίας, ὁ κ. Πρόεδρος Πρωτοδικῶν καὶ ἅπασαι αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως Λεωνιδίου. Ὁ ἀνακαινισμὸς τοῦ Ναοῦ καὶ ὅλου γενικῶς τοῦ Μετοχίου καθὼς καὶ ἡ κατασκευὴ τῆς νέας Ἀγίας Τραπέζης καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἀνακαινίσεις ἐν τῇ Μονῇ εἶναι ἅπαντα καρπὸς τῶν ἐργασιῶν καὶ ἀενάων προσπαθειῶν τοῦ δραστηρίου Καθηγουμένου τῆς Μονῆς Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Μηλαίου.

— Χειροτονία.

Τὴν 30ὴν Ἰουνίου εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου Τριπόλεως, χειροτονήθη εἰς Διάκονον, ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ.κ. Γερμανοῦ, ὁ Μοναχὸς

Ἱεροθεὸς Κινδύνης, ὅστις ὑπῆρξεν ἀδελφὸς τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἑλώνης καὶ πνευματικὸν τέκνον τοῦ Καθηγουμένου αὐτῆς Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Μηλαίου. Ὁ νέος Διάκονος προορίζεται, ἵνα ὑπηρετήσῃ εἰς τὴν ἱερὰν Μητροπόλιν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας.

— Πανήγυρις ἱερᾶς Μονῆς Ἑλώνης.

Τὴν 15ην καὶ 23ην Αὐγούστου πανηγυρίζει μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας καὶ λαμπρότητος ἡ ἱερὰ καὶ Σεβασμία Μονὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Ἑλώνης, ἐν Λεωνιδίῳ Κυνουρίας, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ.κ. Γερμανοῦ. Πλήθη προσκυνητῶν προστρέχουν κατ' ἔτος, ἵνα προσκυνήσουν τὴν Θαυματουργὸν εἰκόνα.

— Ὁ τίμιος Σταυρὸς

Τὴν 8.30' ἐσπερινὴν τῆς Τετάρτης, 24 Ἰουλίου 1963, ἀφίχθη ἐκ Φαρσίων εἰς τὴν πόλιν τοῦ Βόλου τὸ τίμιον Εὐλὸν τῆς ἐν ἀγίῳ Ὄρει Ἱ. Μονῆς Ἐηροποτάμου, τὸ ὁποῖον περιέρχεται ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, ἵνα προσκυνήσωσιν αὐτὸ οἱ πιστοὶ καὶ ἁγιασθῶσι. Κατὰ τὴν ἀφίξιν του ὑπεδέχθησαν αὐτὸ πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς πόλεως ὅλαι αἱ ἐκκλησιαστικαὶ, δημοτικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Βόλου, ἡ Μουσικὴ τοῦ Δήμου, τὰ Σχολεῖα καὶ τμήμα Στρατοῦ καὶ διὰ τῆς παραθαλασσίας ὁδοῦ Ἀργοναυτῶν κατηνθύνθησαν ἐν πομπῇ εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου πρὸς ἀσπασμόν. Μετὰ σύντομον ἀκολουθίαν μὲ τροπάρια ἀπὸ τὴν ἑορτὴν τοῦ Σταυροῦ, ἐπετράπει ἀμέσως τὸ προσκύνημα.

Τὸ τίμιον Εὐλὸν συνοδεύει πάντοτε ὁ Προηγούμενος Ἀρχιμ. Εὐσέβιος καὶ ὁ Μοναχὸς Φιλόθεος, ἀδελφοὶ τῆς Ἱ. Μονῆς Ἐηροποτάμου.

Τὸ τίμιον Ξύλον ἐξήλθεν ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὅρος τὸν παρελθόντα Μάρτιον, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Δυναστείας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῆς 1000ετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους.

— Κοινότης Γ.Ο.Χ. Καναδᾶ.

Πληροφορούμεθα ὅτι εἰς Μοντρεὰλ Καναδᾶ ἰδρύθη Κοινότης Γ.Ο.Χ. (Παλαιοεορτολογιτῶν) με ἐφημέριον τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς Ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου τὸν Πανος. ἱερομ. Ἀκάκιον Ντοῦσκον. Ἦτο ἀνάγκη ὁ Καναδᾶς νὰ ἀποκτήσῃ ὠργανωμένην ἐκκλησιαστικῶς παράταξιν Γ.Ο.Χ. καὶ ἡ πληροφορία αὐτῇ μᾶς ἠδυσχρίστησε μεγάλως.

— Ἀναχώρησις τοῦ Πατριάρχου.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. Ἀθηναγόρας παρατείναντας τὴν ἐν Ἑλλάδι παραμονήν του, ἀνεχώρησε τὴν 8ην Αὐγούστου διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν.

— «Ἐνημέρωσις»

Με ὥραϊαν ἐμφάνισιν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκδίδεται πολυγραφημένον τὸ Μηνιαῖον Δελτίον ἐνημερώσεως καὶ ἐπικοινωνίας ὑπὸ τοῦ Γραφείου Τύπου, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πειραιῶς.

Αἱ εἰδήσεις τῆς «ἐνημερώσεως» ἀφορροῦν πάντοτε εἰς τὴν Μητρόπολιν Πειραιῶς καὶ εἰς ὅλην τὴν κίνησιν αὐτῆς. Τὴν παντοειδῆ δρασίαν τοῦ Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. κ. Προκοπίου, Τοποτηρητοῦ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πειραιῶς καὶ τὴν κίνησιν τοῦ Γεν. ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου, Ἀρχιμ. Ἀθανασίου Κοντογιάννη.

Ἡ ἐκδοσις τῆς «Ἐνημερώσεως» ἐκάλυψε κενὸν διὰ τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Πειραιῶς καὶ ἦτο ἀναγκαιοτάτη.

Εἶθε ὅλαι αἱ ἱεραὶ Μητροπόλεις νὰ

μιμηθοῦν τὴν ἱερὰν αὐτὴν Μητρόπολιν.

— Πένθη

Τῇ 28 - 5 - 63 μετέστη πρὸς Κύριον, ἡ Γερόντισσα, Ἡγουμένη τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, Μεζοῦρλο Λαρίσης, Ἑλισάβετ Θεοδωροπούλου καὶ ἐβύθισεν εἰς λύπην τὴν ἐκλεκτὴν ἀδελφότητα τῶν μοναζουσῶν τῆς συνодίας αὐτῆς.

Ἡ μακαρία Γερόντισσα Ἑλισάβετ, ἐκάρη Μοναχὴ εἰς τὴν ἐν Θεσ)νίκῃ Μονῇ ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας τὸ 1926 ἀπὸ τὸν Γέροντα πνευματικὸν Στέφανον, ἀγιορεῖτην, καὶ τὸν Μοναχὸν Χριστόφορον. Καὶ ἀφιέρωσεν ὅλην τὴν ζωὴν της εἰς τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν. Ἠγωνίσθη ὅσον οὐδεὶς ἄλλος διὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς ἱερᾶς Μονῆς ἁγίας Παρασκευῆς ἔξωθεν τῆς Λαρίσης εἰς θεσ)ν «Μεζοῦρλο», συγκεντρώσασα ἐκεῖ εὐσεβεῖς νεάνιδας. Πρὸ δύο περὶπου ἐτῶν, ἐξεργάγῃ πυρκαϊὰ εἰς τὰ πέριξ τῆς Μονῆς σιτηρὰ καὶ κατέκαυσε μαζὶ μετὰ τὰ σιτηρὰ καὶ τὴν Μονὴν ὁλόκληρον, ἀλλὰ μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν συνδρομὴν εὐσεβῶν χριστιανῶν, ἀνεκαινίσθη ἐκ βάθρων.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ δραστὴς τῆς ἀπελθούσης Γεροντίσεως Ἑλισάβετ.

Ψυχὴ ἁγία καὶ ἐκλεκτὴ ἐδοκιμάσθη διὰ μακροχρονίου καὶ πολυοδύνου ἀσθενείας, ἕως οὔτου ὁ Κύριος τὴν ἐκάλεσε πλησίον του.

Ἡ «Ἀγιορεϊτικὴ» συλλυπεῖται τὸν Γέροντα Ἀρσένιον ἱερομόναχον καὶ τὴν Ἀδελφότητα τῆς Μονῆς.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α. Σεβασμιότης, ὁ Πατριάρχικὸς Ἐπίτροπος.

Ὁ Γέρων Μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶς, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Πανο-

σιολ. Δευτερεύοντος κ. Εὐαγγέλου, ἀνταποκρινόμενος εἰς εὐλαβῇ πρόσκλησιν τοῦ Ἱερατ. Προϊσταμένου καὶ τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς τῆς Κοινότητος Χάσκιοι, ἐχορστάτησεν ἐν τῷ πανηγυρίσαντι Ἱ. Ναῶ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς αὐθημερόν τῇ 26ῃ λ.μ. Ἰουλίου, ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος.

Τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐτέλεσαν οἱ Αἰδес. κ. Βασίλειος Τσινάρας μετὰ τοῦ Πανοσιολ. Διακόνου τῆς Σειρᾶς κ. Παύλου. Ἐψαλον οἱ χοροὶ τοῦ Ἱ. Ναοῦ.

Ἐπηκολούθησε δεξιῶσις ἐν τῇ Κοινοτικῇ αἰθούσῃ.

Ἐκκλησιάσθη ἐν τῷ Ἱ. Βήματι, τοῦ Π. Πατρ. Ναοῦ, κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς, 28ης τρ. μ.

— Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος.

Ἀποφάσεις συνεδρίας 23ης Ἰουλίου ἐ. ἔ.

Τῇ Ἱ. Κοινότητι Ἀγίου Ὁρους:

α) ὅτι ἐνεκρίθη ἡ εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων Ἀγαθαγγέλου Μοναχοῦ, καὶ

β) ὅτι παρεσχέθη ἄδεια μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὅρος τῷ κ. Ἐλευθερίῳ Ἰωαννίδῃ, Καθηγητῇ.

Γράμμα τῆς Ἱ. Κοινότητος, περὶ διοικητικῶν μεταβολῶν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Λαύρας.

— Τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι, ὅτι παρεσχέθησαν ἄδεια μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὅρος:

— Τοῦ Αἰδес. κ. Σταύρου Σερέτη, ἐξ Ἀθηνῶν, ἐξαιτουμένου τὴν ἄδειαν τῆς Ἐκκλησίας ὅπως μεταβῇ εἰς Ἅγιον Ὅρος.

— Τῷ Ὀρθοδόξῳ Ρώσῳ Ἱερεὶ κ. Ἀλεξάνδρῳ Κίσελεβ, ἐκ Νέας Ὑόρκης.

— Τῷ Ἐλλογ. κ. Κωνσταντίνῳ Καλλινίκῳ Καθηγητῇ τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχο-

λῆς Χάλκης καὶ ὁμίλῳ Ἐπιστημόνων τοῦ Ἰνστιτούτου Διερεύνης ἐπὶ τοῦ Κειμένου τῆς Καινῆς Διαθήκης τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μύνστερ.

— Ὁμίλῳ Ρωμαιοκαθολικῶν Ἱερέων καὶ λαϊκῶν, τοῦ Συνδέσμου «Ποῦρ Λ' Οὐνιτέ», ἐκ Γαλλίας.

— Τοῖς Ρωμαιοκαθολικοῖς ἱερεῦσι κ. κ. Θεοδώρῳ Ἀϊκελμαν, ἐκ Γερμανίας, καὶ Ζοζέφ Λαρό, ἐκ Γαλλίας.

— Τῷ Ἐλλογ. Διαμαρτυρομένῳ Θεολόγῳ κ. Οὐλριχ Λούζ, ἐξ Ἑλβετίας.

— Τοῦ Ἐλλογ. κ. Ἐλευθερίου Ἰωαννίδου, Καθηγητοῦ, αἰτουμένου ἄδειαν μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὅρος, καὶ τινα ἄλλα ὑπηρεσιακῆς φύσεως ἔγγραφα, ἐφ' ὧν ἐλήφθησαν αἱ προσήκουσαι ἀποφάσεις.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος.

— Τῇ 24ῃ Μαΐου, προσκλήσει τῆς Ὁργανώσεως ΑΗΕΡΑ, μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ παρέστη εἰς τὴν τελετὴν τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ τ. Προέδρου Ἐξοχ. Harry S. Truman (29 Μαΐου).

— Τῇ 1ῃ Ἰουνίου ἐπανήλθεν ἀεροπορικῶς εἰς Νέαν Ὑόρκην.

— Τῇ 2ῃ Ἰουνίου, Κυριακῇ, ἐκκλησιάσθη εἰς τὸν Ἱερὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Νέας Ὑόρκης.

— Τῇ 7ῃ, 8ῃ καὶ 9ῃ Ἰουνίου, μεταβάς εἰς τὴν Ἱ. Θεολογικὴν Σχολήν, παρέστη τῶν ἐν αὐτῇ τελετῶν.

— Τῇ 11ῃ Ἰουνίου ἐδέχθη τὸν Ἐξοχ. Ὑπουργὸν Συντονισμοῦ κ. Παναγιώτην Παπαληγούλαν ἐν τῷ γραφεῖῳ αὐτοῦ.

— Τῇ αὐτῇ 11ῃ ἐτέλεσεν Ἀγιασμὸν ἐν τῷ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ νεοσυστάτῳ Γρα-

Ἀντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Ἡ ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 215)

Ἄνευ τοῦ χριστιανικοῦ θώρακος τῆς ὑπομονῆς δυστυχεῖς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θέλομεν εἶσθαι πάντοτε, διότι συχνάκις ἄνεμοι σφοδροὶ συνταράσσουσι τὸν βίον ἡμῶν, καὶ νέφη μαῦρα ἐπισκιάζουσιν αὐτόν, πηγαὶ δὲ ἀνεξάντλητοι δυσαρρεσκειῶν καὶ θλίψεων καὶ ἀγανακτήσεων πανταχόθεν περιστοιχίζουσιν ἡμᾶς.

Ἐὰν λοιπὸν δὲν δυνάμεθα δι' ὑπομονῆς νὰ ἐξοπλισθῶμεν, ὅπως κατὰ τῶν δεινῶν τοῦ βίου γενναίως καὶ πράως ἀντέχωμεν, ἄς καταφύγωμεν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὰ σπήλαια, εἰς τὰ ὄρη· ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ ἐκεῖ, ἐν τῇ μέσῳ τῆς ἀπομονώσεως καὶ τῶν σκληρῶν στερήσεων, σφοδρότερον θέλομεν αἰσθανθῆ τῆς ὑπομονῆς τὴν ἀνάγκην.

Ὅσάκις λοιπὸν αἱ ἐλπίδες καὶ αἱ προσδοκίαι ἡμῶν φρουδαὶ καὶ μάταιαι ἀποβαίνωσιν, ἄς σκεπτόμεθα ὅτι οὐδεὶς, οὐδεὶς, ἐκτὸς τοῦ Ὑψίστου, γινώσκει τὸ ἀληθῶς ἀγαθὸν καὶ τὸ ἀληθῶς ὠφέλιμον, φεῖω τοῦ Ὁργανισμοῦ Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως τῆς Ἑλλάδος.

— Τῇ 16ῃ Ἰουνίου, Κυριακῇ, προέστη τῆς Σχολικῆς Τελετῆς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Ἀγίου Βασιλείου.

— Τῇ 17ῃ Ἰουνίου, προσκλήσει τοῦ Προέδρου τῶν Η.Π.Α. κ. J. F. Kennedy, μεταβάς εἰς Washington, D. C., μετέσχε Συσκέψεως ἐν τῷ Λευκῷ Οἴκῳ, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐξοχ. Προέδρου Κέννεντυ, τῆς ὁποίας μετέσχον ἀντιπρόσωποι καὶ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν.

(Ἀπὸ τὸν «Ὁρθὸς Παρατηρητὴν»)

καὶ ἐπομένως μεθ' ὑπομονῆς καὶ πραότητος ἄς υποφέρωμεν τὰς ἀποτυχίας ἡμῶν. Ἀγογγύστως δὲ ὑποτασσόμενοι εἰς τὰς θείας βουλήσεις, ἄς μὴ ψυχραίνωμεν διὰ τῆς ἀδημονίας καὶ τῆς ἀγανακτήσεως ἡμῶν τὸν οὐράνιον Πατέρα, λησμονοῦντες τὴν ἄπειρον αὐτοῦ ἀγαθότητα, καὶ τὴν ὑπερτάτην αὐτοῦ σοφίαν καὶ πρόνοιαν.

Παῖδες δὲ καὶ νέοι, μεθ' ὑπομονῆς καὶ πραότητος ἄς διερχώμεθα τοὺς κόπους, τὰς δυσαρρεσκείας καὶ τὰς δυσκολίας τῆς ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως, ἀναλογιζόμενοι ὅτι δι' αὐτῶν θέλομεν κατασταθῇ μία ἡμέραν ὠφέλιμοι καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας ἡμῶν, καὶ εἰς τὴν φιλιτάτην Πατρίδα, ἣτις πρὸ αἰώνων ἤδη θαθέως στενάζει!

Ἀσθενεῖς δὲ καὶ πάσχοντες, μεθ' ὑπομονῆς καὶ πραότητος ἄς υποφέρωμεν τοὺς πόνους καὶ τὰ πάθη καὶ τὰς στερήσεις ἡμῶν, ὅπως ἡ τοσοῦτον ἀναγκαῖα εἰς τὴν ψυχὴν ὑγεία τοῦ σώματος εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον ἐπανέλθῃ.

Προβεβηκότες δὲ γινόμενοι, μεθ' ὑπομονῆς καὶ πραότητος ἄς ἀντέχωμεν εἰς τὰ δεινὰ τοῦ γήρατος, ὅπως ἐν εἰρήνῃ ἀναπαύσῃ ἡμᾶς ὁ Πανάγαθος.

Πένητες δὲ καὶ δυστυχεῖς, μεθ' ὑπομονῆς ἐπίσης καὶ πραότητος τὰς στερήσεις ἡμῶν ἄς υποφέρωμεν, καὶ τὰς ἀνάγκας ἡμῶν ἄς περιστέλωμεν, καὶ τὴν ἐργασίαν ἄς ἀσπαζώμεθα, ὅπως ἡμέραι ἱλαρώτεραι ἀνατείλωσιν ἐφ' ἡμᾶς.

Διὰ τῆς ἀνυπομονησίας, τῆς ἀδημονίας, καὶ τῆς ἀγανακτήσεως ἀναξέοντες τὰς πληγὰς ἡμῶν, ὀδυνηροτέραν καθιστῶμεν τὴν ὑπαρξίν μας, ὀχληροὶ δὲ καὶ ἀποτρόπαιοι εἰς τοὺς πέριξ ἡμῶν γινόμεθα, καὶ οὕτω τὴν κακοδαιμονίαν ἡμῶν αὐξάνομεν.

Ὅσάκις δὲ τῶν ἀνθρώπων ἡ μοχθηρία, ἡ πλεονεξία, ὁ φθόνος, ἡ κακολογία, ἡ κακοήθεια καὶ τὰ πάθη ἀδίκως προσβάλ-

λωσιν ἡμᾶς, ἡ ὑπομονὴ ἃς ρυθμίζη τὴν διαγωγὴν μας, αὐτὴ ἃς χαλινώη τὴν ἔξαρσιν μας, καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ δικαίου καὶ τῆς τιμῆς ἃς περιορίζη τὴν κατὰ τῆς ἀδικίας ἀγανάκτησιν ἡμῶν.

Βεβαίως ἡ φύσις σκοπίμως προκαλεῖ τὴν κατὰ τῆς ἀδικίας ἀγανάκτησιν ὡς ἀσπίδα τῆς ἰδίας ἡμῶν συντηρήσεως ἀπ' ἐνός, καὶ ἀπ' ἐτέρου ὡς χαλινόν, περιστέλλοντα τὴν καθ' ἡμῶν βίαν, αὐθάδειαν καὶ ἀδικίαν τῶν ἄλλων.

Ἄλλ' ἡ φιλόανθρωπος θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ, τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους προτιθεμένη, σπεύδει διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς πραότητος νὰ καταστείλῃ τὰς ὀλεθρίας παρεκτροπὰς τῆς ἀγανάκτησεως, τὴν ὁργὴν εἰς ἔλεος μεταβάλλουσα, καὶ καλὸν ἀντὶ κακοῦ πρὸς σωφρονισμόν ἀποδίδουσα. Ἄλλως ἡ διαίαι ὁργὴ καὶ ἡ παράφορος ἔξαψις, ὀλόκληρον τὸ νευρικὸν ἡμῶν σύστημα συνταράσσουσα, καὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ λογικοῦ παραλύουσα, ἤθελε παραβλάπτει πολὺ πλεόν τοὺς ὀργιζομένους παρὰ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· αἱ δὲ σκληραὶ ἐκδικήσεις ἤθελον προκαλεῖ σκληροτέρας ἀντεκδικήσεις, καὶ τὸ ἀνθρώπινον αἷμα ἀφθόνως ἤθελε ρεεῖ ἐπὶ τῆς γῆς! Διὰ ταῦτα ὁ θεὸς Παῦλος γράφων πρὸς Τιμόθεον τῷ λέγει· «δοῦλον Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ' ἥπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον».

Ἀναλογιζόμενοι δὲ ὅτι διὰ τῶν δυστυχιῶν καὶ τῶν θλίψεων, ἃς ἀποστέλλει ὁ Ὑψίστος, ἄλλοτε μὲν τιμωρεῖ, ἄλλοτε δὲ σωφρονίζει, καὶ ἄλλοτε τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν εὐσέθειαν ἡμῶν δοκιμάζει, μεθ' ὑπομονῆς καὶ πραότητος ἃς πίνωμεν τὰ πικρὰ τοῦ βίου ποτήρια. Διὰ τῆς ὑπομονῆς δὲ καὶ τῆς πραότητος εὐάρεστοι τῷ Ὑψίστῳ καθιστάμενοι, καὶ τῶν δεινῶν μας τὴν ἀπαλλαγὴν διευκολύνομεν καὶ τὴν ἀγάπην, τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν ἀνθρώπων προσελκύομεν· διότι οὐδεὶς βεβαίως ἡγάπησέ ποτε τὴν τίγριν, καὶ τῶν λεόντων τοὺς ὠρυγμούς, καὶ τῶν ἀφριζόντων κυμάτων τὸν πάταγον, ἐνῶ τὸν ἡμερον ἀμνόν, καὶ τὸ μελψδικὸν κελάδημα τῆς ἀηδόνος, καὶ τὸν γλυκύτατον φλοῖσδον τῆς θαλάσσης πάντες ἡγάπησαν

καὶ ἀγαπῶσιν.

Ἄλλ' ὅπως μετὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς πραότητος ἐξοικειωθῶμεν, ἵνα δι' αὐτῶν τὴν μακαριότητα καὶ τὴν κληρονομίαν τῆς γῆς ἀπολαύσωμεν, ἃς σπουδάζωμεν ἰδίως τὸ θεῖον καὶ ὑψηλὸν πρωτότυπον τῆς πραότητος, τῆς ὑπομονῆς, καὶ τῆς ἡπιότητος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὅστις καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν αὐθαδεστέρων προκλήσεων καὶ τῶν ἀναιδεστέρων ἐμπαιγμῶν καὶ τῆς αἰσχροτέρας ἀδικίας καὶ τῶν σκληροτέρων μαρτυριῶν, πρῶτος, γλυκὺς καὶ πλήρης ὑπομονῆς ἀναδειχθεὶς, δικαίως μᾶς εἶπε, «μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρῶτος εἰμὶ καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ!»

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ παρελθόντος μου· πάλιν τὴν προσοχὴν μου προσήλωσε, καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ εὐερεθίστου, τοῦ ἀποτόμου, τοῦ αὐθάδους, καὶ τοῦ θαρδάρου χαρακτηρὸς μου μοὶ ἐπέβαλεν.

Ἐὰν ἐγκαίρως ἤθελον διαπλάσσει τὴν καρδίαν μου κατὰ τὸ θεῖον παράδειγμα καὶ κατὰ τὴν θείαν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ, βεβαίως δὲν ἤθελον δυσαρεστήσει καὶ παροξύνει τοσάνκις καὶ γονεῖς καὶ διδασκάλους καὶ συνομήλικας καὶ γέροντας σεβασμίους καὶ ὑπηρετάς δυστυχεῖς, αὐθαδῶς καὶ προπετῶς φερόμενος πάντοτε πρὸς αὐτοὺς, ἀπεχθὲς δὲ καὶ ἀποτρόπαιος πρὸς πάντας γινόμενος. Καὶ τὸ κακὸν ἠῦξανε δυστυχῶς καθ' ἡμέραν, διότι συναισθανόμενος τὴν ὁποίαν ἐπροξένουν δυσαρέσκειαν καὶ ἀποστροφὴν, τοσοῦτο μᾶλλον ἡγανάκουν· τὴν δὲ ἀγανάκτησίν μου ταύτην, ἀντὶ νὰ στρέφω κατ' ἐμαυτοῦ, ὅπως βελτιούμενος, πρῶτος, γλυκὺς καὶ ἡπιος γίνω, ἔστρεφον αὐτὴν κατὰ τῶν πέριξ ἐμοῦ καὶ οὕτως αὐθαδέστερος, ἀγριώτερος, καὶ θαρδαρώτερος καθ' ἡμέραν πρὸς αὐτοὺς ἐγινόμην.

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς
«Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης».

1. Τζάνος Γουγουτάς, Ἱερέως, π. s a.
Διάφορα βιβλία.
2. Ἰ. Μονὴ Ἀναλήψεως Κοζάνης.
Διάφορα βιβλία.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. A. E. Vassilopoulos. «L' organisation et l' administration du s. mont Athos».

2. Collection de l' institut Francais d' Athenes: «Bulletin analytique de bibliographie hellénique», 1960, Sciences humaines. Σχ. 8ον, σελ. 651. Athenes 1962.

3. «Ὁρθοδοξία τῶν Πατριαρχείων». Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Ὁκτωβρίου - Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 1962 μὲ πλουσίαν καὶ ἐπαγωγὸν ὥς πάντα ὕλην.

4. Μητροπολίτου Τρίκκης κ. Διονυσίου. «Ἡ ἀντίστασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κλήρου κατὰ τὸν 6' Παγκόσμιον πόλεμον καὶ τὴν Κατοχήν».

5. Τοῦ αὐτοῦ. «Εὐγνώμων μνεῖα καὶ προσφορά». Ἀθῆναι 1963.

6. «Ἡ φωνὴ τῆς ἐρήμου». Ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς ἁγίου Νικολάου (Τσιριλόγου) Καστορίας. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος τοῦ Ἰουλίου 1963 μὲ ποικίλην καὶ μελλοῦτον ὕλην. Διευθυντὴς Ἀρχιμ. Σεβαστιανὸς Στεφανόπουλος.

7. «Ἐνημέρωσις. Μηνιαῖον Δελτίον ἐνημερώσεως καὶ ἐπικοινωνίας». Ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πειραιῶς. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Ἰουλίου.

8. «Πνευματικὴ ἀνάβασις» Λουκᾶ Μαλτέζου Μοναχοῦ. Ἐκδοσις «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης». Τιμὴ δρ. 5. Πωλεῖται παρ' ἡμῖν.

9. «Θεοδώρα ἡ Πατρικία» 474 μ. Χ. Γλαφυρώτατον διήγημα, ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἁγίαν Θεοδώραν τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Εἶναι τὸ νέον ἔργον τῆς εὐλαβεστάτης Καθηγουμένης τοῦ ἐν Κοζάνῃ γυναικείου ἡσυχαστηρίου «Ἀνάληψις» καὶ δοκίμου συγγραφῆς κ. Μαγδαληνῆς Μοναχῆς. Εἶναι ἀπὸ τὰ τερπνότερα διηγήματα, ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ὁποίου προκαλεῖ ἄφθονα δάκρυα. Συνιστᾶται εἰς πάντας.

Ζητήσατέ τοι: Μαγδαληνὴν μοναχήν, Ἱ. συχαστήριον Ἀνάληψις, Κοζάνην. Τιμᾶ-

ται δρ. 20. Πωλεῖται καὶ παρ' ἡμῖν.

10. Κων Τσαταλοῦ: «Τὰ ἀναμενόμενα κοσμοϊστορικὰ γεγονότα ὑπὸ τὸ φῶς τῶν προφητειῶν τῆς Ὁρθοδοξίας». Τιμὴ δραχ. 50 πλὴν τῶν ταχυδρομικῶν. Πωλεῖται παρ' ἡμῖν.

ΕΞΕΔΟΘΗ

Τὸ ἀναμενόμενον βιβλίον τοῦ κ. Κων. Τσαταλοῦ. Ἐκδοσις ἐπιμελημένη. Ἀποστέλλεται εἰς πάντα. Τιμὴ δρχ. 50. Ταχυδρομικὰ δρχ. 5.

ΕΝ ΑΓΝΩΣΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Τοῦ ἐμπνευσμένου ἱερέως Βασιλείου Μπάμικ «Ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν», ἀπὸ τὸ ὁποῖον μανθάνει κανεὶς τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν μὲ πᾶσαν λεπτομέρειαν.

Προσφέρεται παρ' ἡμῖν ἀντὶ δρχ. 25 ἐλεύθερον ταχυδρ. τελῶν.

Γράψτε: «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην», Βόλον.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΑΣ

Παρακαλοῦνται καὶ πάλιν οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταί, ὅπως ἀποστέλλουν τὴν συνδρομὴν των. Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ «Ἀγιορειτικὴ» τοὺς εἰδοποιεῖ ἐπιμόνως σὲ κάθε τεῦχος, τόσον καὶ αὐτοὶ ἐπιμόνως δὲν τὴν στέλλουν, καὶ πρὸ παντὸς εἰ ἐν Ἀμερικῇ ἀδελφοί μας.

Παρακαλοῦμεν, ἅς μὴ μᾶς παρεξηγοῦν ποὺ τοὺς ὑπενθυμίζομεν συχνά. Τὸ κάμνομεν πρὸς εὐκολίαν τους.

Εἰς 200.000 περίπου δραχ. ὑπολογίζονται τὰ καθυστερούμενα χρήματα τῶν συνδρομῶν ὅλων τῶν παρελθόντων ἐτῶν.

Φανερὸν λοιπόν, ὅτι συναντῶμεν ἐκδοτικὰς δυσκολίας ἀνυπερβλήτους.

Ἡ Διεύθυνσις

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1963

Ταχυδρομικὴ ἐσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δεόν νὰ συνοδευῆται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀπερίσκον βιβλίον εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

- * Γυμνάσματα Πνευματικά, ἄδետον 70, πανόδետον 95, δερματόδ. Δραχ. 105.—
- * Βίβλος Βαρνανουρίου καὶ Ἰαάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφόρων πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδետον 80, πανόδետον 105, δερματόδետον » 115.—
- * Χρησιμοθήκεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδետον 80, πανόδ. 105, δερματ. » 115.—
- * Νέα Κλίμοξ, ἄδետον 75, πανόδ. 100, δερματόδ. » 110.—
- * Κήπος Χαρίτων, ἥτοι ἐρμηνεῖα γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδետον 70, πανόδետον 95, δερματόδետον » 105.—
- * Συμβουλευτικὸν ἔγχειρίδιον, ἥτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδետον δρ. 60, πανόδետον 80 δερματόδետον » 95.—
- Νέον Μαρτυρολόγιον (μαρτύρια νεοφανῶν μαρτύρων) ἄδետον » 80.—
- * Περί συνηχοῦς Μεταλήψεως, μετ' συγγίλιον τοῦ Πατριάρχου Κων/πόλεως Γρηγορίου, ἄδետον 25, πανόδետον » 35.—
- * Ἀόρατος πόλεμος, ἄδետον 25, πανόδետον » 35.—
- * Ἐξομολογητάριον, πανόδետον » 45.—
- * Θεοτοκάριον, νέα ἔκδοσις πολυτελῆς, ἄδետον 40, πανόδ. 50, δερμ. » 70.—
- * Τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ Νικοδήμου » 8.—
- * Ἀββᾶ Ἰσαίου οἱ ΚΘ' Λόγοι, ἄδետον 50, πανόδ. 70, δερματ. » 85.—
- * Ἐξήγησις εἰς τὴν Ἐξαήμερον, Μ. Βασιλείου, μετ' τὴν ἐρμηνεῖαν τῶν Ἠθικῶν αἰ τοῦ, ἄδետον 40, πανόδետον 60, δερματόδետον » 70.—
- * Προσευχητάριον, Α. Δ. Σιμωνῶφ, ἄδետον 30.— πανόδետον » 40.—
- * Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματ. ὁμιλίαι, ἄδ. 30, πανόδ. » 40.—
- * Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανυκτικοὶ λόγοι, ἄδ. 25, παν. 40, δερμ. » 55.—
- * Κατηχήσεις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μετ' τὴν ἐν τῷ τέλει διαθήκην του, ἄδետον 45, πανόδ. 65, δερματ. » 75.—
- * Βίος καὶ πολιτεία ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, ἄδ. 25, παν. » 35.—
- * Λόγοι ἀσκητικοὶ τοῦ Μεγ. Βασιλείου εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν, ἄδետον » 20.—
- * Ἐκλογὴ ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας » 10.—
- * Σωτηρία ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοστ. ἄδ. 10.— δερμ. » 15.—
- * Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδետον δρ. 25, δερμένον » 35.—
- * Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσίου » 15.—
- * Νέος Εὐαγγελινὸς » » » » 10.—
- * Μαλθουσινισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατάλληλον διὰ τὰς ἰκογενεῖας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικούς » 10.—
- * Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγαί, τοῦ αὐτοῦ » 25.—
- * Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα) » 20.—

* Περὶ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας ζωῆς, † Ἰωακείμ Σπeticιέρη	Δραχ.	4.—
* Ἡ ἐρημίτις Φωτεινῇ, τοῦ αὐτοῦ	»	7.—
* Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου	»	20.—
* Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου	»	15.—
* Ἐγκόλπιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Στιματελάτου, σελ. 216 ἄδεται 18.—, πανόδετον	»	28.—
* Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδεται 15.—, δεμένον	»	25.—
* Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν	»	5.—
* Θησαυρὸς εὐχῶν διὰ πᾶσαν ἀνάγκην, τοῦ αὐτοῦ, ἄδεται 5, πανόδ.	»	10.—
* Βιβλίον ψυχωσώτηριον τοῦ αὐτοῦ	»	2.—
* Εὐχαὶ κατ' ἀλφάβητον ἐν εἴδει Χαιρετισμῶν εἰς τὸν Ἰ. Χριστὸν	»	2.—
* Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατιῆς (θησκαυτικὸν διήγημα)	»	5.—
* Εὐαγγελικὸς Κήπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεΐτου	»	5.—
* Κατηχ. διδασκαλία ψυχωφελὴς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ	»	10.—
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως με προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τέσπερ	»	2.—
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων	»	1.50
* Ἀπαραιτήτοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν	»	1.50
* Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς	»	2.—
* Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν	»	2.—
* Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου	»	2.—
* Πάρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γεωργίουπηκίου	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορταΐτισσαν τῶν Ἰβήρων	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλεξ. Μωραϊτίδου	»	2.—
* » » καὶ Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον	»	2.—
* » » εἰς πάντας τοὺς ἁγίους με 3 εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ.	»	1.50
* » » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεορ. πευτὴν ὁδόντων	»	1.50
* Ὁ Μέγας Κανὼν, Ἀνδρέου Κρήτης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν με 2 εὐχὰς πρὸ τοῦ Ἑσταυρωμ.	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ	»	2.50
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15 Αὐγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλοῦσης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτῆρος τάφον	»	1.50
* Τὸ ἐξάκουστον προσκυνητᾶριον τοῦ σπηλαίου Ἀγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.	»	2.—
* Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἰ. Χρυσοστόμου με τὴν εὐχὴν εἰς ψυχorroαγούντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος	»	2.—
* Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρώτατον	»	8.—
* Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἱατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλιν διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, τοῦ ἰδίου	»	2.—
* Ὁ ἀδελφὸς τῶν φυλακισμένων, τοῦ ἰδίου	»	2.—
* Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικὰ του χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κλπ., τοῦ ἰδίου	»	2.—
* Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριτζόμπανον	»	1.50

* Σειραὶ «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης» παλαιότερων ἐτῶν ὅσαι ὑπάρχουν, ἄδειτοι, τὸ ἔτος	Δρ.	50.—
* Πνευματικὴ ἀνάβασις, Λουκά Μαλτέζου Μοναχοῦ	»	5.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης	»	1.50
* Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων	»	1.—
* Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου	»	1.50
* Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὐγουστίνου, παρὰδ. χριστ. μητρὸς	»	2.50
* Ἡ ἁγία Συγκλητικὴ, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.50
* Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88	»	3.—
* Ὁ Ἅγιος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας	»	2.50
* Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς	»	2.50
* Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος μὴ ὑπάρχουσai εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον	»	2.50
* Ἀγιορειτικὴ ἐρμηνεία θ. Λειτουργίας, σελ. 80 πυκνοτυπωμένα	»	3.—
* Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλλάντου	»	2.50
* Τετρακτύς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζεζβοῦ πρωτοπρεσβ.	»	8.—
* Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουτά, ἱερέως	»	10.—
* Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ	»	8.—
* Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, Ἰννοκεντίου Ἐπισκ.	»	5.—
* Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Χοροβιωτίσσης ἐν Ἀμοργῷ	»	10.—
* » » » τῶν Ἀγίων Ὁνουφρίου καὶ Πέτρου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως	»	10.—
* » » » τοῦ Ἀγίου Στυλιανοῦ	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγορᾶς Βόλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ	»	10.—
* » » » ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλ. ιθ' Αὐγούστου	»	10.—
* » » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρικὴ	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Γεροντίσσης	»	10.—
* » » » τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων μετὰ παρακλήσεως κοινῇ 2 Μαΐου καὶ 18 Ἰανουαρίου, Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. Ἀλεξανδρείας	»	10.—
* » » » Δημητρίου τοῦ Νέου ἐκ Λιγυοδίστης Τριφυλ.	»	10.—
* » » » Συμεῶν τοῦ ἀνυποδύτου	»	10.—
* » » » Ἀποστόλου Παύλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀχιλλεῖου	»	15.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀντίπα, ἐπισκόπου Περγάμου	»	20.—
* » » » Φανουρίου	»	10.—
* » » » ἁγίου Μοδέστου	»	10.—
* » » » ἁγίου Νείλου	»	15.—
* » » » ἁγίας Κυριακῆς	»	10.—
* » » » τῆς δσίας Πελαγίας	»	5.—
* » » » Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάμῳ	»	30.—
* » » » Ἀρσενίου τοῦ Νέου	»	15.—
* Ὕμνος πρὸς τὸν ἅγιον Ἀχίλλειον, Ἀχιλλεῖου ἱεροδιακόνου	»	5.—
* Ἀκολουθία πανηγυρικὴ καὶ ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας	»	15.—
* Ἐγκόλιον νηστείας, ἥτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου	»	1.50
* Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοερᾶς Προσευχῆς. Ἀναστασίας Περατικοῦ	»	8.—

* Αποστολική Σαγήνη	Δραχ.	60.—
* Τὸ ἑορταστικὸν ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τεύχος τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης» »		15.—
* Εὐχὴ βασκανίας ἐλλείψει ἱερῶς »		1.—
Προσευχητάριον σύντομον καθημερινῆς χρήσεως »		3.—
«Πρωτόκολλα» τῶν Σοφῶν τῆς Σιών, ἄδետον 20, πανόδετον »		28.—
* Ἐχει ἡ Ἐκκλησία ἐξουσίαν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν; ἱερ. Θεοδωροπούλου»		15.—
* Ἱερὸς πόλεμος κατὰ τῆς βλασφημίας, Ἀρχιμ. Φιλοθ. Ζερβάκου »		10.—
* Ὁ Ὀδοιπόρος, τοῦ ἰδίου »		25.—
Μέγα καὶ θαυμαστὸν προσκύνημα εἰς Παλαιστίν. καὶ Σινᾶ, ἰδίου »		25.—
* Ἐτεροδιδασκαλιῶν ἔλεγχος καὶ περὶ χορῶν, τοῦ ἰδίου »		3.—
* Ἡ «Ρόδη», θρησκευτικὸν διήγημα, Μαγδαληνῆς Μοναχῆς »		20.—
Θεοδώρα ἡ πατρικία, θρησκευτικὸν διήγημα, τῆς ἰδίας »		20.—
* Ὁ Γυναικεῖος μοναχισμός, τῆς ἰδίας Μοναχῆς »		25.—
* Ἡ αἰχμάλωτος τοῦ Ἀσᾶ, θρησκευτικὸν διήγημα κατάλληλον διὰ τὰς νεάνιδας, τῆς αὐτῆς Μοναχῆς »		25.—
Θησαυρὸς ἁγίων, ἦτοι Παρακλητικοὶ Κανόνες, ἄδետον »		40.—
Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἀγ. Ὁρους »		20.—
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν »		10.—
Πίστις καὶ γνῶσις, Κων. Τσαταλοῦ, ἀντισυνταγματάρχου ἐ. ἀ. »		10.—
Τὰ ἀναμενόμενα κοσμοῖστορικὰ γεγονότα ὑπὸ τὸ φῶς τῶν προφητειῶν τῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦ ἰδίου, ἐξωτερικοῦ δολλ. 2 »		50.—
Θ. Ζωγράφου, Κυριακοδρομίον Ἀποστόλων, μόνον ὁ Β' τόμος »		130.—
Κυριακοδρομίον Θ. Ζωγράφου, ἄδետον, τόμος αὐτοτελῆς »		50.—
* Ἑρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν, Θ. Ζωγράφου, τόμοι 11 ἄδետον »		200.—
Συναξαριστὴς Δουκάκη, Σεπτέμβριος, Ἀπρίλιος ἕκαστος δεμένος »		50.—
» Ὀκτώβριος, Δεκέμβριος, ἕκαστος δεμένος »		60.—
» Ν)βριος, Ἰαν)ριος ἕκαστος δεμένος »		65.—
» Φ)ριος καὶ Μάρτιος » δεμένος »		55.—
* Ὁ Μέγας Συναξαριστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, Βίκτωρος Ματθαίου, τόμοι 14, ἕκαστος τόμος ἄδետος 90, πανόδετος »		110.—
Μέγας εὐεργετινός, τοῦ ἰδίου, τόμ. α' καὶ β' πανόδ., ἕκαστος τόμος »		120.—
Κυριακοδρομίον Θεοτόκη, τοῦ ἰδίου, τόμ. α', β' πανόδ. ἕκαστος »		80.—
Δογματικὴ Χρ. Ἀνδρούτσου »		150.—
* Ἀνώτερά ἐπισκήσεις ἐπὶ τοῦ Ἀθω ὅλαι αἱ θαυματουργοὶ εἰκό- νες μὲ τὰ θαύματά των, ἄδետον »		40.—
* Ἰχνος Χριστοῦ, ἄδետον »		60.—
Προσκυνητάριον Ἀγίου Ὁρους, ἄδետον »		35.—
Γεροντικὸν ἢ ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων Πατέρων, Παύλου Χοζεβίτου, Ἱεροσόλυμα »		35.—
* Ἀσκητικοὶ Λόγοι Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν τοῦ ἰδίου »		50.—
* Ἀπάνθισμα λίαν κατανυκτικῶν εὐχῶν Νικοδήμου ἁγιορ., ἰδίου »		20.—
Θαυμάσιος βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, τοῦ ἰδίου »		10.—
* Ὁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Κ. Καλλινίκου »		120.—
* Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ » » »		30.—
* Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία » » »		35.—
Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως » » »		60.—
Ἑοτοκιάς » » »		35.—
* Ἡ ἐξομολόγησις » » »		15.—

ΜΑΡΙΑ
ἢ
ΘΕΟΤΟΚΟΣ

Ο ἍΓΙΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Οὐκ ἔστιν ἄλλος

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Για τὸ πρὸς δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλιον

Τῆς ΠΑΝΔΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ
Τὸ ὄνομαζουσι οἱ
(Καὶ αὐτὴν λαποῦσα)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Υπό τὰς σελτὰς ἐὺλογίας τοῦ οἰκουμένου τοῦ πατριάρχου

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ - ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλφ
Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος

Διευθυντής - Ἱδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

Ἐπὶ τῇ Χιλιετηρίδι τοῦ ἁγίου Ὁρους

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ *)

Ἡ συμπλήρωσις μιᾶς χιλιετίας ἀπὸ τῆς ὀργανώσεως τοῦ Μοναχικοῦ βίου ἐν ἀγίῳ Ὄρει, φέρει εἰς τὸ προσκήνιον τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ θέμα τοῦ Μοναχισμοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐξ ἀφορμῆς δὲ τοῦ ἐξαγγελθέντος ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους, θὰ γίνουσι πνευματικαὶ ὁμιλίες, μία τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ἡ ἀποφινὴ μὲ ἀντικείμενον τὸ νόημα τῆς χιλιετηρίδος.

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σὰς ἀπασχολήσω μὲ τὸ θέμα αὐτό, τὸ παρανοούμενον εἰς τὴν ἐποχὴν μας, εἴτε ἀντιλέγεται εἴτε πολεμεῖται. Ἀλλὰ φρονῶ, ὅτι αἱ παρανοήσεις καὶ αἱ ἀντιλογίαι καὶ αὐτὸς ὁ κατ' αὐτοῦ πόλεμος, πρέπει νὰ καθιστοῦν τοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους σκεπτικοὺς, μήπως ὁ Μοναχισμὸς μας τυγχάνει πνευματικῆς φύσεως, δι' ὃν λόγον οἱ «ψυχικοὶ» δὲν τὸν κατανοοῦν, κατὰ τὸ σχετικὸν Ἀποστολικὸν ἀξίωμα, καὶ οὕτω «κείται εἰς πτώσιν καὶ ἀ-

*) Τὸ παρὸν ἄρθρον ἀπηχεῖ διάλεξιν, γενομένην ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις αἰθούσῃ τοῦ «Παρονασσοῦ» πρὸ τῶν ἑορτῶν τῆς Χιλιετηρίδος.

νάσασιν πολλῶν».

Τὸ φαινόμενον τοῦ Μοναχισμοῦ εἶναι πανανθρωπίνης σημασίας καὶ σχετίζεται μὲ τὰς μεταφυσικὰς ἀνησυχίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοὺς λυτρωτικὸς πόθους του. Ἐκ τούτου καὶ πᾶσαι αἱ θρησκεῖαι, Ἑθνικαί, Ἀνατολικαί, Μυστηριακαί, ὁ Ἰουδαϊσμός, ὁ Ἰνδουϊσμός, εἶχον Μοναχισμούς. Δὲν θὰ σᾶς ἀπασχολήσω μὲ τὰς διαφόρους μορφὰς τῶν ἐξωχριστιανικῶν Μοναχισμῶν. Τὸ θέμα μου εἶναι ὁ Μοναχισμός, ὅστις ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἀναπτυχθεὶς ἐντὸς τοῦ Ὁρθοδόξου κλίματος, ἀξιοῖ τὴν ἀναγνώρισιν ὡς ὑψίστου ἰδεώδους χριστιανικῆς ζωῆς.

Ἡ πρώτη ἐν σπέρματι παρουσία του ἀνάγεται εἰς τοὺς Ἀποστολικούς χρόνους, μὲ τὰς γνωστὰς χριστιανικὰς κοινότητες, αἱ ὁποῖαι ἐβίουν κατὰ διάφορον τρόπον τοῦ συνήθους, ἐν ἀκτημοσύνῃ καὶ ἀφιέρωσει εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ. Θὰ ἔπρεπε, λοιπόν, ὁ τρόπος αὐτὸς ζωῆς νὰ εἶχεν ἐρείσματα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἄλλως ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀνθῆξῃ. Τὸ γεγονός δέ, ὅτι αἱ πρῶται ἀδιαμόρφωτοι εἰσέτι Μοναστικάι κοινότητες ἐτέλουν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ καθοδήγησιν αὐτῶν τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Μοναχικὸς βίος ἐνισχύεται καὶ ὑπὸ τῆς ἀγράφου Ἀποστολικῆς Παραδόσεως.

Σήμερον ἔχομεν εἰς τὴν διάθεσίν μας ἐγκύρους μαρτυρίας ἀπὸ τοῦ πρώτου ἡμίσεος τοῦ δευτέρου αἰῶνος, αἱ ὁποῖαι πιστοποιοῦν τὴν συνέχειαν καὶ ἐξάπλωσιν τῶν Μοναχικῶν τάσεων τῶν χριστιανῶν. Τὰ γνωρίσματα τῆς Μοναχικῆς ζωῆς ἦσαν ὅ,τι καὶ τώρα. Ἡ παρθενία, αἱ προσευχαί, αἱ νηστεῖαι, αἱ ἀγρυπνίαι, ὁ ἐσχατολογικὸς ἔρως, ὁ πόθος τῆς μυστικῆς κοινωνίας μὲ τὸν Χριστόν. Ἀξιόλογος ὤθησις τοῦ Μοναχισμοῦ σημειοῦται κατὰ τὰ μέσα τοῦ τρίτου αἰῶνος, ἐμφανιζομένης καὶ τῆς πληρεστεράς διδασκαλίας του. Ὅσοι ἐπεθύμουν ὑψηλοτέραν καὶ τελειοτέραν, τῆς συνήθους, ζωὴν, ἀνεχώρουν ἀπὸ τὸν κόσμον. Ζητοῦν ἐρημικὰς καὶ ἡσυχαστικὰς περιοχὰς διὰ νὰ ἐπιτύχουν τοὺς σκοποὺς των, τὸ κατάντημα τῶν ὁποίων εἶναι ὁ ἀγιασμός τῆς ψυχῆς, ἡ οἰκείωσις καὶ μέθεξις τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ δὲ θὰ ἐπετυγχάνετο μὲ τὴν κατανίκησιν τοῦ κόσμου, τοῦ διαβόλου καὶ τὴν ζωοποιὸν σταύρωσιν τοῦ ἐμπαθοῦς ἐαυτοῦ των, ἀκολουθοῦντες τὰ Ἀποστολικά: «Οἱ τοῦ Χριστοῦ, τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις» καὶ τό: «οὐκ ἔστιν ἡ πάλῃ ἡμῶν πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας τοῦ σκότους, πρὸς τὰς δυνάμεις τῆς πονηρίας...».

Πρῶτος ἐπίσημος οἰκιστὴς τῆς Ἐρήμου εἶναι ὁ Μ. Ἀντώνιος. Λέγω ἐπίσημος, διότι πρὸ αὐτοῦ ἔχομεν πληθὺν ὄλην Μοναχῶν. Ὁ Μ. Ἀντώνιος, λόγῳ τοῦ μεγάλου κύρους του, ἀπέβη αὐθεντικὸν ὑπόδειγμα διὰ τὸν Μοναχισμόν. Διὸ καὶ ἡ διδασκαλία του περιεβλήθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μὲ ἐξαιρετικὸν κύρος. Ὁ Μ. Ἀντώνιος, Αἰγύπτιος τὴν καταγωγὴν, πλουσιώτατος, ἰσχυρὸς καὶ καθαρὸν ἔχων τὸν νοῦν, «οὐκ ἠνέσχετο μαθεῖν γράμματα» ἀλλ' ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἡθικῆς τελειότητος. Μετῆλθε σκληροτάτην ἀσκήσιν καὶ ἐπολέμησε στήθος πρὸς στήθος μὲ τὸν διά-

βολον. Ἡ πλουσιωτέρα δαιμονολογία, ἣτις ἀνεπτύχθη εἰς τὴν Ἑρημον, ὀφείλεται εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ Μ. Ἀντωνίου. Ἡ διδασκαλία του περὶ Μοναχῶν συνεχίζει τὴν κεκτημένην πεῖραν τῶν πρὸ αὐτοῦ καὶ τῶν συγχρόνων του ἀσκητῶν. Εἶναι ὁ Ἑρημίτης, ζῇ ἐρημιτικῶς, συνιστᾷ τὴν Ἑρημον. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν οἱ ἀσκηταὶ «νεκρῶνονται τῷ κόσμῳ» καὶ ζοῦν ἐν οὐρανοῖς. Εἶναι «οὐρανοπολῖται», οἱ ὅποιοι θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς ἰσοστάσιοι τῶν Μαρτύρων, αἱ δὲ προσευχαί των «στηρίζουν τὴν οἰκουμένην», ὡς φάλλει ἡ ἁγία Ἐκκλησία μας.

Μετὰ τὸν Μ. Ἀντώνιον μέγιστην ἐξέλιξιν ἐσημείωσεν ὁ Μοναχισμὸς διὰ τοῦ ἁγίου Παχώμιου, ἀσκητοῦ τῆς Αἰγυπτιακῆς Ἑρήμου. Νέος τὴν ἡλικίαν, λαμβάνει οὐρανόθεν ἐντολὴν νὰ κτίσῃ μέγα Μοναστήριον. Ταυτοχρόνως δέχεται παρ' ἀγγέλου τὸ Τυπικόν, θάσσει τοῦ ὁποίου θὰ ἐρρυθμίζετο ἡ νέα ζωὴ. Οὕτω ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον πολυάριθμον Κοινόδιον, τὸ ὅποιον ἠκολούθησαν ἄλλα, παρὰ τὸν Νεῖλον ποταμόν.

Τὸ Κοινόδιον ἐκφράζει κοινωνικωτέραν διαβίωσιν ἐν σχέσει πρὸς τὸν Ἑρημιτισμόν. Τὸν ἅγιον Παχώμιον ἐν τῇ ὁργανώσει τοῦ Μοναχικοῦ βίου διαδέχεται ὁ Μ. Βασίλειος. Οὗτος εἶχε τρωθῇ τὴν καρδίαν ἐκ νεότητος ἀπὸ τὸ οὐράνιον ἰδεῶδες τοῦ Μοναχισμοῦ. Περιῆλθε τὰς ἐρήμους τῆς Αἰγύπτου, τῆς Παλαιστίνης, τῆς Μεσοποταμίας, τῆς Κοίλης Συρίας, ὅπου ἐγνώρισεν ὀνομαστοὺς ἀσκητάς, ἐμελέτησε τὸν βίον των, ἐθαύμασε «τὸ περὶ τὴν δίκαιαν ἐγκρατέα, τὸ καρτερικὸν ἐν πόνοις, ἐξεπλάγη διὰ τὴν ἐν προσευχαίς εὐτονίαν, ὅπως ὕπνου κατεκράτουν, ὅπ' οὐδεμιᾶς φυσικῆς ἀνάγκης κατακαμπτόμενοι...» ὅπως ὁ ἴδιος περιγράφει. Γοητευθεὶς, λοιπόν, ἀπὸ τὴν ἀγγελικὴν ζωὴν τῶν ἀσκητῶν, ἐγένετο καὶ ὁ ἴδιος Μοναχὸς εἰς τὴν Ἑρημον τοῦ Πόντου, μὲ ἀδελφὸν συνασκητὴν τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον. Τὰ καίμενα, ποῦ ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν τῶν δύο μεγάλων τούτων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελοῦν ὕμνους εἰς τὸ ἀσκητικὸν πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄλλ' εἰς αὐτὴν τὴν θαυμαζομένην καὶ βιουμένην ὑπ' αὐτοῦ ζωὴν ἐβλεπεν ἐν ἐλάττωμα. Τὸ ἀκοινωνήτον. Καὶ ἐντεῦθεν διενεμήθη νὰ συνδυάσῃ τὸν Ἑρημιτισμόν μὲ τὰς κοσμικὰς κοινωνίας, μορφῶνων τὸ ἰδεῶδες τοῦ Κοινοδιακοῦ βίου καὶ μάλιστα τῶν Κοινοβίων, κτιζομένων «οὐ πόρρω τῶν κοινωνικῶν καὶ μιγάδων, οὐδὲ ὥσπερ τειχίῳ τινὶ μέσῳ ταῦτα διαλαδὼν καὶ ἀπ' ἀλλήλων χωρίσας, ἀλλὰ πλησίον συνάφας καὶ διαζεύξας· ἵνα μήτε τὸ φιλόσοφον ἀκοινωνήτον ᾗ, μήτε τὸ πρακτικὸν ἀφιλόσοφον», ὡς λέγει εἰς τὸν «Ἐπιτάφιον» ὁ φίλος του Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.

Ἐν ἄλλοις λόγοις μετέφερε τὰ Κοινόδια ἐγγὺς εἰς τὰς κώμας. Τὸ ἰδεῶδες παρέμεινεν ἀμετάβλητον. Οἱ προσκατολισμοὶ οἱ αὐτοί. Τὰ μέσα τὰ ἴδια. Πλὴν περισσότερο ἀνθρώπινα καὶ ὁ βίος τῶν Μοναχῶν ὄχι ἀμάρτυρος, ἀλλ' ἐμάρτυρος. Ὁ Μ. Βασίλειος συνέγραψε Κανόνας καὶ Ὁρους, πρὸς ρύθμισιν τοῦ Μοναχικοῦ βίου καὶ ἀνέπτυξε τὸ θάθος καὶ τὴν οὐσίαν του. Ἡ δὲ Ἐκκλησία περιέβαλε διὰ τοῦ κύρους της τὴν διδασκαλίαν του, διδασκαλίαν ἰδικήν της.

Περὶ τὸν πέμπτον αἰῶνα ἐμφανίζονται εἰς τὴν Παλαιστίνην αἱ Λαῦραι.

Αὐταὶ ἦσαν Μοναστήρια, τὰ ὁποῖα συνεδύαζον τὸ Κοινόδιον καὶ τὴν Ἑρημον. Ὅσοι Μοναχοὶ καθίσταντο δόκιμοι, κατόπιν πνευματικῶν ἀγώνων, ἐλάμβανον ἄδειαν ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου ὅπως ἀσχοῦνται εἰς ἐξωτερικὰ κελλία. Σημεῖον ἐστὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Μοναχισμοῦ ἐξαίρει τὴν Ἑρημίαν ὡς καταλληλοτέραν διὰ τὴν τελειότητα καὶ ὡς βοηθοῦσαν εἰς τὴν μυστικὴν ἔνωσιν μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀντίληψις αὕτη, μορφωθείσα ἐκ τῆς ἀσκητικῆς διδασκαλίας καὶ τῆς πείρας τῶν Νηπτικῶν Πατέρων, παρήγαγε μίαν νέαν μορφήν Μοναχικῆς ζωῆς, τὸν Ἑουχασμόν. Ὁ Ἑουχασμὸς μᾶς ἐχάρισεν ἐξόχους πνευματικὰς ἐμπειρίας καὶ λίαν πλουσίαν μυστικιστικὴν φιλολογίαν.

Ἀπὸ τοῦ ἔκτου αἰῶνος μέχρι σήμερον οὐδεμία ἐξέλιξις ἐσημειώθη εἰς τὰς ὑπαρχούσας ἤδη μορφὰς τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς δὲν θὰ σὰς ἀπασχολήσω ἄλλο.

Τὸ Ἅγιον Ὅρος - Ἄθω, τὸ ὁποῖον διεδέχθη τὰ παλαιότερον ἀκμάσαστα Μοναστικά Κέντρα, αὐτὰς τὰς μορφὰς καὶ ἀνέπτυξε καὶ συνέχισεν. Εἶναι ἀληθές, ἐπὶ ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου αἰῶνος, ὅτε ἐμφανίζονται ἀσκηταὶ ἐν Ἄθῳ, τὰ μεγάλα Μοναστήρια ἦσαν ἄγνωστα. Καὶ ὅταν ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης ἤρχιζε νὰ κτίζῃ τὴν Μεγίστην Λαύραν του, τῇ προτροπῇ τοῦ Νικηφόρου Φωκά, συνήντησε μεγάλην ἀντίδρασιν ἀπὸ τοὺς τότε ἡγουμένους τῶν ἀσκητηρίων. Ἀλλ' ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος εἶχεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ὅτι οὐδὲν νέον στοιχεῖον εἰσήγεν εἰς τὸν κατὰ παράδοσιν Μοναχισμόν. Ἀπλῶς μετέστησεν εἰς Ἄθω τὸ πνεῦμα τῶν μεγάλων Μοναστηρίων. Ὡς καὶ τὸ ἐφαρμοσθὲν Τυπικόν του καὶ οἱ Μοναστικοὶ Κανόνες του, εἶναι σχεδὸν πιστὴ ἀντιγραφὴ τῶν Κανόνων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἤδη καταστραφείσης Μονῆς τοῦ Στουδίου. Συνεπῶς ὁ ἑορτασμός, κατὰ τὸ πρῶτον τέταρτον τοῦ διανυομένου ἔτους, τοῦ χιλιετοῦς ὀργανωμένου Μοναστικοῦ βίου ἐν ἀγίῳ Ὁρει, ὅστις συμπίπτει μὲ τὴν ἐν ἔτει 963 ἱδρυσιν τῆς Μεγίστης Λαύρας, δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ στενοῦ Ἀγιορειτικοῦ ἑορτασμοῦ, ἀλλὰ κατ' ἐπέκτασιν ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἐξάρσεως τοῦ δυναμισμοῦ τοῦ κατὰ Ἀνατολὰς Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ.

Διέτρεξα ταχύτατα τὴν ἱστορικὴν πορείαν, τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὰς ἐξωτερικὰς φάσεις τοῦ Μοναχικοῦ βίου. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃτε νὰ σὰς ἀπασχολήσω τώρα μὲ τὴν ἀνάλυσιν τῶν θεμελιωδῶν θέσεών του, τῆς ἐσωτερικῆς καὶ μυστικῆς βιώσεώς του καὶ τῆς ἰδιαζούσης πνευματικότητός του.

Βασικὸς προσανατολισμὸς τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ εἶναι ἡ ἠθικὴ τελειότης, διὰ τῆς ἐπιστροφῆς εἰς «τὸ ἀρχαῖον ἀπλοῦν» ἐν τῇ διασώσει τῆς ἐν τῇ ψυχῇ θείας εἰκόνας. Ἀναχωρεῖ ὁ Μοναχισμὸς ἀπὸ τὴν διαπίστωσιν τῶν τραγικῶν καταλοίπων τοῦ πεπτωκότος Ἀδάμ, τὰ ὁποῖα φέρομεν ὡς ζοφεράν κατὰ κληρονομίαν ἀναδοχὴν ἐν τῇ ψυχῇ, (καὶ ἅτινα ἀμελούμενα συνιστοῦν τὴν ἀνθρωπίνην ἀθλιότητα) καὶ ἀπὸ τὴν εὐαγγελικὴν ἐντολήν, ὅπως μεταποιηθῶμεν συμφώνως τῷ προτύπῳ τοῦ ἀπτόπου καὶ θεοπλάστου Ἀδάμ. Τοῦ ἀθῶου πρωτοπλάστου, τοῦ κεκοσμημένου μὲ τὰ θεῖα χαρίσματα τῆς ἀγιότητος, τῆς ἀπαθείας, τῆς τελειότητος, τῆς θείας ἐλλάμψεως, τῆς θείας ἐνώσεως καὶ

μεθέξεως τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς κατὰ χάριν θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ θεολογικὴ αὕτη τοποθέτησις διαγράφεται πολλαχοῦ μὲν τῆς Καινῆς Διαθήκης, διατυπῶνται δὲ ὑπὸ μορφὴν ἐντολῆς εἰς τό: «Γίνεσθε τέλειοι». Καὶ πόσον τέλειοι; «Ὡς ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστι». Φυσικὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνωμεν ὅμοιοι μὲ τὸν υπερτέλειον κατὰ φύσιν Θεόν, ἀλλ' εἶναι δυνατόν νὰ θεωθῶμεν κατὰ χάριν, φθάνοντες δηλαδὴ εἰς τὴν ὑψηλοτέραν δυνατὴν πνευματικὴν τελειότητα. Ἄλλωστε ἡ περὶ τελειότητος διδασκαλία εἶναι διάχυτος ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ μεγάλου Θεοῦ ἡμῶν καὶ εἰς τὰς ἱερὰς συγγραφὰς τῶν ἁγίων Πατέρων.

Ὅσοι, λοιπόν, ἐπεθύμουν θειοτέραν τινὰ ζωὴν, ὅσοι ἠσθάνοντο ὅτι «οὐκ εἶχον ᾧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπεζητούν», ὅσοι ἠγάπων «μανικῶς» τὸν Χριστόν, ὅσοι ἐθέλγοντο ἀπὸ τὰ οὐράνια κάλλη καὶ διεφλέγοντο διὰ τὴν ἐν μακαριότητι αἰωνιότητα, ἀνεχώρουν ἀπὸ τὸν κόσμον, «ἐνέκρωνον τὴν σάρκα» καὶ ἠκολούθουν τὸν Ἐσταυρωμένον καὶ Ἀναστάντα Χριστόν, ἐν ἀγνότητι, ἐν πτωχείᾳ καὶ ταπεινώσει.

Ἡ σύνολος διδασκαλία τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ προβλέπει «ἀναχώρησιν», «φυγὴν» ἀπὸ τὸν κόσμον τὸν «κεῖμενον ἐν τῷ πονηρῷ», διότι ἀποτελεῖ ἐμπόδιον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀγνισμοῦ καὶ τὴν τελειότητα. Ἐπίσης ἐμπόδιον θεωρεῖται ὁ ἄλλως τίμιος, γάμος, διότι κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ὁ ἔγγαμος μεριμνᾷ «πῶς ἀρέσει τῇ γυναικί, ὁ δὲ ἄγαμος πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ». Ὡσαύτως ἡ ποικίλη κτήσις χρημάτων ἢ πραγμάτων ἀποβαίνει ἀλυσιτελής, διότι, πάλιν κατὰ τὸν αὐτὸν Ἀπόστολον, «ἔχοντες διατροφὰς καὶ σκεπάσματα τούτοις ἀρκεσθῆσόμεθα· οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς ἐπιθυμίας βλαβερὰς καὶ εἰς τὴν παγίδα τοῦ διαβόλου». Ὁμοίως ἐν ἄλλο βασικὸν στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον ἐμποδίζει τὴν ἡθικὴν τελειότητα, εἶναι τὸ ἴδιον θέλημα, τὸ ἐγὼ, ἡ εἰς ἑαυτοὺς πεποιθήσις, ὁ ἔρως τῆς ἐλευθερίας. Ὅσον καὶ ἂν φαίνεται τὸ τελευταῖον τοῦτο ὡς δούλης ψυχῆς ἴδιον, κατὰ τὴν κοσμικὴν νοοτροπίαν, ἐν τούτοις εἶναι ἐκ τῶν ἀναγκαιοτάτων. Διότι «ὅσον τις δουλοῦται τῷ Χριστῷ, τοσοῦτον καὶ ἀπελευθεροῦται». Καὶ ἡ καθυπόταξις τοῦ ἰδίου θελήματος εἰς τὸν γυμναστὴν καὶ διδάσκαλον ἡμῶν διαβαίνει εἰς αὐτὸν τὸν Χριστόν, δι' ὃν καὶ δουλούμεθα ἐκουσίως. Βασικαί, λοιπόν, προϋποθέσεις διόδεύσεως τῆς στενῆς καὶ τεθλιμμένης ὁδοῦ, τῆς φερούσης εἰς τὴν τελειοτέραν ἡθικὴν κατάστασιν, εἶναι ἡ παρθενία, ἡ ἀκτημοσύνη καὶ ἡ ὑπακοή.

Τὸ τρίπτυχον αὐτὸ τῆς Μοναχικῆς Ὁμολογίας, ἐπενοήθη πρὸς ἀναίρεσιν τοῦ τριπτύχου τῶν ψυχικῶν παθῶν, τῆς φιληδονίας, φιλαργυρίας καὶ φιλοδοξίας, τὰ ὁποῖα, ὡς αἷτια τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας ἀπησχόλησαν τὴν φιλοσοφίαν τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς. Ὁ ἐλάχιστος χρόνος τῆς ἡμέρας μου δὲν ἐπιτρέπει νὰ προβῶ εἰς διεξοδικὴν ἀνάλυσιν ἐνὸς ἐκάστου ψυχικοῦ πάθους, περὶ τῆς φύσεως, τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῆς τυραννικῆς ἰσχύος του. Εἶναι ἴσως ἀρκετὸν νὰ σὰς εἴπω, ὅτι ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς αὐτὰ τὰ τρία καθολικὰ πάθη ἤλθε νὰ θεραπεύσῃ. Τὸ μὲν διὰ τῆς ἀνεκφράστου πτωχείας του, τὸ δὲ διὰ τῆς μέχρι Σταυροῦ κακοπαθείας του, καὶ τὸ πάθος τῆς φιλοδοξίας διὰ τῆς

ἄκρας ταπεινώσεώς του.

Ἡ ἀπὸ τῶν παθῶν καθαρτικὴ ἄσκησις ἐνεργεῖται ἐντὸς τῆς κοινοβιακῆς συγκεκροτημένης ἀδελφότητος, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ ἡγουμένου. Βοηθητικὰ δὲ μέσα πρὸς θεραπείαν τῆς νοσοῦσης ψυχῆς εἶναι ἡ νηστεία, ἡ ἀγρυπνία, ἡ προσευχή, ἡ μελέτη, οἱ ὄνειδιμοί, ἡ διακονία, ὁ κλαυθμός, ἡ ταπείνωσις καὶ γενικῶς ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ μέχρι κεφαλῆς. Οὕτω, λοιπόν, ὁ σταυροφόρος Μοναχὸς ἀσκούμενος καὶ ὑποτάσσων τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν νόμον τοῦ πνεύματος, διὰ πολλοῦ χρόνου καὶ μόχθου, ἐλευθεροῦται προοδευτικῶς ἀπὸ τῆς τυραννίδος τῶν ὀλεθρίων παθῶν του, συνεργούσης εἰς τοῦτο καὶ τῆς θείας Χάριτος.

Ὅπως γνωρίζετε, ὁ Χριστιανισμὸς δὲν καταστοχάζεται τὴν νέκρωσιν τοῦ θυμικοῦ καὶ ἐπιθυμητικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς, ὡς ἐπεδίωκεν ὁ Στωϊκισμός, ἀλλὰ τὰ πάθη αὐτὰ ἐξαγιάζει καὶ τὰ θέτει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀγαθοῦ. Καὶ τὸ μὲν ἐπιθυμητικὸν στρέφει πρὸς ἀγάπην τῶν θεῶν πραγμάτων· τὸ δὲ θυμικὸν μεταποιεῖ εἰς ἀνδρείαν κατὰ τοῦ κακοῦ καὶ εἰς ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον. Καὶ οὕτω τὸ λογιστικόν, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν εὐγενεστέραν ἰδιότητα τῆς ψυχῆς, λειτουργεῖ ὑπὸ τὰς ἀγίας ἐμπνεύσεις τῶν ἤδη μεταστοιχειωθέντων ἀγαθοπρεπῶς παθῶν. Ὅποτε οἱ διαλογισμοὶ ἐκπορεύονται ἐντεῦθεν ἀγαθοί, εἰρηνικοί, πραεῖς, χαροποὶ, χρηστεύμενοι, φωτεινοί, ἄγιοι, ἀληθεῖς, ὥραῖοι. Διότι οἱ ποικίλοι διαλογισμοὶ καὶ αἱ φιλοσοφικαὶ θεωρίαι μας δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, εἰμὴ ἡ ἐνάρθρωσις εἰς τὸν λόγον τῆς ζωῆς τῶν καρδιῶν μας. Εἶναι αὕτῃ ἡ ἱστορία τῶν καρδιῶν μας. Διὰ τοῦτο ὁ καλὸς ἡμῶν ἱατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν Κύριος Ἰησοῦς, ὁμιλεῖ πολλάκις περὶ τῶν διαλογισμῶν, ὡς ἐκπορευομένων ἐκ τῆς καρδίας, ἡ ὁποία ὅταν εἶναι ἀκανθόφερος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραγάγῃ σταφυλὰς. Αὐτὸ δὲ τὸ νόημα ἔχει καὶ τὸ Αὐγουστίνειον: «Γίνου ὥρατος εἰς τὴν καρδίαν καὶ κάμε ὅ,τι σοῦ ἐμπνεύσῃ».

Ὁ Μοναχισμός, ἐὰν θεωρῇται ὡς ὁδὸς τελειότητος, ὡς ἀγγελικὴ πολιτεία, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν ἐξωτερικὴν τακτοποίησιν τῶν ἡθῶν, εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν κοινῶν τυπικῶν καθηκόντων ἢ εἰς κοινωνικὰς ἀγαθοεργίας — σεβαστὰς ἄλλωστε καὶ ἐπιβεβλημένας — ἀλλὰ διεξάγει τραχὺν ἀγῶνα ἐντὸς τοῦ θυθοῦ τῆς καρδίας, διὰ νὰ καθάρῃ, νὰ φωτίσῃ, νὰ θεώσῃ τὴν ψυχὴν. Ἐντεῦθεν πᾶν ἀγαθὸν ἐνεργεῖται χωρὶς ἐπιδεικτικαίσεις, χωρὶς ἔπαρσιν, οὐχὶ ἀναγκαστῶς, ἀλλὰ μὲ ταπεινοφροσύνην καὶ μὲ ἀνάγκην φυσικοῦ νόμου. Ἡ ψυχὴ ἐμπλουτίζεται μὲ θεῖα στοιχεῖα, καθίσταται φιλόθεος, φιλάδελφος, ἀγαθὴ, διερχομένη ἀγγελικὴν ζωὴν ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς. Καὶ διὰ νὰ εἴπω, κατὰ Παῦλον, «οὐδέποτε ἐκπίπτει».

* * *

Σὰς ὁμίλησά συνοπτικῶς περὶ τοῦ Κοινοβιακοῦ βίου. Θὰ ἦτο ἐκτάκτως ἀτελής ἡ εἰκὼν τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ, ἐὰν περιωριζόμεθα εἰς διαπιστώσεις ποῦ ἀφοροῦν εἰς μόνην τὴν Κοινοβιακὴν μορφήν, ἡ ὁποία δὲν ἐξαντλεῖ τὴν σύνολον πρακτικὴν καὶ θεωρητικὴν φιλοσοφίαν τῆς Μοναχικῆς ζωῆς. Ὑπάρ-

χει καὶ ὁ Ἑσυχασμὸς, ὅστις παλαιότερον ἐκαλεῖτο Ἐρημιτισμὸς, ἀλλὰ πολὺ διάφορος ἐκείνου, διότι ὁ Ἑσυχασμὸς φέρει μεθ' ἑαυτοῦ πλουσιωτάτην μυστικὴν γραμματεῖαν, οἷαν δὲν εἶχεν ὁ Ἐρημιτισμὸς.

Ἐὰν τὸ Κοινόδιον εἶναι τὰ ἅγια, ὁ Ἑσυχασμὸς εἶναι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. Τὸ μὲν Κοινόδιον θεωρεῖται ὡς «κναφεῖον», ἔνθα λευκαίνονται τὰ ἔρια, ὁ δὲ Ἑσυχασμὸς ἀποτελεῖ τὸ «θαφεῖον», ὅπου τὰ ἔρια λαμβάνουν τὸ χρῶμα τῶν καὶ τὴν τελειότητά των, ἢ ἄλλως, τὸ μὲν Κοινόδιον εἶναι «γυμνάσιον νηπίων», ὡς ἀπεκλήθη, ἡ δὲ περιοχὴ τῆς Ἑσυχίας προὐρίσται διὰ τοὺς ἀνδρωθέντας νόας, κατόπιν πολυχρονίων καὶ ἡρωϊκῶν πνευματικῶν ἀγώνων. Οὕτω θὰ ἡδυνάμην νὰ παρομοιώσω τὸ μὲν Κοινόδιον ὡς πρόναον, τὴν δὲ Σκήτην — ἡ ὁποία εἶναι σύνθετος ζωὴ ἀπὸ Κοινοδιακὰ καὶ Ἑσυχαστικὰ στοιχεῖα — ὡς τὸν κυρίως ναόν, τὸν δὲ Ἑσυχασμόν, ὡς αὐτὰ τὰ ἄδυτα τοῦ ναοῦ, ἔνθα τελειουργοῦνται ὑψηλαὶ πνευματικαὶ λειτουργίαι καὶ ὁ νοῦς πλατύνεται εἰς ἀτέρμονα πελάγη μυστικῆς θεολογίας.

Ὁ Ἑσυχασμὸς εἶναι γνωστὸς ἀπὸ τὴν γένεσιν τοῦ χριστιανικοῦ Μοναχισμοῦ, ἐν σπερματικῇ καταστάσει ὑπάρχων. Ἀκολουθήσας τὴν ὁδὸν τῆς ἐξελίξεώς του, παρουσίασεν ἀπὸ τοῦ πέμπτου αἰῶνος συστηματικὴν διδασκαλίαν ἀπὸ αὐθεντίας τῆς Ἐκκλησίας διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς ἐπικῆς του ἐξάARSEως τὸν 14ον αἰῶνα, μὲ σπουδαίους ἐκπροσώπους, ἐν οἷς κυριαρχοῦν αἱ μορφαὶ τῶν ἁγίων Γρηγορίων Σιναΐτου καὶ Παλαμᾶ. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποδοθῇ ἐντὸς τῶν συνθλιπτικῶν ὁρίων μιᾶς διαλέξεως, τὸ μέγα Ἑσυχαστικὸν θέμα, εἰμὴ μόνον εἰς ἄδράς γραμμὰς καὶ μάλιστα ἀτελῶς.

Ὁ Ἑσυχασμὸς ἀποτελεῖ ἓνα τῶν κλώνων τοῦ Μοναστικοῦ δένδρου, ἡ μίαν φάσιν, ἴσως τὴν τελικὴν, τῆς ἐπὶ τὰ κρείττω ἐξελίξεως τοῦ Μοναχισμοῦ ἢ, ἂν προτιμᾶτε, τὴν ὑπάτην βαθμίδα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τεθεωμένης ὑπὸ τῆς χάριτος.

Ὁ Ἑσυχασμὸς λαμβάνει τὸ ὄνομα ἀπὸ τὴν ὑπ' αὐτοῦ τονιζομένην ἡσυχαστικὴν ἀγωγὴν καὶ πνευματικὴν σιωπὴν. Ὁ Ἑσυχαστὴς δὲν βλέπει, δὲν ἀκούει, δὲν περιεργάζεται τὰ γήινα, δὲν φαντάζεται τὰ ρέοντα. Ὁ Ἑσυχασμὸς ἐκφράζει τὸ πνεῦμα τῆς ἀκροτάτης ξενιτείας ἀπὸ τὸν κόσμον ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸν πεφυρακτωμένον πόθον ἀδιαλείπτου διαλόγου ἐν μυστικῇ ἐπαφῇ μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ἰσως νὰ μὴ ἡστόχουν, ἐὰν ὠνόμαζα τὸν Ἑσυχασμόν, ὡς τὸν μυελὸν τοῦ Μοναχισμοῦ.

Πρέπει νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, ὅτι ὁ Ἑσυχαστὴς εἶναι προγεγυμνασμένος Μοναχὸς καὶ κατέχει μεγάλην πείραν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν πνευματικὸν πόλεμον καὶ τὸν κεκρυμμένον ἐσωτερικὸν του κόσμον. Ἐνδοσκοπῶν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας του, ἀνακαλύπτει τὴν θεῖαν εἰκόνα ἡχρειωμένην ὑπὸ τῶν παθῶν. Κατανοεῖ, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, «τὸ εἰδεχθῆς προσωπεῖον τῆς ψυχῆς». Ἐντεῦθεν γεννᾶται τὸ πνευματικὸν πένθος καὶ ἀναβλύζουν τὰ αἰέρρευτα δάκρυα πρὸς ἀπόπλυσιν τοῦ ρύπου. Διότι, κατὰ τὸν ἅγιον Γρηγόριον Νύσσης, «καὶ μόνον δάκρυον στάξαν ἐκ συνοχῆς καρδίας ἰσοδυναμεῖ τῷ λουτρῷ», γεγονὸς θεβαιούμενον ὑπὸ τῆς καθολικῆς ἀσκητικῆς πείρας,

ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν μακαρισμὸν ὑπὸ τοῦ Κυρίου τῶν κλαίωντων καὶ πενθούντων.

Ἄν ὁλη ἡ ἀσκητικὴ καὶ ἡσυχαστικὴ ἀγωγή φέρῃ εἰς τὴν κάθαρσιν τῆς καρδίας, ὅμως μόνῃ ἡ προσευχὴ μετὰ τὴν κάθαρσιν, φέρει τὴν ψυχὴν εἰς ἄφατον μυστικὴν ἔνωσιν μετὰ τοῦ καθαροῦ Θεοῦ. Ἐνταῦθα δὲν θὰ ἀναφερθῶ εἰς τὴν ἀσταθμῆτου δυνάμειος προσευχὴν, ὑπὸ συντετριμμένης καὶ τεταπεινωμένης καρδίας προσφερομένην τῷ Θεῷ, οὔτε θὰ σὰς ἀναλύσω, διατὶ ἡ προσευχὴ εἶναι τὸ μέγιστον δῶρον, τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν Θεόν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέγιστον δῶρον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Θεοῦ. Οὔτε προτίθεμαι νὰ σὰς εἶπω, διατὶ ἡ ἁμαρτία καταργεῖ τὴν προσευχὴν καὶ πῶς ἡ προσευχὴ καταργεῖ τὴν ἁμαρτίαν. Χάριν τῆς συνοχῆς τοῦ θεματοῦς μου θὰ σὰς παράσχω βραχυτάτας μόνον πληροφορίας περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Ἡσυχαστῶν ἐπινοηθείσης νοεράς, λεγομένης, προσευχῆς, καὶ μάλιστα χάριν ἐκείνων τῶν ἀκροατῶν μου, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναγνώσουν τὴν «Φιλοκαλίαν» ἢ ἄλλο συγγενὲς βιβλίον. Ἄν καὶ κατὰ βάθος θὰ ἐπεθύμουν νὰ διεγερθῇ ὁ ζῆλος ὁλων τῶν χριστιανῶν, ὅπως μετέρχωνται αὐτὴν τὴν ἀγγελολίμῃτον προσευχὴν, ὡς ἐγένετο καὶ μετὰ τὰ πλήθη τοῦ Βυζαντίου, ποὺ προσηύχοντο ἀδιαλείπτως. Μόνῃ ἡ προσευχὴ τῆς καρδίας λυτρώνει τὸν ἄνθρωπον καὶ τοῦ χαρίζει τὴν αἴσθησιν τῆς ὑπάρξεως καὶ ζωῆς ἐν Θεῷ.

Ἡ νοερά, ἢ ἄλλως ἀδιάλειπτος ἢ μονολόγιστος προσευχὴ, συνίσταται εἰς τὴν συνεχῇ ἐπανάληψιν τῆς ἐπικλήσεως: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν». Θὰ σὰς φανῇ ἴσως παράδοξον, πῶς μία τόσο βραχεῖα καὶ τυποποιημένη προσευχὴ, ἡ ὁποία αἶρει τὴν ἐλευθερίαν ἐκφράσεως τῶν διαθέσεων τῆς ψυχῆς, δύναται νὰ ἐκπληροῖ τοὺς ὅρους τῆς προσευχῆς. Ἐπ' αὐτοῦ θὰ σὰς εἶπω, ὅτι καὶ ἡ Ἐκκλησία ἔχει καθιερωμένας προσευχάς, αἱ ὁποῖαι, παρὰ τοῦτο, διατηροῦν ὅλην τὴν πνευματικὴν δρόσον των. Ἡ προσευχὴ ἔχει ἀξίαν καθ' ὅσον εἶναι ἀληθὴς, ἐσωτερικὴ καὶ ταπεινὴ.

Ἡ νοερά προσευχὴ εἶναι μία σοφὴ μεθοδεία τῆς ἀσκητικῆς πείρας αἰώνων, διὰ τῆς ὁποίας κατορθοῦται ν' ἀπασχολῇται τὸ νοερόν τῆς ψυχῆς με νόηματα ἱερά, εἰς τὰ ὁποῖα συμπυκνοῦνται ἅπαντα τὰ αἰτήματα τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς, ὅπως ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἁμαρτωλότητος, ἡ συντριβὴ τῆς καρδίας, ἡ ἐκζητήσις τοῦ θεοῦ ἐλέους, τὸ ὁποῖον ἔλεος ζητοῦμεν νὰ ἐκδηλωθῇ ὅχι ὅπως ἡμεῖς θέλομεν, ἀλλὰ ὅπως ὁ Θεὸς γνωρίζει, ὅτι συμφέρει εἰς τὴν ψυχὴν.

Πρέπει ὅμως νὰ σὰς ἐπεξηγήσω, ὅτι ὅταν λέγουν οἱ ἄγιοι Πατέρες «ἀδιάλειπτον προσευχὴν», δὲν ἐννοοῦν ὅτι εἰς ὅλας τὰς ψυχικὰς καταστάσεις καὶ ἀλλοιώσεις ὀφειλομεν νὰ κρατῶμεν τὴν ἰδίαν προσευχὴν. Ὅταν αἴφνης ἡ ψυχὴ περιέλθῃ εἰς κατάστασιν θερμῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν ἢ τελῇ ὑπὸ ἄλλα ἔντονα πνευματικὰ ἐνεργήματα, ἡ εὐχὴ αὐτὴ ἐγκαταλείπεται. Καὶ ἀφήνεται ἡ ψυχὴ εἰς τὰς ἐμπνεύσεις τῶν ἱερῶν συναισθημάτων τῆς, ἐναλλάσσουσα τὰ θεῖα νοήματά τῆς ἀναλόγως τῶν μυστικῶν ἐνεργημάτων τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Ἡ νοερά προσευχὴ ἔχει, ὅν τοῖς ἄλλοις, τὸ πλεονέκτημα, ὅτι εἶναι εὐκολος εἰς τὸν νοῦν καὶ ὅτι ἐπαναλαμβάνεται τὸ παμπόθητον ὄνομα τοῦ γλυκυ-

τάτου Ἰησοῦ. Ἄμεσος δὲ συνέπεια τῆς μετὰ προσοχῆς καὶ ἀγάπης ἐνεργείας τῆς προσευχῆς εἶναι. 1) Ἡ ἀναστολὴ παντὸς ἐκ τῶν παθῶν τῆς ψυχῆς ἀναβλύζοντος ἀκαθάρτου νοήματος. 2) Ἡ ἄμυνα ἐναντι τῶν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν ὑποσπειρωμένων ὑπὸ τοῦ διαβόλου λογισμῶν. 3) Ὁ προσθευτικὸς ἐξαγιασμὸς τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας ἐκ τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ θεοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 4) Ἡ οὖν τῷ χρόνῳ κάθαρσις ἐκ τῶν ὀλεθρίων παθῶν, τὰ ὅποια κατακαίονται ἐκ τοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ ἀναπτομένου θεοῦ πυρός. 5) Ἡ ἀνάφλεξις τοῦ θεοῦ ἔρωτος πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ ἡ διέγερσις τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Χάρις εἰς τὴν ἱερὰν κατάστασιν τοῦ θεοῦ ἔρωτος πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἔχομεν κείμενα ἔρωτικά, τὰ ὅποια, φρονῶ, ὅτι ἀποτελοῦν τὸ Ἄσμα τῶν Ἀσμάτων τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανισμοῦ. Ἴδου ἓνα μικρὸν τμήμα ἔρωτικῆς ἐξάρσεως ὑπὸ μεγάλου Μοναχοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ Ν. Θεολόγου: «Ἀπολαύω τῆς ἀγάπης σου καὶ τῆς ὥραιότητός σου, καὶ εἶμαι πλήρης εὐδαιμονίας καὶ θείας γλυκύτητος. Μετέχω εἰς τὸ φῶς καὶ τὴν δόξαν. Τὸ πρόσωπόν μου λάμπει, ὥπως τὸ πρόσωπον τοῦ Ἠγαπημένου μου, καὶ ὅλα τὰ μέλη μου γίνονται φωτεινά. Τότε γίνομαι περισσότερον ὥραιος παρὰ οἱ ὥραιοι. Περισσότερον πλούσιος παρὰ οἱ πλούσιοι. Περισσότερον ἰσχυρὸς παρὰ οἱ ἰσχυροί. Περισσότερον μέγας παρὰ οἱ Αὐτοκράτορες καὶ περισσότερον πολύτιμος ἀπὸ οἰονδήποτε ἀντικείμενον εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε ἐν τῷ οὐρανῷ. Διότι ὁ νοῦς μου, βυθιζόμενος εἰς τὸ φῶς σου, φωτίζεται καὶ γίνεται ἓνα φῶς ὅμοιον μὲ τὴν δόξαν σου, καὶ ὀνομάζεται ἰδικός σου νοῦς. Διότι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶναι ἅγιος νὰ γίνῃ τοιοῦτος, εἶναι ἅγιος νὰ ἀποκτήσῃ τὸν νοῦν σου καὶ νὰ ἐνωθῇ μετὰ σοῦ ἀδιαιρέτως...».

Πρὶν εἰσελθῶ εἰς τὴν περιοχὴν τῶν παρατηρήσεών μου ἐπὶ τοῦ Μοναχισμοῦ, ἐπιτρέψατέ μου νὰ ὁλοκληρώσω τὰς περὶ νοερᾶς προσευχῆς βραχείας πληροφορίας, ἀφοῦ ἄλλως τε τὸ κυριώτερον ἔργον τοῦ ἁγίου Ὁρους, περὶ οὗ τὸ θέμα μας, εἶναι ἡ νοερὰ προσευχή. Προηγουμένως εἶπον, ὅτι ἡ νοερὰ προσευχή εἶναι ἐπινόημα τῶν Ἠσυχαστῶν Πατέρων. Ὠντως. Χρειαζέται ὁμως νὰ διευκρινήσω, ὅτι ἡ μὲν νοερὰ προσευχή ἦτο γνωστὴ ἀπὸ τοῦ 4ου καὶ 5ου αἰῶνος, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ μιᾶς ψυχολογικῆς μεθόδου, εἰσαχθείσης ὑπὸ τοῦ Μυστικοῦ Πατρὸς Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 14ου αἰῶνος. Τὸ τεχνικὸν αὐτὸ στοιχεῖον τῆς προσευχῆς τοῦ Ἰησοῦ ἢ ἄλλως καρδιακῆς προσευχῆς, ἐπεκράτησε μετὰ τὸ τῶν Ἠσυχαστῶν τοῦ Ἀθῶνος καὶ ἀπετέλεσεν ἀφορμὴν ἐκρήξεως τῶν περιφήμων Ἠσυχαστικῶν ἐρίδων τοῦ 14ου αἰῶνος, αἱ ὁποῖαι κατέλιπον σπουδαιότητα μυστικιστικὴν γραμματεῖαν. Οἱ ἁγιορεῖται Ἠσυχασταί, τῆς πνευματικότητος τῶν ὁποίων προαποσιτῆς ἐνεφανίσθη ὁ τόσον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τιμηθεὶς ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, τελικῶς ὄχι μόνον ἐδικαιώθησαν ὑπὸ τριῶν Συνόδων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλὰ καὶ ἀπέβησαν μέγιστοι διδάσκαλοι τῆς μυστικῆς θεολογίας, ἀνανεώσαντες τὰς περὶ τοῦ ἀκτίστου ἐν Θαβώρ λάμπαντος φωτὸς θείας ἐμπειρίας τῆς Ἐκκλησίας.

Παρατρέχων τὰς κατηγορίας τῶν ἀνθησυχαστῶν κατὰ τῶν Ἠσυχαστῶν

τοῦ Ἐθνονος, καθ' ὃς οἱ Ἑσυχασταὶ «ἀνέμενον τὴν χάριν ἐκ τῶν μυκτηήρων» τοὺς ἐχαρακτήριζον ὡς «ὀμφαλοσκοπούς», θὰ σὰς εἶπω ὅτι οἱ Ἐθωνῖται Μοναχοὶ ἀνάγουν τὴν νοερὰν προσευχὴν εἰς τὸν Ἐθωναῖον ἅγιον Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην. Εἰς τὰ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Διονυσίου διασωθέντα πέντε γνωστὰ συγγράμματα, γίνεται λόγος περὶ τριῶν τρόπων προσευχῆς. Περὶ τῆς εὐθείας, τῆς ἐλικοειδοῦς καὶ τῆς κυκλικῆς. Ἡ διὰ τῆς εὐθείας προσευχὴ εἶναι ἀνάβασις τοῦ νοῦ πρὸς τὸν Θεὸν διὰ πνευματικῶν διαλογισμῶν, ὡς καὶ διὰ τινῶν ἐκ τῆς κτίσεως νοημάτων. Ὁ αὐτὸς περίπου τρόπος ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὴν ἐλικοειδῆ προσευχὴν. Τὰ εἶδη αὐτὰ τῆς προσευχῆς θεωροῦνται ἐν σχέσει πρὸς τὴν κυκλικὴν κατώτερα καὶ ὅχι ἀπλανῆ, ἐπειδὴ παρεμβάλλονται νοήματα ποικίλα καὶ μορφαὶ καὶ σχήματα εἰς τὸν νοῦν.

Ὁ καθαρὸς καὶ ἀπλανὴς τρόπος τῆς προσευχῆς, ὅστις προσιδιάζει εἰς τοὺς κεκαθαρμένους νόας, εἶναι ὁ τῆς κυκλικῆς. Ἡ κατὰ κύκλον προσευχὴ τελεῖται μὲ στροφὴν τοῦ νοῦ εἰς τὴν καρδίαν. Ὁ νοῦς πρέπει νὰ διατελῇ «κωφὸς καὶ ἄλαλος» πρὸς πᾶν γεῶδες πρᾶγμα, ἄχροος, ἀσχημάτιστος, ἀνίδεος. Ἐπειτα ἀναλαμβάνει ἓνα πολὺ κοπιῶδες ἔργον. Ἐπαναλαμβάνει τὰ ρήματα τῆς μονολογίστου προσευχῆς καὶ μόνον αὐτά. Ἀλλὰ ἡ νοερὰ λειτουργία, χωρὶς τὸν παράγοντα τῆς βουλήσεως, δὲν θὰ εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχύον νὰ μεταστοιχειώσῃ εἰς τὸ ἀγαθὸν τὴν ἐμπαθεῖ καρδίαν. Τὰ πάθη, ἐν ἀναλύσει, εἶναι σκληραὶ οὐσαί, παραφυσικαί, αἱ ὁποῖαι προήλθον ἀπὸ τὴν ἐμμονὴν τῶν παρὰ τὴν φύσιν εἰς αὐτὰ λογισμῶν, τῶν γνωστῶν ὀκτὼ λογισμῶν, τοὺς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία χαρακτηρίζει ὡς θανάσιμα ἁμαρτήματα. Διὰ τοῦτο ὁ νοῦς προσλαμβάνει εἰς συμμαχίαν καὶ τὴν βούλησιν καὶ οὕτω, ἐν συντριβῇ καὶ ἀγαπητικῇ διαθέσει, ἐπαναλαμβάνει τὴν εὐχὴν τοῦ Ἰησοῦ, βυθίζων αὐτὴν εἰς τὴν καρδίαν. Τότε τὸ ἐνιαῖον τῆς ψυχῆς γίνεται, κατὰ τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶν, τριστόν, ἥτοι νοῦς, λόγος, βούλησις, μένον ἐνιαῖον καὶ ἀνέρχεται εἰς τὴν Τριαδικὴν Μονάδα, τὸν Θεόν. Διὰ τῆς πολυχρονίου προσκαρτερήσεως εἰς τὴν κοπιώδη αὐτὴν ἐργασίαν, ὁ νοῦς καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ἀκτίστου φωτὸς καὶ μεθύει ἀπὸ ἀγάπην καὶ θαυμασμόν καὶ ἔκστασιν πρὸς τὸν ἀγαπώμενον Θεόν. Καὶ ἔκτοτε ὁ Μοναχὸς ζῇ ἀγγελικὴν ζωὴν...

Θὰ σὰς ἐκούρασαι ἴσως μὲ τὰς περὶ νοερᾶς προσευχῆς λεπτολογίας. Κατὰ τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις σὰς ἔδωκα μίαν ἀμυδρὰν εἰκόνα τῆς λειτουργίας τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ, ὅστις ὡς βίωμα καὶ οὐσία ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ ἐφέσεις τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς καὶ δικαιολογεῖται ἐνώπιον τῆς συνειδήσεως, ἐνώπιον τῆς καρδίας καὶ ἐνώπιον τοῦ λόγου. Εἶναι δὲ καθηγιασμένος ὑπὸ τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας καὶ δεδικαιωμένος διὰ πολλῶν θαυμασίων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Θεοῦ ἡμῶν. Ὁ Μοναχισμὸς ἀποτελεῖ μίαν ὁδόν, ὅχι τὴν μόνην, πάντως τὴν ἀσφαλῆ, πρὸς εὑρεσιν πρῶτον τῆς ἀπολεσθείσης ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν εὑρεσιν τοῦ Θεοῦ — ὁ ὁποῖος θέλει νὰ τὸν ζητήσωμεν διὰ νὰ τὸν εὐρωμεν, ἀφοῦ προηγουμένως τὸν ἀγαπήσωμεν — ἀφοῦ ὁ εὐρέσεως τοῦ Θεοῦ εἶναι, κατὰ τὸν Νύσσης ἅγιον Γρηγόριον, αὐτὸς ὁ καιὸς-

μενος πόθος, τὸν ὁποῖον ὁ Μοναχισμός, λόγῳ τῆς ἰδιοτυπίας του, δύναται διαρκῶς νὰ ἀναρριπίζῃ. «Ἡ εὕρεσις τοῦ Θεοῦ ἐστὶν αὐτὸ τὸ ἀεὶ ζητεῖν· οὐ γὰρ ἄλλο ἐστὶ τὸ ζητεῖν καὶ ἄλλο τὸ εὗρεῖν.. καὶ τοῦτὸ ἐστὶν ὄντως ἰδεῖν τὸν Θεὸν τὸ μὴδέποτε τῆς ἐπιθυμίας κόρον εὗρεῖν».

Ὁ Μοναχισμὸς ἀναμοχλεύει ὅλον τὸν ψυχοπνευματικὸν κόσμον τοῦ ἀνθρώπου, ἐρευνᾷ, διαπιστώνει τὴν ὑπαρξιν παρεισάκτων στοιχείων, βλέπει τὴν θεῖαν εἰκόνα ἐπισκοτιθεῖσαν ὑπὸ τῶν παθῶν καὶ ἀγωνίζεται ἐμπόνως νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ψυχὴν εἰς τὸ «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν». Ἐντεῦθεν πληροῦται παντὸς ἀγαθοῦ ἡ ψυχὴ καὶ ἀναθάλλουν οἱ καρποὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμὸς δύναται νὰ ἔχῃ πάντοτε παλμῶδη νεότητα, διότι βιοῖ ὅλον τὸν πλοῦτον τῆς χριστιανικῆς πνευματικότητος εἰς τὸν ὑψηλότερον βαθμὸν καὶ εἰς ὅλην τὴν ὑπαρξιακὴν του ἔντασιν. Καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ὑπαρξιακῆς στάσεως ἀπέναντι εἰς τὴν ζωὴν δὲν τὸ ἔλυσε καμμία θεωρία φιλοσοφική, ἐξωχριστιανικὴ ἢ ἐσωχριστιανικὴ. Οὔτε ὁ Ἀριστοτελισμὸς μὲ τὴν λογοκρατίαν του, οὔτε ὁ Πλατωνισμὸς μὲ τὰς ἀνυποστάτους Ἰδέας του, οὔτε ὁ Νεοπλατωνισμὸς μὲ τὸ σύμφυρμα ἰδεῶν καὶ τῶν μύθων του. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἀγχώδη φιλοσοφήματα τοῦ Κιρκεγκάαρντ, τοῦ Μπέρξον καὶ τοῦ Γιάσπερς δὲν ὡδήγοῦν τὴν ψυχὴν εἰμὴ εἰς λαβυρινθώδες ἀδιέξοδον καὶ εἰς τὴν γένεσιν νέων προβλημάτων.

Τὸ ὑπαρξιακὸν πρόβλημα ἔλυσε ἐφ' ἅπαξ καὶ διὰ παντὸς ὁ Ὁρθόδοξος Χριστιανισμὸς καὶ ὅσοι ἤλθον πρὸ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸν «κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί». Καὶ ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμὸς, ἀποτελῶν ἰδιόμορφον ἐκπόρευσιν τοῦ κατ' Ἀνατολὰς Χριστιανισμοῦ, «ἔλυσε πρόβλημα, ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου ἐναυάγησαν οἱ Εὐρωπαῖοι μεθ' ὅλης αὐτῶν τῆς σοφίας καὶ τῆς τέχνης», ὅπως εἶπε χαρακτηριστικῶς ἓνας Καθολικός, κάπως ἀντιπαθὴς εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, διὰ τὸν μισελληνισμόν του, ὁ Φαλμεράδερ.

Ὁ Μοναχισμὸς ὡδηγεῖ τὸν χριστιανικὸν κόσμον πρὸς τὸν Θεὸν μὲ τὴν παρουσίαν του, καὶ εἰς τὴν ζήλωσιν τῆς ἐν αἰωνιότητι μακαριότητος. Ὑπενθυμίζει τὸν ἀθάνατον θάνατον τῶν ἐξ εὐωνύμων καὶ τὸ «πάντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα ὅσα οὐχ ὑπάρχει μετὰ θάνατον». Καὶ μὲ ἓνα κήρυγμα πολὺ πειστικόν, μὲ τὸν σιωπῶντα καὶ φθεγγόμενον βίον του, καταδεικνύει διαρκῶς τὸν οὐρανόν, ὡς τὸν μόνιμον καὶ ἀληθῆ καὶ ἀντάξιον τῆς εὐγενείας τοῦ ἀνθρώπου κόσμον.

Ἀλλὰ πέραν τούτων, ὁ Μοναχισμὸς ἔδωκεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μεγίστους φωστῆρας καὶ Ποιμένας καὶ Διδασκάλους. Διερωτῶμαι πολλάκις, τί θὰ ἦτο ὁ Μ. Βασίλειος, ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ὁ θεολόγος Γρηγόριος, ὁ Παλαμάς, ὁ Συμεὼν ὁ Ν. Θεολόγος, Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης καὶ ὅλη ἡ θεία παρεμβολὴ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, χωρὶς τὴν ἐν Ἐρήμῳ πολυχρόνιον ἀσκητικὴν ἀγωγὴν; Ἡ ζωὴ των ἐλόκληρος ὑπογραμμίζει τὴν ἀναπόδραστον ἀναγκαιότητα τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς καὶ ἀσκήσεως, διὰ νὰ καθαρῇ ἡ καρδιά καὶ ὁ νοῦς γίνῃ δεκτικὸς τῆς ἀληθοῦς θεωρίας, διὰ τῶν ἐπιλάμψεων ὑπὸ τῶν ὑπερουσίων ἀκτίνων τοῦ θεοῦ καὶ ἀκτίστου φωτός.

Ὁ Μοναχισμὸς μὲ τὰς προσευχὰς τοῦ ἐσθῆριζε καὶ στηρίζει τὴν οἰκουμένην. Ἄς μὴ πλανώμεθα νομίζοντες, ὅτι αἱ προσευχαὶ τῶν ἡγιασμένων ψυχῶν δὲν εἶναι μεγίστης σημασίας διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρον, ἀλλὰ μόνον θέμα προσωπικὸν τοῦ προσευχομένου. Αἱ προσευχαὶ τῶν Ἀγίων ἐπηρεάζουν τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου, ἀφοῦ ὁ Θεός, «ἐν τῇ ἀπειρῷ αὐτοῦ ἀγάπῃ, καθυποβάλλει τὴν δύναμιν τοῦ εἰς τὴν δύναμιν ἑνὸς κρυφίου στεναγμοῦ, ὃν ὁ ἴδιος προεκάλεσεν».

Ἡ Ἐκκλησία, θεμελιουμένη ἐπὶ γεγονότων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ἐπὶ τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας, αἰέποτε ἀπέδιδε μεγίστην ἀξίαν εἰς τὰς προσευχὰς τῶν Ἀγίων. Καὶ ὁ Μοναχισμὸς, ὡς μὴ τάξις ἀφιερωμένων, ὡς ἀρχὴν καὶ τέλος τοῦ ἰδιοτύπου βίου τοῦ ἔχει τὴν προσευχὴν καὶ τὴν ἀγιότητα διότι γνωρίζει τὴν δύναμιν τῆς προσευχῆς καὶ τὴν δύναμιν τῆς φιλίας τῶν φίλων τοῦ Θεοῦ.

Ἐὰν κρίνωμεν τὴν ἀξίαν τῶν ἀνθρώπων, κατ' ἀναλογίαν τῆς εὐεργετικῆς προσφορᾶς τῶν εἰς τὸν κόσμον· καὶ ἂν ἴδωμεν τὴν διάρκειαν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἐκτεινομένην ὅχι μέχρι τοῦ τάφου, ὅπου σταματᾷ ὁ ἄνθρωπος ὡς ὅλη, ἀλλ' ἔως τῆς ἀορισίας τῆς αἰωνιότητος, ἔνθα διαβαίνει ἡ ἀθάνατος ψυχὴ, τότε ἐκεῖνος, ποῦ μὲ τὴν ἐδῶ ζωὴν τοῦ ἐγένετο φίλος Θεοῦ, ἐρωτῶ, ποῖαν εὐεργετικότητα θὰ ἔχῃ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας διὰ τὸν κόσμον; Διατί παρακαλοῦμεν τοὺς Ἀγίους καὶ ἡ Ἐκκλησία πιστεύει εἰς τὰς πρεσβείας τῶν; Ἀναλογοῦντες, λοιπόν, ποῖαν ἀξίαν ἡμποροῦν νὰ ἔχουν ὅλαι αἱ ἀγαθοεργαὶ τῶν ἀνθρώπων ἐνώπιον τῆς ὑπεραξίας τῶν πρεσβειῶν τῶν φίλων τοῦ Θεοῦ, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ ἐκτείνεται εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἰδοὺ διατί ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀπὸ αὐτῆς τῆς γενέσεώς της, ὡς εἰς ὑψίστην ἠθικὴν ἀπέβλεψε πρὸς τὴν ἀγιότητα, ἡ ὁποία εἶναι μίμημα Θεοῦ. Καὶ διατί πάντοτε ἐτίμα ἰδιαζόντως τὸν Μοναχισμόν.

Ἡ Βασιλεία τοῦ Μ. Βασιλείου ἠφανίσθη μετὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ δημιουργοῦ της. Ἄλλ' ὁ Μ. Βασίλειος ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ, νὰ εἶναι μετὰ τὸν ἡμῶν, ὡς ἀπλανὴς διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν συγγραμμάτων του καὶ ὡς Πατὴρ καὶ Ποιμὴν καὶ κηδεμὼν τῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης ἐπικαλουμένων τὴν βοήθειάν του. Καὶ εἰς τὴν παγκόσμιον κρίσιν, ὅπου «οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς φωστῆρες», θὰ εἴπῃ ὡς καλὸς καὶ πιστὸς στρατηγὸς μετὰ παρρησίας εἰς τὸν Βασιλέα: — Βασιλεῦ, πρὸς χάριν μου, πάριδε τὰ παραπτώματα τῶν δούλων σου, ἐπειδὴ πολὺ μὲ ἡγάπησαν καὶ ἠλπίσαν εἰς τὴν φιλίαν μου, καὶ ἐπειδὴ Σὺ εἶπας ὅτι ἡ τιμὴ τῶν ἁγίων διαβαίνει εἰς τὸν Θεόν. ὦ δίκαιοι! μὴ μοῦ εἴπητε ὅτι ὁ Βασιλεὺς θὰ διέπραττε μεγίστην ἀδικίαν, ἐὰν εἰσέκουεν αὐτὴν τὴν παράκλησιν. Ἐνθυμεῖσθε τὸν χρεωφειλέτην τῶν μυρίων ταλάντων τοῦ Εὐαγγελίου; Χαρίζει εἰς αὐτὸν ὅλον τὸ τεράστιον ἐκεῖνο χρέος δι' ἓνα μόνον λόγον. Διὰ ποῖον; Τὸ λέγει ὁ ἴδιος ὁ Θεός. «Ἐπεὶ παρεκάλεσάς με». Δὲν δυνάμεθα, ἀδελφοί μου, νὰ χαλκεύωμεν ἡμεῖς θεωρίας κατὰ τὴν ἀπειρίαν μας καὶ κατὰ τὰς προτιμήσεις μας.

Ἐχομεν χρέος νὰ καθιστῶμεν ἑαυτοὺς δεκτικοὺς τῶν ἀληθειῶν τῆς Ἐκκλησίας. Χίλια ἔτη οἱ Βυζαντινοὶ ἐκράτησαν μίαν ἔνδοξον αὐτοκρατορίαν, διὰ μέσου μυρίων δεινῶν, χάρις εἰς τὰς προσευχὰς των, τὰ Μοναστήριά των, εἰς τὰς πρεσβείας τῆς Ὁδηγητρίας καὶ τῶν Ἀγίων μας, τὰς ὁποίας ἐπεκαλοῦντο.

* * *

Ἀγαπητοί μου ἀκροαταί, ζητῶ συγγνώμην ἀπὸ τὴν ἀγάπην Σας, ἂν, παρασυρθεὶς ἀπὸ τὴν ἀλληλουχίαν τῶν περὶ τὸ θέμα μου συλλογισμῶν, μετέβαλα ἀκουσίως τὸ δῆγμα τοῦ φιλολογικοῦ «Παρνασσοῦ» εἰς ἐκκλησιαστικὸν ἄμβωνα. Ἀλλ' ἦτο ἀναπόφευκτον.

Μὲ ἐρωτοῦν πολλάκις ἂν δὲν θὰ ἦτο ἐπωφελὲς οἱ Μοναχοὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας νὰ ἀναλάβουν κοινωνικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ λειτουργήματα. Δὲν γνωρίζω, ἂν, οἱ πρὸς οὓς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλῶ, θὰ μοῦ ὑπέβαλλον τὴν ἰδίαν ἐρώτησιν καὶ κατόπιν τῶν ὁσων ἐξέθεσα. Ὅταν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἄφηνεν εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐκλογὴν τοῦ ἀνθρώπου τὸν παρθενικὸν βίον, ὡς ὑψηλοτέραν πολιτείαν, εἶπε τὸ γνωστόν: «Ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω». Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ χρησιμοποιήσω τὴν ἰδίαν φράσιν εἰς ἀπάντησιν πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας. Ὅποιος δύναται ἐκ τῶν Μοναχῶν νὰ ἔρχεται εἰς ἐπαφήν μὲ τὸν κόσμον, χωρὶς ἡ καθαρότης του νὰ σπιλοῦται καὶ χωρὶς νὰ χάνῃ τὴν μυστικὴν του ἐπαφήν μὲ τὸν Θεόν, ἰδοὺ στάδιον διπλῆς ἀκτινοβολίας καὶ διπλῆς ζωῆς, τῆς ἔσω καὶ τῆς ἔξω. Τὸ ζήτημα τῆς δράσεως τῶν Μοναχῶν ἐν τῷ κόσμῳ, μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς δύναται νὰ ἐξετάζεται.

Μὲ τὸν τονισμὸν τῆς ἀξίας τῆς προσευχῆς δὲν προτίθεται νὰ μειώσω τὴν ἀξίαν τῆς ἀγαθοεργοῦ δράσεως τῶν χριστιανῶν, ὀφειλομένην ἄλλωστε καὶ ἀναγκαιοτάτην διὰ τὴν κάθαρσιν τῆς ψυχῆς. Ἠθέλησα, ἀπλῶς, νὰ ἀξιολογήσω τὸν ἀγῶνα τῶν Μοναχῶν, ἀποβλεπόντων πρὸς τὴν ἀγιότητα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν κοινωνικὴν δράσιν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ, ἀπὸ ὀρθοδόξου πλευρᾶς, τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς ἀγαπῶσης ψυχῆς καὶ νὰ υπογραμμίσω τὴν ἀναγκαιοτητα τῆς προσευχῆς, διὰ τῆς ὁποίας καταφλέγεται καὶ ὁ διάβολος καὶ τὰ ὀλέθρια ψυχικὰ καὶ σωματικὰ πάθη.

Ἡ ἀγιωτάτη Ἐκκλησία μας ἀναπτύσσει ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα εἰς τὸν κοινωνικὸν τομέα. Χαίρω ἐπὶ τούτῳ καὶ δοξάζω τὸν Κύριον. Ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ προσέξῃ καὶ τὸν Μοναχισμόν, ὅστις ἀποτελεῖ τὸν πνευματικὸν δυναμισμόν τῆς, ὑπὸ τὴν ἐπενέργειαν τοῦ ὁποίου καταξιοῦται νὰ συνεχίσῃ τὴν πνευματικὴν παράδοσιν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Σέβομαι καὶ ὑποκλίνομαι ἐνώπιον τῶν ἀνεπαισχύντων ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐπαινῶ τὰς ἀναλίσκομένας ψυχὰς εἰς τὴν διακονίαν τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ἀσθενῶν ἀδελφῶν τοῦ Χριστοῦ. Ἀξίος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Καλὰ τὰ ἔργα καὶ ἅγια. Καλοὶ οἱ λόγοι πρὸς διδασκαλίαν. Ἀλλὰ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τιμᾷ τὰ ἔργα ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἐκπορεύονται ἀπὸ μίαν καρδίαν ταπεινὴν καὶ προσευχομένην. Ἐὰν ἐλπίζωμεν εἰς τὰ ἔργα μόνον, χωρὶς τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν καθαρότητα, κινδυνεύομεν νὰ ἀκούσωμεν ὑπὸ τοῦ Κυρίου τὸ «οὐκ οἶδα ὑμᾶς». Καταπληκτικόν. «Κύριε οὐχὶ ἐν τῷ σφ

δνόματι προσηγεύσαμεν καὶ δαιμόνια ἐξεβάλομεν καὶ δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;» Καὶ ὁμοῦ! «οὐκ οἶδα ὑμᾶς». Ἐὰν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐφοβεῖτο «μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένηται», πόσον μᾶλλον ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ φοβώμεθα; Χρειάζεται, λοιπόν, μέχρις ἐνὸς βαθμοῦ, ἓνας Μοναχισμός, μίᾳ ἀσκητικῇ ἀγωγῇ καὶ ἐντὸς τοῦ κόσμου, τοῦ ὁποῦ το ἐκπάγλου ὠραιότητος πρότυπον θὰ εὑρίσκειται πάντοτε ἐν Ἑρήμῳ. Ὑπὸ τὴν σχέσιν αὐτὴν ἐρμηνεύεται ὀρθῶς καὶ τὸ ἀπόφθεγμα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος: «Φῶς μὲν Μοναχοῖς, ἄγγελοι. Φῶς δὲ κοσμικοῖς, Μοναχοί».

Πρὶν τελειώσω τὴν ὁμιλίαν μου, ἐπιτρέφατέ μου νὰ σᾶς εἶπω ὅτι πιστεύω, ὅπως καὶ σεῖς ἴσως, ὅτι ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμός ἔχει ἀνάγκην ἀναγεννήσεως. Ἀναγέννησιν λέγων δὲν ἐννοῶ κατάλυσιν τῶν ἀδαμαντίνων Πατερικῶν θεμελίων του, ἀλλὰ ζωογόνησιν, μετὰ ποιᾶς τιнос προσαρμογῆς εἰς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἡ ζωογόνησις καὶ ἡ κάλυψις τῶν σημερινῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ Μοναχισμοῦ θὰ προσέλθουν μόνον ἀπὸ ζηλωτὰς τῆς Ὁρθοδόξου πνευματικῆς παραδόσεως, κεκοσμημένους μὲ ἥθος χριστιανικὸν καὶ ὑπὸ τινας εὐσεβοῦς παιδείας. Πρὸς τοῦτο δὲ εἶναι ἐπιείγουσα ἀνάγκη ὅπως προηγουμένως ἀναδαπτισθῶμεν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Πατερικὴν Θεολογίαν. Καὶ κατόπιν, ὅτι ἔκαμεν ὁ Μ. Βασίλειος εἰς τὴν ἐποχὴν του, μεταστῆσας ἐκ τῆς ἀπωτάτης ἐρήμου τὰ Κοινόβια ἐγγὺς εἰς τὰς κώμας, «συνάψας καὶ διαζεύξας, ἵνα μήτε τὸ φιλόσοφον ἀκοινώνητον ἦ, μήτε τὸ πρακτικὸν ἀφιλόσοφον», οὕτω καὶ σήμερον εἶναι ἀνάγκη ὅπως σχηματισθῶν μοναστικαὶ ἀδελφότητες ἐγγὺς τῶν πόλεων. Ἡ μορφωτικὴ καὶ νοητικὴ στάθμη τοῦ κόσμου ἀνῆλθε πολὺ. Ὁ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας πόλεμος διεξάγεται συστηματικῶς. Τὸ κακὸν ὀρχεῖται ἀσέμνως. Δέον, λοιπόν, ὅπως ἀνυψωθῇ διὰ τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς θεολογικῆς κατάρτισεως τὸ σῶμα τοῦ Μοναχισμοῦ, διὰ νὰ δύναται νὰ ἀντιδρᾷ διὰ τῶν προσευχῶν του καὶ τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας του, διὰ κηρυγμάτων, διὰ συγγραμμάτων, διὰ τῆς ἡθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀκτινοβολίας τοῦ βίου του. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία νὰ λαμβάνῃ τὰ στελέχη της, ὡς ἐγένετο κατὰ τὴν θεόπνευστον ἀρχαϊκὴν παράδοσιν. Τὸ Ἅγιον Ὅρος θὰ παραμένῃ πάντοτε ὡς ἔχει, ὡς χώρος μετανόας, ἀγνισμοῦ καὶ ἀδιαλείπτου ὑμνολογίας τοῦ Κυρίου, καὶ ὡς Μοναστικὸν Κέντρον συνεχίζον τὴν ἀρχαίαν μοναστικὴν παράδοσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἦδη ὑπάρχουν συγκεκροτημέναι μοναστικαὶ ἀδελφότητες, αἱ ὁποῖαι προσφέρουν πολλὰ, ὡς «γάλα» καὶ «λάχανα» εἰς τὸν πολὺν λαόν μας, διὰ τοῦ Κατηχητικοῦ, κηρυκτικοῦ καὶ ἐκδοτικοῦ ἔργου των, ἔστι δ' ὅτε, καὶ δι' ἐξομολογήσεως καὶ φιλανθρωπίας. Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον θὰ ἤθελον νὰ διευκρινίσω, ἐν τῇ προσπάθειά μου ὅπως ἐρμηνεύσω τὴν ὀρθόδοξον πνευματικότητα, εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίδεται ὑπὲρ τὸ δέον ἔμφασις εἰς τὸ κοινωνικὸν λεγόμενον ἔργον, ὅσον εἰς τὴν προσευχὴν, τὴν λειτουργικὴν ζωὴν καὶ τὴν προσπάθειαν ἀγιασμοῦ τῆς ψυχῆς, «οὐ ἄνευ οὐδεὶς ὀφεται τὸν Κύριον» κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ θεηγόρου Παύλου. Τὸ σφάλμα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἔγκει-

ται εἰς τὸ διττὸν ὑπερετόνισεν τὴν ἀξίαν τῶν ἐξωτερικῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα ἐξετίμησεν αὐτοτελῶς, χωρὶς τὴν ἀπαραίτητον συνάρτησίν των πρὸς τὴν ἀγιότητα τῆς ψυχῆς. Διὰ τοῦτο καὶ περιπεσοῦσα εἰς ἄφευκτον ἐκκοσμίκευσιν, ἐταυτίσθη μὲ τὸν κόσμον· καὶ ἐντεῦθεν ἀπώλεσε τὸν λυτρωτικὸν καὶ σώζοντα πνευματικὸν προσανατολισμόν, ὁ ὁποῖος προσιδιάζει εἰς τὴν ὑπερβατικὴν φύσιν τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ψυχικὸν ἄγχος τῆς Εὐρώπης σήμερον, κατὰ ἓνα ποσοστὸν, ὁφείλεται εἰς τὴν ἐξωστρέφειαν, καὶ τὴν ἀλόγιστον δραστηριότητα πρὸς δημιουργίαν εὐδαιμονιστικῶν προϋποθέσεων, καὶ εἰς τὴν Κίρην τοῦ ὀρθολογισμοῦ.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν ὀρθόδοξον πνευματικὴν παράδοσιν, τὸ προβάδισμα κατέχει εἰρηνεύων καὶ χαροποιῶν ὁ ἐξαγιασμὸς τῆς καρδίας, καὶ τὰ ἔργα οὐδὲν ἕτερον εἶναι, εἰμὴ αὕτη ἡ ἀγιότης ἐξωτερικευομένη ὑπὸ τὴν βίαν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης. Ἡ ἐξωτερικὴ δραστηριότης, πρὸ τῆς ἀγιότητος, δὲν πρέπει νὰ παραθεωρῇται, ἀφοῦ ὑπάρχουν σαφεῖς ἐντολαὶ τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ καὶ δὲν πρέπει νὰ παρανοῇται ὡς πρὸς τὸν καθαριστικὸν χαρακτῆρά της. Καὶ ὅπως χαρακτηριστικῶς λέγει ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ ἀσκητής, «τὰ ἔργα ἐδόθησαν ἡμῖν, διὰ τὴν φύλαξιν τῆς ἐν ἡμῖν, διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, δοθείσης καθαρότητος τῆς ψυχῆς».

Τὰ πρὸς τὸν πλησίον καλὰ ἔργα ἀποτελοῦν μίαν παιδαγωγικοῦ χαρακτῆρος ἀγωγήν, χάριν ὅχι τοῦ εὐεργετουμένου — ἀν καὶ τοῦτο παρομαρτεῖ ἀναποφεύκτως — ἀλλὰ χάριν τῆς καθάρσεως τῆς εὐεργετούσης ψυχῆς. Τὸ ζητούμενον δὲν εἶναι ἡ εὐεργεσία, τὴν ὅποιαν ἔχομεν χριστιανικὸν χρέος νὰ μετερχώμεθα, ἀλλὰ ἡ κάθαρσις τῆς ψυχῆς, ἡ ἑλλαμψὶς ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἡ μουσικὴ ἔνωσις μετὰ τοῦ ζητοῦντος καὶ ἐπιθυμοῦντος αὐτὴν τὴν ἔνωσιν ἡγαπημένου Κυρίου Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

Ἡ ἀγιωτάτη Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας εἶναι Ἀσκητικὴ, Μοναστικὴ καὶ ὑπερβατικὴ. Τὸ πνεῦμα της εἶναι τὸ ἄνθος τῆς Ἐρήμου, τὴν ὁδὸν τῆς ὁποίας ἤνοιξεν αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὀνομάζομεν ὀρθόδοξον πνευματικότητα εἶναι ἡ ἀκτινοβολία τῆς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι κεκαθαρμένης ψυχῆς. Ἄν ἡ Ἐκκλησία εἶναι συνδεδεμένη ἀναποσπάστως μὲ τὴν λειτουργικὴν ζωὴν, φθάνει νὰ μελετήσῃ κενεὶς τὴν ὑμνογραφίαν καὶ τὰ λειτουργικὰ βιβλία, διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι τὸ κέντρον τοῦ θάρους τῆς διδασκαλίας της πίπτει ἐπὶ τῆς προσευχῆς, τῆς ἀσκήσεως, τῆς θείας ἀγάπης καὶ τῆς ἀγιότητος.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ὡς ποιμαίνουσα καὶ διοικοῦσα ἀρχή, δύναται νὰ ἀδιαφορῇ διὰ τὰς ὕλικας ἀνάγκας τῶν τέκνων της, χωρὶς νὰ καθίσταται ἄστοργος μήτηρ. Ἡ ἰδίᾳ ὀφείλει νὰ δρᾷ παντοιοτρόπως, διὰ τῶν ὀργάνων της, ἀλλὰ νὰ δακτυλοδεικτῇ διαρκῶς τὸν οὐρανόν, νὰ ὑποκαίῃ τὸν ἔρωτα πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον. Καὶ ὅταν ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη καὶ διακονία ζημιώνῃ ἀναποτρέπτως τὴν διακονοῦσαν ψυχὴν, ὡς ἐμπαθῇ καὶ ἀκάθαρτον, τότε ἅς γίνεται λάτρις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου τοῦ διακελεύοντος «Πρόσεχε σεαυτῷ». Καὶ ἓνας χώρος, ἐντὸς τοῦ

ὁποῖου δύνатаί τις νὰ προσέχη ἑαυτόν, εἶναι ὁ Μοναχισμός.

Σὰς ἐξομολογοῦμαι· θεωρῶ τὸν Ὁρθόδοξον Μοναχισμόν ὡς ὁδηγὸν καὶ φῶς τοῦ κόσμου, διότι ἀποτελεῖ σύννοφον τοῦ Εὐαγγελίου εἰς ὅλην τὴν κλίμακα τῆς διδασκαλίας του, ὡς πρακτικῆς καὶ θεωρητικῆς ζωῆς. Καὶ διότι ἐκφράζει ὄχι μόνον τὴν τραγικὴν ὅσον καὶ ὠραίαν χριστιανικὴν ἀνθρωπολογία, ἀλλὰ ἀκτινοβολεῖ καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὸ κάλλος καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς Μυστικῆς Θεολογίας. Καὶ τὸ σημερινὸν μήνυμά του πρὸς μὲν τὸν κόσμον εἶναι αὐτὴ ἡ λυτρωτικὴ ἀκτινοβολία του, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀπέδρα πᾶσα ὁδύνη, λύπη καὶ στεναγμός, ποῦ παρακολουθοῦν τὸν ἄνθρωπον ἐν τῇ ἀνυπαρξίᾳ καὶ ἀνεστιότητι καὶ ὀρφανίᾳ του, τὸν ἄνθρωπον χωρὶς Χριστόν καὶ χωρὶς τὸ φῶς καὶ τὸ πλήρωμα τῆς πίστεως. Πρὸς δὲ τοὺς πιστοὺς τὸ μήνυμά του εἶναι ὁ Θεοκεντρικὸς καὶ Χριστοκεντρικὸς Μυστικισμός του, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ κατακόρυφον τῆς μετ' ἐπιστήμης ὁδυνηρᾶς Πρακτικῆς του ἀγωγῆς, μιᾶς ἀγωγῆς βεβαιωθεῖσης διὰ τῶν αἰώνων, ἡ ὁποία πρῶτον καθαίρει, ὕστερον φωτίζει καὶ τελευταῖον ἀγιάζει.

Καὶ τὸ νόημα τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὁρους συμπυκνοῦται εἰς τὴν ἔξαρσιν τοῦ θεσμοῦ τοῦ Ὁρθόδοξου Μοναχισμοῦ, εἰς τὸν Χριστοκεντρικὸν καὶ Θεοκεντρικὸν Μυστικισμόν, τοῦ ὁποῖου ὀφείλεται ἡ ἐπιβίωσίς του.

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΣΙΣΑΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ

Ἐν Σιατίστῃ τῇ 26ῃ Αὐγούστου 1963

Τῷ Ἐντιμοτάτῳ Κυρίῳ Κων)νῳ Τσαταλῷ
Βόλοῦ

Ἐντιμότητε καὶ ἀγαπητὲ ἡμῖν κύριε Τσαταλέ,

Μὲ συγκίνησιν θαυμάτην ἐλάβομεν καὶ ἐμελετήσαμεν τὸ θαυμάσιον ποιηματίδιον ὑμῶν τὸ φέρον τὸν τίτλον «Τὰ ἀναμενόμενα κοσμοϊστορικὰ γεγονότα ὑπὸ τὸ φῶς τῶν προφητειῶν τῆς Ὁρθοδοξίας».

Πράγματι δι' αὐτοῦ ἀποκαθίσταται τὸ κύρος τοῦ Ὁρθόδοξου Προφητισμοῦ καὶ δίδεται εἰς τοὺς πιστοὺς ἐν λίαν ὠφέλιμον ἐγχειρίδιον πνευματικοῦ ἐφοδιασμοῦ καὶ πνευματικῶν γνώσεων, δυναμένων νὰ στηρίξουν αὐτοὺς ἐναντι τῶν ἐπιτιθεμένων συγχρόνων τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς ἀθεΐας ἰσχυρῶν ρευμάτων, τῶν ἐπιδιωκόντων τὴν διαστροφήν τῆς Αἰωνίου Ἀληθείας.

Τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ γεννᾷ τὸ θέμα τοῦ βιβλίου Σας, ἔκαμεν ἡμᾶς νὰ προσέξωμεν τοῦτο καὶ τῇ ἀληθείᾳ καθηδύνημεν ἐκ τῆς αὐτοῦ μελέτης.

Συγχαίρομεν, ὅθεν, ὑμᾶς καὶ εὐχόμεθα ὑμῖν πᾶσαν ἀπὸ Θεοῦ εὐλογία.

Μὲ εὐχὰς πατρικὰς καὶ τὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην
† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Πολύκαρπος

ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙ “ΔΥΣΚΟΛΟΙ,” ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ ΤΩΝ

Τὰ Μοναστήριά μας, τὸ γνωρίζομεν ὅλοι, εἶναι χῶροι ἱεροί. Τὰ ἔχουν καθαγιάσει μὲ τὰς νηστείας, τὰς ἀγρυπνίας, τὰς προσευχὰς καὶ τὰ δάκρυα τῆς μετάνοιας καὶ κατανύξεώς των, μὲ τοὺς ποικίλους πνευματικούς των ἀγῶνας, σειρὰ μακρὰ εὐλαδῶν Μοναχῶν. Θὰ πρέπει, ἐπομένως, νὰ τὰ σέβωνται καὶ νὰ τὰ εὐλαδοῦνται οἱ ἐπισκέπται· νὰ εἰσέρχωνται εἰς αὐτὰ πάντοτε σεμνῶς ἐνδεδυμένοι· νὰ συμπεριφέρωνται κοσμίως· νὰ συμποφῶνται πλήρως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῶν ἐπὶ τῆς ξεναγήσεως ἀδελφῶν.

Ἔτσι συμπεριφέρονται οἱ «ἀληθεῖς προσκυνηταί», οἱ λεπτοὶ καὶ εὐγενεῖς ἐπισκέπται τῶν Μοναστηρίων. Εἶναι, ὅμως, καὶ οἱ ἄλλοι, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι βλέπουν τὰ Μοναστήρια ὡς «μνημεῖα» ὡς τόπους τουριστικούς, ὡς «ἀξιοθέατα». Θέλουν νὰ ἀγνοοῦν οὗτοι τὴν ἱερότητα, τὴν παράδοσιν καὶ τοὺς κανονισμοὺς των. Μεταβαίνουν εἰς αὐτὰ καθὼς θὰ μετέβαινον εἰς μίαν ἐξοχὴν πρὸς ἀναψυχὴν καὶ διασκέδασιν, ὡς θὰ ἐπεσκέπτοντο ἓνα συνήθη ἀρχαιολογικὸν χῶρον καὶ μὲ τὴν συνήθη, φυσικὰ, θερμὴν των ἐνδυμασίαν, ἢ ὅποια ἀφίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀκαλυπτὸν μέγα μέρος τοῦ σώματος. Βλέπουν τὰς πινακίδας πρὸ τῶν Μοναστηρίων, ποὺ τοὺς πληροφοροῦν ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος εἰς τοὺς μὴ φέροντας κοσμίαν περιβολήν. Τοὺς ὑπενθυμίζει καὶ ὁ θυρωρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τοὺς συνιστᾷ συμμόρφωσιν πρὸς τὸν Κανονισμόν. Προθυμοποιεῖται μάλιστα νὰ τοὺς προσφέρῃ καὶ ἐν-

δύματα πρὸς κάλυψιν τῆς γυμνότητος των. Ἄλλ’ αὐτοί, περιφρονοῦντες καὶ τοῦ χῶρου τὴν ἱερότητα καὶ τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰς συστάσεις τῶν Μοναχῶν, ἀξιοῦν νὰ εἰσέλθουν, ἐμποδιζόμενοι δὲ ἐκτρέπονται εἰς ἀπειλὰς καὶ ὕβρεις κατὰ τῶν Μοναχῶν, καταφεύγοντες μάλιστα τινες καὶ εἰς τὸν Τύπον, διὰ νὰ διαμαρτυρηθοῦν, ὅτι κακῶς λαμβάνονται τοιαῦτα «ἀναχρονιστικά» μέτρα. Ἡ εἴσοδος θὰ πρέπει, λέγουν, νὰ εἶναι εἰς πάντας ἐλευθέρα, διότι τὸ ἀπαιτεῖ ὁ Τουρισμός, τὸ συμ-φέρουν.

Ἄλλ’ αἱ ἀπειλαὶ καὶ ὕβρεις καὶ ὁ δημοσιογραφικὸς θόρυβος τῶν «δυσκόλων» αὐτῶν ἐπισκεπτῶν, καθόλου δὲν πρέπει, φρονοῦμεν, νὰ στενοχωρῇ τοὺς Μοναχοὺς καὶ πολὺ περισσότερον νὰ τοὺς ὀδηγῇ εἰς παρεκκλίσεις τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν Μοναστηριακῶν Κανονισμῶν. Τὸ εἶπομεν εἰς τὴν ἀρχήν: Τὰ Μοναστήρια εἶναι τόποι ἁγιοὶ καὶ ἱεροί, τόποι αὐτοσυγκεντρώσεως καὶ ψυχικῆς ἀνατάσεως. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των εἶναι ἀπαραίτητος ὁ Κανονισμός. Τὸν τηροῦν αὐτοὶ πιστὰ καὶ ἀπαιτοῦν νὰ τὸν σέβωνται καὶ οἱ ἐπισκέπται.

Ἄς μὴ πτοοῦνται οἱ Μοναχοί. «Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμειος» (Β΄ Τιμ. α΄ 7). Αἱ φονασκίαι καὶ ὁ θόρυβος ποσῶς νὰ μὴ τοὺς ἐπηρεάζουν. Τὰ κατ’ αὐτῶν γραφόμενα εἰς τὰς ἐφημερίδας διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἀξιοῦν αὐστηρὰν τήρησιν τοῦ Κανονισμοῦ, νὰ μὴ τοὺς ἐνοχλοῦν. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι, ὅταν κάποτε

κάποιος «δύσκολος» ἐπισκέπτης ἠπεί-
λῃσε σεβάσμιον Προϊστάμενον τῆς
Μονῆς Μεγίστης Λαύρας ὅτι θὰ γρά-
ψῃ εἰς τὸ «ΦΩΣ» (Θεσσαλονίκης),
τῷ ἀπήντησε μὲ χαμόγελο: «γράφε
με καὶ εἰς τὸ σκότος· ποσῶς δὲν μὲ
μέλλει. Μὲ ἐνδιαφέρει κυρίως ποῦ θὰ
με γράψῃ ὁ Θεός». Τὸ θέλημα τοῦ
Θεοῦ, λοιπόν, νὰ προσέχωμεν καὶ ὄχι
τί ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου.
Ἄλλως τε, ἔχομεν τόσα παραδείγμα-
τα μεγάλων δοσίων, κτιτόρων ἱερῶν
Μονῶν, οἱ ὅποιοι διὰ τὴν προφύλαξιν
τῶν ἀδελφῶν τῶν Μοναστηρίων τῶν,
ἀπηγόρευον τὴν εἴσοδον εἰς αὐτὰ προ-

σώπων — γυναικῶν καὶ ἀγενεῶν —
ποῦ ἤτο δυνατόν νὰ τοὺς σκανδαλί-
σουν μὲ τὴν παρουσίαν των.

Ὑποχωρήσεις καὶ συμβιβασμοὶ εἰς
ζητήματα γραμμῆς καὶ τάξεως δὲν
χωροῦν. Τὸ βεβαιώνει ἡ πραγματι-
κότης. Μοναστήρια, ποῦ ἐπιτοήθησαν
καὶ ἐκάμφθησαν καὶ ἐνέδωσαν εἰς τὰς
ἀξιώσεις τοῦ κόσμου, ἔπαυσαν νὰ εἶ-
ναι Μοναστήρια, πνευματικαὶ παλαί-
στραι καὶ σχολεῖα προσευχῆς καὶ θεί-
ας διακονίας. Κατέληξαν νὰ γίνουν
τόποι τουριστικοὶ καὶ κέντρα κοσμικά.

+ ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν
Διονύσιος

ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

Ταπεινοὶ μοναχοί,
ἐξωκόσμια ἐκεῖ,
δπου ζεῖτε
τῆς θρησκείας μας σεῖς,
στυλοβάται ἐσαεῖ,
ἄς γενῆτε.

+

Μοναχοὶ στὰ ψηλά,
σεῖς κρατεῖστε καλά,
τῆς θρησκείας τὸ νῆμα.
Γιατ' ὁ κόσμος κυλά,
ποντισμοῦ χαμηλὰ
σ' ἓνα κύμα.

+

Μὴ τὸ σχῆμα σας μῆ.
ἀπ' τὸν κόσμο χαθῆ,
προσπαθεῖστε.
Νὰ υπάρχῃ στὴ γῆ.
πάντα ἡ θεία πηγὴ.
Τὴ Μονὴ ἀναστεῖστε.

Ἡγούμενος

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Κατσιμίγας

Κι' ἐσαεῖ στὸ Χριστό,
στοῦ Θεοῦ τὸν Νάό,
ἄς υπάρχῃ.
ἡ ἀγία μονὴ
φῶς τοῦ κόσμ' ἄς γενῇ
καὶ ἄς ἀρχῇ.

+

Ἀπ' τὴν πίστι τῆς γῆς,
μὴ Μονὴ μου χαθῆς,
κράτα πάντα,
νὰ συνδέῃ λαὸ
μὲ ἀγίους Θεό,
ἱερὸ σου ἱμάτιον.

Φιλοθέου Ζερβάκου, Καθηγουμένου ιερᾶς
Κοινοβιακῆς Μονῆς Λογγοβάρδας ἐν Πάρῳ

ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πρὸς τὸν ὁσιολογιώτατον Μοναχὸν

ΑΒΕΡΚΙΟΝ ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΝ

ΠΕΡΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΩΝ & ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ

ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ¹⁾

Ἐν τῇ ἐν Πάρῳ Ἱ. Κοινοβιακῇ Μονῇ Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγοβάρδας τῇ
30ῇ Ἰανουαρίου 1963.

Τῷ Ὁσιολογιωτάτῳ καὶ ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ Ἀβερκίῳ, χαίρειν
καὶ εὖ πράττειν.

Ἀδελφὲ Ἀβέρκιε,

Ἀσμένως τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν ἔδε-
ξάμην καὶ μετὰ προσοχῆς ἀναγνώσας σᾶς
ἀπαντῶ εἰς τὰς δύο ἐρωτήσεις πού μοῦ
κάμνετε.

Εἰς τὴν πρώτην μοὶ γράφετε, ὅτι ἔ-
χουν ἐκδοθῇ ἀποφάσεις τῶν εὐσεβεστά-
των Βασιλέων κτιτόρων τῶν ἱερῶν Μο-
νῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ ἱερῶν Συνό-
δων νὰ μὴ δέχωνται αἱ Μοναὶ καὶ αἱ ἐξ
αὐτῶν ἐξαρτῶμεναι ἱεραὶ Σκήται νέους
ἀγενεῖους θέλοντας μονάσαι· εἰς δὲ τοὺς
παραβάτας ὀρίζουν ἀνάθεμα. Εἰς τὴν
δευτέραν ἐρώτησιν μοὶ γράφετε, ὅτι Σύ-
νοδος γενομένη ὑπὸ τεσσάρων Πατριαρ-
χῶν τῷ 1663 ἔχει ἀποφανθῇ, ὅτι νὰ μὴ
ἔχη τις τὸ δικαίωμα νὰ κάμνη καινοτο-

μίας καὶ μεταρρυθμίσεις εἰς τὴν Ἐκκλη-
σίαν καὶ τὰς διατεταγμένας παρ' αὐτῆς
ἱερὰς ἀκολουθίας· ὁ δὲ παραβάτης νὰ εἶ-
ναι ὑπὸ ἀνάθεμα. Μοὶ γράφετε σὺν τού-
τοις, ὅτι τὰ ἀναθέματα ὥς γνωστὸν χω-
ρίζουν τὸν χριστιανὸν ἀπὸ τὸν Χριστὸν
καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ σᾶς ἀπαντή-
σω ἔάν τὰ ἀναθέματα ἔχουν ἰσχὺν μέχρι
σήμερον, ἐπειδὴ τινὲς τῶν αὐτόθι Γερόν-
των προσλαμβάνουν νέους ἀγενεῖους ἐπὶ
τῇ προφάσει καὶ δικαιολογίᾳ, ὅτι ὑπάρ-
χει μεγάλη λειψανδρία καὶ ἔάν δὲν δε-
χθῶσιν ἀγενεῖους, θὰ ἐρημώσῃ τὸ ἅγιον
Ὁρος.

Ἀκουσον ἀγαπητέ μοι καὶ σύνες τοῖς
λόγοις μου. Ἐκεῖνοι οἱ εὐσεβεστάτοι Βι-
σιλεῖς, Ἡγεμόνες καὶ κτιτορες τῶν ἱερῶν
Μονῶν καὶ τῶν Σκήτεων, καθὼς καὶ οἱ
Ἡγούμενοι, οἱ Προϊστάμενοι, οἱ Πατρι-
άρχαι καὶ αἱ ἱεραὶ Σύνοδοι πού ἐθέспи-
σαν τοὺς νόμους, τοὺς κανόνας, ἀκόμη
καὶ τὰς διατάξεις τὰς τυπικὰς διὰ νὰ τὰ
ἀκολουθοῦν τὰ Μοναστήρια καὶ αἱ Σκή-
ται, τὰ ἐθέσπισαν καὶ ὥρισαν νὰ φυλάτ-
τωνται ὅχι τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ
καιρῷ τούτῳ καὶ τῷ μέλλοντι ἄχρι συντε-
λείας τοῦ αἵωνος.

1) Τὸ παρὸν ἄρθρον (ἀπαντητικὴ ἐπιστολὴ
πρὸς τὸν ἀγιορεῖτην Μοναχὸν Ἀβέρκιον) τοῦ
πατρὸς Φιλοθέου Ζερβάκου καὶ δεδοκιμασμέ-
νου πνευματικοῦ ἀνὰ τὸ πανελλήνιον καὶ
ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, εἶχε τὴν θέσιν τοῦ εἰς
προηγούμενον τεύχος, ὁπότε δὲν εἶχεν ἀ-
κόμη ἐορτασθῇ ἡ Χιλιετηρεῖς τοῦ ἁγίου Ὁ-
ρους, ἐπειδὴ ὅμως εἶναι θέμα γενικοῦ ἐν-
διαφέροντος, διὰ τοῦτο τὸ δημοσιεύομεν με-
θεόρτως καὶ φρονούμεν ὅτι ἡ ἐπικαιρότης τοῦ
δὲν ἐχάθη καὶ οὔτε θὰ χαθῇ. Σ. Ε.

᾽Ωσαύτως καὶ τὰ ἐπιτίμια, ἀναθέματα καὶ ἀφορισμούς δὲν τὰ ὥρισαν διὰ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀλλὰ καὶ τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ τῷ μέλλοντι καὶ ἔχουν τὴν ἰδίαν ἰσχὺν καὶ θὰ ἔχουν ἄχρι τέλους. Ἐπομένως πάντες οἱ παραβάται καὶ καταφρονῆται καθῶς καὶ οἱ ποιοῦντες τὸς καινοτομίας, μεταρρυθμίσεις καὶ συγκαταβάσεις, χάριν δῆθεν οἰκονομίας, εἶναι ἔνοχοι καὶ ὑπεύθυνοι εἰς τὰ ἀναθέματα τῶν κτιτόρων, Βασιλέων, Πατριαρχῶν, Ἑγουμένων καὶ ἱερῶν Συνόδων. Ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐθέσπισαν τὰ ἀνωτέρω, ἦσαν καλύτεροι, εὐσεβέστεροι, φρονιμώτεροι, συνετώτεροι, διακριτικώτεροι ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς κληρικούς καὶ λαϊκούς τῆς παρούσης γενεᾶς, τῆς πονηρεᾶς, τῆς μοιχαλίδος καὶ ἁμαρτωλοῦ. Ἐκεῖνοι ἦσαν ἅγιοι ἡμεῖς ἄγριοι. Ἡ Ἐκκλησία ἐνίοτε δέχεται καὶ τὴν οἰκονομίαν, ἀλλὰ οἰκονομιέον, λέγουσι οἱ ἅγ. Πατέρες, καὶ μὴ παρανομητέον. Ὅταν ἡ οἰκονομία γίνῃ προηγουμένης προσευχῆς, νηστείας, ἀγρυπνίας καὶ ἀποκαλύψεως Θεοῦ, πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν τότε καὶ ἐγὼ συμφωνῶ. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐγένετο οὔτε προσευχή, οὔτε ἀγρυπνία, οὔτε νηστεία, οὔτε ἀποκαλύψις Θεοῦ. Ἐγινε καταφρόνησις, παράβασις καὶ παρακοή, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα καὶ συνεπείας καθαρὰ καθαρὰ ἀναφέρει ὁ θεοκλήρυς Ἀπόστολος Παῦλος. «Πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή, ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευξώμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας;» (Ἑβρ. β' 2).

Ὅσοι τῶν Γερόντων δικαιολογοῦν ἑαυτούς, ὅτι δὲν καταφρονοῦν τὰ θεσπίσματα, τοὺς κανόνες καὶ ὁρισμούς τῶν ἀοιδίμων Κτιτόρων τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ Σκήτων, ἀλλὰ δέχονται ἀγενείους διὰ νὰ μὴ ἐρημώσῃ τὸ Ὄρος, ἃς παύσουν νὰ προβάλλουν τοιαύτας δικαιολογίας αἱ

ὅποια εἶναι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις καὶ ἃς μετανοήσουν, διότι ἐὰν ἐξακολουθοῦν νὰ εἰσαγάγουν ἀγενείους καὶ ἄλλας καινοτομίας καὶ μεταρρυθμίσεις νὰ ποιῶσι καὶ νὰ μεταθέτουν ὄρια, ἃ ἔθεντο οἱ Πατέρες ἡμῶν, δὲν θὰ ἐπανδρώσουν τὸ ἅγιον Ὄρος, ἀλλὰ θὰ τὸ ἐρημώσουν. Τὸ ἅγιον Ὄρος τὸ ὅποιον ἠρίθμει πρὸ 50ετίας, ὅτε ὡς διάκονος τὸ ἐπεσκέφθη, ἀρκετὰς χιλιάδας μοναχῶν Ἑλλήνων, Ρώσων, Σέρβων, Ρουμάνων, Βουλγάρων, ἐπειδὴ ἤρχισε νὰ καταφρονῆται ἡ ἀκρίβεια τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ ἡ ἀυστηρότης τῆς μοναχικῆς Πολιτείας, ἤρχισε νὰ καταρρέῃ, νὰ παρακμάξῃ καὶ νὰ ὀλιγοστεύσῃ κατὰ πολὺ ὁ ἀριθμὸς τῶν Μοναχῶν καὶ νὰ ἀπειλεῖται ἐρήμωσις. Τώρα δὲ πού ἐτοιμάζουν τελετὰς καὶ ἐορτὰς διὰ τὴν χιλιετηρίδα τοῦ Ἀγιωνύμου Ὄρους ὅχι σεμνὰς καὶ ταπεινὰς ἀλλὰ μεγαλειώδεις, πομπώδεις, φαντασιώδεις, ἀπαδούσας εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν, τὴν σεμνήν, τὴν ἡσυχαστικὴν, τὴν ταπεινήν, φοβοῦμαι ὅτι θὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐρήμωσις.

Αἱ τοιαῦται ἐορταὶ καὶ τελεταὶ τὰς ὁποίας ἐτοιμάζουν διὰ νὰ δοξασθῇ τὸ Ἀγιώνυμον Ὄρος, νὰ τιμηθῇ, ν' ἀποκητῇ αἴγλην, ὃν δοξασθῇ καὶ θαυμασθῇ ἀπὸ ἀνθρώπους, κοσμικὰ καὶ γῆϊνα φρονούντας, εἰς τοὺς ὁποίους αἱ τοιαῦται τελεταὶ εἶναι εὐχάριστοι ἀλλ' εἰς τὸν Θεόν, ὅστις εὐχαριστεῖται εἰς τὴν ταπείνωσιν καὶ ἐπιβλέπει ἐπὶ τοὺς ταπεινοὺς τῇ καρδίᾳ, αἱ τοιαῦται ἐορταὶ δὲν εἶναι εὐχάριστοι, εἶναι δυσάρεστοι καὶ θὰ προξενήσουν ἀνυπολόγιστον βλάβην. Οἱ παλαιοὶ Ἀγιορεῖται Πατέρες δὲν ἐδοξάσθησαν, δὲν ἐτιμήθησαν, δὲν ἠγίασαν μετ' αὐτὰς ἐορτὰς καὶ τελετὰς, ἀλλὰ μετ' αὐτὰς ἐορτὰς καὶ τελετὰς, τὴν ἡσυχίαν, τὴν σιωπὴν, τὴν προσευχήν, τὴν νηστείαν, τὴν ἀγρυ-

πνίαν καὶ τὸ περισσότερον τὴν ἀπὸ τοῦ κόσμου καὶ τῶν τοιούτων πανηγύρεων ἀπομάκρυνσιν καὶ τῶν μετὰ κοσμικῶν καὶ ματαιοφρόνων ἀνθρώπων ἐπικοινωνίαν καὶ συναναστροφὴν. Ἐάν, κατὰ τὸν Ὅσιον Ἐφραίμ, τὸν ἁγ. Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, τὸν ὅσιον Ἰσαὰκ καὶ λοιποὺς νηπτικούς Πατέρας καὶ μόνη ἡ θεωρία τῶν κοσμικῶν βλάπτει τὸν μοναχόν, μεθαύριον εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγ. Ὁρους, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ συρρεύσουν ὄχι μόνον Ἕλληνες ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων ἐθνῶν, ὁποίαν βλάβην θὰ λάβουν οἱ μοναχοὶ ἐκ τῆς θέας γυναικοπροσώπων ἀνδρῶν, διότι οἱ πλείστοι τῶν σημερινῶν ἀνδρῶν ἀκόμη καὶ πολλῶν ἐκ τῶν θρησκευομένων εἶναι τελείως ξυρισμένοι, γυναικοπρόσωποι, ἐάν δὲ εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν τούτων εἰσέλθουν καὶ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄνδρας τρέχουσιν εἰς τὰς ἑορτάς, πανηγύρεις καὶ ἐκδρομὰς καὶ ὅπως σήμερον αἱ πλείσται τῶν σημερινῶν γυναικῶν τῶν ἐπισήμων, ἐνδεδυμένοι με ἀνδρώας στολάς, ποῖος θὰ τὰς γνωρίσῃ; ποῖος θὰ τὰς ἐμποδίσῃ; Καὶ τότε ὅταν φανῇ τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως καὶ εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος ἐγγὺς ἔσται καὶ ἡ ἐρήμωσις αὐτοῦ καὶ τὸ τέλος. Θὰ λάβῃ τὴν τύχην πολλῶν ἄλλων Μονῶν καὶ Ἐκκλησιῶν, αἵτινες ἡρημώθησαν διότι παρέβησαν καὶ κατεφρόνησαν τοὺς ἱεροὺς κανόνες καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ ἱστορικὴ Μονὴ τοῦ Μ. Σπηλαίου πρὸ 60 ἐτῶν, ὅτε 18 ἐτίας ὦν τὴν ἡλικίαν τὴν ἐπεσκέφθη, ἡρῶναι 130 περίπου Μοναχοὺς, νῦν κινδυνεύει νὰ ἐρημώσῃ, ἡ δὲ ἐρήμωσις ἤρχισεν ἀπὸ τὸν καιρὸν ποὺ ἤρχισεν ἡ καταφρόνησις εἰς τοὺς ἱεροὺς Κανόνες καὶ τὰς πατρικὰς παραδόσεις. Εἰσήγαγον τὸ ἰδιόρρυθμον σύστημα,

εἰσήγαγον παιδία, ἰδίως ἀπὸ τὸν καιρὸν ποὺ ἐκτίσθη ἔξω, πλησίον τῆς Μονῆς, τουριστικὸν ξενοδοχεῖον πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ ἀναψυχὴν τῶν ἐπισκεπτῶν καὶ προσκυνητῶν διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνουν τοὺς Μοναχοὺς καὶ τοὺς ἀπασχολοῦν ἀπὸ τὰ μοναχικὰ καθήκοντά των. Κατὰ τὸ ἔτος 1933 ἡγούμενος ὢν, μεταβάς πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, εἶδον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ τουριστικοῦ ξενοδοχείου γυναικὰς ξετσιπωμένας ᾄδούσας καὶ ὀρχομένας καὶ πλησίον εἰς ἀπόστασιν 20 - 30 μέτρων Μοναχοὺς θεωμένους αὐτάς. Ἀνεστέναξα ἐκ βάθους καρδίας μου, ἐδάκρυσα καὶ εἶπον· οἴμοι ψυχὴ μου! στέναξον, κλαῦσον μικρῶς, ὅτι ἀπόλωλεν, ἐξέλιπεν ὅσιος ἀπὸ τῆς γῆς. Εἰς δὲ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εἶπον μετ' ἀγανακτήσεως καὶ λύπης μου· πῶς ἀδελφοί μου ἐστέρεξατε, πῶς ἐδέχθητε νὰ κτισθῇ πλησίον τῆς Μονῆς σας μονὴ τοῦ διαβόλου, νὰ γίνετε γείτονες μετὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς ὑπηρέτας του; Σύντομα νὰ φροντίσετε νὰ φύγῃ ὁ διάβολος μετὰ τὸ ἀσκέρι του ἀπὸ κοντὰ σας διὰ νὰ μὴ σὰς ὀργισθῇ ὁ Θεὸς καὶ σὰς καύσῃ καὶ ἀπολεσθῇτε ἐξ ὁδοῦ δικαίας (Ψαλμ. β' 12). Ἐπειδὴ δὲν ἐλήφθη καμμία φροντίς, καμμία ἐντονος διαμαρτυρία, εἰς ὀλίγον καιρὸν συνέβη πυρκαϊὰ καὶ ἀπετεφρώθη καὶ ἡ Μονὴ καὶ τὸ τουριστικὸν ξενοδοχεῖον. Ἀνφοδομήθησαν, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς καὶ τοὺς κομμουνιστὰς ἔπαθε ζημίας καὶ καταστροφάς. Ὑπάρχει, εὐρίσκεται σήμερον, ἀλλὰ εἰς μαρασμόν, εἰς παρακμὴν, μετὰ 15 Μοναχοὺς.

Τὰ Μετέωρα, εἰς τὰ ὁποῖα πρὸ 100 ἐτῶν ὑπῆρχον 10 περίπου Μοναί, διατηρούμεναι, ἀκμάζουσαι, μετὰ 200 μοναχοὺς, εἰς δὲ τὰς πλείστας τῶν Μονῶν ἀπηγορεύετο ἡ εἰσόδος τῶν γυναικῶν, ἦτο δὲ καὶ δύσκολος ἡ ἀνάβασις δι' αἰωρομέ-

νων κλιμάκων (άνεμοσκάλων) καὶ καλαθίων μεγάλων. Ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἔγιναν κτισταὶ κλίμακες καὶ διευκολύνθη ἡ ἀνάβασις καὶ ἐπετράπη ἡ εἵσοδος τῶν γυναικῶν καὶ ἔγιναν τρόπον τινὰ τουριστικαὶ αἱ Μοναί, ἠκολούθησε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως καὶ ἤδη ἔμειναν οἱ οἴκοι τοῦ Θεοῦ ἐρημοὶ καὶ ἐκεῖ ποῦ ἔκατοίκουν πρὶν λογικοὶ ἄνθρωποι, συνόμιλοι τῶν Ἀγγέλων καὶ ἠκούοντο καὶ ἀνεπέμποντο ὕμνοι καὶ ᾠδαὶ πνευματικαί, ἡδὴ κατοικοῦν νυκτοκόρακες, γλαῦκες καὶ ἄλλα ἄγρια πτηνὰ, ὧν αἱ ἄγριαι φωναὶ ἀντικαθιστοῦν τοὺς θείους ὕμνους καὶ ἀγγελικὰς ὕμνωδιας. Τοῦτο αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας μεγάλας ἱστορικὰς Μονὰς τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Παλαιστίνης, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἀραβίας, τῶν Ἀγίων Θεοβαδίστων Τόπων. Ἄλλαι μὲν τελείως ἡρημώθησαν, ἄλλαι ἔμειναν μὲ 15 — 10 — 5 — 3 — 2 — 1 μοναχοῦς, ὧν οἱ πλεῖστοι ὑπερήλικες καὶ ἀσθενεῖς.

Ἐὰν ἐρευνήσωμεν καὶ ἐξετάσωμεν καλῶς θὰ εὕρωμεν πολλὰς αἰτίας. Ἄλ' ἔγωγε ἐκ τῆς πολυχρονίου πείρας, μελέτης, καὶ ἐκ τῆς ἐπισκέψεώς μου εἰς τὰς περισοτέρας Μονὰς τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τῶν Ἀγίων Τόπων, μίαν κυρίως εὗρισκω αἰτίαν καὶ ἀφορμὴν τῆς παρακμῆς, τῆς διαλύσεως καὶ ἐρημώσεως τῶν ἱερῶν Μονῶν τὴν καταφρόνησιν ἣν ἔδειξαν οἱ προεστώτες τῶν Μονῶν καὶ οἱ Μοναχοὶ εἰς τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ, τὰς ἐντολάς, τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῶν Ἀγίων Πατέρων καὶ τῶν ἁγίων Κτιτόρων τῶν Ἱερῶν Μονῶν.

Ἐρωτήσεις: Ὑπάρχει ἐλπίς διασώσεως τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ ἀναβιώσεως τοῦ μοναχικοῦ πολιτεύματος;

Ἀποκρίσις: Καθὼς βαδίζομεν δὲν ὑπάρχει. Ὑπάρχει μόνον ἂν μετανοήσω-

μεν καὶ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὰ θέσμια, ἅπερ παρέδωκαν ἡμῖν οἱ παλαιοὶ θεσπέσιοι Πατέρες καὶ οἱ Κτίτορες τῶν Ἱερῶν Μονῶν ἡμῶν καὶ τοῦ λοιποῦ ἐμένομεν πιστοὶ καὶ στερεοὶ εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παρελάβομεν καὶ ἐδιδάχθημεν καὶ ἐμάθομεν.

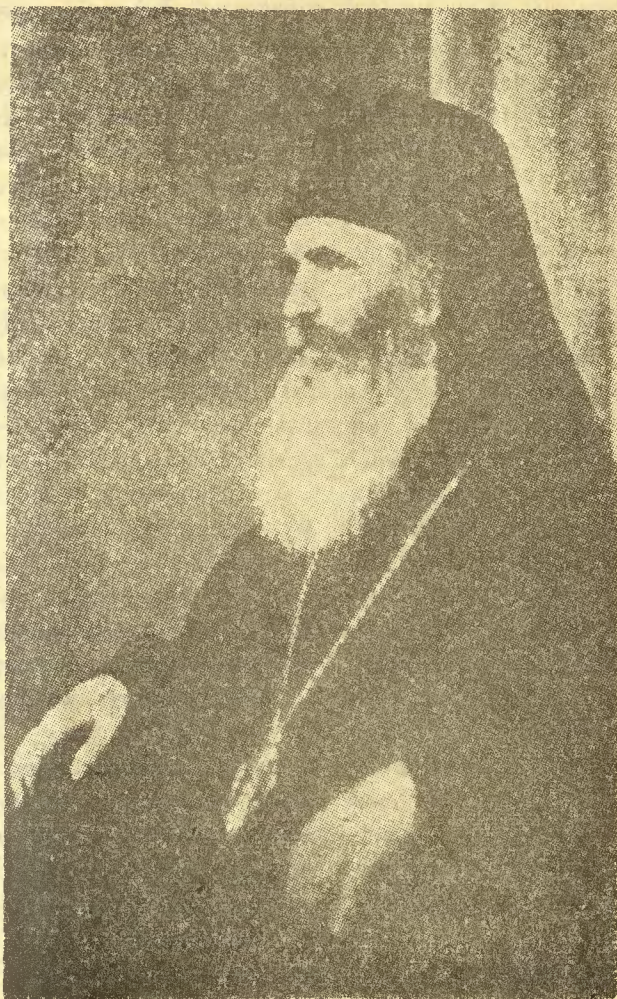
Ἐρωτήσεις: Εἶναι εὐκολον νὰ μετανοήσωμεν καὶ ἐπιστρέψωμεν;

Ἀποκρίσις: Εἶναι, ἐὰν θέλωμεν καὶ βιάσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας. Ἡ γὰρ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιασταὶ ἀρπάξουσιν αὐτὴν (Ματθ. ιε' 12). Ἐὰν θελήσωμεν καὶ βιάσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας καὶ μετανοήσωμεν, θὰ σώσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας, τὰς Μονὰς μας καὶ θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ἐὰν δὲν θελήσωμεν νὰ βιάσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας, νὰ μετανοήσωμεν, θὰ ἀπολεσθῶμεν καὶ θὰ μείνωμεν ὡς αἱ μωραὶ Παρθέναι ἔξω τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. «Ἐὰν θέλητε καὶ εἰσακούσητέ μου τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε· ἐὰν δὲ μὴ θέλητε μηδὲ εἰσακούσετέ μου μάχαιρα ὑμᾶς κατέδεται, τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα» (Ἠσ. α' 19, 20). «Ἐὰν μὴ μετανοήτε πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε». (Λουκ. ιγ' 5).

Ἐρ. Πῶς πρέπει νὰ ἐορτασθῇ ἡ χιλιετηρὶς τοῦ Ἀγ. Ὁρους;

Ἀπ. Ἡ ἐορτὴ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἀγ. Ὁρους ἐὰν γίνῃ δὲν εἶναι ἁμαρτία· ἁμαρτία εἶναι ἐὰν γίνῃ ὅχι ὅπως θέλῃ ὁ Θεός, ἀλλ' ὅπως θέλουν οἱ ἄνθρωποι.

Ὡς ἡλεημένος παρὰ Θεοῦ, ὡς Πνευματικὸς Πατὴρ ἐπὶ 50 σχεδὸν ἔτη ὡς ἀγαπῶν τὸν Θεόν, τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν μου, τὴν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν, τὸ ἅγ. Ὅρος, τοὺς ἀδελφούς μου Μοναχοὺς καὶ χριστιανούς, ἐκφέρω τὴν ταπεινὴν μου γνώμην πῶς πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐορτὴ τῆς χιλιετηρίδος, νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Θε-

Ἄρχιμ. Φιλόθεος Ζερβᾶκος
Ἠγούμενος τῆς ἐν Πάρῳ ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου
Πηγῆς, Λογγοβάρδας

ὄν καὶ τοὺς ἁγίους Πατέρας ἡμῶν, οἵτινες ὡς ἀληθεῖς φωστῆρες, ὡς φιλόστοργοι Πατέρες, μᾶς ὠδήγησαν εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστιν, μᾶς τρέφουν καὶ μᾶς ποτίζουν με πνευματικὴν τροφὴν μετὰ τὰ ψυχωφελῆ συγγράμματά των ἑξαιρέτως ἡμᾶς τοὺς Μοναχοὺς. Μετὰ Θεὸν αὐτοὶ μᾶς ἐπέδειξαν τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν τῆς ἀσκήσεως καὶ ταπεινώσεως, διὰ τὴν ἀναβῶμεν τὴν κλίμακα τῶν ἀρετῶν καὶ φθάσωμεν εἰς τὴν τελειότητα τὴν ἐνωθῶμεν διὰ τῆς ἀγάπης μετὰ τὸν Χριστὸν καὶ γίνωμεν συγκληρονόμοι μετ' αὐτοῦ τῆς αἰωνίου Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Ἡ ταπεινὴ μου γνώμη εἶναι ἡ ἑξῆς:

Νὰ σταλοῦν προειδοποιήσεις ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν, ἣτις ἔχει ὀρισθῇ διὰ τὴν τελετὴν τῆς ἐορτῆς τῆς χιλιετηρίδος εἰς τὰς Μονὰς, Σκήτας καὶ κελλίᾳ τοῦ ἁγ. Ὁρους, ὅτι τὴν δεῖνα ἡμέραν τοῦ μηνὸς ἢ κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου θὰ γίνῃ τελετὴ διὰ τὴν χιλιετηρίδα τοῦ ἁγ. Ὁρους, ἢ εἰς τὰς Καρυὰς ἢ εἰς τὴν ἁγ. Λαύραν τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου καὶ νὰ προσέλθουν οἱ Μοναχοὶ εἰς τὸν ἐορτασμόν, ἀφοῦ προηγουμένως προετοιμασθῶσι δι' ἐξομολογήσεως, νηστείας καὶ προσευχῆς διὰ τὴν παρακολουθήσουν τὴν ἀγρυπνίαν καὶ λειτουργίαν, διὰ τὴν μετάσχωσι καὶ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

Μετὰ τὴν ἀγρυπνίαν ἀφοῦ ἀναπαυθῶσιν ἢ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἢ εἰς τινὰ αἵθουσαν τῆς Μονῆς ἢ τοῦ Πρωτάτου, δύο ἢ τρεῖς ἐκ τῶν πλέον πεπαιδευμένων καὶ ἐναρτεωτέρων Μοναχῶν Γερόντων νὰ ὁμιλήσωσι περιληπτικῶς περὶ τοῦ ἁγ. Ὁρους, τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμψάντων ἐπὶ ὁρθῇ πίστει, εὐσεβείᾳ, ὁσιότητι, ἀσκήσει, καὶ ἀγιότητι ἁγ. Πατέρων ἀπὸ τῶν πρῶτων ἕως τῶν ἐσχάτων, ἀπὸ τοῦ ἁγίου

Ἀθανασίου ἄχρι καὶ τοῦ ἁγ. Νικοδήμου πῶς εἰργάσθησαν, ἐκοπίασαν, ἵδρωσαν, ἠγωνίσθησαν, διῆλθον τὸν βίον των ἐν νηστείαις, ἀγρυπνίαις, προσευχαῖς καὶ δάκρυσι καὶ διὰ τοῦ χεροποιοῦ πένθους, τῶν ἀειρερῶν δακρύων, τῆς ἡσυχίας καὶ λοιπῶν ἀρετῶν, ἑξαιρέτως τῆς ὁλοψύχου καὶ ὁλοκαρδίου ἀγάπης των πρὸς τὸν Θεόν, τὸν πλησίον καὶ τῆς ἀγάπης των πρὸς ἀπόκτησιν τῶν αἰωνίων οὐρανίων ἀγαθῶν, ἐκαθάρισαν ἑαυτοὺς καὶ ἐγένοντο δοχεῖα χωρητικὰ τῶν χαρισμάτων τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐτίμησαν, ἐδόξασαν τὸν Θεόν καὶ ἐδόξασθησαν παρ' αὐτοῦ. Ἐτίμησαν καὶ ἐδόξασαν τὸ ἀγγελικὸν Σχῆμα καὶ ὠφέλησαν τὴν Ἐκκλησίαν, τὸ ἁγ. Ὄρος, τοὺς Μοναχοὺς καὶ τοὺς ἀδελφούς μας χριστιανούς· ἡμᾶς τοὺς Ἀγιορείτας Μοναχοὺς ὠφέλησαν, ὠφελοῦν καὶ θὰ ὠφελοῦν ἕως ὅτου εἴμεθα καλοὶ καὶ φρόνιμοι. Ὑλικῶς μὲν κτίσαντες τὰς Μονὰς, τὰς Σκήτας, τὰ κελλίᾳ εἰς τὰ ὁποῖα κατοικοῦμεν, καὶ κληρονομίαν ὕλικὴν ἀφήσαντες εἰς ἡμᾶς διὰ τὴν ἔχωμεν πάντα τὰ πρὸς ἀναγκαίαν χρεῖαν καὶ αὐτάρκειαν ὕλικὰ ἀγαθὰ, πνευματικῶς δὲ ἀφήσαντες εἰς ἡμᾶς κληρονομίαν πνευματικὴν τροφὴν καὶ τροφὴν τὰ σοφώτατα πνευματικὰ συγγράμματά των καὶ τὰ λαμπρὰ καὶ ἅγια παρδείγματα των. Νὰ γίνῃ μία σύγκρισις πῶς ἐπολιτεύθησαν ἐκεῖνοι οἱ μακάριοι καὶ πῶς πολιτευόμεθα ἡμεῖς οἱ Μοναχοὶ τῆς παρουσίας πονηρᾶς καὶ διεστραμμένης γενεᾶς, οἱ τάλανες καὶ ἀμαρτωλοὶ.

Ἐκεῖνοι ἦσαν πλήρης ἀγάπης, ἡμεῖς οἱ σήμερινοὶ ἐκτὸς σπανιωτάτων ἑξαιρέσεων εἴμεθα πλήρεις φθόνου. Ἐκεῖνοι ἦσαν ταπεινοὶ ἡμεῖς ὑπερήφανοι, ἐκεῖνοι εὐπειθεῖς καὶ ὑπήκοοι, ἡμεῖς ἀπειθεῖς καὶ παρήκοοι· ἐκεῖνοι ἦσαν ἀκτῆμονες, ἡμεῖς πολυκτῆμονες. Ἐκεῖνοι οὐρανό-

φρονες, ἡμεῖς γηϊνόφρονες, ὀλόφρονες.
 Ἐκεῖνοι πνευματικοί, ἡμεῖς σαρκικοί.
 Ἐκεῖνοι νηστευταὶ ἡμεῖς γαστρίμαργοι.
 Ἐκεῖνοι ἡγρύπνουں, ἡμεῖς κοιμώμεθα.
 Ἐκεῖνοι ἀδιαλείπτως προσηύχοντο, συν-
 νομιλοῦντες μὲ τὸν Θεόν, ἡμεῖς ἀδιαλεί-
 πτως συνομιλοῦμεν μὲ τοὺς ἀτόπους καὶ
 πονηροὺς λογισμούς. Ἐκεῖνοι πρόθυμοι
 καὶ ἐπιμελεῖς, ἡμεῖς ἀμελεῖς καὶ ὀκη-
 ροί. Ἐκεῖνοι εἶχον σιωπὴν, ἡμεῖς πο-
 λυλογίαν, ἀργολογίαν, κατάκρισιν, κα-
 ταλαλίαν. Ἐκεῖνοι εἶχον τὴν ἐνθύμησιν
 τοῦ θανάτου διηνεκῶς, ἡμεῖς τὴν ἐνθύ-
 μῃσιν τῶν γηϊνῶν πραγμάτων. Ἐκεῖνοι
 εἶχον τὸ χαροποιὸν πένθος καὶ τὸ δά-
 κρυον, ἡμεῖς τοὺς γέλωτας καὶ ἀστεϊ-
 σμούς. Ἐκεῖνοι κεκοσμημένοι παντοδα-
 παῖς ἀρεταῖς, ἡμεῖς πεφορτισμένοι κα-
 κίαις καὶ πονηρίαις.

Διὰ τὴν ἔλειψιν τῆς καθαρᾶς ἀγάπης,
 τῆς θεομῆς πίστεως, τῆς ἐπιμελείας καὶ
 προθυμίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀρετῶν, στε-
 ρούμεθα τῶν θείων καὶ οὐρανίων χαρι-
 σμάτων, καὶ ἐὰν ἐπιμένωμεν τῇ ἀμελείᾳ
 καὶ ραθυμίᾳ καὶ δὲν γρηγορήσωμεν, δὲν
 ἀγρυπνήσωμεν ὡς φρόνιμοι παρθένοι,
 θὰ μείνωμεν ἔξω τοῦ νυμφῶνος Χρι-
 στοῦ. Τί οὖν ποιήσωμεν; Μετανοήσωμεν
 ἕκαστος, γρηγορήσωμεν καὶ ποιήσω-
 μεν ὡς ἐκεῖνοι οἱ ἀξιωμακάριστοι. Ἄς
 γίνωμεν μιμηταὶ ἐκείνων, ἵνα καὶ τῶν
 θείων χαρισμάτων ἃ ἔλαβον ἐκεῖνοι ἀξι-
 ωθῶμεν, καὶ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρα-
 νῶν μὴ στερηθῶμεν καὶ τῆς γλυκυτάτης
 φωνῆς τοῦ Κυρίου τῆς «εὐ δοῦλοι ἀγα-
 θοὶ καὶ πιστοί, εὖ ἐργάται τοῦ ἀμπελῶ-
 νος Χριστοῦ ἐπὶ ὀλίγων ἐφάνητε πιστοὶ
 ἐπὶ πολλῶν καταστήσω ὑμᾶς, εἰσέλθετε
 εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σας», ἀκούσω-
 μεν. Μετὰ τὸ τέλος τῶν ὁμιλιῶν καὶ δια-
 λέξεων ἃς γίνῃ μία κοινὴ παράκλησις καὶ
 δέξις ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ σωτηρίας

τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ τῆς τῶν πάν-
 των ἐνώσεως.

Μία τοιαύτη ταπεινὴ καὶ σεμνὴ τελετὴ
 καὶ ἐορτὴ θὰ ὤφελήσῃ καὶ τοὺς μοναχοὺς
 καὶ τὸ ἅγιον Ὅρος. Θὰ εὐχαριστήσῃ δὲ
 καὶ τὸν Θεόν, ὅστις ἐπιβλέπει ἐπὶ τὴν τα-
 πείνωσιν τῶν δούλων αὐτοῦ. «Ἐπὶ τίνα
 ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν πρῶον, ταπει-
 νὸν τῇ καρδίᾳ καὶ ἡσυχίᾳ καὶ τρέμοντά
 μου τοὺς λόγους» (Ἦσ. ἐς' 2). μάθετε ἀπ'
 ἐμοῦ ὅτι πρῶος εἰμί καὶ ταπεινὸς τῇ καρ-
 δίᾳ καὶ εὐρήσητε ἀνάπανσιν ταῖς ψυχαῖς
 ὑμῶν» (Ματθ. ια' 29). Ἀπεναντίας ἡ με-
 λειωμένη καὶ προετοιμαζομένη τελετὴ,
 ὡς κομποφανής, φανταστική, κοσμική,
 πολυάνθρωπος, διότι συμφώνως τῷ προ-
 γράμματι αὐτῆς θὰ συνέλθουν, θὰ συμ-
 μετάσχουν εἰς τὴν τελετὴν, οὐ μόνον
 Ἕλληνες ἀλλὰ καὶ Εὐρωπαῖοι ἐκ παν-
 τὸς γένους, φυλῆς, τάξεως καὶ καταστά-
 σεως, θρησκείας, δόγματος καὶ φρονή-
 ματος ἄνθρωποι. Ὅχι μόνον δὲν θὰ ὤ-
 φελήσῃ, ἀλλὰ καὶ θὸ βλάβῃ. Τί τοὺς θέ-
 λομεν τοὺς Εὐρωπαίους; Μήπως διὰ νὰ
 συμπανηγυρίσωμεν ἢ συνεορτάσωμεν;
 Δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς μόνον ἄνευ τούτων
 νὰ συνεορτάσωμεν; ἢ μήπως διὰ νὰ συμ-
 προσευχθῶμεν ἢ συλλειτουργήσωμεν;
 Τοῦτο ἀπαγορεύεται ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς
 Κανόνας τῶν ἁγ. Πατέρων τῶν ἁγ. Οἰ-
 κουμενικῶν Συνόδων. Ἡ μήπως διὰ νὰ
 τοὺς ἐλκύσωμεν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν; ἃς
 γίνουν πρῶτον Ὁρθόδοξοι, ἃς βαπτί-
 σθοῦν εἰς τὸ ὀρθόδοξον βάπτισμα, διότι
 ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν μόνον βά-
 πτισμα παραδέχεται. Ὁμολογῶ ἐν βά-
 πτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ἐθέσπισεν
 ἡ πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος. Δὲν πα-
 ραδέχεται ἄλλο βάπτισμα, οὔτε ράντι-
 σμα. Ἄς γίνουν πρῶτον Ὁρθόδοξοι καὶ
 εὐχαρίστως νὰ τοὺς δεχθῶμεν, νὰ συμ-
 προσευχθῶμεν, νὰ συλλειτουργήσωμεν,

Τοῦτο θέλει ὁ Χριστός, ἐνότητα, οὐχὶ διαίρεσιν. Τοῦτο εὐχεται ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως.

Μὴ πλανώμεθα, μὴ ἀπατώμεθα ἀδελφοί Ἀγιορεῖται, ὅτι μὲ τὰς πανηγύρεις μας θὰ προσελκύσωμεν τοὺς ἐτεροδόξους καὶ κακοδόξους, ὅτι θὰ τοὺς πείσωμεν νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν. Ἐγὼ φοβοῦμαι, ὅτι μᾶλλον αὐτοὶ θὰ μᾶς προσελκύσουν εἰς τὴν πλάνην, εἰς τὴν κακοδοξίαν, διότι θὰ μᾶς εὗρουν ἀπροετοιμάστους, καθευδοντας, καταφρονητὰς τῶν ἱερῶν κανόνων, τῶν πατρικῶν παραδόσεων, ἀκόμη ψυχροὺς εἰς τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν, ἐστερημένους τῆς ταπεινώσεως, τῆς ὁλοψύχου καὶ ὁλοκαρδίου ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν, τὸν πλησίον καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν. Τὸν φόβον μου τοῦτον τὸν δικαιολογεῖ καὶ τὸν ἀξάνει τὸ ὅτι ὅσαι ἀπόπειραι ἐγένοντο μετὰ τὸ Σχίσμα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς προτεσταντικῆς πρὸς ἑνωσιν, ὅλαι ἑναυάγησαν, ἐματαιώθησαν, εἰς δὲ τὴν ἐν Φλωρεντία σύνοδον, τὴν γενομένην κατὰ τὸ 1438 ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου καὶ Πατριάρχου Ἰωσήφ, ὅχι μόνον εἴλκυσαν τὸν Πάπαν καὶ τοὺς Δυτικούς οἱ ἡμέτεροι εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἀλλ' εἰλκύσθησαν ὑπ' αὐτοῦ φεῦ! εἰς τὴν κακοδοξίαν! καὶ ἐγένοντο ἀρνηταὶ καὶ προδόται τῆς ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, καταφρονηταὶ τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ πατρικῶν παραδόσεων ἀσπασθέντες τὸν λατινισμόν! Καὶ ἐὰν δὲν εὗρίσκετο τότε εἰς τὴν μιανὴν καὶ παράνομον ἐκείνην σύνοδον ὁ ἅγ. Μάρκος ὁ Ἐφέσου, ὅστις μόνος μονώτατος ὑπερῆσπισε τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ ἀντετάχθη σθεναρῶς κατὰ τῆς κακοδοξίας τοῦ Πάπα καὶ ἠγωνίσθη ἄχρι θανάτου, ἔξωσμένος καὶ ἐνδεδυμένος τὴν πανοπλίαν τοῦ

Ἁγίου Πνεύματος, κατέβαλεν, ὥς ἄλλος Δαβὶδ, τὸν γίγαντα Γολιάθ, Πάπαν Εὐγένιον καὶ πάντας τοὺς Λατίνους καὶ τοὺς λατινοφρονήσαντας ἡμετέρους καὶ ἠνάγκασε τὸν ὑψηλόφρονα Πάπαν νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἡτίαν του καὶ νὰ ἀναφωνήσῃ τὸ περιφημον ἐκεῖνο «λοιπὸν ἐποίησαμεν οὐδέν».

Λοιπὸν, λέγω καὶ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος ὁρθόδοξος κληρικὸς χριστιανός, ὅτι ἐὰν δὲν ἦτο τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ὁ ἀγιώτατος Μάρκος ὁ Ἐφέσου νὰ ὁμολογήσῃ τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν καὶ νὰ ἀγωνισθῇ μέχρι θανάτου, σήμερον δὲν θὰ ὑπῆρχεν Ὁρθόδοξία. Θὰ ὑπῆρχε Πανλατινισμός. Ὅλοι θὰ εἴμεθα Λατίνοι. Τότε εὗρέθη ἕνας καὶ μόνος καὶ ὑπερησπίσθη τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν, τώρα εἰς τὰς πονηρὰς ταύτας ἡμέρας, εἰς τὴν παρούσαν γενεὰν τὴν πονηράν, τὴν μοιχαλίδα καὶ διεστραμμένην, καθ' ἣν πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν, θὰ εὗρεθῇ ἕνας καὶ μόνος ἐφάμιλλος μιμητῆς τοῦ ἁγ. Μάρκου νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν Ὁρθοδοξίαν εἰς τὴν μελετωμένην καὶ προετοιμαζομένην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, διὰ τὴν ὑπὸ πάντων ἐπιθυμουμένην καὶ προσδοκωμένην ἑνωσιν πάντων τῶν Ἐκκλησιῶν; Ἀμφιβάλλω! Φοβοῦμαι!

Εἰς τὴν καινοτομίαν καὶ εἰσαγωγὴν τοῦ νέου ἑορτολογίου δὲν εὗρέθη οὔτε ἕνας Ἱεράρχης νὰ ὑπερασπισθῇ τὸ πάτριον ἑορτολόγιον, τὸ ὁποῖον μυριάδες ἁγ. Πατέρων, Ἱεραρχῶν, Διδασκάλων, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν τὸ ἐσεβάσθησαν, δὲν τὸ ἥλλαξαν καίτοι ἐγνωρίζον ὅτι ἀστρονομικῶς δὲν ἦτο ὀρθόν, ἀλλὰ ἀπὸ σεβασμὸν πρὸς τὰς Ἁγίας Οἰκουμενικὰς Συνόδους καὶ τοὺς ἁγ. Πατέρας, οἵτινες τὸ ἐσεβάσθησαν, δὲν τὸ ἔθιξαν, καὶ διὰ νὰ μὴ γίνῃ σχίσμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ ἀφήκαν καὶ δὲν ἔπαθεν οὐδεμίαν

βλάβην, οὐδεμίαν ζημίαν τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα.

Ὅτε ἐξελέγη Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ κόμματος (διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἂν ὅτου ἔγινεν αὐτοκέφαλος ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔπαυσεν ἡ ἐκλογή τῶν Ἀρχιερέων νὰ γίνεται ψήφῳ Θεοῦ καὶ δοκιμασίᾳ λαοῦ καὶ τοῦ κλήρου καὶ ἐγένετο ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων καὶ ἐξελέγοντο ὅσοι ἐφρόνουν φίλα τῶν Κυβερνήσεων ἰδίως εἰς τὸν καιρὸν, καθ' ὃν τὰ δύο κόμματα, βασιλικοὶ καὶ βενιζελικοὶ, ἐμάχοντο λυσσωδῶς ποῖον κόμμα νὰ ὑπερισχύσῃ καὶ ἐξοντώσῃ τὸ ἄλλο. Τότε αἱ Κυβερνήσεις καὶ τὰ κόμματα ἀνεβίβαζον καὶ κατεβίβαζον ἐκ τῶν θρόνων Μητροπολίτας, ἐξόριζον καὶ ἐφυλάκιζον, ἀνεθεμάτιζον, ἐνεκωμίαζον, ἠύχοντο καὶ εὐφύμουν) ὁ Μελέτιος Μεταξάκης ὁ μετέπειτα ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν Ἀγγλογάλλων γενόμενος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὁ προτεσταντίζων, ὁ εὐρωπαϊζων, ὁ νεωτεριστής, ὁ καινοτόμος, ὁ ἀνώτατος ἄρχων τῶν μασσόνων ὁ ἔχων τὸν 33ον βαθμὸν τῆς Μασσωνίας διὰ νὰ φανῇ ἄρεστός εἰς τὸ κόμμα, εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ περισσότερον εἰς τοὺς φίλους του λατινολουθηροκαλβινιστάς, ἐπειδὴ ὁσάκις μετέβαινεν εἰς Εὐρώπην βλέπων τοὺς φίλους του διαμαρτυρομένους, προτεστάντας κληρικούς ξυρισμένους καὶ ὡς λαϊκοὺς ἐνδεδυμένους, ἵνα μὴ φανῇ τούτοις ἀνόμιος, ἐξεδύετο τὰ ράσα καὶ ἐνεδιδύσκετο σιολὴν κοσμικὴν καὶ ἐξωμοιώθη αὐτοῖς.

Ἀλλὰ δὲν ἠρκέσθη τὸ ὅτι αὐτὸς ἐμίγη τοῖς ἔθνεσι καὶ ἔμαθε τὰ ἔργα αὐτῶν, ἠθέλησε νὰ ἐξομοίωσῃ καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῇ τῶν διαμαρτυρομένων Ἐκκλησίᾳ καὶ νὰ τὴν ἐξευρωπαϊσῇ, προέτρεπε τοὺς κληρικοὺς νὰ πηγαίνουν εἰς

τὰ θέατρα.

Αὐτὸς πρῶτος διὰ νὰ τοὺς δείξῃ τὸ παράδειγμα παρηκολούθησε θεατρικὰς σκηνάς, τοὺς προέτρεπε νὰ κουρεύωνται, νὰ ξυρίζωνται, νὰ βγάλουν τὰ ράσα καὶ διὰ νὰ τοὺς πείσῃ ἔλεγεν ὅτι ἡ κόμη καὶ τὰ ράσα βλάπτουν τὴν ὑγίαν τοῦ σώματος. Μὴ δυνηθεὶς νὰ τοὺς πείσῃ διότι τινὲς τῷ ἐναντιώθησαν, ὅτε ἀπὸ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἀνεργιχῆθη εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, κατήργησε τὸ παλαιὸν ἐορτολόγιον καὶ εἰσήγαγε τὸ Γρηγοριανόν, τὸ παπικόν, ὅλως αὐθαγείως, ὅλως ἀπερισκέπτως, ἀντικανονικῶς, παρὰ νόμους, ἐναντίον τῆς γνώμης τῶν ἄλλων τριῶν Πατριαρχῶν, Ἱεροσολύμων, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας. Χωρὶς τὴν γνώμην τῶν ἄλλων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀκόμη καὶ χωρὶς τὴν γνώμην τῆς ὁλομελείας τῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μόνον μὲ ἕξ σύμφρονάς του Ἀρχιερεῖς καὶ διὰ μιᾶς μονοκονδυλίας ἀφοῦ τὸ εἰσήγαγεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἔστειλεν ἐπιστολὴν εἰς τὸν τότε Μακ. Ἀθηνῶν Χρυσόστομον καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἑλλάδος νὰ τὸ εἰσαγάγουν, ἔ καὶ ἐγένετο. Εἰς τὴν παρὰ νόμον ταύτην πρᾶξιν, τρεῖς τέσσαρες διεμαρτυρήθησαν μόνον ἐκ τῶν Ἀρχιερέων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ κατόπιν ἐσίγησαν. Οὐδεὶς ἐφάνη ἁγ. Μάρκος, ἅπαντες ἐφοβήθησαν, ἐσιώπησαν διὰ νὰ μὴ χάσῃσι τὰς θέσεις καὶ τὸν μισθὸν τῶν καὶ διὰ νὰ μὴ γίνῃ σχίσμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ποιοῦντες τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

Προσέξατε, ἀδελφοὶ Ἀγιορεῖται, διότι ὁ παμπόνηρος καὶ παμμήχανος διάβολος, ὅστις ἀπὸ ἀνέκαθεν καὶ εἰς τὰς τοῦ κόσμου χριστιανικὰς πανηγύρεις ἔστηνε παγίδας καὶ πολλοὺς συνελάμβανε, καὶ νῦν καὶ ἀεὶ στήνει καὶ θὰ στήνῃ παγίδας

παντοῦ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς πανηγύρεις. Αὐτὸς ἐργάζεται ἀόκνως, τὴν δουλεία του δὲν τὴν ἀφήνει. Ἡ δὲ δουλεία του εἶναι νύκτα καὶ ἡμέρα νὰ κατασκευάζῃ παγίδας διὰ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς χριστιανοὺς καὶ περισσότερον τοὺς μοναχοὺς καὶ κληρικούς, τοὺς ὁποίους περισσότερον πάντων μισεῖ. Ἄλλ' ἴσως μοὶ εἰπουν τινές· ἡμεῖς γνωρίζομεν νὰ φυλάξωμεν τὸν ἑαυτὸν μας ἀπὸ τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου, σὺ Πάτερ Φιλόθεε τί ἐνδιαφέρεσαι; Σὺ εἶσαι ξένος, κοίταζε τὸ Μοναστήρι σου.

Ἐνδιαφέρομαι ὡς χριστιανός, ὡς ὁμόσχημος ἀδελφός, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ Λογγοβάρδα ἔχει ἰδρυθῇ ἀπὸ Ἀγιορείτας τοὺς λεγομένους Κολυβάδες, φίλους, ὁμαίμονας καὶ ὁμόφρονas τῶν ἁγίων ἐκεῖνων Πατέρων, Νικοδήμου Ναξίου τοῦ ἁγιορείτου, Ἀθανασίου διδασκάλου τοῦ Παρίου, Μακαρίου Νοταρᾶ κ. λ. π. τοὺς ὁποίους τινὲς ψευδομόναχοι ψευδῶς κατηγορήσαντες καὶ συκοφαντήσαντες ἐξόρισαν τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Οὗτοι οἱ μακάριοι ἐκδιωχθέντες τοῦ ἁγίου Ὁρους ὡς φύλακες ἀκριβεῖς τῶν πατρίων παραδόσεων μετὰ πολλὰς περιπετείας φθάσαντες ἐνταῦθα καὶ εὐρόντες τὴν Μονὴν ἐρείπιον, δι' ἀτρύτων κόπων, ἰδρώτων, ἀγώνων, ἀποκατέστησαν κοινόβιον καὶ περιφρουρήσαντες μὲ κανόνας, ὅρους καὶ διατάξεις, τὰς ὁποίας ἡ Μονὴ φυλάξασα διεφυλάχθη τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι καὶ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, προστατίδος τῆς Μονῆς, τοῦ Ἀγ. Ὁρους καὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν, τῶν εἰς αὐτὴν τὰς ἐλπίδας θεμένων, σῶα ἄχρι σήμερον ἀπὸ τοὺς ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, τῶν ὁρατῶν καὶ ἀορατῶν ἐχθρῶν κινδύνους καὶ εἰς καιρὸν ποὺ ἄλλαι Μοναὶ ἱστορικαὶ καὶ μεγάλαι, πλουσιώταται ὑλικῶς μὲ προσωπικὸν 100 · 90 - 80 μοναχοῦς, διὰ νὰ καταφρονήσουν τοὺς κανόνας καὶ

παραδόσεις τῶν Ἀγ. Πατέρων καὶ τῶν κτιτόρων τῶν Μονῶν, ἔμειναν μὲ 15 - 10 - 5 - 3 - 2 καὶ 1 μοναχοὺς εἴτε τελείως ἠρημώθησαν, ἡ Μονὴ Λογγοβάρδας ἀρχικῶς μὴ ἔχουσα τελείως ὑλικὴν περιουσίαν μὲ μόνον 6 μοναχοὺς ἐξ ἁγίου Ὁρους, γυμνοὺς, μήτε πῆραν, μήτε ράβδον ἔχοντες, ἠϋξήθη εἰς 45, τώρα ἔχει 35. Τοῦτο ὀφείλεται ὅτι μέχρι σήμερον ἐφύλαξαν τοὺς κανόνας καὶ παραδόσεις τῶν ἁγίων Πατέρων.

Ἐὰν μετὰ τὸν θάνατόν μου ὀλιγοστεύσῃ ἡ μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν ἀγάπη, εἰσέλθῃ ἡ ἰδιορρυθμία, ἡ καταφρόνησις εἰς τοὺς Κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῶν ἁγ. Πατέρων καὶ αἰοιδίμων κτιτόρων τῆς Μονῆς, θὰ ἐρημώσῃ σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ἡ Λογγοβάρδα, ὅπως ἠρῆμωσαν αἱ ἀνωτέρω Μοναὶ καὶ ἐδῶ εἰς τὴν Πάρον δύο, καὶ μία εἰς τὴν Νάξον κοινόβιοι μὲ προσωπικὸν ἀπὸ 30 ἀδελφούς καὶ μὲ μοναχοὺς ἁγίους, ἀλλ' ὅταν ἀπέθανον οἱ ἅγιοι ὀλιγόστευσεν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς ἀλλήλους ὁλόψυχος καὶ ὁλοκάρδιος ἀγάπη, ἤρχισεν ἡ καταφρόνησις πρὸς τοὺς περὶ μοναδικῆς πολιτείας κανόνας καὶ ἱερῶν παραδόσεων, εἰσῆχθη ἡ ἰδιορρυθμία, τὴν ὁποίαν ὁ ἅγιος Ἀρσένιος (ὁ ἐξ ἁγ. Ὁρους καὶ τῆς παρατάξεως τῶν κολυβάδων ὁρμώμενος, ὁ χρηματίσας ἠγούμενος εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω Ἱερῶν Μονῶν, ὁ δοξασθεὶς παρὰ Θεοῦ διὰ θαυμάτων καὶ σημείων καὶ ὡς ἅγιος τιμώμενος παρὰ πάντων) ὠνόμαζε δαιμονορρυθμίαν τὸ δὲ ἰδιόρρυθμον σύστημα δαιμονορρυθμον καὶ ὅταν τις νέος τῷ ἐξωμολογεῖτο ὅτι θέλει νὰ γίνῃ μοναχὸς τῷ ἔλεγε, πρόσεξε νὰ μὴ ὑπάγῃς εἰς δαιμονορρυθμον μοναστήρι, ἐννοῶν τὸ ἰδιόρρυθμον, προτιμότερον νὰ μείνῃς λαϊκός. Ὅταν λέγω ἀνεχώρησαν οἱ ἅγιοι τῶν τῆδε γενηρῶν πρὸς τὴν ἀληκτον καὶ

θείαν χαρμονὴν καὶ ἀγῆρω μακαριότητα, ἠκολούθησαν τὰ ἀνωτέρω, ἠκολούθησε καὶ ἡ ἐρήμωσις τῶν ἀνωτέρω Μονῶν. Ἡ μία μετεβλήθη εἰς σωρὸν ἐρειπίων, αἱ ἄλλαι δύο ἔχουν ἀπὸ ἑνα ἱερομόναχον ἡγούμενον, οἵτινες εἶναι διωρισμένοι ὡς ἐφημέριοι εἰς κωμοπόλεις, παραμένοντες εἰς τὰς ἐνορίας των καὶ κατὰ καιροὺς ἐπισκεπτόμενοι τὰς Μονὰς των.

Λοιπὸν ὅπως ἐνδιαφέρομαι καὶ διὰ τὴν Μονὴν μου ἐνδιαφέρομαι καὶ διὰ τὸ ἅγ. Ὅρος, ἐπειδὴ ἡ Λογγοβάρδα ἔχει ἐπαναῖδρυθῇ ἀπὸ Ἀγιορείτας ἔχω δὲ καθῆκον ἱερὸν καὶ ἐπιβεβλημένον ὡς μοναχὸς καὶ δὴ ὡς Πνευματικὸς νὰ ἐνδιαφέρωμαι ὄχι μόνον διὰ τὴν Μονὴν μου καὶ τὰς Μονὰς τοῦ ἁγίου Ὅρους, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλας τὰς Μονὰς καὶ δι' ὅλους τοὺς μοναχοὺς τῆς πατρίδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας μου. Γνωρίζω ὅτι οἱ φύλακες τοῦ ἁγ. Ὅρους γρηγοροῦσι καὶ οἱ ἡγούμενοι ἀγρυπνοῦσι, ἀλλὰ γνωρίζω ὅτι περισσότερον καὶ ἀπὸ τοὺς φύλακας καὶ τοὺς ἡγουμένους καὶ τοὺς Πατριάρχας καὶ τοὺς Ποιμένας, ἀγρυπνεῖ ὁ ὡς λέων περιπατῶν ζητῶν τίνα καταπίῃ ὁ ἀόρατος ἐχθρὸς, ὁ παγίδας, δόλους καὶ μηχανὰς κατασκευάζων. Γνωρίζω ὅτι οἱ Κτίτορες τῶν Μονῶν τοῦ ἁγ. Ὅρους συνέστησαν τὰς Μονὰς κοινοβίους καὶ ὥρισαν ἐπιτίμια καὶ ἀφορισμοὺς διὰ τοὺς παραβάτας καὶ καταφρονητάς. Γνωρίζω ἐπίσης ὅτι ἀπὸ τὰς παρακοάς, παραβάσεις καὶ καταφρονήσεις, τὰς ὁποίας πολλοὶ καὶ προϋστάμενοι καὶ ἡγούμενοι καὶ Γέροντες καὶ νεώτεροι μοναχοὶ ποῦ ἔκαμαν εἰς τοὺς Κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῶν ἁγ. Πατέρων, κινδυνεύει νὰ ἐρημώσῃ τὸ Ὅρος ἀπὸ Μοναχοὺς φρονίμους καὶ ἐκλεκτοὺς.

Γνωρίζω ἐπίσης ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς χιλιετηρίδος ἔχει στήσῃ ὁ παμ-

πόνηρος ἐχθρὸς παγίδα καὶ δι' αὐτὸ διαμαρτύρομαι καὶ κροῶ τὸν κίνδυνον νὰ προσέξουν νὰ φυλαχθῶσι καὶ αὐτοί, νὰ διαφυλάξωσι καὶ τὸ ἅγιον Ὅρος ἐκ τῶν παγίδων τοῦ δολίου καὶ ἀπατεώνους ἀλαστορος ἐχθροῦ. Οἶδε τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζειν. Ὅτε κατὰ τὸ ἔτος 1274 ὁ Αὐτοκράτωρ Μιχαὴλ Παλαιολόγος καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰωάννης Βέκκος οἱ Λατινόφρονες, μετέβησαν εἰς τὸ Ἀγ. Ὅρος διὰ νὰ πείσουν καὶ τοὺς Ἀγιορείτας νὰ ἀσπασθῶσι τὴν μετὰ τοῦ Πάπα ἔνωσιν, δύο ἐκ τῶν μεγάλων Μονῶν ἡ Λαύρα καὶ τοῦ Ξηροποτάμου τοὺς ἐδέχθησαν μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων, ἡσπάσθησαν τὸν λατινισμόν καὶ συνελευτοῦργησαν μὲ τοὺς λατίνους καὶ λατινόφρονας. Αἱ ἐπίλοιποι Μοναὶ καὶ Μοναχοὶ ὄχι μόνον δὲν τοὺς ἐδέχθησαν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἤλεγξαν καὶ ἐπροτίμησαν θάνατον παρὰ νὰ συλλειτουργήσωσι μετὰ αἰρετικῶν.

Ἐὰν εἰς τὸ μέλλον εὐρεθῇ Βασιλεὺς ὥσάν τὸν Μιχαὴλ καὶ Πατριάρχης ὡς τὸν Βέκκον καὶ ἐπιβάλλουσι νὰ συλλειτουργήσουν, θὰ ἀντισταθῶσι νὰ τοὺς ἐλέγξωσιν οἱ σημερινοὶ ἡγούμενοι καὶ Μοναχοὶ ἢ θὰ ὑποχωρήσωσι χάριν οἰκονομίας καὶ θὰ συλλειτουργήσωσι διὰ νὰ μὴ ἐρημώσῃ τὸ Ὅρος; Πολὺ τὸ φοβεῖσθαι. Δὲν θὰ ἐφοβούμεν ἔαν αἱ Μοναὶ συμφώνως μὲ τὰς παραδόσεις τῶν Πατέρων ἦσαν ὅλοι κοινόβιοι, ἔαν δὲν ἐγένετο καταφρόνησις εἰς τὰς παραδόσεις τῶν Πατέρων, ἔαν ἦσαν ὅλοι ἡνωμένοι τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης. Πῶς νὰ μὴ φοβηθῶ ἐφ' ὅσον γνωρίζω ὅτι αἱ πλείσται Μοναὶ εἰσὶν ιδιόρρυθμοι ἐναντίον τῶν ἱερῶν παραδόσεων, εἰσάγουν ἀγενεῖους, ἀγάπη δὲν ὑπάρχει καὶ αὐτοὶ οἱ λεγόμενοι ζηλωταὶ εἶναι διηρημένοι, εἷς τινὰς σκῆτας καὶ κελλῖα, ὡς πληροφοροῦ-

μαί, ἔχουν οἱ Μοναχοὶ ραδιόφωνα γιὰ νὰ μανθάνουν τὰ νέα ; «Ὅστις ὑπὸ τῶν μικρῶν ἡτηθῇ, λέγει ὁ ὁσιος Μάρκος, εὐχερῶς καὶ ὑπὸ τῶν μεγάλων ἡτηθῇ-σεται». Καὶ ἕτερον ζήτημα ὅπερ μὲ φοβεῖ, μὲ θλίβει καὶ στενοχωρεῖ διὰ τὸ Ἄγ. Ὅρος εἶναι τὸ ἑξῆς : Ἀπὸ ὅλα τὰ Μοναστήρια ποὺ ἔχω περιέλθει τῆς Ἑλλάδος, τῆς Παλαιστίνης, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἀραβίας, τῆς Συρίας, μόνον εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος εὗρον Μοναστήρια, Σκήτες, μοναχοὺς νὰ ἔχουν περισσότερον ζῆλον, περισσοτέραν ἀγάπην, ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν.

Ἐὰν κατὰ καιροὺς καὶ περιστάσεις τινὲς τῶν ἀγιορείτῶν περιέπεσον εἰς πλάνας καὶ παρεκτροπὰς, τὸ ἅγιον Ὅρος ἔμεινεν ἀσάλευτον ὡς τεῖχος τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπόρρητον καὶ ἔχω δίκαιον νὰ φοβῶμαι, διότι μὲ τὰς καταφρονήσεις τὰς ὁποίας οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων κάμνουν εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας, τὰς ἱερὰς παραδόσεις τῶν ἁγίων Πατέρων, τῶν Κτιτῶρων τῶν ἱερῶν Μονῶν μὲ τοὺς νεωτερισμοὺς, μὲ τὰς καινοτομίας, τὰς μεταρρυθμίσεις, τὴν μετὰ ἑτεροδόξων ἐπικοινωνίαν, συναναστροφὴν, σιγά-σιγὰ ἀντὶ νὰ τοὺς προσελκύσωμεν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, φοβῶμαι μήπως μᾶς προσελκύσουν ἐκεῖνοι εἰς τὴν κακοδοξίαν.

Ἐὰν οἱ σημερινοὶ Μοναχοὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους ἦσαν ὅμοιοι μὲ τοὺς παλαιοὺς Μοναχοὺς, τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον, τὸν ἅγιον Παῦλον τὸν Ξηροποταμινόν, τοὺς Κτίτορας τῶν Μονῶν καὶ ὥσάν τοὺς νεωτέρους Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶν, Νικόδημον τὸν Ἀγιορείτην, τότε οὐδόλως θὰ ἐφοβούμην, θὰ ἤμην ἀπίστος. Ἀλλὰ ἡμεῖς τῆς σημερινῆς γενεᾶς, Ἠγούμενοι, Μοναχοὶ καὶ Ἀσκηταὶ εἵμεθα πολὺ ἀδύνατοι, ἀσθενεῖς, εὐμετάβλητοι καὶ δι' αὐτὸ χρειάζεται μεγάλη προσοχὴ

εἰς τὴν μετὰ ἑτεροδόξων συναναστροφὴν καὶ ἐπικοινωνίαν. Ὁ θεοκλήρῃς Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς παραγγέλλει «μὴ συγκοινωνῆτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀνάρμοις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε (Ἐφ. ε' 11).

Αὕτη εἶναι ἡ ταπεινὴ μου γνώμη, νὰ γίνῃ μὲν ἡ ἐορτὴ ἀλλὰ νὰ γίνῃ ταπεινὰ μὲ μετάνοιαν, μὲ προσευχάς, νηστείας, ἀγρυπνίας, νὰ γίνῃ ὅπως θέλει ὁ Θεός. Καὶ ἐὰν δὲν γίνῃ οὕτω ταπεινὰ ὅπως τὸ θέλει ὁ Θεός, προτιμότερον νὰ μὴ γίνῃ οὐδόλως, διὰ νὰ μὴ ἀκούσωμεν «πατεῖν τὴν αὐλὴν μου οὐ προσθήσεσθε . . . τὰς νουμηνίας ὑμῶν καὶ τὰ Σάββατα καὶ ἡμέραν μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι . . . τὰς ἐορτὰς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχὴ μου» (Ἦσ. α' 13). «Μεμίσηκα, ἀπῶσμαι ἐορτὰς ὑμῶν καὶ οὐ μὴ ὁσφρανθῶ θυσίας ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ὑμῶν» (Ἀμώς ε' 21). Ἀκούσατε καὶ ἄλλην γνώμην μου : Ὁ σοφὸς Ἐκκλησιαστής λέγει : «καιρὸς παντὶ πράγματι ὑπὸ τὸν οὐρανόν» (Ἐκκλησ. γ' 1).

Ὁ παρὼν καιρὸς, νομίζω ὅτι εἶναι καιρὸς πένθους καὶ δακρύων, δὲν εἶναι καιρὸς ἐορτῶν καὶ πανηγύρεων. Εἰς τὴν ἀθλιεστάτην, ἐλεεινοτάτην, οἰκτροτάτην, ἁμαρτωλὸν καὶ ἀξιοθρήνητον κατάστασιν, εἰς ἣν εὗρισκόμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ ὁλόκληρος ἡ οἰκουμένη, δὲν εἶναι καιρὸς διὰ πανηγύρια εἶναι καιρὸς μετανοίας, πένθους καὶ δακρύων πολλῶν. Πῦρ ἐκκέκασται ἐκ τοῦ θυμοῦ τοῦ Κυρίου, κανθήσεται ἕως ᾄδου κατωτάτου, καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὄρεων (ᾠδὴ α' Μωϋσ. ἐν τῇ Ἐξόδῳ ιε'). Πύραυλοι, ἐκρηκτικαὶ βόμβαι, ἀερωθούμενα καὶ μύρια ἄλλα ἐτοιμάζονται ὑπὸ σατανοανθρώπων διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ γῆ καίεται ἀπὸ πολέμου, σείεται ἀπὸ σεισμοῦ καὶ καταποντισμοῦ, καταρακτῶδεις βροχαί, πυκνότητι χιόνες, φοβεροὶ

παγετοί, σφοδρότατοι άνεμοι. Πολύαριθμοι, πολυνώνυμοι, ποικίλαι αιρέσεις, πολυάριθμοι αντίχριστοι, ψευδόχριστοι, ψευδοπροφηται, μάγοι, πλάνοι, άπατεώνες. Ψῦξις αγάπης, έλλειψις πίστεως, ασέβεια, άπιστία, βλασφημία, υπερηφάνεια, φθόνοι, φόνοι, παιδοκτονία, πατροκτονία, μητροκτονία, αδελφοκτονία, πορνεία, μοιχεία, ασέλγεια, αδικία, πλεονεξία, κλοπαί, ψεύδη, έπιπορκία, συκοφαντία και άπειρον πλήθος άμαρτιών άπειλουσών θλίψεις, συμφοράς, φόβους, κινδύνους και όλοσχερή άπώλειαν. Ός λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος τῶν Προφητάνακτος Δαβίδ και θεοκήρυκος Παύλου τοῦ Ἀποστόλου: «Ἐκλείπειεν άμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς και άνομοὶ ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς» (Ψαλμ ργ' 35), «θυμὸς και ὀργή, θλίψις και στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ανθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρώτον και Ἕλληνας (Ρωμ. β' 8-9).

Εἰς μίαν τοιαύτην θλιβεράν και αξιοθρήνητον κατάστασιν εἰς ἣν εὗρίσκειται ἡ ἀνθρωπότης, καθ' ἣν συνοδύνει και συστενάζει και αὐτὴ ἡ κτίσις, καθ' ἣν τὰ σπίτια μας κινδυνεύουν νὰ καοῦν, ἡμεῖς νὰ θέλωμεν κοσμοφανταστικὰς πανηγύρεις, ἐνῶ πρέπει νὰ κλαίωμεν και διὰ τὸν ἑαυτόν μας και διὰ τοὺς ἀδελφούς μας. Ὡς προσέξωμεν νὰ μὴ ἐπαληθεύσῃ εἰς ἡμᾶς ὁ μῦθος τοῦ Αἰσώπου τῶν οἰκίων ὑμῶν ἐμπιπραμένων αὐτοὶ ἔδετε;

Ὡσαύτως δίδω γνώμην ὡς χοριστιανὸς ἀδελφὸς και ὡς Πνευματικὸς Πατήρ, ἐκείνοι οἱ ὅποιοι θὰ προσφέρουν, θὰ καταβάλουν τὰ χρηματικὰ ποσὰ διὰ τὴν ἐορτὴν τῆς χιλιετηρίδος, τὰ ὅποια ὡς πληροφοροῦμαι ἀνέρχονται ὄχι εἰς χιλιάδας ἀλλ' εἰς ἑκατομῦρια, ὥς στοχασθῶσιν ὅτι εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος ὑπάρχουν Γέροντες ἀσκηταί, πτωχοί, ἀσθενεῖς, ὑστερούμενοι,

θλιβόμενοι, κικουχούμενοι ὑπάρχουν και εἰς τὰ πέριξ τοῦ ἁγ. Ὄρους, ἱερεῖς πτωχοὶ μὲ παιδιὰ πολλὰ και ὑστεροῦνται. Ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον χῆραι, ὄρφανὰ, πτωχοί, ἀσθενεῖς, φυλακισμένοι, ἄεργοι. Καθηγηταί, διδάσκαλοι, ὑπάλληλοι ἀδιόριστοι, οἵτινες ὑποφέρουν, κινδυνεύουν. Ἐὰν ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἑκατομῦρια τὰ ἡμίση ἢ και τὰ περισσότερα ἐδίδοντο εἰς τοὺς ἀνωτέρω, ὀλίγα δὲ ἐξωδεύοντο διὰ τὴν ἐορτὴν, τότε ἡ ἐορτὴ θὰ ἦτο χοριστιανικωτάτη, σεμνοτάτη, λαμπροτάτη, ὡφελιμωτάτη, χαρισιατάτη.

Πόσῃ χαράν, πόσῃ ὠφέλειαν, πόσῃ εὐτυχίαν θὰ ἐσκορπίζεν εἰς τὰς ψυχὰς και καρδίας ἐκείνων τῶν πασχόντων; Πόσῃ εὐχαρίστησιν εἰς τὰς ψυχὰς ἐκείνων οἱ ὅποιοι θὰ ἐπροτίμων τὰ διὰ τὴν ἐορτὴν τῆς χιλιετηρίδος χρήματά των κατὰ προτίμησιν ἐδίδοντο, ἐὰν ὄχι ὅλα τὰ περισσότερα τοῖς ἐνδέσειν; Ἀλλὰ και πόσον ὁ Θεὸς θὰ ἔχαιρε και θὰ εὐχαριστεῖτο εἰς τοῦτο τὸ θεάρεστον ἔργον και ὅσα δώσουν τώρα διὰ τοὺς πτωχοὺς θὰ τὰ δώσουν εἰς τὸν Θεὸν δανεικὰ διότι λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον: ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανεῖζει Θεῷ; Καὶ ὁ Θεὸς δι' αὐτὰ τὰ ὀλίγα ποῦ θὰ δώσουν τώρα εἰς τοὺς πτωχοὺς, θὰ τοὺς τὰ δώσῃ μυριοπλασίως εἰς τοὺς Οὐρανοὺς και θὰ τοὺς εἴπῃ: ὅσα χρήματα ἢ ὅ,τι ἄλλο ἐδώσατε εἰς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς πτωχοὺς εἰς ἐμὲ τὰ ἐδώσατε, τώρα και ἐγὼ εἰς ἀνταπόδοσιν σᾶς χαρίζω τὴν Βασιλείαν μου τὴν οὐράνιον, τῆς ὁποίας εἴθε νὰ ἀξιοθῶμεν πάντες.

Λεχθῆτε παρακαλῶ, ἀδελφοί μου Ἅγιορεῖται, τὴν γνώμην, τὴν συμβουλὴν μου, μὴ τὴν περιφρονήσετε ἐπειδὴ προέρχεται ἀπὸ ἁμαρτωλόν. Βάλετέ τὴν εἰς τὴν ζυγαριὰν τῆς διακρίσεως και τῆς ἀγάπης και ἐὰν τὴν εὗρητε ἀνωφελῆ ἢ

βλαπτικὴν μὴ τὴν δεχθῆτε, ἐὰν τὴν εὐ-
ρητε ὠφέλιμον καὶ κατὰ Θεὸν νὰ τὴν δε-
χθῆτε καὶ ἐφαρμόσητε.

Στῆτε οὖν ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες ἀγιο-
ρεῖται καλῶς. Στῆτε μετὰ φόβου καὶ προ-
σευχῆς διότι ἐὰν πέσῃ καὶ τὸ τελευταῖον
προπύργιον (φρουρίον) τῆς Ὁρθοδοξίας,
τὸ Ἁγ. Ὅρος, τότε ὅσοι ἀγιορεῖται καὶ
ὅσοι Ὁρθόδοξοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ πο-
νοῦμεν τὴν Ὁρθοδοξίαν δὲν μᾶς ἀπομέ-
νει ἄλλο τι νὰ εἰπωμεν εἰμὴ τὸ τοῦ Σαμ-
ψῶν «ἀποθανέτω ἡ ψυχὴ ἡμῶν μετὰ τῶν
ἁλλοφύλων» (Κριταὶ ις' 30). Μὴ γένοιτο!!

Συνιστῶ ὡσαύτως εἰς ὅσους ἐκ τῶν ἀ-
δελφῶν τῶν ἰδιορρύθμων Μονῶν, τῶν
Σκήτων καὶ τῶν κελλίων ἔχουν εἰς τὰ
κελλία των ραδιόφωνα διὰ νὰ μανθάνουν
τὰ νέα, νὰ τὰ βγάλουν ἀπὸ τὰ κελλία
των, νὰ τὰ ἐπιστρέψουν εἰς ἐκείνους ἀπὸ
τοὺς ὁποίους τὰ ἠγόρασαν καὶ νὰ τὰ ἀν-
τικαταστήσουν μὲ τὰ ἐξῆς ραδιόφωνα:
Πρῶτον μὲ τὸ ραδιόφωνον τοῦ θανάτου,
δεύτερον τὸ ραδιόφωνον τῆς Δευτέρας
παρουσίας, τρίτον τῆς κρίσεως καὶ ἀντα-
ποδόσεως, τέταρτον τοῦ Παραδείσου καὶ
πέμπτον τῆς κολάσεως. Τὰ ραδιόφωνα
ταῦτα δὲν ἀγοράζονται μὲ χρήματα. Εἶ-
ναι ἔτοιμα, δωρεὰν δίδονται. Εὐρίσκον-
ται παντοῦ. Μία καλὴ ἐγκατάστασις
χρειάζεται εἰς τὸ κελλίον τοῦ Μοναχοῦ ἢ
τὸ δωμάτιον τοῦ λαϊκοῦ. Καὶ προσοχὴ
νὰ τὰ ἀκοῦμε καλῶς. Αὐτὰ τὰ ραδιόφω-
να δὲν σταματοῦν, διαρκῶς μᾶς προει-
δοποιοῦν, μᾶς φωνάζουν· θὰ ἀποθάνω-
μεν, ἔφθασεν ἡ ὥρα τοῦ θανάτου, ἔφθα-
σεν ἐπὶ θύραις ἡ δευτέρα φοβερὰ ἔλευ-
σις ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Κυρίου, ἔφθασεν ἡ
κρίσις, ἡ ἀνταπόδοσις, ἔφθασε, πλησιά-
ζει ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ τὰ ἀγα-
θὰ ποιήσαντες θὰ ἐκπορευθῶσιν εἰς ἀ-
νάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες
εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Ἐφθασε, πλη-

σιάζει ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ δι-
καιοὶ θὰ ἀκούσουν τὴν γλυκυτάτην χαρ-
μόσουν φωνήν, «δεῦτε οἱ εὐλογημένοι
τοῦ Πατρὸς μου κληρονομήσατε τὴν αἰ-
ώνιον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἡτοιμασμέ-
νην βασιλείαν τοῦ Πατρὸς μου» οἱ δὲ ἁ-
δικοὶ, ἁμαρτωλοὶ θὰ ἀκούσουν τὴν φο-
βερὰν ἐκείνην ἀπόφασιν «πορεύεσθε ἀπ' ἑ-
μοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώ-
τερον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ
τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ». Καὶ ἀπελεύσονται
οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι
εἰς ζωὴν αἰώνιον εἰς τὸν παράδεισον.
(Ματθ. κε' 46).

Αὐτὰ τὰ ραδιόφωνα τοὺς ἐγγυῶμαι
ὅτι, ὅταν τὰ ἀκούουν μετὰ προσοχῆς θὰ
τοὺς ὀδηγήσουν εἰς τὸν παράδεισον ἐνῶ
τὰ ἄλλα θὰ τοὺς ὀδηγήσουν ἀσφαλῶς εἰς
τὴν αἰώνιον κόλασιν. Αὐτὰ τὰ ραδιόφω-
να ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκαῖα, ὠφέλιμα, χρή-
σιμα εἰς πάντας, τὰ συνιστῶ εἰς ὅλους,
Βασιλεῖς, Πατριάρχας, Ἀρχιερεῖς, Ἡ-
γουμένους, Ἱερεῖς, Πρωθυπουργούς, Ὑ-
πουργούς, Βουλευτάς, Στρατηγούς, ἀξιω-
ματικούς, Μοναχοὺς, λαϊκοὺς, ἄνδρας,
γυναῖκας, πλουσίους, πτωχοὺς, μεγάλους
καὶ μικροὺς. Αὐτὰ τὰ ραδιόφωνα, θανά-
του, τῆς Δευτέρας παρουσίας, τῆς Κρί-
σεως, τῆς ἀνταποδόσεως, τῆς κολάσεως,
τοῦ Παραδείσου, ἐὰν τὰ εἶχαμεν ἐγκατα-
στήσῃ ὁ καθεὶς εἰς τὰ σπίτια, εἰς τὰ δω-
μάτια, εἰς τὰ κελλία μας καὶ περισ-
σότερον εἰς τὰ μυαλά μας, εἰς τὸν
νοῦν μας, εἰς τὴν ψυχὴν μας, εἰς
τὴν καρδίαν μας δὲν θὰ ἁμαρτάνωμεν.
δὲν θὰ ἐκάμαμεν ποτὲ κακὸν ὃ ἕνας τοῦ
ἄλλου. Θὰ εἴμεθα ἔτοιμοι καὶ θὰ μετα-
βαίναμεν ἀσφαλῶς καὶ κατ' εὐθεῖαν εἰς
τὸν παράδεισον. Καλύτερα ἄργα παρὰ
ποτέ. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔπρεπε νὰ τῷ
ἐκάμαμεν πρὸ πολλοῦ καιροῦ, νὰ εἴχαμε
προμηθευθῇ τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑλικὴν

Λουκά Μαλτέζου Μοναχού

ΠΕΡΙ ΑΥΤΕΞΟΥΣΙΟΥ

Αυτεξούσιον ἢ ἐλευθέρα θέλησις εἶναι ἡ δύναμις ἐκείνη μὲ τὴν ὁποίαν ἐπροίκισε καὶ ἐχάρισεν ὁ Ἅγιος Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, ὅπως δι' αὐτοῦ καταστῇ ἄξιος ἵνα κληρονομήσῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ γίνῃ συμμέτοχος τῆς Μακαριότητος Αὐτοῦ, ἢ νὰ κατακριθῇ μὲ θάνατον.

Τὸ αὐτεξούσιον πρὶν τῆς παρακοῆς εἶχε τὴν ροπὴν πρὸς τὸ καλόν. Μετὰ τὴν παρακοὴν ὅμως τοῦτο ἐξησθένησε καὶ φέρεται εὐχερῶς πρὸς τὸ κακόν. Δὲν ἀπημβλύνθη ὅμως τελείως. Ἀλλὰ βεβαίως παραμένει, ὅχι ἐξ ὁλοκλήρου ὑγιές, διανγές καὶ ἄχρηστον ἠθικὸν αἰσθητήριον. Διὰ τοῦτο χρειάζεται μεγάλος ἀγὼν διὰ τὴν ἐξυγίανσιν αὐτοῦ καὶ τελειοποίησιν τοῦ σκοποῦ, τῆς ἐνώσεως μὲ τὸν Ἅγιον Θεόν. «Κύριος ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἄνθρωπον καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ. Παρέθηκε σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, οὗ ἕαν θέλῃς ἐκτενεῖς τὴν χεῖρά σου ἔναντι ἀνθρώπων ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, καὶ ὁ ἕαν εὐδοκήσῃ, δοθήσεται αὐτῷ» (Σειρ. ιε' 14). Κατὰ τὴν ὥς ἄνω περικοπὴν ὁ ἄνθρωπος εἶναι αὐτε-

μας εὐτυχίαν καὶ διὰ τὴν ψυχικὴν μας σωτηρίαν ραδιόφωνα, ἃς τὰ προμηθεύωμεν τώρα, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τοὺς ἐκ τῶν πολλῶν μας ἁμαρτιῶν ἐπαπειλούμενους κινδύνους, τὴν δικαίαν καθ' ἡμῶν ἀγανάκτησιν καὶ ὀργὴν τοῦ Κυρίου καὶ ἀξιοθῶμεν τῆς αἰωνίου καὶ ἀτελευτήτου βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν. Ἀμήν.

Μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ ἐγκαρδιῶν εὐχῶν

Ἀρχιμ. Φιλόθεος Ζερβάκος

Ἡγουμένος τῆς ἐν Πάφῳ Ἱερᾶς Κοινοβιακῆς
Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγοβάργας.

ξούσιος νὰ ἐκλέξῃ τὴν ζωὴν ἢ τὸν θάνατον. Τὸ αὐτεξούσιον ἢ ἐλευθέρα θέλησις τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἀνάγκη ὅπως ἐξασκῆται καὶ μεταχειρίζεται τὰ κατὰλληλα πνευματικὰ ἐφόδια, ὅπως δυνηθῇ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, καὶ ἐπιτύχῃ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ.

Ὡς πρῶτον καὶ κυριώτερον βοήθημα πρὸς τοῦτο εἶναι τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, πρὸς τὸ πλάσμα αὐτοῦ.

Ἀκολούθως δέ, ὅπως εἴπομεν, ἐξαρετᾶται ἐκ τῆς καλῆς ἢ κακῆς χρήσεως τοῦ αὐτεξουσίου, ἢ ἐλευθέρας θελήσεως ἡμῶν. Ὡς πρῶτον βοήθημα τῆς ἐλευθέρας θελήσεως ἡμῶν ἢ αὐτεξουσίου, εἶναι ἡ κίνησις τοῦ ἐν ἡμῖν ὑπάρχοντος φυσικοῦ θυμοῦ κατὰ τῆς ἁμαρτίας, καὶ κατὰ τῶν αἰτίων καὶ ἐμποδίων τῆς ἐνώσεως μετὰ τοῦ Ἁγίου Θεοῦ.

Ἡ ἐλευθέρα θέλησις ἐπηρεάζεται καὶ καθοδηγεῖται ἐν μέρει καὶ ὑπὸ τῆς καταστάσεως τοῦ ἔσω ἀνθρώπου ἡμῶν ἢ ὑποσυνειδήτου ἢ ἀσυνειδήτου κατὰ τοὺς ψυχολόγους. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξετάζεται ἡ γενικὴ κατάστασις αὕτη καὶ διὰ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὸ συνειδητὸν νὰ καθαιρεται καὶ νὰ βελτιοῦται. Οὕτω τὸ αὐτεξούσιον ἐλευθεροῦται καὶ ἐνδυναμοῦται, ἵνα βαδίξῃ εὐχερέστερον πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ. Ἐπίσης ἐνδυναμοῦται καὶ καθαιρεται ἡ κατάστασις τοῦ ἔσω ἀνθρώπου καὶ διὰ τῆς προσευχῆς. Ἐτερον βοήθημα γίνονται οἱ διάφοροι πειρασμοὶ μέτριοι ἢ σφοδροὶ τοὺς ὁποίους παρῃχωρεῖ ἡ θεία Πρόνοια, εἴτε διότι ἐμεῖς ἐδῶσαμεν ἀφορμὰς καὶ αἰτίας, εἴτε διότι

θέλει γνωρίσει καὶ διδάξει δι' αὐτῶν διαφόρους ἀρετὰς καὶ γνώσεις ὠφελίμους καὶ οἰκοδομικὰς πρὸς ἀναζήτησιν τῆς σωτηρίας ἡμῶν. Ὡς καὶ ἐξ ἀντιθέτου τὰ χαρίσματα, αἱ δωρεαί, αἱ πνευματικαὶ ἀπολαύσεις, καθὼς καὶ τὰ παντὸς εἶδους ἀγαθὰ, πνευματικὰ καὶ ὕλικά, τὰ ὅποια ἐλάβομεν, ἡσθάνθημεν ἢ κατέχομεν, κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα καὶ περιόδους ἐν τῇ ζωῇ ἀγωνιζόμενοι.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ γνῶσις καὶ ἡ πίστις. Καὶ διὰ μὲν τῆς γνώσεως καὶ τοῦ ὁρθοῦ λόγου μανθάνομεν καὶ γνωρίζομεν μερικὰς ἀληθείας ἀπὸ τὴν φύσιν αἱ ὁποῖαι ὁδηγοῦν καὶ βοηθοῦν τὸ αὐτεξούσιον εἰς τὸ νὰ διακρίνωμεν τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν. Ἐκ τούτων τὸ αὐτεξούσιον ἀναπτύσσεται καὶ προάγεται. Ἀλλὰ ἡ γνῶσις καὶ ὁ ὁρθὸς λόγος ἢ ἡ λογικὴ εἶναι περιορισμένη καὶ δὲν δύναται νὰ ἀνέυρῃ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ἐνώσῃ τὸν ἀνθρώπον μετὰ τοῦ Ἀγίου Θεοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο χρειάζεται καὶ χρησιμοποιεῖται ἡ πίστις. Διὰ ταύτης εὐρίσκεται ἡ γνῶσις τῶν ἀληθειῶν καὶ ἀνοίγεται ἡ θύρα τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ. Πλὴν ὅμως καὶ ἡ πίστις μετὰ τὴν σύλληψιν τῆς ἀληθείας, ἔχει ἀνάγκην τῆς βοηθείας καὶ τῆς γνώσεως πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς. Κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον, πίστις ἐστὶ ἡ ὑπόστασις πραγμάτων οὐ βλεπομένων. Ὁθεν ἡ γνῶσις ἔχει ἀνάγκην τῆς πίστεως, καὶ ἡ πίστις τῆς γνώσεως. «Δεῖται ἡ πίστις τῆς γνώσεως καθάπερ αὐτὴ ἡ γνῶσις τῆς πίστεως. Οὕτω γὰρ πίστις ἄνευ γνώσεως, οὔτε γνῶσις δίχα πίστεως, γένοιτ' ἂν. Ἡγεῖται μὲν τῆς γνώσεως ἡ πίστις, ἔπεται δὲ τῇ πίστει ἡ γνῶσις» (Θεοδωρήτου ἑλλ. παθ. θεραπευτ. λόγ. α').

«Ἡ μὲν πίστις σύντομός ἐστιν ὥς εἰπεῖν τῶν κατεπειγομένων γνῶσις, ἡ γνῶσις δὲ ἀπόδειξις τῶν διὰ τῆς πίστεως παρελημ-

μένων ἰσχυρὰ καὶ βέβαιος διὰ τῆς κυριακῆς διδασκαλίας ἐποικοδομουμένη τῇ ἐπιστῇμῃ εἰς τὸ ἀμετάπτωτον καὶ μετ' ἐπιστῆμης καὶ καταληπτὸν παραπέμπουσα» (Κλήμ. Ἀλεξανδρ. Στρωμ. 7. 10).

Ἡ πίστις εἶναι διπλῇ. Ἡ ἀπλὴ πίστις, διὰ τῆς ὁποίας δεχόμεθα τὸς διὰ τοῦ ὁρθοῦ λόγου ἀποδεικνυόμενας ἀληθείας, καθὼς καὶ διὰ τῆς φυσικῆς ἀποκαλύψεως. Καὶ ἡ πίστις ἡ ἀνωτέρα ἡ θεωρία τῆς πίστεως. Διὰ τῆς ἀνωτέρας πίστεως, ὅταν ρίψωμεν τὴν ἐλπίδα ἡμῶν εἰς τὴν Πρόνοιαν τοῦ Ἀγίου Θεοῦ, γεννᾶται ἡ πνευματικὴ γνῶσις. Κατὰ ταύτην ἄνευ ἀνθρωπίνων συλλογισμῶν καὶ γνώσεως, δεχόμεθα τὴν ὑπερφυσικὴν ἀποκάλυψιν, καὶ εὐρίσκομεν πᾶσαν ἀλήθειαν. Αὕτη στηρίζει τὴν καρδίαν εἰς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος. Δὲν διδασκεται διὰ λόγων, οὔτε μανθάνεται δι' ἀκοῆς, ἀλλὰ φαίνεται καὶ δεικνύει διὰ τῶν πνευματικῶν ὀφθαλμῶν τὰ κεκρυμμένα θεῖα μυστήρια εἰς τὴν ψυχὴν.

Αὕτη προηγεῖται τῆς γνώσεως, ὅταν δεχόμεθα δι' αὐτῆς τὰς ὑπερφυσικὰς ἀποκαλύψεις, καὶ αὐτομάτως ἔρχεται ἡ γνῶσις τῆς ἀληθείας, καθὼς καὶ ἡ πρᾶξις καὶ ἐνέργεια αὐτῆς. Ἐπεὶ καὶ διὰ τῆς γνώσεως ἐπεξηγοῦμεν ἐν μέρει τὰ δεχθέντα καὶ ἀποκαλυφθέντα διὰ τῆς πίστεως. Ἡ γνῶσις καὶ ἡ πίστις διὰ τὴν βοηθῶσι καὶ νὰ ἀνυψώσωσι τὸ αὐτεξούσιον εἶναι ἀνάγκη νὰ συνοδεύωνται μετὰ τὴν ἀγάπην, ἥτοι τὴν φανέρωσιν αὐτῶν διὰ τῆς πράξεως τῶν ἐντολῶν. Ἀνωτάτη ἀνύψωσις τῆς δυνάμεως τοῦ αὐτεξουσίου εἶναι ἡ ὑπὲρ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν πλησίον καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν κτίσιν. Ἡ ἀνύψωσις τοῦ πνεύματος ὑπὲρ τὸν ἥλιον ὥς καὶ ἡ ἔνωσις Θεοῦ, ψυχῆς καὶ σώματος. Καὶ τέλος ἡ ἀπόλαυσις καὶ ἀποκτησις τῶν ἀναγκαιούντων πρὸς ἐξυπηρέ-

Διὰ τὰς ἐορτὰς τῆς Χιλιετηρίδος

ΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡ. ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

Ὁρθῶς τὸ ἅγιον Ὄρος ἐλέχθη ὡς Μοναδικὸν Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ Ἀκρόπολις τοῦ Μοναχισμοῦ, μεταλαμπαδεύον ἀνὰ τοὺς αἰῶνας τὸ θεῖον φῶς τῆς Χριστιανωσύνης ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης. Τὰ Ἱ. Μοναστήρια καὶ ἄποντα τὰ ἱερά του σεμνεῖα, ὑπῆρξαν, ὑπάρχουν καὶ θὰ ὑπάρξουν ἐσαεὶ, ὡς τὰ ὑπερμεγέθη καὶ ἰσχυρὰ φρούρια καὶ προμαγῶνες τῆς Ὁρθοδοξίας. Οὕτω δὲν θὰ τολμήσουν ἔστω καὶ κατὰ τὸ ἐλάχιστον, νὰ θίξουν τὴν ὁλκὴν καὶ δύναμιν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἣν ἐστερέωσεν καὶ ἰδρυσεν ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς εἰπών. «Καὶ πύλαι ᾗδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς». Μάλιστα ἐν καιρῷ αἰρέσεων καὶ πλανῶν, ἐξεπήδησαν ἐξ αὐτῶν ἰσχυροὶ καὶ ἀκαταμάχητοι ἀπολογηταὶ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως. Σὺν τούτοις ὁ ἅγιο-

ρειτικὸς Μοναχισμὸς, προσέφερε μεγίστας θυσίας κατὰ τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως, ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ κατὰ τὸ 1821, εἰς ὃν ἐθυσιάσθησαν, κατὰ τοὺς Ἱστορικοὺς, ὑπὲρ τοὺς 1600 ἁγιορεῖται Μοναχοί.

Γενικῶς τὰ μοναστήρια τῆς Ὁρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐξειλίχθησαν εἰς κέντρα μορφώσεως, θεολογικῆς βαθείας, πλούτου συγγραφικοῦ ἀπαραιμίλλου, ζωῆς πνευματικῆς ὑπερόχου. Οἱ ποθοῦντες νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν Θρησκείαν, τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν Κοινωνίαν, κατέφευγον εἰς αὐτά. Καὶ τὰ Μοναστήρια ἐχάλκευον τὰς ψυχὰς δι' ἀνωτέρους ἀγῶνας, ἐχαλύβδωνον τοὺς χαρακτῆρας, παρεσκεύαζον τοὺς μεγάλους μύστας τῆς θεολογικῆς Ἐπιστήμης, τοὺς ἀκαμάτους ἐκκλησιαστικοὺς ρήτορας, τοὺς χαλκεντέρους συγγραφεῖς. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας ἱστορία εἶναι κατ' ἐξοχὴν τὸ ἔργον τῶν ἐξαιρετικῶν τούτων φυσιογνωμιῶν, αἱ ὁποῖαι παρεσκευάσθησαν ἐντὸς τῶν Μοναστηρίων.

Καὶ ἡ δρᾶσις τῶν ἡ ποικίλη, ἡ εὐεργετικὴ, ἡ ἔκπαγλος πληροὶ τὰς σπουδαιοτέρας ἐποχὰς τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς. Οἱ Χρυσόστομοι, οἱ Βασίλειοι, οἱ Δαμασκηνοί, οἱ Ἀθανάσιοι, οἱ Στουδίται, Ἐφραίμ καὶ Ἰσαὰκ οἱ Σύροι καὶ ὅλη ἡ πλειὰς τῶν παλαιῶν καὶ νεωτέρων τῶν διασημοτέρων ὑπερασπιστῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ὀρθο-

τησιν τῆς ζωῆς, καὶ ἡ κατάργησις καὶ νέκρωσις τοῦ φυσικοῦ καὶ ἡθικοῦ κακοῦ. Πλὴν ὅμως καὶ κατὰ τὴν ἐφικτὴν ταύτην τελειότητα, ὁπότεν τὸ αὐτεξούσιον ὁδηγεῖται ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος, χωρεῖ ἀνύψωσις εἰς τὰς ἀποκτηθείσας ἀρετάς, καὶ χαρίσματα μὲ τὴν συνεργασίαν μέχρι τελευταίας πνοῆς τῆς ζωῆς τοῦ αὐτεξουσίου καθόσον τοῦτο εἶναι τὸ ὄργανον τῆς τελειώσεως τοῦ ἀνθρώπου, διότι ὁ ἄνθρωπος εἶναι τρεπτός καὶ ἀλλοιωτός.

Λουκάς Μαλτέζος Μοναχὸς

δόξου χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἐξεπήγασαν ἀπὸ τὰ Μοναστήρια.

Καὶ ἀπετέλεσαν οὕτω τὴν μάχimon δύναμιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ διὰ τῶν ὑπερόχων ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους ἐγαλούχησαν καὶ ἐξέθρεψαν, ἡγωνίσθησαν κατὰ τῶν αἱρέσεων καὶ κατὰ τῆς ἀπιστίας, ὅχι μὲ ἐξορκισμοὺς καὶ μὲ ἀναθέματα, ἀλλὰ μὲ ἐπιστήμην κατὰ Θεὸν καὶ γνῶσιν, μὲ πειθῶ καὶ μὲ διαλεκτικὴν καταπλήσισουσιν, μὲ βαθύτητα καὶ ὀξύνοϊαν ἐνὸς Γρηγορίου Παλαμᾶ, μὲ ψυχολογικὴν ἀνατομίαν ἐνὸς διαπρυσίου κήρυκος καὶ Ἐθναποστόλου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, καύχημα καὶ σέμνωμα τῆς γεραρᾶς Μονῆς τοῦ Φιλοθέου, Ἀθανασίου τοῦ Παρίου, Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου ἐτέρων Μονῶν. Οἱ τῶν Μοναστηρίων ὑπέροχοι ἄνδρες ἐκράτουν τὰ νήματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, αὐτοὶ ἐξετέλουν πᾶσαν προεργασίαν καὶ ἔδιδον τὰς δεούσας κατευθύνσεις, πὺν αἱ κατὰ περιόδους ἀναφύμεναι ἔριδες καὶ στάσεις, ὅπως κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα ἡ Στάσις ἐν ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Μοναχοῦ Βαρλαάμ, ὅπου διὰ τῆς ἀπαραμίλλου ἐπιρροῆς τὴν ὁποίαν ἤσκει Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, κατετρόπως τὰ τιθέμενα ζητήματα τούτου.

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἀφανεῖς καὶ ἀνώνυμοι Μοναχοί, οἵτινες ἀπησχολήθησαν συστηματικῶς εἰς τὸ βαρὺ ἔργον τῆς ἀντιγραφῆς τῶν χειρογράφων καὶ διέσωσαν οὕτω καὶ μετεβίβασαν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν τὰ πολύτιμα συγγράμματα, τῶν ὁποίων οὐδὲν ἄνευ τῆς πολυμόχθου ταύτης ἐργασίας θὰ διεσώζετο, δὲν προσήνεγκον μικροτέρας

ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν Κοινωνίαν, εἰς τὴν Ἐπιστήμην;

Αἱ πλούσιαι βιβλιοθήκαι τοῦ ἁγίου Ὄρους, μὲ τοὺς ὀγκώδεις χειρογράφους Κώδικάς των, ὑπὲρ τὰς 15 χιλιάδας καὶ πλέον, περγαμηνοὺς καὶ χαρτοφύους, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐγράφησαν ἀπὸ ἐπιστήμονας σοφοὺς καὶ φιλολόγους ἀλλ' ἀπὸ ἀπλοῦς εὐλαβεῖς, φιλοπόνους καὶ καλλιγράφους Μοναχοὺς, καὶ οὐχὶ μὲ ἡλεκτρικὸν φῶς, ἀλλ' ὑπὸ τὸ φῶς τῆς δάδας, τοῦ λύχνου καὶ τῆς λάμπας.

Μὲ μέγιστον ζῆλον, κόπον, προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν, ὅλοι οἱ ἐπιστήμονες καὶ σοφοὶ τοῦ κόσμου, ἐπισκέπτονται τὴν Ἀκρόπολιν ταύτην τοῦ Μοναχισμοῦ, τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον πρὸς μελέτην καὶ θαυμασμόν τῶν ὡς ἄνω ἀθανάτων ἔργων τῶν πλουσίων Βιβλιοθηκῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους.

Τὸ ὅποῖον ἀποτελεῖ τὸ κεχρυσωμένον ἐκεῖνο κιβώτιον τὸ περιέχον τὸν συγκλονιστικὸν ὄγκον μιᾶς συνταρακτικῆς παρακαταθήκης, ἣτις διετήρησε τὸν Μοναχισμόν μὲ τὴν ζωὴν τῶν 10 αἰώνων τοῦ ἱεροῦ Ἀθωνος, τὴν χιλιετῆ φαντασμαγορίαν τῆς ἐκπλήξεως τοῦ ἁγίου Ὄρους, τῆς παρακαταθήκης τῆς ἀπαρασάλευτου, τῆς ἀκραδάντου καὶ ὀρθῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, θρησκείας καὶ πίστεως.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ καὶ Σεβασμίᾳ Μονῇ τῆς Μετανοίας μου 6/19 Ἰουλίου 1963

Μοναχὸς
Βησσαρίων Φιλοθεΐτης

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πρὸς τοὺς

Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας

Σεβασμιώτατοι,

Μέχρι τῆς αὐχμηρᾶς καὶ σκληροτάτης ταύτης ἐρήμου καὶ τῶν ἀποκρήμνων ἡμῶν σπηλαίων, ἔφθασεν ἡ πληροφορία περὶ συμπεριλήψεως τοῦ λεγομένου «Πα-
λαιοημερολογιτικοῦ» θέματος ἐν τοῖς θέμασιν, ἅτινα θέλει μελετήσῃ ἡ Ἱερὰ Σύ-
νοδος τῆς Ἱεραρχίας, συνερχομένη ἐπὶ τὸ αὐτό. Δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω-
μεν ἐκ ποίας ἐπόψεως θέλει συζητηθῇ τοῦτο. Θὰ τεθῇ εἰς μέσον διὰ ν' ἀκουσθῶσιν
ἐπ' αὐτοῦ κρίσεις εὐλαδῶν καὶ ζηλωτῶν Ἀρχιερέων, ὅτι ἀποτελεῖ τοῦτο ἐν ἁκρι-
τον καὶ ἀντικανονικὸν νεωτέρισμα καὶ μίαν ἀπαράδεκτον χασμωδίαν καὶ ἀσυμφω-
νίαν ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ, ἣτις οὕτε ἂν ἔπρεπε νὰ ὀνομασθῇ ἐν τῇ μιᾷ Ἐκκλησίᾳ
τοῦ Χριστοῦ, ὅπως δὴ ποτε δὲ εἰσχωρήσασα, δέον νὰ ἐξοβελισθῇ ὅσῳ ταχέως διὰ
τὴν τιμὴν καὶ τὸ συμφέρον τῆς Ὁρθοδοξίας; Ἡ θέλει συζητήσῃ ἡ Ἱεραρχία τὴν
«ἀντιμετώπισιν» τῶν εὐλαδῶν ἐκείνων τηρητῶν τῶν πατρῶν, οἵτινες ποιοῦσι τὸ
«ἔγκλημα» νὰ συνεορτάζωσιν ὁμοχρόνως ἡμῖν καὶ τοῖς ἀμετρήτοις ἐκείνοις ἐκα-
τομμυριοῖς τῶν Ὁρθοδόξων, οἵτινες δὲν ἐνόμισαν ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέον ἐκάστοτε
νὰ νεωτερίζῃ;

Ἐὰν ἐκ ταύτης τῆς δευτέρας ἐπόψεως μέλλει μελετηθῆναι τὸ θέμα, οὐδεὶς ἡ-
μῖν λόγος. Διερωτώμεθα μόνον, ἂν οὕτως ἀντεμετώπιζεν ἡ Ἐκκλησία τὰ θέματά
της καὶ ἂν διὰ διωγμῶν καὶ πολέμων ἀσφαλίζεται τὸ κύρος καὶ ὁ σεβασμὸς τῆς
Ἐκκλησίας καὶ ἂν οὕτω προέβλεπεν ὁ Ἰδρυτὴς καὶ Νομοθέτης Αὐτῆς· καὶ πῶς δια-
φεύγει τοὺς Σεβασμιωτάτους τὸ δημῶδες ρητὸν ὅτι «ἡ ἰδέα, ὅπως τὸ καρφί, ὅσον
κτυπᾶται τόσοι καρφώνεται βαθειά». Καὶ τῶν μὲν χριστιανῶν κλῆρος εἶναι, ἀφ' ὅ-
του ἐπεκλήθη ἐπ' αὐτοὺς τὸ ὄνομα τοῦτο, διὰ διωγμῶν καὶ αἱμάτων καὶ δακρύων
νὰ ἐξαγοράζωσι τὴν πρὸς Θεὸν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν ὡς ὅτου ἡ Ἐκκλησία ὀνο-
μάζεται στρατευομένη: ἀδύνατον, ἐν τούτοις, νὰ λησμονήσωμεν τὸν φορικτὸν τρόπον,
μεθ' οὗ εὐλαβεῖς χριστιανοὶ ἐπλησίασαν ἡμᾶς, ὅτε πρὸ πολλῶν ἐτῶν συνέβη νὰ
διερχώμεθα ἐξ Ἀθηνῶν, διὰ νὰ ἐρωτήσωσιν ἡμᾶς τὰ φοβερὰ μυστικόν, «εἰσθε μὲ
τὸ Ὁρθόδοξον;» (ἡμερολόγιον δηλ.). Ὁ τρόμος καὶ ἡ ἀγωνία καὶ ἡ μυστικότης
καὶ ἡ προφύλαξις, μεθ' ἧς ἐπλησίαζον καὶ ὠμίλουν ἡμῖν, ἐνεποίησεν ἡμῖν ἀνεξα-
λείπτους ἐντυπώσεις καὶ μηχανικῶς διηρωτήθημεν ἂν εὕρισκώμεθα εἰς νερόνιον ἢ
διοκλητιάνειον ἐποχὴν, ὅτε μετὰ μυρίων προφύλαξεων καὶ μυστικότητος ἀνεγνω-
ρίζοντο μετὰ τῶν οἱ χριστιανοί· οὕτε καὶ εἶναι δυνατόν νὰ μελῇ τις ἀσυγκίνητος
πρὸ τῶν πυρίνων δακρύων, ἅτινα ποταμὸν χύνουσιν οἱ εἰς προσκύνησιν τοῦ Πα-
ναγίου Τάφου ἐρχόμενοι εὐλαβεῖς προσκυνηταί, δι' ὅσας ταλαιπωρίας ἐν Ἑλλάδι
ὑπομένουσιν.

Ἐπειδὴ ὅμως εἰς οὐκ ὀλίγας ἐπισήμους περιστάσεις ἀπεφάνθησαν αἱ μελίζονες
Ἐκκλησίαι, ὅτι ἡ ἀσυμφωνία αὕτη χρήζει ἀπαραιτήτου ἐπανορθώσεως, ἔχομεν δι'
ἐλπίδος ὅτι ἡ περὶ τοῦ θέματος μελέτη δὲν θέλει ἔχει χαρακτῆρα στενῶς Ἑλλα-

δικόν, ἀλλὰ θέλει μελετηθῇ ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν δλην Ὁρθοδοξίαν· καὶ δεόμεθα θερμῶς καὶ ἀκαταπαύστως τοῦ οὐρανοῦ τῆς Ἐκκλησίας Νυμφίου, ὅπως δι' Ὑμῶν ἀποδώσῃ αὐθις Αὐτῇ τὴν ὁμοφωνίαν καὶ τὴν χαράν, ἧς Αὐτὴν ἐστέρησαν. Θέλημα θεαίως τοῦ Θεοῦ καὶ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι, ἡ ἐπὶ 16 συνεχεῖς αἰῶνας ἀπαρέγκλιτος ὁμοφωνία ἐν τῇ λατρείᾳ, νὰ ἐπανέλθῃ ταχέως ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ. Ποῖον μέγα κώλυμα ὑπάρχει, ὥστε ὅταν ἡμεῖς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν Βηθλεέμ, τὸν Ἰορδάνην, τὴν Ναζαρέτ καὶ τοὺς λοιποὺς ἁγίους Τόπους ἐορτάζομεν αὐτὰ τὰ κοσμοσωτήρια γεγονότα ἐνθα ἀκριδῶς ἐτελεσιουργήθησαν, ὁμοῦ μὲ τὰ πλεῖστα ἐκατομμύρια τῶν Ὁρθοδόξων τῆς γῆς, οἱ ἐν Ἑλλάδι Ὁρθόδοξοι δὲν τελοῦσι ταῦτα μεθ' ἡμῶν, ἀλλ' ἄλλως; Περιποιεῖ τοῦτο τιμὴν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ εἶναι σύμφωνον πρὸς τοὺς Κανόνας;

Ὑπῆρχεν ἡ μερικὴ ἐκείνη ἀσυμφωνία περὶ τὸν ἐορτασμὸν τοῦ Πάσχα, μεθ' ὁποσού ὅμως ἱεροῦ ζήλου δ' αἰδίδιμος Μέγας Κωνσταντῖνος ἐμερίμνησε μετὰ τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου, ἔν' ἄρθῃ αὕτη, ἅμ' ὥς ἡ Ἐκκλησία ἀνέπνευσεν ἐκ τῶν διωγμῶν καὶ ἡδυνήθη νὰ συνέλθῃ ἐπὶ τὸ αὐτό. «Ἐδοξε κοινῇ γνώμῃ, ἔγραφεν ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς, τοῖς ἐναπολειφθεῖσιν Ἐπισκόποις, καλῶς ἔχειν ἐπὶ μιᾷ ἡμέρας, πάντας τοὺς ἀπανταχοῦ ἐπιτελεῖν..... Λογισάσθω δ' ἡ τῆς ὑμετέρας δαιότητος ἀγγίνοια, ὅπως ἐστὶ δεινόν τε καὶ ἀπρεπὲς κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἐτέρους μὲν ταῖς νηστείαις σχολάζειν, ἐτέρους δὲ συμπόσια συντελεῖν;» (Εὐσεβ. βίος Κωνσταν. Γ' XVIII). Ἡ οὕτως ἐπελθούσα ἀγάπη καὶ ὁμοφωνία ἔμεινεν ἀσάλευτος ἐπὶ 1600 ἔτη (325 — 1924) καὶ ἦτο τὸ καλὺτερον γινώρισμα μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ μόνον δ' διάβολος ἡδύνατο νὰ φθονήσῃ αὐτήν. Κατάστασις, ἡ ὁποία οὐδέποτε παρετηρήθη ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ, εἰσεχώρησε δυστυχῶς σήμερον· καὶ καθ' ἣν ἡμέραν οἱ Ὁρθόδοξοι νηστεύουσι καὶ μετανοοῦσιν, ἕτεροι Ὁρθόδοξοι δὲν συμφωνοῦσιν αὐτοῖς, ἀλλ' εὐωχοῦνται καὶ πανηγυρίζουσιν· ὅταν δὲ οἱ πρῶτοι ἐορτάζουσιν αὐτὰς τὰς μεγίστας τῆς χριστιανωσύνης ἐορτάς, οἱ δεῦτεροι οὔτε κἀν ὑποπτεύουσιν, ἀλλ' ἔχουσιν ἡμέρας ἐργασίμων· καὶ ὅμως ὁ ἱσαπόστολος Μ. Κωνσταντῖνος καὶ ἡ ἁγία Α' Οἰκουμ. Σύνοδος τὸ τοιοῦτον ὠνόμασε «δεινόν τε καὶ ἀπρεπὲς».

Θερμῶς καὶ ἐκτενῶς ἱκετεύομεν μετὰ δακρύων τὸν Κύριον, ὅπως ἐμπνεύσῃ Ὑμῖν καὶ τοῖς Βασιλεῦσι τὸν ἱερὸν ζήλον καὶ τὴν εὐλαδῆ μέριμναν τοῦ αξιομακαρίστου καὶ Θεοστέπτου ἐκείνου πρώτου βασιλέως, ἔν' ἄρῃτε ἐκ τοῦ μέσου τῆς Ὁρθοδοξίας τὴν «δεινότητα καὶ ἀπρέπειαν» ταύτην, ἵνα καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν ἐκείνου ἀπολαύσῃτε καὶ τὸν μακαρισμὸν πασῶν τῶν γενεῶν τῶν ἀνθρώπων. Αἱ ἐντολαὶ ἡ εὐχαὶ τοῦ Κυρίου «ἵνα ὦμεν πάντες ἕν», «ἵνα τὸ αὐτὸ λέγομεν πάντες καὶ μὴ ᾗ ἐν ἡμῖν σχίσματα», «ἵνα ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζομεν τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» καὶ τόσαι ἄλλαι ὁμοίαι, πῶς πληροῦνται ἐντελέστερον εἰμὴ διὰ τῆς «ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ» τελέσεως τῶν παγκοσμίων ἐορτῶν; καὶ πόσῃ εὐαρεστεῖται ὁ Θεός, ὅταν ἐν ἐνὶ στόματι πάντες οἱ ὅπου γῆς δοξάζομεν καὶ παρακαλοῦμεν Αὐτόν;

Ἀλλὰ καὶ τὰ συμπαραμαρτήσαντα λοιπὰ ἄτοπα — ἅτινα καὶ μόνα ἔπρεπε νὰ κωλύσωσι τοὺς σπύσαντας εἰς ἀνωφελεῖς μεταρρυθμίσεις — θ' ἄρθωσιν, εἰς ἔπαιγον αἰώνιον τῶν πρωτοστατησάντων καὶ καύχημα διὰ τὴν νίκην τῆς Ὁρθοδοξίας:

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ἱαμβικὰ καὶ ἥρωελεγεῖα
εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

ΛΕΥΙ-ΤΙΚΟΝ

Εἰς τὴν χρίσιν Ἀαρών. Κεφ. η'.

Θέλεις Ἀαρών τὴν χρίσιν μαθεῖν; μάθε·
λουτρῶ μὲν αὐτὸν Μωϋσῆς πρῶτα πλύνει,
ἐπενδύει δὲ δεύτερον καὶ ζωννύει,
ἔπειτα καὶ τοῦλαιον ἐγχεως χρίει.

Εἰς τὸ αὐτό.

(φ. 62x.) Λουτρὰ δέμας προσέκλυσεν Ἀαρών, τοῖς δὲ
χιτῶν θ' ὑποδύτης ἐπωμῖς τ' ἔνδε λογεῖον,

ἡ περικοπὴ ἢ κατάργησις τῆς νηστείας τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, τὴν ὁποῖαν ἐπιχειρήσας καὶ ὁ Οἰκοῦμ. Πατριάρχης Καλλίνικος ὁ Δ' (1757) νὰ περιορίσῃ, καθηρέθη ὑποστάς καὶ ἐξευτελισμούς· ἡ κατὰ πλεῖστα ἔτη μετὰθεσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἔστιν ὅτε 15 ὅλας ἡμέρας, διότι τόσας πρὸ τοῦ Πάσχα συμπίπτουσα, δὲν δύναται νὰ ψαλῇ ὡς ἀναστάσιμος· ἡ σύγχυσις τῶν ἱερέων καὶ ἐν γένει τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐκ τῶν ἀλλοίων συμπτώσεων τῶν μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἐπισήμων τῆς Ἐκκλησίας Τυπικῶν καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀταξία καὶ ἀσυμφωνία ἐν ταῖς διαφόροις Ἐκκλησίαις καὶ τόσα ἕτερα ἅπερ δὲν ὑπῆρχον ποτὲ ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ πρὸ τῆς βεβιασμένης καὶ ἐκκλησιαστικῶς ἀσκόπου ἀλλαγῆς.

Χαρμοσύνως θὰ ἡχῇσωσιν οἱ κώδωνες εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς ἐπὶ τῇ ὁμοφωνίᾳ καὶ ἐνώσει πάντων τῶν Ὁρθοδόξων, ἄπειροι δὲ ψυχαί, ἐξ ὧν οὐδὲ «μία ἐλαχίστην» δικαιούσθε νὰ καταφρονήσητε, θὰ σωθῶσι καὶ θ' ἀγαλλιάσῃ εὐφροσύνως ἡ Ἐκκλησία ἡ στρατευομένη καὶ ἡ ἐπουράνιος. Ἐτολήμαμεν ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ καὶ εὐτελεῖς σπηλαιοδίαιτοι νὰ ὑπομνήσωμεν καὶ παρακαλέσωμεν Ὑμᾶς, πιστεύομεν ὅμως ὅτι θέλει ἀναγνωρισθῇ ἡ εἰλικρίνεια τῶν τοιούτων ὑπὲρ τῆς εὐκλείας καὶ δόξης τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκφράσεων καὶ διαθέσεων ἡμῶν· καὶ δὲν νομίζομεν νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία περὶ τῶν διαθέσεων τῶν ἀληθῶς πονούντων τὴν Ἐκκλησίαν καὶ περὶ τοῦ ὅτι δὲν θὰ εὗρεθῇ οὔτε εἰς χριστιανὸς Ὁρθόδοξος, οὔ τις ἡ καρδιά δὲν θὰ σκιρτήσῃ ἐκ χαρᾶς καὶ ἡ ψυχὴ πληρωθῇ πνευματικῆς εὐφροσύνης ἐπὶ τῇ ἐπανελεύσει τῆς λατρευτικῆς ὁμοφωνίας ἐν τοῖς ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξοις. Ὅπερ, γένοιτο ταχέως!

Ἐν τῇ ἐντεῦθεν τοῦ Ἰορδάνου ἐρήμῳ, Αὐγούστος 1963

Παῦλος Μοναχὸς

Καὶ οἱ τὰς ἐνταῦθα ἐρήμους οἰκοῦντες

δήλωσις τ' ἀλάθειά τε καὶ πέταλον μετὰ μέτρην,
ταῖς δ' ἐπὶ λοιθοῖν ἔλαιον ἔχρισέ μιν ἀρχιερεῖα.

Εἰς Ναβὰδ καὶ Ἀβιούδ, τοὺς υἱοὺς Ἀαρών, οἳ ξένῳ πυρὶ
θυμιῶντες τῷ θεῷ κατεφρύθησαν ¹⁾ κεφ. ια'

Τοὺς θυμιῶντας ἐν ξένῳ πυρὶ ξένη,
θεοῦ πυρὸς πάρεργον εἰπέ μοι βλέπων,
ὁ μηδὲλως πῦρ ἐμβαλὼν τῷ πυρεῖψ,
καὶ θυμιάσας τῷ Θεῷ πῶς οὐ τρέμεις;

Εἰς Ναβὰδ καὶ Ἀβιούδ, τοὺς υἱοὺς Ἀαρών,
οἳ ξένῳ πυρὶ θυμιῶντες τῷ θεῷ κατεφρύθησαν.

Ναβὰδ καὶ Ἀβιούδ δύο ἦσαν παῖδες Ἀαρών,
Ἰερέως ἱερεῖς πυρὶ δὲ ξένῳ ἀμφεθυμίων,
αὐτὰρ ἀπ' οὐρανοῦ Θεοῦ φλόγες, εἰς χθόνα δᾶσαι,
ἄμφω ὁμῶς κατέφλεξαν, ὁ δὲ ἔτρεσεν ἦτορ Ἀαρών.

Εἰς τὴν κατάλευσιν τοῦ καταρασμένου τὸν Ἰσραηλίτην λευτ' κδ'.

Παῖς Ἰσραηλιτιδος ἐξ αἰγυπτίου,
ἀράς κατεσκεύασεν Ἰσραηλίου,
τὸν ἡμῖς δὲ τοῦτον Ἰσραηλίτην
ὁ δημαγωγὸς ἐκ λίθων θανεῖν κρίνει.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πέτροι καὶ κεφαλῆς τοῦδ' ἀνέρος ἀμφὶ θαμεῖοι
πίπτουσ' οὐνεκ' ἀρησασθ' Ἔθερ γόνον ἄθλιος ἀνδρῶν,
ἄθλιος, οὐδ' ἐννόησεν ὁ οἱ κακὸν ἔχει' ἐκείθεν,
οὐδ' ὅτι πετρόδλητον ἀπηνέα πότμον ἐπίσπη.

Τέλος τοῦ Λευϊτικοῦ.

(φ. 62β).

ΑΡΙΘΜΟΙ

Εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ (Ἀριθμ. κεφ. ιγ').

Ὑδωρ ἐλεγμοῦ τῷ παλαιότερῳ νόμῳ,
τὸ μὲν θανατοῦν εἶχε τοὺς πεπτωκότας,
τὸ δ' ὑγιάζει τοὺς μετασχόντας πλέον.

Εἰς τὸ αὐτό.

Δεῦρο γύναι παρ' ἐμ' ἴστησιν αὐτὰρ σφετέρησι παλάμαις
πάνθ' ἀπαλὰ κρήδεμνα καρήατος ἐξ ἀπεώσεως
τοῦτο δ' ὕδωρ προπιησθα ἐλέγχιον, ὄφρα δικαίην,
ἥ ἐ νόθοιο λέχος ἀντία σας ἦ καθαρεύεις.

1) καταφρύττω = κατακαίω, κατεφρύθησαν = κατεκάησαν.

Εἰς τὴν κατὰ Μωσέως βλασφημίαν τῆς Μαριὰμ
καὶ ὅπως ἐλεπρώθη Ἀριθμ. ιβ'.

Τὸν δημαγωγόν, τὸν μέγαν Μωϋσέα,
τὸν αὐτάδελφον Μαριὰμ κακῶς λέγεις;
οὐ γὰρ δέδοικας μὴ Θεὸς ταῦτα κλύων,
καὶ Μωσέως σιγῶντος ἀμύνετό σε;

Εἰς τὸ αὐτό.

ὦ φθόνε, κακὸν ἄμαχον ἀπείρητον ἄχθος ἀρούρης,
νοῦς· μεγ' ἀργαλέη, ἣ καὶ αὐτοῖσιν δμαίμοις,
ἐμβεδαυῖα κακὴν κατὰ σαρκὸς λέπραν ἐγείρεις,
μήποτε μοι πελάσαις, Μαριὰμ ὑπόδειγμα φοβεῖ με.

Εἰς τοὺς ἀποσταλέντας κατασκοπεῖσαι τὴν Χαναάν, οἳ καὶ ἀποστρέψαντες
γίγαντες εἶναι τοὺς Χαναναίους ἔλεγον.

Ἄνδρες κατεσκέψασθε τὴν Χανανίτην.
ναὶ Μωϋσῇ κύριε· πάντα γοῦν φάτε.
ἡ γῆ μὲν οἷα, βότρυς οὗτος δεικνύει,
οἱ δ' ἄνδρες ἡμῖν ὥς γίγαντες κανθάροις.

(φ. 63α)

Εἰς τὸ αὐτό.

Γαίης Χανανίτιδος ἐπίσκοποι ἄνδρες ἦλθον,
Ιουδαῖοι ἀτάρ μὴν ἐφεστηνότες θειεῦντο,
οἷους ἐν μεγέθει τε φυῇ τ' ἀνατέτροφεν ἄνδρας,
ἐκ δ' ἄρα βότρυν ἔλαιντο, φίλοις δ' ἐμίγησαν ἐτέροις.

Εἰς Δαθάν, Κορὲ καὶ Ἀθειρών, οὓς διὰ τὴν Μωσῆ βλασφημίαν
ἡ γῆ κατέπιε.

Τὸν τοῦ Δαθάν ἄνθρωπε θάνατον βλέπων,
ἐκφευγε τὴν μίμησιν αὐτοῦ σωφρόνως,
μὴ γῆ χανοῦσα παμφάγος δέξαιτό σε,
καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς οἰκτιρίστη γένῃ.

Εἰς τὸ αὐτό.

Γαῖα μὲν εὐρύτερνος ὑπὸ στόμα εἴξ' ἐν ἄλιτροῖς,
οὐρανὸς δ' αἰθέληλον ἀπὸ φλόγα ὕσεν ἔραζε.
καὶ Κόρ' τ', Ἀθειρών τε πέφν' ἀμφὶ δὲ τοῖσι
κτεῖναι διακοσίους πεντήκοντ' ἄνδρας ἄρδην.

Εἰς τὴν ράβδον Ἀαρὼν τὴν βλαστήσασαν.

Ἀνθηφοροῦσα ράβδος Ἀαρωνίτις,
τὸ θαῦμα τοῦ σοῦ προγράφει κόρη τέκου.
ἐξ Ἀαρὼν γὰρ τῆς φυλῆς κατηγμένη,
ὥς ἄνθος ἐβλάστησας αὐτὸν τὸν Λόγον.

Εἰς τὸ αὐτό.

(φύλ. 63β). Δώδεκα ράβδοι ἦσαν προκείμεναι, οἷα ἀπασῶν
ἀνθηφόρος γεγαυῖα τὸν ἄξιον ἀρχιερεῖα,
δείξει, ἡ δ' ἄρα ράβδος Ἀαρὼν ἀνθηφόρησεν
οἷη ἐν ἄλλαις δὲ αἱ ἑνδεκα λείφθεν ἀπάσαι.

Εἰς τὸν θάνατον Ἀαρὼν καὶ τὴν Ἑλεάζαρ
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ χρίσιν.

Τέθνηκεν ἰδοὺ Μωϋσῇ τὸ σὸν στόμα
καὶ πῶς λαλήσεις οὐκ ἔχων λαλοῦν στόμα;
ὅμως τὸν υἱὸν Ἀαρὼν Ἑλεάζαρ
ἔχεις ὀφλισκάνοντα πατὴρ τὰ χρέη.

Εἰς τὸ αὐτό.

Οὖρεος ἀμφὶ κόρυμβα, τὸ κεκλήσκασι θροτοὶ ὦρ,
Μωσῆος μεγάλοι ἀδελφεὸς ἔκθαν' Ἀαρὼν,
αὐτὰρ ὁ τοῦδ' ἱερὸν Ἑλεάζαρ ἑνδυτο πέπλον,
ἐνδ' Ἱερεὺς μὲν ἐγένετο πατὴρ πᾶσι ἐσθλὸς ἀπ' ἐσθλοῦ.

Εἰς τὸν χαλκοῦν ὄφιν, τὸν τοῦ ὀφροδῆκτους Ἰσραηλῆτας ἰώμενον.

Ζῶντας δράκοντας θανατοῖ χαλκοῦς δράκων,
ἄρ' οὖν ὁ χαλκὸς τοὺς ὄφεις ἐθανάτου;
καὶ ποῦ τὸ δ' ἔγνω χαλκὸς ἐν θανάσιμοις;
οὐκ οὖν ὁ χαλκός, ἀλλ' ὁ τοῦ σταυροῦ τύπος,

Εἰς τὸ αὐτό.

Δέχριος ¹⁾ ἐντετάνυντο ὄφεις ξύλῳ ὀρθᾷ βεβῶτι
χάλκεος ἀντίτυπος ζῶν ὀφίων κακοεργῶν
τόν, προτισοσόμενοι ὀφιδῆκται ἐβραῖοι
φύγγανον ²⁾ ἐκ κακότητος ζῶν δ' ὄφιν ἄλυσ νεκρός.

1) λέχριος = λοξός, ἐγκάρσιος.

2) φυγγάνω = φεύγω.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Φόβος εἶναι νὰ ἰδῇς ἀποθαμένον ἄσχη-
[μον,
ξένον ἢ καὶ γνώριμον καὶ ἐξοικκαλια-
[σμένον.
Χώρια χωρίζει ἡ κεφαλὴ τὰ χεῖρια καὶ
[σαπίζουν,
τὰ πόδια δὲν περιπατοῦν οὐδὲ παρα-
[στρατίζουν.

Ψυχοπονήσου τὸν πτωχὸν ὅπου τὸν
[ἀπαντήσης
καὶ δῶρον εἰς τὰς χεῖρας του δός του
[καὶ μὴν τὸν λυπήσης.
ὦ πλούσιε ἀχόρταγε πῶς δὲν τὸν ἐφο-
[βάσαι,
τὸν θάνατον τὸν φοβερόν καὶ ἀμέρι-
[μνος κοιμᾶσαι;

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Διδασκαλία πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ρήσεις καὶ ἐρμηνεῖαι, παραβολῶν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 185)

Ἐρ. νδ'. Διὰ τί ὥς ἐστι κρεῖσσον καὶ παραδοξότερον ποῖημα τοῦ Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος (βασιλέα γὰρ αὐτὸν πεποίηκεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτόν) πῶς ἔπλασεν αὐτὸν ὁ Θεὸς ὑστερον πάντων;

Ἀπ. Ἐπειδὴ ὥσπερ βασιλεὺς, ὅταν μέλλῃ ἀπελθεῖν ἐν πόλει τινί, πρῶτον εὐτρεπίζουσιν αὐτοῦ τὴν ἐτοιμασίαν, καὶ κατασκευάζοντες αὐτοῦ τὴν δωροφορίαν, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἀνάπαισιν, μετὰ τοῦτο δὲ παραγίνεται ὁ βασιλεὺς, οὕτω γέγονε καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου. Πρῶτον ἐφρόντισεν ὁ Θεὸς τὰ τῆς ἀναπαύσεως αὐτοῦ, καὶ εἰργάσατο τὴν κατοικίαν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν χρεῖαν καὶ ἀνάπαισιν αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα ἔπλασεν αὐτόν.

Ἐρ. νε'. Τί ἐστι τό· «ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν, καὶ καθ' ὁμοίωσιν;» (Γέν. α'. 26). Τί τὸ «κατ' εἰκόνα»; καὶ τί τὸ «καθ' ὁμοίωσιν»;

Ἀπ. Οὐχ ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς ἐστὶν ἀνθρωπόμορφος· ἅπασι! Ἀλλὰ τὸ «κατ' εἰκόνα» τοῦτό ἐστιν· ὥσπερ γὰρ ὁ Θεὸς βασιλεύει ἐν παντὶ κόσμῳ, καὶ ἄρχει, καὶ ἐξουσιάζει πάντων τῶν ἐν οὐρανῷ καὶ τῇ γῇ, οὕτω καὶ ὁ

ἄνθρωπος ἄρχων καὶ βασιλεὺς καθέστηκε πάντων τῶν ἐπιγείων πραγμάτων, καὶ αὐτεξουσίως ὁ βούλεται πράττει, καθάπερ καὶ ὁ Θεός· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ «κατ' εἰκόνα». Τὸ δὲ «καθ' ὁμοίωσιν» ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ ἐνάρετον. Ὡσπερ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγαθὸς ἐστὶ καὶ ἐλεήμων, καὶ εὐσπλαγχνος, καὶ δίκαιος, μακρόθυμος καὶ πρᾶος, ἀγαπητικὸς τε καὶ συμπαθής, εἰρηνικὸς τε καὶ ἐπιεικής, ἐλεῶν καὶ τρέφων πάντας ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ ἀγαθὸν ἐνδεικνύμενος· τοιοῦτῳ τρόπῳ εἰργάσατο καὶ ἔπλασε, καὶ θέλει εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ἵνα πάσῃ ἀρετῇ ὑπάρχῃ κατακεκοσμημένος, καὶ... μιμεῖται Θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ ἐν πάσῃ ἀγαθοεργίᾳ καὶ σεμνότητι.

Ἐρ. νς'. Τίτι ὁ Θεὸς εἰρηκε· «Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν;»

Ἀπ. Τινὲς τῶν δυσωνύμων αἰρετικῶν πρὸς τοὺς ἀγγέλους αὐτὸ εἰρηκέναι καὶ τοὺς πονηροὺς δαίμονας ἔφασαν· οὐ συνιέντες οἱ ἐμβρόντητοι, ὅτι οὐ κατ' εἰκόνας ἡμετέρας ἔφη, ἀλλὰ κατ' εἰκόνα ἡμετέραν. Θεοῦ δὲ καὶ ἀγγέλων καὶ δαιμόνων οὔτε οὐσία, οὔτε εἰκὼν ἢ αὐτή. Ἐγὼ δὲ φημι, ὅτι, προθεωρῶν τὴν τοῦ Μονογενοῦς σάρκωσίν τε καὶ ἐνανθρώπησιν, καὶ ὥς ταύ-

την τὴν φύσιν ἐκ Παρθένου λήψεται, καὶ οὕτως ἐαυτῷ ἐν μὲν πρῶ-
σωπον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου νοήσας,
καὶ μίαν αὐτῷ προσκύνῃσιν παρὰ
τῆς κτίσεως ἀπάσης προσφέρεσθαι,
πρὸς αὐτὸν τὸν μονογενῆ Υἱὸν ποι-
εῖται τὸν λόγον.

Ἐρ. νζ'. Ποία ἐστὶν ἀρχὴ καὶ
προτερεύει, ἡ νύξ ἢ ἡ ἡμέρα;

Ἀπ. Ἀπὸ μὲν τῆς ἀρχῆθεν κο-
σμοποιίας, ἥτοι τῆς πλάσεως τοῦ
Ἀδάμ, ἕως τῆς Χριστοῦ παρουσί-
ας, πρώτη ὑπῆρχεν ἡ ἡμέρα, καθὼς
λέγει καὶ ἡ θεία Γραφή, καὶ ὅτι εἶ-
πεν ὁ Θεός· «Γενηθήτω φῶς καὶ ἐ-
γένετο φῶς», καὶ ὅτι ἐκάλεισεν ὁ
Θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν, καὶ τὸ σκό-
τος ἐκάλεισε νύκτα· πρῶτον τιθεῖ-
σα τὸ φῶς· καὶ γὰρ διὰ τοῦτο ὑ-
πῆρχε πρώτη ἡμέρα. Ἐπειδὴ ἀπὸ
τοῦ φωτὸς ἡρξάμεθα, καὶ εἰς σκο-
τασμὸν κατηνέχθημεν ὕστερον.
Πλανηθέντες γὰρ ἀπὸ τῆς εὐθείας
ὁδοῦ, εἰς εἰδῶλα καὶ σκοτασμὸν ἀ-
πάσης ἐνεπέσαμεν. Ἀπὸ δὲ τῆς Χρι-
στοῦ παρουσίας ἄρχεται πάλιν καὶ
προτεύει ἡ νύξ τῆς ἡμέρας. Διὰ τοῦ-
το καὶ ἀφ' ἐσπέρας ἀρχόμεθα ἐορ-
τάζοντες τὰς ἐπαύριον ἡμέρας.
Ποίῳ δὲ τρόπῳ γέγονεν οὕτως,
ἄκουσον· ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἀπὸ
τοῦ φωτὸς πρὸς τὸ σκότος ἐνε-
πέσαμεν, διὰ τοῦτο καὶ τὸ φῶς ἔ-
χει τὴν ἀρχήν, τὸ δὲ σκότος ὕστε-
ρον. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ ἥλιος τῆς δικαιο-
σύνης Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν τῷ κό-
σμῳ ἀνέτειλε, καὶ ἀπὸ τοῦ σκότους
τῆς πλάνης πρὸς τὸ φῶς τῆς θεο-
γνωσίας ἡμᾶς ἐπανήγαγε, διὰ τοῦ-
το καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ σκότους ἀρ-

χόμεθα καὶ πρὸς τὸ φῶς καταλήγο-
μεν. Ἐν τούτῳ καὶ ἡ νύξ πρωτεύ-
ει, ἀρχὴν διδοῦσα ἡμᾶς καὶ παρα-
πέμπουσα πρὸς τὸ φῶς. Καὶ γὰρ
ὁ βίος οὗτος σκότος παρὰ τῇ Γρα-
φῇ ὀνομάζεται, καθὼς ὁ θεσπέσιος
Παῦλος οὕτω φησὶν· «Ἀποθώμε-
θα τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυ-
σώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός»· (Ρωμ.
ιγ'. 12) τουτέστι τοῦ μέλλοντος αἰ-
ῶνος. Φῶς γὰρ ὁ μέλλων αἰὼν ἐστί.
Τὰ δὲ ὄπλα τοῦ φωτὸς ἐκείνου εἰ-
σὶν αἱ ἀρεταί. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Χρι-
στὸς ἔλεγεν· «Ἔως τὸ φῶς ἔχετε,
περιπατεῖτε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς
καταλάβῃ». (Ἰωάν. ιβ' 36). Φῶς δὲ
τὰς ἀρετὰς ἐκάλεισεν, ἃς δύναται ἔ-
χειν ὁ ἄνθρωπος ἕως οὗ ζῇ· μετὰ
θάνατον γὰρ οὐ δύναται ταῦτα εὖ-
ρεῖν· Σκότος δὲ ὁ αἰὼν οὗτος διὰ
τὰς σκοτεινὰς αὐτοῦ πράξεις καὶ
ἀθεμίτους· ὥς πάλιν εἶρηκεν ὁ Χρι-
στὸς· «Ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ
περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔ-
ξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς». (Ἰωάν. η'
12). Καὶ γὰρ τὸ ἀκολουθεῖν τῷ
Χριστῷ τουτό ἐστι τὸ ποιεῖν τὰ εὖ-
άρεστα αὐτοῦ καὶ φυλάσσειν τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ. Ὁ τοιοῦτος γὰρ οὐ
μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, του-
τέστιν ἐν ταῖς ματαλαῖς ὁδοῖς τοῦ
βίου τούτου, ἀλλὰ κατασκηνώσει
καὶ... λάβει τὸ αἰώνιον φῶς τῆς
ζωῆς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, καὶ τὴν
ἐκεῖ ἀπέραντον εὐφροσύνην καὶ ἀ-
γαλλίασιν.

Ἐρ. νη'. Ὅτι μετὰ τὴν βρώσιν
ἐγνώσαν, ὅτι γυμνοὶ ἦσαν ὅτε Ἀ-
δάμ καὶ ἡ Εὕα, ἢ καὶ πρὸ τῆς βρώ-
σεως εἶχον ταύτην τὴν αἰσθησιν;

Ἀπ. Ὡσπερ τὰ κομιδῇ νήπια ἐ-
ρυθριᾶν οὐ πέφυκε τῆς ἐσθῆτος γυ-

Πλάτωνος Στωϊκίδη

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑΙ

Συνιστάμεναι ἐκ συγχρόνων θαυμάτων τῆς Παναγίας.

Ἐγράφησαν παρὰ ἀνωνύμου αὐτόπτου, πρὸς δόξαν Χριστοῦ
καὶ τῆς Παναγίας Μητρὸς αὐτοῦ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 287)

Ἐπρόκειτο νὰ περιοδεύσω στὸν κάμπο, θπου ὡς ἔμαθον κάνει θραῦσιν ἢ ἔλνοσῖα καὶ τὰ περὶ αὐτήν. Τὸ χάνι θπου ἐκόνεψα, κάθε ἄλλο παρὰ ὠρολόγι εἶχε. Καὶ γι' αὐτὸ τὴν νύκτα ποὺ ἐξόπνησα, ἐπερίμενα ἄπνους ἐπὶ τῆς στρωμνῆς ἕως θτου μὲ πληροφορήσουν τὰ κοκόρια μὲ τὰ κοκορητὰ τους περὶ τῆς ὥρας. Καὶ ὅχι μόνον ὠρολόγι δὲν εἶχε τὸ χάνι αὐτό, ἀλλ' οὔτε καὶ φωτισμό. Ἐνα μαυρισμένο φανάρι ποὺ ἐκρέματο ἐπὶ τοῦ διαδρόμου, εἶχε σβεσθῇ πρὸ πολλοῦ. Ἐτσι μέσα στὸ σκότος ποὺ ἔπλεον ἤκουσα ἀπὸ πολὺ κοντὰ μίαν πραιτὶν γυναικεῖαν φωνὴν νὰ μοῦ λέγῃ. «Σήκω Τριαντάφυλλε.. Σήκω παιδί μου.. Στὴν Κορώνη κινδυνεύει νὰ πεθάνῃ ἀπὸ ποῦντα ἕνας, ποὺ δὲν πρέπει ἀκόμη νὰ πεθάνῃ, κι' ἐσὺ κοιμᾶσαι; Πήγαινε καὶ τὸν κόπο σου θὰ τὸν πληρώσω ἐγώ. Μὴν ἀπορεῖς, εἶμαι ἡ Κορωνιώτισσα,

Πετάχτηκα ἔντρομος, ἔκανα τὸν σταυ-

μνούμενα, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν τοῦ σώματος ἀξανομένου, καὶ τὴν ἐντροπὴν προσλαμβάνουσιν· οὕτω δὴ καὶ περὶ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὕας. Εὐθύς μὲν πλασθέντες, οἷα δὴ νήπιοι καὶ εὐθυγενεῖς καὶ τῆς ἁμαρτίας ἀμέτοχοι, οὐκ ἠσχύνοντο δίχα περιβολαίου· μετὰ δὲ τὴν πείραν τῆς ἁμαρτίας φύλλοις συνεχάλυσαν τὰ ἑαυτῶν μόρια.

ρό μου καὶ βγήκα στὸ διάδρομο.

— Ποῦ πᾶς πατριώτη; μὲ ρώτησε ὁ χατῆς. Στάσου ν' ἀνάψω τὸ φῶς. Ἐνδιεφέρετο γιὰ τὸ ναῦλο ὁ καυμένος.

— Ποῦ βρίσκεται ἡ Κορώνη; ρώτησα ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως.

— Τὸ Μοναστήρι; Μοὶ εἶπεν.

— Μοναστήρι εἶναι;

— Μοναστήρι. Χωρὶς δὲν ὑπάρχει μὲ τέτοιο ὄνομα ἐδῶ.

— Εἶναι καμμιὰ ποὺ λέγεται Κορωνιώτισσα ἐκεῖ;

— Θὰ εἶσαι ξένος, μοῦ εἶπε. Κορωνιώτισσα εἶναι καὶ λέγεται ἡ Παναγία, πατριώτη, ἐπρόσθεσε.

— Ποῦ βρίσκεται;

— Ὡς τρεῖς ὥρες ἐπάνω ἐδῶ στὸ βουνό. Ἄν θέλῃς ὁμῶς νὰ πᾶς ἐκεῖ τὸ τάμα σου, πρέπει νὰ περιμένῃς νὰ πέσῃ ὁ καιρὸς πρῶτα. Τώρα εἶναι ἀδύνατον νὰ βγῆς μ' αὐτὸν τὸν χιονιά.

Δὲν περίμενα ὁμῶς. Κι' ὅταν ἔφεξε καλὰ, ἦρθα ὡς τὸ πλησιέστερο χωριὸ ποὺ εἶχε κοπῇ τὸ χιόνι ἀπὸ τὰ ζῶα, κι' ἔτσι ἔφθασα ὡς ἐδῶ, χωρὶς νὰ καταλάβω πῶς.

Ἡ διήγησις τοῦ περιέργου αὐτοῦ ἀνθρώπου ἔφερε γαλήνην εἰς τὸ πνεῦμα μου, εἰρήνευσα, καὶ κοιμήθηκα μακαρίως, ὅταν μία ἀπαίσια φωνὴ τοῦ ἀσθενοῦς, ὁμοία μὲ κλάμα, μ' ἐτρόμαξε τόσο, ποὺ παρ' ὀλίγο νὰ πάθω συγκοπήν. Χίλια δυὸ περάσανε κινηματογραφικῶς ἀπὸ τὸν νοῦν μου κι' ἔτρεξα κοντὰ του γιὰ νὰ τὸν βοηθήσω. Τί δόθηται νὰ τοῦ κάμω; ἀλλὰ δὲν

ἤμποροῦσα καὶ ν' ἀδιαφορήσω, δίδει ἔφερα καὶ κάποιαν εὐθύνην γιὰ τὴν ἀρρώστια του, ἐπειδὴ τὸν πῆρα χωρὶς νὰ θέλῃ στὸ κυνήγι. Εἶχα χρόνια νὰ τὸν ἰδῶ, ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος.

Καὶ μιὰ πού τὸν ὁρῆκα τὸν ἠνάγκασα νὰ ῥθῃ, ὅχι ἄλλο, ἀλλὰ γιὰ νὰ ξεχάσῃ τὴν προσφυγιά του. Πηγαίνοντας κοντά του μὲ ἄρπαξε μὲ τὰ δυὸ τοῦ χέρια καὶ δὲν ἤθελε κατ' οὐδὲνα τρόπο νὰ μὲ ἀποχωρισθῇ. Κοίταζε γύρω του μὲ ὀρθάνοικτα μάτια, σὰν νὰ ἔβλεπε κάτι τὸ τρομακτικόν. Παναγία μου, Παναγία μου, ἔλεγε, καὶ δὲν ἐπρόσεξα ἂν ἔκλαιγε κι' ὅλα. Ἐλυπούμην διὰ τὴν κατάστασίν του αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ἐχαιρόμην διότι τὸν ἔβλεπα τώρα μὲ ἀνοιχτὰ τὰ μάτια ὅπως πρῶτα πού ἦτο ὑγιής, ἐνῶ τὸν εἶχαμε ξεγράψει, ποῦ λέει ὁ λόγος. Εἰς τὰς φωνάς μου ἔτρεξαν κι' ἄλλοι ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ γιαιτρός. Τί ἔπαθες; τὸν ρώτησα. Πονεῖς πευθενά; μὴ φοβάσαι. Κάμε κουράγιο. Κοίταξε πόσοι εἴμεθα κοντά σου.

Ζήτησε νερό.

Δώστε του εἶπεν ὁ γιαιτρός, ἀλλ' ὅχι κρύο.

— Ὁνειρεύθηκες; τὸν ρώτησα.

— Μὴ μοῦ τὸ θυμίζεις, Πολυνίκη, μοῦ εἶπε σταυροκοπούμενος. Καὶ ὅταν συνήλθε πλέον, παρουσία ὄλων, μᾶς διηγῆθη μὲ πολλὴν διάθεσιν τὸ ὄραμα καθήμενος ἐν πλήρει ὑγείᾳ, ὥσταν νὰ μὴ εἶχε τίποτε πλέον.

Τὸ ὄραμα

Κρυμμένος στὸ καρτέρι, περίμενα μὲ ἀγωνία πότε νὰ καθήσουν οἱ φάσσοι στὸ δένδρον γιὰ νὰ πυροβολήσω, ὅταν ξάφνου ἕνας εὐσταλέστατος νέος ἀμούστακος μὲ ἀμφίεσιν ἀρχαίου Ἑλλήνος, γίγας σωστός, χωρὶς νὰ μοῦ πῇ τίποτε, μὲ ἄρπα-

ξε μὲ τὸ ἓνα τοῦ χέρι ἐκ τοῦ ὤμου καὶ σὰν ἄθλημα μὲ ἔφερε γιγαντιαίους δῆμοι ἀνὰ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων μπροστὰ σ' ἓνα κάστρο ποῦ εὗρίσκετο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὑψηλοτέρου ὄρους, δίκην στέματος, μὲ σκοπὸν νὰ μὲ ρίψῃ ἀπὸ ἀνωθεν μέσα διότι δὲν ὑπῆρχε θύρα. Ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν τὴν ἔβλεπα.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν παρουσιάσθη ἐρχόμενος ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ Κάστρου ἕνας ἄλλος σὰν κι' αὐτόν, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐνευσε διὰ τῆς χειρὸς νὰ σταθῇ.

— Ποῦ τὸν πᾶς αὐτόν; ρώτησε ὅταν ἐπλησίασε.

— Τὸν ἔφερα ἐδῶ, τοῦ εἶπε ἐκεῖνος ξηρά.

— Ὅχι. Διέταξεν ὁ ἐλθὼν. Ἄφησέ τον γιὰ νὰ μετανοήσῃ. Ἀπορουμένου τοῦ πρώτου.

— Διέταξαν ἀπὸ τὴν Κορώναν, ἐπρόσθεσε, ὁ δεύτερος. Νὰ τὸν ἀφήσῃς.

Στὸ στραβοκοίταμα πού μοῦ ἔκαμε ὅταν μὲ ἄφησε ἐκεῖνος πού μ' ἐκρατοῦσε, φοβήθηκα μήπως μὲ ξαναπάρῃ καὶ τότε ἄρχισα νὰ φωνάζω Παναγία μου σῶσε με. Αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνειρο ποῦ εἶδα. Ἐδάκρυσεν ὁ παπα - Γαβριήλ. Διπλὸ θαῦμα τοῦτο, εἶπε.

Σὲ συμβουλεύω παιδί μου νὰ πλύνῃς τὸ πιάτο, ξανὰ εἶπε, γιὰ νὰ μὴ σπάσῃ ἄπλυτο καὶ τότε θὰ τὸ πετάξουν στὰ σκουπίδια ¹⁾.

Κι' ἐμένα πόσες φορὲς δὲν μ' ἐγλύτωσεν ἡ Κορωνιώτισσα, ἡγούμενον ὄντα, ἀπὸ ἀπελπιστικὰς δύσκολας στιγμῆς. Ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας ἐδῶ εἰς τὴν Κορώναν εἶναι πολὺ θαυμάσιος ἔργος. Εἶναι ἄλλη Σιλωάμ. Εἶναι ἀμέτρητα τὰ θαύματα ποῦ ἔκαμε κατὰ καιροὺς καὶ κάμνει ἀκόμη γύρω ἐδῶ στὰ χωριά. Σ' ὅποιον χωριὸν κι' ἂν πᾶς ἐδῶ γύρω, θὰ σοῦ διηγηθοῦν 1 - 2 θαύματα τῆς Μεγαλόχαρης, ὅπως τοῦτο ἐδῶ τώρα τὸ διπλό. Τῆς θεραπείας, καὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς σου, ὡς πιστεύω.

— Αὐτὰ παιδί μου, νὰ τὰ λάβῃς σοβαρῶς ὅπ' ἔσιν, καὶ νὰ τὰ διηγῆσαι παντοῦ στὴ ζήσῃ σου.

1) Ἐννοοῦσε μ' αὐτὸ τὴν μετάνοιαν καὶ ἐξομολόγησιν.

“ΣΩΣΟΝ ΜΑΣ ΑΠΟΛΛΥΜΕΘΑ,,

«... Καὶ προσελθόντες οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες· Κύριε σῶσον ἡμᾶς ἀπολλύμεθα» (Ματθ. η' 23 - 27).

Κύριε φῶς ἐξ οὐρανοῦ φῶς τῆς ζωῆς παρέχεις
τῇ κραταιᾷ σου τῇ χειρὶ τὰ σύμπαντα κατέχεις.
Οἱ Ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ ἐν φόβῳ προσκυνοῦνε
Σὲ τὸν Τριαδικὸν Θεὸν ἀσίγητα ὁμνοῦνε.
Ἀλλὰ ἐδῶ κάτω στὴ γῇ ὁ κόσμος ὀργιάζει,
τῆς ἁμαρτίας τὸ κακόν, αὐξάνει, πλεονάζει.
Κάθε γεροντικὴ ζωὴ ποθεῖ νὰ ξανανοιώσῃ,
τὰ δσα... καθυστέρησε, ζητεῖ νὰ ἀπρῶσῃ.
Καὶ οἱ γραιουὲς θέλουνε, νεάνιδες νὰ γίνουν,
καὶ χρωματίζουν τὰ μαλλιά, ν' ἀσπρίσουν δὲν τ' ἀφήνουν.
Γκρίζα, ξανθὰ καὶ κόκκινα βάφουνε τὰ μαλλιά τους,
κι' ἄλλες φοροῦνε ἀνδρικά, μ' ἄερα στὰ μυαλά τους.
Τὰ θερινὰ ἐξοχικά, ὁ Τουρισμὸς καὶ μόνον,
γλέντια, τραγούδια, καὶ χοροὶ στὴν ἔδρα τῶν δαιμόνων
Χριστὲ μὲ ἀγανάκτησιν
τὰ ἀκρογιάλια εἶδες,
σημείωσες τὶς θερινὲς
ἀνήθικες σελίδες!
Γυμνοί, γυμνὲς ἀνάμικτα, ντροπὴ!... δὲν κοκκινίζουν!
τὴν μέλλουσαν λίμνην πυρός, αὐτὴν προεικονίζουν.
Γιαυτὸ τῆς κοσμοθάλασσας. ὁ κλύδων ἀγριεῖει,
Τί θὰ μᾶς εὕρῃ αὖριον; ὁ Κύριος τὸ ξεύρει.
Ἄς μὴ μᾶς μέλλει: κραταῖδον χέρι θὰ μᾶς τραβίξῃ,
τὸ θεῖκον φραγγέλιον, στίς πλάτες θὰ βροντίξῃ.
Ἐλα ἐσὺ ποῦ πέρασες ρομάντζια τὴν ζωὴν σου,
πυρκαϊὰ θησαύρισε, νὰ καύσῃ τὴν ψυχὴν σου.
Ὁ ποταμὸς ὁ πύρινος, ἡ λίμνη τοῦ ἀσδέστου,
ὁ Κύριος βροντοφωνεῖ! εἶναι ποινὴ τοῦ πταίστου.
Τῶν δὲ δικαίων ὁ μισθός, δόξα μακαρίτης,
στέφανα ἀμαράντινα, χαρά, αἰωνιότης.
Μὴ μᾶς παρεξηγήσητε, κάθε ποιμὴν σπουδάζει:
στοῦ λύκου τὴν ἐπίθεσιν, στὸν κίνδυνον φωνάζει.
Ἀγαπητοὶ συλλειτουργοί, πάντες ἄς γρηγοροῦμε,
τὰ πρόβδρα ψωριάζουνε, τὸ φάρμακο νὰ βροῦμε.
Ἐπιστροφὴ πρὸς τὸν Θεόν, αὐτὸς μᾶς σώζει μόνος,
νὰ μὴ μᾶς πνίξουν κλύδωνες τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος! Γένοιτο.

Εἰς δόξαν Θεοῦ, ὁ ταπεινὸς ἱερεὺς
Βασίλειος Μπάμιας - Οἰκονόμος
Μόρια Μυτιλήνης

Σκέψεις φιλοσοφικαί, πάντοτε επίκαιροι

ΟΤΑΝ ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΚΑΝΔΗΛΑΣ ΤΡΕΜΟΣΒΥΝΗ...

Οὐδείς τῶν θνητῶν μένει ἀπαθὴς καὶ ἀνάλγητος πρὸ τῆς ἀντιμετωπίσεως μεγάλων καὶ συγκλονιστικῶν τῆς ζωῆς πραγματικοτήτων. Οὐδείς θεᾶται καὶ παρατηρεῖ, ἄνευ συγκινήσεως καὶ δέους, σπουδαία καὶ ἀνεπανάληπτα γεγονότα τοῦ ἀνθρώπου βίου. Τὸ φαινόμενον ἰδιαίτατα τοῦ τέλους τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἀποτελεῖ ἀνέκαθεν ἀντικείμενον θυματοῦ ἄλλους καὶ μεγίστης ψυχικῆς καταθλίψεως παρὰ τὴν ἀνθρώπου. Τίς δὲν θρηνεῖ καὶ ὀδύρεται, ὅταν βλέπῃ πρὸ αὐτοῦ τὸν πνέοντα τὰ λοιπὰ συνάνθρωπόν του; Τίς δὲν συντρίβεται σπαραξικαρδίως, ὁρῶν ἐνώπιον αὐτοῦ τὸ προσφιλὲς τοῦ πρόσωπον ἐγκαταλείπον τὰ ἐφήμερα καὶ πρόσκαιρα τοῦ παρόντος βίου καὶ μεθιστάμενον πρὸς τὰ αἰώνια καὶ μένοντα τῆς μελλούσης ζωῆς; Ποῖος δὲν συγκλονίζεται καὶ δοκιμάζει βαθυτάτην ψυχικὴν ὁδόνην, ὅταν διαπιστώνῃ, ὅτι τὸ φῶς τῆς κανδήλας τρεμοσβύνει καὶ εὐρίσκεται ὁ ἴδιος ἀντιμέτωπος μὲ τὸ «πικρὸν ποτήριον» τοῦ θανάτου, τὸ ὅποσον ὀφείλει ἀμετακλήτως νὰ πῇ, κατὰ θεῖαν ἐπιταγὴν μέχρι τρυγός; Ὁ θάνατος εἶναι θλιβερὰ καὶ τραγικὴ πραγματικότητα, ἀλλ' οὐδείς δύναται νὰ τὸν ἀποφύγῃ· «ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἀπαξ ἀποθανεῖν» (Ἐβρ. θ' 27).

Ὡς τὸ ἔλαιον τῆς κανδήλας ἐλαττοῦται ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ τελειώνει, ὁπότε καὶ ἡ κανδήλα παύει νὰ σκορπίζῃ τὸ ἱλαρὸν καὶ παρήγορον φῶς της, οὕτω καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ ἔχει ἐν τέλος, ἐν τέρμα, ὁπότε πλέον ὁ ἄνθρωπος διαλύεται κατὰ τὸ φθαρτὸν μέρος εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη καὶ σταματᾷ νὰ διαχέῃ ἐπὶ τῆς γῆς τὸ φῶς τῶν λαμπρῶν ἔργων του, τῆς ἐνεργοῦ

καὶ καρποφόρου δράσεώς του.

«Ἀτρίς ἐστὶ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ καὶ ἀφανίζομένη» (Ἰακώβου δ' 14), ἡ ἐπὶ γῆς ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, μαρτυρεῖ ὁ ἀδελφός θεος Ἰακώβος.

«Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἐβρ. ιγ' 14), διακηρύττει ἐπίσης ὁ οὐρανοδόμων Ἀπόστολος.

Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον, ἐὰν καθημερινῶς ἐφιλοσοφοῦμεν ἐπ' αὐτῶν. Θὰ ἀπεκομίζομεν μεγίστας πνευματικὰς ὠφελείας, ἐὰν διηνεκῶς ἐσκεπτόμεθα, ὅτι εἴμεθα πάροικοι καὶ παρεπίδημοι εἰς τὴν γῆν καὶ ὅτι «τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει» (Φιλιπ. γ' 20).

Ἀλλὰ δυστυχῶς, ἡ πλειονότης τῶν ἀνθρώπων «μεριμνᾷ καὶ τυρβάζει περὶ πολυτά». Δὲν θέλει νὰ παραδεχθῇ καὶ οἰκιοποιηθῇ, πῶς «ἐνός ἐστι χρεῖα». Ἐχει ἀπορροφηθῇ ὀλοκληρωτικῶς ἀπὸ τὴν ὕλην, τὸ χρῆμα, τὴν μηχανοκρατίαν, τὰ πάθη, τὰς ἡδονὰς καὶ ἔχει περιφρονήσει ἐντελῶς τὸν κόσμον τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν ἀξιών.

Μὲ τὰ ὀψίστες σημασίας καὶ σπουδαιότητος προβλήματα τῆς μεταφυσικῆς, οὐδέποτε ἀσχολεῖται καὶ περὶ τὸ ἀναπόφευκτον καὶ θλιβερὸν γεγονὸς τοῦ θανάτου οὐδέποτε πολυπραγμονεῖ.

Τὰ διαστημόπλοια, οἱ ἀστροναῦται καὶ ἔλαι ἐν γένει αἱ πρόοδοι τῆς νεωτέρας τεχνικῆς τὴν ἔχουν κυριολεκτικῶς ἀπορροφήσει καὶ τὰ ζητήματά, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐξαρτᾶται τὸ αἰῶιον μέλλον της καὶ ἡ πέραν τοῦ τάφου ζωὴ, τὴν ἀφήνουν ἀδιάφορον, ὥς ἀκριβῶς παρόμοιόν τι συμβαίνει καὶ εἰς τὸ ζωϊκὸν βασίλειον, τὸ στερούμε-

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

«Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, οὐ παροξύνεται... πάντα στέγει, πάντα��πομένει, ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει» (Α΄ Κορινθ. 13 4 - 8).

Ὁ ἄνθρωπος, ζῶν ὁμηγουρικὸν καὶ κοινωνικόν, ζῇ καὶ ἀναστρέφεται μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐν κύκλῳ στενῷ, ὡς εἶναι ἡ οἰκογένεια, αἱ ἀδελφότητες· καὶ ἐν κύκλῳ εὐρεῖ, ὡς εἶναι ἡ κοινωνία, τὰ ἔθνη.

Ὡς ρυθμιστὴς δὲ τῶν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων σχέσεων ἔχει δοθῇ ἡ εὐαγγελικὴ διδασκαλία, ἥτις ἀποβλέπει ἀκόμη καὶ εἰς τὰς μικροτέρας λεπτομερείας νὰ ρυθμίσῃ καὶ νὰ κατευθύνῃ τὸν ἄνθρωπον, πρὸς δὲ ἔχει προορισμόν.

Ἐξέχουσιν δὲ θέσιν κατέχει μέσα εἰς τὴν ἐν λόγῳ διδασκαλίαν, ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης, ἥτις εἶναι «πλήρωμα νόμου» καὶ «σύνδεσμος τελειότητος», κατὰ τὸν ἀπό-

στολον Παῦλον. Ὡς τοιαύτη δέ, ἡ ἀγάπη, ἔχει δύναμιν παιδαγωγικὴν, μυστηριώδη καὶ θαυματουργόν.

Ὡς παιδαγωγικὴ δύναμις ἡ ἀγάπη «μακροθυμεῖ, πάντα στέγει, πάντα��πομένει καὶ οὐδέποτε ἐκπίπτει». Αἱ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων σχέσεις ἔχουν κάποιαν ἱεραρχίαν, ὡς τάξιν, διὰ τὴν ὑπάρχον ἁρμονίαν. Συνίσταται δὲ ἡ τοιαύτη ἱεραρχία εἰς τὸ νὰ ὑπακούωσιν οἱ μικρότεροι καὶ ὑφιστάμενοι εἰς τοὺς μεγαλειτέρους καὶ προϋσταμένους καὶ νὰ σέβωνται αὐτούς, ὑπὸ τὸν ἀπαραίτητον ὅμως ὅρον, ὅτι καὶ οἱ μεγαλιέτεροι ὀφείλουν νὰ τηροῦν τοὺς ὅρους τῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς μικροτέρους. Καθότι ὁ σεβασμὸς δὲν ἐπιβάλλεται ἔξωθεν, κατὰ παραγγελίαν, ἀλλ' ἐμπνέεται ἔσωθεν, ἀπὸ τοῦ κύρους τῆς ἀρετῆς.

Κύρος δὲ ἔχει τὸ πρόσωπον, ὅταν ὑπα-

νον πάσης λογικῆς καὶ ἀνωτέρας σκέψεως. Τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις ἐξομοιοῦται ὁ ἀνόητος ἄνθρωπος καὶ καθ' ὅλοκληρίαν ἐξαχρειοῦται καὶ καταπίπτει ἠθικῶς, ὅταν δὲν φιλοσοφῇ ἐπὶ τῶν μεγάλων προβλημάτων, τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τῆς μετὰ θάνατον ζωῆς, τῆς αἰωνιότητος καὶ ὅλων τῶν ἄλλων πνευματικῶν τοιοῦτων, ἐξ ὧν καταξιοῦται ἡ ζωὴ καὶ ἀποκτᾷ νόημα καὶ οὐσίαν.

Μόνον τότε ἐπιτυγχάνει κανεὶς νὰ καταστῇ ἀνώτερος ἄνθρωπος, ὅταν σκέπτεται, ὅτι «πάντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα, ὅσα οὐκ ὑπάρχει μετὰ θάνατον» κατὰ τὸν ἱερὸν Ὑμνογράφον καὶ ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ τὸν καλύψῃ ἀναποφύκτως ἡ ψυχρὰ πλᾶξ τοῦ τάφου. Μόνον τότε κατορθώνει κανεὶς νὰ ἀρθῇ εἰς μέγала ὕψη ἀρετῆς καὶ τελειότητος, ὅταν λαμβάνῃ κατὰ νοῦν,

πὼς ὅλα τὰ ἀνθρώπινα διαδέχεται ὁ θάνατος.

Ἄς ἔχωμεν λοιπὸν ὑπ' ὄψει μας καὶ ἄς σκεπτόμεθα πάντοτε, ὅλοι ἀνεξαιρέτως, οἱ πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας ἄνθρωποι, ὅτι κάποτε τὸ ἔλαιον τῆς κανδήλας ἐνὸς ἐκαστοῦ ἐξ ἡμῶν θὰ τελειώσῃ καὶ ὁ σκυθρωπὸς ἄγγελος τοῦ θανάτου θὰ κομίσῃ εἰς ἡμᾶς τὸ θλιβερόν μήνυμα τοῦ τέλους τῆς ἐπὶ γῆς πορείας μας. Κατ' αὐτὴν τὴν κρίσιμον καὶ ἀποφασιστικὴν στιγμήν, θὰ εὐρεθῶμεν ἑτοιμοὶ καὶ ἄξιοι τῶν ἐπιηγελμένων ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀγαθῶν, μόνον ὅταν καθημερινῶς φιλοσοφῶμεν ἐπὶ τῶν θείων ἐκείνων λόγων τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

«Γρηγορεῖτε, ὅτι οὐκ οἴδχετε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ἣ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται» (Ματθ. κε' 13). Ε. Μ.

κούη εἰς τὴν συνειδήσιν του καὶ θυσιάζῃ τὸ ἐγὼ του. Ὡστε ἡ καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς συνειδήσεώς του πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ἡ ἀνιδιοτέλεια, ἀποτελοῦν τοὺς ἀπαραιτήτους ὁρους πρὸς συγκέντρωσιν κύρους καὶ ἐμπνευσιν σεβασμοῦ. Καὶ ἐν καλυτέρᾳ ἀναλύσει, ἀποκτᾷ κύρος ὁ ἄνθρωπος, ὅταν αἱ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιταγαὶ δὲν ἀποβλέπουν νὰ ἐκανοποιήσουν τὰς ἐγωῦστικὰς καὶ ἰδιοτελεῖς αὐτοῦ τάσεις, ἀλλὰ δικαίας καὶ ἀμερολήπτους τῆς συνειδήσεως ὑπαγορεύσεις, αἵτινες εἶναι ἀπόρροια ζωῆς προερχομένης καὶ ἐμπνεομένης ἀπὸ ἀνώτερον ἐπίπεδον. Ὅταν τοιοῦτος ἐμφανίζεται ὁ ἄνθρωπος τότε χαίρει ἐκτιμήσεως καὶ σεβασμοῦ. Οὕτω διδάσκεται τὸ καλὸν μὲ τὴν μίμησιν, ἡ ἀγάπη διὰ τῆς ἀγάπης ἡ ἠθικὴ διὰ τῆς ἠθικῆς. Καθότι οὔτε ἡ ἀγάπη, οὔτε ὁ σεβασμός, οὔτε ἡ ἠθικὴ, οὔτε ἡ πίστις, ἐπιβάλλονται βιαίως.

Ὁ Μ. Ἀθανάσιος ὁρίζει ὅτι οἱ ἄρχοντες δεόν νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τὰ πάθη, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν τὴν ἀγάπην. Μακρὰν αὐτῶν πρέπει νὰ εὐρίσκεται ἡ ἐκδίκησις, ἥτις υποβιβάζει καὶ υποθαμβίζει· ἐπίπεδον δὲ ἐπὶ τοῦ ὁποίου δεόν νὰ ἴστανται, εἶναι ἡ ἀμεροληψία καὶ ἡ ἀνωτερότης.

Θὰ εἶναι δὲ τοιοῦτοι, οἱ ἄρχοντες, ὅταν ἔχουν ὑπ' ὄψιν τοὺς ὅτι ἡ ἀσκησις τῆς ἐξουσίας ἀπαιτεῖ θυσίαν τοῦ ἐγῶ. Ἐάν, ὅσοι διὰ τὴν ἐξουσίαν ἐνδιαφέρονται, ἐγνώριζον πόσας θυσίας ἀπαιτεῖ ἡ τέχνη τοῦ νὰ διευθύνουν, θὰ ἦσαν περισσότερον διστακτικοὶ εἰς τὸ νὰ ἐπιθυμοῦν τὴν ἐξουσίαν καὶ ὅταν ἀκόμη αὐτὴ τοὺς προσφέρεται. Ἡ θυσία τοῦ ἐγῶ εἶναι μία τόσον σπανία καὶ ὑπέροχος ἀρετὴ, ὥστε ὅπου ἐμφάνίζεται, ὅλοι νὰ υποκλίνωνται. Μόνον ὅταν υποβάλλωνται εἰς θυσίας οἱ ἄρχοντες ἀποκτοῦν ἰσχυρότερον κύρος. Ἡ ἀσκησις τῆς ἐξουσίας δὲν σημαίνει, ὅτι

πρέπει κανεῖς νὰ εἶναι ἰσχυρός, διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν θέλησίν του, ἀλλὰ νὰ γίνεται σεβαστός. Καὶ αὐτὸ δὲν σημαίνει βίαιαν ὑποταγὴν, ἀλλ' ἐλευθέραν συναίνεσιν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας, διὰ τῆς πειθοῦς τῆς ἐκπορευομένης ἀπὸ τὴν αἴγλην τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία γνωρίζει νὰ ὑπηρετῇ.

Ἐκ τῆς πείρας εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ μικρὰ παιδιὰ, διὰ νὰ ἐπιδράσωμεν ἐπ' αὐτῶν καὶ μᾶς δώσουν τὴν καρδίαν των πρέπει νὰ πεισθοῦν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι τὰ ἀγαπῶμεν. Ἀκόμη καὶ οἱ μεγάλοι αὐτὸ ἀκριβῶς πρέπει νὰ ἐννοήσουν, διὰ νὰ ἔχουν ἐμπιστοσύνην, εἰς ὅσα τοὺς λέγομεν. Εἶναι πλέον ψυχολογικῶς καὶ ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένον, ὅτι τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἀγαπᾷ ἐλίκρινῶς καὶ ἀνυποκρίτως, ἀσφαλῶς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ἀγαπωμένου προσώπου. Πρέπει νὰ ἡξεύρῃ κανεῖς νὰ κερδίζῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἄλλου καὶ νὰ προκαλῇ μίαν κίνησιν, ἡ ὁποία θὰ γεννηθῇ ἀπὸ τὸ ἐσωτερικόν, χωρὶς νὰ ἐπιβληθῇ ἀπ' ἑξω.

Ποτὲ δὲν ἐπιτρέπεται ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ χριστιανοῦ νὰ ἐξέρχωνται λόγοι ὅπως αὐτοί: «θὰ σοῦ δείξω ἐγὼ» ἢ «ἂν σοῦ ἀρέσῃ, ἂν δὲν σοῦ ἀρέσῃ κάμε...». Τοιοῦτοι λόγοι ἂν λέγωνται, ἢ καὶ κατὰ διάνοιαν ἀκόμη ἂν ὑπάρχουν, ἐμφαίνουσιν ἐκδίκησιν καὶ εἶναι τελείως ξένοι πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην.

Ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ χριστιανὸς ποικιλοτρόπως ἀδικῇται, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκτρέπεται τῆς χριστιανικῆς ὁδοῦ καὶ τῆς ὁρθοπροσύνης. Διότι ἐν τιαύτῃ περιπτώσει ἀποδεικνύει, ὅτι τὸ παράδειγμα καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου, οὐδὲν τὸν συνεκίνησε καὶ τὸν ἐδίδαξεν.

Ὁ Κύριος διὰ τῆς ἐμπράκτου διδασκαλίας του ἐπεβλήθη καὶ κατέκτησε καρδίαν καὶ οὕτω ἐδίδαξε καὶ ἡμᾶς νὰ συμπερι-

φερώμεθα πρὸς τοὺς ἄλλους· ὅτι ἡ ἀγάπη, ἡ καλωσύνη καὶ ἡ συμπάθεια, εἶναι τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδαλλόμεθα καὶ κερδίζομεν τοὺς ἄλλους. Οἰαδῆποτε ἄλλη ἰδέα καὶ διδασκαλία μὴ στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἀγάπης, εἶναι ἄστοχος.

Ὁ Χριστιανισμός, ὅπου ἐπιδράσει, οἰκοδομεῖ καλοὺς χαρακτήρας, ἐμπνέει ὑγιᾶ συμπεριφορὰν, καλλιεργεῖ εὐγενεῖς ἐφέσεις καὶ χαρίζει ἓνα πνεῦμα ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον, ἀγάπης ἀνιδιοτελοῦς, ἣτις γνωρίζει θυσίας καὶ οὐχὶ δικαιοῦματα. Χριστιανισμός μὲ δικαιοῦματα εἶναι χριστιανισμός ἰδιοτελής, τοῦ συμφέροντος, ξένος ἐντελῶς πρὸς τὸν χριστιανισμόν, πὺ ἐδίδαξε καὶ παρέδωκεν ὁ Κύριος. Εἰς τὸ δικαίωμα ἐμφωλεῦει ὁ ἐγωῖσμός καὶ ἡ ἰδιοτέλεια, ἐξ ἀντιθέτου ὁ γνήσιος χριστιανισμός εἶναι θυσία. «Ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, λέγει ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα ἐπακολουθήσωμεν τοῖς ἵχνεσιν αὐτοῦ» (Α΄ Πέτρου 6' 21). Καὶ ἄλλος Ἀπόστολος, ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης λέγει: «Ὁ θέλων ἐν αὐτῷ (τῷ Χριστῷ), μένειν, ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν» (Α΄ Ἰωάν. 6' 6).

Ὁ ἀκολουθῶν τὰ ἵχνη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ περιπατῶν καθὼς Ἐκεῖνος περιεπάτησε, κατὰ τὸ δυνατόν, εἶναι ὁ ἀληθὴς καὶ γνήσιος αὐτοῦ ὁπαδός. Ὡς προϋστάμενος δέ, εἶναι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, τοῦ ὁποίου «τὴν φωνὴν τὰ πρόβατα ἀκούσιν· καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται· τὰ δὲ πρόβατα ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ» (Ἰωάν. 1' 4). Εἰς τὰς δλίγας αὐτὰς λέξεις ἐμπερικλείεται ἡ ἔννοια ὁλοκλήρου τοῦ περὶ οὗ πρόκειται θέματος.

Ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ προϋστάμενος «ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται». Δηλαδή,

διὰ τῆς ὑποδειγματικῆς καὶ ἐναρέτου αὐτοῦ πολιτείας γίνεται τύπος καὶ ὑπογραμμός τοῖς ὑφισταμένοις αὐτοῦ· καὶ διὰ τοῦ φωτεινοῦ παραδείγματός του «ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, τὰ δὲ πρόβατα ἀκολουθεῦσιν αὐτῷ», πείθονται καὶ ὑπακούουσιν εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ, «ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ».

Εἰς αὐτὸ τὸ «οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ» διαλαμβάνεται ὅλη ἡ ὑπόθεσις τοῦ σεδασμοῦ τῶν ὑφισταμένων πρὸς τοὺς προϋσταμένους των, καθότι τὸ «οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ», ἐμφαίνει, τὸ κῦρος τῆς ἀρετῆς, εἰς τὸ ὅποσον ἀκολουθεῖ ἡ ἐμπιστοσύνη. Συνεπῶς τὰ πρόβατα, ὅπερ δηλοῖ τοὺς ὑφισταμένους, δὲν εἶναι ἀνυπότακτα, καθότι, ἀναφέρει τὸ θεῖον λόγιον, «ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ», ἀλλὰ ποῖψ αὐτῷ; τῷ ποιμένι ὅστις «ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται». Ἀπαραιτήτως λοιπόν, διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἀκολουθία, πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ πρωτοπορεία, τὸ καλὸν παράδειγμα, τὸ ὅποσον ἐνθουσιάζει, ἐμπνέει μὲ τὸ κῦρος τὸν σεδασμόν!

Οὕτω καὶ μόνον ἀναπτύσσεται κῦρος καὶ ἐμπνέεται σεδασμός. Οὕτω καὶ μόνον αἱ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων σχέσεις πράττονται, ὅταν οἱ μικρότεροι καὶ ὑφιστάμενοι ὑπακούουσιν εἰς τοὺς μεγαλειτέρους καὶ προϋσταμένους, οἱ δὲ προϋστάμενοι ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην εἰλικρινῇ καὶ ἀνιδιοτελῇ, ἀγάπην χριστιανικὴν.

Οὕτω καὶ μόνον θὰ καταστῇ δυνατόν, τόσον εἰς τὴν οἰκογένειαν, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἱεράς Μονὰς καὶ εἰς τὰς ἐν γένει ὁμηγύρεις τῶν ἀνθρώπων, νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ὁμόνοια, ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἡρεμία, συστατικὰ ἀπαραίτητα, τόσον διὰ τὴν ἐν τῇ κόσμφ τούτῳ χαρὰν καὶ εὐτυχίαν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ αἰωνίαν μακαριότητα.

Γρηγόριος Ἀτσάλης Μοναχὸς
Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίας Λαύρας Καλάβρυτα

ΑΓΙΟΙ ΤΟΠΟΙ - ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Ἡ φλόξ τοῦ πυρὸς φέρεται ἀναγκαίως πρὸς τὰ ἄνω πρὸς τὸ λεπτότατον στρώμα τῆς ἀτμοσφαίρας, τὸν αἰθέρα, ἐξ οὗ ἔχει τὴν προέλευσιν· τὸ ὕδωρ δὲν παύεται τῆς πρὸς τὰ κάτω φορᾶς ἕως οὗ ἐνωθῇ μὲ τὸ θέν ἐξῆλθε καὶ πάντοτε «τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει»· οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου προσελθοῦσα ἐκ τοῦ ἐμφυσηματος τοῦ Θεοῦ, μόνον εἰς τὸν Θεὸν θέν ἐξῆλθεν εὐρίσκει τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τελείαν ἀνάπαυσιν αὐτῆς. Διὰ τοῦτο τὰ πνευματικά ἔλκουσι φυσικῶς καὶ ἱκανοποιουσί τὴν καρδίαν, πᾶσα δὲ ἄλλοθεν ἱκανοποίησις καὶ χαρὰ, οὔτε φυσικὴ εἶναι, οὔτε πληροὶ τὴν καρδίαν μονίμως. Μία ἐκδήλωσις τῶν ἐφέσεων τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν προέλευσίν τῆς, εἶναι καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς φυσικοὺς τόπους, οἵτινες πλεον τῶν ἄλλων συνεδέθησαν κατὰ τινὰ τρόπον πρὸς τὸν Δημιουργόν τῆς, καὶ ἡ ζωηρὰ εἰς πάσας τὰς ἡλικίας ἐπιθυμία ὅπως ἴδῃ ἐγγύτερον τοῦτους καὶ ἐντρυφήσῃ ἐναργέστερον ἐν αὐτῷ διὰ τούτων. Ὡστε λοιπὸν ἡ ἐπίσκεψις τῶν Τόπων, οἵτινες διὰ τινὰ εὐνοίαν τοῦ Θεοῦ ἡγιασθήσαν, δὲν ἀποτελεῖ λύσιν περιεργείας ἢ συσσώρευσιν γνώσεων, ἀλλ' ἀνάγκην τῆς ψυχῆς ὠθουμένης ἐνδοθεν πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης αὐτῆς. Καὶ εἰς τὰ ἀφορῶντα τοὺς τοιούτους Τόπους, ὡς ἔχοντας ὑπέθεσιν αὐτὸν τὸν ἄπειρον Θεόν, ὅσον καὶ ἂν ἀσχοληθῇ τις, ἀπείρου μὲν γλυκύτητος πληροῦται, κόρον δὲ δὲν λαμβάνει.

Κατ' ἐξοχὴν Τόποι οἵτινες προσωνομάσθησαν ἅγιοι διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ τελεσιουργηθέντα ἐν αὐτοῖς ἀπ' αἰώνων μεγάλᾳ μυστήρια, εἶναι οἱ Τόποι τῆς Παλαιστίνης, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐξαιρέτως γνωστοὶ τῷ τοιαύτῳ ὄνματι. Δὲν ὑπάρχει ἐν

αὐτοῖς δῆμα ποδός, ὅπερ νὰ μὴ ἀναμινήσκει ἱερὰν τινὰ ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἢ ἐν ὄνματι τοῦ Θεοῦ γενομένην ἀπὸ εἰκοσι καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἐβδομήκοντα αἰώνων καὶ ἐπέκεινα. Διὸ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν θπου γῆς πιστῶν ἀπὸ τοῦ λίχνου μέχρι τοῦ θανάτου, εἶναι ἐστραμμένοι πρὸς τοὺς Τόπους τοῦτους καὶ μέγα γεγονὸς καὶ ἐπιπόθητον ἐν τῇ ζωῇ ἐκάστου ἀνθρώπου λογίζεται ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν καὶ ἡ ἀπόλαυσις τῆς ἐκ τούτων εὐλογίας.

Τὸ ὄνομα τῆς ἀγιότητος καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους τόπους προσενεμήθη μετὰ τοὺς πρώτους τοῦτους καὶ δὲν ὑπάρχει τόπος ὅστις δὲν ἔχει τὰ ἅγια καὶ τὰ ἱερὰ του. Κατ' ἐξοχὴν ὅμως τόπος, ὅστις μετὰ τοὺς πρώτους φέρει πρεπόντως τὸ ὄνομα τῆς ἀγιότητος καὶ ἀποτελεῖ τὸ καύχημα καὶ τὸ ἀντικείμενον σεβασμοῦ καὶ εὐλαβείας ἀπάσης τῆς Ὁρθοδοξίας, εἶναι τὸ Ὅρος τοῦ Ἀθωνος, τὸ μᾶλλον γνωστὸν ὡς ἅγιον Ὅρος, ὅπως ἀρμολόγῳντως ἐκλήθη. Καὶ ἔχει τοῦτο τὸ ἰδιαίτερον πλεονέκτημα, ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ ἀδιδάκτως γνωρίζεται ὡς τόπος ἅγιος ἀφιερωμένος τῷ Θεῷ. Εἰς τοὺς ἁγίους Τόπους ἐκτὸς τῶν ἱερῶν Ναῶν καὶ ἄλλων οἰκοδομημάτων, δι' ὧν εὐτρεπίζονται οἱ κυριώτεροι ἱεροὶ Τόποι, ἐν μέσῳ τῆς πανσπερμίας τῶν Ἐθνῶν, πρέπει νὰ διδαχθῇ τις ἐκάστου Τόπου τὴν ἱερότητα ἵνα γνωρίσῃ ὅτι εἶναι γῆ ἁγία. Τοῦ ἁγίου Ὁρους ὅμως ἡ ἀγιότης δὲν χρειάζεται κήρυκα καὶ διδάσκαλον, διότι ταύτην φανεροῦσι καὶ κηρύσσουσι τὰ πάντα· αἱ πέτραι, τὰ δένδρα, οἱ ὁρῶμοι, αἱ θάλασσαι, τὰ κτίρια, τὸ ὄρος, τὰ σπήλαια, αἱ εὐδαίαι, οἱ ἄνθρωποι, τὰ πάντα διαλαλοῦσι καὶ μυρίζουσιν ἀγιότητα· τὰ πάντα «διηγοῦνται δόξαν

Θεοῦ».

Πρὶν ἀκόμη πατήσῃ τις τὸν πόδα του καλῶς ἐν αὐτῷ, ἀντιλαμβάνεται καὶ ἄνευ ὁδηγοῦ ὅτι εὐρίσκεται εἰς τόπον ἀφιερωμένον ὁλοκλήρως τῷ Θεῷ, ἐν ᾧ εἰς τὰ πάντα ἐδόθη ὑπηρεσία ἀποδλέπουσα εἰς μόνον τὸ πνευματικόν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ φύσις καὶ τὰ στοιχεῖα τρόπον τινὰ ἐξαυλοῦνται καὶ καταλείπουν τὴν ὑλικὴν ὑπόστασιν, ἀναφέροντα μεθ' ἑαυτῶν τὸν ἄνθρωπον εἰς σφαίρας πνευματικὰς μεταξὺ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Ὅπου ἂν στρέψῃ τις βλέπει ὅτι ὁ ζῆλος καὶ ἡ εὐλάβεια τοῦ ἀφιερωθέντος Μοναχοῦ ἀπέθεσε πανταχοῦ τὴν σφραγίδα τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀφιερώσεως καὶ οὐδὲν εἴτε ἔμψυχον εἴτε ἄψυχον, μένει ἀμέτοχον τῆς μαρτυρίας ὅτι ὁ τόπος εἶναι ἅγιος καὶ ὅτι ἐλπίς καὶ σκοπὸς καὶ χαρὰ καὶ ἀνάπαυσις τοῦ οἰκοῦντος αὐτὸν εἶναι αὐτὸς ὁ Θεὸς μόνον. Εἰς κάθε ἐξέχοντα δράχον τῆς θαλάσσης, εἰς κάθε μέγα δένδρον, εἰς κάθε δίστρατον, εἰς κάθε σπήλαιον, εἰς κάθε κρημνὸν καὶ ἐν γένει πανταχοῦ, θὰ ἴδῃ τις δεσπόζοντα τὸν Σταυρὸν καὶ ἄλλα ἱερὰ σημεῖα εἰς τρόπον ὥστε οἴκοθεν θὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ οἴκησις τοῦ τόπου «οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου». Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετάδασις γίνεται κυρίως διὰ πεζοπορίας, τὰ πάντα, δρόμοι, σταθμοί, διαβάσεις, δεῖκται, ἐκανονίσθησαν κατὰ τρόπον ἀναδιδόντα τὸ ἄρωμα τῆς εὐλαθείας καὶ ἀναλόγως πρὸς τὰς δυνάμεις ἀνθρώπων αἰρόντων φορτία. Εἰς κάθε σπήλαιον καὶ εἰς κάθε ἐπικίνδυνον πέτραν ὑπάρχει πάντοτε ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας Γοργούπηκρου ἢ καὶ ἄλλων ἁγίων· ὁ ἀσκητὴς διερχόμενος θ' ἀπόθεσθαι ἔχει ἐπ' ὀλίγον τὸ φορτίον του, θ' ἀνάψῃ τὴν κανδήλαν, θ' ἀσπασθῇ τὴν εἰκόνα καὶ πάλιν θὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμον του.

Καὶ βλέπει τις ἐνταῦθα μὲν ὡς αἰωνο-

βίους δρῶς τὰ δίκην βυζαντινῶν φρουρίων ὑψούμενα κτίρια τῶν μεγάλων Μονῶν μὲ τοὺς ὑψηλοὺς πύργους καὶ τὰς ἐπάλξεις, περαιτέρω ὁλόκληρα χωρία οἰκούμενα ἀποκλειστικῶς ὑπὸ Μοναχῶν, ἀλλαχοῦ τὰ δίκην περιστερεῶνων κρεμάμενα ἀπὸ τῶν ἀπορρώγων δράχων ἄνθεν τῆς θαλάσσης ἢ ἐκ μέσου τῆς πλουσίας βλαστήσεως προβάλλοντα κελλία τῶν ἐρημιτῶν καὶ οὕτω καθεξῆς ἀμέτρητα οἰκήματα καὶ Ναοὺς ἀφιερωμένα πάντα εἰς τὸ θεῖον, διαδεχόμενα ἀλλήλα ἐν μεγάλῃ ποικιλίᾳ εἰς ἔκτασιν ἱκανῶν χιλιομέτρων, Αἱ πρῶται ἐντυπώσεις αἱ θ' ἀποκομίσῃ πᾶς τις ἅμα ὡς ἀρχίσῃ νὰ περιοδεύῃ τὸν ἱερὸν τοῦτον τόπον, διὰ τε τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ τόπου καὶ τὴν διάφορον ζωὴν καὶ πνευματικότητα καὶ ἁγιότητα τῶν ἀνθρώπων, ἐκφράζονται διὰ τῶν λέξεων τούτων· «δὲν ἐπίστευον ὅτι ὑπάρχει τοιοῦτος τόπος ἐπὶ τῆς γῆς· καί, ὁ κόσμος ὅλος δὲν γνωρίζει οὔτε δύναται νὰ φαντασθῇ ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν γῆν τοιοῦτος τόπος, ὅστις νὰ ξεχωρίζῃ τόσο ἀπὸ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ ὅπου χωρὶς προσπάθειαν ἀντιλαμβάνεται καὶ ὁ πλέον ἀδιάφορος ὥστε αἰσθητῶς τὴν παρούσαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν καρδίαν του πληρουμένην ἀδιάστως μυστικοκαθείας καὶ δέους καὶ εὐλαθείας. Τὸ ἅγιον Ὅρος ἦτο καὶ εἶναι ἅγιον καὶ εἴθε πάντες οἱ Χριστιανοὶ νὰ ἡξιοῦντο ν' ἀπελάμβανον τῆς εὐλογίας αὐτοῦ καὶ νὰ ἐνεστερνίζοντο τὴν πίστιν καὶ εὐλάβειαν καὶ τὴν πρὸς Θεὸν ἀγάπην τῶν οἰκούντων αὐτόν».

Ἐὰν ἐπιθυμῇ τις ν' ἀναπολήσῃ καὶ νοερῶς μεταφερθῇ εἰς τὴν βυζαντινὴν ἐποχὴν μὲ τὸν χριστιανισμὸν δεσπόζοντα εἰς πᾶσας τὰς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς, ἐπισκεπτόμενος τὰς Μονὰς τοῦ ἁγίου Ὅρους, ἀπολαμβάνει τῆς ἐφέσεως ταύτης πλήρως. Αἱ Μοναὶ μὲ τὰ ὀγκώδη κτιριακὰ συγκρο-

τήματα φαίνονται ἔξωθεν ὡς φρούρια καὶ δόκλῃροι πόλεις, ἀκριβῆ ἀντίγραφα τῶν Βυζαντινῶν φρουρίων μὲ τοὺς ὑψηλοὺς πύργους καὶ τὰς ἐπάλξεις καὶ πολεμίστρας. Οἱ Νχοὶ ἀπασῶν τῶν Μονῶν ὡκοδομημένοι κατὰ τὸν Βυζαντινὸν ρυθμόν, μὲ τὴν Βυζαντινὴν καὶ πλουσιωτάτην διακόσμησιν, τὸ ἡμίφως, τὴν ἀπὸ ἀνωθεν ἔως κάτω Βυζαντινὴν εἰκονογράφεισιν καὶ τὸ ἀνεκτίμητον καὶ ἀμίμητον βυζαντινὸν ὕψος καὶ τυπικῶν τῶν ψαλμωδίων καὶ τελετῶν, πληροῦσι τὴν καρδίαν σεβασμοῦ καὶ μυστικοπαθείας καὶ εὐλαθείας.

Εἰς τὰς βιβλιοθήκας καὶ κειμηλιοθήκας βλέπει τις αὐτὸ τὸ Βυζάντιον μεταφερθὲν ἐνταῦθα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐξερχόμενος τούτων νομίζει ὅτι θὰ συναντήσῃ αὐτοκρατορικὴν τινα πομπὴν ἢ ἐνδοξὸν τινα Βυζαντινὴν τελετὴν. Τὰ ἀνεκτιμήτου ἀξίας χειρόγραφα, ἱερὰ λείψανα, ἀρχαιότατα εἰκόνες θαυματουργοί, οἱ αὐτοκρατορικοὶ σάκκοι καὶ στέμματα, τὰ χρυσόβουλλα τῶν αὐτοκρατόρων μὲ τὰς ἰδιοχειροὺς ὑπογραφάς των καὶ ἀπειρα ἄλλα κειμήλια ἀμυθῆτου ἀξίας ἀπεθασυρίσθησαν ἐνταῦθα ὡς εἰς Ἱερὰν Κιβωτὸν καὶ παρεκτείνουσι τὴν συνέχειαν τῶν ἐνδόξων καὶ εὐλογημένων ἐκείνων ἡμερῶν.

Τὴν οὐσίτητα πάλιν καὶ ἀγιότητα τῶν ἀρχαίων Μοναχῶν τῆς Αἰγύπτου καὶ Παλαιστίνης, ὧν τὰ κατορθώματα μανθάνομεν ἐκ τῶν βίων τῶν Πατέρων, βλέπει τις ἐνταῦθα οὐδαμῶς ὕστεροῦσιν ἐκείνων, ἀν μάλιστα λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τοὺς πλείονας ἀγῶνας οἵτινες ἀπαντοῦνται ἐν κλίματι ψυχρῷ ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ θερμὸν κλίμα τῶν χωρῶν ἐκείνων καὶ ἐνταῦθα θὰ συναντήσῃ ἕαν θέλῃ, ἀγίους καὶ πνευματικοὺς καὶ ἀγωνιστὰς ἀνθρώπους πολλούς, πλέον τῶν ὅσων ὑπονοεῖ — ἀν καὶ ἴσως εἰς μικροτέρην ἄλλης ἐποχῆς κλί-

μακα — πάντως ὁ Θεὸς ἔχει πάντοτε καὶ γνωρίζει μόνος τοὺς δούλους του, ἀλλὰ δεδαίως οἱ δούλοι τοῦ Θεοῦ δὲν «σαλπίζουσιν ἐνώπιον αὐτῶν».

Διάφοροι τρόποι ζωῆς διεμορφώθησαν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει, ἵνα ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις ἐκάστου καὶ τὸν ζῆλον καὶ τὰς ἀντιλήψεις καὶ ἐφέσεις, πάντως εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον συναντῶνται πάντες, εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν εἰς Θεὸν εὐχρέστησιν καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην, πρὸ πάντων δὲ εἰς τὴν ἀπέραντον εὐλάβειαν πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τὴν ὁποίαν βλέπουσι πάντοτε παρούσαν εἰς ὅλα αὐτῶν τὰ ἔργα καὶ εἰς πάσας τὰς στιγμὰς καὶ εἶναι δι' αὐτοὺς Μήτηρ, προστατίς, ἱατρός, προμηθευτὴς, ὁδηγός, σωτηρία καὶ ἀπλῶς τὰ πάντα· ἢ πρὸς αὐτὴν εὐλάβεια καὶ ἀγάπη ἔλκει καὶ συγκρατεῖ εἰς τὸ περιβόλι της, ὅπως ὠνομάσθη τὸ ἅγιον Ὅρος, τοὺς πλείστους Ἀγιορείτας δούλους της. Εἰς τὰς μεγάλας Κοινοβίους Μονὰς ἢ κοινὴ ζωὴ καὶ ἡ παντελὴς ἔλλαψις προσωπικῶν συμπερόντων καὶ ἰδιαιτέρων προτιμήσεων καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ ἡ ἀμεριμνία τῶν ὀλικῶν, θερμαίνει τὴν καρδίαν εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν καὶ ποιεῖ αὐτοὺς νὰ νομίζωσιν ὅτι ζῶσιν ὡς ἄγγελοι εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὄχι ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἰς τὰς λεγομένας Σκήτας, αἵτινες ἀποτελοῦνται ἐκ πολλῶν ἀνεξαρτήτων οἰκιῶν, οἰκοῦσιν ἀνὰ τρεῖς ἔως πέντε ἀδελφοί, οἵτινες μὲ τὸν Γέροντά των ζῶσιν ἐν ἀρρήκτῳ ἀγάπῃ καὶ ταπεινώσει ὡς μία οἰκογένεια, στηρίζοντες εἰς τὸν ἕτερον, ἐπιμελούμενοι ἀπαύστως τῶν ψυχῶν αὐτῶν καὶ ἀγωνιζόμενοι κατὰ δύναμιν καὶ ὑπὲρ δύναμιν. Ὅλως ἰδιαιτέρην τάξιν ἀποτελοῦσι καὶ διαφόρους ἐντυπώσεις ἐμποιοῦσιν οἱ τὰ ἀπομεμακρυσμένα ἀνδρα

καὶ ἐρημικὰ σπήλαια καὶ κελλία οἰκοῦν-
τες ἐρημῖται καὶ ἀσκηταὶ εἰς τοὺς ἀπορ-
ρώγας βράχους καὶ τὰς φοβεράς καὶ ἀ-
ποκρήμυνους κλιτῆς τοῦ Ὁρους. Ἐκάστου
τούτων ἡ ζωὴ εἶναι κεκρυμμένη ἐν Θεῷ
καὶ μόνον Ἐκεῖνος γνωρίζει τὰ παλαί-
σματα καὶ τὰ κατορθώματα τούτων, εἰς
οὓς ἡ χάρις αὐτοῦ ἐνέπνευσε τὸν τοιοῦτον
ζῆλον καὶ θερμότητα πίστεως καὶ ἀγά-
πης· ἂν καὶ ἔχουσιν ἅπαντες ἀγαθότητα
καὶ ἀπλότητα καὶ καρδίαν παιδίου, ὅμως
δι' ἑαυτοὺς εἶναι αὐστηροὶ καὶ ἐξωθεν
φαίνονται ὡς ἀπόκοσμοι μὲ τὴν ἀτημέλη-
τον παρουσίαν των, τὴν πινυρὰν κόμην
καὶ γενειάδα των καὶ τὸ πεπαλαιωμένον
ἐνδυμά των, τοῦ ὁποῖου ἐκ τῶν πολλῶν
καὶ ποικίλων ἐμβαλλομάτων δὲν γνωρί-
ζεται τὸ ἀρχικὸν ὄφρασμα.

Τί δὲ νὰ εἴπῃ τις διὰ τὸν ὑψικάρηνον
Ἀθωνα, τὴν σχεδὸν ἀενάως νεφελοσκεπῇ
κορυφῇ, ἣτις ὡς ἄλλος στυλὸς πυρὸς ἄ-
γει τὰ βλέμματα τῶν ὑπὸ τὴν σκιάν αὐ-
τοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ κινεῖ εἰς δόξαν
τοῦ κτίστου αὐτοῦ; Τίς πιστεύει ὅτι κα-
τὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου διτε ἡ γῆ
πᾶσα πυρπολεῖται ἐκ τῆς υπερβολικῆς
θερμότητος τοῦ θέρους, ἐκεῖ ἐπάνω διὰ
νὰ τελέσωσιν οἱ Πατέρες τὴν ἀγρυπνίαν
τοῦ ἐκεῖ εὐρισκομένου ἐκκλησιδίου τῆς
Μεταμορφώσεως (6 Αὐγούστου), πρέπει
νὰ εἶναι ἐνδεδυμένοι ὡς ἐν μέσῳ χειμῶνι
καὶ ὅλην τὴν νύκτα πρέπει νὰ ἀνάπτη
συνεχῶς πυρὰ διὰ πολλῶν φορτίων ξύλων
ἄτινα πρὸς τοῦτο ἡτοίμασαν; καὶ πάλιν
αἱ σιαγόνες ἐνθ' ψάλλουσι τοὺς ὕμνους
κρούονται συνεχῶς ἐκ τοῦ δριμέως φύχου;

Δὲν εἶναι εὐκόλουν νὰ περιγράψῃ τις
εἰς τὰ στενὰ ταῦτα ὅρια τὰς ἀπεράντους
ἀξίας τῶν τοῦ Ὁρους θησαυρῶν, ὀλικῶν
καὶ πνευματικῶν ἐμφύχων καὶ ἀψύχων,
οὔτε νὰ ἐννοήσῃ πόσον ὑψηλότερον τοῦ
λοιποῦ κόσμου καὶ πλησιέστερον πρὸς τὸν

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

«Τὰ ἀναμενόμενα κοσμοῖστορικὰ
γεγονότα ὑπὸ τὸ φῶς τῶν προφη-
τειῶν τῆς Ὁρθοδοξίας» ὑπὸ
κ. Κων. Τσαταλοῦ.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ μας γραμμα-
τεία ἐμπλουτίζεται καὶ μὲ ἓνα ἐπὶ
πλέον σημαντικὸν βιβλίον: Τὸ ὑπὸ τὸν
ἀνωτέρω τίτλον βιβλίον τοῦ εὐλαβε-
στάτου φίλου καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ
κ. Κ. Τσαταλοῦ.

Πρόκειται περὶ μιᾶς ἀξιολόγου
προσφορᾶς εἰς τὴν στρατευομένην Ἐκ-
κλησίαν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν ἀνήσυχον
καὶ κοσμογονικὸν αἰῶνα μας, εἰς τὴν
ἐποχὴν, ποὺ πάντες διερωτῶνται ἀγω-
νιῶδως, ποὺ βαίνομεν;

Τὸ βιβλίον αὐτὸ τοῦ κ. Τσαταλοῦ
ἔρχεται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸ γενικὸν
αὐτὸ ἐρώτημα, διὰ τῶν ἀποκειμένων
εἰς τὴν Ἐκκλησίαν «χρησμών». Ἡ
προσφορὰ τοῦ κ. Τσαταλοῦ συνίσταται
εἰς τὴν συλλογὴν τῶν «χρησμών»,
τὴν ἀποκάθαρσίν των, τὴν παράλλη-
λον συγκριτικὴν ἐπεξεργασίαν των καὶ

θεδὸν ἴσταται τοῦτο, ἂν δὲν ἐπισκεφθῇ
αὐτό.

«Οὐκ ἐγκαταλείψει ὁ Κύριος — ἔλεγεν
ὁ ἄγιος Γεώργιος ὁ Χοζεβίτης — τὴν
γῆν αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σκο-
πεύουσι διὰ παντὸς ἐπ' αὐτήν καὶ ἐπὶ
τὴν γῆν ταύτην ὡς γῆν ἐπαγγελίας μέ-
χρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» καθ' ὁ-
μοιον τρόπον καὶ ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος
οὐκ ἐγκαταλείψει τὸν κῆπον αὐτῆς, ἀλλ'
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς σκοπεύουσιν ἐπ' αὐ-
τὸν μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.
Ἀμήν.

Παῦλος Μοναχὸς Χοζεβίτης

τὴν μετὰ πολλῶν σχολίων ἐξαγωγὴν συμπερασμάτων.

Ὁ συγγραφεὺς, ἀφοῦ «ὕπὸ τὸ φῶς τῶν προφητειῶν» - χρησμῶν, ἐξετάζει τὴν ἱστορίαν ἐν συναφείᾳ πρὸς τὰς σήμερον κοσμογονικὰς φάσεις τῆς ἀνθρωπότητος, ὑποδεικνύει τὸ δέον γενέσθαι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πολιτείαν καὶ καταλήγει εἰς τὸν θαυμασίον τοῦτον ἐπίλογον:

«Αἱ προφητεῖαι τῆς Ὁρθοδοξίας μᾶς ἀποκαλύπτουν διὰ τὴν Ἱστορίαν θὰ πλησιάσῃ γρήγορα εἰς τὸ δάραθρον.

Εἰς τὸ χέρι μας εἶναι νὰ τὸ ἀποφύγουμε. Ἐὰν οἱ Ἕλληνες στραφῶμεν πρὸς τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις, στρατιὰ δόκλῃρος θείων δυνάμεων θὰ προστατεύσῃ τὰ σύναρά μας.

Εἶναι κρίμα ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τροφῆς τοῦ πολιτισμοῦ, ἀπὸ κυριαρχοῦσα ἐθνότητος τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας, νὰ καταντήσῃ ἓνα μικρὸ καὶ περιφρονημένον κράτος. Κρίμα ἀκόμη μεγαλύτερον καὶ λάθος ἀσυγχώρητον θὰ εἶναι νὰ καταστραφῇ τελείως. Θὰ ἀνυψωθῇ, βέβαια, ὁ Ἕλληνισμός: «καὶ παράδοσις τῆς Πόλεως τοῖς Ἕλλησι». Πόσοι ὅμως Ἕλληνες θὰ ἀξιωθοῦν νὰ πατήσουν τὸ πόδι τους «στὴν Ἁγίαν Σοφίαν»

Ἄς μὴ δαυκαλιζώμεθα.

Ὅπως ὁ ἑβραϊσμός ὡς πνευματικὴ κατεύθυνσις καὶ προσδοκία ἐδικαιώθη διὰ τῆς ἐλευσεως τοῦ Κ. Η. Ι. Χριστοῦ καὶ τῶν ὀλίγων ποὺ τὸν ἠκολούθησαν, ἔτσι καὶ ὁ Ἕλληνοχριστιανισμός θὰ δικαιωθῇ ὡς πνευματικὴ προσδοκία.

Ἡ Ὁρθοδοξία θὰ ἐπικρατήσῃ: «Ἐξωθήσεται ἡ Ὁρθόδοξος πίστις ἀπὸ Ἀνατολῶν μέχρις Δυσμῶν» (ἄρθρον 21 πρώτης προφ.).

Ἄλλ' ὅπως τότε οἱ Ἑβραῖοι, πλὴν ἐ-

ξαίρέσεων, ἀπεδοκιμάσθησαν, κατεστράφησαν, ἐξηνδραποδίσθησαν καὶ διεσπάρησαν, πραγματοποιηθέντων πλήρως τῶν προφητικῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ: «Ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος» καὶ «οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθήσεται» (Ματθ. κγ' 38 καὶ κδ' 2). ἔτσι καὶ ἡμεῖς, ὁ νέος Ἰσραὴλ, θὰ ἀποδοκιμασθῶμεν ἐάν, καταφρονούντες τὴν πνευματικὴν κληρονομίαν τῶν ἁγίων Πατέρων μας, δὲν ἀτενίσωμεν μὲ δέος πρὸς τὸν Γολγοθᾶν.

Τότε ἄλλο ἔθνος τῶν πραγματικῶν Ἑλλήνων, τῶν πραγματικῶν ὀρθοδόξων, θὰ στήσῃ τὸ λάβαρόν του εἰς τὴν Κων) πολιν. Καὶ πρὸς αὐτὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ θρόνου θὰ ἀπευθυνθῇ τό: «ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου». Καὶ τότε ἡ Σιών θὰ μετακινήθῃ ὅπως ἐγίνε με τοὺς Ἑβραίους. Μὴ γένοιτο.

Κλείω τὴν πραγματείαν μου μὲ τὴν εὐχὴν νὰ στραφῶμεν πρὸς τὴν Ζωὴν, πρὸς τὸ μοναδικὸν φῶς τὸ σωτήριον, τὸν Χριστόν, τῇ δοθείᾳ τῶν ἁγίων Πατέρων.

Ἔτσι μὲ ἀταραξίαν θὰ παρακολουθῶμεν προσευχόμενοι τὴν μεγάλην, τὴν παγκόσμιον δοκιμασίαν, καὶ θὰ ἀξιωθῶμεν νὰ χειροκροτήσωμεν τὸ μεγάλο τέκνον τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸ ὁποῖον διὰ «Τόξων καὶ σημείων» θὰ φανερώσῃ ὁ Χριστὸς εἰς τὰς ἡμέρας μας. Γένοιτο.

Συγχαίρομεν τὸν εὐσεβεῖ συγγραφέα τετιμημένον ἀξιωματικὸν τοῦ Ἑλλ. Στρατοῦ καὶ ἐκλεκτὸν φίλον διὰ τὸ ψυχωφελέστατον αὐτὸ βιβλίον του, καὶ εὐχόμεθα πλουσίαν τὴν ἀνταπόδοσιν ὑπὸ τοῦ κατευθύνοντος πρὸς τὸ ἑαυτῆς τέλος τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης
Ἄγιον Ὅρος 18 - 9 - 1963

Η Α Γ Α Π Η

«Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν»
(Α' Ἰωάν. δ' 8).

Μιὰ νύχτα τοῦ καλοκαιριοῦ μ' ὀλόγιομο φεγγάρι,
ἐξαγρυπνοῦσε μυστικὰ ἄγνωστο παλληκάρι.
Κι' ἐνῶ τὰ δάκρυα ἔτρεχαν ἀπὸ τὰ μάγουλά του,
δλόθερμα προσήυχετο μέσ' ἀπὸ τὴν καρδιά του.
«Θεέ μου ἀπειροδύναμε, γλυκειὰ ἀναψυχή μου,
ἐσὲ ζητᾷ, ἐσὲ ποθεῖ, ἐσὲ διψᾷ ἡ ψυχὴ μου.
"ὦ, θησαυρὲ τῶν ἀγαθῶν, στείλε τὸν ἄγγελό σου,
νὰ μ' ὀδηγήσῃ ἀσφαλῶς εἰς τοῦ θελήματός σου.
Τὸ μονοπάτι τ' ἅγιο νὰ σὲ ὑπηρετήσω,
μ' ὄλον τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιά ὅσο καιρὸ θὰ ζήσω.
"ὦ, Κύριε τὸν δούλον σου ἐπάκουσε καὶ πάλι,
καὶ δῶσε μου παρακαλῶ τῇ χάρι τῇ μεγάλῃ...»
— Ποιὰ εἶσαι σὺ ποῦ θάρρεψες νὰ μπῆς στὸν θάλαμό μου,
καὶ νὰ διακόψῃς τὸν θερμὸ π' ἔκανα στοχασμὸ μου;
— Ἐγὼ τοῦ Παντοκράτορος εἶμαι ἡ θυγατέρα,
καὶ στέκω πάντοτε σιμὰ στὸν θρόνο τοῦ Πατέρα.
Μ' ἔστειλε σὰν μὲ ζήτησες κι' ἤλθα λοιπὸν κοντά σου,
νὰ ὀδηγήσω σὲ ἐξῆς ἐγὼ τὰ ἐθήματά σου.
Δὲν μὲ γνωρίζεις; Κύτταξε τὴν ὄψι μου καὶ πάλι,
καὶ θὰ γνωρίσῃς πάραυτα τῇ χάρι τὴν Μεγάλῃ...
Ἐγὼ στοῦ Ἐπιστήθιου τὰ στήθη ἀναπαυόμουν,
κι' ἀπὸ τὸν Παῦλο, ἀγαπητέ, ποτὲ δὲν χωρίζομαι.
Τὸν Θεοφόρον δίδαξα θήρας νὰ μὴ τρομάζῃ,
κι' ὁ Αἰγυσιῖνος μ' ἔρωτα ἐμὲ ἐγκωμιάζει.
Ἐγὼ τὸν Ἐπουράνιο στὴ γῇ τὸν κατεβάζω,
καὶ τὴν ψυχὴ ποῦ ὀδηγῶ κοντά του ἀνεβάζω.
Ἐγὼ τοῦ Παντοκράτορος εἶμαι ἡ θυγατέρα,
διότι ἀπαράλλακτα μοιάζω μὲ τὸν Πατέρα.
— "ὦ, θεία Ἀγάπη!!! Ἀγάπη μου, τώρα σ' ἀναγνωρίζω,
καὶ δουλικά στὰ πόδια σου τὰ θεία γονατίζω.
Ἐσὲ ζητοῦσε πάντοτε ἡ ταπεινὴ καρδιά μου,
ἐσὺ λοιπὸν ὀδήγησε τώρα τὰ ἐθήματά μου.
Ἡ Κόρη εὐθὺς τὸν κράτησε στὰ δύο της τὰ χέρια,
καὶ τὸν ἀνέβαζε ψηλὰ πετώντας πρὸς τ' ἀστέρια.
Κι' ἀφοῦ ξεμάκρυναν πολὺ ἀπ' τὴν μεγάλη πόλι,
στῆς Παναγιάς τὸν ἔφερε τὸ ἅγιο Περιβόλι.
Ἐκεῖ ποῦ ζοῦν ἀγγελικά κι' ἡ γῇ εὐωδιάζει,
καὶ σὲ κελλὶ ἐρημικὸ ἀργὰ τὸν κατεβάζει.

ΠΕΡΙ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΦΟΡΙΣΜΕΝΩΝ

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ σωτηρίου ἔτους 1960, διευτυπανίσθη ἀνὰ τὴν ὕψλιον ὑπὸ τοῦ νέου ἐγκαθιδρυθέντος Πάπα Ἰωάννου, ὅτι μέλλει νὰ συγκαλέσῃ ἐν Ρώμῃ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, μὲ θέμα τὴν Ἑνώσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων, Κληρικοὶ τε καὶ Λαϊκοί, ἐπιστήμονες καὶ θεολόγοι, μετὰ χαρᾶς ἐδέξαντο τὸ τοιοῦτον μήνυμα, καὶ μετὰ ζήλου ὑπερμαχοῦσι διὰ τὴν ταιαύτην ἑνώσιν, γράφοντες εἰς διάφορα περιοδικά. Καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἶδομεν τὸ παρελθὸν ἔτος, τὸν Παναγιώτατον Πατριάρχην Κων)πόλεως κ. Ἀθηναγόραν, ἐπισκεπτόμενον τὰ Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς. Ἐπίσης καὶ τὸν Ρωσσίας Πατριάρχην Ἀλέξιον, καὶ αὐτὸν μετὰ συνοδίας ἐπισκεφθέντα τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητον, ἐπίσης ἐπισκεφθέντα καὶ τὰ Πατριαρχεῖα Ἀνατολῆς, πρὸς ἀνταλ-

λαγὴν γνωμῶν, καὶ συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σοδαροῦ τούτου θέματος. Τούτου ἕνεκεν, διεννοήθημεν ἀκροθιγῶς νὰ σημειώσωμεν καὶ ὑπομνήσωμεν, ἱστορικά τινα γεγονότα, λαβόντα χώραν ἐν τῷ Ὁρει τούτῳ τοῦ Ἀθῶνος, κατὰ τὴν ἐξ Ἰταλίας ἐπιστροφὴν τοῦ Βασιλέως Μιχ. Παλαιολόγου καὶ Πατριάρχου Βέκκου, πρὸς ἀναγκαστικὴν παραδοχὴν τῶν ἐνωτικῶν τῶν διαθέσεων, καὶ παρὰ τῶν ἀγιορειτῶν Πατέρων, τῶν ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς, καὶ Σκήταις, καὶ Κελλίοις ἐνασχομένων.

Δὲν γράφομεν ἱστορίαν, διότι εἰς τοὺς ἐγγραμμάτους εἶναι γνωστὸν, ποῦ κατέληξαν αἱ ἐπὶ Μιχαὴλ Παλαιολόγου (1280) διαπραγματεῖσαι ἐνώσεως, ὡς καὶ αἱ μετέπειτα αἱ ἐπὶ Ἰωάννου Παλαιολόγου (1439). Καὶ πῶς παταγωδῶς, Συνοδικῶς ἐν Κων)πόλει ἠκυρώθησαν. Πῶς οἱ ἴδιοι ὑπογράψαντες Ἀρχιερεῖς τὴν ἑνώσιν ἐν Φλωρεντίᾳ, ὑπὸ τὴν πῆσιν τοῦ Βασιλέως

— Ἐδῶ — τοῦ λέει δλόγλυκα — εἶν' ἡ ἀνάπαυσις σου,
μεῖνε ἐδῶ κι' ἀγάπα με, ὡς τὴν στερνὴ πνοή σου.

Μὴ τὸν ἀγῶνα φοβηθῇς δὲν θὰ σ' ἀφίσω μόνο,
ἐγὼ πιστὰ θὰ σὲ φρουρῶ καὶ θὰ σ' ἐνδυναμώνω.

Ἐγὼ αὐτὸν ποῦ μ' ἀγαπᾷ χάριτας πλημμυρίζω,
κι' ἀλήθεια τὸν Παράδεισον δλόκληρον χαρίζω.

Εἶμαι τοῦ Παντοκράτορος ἐγὼ ἡ θυγατέρα,
καὶ πάντα θὰ παρακαλῶ γιὰ σένα τὸν Πατέρα...

Εἶπε, κ' ἐξαφανίστηκε ἀπὸ τὸ παλληκάρι,
ἐνῶ γλυκὰ τὸν φώτιζε τ' δλόγιμο φεγγάρι.

Καὶ τότε ἐγονάτισε στὸ ἐρημικὸ κελλί του,
καὶ προσευχήθη δλόθερμα μὲ δλη τὴν ψυχὴ του.

«Σ' εὐχαριστῶ, σ' εὐχαριστῶ Πατέρα ἀγαθὲ μου,
θεῖα Ἀγάπη, Ἀγάπη μου, γλυκύτατε Θεέ μου».

Ἀφιερώνεται ταπεινὰ εἰς ὅλας τὰς φιλομονάχους ψυχάς.

N. M. - Χαλκὶ Κορινθίας

καὶ τοῦ Πάπα, ἐπανελθόντες εἰς Κων) πολιν, κατεμέμφοντο ἑαυτοὺς καὶ μεταμεληθέντες ἠκύρωσαν τὰ πραχθέντα. Τὰυ-
τα μόνον σημειοῦμεν ἐνταῦθα, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ πανδαμάτορος χρόνου εἰς ἀφάνειαν γένωνται καὶ λησμονηθῶσιν, ἀλλὰ νὰ ἐνη-
χοῦσιν εἰς τὴν ἀκοὴν καὶ μνήμην τῶν με-
ταγενεστέρων ἀδελφῶν ἡμῶν.

Τὴν τοιαύτην ἔνωσιν, πρώτη ἀπεδοκί-
μασεν ἡ Προστάτις ἡμῶν καὶ Ἐφορος τοῦ
ἁγίου Ὁρους, ἡ ὑπερένδοξος Κυρία Θεο-
τόκος, ἣτις συνεβούλευσε τοὺς ἀγιορείτας
Πατέρας, νὰ μὴ παραδεχθῶσι τὴν τοιαύ-
την ἔνωσιν, ἀλλὰ νὰ τὴν ἐλέγξωσι· καὶ οἱ
δυνάμενοι, νὰ υπομείνουν μετὰ γενναιότη-
τος τὸν μαρτυρικὸν θάνατον· ὅπερ καὶ ἐ-
γένετο εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν Ζωγράφου.
Ἐκεῖ ἁγίος τις Γέρων, ἤκουσε φωνὴν ἀπὸ
τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, καθ' ὃν χρόνον
ἔλεγε τοὺς Χαιρετισμοὺς ἔξω που τῆς Μο-
νῆς, καὶ τοῦ εἶπε προστακτικῶς νὰ ὑπά-
γῃ ταχέως εἰς τὴν Μονήν, νὰ εἰδοποιήσῃ
τοὺς Πατέρας τῆς Μονῆς, ὅτι ἔρχονται οἱ
ἐχθροὶ τοῦ Υἱοῦ τῆς, καὶ νὰ μὴ τοὺς δε-
χθῶσιν εἰς τὴν Μονήν (τὸν Βασιλέα Μι-
χαὴλ Παλαιολόγον καὶ Πατριάρχην Βέκ-
κον), ἀλλὰ νὰ τοὺς ἐλέγξωσι, καὶ οἱ ду-
νάμενοι, νὰ παραμείνωσι καὶ λάβουν μαρ-
τυρικὸν θάνατον, ὅπερ τῶν ὀρθοδόξων δογ-
μάτων τῆς Ἀγίας Ἐκκλησίας μας. Διὸ
ὁ ἅγιος Ἠγουμένος μετὰ εἰκασίῃς (26) ἀ-
δελφῶν, περικλεισθέντες εἰς τὸν Πύργον
τῆς Μονῆς, καὶ τοὺς Λατινόφρονας ἐξε-
λέγχοντες, ὑπέστησαν τὸν διὰ πυρὸς μαρ-
τυρικὸν θάνατον.

Τοιαῦτα μαρτυρικά ἀθλήσεις, καὶ ἔ-
λεγχοι καὶ ὁμολογίαι, συνέδησαν καὶ εἰς
ἄλλας Μονάς. Εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν Βα-
τοπεδίου, ἐπειδὴ τοὺς ἐξήλεγξαν ὡς αἰ-
ρετικούς, τὸν μὲν Ἠγούμενον Εὐθύμιον
δέσαντες μὲ ἀλύσεις κατεπόντισαν εἰς τὴν
θάλασσαν, ἑτέρους δὲ δώδεκα Μοναχοὺς

ἀπηγχόνισαν εἰς τόπον λεγόμενον Φουρ-
κοβούνιον. Τὰ αὐτὰ περίπου ἔλαβον χώ-
ραν καὶ εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τῶν Ἰδῆ-
ρων, ἐπειδὴ δὲν τοὺς ἐδέχθησαν, ἀλλὰ
τοὺς ἤλεγξαν ὡς αἰρετικούς, οἱ μὲν κα-
τεποντίσθησαν μετὰ τοῦ πλοίου, οἱ δὲ ἀ-
πήχθησαν ὡς αἰχμάλωτοι.

Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Σικήτην τῶν Κα-
ρυῶν, ἐπειδὴ δὲν τοὺς ἐδέχθησαν, ἀλλὰ
τοὺς ἤλεγξαν, ὡς παραδάτας τῶν πατρίων
δογμάτων καὶ ὡς αἰρετικούς, τὸν μὲν
πρῶτον ἀπηγχόνισαν, τοὺς δὲ λοιποὺς διὰ
ξίφους ἐφόνευσαν, ὧν τὰ ἅγια λείψανα
αὐτῶν, οἱ τοῦ καιροῦ Πατέρες ἐναπέθετο
εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Πρω-
τάτου, πρὸς αἰωνίαν ὑπόμνησιν ἡμῶν καὶ
διδασκαλίαν.

Καὶ τοιαῦτα μὲν συνέδησαν εἰς τοὺς μὴ
ἀποδεξαμένους, ἀλλ' ἐλέγξαντας αὐτοὺς
τοὺς Λατινίζοντας ἐνωτικούς. Ἰδῶμεν δὲ
τί ἐπηκολούθησεν εἰς τοὺς φιλικῶς αὐτοὺς
ὑποδεξαμένους καὶ συλλειτουργήσαντας.
Εἰς μὲν τὴν Μονὴν Ξηροποτάμου ἐν ὧρᾳ
τῆς λειτουργίας, ἔγινε πυρκαϊὰ καὶ σει-
σμός μέγας μετ' ἤχου καὶ βοῆς. Καὶ τὸν
μὲν Νάον κατέβαλε, τοὺς δὲ ἐν αὐτῷ ἱε-
ρεῖς τῆς αἰσχύνης κατέχωσε, καὶ τὰ τεί-
χη τῆς Μονῆς ἀνέτρεψε, ἕνα μόνον κα-
ταλιπὼν κεκλιμένον εἰς σημεῖον. Ὁ δὲ Βα-
σιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ταῦτα ἰδόντες, ἐν
πολλῇ καταίσχύνῃ ἀνεχώρησαν, ὁ δὲ μύ-
κης (μανιτάρι) ὁ ὁποῖος ἐφύτρωνε μὲ 40
κλώνους ὑπὸ τὴν ἁγίαν τράπεζαν ἐν τῇ
ἐορτῇ τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα, οὐκέτι
πλέον ἐφύτρωσεν, ὡς βεβηλωθέντος τοῦ
Θυσιαστηρίου.

Ἄς ἰδῶμεν καὶ εἰς τὴν Μεγ. Λαύραν
ἔπου τοὺς ὑπεδέχθησαν μετὰ κωδωνοκρου-
σιῶν· καὶ ἐκεῖ βλέπομεν ὅτι ἐπηκολού-
θησαν ἔτι φοδερώτερα, φρίκης καὶ τρό-
μου γέμοντα. Καθὼς ἡ ἀψευδὴς παράδο-
σις διέσωσεν καὶ ἕως τὰς ἡμέρας ἡμῶν

παρέδωσεν, ἀκούσατε.

Ὁ μὲν Ἱεροδιάκονος Λαυριώτης ὁ συλλειτουργήσας ἐν αὐτῇ τῇ λειτουργίᾳ, ὑπὸ θεηλάτου ὀργῆς καταληφθεὶς, τὸ ζῆν ἐξεμέτρησε ἀναλύσας ὡς κηρὸς ὑπὸ πυρὸς φλεγόμενος· οἱ δὲ συλλειτουργήσαντες Ἱερομόναχοι ἐπτά (7) κατ' ἄλλους ἑνδεκα (11), μετὰ θάνατον εὐρέθησαν ἄλυτοι, τυμπανιαῖοι, ἀφωρισμένοι, τοὺς ὁποίους μέχρι τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος τὰ λείψανά των εἶχον εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ κοιμητηρίου οἱ ἄγιοι Ἀπόστολοι εἰς κοινὴν θέαν, τὸ μὲν πρὸς διδασκαλίαν καὶ σωφρονισμὸν τῶν ἐπιγενομένων γενεῶν, τὸ δὲ ὅπως οἱ βλέποντες αὐτούς, σπλαγχνιζόμενοι, εὐχονται ὑπὲρ αὐτῶν, ἵνα ὁ Κύριος τοὺς συγχωρήσῃ καὶ διαλύσῃ τὰ τυμπανιαῖα αὐτῶν σώματα, εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθησαν. Παρέλειψα νὰ εἶπω ὅτι καὶ ἡ ζωγραφία τῆς Ἐκκλησίας ἐμαύρισεν, ἀνεκαινίσθη δὲ ὕστερον κατὰ τὸ ἔτος 1544 ὑπὸ τοῦ διασήμεου ζωγράφου Θεοφάνους.

Διὰ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος τυμπανιαῖα ἄλυτα (ἀφωρισμένα) σώματα, διεσώθη καὶ ἄχρι σήμερον ἱστορεῖται μικρὸν τι ἐπεισόδιον. Τῶν Βαρδουναρέων (ἡμιονηγῶν) ποτε ἐν εὐθυμίᾳ ἐκ μέθης τελούντων, ἕκαμον στοίχημα μὲ γένναίον τι χρηματικὸν ἐπίδομα· ἐκεῖνος ποῦ θὰ εἶχε τὸ θάρρος καὶ τὴν ψυχραιμίαν, νὰ λάβῃ ἐν πτώμα ἀφωρισμένον νὰ τὸ μεταφέρῃ ἐκεῖ ποῦ διεσκέδαζον, νὰ κερδίῃ τὰ χρήματα· καὶ πράγματι εὐρέθη εἰς τολμηρὸς, ὅστις μὲ τὸ πιστόλιον εἰς τὰς χεῖρας, μετέφερε τὸ τοιοῦτον ἀπαίσιον λείψανον καὶ ἐκέρδισε τὸ καταβληθὲν χρηματικὸν ἐπίδομα ὡς στοίχημα. Ἐπίσης ἡ παράδοσις διασώζει ὅτι προσκυνητὴς τις, εὐαίσθητος ὑπάρχων, ὡς ἐπλησίασε καὶ εἶδε τὰ κατὰ μαυρα τυμπανιαῖα σώματα, μὲ τὰ μαλ-

λιά, μὲ τοὺς μεγάλους γαμψοὺς ὀνυχας, μὲ τὰ στόματα ἀνοικτά, ὅπου ἐλευθέρως οἱ ποντικοὶ εἰσῆρχοντο καὶ ἐξῆρχόντο, τόσον ἐφοβήθη, ὥστε αὐθρεῖ ἀπέθανεν ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας. Τὸ τοιοῦτον ἐγένεν αἰτία νὰ τοὺς ἀπομακρύνουν ἐκ τῆς Μονῆς, καὶ τοὺς ὑπῆγον εἰς τὰ παράλια τῆς Ρουμανικῆς Σικήτης, καὶ τοὺς περιέκλεισαν εἰς ἓνα σπήλαιον δυσανάβατον καὶ ἀπὸ κρημνον, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖ οἱ περιεργοὶ δὲν ἔπαυον νὰ τοὺς ἐπισκέπτονται, νὰ τοὺς βλέπουν καὶ νὰ τοὺς φωτογραφίζουν, διὰ τοῦτο τώρα ἐσχάτως ἐνέφραξαν διὰ λίθων κτιστῶν τελείως τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, καὶ ἐγένε τελείως ἀγνώριστον τὸ τοιοῦτον σπήλαιον, τὸ περικλείον τοὺς τοιαύτους ἀφωρισμένους ἐνωτικούς Λατινόφρονας Λαυριώτας. Ὅταν κατὰ τὸ ἔτος 1925 διὰ λέμβου διέπλεον τὸ ἄνωθι μέρος ταξιδεύων διὰ τὸ Ὀρφάνιον Παγγαίου, οἱ λεμβοῦχοι ἀδελφοὶ Παχώμιος καὶ Ἀνδρόνικος, μοι ἔδειξαν τὸ τοιοῦτον σπήλαιον.

Ὁ ἡμέτερος ἀδελφὸς Χριστόδουλος μοι εἶπεν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1935 εἰς τὰς Καρυὰς εὐρισκόμενος, εἶδεν ἓνα λαϊκὸν Ρουμᾶνον καὶ εἶχε φωτογραφίαν τριῶν τοιούτων σωμάτων ἀφωρισμένων, καὶ ἐτρόμαξεν ἀπὸ τὴν θεωρίαν αὐτῶν· ταῦτα σημαῖομεν χάριν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας· ὁ νοῦν νοεῖτω καὶ ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκούετω. Δὲν ἀποκλείεται καὶ τώρα, ἢ μετ' ὀλίγα ἔτη, νὰ ἐπαναληφθοῦν τοιαῦτα τραγικὰ κρούσματα καὶ ἐπεισόδια, διὸ χρεῖα ἐγγρηγόρευσε καὶ προετοιμασίας, πρὸς φύλαξιν τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, ἀπὸ τὰς πλεκτάνας καὶ πλάνας τῶν λατινιζόντων Παπιστῶν, Μασσόνων κ. λ. π.

Ἐγγραφον τῇ 5 Ἀπριλίου 1963

Αἰζαρος Μοναχὸς Διονυσιάτης

Σάββα Στεφ. Διμέλην - Ρόδος

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 260)

Δὲν εἶχε πλέον φάρμακον αὐτὴ ἡ ἀνοησία,
 ἐὰν δὲν ἔστρεφεν εὐθὺς σιτὴν πρώτη του ἐστία.
 Ἐκεῖ ὑπῆρχεν ἡ ἐλπίς νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του,
 στοὺς κόλπους τοῦ πατέρα του καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς του.
 Ἐχασε τὴν ἀξίαν του καὶ ὄλον του τὸν πλοῦτον,
 ρακένδυτος κι' ἀκάθαρτος κυλῖετο στὸν βοῦρκον.
 Ὑπέρπλουτος καὶ ἔνδοξος ἦτο μὲ τὸν πατέρα,
 πτωχὸς καὶ ὄλως ἄσημος ἔγινεν εἰς τὰ ξένα.
 Οἱ δροὶ ἀντεστράφησαν χωρὶς νὰ τὸ προσμένῃ,
 γιὰ τὸ καὶ εἰς τὴν ξενητιὰν δὲν θέλει πιά νὰ μένῃ.
 Σκέπτεται πῶς εὗρίσκετο πλησίον τοῦ πατρός του,
 κ' εἰς ποίαν θέσιν ἔφθασε τώρα ὁ ἑαυτός του.
 Διὸ καὶ κάμν' ἀπόφασιν ὀριστικῶς νὰ φύγῃ.
 καὶ εἰς τὸν νέον Κύριον τοὺς χοίρους παραδίδει.
 Τὴν ἀπαισίαν του μορφὴν δὲν θέλει πιά νὰ βλέπῃ,
 καὶ λέγει του μ' ἀπόφασιν καὶ τόλμην ὅπως πρέπει.
 Δάθε κακοῦργε, πονηρέ, τοὺς χοίρους σου ὀπίσω,
 δὲν θέλω πιά πλησίον σου, οὔτε στιγμὴν νὰ ζήσω.
 Τώρα τὸ ἐκατάλαθα πῶς ἦτο ὁ θάνατός μου,
 ἡ ὥρα π' ἀνεχώρησα τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου.
 Ἐκεῖ ἐζοῦσα ὡς υἱὸς μεγάλου Βασιλέως,
 κ' ἦλθα ἐδῶ καὶ ἔγινα δοῦλος διαφθορώς.
 Ἐσκόρπισα τὸν πλοῦτον μου μέσα στὰς ἄσωτειας,
 καὶ ἔμεινα ρακένδυτος καὶ λάφυρον πενίας.
 Ποῦ εἶναι τώρα ὁ πλοῦτός μου κ' ἡ δόξα τοῦ πατρός μου;
 κ' εἰς ποῖδ σημεῖον μ' ἔφερεν αὐτός ὁ ἑαυτός μου.
 Ἀχ! Δοιπὸν νὰ στρέψω σύντομα καιρὸν πλέον μὴ χάνω,
 διότι λίγον ἂν σταθῶ ἐκ πείνης θ' ἀποθάνω.

* * *

Καὶ στρέφει ἀμέσως ἐν σπουδῇ, μὲ μάτια θαυρασμένα,
 καὶ ὅσα ἐσκέπτετο νὰ πῇ, τὰ λέγει λυπημένα.
 Ὅλα αὐτὰ τὰ μελετᾷ τὴν ὥρα ποὺ θαδίζει,
 κ' ἔχει τὸ πρόσωπον χαμαί, πάνω δὲν ἀτενίζει.
 Τὸν δρόμον ὄλον πέρασε καὶ τ' ἐπαναλαμβάνει,
 μὴ λησμονήσει τίποτε, καὶ ἐπὶ τέλους φθάνει.
 Πρὶν φθάσει στὸν Πατέρα του, εἶπε τὰ ἀνωτέρω,
 καὶ ὅταν πάλιν ἔφθασε, πάλιν θὰ τ' ἀναφέρω.

* * *

"Αχ! Καὶ τί νὰ γίνω ὁ ἄθλιος! καὶ πῶς θὰ κατορθώσω,
 τὸ σφάλμα ὅπου ἔπραξα νὰ τὸ ἐπανορθώσω;
 Διότι πόσοι μίσοι τρώγουν, διασκεδάζουν,
 σὶν οἶκον τοῦ πατέρα μου καὶ τὸν ἐγκωμιάζουν!
 "ὦ! Καὶ πόσοι ὑπηρέται τοῦ τὸν ἄρτον περισσεύουν,
 κι' ἐγὼ μέσα στὴν ἔρημον κλέπται νὰ με ληστεύουν!
 Καὶ πόσοι ἄλλοι ἄνθρωποι ζῶσι μ' εὐδαιμονία,
 πλησίον σὶν πατέρα μου, κι' ἐγὼ με τὰ θηρία;
 "Αχ! "Αραγε ὁ πατέρας μου, κάποτε νὰ θυμάται,
 ποῦχε υἱὸν καὶ ἔφυγε νὰ με μοιρολογᾷται;
 "Αραγε σὺν κυκλώνουσι τὴν τράπεζάν του οἱ ξένοι,
 νὰ λέγῃ ὁ πατέρας μου, ὁ γυιὸς μου ποῦ νὰ μένῃ;
 "Αχ! Σὺν τὸν περιστοιχίζουσιν οἱ δοῦλοι κι' ὁ ἀδελφός μου,
 νὰ λέγῃ ὁ πατέρας μου ποῦ εἶν' ὁ μικρὸς υἱός μου;
 "Ἡ μήπως νὰ λησμονήσῃ τὸν δεῦτερον υἱὸν του,
 διότι τὸν ἐπύκρνε με τὸ μερίδιόν του!
 "Ἄλλ' ὅσον κι' ἂν τοῦ ἔπταισα, ἐγὼ θὰ ἀποφασίσω,
 νὰ πάγω σὸν πατέρα μου συγγνώμην νὰ ζητήσω.
 Καὶ εἶμαι βεβαιότατος, πῶς ὁ καλὸς πατήρ μου,
 δεῖπνον θὰ κάμῃ ἔκτακτον με τὴν ἐπιστροφὴν μου.
 "Ἄλλ' ὅταν παρυσιασθῶ κι' ὅταν τὸν ἀντικρύσω,
 τί λόγον πρέπει νὰ τοῦ πῶ νὰ τὸν ἐξευμενίσω;
 "Ἐδῶ τώρα χρειάζεται με πόνον νὰ φωνάξω,
 σὺν πάγῳ εἰς τὸν οἶκόν μας, γονυκλινῶς νὰ κλαύσω!
 Καὶ νὰ φωνάξω. Πάτερ μου! ἄκουσε τῆς φωνῆς μου!
 μετανοῶ καὶ δέξαι με ἐκ τῆς παρεκτροπῆς μου.
 "Ἡμαρτον εἰς τὸν Οὐρανόν, ὡς καὶ ἐνώπιόν σου,
 καὶ δέξαι με τὸν Ἄσωτον καὶ ἀσεβῆ υἱόν σου,
 Δὲν εἶμαι πλέον ἱκανὸς πατέρα νὰ σ' ὀνομάσω,
 ὡς δοῦλόν σου με ἄφησε, τὸν ἄρτον νὰ χορτάσω.
 "Ἡμαρτον πάτερ ἡμαρτον καὶ ἄφες με μαζύ σου,
 καὶ δέξαι με ὡς δοῦλόν σου, καὶ ὅχι ὡς παιδί σου.

* * *

Αὐτὰ τὰ ἐσχεδίαζε καὶ τὰ προμελετοῦσε,
 νὰ εἴπῃ σὶν πατέρα του, ὅταν τὸν συναντοῦσε.
 Σιγά, σιγά, με στεναγμοὺς καὶ μάτια δακρυσμένα,
 ἀπὸ μακρὰν ἄλλοδαπὴν, φθάνει σὰ μαθημένα.
 "Ἐφθασε στὴν πατρίδα του ἐκεῖ ποῦ ἐγεννήθη,
 σ' αὐτὴν ποῦ ἀνετράφηκε κ' ἐκεῖ ποῦ ἀνεπτύχθη.
 Περιπατεῖ σιγά, σιγά καὶ τρέμ' ἀπὸ τὸν φόβον,
 καὶ ὅτε ἐπλησίασεν ἐστάθη εἰς τὸν δρόμον.

Ἄλλὰ δὲν εἶχε πρόσωπον στὸν οἶκον νὰ εἰσέλθῃ,
καὶ κύτταζεν ἴσως κανεῖς τῶν δούλων νὰ ἐξέλθῃ.
Ὅποτε κατὰ σύμπτωσιν ἐφάνη ὑπηρέτης.
καὶ εἶδε ὅτ' ἐκοίτατο στὸν δρόμον εἰς ἐπαίτης.
Καὶ τρέχει εἰς τὸν κύριον καὶ λέγει ἐσπευσμένως,
ὅτ' εἰς πτωχὸς ρακένδυτος εἶν' ἔξω πλαγιασμένος.
Τρέχει εὐθὺς ὁ Κύριος καὶ βλέπει ἐξαπλωμένον,
νέον πολὺ ρακένδυτον καὶ ὡς ἀφηρημένον.
Ἐστάθη καὶ ἐκύτταξε τίς εἶν' αὐτὸς ὁ νέος,
τί ἤθελε! τί ἔπαθε! κ' ἦτο χαμαὶ πεσομένος;

* * *

Ὅπότε ἀρχίζει μὲ λυγμοὺς κι' ὠμίλει τρομαγμένα,
Πάτερ μου! ἐγὼ εἶμαι καὶ στρέφω ἀπ' τὰ ξένα.
Πάτερ μου! δὲν εἶμαι ἱκανὸς εὐθὺς νὰ σ' ὀνομάσω,
ἀφοῦ ἐκαταδέχτηκα, διὰ νὰ σ' ἀτιμάσω.
Πάτερ μου! σὲ προσέβαλα μὲ τὴν ἀναίδειάν μου,
κι' ἂν θέλῃς Πάτερ δέχθητι τὴν μεταμέλειάν μου.
Καὶ τώρα πιά ὡς δούλον σου θέλω νὰ λογαριάσῃς,
καὶ ὅχι πλεόν τέκνον σου, πάλιν νὰ μ' ὀνομάσῃς.

* * *

Ὡ ποῖα γλῶσσα νὰ βρεθῇ διὰ νὰ διαλαλήσῃ,
τὴν ὥραν αὐτὴν τί ἔγινε νὰ τὰ ἐξιστορήσῃ.
Ὡ καὶ ποῖα χεῖρα θὰ βρεθῇ διὰ νὰ περιγράψῃ,
καὶ νὰ τ' ἀκούσῃ ἄνθρωπος, νὰ μὴ ἀναστενάξῃ.
Πρώτῃ φορὰ ἀκούεται τόσ' ἀνεξικακία,
Πατὴρ νὰ δέχεται ἄσωτον μὲ τόσῃν εὐσπλαγχνίαν.
Σὰν ἔστρεψεν ὁ Ἄσωτος καὶ τῷμαθε ὁ πατὴρ του,
ἔτρεξε πρῶτος ὁ πατὴρ κι' ἐφίλει τὸ παιδί του.
Δὲν ἔστρεψε τὸ πρόσωπον οὔτε καὶ νὰ θυμώσῃ,
οὔτε νὰ πῇ λόγον ψυχρὸν διὰ νὰ τὸν πληγώσῃ.
Ἄλλ' ὥρμησε στὸν τράχηλον καὶ τὸν γλυκοφιλοῦσε,
τοῦ σπόγγιζε τὰ δάκρυα καὶ τὸν παρηγοροῦσε.
Καὶ μὲ γλυκὰ φιλήματα σφικτοαγκαλιασμένοι,
εἰσῆλθον εἰς ἀτμόσφαιραν πολὺ εὐτυχομένην.
Δὲν πρόλαβεν ὁ Ἄσωτος τὰ πάθη του νὰ εἴπῃ,
κι' οἱ δούλοι εὐθὺς τὸν σήκωσαν, τὸν ἔβαλαν στὸ σπίτι.
Βλέπετε ἀναγνώστα μου πόσ' ἀνεξικακία,
πὼς δέχθηκε τὸν Ἄσωτον μὲ τόσῃν εὐσπλαγχνίαν!
Ποῖος πατὴρ ἀπὸ ἡμᾶς νᾶτον σαυτὴν τὴν θέσι,
νὰ συγχωρήσῃ τὸ παιδί ποὺ τόσον εἶχε πταίσει;
Ἀδύνατον ἀπὸ ἡμᾶς νὰ τὸν δεχθοῦμεν πάλιν,
διότι θὰ ἐφοβούμεθα ἴσως ποὺ νέαν ζάλην. (Ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

—Εὐχαριστήριον.

Κατ' ἐπικρατήσασαν συνήθειαν καὶ ἀπὸ ἱερὸν καθήκον, σπεύδω νὰ ἐκφράσω καὶ πάλιν τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὴν Σεβαστὴν ἱερὰν Κοινότητα τοῦ ἁγίου Ὁρους, τοὺς Σεβαστοὺς Ἡγουμένους τῶν Κοινοβίων καὶ Ἐπιτρόπους τῶν Ἱδιορρυθμῶν Μονῶν καὶ λοιποὺς Μοναχοὺς ἀγιορείτας διὰ τὴν λαμπρὰν ὑποδοχὴν καὶ φιλοξενίαν, ἣν μοὶ παρέσχον καὶ κατὰ τὴν ἐφετεινὴν ἐπίσκεψίν μου εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος.

Ἡ ψυχὴ μου πλέον εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὸ ἅγιον Ὅρος, ὥστε ἡ ἐπιθυμία μου πολλάκις μὲ ὠθεῖ, κάποτε νὰ μὴ ἐπιστρέψω, ἀλλὰ νὰ προστεθῶ καὶ ἐγὼ μὲ τοὺς ὁσίους Πατέρας πρὸς ἄφesis τῶν ἁμαρτιῶν μου.

Καὶ πάλιν τοὺς εὐχαριστῶ.

—Οἱ λύκοι Χιλιασταὶ καὶ ἡ νίκη τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος ἐγράψαμεν διὰ τοὺς Χιλιαστὰς σχετικῶς μὲ τὴν ὁργάνωσιν παγκοσμίου Συνεδρίου αὐτῶν ἐν μέσαις Ἀθήναις.

Καὶ τί ἠκολούθησε; Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Συλλόγου τῶν «τριῶν Ἱεραρχῶν» καὶ μὲ πρόσκλησιν τοῦ προέδρου τοῦ Συλλόγου τούτου κ. Π. Βαρυμποπιώτου, συνήλθον 35 ἐν ὧν θρησκευτικαὶ καὶ ἐθνικαὶ ὁργανώσεις, αἵτινες ἀπήτησαν νὰ ματαιωθῇ ὁλοτελῶς τὸ Συνέδριον.

Τὴν λαϊκὴν αὐτὴν ἐξέγερσιν ἐπεσκίασεν ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας κ. κ. Χρυσόστομος, ὅστις μὲ τὴν δύναμιν, ἣν παρέχει αὐτῷ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἠπέλιψε νὰ κάμῃ ἔντευξιν πρὸς Κύριον ἐναντίον αὐτῶν, ὅπως τὸ πάλαι ὁ ἅγιος Νικόλαος διὰ τοὺς ιερεῖς ἀδικηθέντας ἐναντίον τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Οὕτω ἡ Ἐκκλησία ἐνίκησε νικην μεγάλην ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τῆς πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος.

Ἰδοὺ τί γράφει πρὸς τοῦτο ἡ «Ἐκκλησία» τοῦ Αὐγούστου ἐ. ἔ. σελ. 431:

«Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομος ἀπέστειλεν, ὡς ἐγνώσθη, πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν τὸ κάτωθι τηλεγράφημα.

«Μετὰ καταπλήξεως πληροφοροῦμεθα, ὅτι οὐδεμία μέχρι σήμερον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐδόθη προσοχὴ εἰς τὰ σοβαρὰ διαβήματα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡμῶν ὡς Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ φιλοχρίστου ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, πρὸς ματαιώσιν τοῦ αἵσχους τοῦ συγκληθησομένου ἐνταῦθα Παγκοσμίου Συνεδρίου τῶν ἀδελῶν καὶ ἀναρχικῶν Ἰεχωβάδων.

Ἐν ὁδύνῃ ψυχῆς, ἀπαξ ἔτι διαμαρτυροῦμεθα ἐντόνως καὶ δηλοῦμεν, ὅτι ὑποχρεούμεθα ν' ἀμυνθῶμεν ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὁσίων, καὶ θὰ τεθῶμεν ἐπὶ κεφαλῇς κλήρου καὶ λαοῦ εἰς ἱερὸν ἀγῶνα».

Ἡ εὐθαρσὴς αὐτὴ καὶ κατάφορτος ἀπὸ πανεύουσμον Ἑλληνοχριστιανικὸν ἄρωμα γλῶσσα τοῦ πολυσεβάστου, εὐρυμαθοῦς καὶ πολιοῦ τὴν τρίχα καὶ τὴν σύνεσιν Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας μας, κατέρριψε καὶ διέλυσε, ὡς πλαταγισμὸς ὀρηκτικοῦ ὠκεανίου κύματος, τὰς ἀμυώδεις ἀντιρρήσεις τῶν ἁρμοδίων. Καὶ κατόπιν τούτου καὶ τῆς ἀπειληθείσης ἐξεγέρσεως τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ μας ἐματαιώθη ὁριστικῶς τὸ προγραμματισθὲν συνέδριον τῶν ἀδελῶν χιλιαστῶν ἐν Ἀθήναις.

Ἐχει ἀσφαλῶς πολλοὺς χώρους ἡ κατείδωλος Δύσις πρὸς φιλοξενίαν των. Εἰς τὴν ἀκμφορὴν καὶ πνευματοφόρον αὐτὴν γῆν μας ὅπου ὁ σεμνὸς Ἀρειὸς Πάγος τῆς δονεῖται εἰσέτι ἀπὸ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, δὲν ἔχουν καμμίαν ἀπολύτως θέσιν τὰ βραχνόφωνα, ἀσεβῆ καὶ ἀντιπατριωτικὰ κηρύγματα τῶν Ἰεχωβάδων.»

Τὴν περιφανὴ αὐτὴν νικὴν δὲν κατώρθωσε νὰ κερδίσῃ ἡ Ἐκκλησία καὶ διὰ τὸ Συνέδριον τῶν Μασσώνων, τὸ ὁποῖον ἐπραγματοποιήθη εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸ τέλος Αὐγούστου (22·24) παρ' ὅλον ὅτι ὁ

Μακαριώτατος κ. κ. Χρυσόστομος καὶ τὰ θρησκευτικὰ σωματεῖα τῶν Ἀθηνῶν εἰργάσθησαν διὰ τὴν ματαίωσιν τούτου. Συνήλθον καὶ πάλιν αὐτὰ τὴν 21ην Ἰουλίου εἰς τὴν αἰθουσαν τῶν «τριῶν Ἱεραρχῶν» καὶ διεμαρτυρήθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, πλὴν ματαίως. Ἐξέφρασαν τότε τὴν ἀγανάκτησίν των ὅτι «ἡ Οὐθόδοξος Ἑλλάς ἐξελέγη ὡς τόπος συνεδρίων διεθνῶν ξένων ὁργανώσεων, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ διάλυσις τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ».

Ἡ νέα Μασσωνικὴ (γράφει διαβολικὴ) θρησκεία κάμνει πλέον θραυσίην μεταξὺ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου καὶ τῶν ὑψηλῶν ἄλλων ἀξιοματουχόν, ὅπως ἀκούομεν. Παρουσιάζεται ὡς μία ἰσχυροτάτη δύναμις, τὴν ὁποῖαν φοβοῦνται καὶ τρέμουν ὅλοι οἱ ἄπιστοι ἢ χλιαροὶ περὶ τὴν πίστιν. Ὁ Μασσωνισμὸς θεωρεῖται σήμερον, κατὰ τὰ τέλη τῶν αἰώνων, ὡς ὁ πρόδρομος τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ ἐργάζεται μὲ πρόγραμμα ἐξαφανίσεως τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ὑπαρξὶς καὶ δραῖσις τοῦ Μασσωνισμοῦ ἐκδηλοῦται διὰ πολλῶν τρόπων καὶ μεθόδων, οἵτινες τρόποι καὶ μέθοδοι ἀναγράφονται τακτικῶς εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ καὶ δύναται πᾶς τις νὰ ἀναγνώσῃ καὶ νὰ πληροφορηθῇ.

Ἀναγινώσκομεν :

Τέκτονες ἢ Μασσῶνοι

Λήγοντος τοῦ Αὐγούστου συνεκροτήθη εἰς Ἀθήνας παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν καὶ πολλῶν χριστιανικῶν σωματείων τὸ προαγγελθὲν συνέδριον τῶν Μασσῶνων. Ὅταν λέγεται ὅτι ὁ Μασσωνισμὸς ἀποτελεῖ θρησκείαν ἀντιστρατευομένην καὶ πολέμουσαν τὸν Χριστιανισμόν, οἱ Μασσῶνοι διαμαρτύρονται. Ἀλλὰ διατί; Αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἐπίσημοι ἐκπρόσωποι τοῦ Τεκτονισμοῦ καὶ διδάσκαλοι τοῦ Μασσωνι-

σμοῦ δὲν δυσκολεύονται νὰ τὸ ὁμολογήσουν. Πρὸ τινῶν ἐτῶν ὁ πρόεδρος ἐνὸς τεκτονικοῦ ὁμίλου ἐκδρομῶν εἰς ὁμίλιαν τοῦ ἐν τινὶ ἐκδρομῇ εἰς τὸν Ὑμηττὸν εἶπε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἐκ τῆς ἀπλῆς ἀναγνώσεως τοῦ 2ου ἀρθροῦ τοῦ καταστατικοῦ πείθεται τις, ὅτι ὁ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Τ.· Ο.· Ε.· (Τεκτονικὸς Ὅμιλος Ἐκδρομῶν) δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁμιλος ψυχαγωγικός, ἀλλὰ μυστηριακὴ ὁργάνωσις». Καὶ ἐν συνεχείᾳ δὲν ἐδίστασε νὰ προσθήῃ: «Ἀποτιόντες ἐλάχιστον φέρον σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀρχαιοτάτην ἐκείνην μυστηριακὴν δρᾶσιν οἱ ἰδρυταὶ τοῦ Τ.· Ο.· Ε.· ἐτέλεσαν ἐνταῦθα (ἐν τῷ Ὑμητῷ, ὅστις ἦτο «ὁ χῶρος τῶν Ἑλλήνων μυσταγωγῶν») τὴν πρώτην ἐργασίαν τῆς νεωτέρας μυστηριακῆς μας ὁργανώσεως». Γράφονται δὲ αὐτὰ εἰς τὸν Ζ' τόμον τοῦ τεκτονικοῦ περιοδικοῦ Πυθαγόρας σελ. 19. Ἀλλ' ἀφοῦ καὶ αὐτὰ τὰ μασσωνικὰ ἐκδρομικὰ σωματεῖα διακηρύττουν ὅτι ἔχουν μυστηριακόν - θρησκευτικὸν χαρακτῆρα πόσω μᾶλλον ἀποτελεῖ θρησκείαν αὐτὸς οὗτος ὁ Μασσωνισμός.

Καὶ κατωτέρω :

Οἱ ναοὶ τοῦ Μασσωνισμοῦ

Διὰ νὰ μὴ μένῃ δὲ καὶ ἡ ἐλάχιστη ἀμφιβολία περὶ τούτου ἰδοὺ καὶ ἄλλαι ὁμολογίαι ἐπισήμων Μασσῶνων, οἱ ὁποῖοι ὁμιλοῦν περὶ τῶν... ναῶν! τοῦ Μασσωνισμοῦ, ὅπως ὀνομάζουσιν τὰς αἰθούσας τῶν συνεδριάσεων τῶν Μασσῶνων. Ἡ στοά, λέγει ἕνας ἐξ αὐτῶν, «εἶναι ναὸς τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς σοφίας, ἐν ᾧ λατρεύεται τὸ Ὑπέρτατον ὄν» (Ἰδὲ Τεκτονικὸν ἐγκόλπιον σελ. 27). Ἄλλος δὲ ὑποστηρίζει ὅτι τὸ Μασσωνικὸν ἐργαστήριον, ἢ στοὰ δηλαδὴ, «εἶναι τὸ ἄδυτον τοῦ μεγαλυτέρου καὶ ἀρχαιότερου ναοῦ τοῦ κόσμου, οὗτινος ἡ στέγη στηρίζεται ἐπὶ τοῦ καταστίκτου τοῦ οὐρανοῦ θόλου καὶ αἱ δύο στῆλαι ὑποβαστάζουσιν τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ... Τὸ ἐργαστήριον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὑστερήσῃ εἰς ἱστορίαν καὶ ἀγιότητα τῆς Ἐκκλησίας» (Πυθαγόρας τόμ. Ζ' σελ. 19 - 20). Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ πικραδεχθῇ

ὁ χριστιανὸς τὰ βλάσφημα αὐτὰ λόγια· Δὲν ὑστεροῦν εἰς ἀγιότητα αἱ μασσωνικαὶ στοαὶ ἔναντι τῶν χριστιανικῶν ναῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἱερουργοῦνται τὰ θεοσύστατα καὶ χαριτέβρυτα μυστήρια· Ἀλλὰ δὲν ἀντιλαμβάνονται οἱ Μασσῶνοι, ὅτι μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν θεωροῦν τὸν Χριστιανισμὸν περιττόν, ἀφοῦ ἰσχυρίζονται ὅτι καὶ εἰς τὰς μασσωνικὰς στοὰς παρέχεται εἰς τοὺς τέκτονας ἡ ἀγιότης;

Οἱ Χριστιανοὶ ἄς προσέξουν. Ὁ Μασσωνισμὸς ἀποτελεῖ θρησκείαν ἀντίθετον καὶ ἐχθρὰν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὅπως δὲ δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ εἶναι συγχρόνως Χριστιανὸς καὶ Ἑβραῖος ἢ Μωαμεθανὸς ἢ Βουδδιστής, ἔτσι δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἶναι Χριστιανὸς καὶ Μασσῶνος. Ἡ τὸ ἔνα θὰ εἶναι ἢ τὸ ἄλλο.

(«Σωτήρ» 1963 ἀριθ. 146 σελ. 488)

Αἱ λοιπὸν. Αὐτὸν τὸν Μασσωνισμὸν δύναται καὶ ἔχει καθήκον νὰ πολεμήσῃ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ διὰ τῶν ἐπὶ γῆς ὁργάνων της, ὅπως ἐκτύπησε καὶ κτυπᾷ τὸν χιλιασμὸν.

—Καὶ δευτέρᾳ νίκη τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἀπουσιάζοντος τοῦ ἱεροκλήρυκος Ζωδιάτου, μεγάλου προπαγανδιστοῦ τοῦ Προτεσταντισμοῦ, εἰς τὴν ἰδιαιτέραν του Πατρίδα Κύπρον, προκειμένου νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα πάλιν πρὸς συνέχισιν τοῦ προπαγανδιστικοῦ ἔργου του, ἡμποδίσθη ὑπὸ τῶν κρατικῶν ἀρχῶν νὰ εἰσέλθῃ. Μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ ἐν Κατερίνῃ ὁμόφρονές του, διεμαρτυρήθησαν, διότι διεκόπει τὸ προπαγανδιστικὸν ἀντορθόδοξον ἔργον τοῦ πάστορός των.

Ἡ πρώτη νίκη εἶναι ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ παγκοσμίου Συνεδρίου τῶν Χιλιαστῶν ἐν μέσαις Ἀθήναις καὶ ἡ δευτέρα (αὕτη), ἡ ἐκδιώξις τοῦ λύκου τῶν προτεσταντῶν.

Εὐγε! ἅγιε Προκαθήμενε κ. κ. Χρυσόστομε!

Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πῶς νὰ μὴ

ἀναθαρήσωμεν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί, ὅταν βλέπωμεν τὴν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν ἐργαζομένην οὕτως;

Ἄς δοξάσωμεν λοιπὸν τὸν Θεὸν καὶ ἄς προσευχώμεθα θεομῶς ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῶν ἱεραρχῶν μας διὰ νὰ γίνουν ὅλοι ἅγιοι Χρυσόστομοι, μηδενὸς ἐξαιρουμένου.

Τότε δὲν θὰ φοβοῦμεθα τίποτε διὰ τὴν πίστιν μας.

—Διαφωνίαι καὶ ἀντιθέσεις.

Ὁ ἀναγινώσκων τὰ σχόλια τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν περιοδικῶν τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸ Μεταθετὸν καὶ μὲ τὴν Διάσκεψιν τῆς Ρόδου, ἀφ' ἧς ἀπέσχεν ἡ Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία, δι' οὗς σοβαροὺς λόγους ὁ Μακαρ. Προκαθήμενος αὐτῆς καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ συμφώνου σύμπασα ἡ Ἱεραρχία ἀξιεπαίνως προέβαλε τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐπισκοπικῶν θέσεων, καὶ ἕτερα φλέγοντα ζητήματα, εὗρίσκεται πρὸ ἀληθοῦς κυκεῶνος καὶ συγχύσεως φρενῶν καὶ γλωσσῶν.

Ἐκαστος συντάκτης ἐμπνέομενος ἐκ τῆς ὑποκειμενικῆς αὐτοῦ νοοτροπίας ἐκφράζεται ὑπὲρ καὶ κατά, μετὰ τοσαύτης σφοδρότητος, ὥστε ἡ ἀποκρυστάλλωσις μιᾶς ὀρθῆς γνώμης εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ καθίσταται ἀδύνατος.

Εὐτυχῶς ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὡς Ἱδρυμα θεοσύστατον, εἶναι ἀνώτερον τῶν ἀνθρωπίνων βουλῶν καὶ κατευθύνσεων, διότι μέσα εἰς μίαν αὐτόχρημα βαβυλωνιακὴν ἀντιγωνίαν, ὁποῖαν βλέπει τις εἰς τὰ σημερινὰ θρησκευτικὰ περιοδικά, μόνον ἀπογοήτευσιν αἰσθάνεται καὶ οὐδεμίαν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας ἐλπίδα ἐκ μέρους τῶν ἐμφανιζομένων εἰς τὸ προσκήνιον τῆς διοικήσεως αὐτῆς.

Ἡ δὲ Πολιτεία, ἡ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν σκοτίων δυνάμεων διατελοῦσα, πρὸ μιᾶς τοιαύτης καταστάσεως, ἐὰν δὲν εἶναι ἡ

τελείως υπεύθυνος, είναι ἡ χαιρεκάκως ἐπιζητούσα ἀφορμὰς διὰ νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀντιπάθειάν της.

Τοῦτο οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς ἀσφαλῶς τὸ γνωρίζουσι.

—Παρήγορον φαινόμενον.

Ἀποτελεῖ παρήγορον πράγματι φαινόμενον ἄλλὰ καὶ τιμὴν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν, τὸ ὅτι εἰς τοὺς χαλεποὺς τούτους χρόνους εὐρίσκονται ἄνδρες μὲ γενναῖα ἀγωνιστικά φρονήματα ἐναντίον τῶν ἐπιβούλων Ἐθνῶν καὶ Ἐκκλησίας, ὁ χεῖριστος τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Μασσωνία. Οἱ πανοσ. Ἀρχιμ. Αὐγ. Καντιώτης, ἐκδότης τῶν δύο ἀξιολόγων ἐντύπων «Σπίθας» καὶ «Σταυροῦ» καὶ Χαρ. Βασιλόπουλος ἐκδότης τοῦ «Τύπου», ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύουσι τὸν ἱερὸν Κλήρον, ὅστις εἰς τὰς τοιούτου εἰδους μαχητικὰς παρατάξεις, ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ἡγετικὴν θέσιν. Ὁ τούτων καθ' ὅλα ἐφάμιλλος κ. Νικ. Ψαρουδάκης, ἐκδότης τῆς «Χριστιανικῆς Δημοκρατίας» τιμᾷ ἐπίσης τὴν Ἑλληνορθόδοξον λαϊκὴν παράταξιν, ἥτις εἰς τοιαύτας περιστάσεις γνωρίζει νὰ μάχεται μέχρις αὐτοθυσίας παραπλεύρως πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἡγεσίαν, πρὸς περιφρούρησιν τοῦ πολυτίμου προγονικοῦ θησαυροῦ τῆς χριστιανικῆς Ὁρθοδόξου ἰδεολογίας, ἀπὸ πάσης ὀθνεῖας κακοβούλου ἀπειλῆς.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εὐχεται εἰς αὐτοὺς πᾶσαν ἀπὸ Θεοῦ ἐνίσχυσιν καὶ κραταίωσιν ἐν τῇ διεξαγωγῇ τοῦ πολυμόχθου καὶ πολυμεροῦς ἀμυντικοῦ καὶ πολεμικοῦ κατὰ τῶν ἐπιβούλων τῆς πίστεως ἔργου των.

— Ἡ ἀμοιβαία ἐνωτικὴ προσπάθεια τῶν Ἐκκλησιῶν.

«Αἱ δημοσιογραφικαὶ πληροφορίες ἐμ-

φανίζουν τὸ Βατικανὸν ὅτι ἐξέφρασεν ἔκπληξιν καὶ λύπην διὰ τὰς δηλώσεις τοῦ ἀρχιεποῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας «μὲ τὰς ὁποίας ἠθέλησε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν εἰς πᾶσαν ἰδέαν προσεγγίσεως».

Ἀλλὰ διατί νὰ ἐκπλήττεται καὶ νὰ λυπῇται τὸ Βατικανόν; Δὲν γνωρίζει ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλλάς ἔχει πικρὰν πείραν τῶν προπαγανδιστικῶν μηχανευμάτων τοῦ πρὸς προσηλυτισμὸν τῶν Ὁρθόδοξων εἰς τὸν παπισμὸν καὶ τὴν οὐνίαν; Τί χρειάζονται εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας, τὰς Ἀθήνας, ἄλλὰ καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας πόλεις τὰ πολυάριθμα κλημάκια μελῶν τῶν διαφόρων Παπικῶν μοναχικῶν ταγμάτων, μάλιστα δὲ οἱ οὐνῖται; Διατί ἐξώδευσε ἐκατομμύρια διὰ τὴν ἀνέγερσιν μεγαλοπρεποῦς οὐνιτικοῦ ναοῦ ἐν μέσῃς Ἀθήναις; Διατί δὲν ἀνταπεκρίθη πρὸ ἐτῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅπως μὴ ἀποστείλῃ διάδοχον τοῦ ἀποθανόντος οὐνιτικοῦ ἐπισκόπου Γ. Χαλκαβατζῆ; Εἰς ποίαν εἰλικρινῇ ἐκδήλωσιν προέβη μέχρι σήμερον τὸ Βατικανὸν πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλλάδα πρὸς συνεννόησιν; Καὶ ἀφοῦ τίποτε δὲν ἔχει κάμει διὰ νὰ ἀποδείξῃ ἐμπράκτως ὅτι ἐμπορεῖται ἀπὸ ἀγαθὰς καὶ εἰλικρινεῖς διαθέσεις, πρὸς τί νὰ λέγῃ ὅτι ἐκπλήσσεται καὶ λυπεῖται;

(«Σωτήρ» ἀρ. 149 σελ. 350)

Ὡς βλέπομεν, τὸ χάσμα τῆς ἐνώσεως εἶναι ἀγεφύρωτον, πλὴν ὅμως ὅταν ἐπικρατήσῃ ἡ ταπείνωσις τῶν ἀπομακρυνθέντων καὶ ἐκδηλωθῇ ἡ μετάνοιά των, ἡ ἔνωσις θὰ γίνῃ αὐτομάτως.

— Ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τοῦ Μητρ. Δημοτριάδος κ. κ. Δαμασκηνοῦ.

Ὁ ἀεικίνητος, ὁ δραστήριος, ὁ ἄοκνος, ὁ λαοφιλὴς κ.λ.π. κ.λ.π. Μητροπολίτης Δημοτριάδος κ. κ. Δαμασκηνός, κατέκτησε πλέον ὅλων τὴν συμπάθειαν, καὶ τὴν ἀγάπην τῶν Χριστιανῶν τῆς εὐρείας Μητροπόλεώς του, διὰ τὰς ἐν γένει ἐνεργείας του.

Ἐσχάτως ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια δύο Να-
ων. 1) Τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ ἁγίου Βασιλείου
ἐν Βόλῳ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου, τῇ βο-
θεῖᾳ τοῦ ἁγίου Νεαπόλεως (Πατριαρχεί-
ου Ἱεροσολύμων) κ. κ. Ἀρτεμίου. Καί
2) τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεο-
τόκου ἐν Μακρυνίτῃ τοῦ Βόλου τῇ 25ῃ
Αὐγούστου.

Τὰ ἐγκαίνια ἔγιναν μεγαλοπρεπέστατα,
ὅσον μεγαλοπρεπῆς εἶναι καὶ ὁ Σεβ. Δη-
μητριάδος, παρακολουθησάντων τὰς τε-
λετὰς αὐτὰς ὅλων τῶν Χριστιανῶν τόσον
τοῦ Βόλου διὰ τὸν ἅγιον Βασίλειον, ὅσον
καὶ τὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς
Μακρυνίτης. Τὸ πλῆθος ἔλαβε μέρος
πανοικί, καθόσον ἡ τελετὴ τῶν ἐγκαίνι-
ων εἶναι ἀπὸ τὰς σπανίας, ἀλλὰ εἶναι καὶ
πολυσχιδῆς καὶ συνεπῶς ἐνδιαφέρουσα.

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ναῶν αὐτῶν,
συνέβαλε κατὰ τὸ πλεῖον ὁ Ἑλληνομε-
ρικὸς Χατζῆ Κωνσταντῆ Οὐτσκούνης
διαθέσας περίπου ἐν ἑκατομμύριον δραχ-
μῶν. Τὸ γράφωμεν πρὸς τιμὴν του. Ὁ
Ἅγιος Δημητριάδος, ἀπένειμεν αὐτῷ τὸν
τίτλον τοῦ «Μυροδότου» τῆς Ἱ. Μητρο-
πόλεως Δημητριάδος καὶ τὸν περιέβαλε
μὲ τὸν Μανδύαν τοῦ Μυροδότου, παρα-
δώσας ὁ κ. Οὐτσκούνης τὰ μύρα αὐτὰ ἐξ-
οριψεν ὁ Σὸς ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς, τὴν
δὲ κυρίαν Οὐτσκούνη ὠνόμασε «Μικρὰν
Σταυροφόρον» ἀπονείμας αὐτῇ εἰς ἀνά-
μνησιν Σταυρόν.

Πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Οὐτσκούνη, ἐστή-
θη ἡ Προτομή του εἰς τὸν περίβολον τοῦ
Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐν
Μακρυνίτῃ, ἣν ἀπεκάλυψεν ὁ Διευθυντῆς
τῆς Νομαρχίας κ. Χατζῆς ἐν μέσῳ πολ-
λῶν χειροκροτημάτων.

Ἐπίσης ὁ Σεβασμιώτατος τῇ ἐντολῇ
τῆς Ἱ. Συνόδου μας περὶ ὠδενυσεν ἐπὶ δύο
σχεδὸν μῆνας εἰς τὸν Καναδᾶν, ὅπου εἰς
τὸ Μοντρεᾶλ συνῆλθεν ἡ διάσκεψις τοῦ

Παγκ. Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν.

Εὐχόμεθα εἰς τὸν Σεβασμιώτατον «τὴν
ἐξ ὕψους δύναμιν».

— Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ Χάλκης.

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Κων. πόλεως ἡ τουρ-
κικὴ Κυβέρνησις ἐξεδήλωσε νέα ἀνθελλη-
νικὰ μέτρα, βάλλουσα ἐναντίον τῆς Θεο-
λογικῆς Σχολῆς Χάλκης. Οὕτω διὰ δια-
ταγῆς τῆς, ἀπηγόρευσε τὴν φοίτησιν μα-
θητῶν προερχομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ,
ἥτοι ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, τὴν Κύπρον καὶ
ἀπὸ ἀφρικανικὰς χώρας. Σημειωτέον ὅ-
τι οἱ ἐκτὸς τῆς Τουρκίας φοιτοῦντες νέοι,
ἀπαρτίζουν τὸ 90 ο)ο, καὶ μόνον τὸ
10 ο)ο εἶναι ἀπὸ τὴν Τουρκίαν. Συνεπῶς
ἐπειδὴ μὲ τόσον μικρὸν ἀριθμόν, δὲν
ἤμπορεῖ νὰ λειτουργήσῃ ἡ Σχολή, κατ'
ἀνάγκην θὰ κλείσῃ, περιερχομένη εἰς τὸ
τουρκικὸν Κράτος. Ὡσαύτως ἡ διαταγὴ
ἀπαγορεύει νὰ λειτουργῇ ὁ Ναὸς τῆς
Σχολῆς μὲ ἱερεῖς καὶ ψάλτας μὴ ἔχοντας
τουρκικὴν ὑπηκοότητα.

Εἶναι καὶ τοῦτο ἓνα βαρὺ τραῦμα ἐναν-
τίον τῆς Ἑλλ. μειονότητος ἐν Τουρκίᾳ,
πρὸ παντὸς ὅμως ἐναντίον τοῦ Πατριαρ-
χείου μας.

Πάντως ἐὰν ἐφαρμοσθῇ ἡ διαταγὴ αὐ-
τῇ, θὰ ἔγκυμονῇ πολλοὺς κινδύνους διὰ
τὴν Ὁρθοδοξίαν.

— Τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῆς «Ἐκκλη-
σίας» ἐπὶ τῇ 1000ετηρίδι τοῦ ἁγ. Ὁρους.

Ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησεν ἐσχάτως
τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῆς «Ἐκκλησίας»
ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλ. τῆς Ἑλλά-
δος, λαμπρότατον μὲ ὕλην πανηγυρικὴν,
μὲ λαμπρὰς εἰκονογραφίας τῶν ἐπισή-
μων, τοῦ Πατριάρχου, τοῦ Βασιλέως,
τοῦ Διαδόχου καὶ λοιπῶν ἐξοχότητων τῆς
ἡμετέρας καὶ ξένης ἐπικρατείας καὶ πολ-
λῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους. Ἡ ὕλη
του εἶναι πλουσιωτάτη, περιλαμβανομέ-

νη ἐντὸς 108 σελίδων.

Διὰ τὸ τεῦχος αὐτὸ πρέπει νὰ καυχᾶται ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία, αἱ ἐκδόσεις τῆς ὁποίας εἶναι πλεῖσται ὅσαι καὶ ἐκλεχταί.

— Θερμὸν εὐχαριστήριον.

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀναγνωρίζουσα τὴν σπουδαιότητα καὶ μοναδικότητα τοῦ ἀγιορειτικοῦ περιοδικοῦ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» γράφει εἰς τὸ φύλλον τοῦ ἡμεροδείκτου αὐτῆς τῆς 9ης Ὀκτωβρίου 1963 τὰ ἑξῆς:

Η «ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ»

Ἐνὰ κενὸν ὑπῆρχε εἰς τὰς σχέσεις τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ τῆς κοινωνίας τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας: Ἀπουσίαζε τὸ τακτικὸν ἐκεῖνο ἔντυπον, τὸ ὁποῖον θὰ μετέφερε τὰ μηνύματα τῶν Ἀγιορειτῶν εἰς τὸν κόσμον. Τὸ κενὸν ἀκριδῶς τοῦτο ἦλθε, ἀπὸ εἰκοσιοεταετίας ἤδη καὶ ἐγεφύρωσε, τὸ περιοδικὸν «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη», ἡ διελθισθῆκα αὐτὴ τοῦ ἁγίου Ὁρους πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ. Ἐμπνευστῆς τῆς ἡτο δ' ἱατρὸς-μοναχὸς Σπυρίδων, Λαυριώτης. Καὶ θερμουργὸς ἀρχιτέκτων, ὁ Διευθυντὴς τῆς κ. Σωτ. Σχοινᾶς.

Εἰς τὸ περιοδικὸν αὐτὸ εὗρίσκει ὁ ἀναγνώστης ἐκεῖνο ποὺ κατανύσσει, ποὺ ὀδηγεῖ εἰς μετάνοιαν καὶ γεννᾷ ἀγάπην καὶ φόβον Θεοῦ, κατὰ τὸ Ἀγιορειτικὸν πνεῦμα.

Τὴν εὐχαριστοῦμεν πολὺ.

— Παρασημοφορία

Ἡ Α. Θ. Μακαριότης ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Χριστοφόρος Β', ἡδὸδ-κησε νὰ ἀπονεύμῃ ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι τοῦ ἁγίου Ὁρους, εἰς τὸν κ. Δημήτριον Ἱ. Παπαδημητρίου Ἀρχοντα Ἐκδικον τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τέως Γενικὸν Διοικητὴν ἁγίου Ὁρους καὶ Νομάρχην Λαρίσης τὸν τίμιον Σταυρὸν τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου Α' τάξεως ὡς δεῖγμα ὁρατὸν τῆς Ἀποστολικῆς Εὐλογίας καὶ εἰς ἐπιδράβουσιν τῆς μα-

κρᾶς καὶ πολυσχιδοῦς ἐπιστημονικῆς καὶ Διοικητικῆς δράσεως αὐτοῦ τῇ Πολιτεῖα καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Τὸ δῖπλωμα καὶ τὰ διάσημα τοῦ Μαγαλοσταύρου τοῦ Τάγματος τοῦ Ἀγίου Μάρκου, Πατριαρχικῇ ἐντολῇ, ἐπέδωκεν εἰς τὸν κ. Δημήτριον Παπαδημητρίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρθαγένης κ. Παρθένιος.

— Ἐγκαινία Ναοῦ.

Εἰς τὴν Θερμὴν τῆς Μυτιλήνης, εἰς τὴν θέσιν «Καρναί» καὶ εἰς τὴν κρύπτην ἔνθα εὗρέθησαν τὰ τίμια λείψανα τῶν ἁγίων Μυριύρων Ραφαήλ, Νικολάου καὶ τῆς μικρᾶς Εἰρήνης, ἀνηγέρθη Ναὸς εἰς τιμὴν τῶν Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου, τὸν ὁποῖον Ναὸν καθιέρωσε δι' ἐγκαινίων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ.κ. Ἰάκωβος (Κλεόμβροτος) τὴν 30ὴν Ἰουνίου. Ἀνωθεν δὲ τοῦ καθιερωθέντος τούτου Ναοῦ ὑπάρχει προοπτικὴ συντάμου ἀνεγέρσεως μεγαλοπρεποῦς Ναοῦ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου Ραφαήλ.

Εὐχόμεθα ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀξιεπαίνων τούτων ἔργων καὶ τὸν ἐγκαινισμὸν καὶ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἰακώβου.

— Πανηγύρεις 15ης καὶ 23ης Αὐγούστου.

Χιλιάδες κόσμου ἄνω τῶν 15 κατέκλυσε καὶ ἐφέτος τὴν Ἱ. Μονὴν Ἐλώνης κατὰ τὰς πανηγύρεις τῆς 15ης καὶ τῆς 23ης Αὐγούστου. Ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τὴν Λακωνίαν προσῆλθον ἐν αὐτῇ ἵνα προσκυνήσωσι τὴν θαυματουργὸν Ἀγίαν Εἰκόνα τῆς Θεομήτορος, ἣτις εἶναι κεκαλυμμένη ἀπὸ τὰ βαρύτερα ἀφιερώματα τῶν εὐλαβῶν προσκυνητῶν. Προστρέχουν δὲ ἐν αὐτῇ ἵνα ἐξομολογηθῶσι καὶ κοινωνήσωσι τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων χιλιάδες προσκυνητῶν. Πασῶν τῶν

ιεροτελεστιῶν ἐχοροστάτησεν ὁ ἀκούρα-
στος Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυ-
νουρίας κ. Γερμανὸς βοηθούμενος ὑπὸ
τῶν Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Ρόρη, Ἱεροκή-
ρυκος τῆς Μητροπόλεως καὶ ὑπὸ τοῦ
Προκοπίου Μενούτη Ἱεροκήρυκος Βασιλ.
Ναυτικοῦ καὶ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ιερῶν.

Ἡ ἀγρία μὲν ἀλλὰ μεγαλοπρέπης φύ-
σις, ἐν ἣ κεῖται ἡ Μονὴ προσελκύει χι-
λιάδας προσκυνητῶν, οἵτινες μὴ φειδό-
μενοι κόπων καὶ μόχθων ἔρχονται ἐν τῇ
Ἱερᾷ Μονῇ ὅπως ἐκπληρώσωσι τὰ πολ-
λαπλά τάμια τῶν.

Πρέπει νὰ ἐπισκεφθῇ τις τὴν Μονὴν
Ἐλώνης κατὰ τὰς πανηγύρεις, ἵνα ἀντι-
ληφθῇ καὶ νὰ ἴδῃ καὶ νὰ θαυμάσῃ τὴν
πίστιν καὶ ἀγάπην τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Ὑ-
περαγίαν Θεοτόκον, τὴν προστατίδα ὅλων.

Πάντες ἀνεχώρησαν διὰ τοὺς τόπους
τῶν εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέ-
πειαν, τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν τὴν
ἐπικρατοῦσαν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ, ἔνεκεν
τῶν φροντίδων τοῦ Σεβασμιωτάτου Μη-
τροπολίτου καὶ τῆς Μονῆς. Πάντων αἱ
ψυχαὶ ἦσαν πλημμυρισμέναι ἀπὸ ἀγά-
πην καὶ ἀναχωροῦντες ἔψαλον «οὐδεὶς
προστρέχων ἐπὶ σέ, κατησχυμένος ἀπὸ
σοῦ ἐκπορεύεται, ἀγνή Παρθένε Θεο-
τόκε, ἀλλ' αἰτεῖται τὴν χάριν καὶ λαμ-
βάει τὸ δῶρημα, πρὸς τὸ συμφέρον
τῆς αἰτήσεως».

(Ἀπὸ τὴν ἱερὰν Μονὴν Ἐλώνης Λεω-
νιδίου Κυνουρίας).

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης.

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς, 22ας τ. μ., ἐν τῷ πα-
νηγυρίζοντι Ἱ. Ναῷ τοῦ ἁγίου ἱερομά-
τυρος Φωκᾶ Μεσαχώρου, ἐν μέσῳ πυκνο-
τάτου ἐκκλησιάσματος.

Ἐλειτούργησεν ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτο-

πρεσβύτερος κ. Ἀθανάσιος Τσούμαρης,
Ἱερ. Προϊστάμενος Εὐαγγελισμοῦ Κη-
φησιᾶς καὶ ὁ Πανοσιολ. Δευτερεύων κ.
Εὐάγγελος. Ἐψαλλον οἱ χοροὶ τοῦ Ναοῦ.

Ἐπηκολούθησε δεξιῶσις ἐν τῇ αἰθού-
σῃ τῆς Σχολῆς, καθ' ἣν ὠμίλησαν ὁ Ἱερ.
Προϊστάμενος Αἰδес. κ. Κωνσταντίνος
Ρωμέλιος, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφοροεπι-
τροπῆς, Ἐντιμ. κ. Μωϋσῆς Χατζόπου-
λος καὶ ἡ Πρόεδρος τῆς Φιλοπτώχου Ἀ-
δελφότητος κ. Ἱφιγένεια Βίγγα, ἐκθέσαν-
τες τὰ πεπραγμένα καὶ ἐν τέλει ὁ Πατρι-
άρχης, συγχαρεῖς τῷ τε Ἱ. Προϊσταμένῳ
καὶ τοῖς Διοικητικοῖς Συμβουλίοις διὰ τὸ
ἐπιτελούμενον ὑπ' αὐτῶν ἔργον καὶ ἀνα-
πτύξας τὸν ἡγετικὸν ρόλον τῆς Ὁρθοδό-
ξου Ἐκκλησίας σήμερον ὥς καὶ τὴν δύνα-
μιν τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅπερ
ποιεῖ τοὺς Χριστιανοὺς μετόχους τῆς ἀ-
γιαστικῆς αὐτοῦ χάριτος.

— Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος.

Συνήλθεν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α.
Θ. Παναγιότητος, ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύ-
νοδος εἰς τὴν τακτικὴν αὐτῆς συνεδρίαν
τῇ Πέμπτῃ, 19ῃ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν
τοῦ πρακτικοῦ τῆς προγενομένης συνε-
δρίας, προτάσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος,
ὥς ἡμερομηνία συγκλήσεως τῆς Πανορ-
θοδόξου ἐν Ρόδῳ Συνσέψεως ὠρίσθη ἡ
25ῃ τ. μ., ἡμέρα Τετάρτη, καθαρισθεί-
σης ἅμα καὶ τῆς Πατριαρχικῆς ἐν αὐτῇ
Ἀντιπροσωπείας ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπο-
λιτῶν Ἡλιουπόλεως κ. Μελιτώνος, Προ-
έδρου, Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου καὶ Μύ-
ρων κ. Χρυσοστόμου.

— Μεταρρυθμίσεις εἰς τὸ Βατικανὸν
ἀγγέλλει ὁ Πάπας.

Ἡ Κούρια θὰ ἀπογραφειοκρατικο-
ποιηθῇ, θὰ ἀποκεντρωθῇ καὶ θὰ διεθγο-
ποιηθῇ, ἐδήλωσεν ἡ Α. Α., ὁ Πάπας
Παῦλος ὁ β', εἰς λόγον του, παρουσία

Καρδινάλιων καὶ ἄλλων ἀξιωματικῶν τῆς Κούριας.

Πρόκειται περὶ δηλώσεως μεγάλης σημασίας, ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ματαιώσῃ τὴν ἀντίδρασιν, ἡ ὁποία ἔχει ἀρχίσει νὰ ἐκδηλώνεται ὑπὸ ἐνίων Καρδινάλιων κατὰ τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ προγράμματος τοῦ Πάπα.

Μὲ πλήρη σεβασμὸν ἀλλὰ καὶ σταθερότητα ὁ Πάπας ἐτόνισεν ὅτι δὲν θὰ ἀνεχθῇ «φαινόμενα διχογνωμίας» ἐναντι τῆς σκέψεως ἣ τῶν συναισθημάτων αὐτοῦ καὶ ὅτι θὰ θεωρήσῃ ὡς ἐκδήλωσιν ἀπιστίας κάθε ἀπόπειραν νὰ «ἀπογυμνωθῇ τῆς σημασίας» τῆς ἡ μεταρρυθμίσεως τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ πρέπει νὰ προβῇ τὸ Συμβούλιον».

Εἴτ' ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις, τηλεγραφήματα καὶ γράμματα.

— Τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Προικοννήσου κ. Φιλοθέου ἐπὶ τῆς παραπεμφθείσης αὐτῷ πρὸς μελέτην ἡσυχαστικῆς Ἀκολουθίας τῆς ἁγίας Σολομονῆς.

— Τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, περὶ τῆς Πανορθόδοξου ἐν Ρόδῳ Συνσκέψεως.

— Τῆς Μ. Πρωτοσυγκελίας περὶ αἰτήματος τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῆς Πόλεως ἡμῶν.

— Τῆς Κοινότητος ἁγίου Νικολάου Τὸπ. Καποῦ, περὶ γενομένης πρὸς αὐτὴν δωρεᾶς τοῦ κ. Γρηγορίου Σαράντη.

— Τῆς Κοινότητος ἁγ. Χαραλάμπους, Κάντον, Ὁχάιτο, Ἡ. Π. Ἀμερικῆς, αἰτουμένης εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῷ κατὰ τὸν προσεχῇ μῆνα Νοέμβριον ἐορτασμῷ τῆς πεντηκονταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς, καὶ τινα ἄλλα ὑπηρεσιακῆς φύσεως ἔγγραφα, ἐφ' ὧν ἐλήφθησαν αἱ προσήκουσαι ἀποφάσεις.

— Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος, περὶ τῆς ἀνατε-

θείσης αὐτῷ ἐντολῆς, ὅπως ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Διεθνoῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης.

— Τῆς Ἱ. Κοινότητος ἁγ. Ὁρους, διαβιβάζουσας ἔγγραφον Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Παύλου, περὶ τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐγκαθιδρύσεως τοῦ νέου Ἡγουμένου αὐτῆς Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Εὐθυμίου.

— Τῆς Ἱ. Μονῆς Παντοκράτορος ἁγίου Ὁρους, ὑποβαλλούσης εὐχαριστίας δι' ἐκφρασθείσας Πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἐορτῇ αὐτῆς.

— Τῶν Γάλλων ἱατρῶν Περωῶ καὶ Μενναλ, αἰτουμένων ἄδειαν μεταβάσεως εἰς ἅγιον Ὅρος εἰς προσκύνημα καὶ ἐπίσκεψιν τῶν ἐν αὐτῷ ἱερῶν Μονῶν.

— Ἐπὶ σχετικαῖς αἰτήσεσι παρεσχέθησαν ἄδειαι μεταβάσεως εἰς ἅγιον Ὅρος τοῖς Ἐντιμ. Γεν. Προεξέμφ τῆς Βουλγαρίας ἐναυθὰ κ. Δήμῳ Καραδήμῳ καὶ τοῖς κ.κ. Μιχαὴλ Χάουσμανς καὶ Χέρμαν Ντλουῖκεν, Γερμανοῖς Καθολικοῖς Φοιτηταῖς.

(Ἀπὸ τὸν «Ἀπόστολον Ἀνδρέαν»)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰακώβος.

Τῇ 17ῃ Ἰουνίου, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Κωνσταντίας κ. Γερμανοῦ Λιαμάδη, ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς δι' Ἀθήνας καὶ ἐκεῖθεν μετέβη μετὰ τῶν ἐπισήμων εἰς Ἅγιον Ὅρος, ἐνθα συμμετέσχε τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος τοῦ ὀργανωμένου Μοναχισμοῦ. Εἰς Νέαν Ὑόρκην ἐπανῆλθεν, ὡς καὶ ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Κωνσταντίας, τῇ 26ῃ Ἰουνίου.

— Τῇ 8ῃ Ἰουλίου μετέβη εἰς Fort Lauderdale, Fla., προσκλήσει τῆς ἐκεῖ νεορυστάτου Κοινότητος.

— Τῇ 14ῃ Ἰουλίου προέστη τῆς Θ. Λειτουργίας ἐν τῷ Cathedral of the Pi-

ne ἐν Ridge, N. H.

— Τῇ 29ῃ Ἰουλίου προέστη συσκέψεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Κοινότητος τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐν Σικάγῳ.

— Τῇ 2α Αὐγούστου ἐδέχθη ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ National Council of Churches, Dr. Espy.

— Τῇ 6ῃ Αὐγούστου ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Ἱ. Παρεκκλησίῳ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐπὶ τῇ Δεσποτικῇ ἑορτῇ τῆς Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος.

— Τῇ 9ῃ Αὐγούστου μετέβη εἰς San Diego, Calif., προσκλήσει τῆς Ὁργανώσεως Ahera, καὶ ἠυλόγησε τὴν ἑναρξιν τοῦ ἐτησίου συνεδρίου αὐτῆς. Τῇ 11ῃ, Κυριακῇ, προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ αὐτόθι Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, τῇ δὲ 15ῃ ὠμίλησε κατὰ τὸ ἐπίσημον δεῖπνον τῆς Ahera. Τῇ 16ῃ ἰ. μ. ἐπανέκαμψεν εἰς Νέαν Ὑόρκην.

— Αἱ ἐξετάσεις τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἀγίου Βασιλείου.

Τὴν 16ην Ἰουνίου ἔγιναν αἱ ἐξετάσεις τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἀγίου Βασιλείου.

Τὴν πρωτὰν ἔγινεν Ἀρχιερατικὴ Λειτουργία εἰς τὸ ὑπαιθρον, γιὰ πρώτη φορά, ὅπου ἐπρωτοστάτησεν ὁ Σάρδεων κ. Μάξιμος καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος ἑξ ἱερεῖς.

Τὸ ἀπόγευμα ἔγινεν ἡ τελετὴ τῶν ἐξετάσεων τῆς Ἀκαδημίας, ὅπου ἀπελύθησαν ἀρχεταὶ Ἑλληνίδες μαθήτραι.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς ἑορτῆς, ὠμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀκαδημίας πρωτοπρεσβύτερος κ. Δ. Φράγκου, σχετικῶς μετὰ τὴν ἑορτήν.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἰάκωβος ὑψήθη πρὸς τὰς τελειοφοίτους ὡς κάτωθι :

Πρὸς τὰς τελειοφοίτους τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἀγίου Βασιλείου, Garrison, New York.

Τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἀγαπητά,

Μετ' ἀληθοῦς στοργῆς πνευματικοῦ πατρὸς ἀπευθύνομεν τὸν αἰτηθέντα ἐπὶ τῇ ἀποφοιτήσεϊ σας χαιρετισμόν. Δοξολογοῦμεν ἐν πρώτοις τὸν Θεόν, ὅτι, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἠντυχήσατε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῶν σπουδῶν σας νὰ ἴδῃτε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ὁμογενείας πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Ἀγίου Βασιλείου νὰ ἐκδηλώνεται δι' ἔργων ἀδιαμφισβητήτου ἀλληλεγγύης πρὸς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Ἀρχιεπισκοπῆς ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας.

Εἶδате μέσα εἰς τὸ χλοερὸν ἄλσος τῆς Ἀκαδημίας νὰ ἀνεγείρονται ὑπὸ τῶν μεγάλων Ὁργανώσεών μας, τῆς Ahera καὶ τῆς Παναρχαδικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐπιβλητικὰ κτίρια, συμπληρωματικὰ τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος τῆς Ἀκαδημίας, ἡ ὁποία σὰς ἐξέθρεψε καὶ σὰς ἐμόρφωσε.

Δεύτερον, εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν τῶν Φώτων, ὅτι τὸ δεύτερον τοῦτο ἀνώτερον Ἐκπαιδευτήριόν μας εὗρεν ἐπὶ τέλους τὸν δρόμον τοῦ ὑπὸ τὴν εὐσυνείδητον διεύθυνσιν τοῦ Αἰδεσιμολ. π. Δημητρίου Φράγκου καὶ καθηγητὰς ἀφωσιωμένους συνεργάτας του, τῶν ὁποίων ἐνδιαφέρον ὑπῆρξεν ἡ ὅσον τὸ δυνατόν πληρεστέρα κατάρτισίς σας, τόσον ἀπὸ ἐγκυκλοπαιδικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ παιδαγωγικῆς ἀπόψεως.

Καὶ σήμερον ἐπικαλούμεθα κατόπιν τῆς συμπληρώσεως τοῦ κύκλου τῶν σπουδῶν σας, ὅλην τὴν χάριν καὶ τὸν φωτισμόν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, ὥστε μετὰ τὴν ὅλην ζωὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν σας δραστηριότητα νὰ δικαιώσητε καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς προσδοκίας τῆς Ὁμογενείας.

Ἀντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Ἡ

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 298)

Ἄλλ' ἡ πράξις τοῦ Χριστοφόρου, ἡ γλυκύτης τοῦ Μάρκου, ἡ ἀγγελικὴ υπομονὴ τῆς Ἀγάθης, καὶ τῶν Εὐαγγελίων ἡ μελέτη, ἠνέωξαν ἐπὶ τέλους τὴν καρ-

Ἀποστέλλεσθε, διότι ἀποστολὴν πρέπει νὰ πιστεύητε τὸ ἐφεξῆς ἔργον σας, νὰ ὑπηρετήσητε ὅχι ἀνθρώπους, ἀλλὰ θεσμούς. Θεσμούς εὐγενεῖς, αἰωνοβίους καὶ ἱερούς, ὅπως εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία καὶ ἡ Ἑλληνορθόδοξος Κοινότης. Ἀποστέλλεσθε διὰ νὰ διαπλάσῃτε ψυχάς, νὰ μορφώσῃτε ἄγνους καὶ ἀκεραίους χαρακτῆρας, νὰ ὑπηρετήσητε τὰ ὑψηλότερα ἱδανικά τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα τόσον πολὺ πιστεύει καὶ ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα μας πατρίς.

Μὴ πτοηθῆτε ἀπὸ τῶν ἐμποδίων, τὰ ὁποῖα εἶναι φυσικὸν νὰ συναντήσητε εἰς τὸν δρόμον σας. Μὴ ἐπιτρέψῃτε εἰς τὸν ἑαυτὸν σας λιποψυχίαν ἢ δειλίαν. Μὴ διπλώσῃτε τὰ φτερά σας ἔμπρὸς εἰς τὰς ἐναντιότητας. Ὑπερβῆτε τὸν ἑαυτὸν σας Δειχθῆτε ἄξιοι τῶν σημερινῶν καιρῶν καὶ ἀπαιτήσεων.

Σὰς συνοδεύουν αἱ εὐχαὶ ὅλων μας καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Αὕτῃ θὰ σὰς ἐνισχύῃ. Καὶ τὸ φῶς του θὰ καταυγάξῃ πάντοτε τὸν δρόμον τῆς ζωῆς σας. Καὶ θὰ εἶναι ὡραῖοι οἱ καρποὶ τῶν μόχθων σας, ἐὰν σκύβετε μὲ στοργὴν εἰς τὸ παιδί, μὲ ὑπακοὴν εἰς τὸ καθήκον μὲ πίστιν εἰς τὸν Χριστόν.

Μετὰ πατρικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ

('Ἀπὸ τὸν «Ὁρθόδ. Παρατηρητὴν» Ν.Υ.)

δίαν μου, καὶ ἐντὸς αὐτῆς ἐνεχάραξαν τοὺς θεῖους λόγους «Μακάριοι οἱ πράξεις, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν».

Ἡ ἐπὶ τοῦ πατρικοῦ μου πλοῦτου στηριζομένη οἷσις ἐξέλιπεν εὐτυχῶς, ὅτε γυμνὸν ξένα ἐνδύματα μὲ ἐκάλυψαν, πεινῶντα δὲ ξένος ἄρτος μὲ διέθρεψε, καὶ ἄσπεγον ξένος οἶκος φιλανθρωπῶς μὲ ἐστέγασε!

Πόσον μωροὶ τῷ ὄντι καὶ ἄφρονες οἱ ἐγώσται, οἱ οἰηματῖαι, καὶ οἱ αὐθάδεις, οἵτινες τοὺς πάντας περιφρονοῦσι καὶ ἀποκρούουσι, λησμονοῦντες ὅτι ἀλληλὲνδετοί, ὥς μέλη τοῦ αὐτοῦ σώματος, καὶ ἀμοιβαίως ἐξαρτώμενοι ζῶσιν οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς!

Διὰ τῆς ἀστασίας τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν ὁ Ὑψιστος ἐν τῇ ἀπειρῷ αὐτοῦ ἀγαθότητι ἀποκρώντως μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι πάντες ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀμοιβαίως ἀνάγκας ἔχομεν, καὶ ἐπομένως ὅτι ἀναπόδραστος εἶναι ὁ διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἀποκαλυφθεὶς θεῖος νόμος τῆς ἀγάπης, δι' οὗ αἱ ἀμοιβαῖαι ἀνάγκαι ἐκπληροῦνται, καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐν ἁρμονίᾳ συγκρατεῖται ἐπὶ τῆς γῆς.

Συγκρούσεις, καταστροφαὶ, χάος, καὶ τοῦ Παντός ἡ συντέλεια ἤθελον βεβαίως ἐπέλθει, ἐὰν ὁ διέπων καὶ συγκρατῶν τὴν ἁρμονίαν τῶν οὐρανίων σωμάτων νόμος τῆς φυσικῆς ἑλξεως ἤθελε παύσει ἐνεργῶν.

Συγκρούσεις, καταστροφαὶ καὶ κοινωνικὸν χάος ἤθελον ἐπίσης ἐπικαλύψει τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐὰν ὁ νόμος τῆς ἡθικῆς ἑλξεως, ἥτοι τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης ἤθελεν ἐκλείψει μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἄλλ' ἡ πράξις καὶ ἡ ὑπομονὴ εἶναι αἱ δύο πύλαι, δι' ὧν εἰσερχόμεθα εἰς τὴν σωτήριον ὁδὸν τῆς ἀγάπης. Εἴθε λοιπὸν πάντες ἐξ ἀπαλῶν δυνάμεων τὰς χριστιανικὰς ταύτας ἀρετὰς ν' ἀσπαζώμεθα, καὶ

διὰ τοῦ λόγου, καὶ διὰ τοῦ παραδείγμα-
τος αὐτὰς εἰς τὰ τέκνα ἡμῶν νὰ ἐμπνέω-
μεν, ὅπως εὐτυχέστερα ἡμῶν τὸν βίον
διέλθωσι.

Μετὰ τὰς σκέψεις ταύτας εἰς τὸ χειρό-
γραφον τοῦ Χριστοφόρου εὐχαρίστως ἐ-
πανέρχομαι.

4. Ο ΑΟΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ

«Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ
διψῶντες τὴν δικαιοσύνην,
οἱ αὐτοὶ χορτασθήσονται».

Οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαι-
οσύνην θεδαίως χορτασθήσονται· διότι
οὐδεμίαν δυσάρεστον πείναν καὶ δίψην,
οὐδεμίαν ἀποτρόπαιον ἐπιθυμίαν αἰσθάν-
ονται οἱ δίκαιοι ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐπὶ τῆς
καθαρᾶς αὐτῶν συνειδήσεως ἐπαναπαυό-
μενοι, πλήρεις πάντοτε ἐσωτερικῆς ἀγαλ-
λιάσεως διέρχονται τὸν βίον. Ἄλλ' οἱ
πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν ἀδικίαν, τὸ
ἐγκλημα, τὴν ἀρπαγὴν, τὴν ἀπάτην, τὰς
ὕβρεις, τὸ ψεῦδος, τὰς καταστροφὰς καὶ
τὰ αἵματα, αὐτοὶ θεδαίως οὐδέποτε θέ-
λουσι κορέσει τὰς διδελυρὰς τῶν ἐπιθυμί-
ας, ἀλλὰ πεινῶντες καὶ διψῶντες, καὶ ὑ-
πὸ τῆς ἰδίας αὐτῶν συνειδήσεως αἰωνίως
μαστιζόμενοι, θέλουσι διέλθει τὸν βίον.

Ἀπαιτήσας ὁ πανάγαθος ἡμῶν ἐν δι-
καιοσύνῃ νὰ διάγωμεν τὸν βίον, μηδὲνα
ἀδικούντες, μηδὲνα κακοποιούντες, ἵνα
πάντες εὐδαίμονες καὶ ἐν ἀδελφικῇ ἀγά-
πῃ ζῶμεν, ἐφρόντισε συγχρόνως νὰ διευ-
κολύνῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς φιλανθρώπου
ταύτης ἐντολῆς του. Ὅθεν οὐχὶ μόνον εἰς
τὴν καρδίαν ἡμῶν τὸν αἰώνιον καὶ φυσι-
κὸν νόμον τοῦ δικαίου ἐνεχάραξεν, ἀλλ'
ἐγκατέστησεν ἐν ἡμῖν καὶ δικαστὴν καρ-
διογνώστην, ἀγρυπνον καὶ ἀδυσώπητον,
ὅστις καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ δικαίου καὶ τοῦ
ἀδίκου ἀοράτως μᾶς ὑποδεικνύει εἰς πᾶν
δῆμα τοῦ βίου, καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀ-
σπαζομένους δι' ἐσωτερικῆς εὐφροσύνης

καὶ ἀγαλλιάσεως ἀμέσως μᾶς ἀνταμείδει,
καὶ τὴν ἀδικίαν διαπράττοντας ἀμέσως
μᾶς ἐλέγχει καὶ τιμωρεῖ.

Τὸν ἀόρατον τοῦτον, ἀλλ' ἀδέκαστον
Δικαστὴν ἀποκαλοῦμεν Συνειδησιν!

Ἡ ἀμάθεια ὅμως, αἱ προλήψεις, καὶ
τὰ πάθη διαστρέφουσι πολλάκις τὴν εὐ-
θύτητα τῆς Συνειδήσεως, καὶ ἐξασθενοῦσι
τὴν ἰσχύν της· τότε δὲ ἄνευ ὁδηγοῦ ἐν τῷ
σκοτεινῷ μένοντες, τὴν ἀδικίαν ἀντὶ τῆς
δικαιοσύνης ἀσπαζόμεθα, καὶ εἰς τὴν ὁ-
δὸν τῆς κακοδαιμονίας εἰσερχόμεθα.

Ἄλλ' ἡ φιλάνθρωπος διδασκαλία τοῦ
Ἰησοῦ φῶς λαμπρὸν καὶ σωτήριον ἐπὶ
τῆς Συνειδήσεως ἡμῶν ἐπιχέουσα, καὶ ἀ-
ρωγὴν κραταίαν εἰς τοὺς ἐλέγχους αὐτῆς
παρέχουσα, τὸν μὲν δίκαιον εἰς ὀρίζοντα
φωτεινὸν καὶ εὐδαίμονα ἀνυψοῦ, τὸν δὲ
ἀδικον συνταράσσει καὶ περιστέλλει ἐπ'
ἀγαθῇ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ Συνειδησις λοιπὸν τῶν ἀνθρώπων,
ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας διαφω-
τιζομένη καὶ ἐνισχυομένη, εὐλόγως δύ-
νεται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς
θεότητος ἀπεσταλμένη ἐν τῇ καρδίᾳ ἡ-
μῶν, διότι καὶ τὴν εὐθεϊαν ὁδὸν τῆς δι-
καιοσύνης σιωπηλῶς ἀλλ' ἀλανθάζως
πάντοτε μᾶς ὑποδεικνύει, καὶ τὴν θεϊαν
δυσμένειαν μᾶς ὑπεθυμίζει, καὶ διὰ τῶν
ἐλέγχων της, μᾶς σωφρονίζει, καὶ τὸν
καρδιογνώστην καὶ παντεπόπτην ἐντολέα
αὐτῆς ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀναπολεῖ εἰς
τὸν νοῦν μας, καθόσον καὶ ἐνώπιον τῆς
Συνειδήσεως, ὡς καὶ ἐνώπιον τοῦ Ὑψί-
στου, οὐδεὶς διαλογισμός, οὐδεμία ἐπιθυ-
μία, οὐδεμία πράξις ἡμῶν δύναται ποτε
νὰ διέλθῃ ἀγνώστος, μυστικὴ, καὶ ἀπό-
κρυφος!

Μεγίστη δὲ καὶ τρομερὰ εἶναι τῷ ὄντι
ἡ δύναμις τῆς Συνειδήσεως, ὁσάκις, ἐξα-
νισταμένη κατὰ τοῦ ἀδίκου καὶ ἀμαρτή-
σαντος, δεικνύῃ εἰς αὐτὸν τὴν δικαιοσύ-

νην καὶ παντοδυναμίαν τοῦ παντεπόπτου Θεοῦ.

Τότε ὁ ἔνοχος πλήρης φρίκης συναισθάνεται ὅτι εἰς κίνδυνον θέβαιον ἀλλ' ἀφανῆ ἐξετέθη· ἡ δὲ φρίκη του/ τοσοῦτον μᾶλλον αὐξάνει, καθόσον ὁ κίνδυνος ἀγνωστος, ἀόριστος, καὶ ἀφανὴς εἰσέτι τῷ εἶναι. Τότε ὁ ἔνοχος ὑπὸ σκότους ἀγνώστου περικαλυπτόμενος, αἰσθάνεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπισείόμενον βραχίονα σιδηρὸν, τὸν ὁποῖον ὁμως δὲν βλέπει, καὶ καθ' οὗ πᾶσα ἀντίστασις ἀνέφικτος ἀποβαίνει, τρόμος δὲ μέγας καταλαμβάνει αὐτόν. Οὔτε ἡ ἐρημία τὸν σώζει τότε, οὔτε τὰ σκότῃ τῆς νυκτὸς δύνανται νὰ τὸν ἀποκρύψωσι· φρικτῶδη φάσματα ἐνώπιον τῆς τεταραγμένης φαντασίας του ἀκαταπαύτως παρουσιάζονται, ἄγρια φωναὶ κατασπαράττουσι τὰ ἔνοχα σπλάγχνα του, καὶ χεῖρ ἀφανὴς διὰ πυρίνων χαρακτῆρων ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ κοιτῶνός του ἀναγράφει τὴν ἐνοχὴν καὶ τὴν καταδίκην αὐτοῦ.

Ὅταν δὲ ὁ κίνδυνος ἐμφανισθῇ, καὶ ἡ δυστυχία ἐπέλθῃ — ἰδοῦ, φωνάζει εἰς τὸν ἔνοχον ἡ Συνείδησις του, ἰδοῦ ἡ τρομερὰ ὥρα τῆς θείας δίκης ἔφθασεν ἐπὶ τέλους! Καὶ οἱ ἔλεγχοι κατασπαράττουσι τότε τὴν ἔνοχον ψυχὴν του, οὐδὲν δὲ τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν δύναται νὰ ἐπιχύσῃ δάλαμον παρήγορον ἐπὶ τῶν πληγῶν του· καὶ τὰ καθημαγμένα πλοῦτῃ του βδελύσσεται τότε, καὶ τὰ ἐξ ἀδικιῶν ἀγαθὰ του μετ' ἀγανακτήσεως ἀποκρούει, καὶ αὐτὰ τὰ ἀθῶα τέκνα του ἀποτροπιάζεται, καὶ ἡ ὑπερηφάνειά του ἐν τῷ σκότει ταπεινοῦται· ἀλλ' ἡ καρδία του συντριβομένη, εἰς τὴν μετάνοιαν τότε καταφεύγει, καὶ διὰ τῆς οὐρανοῦ δρόσου τῆς μετανοίας ποτιζομένη, σωτηριῶδη ἀναγέννησιν ἐν ἑαυτῇ συναισθάνεται! Καὶ ἰδοῦ διὰ τῶν δυστυχιῶν καὶ τῶν θαυμάτων προαγόμενον ὑπὸ τῆς

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1963 παρέδωκα τὴν ἐπιχείρησιν, λόγῳ τοῦ γήρατός μου, εἰς τὰ δύο τέκνα μου Κωνσταντῖνον καὶ Χρυσόστομον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Υἱοὶ Σωτ. Σχοινᾶ». Παρακαλοῦνται οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταὶ προκειμένου περὶ ἐπιστολῶν, χρηματικῶν ἐπιταγῶν δι' ἀποστολὴν διαφόρων βιβλίων ἢ καὶ συνδρομῶν τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», νὰ ἀποτείνωνται: Υἱοὺς Σωτ. Σχοινᾶ, Χατζηαργύρη 37, Βόλον.

Τὸ περιοδικὸν «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ἐκδίδεται ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον διεύθυνσίν μου, ἕως ὅτου θέλῃ ὁ Θεός. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀλληλογραφήσουν με' ἐμὲ δι' ἀτομικῶν τῶν ὑποθέσεων ἐμπιστευτικῶν, δέον νὰ γράφωσιν ἐπὶ τοῦ φακέλλου Προσωπικὸν καὶ θὰ τοὺς ἀπαντῶ ἀμέσως. Δύνανται ἐντὸς τῶν προσωπικῶν ἐπιστολῶν τῶν νὰ ζητοῦν πρὸς ἀποστολὴν διάφορα βιβλία, χωρὶς νὰ γράφουν τοῦτο δι' ἰδιαιτέρας πρὸς τοὺς υἱοὺς μου ἐπιστολῆς, καθόσον ἡ συνεργασία με' τὰ παιδιὰ μου δὲν διεκόπη.

Μὲ ἀγάπην
Σωτήριος Ν. Σχοινᾶς

θείας Προνοίας τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, καὶ τῆς ἀρετῆς καθοδηγούμενον!

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. «Ὁρθοδοξία» τῶν Πατριαρχείων.
Ἐξεδόθη τὸ α' τρίμηνον τεύχος 1963 Ἰανουάριος - Μάρτιος μὲ ἐκλεκτὴν καὶ σοβαρὰν ὕλην.

2. Αἰμιλιανοῦ Τσακοπούλου, Ἐπισκόπου Μιλήτου, «Πατριαρχικὰ Συγγίλλια», ἐν τοῖς Κώδιξι τοῦ Ἀρχαιοφυλακίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου 1963.

3 Γ. Παπαγεωργίου Ἐράλδου, Ἐπιτίμου Γυμνασιάρχου. «Ἡ Πολιτικὴ τοῦ Χριστοῦ» μετ' ἀγγλικῆς μεταφράσεως. Συνειδητοποιήσεις τοῦ Χριστιανικοῦ Ἔθνους. Κατάπαυσις τοῦ Χριστιανικοῦ Πολέμου. Ἀθῆναι 1962.

4. «Χριστιανός». Μηνιαῖον Νομοκανονικὸν καὶ θεολογικὸν περιοδικόν, ἐκδιδόμενον ὑπὲρ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Δρ. Ἰω. Θ. Παναγοπούλου ἐν Ἀθήναις. Διὰ τοῦ τεύχους τοῦ Σεπτεμβρίου εἰσέρχεται εἰς τὸ γ' ἔτος. Τὸ συνιστῶμεν εἰς πάντας.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΑΣ

Παρακαλοῦνται καὶ πάλιν οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταί, ὅπως ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των. Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ «Ἀγιορείτικὴ» τοὺς εἰδοποιεῖ ἐπιμόνως σὲ κάθε τεύχος, τόσον καὶ αὐτοὶ ἐπιμόνως δὲν τὴν στέλλουν, καὶ πρὸ παντὸς οἱ ἐν Ἀμερικῇ ἀδελφοὶ μας.

Παρακαλοῦμεν, ἅς μὴ μᾶς παρεξηγοῦν πού τοὺς ὑπενθυμίζομεν συχνά. Τὸ κάμνομεν πρὸς εὐκολίαν τους.

Εἰς 200.000 περίπου δραχ. ὑπολογίζονται τὰ καθυστερούμενα χρήματα τῶν συνδρομῶν ὄλων τῶν παρελθόντων ἐτῶν.

Φανερὸν λοιπόν, ὅτι συναντῶμεν ἐκδοτικὰς δυσκολίας ἀνυπερβλήτους.

Ἡ Διεύθυνσις

— Λαμβανόμενα ἐφημερίδες καὶ περιοδικά.

α' Ἐφημερίδες

— «Ἀπόστολος Ἀνδρέας» τῶν Πατριαρχείων. Κων)πολις.

— «Τύπος» Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος, Ἀθῆναι.

— «Χριστιανικὴ Δημοκρατία» »

— «Ἡ Φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας» »

β' Περιοδικά

— «Ὁρθόδοξος Παρατηρητής», ὄργανον τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, Ν. Ὑόρκη.

— «Ἐκκλησία» ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι.

— «Ἐφημέριος» »

— «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» »

— «Τὰ Χαρούμενα παιδιὰ» »

(Καὶ τὰ τρία τῆς Ἀποστ. Διακονίας)

— «Οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι» »

— «Ζωή» »

— «Σωτήρ» »

— «Ἀνάπλασις» »

— «Ἡ Σπίθα» »

— «Ὁ Σταυρός» »

— «Ἐνορία» »

— «Χριστιανός» »

— «Ὁ Ἄρτος τῆς Ζωῆς» »

— «Ἡ Φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας» τῶν Γ.Ο.Χ. »

— «Κήρυξ τῆς Ἐκκλησίας» Ὁρθόδοξων τῶν Γ.Ο.Χ. »

— «Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος», ὄργανον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος, Βόλος.

— «Ἀπολύτρωσις», Θεσσαλονίκη.

— «Ἐνημέρωσις», Πειραιεύς.

— «Ποιμὴν», Μυτιλήνη.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1963

Ταχυδρομικὴ ἐσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 25 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δεόν νά συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀιτερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ ὅλοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

- * Γυμνάσματι Πνευματικά, ἄδεται 70, πανόδετον 95, δερματόδ. Δραχ. 105.—
 - * Βίβλος Βαρνανουρίου καὶ Ἰαάννου, περιέχονσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφόρων πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδεται 80, πανόδετοι 105, δερματόδετοι » 115.—
 - * Χρηστοθήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδεται 80, πανόδ. 105, δερματ. » 115.—
 - * Νέα Κλίμαξ, ἄδεται 75, πανόδ. 100, δερματόδ. » 110.—
 - * Κήπος Χαρίτων, ἥτοι ἐρμηνεῖα γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδεται 70, πανόδετον 95, δερματόδετον » 105.—
 - * Συμβουλευε τικὸν ἔγχειρίδιον, ἥτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκλουθία τοῦ ἁγίου, ἄδεται δρ. 60, πανόδετον 80 δερματόδετον » 95.—
 - Νέον Μαρτυρολόγιον (μαρτύρια νεοφανῶν μαρτύρων) ἄδεται » 80.—
 - * Περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως, μετ' ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου Κων/πόλεως Γρηγορίου, ἄδεται 25, πανόδετον » 35.—
 - Ἀόρατος πόλεμος, ἄδεται 25, πανόδετον » 35.—
 - Ἐξομολογητήριον, πανόδετον » 45.—
 - * Θεοτοκάριον, νέα ἐκδοσις πολυτελὲς, ἄδεται 40, πανόδ. 50, δερμ. » 70.—
 - * Τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ Νικοδήμου » 8.—
-
- * Ἀββᾶ Ἡσαίου οἱ ΚΘ' Λόγοι, ἄδεται 50, πανόδ. 70, δερματ. » 85.—
 - * Ἐξηγήσεις εἰς τὴν Ἐξαήμερον, Μ. Βασιλείου, μετ' ἐρμηνείαν τῶν Ἠθικῶν αὐτοῦ, ἄδεται 40, πανόδετον 60, δερματόδετον » 70.—
 - * Προσευχητήριον, Α. Δ. Σιμωνῶφ, ἄδεται 30.— πανόδετον » 40.—
 - * Μακαρίων τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματ. ὁμιλίαι, ἄδ. 30, πανόδ. » 40.—
 - * Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανυκτικοὶ λόγοι, ἄδ. 25, παν. 40, δερμ. » 55.—
 - * Κατηχήσεις ὅλου τοῦ ἑνιαυτοῦ, ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μετ' ἐν τῷ τέλει διαθήκην του, ἄδεται 45, πανόδ. 65, δερματ. » 75.—
 - * Βίος καὶ πολιτεία ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, ἄδ. 25, παν. » 35.—
 - * Λόγοι ἀσκητικοὶ τοῦ Μεγ. Βασιλείου εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν, ἄδεται » 20.—
 - * Ἐκλογή ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας » 10.—
 - * Σωτηρία ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδεικνον καὶ λοιπὰς ἀνάγκαις ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δερμ. » 15.—
 - * Ἡ Βασιλεῖα τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδεται δρ. 25, δερμένον » 35.—
 - * Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσίου » 15.—
 - * Νέος Εὐαγγελιστὴς » » » » 10.—
 - * Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατάλληλον διὰ τὰς ἰδιογενεῖας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικούς » 10.—
 - * Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ » 25.—
 - * Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα) » 20.—

* Σειραὶ «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης» παλαιότερων ἐτῶν ὅσαι ὑπάρχουν, ἄδεται, τὸ ἔτος	Δρ.	50.—
* Πνευματικὴ ἀνάβασις, Λουκά Μαλτέζου Μοναχοῦ	»	5.—
* Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριτζόμπανον	»	1.50
* Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης»	»	1.50
* Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων	»	1.—
* Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου	»	1.50
* Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὐγουστίνου, παρὰδ. χριστ. μητρὸς	»	2.50
* Ἡ ἁγία Συγκλητικὴ, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.50
* Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88	»	3.—
* Ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας	»	2.50
* Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς	»	2.50
* Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος μὴ ὑπάρχουσαι εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον	»	2.50
* Ἀγιορεϊτικὴ ἐορμηνεῖα θ. Λειτουργίας, σελ. 80 πυκνοτυπωμένα	»	3.—
* Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλλάντου»	»	2.50
* Τετρακτὺς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβ.	»	8.—
* Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουτᾶ, ἱερέως	»	10.—
* Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ	»	8.—
* Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, Ἰννοκεντίου Ἐπισκ.	»	5.—
* Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Χοροβιτίσσης ἐν Ἀμοργῷ	»	10.—
* » » » τῶν Ἀγίων Ὁνουφρίου καὶ Πέτρου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως	»	10.—
* » » » τοῦ Ἀγίου Στυλιανοῦ	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγορᾶς Βόλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ	»	10.—
* » » » ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηγ. 18 Ἀυγούστου	»	10.—
* » » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρικὴ	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Γερωντίσσης	»	10.—
* » » » τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων μετὰ παρακλήσεως κοινῇ 2 Μαΐου καὶ 18 Ἰανουαρίου, Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. Ἀλεξανδρείας	»	10.—
* » » » Δημητρίου τοῦ Νέου ἐκ Λιγουδίστης Τριφυλ.	»	10.—
* » » » Συμεῶν τοῦ ἀνυποδήτου	»	10.—
* » » » Ἀποστόλου Παύλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀχιλλεῖου	»	15.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀντίπα, ἐπισκόπου Περγάμου	»	20.—
* » » » τοῦ ἁγίου Γεωργίου Ἰωαννίνων	»	15.—
* » » » ἁγίου Μοδέστου	»	10.—
* » » » ἁγίου Νείλου	»	15.—
* » » » ἁγίας Κυριακῆς	»	10.—
* » » » τῆς ὁσίας Πελαγίας	»	5.—
* » » » Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ	»	30.—
* » » » Ἀρσενίου τοῦ Νέου	»	15.—
* Ὕμνος πρὸς τὸν ἅγιον Ἀχίλλειον, Ἀχιλλεῖου ἱεροδιακόνου	»	5.—
* Ἀκολουθία πανηγυρικὴ καὶ ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας	»	15.—

Ζητήσατε γενικὸν τιμοκατάλογον βιβλίων

* Ἀποστολικὴ Σαγήνη	Δραχ.	60.—
* Ἐγκόλπιον νηστείας, ἥτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου »		1.50
* Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοεῶς Προσευχῆς. Ἀναστασίας Περατικοῦ »		8.—
* Τὸ ἑορταστικὸν ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τεύχος τῆς «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης» »		15.—
* Εὐχὴ βασιανίας ἐλλείψει ἱερέως »		1.—
Προσευχητᾶριον σύντομον καθημερινῆς χρήσεως »		3.—
«Πρωτόκολλα» τῶν Σοφῶν τῆς Σιών, ἄδետον 20, πανόδետον »		28.—
Ἐχεὶ ἡ Ἐκκλησία ἔξουσιν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν; ἱερ. Θεοδωροπούλου »		15.—
Ἱερὸς πόλεμος κατὰ τῆς βλασφημίας, Ἀρχιμ. Φιλοθ. Ζερβάκου »		10.—
Ὁ Ὀδοιπόρος, τοῦ ἰδίου »		25.—
Μέγα καὶ θαυμαστὸν προσκύνημα εἰς Παλαιστίνην καὶ Σινᾶ, τοῦ ἰδίου, ἄδետον 25, πανόδետον »		40.—
Ἐτεροδιδασκαλιῶν ἔλεγχος καὶ περὶ χορῶν, τοῦ ἰδίου »		3.—
Ἡ «Ρόδη», θρησκευτικὸν διήγημα, Μαγδαληνῆς Μοναχῆς »		20.—
Θεοδώρα ἡ πατρικία, θρησκευτικὸν διήγημα, τῆς ἰδίας »		20.—
Ὁ Γυναικεῖος μοναχισμός, τῆς ἰδίας Μοναχῆς »		25.—
Ἡ αἰχμάλωτος τοῦ Ἀσᾶ, θρησκευτικὸν διήγημα κατάλληλον διὰ τὰς νεάνιδας, τῆς αὐτῆς Μοναχῆς »		25.—
Θησαυρὸς ἁγίων, ἥτοι Παρακλητικοὶ Κανόνες, ἄδետον »		40.—
Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἀγ. Ὁρους »		20.—
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν »		10.—
Πίστις καὶ γνῶσις, Κων. Τσαταλοῦ, ἀντισυνταγματάρχου ἑ.ἁ. »		10.—
Τὰ ἀναμενόμενα κοσμοϊστορικὰ γεγονότα ὑπὸ τὸ φῶς τῶν προφητειῶν τῆς Ὁρθοδόξιας, τοῦ ἰδίου, ἑξωτερικοῦ δολλ. 2 »		50.—
Θ. Ζωγράφου, Κυριακοδρόμιον Ἀποστόλων, μόνον ὁ Β' τόμος »		130.—
Κυριακοδρόμιον Θ. Ζωγράφου, ἄδետον, τόμος αὐτοτελὴς »		50.—
Ἐρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν, Θ. Ζωγράφου, τόμοι 11 ἄδետον »		200.—
Συναξαριστὴς Δουκάκη, Σ)βριος, Ἀπρίλιος, Μάιος ἕκαστος πανόδ. »		50.—
» Ὀκτώβριος, Δεκέμβριος, ἕκαστος δεμένος »		60.—
» Ν)βριος, Ἰαν)ριος ἕκαστος δεμένος »		65.—
» Φ)ριος καὶ Μάρτιος » δεμένος »		55.—
Ὁ Μέγας Συναξαριστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, Βίκτωρος Ματθαίου, τόμοι 14, ἕκαστος τόμος πανόδετος »		110.—
Μέγας εὐεργετινός, τοῦ ἰδίου, τόμ. α' καὶ β' πανόδ., ἕκαστος τόμος »		120.—
Κυριακοδρόμιον Θεοτόκη, τοῦ ἰδίου, τόμ. α', β' πανόδ. ἕκαστος »		80.—
Δογματικὴ Χρ. Ἀνδρούτσου »		150.—
Γερωντικὸν ἢ ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων Πατέρων, Παύλου Χοζεβίτου, Ἱεροσόλυμα »		35.—
Ἀσκητικοὶ Λόγοι Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν τοῦ ἰδίου »		50.—
Ἀπάνθισμα λίαν κατανυκτικῶν εὐχῶν Νικοδήμου ἁγιορ., ἰδίου »		20.—
Θαυμάσιος βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, τοῦ ἰδίου »		10.—
Ὁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Κ. Καλλινίκου »		120.—
Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ » » »		30.—
Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία » » »		35.—
Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως » » »		60.—
Θεοτοκιάς » » »		35.—
Ἡ ἑξομολόγησις » » »		15.—

Γενική ιστορία Βοσσανέτου, 2 τόμοι πλήρεις, λινόδεται καινούργις, Κων)πολις 1817	Δοχ.	300.—
Φῶς εἰς τὸ σκότος ἐπὶ γερμανικῆς κατοχῆς, Μαρίου Π. Φρατζῆ	»	20 —
Ἀνωτέρα ἐπισκιάσις ἐπὶ τοῦ Ἁθω· ὅλαι αἱ θαυματουργοὶ εἰκό- νες μὲ τὰ θαύματά των, ἄδεται	»	40.—
Ἰχνος Χριστοῦ, ἄδεται	»	60.—
Προσκυνητάριον Ἀγίου Ὄρους, ἄδεται	»	35.—
Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη	»	20.—
Εἰκόνες καὶ πραγματικότητες, Β' τόμος, τοῦ αὐτοῦ, ἄδεται 25, δεμ.	»	35.—
Ὁ ἀντίχριστος Παπισμός, Πρωθ. Εὐγενίου Τόμπρου	»	20.—
Χαραυγὴ στὸ χωριό, ὑπὸ Δημ. Εὐσταθοπούλου	»	40.—
Ἐμποδίζει ὁ πόνος τὴν ὑπαρξιν εὐτυχίας; Ἀγαθ. Κοτρώνη	»	35.—
Ἀγκάθια καὶ λουλούδια, Γ. Π. Σωτηρίου	»	25.—
Στὰ δόντια τῶν θηρίων, Χρ. Καλύβα	»	25.—
Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, Θεοκλήτου μοναχοῦ	»	50.—
Ἀθωνικά ἄνθη, τοῦ ἰδίου, ἄδεται 60, πανόδετον	»	75.—
Τὸ ἅγιον Ὄρος ἐν κινδύνῳ, τοῦ ἰδίου	»	3.50
Ἡ Ὁρθοδοξία καὶ τὸ Βατικανόν, τοῦ αὐτοῦ	»	3.—
» » » Β' (παρλειπόμενα), τοῦ ἰδίου	»	3.—
Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν, τόμ. α', β', γ' δ' καὶ ε' ἄδετα ἀνὰ	»	100.—
Πηδάλιον πανόδετον	»	225.—
Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἁγ. Νικοδήμου τοῦ ἀγιορείτ. ἄδεται 75, δεμ.	»	90.—
Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, ὁ ἥρωας τῆς ἐρήμου	»	7.—
Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία	»	55.—
Θύρα Μετανοίας	»	45.—
Θησαυροὶς Δαμασκηνοῦ	»	55.—
Τὰ θεμέλια τῆς ἱστορίας, ἥτοι σειρά πρώτων πραγμάτων, ὑπὸ Μ. Δ. Κ., βιβλίον πλουσιώτατον, ἄδεται	»	50.—
Τετραευαγγέλιον ἀγιορειτικόν	»	17.—
Συμῶν Θεσσαλονίκης τὰ Ἄπαντα, δερματόδετον	»	160.—
Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, Ἀσκητικά εἰς τὴν καθομιλουμένην, πανόδ.	»	80.—
Διδαχαὶ καὶ λόγοι, Ἠλία Μηνιάτη, πανόδετον	»	60.—
Ταμεῖον ὀρθοδοξίας, Ἐπισκόπου Καμπανίας Θεοφίλου, ἄδεται	»	50.—
Μαργαρίται Χρυσοστόμου, πανόδετον	»	60.—
Τάξις διαφόρων Δοξολογιῶν κ.λ.π.	»	15.—
Ἐγκόλπιον Ὁρθοδόξου χριστιανοῦ	»	7.—
Τυπικόν, ἥτοι Κανονικόν	»	10.—
Θεῖον προσευχητάριον, πανόδετον	»	12.—
Συμῶν τοῦ νέου Θεολόγου, τὰ εὐρισκόμενα πάντα	»	230.—
Ἑορτοδρόμιον Νικοδήμου ἀγιορείτου, δερματόδετον	»	300.—
Τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως	»	10.—
Τροπαιοφόροι νέοι τῆς Βίβλου, Τιμ. Α. Χρήστου ἱερέως	»	5.—
Θριαμβεῖται οὐρανοδρόμοι, ἰδίου	»	10.—

ΒΕΝΕΤΙΑΣ

Πανθέκτη, ἥτοι Τριώδιον καὶ Πεντηκοστάριον πλήρες, μὲ δέσιμον παλαιόν, ὅλο δέγμα μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει	»	300.—
Ἱερὸν Πηδάλιον. Πρώτη ἔκδοσις. Λειψία ΔΩ (1800), πρόκειται περὶ κειμηλίου, μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματ.	»	1500.—
Πεντηκοστάριον Βενετία 1884 μὲ δέσιμον καινούργης ὥρατον	»	300.—
Καλοκαιρινή. Βενετία αψπ' (1780) καινούργης δερματόδετος	»	300.—

ΜΑΡΙΑ
ἢ
ΘΕΟΤΟΚΟΣ

Ο ἍΓΙΟΣ
ΠΑΡΝΑΒΙΟΣ
ΔΕΝ ΤΟ ΠΑΡ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Για τὸ το ὕ μέ δίκαιον
κῆπον ὡ περιβόλι

Τῆς ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ
Τὸ ὄνομα ζουν ὅλοι
(Καίσαρις Βασιλῆς)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ἘΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ὡ ΟΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Υπό τὰς Σεπτὰς ἑὐλογίας ὡ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλφ
Νοέμβριος — Δεκέμβριος

Διευθυντής - Ἱδιοκτῆτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

Η ΠΕΙΡΑ ΤΟΥ 1963

Ὅταν θὰ διαδάζωνται αἱ παρακάτω πενιχραὶ γραμμαὶ τοῦ γράφοντος Μοναχοῦ, θὰ ἔχει κλείσει ὁ κύκλος τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἔτους 1963. Ἀπὸ λόγους ψυχολογικοὺς καὶ ἀπὸ πρακτικὴν ἀνάγκην στρεφόμεθα πρὸς τὰ ὀπίσω, πρὸς ὅ,τι ἀφήσαμεν δημιουργημένον. Ἐτοί κατ' ἔτος συνηθίζεται νὰ γίνεται ἓνας ἀπολογισμός: τί μᾶς ἄφησε τὸ 1963.

Ποτὲ μελετητὴς τῆς ἱστορίας δὲν θὰ εὕρισκετο σὲ μεγαλυτέρα δυσκολία, νὰ ἀνεύρη τὰ γεγονότα, νὰ τὰ ἀπομονώσῃ, νὰ καθορίσῃ τὴν φύσιν των, νὰ τὰ ἀξιολογήσῃ, νὰ τὰ συσχετίσῃ καὶ νὰ ἐξαγάγῃ τὰ συμπεράσματά του, ὅπως συμβαίνει στὴν σύγχρονον ἐποχὴν. Σήμερα δὲν ἐπισημαίνομεν γεγονότα, ἀλλὰ εἴμαστε ἔκπληκτοι μάρτυρες ἀποκαλύψεων, συγχύσεως καὶ ἰλιγγιώδους ροῆς τῶν πραγμάτων. Πέρασαν οἱ καιροί, πού τὰ ἔθνη ζοῦσαν εἰς τὴν ἀπομονώσιν των, εἰς τὸ ἀδιατάρακτον περιβάλλον τοῦ τοπικοῦ χρώματος, πού ἐρρύθμιζον τὰ τοῦ βίου των ὅπως ἤθελαν. Σήμερα δὲν ὑπάρχουν ὄρια οἰκογενειακά. Οὔτε καθωρισμένον κλίμα καλῆς γειτονίας. Κάθε ἔθνος ἔχει μέσα του καὶ τοὺς ἀλλοφύλους του, ὡς ξένος ἰδέας, ὡς διάφορον θρήσκευμα, ὡς ἀλλότρια ἦθη, ὡς ξένους τρόπους ζωῆς. Τὰ σύγχρονα συγκοινωνιακὰ μέσα καὶ τὰ μέσα ἐπαφῆς, ραδιοφωνα, τηλεδράσεις, κινηματογράφος καὶ ἄλλα, ἔφεραν τὰ ἔθνη ἐγγύτατα

τὸ ἓνα πρὸς τὸ ἄλλο. Καὶ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον βλέπει κανεὶς μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ἀνεπιθύμητον γειτνίασιν, εἶναι τὸ αἶσθημα τῆς ἀμύνης νὰ κρατήσῃ κάθε χώρα τὴν ἰδικήν της κοσμοθεωρίαν, τὴν παράδοσιν. Ἐντεῦθεν προκαλεῖται ἓνας γιγάντιος ἀνταγωνισμὸς παραδόσεων, τοῦ ὁποῦ οἱ σήμερα εἴμεθα ἐκπληκτοὶ μάρτυρες καὶ ἀνήσυχοι διὰ τὸ μέλλον θεαταί. Τί θὰ προκύψῃ ἀπὸ τὴν εἰς παγκόσμιον κλίμακα αὐτὴν ζύμωσιν; Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀγωνιώδες ἐρώτημα ἀπὸ τὰ γεγονότα ποὺ μᾶς ἀφήνει τὸ 1963.

Τὸ αὐτόχημα ἐν προκειμένῳ δι' ἡμᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους — τοὺς «ἐν ἀδικίᾳ κατέχοντας τὴν ἀλήθειαν» — εἶναι ὅτι ὅλα τὰ Ἑθνη φρονοῦν, ὅτι αὐτὰ ἐκπροσωποῦν τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν καὶ ἀγωνίζονται νὰ ἀφομοιώσουν καὶ τὰ ἄλλα. Καὶ ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι, αὐτὸ πιστεύομεν. Ὅτι ἐκπροσωποῦμεν τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν, ὅτι κατέχομεν τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν. Καὶ ἐπειδὴ ὅλος ὁ κόσμος σκέπτεται ἔτσι καὶ ἡ συνάντησις τῶν Ἑθνῶν μὲ τοιαύτας διαθέσεις ἐπιβολῆς τῶν ἰδικῶν του φρονημάτων καὶ τῆς ἰδικῆς του θρησκείας θὰ προσεκάλει ἀφεύκτως συγκρούσεις, οἱ ἄνθρωποι ἐπενένησαν δύο τρόπους εἰρηνεύσεων: τὴν συνύπαρξιν καὶ τοὺς διαλόγους. Φαντασθῆτε 40 50 γίγαντας διαφόρου ἰσχύος, ζῶντας πολὺ μακρὰν ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, αἰφνιδίως νὰ συναντῶνται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐδάφους, ἐτοιμοὺς νὰ ἀλληλοσπαρχθοῦν. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔχουν καὶ λίγο μυαλὸ σκέπτονται νὰ εὗρουν μίαν λύσιν. Καὶ λέγουν οἱ μὲν: δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἐξοικωθῶμε. Ὁ κάθε ἓνας νὰ σέβεται τοῦ ἄλλου τὸ πιστεύω εἰς τὴν ζωὴν. Καὶ ἔτσι ἄριστα ἤμποροῦμεν νὰ συνυπάρχωμεν. Καὶ οἱ περισσότερον «πνευματικοί» λέγουν: Ἡ συνύπαρξις βέβαια εἶναι μία λύσις, πρὸς ἀποσάθωσιν ἀνωφελοῦς αἰματεκχυσίας, ἀλλὰ, τώρα ποὺ τὰ πράγματα τὸ ἔφεραν καὶ συνητηθήμεν τόσου διαφόρου νοοτροπίας ἄνθρωποι, διατὶ νὰ μὴ κάμωμεν διαλόγους, διὰ νὰ εὗρωμεν ποῖα εἶναι ἡ ἀλήθεια, διὰ νὰ τὴν ἀκολουθήσωμεν ὅλοι; Διότι δὲν ὑπάρχουν πολλὰς ἀλήθειαι, ἀλλὰ μία καὶ κάποιος ἀπὸ ἡμᾶς τὴν κατέχει...

Ἔτσι, λοιπόν, εὗρισκόμεθα πρὸ τῶν κινδυνωδεστάτων οἰκουμενικῶν διαλόγων δι' ἡμᾶς, διότι ἡμεῖς ἔχομεν τὴν ἀλήθειαν, συμμαρτυρήσαντος, συμμαρτυροῦντος καὶ συμμαρτυρήσαντος τοῦ οὐρανοῦ. Εἶναι κινδυνωδέστατοι δι' ἡμᾶς οἱ διάλογοι αὐτοὶ ὅσον καὶ ἀνεκφράστου ὠφελιμότητος διὰ τοὺς ἄλλους καὶ σωτήριοι, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἡμεῖς, ὡς ὄργανα τῆς ἀληθείας, θὰ σταθῶμεν εἰς τὸ ὕψος τοῦ ρόλου μας. Καὶ ὅτι εἰς τοὺς οἰκουμενικοὺς αὐτοὺς διαλόγους δὲν θὰ θυσιάσωμεν τίποτε ἀπὸ τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν ποὺ μᾶς ἐχάρισεν ὁ Θεός.

Πρῶτα, λοιπόν, χρειάζεται νὰ μάθωμεν καλὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν θεῖαν, ποὺ ἀναξίως μᾶς ἐδωροφόρησεν ὁ πανάγαθος Θεὸς καὶ νὰ μὴ παύσωμεν προσευχόμενοι νὰ τὴν διατηρήσωμεν εἰς τοὺς αἰῶνας ἀλώδητον, καὶ δεύτερον νὰ τὴν προσφέρωμεν ἀνόθευτον καὶ ἀκτινοβολοῦσαν κατὰ τοὺς ἀφεύκτους οἰκουμενικοὺς διαλόγους, ὅπως ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐνοποιήσεως πάντων ὑπὸ μίαν ἀλήθειαν, γίνῃ «μία ποίμνη καὶ εἷς ποιμήν» ὁ Χριστός, ἡ αὐτοαλήθεια.

Αὐτῇ, φρονοῦμεν, εἶναι πείρα τοῦ 1963 καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἁς προσευχόμεθα ἔκτενως, ὅπως ἡ ἁγία Ὁρθοδοξία μας γίνῃ ἡ πίστις ὅλου τοῦ κόσμου, πρὸς δόξαν τοῦ ὁρθοδόξως λατρευομένου ἐν Τριάδι Θεοῦ ἡμῶν. Ἀμήν.

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης

Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΟΣ

Πάντες οἱ ὀρθῶς σκεπτόμενοι καὶ ἐμπείρως καὶ δικαίως κρίνοντες τὰ τοῦ βίου τῶν θνητῶν, οἱ κατὰ Πλάτωνα δηλονότι «ἐπαίοντες» διαπιστοῦσι καὶ ὁμοφώνως διακηρύττουσιν, ὅτι ὁ πολιτισμὸς τοῦ 20^{ου} αἰῶνος διέρχεται μίαν τῶν σοβαρωτέρων κρίσεων τῆς ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ἱστορικῆς διαδρομῆς του.

Οἱ πλεῖστοι νομίζουν, ὅτι αἰτία τῆς κρίσεως ταύτης εἶναι οἱ δύο οἰκουμενικοὶ πόλεμοι, ὁ ἐκραγεῖς τὸ 1914 καὶ ὁ ἐκραγεῖς τὸ 1939. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ὅλως ἀκριβές, διότι αἱ ἱστορικαὶ ρίζαι τῆς παρούσης κρίσεως τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι βαθύταται καὶ εἰς ἐλαχίστους ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἀντιληπτὰ καὶ γνωστά.

Ἐξευτελισμὸς καὶ ἀπώθησις εἰς τὸ ἀσυνείδητον σπουδαιοτάτων τοῦ πνεύματος λειτουργιῶν, οἷα εἶναι τὸ συναίσθημα ἐν γενεῇ, εἰδικώτερον δὲ ἡ ἀγάπη, ἡ θρησκευτικότης· ὑπέρμετρος αὔξεις τῆς διανοήσεως καὶ ὑπὲρ μέτρον ἠϋξημένη ἐξωστρέφεια τῆς συνειδήσεως, δηλαδὴ ἐξάρτησις ἐκ τοῦ ἔξω κόσμου· ἐπικράτησις καὶ ἐξάπλωσις τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς ἀθεΐας· ἀκατάσχετος ὁρμὴ πρὸς κτήσιν ἐξωτερικῶν ἀγαθῶν καὶ ἀπολαύσεων ὑλικῶν· ἔλλειψις κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ ἀντικειμενικῶν κριτηρίων πρὸς στάθμισιν τῆς ἀξίας τῶν ατόμων καὶ τῶν κοινωνικῶν· ἔλλειψις ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ὑγιῶν ἡγετῶν, ὑπὸ ἐποψιν ἠθικὴν: Ἰδοὺ τὰ αἷτια τῆς σημερινῆς κρίσεως τοῦ πολιτισμοῦ, ἅτινα ἐπὶ ἡνέγκον τὴν ψυχικὴν ταραχὴν καὶ ἀγωνίαν, ἧς λαμβάνομεν καθ' ἐκάστην ὀδυνηροτάτην πείραν.

Σκόπιμον καὶ ἀναγκαῖον κρίνομεν νὰ προβῶμεν εἰς ἀνάπτυξιν ἐνὸς ἐκάστου τῶν

αἰτίων τῆς σήμερον παρατηρουμένης κακοδαιμονίας, ἵνα διὰ τῆς ἀναπτύξεως ταύτης κατανοηθῶσι πληρέστερον καὶ ἀνευ δυσχερειῶν τὰ ὑφ' ἡμῶν γραφόμενα.

Καὶ ἐν πρώτοις τὸ συναίσθημα, περὶ οὗ λόγος ἐγένετο ἄνωτέρω, δέον νὰ υπογραμμισθῇ, ὅτι παίζει σπουδαιότατον ρόλον εἰς τὴν ἠθικὴν διαβίωσιν καὶ τὴν ἐν γενεῇ πρόοδον τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁλος ὁ πνευματικὸς βίος κινεῖται καὶ κατευθύνεται ὑπὸ τοῦ συναισθήματος, διευτύπωσαν εἰς τὰς θεωρίας τῶν ἐπιφανεῖς ψυχολόγοι συστηματικῶς ἐρευνήσαντες καὶ ἀσχοληθέντες ἐπ' αὐτοῦ, ὥς ὁ Descartes, Spinoza, Hume, Herbart, Wundt, Ribot, Rousseau, James καὶ ἄλλοι.

Τὸ συναίσθημα κατευθύνει τὴν νόησιν εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς ἐπιστήμης. Τὸ συναίσθημα συνδεόμενον μὲ τὴν βούλησιν δίδει νέαν μορφήν εἰς τὴν ζωὴν καὶ δημιουργεῖ τὸν πολιτισμόν.

Τὸ συναίσθημα συμπληρῶνει τὸ πνευχρὸν τῆς εὐφυΐας καὶ ὥς συνυφασμένον μὲ τὴν βούλησιν καὶ τὴν παράστασιν, εἶναι τὸ κίνητρον τῆς γνώσεως καὶ ἡ κινήτριος δύναμις τοῦ πνευματικοῦ βίου. Μόρφωσις τοῦ ἀνθρώπου δὲν δύναται νὰ νοηθῇ, χωρὶς οὗτος νὰ ἔχη ἐξευγενίσει καὶ ἐκλεπτύνει τὰ συναισθηματά του, μορφωμένος δὲ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ὁ ἔχων πολλὰς γνώσεις, ἀλλ' ὁ εὐγενὴς τοὺς τρόπους καὶ λεπτὸς τὸν χαρακτῆρα.

Τὸ συναίσθημα ἐπίσης εἶναι σπουδαιότατον, διότι ἐκ τῶν ἰδιορρυθμιῶν αὐτοῦ — ὅσον βεβαίως καὶ τῆς βουλήσεως — ἐξαρτᾶται ὁ χαρακτῆρ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκ τοῦ πλούτου δέ, τῆς ζωηρότητος καὶ τῆς λεπτότητος τῶν συναισθημάτων ἐνὸς

ἀνθρώπου ἐξαριᾶται ἡ διαμόρφωσις τῆς προσωπικότητός του.

Ἰδιαίτατα δέ, διὰ τῆς καλλιεργείας τῶν ἀνωτέρων συναισθημάτων καὶ δὴ τοῦ θρησκευτικοῦ τοιούτου, ὁ ἄνθρωπος ἐξυψοῦται, ἐξευγενίζεται καὶ παρουσιάζει τὴν εἰκόνα ὁμαλοῦ καὶ ἰσορροπημένου ὄντος. Τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα εἶναι καθολικὸν καὶ θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν θεμελιωδῶν στοιχείων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχροσυνθέσεως, ὡς ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου τὸ πρῶτον ἀνεγνωρίσθη διακηρύξαντος:

«Εὖροις ἂν καὶ πόλεις ἀτειχίστους, ἀγραμμάτους, ἀβασιλεύτους, νομίματος μὴ δεομένας, ἀπείρους θεάτρων καὶ γυμνασίων. Ἀνίερου δὲ πόλεως καὶ ἀθέου μὴ χρωμένης εὐχαῖς μηδὲ ὅρκοις καὶ μαντείαις οὐδεὶς ἔστιν, οὐδ' ἔσται γεγωνῶς θεατῆς».

Ἡ ἀπώθησις λοιπὸν τῶν ἀνωτέρων συναισθημάτων καὶ κατ' ἐξοχὴν τοῦ θρησκευτικοῦ τοιούτου, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν προαναφερθέντων καὶ ὑποστηρίζεται ὑπὸ διασήμεων ψυχολόγων καὶ ἐπιστημόνων, δύνανται νὰ ἐμφανίσῃ τὸν ἐκπολιτισθέντα ἄνθρωπον ὡς πάσχοντα νόσον ἀνίατον, ἀληθινὴν παραφροσύνην, ἥς αἱ ρίζαι εἶναι ἀόρατοι, ὁραταὶ δὲ μόνον εἰς τὸν ἱκανὸν ψυχίατρον.

Νευρώσεις, κλονισμὸς καὶ διατάραξις τῆς ψυχικῆς ἐνότητος καὶ ἰσορροπίας παρατηρεῖται εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς ἀνθρώπων, οἵτινες ἡ οἰκειόθελως ἀπεχθάνονται τὴν θρησκευτικότητα ἢ εὐρίσκονται κατ' ἀνάγκην ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν περιβάλλοντος ἀθέου καὶ διανύουσι τὸ στάδιον τῆς παρούσης ζωῆς ἄνευ θρησκείας τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ταῦτα μὲν ἱκανὰ ἔστωσαν περὶ τοῦ συναισθηματικοῦ βίου καὶ τῶν ὁλεθρίων συνεπειῶν ἕνεκα τῆς ἀπωθήσεως τῶν ἀνωτέρων συναισθημάτων ἐκ τῆς

ἀνθρωπίνης ψυχῆς.

Ἐν τῷ προθέματι τῆς παρούσης μελέτης ἀναφέρομεν ἐπίσης περὶ τῆς ὑπερμέτρου αὐξήσεως τῆς διανοήσεως καὶ τῆς ἠϋξημένης ἐξωστρεφείας τῆς συνειδήσεως, ἃς σήμερον παρατηροῦμεν εἰς τὰ ἄτομα κατ' ἰδίαν καὶ τὰς κοινωνίας καθόλου.

Ἡ διανόησις εἶναι σπουδαιότατη λειτουργία τοῦ νοός, καθότι δι' αὐτῆς ἐπιτελοῦμεν διαφόρους συνδέσεις καὶ συσχετίσεις, κατατάσσομεν τὰς γνώσεις ἡμῶν καὶ καθιστῶμεν δυνατὴν τὴν πέραν τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου ἔρευναν καὶ γινώσκιν τῆς ἀληθείας.

Διὰ τῆς διανοήσεως ὁ ἄνθρωπος προάγεται πνευματικῶς, ἄγεται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης, προσοδεύει εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος καὶ ὑποτάσσει τὰ πάντα ὑφ' ἑαυτόν.

Πλεῖστοι νομίζουσι καὶ ἰσχυρίζονται, ὅτι αἱ μεγάλαι ἐπιστημονικαί, τεχνικαί, ὑγειονολογικαὶ καὶ κοινωνικαὶ πρόοδοι θὰ δώσωσι λύσιν εἰς τὰ μὴ λυθέντα μέχρι τοῦδε κοινωνικὰ προβλήματα.

Ἄλλοι φαντάζονται, πὼς ἡ ἀνθρωπότης ἴσταται ἕνεκα τῆς μεγίστης ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, πρὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸ ἕαρ νέου κόσμου. Ὅλίγοι μόνον βλέπουσι, ὅτι εἰς τὸν φαινομενικὸν τοῦτον ἀνθῶνα κορυπτεται ἡ φρίκη θυελλῶν, αἵτινες ἐφοιμάζονται νὰ ἐκσπᾶσωσιν ὑπεράνω τοῦ ὀρίζοντος.

Πὼς εἶναι δυνατόν ἡ ξηρὰ τῆς διανοίας καλλιέργεια νὰ σώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν, ἐὰν παραγνωρίζεται ἡ πραγματικότητα, ἥτις περι-

λαμβάνει τὴν συναισθηματικότητα καὶ ἰδιαζόντως τὴν θρησκευτικότητα;

Διὰ τοῦτο δικαίως καταδικάζεται ὑπὸ τῶν νοῦν ἔχόντων καὶ ἐξόχων διανοιῶν ὁ πολιτισμὸς ἡμῶν, τρεφόμενος καὶ διευθυνόμενος ὑπὸ ἀκράτου νοησιοκρατίας, εἰς τὴν πολυγυνωσίαν μόνον ἀποσκοπούσης, κριθεὶς ὡς μονομερὴς καὶ ἀνεπαρκής, ὁρθῶς δὲ καὶ ἡ νεωτέρα παιδαγωγικὴ ζητεῖ σήμερον νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἐργατῶν αὐτῆς εἰς τὴν αὐτενέργειαν, τὴν δημιουργικότητα, εἰς τὴν βούλησιν δηλονότι καὶ τὸ συναίσθημα. Ἄς παραθέσωμεν νῦν καὶ ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς ἀθεΐας, τῆς φοβερᾶς αὐτῆς μάστιγος τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν.

Πανταχοῦ, ὅπου καὶ ἐὰν στρέψωμεν τὸ βλέμμα ἡμῶν, συναντῶμεν διακεχυμένον ὑπὸ μορφᾶς καταπληκτικῶς ποικίλας τὸ συνεχῶς ἀνανεούμενον ρεῦμα τῆς ζωῆς. Τοσοῦτον ποικιλόμορφον εἰς τὰς ἐκδηλώσεις του καὶ ἐπιζητοῦν νὰ εἰσδύσῃ πανταχοῦ τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς, εἰλκυσεν ἀνέκαθεν τὴν προσοχὴν τῶν βιολόγων καὶ φυσιοδιφῶν, τῶν φιλοσόφων καὶ μεταφυσικῶν καὶ πλείστων ἄλλων ἐπιστημόνων.

Εἰς τὸ πρόβλημα τοῦτο ἠθέλησαν νὰ δώσωσιν ἀπάντησιν πολλοὶ ἐκ τῶν περὶ τὴν ὕλην ἐνασχολουμένων ἐπιστημόνων καὶ μάλιστα ἀπὸ ὕλιστικῶν προϋποθέσεων κινούμενοι.

Οἱ ὑλόφρονες καὶ θιασῶται τῶν ὕλιστικῶν θεωριῶν ὑποστηρίζουσι καὶ λέγουσιν, ὅτι δὲν ὑφίσταται ἰδίᾳ ζωτικὴ καὶ ἀνωτέρα δύναμις, ἥτις διέπει τὸ σύμπαν, ἀλλὰ πάντα τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς φύσεως διέπονται ὑπὸ τῶν μηχανικῶν νόμων, οἵτινες ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν ἀνόργανον φύσιν.

Ὑποστηρίζουσι δηλονότι οἱ ἐπιστήμο-

νες οὗτοι, ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ ὕλη καὶ ἐξηγοῦσι τὸ πᾶν μὲ τὴν μηχανικὴν κίνησιν τῶν μορίων τῶν αἰόμενων τῆς ὕλης.

Κατ' αὐτοὺς οὐδεμία οὐσιώδους διαφορὰ ὑφίσταται καὶ οὐδὲν χάσμα παρεμπιπτει μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου. Παραμερίζουσι τὰς διαφορὰς μεταξὺ ζωῆς καὶ νεκρᾶς ὕλης καὶ παραθεωροῦσι τὰ ὑπερῶχα φαινόμενα τῆς διανοήσεως, τῆς συνειδήσεως καὶ ἄλλα, ἐπειδὴ ἀπαντῶσι μόνον παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ἰσχυριζόμενοι ὅτι δὲν ἀποτελοῦσι γενικὸν γνῶρισμα τῆς ζωῆς.

Διὰ τῶν ὕλιστικῶν θεωριῶν των οἱ ὕλισται ἀπεφάναντο καὶ κατέδειξαν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς δὲν ἔχει κανένα ἡθικὸν ἢ πνευματικὸν προορισμόν, παρὰ μόνον τὴν ὅσον τὸ δυνατόν ἐπὶ μακρότερον χρόνον διατήρησιν τῆς ζωῆς του καὶ τὴν διαιώνισιν τοῦ εἴδους του.

Ἀρχὴ των εἶναι: «φάγωμεν, πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκωμεν» (Α' Κορινθ. ιε' 32).

Αἱ ἀρχαὶ των ὁμως αὗται εἶναι ἐγωιστικαί, μονόπλευροι καὶ ἀνεφάρμοστοι, ὡς παραθεωροῦσαι τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἀγνούμεναι τὴν ψυχὴν καὶ ἀγνοοῦσαι τὸν ψυχικόν, τὸν πνευματικόν καὶ τὸν ἡθικὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου, οἵτινες σήμερον μαρτυροῦνται καὶ ὑπὸ τῆς ψυχολογίας.

Ὁ ὕλισμὸς δὲν εἶναι πλέον παραδεκτὸς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες, θέλουσι νὰ σέβωνται τὴν ἀνθρωπίνην ὀντότητα, ἐπειδὴ σκληρύνει τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν κατοβιβάζει εἰς τὴν τάξιν τοῦ κτήνους. Καταργεῖ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν συμπάθειαν πρὸς τὸν πλησίον.

Ἡ ἀπιστία, ἡ ἀθεΐα καθ' ὅλου, ὑπὸ ἡθικὴν ἔποψιν οὐδὲν καλὸν τῇ κοινωνίᾳ προξενεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον κοινωνικὴν ἀνα-

τροπήν καὶ βάραθρον βορβοῶδες. Ἡ ἀπιστία καὶ ὁ ὕλισμός οὐδέποτε δύναται νὰ ἐξεγείρωσι καὶ ὠθήσωσι πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὰ ἰδεώδη. Οὐδέποτε περιστέλλουσι τὰ πάθη καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἀγωνιζόμεναι χάριν τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ ζῶσι βίον ἀχαλίνωτον καὶ ἀστάθμητον δουλεύουσαι τῇ ὕλῃ δίκην χοίρου καὶ κυλινδούμεναι ἐν τῷ δυσώδει βορβόρῳ.

Ἡ πίστις κηρύττει τὴν φιλαλληλίαν καὶ τὴν αὐταπάργνησιν. Ἡ ἀπιστία κηρύττει, ὅτι ἡ φιλαλληλία καὶ ἡ αὐταπάργνησις εἶναι οὐτοπία.

Ἡ ἀπιστία καὶ ὁ ὕλισμός διασαλεύουσι τὰ θεμέλια τῆς κοινωνίας, ὥς παρέχοντες αὐτῷ πολίτας φαύλους καὶ ἀνηθίλους, ἐκφύματα κοινωνικά, ἀγχόνην, κάτεργα καὶ ἀποσύνθεσιν τῆς κοινωνίας. Προωρισμένος ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος πρὸς τι βέλτιον καὶ θεῖον καὶ τοῦ προορισμοῦ καὶ τῆς σωτηρίας του ἐπιτυγχάνει μόνον ἐν τῷ Θεῷ.

Ζωὴ ἐν τῷ Θεῷ καὶ μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἰδού ὁ ἀληθὴς προορισμός τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ ταῦτα μὲν ἱκανὰ ἐλέγχθησαν περὶ τῆς ἀθείας καὶ τοῦ ὕλισμοῦ. Εἰρήσθω δ' ἐν κατακλείδι τοῦ ὑπὸ ἀνάπτυξιν θέματος, ὅτι διὰ πᾶσαν κοσμοθεωρίαν ἰσχύουσιν οἱ λόγοι τῆς ἁγίας Γραφῆς, ὅτι «ἐκ τοῦ καρποῦ γινώσκεται τὸ δένδρον». Ὁ σοφὸς καλλιτέρους καὶ εὐχυμοτέρους καρποὺς παράγει μία κοσμοθεωρία ἢ ἰδεολογία, τοσούτω μᾶλλον δύναται τις νὰ προεικάσῃ περὶ τοῦ πόσον αὕτη ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

Οὐδέποτε διὰ τῆς ἀπιστίας ἐβελτιώθητις πνευματικῶς, ἔξ ἐρευνῶν πολλῶν ἀπεδείχθη, καὶ ὠδηγήθη εἰς βελτίωσιν τοῦ ψυχικοῦ του κόσμου, τοῦθ' ὅπερ καταδεικνύει ἄριστα, ὅτι ὁ ὕλισμός ἐστὶν ἐπιζήμιος καὶ καταστρεπτικός, τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐνισχυσμένης πλεῖστα ὑπὸ

τῶν ὡς ἄνω ἀναφερθέντων.

Ἐν ἐπίσης βασικὸν αἷτιον τῆς παρούσης κρίσεως τοῦ πολιτισμοῦ μας εἶναι ἡ ἀκατάσχετος ὁρμὴ πρὸς κτήσιν ἐξωτερικῶν ἀγαθῶν καὶ ἀπολαύσεων ὕλικῶν. Ὅλοι σχεδὸν ἀπὸ μεγάλου ἕως μικροῦ κατήντησαν, εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν, πλεονέκται· ὅλους ἀνεξαίρετως ἐκυρίευσεν καὶ ἐξουσίασεν τὸ δολέθριον τοῦτο πάθος, ἱερωμένους καὶ λαϊκοὺς, πλουσίους καὶ πένητας, πᾶσαν τάξιν καὶ ἡλικίαν ἀνθρώπων. Τοῦτο τὸ ἐπάρατον πάθος τῆς πλεονεξίας κατέστησε σήμερον τοὺς πλείονας τῶν ἀνθρώπων ἀμελεῖς καὶ ἀδιαφόρους περὶ τὴν πίστιν, τοῦτο κατέστησε τοὺς πολλοὺς ἀνευλαβεῖς καὶ ὀλιγοπίστους, τοῦτο ἐνέπνευσε τὴν ὀλιγορίαν καὶ χλιαρότητα περὶ τὰ πνευματικά καὶ μέγιστα προβλήματα τῆς μεταφυσικῆς.

Πᾶς ἄνθρωπος βεβαίως ἔχει δικαίωμα νὰ φροντίξῃ νὰ ἀποκτήσῃ διὰ τῆς φιλοπονίας του τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ὥστε νὰ δύναται νὰ ζῇ ἐντίμως καὶ ἀξιοπρεπῶς εἰς τὴν κοινωνίαν ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς θέσεως, χωρὶς νὰ ἀναγκάζεται νὰ ἐνοχλῇ καὶ νὰ ἐπιβαρύνῃ τοὺς ἄλλους διὰ τὰ τρέφεται· ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν εἶναι ὅλως ἀπεριόριστον, ἔχει μέτρα καὶ ὅρια, τὰ ὅρια τοῦ δικαίου καὶ τῆς φιλανθρωπίας, τὰ ὅποια εἰς οὐδένα συγχωρεῖται νὰ ὑπερβῇ.

Καθὼς ὁ χεῖμαρρος ἐν τῇ ὁρμῇ αὐτοῦ καταστρέφει καὶ παρασύρει μεθ' ἑαυτοῦ πᾶν τὸ προστυχόν, οὕτω καὶ ὁ πλεονέκτης καὶ ἄπληστος ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας διὰ τῆς ἀπληστίας του καταβάλλει καὶ συμπαράφerei πάντας τοὺς πλησιάζοντας αὐτόν.

Ἀρχεῖ νὰ γνωρίξῃ μόνον, ὅτι δύναται νὰ ὠφεληθῇ κατὰ τι ἔκ τινος πράξεως,

ἀρκεῖ νὰ βλέπῃ, ὅτι προκύπτει ὠφέλειά τις χρηματικὴ καὶ ἀδιαφορεῖ, ἂν ἡ πρῶ-
ξις ἐκείνη εἶναι δικαία ἢ ἀδικος, ἂν ὁ
πλησίον ἀδικῇται ἢ βλάπτεται.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀθλιότης καὶ ἡ ἑξα-
χρεώσεις τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων ὡς
πρὸς τὸ ζήτημα τῆς πλεονεξίας, τοῦ πλου-
τισμοῦ καὶ τῆς ἀκορέστου ἐπιθυμίας των
πρὸς κτήσιν πολλῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν καὶ
ἀποθησαυρίσιν.

Ἀλλὰ τί εἰπώμεν νῦν περὶ τοῦ ἀπαι-
σίου καὶ ὅλως ἀποκαρδιωτικοῦ φαινομέ-
νου τῆς στροφῆς τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώ-
που πρὸς τὰς ἡδονὰς καὶ τὴν σαρκολα-
τρείαν;

Τοῦτο ὁμολογουμένως καταστρέφει ἕξ
ὀλοκλήρου τὰς ζωτικὰς δυνάμεις τῶν ἀ-
τόμων καὶ κοινωνιῶν καὶ συντελεῖ ἀνυ-
πολογίστως εἰς τὴν κατὰπτωσιν καὶ κα-
τάρρευσιν τοῦ οἰκοδομήματος τῶν ἡθι-
κοπνευματικῶν ἀξιών.

Δὲν ἀναφερόμεθα εἰς λεπτομερείας
σχετικὰς μὲ τὸ ὑπὸ ἀνάπτυξιν τοῦτο θέ-
μα, ἀλλ' ἐν μόνον μετὰ πικρίας λέγομεν
καὶ προμηνύομεν, ὅτι ἡ σήμερον παρα-
τηρουμένη προϋούσα λατρεία τοῦ χρήμα-
τος καὶ τῶν ἑξωτερικῶν ὑλικῶν ἡδονῶν
θὰ προαγάγῃ ἀνεπανορθώτως τὴν κατὰ-
πτωσιν τῆς ζωτικῆς δυνάμεως τῶν κοι-
νωνιῶν, θὰ ἐπιταχύνη τὴν βιοτικὴν σῆ-
ψιν αὐτῶν, καὶ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐκ-
μηδένισιν τῶν λαῶν καὶ εἰς τὸν πλήρη
αὐτῶν βιολογικὸν ἑξαφανισμόν.

Ἄς ἐκθέσωμεν ἐν τοῖς ἐξῆς τὰς ἀπό-
ψεις μας καὶ ἐπὶ ἐτέρου θέματος, λίαν
βασικοῦ καὶ ἐπικαίρου, ἵνα καὶ δι' αὐ-
τοῦ ἔλθωμεν εἰς ἐπίγνωσιν καλλιτέραν
τῆς κρισιμότητος τῆς ἐποχῆς μας.

Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ θέμα τῆς δικαιο-
σύνης καὶ τῶν ἕξ αὐτῆς προκυπτόντων
προβλημάτων.

Ὅλίγαι λέξεις εἰς ὅλας τὰς ἀνθρωπί-

νας γλώσσας ἔχουσι τόσον πλουσίαν ἔν-
νοιαν, ὅσον ἡ λέξις δικαιοσύνη.

Μὲ οὐδεμίαν δὲ ἄλλην λέξιν ἡσυχολήθη-
σαν τόσον πολὺ οἱ ἡθικολογῆσαντες φι-
λόσοφοι καὶ δι' οὐδεμίαν ἐδημιουργήθη
τόση μεγάλη ἐπιστήμη καὶ ἐκτεταμένη
νομολογία, ὅσον διὰ τὴν δικαιοσύνην.

Καὶ ἐνῷ ἡ δικαιοσύνη ἀποτελεῖ οὐσιῶ-
δες στοιχεῖον τῆς εὐτυχίας τοῦ ἀνθρώπου
καὶ τῶν κοινωνιῶν, τὴν βάσιν καὶ τὴν
ρίζαν παντὸς ἀγαθοῦ, ἐν τούτοις εἰς ὅλα
τὰ πεδία τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ἐπικρατεῖ
ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀνομία καὶ οἱ ἄδικοι ἀν-
θρώποι τῆς νοσοῦσης ἡθικῶς ἐποχῆς μας
ἀσυστόλως καὶ ἀναισχύντως ἀδικοῦσιν, ἐπὶ
πτωμάτων πατοῦσι καὶ μυρία μέσα ἀδι-
κίας μετέρχονται, προκειμένου νὰ κυριαρ-
χήσωσι, νὰ ἀποθησαυρίσωσι, νὰ ὑψωθῶ-
σιν εἰς μεγάλα ἀξιώματα καὶ περιόπτους
θέσεις.

Ἡ ἀδικία εἶναι τρομερὰ μάλιστα τῶν
ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν. Ἡ ἀδικία
εἶναι ἰδιαίτερον γνώρισμα τοῦ κόσμου.
Ἐπὶ τῆς γῆς οὐδαμοῦ ὑφίσταται δικαία
ἀπονομή τοῦ πρέποντος. Οὐδαμοῦ ἐπι-
κρατεῖ δικαιοσύνη.

Εἶναι τόσα τὰ ἔργα τῆς ἀδικίας καὶ
τόση ἡ ποικιλία τῶν ἀδίκων μέσων, πα-
λαιῶν καὶ εἰς ὅλους γνωστῶν, τόση δὲ ἡ
ἐφευρετικότης τῶν ἀνθρώπων πρὸς χρη-
σιμοποίησιν νέων, ὥστε καθίσταται ἀδύ-
νατος ἡ περιγραφή των.

Οὐδεὶς σκέπτεται, ὅτι ἐλεύσεται ἡμέρα,
καθ' ἣν θὰ παταχθῇ ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀ-
νομία, ἡ κυριαρχοῦσα εἰς τὸν κόσμον, ἡ
ἀδικία, ἡ ὁποία ἀντὶ νὰ διώκῃται καὶ νὰ
μισῇται, τιμᾶται ἐν τῷ προσώπῳ τῶν με-
γάλων ἀδίκων, οἵτινες τὴν μεταφέρουσι
καὶ εἰς θρόνους ὑψηλοῦς.

Οὐδεὶς φιλοσοφεῖ, ὅτι ἐλεύσεται ἡμέρα,
καθ' ἣν ὁ δικαιοκρίτης Θεὸς θὰ ὑψωθῇ
ἐπὶ τοῦ θείου τῆς δικαιοσύνης θρόνου,

Ο ΕΝ ΣΥΚΕΑ ΤΗΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΝΕΓΕΡΘΕΙΣ ΕΙΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΑΓ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΝΑΟΣ

1) Μεταξύ τῶν πολλῶν θαυμάτων τῶν ὑπὸ τοῦ ἁγίου Νεκταρίου τελεσθέντων εἰς τὴν κωμόπολιν τῆς Συκέας καὶ εἰς ἅπασαν τὴν Λακωνίαν, θέον νὰ σημειωθῇ ὡς ἐν ἓκ τῶν πολλῶν τοῦ θαυμάτων καὶ ἡ ἐκ θεμελίων ἀνέγερσις τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ του, τοῦ ὁποίου τὰ ἐγκαίνια μεγαλοπρεπῶς ἐτελέσθησαν τὴν Κυριακὴν 29ην παρελθόντος μηνὸς Σεβρίου ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρ-

της κ. Κυπριανοῦ, συμπαραστατουμένου ὑπὸ τῶν Ἀρχιμανδριτῶν Φιλοθέου Ζερβάκου Ἠγουμένου τῆς ἐν Πάρῳ ἱερᾶς Μονῆς Δογγοδάρδας καὶ Θεοφίλου Σιμοπούλου Ἠγουμένου Ἱ. Μονῆς Ζερμπίτης, ἄλλων ἱερέων ἐκ τῶν πέριξ κωμοπόλεων καὶ χιλιάδων λαοῦ προσελθόντων ἐξ ὅλης τῆς Λακωνίας καὶ ἄλλων μερῶν.

Πῶς ἐκτίσθη ὁ πάνσεπτος καὶ θαυμα-

ἀπὸ τοῦ ὁποίου θὰ κρίνῃ τὸν κόσμον καὶ θὰ ἀποκαταστήσῃ πλήρως τὸ κράτος τῆς δικαιοσύνης.

Διὰ τοῦτο τείνομεν πρὸς μεγίστην ἠθικὴν αὐτοκαταστροφὴν καὶ ἀπώλειον. Διὰ τοῦτο ὁ πολιτισμὸς μας διέρχεται κρίσιν σοβαρώτατην.

Διὰ τοῦτο πανταχοῦ εἶναι ἐκδηλὸς ἡ νοσηρότης τῆς ἐποχῆς μας.

Τὸ δὲ πλεόν δυσάρεστον καὶ ἀνησυχητικὸν σημεῖον τῶν ἐσχάτων τούτων χαλεπῶν καιρῶν εἶναι καὶ ἡ ἔλλειψις ὑγιῶν ἡγετῶν δυναμένων νὰ καθίστανται ὁδηγοὶ ἅμα δὲ καὶ τιμωροὶ ἄλλων καὶ πρωτοπόροι εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

Οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχομεν μεγαλυτέραν ἀνάγκην ἠθικῶν παιδαγωγῶν καὶ οὐδέποτε ἦτο ἀπιθανώτερον νὰ εὕρωμεν αὐτούς.

Βελτίωσις καὶ ἀνάρρωσις τῆς νοσοῦσης σημερινῆς κοινωνίας εἶναι δυνατόν νὰ προέλθῃ μόνον ἀπὸ ἀσυγχρονίστους, ἀλλὰ πνευματικῶς ὑπερέχοντας ἡγέτας.

Οἱ συγχρονισμένοι δὲν εἶναι κεκλημένοι νὰ ὁδηγῶσι τὴν κοινωνίαν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀναρρώσεως, ἀλλὰ τοῦναντίον νὰ

ἐπαυξάνωσι τὴν νοσηρότητα. Λέγοντες δὲ ἀσυγχρονίστους δὲν ἐννοοῦμεν ἐκείνους, οἵτινες ἐπιδιώκουσι τὴν κατὰ πάντα ἐπάνοδον εἰς τρόπους ζωῆς παλαιότερους, τοὺς φίλους δηλαδὴ, τῆς στασιμότητος, ἀλλ' ὅσους παραλαμβάνουσι πᾶν, ὅπερ ὑγιὲς εἶχεν ὁ βίος προγενεστέρων γενεῶν καὶ ὅσα ὀρθὰ ἀκριβῶς ἡ νοσηρότης τῆς ἐποχῆς μας σαφῶς ὑποδεικνύει, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ καταστῶσι δεκτὰ καὶ γίνονται πρωτοπόροι κατὰ τὴν ἀγαθὴν τῆς λέξεως σημασίαν.

Ταῦτα ἐν συνόψει τὰ αἷτια τῆς παρούσης κρίσεως τοῦ πολιτισμοῦ μας.

Ἄς συντελέσωμεν ἕκαστος ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεών του εἰς τὴν ἀνάρρωσιν τῆς ἠθικῶς νοσοῦσης ἐποχῆς μας διὰ τε λόγων καὶ ἔργων ὑψηλῶν, ἵνα διορθωθῶσι πάντα τὰ κακῶς ἔχοντα ὑπὸ ἠθικὴν ἐποψιν εἰς ἅπασαν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἰδιαιτέρως ἐν τῇ φιλότατῃ ἡμῶν Πατρίδι, ἣτις ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ἡ κοιτίς τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡ πρωτοπόρος εἰς πᾶν ὅ,τι τὸ ὑψηλότερον καὶ τὸ ἰδεωδέστερον.

Ε. Μ.

στός ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἀγίου;

Πρὸ δύο ἐτῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς Νοβρίου 1961, ὁ συνταξιούχος ἱερεὺς Αἰδεσιμ. Δημήτριος Ἀναστασάκης, συγγενῆς μου, δότις πάσχων ἐξ ἀνιάτου νοσήματος, θαυμασίως ἐθεραπεύθη παρὰ τοῦ Ἀγίου (Ἐρ. θαύματα τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, βιβλ. Δημ. Παναγοπούλου) μετὰ τοῦ αἰδεσιμ. ἱερέως ἐφημερίου τῆς κωμοπόλεως Συκέας Χαραλ. Τσάκωνα, πληροφορηθέντες, ὅτι ἐτύχα-νον Πνευματικὸν τέκνον τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, μοι ἔστειλαν ἐπιστολὴν δι' ἧς μὲ ἐκάλουν νὰ παραστῶ εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου, ἣτις συμπίπτει τὴν 9ην Νοβρίου. Ἀναμνησθεὶς τῶν πνευματικῶν εὐεργεσιῶν ἃς ἔλαβον παρὰ τοῦ Ἀγίου κατὰ τὴν νεανικὴν μου ἡλικίαν καὶ ὅτι ἐκεῖνος μὲ ὠδήγησε καὶ μοι ὑπέδειξε νὰ μὴ ὑπάγω εἰς ἄλλην Μονήν, νὰ προτιμήσω τὴν Μονὴν Δογγοβάρδας ὡς λιμένα ἀσφαλῆ καὶ σωτήριον, ἔσπευσα εἰς Συκέαν τῆς Λακωνίας καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὴν ἱερὰν Λειτουργίαν.

Μετὰ τὴν ἱερὰν Λειτουργίαν καὶ τὴν λιτανείαν, συνελθόντες καὶ οἱ τρεῖς καὶ ἰδόντες τὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν πίστιν τῶν φιλοχρίστων ἑορταστῶν, ὡς ὑπὸ Θεοῦ ἐμπνευσθέντες, ὁμοφώνως καὶ ὁμογνωμῶνως ἀπεφασίσαμεν νὰ κτισθῇ ναὸς ἐκ θεμελίων ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγίου. Περισκοπήσαντες διὰ νὰ εὐρωμεν τόπον κατάλληλον κατελήξαμεν εἰς τὸν τόπον τὸν ὁποῖον ἀρχικῶς ἐξελέξεν ὁ Ἅγιος πλησίον εἰς τὸ προσκυνητᾶριον τοῦ Ἀγίου, τὸ ὁποῖον ἀρχικῶς ἔκτισεν ὁ διαληφθεὶς Πρεσβύτερος π. Δημήτριος. Ἀφ' οὗ ἐγένετο σύμφωνος ἀπόφασις τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ, ἐσκέφθημεν νὰ ζητήσωμεν πρῶτον τὴν εὐλογίαν καὶ ἄδειαν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου καὶ τὴν ἄδειαν ἐράνου πρὸς συλλογὴν χρημάτων διὰ τὴν οἰκοδομήν. Ἐγὼ εἶπον εἰς τοὺς συμπρεσβυτέρους μου δύο ἱερεῖς ἐ-

πειδὴ εἶμαι μακρὰν ἀναχωρῶ καὶ προσφέρω πρῶτος τὴν ἐλαχίστην μου συνδρομήν τὰ δύο λεπτὰ τῆς χήρας ἐκ τοῦ ὑπερήματός μου πιστεύων καὶ ἐλπίζων, ὅτι ὁ Ἅγιος θὰ τὰ εὐλογήσῃ ἀοράτως, θὰ τὰ αὐξήσῃ, θὰ τὰ πολλαπλασιάσῃ. Ὑμεῖς δὲ ἀφ' οὗ λάβετε τὴν εὐλογίαν καὶ ἄδειαν τοῦ Σου νὰ ἀρχίσετε τὸν ἔρανον καὶ διὰ συνάξετε ἕνα χρηματικὸν ποσὸν 40 · 50 χιλ. δραχμῶν νὰ ἀρχίσετε τὴν οἰκοδομήν.

Εὐθὺς ἐγνώσθη, ὅτι θὰ ἀνεγερθῇ ναὸς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νεκταρίου καὶ ὅτι ἐδόθη ἄδεια παρὰ τοῦ Σου, ὡς ἐκ συνήματος συνέδραμον πάντες οὐ μόνον οἱ κάτοικοι τῆς Συκέας καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ Ἀμερικῇ Συκεῶται, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι Λάκωνες ἀκόμη καὶ ξένοι καὶ εἰς διάστημα ὀλίγων μηνῶν χωρὶς νὰ γίνῃ ἔρανος συνήχθη ποσὸν χρηματικὸν ἄνω τῶν 100 χιλιάδων δραχμῶν. Πρῶτος ὅστις προσέφερεν ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Συκέας ἦτο ὁ ἐκ Συκέας αἰδεσιμώτατος π. Ἰωάννης Δεσποινάκης ἐφημέριος Μονεμβασίας· οὗτος προθύμως καὶ ἱλαρῶς προσέφερεν οἰκόπεδον ἀρκετὰ εὐρύχωρον διὰ τὴν οἰκοδομήν τοῦ ναοῦ, προαύλιον καὶ οἰκοδομήν κελλίων, ὡς ἐπληροφόρηθην ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός π. Ἰωάννης προτίθεται καὶ ἐν τῷ μέλλοντι νὰ προσφέρῃ καὶ ἀφιερῶσιν πρὸς τιμὴν του, δόξαν, ἔπαινον καὶ μνημόσυνον αἰώνιον αὐτοῦ, τῆς συζύγου του, τῶν τέκνων, ἀδελφῶν του καὶ τῶν προαπελθόντων γονέων του, ὁλόκληρον τὸ πέριξ τοῦ ναοῦ κτήμα αὐτοῦ· ἃς εἶναι αἰώνιον αὐτοῦ τὸ μνημόσυνον.

Ἀφ' οὗ συνήχθη ἀρκετὸν ποσὸν ἤρχισεν ἡ οἰκοδομή, ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος τὴν 14ην Ὀκτωβρίου 1962 καὶ ἐτελείωσε τὴν 30ην Αὐγούστου 1963, δηλ. εἰς διάστημα 10 μηνῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ λόγῳ τοῦ χειμῶνος ἐπὶ 4 μῆνας διεκέπη ἡ ἐργασία, ὁ ναὸς ἐτελείωσε εἰς 6 μῆνας. Πολλοὶ ναοὶ

εἰς τὰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ ἄλλας με-
γαλοπόλεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχουν χι-
λιάδες καὶ μυριάδες κάτοικοι καὶ μεταξὺ
αὐτῶν πολλοὶ ἐφοπλισταί, ἄρχοντες πλού-
σιοι, διὰ τὰ τελειώσουν, παρέρχονται 4-5
- 7-10 καὶ περισσότερα ἔτη καὶ πολλοὶ
μένουν ἀτελείωτοι, ὁ δὲ ναὸς τοῦ ἁγίου
Νεκταρίου ἐπεραιώθη εἰς διάστημα 6 μῆ-
νῶν, εἰς ἓν χωρίον τὸ ὁποῖον κατοικοῦν
ὀλιγώτεροι ἀπὸ 1500 κατοίκους, οὐδεὶς
ἐφοπλιστής, οὐδεὶς πλούσιος, οὐδεὶς ἄρ-
χων, οἱ περισσότεροι πτωχοὶ καὶ ὅλοι
βιοπαλαισταί, κατώρθωσαν εἰς 6 μῆνας τὰ
τελειώσουν ἕνα ναόν, ὅχι πολὺ εὐμεγέθη
ἀλλ' ὅχι καὶ μικρόν, ναὸν βυζαντινοῦ ρυθ-
μοῦ, λαμπρόν, ὡραῖον, μὲ ὅλα τὰ χρειώ-
δη καὶ ἀναγκαῖα, χωρὶς τὰ λείπη οὐδὲν
διότι καθ' ὃν χρόνον ἐκτίζετο ἡ οἰκοδομή
τοῦ Ναοῦ, ἄλλος ἐξ οἰκείας προαιρέσεως,
χωρὶς τὰ τὸν προτρέψῃ ἢ παρακαλέσῃ τις
προσέφερε χρήματα διὰ τὰς εἰκόνας, ἄλ-
λος προσέφερεν ἱερὰ σκεύη τοῦ θυσιαστη-
ρίου, ἄλλος μανουάλια, ἄλλος πολυέλαι-
ον, ἄλλος βιβλία καὶ ἄλλος διὰ πᾶν ἄλ-
λο ἀναγκαῖον καὶ χρήσιμον, ἀλλὰ ὅλους
τοὺς ἀνωτέρω δωρητάς, συνδρομητάς καὶ
ἀφιερωτάς τοῦ ναοῦ ὁ Ἅγιος διὰ πρε-
σβειῶν του ἐφώτισε καὶ ἐφρόντισε καὶ ἐ-
κτίσθη ὁ ναὸς του.

Νὰ μὲν ἐκοπίσταν οἱ αἰδεσιμώτατοι
συμπρεσβύτεροι πατέρες Δημήτριος καὶ
Χαράλαμπος, ἐμόχθησαν, ἐφρόντισαν, ἡ-
γωνίσθησαν, ἐμερίμνησαν, καθὼς καὶ οἱ
εὐλαθέστατοι ἐπίτροποι καὶ πάντες οἱ φι-
λόχριστοι καὶ φιλευσεβέστατοι κάτοικοι
τῆς Συκέας καὶ τῶν περιχώρων αὐτῆς.
Ἄλλ' ἔαν δὲν ἐφρόντιζεν ὁ Ἅγιος διὰ
πρεσβειῶν του τὰ τοὺς φωτίσῃ, τὰ τοὺς ἐ-
νισχύσῃ, τὰ τοὺς προθυμοποιήσῃ, ὥσως πα-
ρήρχοντο καὶ 6 ἔτη καὶ τὰ μὴ εἶχε τε-
λειώσει ὁ Ναὸς καὶ ἔαν ἐτελείωνε θὰ εἶχε
πολλὰς ἐλλείψεις. Ἐπομένως τὸ τὰ τε-

λειώσῃ μόνον εἰς 6 μῆνας καὶ τὰ μὴ λεί-
πη οὐδὲν τῶν δεσφ εἰσὶν ἀναγκαῖα τῷ Ναῷ,
εἶναι θαῦμα τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου καὶ
τῆς τοῦ Ἁγίου χάριτος, ἣν παρὰ Θεοῦ
ἐκομίσαστο καθὼς καὶ οἱ Ἅγιοι Πάντες.
Εἶναι θαῦμα θαυμάτων ἡ ἐντὸς 6 μηνῶν
τελεῖα ἀνέγερσις τοῦ πανοσέπτου Ἱεροῦ
Ναοῦ τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, εἶναι θαῦμα
πανθομολογούμενον, εἶναι θαῦμα ἐκτὸς
πάσης ἀμφιβολίας. Καὶ ὅστις δὲν πιστεύει
εἰς τὰ θαύματα ἢ διαβάλλει, εἶναι ἀπι-
στος, εἶναι ἀσεβής, εἶναι τυφλός, κωφός,
ἀχάριστος, ἀγνώμων, ἀναίσθητος, ἀσυνεί-
δητος, ὅμοιος τοῖς τυφλοῖς καὶ ἀχαρί-
στοις Ἰουδαίοις.

2) Δὲν θέλω τὰ ἀφίσω κεκρυμμένον, ὅ-
περ αἰσθάνεται ἡ ταπεινή μου ψυχὴ διὰ
τὸν Ἅγιον Νεκτάριον, τὸν ὁποῖον οἰκο-
νόμησεν ὁ Πανάγαθος Θεός, ὁ δάθει σο-
φίας φιλανθρώπως πάντα οἰκονομῶν καὶ
τὸ συμφέρον πᾶσιν ἀπονέμων, τὰ ἔχω
πνευματικὸν Πατέρα, διδάσκαλον καὶ ὁ-
δηγὸν σωτήριον, ὅτε ὁ Ἅγιος ἦτο διευ-
θυντὴς τῆς Ριζαρείου Σχολῆς. Ὑπηρετῶν
τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρα-
τοῦ, εἶχον πληροφορηθῇ ὅτι ὁ Ἅγιος κατὰ
τὸ ἔτος 1892, ἐκ τῆς Μητροπ. Χαλκίδος
ἔλαβε διορισμὸν καὶ μετέθεσιν διὰ τὴν ἰ-
διαιτέραν μου πατρίδα Λακωνίαν, εἰς τὴν
ὁποῖαν ἐπεθύμει τὰ μετέβαινε διὰ τὰ ὠ-
φέλει τοὺς Λάκωνας διὰ τῶν κηρυγμά-
των καὶ τῆς διδασκαλίας του, ὡς πάλαι
ποτὲ ὁ «Νίκων ὁ μετανοεῖτε» ἀλλ' ὁ διο-
ρισμός του ἐματαιώθη. Διορισθεὶς Διευ-
θυντὴς τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, κατόπιν ἀ-
πεχώρησεν εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ συσταθεῖσαν
ἐν Αἰγίνῃ Ἱερὰν Γυναικείαν Μονὴν τῆς
Ἁγίας Τριάδος. Ἐπειδὴ ἡ ἐπιθυμία του
τότε δὲν ἐξεπληρώθη, ἐξεπληρώθη τὸ 1962
μετὰ 70 ἔτη. Μετὰ 70 ἔτη ἀκριβῶς ὁ Ἅ-
γιος μετέβη εἰς τὴν Λακωνίαν καὶ ἐξε-
πλήρωσε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ τὴν ἀποστο-

λικὴν διακονίαν του, τὸ ἱερὸν καθήκον του καὶ ὠφέλησε κατὰ πολλὰ τοὺς Λάκωνας. Ἰσως εὐρεθῶσι τινες νὰ μᾶς εἰπωσι: Πῶς ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος ἀφοῦ ἀπέθανε πρὸ 70 ἐτῶν καὶ ἀνέλυσε τὸ σῶμα του καὶ μένουν μόνον γυμνὰ τὰ ὀστέα του, ἄρτι ἀνέστη καὶ μετέβη εἰς Λακωνίαν καὶ ἐκήρυξεν; Οἱ τοιοῦτοι καὶ ὅλοι μᾶς ἄς ἀκούσωμεν τί τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον λέγει περὶ τῶν δικαίων διὰ τοῦ σοφοῦ Παραοιμιαστοῦ «Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσιν». Οἱ δίκαιοι λέγει ζῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα δὲν ἀποθνήσκουν. Καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει: «Ὁ ἀκούων τὸν λόγον μου καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον». Ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος ἐπειδὴ ἤκουσε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐπίστευσε εἰς αὐτόν, διήλθε τὸν βίον του ἐν πίστει ὀρθῇ, ἐν ἀγάπῃ ἀληθινῇ, ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, ἐν εὐσεβείᾳ, ἐν ἀγαθότητι, ἐν ἀρεταῖς καὶ εὐπραγίαις, δὲν ἀπέθανε, ζῇ καὶ θὰ ζῇ εἰς τὸν αἰῶνα. Ὡς δίκαιος, ὁσιος, ἅγιος, ἔλαβε χάριν παρὰ Θεοῦ, τὴν χάριν ἣν δέδωκεν ὁ Θεὸς πᾶσι τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ, νὰ ζῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα, νὰ τελῶσι θαύματα καὶ νὰ βοηθῶσι πάντας τοὺς μετὰ πίστεως ἐπικαλουμένους αὐτοὺς καὶ ὡς ζῶντες, οὐχὶ σωματικῶς ἀλλὰ πνευματικῶς, νοερῶς καὶ ἀοράτως, μεταδίδουσιν εἰς πόλεις, χώρας, νήσους καὶ εἰς τόπους ὅπου οἱ χριστιανοὶ τοὺς ἐπικαλοῦνται μετὰ πίστεως καὶ ζητοῦν τὴν βοηθειάν των, τὰς μεσιτείας καὶ τὰς πρὸς Θεὸν πρεσβείας αὐτῶν.

Ὁ Ἅγιος ὡς ζῶν μετὰ θάνατον μετέβη πνευματικῶς, νοερῶς, ἀοράτως τῇ χάριτι Θεοῦ τοῦ θαυμαστοῦ ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ, τοῦ θέλοντος πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, εἰς τὴν κωμόπωλιν τῆς Λακωνίας Συκέαν καὶ συγχρόνως εἰς ὅλην τὴν Λακωνίαν, μετέβη καὶ ἐπεσκέφθη τὴν Λα-

κωνίαν καὶ διὰ τῆς Πανσέπτου εἰκόνης αὐτοῦ, τοῦ Θεοῦ καὶ Ἱεροῦ του Λειψάνου, τῶν θαυμάτων καὶ τοῦ θαυμαστοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ του. Καὶ ὡς Πνευματικὸς Πατήρ καὶ Ἰατρός, διακρίνων ὅτι περισσότεραν ὠφέλειαν προξένησεν εἰς τοὺς συμπατριώτας μου Λάκωνας μὲ τὴν ἀοράτως καὶ νοερῶς γενομένην πνευματικὴν του ἐπίσκεψιν, μὲ τὴν ἐπίσκεψιν μικροῦ μέρους τοῦ τιμίου του Λειψάνου, μὲ τὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων του, παρὰ τὴν ὠφέλειαν τὴν ὁποῖαν θὰ ἔκαμνεν ἐὰν ἐπεσκέπτετο ὅτε ἔζη τὴν Λακωνίαν. Ὁμολογῶ ἐν ἀληθείᾳ, ὅτι εἰς τὰς ἐπισκέψεις μου, τὰς ὁποίας ἔκαμα πρὸ 3 ἐτῶν, ὅτε ἤρχισεν ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου νὰ τελεῖται ἐν Συκέᾳ καὶ πέρυσι καὶ ἐφέτος εἰς τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων καὶ εἰς τὰς πνευματικὰς περιodes μου τὰς ὁποίας ἔκαμα ἐξ ἀγάπης καὶ καθήκοντος καὶ κατ' ἐντολὴν καὶ προτροπὴν τοῦ Σου Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Κυπριανοῦ νὰ ἐξομολογήσω τοὺς ἀδελφοὺς χριστιανοὺς καὶ κηρύξω τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς πλησίον κωμοπόλεις καὶ χωρία, ἐφ' ὅσον χρόνον θέλω καὶ ἔχω καιρὸν, εὖρον μεγάλην ἡθικὴν καὶ πνευματικὴν βελτίωσιν εἰς τοὺς χριστιανοὺς, ἥτις ἤρχισεν ἀπὸ τὰς ἡμέρας ὅτε ἐπεσκέφθη ὁ Ἅγιος τὴν Συκέαν καὶ ὀλόκληρον τὴν Λακωνίαν διὰ τοῦ Ἱεροῦ του Λειψάνου, τῆς Πανσέπτου εἰκόνης καὶ τῶν θαυμάτων αὐτοῦ. Ὅθεν δίκαιον καὶ πρέπον εἶναι νὰ ἀναφωνήσωμεν μετὰ τοῦ προφητάνακτος Δαβὶδ· «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· καὶ τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ τοῖς ἐν τῇ γῇ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος· πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς».

Ὡσαύτως κρίνω σκόπιμον νὰ ἀναφέρω καὶ τὸ θαῦμα ὅπερ ἐσχάτως ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος ἐτέλεσεν εἰς τὸν ἐκ Συκέας ἐν Χότο - Μίτοικα τῆς Ἀμερικῆς διαμένοντα

Παν. Ἀλεξάκην, τὸ ὅποιον μοι ἐδιηγήθη ὁ αὐτάδελφος αὐτοῦ ἐν Συκέᾳ διαμένων, Κούλης Ἀλεξάκης ἐπίτροπος τῆς Ἐκκλησίας Συκέας καὶ τοῦ Ναοῦ τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, τὴν ἐπομένην τῆς τελετῆς τῶν ἐγκαινίων εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀγαπητοῦ μοι αἰδεσιμωτάτου π. Δημητρίου συγγενοῦς μοι ἐνθα ἐφιλοξενούμην· ἔχει δὲ οὕτως. Ὁ ἀνωτέρω διαληφθεὶς Κούλης Ἀλεξάκης ἔλαβεν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸν ἐν Ἀμερικῇ διαμένοντα αὐτάδελφόν του Παναγιώτην Ἀλεξάκην, ἐν τῇ ὁποίᾳ μὲ λύπην καὶ πόνον τῆς καρδίας του τῷ ἔγραψε, ὅτι ἀπὸ πολλοῦ χρόνου προσβληθεὶς ὑπὸ δεινῆς ἀσθενείας καὶ εἰς πολλοὺς ἰατροὺς καὶ πολλὰ νοσοκομεῖα καταφυγὼν καὶ πολλὰ χρήματα δαπανήσας, οὐ μόνον οὐκ ἔτυχε θεραπείας, ἀλλὰ ἡ ἀσθενεία του ἐπεδεινώθη καὶ ὑπὸ σφοδρῶν πόνων συνεχόμενος, ἔκειτο ἐπὶ κλίνης ὀδύνης δεινῶς θασανιζόμενος μὴ ἔχων ἐλπίδας θεραπείας ἢ βελτιώσεως τῆς υγείας του. Ἀναγνώσας τὴν ἐπιστολὴν ὁ αὐτάδελφός του κ. Κούλης Ἀλεξάκης καὶ βλέπων τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα ὁ Ἅγιος ἐποίησεν ἐν τῇ αὐτοῦ Πατρίδι καὶ ἀκούων ὅτι καὶ εἰς Αἴγινα καὶ εἰς ἄλλας νήσους, πόλεις καὶ χώρας ἐποίησε καὶ ποιεῖ, πληροφορηθεὶς, ὅτι ὁ ἐφημέριος Συκέας Αἰδεσιμωτάτος π. Χαράλαμπος Τσάκωνας ἔχει τεμάχιον ἐκ τοῦ ράσου καὶ ἐπιτραχηλίου τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, ἐζήτησε καὶ λαβὼν μικρὸν τεμάχιον ἐκ τοῦ ράσου τοῦ Ἁγίου μετὰ πολλῆς εὐλαθείας ἀπέστειλε τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ὅστις λαβὼν τοῦτο μετὰ πίστεως ἐπέθηκε τῷ σώματι αὐτοῦ καὶ παρευθὺς, ὡς θαύματος παραδόξου, ἔλαβε τελείαν θεραπείαν σώματος καὶ ψυχῆς καὶ ἐκεῖνον ὅπερ οἱ ἱατροὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη οὐκ ἠδυνήθησαν, τὸ ἐτελείωσεν ὁ Ἅγιος εἰς μίαν στιγμὴν, τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν θαυμαστὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Εἰς ἐνδειξιν εὐγνωμοσύνης, ὁ

ἱαθεὶς ἀπέστειλε τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Κούλη 50 δολλάρια ἅπερ μοι ἐνεχείρησε καὶ ἐπλήρωσα τὸν κατασκευάσαντα τὴν ἀργυρὰν θήκην κ. Νικητόπουλον ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐτοποθετήσαμεν τεμάχιον λειψάνου τοῦ Ἁγίου, τὸ ὅποιον μᾶς ἐχορήγησεν εὐχαρίστως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας, Λάκων, κατόπιν παρακλήσεώς μου καὶ τῶν συμ-πρεσβυτέρων μου ἀδελφῶν π. Δημητρίου καὶ Χαράλαμπος διὰ τὸν νεόδηγον Ναὸν τοῦ Ἁγίου, ἐνθα διαμένει καὶ θὰ διαμένῃ εἰς προσκύνησιν, ἁγιασμόν καὶ δοθήθειαν τῶν πιστῶν.

Ἀναγκαῖον ὡσαύτως κρίνω νὰ ἀναφέρω καὶ τὰ εἰς ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον κατωτέρω γενόμενα θαύματα ὑπὸ τοῦ Ἁγίου πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ δοξασθέντος ἁγίου Νεκταρίου.

Α' θαῦμα

Κατὰ τὸ ἔτος 1955 μοι παρουσιάσθη εἰς τὴν ρίνα μικρὸν ἐξάνθημα, τὸ ὅποιον ἐπειδὴ δὲν ἐπρόσεξα· ἀλλ' ἔξεσα, ἠύξησε καὶ ἤρχισα νὰ αἰσθάνωμαι πόνους καὶ κνι-σμούς. Τῇ ὑποδείξει τῶν ἐντοπίων ἱατρῶν μετέβην εἰς Ἀθήνας καὶ ὑπεβλήθην εἰς καυτηριάσεις. Ἐπὶ τρία ἔτη· πολλὰ ὑπέφερον, πολλὰς καυτηριάσεις ὑπέστην εἰς τὸ ἀντικαρκινικὸν νοσοκομεῖον, ἀλλ' οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἔλαβον. Ὅταν ὑπέστην τὴν τελευταίαν καυτηρίασιν τότε ἠνοιχθῇ πληγὴ ἐκ τῆς ὁποίας διαρκῶς ἔτρεχεν ὕλη καὶ εἶχον πόνους δριμυτάτους καὶ μερικὰς νύκτας ἔμενον ἄϋπνος. Ἐπειδὴ τινὲς τῶν ἱατρῶν μὲ ἐφόδισαν, ὅτι πρόκειται περὶ καρκίνου, ἀλλὰ, ὅτι ἡ πληγὴθαίνει πρὸς καρκίνον, εὐρισκόμενος εἰς Ἀθήνας ἐσκέφθην νὰ φύγω συντόμως διὰ νὰ ἀπέθνησκον κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἐν τῇ Μονῇ. Εὐρισκόμενος εἰς ἀμνηχανίαν καὶ ἀπελπισίαν, ὅτι δὲν ὑπάρχει θεραπεία, ἔχων μικρὰν εἰκόνα τοῦ ἁγίου

Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε πολιούχου τῆς Σπάρτης ἐθῆκα αὐτὴν ἐπὶ τῆς ρινὸς καὶ ἐπεκαλέσθην μετὰ πίστεως τὸν ἅγιον Νίκωνα νὰ μὲ ἐθεράπευε. Μετὰ τὴν προσευχὴν ὠλιγόστευσαν οἱ πόνοι καὶ ἔπαυσεν ἡ πυόρροια, τὴν ἐπομένῃν μετέβην εἰς Αἰγιναν εἰς τὴν Γυναικεῖαν Μονὴν τῆς Ἀγίας Τριάδος καὶ ἐθῆκα τὴν ρίνα μου ἐπάνω εἰς τὴν ἁγίαν Κάραν τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, ἐπικαλούμενος τὴν τελείαν θεραπείαν. Ἀπ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔπαυσαν τελείως οἱ πόνοι καὶ ἐνῶ συνεπέραινον, ὅτι εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων δὲν θὰ ὑπῆρχον ἐν τῇ ζωῇ, εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων ἤμην ἐντελῶς ὕγιης μὴ ἔχων οὐδὲν σημεῖον καὶ τὸ παραδοξότερον, ὅτι καὶ τὰ σημεῖα (αἱ ὠτειλαὶ ποὺ εἶχον ἀπὸ προηγουμένης καυτηριάσεως) ἐκλείσαν τελείως.

Β' θαῦμα

Τὸ παρελθὸν ἔτος 1962, μεταδὼς εἰς Αἰγιναν παρεκάλεσα τὸν Σεβ. Ὑδρας καὶ τὴν Ἠγουμένην Εὐνίκην καὶ μοὶ ἐπέδωκαν τεμάχιον λειψάνου τοῦ Ἀγίου διὰ νὰ καταθέσω εἰς τὸν ἐν κωμοπόλει Συκέας νεοδμήτον Ναὸν τὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νεκταρίου κτισθέντα. Μόλις ἔφθασα εἰς Ἀθήνας πλήρης χαρᾶς, παρήγγειλα θήκην ἀργυρᾶν εἰς τὸν χρυσοχόον κ. Νικητόπουλον καὶ ἀφοῦ τὴν ἠτοίμασε καὶ ἔθηκε τὸ ἅγιον Λείψανον, ἠτοιμαζόμεν διὰ νὰ τὸ κομίσω μόνος μου εἰς τὴν πατρίδα μου, ἀλλ' ἐνῶ ἠτοιμαζόμεν, αἰφνιδίως κατελήφθην ὑπὸ ἀσθενείας καὶ ἐκινδύνευσαν εἰς θάνατον, βλέπων τὸν κίνδυνον ἐσκέφθην νὰ ἐτηλεγράφων νὰ ἤρχοντο νὰ τὸ ἔπαιρνον, συγχρόνως ἤρχισαν νὰ παρακαλῶ τὸν Θεὸν καὶ τὸν Ἄγιον νὰ μὲ κάμῃ καλὰ νὰ ἐπιγγαῖνα τὸ λείψανον καὶ τότε νὰ ἀπέβηθον. Μόλις ἐτελείωσεν ἡ προσευχὴ ἤρχισε παραδόξως ἡ ἀνάρρωσις καὶ γενόμενος ὕγιης εἰς ὀλίγας ὥρας, ἔλα-

δον τὸ λείψανον, τὸ μετέφερα εἰς τὴν κωμοπόλιν Συκέαν, ὅπου ἀνέμενον ἐναγωνίως οἱ χριστιανοὶ λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ καὶ μετὰ περισσοῦς χαρᾶς, εὐλαθείας, συγκινήσεως καὶ κατανύξεως ἐδέχθησαν τοῦτο, ὡς πολύτιμον θησαυρὸν καὶ κατέθηκαν ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ αὐτοῦ.

Γ' θαῦμα

Εἰδοποιηθεὶς παρὰ τῶν ἀγκλητῶν μου συμπρεσβυτέρων καὶ ἐπιτρόπων τοῦ νεοδμήτου ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, ὅπως παρasti εἰς τὰ ἐγκαίνια, ἐπειδὴ ἡσθένησα σοβαρὰ καὶ ἐκινδύνευσαν, ἠτοιμαζόμεν νὰ ἔστελλα τηλεγράφημα ὅτι λόγῳ ἀσθενείας μου δὲν θὰ μετέβαινα εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης, ἀνῆλθον εἰς τὴν Γυναικεῖαν Μονὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὅτε ὁ ἅγιος Νεκτάριος ἦτο διάκονος καὶ Γραμματεὺς τῆς Ν. Μονῆς τῆς Χίου, ἔμενον ὀλίγον καιρὸν καὶ ἡ Μονὴ αὕτη μὲ τὰς εὐχὰς τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης καὶ τοῦ ἁγίου Νεκταρίου. Τὸ διαλελυμένον καὶ ἐρεπωμένον ἐκεῖνο μετόχιον ἔχει μεταβληθῇ εἰς ὄρατον Παρθενῶνα, μὲ ὄρατον καὶ περικαλῇ ναὸν, μὲ κελλία, ἐργαστήρια καὶ μὲ φρονίμους παρθένους, αἵτινες διάγουσι βίον ἀσκητικόν, εἰρηνικόν, ἐνάρετον, σεμνόν, ἀγγελικόν.

Εὐρισκόμενος ἐκεῖ κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης ἀσθενὴς ἔτι ὦν παρεκάλεσα θερμῶς τὴν Παναγίαν καὶ τὸν Ἄγιον νὰ μὲ θαραπεύσουν. Εὐθὺς μετὰ τὴν προσευχὴν ἡσθάνθην ἑμαυτὸν ὕγιῃ καὶ ὡς νὰ εἶχον πτερὰ ἐπετάσθην καὶ παρευρέθην εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ νεοδμήτου πανσέπτου ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου, οὗ ἡ χάρις καὶ ἡ βοήθεια εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν. Ἀμήν.

Ἐλάχιστος ἐν Ἱερομονάχοις
Φιλόθεος Ζερβάκος

Ἠγούμε. τῆς ἐν Πάφῳ Ἱ. Μ. Λογγοβάργδας

Ο ΑΣΚΗΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΟΣ

Ἀποροῦν καὶ ἐξίστανται οἱ χριστιανοὶ τῶν σημερινῶν χρόνων λέγοντες μεταξύ των :

— Εἶναι ἄραγε δυνατόν νὰ συμβιβάζεται καὶ νὰ ὑπάρχῃ ἐν πλήρει 20ῷ αἰῶνι, — εἰς τὸν αἰῶνα δηλαδὴ τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, τῶν διαπλάνητικῶν ταξιδίων καὶ ἄλλων τόσων ἐφευρέσεων — ὁ Ἀσκητισμός;

— Καὶ φυσικὰ δὲν θὰ πιστεύα ποτὲ τὰ ἀνωτέρω, ἐὰν δὲν τὰ ἤκουα μὲ τὰ ἴδια μου αὐτιά, καὶ μάλιστα ἀπὸ ἀνθρώπους μορφωμένους καὶ δη... ὀνομαζομένους Χριστιανούς!

— Ἀξίζει λοιπόν — εἶπα — τὸν κόπον νὰ δώσωμεν παρακάτω μίαν σύντομον ἀπάντησιν εἰς ὅλους ὅσους ἐκφράζονται κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν.

Καὶ πρῶτον θὰ πρέπει νὰ ἐρωτήσωμεν αὐτούς :

— Διατί, κύριοι, ἐξεχάσατε τὴν ὑπαρξίν τοῦ Θεοῦ; Δὲν εἶναι ὁ Παντοδύναμος Θεὸς ἐκεῖνος ὅστις ἐδημιούργησε τὸν κόσμον ἐκ τοῦ μὴ ὄντος; δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ «δοὺς αὐτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν» ὥστε ἐργάζεσθαι μὲ τὴν βοήθειαν αὐτοῦ σημεῖα καὶ τέρατα;

Ἀλλὰ διατί ὅμως εἰς τὸ κάτω - κάτω, βλέπετε τὴν πρόοδον εἰς τὰς ἐφευρέσεις, καὶ τὴν πρόοδον τῆς ἁμαρτίας ποὺ ἔχει φθάσει εἰς τὸ ἀπροχώρητον, καὶ τὴν φοβεράν ἀπειλὴν τοῦ Θεοῦ, ποὺ ὡς ἄλλη Δαμόκλειος σπάθη ἐπικρέμαται ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἡμῶν δὲν βλέπετε;

— Σὰς πειράζει ὁ Ἀσκητισμός; οἱ δέκα δηλαδὴ δίκαιοι ποὺ ὑπάρχουν

εἰς τὸν αἰῶνα αὐτὸν τοῦ αἵσχους καὶ τῆς διαφθορᾶς; Αὐτοὶ εἶναι λοιπόν — μάθετέ το, — οἱ ὅποιοι μὲ κόπους καὶ δάκρυα τὴν δικαίαν καὶ ἐτοιμὴν νὰ ξεσπάσῃ ὁργὴν τοῦ Θεοῦ συγκρατοῦν.

Θέλετε νὰ πεισθῇτε περὶ τούτου, νὰ δεδαιωθῇτε ὅτι οὕτως ἔχουν ἀκριβῶς τὰ πράγματα;

Δὲν ἔχετε λοιπόν παρὰ νὰ ἀνοίξετε τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, κεφάλαιον 18ον, 22 - 23 τῆς «Γενέσεως» καὶ νὰ ρίξετε μιὰ ματιὰ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς φοβερᾶς καταστροφῆς τῶν πόλεων τῆς ἁμαρτίας Σοδόμων καὶ Γομόρρας.

— Ἐκεῖ θὰ ἴδῃτε ὅτι ὀλίγον πρὸ τῆς καταστροφῆς, ὁ Πατριάρχης Ἀβραάμ, εἶχε μίαν συνταρακτικὴν συνομιλίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ἡ δὲ συνομιλία αὐτὴ ἀκριβῶς εἶχεν ὡς ἑξῆς :

«Καὶ ἀποστρέψαντες ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες, ἦλθον εἰς Σδόμα. Ἀβραάμ δὲ ἔτι ἦν ἐστηκὼς ἐναντίον Κυρίου, καὶ ἐγγίσας Ἀβραάμ εἶπε· μὴ συναπολέσῃς δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής; ἐὰν ὡς πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει ἀπολεῖς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἐνεκεν τῶν πεντήκοντα δικαίων ἐὰν ὡς ἐν αὐτῇ; Μηδαμῶς σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ρῆμα τοῦτο, τοῦ ἀποκτεῖναι δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής» μηδαμῶς. Ὁ κρίνων πᾶσαν γῆν σὺ ποιήσεις κρίσιν;

— Εἶπε δὲ Κύριος· ἐὰν εὕρω ἐν Σοδόμοις πεντήκοντα δικαίους ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς. Καὶ ἀποκριθεὶς Ἀβραάμ εἶπε· νῦν ἡρξάμην λαλῆσαι πρὸς τὸν Κύριόν μου, ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός·

ἐὰν δὲ ἐλαττονωθῶσιν οἱ πεντήκοντα δίκαιοι εἰς τεσσαράκοντα πέντε, ἀπολείς ἕνεκεν τῶν πέντε πᾶσαν τὴν πόλιν; Καὶ εἶπεν (Κύριος) ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τεσσαράκοντα πέντε. Καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν (Ἀβραάμ)· ἐὰν εὗρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα; Καὶ εἶπεν (Κύριος) οὐ μὴ ἀπολέσω αὐτὰς ἕνεκεν τῶν τεσσαράκοντα. Καὶ εἶπεν (Ἀβραάμ) μήτε Κύριε ἐὰν λαλήσω; ἐὰν εὗρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; Καὶ εἶπεν (Κύριος) οὐ μὴ ἀπολέσω, ἕνεκεν τῶν τριάκοντα. Καὶ εἶπεν (Ἀβραάμ) ἐπειδὴ ἔχω λαλῆσαι πρὸς τὸν Κύριον, ἐὰν δὲ εὗρεθῶσιν ἐκεῖ εἰκοσι; Καὶ εἶπεν (Κύριος) οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν εἰκοσι. Καὶ εἶπεν (Ἀβραάμ) μή τι Κύριε, ἐὰν λαλήσω ἔτι ἅπαξ· ἐὰν εὗρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; Καὶ εἶπεν (Κύριος) οὐ μὴ ἀπολέσω αὐτὰς ἕνεκεν τῶν δέκα. Ἀπῆλθε δὲ Κύριος, ὥς ἐπαύσατο λαλῶν τῷ Ἀβραάμ· καὶ Ἀβραάμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ».

— Ἐδῶ τελειώνει ὁ συνταρακτικὸς διάλογος· φυσικὰ αἱ πόλεις φρικτῶς κατεστράφησαν κατόπιν, διότι δὲν ὑπῆρχον εἰς αὐτὰς οὔτε δέκα δίκαιοι διὰ τὰ καλύφουν τὴν δικαίαν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ.

— Σήμερον, ὅταν—δύο καὶ τῷ Θεῷ—ὑπάρχουν οὐ μόνον δέκα δίκαιοι ἀλλὰ καὶ περισσότεροι, οἱ ὅποιοι μέσα εἰς τὰ κατσάβραχα καὶ τὰς ἐρήμους τῶν ὀρέων τοῦ Ἀθῶνος, νύκταν τε καὶ ἡμέραν, δὲν παύουσι νὰ παρακαλῶσι τὸν Κύριον, διὰ τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου, εὐαρεστοῦντες εἰς αὐτὸν μὲ νηστείας, ἀγρυπνίας καὶ προσευχάς, τὰ σώματα αὐτῶν κατατῆξαντες, γενόμενοι ὥσπερ ἄλλοι ἄγγελοι ἐν σώματι. Καὶ ἐν κλαυθμῷ συνεχεῖ, καὶ στεναγ-

μοῖς ἀλαλήτοις τὸν Θεὸν ἱκετεύοντες ἵνα τὸν κόσμον φωτίσῃ καὶ σώσῃ διὰ τῆς μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς, εὐρίσκουν λοιπὸν τὸν καιρὸν οἱ ἄνθρωποι νὰ εἰρωνεύωνται καὶ νὰ κατηγοροῦν αὐτοὺς, ὅτι δῆθεν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας «οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν εἶναι ἀπαράδεκτοι;»

Ἀλλὰ ἐρωτήσωμεν πάλιν· μήπως τὸ αὐτὸ δὲν συμβαίνει καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ δικαίου Νῶε ἀκόμη; Καὶ τότε ὅταν αὐτὸς κατόπιν διαταγῆς τοῦ Θεοῦ ἤρχισεν νὰ κατασκευάζῃ τὴν κιβωτὸν τῆς σωτηρίας, ἐτριγύριζον οἱ ἄνθρωποι τὴν Κιβωτὸν καὶ ἐπεριγέλων εἰρωνευόμενοι τὸν δίκαιον διὰ τὸ ἔργον του. Ὅταν ὁμοῦ ἤρχισεν ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος κατακλυσμὸς καὶ τὰ ὕδατα ἐκάλυπτον τὰ πάντα, ἐννόησαν τὴν ὑπόθεσιν ἄλλ' ἢ το πλεον πολὺ ἀργά...

Ἄς παύσουν λοιπὸν κατόπιν αὐτῶν νὰ εἰρωνεύωνται, καὶ νὰ κατηγοροῦν τὸν Ἀσκητισμὸν, ὅτι φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος.

Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται, παντοδύναμος Κύριος, ὥς οὐκύδαλα θεωρεῖ τὴν καταστροφικὴν σοφίαν - μωρίαν τῶν ἀνθρώπων τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ τὰς ἐφευρέσεις αὐτῶν! Κάμπτεται δὲ μόνον καὶ ὑπακούει εἰς τὰς παρακλήσεις καὶ ἱκεσίας τῶν ταπεινῶν του τούτων ἀσκητῶν καὶ δικαίων.

Διὰ τοῦτο κλείνοντας τὸ ἄρθρον τοῦτο, παρακαλῶ ὑμᾶς ἀδελφοί, πρόσχωμεν! ἅς γρηγορῶμεν προσευχόμενοι ἐν μετανοίᾳ, «ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν».

Αὐξέντιος Μοναχὸς Φιλοθεΐτης
Ἄγιον Ὅρος 1963

Ἐπιστολαὶ ἀναγνωστῶν μας

ΟΥΡΑΝΙΟΝ ΜΑΝΝΑ

«Περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως Νικοδήμου Ἀγιορείτου»

Ὑπὸ Κοινοβιάτου Μοναχοῦ

Ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ Κύριε Σχοινᾶ,
Μὲ ἰδιαιτέραν προσοχὴν ἀνέγνωσα εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τῆς ἀγαπητῆς: «Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης», Κριτικὴν ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον τοῦ ἐκ Καβάλλας εὐλαβοῦς Συνταξιούχου Δημοδιδασκάλου κ. Ἰορδ. Χατζηλιάδου περὶ τοῦ βιβλίου τῆς συνεχοῦς μεταλήψεως.

Διὰ τὸ θέμα αὐτό, καίτοι ἐγράφησαν τόσα πολλὰ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου παραδόσεώς του μέχρι σήμερον, ἐν τούτοις παραμένει ἐν πολλοῖς ἐν ἀγνοίᾳ. Τονίζω ὅτι διὰ κανένα ἄλλο θέμα τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐγράφησαν τόσα πολλά, καθ' ὅλους τοὺς εἰκοσιν αἰῶνας, ὅσον διὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν καὶ κανένα ἄλλο δὲν ἠγνοήθη τόσον, ὅσον αὐτό. Ἡ ἀγνοία αὕτη εἶναι μεγάλη καὶ ἐὰν ἐνεφανίζετο μετὰ τοῦ κόσμου θὰ ὑπῆρχε τὸ ἐλαφρυντικόν, ἀλλ' ὑπάρχει μετὰ τῶν κληρικῶν καὶ κυρίως τῶν πνευματικῶν καὶ ἀγιορευτῶν ἀκόμη, ἕνα μέρος τῶν ὁποίων ἀγνοεῖ ἐν τῇ κυριολεξίᾳ τὴν ἐννοίαν τοῦ μεγαλειτέρου τούτου θ. Μυστηρίου, διὰ τοῦ ὁποῦ πραγματοποιεῖται ἡ ἔνωσις τοῦ ἀνθρώπου μετὰ αὐτὸν τοῦτον τὸν Θεόν.

Εἰμαι καὶ ἐγὼ ἕνας ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἀπόφασις μιᾶς Κοινοδιακῆς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τὴν ὁποίαν καὶ ἀναφέρει ὁ κ. Χατζηλιάδης, ἥτις ἐθέσπισε συγχρὴν καθ' ἑβδομάδα Κοινωνίαν, μετέφερεν εἰς τὴν σκέψιν ν' ἀνατρέξω εἰς παλαιὰς πηγὰς, διότι ὅλοι οἱ συνηγοροῦντες ὑπὲρ αὐτῆς ἐπικαλοῦνται αὐτὸ τοῦτο

τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τοὺς Ἀποστόλους, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τοὺς Ἀγίους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐπίσης τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Μέρος λοιπὸν τῶν στοιχείων τούτων, ἐθεώρησα καλὸν νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν τῶν πνευματικῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν ἀγιορευτῶν, ἀφίνων αὐτοὺς νὰ πράξουν ὅ,τι ἡ συνείδησις των τοὺς ὑπαγορεύῃ, ἀφοῦ ζητήσουν τὸν φωτισμὸν παρὰ Κυρίου διὰ νὰ εὕρουν τὴν ἀλήθειαν, ἄλλως ἀμαρτάνουν παραβαίνοντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τὰ ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας θεσπισμένα, ἅτινα εἶναι ἀμετάτρεπτα.

«Φεῦ! λέγει ὁ σοφὸς Ἀθανάσιος ὁ Πάριος εἰς τὴν «Ἐπιτομὴν τοῦ τῶν θείων Δογμάτων» ἐκδόσις 1806 σελ. 391, ὅτι τὰ κοινῇ πᾶσι τοῖς πιστοῖς νομοθετούμενα, οἱ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ μοναδικοῦ Τάγματος, αἰρέσεις καὶ πλάνας καλοῦσι, καὶ ἀποβάλλουσιν, οἱ πεπλανημένοι τῷ ὄντι καὶ παράφρονες· σὺ δέ μοι γέγνωσκε, ἀγαπητέ, ὅτι ὄντως πλάνη καὶ αἵρεσις ἐστὶ τὸ κωλύον καὶ διώκειν τοὺς πιστοὺς τῆς Θείας Τραπέζης ὅτε βούλονται, σχεδὸν γὰρ ἐν οὐδενὶ δόγματι, τοσοῦτον πλῆθος ἀποδείξουν, καὶ γραφικῶν καὶ πατερικῶν, ἔστω ὅσον ὑπάρχει ἐνταῦθα, ἐν τῷ συνεχῶς μεταλαμβάνειν, ὅτι καὶ ἀκώλυτον ἐστὶ, καὶ καλὸν καὶ σωτήριον, ὃ δὲ ὡς κανόνα, ἐκ τοῦ «Ὁρολογίου» προβάλλουσιν, ὅτι τρις τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τὰ ἐξῆς, κακῶς καὶ ἀμαθῶς προ-

βάλλουσι, περί γάρ τῶν τριγάρων ἐκεῖ ὁ λόγος ἐκ τοῦ «Τόμου τῆς ἐνώσεως», καὶ ἔστι μάλιστα ποινή, ὥς μὴ ἀξίων διὰ τὴν τριγαμίαν πάντα καιρὸν κοινωνεῖν...».

Πλάνην, λοιπόν, καὶ αἵρεσιν χαρακτηρίζει ὁ ἱερὸς αὐτὸς Πατήρ, κάθε ἐμπόδιον τὸ ὁποῖον προβάλλεται εἰς τοὺς πιστοὺς τοὺς θέλοντας νὰ λάβουν τὴν Θ. Κοινωνίαν ἔτε αὐτοὶ ἐπιθυμοῦν.

Ταῦτα ὁ Ἀθανάσιος ἔγραφε κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα, ὅτε ὁ κόσμος ἦτο πολὺ ψυχρὸς ἀπέναντι τῆς Θ. Κοινωνίας καὶ οἱ πιστοὶ μόλις ἄπαξ τοῦ ἔτους προσήρχοντο εἰς τὸ Μυστήριον. Χάρις ὅμως εἰς τοὺς μεγάλους ἀγῶνας ὠρισμένων Διδασκάλων τοῦ Γένους, μετὰ τῶν ὁποίων ἐξέχουσαν θέσιν εἶχον ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, ὁ Κορίνθου ἅγιος Μακάριος ὁ Νοταρᾶς καὶ ὁ ἀνωτέρω Ἀθανάσιος ὁ Πάριος ὅχι μόνον διειρηθήθῃ ἄσβεστος ἡ φλόγα τῆς πίστεώς μας, ἀλλὰ περισσότερον οὗτοι ἐθέρμανον αὐτὴν διὰ νὰ φθάσωμεν ἐκεῖ ὅπου εὐρισκόμεθα σήμερον.

Οἱ ἀνωτέρω λόγοι τοῦ Διδασκάλου Ἀθανασίου καὶ σήμερον δύνανται νὰ λεχθοῦν δι' ὠρισμένον ἀριθμὸν πνευματικῶν, οἵτινες ἐμμένουν εἰς τὴν διατήρησιν ὠρισμένων πλάνων, μὲ ἀγαθὴν ἀσφαλῶς διάθεσιν, ὅπως τῆς τριημέρου νηστείας ὡς προετοιμασίας τῆς Θ. Κοινωνίας, ἣτις οὐδαμῶς καὶ ὑπὸ οὐδενὸς προτάσσεται, ἐκτὸς μόνον τοῦ Νικηφόρου Θεοτόκη ὡς κατωτέρω θὰ σημειωθῇ.

Πάντως ὅμως τὸ στόμα Ἀθανασίου τοῦ Παρίου πάντοτε θὰ τὸ ἀκούωμεν νὰ μᾶς λέγῃ. Σχεδὸν εἰς οὐδὲν ἄλλο δόγμα τῆς Ἐκκλησίας μας ὑπάρχει τόσον πλῆθος ἀποδείξεων καὶ ἐκ τῆς Θείας Γραφῆς καὶ ἐκ τῶν ἁγίων Πατέρων, ὅσον διὰ τὸ θέμα αὐτὸ τῆς συνεχοῦς Μετα-

λήψεως, ἣτις συνεχῶς Μετάληψις εἶναι ἀνεμπόδιος καλὴ καὶ σωτήριος.

Ἀλλὰ καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ Συγγιλλίου τοῦ τοῦ 1800 ἐπὶ Πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' πρὸς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Κωνσταντινίτου «Ἱστορικὴ Ἀλήθεια» ἐκδόσις 1937 σελ. 38, ἀναγράφει εἰς τὴν γ' παράγραφον· «ὥστε δσάκις ἂν ἐθέλῃ τις τῶν ἀδελφῶν προσελθεῖν τοῖς θεοῖς μυστηρίοις μετὰ καθαροῦ συνειδότος κατὰ ἄδειαν καὶ κρίσιν τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς, μὴδὲνα τὸν κωλύοντα καὶ τὸν γογγύζοντα καὶ ἀντιλέγοντα..., ὅσοι δὲ ἀντιλέγουσι περὶ τοῦτου καὶ διαταράσσουσι καὶ δύσφημα ἐπιλέγουσι τοῖς ἀδιορίστως καὶ συνεχῶς κοινωνοῦσιν ἀδελφοῖς ὀνόματα, τοῖς τῶν ἱερῶν Κανόνων ἐπιτιμίοις πρὸς αὐτοὺς ὑποβάλλουσι».

Εἰς ἕτερον Συγγίλλιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μηνὸς Αὐγούστου 1819, ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' καὶ 15 ἐτέρων Μητροπολιτῶν, ἀναγιγνώσκωμεν· «Περὶ δὲ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Μεταλήψεως ἐστὲ δέδαιτοι καὶ γινώσκετε, ὅτι χρὸς ἔχουσιν οἱ εὐσεβεῖς ἐν ἐκάστη ἱερᾷ Μυσταγωγίᾳ νὰ προσέρχωνται καὶ νὰ μεταλαμβάνωσι τοῦ Ζωοποιοῦ Σώματος, διὰ τοῦτο καὶ προσκαλοῦνται παρὰ τοῦ Ἱερέως ἐν τῇ «Μετὰ φέβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε».

«Διὰ δὲ τὸ ὀλισθηρὸν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀνίκανον πρὸς τὴν καθ' ἐκάστην μετάληψιν, ἀνέθετο ἡ Ἐκκλησία καὶ ἐνετείλατο νὰ προσέρχεται ἕκαστος ἐν τῇ Ἱερᾷ Μεταλήψει, ὁπόταν ἐξομολογηθεῖς τῷ Πνευματικῷ αὐτοῦ πατρί, εὖρῃ ἑαυτὸν ἄξιον εἰς τὴν Θεῖαν Κοινωνίαν καὶ λάβῃ τὴν παρὰ τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς ἄδειαν... Ὅστις δὲ καὶ ὁποῖος, ἐκ κακοβουλίας ἢ κακοφροσύνης φανῇ λέγων, ὅτι πρέπει νὰ

μεταλαμβάνωσιν ἀνὰ τεσσαράκοντ' ἡμέρας καὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον ἢ περισσότερον τῶν τεσσαράκοντα, ὁ τοιοῦτος, ὁποῖας ἂν ᾗ τάξεω· καὶ θαυμοῦ καὶ ἡλικίας, γινώσκέτω ὅτι γνωστὸς γενόμενος τῇ Ἐκκλησίᾳ θέλει καθυπερβάλληται ὑπὸ τὴν ἔνδικον αὐτῆς ἀγανάκτησιν καὶ ποινὴν καὶ θέλει δοκιμάζει ὅσα εὖτε καθ' ὅπνους ἐφαντάσθη».

Ἐδῶ ἔρχεται καὶ ἕτερος σοφὸς διδάσκαλος Μελέτιος ὁ Συρίγος εἰς τὰ κατὰ Καλδίων κεφάλαια ἐκδ. 1690 φύλ. 94 - 134, νὰ παρουσιάσῃ τὴν μεγίστην σημασίαν τοῦ ἁγίου αὐτοῦ Μυστηρίου, ὡς αὐτὸ τοῦτο τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ νὰ σημειώσῃ ὅλους τοὺς γράψαντας περὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων μέχρι τοῦ ΙΕ' αἰῶνος κατὰ γενεάς (ἐκατονταετίας) καὶ οἱ ὅποιοι εἶναι οἱ ἐξῆς. Οἱ ἄγιοι Ἰγνάτιος ὁ Ἀντιοχείας, Διονύσιος ὁ Ἀρειοπαγίτης, Ἰουστίνος ὁ Φιλόσοφος καὶ μάρτυς, Εἰρηναῖος, Κυπριανός, Ἀθανάσιος, Ἰλαρίων, Κύριλλος Ἱεροσολύμων, Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Ἀμβρόσιος Μεδιολάνων, Βασίλειος Καισαρείας, Γρηγόριος Νύσσης, Γρηγόριος Ναζιανζηνός, Ἐπιφάνιος Κύπρου, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Ἱερώνυμος, Κασσιόδωρος, Ὀλυμπιόδωρος, Γρηγόριος ὁ Διάλογος, Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, Οἰκουμένιος, Φώτιος, Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, Μάρκος ὁ Ἐφέσσου καὶ οἱ Τερτυλλιανός, Θεοδώρητος, Αὐγουστίνος, Ἡσύχιος Ἱερομόναχος, Θεοφύλακτος Βουλγαρίας, Εὐθύμιος Ζυγαβίνος, Σχμωναῖος Γάζης, Νικόλαος Καδάσιλας, Βαλσαμών Πατρ. Ἀντιοχείας, Ἱερεμίας Πατρ. Κων) πόλεως, Μελέτιος ὁ Πηγᾶς. Μάξιμος Μοργιάνων κ. ἄ. τῶν ὁποίων ἀναφέρει καὶ τὰς γνώμας.

Ἐξ ὧν αὐτῶν διαπιστοῦται, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ Μυστηρίου παραδόσεως, ἀλλὰ περὶ δόγματος, τοῦ ὁποίου τὰ θεμέ-

λια θετικὰ καὶ στερεὰ, τὰ ἔθεσεν αὐτὸς ὁ Κύριος διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Σώματος καὶ Αἵματος, χωρὶς νὰ ὀμιλήσῃ παραβολικῶς. Ἐπίσης ὁ χρόνος τῆς προσελεύσεως εἰς τὸ Μυστήριον τῆς θείας Κοινωνίας, δὲν δύναται νὰ εἶναι καθωρισμένος. Κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου συνεχῆς πρέπει νὰ εἶναι ἡ προσέλευσις, κατόπιν θεδαίως προετοιμασίας διὰ τὴν τακτοποίησιν τοῦ συνειδότος, τακτοποιουμένου διὰ τῆς ἐξομολογήσεως καὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ. Ἄρα ὀρθῶς, κατὰ τὸν Ἀθανάσιον τὸν Πάτριον, εἰς πλάνην εὐρίσκονται, πρῶτον οἱ πνευματικοὶ καὶ δεύτερον ἄλλοι τινές, ὅσοι δίδουν ἰδικὰς τῶν λύσεις, ἐμποδίζοντες τοὺς εὐλαβεῖς νὰ προσέρχωνται τακτικῶς εἰς τὴν θείαν Κοινωνίαν.

Ἡ δὴλωσις καὶ ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Κυρίου εἶναι σφρῆς· «ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ». (Ἰωάν. στ' 56). Οἱ λόγοι αὗτοι τοῦ Κυρίου δὲν δύναται νὰ λάβουν ἑτέραν ἐρμηνείαν διότι εἶναι κατηγορηματικοὶ καὶ συνεχίζει.

«Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα», (Ἰωάν. στ' 58).

«Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς» (Ἰωάν. στ' 51).

«Ἀμὴν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνετε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς» (Ἰωάν. στ' 53).

«Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐ-

ΟΛΑ ΠΡΟΣΕΥΧΟΝΤΑΙ

“Ολα προσεύχονται σὸν πλάστη
αὐτὰ ποὺ ἔχουνε ζωή,
αὐτὰ ποὺ τρέχουν καὶ κινούνται
κι’ ὅσα δὲν ἔχουνε ζωή.

“Ολα ζητοῦνε γιὰ νὰ ποῦνε
εἰς τὸ Θεὸ μιὰ προσευχή,
αὐτὰ ὅπου ψυχὴ δὲν ἔχουν
καὶ ἐκεῖνα π’ ἔχουνε ψυχή.

“Ο οὐρανὸς σὰν ἔχει ἄστρα
φωτίζει τὴν μαυρονοχτιά,
τὸν ταξιδιώτη τὸν γλυτώνει,
ποὺ τρέχει στὴν κακοτοπιά.

“Ἡ γῆ προσεύχεται σὰν δλαστάνει
καὶ δίδει χλοερὴ τροφή,
καὶ ἡ φωτιά βοσκὸ ζεσταίνει
εἰς τοῦ δουνοῦ τὴν κορυφή.

Προσεύχονται καὶ τὰ πουλάκια
προσεύχονται καὶ οἱ ἀνθοί,
πηγές, λειβάδια καὶ ρυάκια
ζητᾷ τὸ πᾶν νὰ δεηθῇ.

Στῆς οἰκουμένης τὸν Πατέρα
ποὺ μὲ σοφία ὁδηγεῖ,

γὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ»
(Ἰωάν. στ’ 54).

«Καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ ζῶν πατήρ
κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων
με κἀκεῖνος ζήσεται δι’ ἐμέ» (Ἰωάν.
στ’ 57).

«Οὗτος ἐστὶν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ καταβάς· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον
ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα» (Ἰωάν. στ’ 59).

«Λάβετε φάγετε τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά
μου» (Ματθ. κατ’ 26, Μαρκ. ιδ’ 22).

«Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γὰρ
ἐστὶ τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθή-
κης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἁ-
φесιν ἁμαρτιῶν» (Ματθ. κατ’ 28).

(Ἀκολουθεῖ)

κι’ ἔκτισε μ’ ἓνα τοῦ λόγου
οὐράνια, θάλασσα καὶ γῆ.

Προσεύχεται καὶ τὸ φεγγάρι
σὰν χύνει φῶς παρηγοριάς,
σὸν ἄρρωστο ποὺ ἀγρυπνάει
μὲς στὸ σκοτάδι τῆς νυχτιάς.

“Ο ἥλιος δέεται σὰν ρίχνει
χρυσὲς δεινάλιες εἰς τὴν γῆ.
τὶς θαλπερές του τὶς ἀχτίδες
πλοῦτο μ’ αὐτὲς τὶς χορηγεῖ.

Κι’ ἡ θάλασσα σὰν ἡσυχάζει
κι’ ὁ φλοῖσθος ψάλλει μυστικά,
προσεύχονται τότε κι’ ἐκεῖνα
σὸν ποιητὴ ἐδλαδικά.

Προσεύχεται θερμὰ κι’ ὁ φάρος
αὐγὴ σκορπᾷ νὰ δῇ γῆ,
τοῦ ναύτη τὸ πτωχὸ καρὰδ:
στὸ πέλαγος νὰ μὴν πνιγῇ.

“Ἡ ἡμέρα δέεται κι’ ἡ νύκτα
τὰ σύννεφα κι’ οἱ κεραυνοί,
τὸ χιόν’ ἡ δλαστήσις, τὰ κήτη
κι’ οἱ ἄχανεῖς ὠκεανοί.

Τὰ ἔρπετὰ καὶ τὰ θηρία
τὰ ἔντομα ὅπου βομβοῦν,
δλα μὲ τὸ δικό τους τρόπο
θέλουν κι’ αὐτὰ νὰ δεηθοῦν.

Προσεύχεται τὸ χέρι ἐκεῖνο
ποὺ ἔλειε τὸν δυστυχῇ,
προσεύχεται σὸν Κύριόν της
κάθε ἀνθρώπινη ψυχῇ.

Συνετάχθη ὑπὸ τῆς τυφλῆς Μοναχῆς
Κλαυδίας Ι. Μ. Προφῆτου Ἡλιοῦ Ζαχό-
λης Κορινθίας.

Φιλοθέη Μοναχὴ
Ἡγουμ. Ι. Μ. Προφ. Ἡλιοῦ
Ζαχόλης

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Διδασκαλία πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ρήσεις καὶ ἐρμηνεῖαι, παραβολῶν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 347)

Ἐρ. νθ'. Τί ἐστίν, ὅτι «Ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν;» (Γέν. γ' 22).

Ἀπ. Ἐλεγκτικῶς τὴν εἵκασιν τοῦ Ἀδὰμ μεμφομένου λέγει ὁ Θεός. Μὴ ὁ ἐνόμισας γενέσθαι ἐγένετο; Μὴ Θεὸς ἐγένου, καθὼς ὁ πονηρὸς εἶπέ σοι, καὶ ἐπλάνησέ σε; Ἐπιθυμήσας γὰρ ὑψηλότερος γενέσθαι, εἰς τὸ ἥτιον ἐξέπεσεν.

Ἐρ. ξ'. Τί ἐστὶ τό, «πρὸς σέ ἡ ἀποστροφὴ αὐτοῦ. καὶ σὺ αὐτοῦ ἄρξεις;» (Γέν. δ' 7).

Ἀπ. Τοῦ προσενεχθέντος δώρου εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Κάϊν, ὅτι, αὐτοῦ τοῦ δώρου οὗ προσήγαγες, προσγένηταί σοι ἡ ἀποστροφή αὐτοῦ, καὶ σὺ ἐξουσιάσεις αὐτοῦ. Ὡς θέλεις ποίησον. Ἐγὼ γὰρ αὐτὸ οὐ προσεδεξάμην.

Ἐρ. ξα'. Διατί, ἁμαρτήσαντος τοῦ Ἀδὰμ, Ἀβελ ὁ δίκαιος ἐτελεύτησεν;

Ἀπ. Ἐπειδὴ οὐκ ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γενέσθαι τοῦ θανάτου τὸ θεμέλιον ἰσχυρόν· εἰ γὰρ ὁ Ἀδὰμ πρῶτος ἐτελεύτησεν, ἰσχυρὰν ἐκείνος ἂν τὴν κρηλῖδα ἔσχεν, ὥς πρῶτον νεκρὸν τὸν ἡμαρτηκότα δεξάμενος. Ἐπειδὴ δὲ τὸν ἀδίκως ἀνθρωπένον πρῶτον ἐδέξατο, σφαλερὸν ἔχει καὶ σαθρὸν αὐτοῦ τὸ θεμέλιον.

Ἐρ. ξβ'. Τί λέγει, ὅτι «πᾶς ὁ ἄ-

ποκτείνας Κάϊν ἐπὶ τὰ ἐκδικούμενα παραλύσει;» (Γέν. β' 15).

Ἀπ. Τοῖς παρὰ τοῦ Κάϊν τετολμημένοις πρῶτον ἁμάρτημα φθόνος ἐπὶ τῇ προτιμῇσει τοῦ Ἀβελ· δεύτερον δόλος, μεθ' οὗ διηλέχθη τῷ ἀδελφῷ εἰπὼν· «Διέλθωμεν εἰς τὸ πεδῖον» (Γέν. δ' 8) τρίτον, φόνος, προσθήκη τοῦ κακοῦ· τέταρτον, ὅτι τοῦ ἀδελφοῦ μείζων ἢ ἐπίτασις· πέμπτον, ὅτι γονεῦσι πένθος ἐποίησεν· ἕκτον, ὅτι τὴν γῆν αἵμασιν ἐμίανεν· ἑβδομον, ὅτι Θεὸν ἐψεύσατο. Ἐρωτηθεὶς γάρ, ὅτι «Ποῦ ἐστὶν Ἀβελ ὁ ἀδελφός σου; εἶπεν· «Οὐκ οἶδα» (Γέν. δ' 9). Ἐπὶ οὖν ἐκδικούμενα παρελύετο ἐν τῷ ἀναιρεθῆναι τὸν Κάϊν. Ἐπὶ ἐκδικούμενά εἰσι ταῦτα· πρῶτον, ὅτι τὸν Θεὸν παρώργισεν· δεύτερον, ὅτι τὸν πατέρα ἐλύπησεν· τρίτον, μητέρα ἄτεκνον ἀπέδειξε· τέταρτον ἀδελφὸν ἀπέκτεινε· πέμπτον, αἷμα ἐξέχεεν· ἕκτον, φόνον εἰργάσατο· ἑβδομον, ἔθνην ἐνεκαίνισεν.

Ἐρ. ξγ'. Τί ἐστὶ· «Μείζων ἡ αἰτία μου τοῦ ἀφεθῆναι με ζῆν, καὶ μὴ ἀποθανεῖν;» (Γέν. δ' 13).

Ἀπ. «Μείζων ἐγένετο ἡ κατάδική μου»· καὶ γὰρ τοιοῦτος γέγονεν ὁ Κάϊν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὁ τρόμος καὶ ὁ κλόνος τῶν μελῶν αὐτοῦ, οὗ εἶχεν, οὐδὲ βρῶμα βαλεῖν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἡδύ-

νατο.

Ἐρ. ξδ'. Τί λέγει Λάμεχ, ὅτι «Ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοί, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί;» (Γενέσεως δ' 12).

Ἀπ. Οὐ δύο λέγει, καθὼς τινες ὑπειλήφασιν, οὐδὲ τὸν Κάϊν, ὡς ἕτεροι μεμυθολογήκασιν, ἀλλ' ἓνα, καὶ τοῦτον νέον· «ἄνδρα» γὰρ «εἰς τραῦμα ἐμοί, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί»· τοὔτέστιν ἄνδρα νέον ἔχοντα τὴν ἡλικίαν· Διέφυγε δὲ τὴν τιμωρίαν διὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς ἁμαρτίας, καὶ καθ' ἑαυτοῦ τὴν ψήφον ἐπενεγκών, τὴν θείαν ἐκώλυσε ψήφον.

Ἐρ. ξε'. Τίνας υἱοὺς Θεοῦ κέκληκεν ὁ Μωσῆς εἰπών· «Ἰδόντες δὲ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας;» (Γέν. ζ' 2).

Ἀπ. Ἐκ μὲν τοῦ Ἀδάμ ἐγεννήθη ὁ Σῆθ· τρίτος γὰρ ἦν ἀπὸ τοῦ Ἀβελ· ἐκ δὲ τοῦ Σῆθ ὁ Ἐνῶς. Οὗτος ἠλπισέν ἐπικαλεῖσθαι τὸν Κύριον καὶ Θεόν. Ὅθεν οἱ ἐκ τούτου γεννηθέντες παῖδες υἱοὶ Θεοῦ ἐχημάτισαν, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ἐκ τῆς τοῦ δεσπότου Χριστοῦ προσηγορίας χριστιανοὶ καλούμεθα. Καὶ γὰρ κενώριστο τοῦ Σῆθ τὸ γένος, καὶ οὐκ ἐμίγνυτο τοῖς ἐκ τοῦ Κάϊν διὰ τὴν ἐπενεχθεῖσαν αὐτῷ παρὰ τοῦ Θεοῦ τῶν ὄλων ἁράν. Ὑστερον καὶ εὐερεῖς θεασάμενοι τὰς θυγατέρας τῆς τοῦ Κάϊν συγγενείας, καὶ καταθελχθέντες, ἔλαβον αὐτὰς ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ διέφθειραν τὴν οἰκίαν συγγένειαν.

Ἐρ. ξς'. Τί ὁ λέγει· «Ἀναβλέψας Ἀβραὰμ εἶδε καὶ ἰδοὺ κριὸς εἰς κατεχόμενος τῶν κεράτων αὐτοῦ

ἐν φυτῷ Σαβέκ;» (Γέν. κβ' 13).

Ἀπ. Φυτόν Σαβέκ ὁ τίμιός ἐστι σταυρός· κατὰ δὲ Ἑβραίους δοκεῖ τὸ Σαβέκ ἀφέσεως καὶ συγχωρήσεως. Ὁ δὲ ἐν τῷ Σαβέκ τῷ φυτῷ κατεχόμενος κριὸς, ὅστις καὶ εἰς θυσίαν προσήχθη ἀντὶ Ἰσαάκ, τὸν Χριστὸν προετύπου, τὸν προσενηχθέντα ὑπὲρ ἡμῶν ἄμωμον ἱερεῖον καὶ ἐν τῷ σταυρῷ θάνατον ὑποστάνατα ἕνεκεν ἡμῶν «Τῷ γὰρ μώλωπι οὗτοῦ ἡμεῖς πάντες ἰάθημεν, φησὶν Ἡσαΐας, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν». (Ἡσ. νγ' 5). Ὡσπερ ὁ κριὸς ἐκεῖνος οὖν προσήχθη ἀντὶ Ἰσαάκ, οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς προσήχθη ὑπὲρ ἡμῶν ἀπάντων.

Ἐρ. ξζ'. Τί λέγει ὁ Ἰσαάκ, ὅτι «Ἰδοὺ ὁσμή τοῦ υἱοῦ μου ὡς ὁσμή ἀγροῦ πλήρης, ὃν εὐλογῆσαι Κύριος, καὶ δώῃ σοι Κύριος ἀπὸ τῆς δροῦσου τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ τῆς πλότητος τῆς γῆς, καὶ πληθὸς σίτου καὶ οἴνου, καὶ δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη», καὶ τὰ ἑξῆς; (Γέν. κς' 27).

Ἀπ. Ἀγρός ἐστὶν ὁ κόσμος· δρόσος δὲ οὐρανοῦ ἡ θεότης· πλότης δὲ τῆς γῆς ἡ ἀνθρωπότης. Ὡσπερ τοίνυν ἡ δρόσος μὲν ἀόρατος κατεῖσι, κάτω δὲ συνισταμένη γίνεται δῆλη· οὕτως ἀόρατος ὢν ὁ Θεὸς Λόγος, διὰ τῆς σαρκὸς ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανέστράφη. Καὶ ὁ σῖτος δὲ καὶ ὁ οἶνος τῶν θείων μυστηρίων αἰνίγματα. Δουλεύουσι πάντα τὰ ἔθνη τῷ Χριστῷ.

Ἐρ. ξη'. Τί δηλοῖ, ὅτι ἔλαβεν ὁ Ἰακώβ τρεῖς ράβδους, χλωρὰν στυρακίνην καὶ καρυῖνην, καὶ πλατανίαν, καὶ ἐλέπτυνεν αὐτάς; (Γέν.

ΠΕΡΙ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ

Ἀπαραίτητος ἀνάγκη εἶναι εἰς τὸν κάθε ἄνθρωπον νὰ γνωρίσῃ τὸν ἑαυτὸν του, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ κανονίσῃ καὶ νὰ γνωρίσῃ πῶς πρέπει νὰ ζήσῃ αὐτὴν τὴν ζωὴν. Αὐτὸ συνίστα καὶ ὁ μέγας φιλόσοφος, ὁ Σωκράτης, τό: γνῶθι σ' αὐτόν.

Μὲ τὴν φυσικὴν γνῶσιν καὶ μὲ τὴν πίστιν, ὅπως ἔχομεν εἶπει, μαθαίνομεν ἀπὸ τὰ θρησκευτικὰ βιβλία, πῶς ἐπλάσθημεν, ὅποιος εἶναι ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν ζωὴν αὐτήν. Ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, διδασκόμεθα, εἶναι νὰ ἀγωνισθῇ ἐν τῇ ζωῇ αὐτῇ, ἵνα γίνῃ ὅμοιος μὲ τὸν Χριστόν, ὅπως ζήσῃ τὴν πρόσκαιρον αὐτὴν ζωὴν μὲ σχετικὴν ἀνάπausιν καὶ γνῶσιν, καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, νὰ ἴδῃ τὸν Θεόν, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

Ἐν βοήθημα μεγάλο διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας καὶ νὰ ζήσωμεν σύμφωνα μὲ τὸν προορισμόν μας, εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη. Τὴν ταπεινοφροσύνην τὴν ἔδειξε καὶ ἔδίδαξεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ. Ἐγεννήθη εἰς πτωχὸν σπῆλαιον καὶ ἐγένετο ὑπόδειγμα τῆς ταπει-

λ' 37).

Ἄπ. Αἱ τρεῖς ράβδοι συμβολικῶς εἰσὶν αἱ τρεῖς δυνάμεις τῆς ψυχῆς, τὸ λογικόν, τὸ ἐπιθυμητικὸν καὶ τὸ θυμητικόν· ἥτοι αἱ τρεῖς θεωρίαι, τῶν σωμάτων, τῶν ἁσωμάτων, καὶ τῆς ἁγίας Τριάδος· ἥτοι γενικῶς ἡ πρακτικὴ διὰ τῆς καρυίνης, ἡ θεωρητικὴ διὰ τῆς στυρακίνης, διὰ δὲ τῆς πλατάνου τὸν κόσμον τοῦτον καὶ τὴν θεωρίαν αὐτοῦ ἡνίξοτο.

νοφροσύνης καθ' ὅλην τὴν ζωὴν αὐτοῦ, καὶ τέλος ἀποθνήσκει μὲ σταυρικὸν θάνατον.

Ἀπὸ τὴν ἁγίαν Γραφὴν καὶ ἀπὸ τὴν πείραν, γνωρίζομεν ὅτι αἱ δυνάμεις καὶ ἡ ὑπαρξίς καὶ ἡ πλάσις τοῦ ἀνθρώπου, ὀφείλονται εἰς τὸν Θεόν. Ἐφ' ὅσον ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Πλάστης ἡμῶν καὶ μὲ συνέχειαν προνοεῖ καὶ χορηγεῖ εἰς ἡμᾶς ὅλα τὰ καλὰ, τὰ πνευματικὰ καὶ τὰ ὕλικά, πρέπει δικαίως ὁ ἄνθρωπος νὰ ἔχη τὸ πνεῦμα τῆς ταπεινοφροσύνης εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Καθ' ὅσον ἅφ' ἑαυτοῦ δὲν ἔχει τίποτε καὶ δὲν ἡμπορεῖ νὰ μάθῃ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ οὐδέν, χωρὶς τὴν βοήθειαν καὶ τὴν Πρόνοιαν τοῦ ἁγίου Θεοῦ, ἡ ὁποία συντηρεῖ τὸν κόσμον.

Ἡ ταπεινοφροσύνη γίνεται αἰσθητὴ περισσότερον καὶ κτῆμα τοῦ ἀνθρώπου μὲ τοὺς διαφόρους πειρασμοὺς καὶ ἐνοχλήσεις, τοὺς ὁποίους ὑποφέρει καὶ διέρχεται ὁ ἄνθρωπος. Ὅσον δὲ τὰς πολλὰς φυχὰς εἶναι δυνατώτεροι καὶ ὑπομένει ὁ ἀγωνιστής, τόσον ἡ ψυχὴ ἔπειτα ἀποκτᾷ μεγαλυτέραν πίστιν καὶ πρόοδον εἰς τὴν ἀρετήν. Εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, οἱ διάφοροι πειρασμοί, ἀσθένειαι, δυστυχήματα καὶ διάφορα κακὰ εἰς τὰ ὁποῖα περιπίπτει. Κατὰ τοὺς πειρασμοὺς πρέπει νὰ βάζωμεν εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν, ὅτι ὁ Θεός, τοὺς δίδει καὶ τοὺς παρχωρεῖ, διὰ νὰ κρατῇ ἡμᾶς ταπεινοὺς καὶ νὰ αἰσθανώμεθα τί εἴμεθα, καὶ τοιούτοτρόπως βαδίζομεν τὴν κανονικὴν ζωὴν. Ὅταν μάθωμεν καὶ κατανοήσωμεν τὴν μεγάλην ὠφέλειαν τῶν πειρασμῶν, τότε θὰ διερχώμεθα τὴν ζωὴν μὲ ὑπομονήν, μὲ εἰρήνὴν καὶ ἀκόμη μὲ χαράν. Ὁ Μέγας Ἀντώνιος λέγει τὰ ἑξῆς διὰ τὴν

ταπεινοφροσύνην. «Είδα ὅλας τὰς παγίδας τοῦ Διαβόλου ἀπλωμένας εἰς τὴν γῆν καὶ στενάξας εἶπον. Ποῖος ἄρα εἰμφορεῖ νὰ τὰς περάσῃ αὐτάς. Καὶ ἤκουσα φωνῆς, ἡ ὁποία μοῦ ἔλεγεν· ἡ ταπεινοφροσύνη.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γνωρίζει εἰς ἡμᾶς, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πρῶτον ἐταπεινώθη μέχρι θανάτου καὶ κατόπιν ὁ Θεὸς τὸν ὑπερύψωσε καὶ τοῦ ἐχάρισεν ὄνομα, ἵνα εἰς τὸ ὄνομά του κάμψῃ πᾶν γόνυ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων καὶ πᾶσα γλῶσσα ὁμολογήσῃ, ὅτι εἶναι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς.

Ἄρα ἀπὸ τὴν ταπεινοφροσύνην ἔρχεται ἡ μεγίστη ἐξύψωσις τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο πρέπει μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς νὰ ἐργασθῶμεν διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν τὴν ταπεινοφροσύνην. Καθὼς καὶ μὲ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν πίστιν κατὰ τοὺς διαφόρους πειρασμούς, τοὺς ὁποίους παραχωρεῖ ἡ θεία Πρόνοια, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ὁ ἄνθρωπος ταύτην.

Ἡ ταπεινοφροσύνη πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται ἀναλόγως μὲ τὰς πνευματικὰς, ψυχικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις ἐκάστου. Ἦτοι πρέπει νὰ δέχεται γνώμας καὶ συμβουλὰς ὁ κάθε ἄνθρωπος εἰς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα εἰς τὰ ὁποῖα αἰσθάνεται ὅτι ἔχει ἀνάγκην νὰ δυναμωθῇ καὶ νὰ μάθῃ ἀπὸ ἄλλον, ἢ καὶ ἀπὸ βιβλία. Νὰ κατευθύνῃ ὁμως μόνος του τὴν πνευματικὴν πορείαν, καθὼς ἐδιδάχθη ἐκ τῆς πείρας καὶ ἐκ τῆς μελέτης. Εἰς δὲ τὰ σωματικὰ θέλει ἐνεργεῖ πράξεις ταπεινωτικὰς ἀναλόγως μὲ τὰς δυνάμεις καὶ τὴν ὑγείαν τοῦ σώματος. Δηλαδή δὲν πρέπει νὰ φαντάζεται τις, ὅτι γνωρίζει τὰ πάντα καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην πνευματικῆς βοήθειας τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ νὰ αἰσθάνεται ὅτι καὶ μόνος του ἔχει ἀποκτήσει διὰ τοῦ ἀγῶνος τὴν πει-

ραν καὶ τὴν γνῶσιν, ὅπως κατευθύνεται καὶ βαδίζει πρὸς τὸν προορισμὸν του καὶ τὴν τελειότητα. Ὑπὲρ φρονεῖν καὶ κάτω φρονεῖν εἶναι αἱ δύο ἀντίθετοι καταστάσεις, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν.

Λουκάς Μαλτέζος

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ

Στὴν ἐρημιὰ καὶ στὴ γαλήνῃ
μακρὰ ἀπ' τοῦ κόσμου τῆ βοή,
μικρὸ, φτωχὸ Μοναστηράκι
παραδεισένια ζῇ ζωή.

✠

Γύρω του φύση στολισμένη
πάντοτε πράσινο φορᾷ,
δένδρα, πουλιά, καρπούς, λουλούδια
καὶ τὰ χρυστάλλινα νερά.

✠

Μέσ' τὴν γλυκεῖά του τὴν εἰρήνῃ
θυμίαμα εὐωδιαστό,
θερμὲς εὐχὲς συχνανθεαίνου
γιὰ τὸν Νυμφίον μας Χριστό.

✠

Μὲ τὸ ἐργόχειρο στὸ χέρι
καὶ τοῦ Κυρίου τὸ Σταυρό,
μὲ συντροφιά τὸ καμποσκοῖνι
καὶ τὸ διδλὸ τὸ ἱερό.

✠

Τὸ φτωχικὸ Μοναστηράκι
μοιάζει παλάτι θαυμαστό,
γιατὶ ὁλότελα ἐνωμένες
ζοῦν οἱ ψυχὲς μὲ τὸ Χριστό.

✠

Στὴν ἐρημιὰ καὶ στὴ γαλήνῃ
δρίσκει ἡ ψυχὴ ἀγνὴ χαρά,
δρίσκει ἀγάπῃ καὶ εἰρήνῃ
κι' οὐράνια παρηγοριά.

Ἀφιερώνεται στὸ ἱερὸ Ἑσχαστήριο
«Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» στὸ Χαλκί - Κορινθίας.

Α. Φ.

Η ΕΠΙΓΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΜΑΣ

«Ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτῆς» (Ἰωάν. η' 7).

Πρόκειται διὰ τὴν περίπτωσιν ἐκείνην, ποὺ μία γυνὴ συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευομένη καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἔπρεπε νὰ λιθοβοληθῇ. Ταύτην φέρουσιν οἱ γραμμοτεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ πειράζοντες αὐτὸν εἶπον: «Σὺ τί λέγεις;» Τότε ὁ Κύριος ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν μνημειώδη ἐκείνην ἀπάντησιν. «Ὁ ἀναμάρτητος ἔξ ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτῆς». Ὅστις εἶναι ἀναμάρτητος, ὡς εἶπεν πρῶτος λίθον κατ' αὐτῆς.

Αὕτη ἡ ἀπάντησις τοῦ Κυρίου ἰσχύει καὶ διὰ κάθε ἓνα ἀπὸ ἡμᾶς, πού, ὅταν εὐρισκώμεθα πρὸ σφαλμάτων τῶν ἄλλων καὶ θέλωμεν νὰ κρίνωμεν αὐτοὺς καὶ ἐπιζητοῦμεν τὴν διὰ λιθοβολισμοῦ καταδίκην των, ἔρχονται τότε οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου εἰς τὰς ἀκοάς μας: «Ὁ ἀναμάρτητος ἔξ ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτόν». Ἀλλὰ τίς εἶναι ὁ ἀναμάρτητος; Οὐδεὶς. Κατὰ συνέπειαν οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς κρίσεως, εἰ μὴ εἰς καὶ μόνος, ὁ Κύριος, ὅστις μᾶς τονίζει: «Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς;» (Ματθ. ζ' 3).

Σοφώτατα ὁ Κύριος παρουσίασε τὴν ἐμπαθεῖ ἡλὼν διάθεσιν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐλατήρια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κινούμεθα, ὅταν ἀναλαμβάνωμεν ἐκστρατεῖαν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ μας. Μὲ ἄχρυν ἑξακατηρίσει, τὸ σφάλμα τοῦ ἀδελφοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον ἔχομεν τόσην σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν, ἐνῷ διὰ τὴν δοκὸν, ὅπου εὐρίσκεται εἰς τὸν ἰδικόν μας ὀφθαλμόν, καμμία φρον-

τίς, καμμία προσπάθεια. Προσπαθώμεν τὸ κάρφος νὰ τὸ ἐξογκώσωμεν, νὰ τὸ μεγαλώσωμεν, διὰ νὰ μειώσωμεν τὴν ἀξίαν τοῦ ἄλλου καὶ νὰ ὑψώσωμεν τὸν ἑαυτόν μας.

Πρὸς τοῦτο, ἐπιστρατεύομεν ὅλην τὴν πονηρίαν, ὅλην τὴν κακίαν, ὅλην τὴν μισανθρωπίαν, νὰ δυσφημήσωμεν, νὰ διαπομπεύσωμεν, νὰ καταρρακώσωμεν, τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἀδελφοῦ, ἐναντίον τοῦ ὁποῖου βάλλομεν ὑποούλως καὶ κρυφίως. Τοῦτο ἀσφαλῶς ἀποδεικνύει μῖσος, φθόνον, ζηλοτυπίαν, κατὰ συνέπειαν, καὶ κατάπτωσιν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὴν ὥραν ἐκείνην ποὺ καθήμεθα ἐπὶ καθέδρας διὰ νὰ κρίνωμεν καὶ κατακρίνωμεν τοὺς ἄλλους, περιπίπτομεν ὡς πρὸς τὸν ἑαυτόν μας, εἰς ἀναισθησίαν, διότι δὲν σκεπτόμεθα τὰς ἰδικὰς μας ἁμαρτίας, ἀτελείας καὶ ἀδυναμίας τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας, τὰς ἐγγεγραμμένας, εἰς τὸ ἡθικὸν μητρώον μας, τὸ βεβαρημένον καὶ κατεσπιλωμένον.

Εἶναι ἐπόμενον, ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν του εἰς τὰ τῶν ἄλλων, νὰ ἔχη ἐγκαταλελειμμένον τὸν ἑαυτόν του, περὶ τοῦ ὁποῖου καὶ θὰ δώσῃ λόγον εἰς τὸν Θεόν. Διότι, τοῦτο εἶναι ἀξίωμα, ὅστις βλέπει τὰ ἰδικὰ του σφάλματα, δὲν βλέπει τῶν ἄλλων, καὶ ὅστις βλέπει τῶν ἄλλων, δὲν βλέπει τὰ ἰδικὰ του. Λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Διατί σὺ ἔγινες τόσον πικρὸς διὰ τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων, ὥστε νὰ βλέπῃς καὶ τὰ μικρὰ καὶ τόσον εὐθύμως διὰ τὰ ἰδικὰ σου, ὥστε

νὰ παρατρέχης καὶ τὰ μεγάλα; ἔὰν τὸ κήνης ἀπὸ ἐνδιαφέρον, δεῖξῃς το πρῶτον εἰς τὸν ἑαυτὸν σου, ὅπου καὶ σαφέστερον καὶ μεγαλύτερον τὸ ἁμάρτημα. Ἐὰν δὲ ἀφίνης τὸν ἑαυτὸν σου, εἶναι φανερόν ὅτι καὶ τὸν ἀδελφόν σου δὲν τὸν κατακρίνεις ἀπὸ ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ τὸν μισεῖς καὶ θέλεις νὰ τὸν ἐκπομπεύσης».

«Ὑποκριτά, λέγει ὁ Κύριος, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου» (Αὐτ. στ' 5). Χαρακτηρισμὸς λίαν ἐπιτυχής. Αἰτί τὶ ἄλλο παρὰ ὑποκριτῆς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ διατείνεται ὅτι ἐνδιαφέρεται διὰ τὸ δίκαιον, διὰ τὸ ὀρθόν, διὰ τὴν ἀλήθειαν, καθ' ἣν στιγμήν ὁ ἴδιος ταῦτα δὲν ἐφαρμόζει εἰς τὸν ἑαυτὸν του; Ἐλέγχων ὁ Κύριος τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους ὡς ὑποκριτάς, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἔλεγεν αὐτοῖς: «Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κριαίαν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν... Ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες». (Ματθ. κγ' 23 - 24). Τοῦτο ἀκριβῶς κάμνει καὶ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τὰς πράξεις καὶ τὴν πολιτείαν τῶν ἄλλων. Βλέπει τὸ κάρφος καὶ διυλίζει τὸν κώνωπα, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δὲν βλέπει τὴν δοκὸν καὶ καταπίνει τὴν κάμηλον, καθότι φυλάττει παρ' αὐτῷ ἐπιμελῶς καὶ καλλιεργεῖ, τὸ μῖσος, τὸν φθόνον, τὴν χαιρεκακίαν, τὴν ὑπονόμευσιν καὶ ἐκδίκησιν. Ταῦτα εἶναι τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου παραγγέλματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ συγκεντρώνουν ὅλην τὴν προσοχὴν ἡμῶν, καθότι θέτουν ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡ-

μῶν. «Δι' ὃ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε, πᾶς ὃ κρίνων. Ἐνῷ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὃ κρίνων», λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Εἰσαι ἀναπολόγητος, ὦ ἄνθρωπε, οἷοσδήποτε καὶ ἂν εἶσαι· ἐφ' ὅσον κρίνεις τὸν ἄλλον, τὸν ἑαυτὸν σου κατακρίνεις, διότι καὶ σὺ τὰ αὐτὰ πράττεις. Πάντες ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι κείμεθα.

Κατάκρισις λοιπὸν, εἶναι κακὸν ὄλεθρον. Ὅπου ἐμφανίζεται, τὸν μὲν κατακρίνοντα τὸν ἀποδεικνύει γυμνὸν τῆς ἀγάπης, γέμοντα δὲ κακότητος· τὸν δὲ κατακρινόμενον, ποὺ θὰ πληροφορηθῇ ὅτι κατεκρίθη, τὸν ποτίζει πικρίας. Ἀκόμη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἐκείνην, ποὺ θὰ ἰσχυρισθῶμεν, ὅτι χρησιμοποιοῦμεν τὴν κατάκρισιν διὰ νὰ διορθώσωμεν τὸν ἀδελφόν ποὺ παρεξετράπη, καὶ τότε ἡ κατάκρισις δὲν ἔχει θέσιν. «Ὑπάγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μετὰ σου καὶ αὐτοῦ μόνου» ὁρίζει ὁ Κύριος. Τὸ παράπτωμα τοῦ ἀδελφοῦ δὲν παρέχει ἀφορμὴν, ἵνα ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς διορθώσεως, νὰ χορταίνωμεν τὸ πάθος τῆς κακότητος. Ἐξ ἀντιθέτου εἶναι εὐκαιρία, κατὰ τὴν ὁποίαν τίθεται ὑπὸ δοκιμασίαν ὁ ἑαυτός μας, διὰ νὰ φανῇ πρὸς ἀκριβῶς εἶναι. Ἐν ἄλλοις λόγοις, δίδομεν ἐξετάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας βαθμολογοῦμεν ἢ υποβαθμίζομεν ἑαυτούς. Καθότι τὸ ἐπίπεδον τῆς χριστιανικῆς πολιτείας μας ἔχει νὰ κριθῇ κυρίως ἀπὸ τὴν θέσιν καὶ τὴν στάσιν, ποὺ παίρνομεν ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, κατὰ τὰς τοιαύτας περιπτώσεις· ἐκείθεν ἀκριβῶς φαίνεται, ὁ βαθμὸς τῆς πνευματικῆς μας προόδου. Δὲν διορθώνονται,

λοιπὸν τὰ λάθη καὶ τὰ παραπτώματα μετὸ κακόν, ἀλλὰ μετὸ καλόν, μετὴν ἀγάπην, μετὴν εὐγένειαν, μετὴν ἡπιότητα, μετὴν ταπεινώσιν καὶ τὴν ὑπομονήν! Αὐτὰ εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ χριστιανοῦ, τοῦ ἔχοντος λογικὴν καὶ φόβον Θεοῦ. Τὸ δὲ μῖσος, ἡ χαιρεκακία, ἡ μισανθρωπία καὶ ἡ πονηρία, ἀπὸ τὰ ὁποῖα προέρχεται ἡ κατάκρισις, ἡ διαβολὴ καὶ ἡ συκοφαντία, χαρακτηρίζουν τὸν κατώτερον ἄνθρωπον, τὸν χαμερπῆ καὶ ἔμπαθῆ!

Ἀναφέρεται εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν Ὁσίων Πατέρων, ὅτι κάποτε ἔγινε σύναξις αὐτῶν καὶ ἐπρόκειτο νὰ κρίνουν ἕνα ἀδελφόν, ὅστις ὑπέπεσεν εἰς κάποιο παράπτωμα. Ἀφοῦ συνεκεντρώθησαν, εἰς ἑξ αὐτῶν ἐθεάθη φέρων ἐπ' ὤμου δισάκκιον, εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος τοῦ ὁποῖου ἦτο πλήρες ἄμμου, εἰς δὲ τὸ ἔμπροσθεν εἶχε μόλις μικρὰν ποσότητα. Ἐρωτηθεὶς δὲ τί ἐσήμαινε τὸ τοιοῦτον, ὁ Γέροντος ἀπεκρίθη. Ὅτι τὸ ὅπισθεν μέρος μετὴν μεγάλην ποσότητα ἄμμου σημαίνει τὰ πολλὰ αὐτοῦ ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα ἔξοριphen ὅπισθὲν του, ἡ δὲ εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος μικρὰ ποσότης τῆς ἄμμου σημαίνει τὸ παράπτωμα τοῦ ἀδελφοῦ, τὸ ὁποῖον ἔθεσεν ἔμπροσθέν του, διὰ νὰ κρίνῃ. Κατόπιν τῆς τοιαύτης σοφωτάτης ἀπαντήσεως τοῦ Γέροντος, ἡ σύναξις διελύθη καὶ ὁ ἀδελφὸς ἔμεινε μόνος, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ γυνή, μετὰ τὴν ἀπάντησιν, πού ἔδωκεν ὁ Κύριος εἰς τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους τοὺς ὀδηγῆσαντας αὐτὴν ἐκεῖ. Μετὰ τοιαύτην σοφίαν ἀντεμετώπιζον οἱ ἅγιοι τὰ τοιαύτης φύσεως ζητήματα, διότι εἶχον τὴν ἀγάπην, φόβον Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν, τῶν ὁποίων ἡμεῖς στερούμεθα. Διὰ τοῦτο καὶ ἡγίασαν καὶ διέλαμψαν καὶ τὸν μοναχικὸν βίον ἐκλείσαν.

Δὲν θὰ ἦτο καθόλου ὑπερβολὴ καὶ ἔξω τοῦ πρέποντος νὰ λεχθῇ, ὅτι δύο τι νὰ ἀγνοοῦμεν. Τί θὰ εἴπῃ Χριστιανισμός καὶ ποῖον προορισμὸν ἔχομεν. Τὰ δύο ταῦτα, ὅσον καὶ ἂν ἐκ πρώτης ὄψεως θεωρηθοῦν μὲν ἀπλᾶ, εἶναι δὲ λίαν σοβαρὰ καὶ βασικῆς σημασίας, διότι, ἐκ τῆς γνώσεως καὶ ἐπιγνώσεως αὐτῶν ἐξαρτᾶται καὶ ρυθμίζεται ἡ ὅλη ζωὴ καὶ πολιτεία τοῦ χριστιανοῦ. Καὶ Χριστιανισμός μὲν θὰ εἴπῃ ἀγάπη· προορισμός δὲ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι, νὰ τοποθετηθῇ ἐπὶ τῆς χαραχθείσης ὑπὸ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ τροχιᾶς, ἥτις ὀδηγεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

«Ὁ ἀναμάρτητος ἐξ ὑμῶν πρώτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτῆς». Εἶναι ἡ ρῆσις ἐκείνη τὴν ὁποῖαν διαρκῶς πρέπει νὰ ἐνθυμούμεθα καὶ ἡ ὁποία δέον νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς καλλιέργειαν τῆς ἐν ἡμῖν ἐπιγνώσεως τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἡ ἐπίγνωσις τοῦ ἑαυτοῦ μας, τοῦ βαθμοῦ τῆς ἠθικῆς καταστάσεώς μας, εἶναι ἡ ἀφαιρεσία καὶ ἡ βάσις τῆς ἐν ἡμῖν ἠθικῆς προόδου. Ἡθικῆς προόδου, ἥτις συνίσταται νὰ ἀπεκδυθῶμεν τὸν ἄνθρωπον μετὰ τὰς διαφόρους κακίας· τὸ μῖσος, τὸν φθόνον, τὴν χαιρεκακίαν καὶ λοιπὴν χυρεϊαν τῆς κακίας, καὶ ἐκδυθῶμεν τὸν ἄνθρωπον τῆς ἀρετῆς, τῆς ἀγάπης, τῆς ἀνοχῆς, τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς καλwsσύνης, καὶ λοιπὰς χριστιανικὰς ἀρετάς. Ἡ ἐπίγνωσις, ἡ αὐτογνωσία, ἡ «τὸ γνωθῆ σαυτόν», ὅπως ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι, ὅσον ἀκριβεστέρα εἶναι, τόσον καὶ ἡ πρόοδος ἐν τῇ ἠθικῇ καὶ πνευματικῇ καταρτίσει θὰ εἶναι μεγαλυτέρα.

«Ἐνδον σκάπτε», ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Ἐσωτερικὴ καλλιέργεια χρειάζεται νὰ γίνῃ, ἐσωτερικὴ ἀναγέννησις, ἐσωτερικὸς ἐξευγενισμός· βίος ἐσωτερικὸς πνευματικός, ὡς πηγὴ, ὡς αἰτία καὶ πρωτότυ-

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ιαμβικά καὶ ἡρωελεγεῖα
εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

Ἰησοῦς.

Εἰς Ραὰβ τὴν πόρνην, ἥ τοὺς κατασκόπους Ἰεριχὼ σώσασα,
ὅστερον ἀλισκομένης αὐτῆς, μόνῃ τῶν ἄλλων ἐσώθη.

Σώσασα Ραὰβ Ἰσραηλίτας δύο,
ἀντεπρίετο παγγενῇ σωτηρίαν,
μιμεῖσθε πόρναι τῆς Ραὰβ τὴν καρδίαν,
ὥς ἂν τύχητε ψυχικῆς σωτηρίας.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἄνδρε φύγεσθε, φύγεσθε καλωδίῳ δ' ἀμφιδθεντές,
θυρίδος ἐκ δὲ μολεῖτε, ἐμὲ δ' ἐκ κακοτήτος
ἐλσεσθε, ἡμὸς ἐμὸν πτολίεθρον ἀλώσῃτε ὀξείῳ δουρὶ
ὑμετέρῳ. τάδε πάντα τελέσωμεν ὡς ἐπέοικε.

Εἰς τὴν διάβασιν τῆς κιθωτοῦ.

Ἄν ἡ κιθωτὸς ἡ πάλαι τυπουμένη,
διχῇ διαιρεῖ τὰς ροὰς Ἰορδάνου,

πον τοῦ ἐξωτερικοῦ βίου, ὅστις εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα καὶ τὸ ἀποπύρρον ἐκείνου. Ὁ ἐξωτερικὸς βίος διευθύνεται ἀπὸ τὸν ἐσωτερικόν. Ἡ δύναμις, ἡ κινεῦσα τὸν ὅλον ἄνθρωπον, εἶναι τὸ ἐσωτερικὸν φρόνημα. Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ φρόνημα δέον νὰ ἀναγεννηθῇ καὶ ἐξυγιανθῇ ἐπὶ τὸ χριστιανικώτερον· νὰ ἐξημερωθῇ διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς καλωσύνης πρὸς τὸν συνάνθρωπόν μας· τῆς ἀγάπης ἐκείνης, ἣτις: «πάντα στέγει, πάντα ὑπομένει καὶ οὐδέποτε ἐκπίπτει».

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ βάσις καὶ τὸ θεμέλιον τῆς ἀληθοῦς χριστιανικῆς ζωῆς. Αὕτη εἶναι ἡ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ. αὕτη καθορίζει τὰς σχέσεις τοῦ χριστιανοῦ πρὸς τοὺς ὁμοίους τοῦ ἀνθρώπους. Ὅπου ὑπάρχει ἐκκρεμότης, εἰς τὰ ἄτομα, εἰς τὴν οἰκογένειαν, εἰς τὰς Ἱ.

Μονάς, εἰς τὴν κοινωνίαν, εἰς τὰ ἔθνη, τὸ αἷτιον εἶναι, ἡ ἄλλειψις τῆς ἀγάπης. Ἡ ἀγάπη τὰ πάντα διευθετίζει, τὰ πάντα εἰρηνεύει, τὰ πάντα κερδίζει. Ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ Θεὸς καὶ ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη. Καὶ ὁ Χριστιανισμός, ὡς θεοσκεία τῆς ἀγάπης, ἐπεβλήθη διὰ τῆς ἀγάπης καὶ ἐπιβάλλεται διὰ τῆς ἀγάπης καὶ μόνον διὰ τῆς ἀγάπης.

Ἡ ἀγάπη λοιπὸν ὅταν ἀναπτυχθῇ παρ' ἡμῖν, τότε θὰ φωτισθῶμεν ἀπὸ τὸν φωτισμόν, τὸν ὁποῖον ἔχει καὶ μεταδίδει εἰς τοὺς ἐραστάς της, ὥστε νὰ ἐννοήσωμεν ὡς πρέπει, καὶ τὸ βάθος τῆς ἐννοίας, εἰς ὅλην αὐτῆς τὴν ἔκτασιν, τῆς ρήσεως τοῦ Κυρίου. «Ὁ ἀναμάρτητος ἐξ ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτήν».

Γρηγόριος Ἀττάλης Μοναχὸς
Ἱερὰ Μογὴ Ἁγίας Λαύρας Καλάβρυτα

πῶς ἡ κιθωτὸς ἡ νοητὴ Μαρία
οὐ τὰς θαλάσσας τῶν ἐμῶν κακῶν τέμει;

Εἰς τὸ αὐτό.

(656) Τίπτε καλὸν ρέεθρον Ἰορδάνῃ ἀργυροδίῃ
στήσας; τοῖς δ' ἀνέρεσσιν ὁδὸς γένου; ἐν δὲ διχάσθῃς
ἦ ὅτε τίς διχάσειε τομῶ ξίφει ἄρνα νεογνόν;
τί δ' ἐτάραξε θέην αἰνῶς περιδείδια ¹⁾ κίστην ²⁾.

Εἰς τὴν τῶν Ἑβραίων ὑπὸ Ἰησοῦ περιτομήν.

Παρήλθες ἀσέβειαν ὡς Ἰορδάνην,
τὴν σὴν τὸ λοιπὸν κόψον ἀκροδυσίαν,
καθὼς Ἰησοῦς ἐν μαχαίρᾳ πετρίνῃ,
ἐν ἀπαθείᾳ δηλαδὴ σαρκὸς πάθη.

Εἰς τὸ αὐτό.

Εἴφει σιδηρέῳ πρῶτος μὲν Ἀβραὰμ περιτέμνει
οἷας ἐοῦς, ὁ δ' ἔπειτα πετρίνῃ ἀμφὶ μαχαίρῃ,
Ἰησοῦς ῥα ὑπέρταμεν, ὁ τύπος ἔπλετο Χριστοῦ·
ὃς ἀπαθείας ξίφει οἶδε θροτοὺς περιτέμνειν.

Εἰς Ἰησοῦν διὰ τὸν ἐπὶ τῇ ὀπτασίᾳ τοῦ ἀγγέλου φόβον,
πίπτοντα ἐπὶ πρόσωπον εἰς γῆν.

Ὑποστράτηγε τοῦ Θεόπτου Μωσέως,
ἀρχαγγελοπτεῖς καὶ τρέμων πίπτεις κάτω·
τί γοῦν πέπονθας ὁ τρέμων ἀρχαγγέλους,
εἰ τοῦ Θεοῦ κατείδες αὐτοῦ τὴν θέαν;

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἄγγελος αἰγλήεις ἐξ αἰθέρου ἐπὶ χθόνα θαίνων.
ὀπλοφόρος προπέφατο Ἰησοῦ υἱεῖ Ναυῆ.
ὃς δέ μιν ὡς ἐννόησε Θεοῦ μέγαν ἄγγελον εἶναι
τῆμος ἔραζε κύνησε τρόμος δὲ οἱ ἴητο γυῖα.

Εἰς τὴν ἄλωσιν τῆς Ἰερικῶ.

Εἰ δακρῦσαι βούλοιο δικαίως ξένε,
τὴν Ἰερικῶ κλαῦσον ἠφανισμένην,
πόλιν τοσαύτην μυριοπληθεστάτην,
ἐξ ἧς Ραὰβ σέσωστο τῶν ἄλλων μόνῃ.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἐπτάκις σαλπιασάντων ἐπτὰ Θεοῦ ἱερῶν
ταίχεα Ἰερικῶ χαμάδις πέσεν ἀθρόα πάντα

1) περιδείδια· ἐπικῶς ἀντὶ περιδέδοικα = φοβοῦμαι καθ' ὑπερβολὴν.

2) κίστη = σεντουῖκι πλεκτόν, καλάθι μὲ σκέπασμα.

ΟΙ ΠΟΙΜΕΝΕΣ

Πρώτοι οἱ ὅποιοι εἶδον τὸν Χριστὸν γεννηθέντα εἰς τὸ σπήλαιον εἶναι τὰ ζῶα, ὑστερον ἀπὸ τὰ ζῶα οἱ φύλακες τῶν ζώων, οἱ ποιμένες. Διὰ τὴν ὁμοιωσιν μετὰ τὰ ζῶα ἡξιώθησαν νὰ ἴδουν τὸν Σωτῆρα μας οἱ ποιμένες; Χριστὸς καὶ ποιμένες ὁμοιάζουν εἰς τὴν φυσικότητα, ἀπλότητα καὶ πτωχείαν. Ὁ Χριστὸς ὡς βρέφος. Ὁ Χριστὸς ὡς βρέφος εἶναι φυσικὸς, ἀπλοῦς καὶ πτωχός! Τί φυσικώτερον, ἀπλούστερον καὶ πτωχότερον ἑνὸς βρέφους; Καὶ ἰδοὺ πλησίον αὐτοῦ ἵσταται ἡ νεαρά του μητέρα, ἡ ὁποία μετὰ μεγάλης τρυφεράς προσοχῆς θεωρεῖ αὐτό. Πόση φυσικότης!

Τὸ βρέφος τὸ ἴδιον τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ μόλις ἤνοιξαν καὶ ἀκόμη δὲν ἐγεύθη στερεὰν τροφήν, ἡ δὲ σὰρκα του εἶναι τρυφερά ὡσὰν τὰ πέταλα τοῦ τριανταφύλλου, πόσην ἀπλότητα καὶ φυσικότητα ἐμφανίζει τὸ θεῖον βρέφος; Τὸ βρέφος τοῦτο εὐρίσκεται ἐν τῇ φάτνῃ. Τί πτωχότερον ἑνὸς σπηλαίου ὅπου κατοικοῦσι ζῶα; Ἄρα ἡ οὐράνιος ἀλήθεια ἐσαρκώθη εἰς τὴν φυσικότητα, ἀπλότητα καὶ πτωχείαν τοῦ βρέφους Ἰησοῦ. Οὕτω καὶ ἔπρεπε διότι ἡ ἀλήθεια εἶναι λιτή, φυσική, ἀ-

πλή. Ὡς δοχεῖον τῆς ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ πτωχεία τοῦ βρέφους Ἰησοῦ, ἵνα φανῇ ἡ ἀξία τῆς. Τί φυσικώτερον καὶ ἀπλούστερον τῆς ἀληθείας; Οἱ Ποιμένες. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ καθαρὸς ἀέρας τῆς ἐξοχῆς, ὁ ἀνοικτὸς οὐρανός, ἡ φύσις καὶ αὐτὴ ἡ μόνωσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν φύσιν, βοηθοῦν πολὺ τὴν σκέψιν εἰς τὸν Θεόν.

Οἱ παλαιοὶ λοιπὸν ποιμένες ζῶντες μακρὰν τῶν πονηριῶν τῶν ἀνθρώπων πλησίον τῆς φυσικῆς ζωῆς καὶ τῆς υπαίθρου, ἦσαν φυσικώτεροι καὶ ἐπομένως περισσύτερον παρθένοι εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς οὐρανοῦ ἀληθείας. Πλὴν αὐτοῦ οἱ ποιμένες ἦσαν πτωχοὶ ἀπὸ ὕλικά ἀγαθὰ, πάμπτωχοι ἀπὸ κοσμικὰς εἰδήσεις, ὡς πτωχοὶ ἀπέχοντες τῶν περιττῶν κοσμικῶν ἀπολαύσεων, ἐγίνοντο φυσικώτεροι. Ἡ ψυχὴ των ἀπηλλαγμένη ἀπὸ κοσμικὰς εἰδήσεις ἦτο ἀπλή καὶ συνεκινεῖτο εὐκολώτερον ἀπὸ τὰς σκέψεις καὶ εἰδήσεις τοῦ οὐρανοῦ. Ἐπομένως οἱ ποιμένες ἦσαν φυσικοί, ἀπλοὶ καὶ πτωχοί.

Μὲ αὐτὰ τὰ χαρίσματα οἱ ποιμένες ὡς μεγάλα παιδιὰ ἦλθον νὰ προσκυνήσουν τὸ οὐράνιον ἐκεῖνο μικρὸν παιδίον, τὸ βρέφος Ἰησοῦν, τὸ ὁποῖον καὶ

οἷα ἀπ' ἐκ κακότητος Παῖδ' φύγειν ἐξ ἅμα πάντων
πίπτε δὲ λαὸς ἅπας καὶ κτήνεα ὅλλυτο πάντα.

(66α)

Εἰς τὴν κατάλευσιν Ἄχαρ τοῦ κλέφαντος
ἐκ τῶν λαφύρων Ἰερὶχὼ γλῶσσαν χρυσῇ.

Τί τὴν κλαπεῖσαν γλῶσσαν ἐν γῇ χωνύεις;

Ἄχαρ πονηρέ; κἄν γὰρ ἐστὶ χρυσίνη,
ὅμως λαλήσει καὶ σιγῶσα τὸν δόλον,
καὶ πετρίνην σε τὴν στολὴν ἐπενδύσει.

αὐτὸ ὡς εἶδομεν ἦτο φυσικόν, ἀπλοῦν καὶ πτωχόν. Οἱ ποιμένες δὲν χορταίνουσι νὰ θεωροῦν τὴν ἀπλότητα καὶ πτωχείαν τοῦ θεοῦ βρέφους. Πρόση πτωχεία εἰς τὸ ἡμίφως τοῦ σπηλαίου! Πρόση τρυφερότης εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀπλοϊκῶν ποιμένων ἀπὸ τὸ κλᾶμα τῆς νέας αὐτῆς ὑπάρξεως τῆς ὁποίας ἡ γέννησις, ὅπως ἡ γέννησις πάσης νέας ζωῆς, εἶναι μυστήριον, τὸ ὁποῖον διεγείρει τὴν συμπάθειαν τῶν ἀπλοϊκῶν ποιμένων! Οἱ πτωχοὶ οὐδέποτε ἀποστρέφονται τοὺς πτωχοὺς καὶ οἱ ποιμένες τὸν Χριστόν. Ὅποια χαρὰ καὶ εὐτυχία ἄρρητος δι' αὐτοὺς, ὅταν εἰς τὴν φυσικότητα, ἀπλότητα καὶ πτωχείαν πληροφοροῦνται, ὅτι ἀπεκαλύφθη ἡ οὐράνιος ἀλήθεια, ἰδίως ὅτι ὁ ἀπλοῦς, φυσικὸς καὶ πτωχὸς Ἰησοῦς εἶναι ὁ Σωτὴρ τῶν ἀπλῶν καὶ πτωχῶν ἀνθρώπων.

Αὐτὰ λοιπὸν τὰ χαρίσματα εἶχον οἱ ἐδλογημένοι ἐκεῖνοι ποιμένες καὶ ἡξιώθησαν τὴν ἀγίαν ἐκείνην νύκτα νὰ προσκυνήσουσι πρῶτοι τὸ θεῖον Βρέφος τὸν Σωτῆρα μας Χριστόν. Ὅποια τιμὴ διὰ τοὺς ἀπλοϊκοὺς ἐκεῖνους ἀνθρώπους! Σήμερον ἡμεῖς οἱ ἀνάξιοι καὶ ἁμαρτωλοὶ ζῶντες ἐν ταῖς πονηραῖς ταύταις ἡμέραις, ὅπου, ὅπως λέγει ὁ ψαλμψδός, «Πάντες ἐξέκλιναν ἅμα ἡχρειώθησαν οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός», πῶς ἄραγε θὰ δυνηθῶμεν νὰ πλησιάσωμεν τὸν Δεσπότην μας Χριστόν; Εἶναι τὸ μόνον εὐκολόν. Πλήν, αἱ διάφοροι πονηρίαι καὶ ἀδικίαι καὶ τὰ γιγαντωμένα πάθη τὰ ὁποῖα ἔχουν ριζώσει εἰς τὴν πονεμένην καρδίαν μας δὲν μᾶς ἀφήνουν.

Πρέπει καὶ ἡμεῖς, ἂν θέλωμεν νὰ πλησιάσωμεν τὸν Θεὸν νὰ ὁμοιάσωμεν μὲ τοὺς ἐδλογημένους ἐκεῖνους ποιμέ-

νας. Νὰ γίνωμεν καὶ ἡμεῖς, ὡς αὐτοὶ φυσικοὶ εἰς τὴν ζωὴν μας. Νὰ μάθωμεν νὰ τρώγωμεν ὅταν πεινάμε καὶ νὰ πίνωμεν ὅταν διψᾶμε καὶ νὰ κοιμώμαστε ὅταν νυστάξωμεν. Δὲν δυνάμεθα νὰ κάνωμεν νηστείας ἕνεκα τῆς μεγάλης μας φιλαυτίας, δὲν θέλωμεν νὰ μιμηθῶμεν τοὺς παλαιοὺς ἐκεῖνους ἀβδαδες τῆς ἐρήμου καὶ τοὺς παλαιοὺς Χριστιανοὺς ἐν τῷ κόσμῳ οἱ ὁποῖοι ἐνήστευον, διότι ἡ νηστεία εἶναι μὴ-τηρ τῆς ἀγνείας καὶ τῆς σωφροσύνης, τουλάχιστον μὴ παραβιάζωμεν τὴν γεῦσιν μας μὲ τὰ παντὸς εἶδους καρυκεύματα καὶ μὲ τὰ διάφορα ἡδύποτα.

Τί φυσικὸν πρᾶγμα εἶναι ὅταν τρώγει κανεὶς λιτὰ φαγητὰ ὅταν πεινᾷ. Δοξάζει καὶ εὐχαριστεῖ τὸν Θεόν. Δὲν δυνάμεθα ὡς λέγομεν νὰ κάνωμεν ἀγρυπνίας προσευχόμενοι πρὸς τὸν Θεὸν μὴ παραβιάζωμεν τὴν φύσιν μας νὰ κοιμηθῇ. Νὰ ζῶμεν μὲ ἓνα λόγον, μίαν ζωὴν φυσικὴν. Νὰ εἴμεθα ἐπίσης ἀπλοὶ εἰς τοὺς τρόπους μας. Ὅταν ὁ Κύριος ἐθαυματουργήσεν εἰς τὴν ἔρημον χορτάσας τοὺς 5.000 ἀνθρώπους μὲ πάντες κριθίνους ἄρτους, διέταξεν αὐτοὺς νὰ καθίσωσιν ἐπάνω εἰς τὸν χόρτον. Καὶ ὁ ἴδιος ἐκάθισεν χωρὶς νὰ ζητήσῃ πολῦτιμα καθίσματα.

Ὅταν κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βατῶν εἰσῆρχετο θριαμβευτικῶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς ἓνα θρόνον καὶ ἡ ὑποδοχὴ ἔγινεν ἄνευ προετοιμασίας καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐστρώννουν κλάδους ἀπὸ βατὰ καὶ τὰ ἐνδύματά των. Ὅποια ἀπλότης δι' ἓνα Βασιλέα τῶν Βασιλευόντων! Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν φυσικότητα καὶ ἀπλότητα ὁ Κύριός μας εἶχε καὶ τὴν πτωχείαν. Ὁ ἴδιος τὸ λέγει εἰς τὸ Ἱερὸν τοῦ Εὐαγγελίου ὅτι «αἱ ἀλώπεκαι καὶ τὰ πε-

τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἔχουσι τὰς φωλεάς των ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει». Ἀγάπα καὶ σὺ νὰ εἶσαι πτωχός, ἂν θέλῃς νὰ εἶσαι φυσικώτερος, ἀπλούστερος καὶ περισσότερον πλησίον τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὅποιος ἦτο πάμπτωχος.

Ἐὰν εἶσαι πλούσιος φρόντισε μέσα εἰς τὰ πλοῦτη σου νὰ ζῇς μὲ ἐγκράτειαν, νὰ ἐλεῇς μὲ γενναιοδωρίαν, νὰ εἶσαι κύριος τοῦ πλούτου σου ἔχων καὶ σὺ πτωχεῖαν, φυσικότητα καὶ ἀπλότητα. Ὁ πλούσιος πρέπει νὰ εἶναι ἕνας πιστὸς οἰκονόμος τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι μία ἀπὸ τὰς μεγάλας ἀρετὰς τοῦ ἀνθρώπου γνωστὴ εἰς ὅλους μας ἀλλὰ ὀλίγον δύσκολος εἰς τὴν ἐφαρμογὴν. Προσκολλημένοι διὰ παντὸς εἰς τὰ ὑλικά ἀγαθὰ κοιτάζωμεν πὼς θὰ αὐξήσωμεν καὶ πὼς θὰ ἔχωμεν περισσότερα ἀπὸ ὅλους. Ἄς ἔχωμεν ὅμως ὑπ' ὄψιν μας πὼς ὁ Κύριός μας εἶπε ρητῶς «Δυσκόλως οἱ πλούσιοι εἰσελεύσονται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν», ὅτι τὰ ὑλικά ἀγαθὰ θαλαίνουσι τὸν ἄνθρωπον καὶ δὲν δύναται ὁ νοῦς του νὰ πετάξῃ εὐκόλως πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἐνῷ ὁ πτωχὸς ἐλαφρὸς ἀπὸ μάταια ὑλικά πράγματα, εὐκόλως προσκολλᾶται πρὸς τὸν Χριστόν.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες ὡς δάσιν τῆς μοναδικῆς πολιτείας τῶν Μοναχῶν ἔθεσαν μετὰ τὴν ξενιτείαν τὴν ἀκτημοσύνην. Δυστυχῶς πολὺ ἐλάχιστοι εἶναι σήμερον ἐκεῖνοι οἱ τρισμακάριοι οἵτινες κατενόησαν τὴν ματαίαν ἀξίαν τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, καὶ σκορπίζουν ταῦτα εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ δανείζουσι τὸν Θεὸν κατὰ τὴν ρῆσιν τῆς θείας Γραφῆς, ὅπου ἐλπίζουν νὰ ἀμειφθοῦν πλουσιοπαρόχως παρὰ τοῦ μισθοποδο-

του Θεοῦ ἡμῶν. Ὁ ἐν σπηλαίῳ τεχθεὶς δι' ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, νὰ μᾶς ἀξιῶσιν νὰ ὁμοιάσωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τοὺς ποιμένας ἐκείνους εἰς τὴν φυσικότητα, ἀπλότητα καὶ πτωχεῖαν, ἵνα διὰ τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Μεταλήψεως, ὅχι μόνον πλησιάζωμεν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ὑποδεχθῶμεν τοῦτον μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μας καὶ ἀναφωνήσωμεν τὸ τοῦ θεορρήμονος Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου «Ζῶ οὐκέτι ἐγὼ ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός».

Ἰάκωβος Μοναχὸς Γρηγοριάτης
"Ἄγιον" Ὅρος

ΑΓΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ο ΕΝ ΟΛΥΜΠΩ

Βρέφος ἐπάνω σου φωτιστός,
ἔλαμψε θείου, Θεοῦ φωτός,
ἅγιος Σταυρός.

Κι' ἔδειξε π' ἐμελλε σὺ φωτισμένος,
ἀπ' τ' ἅγιο φῶς του ὠδηγημένος,
ὁ ἁγιασμένος.

Πάνω στὸ δῶμα παλῶν θεῶν,
νὰ στήσης μέγα Θεοῦ βωμόν,
Χριστοῦ Σταυρόν.

Κι' ἐκεῖ στὰ θεῖα πάντα δοσμένος,
μέσ στὴ Μονή σου παραδομένος,
θειαγιασμένος.

Με ἅγια δύναμη ὑπομονῆς,
κτίστης ὁ ἴδιος τρανῆς Μονῆς,
σὺ νὰ γενῇς.

Ζωὴς νὰ σώσης ψυχὰς σατάνης,
δαίμονος πλάνης.

Ἰωάν. Κατσιμίγας
Ἠγούμ. Ι. Μ. ἁγ. Διονυσίου ἐν Ὀλύμπῳ

Δημητρίου Βλαχάκη, τ. Δημοδίου

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Οὕτω γὰρ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀποληται, ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. γ' 10).

Ἡ παρακοή τῶν πρωτοπλάστων ἐπεσώρευσεν εἰς τὸν ἄνθρωπον πᾶσαν δυστυχίαν καὶ κάθε κακίαν. Αὕτη κατέστησεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἁμαρτωλοὺς. Μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν οἱ ἄνθρωποι ἀπεμακρύνθησαν πάρα πολὺ ἀπὸ τὸν Θεόν. Εἶχον πέσει εἰς τὴν ἁμαρτίαν τόσον ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ σκεφθοῦν διὰ τὴν σωτηρίαν των. Ἀντὶ νὰ λατρεύουν τὸν ἀληθινόν Θεόν, ἐλάτρευον τὰ εἰδωλα. Ὁ πανάγαθος Θεὸς βλέπων τὴν ἐλσεινὴν ταύτην κατὰστασιν τοῦ ἀνθρώπου, ἐσπλαγχνίσθη αὐτὸν καὶ ἠθέλησε νὰ τὸν σώσῃ. Τὴν σωτηρίαν ὅμως αὐτοῦ εἶχεν ἀποφασίσει ἄφ' ἧς στιγμῆς ἐτιμώρησε τοὺς πρωτοπλάστους διὰ τὴν παρακοήν των, εἰπὼν ὅτι τὸ σπέρμα τῆς γυναικὸς θέλει συντρίψει τὴν κεφαλὴν τοῦ διαίμονος. Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Θεὸς προλέγει τὸ μέγα μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ του. Διὰ νὰ μάθῃ δὲ ἡ ἀνθρωπότης τὴν θεῖαν ταύτην ἀπόφασιν, ἀποστέλλει πρὸς τοῦτο τοὺς Προφῆτας καὶ Πατριάρχας εἰς τὸν κόσμον, οἵτινες καὶ προφητεύουν τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰακώβ πρὸ 1817 ἐτῶν προφητεύει: «Οὐκ ἐκλείπει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ ἕως ἂν ἔλθῃ ὃ ἀπόκειται καὶ αὐτὸς προσδοκία Ἑθνῶν» (Γεν. μθ' 10). Ὁ Μωυσῆς προλέγει «Προφήτην ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα· ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ Προφήτου ἐκείνου ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τῆς γῆς». Καὶ ἄλλοι

προφῆται ὡς ὁ Ἡσαΐας ζ' 14, ὁ Μιχαίας ε' 2, ὁ Ὡση' ια' 2, ὁ Δαβὶδ εἰς διαφοροὺς ψαλμοὺς του καὶ ἄλλοι, οἵτινες προεφήτευσαν περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Μεσίου εἰς τὴν γῆν. Ἀπασοὶ δὲ αἱ προφητεῖαι αὗται θαυμασίως ἐπληρώθησαν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ γεννηθέντος Σωτῆρος.

Ἐπίσης τὰ βιβλία τῶν προφητῶν ὡς καὶ τὰ ληξιαρχικά βιβλία τῶν Ἑβραίων ποὺ διεσώθησαν μέχρι τῆς καταστροφῆς τῶν Ἱεροσολύμων ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ ἔτος 73 μ.Χ. μαρτυροῦν ὅτι ὁ Μεσσίας, ἡ μητέρα αὐτοῦ ἡ παρθένος Μαρία καὶ ὁ προστάτης αὐτῆς ὁ Ἰωσήφ, κατήγοντο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα, ἦσαν ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Δαβὶδ. Μαρτυροῦν τοῦτο καὶ ὁ ἱστορικὸς Ἰουδαῖος Ἰώσηπος Φλάβιος ὡς καὶ οἱ εὐαγγελισταὶ Ματθαῖος καὶ Λουκᾶς (Λουκ. γ' 32, Β' Τιμοθ. 6' 3, Ἑβρ. ζ' 14). Ὁ Ματθαῖος μάλιστα περιγράφει τὴν καταγωγὴν τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως ἀποδείξῃ, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ Χριστὸς διότι ἐπὶ τούτου καὶ μόνου ἐπληροῦντο ἅπασαι αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν. Ὅτε δὲ ἦτο βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας Ἡρώδης ὁ Μέγας, διετάχθη ὑπὸ τοῦ Αὐγουστου Καίσαρος γενικὴ ἀπογραφὴ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς αὐτοκρατορίας. Ἐπομένως τόσοι ὁ Ἰωσήφ ὁ προστάτης τῆς Μαρίας, ὅσον καὶ ἡ Μαρία ἠναγκάσθησαν ὅπως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μεταδοῦν εἰς Βηθλεέμ, ὡς καταγόμενοι ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Δαβὶδ καὶ νὰ παρουσιασθοῦν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς ἀπογραφῆς. Ἡ ἀπο-

γραφὴ αὕτη ἦτο πρώτη καὶ ἐκαλεῖτο ἡ ἐπὶ Κυρηνήου καθότι ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτοῦ. Ὅταν ἐφθασαν εἰς Βηθλεέμ, ἡ Μαρία εὐρίσκετο εἰς τὸν ἕνατον μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης· ὁ δὲ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος Ἰωσήφ ὁ προστάτης αὐτῆς, ἔχων πάντοτε εἰς τὸν νοῦν τοῦ τὸ ἐν ὄνειρῳ μῆνυμα τοῦ Ἀρχαγγέλου «Ἰωσήφ υἱὲ Δαβίδ μὴ φοβηθῇς τίποτε, μόνον παράλαβε τὴν Μαρίαν καὶ ἔχε αὐτὴν φυλαττομένην, διότι αὕτη εἶναι ἐγγυος ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ μέλλει νὰ γεννήσῃ υἱόν, τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, σὺ δὲ νὰ τὸν ὀνομάσῃς ἸΗΣΟΥΝ διότι αὐτὸς θέλει σώσει τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας του», ἐδοῆθει αὐτὴν καὶ ἐπροστάτευε μὲ προθυμίαν. Καὶ πράγματι· ἡ Παναγία Παρθένος Μαρία ἐκεῖνην τὴν ἄγια νύκτα ἐγέννησε τὸν προσδοκώμενον Μεσσίαν, τὸν Σωτῆρα τῆς ἀνθρωπότητος, μέσα εἰς ἕνα σπήλαιον ποῦ ἐφωτίσθη ἀπὸ γλυκύτατον θεϊκὸν φῶς. Τὸ ὑπερφυσικὸν αὐτὸ γεγονός ἀποτελεῖ μέγιστον σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν οὐχὶ μόνον τῆς Χριστιανωσύνης ἀλλὰ καὶ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἐγένετο κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τῷ 5508 ἀπὸ κτίσεως Κόσμου.

«Μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον, Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί» (Α' Τιμόθ. γ' 16). Κατ' αὐτὸ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου συνετέλεσαν καὶ τὰ τρία πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδος. Ὁ Πατὴρ ἠδέχκησε νὰ σώσει τὸν ἀνθρώπον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ποῦ ἡμάρτησεν οὗτος καὶ ἤδη ἐβασανίζετο ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας, ὑπὸ τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου. Ὅταν δὲ ἐφθασεν ὁ χρόνος ὁ κατάλληλος ἠθέλησε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπόφασίν του ταύτην. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἐπιθυμῶν ὅ, τι καὶ ὁ Πατὴρ, ἔλαβε σάρκα ἐκ τῆς ἁ-

γνῆς Παρθένου Μαρίας καὶ ἐγένε τέλειος ἄνθρωπος ὁμοῖος μὲ ἡμᾶς. «Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν» (Γαλάτ. δ' 4-5). Καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔχον τὴν ἰδίαν θέλησιν ἐνεργεῖ τὴν σύλληψιν καὶ γέννησιν τοῦ Χριστοῦ. «Πνεῦμα Ἅγιον ἐπέλευσε ἐπὶ σέ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι» (Λουκ. 1-35) λέγει ὁ Ἀρχάγγελος πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν.

Μεγάλη χαρὰ γίνεται διὰ τὸ μέγα τοῦ το θαῦμα τῆς ἐνανθρωπήσεως εἰς τὸν οὐρανὸν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν γῆν. Συναγállονται τὰ οὐράνια μὲ τὰ ἐπίγεια. Ἄγγελοι ὕμνοῦσι καὶ ἄνθρωποι δοξάζουσι τὸν ἐνανθρωπήσαντα Θεόν, διότι ὁ γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου εἶναι ὁ καθαιρέτης τῆς ἁμαρτίας, ὁ διώκτης τῆς λύπης, ὁ χορηγὸς τῆς χαρᾶς, ὁ δοτὴρ τῆς χάριτος, ὁ ἸΗΣΟΥΣ, ὁ ΣΩΤΗΡ τοῦ κόσμου. «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ἦτο Υἱὸς Θεοῦ καὶ ὀνομάσθη υἱὸς ἀνθρώπου διὰ νὰ μᾶς κάμῃ υἱοὺς καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι (Α' Τιμ. α' 15). Ἦλθε νὰ χαλάσῃ τὸ μεσάζοντον τῆς ἔχθρας καὶ νὰ ἐνώσῃ τὰ οὐράνια μὲ τὰ ἐπίγεια, τοὺς ἀγγέλους μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Ἐγενήθη τὴν νύκτα διὰ νὰ ἀνατείλῃ ἡ ἡμέρα τοῦ φωτισμοῦ τῆς ἁμαρτωλῆς ἀνθρωπότητος, καθ' ἣν εἰ ἐσκοτισμένοι ἄνθρωποι ἐμελλον νὰ ἴδουν τὸ φῶς τῆς Θεογνωσίας, ὅπως λέγει ὁ Δαβίδ «ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει τῆς ἀγνοίας εἶδε φῶς μέγα». Ἐγενήθη εἰς ἐποχὴν χειμῶνος διὰ νὰ δείξῃ τὸ ἐρχόμενον τῆς ἀληθείας ἔαρ. Ἐνεδύθη ράκη ὡς δρέφος ἐσπαργανωμένων αὐτὸς ὅστις ἐστὶ-

λισε τὸν οὐρανὸν μὲ φῶτα διαυγῇ τῶν ἀστέρων. Ἐτέθη ἐν φάτιν, ἵνα ὁ τρέφων τὰ σύμπαντα, τροφὴν παρὰ μητρὸς Παρθένου λάβῃ (Πατέρες Ἐκκλησίας).

«Ἰδοὺ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔστι πανεὶ τῷ λαῷ. Ἐτέχθη σήμερον ὑμῖν Σωτὴρ, ὃς ἔστι Χριστός, ἐν πόλει Δαβὶδ. Ὑπάγετε καὶ προσκυνήσατε αὐτὸν ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, λέγει μὲ ἐξαστράπτουσιν λαμπρότητα ὁ ἄρχων τῆς οὐρανοῦ στρατιᾶς τῶν Ἀγγέλων πρὸς τοὺς ἀπλῆκούς ποιμένας. Οὗτοι θαυμάζουσι τὸ γεγονός καὶ προσελθόντες προσκυνοῦσι μετ' εὐλαθείας τὸ θεῖον Βρέφος, δοξάζοντες τὸν Θεὸν διὰ τὴν θεῖαν ταύτην γέννησιν τοῦ Θεανθρώπου. Μὲ γεμάτην δὲ τὴν ψυχὴν ἀπὸ ἱερὰν συγκίνησιν, ἐπανέρχονται εἰς τὰ ποιμένα τῶν, καὶ ἐξακολουθοῦσι ἐν μέσῳ τῆς θραυσμένης ἡσυχίας τῆς νυκτὸς νὰ ᾄδωσι καὶ αὐτοὶ μελωδικῶς μὲ τ'ς φλογέρες τῶν τὸν ὕμνον τῶν ἀγγέλων «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ».

Ἐκτὸς ὁμῶς τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν ποιμένων καὶ τρεῖς ἄλλοι σοφοὶ ἄνθρωποι, οἱ Μάγοι, ἐτοιμάζονται νὰ προσέλθουν νὰ προσκυνήσουν τὸν γεννηθέντα Βασιλέα τῶν ὅλων, σύμφωνα μὲ τὴν προφητείαν τοῦ Βαλαάμ υἱοῦ τοῦ Βεὼρ: «ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ» (Ἀριθμ. κδ' 17). Βλέπουν ἀστέρα ἐξαιρετικῆς λάμπειας καὶ ἐπιθυμοῦντες διακαῶς νὰ ἴδωσι τὴν ἀλήθειαν τῆς προφητείας, ἀκολουθοῦσι τὴν πορείαν αὐτοῦ φέροντες μετ' ἑαυτῶν πολύτιμα δῶρα. Μετὰ παρέλευσιν δὲ πολλοῦ χρόνου ἐφθασαν εἰς Βηθλεὲμ. Ἐχάρησαν δὲ πάρα πολὺ ὅταν εἶδον τὸν φωτεινὸν ἄστέρα νὰ σταματήσῃ ἄνωθεν τοῦ σπηλαίου «ἔως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον» (Ματθ. θ' 9). Ἀφοῦ δὲ εἰσῆλθον εἰς τὸ σπήλαιον πεσόντες προσεκύνησαν τὸ θεῖον Βρέφος καὶ προσέφερον εἰς αὐτὸ τὰ δῶρα τῶν,

χρυσὸν ὡς Βασιλέα, λίβανον ὡς Θεὸν καὶ σμόρναν ὡς μέγιστον Ἀρχιερέα, μέλλοντα νὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἑκουσίως διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἰκανοποιημένοι πλέον καὶ οἱ Μάγοι ἀπέρχονται μὲ ἱερὸν ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν χώραν τῶν δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἵνα γίνωσι καὶ εἰς αὐτὴν θερμοὶ κήρυκες τοῦ θεοῦ καὶ κοσμοσωτηρίου γεγονότος τῆς ἐνσάρκωσης τοῦ μεγάλου Βασιλέως.

Ἄς χαροῦμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς μαζὺ μὲ τοὺς Ἀγγέλους, τοὺς ποιμένας καὶ τοὺς μάγους διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀπ' αἰῶνος τούτου μεγάλου μυστηρίου, τῆς ἐνσάρκωσης τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἄς δοξάσωμεν τὸν Θεὸν διὰ τοῦτο, ψάλλοντες καὶ ἡμεῖς τὸν ὕμνον τῶν Ἀγγέλων: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ...». (Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΟΛΥΜΠΟΥ

Ἐμπρὸς στὸ Λεῖψανόν του

Τὸ σεβαστόν σου λείψανον
ἄγιε μου προσκυνῶ,
τὴν εὐωδιά σου ἐπὶ γῆς
μύρο δὲν τὴν ἐφθάνει.
Προστάτευσέ με ἄγιε
ἄξια νὰ γενῶ,
νὰ μὲ φωτίξῃ τ' ἄγιο
φωτὸς σου τὸ στεφάνι.

Ἐδῶ ψηλὰ στὸν Ὀλυμπο
στὸ λείψανόν σου μπρός,
κατάβαθα ἀπ' τὴν ψυχὴ
παράκληση σὲ κάμω.
Τὴν ἄγια διαθήκη σου
κάντην τοῦ κόσμου φῶς,
κι' ἀπ' τὰ ψηλά σου προίκησε
τὸν κόσμον ὅλο χάμω. Ε.
Ἰ. Μ. ἄγ. Διονυσίου Ὀλύμπου

Σάββα Στεφ. Διμέλη - Ρόδος

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 365)

Ὅπως διόλου ἀντίθετα μὲ τὴν δικήν μας γνώμην,
ποτὲ δὲν θὰ δεχώμεθα νὰ δώσωμεν συγγνώμην.
Καὶ ὅμως πρέπει ἀδελφοὶ κι' ἡμεῖς νὰ μιμηθοῦμεν,
ὅταν μᾶς πταίου τὰ παιδιὰ εὐθὺς νὰ συγχωροῦμεν.
Καὶ ὅχι μόνον τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ συγχωροῦμεν,
ἀλλὰ καὶ ὅστιςδὴποτε τὸ ἴδιο νὰ ποιοῦμεν.
Διότι ἡ παραβολὴ σήμερον μᾶς διδάσκει,
ὅ εἷς τοῦ ἄλλου ἄφεισιν ἀμέσως νὰ παράσχη.

* * *

Καὶ τὼρ' ἄς ἐπανεέλθωμεν στὴν ἔλευσιν τ' Ἀσώτου,
τί ἐντυπώσεις ἔκαμε τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πρώτου.
Σὰν ἔφθασεν ὁ Ἀσωτος στὴν πατρικὴν ἐστία,
ὁ μεγαλύτερος υἱὸς ἦτο στὴν ἐργασία.
Καὶ διατάσσει ὁ πατὴρ τὰ ράκη νὰ πετάξουν,
νὰ φέρουν τὴν χρυσὴν στολὴν τὸν Ἀσωτον ν' ἀλλάξουν.
Κι' εὐθὺς οἱ ὑπηρεταὶ τοῦ σπεύδουν καὶ τοῦ κομίζουν,
τὴν χρυσοῦφαντον στολὴν κι' ἀμέσως τὸν στολίζουν.
Φέρετε καὶ ὑποδήματα στοὺς πόδας του νὰ βάλῃ,
γιὰ νὰ πατῇ τοῦ ὄφεως φαρμακερὸν κεφάλι.
Φέρετε καὶ δακτύλιον καὶ βάλτε του στὴν χεῖρα,
Τοῦ Παναγίου Πνεύματος τὴν ἀρραγὴ σφραγίδα.
Ὡς ἀρραβῶνα νὰ φορῇ τῆς ἄνω Βασιλείας,
ἅψ' ἔγινεν ἐλεύθερος ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας.
Φέρετε τώρα θύσατε τὸν σιτευτὸν τὸν Μόσχον,
διότι τὸν προώρισα ὡς λύτρον γιὰ τὸν κόσμον.
Φέρετε τὸν Μόσχον θύσατε καὶ δεῦτε εὐφρανθῶμεν,
εἰς τὴν χαρὰν τοῦ τέκνου μου, δεῦτε εὐωχηθῶμεν.
Φέρετε τὸν Μόσχον θύσατε, δεῦτε εἰς πανδαισίαν,
Γιατ' ὁ υἱός μου ἔστρεψεν ἀπ' τὴν αἰχμαλωσίαν.
Φέρετε Ὅν ἐγέννησεν ἡ δάμαλις Παρθένος,
καὶ θύσατε νὰ λυτρωθῇ ἅπαν βροτῶν τὸ γένος.
Ἐλάτε πάντες φάγετε, δεῦτε εἰς πανδαισίαν,
καὶ τὸν Δαβὶδ καλέσατε ὁμοῦ στὴν εὐτυχίαν.
Νὰ φέρῃ τὴν κιθάραν τοῦ ὁμοῦ καὶ τὸ ψαλτῆρι,
καὶ σὺν Ἀγγέλοις ψάλλατε ἐκεῖνο τὸ τραγοῦδι.
Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν πᾶσαι αἱ ἀνομίαι.
καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι.

Ψάλλατε πάντες ψάλλατε, ὁμοῦ μὲ τοὺς Ἀγγέλους,
 διότι γίνεται χαρὰ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.
 Ὡς Ἀγγελοὶ καὶ ἄνθρωποι σήμερον εὐφρανθήτε,
 ἡ γῆ καὶ τὰ οὐράνια ὁμοῦ νὰ ἐνωθῇτε.
 Ψάλλατε καὶ χορεύσατε γιὰτ' ὁ Σατᾶν ἠττήθη,
 τὸ γένος τὸ ἀνθρώπινον πάλιν εἰς ὕψος ἤρθη.
 Ὁ Μόσχος ὅν ἐγέννησεν ἡ δάμαλις Παρθένος,
 σήμερον θύεται ἐκὼν ὑπὲρ θροτῶν τὸ γένος.
 Κροτήσατε συμπόσιον ὅπως ἐπρωτερρέθη,
 ὅτι νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἀπολωλὼς κ' εὐρέθη.

* * *

Κι' ἐν συνεχείᾳ προχωρεῖ μὲ πᾶσαν ἁρμονίαν,
 κ' οἱ κεκλημένοι ἔρχονται μὲ πλήρη εὐθυμίαν.
 Καὶ ποῖος νὰ διηγηθῇ καὶ τίς νὰ περιγράψῃ.
 πόση χαρὰ ἐγένετο στὴν πανδαισίαν ταύτη;
 Κι' ἐπάνω εἰς ταύτην τὴν χαρὰν καὶ εἰς τὴν πανδαισίαν,
 νά! αἴφνης φέρουν τοῦ πατρὸς μιὰν νέαν ἀγγελίαν.
 Ὁ γυιὸς τοῦ ὁ μεγαλύτερος ἦτο στὴν ἐργασίαν,
 καὶ ἤκουσε τὴν μουσικὴν κι' αὐτὴν τὴν συμφωνίαν.
 Ἐκάλεσε δυό, τρία παιδιὰ καὶ ἐρωτᾷ, τί τρέχει;
 τί γίνεται στὸ σπίτι μας καὶ τόσον κόσμον ἔχει;
 Ἐκεῖνα τοῦ ἀπήντησαν, ὅτι ἦλθε ὁ ἀδελφός σου,
 καὶ γίνεται συμπόσιον στὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου.
 Τότε ὁ μεγαλύτερος τόσον πολὺ ὠργίσθη,
 ὥστε μὲ τὸν Πατέρα του πάρα πολὺ ἐλυπήθη.
 Ὁργίσθη καὶ δὲν ἤθελε στὸν οἶκον νὰ εἰσελθῇ,
 κι' ἔλεγε στὸν Πατέρα του, πῶς καὶ ἐκαταδέχθη.
 Καὶ ἔβαλε στὸ σπίτι του τὸν Ἄσωτον υἱὸν του,
 ἐκεῖνον ποὺ ἡμαύρωσε τὸ ἄσπρον πρόσωπόν του.
 Ἐκεῖνον ποὺ σοῦ ἔφαγε τόσῃν περιουσίαν,
 τοῦ κάμνει τὸ συμπόσιον καὶ τόσῃν πανδαισίαν;
 Καὶ ἔθυσε πρὸς χάριν του τὸ σιτευτὸν Μοσχάρι!
 κι' ἐκάλεσε πρὸς χάριν του καὶ τὸν Δαβὶδ νὰ ψάλλῃ!
 Καὶ δεῖπνον μέγα ἐποίησε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ,
 καὶ οὔτε τὸν ἐπέπληξε μὴ τὸν δυσαρεστήσῃ.
 Σὰν τῷμαθε ὁ πατέρας του ἔτρεξε λυπημένος,
 κ' ἤύρε τὸν πρῶτόν του υἱὸν καὶ ἦτο θυμωμένος.
 Καὶ τὸν ρωτᾷ. Τί ἔχεις τέκνον μου καὶ εἶσαι θυμωμένος,
 καὶ ἀθέσαι περίλυπος στὸν δρόμον ἐξαπλωμένος;
 Δὲν ἔμαθες πῶς σήμερον ἦλθεν ὁ ἀδελφός σου,
 καὶ περιμένει μὲ χαρὰν νὰ δῇ τὸ πρόσωπόν σου;

Ἦτο νεῖρος κι' ἀνέζησεν ἀπολωλὼς κι' εὐρέθη,
 κι' οὐδέποτε τὸ ἡλπίζα πίσω νὰ ἐπανεῖλθῃ.
 Καὶ περιμένει μὲ χαρὰν ν' ἄλλοις ν' ἀνταμωθῇ,
 κι' ὡς ἀδελφοὶ στὴν τράπεζαν ὁμοῦ νὰ παραστήτῃ.
 Ἔλα παιδί μ' ἀγαπητὸν στὴν τράπεζαν μαζὺ μας,
 ποὺ κάθωνται οἱ φίλοι μας καὶ ὅλοι οἱ συγγενεῖς μας.
 Ἔλα παιδί μου σύντομα κι' ὁ κόσμος περιμένει,
 γιὰ νὰ σὲ ἴδωῦν στὴν τράπεζαν ποῦ εἶν' ἐτοιμασμένη.
 Ἔλα νὰ δῆς τὸν Μόσχον μας ποῦ εἶναι τεθειμένος,
 διότι ὁ ἀδελφός σου ἀνέζησε ποῦ ἦτο ἀποθαμένος.
 Μήπως παιδί μου νόμισες πῶς θὰ σὲ ἀδικήσω,
 νὰ πάρω τὴν μερίδα σου τὸν ἄλλον νὰ πλουτήσω;
 Ὅχι! Ἀπ' τὴν περιουσίαν σου τίποτε δὲν ἐγγίζω,
 ἔχω ἐγὼ ὁ ἴδιος πάλιν νὰ τὸν πλουτήσω.
 Ἐοὺ νὰ μείνης ἡσυχὸς τίποτε μὴ φοβᾶσαι,
 τίποτε νὰ μὴ σκέπτεσαι, οὔτε καὶ νὰ λυπᾶσαι.
 Ὅλα ὅσα σοῦ ἔδωσα ἀκέραια θὰ ἔχῃς,
 λοιπὸν τί συλλογίζεσαι; φόβον δὲν διατρέχεις.
 Ἀκουσε ποῖα χαρὰ ἔνδον ἐπιτελεῖται,
 ἔλα καὶ σὺ στὴν τράπεζαν μαζὺ νὰ εὐφρανθῇτε.
 Ἀκουσε πῶς ψάλλουσιν οἱ Ἀγγελοὶ μαζὺ μας,
 καὶ πόσον τὴν ἐτίμησαν αὐτὴν τὴν ἑορτὴν μας.
 Δεῦρο καὶ συνεφράνθητι, μὴ χάνεις εὐκαιρίαν,
 νὰ δῆς χαρὰ ποῦ γίνεται στὴν ἄνω Βασιλείαν!
 Τὸν Προφητάναντα Δαβὶδ ἔχομεν καὶ μᾶς παίζει,
 καὶ ψάλλουσιν οἱ Ἀγγελοὶ μαζὺ μας στὸ τραπέζι.
 Τὴν τελευταίαν μας χαρὰν μὴ τὴν περιφρονῇς,
 πολὺ δὲ θὰ ζημιωθῇς καὶ θὰ μετανοήσῃς.
 Τὸν Μόσχον πιά τὸν ἔθυσα, ἄλλον μὴν περιμένεις,
 πρόσελθε τὸ ταχύτερον, εἰ δ' ἄλλως ἔξω μένεις.
 Ἡ θύρα πλέον θὰ κλεισθῇ κι' ὅσοι ἀδιαφοροῦσι,
 νὰ ἔλθουν εἰς τὴν τράπεζαν ἀργὰ θὰ τὸ σκεφθοῦσι.
 Ἡ πανδασία ὀριστικῶς πρόκειται ἵνα κλεισθῇ,
 καὶ ὅστις δὲν ἔλθει πρὸς αὐτὴν θὰ τὸ μετανοήσῃ.
 Ἴδού! σὲ περιμένομεν καὶ σὲ παρακαλοῦμεν,
 ἔλα καὶ σὺ στὴν τράπεζαν ὁμοῦ νὰ εὐφρανθῶμεν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΒΙΟΙ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΩΝ ΑΓΙΩΝ

Β Ι Ο Σ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

Α Β Ρ Α Μ Ι Ο Υ

ΤΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΡΑΤΕΙΑΣ

(Ἐγράφη Ἑλληνιστὶ ὑπὸ Κυρίλλου Σκυθοπολίτου καὶ περιέχεται ἐν κώδικι Σιναΐτικῳ ὑπ' ἀρ. 494, θ' αἰῶνος καὶ Τισσενδορφεῖῳ Λειψίας, ἀρ. 2).

1. Ὁ πανεύφημος γέρων Ἀβράμιος ἦτο υἱὸς γονέων εὐσεβῶν Παύλου καὶ Θέκλης ὀνομαζομένων, τῶν ὁποίων πατρὶς καὶ κατοικία ἦτο ἡ κατὰ τὴν Συρίαν ἐπίσημος μητρόπολις Ἐμεσα, ἐγεννήθη δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς βασιλείας τοῦ Ζήνωνος. Ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἀνεχώρησεν εἰς μοναστήριον εὐρισκόμενον εἰς τὰ περὶ χώρα τῆς αὐτῆς μητροπόλεως καὶ ἐπαιδεύθη καλῶς τὴν μοναχικὴν πολιτείαν. Ὅταν ἦτο περίπου δεκαοκτὼ ἐτῶν, Σαρακηνοὶ ὁρμήσαντες κατὰ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἡρμήσωσαν αὐτόν, αὐτὸς δὲ ὁμοῦ μὲ τὸν γέροντά του ἀνέβησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Μετ' ὀλίγον καιρὸν ὁ γέρων αὐτοῦ ἔγινεν ἡγούμενος ἐνδὲ τῶν πέριξ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μοναστηρίων, τὸν δὲ λαμπρὸν τοῦτον φωστῆρα εἶχε γνήσιον συναγωνιστὴν καὶ ὑπήκοον μαθητὴν καὶ πιστότατον οἰκονόμον καὶ φροντιστὴν.

2. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ἐπρόκειπεν εἰς διαφόρους ἀρετὰς ὁ ἅγιος Ἀβράμιος καὶ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς διακονίας τοῦ μοναστηρίου καὶ εἰς τὰς ἔξω ἀποστολάς. Διὰ τὴν πολλὴν του ἐπιτηδεύτητά εἰς πάντα καὶ τὴν γλυκυτάτην ὁμιλίαν καὶ συμπεριφορὰν του ἔγινεν εἰς πάντας ἀγαπητός, καὶ διὰ τὸ καθαρὸν καὶ σεμνὸν τοῦ τρόπου

καὶ τὸ ἱεροπρεπὲς τῆς δλῆς καταστάσεώς του.

3. Ἐνθ' λοιπὸν ὁ Ὅσιος διέλαμπεν εἰς ταύτας καὶ τὰς ὁμοίας ἀρετὰς καὶ κατορθώματα, ἀνὴρ τις ὀνόματι Ἰωάννης, ἐνδοξος κατὰ κόσμον καταγόμενος ἐκ Κρατείας (νῦν Κερεντὲ τῆς Βιθυνίας) τῆς Ὀνωριάδος, ὁ ὅποιος πολλάκις εὐδοκίμησεν εἰς τὰς πολιτικὰς ἐξουσίας καὶ ἦτο κόμης τῶν θησαυρῶν, ἀφοῦ ἐνήργησεν ὥστε ὁ ἰδιὸς του ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος Πλάτων νὰ γίνῃ ἐπίσκοπος τῆς ἰδίας πόλεως, ἐβουλήθη νὰ κτίσῃ μοναστήριον εἰς τὸν τάφον τῶν γονέων του.

4. Καὶ ἀφοῦ ἐπληροφορήθη καλῶς τὴν καθαρὰν πολιτείαν καὶ τὸν ἄμειπτον βίον τοῦ δόλου Ἀβραμίου, παρέκάλεσε τὸν ἡγούμενον αὐτοῦ ὅπως τὸν ἀπολύσῃ διὰ ν' ἀναλάβῃ τὴν φροντίδα τοῦ κτιζομένου μοναστηρίου. Ἀπολυθεὶς λοιπὸν ὁ Ἀβράμιος μετὰ τῶν εὐχῶν τοῦ Ἀεθᾶ αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν εἰς Κρατείαν καὶ ἀφοῦ φιλοδόμησε τὸ μοναστήριον, ἔγινε πρεσβύτερος καὶ ἡγούμενος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Πλάτωνος ἐπισκόπου Κρατείας, ἄγων τὸ εἰκοστὸν ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Δέκα ἔτη διαμείνας εἰς τὴν ἡγουμενείαν, εὐοστήσεν ἐκεῖ μοναστήριον λαμπρότατον

καὶ συνήθροισεν ἀδελφοὺς οὐκ ὀλίγους, τοὺς ὁποίους ὠδήγει κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς τὴν πολιτείαν τῶν μοναχῶν.

5. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ περὶ αὐτοῦ φήμη ἔτρεχε πανταχοῦ, πολλοὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν λαϊκοὶ καὶ μοναχοί, ἀλλὰ καὶ ἐπίσκοποι ἐσύχναζον εἰς αὐτόν, ἀρεσκόμενοι καὶ ὠφελοῦμενοι ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν του.

6. Αὐτὸς ὅμως ἔπειδὴ παιδισθεὶς ἦτο φιλήσυχος, ἔλυπετο διὰ τὴν προξενουμένην εἰς αὐτὸν ἐνόχλησιν καὶ ἔλθων εἰς πολλὴν θλίψιν, ἐξῆλθε κρυφίως ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν χωρὶς νὰ φέρῃ μεθ' ἐκείνου τίποτε τοῦ παρόντος αἰῶνος καὶ μετὰ πολλὴν πτωχείαν καὶ στενοχωρίαν ἦλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς πέμπτης ἰνδικτιῶνος, ἔχων ἤδη συμπληρωμένον τὸ τριακοστὸν ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἐνῷ δὲ προσεκύνει τὴν Ἁγίαν Ἀνάστασιν, συνέβη νὰ συναντήσῃ τὸν ἐν ἁγίοις Ἰωάννην τὸν ἀπὸ σχολαρίων, ὅστις ἐγένετο μαθητὴς τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Σάββα καὶ ὁποῖος κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας παρέλαβεν ἀπὸ αὐτὸν τὸν πύργον, τὸν ὁποῖον ἔκτισε παλαιότερον ἢ μακαρία Εὐδοκία. Βλέπων λοιπὸν ὁ μακαρίτης Ἰωάννης τὴν εὐλάβειαν τῶν τρόπων τοῦ Ἀβραμίου καὶ τὴν κοσμιότητα τοῦ βλέμματος καὶ τὴν σεμνότητα τῆς ὁμιλίας, ἐγνώρισεν ὅτι εἶναι δοῦλος τοῦ Θεοῦ καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Μεγίστης Λαύρας, διότι δὲν εἶχε συστήσει ἀκόμη ἰδικὸν του ξενοδοχεῖον, φέρει αὐτὸν εἰς τὸν μακάριον Σάββαν, ὁ ὁποῖος τῷ ἐπέτρεψε καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸν προαιρημένον πύργον. Ἐκεῖ εὗρεν ὁ Ἀβράμιος δύο

γέροντας θεοφόρους καὶ στολισμένους μετὰ θείαν σύνεσιν, οἱ ὁποῖοι ὠνομάζοντο Ἰωάννης καὶ Γρηγόριος καὶ κατήγοντο ἐκ Πόντου, τοὺς ὁποίους διώρισεν ἐκεῖ ὁ μακάριος Σάββας μετὰ τοῦ σχολαρίου, καὶ ἠνώθη μετὰ αὐτοὺς τῷ πνεύματι δεικνύων πᾶσαν ὑπακοὴν εἰς αὐτούς· διότι εὗρεν αὐτοὺς ὅτι εἶναι ἱκανοὶ νὰ ὁδηγήσωσι ψυχὰς εἰς σωτηρίαν. Κατὰ τὸν ἴδιον καιρὸν τὸ Ἁγιον Πνεῦμα ὠδήγησεν εἰς Ἱεροσόλυμα ἄνδρα τινὰ ἐπίσημον, ὁ ὁποῖος κατήγατο μὲν ἐκ τῆς Κλαυδίουπόλεως τῆς Ὀνωριάδος, ὠνομάζετο δὲ Ὀλύμπιος.

Οὗτος ἀναζητῶν τὸν Ἀβράμιον, διότι πολλάκις ἀπήλαυσε τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ συνομιλίας εἰς τὴν Κρατείαν, ἡ ὁποία εἶναι πλησίον τῆς Κλαυδίουπόλεως, καὶ μαθὼν ποῦ κατοικεῖ, ἦλθε καὶ συνήντησεν αὐτὸν εἰς τὸν πύργον διὰ νὰ τὸν πείσῃ καὶ τὸν παρακαλέσῃ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Κρατείαν· ἐπειδὴ ὁ ἐπίσκοπος Πλάτων πολὺ τὸν παρεκάλεσε καὶ τὸν ἐστείλεν εἰς ἀναζήτησιν καὶ ἐπιστροφὴν τοῦ Ἀβραμίου.

7. Καὶ ὁ μὲν Ἀβράμιος δεχθεὶς μετὰ μεγάλης χαρᾶς τὸν Ὀλύμπιον, τὸν ἐσυμβούλευε μετὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ βίου καὶ νὰ προσκολληθῇ εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ Ὀλύμπιος ἐδέχθη μὲν τὴν συμβουλὴν τοῦ Ἀβραμίου, μαθὼν δὲ ἀκριβῶς τὴν ἀρετὴν καὶ πολιτείαν Ἰωάννου καὶ Γρηγορίου τῶν γερόντων καὶ Ἰωάννου τοῦ σχολαρίου καὶ ἐντυπώσας αὐτὰς εἰς τὴν ψυχὴν του, ἔκλινεν ἅπαρνηθῇ τὸν πρόσκαιρον βίον, μάλιστα φωτισθεὶς ἀπὸ τὴν ἀπαστράπτουσαν χάριν τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Σάββα, ὅστις τότε μετέτρεπε τὸν πύργον εἰς κοινόβιον καὶ πολλὴν

περί αὐτῶν εἶχε τὴν φροντίδα.

8. Ὁ μὲν Ὀλύμπιος παρέδωσε λοιπὸν τὸν ἑαυτὸν τοῦ δλεψύχως εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν εἰς τόσον ὕψος ἀρετῆς ἔφθασεν, ὥστε καὶ διάκονος καὶ ἱερεὺς νὰ χειροτονηθῇ μετὰ βίας καὶ νὰ ἔχῃ τὰ δευτερεῖα τῆς κυβερνήσεως τοῦ μοναστηρίου. Ὁ δὲ τίμιος Ἀθράμιος ἀφοῦ διέμενε τέσσαρας χρόνους εἰς τὴν Μονὴν τοῦ σχολαρίου, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Κρατεῖαν μὲ τρόπον τοιοῦτον.

9. Ὁ προαναφερθεὶς Ἐπίσκοπος Κρατείας Πλάτων, ἀφοῦ πολλάκις ἔστειλε καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ οὐδὲν κατώρθωσεν, ἔκαμε χρῆσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κανόνων. Καὶ πρῶτον μὲν ἔστειλεν εἰς αὐτὸν ἀργίαν, ἔπειτα δὲ ὅταν ἐπέμενεν εἰς τὴν ἀργίαν, τῷ ἔστειλεν ἀφορισμόν. Τότε ὁ μακάριος Ἰωάννης ὁ σχολάριος ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν μεγίστην Λαύραν καὶ ἐξέθεσεν εἰς τὸν μέγαν πατέρα ἡμῶν Σάββαν τὰ κατ' αὐτόν. Ὁ δὲ μέγας πατὴρ ἡμῶν παραλαβὼν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀγίαν Πόλιν, τοὺς παρυσίασεν εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἡλίαν καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἐὰν εἶναι δυνατόν νὰ λύσῃ τὸν ἀφορισμόν. Ἀλλ' ὁ μέγας ἱεράρχης ἔλεγεν ὅτι εἶναι παρὰ τοὺς κανόνας τὸ νὰ λύσῃ ἄλλος τὸν ἀφορισμόν ἄλλου, ἐνῷ μάλιστα ζῇ καὶ τὸν προσκαλῇ ἐκεῖνος, ὅστις τὸν ἐχειροτόνησεν καὶ τὸν ἀφώρισεν.

Ὡς ἤκουσαν ταῦτα οἱ μακάριοι πατέρες Σάββας καὶ Ἰωάννης, ἐπέτρεψαν εἰς αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἐπίσκοπόν του καὶ ν' ἀπολυθῇ ἀπὸ αὐτόν. Ὁ δὲ ἄδδᾶς Ἀθράμιος πεισθεὶς εἰς τὰς συμβουλὰς τῶν πατέρων ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Κρατεῖαν· εἶχε δὲ τότε συμπληρωμένον τὸ τεσσαρακοστὸν πρῶτον ἔ-

τος τῆς ἡλικίας του. Ἀφοῦ λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Κρατεῖαν καὶ ἐδέχθη μὲ ἀγάπην ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπόν του, ἀποκατεστάθη πάλιν εἰς τὴν ἡγουμενείαν τοῦ οἱ δὲ ἀφορισμοὶ ἐλύθησαν. Μετὰ τὴν λύσιν τούτων ὁ ἐπίσκοπος Πλάτων ἔζησεν ὀλίγας ἡμέρας καὶ ἀπέθανε. Τότε ὁλος ὁ λαὸς τῆς Κρατείας μὲ κοινὴν ψῆφον καὶ μὲ παράκλησιν πρὸς τὸν μητροπολίτην τῆς ἰδίας χώρας, ζητοῦσιν ἐπίσκοπον τὸν Ἀθράμιον. Ὁ δὲ μητροπολίτης καλέσας αὐτὸν ὡς δι' ἄλλην τάχα ἀφορμήν, τὸν ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον Κρατείας.

10. Ἐνταῦθα χάριν συντομίας παραιοῦ πῶ τὰς κατὰ μέρος θεαρέστους πράξεις τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ Ἅγιος ἐν τῇ ἐπισκοπῇ, τὰ ὀρφανοτροφεῖα, τὰ ξενοδοχεῖα, τὰ νοσοκομεῖα, τὰς διώξεις τῶν δαιμόνων καὶ τὰς βοηθείας τῶν πτωχῶν, τὰς οἰκοδομὰς ἐκκλησιῶν καὶ τὰς διαφόρους θαυματουργίας, καὶ μεταφέρω τὸν λόγον εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπισκοπῆς του, ὅτε παρήτησε αὐτήν. Ἐπὶ δέκα ἐπτὰ χρόνους διέλαμψεν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν καὶ ἐφώτισε τὴν πόλιν αὐτοῦ μὲ τὸν ἅγιον αὐτοῦ βίον καὶ τὸν λόγον· τότε συνέβη νὰ ἔχῃ ἡ Ἐκκλησία του κρισιολογίας μετὰ τινων, ὥστε καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἡναγκάζετο νὰ καταγίνεται μὲ τὰ δικαστήρια καὶ ν' ἀνέλθῃ εἰς τὴν βασιλεύουσαν πόλιν. Ἐνθυμούμενος δὲ τὴν μοναχικὴν ἡσυχίαν τὴν ὁποίαν ἀπελάμβανεν ὅτε ἡσυχίτευεν εἰς τὴν Μονὴν σχολαρίου, ἐλυπεῖτο σφόδρα καὶ ἐστενοχωρεῖτο, βλέπων ὅτι εὐρίσκεται εἰς περισπασμὸν καὶ σύγχυσιν τῶν βιοτικῶν φροντίδων καὶ παρεκάλει ἐκτενῶς τὸν Θεόν, λέγων· Κύριε ὁ Θεός, ἐάν σοι εἶναι ἀρεστὸν ν' ἀναχωρήσω εἰς τὴν ἔρημον, ὁδήγησόν με καλῶς εἰς τὸ

νὰ γίνῃ τὸ θέλημά σου. Ἐνῷ λοιπὸν εὕρισκετο εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔμαθεν ὅτι ὁ ἅγιος Σάββας ἦτο ἐκεῖ καὶ πολλὸ ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ αὐτὸν καὶ ἐζήτηει μετὰ πολλῆς ἐπιμονῆς νὰ τὸν εὔρῃ. Ἐπειδὴ δὲν εὔρε τὸν ἅγιον Γέροντα τὸν ἀγαπητόν, ἠρώτα περὶ αὐτοῦ· ἔμαθε δὲ ὅτι τρεῖς ἡμέρας προτοῦ εἰσέλθῃ αὐτὸς εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν. Μεγάλως ἐλυπήθη ἐπειδὴ δὲν εὔρεν αὐτὸν καὶ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα εἶδεν αὐτὸν καθ' ὕπνον καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτόν· μὴ λυπῆσαι διότι δὲν μὲ εὔρες ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἀλλ' ἐὰν ὁ πόθος σου εἶναι νὰ ἡσυχάσῃς ἐκ τῶν φροντίδων τοῦ κόσμου, ἐπίστρεψε εἰς τὸ μοναστήριόν σου καὶ θ' ἀναπαυθῇς. Ἀφοῦ δὲ ἐσχηκώθη ἀπὸ τὸν ὕπνον, δὲν ἐπληροφόρησε κανένα περὶ τοῦ πράγματος. Ἐκείνην τὴν ἰδίαν ὥραν ἔσταιλε τὸν διάκονον διὰ νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ ποίμνιόν του ὅλα ὅσα ἐδίδοντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς πλοῖον χωρὶς νὰ παραλάβῃ τίποτε ἐκ τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου, ἦλθεν εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν καὶ ὑπῆγεν ἀμέσως εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ πύργου, ἔγινε δὲ χαρὰ μεγάλη διὰ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν σχολάριον καὶ τὸν ἐνάρετον Ἀλβίνιον. Ἦσαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς ὡς ψυχὴ μία συμφωνούντες εἰς τὴν κατοικίαν, εἰς τὴν τροφὴν καὶ εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς· καὶ ὁ καθένας προέτρεπε τὸν ἄλλον πρὸς πρᾶξιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἡ σκέψις αὐτῶν ἦτο κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπεμάκρυναν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκ τῶν κοσμικῶν ἔργων καὶ ἐπληροῖαζον αὐτὰς εἰς τὸν Θεόν.

11. Ὅταν ἐσυμπληρώθῃ ἐν ἔτος ἀφ' ὅτου ἦλθεν ὁ Ὅσιος Ἀβράμιος,

ἐκοιμήθη ὁ ἅγιος Σάββας τὴν πέμπτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου. Οὗτος δὲ ὁ ἅγιος Ἀβράμιος κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς νηστείας ἐξήρχετο εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Ρουβᾶ ὁμοῦ μὲ τὸν Ἰωάννην τὸν σχολάριον καὶ τὸν Ἀλβίνιον καὶ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐπεσκέπτοντο τοὺς ἡσυχαστὰς εἰς ἐκείνην τὴν ἔρημον καὶ ἐζήλευον τὴν ἡσυχίαν αὐτῶν.

12. Ἐκεῖ διέμειναν καὶ οἱ τρεῖς ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη προκόπτοντες εἰς πᾶν εἶδος ἀρετῆς. Ὑστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ὁ Ἀλβίνιος ἀφοῦ ὑπερέβη ὅλους τοὺς μοναχοὺς εἰς τὴν ἀρετὴν, ὥστε ἠξιώθη νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ καὶ τὸ χάρισμα τῆς προφητείας.

13. Ὁ δὲ μέγας οὗτος Ἀβράμιος ἦτο ἱατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων. Πρὸς αὐτὸν ἔτρεχον πολλοὶ ζητούντες τὴν θεραπείαν ἐκ πάντων τῶν νοσημάτων. Μετ' ὀλίγον καιρὸν ἠρθέννησεν ὁ Ἰωάννης σχολάριος, ἠρθέννησε δὲ ὀλίγας μόνον ἡμέρας· πληροφορηθεὶς δὲ παρὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὅτι μέλλει νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, διέθεσε τὰ κατ' αὐτὸν ὡς ἠθέλεν. Ὅταν ἐπέρασαν τέσσαρες ἡμέραι, ἀφ' ὅτου ἠρθέννησε, μετετέθη πρὸς Κύριον κατὰ μῆνα Ἰανουάριον. Τοῦτο δὲ συνέβη κατὰ τὸ ἐξηκοστὸν ὄγδοον ἔτος τοῦ βίου τοῦ Ἀβραμίου. Ὁ μακάριος Ἰωάννης κατέστησε διάδοχόν του τὸν Κυριακόν, ὁ ὁποῖος ὡκονομοῦσε τὰ τοῦ μοναστηρίου του, αὐτὸς δὲ κατόπιν παρητήθη τῆς ἡγουμενείας. Ὁ δὲ πολυεύσπλαγχνος Θεὸς ἐφανέρωσε τὴν χάριν του εἰς τὸν ἐνάρετον Ἀβράμιον, ὁ ὁποῖος εἶχε μαθητὴν τινὰ ὀνομαζόμενον Λεόντιον. Οὗτος ὁ μαθητὴς αὐτοῦ προσέλαβεν ἀνθρώπον ἐκ τῆς πατρίδος του ὀνομαζόμε-

μενον Παῦλον, ὁ ὁποῖος προσεδάλλετο ἀπὸ πονηρὸν δαιμόνιον. Ὁ Λεόντιος λαβὼν μεθ' ἐαυτοῦ τὸν Παῦλον, ἦλθεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ σχολαρίου πρὸς τὸν Ἀδράμιον. Ὅταν δὲ εἶδεν ὁ διάβολος τὸν Ἀδράμιον, ἔρριψε τὸν Παῦλον κατὰ γῆς καὶ ἤρχισε νὰ τὸν βασανίσῃ καὶ τὸν πνίγῃ. Ἀπὸ τὰς κραυγὰς του συνηθροίσθησαν ὅλοι ὅσοι εὗρισκοντο εἰς τὸ μοναστήριον, ὁ δὲ διάβολος ἐβλασφήμει τὸν Θεὸν καὶ ἐκακολόγει τὸν Ἀδράμιον, λέγων· Ἀλλοίμονον Ἀδράμιε! διατί με βασανίζεις; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀδράμιος· «Σοὶ λέγω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἐξελθε ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον καὶ νὰ μὴ ἐπιστρέψῃς ποτὲ εἰς αὐτόν». Ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης ἐξηλθεν ὁ δαίμων καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐθεραπεύθη παρευθύς.

14. Εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ σχολαρίου ἦτον ἄλλος ἀδελφὸς ὁ ὁποῖος ὑπέφερε δυνάτᾳ ἐκ τῆς νόσου αἱμορροϊδος. Ἄν καὶ ἐπροσπαθεῖσε μὲ κάθε φάρμακον νὰ εὕρῃ τὴν θεραπείαν του, εἰς οὐδὲν ὅμως ὠφελεῖτο. Ὅταν δὲ ἔμαθεν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔκαμεν ὁ Ἀδράμιος εἰς τὸν Παῦλον, ἔμενεν ἡσυχος· κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν χωρὶς νὰ γνωρίσῃ κανεὶς εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἀφοῦ ἀψήρεσε τὰ ἐνδύματά του, ἐκάθισε μετὰ σταθερᾶς πίστεως εἰς τὸ κάθισμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκάθητο ὁ Ἀδράμιος. Μόλις δὲ ἤγγισεν ὁ ἀσθενὴς τὸ στασίδιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκάθητο ὁ γέρων, ἐξηράνθησαν αἱ αἱμορροϊδες καὶ ἐθεραπεύθη ὁ ἄνθρωπος αὐτὴν ἐκείνην τὴν ὥραν. Ὅταν εἶδον οἱ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τὴν ταχεῖαν ταύτην μεταβολήν, ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ τῆς αἰτίας τῆς θεραπείας αὐτοῦ, ὁ δὲ ἐπληροφόρησεν αὐτοὺς

περὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν ὅστις ποιεῖ θαυμάσια καὶ ἐθαύμαζον διὰ τὴν χάριν τὴν ὁποίαν ἐδώρησεν εἰς τὸν δούλόν του Ἀδράμιον. Ἦτο δὲ καὶ ζηλωτὴς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ πολέμιος παντὸς ὅστις παρέβαινεν αὐτήν, πιστεύων εἰς τὸν Ὑῖόν τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἶναι εἰς τῆς Ἀγίας Τριάδος, τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος μετὰ ψυχῆς τελείας λογικῆς, τέλειος κατὰ τὴν Θεότητα καὶ τέλειος κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἐκτελῶν τὰ θαύματα διὰ τῆς θεότητος καὶ δεχόμενος τὰς ἀσθενείας διὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἦτο δὲ ὁ γέρων οὗτος προικισμένος μὲ τὴν μοναχικὴν τελειότητα, μὲ τὴν ἀγαθὴν διαγωγὴν καὶ μὲ ὅλα τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἐκ Θεοῦ.

15. Ἐκοιμήθη δὲ ἐν Κυρίῳ τὴν ἐκτιν Δεκεμβρίου καὶ ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον εἰς τὸν ὅποιον δὲν ὑπάρχει λύπη, οὔτε στεναγμός, ἀλλ' ὅπου εἶναι ἡ κατοικία τῶν χαिरόντων καὶ ἔλαβε τὸν οὐράνιον στέφανον παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸν ὅποιον πρέπει ἡ τιμή, ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παῦλος Μοναχὸς Χοζεβίτης

ΣΗΜ. Καθ' ἃ γράφει ἡμῖν ὁ ἀποστολεὺς τοῦ παρόντος, Μοναχὸς Παῦλος, τῆς Μονῆς Χοζεβὰ Ἱεροσολύμων, ὁ βίος τοῦ ὁσίου τούτου ὡς καὶ τινες ἄλλοι ἐκδοθέντες πρὸ πολλοῦ ἐξ ἀρχαίων χειρογράφων, ἐξ ὧων γνωρίζει, δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰ ἀγιολόγια καὶ εἰς τοὺς γνωστοὺς συναξαριστάς. Οὕτω τὸν προσφέρει ἡ «Ἀγιορειτικὴ» εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς ὡς ἀνέκδοτον καὶ διὰ πρῶτην φορὰν ἐρχόμενον εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος.

Ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ ἑορτῇ

Μ Η Ν Υ Μ Α

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛ. Κ.Κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ
ΕΠΙ ΤΑΙΣ ΕΟΡΤΑΙΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ¹⁾

Τέχνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Σύμπασα ἡ Χριστιανικὴ ἀνθρωπότης στρέφεται νοερώς μετ' εὐλαβείας πολλῆς καὶ πίστεως βαθείας πρὸς τὸ παγερὸν καὶ ἄσημον σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ προκειμένου νὰ προσκυνήσῃ τὸν Μέγαν Βασιλέα τῆς Δόξης, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Χριστιανῶν ἐγχαράσσεται τὸ θεῖον μήνυμα, τὸ ὁποῖον μετέφερον ἐκ τοῦ Θρόνου τῆς δόξης, οἱ Ἄγγελοι: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. β' 14).

Ἡ εἰρήνῃ ἀποτελεῖ σήμερον ὅσον ποτὲ ἄλλοτε τὸ πολυπόθητον ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον ἐπιζητεῖται ὑπὸ πάντων τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ τὴν εἰρήνην αὐτὴν ἐκήρυξαν οἱ πρῶτοι μάρτυρες τῆς θείας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως οἱ Ἄγγελοι, ὥστε ὅταν θὰ ἀνελάμβανε τὸ ἔργον τῆς Σωτηρίας τὸ ἐσπαργανωμένον εἰς τὴν θεῖαν Φάτιν Βρέφος, ν' ἀποτελέσῃ τὴν σπονδυλικὴν στήλην τῆς θείας του διδασκαλίας «εἰρήνῃ ὑμῖν» (Ἰωάν. ιθ' 20).

Διὰ τῆς θείας γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἡ ἁμαρτωλὴ ἀνθρωπότης ἐγείρεται· τὸ ἀνέσπερον τῆς Βηθλεὲμ Φῶς καταυγάζει τὰ σκότη καὶ καθοδηγεῖ αὐτὴν πρὸς τὴν σωτηρίαν. Τὰ πάντα χαίρονται καὶ ἀγάλλονται. Ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἐ-

πανεύρῃ ἑαυτὴν ὕστερα ἐκ τοῦ σεισμοῦ τῆς παραβάσεως τῶν πρωτοπλάστων.

Καὶ ἐν τῷ παγερῷ σπηλαίῳ θὰ συμφιλωθῇ ὁ ἀποστάτης μὲ τὸν Θεόν, ὁ ἐγκληματίας μὲ τὸν Βασιλέα τῆς Χάριτος.

Ὁ ἄνθρωπος θὰ κάμψῃ εὐλαβῶς τὸ γόνυ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς καὶ θ' ἀπονεύμῃ λατρείαν καὶ σεβασμὸν πρὸς τὸν θεῖον Λυτρωτὴν. Ἀπὸ τὸ σπήλαιον ἕνας θεῖος ἄνεμος θ' ἀνανεώσῃ τὴν ἐκ τῶν ποικίλων τῆς ἁμαρτίας ἀναθυμιάσεων ἀτμόσφαιραν.

Ἄνεμος χαρᾶς, ἐλπίδος καὶ ἐλευθερίας θὰ τονώσῃ καὶ θὰ ἐνισχύσῃ τὴν εἰς ἔλος τῆς ἁμαρτίας ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Καὶ ἰδοὺ «ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου» (Ἠσ. θ' 1) δέχεται τὸν τηλαυγὲ τῆς δικαιοσύνης Ἥλιον, καὶ «ὁ Λόγος σαρκοῦται καὶ τοῦ Πατρὸς οὐ κεχώριται» αὐτὸ εἶναι τὸ μέγα τῶν αἰώνων θαῦμα.

Ἐκεῖ εἰς τὸ σπήλαιον πραγματοποιεῖται ἡ προσδοκία τῶν Ἑθνῶν, αἱ προρρήσεις τῶν Προφητῶν ἐκπληροῦνται, οἱ χρησμοὶ τῶν Σιβυλλῶν βεβαιοῦνται, αἱ προβλέψεις τῶν φιλοσόφων ἐμφανίζονται καὶ οἱ μύ-

1) Τὸ παρὸν μήνυμα τοῦ ἁγίου Δημητριάδος εἶχε θέσιν κυρίου ἄρθρου, τιμῆς ἕνεκεν, ἀκόμη καὶ ὡς ἐπικάριον, ἐπεὶ δὴ ὁμως ἡ ἐκτύπωσις τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους εἶχε προχωρήσει, τίθεται εἰς προκεχωρημένην θέσιν,

θοι καὶ αἱ θρησκευτικαὶ παραδόσεις πάντων τῶν λαῶν ἀληθεύουσιν, ὅτι ἐξ Ἀνατολῶν ἔμελλε νὰ προέλθῃ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν χαρὰν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ αἰμοβόρος Ἡρώδης ἀπεπειράθη χάριν τοῦ ἐγωῖσμοῦ του, νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν εἰρήνην τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τοῦ φόνου χιλιάδων παιδῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῶν ἐν Βηθλεὲμ γεννηθέντων· ἀλλ' οἰκτιρῶς ἡπατήθη.

Μήπως ὅμως οἱ Ἡρώδαι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων δὲν ἐσφαγίασαν ἑκατομύρια λαῶν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ἐγωῖσμοῦ, τῆς φιλοδοξίας καὶ τῆς ὑλικῆς τῶν εὐημερίας; Καὶ ἥδη, συντετριμμένοι εἰς τὴν συνείδησιν, εἰρήνην θέλουσι καὶ ὅμως εἰρήνην δὲν δύνανται ν' ἀποκαταστήσωσιν. «Ἐμωράνθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς των». Εἰρήνην ζητοῦσι πάντες καὶ ὅμως οὐδαμοῦ εὐρίσκουσιν αὐτήν, διότι ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ Ἐκεῖνον, ὅστις εἶπεν: «Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, οὐ καθὼς ὁ κόσμος· δίδωσιν αὐτὴν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν». "Ὁχι! μὲ τὰ παληόχαρτα τῶν ἰσχυρῶν δὲν δίδεται σήμερον ἡ εἰρήνη εἰς τὴν στενάζουσαν ἀνθρωπότητα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου πρὸς νέας ἀνθρωποθυσίας καὶ τοῦ κινδύνου τῆς ὑπάρξεώς της. Ἡ εἰρήνην δίδεται παρ' Ἐκεῖνου, ὅστις εὐσπλαγχνίζεται τοὺς ἀνθρώπους καὶ καλεῖ αὐτοὺς λέγων: «Ἐλθετε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι καγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς».

Δὲν ζητῶ παρ' ὑμῶν θυσίας αἵματος, ζητῶ παρ' ὑμῶν τὴν καλήν σας διάθεσιν, τὴν ἀγάπην πρὸς ὁ-

λους σας, τὴν εὐσπλαγχνίαν πρὸς τοὺς δυστυχεῖς, τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς πτωχοὺς, ἵνα οὕτω καὶ αὐτοὶ καὶ σεῖς αἰσθανθῇτε ἐν τῇ ψυχῇ σας τὴν εἰρήνην καὶ τὴν χαρὰν καὶ ὑμνήσητε τὸν Θεὸν κραυγάζοντες: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

† Ὁ Δημητριάδος Δαμασκηνός

Α Ν Α Λ Ε Κ Τ Α

Οἱ χριστιανοὶ πρότερον πῶς ἦσαν;

Πατρίδας οἰκοῦσιν ἰδίαις, ἀλλ' ὥς παροικοὶ μετέχουσι πάντων ὡς πολῖται καὶ πάνθ' ὑπομένουσιν ὡς ξένοι· πᾶσα ξένη, πατρίς ἐστὶν αὐτῶν καὶ πᾶσα πατρίς ξένη· τράπεζαν κοινὴν παρατίθενται, ἀλλ' ὁσίως κοινήν· ἐν σαρκὶ τυγχάνουσιν, ἀλλ' οὐ κατὰ σάρκα ζῶσιν· ἐπὶ γῆς διατρίβουσιν, ἀλλ' ἐν οὐρανοῖς πολιτεύονται· πεῖθονται τοῖς ὀρισμένοις νόμοις καὶ τοῖς ἰδίαις βίαις νικῶσι τοὺς νόμους· ἀγαπῶσι πάντας καὶ ὑπὸ πάντων διώκονται· ἀγνοοῦνται καὶ κατακρίνονται· θανατοῦνται καὶ ζωοποιοῦνται· πτωχεύουσι καὶ πλουτίζουν· πολλοὺς πάντων ὑστεροῦνται καὶ ἐν πᾶσι περισσεύουσιν· ἀπλῶς δ' εἰπεῖν, ὥσπερ ἐστὶν ἐν σώματι ψυχὴ, τοῦτ' εἰσὶν ἐν κόσμῳ χριστιανοί· οἵκετ' μὲν ἐν τῷ σώματι ψυχὴ, οὐκ ἔστι δὲ ἐκ τοῦ σώματος καὶ χριστιανοὶ ἐν κόσμῳ οἰκοῦσιν, οὐκ εἰσὶ δὲ ἐκ τοῦ κόσμου. Μισεῖ τὴν ψυχὴν ἢ σὰρξ καὶ πολεμεῖ μηδὲν ἀδικουμένη, μισεῖ καὶ χριστιανούς· ὁ κόσμος μηδὲν ἀδικούμενος, ὅτι ταῖς ἡδοναῖς ἀντιτάσσονται· ἡ ψυχὴ τὴν μισοῦσαν ἀγαπᾷ σάρκα καὶ χριστιανοὶ τοὺς μισοῦντας ἀγαπῶσι.

(Κώδιξ ω 60)

Εἰς βιβλιοθήκην στίχοι ἠρωελεγεῖοι

— Ἐνθαδὶ ἀρμονίως ἱερῶς μεληδέαι

[βίβλοι

ἐστία τῶν μουσῶν κῆπος εὐφροσύνης, κρήνη βρῦνσα νέκταρα ψυχотρόφα.

(ἐκ Λαυρ. κώδικος ω 81)

ΑΦΙΞΙΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΟΥ ΕΙΣ ΔΑΦΝΗΝ ΑΓ. ΟΡΟΥΣ

(Ἐκ τοῦ Διονυσιατικοῦ «Τόμου Ἀγάπης» γραφέντος κατὰ τὸ ἔτος 1931 ἐν εἵδει διαλόγου. Περίληψις: ὁ Προσκυνητὴς κατανοήσας τὸ ἄστατον καὶ τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου, ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος νὰ ζήσῃ ὡς Μοναχός.

Ἀφοῦ εὖν ἀπεφάσισα, ὡς ἀνωτέρω εἶπον,
καὶ ξένην γαῖαν ἄφισα, μετ' ἄλλων ἐπιλοίπων,
εἰς Δάφνην τὸ ἐπίνειον, Ὅρους ἀπεδιδόσθην,
εἰς Καρυὰς μεθύστερον, προφρόνως ἐστεγάσθην.

✠:

Τὴν δρόμον ὡς ξεκίνησα, ἄκουσον Γέροντά μου·
ἐν πρώτοις ἐθεώρησα, Μονὴν Ξηροποτάμου.
Εἰς μνήμην τεσσαράκοντα Μαρτύρων τοῦ Κυρίου·
φαιδρῶς πανηγυρίζουσα, ἐνάτην τοῦ Μαρτίου.
Ἀπ' ἔξω τοὺς προσκύνησα, ζητήσας τὴν εὐχὴν των,
δι' ὅ,τι ἀπεφάσισα, λάβω τὴν συνδρομὴν των.
Ἐν τῷδε Ὅρει Ἀθωνι, τὴν πάλην νὰ κροτήσω.
ἐν ἐπιγνώσει πλείονι, Θεὸν ἐξευμενίσω.
ἄρῳ προθύμως τὸν Σταυρόν, ἐν πνεύματι ἀνδρείῳ,
χρηστὸν ζυγὸν καὶ ἐλαφρόν, τὸν ποθητὸν Κυρίῳ.

✠:

Στὸν λόγγον ὡς ἀνέβαινον, ἐθαύμαζον τὴν φύσιν,
εὐώδη, καταπράσινον, μὲ τὴν ζεφύρου χύσιν.
Τὰ δὲ πτηνὰ ὠργιάζον, μέσον δρυμῶνων ὄντα,
τάχα κ' ἐσυμποσίαζον, μελωδικῶς βοῶντα.
Ψάλλοντα δλα μὲ ρυθμόν, θαυμάσιόν τι μέλος,
ἀνακερνοῦντα γλυκασμόν, τερπνότατον εἰς τέλος.
Τὰ δὲ κλαδιὰ κατάφορτα, ὡς ἦσαν μὲ ἀνθούς των,
καὶ τοὺς καρποὺς προτείνοντα νὰ δρέψω ἀπ' αὐτοὺς των.
Ἐφθασα εἰς τὴν κορυφὴν καὶ στὸν Σταυρὸν πλησίον,
ἤκουσα ἄῦλον φωνήν! τάχα ἐξ οὐρανίων!
Χορῶν ποῦ συνηθροίσθησαν, μετὰ Πατέρων θείων,
καὶ μοὶ ἐκαλοσώρισαν ὡς ἐκυτῶν τεκνίων.
«Ποῦ ἔτρεχες ταλαίπωρε καὶ μόλις νῦν ἐπέστης;
ἀπὸ καιροῦ προσηνάμε ἀλλὰ ὡς εὖ παρέστης!
Ἀσπάσθητι τὸ ἱερὸν χῶμα ὅπου πατάεις,
ὅτι μὲ δάκρυα ἡμῶν συμφύρετ' ὡς δράεις».

✠:

Διὸ κλίνας τὰ γόνατα μὲ δάκρυα στὰ ὄμματα,
ἐν πόθῳ κατεφίλησα ὅ,τι καὶ ἐψηλάφησα.

Εύλα τε λίθους καὶ τὸν χοῦν ἀγιαζόμενος τὸν νοῦν,
 κι' ἀφοῦ τὰ ἐπροσκύνησα ἀπὸ ψυχῆς ἐδόησα.
 Πατέρες μου εὐχήθητε καὶ ρῳσίν μοι χαρίζητε.
 διὰ εὐχῶν σας πατρικῶν θεοπειθῶν ἱλαστικῶν.

:◀:

Ἀντίκρυσσα ἀπ' τὸ βουνὸ πολίχνην τὴν ἁγίαν,
 ὧς τι παλλάδιον τερπνὸν καὶ πνέον εὐωδίαν!
 Κατάρρυτον ἐκ δροσερῶν ὑδάτων θαυμασίων,
 καὶ στέφανον πάνυ λαμπρὸν ἔχουσα τῶν ἀγρίων.
 Καστανεῶν τε πρὸς βορρᾶν καὶ πέριξ μυροδόλους,
 δάφνας, μυρσίνας, γένος πᾶν κι' ἐλαιοπεριβόλους.
 Ἐκτάσεις ὀλοκλήρους δὲ ἀπὸ λεπτοκαρύας,
 ἀμπέλων, Καρυδίων τε Κερασιῶν πληθύας.

:◀:

Ἐντύπωσιν μοι προξενεῖ ἡ ξένη πολιτεία,
 τῶν Μοναχῶν γὰρ ἡ σεμνὴ τελεία πειθαρχία.
 Ἀπέδρα κόσμος μάταιος, Γυναίων παρουσίαι,
 θόρυβος ἐπιπόλαιος ὀργάνων μελωδία.
 Παιδίων ἄτακτοι βοαὶ πότοι καὶ κωμωδία,
 καὶ συνακόλουθοι λοιπαὶ αἰσχροτήτες παντοῖαι.
 Ἀλλὰ καθὼς οἱ οὐρανοὶ τὴν δόξαν διηγοῦνται,
 Θεοῦ καὶ ᾧδε Μοναχοὶ ἐχέφροσι νοοῦνται.
 Εὐχόμενοι ἀνελλιπῶς Θεὸν ἐξιλεοῦσιν,
 ὑπὲρ τοῦ Κόσμου τε παντὸς εἰρήνην ἐκζητοῦσιν.

Συνομιλία μετὰ τὸν θυρωρὸν.

Ἐφώνησα τὸν θυρωρὸν τοῦ λέγω πῶς καὶ εἶσαι,
 ἀμέριμνος περιορῶν! τοὺς κλέπτας δὲν φοβεῖσαι;
 Κι' ἀπήντησέ μοι μειδιῶν μοι λέγει ποῦσαι τώρα;
 φοβεῖσαι τῶν κακοποιῶν τὰς πράξεις τὰς ἐν Χώρᾳ;
 Σοῦ λέγω φίλε μου σωστὰ ἐδῶ οὔτε θηρία,
 λύκοι καὶ ἄρκτοι αἰσθητὰ παρεμφερῆ παντοῖα.
 Εἰν' δυνατὸν διὰ νὰ ζοῦν εἰς τὰς δροσειράς,
 τοῦ Ἄθωνος νὰ κατοικοῦν καὶ δὴ εἰς τὰς Καρέας!!
 Φυλάγουσιν οἱ Σερδαροὶ γύρω τὰ καρπούλια.
 καὶ Ἄγγελοι ἐξ οὐρανοῦ ἐπιτηροῦν με ζήλεια.
 Αὐτοὺς ποῦ βλέπεις ταπεινοὺς καὶ μαυροφορεμένους,
 ἐπιτηροῦν ὡς ἀδελφοὺς μικροὺς καὶ χαϊδεμένους.
 Κάμε τινὰ πῶς ἀδικεῖς, ὀργὴ Θεοῦ ἀμέσως,
 ἔρχεται ἐν ὥρᾳ εὐδοκεῖς ἐκτρίβει σε ἐμμέσως.

:◀:

Ἐδῶ εἰν' ἡ πρωτεύουσα Κράτους καὶ Πολιτείας,
 τὰ πάντα ἐφορεύουσα μετὰ ὕψυδερκεας.

Μονῶν Ἀρχὴ ἐξάρχουσα ἡ ἱερὰ Κοινότης,
 ἐν ζήλῳ ἐπιβλέπουσα ὡς Μήτηρ τὸ μικρὸ της.
 Τοὺς Μοναχοὺς γὰρ πρῶτιστα ὅπως ἐπαγρυπνώσιν,
 φυλάττουν τὰ καθήκοντα Θεὸν παρακαλῶσιν,
 Ὑπὲρ παντὸς Χριστιανοῦ γόνου Ὁρθοδοξίας,
 Προέδρου της τοῦ Σεβαστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.
 Ἐδῶ μόνον ταπεινώσις κι' ἀγάπη βασιλεύει.
 καὶ σῶματος ἀπάρνησις ὡς ὁ Χριστὸς κελεύει.
 Ἄν τὰ χαρτιά σου εἶν' καλὰ δι' ἄλλα μὴ σου μέλει,
 ὅλα θὰ ἔλθουν δεξιὰ ὡς ὁ Θεός μας θέλει.

:~:

Στὸν Ἀστυνόμον πῆγαινε λάβε τὴν εὐλογίαν,
 ἔπειτα στὴν Κοινότητα ζήτηι ὡς συμμαχίαν.
 Ἐν διαμονητήριον Μονὰς νὰ προσκυνήσῃς,
 σκήτας Κελλία ὕστερον νὰ περιτριγυρίσῃς.
 Τῆς ἐθνικῆς μας Κιβωτοῦ τὸν πλοῦτον ν' ἀπολαύσῃς,
 κειμήλια παλαιοῦ καιροῦ καὶ νὰ ἀποθαυμάσῃς.
 Ἄν θέλῃς καὶ ὡς Μοναχὸς ἐνταῦθα γιὰ νὰ ζήσῃς,
 θεάρεστός σου ὁ σκοπὸς ὅμως νὰ μὴ τολμήσῃς.
 Ὡς ἔτυχεν ἀγύμναστος τὸ Σχῆμα νὰ φορέσῃς,
 ἀλλὰ μετὰ συνέσεως καὶ δοκιμῆς τελέσῃς.
 Διότι τὸ ἐπάγγελμα τῶν Μοναχῶν εἶν' θεῖον,
 ἀνθρώπων ὧν τὸ φρόνημα ἦρθη τῶν ἐπιγείων!

:~:

Τὸν Πρῶτον μόλις τὸν ἰδῇς εὐθὺς νὰ προσκυνήσῃς,
 μ' εὐλόγειαν ἕως τῆς γῆς χεῖράς του νὰ φιλήσῃς.
 Εἰς τὰς ὁδοὺς περιπατεῖ μὲ ράβδον ὥσπερ Ἀρχων,
 συνοδευόμενος αἰεὶ ἀπὸ τὸν Πολιτάρχον.
 Τὴν Παναγίαν τοῦ λοιποῦ μέσα εἰς τὸ Πρωτάτον,
 Ναοῦ ἀρχαίου ἀκουστοῦ μέχρι τῶν γῆς περάτων.
 Ἡ λέγεται ἄξιον ἐστὶν ἐν ἧ τῶν Ἀρχαγγέλων,
 ταξίαρχος ὁ Γαβριὴλ ὡς Μοναχὸς τις πέλων.
 Ἐν εὐλαθείᾳ ἔψαλε τὸν ὕμνον τοῦτον χαίρων,
 καὶ τὴν ἐδοξολόγησεν ὡς ἔλιπεν ὁ Γέρων.
 Ψάλε μίαν παράκλησιν νὰ σὲ καθοδηγήσῃ,
 πῶς νὰ ποιῇς τὴν ἀσκησιν καὶ νὰ σὲ βοηθήσῃ.
 Ν' ἀλλάξῃς βίον ὡς ποθεῖς τὸν κόσμον λησμονήσῃς,
 σῶμα ψυχὴν ἐξαγνισθεὶς Χριστὸν εὐαρεστήσῃς.
 Καὶ μὴ φοβεῖσαι τῶν δεινῶν θαύσματα τῶν σκύλων,
 τόξα, παγίδας δυσμενῶν βροτῶν τε καὶ αὐλῶν.
 Ἡ Παναγία Δέσποινα θέλει σοι γίνεαι τείχος,
 σκέπη, λιμὴν, βοήθεια ἂν κράζῃς δλοφύχως.

Τὴν χάριν τῆς ἐπιζητῶν μάλιστα καὶ δακρύων,
ἵνα ρυοθῇς ἐκ πειρασμῶν, κινδύνων τε παντοίων.

Ὡς ὑπομειδιῶν καὶ ἀστεϊζόμενος

Δὲν βλέπεις Γέρο "Αθωνα πῶς εἶν' ἀρματωμένος,
πάνοπλος ὡς τὸν Χάρωνα σφόδρα ἐξωργισμένος;
Ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν Περσῶν αἰεὶ κροτῶν ἀγῶνας,
καὶ εἶναι φέδνητρον ἐχθρῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας;
Ἔτοιμος εἶναι ἐν ροπῇ τοὺς Κεραυνοὺς νὰ ρίψῃ,
πάντα τοῦ "Ορους δυσμενῇ ἐχθρὸν νὰ κατατρίψῃ.
Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ σπαθί θέλει νὰ τὸ δοξάσῃ,
ἀλλ' ὅμως καιροφυλακτεῖ τὴν ὥραν νὰ τ' ἀρπάσῃ.
Καὶ δι' αὐτὸ τὰ σύννεφα προστάσσει καὶ τὸν κρύπτουν,
ὡς τὸ μωρὸ σιὰ σπάργανα εὐθύμως ὑποθρύπτουν.
Καὶ πάλιν ξαναφαίνεται ὁ Γέγας οὗτος Γέρων,
ὡς ἀσκεπῆς ἐμφαίνεται ὅτε δὲ πῖλον φέρων.
Κάνει πῶς δὲν ὀργίζεται μ' ἐχθροὺς τοῦ ἀστεΐζει,
ἀλλ' ὅταν ἀγριώνεται καὶ τοὺς ὀδόντας τρίζει!
Φεύγουν κ' ὀπίσω δὲν κυττοῦν στήν θάλασσαν ὁρμῶσι.
μήπως βολὰς τῶν Κεραυνῶν αὐτοὺς ἀποτεφρώσει.

Ὡς ἐν ἐξάρσει!

"Αθω! ζῆθι, βασιλεὺς! ἀνδρίζου καὶ ἀγάλλου,
εἰς τοὺς αἰῶνας χόρευε πλέον παντός τε ἄλλου.
"Ορος, ὀρέων ἄγιον! σὺ μόνον ὠνομάσθης,
εἰς πᾶσαν τὴν ὑφήλιον! διότι ἡγιάσθης.
Ἐξ ἀενάων προσευχῶν Πατέρων Θεοφόρων,
ἀνάκτων καὶ Πατριαρχῶν πολλῶν σημειοφόρων.
Ἀπὸ χορείας Ἀσκητῶν πάσης Ὁρθοδοξίας,
τῆς εὐσεβείας ζηλωτῶν ἅμα καὶ παρθενίας.
Καὶ ἀπὸ Δήμους Ἀθλητῶν Ὁσιακῆς χορείας,
τοῦ Ἱησοῦ μου λατρευτῶν ἀπὸ θερμῆς καρδίας.
Ἀθω! πίστιν Ὁρθοδόξων φρούρησον αἰωνίως,
τοὺς δ' ἀσεβεῖς ἐκδίωξον κηρύττων στεντορεῖως.
Τὴν χάριν τῆς Θεόπαιδος καὶ Παναγίας Κόρης,
ἐφόρου σου Προστάτιδος λοιποῖς Σημειοφόροις.

Ὁ προσκυνητῆς

Ὡς ταῦτα Πάτερ ἤκουσα εὐρέως ἐνισχύθην,
θερμῶς τὸν ἠδχαρίστησα πράξας ὡς κατηχήθην.
Περιοδεύων τὰς Μονὰς ἀνερευνῶν τὸν βίον,
Σκητιωτῶν, Ἡουχαστῶν, Κελλίων, Κοινοβίων.
Θαυμάζων τὰς οἰκοδομὰς τὰς ἐξ Αὐτοκρατόρων,
βυζαντινῶν τὰς θαυμαστάς ἀρχόντων διαφόρων.

"Αφιξίς εἰς Μονὴν Διονυσίου

Ἐφ' ᾧ καὶ ἐκατήντησα εἰς τὴν Διονυσίου,
 Μονὴν ἐν ᾗ κατέλυσα εἰς τύπον Κοινοβίου.
 Ἐκ πρώτης ὄψεως αὐτὴ μ' ἐφάνη τέλος πάντων,
 ὡς σκοπιὰ πολεμικὴ καὶ φρούριον Γιγάντων.
 Ὅπου κροτοῦν τὸν πόλεμον οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες,
 θωρακισμένοι πάντοθεν Χριστὸν ὕμνολογοῦντες.
 Ἐπὶ τὴν πέτραν δὲ ἐστὶ τεθεμελιωμένη,
 τῷ πανενδόξῳ Βαπτιστῇ Χριστοῦ μου τιμωμένη.
 Τῷ μετανοίας κήρυκι Προδρόμῳ Ἰωάννῃ,
 τῷ τὸν Χριστὸν βαπτίσαντι χαρᾷ ἐν Ἰορδάνῃ.
 Τὸ ἡμῖν ταύτης τῆς Μονῆς ἴσταται στὸν ἀέρα,
 διὰ δοκῶν νὰ ἐννοῇς νυκτὶ τε καὶ ἡμέρᾳ.
 ὡς αὔλος καὶ ὕλική ὡς σῶμα μὲ τὸ πνεῦμα,
 κελεύσει λέγω θεϊκῇ καὶ Βαπτιστοῦ τὸ νεῦμα.
 Ἦν θεωρῶν ἐξίστασαι ὡς ξένον τι σημεῖον!!
 ἀναπολῶν πῶς ἤνυσε τόσων αἰώνων δόλον;
 Βλέπεις μπαλκόνια κρεμαστά, εἰπεῖν καὶ λεωφόρους,
 πύργον καὶ τείχη σκαλιστά, ἀπὸ τοὺς Γοσποδάρους,
 τῆς Μοιστοδακίας (;) τε τὸν Πέτρον καὶ τοὺς ἄλλους,
 Ἀλέξανδρον, Νεάγκον τε αὐθέντας τοὺς μεγάλους.

"Αφιξίς εἰς τὸ Θυρωρεῖον

Ὅταν ἐξεμπαρκάρησα τῆς λέμβου καὶ ὁδεύων,
 ἐμπρὸς τῆς θύρας ἔφθασα τὰ περίξ μου σκοπεύων.
 Ἐκεῖ μὲ ὑπεδέχθηκε ὁ τῆς Μονῆς Πορτάρης,
 Ἀρχιμανδρίτης πέλων τε τοὺς χρόνους ἐξηντάρης.
 Καθηγητῆς πολὺγλωσσος δόκτωρ θεολογίας,
 ὀνόματι Χρυσόστομος ἐκ Βάρνης Βουλγαρίας.
 Μὲ δίπλωμα φοιτήσεως Ἑρλάγγης Γερμανίας,
 Κατάμετρος συνέσεως ἡδὺς εἰς ὁμιλίαις.
 τὰ Γαλλικὰ Γερμανικὰ πολὺ καλὰ γνωρίζει.
 Βουλγαρικὰ καὶ Ρωσικὰ εὐκόλως τερετίζει.
 Λατινικὰ καὶ Ἀγγλικὰ καὶ Τουρκικὰ συνάμα,
 ἀρχαῖα τε Ἑλληνικὰ γνωρίζει μὲ τὸ γράμμα.

Διάλεξις μετὰ θυρωροῦ

Ἐφ' ᾧ τὸν ἐχαιρέτησα μὲ χάριέν τι ἦθος,
 συνάμα δὲ ἠρώτησα εἰσελθῶ ὡς συνήθως;

Ἀπάντησις

Μάλιστα τέκνον εἴσελθε, ἀφόδως, οὐχ ὡς ξένος,
 χρήματα δὲν χρειάζονται, εἰπὲ ὅμως τὸ γένος.

τὴν κλήσιν, τὴν καταγωγὴν, τὸ δόγμα ποῦ πρεσβεύεις,
 ἐπὶ λοιπὸν σου ἀγωγὴν εἰς τὸν Χριστὸν πιστεύεις;
 Εἶσαι πιστὸς Ὁρθόδοξος; Καθολικὸς τυγχάνεις;
 μὴ διαμαρτυρόμενος; ἄλλης τινὸς πλεκτάνης;
 Εὐθὺς τὸν ἐβεβαίωσα τὴν ιδιότητά μου,
 μὲ τὸ χαρτί ποῦ ἔδωσα καὶ μὲ τὰ ῥμάτιά μου.
 Εἶδον Πατέρα ἐμβριθῆ· εἶπον ἐν διανοίᾳ!
 πῶς εὖτος νὰ παρευρεθῇ ἔδῳ ἐν μετανοίᾳ;
 ὡς Μοναχὸς νὰ κατοικῇ ἐνταῦθα ἐκουσίως,
 καὶ μὲ χαρὰν νὰ ἐξασκῇ ἐπάγγελμα δαίως;

Ἐρώτησις προσκυνητοῦ

Παράδοξον μοὶ φαίνεται, Πάτερ πῶς ἔχει γίνεи;
 τοῦτο ὅπου νομίζεται σήμερον ἀφροσύνη.
 Ὑπὸ τῶν κοσμικῶν σοφῶν τῶν ἐχυτοῦς ὑφούντων,
 πῶς οἶδασι τὰ τῶν Γραφῶν καὶ κομπορρημονούντων.

Ἀπάντησις

Ἄκουσον τέκνον μου πιστὸν αὐτὰ ὅπου μοὶ λέγεις,
 εἶναι φρονήματ' ὕλιστων οὐχὶ πιστῶν τοῖς ἔργοις.
 Εἰς τὸν Χριστὸν πιστεύοντες ἐν τῷ πολυφροντίστῳ,
 δίψῃ σὺν Παύλῳ κράζομεν καρδίᾳ εὐχαρίστῳ.
 ἄπερ ὡς κέρδη πρότερον ἐπόθουν ν' ἀποκτήσω,
 ἤδη ἡγοῦμαι σκύβαλον ἵνα Χριστὸν κερδίσω.
 Βλέπεις παιδί μου τὴν Μονὴν ὡς καὶ λοιπὰς τοῦ Ὁρους;
 γνωρίζεις πόσοι Βασιλεῖς μ' αὐτῶν τε Δορυφόρους;
 Ἄρχοντες ὄντως ὑψηλοὶ Ἀρχιερεῖς τὴν τάξιν,
 Νιτρογγάριοι καὶ Στρατηγοὶ πανευγενεῖς τὴν πράξιν.
 Φιδρῶς περιεβλήθησαν τὸ ράσον ὅπου βλέπεις,
 καὶ τὸν ἐχθρὸν ἐνίκησαν ὑπὸ αὐτοῦ τῆς σκέπης.
 Δὲν ἤκουσας τὸν Κύριον ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ,
 πρᾶον τε ὄντα μέτριον ἐν τῷ παρόντι βίῳ;
 Πῶς οὐρανοὺς γὰρ ἔκλινε κ' ἡσύχως ἐκατέβη,
 πάθη φρικτὰ ὑπέμεινε πῶς ἐν Σταυρῷ ἀνέβη!!
 Πῶς ὡς θνητὸς ἐπόνεσε καὶ στέφει ἀκανθίνῳ,
 τὴν κεφαλὴν ἐφόρεσε ὅπως τῷ ἀνθρωπίνῳ
 γένει, σῶσιν ἐκ μισσητῆς Θεῷ κενοδοξίας,
 ἥς χειρίστον οὐδὲν αὐτῆς ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας.
 τοὺς ταπεινοὺς ἡγάπησεν ὑφοῦν αὐτοὺς ἡρέμα,
 δι' οὓς καὶ χαίρων ἔχυσεν ἐπὶ Σταυροῦ τὸ αἷμα.
 αὐτοὶ τοῦ εἶναι ἡ χαρὰ οἱ πρᾶοι τῇ καρδίᾳ,
 καὶ θυμηδία ἱλαρὰ ἀνάπαισις ἡδεῖα.

Εἰς οὐρανοὺς ἡτοίμασε ζώην καὶ Βασιλείαν,
 οὖν τοῖς Ἀγγέλοις ἤνωσε προσφέρειν ὁμνῶδαν.
 Χαρμονικῶ φρονήματι Αἶνον, εὐχαριστίαν,
 οὖν τῷ Πατρὶ καὶ Πνεύματι αὐτῷ τε αἰώνιαν.
 Πρὸς τοῦτοις νέος οὐρανὸς κτίσις καινὴ θὰ γίνῃ,
 ἐκ δεξιῶν λαμπροφανῶς σταθῶσιν ἐν ἐκείνῃ.
 Ἡμέρα λέγω τῇ φρικτῇ Δευτέρας Παρουσίας,
 ὅταν ἡ ὥρα ἐπιστῇ τῆς δικαιοκρίσεως.
 Καὶ ὅστις ἔχει σῦνεσιν εἰς τὸν παρόντα σπεῖρει,
 βίον διὰ αἰώνιον ζωῆς του πανηγυρί.
 Χαῖρε παιδί μου πῆγαινε τώρα στ' Ἀρχονταρχῆκι,
 νὰ κερασθῇς νὰ φιλευθῇς καὶ εἰτα νὰ ξεκουρασθῇς.

Λάζαρος Μοναχὸς Διονυσιάτης

ΜΗ ΚΡΙΝΩΜΕΝ

«Μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε»
 (ὁ Κύριος)

Μὴ κατακρίνης ἀδελφέ ποτὲ τὸν ἀδελφὸ σου,
 γιατί θαρύνεις πῶς πολὺ τὸ ἔλεος τὸ δι
 [καὶ σου.

Οὐδ' ἓνας ἀναμάρτητος· καὶ ποῖος θὰ ὀ-
 [μολογήσῃ,
 ὅτι ποτὲ δὲν ἤμαρτε μέσα στὴν ψεύτρα
 [ζήσῃ;

Τὴν γλῶσσα ἔδωσ' ὁ Θεὸς νὰ τὸν δοξολο-
 [γοῦμε,
 κι' ὅχι νὰ κατακρίνωμε καὶ νὰ συκα-
 [φαντοῦμε...

Γιατί τὴν γλῶσσα σου κινεῖς τὸν ἀδελφὸ
 [νὰ βλάψῃς;
 καταλαλῶν ἀδιάντροπα πασχίζεις νὰ
 [τὸν κάψῃς!

Γιατί τὸ κάρφος ἀδελφέ, βλέπεις τοῦ ἀ-
 [δελφοῦ σου,
 καὶ τὸ δοκάρι δὲν τραβᾷς νὰ βγάλῃς
 [τοῦ ματιοῦ σου;

Τί κι' ἂν νηστεύῃς ἔλαιον καὶ κάμῃς τὸν
 [σταυρὸ σου,

ἐσὺ ὡς ἄγριο θερίῳ τρώγεις τὸν ἀδελφόν
 [σου! !

Σκέψου μήπως ἀμκρωτῶν σὺ λὲς τὸν ἀ-
 [δελφόν σου,
 κι' αὐτὸς δίκαιος φαίνεται μπροστὰ εἰς
 [τὸν Θεόν σου.

Κάλλιο τὴν γλῶσσα νὰ κρατᾷς γιὰ νὰ μὴ
 [κατακρίνης,
 κι' ἐλεημοσύνη στοὺς πτωχοὺς, ὦ ἀδελ-
 [φέ, μὴ δίνῃς.

Μὴ κατακρίνης ἀδελφέ ποτὲ τὸν ἀδελφόν
 [σου,
 γιατί κολάζεις φοβερά μόνος τὸν ἐκ-
 [τὸ σου.

Αὐτὸς ποὺ λάκκον ἔσκαψε ὁ ἀδελφὸς νὰ
 [πέσῃ,
 γρήγορα εἰς τὸν δόθρο του ὁ ἴδιος θὰ
 [ἐμπέσῃ.

Ὁ Κύριος μᾶς διδάξε πάντες ὡς φοδηθῶ-
 [μεν,
 «μὲ ὅτι μέτρο κρίνομε μ' αὐτὸ καὶ θὰ
 [κριθῶμεν».

N. M.

Χαλκί - Κορινθίας

Λ Ο Γ Ο Σ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΣΗΝ ΤΙΜΗΝ ΕΧΕΙ Η ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗ
ΚΑΙ ΠΟΣΟΝ Ο ΒΑΘΜΟΣ ΑΥΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΩΤΕΡΟΣ

Θέλω ν' ἀνοίξω τὸ στόμα μου, ὦ ἀδελφοί, καὶ νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς ὑψηλῆς ὑποθέσεως τῆς ταπεινοφροσύνης· ἀλλὰ φοβοῦμαι, ὡς φοβεῖται ἑκαίνο, ὅστις μέλλει νὰ ὁμιλήσῃ περὶ Θεοῦ δι' ἀνθρωπίνων συλλογισμῶν· καθότι ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι στολὴ τῆς θεότητος· ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ Πατὴρ ἐνανθρωπήσας ἐπὶ τῆς γῆς, αὐτὴν ἐνεδύθη, καὶ συνανεστράφη μεθ' ἡμῶν· καὶ πᾶς ὅστις ἐνδύθῃ αὐτήν, αὐτὸς τῇ ἀληθείᾳ ὁμοιοῦται ἐκείνῳ, ὅστις κατέβη ἐκ τοῦ ἰδίου ὕψους, καὶ ἐσκέπασε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δόξαν καὶ μεγαλωσύνην διὰ τῆς ταπεινοφροσύνης, ἵνα μὴ ἡ κτίσις καταφλεχθῇ, βλέπουσα τὴν φύσιν τῆς αὐτοῦ θεότητος· διότι ἡ κτίσις δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ αὐτόν, ἐὰν δὲν ἐλάμβανε μέρος ἐξ αὐτῆς, ἀλλ' οὔτε ν' ἀκούσῃ τοὺς λόγους αὐτοῦ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· καθότι οὐδὲ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἠδυνήθησαν ν' ἀκούσωσι τὴν φωνὴν αὐτοῦ, ὅταν ἐκ τῆς νεφέλης ἐλάλησε πρὸς αὐτούς· διὰ τοῦτο ἔλεγον πρὸς τὸν Μωϋσῆν, ἅς λαλήσῃ μετὰ σοῦ ὁ Θεός, καὶ οὐ εἶπε πρὸς ἡμᾶς τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ἅς μὴ λαλήσῃ πρὸς ἡμᾶς, ἵνα μὴ ἀποθάνωμεν.

Πῶς λοιπὸν ἡ κτίσις ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὴν θεῖαν φύσιν; διότι τόσον φοβερὰ ὑπῆρχεν ἡ θεωρία τοῦ Θεοῦ, ὥστε ὁ μεσίτης Μωϋσῆς ἔλεγεν, ὅτι ἔμφοβός εἰμι καὶ ἐντρομος, ἐπειδὴ, ὅταν ἐφάνη ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἡ δόξα αὐτοῦ, ὅλον τὸ ὄρος ἐκαπνίζετο καὶ

ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον, ὥστε καὶ τὰ θηρία, τὰ ὁποῖα ἐπλησίαζον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τοῦ ὄρους, ἀπέθνησκον· ὁ δὲ λαὸς τῶν Ἑβραίων, καθαρίσας ἑαυτὸν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Μωϋσέως τρεῖς ἡμέρας, προετοιμάσθη, ἵνα γίνῃ ἄξιος ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἴδῃ τὴν θεωρίαν αὐτοῦ· ἀλλ' ὅταν ἔφθασεν ὁ καιρὸς, δὲν ἠδυνήθη νὰ δεχθῇ τὴν θεωρίαν τοῦ φωτός αὐτοῦ καὶ τὴν σφοδρότητα τῆς φωνῆς τῶν θρονίων. Ἦδη ὅμως ἐξέχεε τὴν χάριν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον διὰ τῆς ἰδέας αὐτοῦ παρουσίας, χωρὶς νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν γῆν μετὰ σεισμοῦ καὶ πυρὸς καὶ φωνῆς φοβερᾶς, ἀλλ' ὡς βροχὴ ἐπὶ πόκον, καὶ ὡς ἡ σταγὼν ἡ στάζουσα ἐπὶ τὴν γῆν μεθ' ἀπαλότητος, καὶ δι' ἄλλης μορφῆς ἐφάνη συναναστρεφόμενος μεθ' ἡμῶν, καλύψας διὰ τοῦ καταπετάσματος τῆς σκηνῆς τὴν ἑαυτοῦ μεγαλωσύνην, τὸ ὁποῖον κατεσκεύασεν εἰς ἑαυτὸν τὸ θεῖον αὐτοῦ νεῦμα ἐκ τοῦ κόλπου τῆς παρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας, ὅπως, βλέποντες αὐτὸν ὄντα ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν, μὴ ταραχθῶμεν ἐκ τῆς θεωρίας αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν, πᾶς ὅστις φορέσῃ τὴν στολήν, τὴν ὁποῖαν ἐνεδύθη ὁ κτίστης εἰς ἐκεῖνο τὸ σῶμα, αὐτὸν τὸν Χριστὸν ἐνδύεται· καθότι ἐπεθύμησε νὰ ἐνδύσῃ τὸν ἕσω ἄνθρωπον τὴν ὁμολοίαν τοῦ Χριστοῦ, δι' ἧς ἐφάνη εἰς τὴν κτίσιν αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτῆς εἰσέτι φαίνεται εἰς τοὺς ἑαυτοῦ δούλους, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἐξωτερικῆς

τιμῆς καὶ δόξης ἐκοσμήθη δι' αὐτῆς. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ χοϊκὴ κτίσις, ὅταν βλέπῃ πάντα ἄνθρωπον, ἐνδεδυμένον τοῦτο τὸ ὁμοίωμα, προσκυνεῖ αὐτὸν πρὸς τιμὴν τοῦ ἰδίου αὐτῆς Δεσπότη, τὸν ὁποῖον εἶδεν ἐνδεδυμένον αὐτὴν καὶ συναναστρεφόμενον μετ' αὐτῆς· διότι ποῖα κτίσις δὲν εὐλαβεῖται τὴν θεωρίαν τοῦ ταπεινόφρονος; Ἀλλ' ἔως οὗ τοῦ ἀποκαλυφθῆ ἡ δόξα τῆς ταπεινοφροσύνης εἰς πάντας, ὑπῆρχεν εὐκαταφρόνητος ἢ θεωρία αὐτῆς, καίτοι ἦτο πλήρης ἀγιότητος· ἦδη ὁμως ἔλαμψεν ἡ μεγαλωσύνη αὐτῆς εἰς τὰ ὅμματα τοῦ κόσμου, καὶ πᾶς ἄνθρωπος τιμᾷ αὐτήν, ὅπου καὶ ἂν φανῇ· καὶ διὰ τοῦτου τοῦ μεσίου ἡξιώθη ἡ κτίσις νὰ δεχθῇ τὴν θεωρίαν τοῦ ἰδίου αὐτῆς κτίστου καὶ δημιουργοῦ. Διὰ τοῦτο οὐδὲ οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀληθείας δύνανται νὰ καταφρονήσωσιν αὐτήν, ἂν καὶ ὑπάρχῃ πτωχότερος ἐκεῖνος, ὅστις ἀπέκτησεν αὐτήν, ἀλλὰ τιμᾶται δι' αὐτῆς ὡς νὰ φορῇ στέφανον καὶ πορφυράν.

Τὸν ταπεινόφρονα ἄνθρωπον οὐδεὶς μισεῖ ποτε, οὐδὲ ἐπιπλήττει, οὐδὲ καταφρονεῖ· ἐπειδὴ ἀγαπᾷ αὐτὸν ὁ δεσπότης αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἀγαπᾶται παρὰ πάντων. Αὐτὸς ἀγαπᾷ ὅλους, ἐπίσης καὶ ὅλοι ἀγαπῶσιν αὐτόν· ὅλοι ἐπιθυμοῦσιν αὐτόν, καὶ εἰς πάντα τόπον ὅπου πλησιάσῃ, ὡς ἄγγελον φωτὸς βλέπουσιν αὐτὸν καὶ προσφέρουσιν αὐτῷ ἰδιαιτέραν τιμὴν· καὶ ὅταν λαλῇ, ὁ σοφὸς καὶ ὁ διδάσκαλος σιωπῶσιν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ὅλων τῶν ἀνθρώπων οἱ ὀφθαλμοὶ προσέχουσιν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἀκούει τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ δέχεται αὐτοὺς ὡς λόγους Θεοῦ· ἡ βραχυλογία αὐτοῦ εἶναι ὡς οἱ ἄπει-

ροι λόγοι τῶν σοφῶν· οἱ λόγοι αὐτοῦ εἶναι γλυκαῖς εἰς τὴν ἀκοὴν τῶν σοφῶν ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον, καὶ παρὰ πάντων ὡς Θεὸς θεωρεῖται, καὶ ἰδιότης ὑπάρχει καὶ ἀμαθῆς κατὰ τοὺς λόγους, καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν εὐκαταφρόνητος καὶ εὐτελής.

Ὅστις λαλεῖ καταφρονητικῶς κατὰ τοῦ ταπεινόφρονος καὶ δὲν λογίζεται αὐτὸν ὡς ζῶντα ἄνθρωπον, αὐτὸς ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ βλασφημεῖ κατὰ τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' ὅσον καταφρονεῖται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ἀφ' ὅλης τῆς κτίσεως, ἡ τιμὴ αὐτοῦ διαμένει πάντοτε καὶ πανταχοῦ. Πλησιάζει ὁ ταπεινόφρων εἰς τὰ φθοροποιὰ θηρία, καὶ ἅμα ἰδῶσιν αὐτόν, ἀμέσως ἡμεροῦται ἡ ἀγριότης αὐτῶν, καὶ πλησιάζουσιν αὐτὸν ὡς δεσπότην αὐτῶν, καὶ κινῶσι τὰς κεφαλὰς καὶ λείχουσι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ· διότι ὁσφραίνονται εἰς αὐτὸν ἐκείνην τὴν εὐωδίαν, τὴν ὁποῖαν ἐξέπεμπεν ὁ Ἀδὰμ πρὸ τῆς παραβάσεως, καὶ ὅπερ ἐλήφθη τότε ἐξ ἡμῶν, πάλιν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἀνανέωσε καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς ἡμᾶς, καὶ ἐμύρισε τὴν εὐωδίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.

Πλησιάζει δὲ πάλιν ὁ ταπεινόφρων εἰς τὰ θανατηφόρα ἐρπετά, καὶ ἅμα αἰσθανθῶσι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπάνω εἰς τὰ σώματα αὐτῶν, παύει εὐθὺς ἡ δξύτης καὶ ἡ σκληρότης τῆς θανατηφόρου αὐτῶν πικρότητος καὶ ψηλαφῶνται ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἀκρίδες. Πλησιάζει εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ προσέχουσιν εἰς αὐτὸν ὡς εἰς τὸν Κύριον· καὶ τί λέγω ἀνθρώπους; ἀλλὰ καὶ οἱ δαίμονες μεθ' ὅλης αὐτῶν τῆς σφοδρότητος καὶ τῆς πικρίας καὶ μεθ' ὅλης τῆς μεγαλαυχίας αὐτῶν καὶ τοῦ φρονήμα-

τος, όταν πλησιάσωσιν εἰς τὸν ταπεινόφρονα, γίνονται ὡς χοῦς καὶ μακραινέται ὅλη αὐτῶν ἡ κακία καὶ καταστρέφονται ἅπασαι αὐτῶν αἱ μηχαναὶ καὶ τὰ πανουργεύματα αὐτῶν μένουσιν ἀνενέργητα.

Μέχρι τοῦδε λοιπὸν ἐδείξαμεν τὸ μεγαλεῖον τῆς τιμῆς, τὴν ὁποῖαν ἔλαβε παρὰ Θεοῦ ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ τὴν δύναμιν, ἣτις ὑπάρχει κεκρυμμένη εἰς αὐτήν· ἐφεξῆς δὲ θέλομεν δεῖξει, τί ἐστὶν αὕτη ἡ ταπείνωσις καὶ πότε ὁ ἄνθρωπος ἀξιούται νὰ δεχθῇ αὐτὴν τελείως. Ὡς κάμωμεν δὲ διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ταπεινόφρονος καὶ τοῦ ἀξιωθέντος τῆς ἀληθεῖς ταπεινοφροσύνης.

Ἡ ταπείνωσις εἶναι κρυπτή τις δύναμις, τὴν ὁποῖαν δέχονται οἱ τέλειοι ἅγιοι μετὰ τὸ τέλος πάσης τῆς ἐκυτῶν πολιτείας· καὶ δὲν δίδεται ἡ δύναμις αὕτη εἰς ἄλλον, παρὰ μόνον εἰς τοὺς τελείους κατὰ τὴν ἀρετὴν διὰ τῆς δυνάμεως τῆς θείας χάριτος· διότι ἡ ἀρετὴ περιλαμβάνει εἰς ἐκυτὴν τὰ πάντα· διὰ τοῦτο δὲν δύναται τις ἑκαστον ἄνθρωπον, ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, νὰ ὀνομάζῃ ταπεινόφρονα, ἀλλὰ μόνον ἐκείνους, οἵτινες ἐγένοντο ἅγιοι ταύτης τῆς τάξεως, περὶ τῆς ὁποίας εἴπομεν.

Ὅχι πᾶς ὅστις ἐκ φύσεως ὑπάρχει κόσμιος καὶ ἡσυχίος ἢ φρόνιμος καὶ πρᾶος ἔψθασεν οὗτος καὶ εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ταπεινοφροσύνης· ἀλλὰ ταπεινόφρων ἐν ἀληθείᾳ εἶναι καὶ λέγεται ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει εἰς τὸ κρυπτὸν ἄξιόν τι ὑπερηφάνειας καὶ δὲν ὑπερηφανεύεται, ἀλλ' ὡς χοῦν θεωρεῖ τὸ χάρισμα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ· ἀλλ' οὔτε ἐκεῖνον ὀνομάζομεν ταπεινόφρονα, ὅστις διὰ τῆς ἐνθυμήσεως τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοῦ συντρίβει τὴν ἐαυτοῦ καρ-

δίαν, καὶ δὲν ἀφίνει τὸν νοῦν αὐτοῦ νὰ ὑπερηφανεύηται καὶ ταπεινοφρονεῖ, ἂν καὶ τοῦτο τὸ εἶδος τῆς ταπεινοφροσύνης εἶναι ἐπαινετόν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσέτι ἔχει τὸν λογισμόν τῆς ὑπερηφάνειας, δὲν ἀπέκτησε τὴν τελείαν ταπείνωσιν, ἀλλὰ προσπαθεῖ διὰ μηχανημάτων νὰ προσλάβῃ αὐτὴν εἰς ἑαυτόν· καὶ ἰδοὺ δὲν ἔχει αὐτὴν εἰσέτι, ἀλλὰ θέλει αὐτήν, καὶ ἐπομένως ἡ ταπεινοφροσύνη δὲν εἶναι εἰσέτι ἰδική του. Τέλεια δὲ ταπεινόφρων εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις δὲν χρειάζεται νὰ μηχανᾶται καὶ νὰ ἐφευρίσκῃ διὰ τοῦ νοῦς αὐτοῦ αἰτίαν, ἵνα ταπεινοφρονῇ, ἀλλὰ κατὰ πάντα τελείως καὶ φυσικῶς ἀπέκτησεν αὐτὴν ἄνευ κόπου, καὶ ἐδέχθη αὐτὴν εἰς ἑαυτὸν ὡς μέγα τι χάρισμα, τὸ ὅποσον ὑπερέχει πᾶσαν τὴν κτίσιν ἀλλ' αὐτὸς θεωρεῖ ἑαυτὸν ὡς ἁμαρτωλόν, καὶ εὐτελῆ καὶ εὐκαταφρόνητον· καὶ καθὼς ἐκεῖνος, ὅστις εἰσῆλθε μετὰ πάσης ἀκριβείας εἰς τὰ μυστήρια ὧν τῶν πνευματικῶν φύσεων καὶ ὑπάρχει τέλειος κατὰ τὴν σοφίαν ὅλης τῆς κτίσεως, λογίζεται ὁμῶς ἑαυτόν, ὅτι δὲν γνωρίζει τίποτε, οὕτω καὶ αὐτὸς δὲν ταπεινοφρονεῖ διὰ μηχανημάτων καὶ αἰτιῶν, ἀλλ' ἄνευ τινὸς βίας ὑπάρχει πραγματικῶς ταπεινὸς κατὰ τὴν καρδίαν.

Ἄλλ' ἄρά γε εἶναι δυνατόν ποτε νὰ γίνῃ ὁ ἄνθρωπος τόσον ταπεινός, καὶ νὰ μεταβάλλῃ τόσον τὴν ἐαυτοῦ φύσιν ἢ ὅχι;

Μὴ διστάσης ποσῶς· καθότι ἡ δύναμις, τὴν ὁποῖαν ἔλαβεν ἐκ τῶν μυστηρίων, τελειοῖ πάντα εἰς αὐτόν, καθόσον ἡ δύναμις αὕτη προχωρεῖ εἰς τὴν ἐργασίαν πάσης ἀρετῆς. Ταύτην τὴν δύναμιν ἐδέχθησαν οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι ἐν εἶδει πυρός· διὰ τοῦτο

παρήγγειλεν αὐτοῖς ὁ Σωτὴρ νὰ μὴ ἀναχωρήσωσιν ἐκ τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἕως οὗτος ᾗθελον λάβει δύναμιν ἐξ ὕψους· καὶ Ἱερουσαλὴμ μὲν εἶναι αὕτη ἡ ἀρετὴ, δύναμις δὲ ἡ ταπεινώσις· ἡ ἐξ ὕψους δὲ δύναμις εἶναι ὁ παράκλητος, ὅστις ἐρμηνεύεται πνεῦμα παρακλήσεως· καὶ τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐλέχθη εἰς τὴν θείαν Γραφὴν περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ μυστήρια εἰς τοὺς ταπεινόφρονας ἀποκαλύπτονται. Τοῦτου δὲ τοῦ πνεύματος τῶν ἀποκαλύψεων, τὸ ὁποῖον δεικνύει τὰ μυστήρια, μόνον οἱ ταπεινόφρονες ἀξιοῦνται νὰ δεχθῶσι, καὶ διὰ τοῦτο τινὲς τῶν ἀγίων εἶπον, ὅτι ἡ ταπεινώσις τελειοτὴν φυχήν διὰ τῶν θείων θεωριῶν. "Ὁ μὴ τολμήσῃ λοιπὸν οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων νὰ φαντασθῇ, ὅτι ἔφθασε τὸ μέτρον τῆς ταπεινοφροσύνης δι' ἐνὸς κατανυκτικοῦ λογισμοῦ, ὅστις ἐπῆλθεν εἰς αὐτὸν κατὰ τινα περιστάσιν, ἢ δι' ὀλίγων θαυμάτων, ἐξεληθόντων ἐξ αὐτοῦ, ἢ δι' ἐνὸς καλοῦ χαρίσματος, ὅπερ ἔχει φυσικῶς ἢ ἀπέκτησε διὰ τῆς βίαιας, (διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπάρχει πλήρωμα ὅλων τῶν μυστηρίων, εἶναι καὶ φύλαξ πασῶν τῶν ἀρετῶν), καὶ ὅτι δι' ὀλίγων κόπων ἀπέκτησε πάντα ταῦτα τὰ καλὰ, τὰ ὁποῖα ἀνεφέρομεν ἀνωτέρω περὶ τοῦτου τοῦ χαρίσματος.

"Ἄλλ' ἐάν τις ἐνίκησεν ὅλα τὰ πονηρὰ πνεύματα, καὶ δὲν διέφυγεν αὐτῷ κανὲν ἔργον ἐκ πάσης ἀρετῆς, ὅπερ νὰ μὴ ἔπραξε ἢ νὰ μὴ ἀπέκτησε· καὶ ἐάν ἐνίκησε καὶ ὑπέταξε τὰ ὀχυρώματα πάντων τῶν ἐχθρῶν δαιμόνων, καὶ ἔπειτα ἡσθάνθη εἰς ἐκυτόν, ὅτι ἔλαβε τοῦτο τὸ χάρισμα τῆς ταπεινώσεως, ὅταν τὸ ἅγιον Πνεῦμα συμμαρτυρῇ μετὰ τοῦ ἰδίου πνεύματος κατὰ τὸν λόγον τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τότε αὐτὸ θε-

βαίως εἶναι ἡ τελειότης τῆς ταπεινοφροσύνης, καὶ μακάριος ἐκεῖνος, ὅστις ἀπέκτησεν αὐτήν· διότι κατὰ πάσαν ὥραν ἀσπάζεται τὸν κόλπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐναγκαλίζεται αὐτὸν νοερῶς.

"Ἐάν δὲ τυχὸν ἐρωτήσῃ τις, τί νὰ πράξω; πῶς ν' ἀποκτήσω τὴν ταπεινοφροσύνην; διὰ τίνος τρόπου νὰ γίνω ἄξιος νὰ δεχθῶ αὐτήν; Ἰδοὺ ἐγὼ βιάζω ἑμαυτόν, καὶ ὅταν νομίσω, ὅτι ἀπέκτησα αὐτήν, βλέπω, ὅτι ἐνάντιοι εἰς αὐτήν λογισμοὶ περιστρέφονται ἐντὸς τῆς καρδίας μου, καὶ ἐντεῦθεν πίπτω πάλιν εἰς ἀπόγνωσιν.

Πρὸς τοῦτον τὸν ἐρωτῶντα θέλει ἀποκριθῇ αὕτη ἡ ταπεινοφροσύνη εὐτως· εἶναι ἀρκετὸν εἰς τὸν μαθητὴν νὰ γίνῃ κατὰ τὴν μάθησιν ὁμοιος μετὸν διδάσκαλον, καὶ εἰς τὸν δοῦλον νὰ γίνῃ ὁμοιος μετὸν κύριον αὐτοῦ. Βλέπε ἐκεῖνον, ὅστις ὥρισεν αὐτήν, καὶ δωρεῖται αὐτὸ τὸ χάρισμα, διὰ τίνος τρόπου ἀπέκτησεν αὐτήν· γίνου λοιπὸν καὶ σὺ ὁμοιος μετὰ αὐτόν, καὶ θέλεις εὐρεῖ αὐτήν· διότι αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶπεν, ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου παντὸς ἀνθρώπου, καὶ εἰς ἐμὲ εὐρίσκει οὐδέν. Βλέπεις, πῶς διὰ τῆς τελειότητος πασῶν τῶν ἀρετῶν δυνατὸν ν' ἀποκτήσῃ τις τὴν ταπεινώσιν; "Ὁ ζηλώσωμεν λοιπὸν αὐτόν, ὅστις εἶπε ταῦτα. Καὶ πάλιν εἶπεν, αἱ ἀλώμενες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικήσεις, ἀλλ' ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν· καὶ ποῖος; ὁ ποιητὴς τοῦ τε ὁρατοῦ καὶ ἀοράτου κόσμου, ὅστις ἔχει καὶ ἀπολαμβάνει δόξαν καὶ τιμὴν καὶ προσκύνησιν παρὰ πάντων τῶν ἀγίων (οἵτινες ἐγένοντο τέλειοι εἰς τὴν ἀρετήν,

Ἀπὸ τοὺς ἀδάμαντας Ἐφραίμ τοῦ Σύρου

ΠΕΡΙ ΠΟΝΗΡΙΑΣ

Πρέπει νὰ θρηνῶμεν καὶ νὰ ἐλεεινολογῶμεν, ἀδελφοί, ἐκείνους οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουσι πρᾶσι, ἀλλ' εἶναι προσκολλημένοι εἰς τὴν πονηρίαν, διότι ὑπόκεινται εἰς φανεράν καταδίκην· καθὼς λέγει ὁ Δαυτῆδ, «οἱ πονηρεύμενοι θέλουσιν ἐξολοθρευθῆναι». Ὁ δὲ ἅγιος ἡμῶν Θεὸς περὶ τῶν τοιούτων λέγει· «ὁ πονηρὸς ἀνθρώπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ, ἐκβάλλει τὰ πονηρά». Καὶ πάλιν ὁ προφήτης Δαυτῆδ λέγει· «Περὶ τῶν πονηρευομένων, οἱ ὅποιοι ἐπανίστανται ἐναντίον μου, θέλουσιν ἀκούσει τὰ ῥήματα μου». Δεινὸν εἶναι, ἀδελφοί, τὸ δαιμόνιον τῆς πονηρίας, καὶ προσέχετε μήπως ἐμπέσητε εἰς αὐτό, καὶ κατακριθῆτε. Διότι ὁ πονηρὸς οὐδέποτε εἰρηνεύει, ἀλλὰ πάντοτε ὑπάρχει ἐν ταραχαῖς, πάντοτε εἶναι πεπληρωμένος θυμοῦ, καὶ δόλου καὶ ὀργῆς, πάντοτε ἐποφθαλμιᾷ τὸν πλησίον αὐτοῦ, πάντοτε ψιθυρίζει, πάντοτε φθονεῖ, πάντοτε ζηλεύει, πάντοτε σκληρύνεται, πάντοτε προστάσσεται καὶ ἀντιλέγει, κελεύεται καὶ διαστρέφει, συμβουλεύεται καὶ κακοποιεῖ, σχεδιάζει καὶ διασύρει, ἀγαπάται καὶ σκώπτει· τοὺς εὐδοκιοῦντας ἀποστρέφεται· τοὺς προκόπτοντας ἀηδιάζει, τὰς νουθεσίας περιφρο-

νεῖ, τοὺς ἀδελφοὺς διαστρέφει· τοὺς ἁπλοῦς κακίζει· τοὺς πρᾶσις ἀποφεύγει· τοὺς μακροθυμοῦντας περιγελά, τοὺς ξένους ὑποκρίνεται, τὸν ἑνα διαβάλλει εἰς τὸν ἄλλον, πρὸς ἕνα ἕκαστον ἐναντιοῦται, εἰς τὰς ἐριδας συμφωνεῖ, εἰς παραξυσμὸν διεγείρει, εἰς ἀνταπόδοσιν κακῶν συμβοηθεῖ· εἰς λοιδορίας πρόθυμος, εἰς καταλαλιὰς γλυκύς, εἰς ὕβριν εὐκλος, εἰς πολυλογίαν ἀνδρείος, εἰς τὸ νὰ ἐπιπλήττῃ πρόθυμος, εἰς τὸν θόρυβον πρῶτος συνδράμει, εἰς ψυχμωδίαν ἀσθενής, εἰς νηστείαν δὲν ἀντέχει, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδύνατος καὶ ἀνόητος, καὶ εἰς λόγους πνευματικὸς νωθρός· «διότι πᾶσα ἀνομία θέλει ἐμφράξει τὸ στόμα αὐτοῦ». Εἶναι λοιπὸν ὁ τοιοῦτος πολὺ ἀξιοθρήνητος· ὅθεν παρακαλῶ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νὰ προσφυλαχθῆτε ἀπὸ τῆς πονηρίας.

Περὶ ἀληθείας

Μακάριος ὅστις ἐρρόθυμισε τὸν βίον αὐτοῦ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ δὲν ὑπεδούλωσεν αὐτὸν εἰς τὸ ψεῦδος. Μακάριος καὶ τρισμακάριος ὁ γενόμενος ἐργάτης τῆς ἀληθείας, διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθής, καὶ ψεῦδος ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει· καὶ τίς δὲν θέλει μακαρίσει τὸν φυλάσσοντα τὴν ἀλήθειαν; διότι τοιοῦτος μιμεῖται τὸν Θεόν. Καὶ τῷόντι ὅστις λέγει πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, καὶ εἰς τὸν Θεὸν εὐαρεστεῖ, καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους πάντας εἶναι χρήσιμος· εἰς τὴν ἀδελφότητά εἶναι ὥρατος, καὶ εἰς πᾶν πρᾶγμα εὐθύς· εἰς τὸ ἔργον ἐπιμελής, καὶ εἰς τὸ κοινὸν τῆς ἀδελφότητος τίμιος· δόλον δὲν γινώσκει, ὑπόκρισιν δὲν ἀγαπᾷ, εἶναι κεκοσμημένος διὰ παντὸς ἔργου ἀγαθοῦ, καὶ πολιτεύεται μετὰ πάσης ἀρετῆς. Μακάριος

καὶ ἡγίασαν καὶ ἐτελειώθησαν ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι τῆς σήμερον), μετὰ τοῦ ἀνάρχου αὐτοῦ Πατρὸς, τοῦ ἀποστείλαντος αὐτὸν εἰς τὸν κόσμον, καὶ μετὰ τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, τοῦ Μοναχοῦ Παύλου Χοζεβίτου).

λοιπὸν ὅστις εἶναι δοῦλος τῆς ἀληθείας.

Περὶ ψεύδους

Ἐκεῖνος δέ, ὁ ὁποῖος ἀκαταπαύστως ψεύδεται εἶναι ἀθλιός καὶ ταλαίπωρος, διότι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος εἶναι ψεύστης. Ὁ δὲ ἐμμένων ἐνδελεχῶς εἰς τὸ ψεῦδος δὲν ἔχει θάρρος, διότι εἶναι μισητὸς καὶ παρὰ Θεῷ καὶ παρὰ ἀνθρώποις· καὶ τίς δὲν θέλει ἐλεεινολογήσει τὸν διάγοντα εἰς τὸ ψεῦδος; διότι ὁ τοιοῦτος εἶναι ἀκατάλληλος εἰς πᾶν ἔργον, καὶ ἀνεπιτήδειος εἰς πᾶσαν ἀπόκρισιν. Ὁ τοιοῦτος διεγείρει εἰς τὸ μοναστήριον ὀργὰς καὶ φιλονικίας καὶ εἰς τὸ κοινὸν τῆς ἀδελφότητος ὡς σκωρία ἐν τῷ σιδήρῳ ὑπάρχει· ἔχει αὐθάδη καρδίαν, καὶ δὲν ὑπομένει· εὐχαρίστως ἀκροάζεται τὰ ἀπόκρυφα, καὶ εὐκόλως φανερῶνει καὶ γινώσκει διὰ τῆς γλώσσης νὰ ἀνατρέπη τοὺς στερεωμένους καλῶς. Ἀρχίζει ὁποιονδήποτε πρᾶγμα, καὶ ἀποδεικνύει ἐκυτὸν ἀναίτιον· οὐδὲν λέγει ἄνευ ὅρκου, καὶ διὰ τῆς πολυλογίας νομίζει ὅτι πείθει τοὺς ἀνθρώπους. Εἶναι πολυμήχανος καὶ πονηρὸς ψεύστης· μεγαλείτερον τῆς πληγῆς ταύτης δὲν εἶναι, καὶ ὄνειδος ἀνώτερον τοῦτου δὲν ὑπάρχει· διότι πάντες ἀποστρέφονται καὶ γελῶσιν αὐτόν. Ὅθεν προσέχετε, ἀδελφοί, νὰ μὴ ἐνδιατρίβητε εἰς τὸ ψεῦδος.

Περὶ ὑπακοῆς

Μακάριος ὅστις ἀπέκτησεν ἀληθὴ καὶ ἀνυπόκριτον ὑπακοήν, διότι ὁ τοιοῦτος εἶναι μιμητὴς τοῦ ἀγαθοῦ ἡμῶν Διδασκάλου, ὅστις ἐγένετο ὑπῆκος μέχρι θανάτου. Καὶ τῷόντι ὅστις ἔχει ὑπακοήν εἶναι μακάριος, διότι ὑπάρχων μιμητὴς τοῦ Κυρίου, γίνεται συγκληρονόμος αὐτοῦ. Ὁ ἔχων ὑπακοήν ἐναῦται μετὰ πάντων διὰ τῆς ἀγάπης. Ὁ ἔχων ὑπακοήν ἀπέκτησε μέγα κτήμα, καὶ μέγαν πλοῦτον. Ὁ ὑπῆ-

κος ταχέως ὑφούται καὶ ταχέως προκόπτει. Ὁ ὑπῆκος ὑποτάσσεται καὶ δὲν ἀντιλέγει· παραγγέλλεται καὶ δὲν συνοφρουοῦται· ἐπιτιμᾶται καὶ δὲν ὀργίζεται· πρὸς πᾶν ἀγαθὸν ἔργον εἶναι ἑτοιμός. Δὲν κυριεύεται ὑπὸ τῆς ὀχυρολίας· ἐάν ἀκούσῃ ἐπιπληξιν δὲν ταρασσεται,⁸ οὐδὲ ἐξάπτεται εἰς ὕβρεις, ἀλλὰ χαίρει εἰς τὰς λύπας, εὐχαριστεῖ εἰς τὰς θλίψεις. Δὲν μεταβαίνει ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, οὔτε ἀπὸ μονῆς εἰς μονήν· νοουθετούμενος δὲν θορυβεῖται· ὑπομένει εἰς ὃν τόπον ἐκλήθη, καὶ δὲν κυριεύεται ὑπὸ τῆς ἀκηδίας. Δὲν ἐξευτελίζει τὴν πατέρα, οὐδὲ σμικρύνει τὸν ἀδελφόν. Δὲν περιφέρεται εἰς τοῦ μοναστηρίου τὰ δωμάτια. Δὲν χαίρει εἰς τὰς ἀναπαύσεις, οὐδὲ εὐχαριστεῖται εἰς τοὺς τόπους, οὐδὲ τέρπεται εἰς τὸν ἄερα· ἀλλὰ, κατὰ τὸν ἀπόστολον Πῦλον, «ἐν ᾧ ἐκλήθη τῷ ὅπῳ ἐν τούτῳ καὶ μένει». Λοιπὸν ἀληθῶς πολλοὶ εἰσιν οἱ καρποὶ τῆς ὑπακοῆς, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι μακάριος ὁ ἀποκτήσας αὐτήν.

Περὶ ἀνυποταξίας καὶ γογγυσμοῦ

Ἐπικατάρτος δὲ καὶ ταλαίπωρος εἶναι ὅστις δὲν ἔχει ὑπακοήν, ἀλλὰ γογγυσμόν· διότι ὁ γογγυσμὸς ἐν τῷ μοναστηρίῳ εἶναι μεγάλη πληγὴ, καὶ σκάνδαλον εἰς τὸ κοινόν, ἀντροπὴ τῆς ἀγάπης, διασκορπισμὸς τῆς ὁμονοίας καὶ ταραχὴ τῆς εἰρήνης. Ὁ γογγύζων ὅταν προστάχῃται, ἀντιλέγει· δὲν χρησιμεύει εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ πατὲρ χάριν δὲν γινώσκει· ὁ αὐτὸς εἶναι καὶ ὀκνηρὸς, διότι ἡ ὀκνηρία εἶναι συνεξευγμένη μετὰ τοῦ γογγυσμοῦ· πᾶς λοιπὸν ὀκνηρὸς θέλει ἐμπέσει εἰς τὰ κακά, καθὼς λέγει ὁ Σολομών «ὁ ὀκνηρὸς ἀποστελλόμενος εἰς τὴν ὁδόν, λέγει, λέων εἶναι εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ εἰς τὰς πλατείας οἱ φονευταί». Ὁ γογγυστὴς πάντοτε προφασίζεται. Ἐάν προσταχθῇ νὰ ἐκτελέσῃ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ')

Ὁ δ ἡ

Παναγία μου μητέρα

ποῦ στήν ἀγκαλιά θασιᾶς,
δρέφος τὸν Δημιουργόν σου
Σὺ προστάτευσον ἡμᾶς.

1) Προσοδία: Κατὰ τὸν Ἑθνικὸν ὕμνον.

ἔργον τι, γογγύζει, καὶ εὐθὺς διαστρέφει
καὶ τοὺς ἄλλους, λέγων· εἰς τί τοῦτο;
καί, διατί ἐκεῖνο; καί, δὲν συμφέρει τὸ
πράγμα αὐτό. Ἐὰν ἀποσταλῇ εἰς τὴν ὁ-
δὸν λέγει, ὅτι θέλει ὑποφέρει πολὺ ἐκ τῆς
ὁδοῦ. Ἐὰν ἐγείρῳσιν αὐτὸν εἰς ψαλμωδί-
αν, θυμοῦται· ἔὰν εἰς τὴν ἀγρυπνίαν προ-
τείνει, ὅτι πονεῖ τὸν στόμαχον καὶ τὴν
κεφαλὴν· ἔὰν νοουθετήσῃς αὐτόν, λέγει,
νουθετεῖ σεαυτὸν, καὶ περὶ ἐμοῦ ἃς γίνῃ
ὅπως θέλει ὁ Θεός· ἔὰν διδάξῃς τι αὐτόν,
εἴθε, λέγει, νὰ ἐγίνωσκες καὶ σύ, ὅπως
καὶ ἐγὼ γινώσκω. Οὐδέποτε κάμνει ἔρ-
γον μόνος, ἔὰν δὲν συνεπισύρῃ καὶ ἄλλον
τινὰ μεθ' ἐκτοῦ· Πᾶν ἔργον τοῦ γογγύζον-
τος εἶναι ἀδόκιμον καὶ ἀχρηστον καὶ ἀ-
νεπιτήδειον εἰς πᾶσαν ἀρετήν. Ὁ γογγυ-
στὴς χαίρει εἰς τὰς ἀναπαύσεις, καὶ δὲν
τέρπεται εἰς τὰς κακουχίας· εὐχαριστεῖται
εἰς τὰς τραπέζας, καὶ ἀποστρέφεται τὰς
νηστείας· αὐτός, ὅστις εἶναι καὶ ὀκνηρὸς
καὶ γινώσκει νὰ ψιθυρίσῃ, ἐπίσταται καὶ
νὰ ραδιοῦργῃ· ὁ τοιοῦτος εἶναι πανοῦργος
καὶ δόλιος, καὶ εἰς τὰς πολυλογίας ἀκίνη-
τος· ἐνδιαβάλλει τὸν ἕνα πρὸς τὸν ἄλλον
εἶναι σκυθρωπὸς εἰς τὰς ἀγαθοεργίας, καὶ
ἀνεπιτήδειος εἰς ὑποδοχὴν τῶν ξένων· ὑ-
ποκριτὴς εἰς τὴν ἀγάπην, καὶ ὑποκριτὴς
εἰς τὸ μῖσος. Διὰ τοῦτο, ἀδελφοί, ἃς μὴ
γογγύζωμεν διὰν προσταζώμεθα, μηδὲ ἃς
ἀντιλέγωμεν ἢ δικαιολογώμεθα, ὥς γνω-
ρίζοντές τι κάλλιον.

Παναγία μου μητέρα
ποῦ στήν ἀγκαλιά θασιᾶς,
νήπιον τὸν Πλαστοουργόν σου
πρόσδεξέ μου τὰς εὐχάς.

Παναγία μου μητέρα
ὅπου τὸν Χριστὸν παιδάκι,
πὲς τοῦ σὲ παρακαλῶ
ὅπως μὲ διαφυλάττει.

Πὲς τοῦ ὅπως μὲ φωτίζει
πάντοτε εἰς τὸ καλόν,
κι' ἐκείνοὺς ποῦ μὲ μισοῦνε
νὰ τοὺς θέλει τὸ καλόν.

Καὶ μαζί μ' ἐκείνους ὁλοῦς
τὸν παπποῦ καὶ τὴ γιαγιά,
τοὺς Κατηχητάς μου ὁλοῦς
ὥς καὶ τοὺς συμμαθητάς.

Ν' ἀγαπῶ τὴν Ἐκκλησίαν
τακτικὰ νὰ κοινωνῶ,
καὶ μὲ τὸν Πνευματικὸ μου
νᾶχω σύνδεσμο στενόν.

Νὰ τιμῶ τοὺς Πρεσβυτέρους
ὅπως καὶ τοὺς ἱερεῖς,
τοὺς ἐπάτας καὶ τὰς χήρας
ἀπαντας τοὺς ἐνδείς.

Καὶ μαζί μ' ἐκείνους ὁλοῦς
τὸν παπποῦ καὶ τὴν γιαγιά,
τὸν πατέρα τὴν μητέρα
ὅλας μου τὰς ἀδελφάς.

Τὸν Νουνὸ ποῦ μ' ἀνεδέχθη
εἰς τὸ βάπτισμα Χριστοῦ,
πρῶτ' ἀπ' ὁλοῦς νὰ φυλάττη
κι' ἀπαντας τοὺς μετ' αὐτοῦ

Εἰς τὸν θρόνον τῆς καρδιάς μου
ὁ Χριστὸς νὰ κατοικῇ,
καὶ νὰ μὲ διαφυλάττη
εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς.

Πλάτων Στωϊκίδης
Λάρισα 5 - 11 - 1963

Ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τοῦ ὕμνο-
γράφου Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου

Ο ΟΣΙΟΛ. ΜΟΝΑΧΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΙΚΡΑΓΙΑΝΝΑΝΙΤΗΣ

Υ Μ Ν Ο Γ Ρ Α Φ Ο Σ

Ἐγεννήθη ἐν Δροβιάνῃ τῆς Β. Ἡπεί-
ρου, τῷ 1904. Τὰ πρῶτα γράμματα δια-
κούσας ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ, συνέχισε
τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις καὶ ἀπο-
φοιτήσας τοῦ Γυμνασίου, μελετᾷ τοὺς
κλασσικοὺς συγγραφεῖς μετὰ ζήλου πολ-
λοῦ καὶ ἀργότερον ὁμοίως τοὺς μεγάλους
τῆς Ἐκκλησίας Πατέρας.

Αἰσθνόμενος βαθεῖαν κλίσιν πρὸς τὸν
μοναχικὸν βίον, ἤλθεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὁ-
ρος κατὰ τὸ ἔτος 1923, περιβληθεὶς τὸ
μοναχικὸν σχῆμα ἐν τῇ Ἱ. Σκήτῃ τῆς
Ἀγίας Ἀννης. Ἐνταῦθα ἐπεδόθη μετ'
ἐνθέου ἀφοσιώσεως εἰς τὴν ἐκκλησιαστι-
κὴν ὑμνογραφίαν, ἐν ᾗ καὶ ὑπερευδοκί-
μησε, συντάξας, μετὰ καταπληκτικῆς εὐ-
χερείας, μέχρι σήμερον πλέον τῶν χιλίων
ἱερῶν ἀκολουθιῶν, παρακλητικῶν κανό-
νων, εἰκοσιτεσσάρων Οἰκων κ.λ.π. Ἐξ αὐ-
τῶν μικρὸν ποσοστὸν ἐξεδόθη, τὰ δὲ λοιπὰ
ἐναπόκεινται παρ' αὐτῷ χειρόγραφα. Διὸ
καὶ ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος πολλάκις
μὲν ἐπευλόγησε τὴν τεραστίαν ταύτην ἐρ-
γασίαν καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐξέφρασεν
αὐτῷ τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῆς καὶ περιέ-
βαλε δι' ἰδιαιτέρας τιμῆς, ἀπονείμασα
αὐτῷ τὸ ὄφρϊκιον τοῦ Ὑμνογράφου τῆς
Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Συμμοναστήν καὶ ἄξιον συνεργάτην ἐν
τῇ κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίᾳ ἔχει τὸν Ὁ-
σιολογ. Ἱερομόναχον κ. Διονύσιον Μικρα-
γιαννανίτην, ὅστις τυγχάνει αὐτῷ ἐν παν-
τί παραστάτης καὶ δεξιὸς βραχίον. Οὗτος
ἐγεννήθη ἐν Λαυρίῳ τῆς Ἀττικῆς κατὰ
τὸ ἔτος 1930. Ἀποπερατώσας τὰς γυμνα-
σιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐ-

τοῦ, ἤλθεν εἰς νεαρὰν ἡλικίαν ἐν τῇ ἐν
Ἀγίῳ Ὁρει Ἱ. Σκήτῃ τῆς Ἀγίας Ἀν-
νης καὶ ἐκάρη Μοναχὸς κατὰ τὸ ἔτος
1947, ὅπῃ Γέροντα, τὸν Μοναχὸν Ἀδιμέ-
λεχ ἐκ Κρήτης. Κατὰ τὸ ἔτος 1957 ἐχει-
ροτονήθη διάκονος καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1959
Ἱερεὺς. Ἐκτοτε παραμένει ἐκεῖ καὶ μονά-
ζει, ἐνασκούμενος καὶ ἱεουργῶν τῷ Κυρίῳ
ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τῶν καθηκόντων του.

Οὗτοι, ἀφιχθέντες ἐνταῦθα τῇ 16ῃ Νο-
εμβρίου, κατὰ τὴν φιλοξενίαν αὐτῶν ἐν τοῖς
Πατριαρχείοις, ἐπισκέφθησαν τὰ ἱερὰ προ-
σκυνήματα, τὰ Μουσεῖα καὶ τὰ λοιπὰ ἀ-
ξιόθεατα τῆς Πόλεως ἡμῶν, συνώδευσαν
τὸν Πατριάρχην εἰς τὴν Ἱ. Θεολογικὴν
Σχολὴν Χάλκης καὶ τοὺς Ἱ. Ναοὺς Πα-
ναγίας Σαλματομβρουκίου, Ἀγίου Δημη-
τρίου Ξυλοπόρτης καὶ Ἀγίου Δημητρίου
Κουρτουλοῦς, κατὰ τὰς ἐν αὐτοῖς Πατρι-
αρχικὰς χοροστασίας.

Τῇ 4ῃ τ. μ., ἐγένετο ἡ χειροθεσία τοῦ
Ὁσιωτ. κ. Γερασίμου εἰς τὸ πρὸ καιροῦ
ἀπονεμηθὲν αὐτῷ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας
ὄφρϊκιον τοῦ Ὑμνογράφου.

Ἡ τελετὴ ἔλαβε χώραν ἐν τῷ Πατριαρ-
χικῷ Πρεσβυτερίῳ τοῦ Ἀποστόλου Ἀν-
δρέου, παρόντων τῶν Σεβ. Ἀγίων Ἀρχιε-
ρέων τοῦ Θρόνου καὶ τῶν Κληρικῶν καὶ
Λαϊκῶν Ὑπαλλήλων τῆς Πατριαρχ. Αὐλῆς.

Ὁ Πατριάρχης προσεφώνησε καταλλή-
λως τὸν τιμηθέντα, ὅστις καὶ λίαν συγκε-
κινημένος ᾠχαρίστησε διὰ τὴν γενομένην
πρὸς αὐτὸν τιμὴν, δεχθεὶς ἀκολούθως τὰ
συγχαρητήρια πάντων.

Κατὰ τὴν ἐνταῦθα παραμονὴν αὐτῶν ἀμ-
φότεροι οἱ ὡς ἄνω πατέρες ἔσχον ἐπανει-

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Εὐχετήριον

Κατὰ τὸ εἰσερχόμενον νέον ἔτος ἡ «Ἀγιορειτική» εὐχεται, ὅπως ἡ Ἐκκλησία μας κατ' αὐτὸ ἀπολαύσῃ ἀφ' ἑνὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἐορτολογικὴν ἐνότητα τῶν εὐσεβῶν αὐτῆς χριστιανῶν ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν πατροπαραδότων θεσμῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τοῦ ἱεροῦ μαχομένου συνασπισμοῦ τῆς παρατάξεως τῶν ὀπλιτῶν τοῦ Κυρίου», ἐξουδενώσῃ τὰ Βασιλεῖμ τῆς Μασσωνίας καὶ οἰασθῇποτε ἐτέρας συναφοῦς ἀντιχριστιανικῆς σκοτίας ὁργανώσεις.

— Ὁ Προκαθήμενος

Συνεχίζων τὴν ἐκκλησιαστικὴν δρᾶσιν τοῦ προκαθήμενος ἅγιος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χρυσόστομος καὶ ἐπανορθῶν τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κακῶς κείμενα, μετ' ἄλλων, ἀπηγόρευσε δι' αὐστηρᾶς ἐγκυκλίου του καὶ τὴν κακὴν συνήθειαν, νὰ στολιζῶνται οἱ Ναοὶ δι' ἀνθέων κατὰ τὰ μνημόσυνα. Τὸ κακὸν εἶχε παραγίνει διότι περίε τῶν δίσκων τῶν

λημμένως συνομιλίας μετὰ τῆς Α. Θ. Παναγιώτητος ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὸ Ἅγιον Ὅρος, καὶ συγχρόνως ὁ π. Γεράσιμος ὑπέβαλε πῖνακα τῶν ὑμνωδῶν καὶ ἱ. ἀκολουθιῶν αὐτοῦ, ἄνω τῶν 1200.

Τὴν δὲ 8ην Ἰδίου, ὑποβαλόντες τὰ ἐκυτῶν σέδη καὶ αὖθις λαβόντες τὴν σεπτὴν Πατριαρχικὴν εὐλογία, ἀνεχώρησαν διὰ τὴν μετάνοιαν αὐτῶν, προπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πανασιολ. Τριτεύοντος.

(Ἀπὸ τὸν «Ἀπόστ. Ἀνδρέαν» 26)11)63

Εἰς τὸν σεβαστὸν μοι πατέρα Γεράσιμον Μικραγιαννανίτην, ἀποστέλλω θερμάτατα συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἐπαξίᾳ ἡθικῇ καὶ τιμητικῇ ταύτῃ προαγωγῇ. Σ. Σ.

κολύβων μεταφέρονται ὁλόκληρα ἀνθοπωλεῖα πρὸς ἀγανάκτησιν τῶν ἐκκλησιαζομένων μὲ τὰ παρεμβαλλόμενα ἐμπόδια τῶν πελωρίων διαστάσεων ἀνθοδοχείων, τὰ ὅποια φυσικὸν ἦτο οὐ μόνον νὰ γεμίξῃ ὁ ἱερὸς χώρος μὲ τὴν ἐλαφρόνοιαν τῶν ματαιοδόξων ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερὸν βῆμα νὰ μὴ δύναται νὰ συνεννοῇται μὲ τὰ ἱερὰ ἀναλόγια εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ τελετουργικοῦ τυπικοῦ.

Πλὴν τοῦ αἰτοῦ τοῦτου ὁ Μικαριώτατος ἔχει καὶ πολλὰ ἄλλα τὰ αἰτοπα νὰ διορθώσῃ, ποὺ συμβαίνουν κατὰ τὰς τελετὰς τοῦ Βαπτίσματος, Γάμου, κηδείας κλπ. Καὶ ἐλπίζομεν εἰς τὴν ἀποφασιστικότητά του.

Ἐπ' αὐτοῦ γράφουν «Οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι», Νοεμβρίου 1963, σελὶς 88:

Ἐπὶ τέλους

«Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῶν ἱ. ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐντέλλεται, ὅπως ἀπαγορευθῇ ὁ στολισμὸς τῶν Μνημοσύνων, ποὺ τελοῦνται — καὶ ὁσάκις τελοῦνται — ἐκάστην Κυριακὴν εἰς τοὺς ἱ. ναοὺς, διότι οὗτος, δηλ. ὁ στολισμὸς, ἐμποδίζει τὴν θέαν τῶν ἱερῶν, τῶν ψαλτῶν καὶ τοῦ ἐκκλησιασματος κατὰ τὴν ὥραν τῆς Θ. Λειτουργίας, καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἰσότητος τῶν νεκρῶν. Ὅμοίως, τοῦτο, ἐντέλλεται, ὅπως κρατήσῃ καὶ κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς ἀκολουθίας τοῦ γάμου καὶ τῆς κηδείας ἡ περικοσμία ἀκολουθίας.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ σεβαστοῦ μας Προκαθημένου εἶναι λίαν ὀρθή, σοφὴ καὶ ἐπαινετὴ. Ἀπὸ πολλοῦ δὲ ἔπρεπε νὰ εἶχε τεθῇ τέρμα εἰς τὴν ἀσχημίαν αὐτήν, ποὺ παρατηρεῖται εἰς τοὺς ἱερούς μας ναοὺς κατὰ τὴν τέλεσιν τῶν Μυστηρίων. Διότι ὅσον καὶ καλαισθητικὴ καὶ εὐγενὴς εἶναι ἡ ἀπό τινος χρόνου εἰσαχθεῖσα καὶ ἐπικρατήσασα δι' ἁνθέων καὶ πρασιναδάς συνήθεια τοῦ στολισμοῦ ἰδίως τῶν ἱερῶν Μνημοσύνων καὶ τῆς σοροῦ τῶν μεταστάντων ἀδελφῶν, τόσον

ἐνοχλητική, ἀψυχολόγητος καὶ ἀντιχριστιανική εἶναι αὕτη, ἐπεὶ κατὰ τὴν ἰσότητά μεταξὺ τῶν χριστιανῶν καὶ εἰσάγει τὴν διάκρισιν μεταξὺ πτωχῶν καὶ πλουσίων, δικαίων καὶ ἀδίκων, βασιλέων καὶ στρατιωτῶν, τὴν ὁποῖαν δὲν θέλει ὁ ὕμνωδὸς τῶν ἀκολουθῶν αὐτῶν».

Αἱ λοιπόν. Τελευταίως ὁ Μακαριώτατος ἔγινε στόχος πεπυρωμένων βελῶν ἀπὸ ὀρισμένα φίλα περιοδικά, τὰ ὁποῖα, ὡς μὴ ὤφειλε, τοῦ καταλογίζουσιν ὅλα τὰ ἀκατάλογιστα ... Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς σκεπᾷ...

— Τὰ διὰ τὴν Ἑνωσιν.

Τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας. Ἡ Ἑνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν.

Θὰ γίνῃ ἢ δὲν θὰ γίνῃ;

Φρονοῦμεν ὅτι ἡ Ἑνωσις αὐτή, ὅπως τοῦλάχιστον ἐξαγγέλλεται καὶ προσιωνίζεται, δὲν πρόκειται οὔτε συμφέρει νὰ γίνῃ εἰς τὰς ἡμέρας μας. Νομίζομεν ὅτι τὸ ἀκανθῶδες αὐτὸ ζήτημα δὲν θὰ λυθῇ οὔτε καὶ μέχρι τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου θὰ κληθῶμεν διὰ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως νὰ δώσωμεν λόγον τῶν πράξεών μας, ἂν οἱ ἔνοχοι τῆς διαιρέσεως τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν συναισθανθοῦν τὴν ἁμαρτίαν των καὶ δὲν ἐπιστρέψουν καλῶς ὅθεν ἐξετράπησαν κακῶς, ἐν ταπεινώσει καὶ μετανοίᾳ. Πᾶσα ἀπόπειρα ἐνώσεως εἶναι ἐκ τῶν προτέρων καταδικασμένη εἰς ἀποτυχίαν διὰ πολλοστήν φορὰν, ἐφ' ὅσον ἡ Ἑνωσις δὲν θεμελιούται εἰς τὴν ἀρραγῇ πέτρᾳ τῆς ὁρθοῦ πίστεως καὶ ἐφ' ὅσον οἱ ἄσωτοι υἱοὶ δὲν ἐπιστρέφουν εἰς τὴν πατρικὴν ἀγκάλην μετὰ τὰ ἀπαραίτητα χαρακτηριστικὰ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, ἰδοὺ τί γράφει ὁ Σωτήρ, ἀρ φύλ. 155· 1963 :

«Τὸ ἀλάθητον καὶ ἡ Ἑνωσις

«Ἡ ἐφημερίς τῶν ἐν Ἑλλάδι Οὐνιτῶν «Καθολική», ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τονίζει τὰς «φιλενωτικές» διαθέσεις καὶ

τοῦ νέου Πάπα Παύλου τοῦ ΣΤ', ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος διακηρύττει ἀναφανδὸν ὅτι τὸ μέλις κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα εἰσαχθέν εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν δόγμα περὶ τοῦ «ἀλαθήτου» τοῦ Πάπα εἶναι ἀδύνατον νὰ καταργηθῇ. Γράφει τὰ ἑξῆς: «Ὅσον ἡμπορεῖ — ἡ Ἐκκλησία — νὰ καταργήσῃ τὸ δόγμα τῆς θείας μητρότητος τῆς Παναγίας, ἄλλο τόσον ἡμπορεῖ νὰ καταργήσῃ καὶ τὸ δόγμα τοῦ «ἀλαθήτου»!

Ἀλλὰ τί λέγετε, ἄνθρωποι; Ἀποδίδετε ἴσην ἀξίαν εἰς τὸ ἀνθρωπίνης ἐπινοήσεως «δόγμα» τοῦ ἀλαθήτου ἐνὸς ἀνθρώπου, πρὸς τὸ δόγμα τῆς ἐκ τῆς αἰιπαρθένου Θεοτόκου Μαρίας γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι βάσις καὶ θεμέλιον τῆς χριστιανικῆς πίστεως; Ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει τί παρκαπονείσθε διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιφυλακτικότητα; Τὴν θέσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης τὴν ἔχει κανονίζει ἡ χρυσοῦ ἐποχὴ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν Κανόνων τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ἐὰν θέλετε ἐπὶ τῆς ὑγιούς αὐτῆς βάσεως συνεννόσιν ἔχει καλῶς. Ἀλλως, ἐὰν ἐπιμένετε εἰς τὴν ἀποδοχὴν καὶ ὑφ' ἡμῶν τοῦ «ἀλαθήτου» τοῦ Πάπα, ματαιοπονείτε.

Καὶ κατωτέρω:

Μαθήματα Δογματικῆς

«ἈΛΛ' ἡ «Καθολικὴ» κατηγορεῖ καὶ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομον, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τὴν ἀπορίαν: «Πῶς θὰ βασισθῶμεν εἰς τὸ ἀλάθητον ἀνθρώπου, ἄλλοτε μὲν συντηρητικοῦ, ἄλλοτε δὲ προοδευτικοῦ;» Καὶ οὔτε λίγο οὔτε πολὺ τὸν κατηγορεῖ ὅτι «δὲν ὁμιλεῖ ὡς Ὁρθόδοξος». Καὶ ἡξεύρετε διατί; Διότι, λέγει, ὤφειλεν ὡς Ὁρθόδοξος «νὰ παραδέχεται τοῦλάχιστον ὅκτὼ ἀνθρώπους ἀλαθήτους, ἥτοι τοὺς τέσσαρας Εὐαγγελιστὰς καὶ προσέτι τοὺς Ἀποστόλους Πέτρον, Παῦλον, Ἰάκωβον καὶ Ἰούδαν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀλάθητοι, καθ' ὃν χρόνον ἔγραφον τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰς Ἐπιστολάς των χωρὶς ἐν τούτοις νὰ παύσουν νὰ εἶναι ἄν-

θραποί».

Ἀπορεῖ κανεὶς μὲ τὰς θεολογικὰς γνώσεις — διὰ νὰ μὴ εἰπωμεν μὲ τὴν ἄννοιαν — τῶν συντακτῶν τῆς «Καθολικῆς». Μά, εὐλογημένοι ἄνθρωποι, οἱ συγγραφεῖς τῶν βιβλίων τῆς ἁγίας Γραφῆς, Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης, ἦσαν θεόπνευστοι προσωπικῶς ἕνας ἕκαστος αὐτῶν καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου ἀλάθητοι, εἰς ὅσα ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐμπνευσιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἔγραψαν. Τί λοιπόν; Διεκδικεῖτε καὶ διὰ τὸν ἕκαστον Πάπαν τὴν θεοπνευστίαν, ὥστε νὰ τὸν ἀνακηρύττετε ἀλάθητον; Ἄλλ' ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διὰ τοὺς ἐπισκόπους της παραδέχεται τὸ ἀλάθητον μόνον ὅταν κατὰ τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους «τῷ θεῷ Πνεύματι συνδιασκεψάμενοι, θεοπνεύστως ἀπεφθέγγατο» τὰς ἀληθείας τῆς πίστεως, «ἄνωθεν λαβόντες τὴν τούτων ἀποκάλυψιν». Ἐνὰ ἄνθρωπον «ἐκπρόσωπον ὁλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας», ἀλάθητον, ὅπως ἡ Παπικὴ Ἐκκλησία παραδέχεται τὸν Πάπα, ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία δὲν ἀναγνωρίζει. Δὲν ἔχει ἐπομένως ἀνάγκην μαθημάτων Δογματικῆς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ἀλλὰ μερικοὶ ἐπικριταὶ του».

Καὶ διὰ νὰ μὴ ἐκτεινώμεθα, ἡ Παπικὴ Ἐκκλησία διὰ τῆς Α. Α. τοῦ Παύλου βου, ἃς καταθέσῃ τὸν ἐγωϊσμόν της καὶ αὐτομάτως θὰ ἐνωθῶμεν.

Τὸ εὐχόμεθα.

— Καὶ πάλιν ἡ Μασσωνία.

Δοῦναι ἔλευθέρως καὶ ἀπροσκόπτως. Καὶ μάλιστα εἰς τὸ πείσμα τῶν φωνασκούντων ἐναντίον της, προβάλλει καὶ αὐτὴ τὸ ἰδικόν της πείσμα, καὶ ἐργάζεται μεθοδικώτατα καὶ σατανικώτατα πρὸς διάδοσιν τῆς μαύρης θρησκείας της, τῆς εἰδωλολατρικῆς.

Βασιλεῖς, Πρωθυπουργοί, Ὑπουργοί, ὑφυπουργοί, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, (διατί ὄχι καὶ κατώτεροι;) καὶ ὡς θρυλεῖται, ἀνώτατος καὶ ἀνώτερος Κλῆρος ἀνήκουν εἰς τὴν Μασσωνίαν. (Μήπως ἄρα γε ὁ

πάρχη καὶ χριστιανικὴ Μασσωνία χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζωμεν καὶ ἀνήκουν εἰς αὐτὴν καὶ ὄχι εἰς τὴν σκοτεινὴν τοιαύτην, ὡς ἀδίκως ὑποπιεζόμεθα; . .)

Οἱ Σεβασμιοὶ τοῦ . . Μ. Α. Τ. Σ. προσπαθοῦν νὰ πείθουν τοὺς ὑπὸ μύησιν, ὅτι δῆθεν ὁ Μασσωνισμὸς εἶναι ἓνα φιλανθρωπικὸν σωματεῖον καὶ τίποτε περισσότερον ἢ τὸ ὑποπτον, ἀλλὰ πλανοῦν τοὺς ἀφελεῖς καὶ οὐαὶ τῷ δεχομένῳ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ σκοτεινὰ ἄντρα τῆς Στοᾶς των. Δὲν πρόκειται νὰ ἐξέλθῃ ἐκείθεν ἀκέραιος ὡς πρὸς τὴν χριστιανικὴν πίστιν.

Καὶ διὰ νὰ μὴ ἐκτείνωμεν περισσότερον τὸν λόγον, παραθέτομεν ἀποσπάσματα ἐγκύριου περιοδικοῦ τύπου, πρὸς γνῶσιν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἁγιογ. Βιβλιοθήκης».

Τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» εἰς τὸ φύλλον 1 - 10 - 1963, ἀριθ. 19, γράφει:

Εἶναι Θρησκεία

«Ἐξ ἀφορμῆς τῆς προσφάτου δικαίας ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ συνεδρίου τῆς διεθνοῦς Μασσωνίας, πολλὰς ἐγένετο λόγος εἰς τὰς ἐφημερίδας περὶ τοῦ κατὰ πόσον ὁ Μασσωνισμὸς ἀντιτίθεται εἰς τὸν Χριστιανισμόν ἢ ὄχι.

Ἀσφαλῶς πολλοὶ ἐκ τῶν ἐμπλεκόμενων εἰς τὰ δίκτυα τοῦ Τεκτονισμοῦ παρασύρονται ἐν χρηστῇ συνειδήσει καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ παρουσιάζωνται ὡς πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλ' οὗτοι ἀγνοοῦν, ὅτι ἡ ἱστορία τοῦ Μασσωνισμοῦ πείθει, ὅτι «ἡ Μασσωνία δὲν εἶναι ἀπλῆ τις φιλανθρωπικὴ ἐνωσις ἢ φιλοσοφικὴ Σχολή, ἀλλ' ἀποτελεῖ μυσταγωγικὸν σύστημα, ὃ περὶ ὁπομιμνήσκει τὰς παλαιὰς ἐθνικὰς μυστηριακὰς θρησκείας ἢ λατρείας, ἀπὸ τῶν ὁποίων κατὰγεται καὶ τῶν ὁποίων συνέχειαν καὶ ἀναδίδωσιν ἀποτελεῖ. Τοῦτο ὄχι ἀπλῶς ὁμολογοῦν, ἀλλὰ καὶ ἐναδρυνόμενοι διακηρύττουν αὐτοὶ οἱ πρόκριτοι

τῶν ἐν ταῖς στοαῖς διδασκάλων, οἱ ὅποιοι ἐπὶ λέξει θεβαιοῦν, ὅτι «ἡ Μασσωνία εἶναι ἡ μόνη ἐπιζήσασα τῶν ἀρχαίων μυστηρίων καὶ δύναται νὰ ἀποκληθῇ ὁ φύλαξ αὐτῶν»· ὅτι «ὁ Τεκτονισμὸς εἶναι κατ' εὐθεῖαν ἀπάγονος τῶν Αἰγυπτιακῶν μυστηρίων»· ὅτι «ὁσπ περισσότερον γνωρίζει τις τὰ μυστήρια τῆς ἀρχαιότητος τόσπ περισσότερον πείθεται, ὅτι ἡ Μασσωνία εἶναι ἡ τελεία μέμρις τούτων» κ.λ.π. Πλείστοι μασσῶνοι συγγραφεῖς χαρακτηρίζουν τὸν Μασσωνισμόν ὡς «ἀληθὴ θρησκείαν», ὡς «τὴν μεγαλυτέραν θρησκείαν», ὡς τὴν «νέαν θρησκείαν», ἡ ὅποια ἔχει ἰδικόν της ἱερατεῖον, ἰδικούς της ναούς, ἰδικὴν της λατρείαν, ἰδικά της τελετουργικά τυπικά, ἰδικὴν της ἱεραρχικὴν τάξιν κ.λ.π.».

«Ἀπεκδέχεται μετὰ πολλῆς τῆς στοργῆς»

Ἐν συνεχείᾳ δεόν νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὁ Μασσωνισμὸς δὲν ὑποκαθιστᾷ μόνον σιωπηρῶς τὸν Χριστιανισμόν παρουσιαζόμενος ὡς μυστηριακὴ θρησκεία, ἀλλὰ καὶ φανερῶς καταπολεμεῖ τὴν καθ' ὅλου χριστιανικὴν ἀλήθειαν.

Πάντα ταῦτα ἐξηγοῦν διατὶ αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι ἐτάχθησαν ἀντιμέτωποι τῆς Μασσωνίας. Ὅχι μόνον ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία μὲ ἀλλεπαλλήλους παπικὰς ἐγκυκλίους ἐκαυτηρίασε τὸν τεκτονισμόν, ἀλλὰ καὶ αἱ λουθηρανικαὶ καὶ μεθοδιστικαὶ καὶ πρεσβυτεριαναὶ κοινότητες ἐκήρυξαν αὐτὸν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸν Χριστιανισμόν. Πολὺν περισσότερον ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία, ἡ ὅποια διαφυλάξασα ἀνόθευτον τὸν θησαυρὸν τῆς χριστιαν. ἀληθείας, ἀπεφάνθη ἐπανειλημμένως κατὰ τοῦ Τεκτονισμοῦ. Οὕτω λ.χ. ἡ ἐν Ἀγίῳ Ὁρεῖ συνελθοῦσα Διορθόδοξος Ἐπιτροπὴ (1930), τῆς ὁποίας μετέσχον δι' ἀντιπροσώπων πᾶσαι αἱ αὐτοκέφαλοι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ἐχαρακτήρισε τὴν Μασσωνίαν «ὡς σύστημα ἀντιχριστιανικὸν καὶ πεπλανημένον». Ἱστορικὴ ἐπίσης εἶναι ἡ «περὶ Μασσωνίας» Πράξις τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς ὁποίας Πράξεως καταδικάζεται ὁ Τεκτονισμὸς ὡς ἐχθρὸς τοῦ Χρι-

στιανισμοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

«Ὅθεν, — ὡς τονίζεται ἐν τῇ Πράξει ταύτῃ — οἱ τυχόν ἐμπλακέντες εἰς τὴν μύησιν τῶν Μασσωνικῶν μυστηρίων, δέον τοῦ λοιποῦ ν' ἀπόσχωνται πάσης ἐπικοινωνίας πρὸς τὰς Μασσωνικάς στοάς καὶ ἐργασίας, βέβαιοι ὄντες, ὅτι οὕτως ἀνανεοῦσιν ἀσφαλῶς τοὺς πρὸς τὸν ἕνα Κύριον καὶ Σωτῆρα ἡμῶν, ἐξ ἀγνοίας καὶ κακῆς τῶν πραγμάτων ἐκτιμήσεως, ὑποχαλασθέντας δεσμούς. Τοῦτο ἰδίως ἀπεκδέχεται μετὰ πολλῆς τῆς στοργῆς ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῶν μυστῶν τῶν στοῶν πεποιθυῖα, ὅτι οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν ἐδέξαντο τὴν τεκτονικὴν μύησιν οὐχὶ ἐν ἐπιγνώσει ὅτι δι' αὐτῆς μεθίστανται εἰς ἄλλην θρησκείαν ἀλλ' ὅλως τοῦναντίον, ἐξ ἀγνοίας, νομίζοντες, ὅτι οὕδεν τὸ ἀντιτίπτον εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Πατέρων αὐτῶν συνετέλουν».

Τὸ περιοδικὸν «Τρεῖς Ἱεράρχαι», φύλλον Ὀκτωβρίου, ἀριθ. 1202, γράφει:

Πρὸς γενναίας ἀποφάσεις

«Ἰδοὺ ἕνα θέμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπασχολήσῃ μίαν Πανορθόδοξον Σύνοδον. Διότι τὸ ζήτημα εἶναι ἐπείγον. Τὸ σῶμα νοσεῖ. Καὶ ἔχει ἀνάγκην ἀμεσον χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως. Καὶ ἔως τότε, διὰ τὸ ἐπείγον, καλὸν θὰ ᾔητο αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος νὰ λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν. Καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν λήψιν γενναίων, ὁσὸν καὶ ἀποτελεσματικῶν ἀποφάσεων. Καὶ ἐξηγοῦμεθα. Νὰ ἀποκόψῃ ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Σώματός της καὶ ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς Ὁρθόδοξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τοῦλάχιστον, ὡς ἔχει δικαίωμα, τὰ σεσηπότα, τοὺς μασσῶνους ὀρθόδοξους Ἕλληνας χριστιανούς, εἴτε κληρικοὶ εἶναι οὗτοι εἴτε λαϊκοί. Καὶ ἰδοὺ πῶς.

Νὰ ἐπ' ἀνέλθῃ ἐπὶ τῆς ἐπὶ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κυροῦ Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου ληφθείσης καὶ ἐξαγγελθείσης ἀποφάσεως ὅτι ὁ Μασσωνισμὸς εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸν Χριστιανισμόν

καὶ εἰδικῶς πρὸς τὴν Ὁρθοδοξίαν. Καὶ δάσει ταύτης νὰ καλέσῃ τοὺς Ἑλληνας ὀρθοδόξους τοὺς τυχόν πρκαπλανηθέντας καὶ ἐγγεγραμμένους εἰς μασσωνικὰς στοὰς νὰ δώσουν λιβελλὸν ἐναντίον τοῦ Μασσωνισμοῦ καὶ νὰ ἀποκηρύξουν τὰς μασσωνικὰς ἀρχάς. Νὰ δώσῃ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ ἐντολὰς εἰς τοὺς κατὰ ἐνορίας ἐφημερίους νὰ ἀρνοῦνται τὴν τέλεσιν τῶν μυστηρίων καὶ πάσης ἀγιαστικῆς πράξεως εἰς τοὺς τυχόν μὴ συμμορφωθησόμενους ἐξ αὐτῶν, ὧν τὰ ὀνόματα καὶ τὰς διευθύνσεις νὰ στηλιτεύουν εἰς τὰς εἰσόδους τῶν ἱερῶν ἐνοριακῶν ναῶν, τῶν ἐπισήμων τοῦλάχιστον, ὡς γνωστῶν ἀπὸ τὸν Τύπον κλπ. Ὅμοίως καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐν ᾧ θὰ ἀποκηρυχθοῦν οἱ ἐμμένοντες ὡς ἀμετανόητοι, θὰ κλονισθῇ συγχρόνως ἡ θέλησις τῶν εἰς τὸν Μασσωνισμὸν ἐπιρρεπῶν καὶ ἀποκλινόντων ὀρθοδόξων. Τὸ κάμει τοῦτο ἡ ἀγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας μας. Καταπολεμεῖται ἡ μασσωνία. Ἄλλως μὲ λόγους καὶ συμβουλὰς καὶ προτροπὰς τίποτε δὲν κατορθώνει. Καὶ ἄς ἐγκαταλείψῃ πᾶσαν ἄλλην ἐνέργειαν, ὡς ἀνωφελῆ καὶ ἄχρηστον. Ἡ ἀνυπακοή πρέπει νὰ τιμωρῇται.

Ἡ ἐφημερίς «Χριστ. Δημοκρατία», φύλ. Ὁκτωβρίου 1963, γράφει:

Περὶ Τζάμπορη

«Στὸ «Ἐργατικὸ Φῶς» δημοσιεύτηκε χαιρετισμὸς τῆς Χ.Φ.Ε., τῆς Χ.Ε.Ε.Ν. καὶ τῶν Χ.Μ.Ο. πρὸς τὸ 11ο προσκοπικὸ Τζάμπορη, ὅπου μεταξὺ ἄλλων γράφονται: «...Στὶς μορφές σας ἀντικρύζουμε τοὺς συντρόφους τῆς κοινῆς μας πορείας γιὰ ἓνα αὐριό ἀγνότερο καὶ πιδ εὐτυχισμένο ἀπὸ τὸ σήμερα...» Ἐχουν ὅπ' ὅψιν οἱ ἀγαπητοὶ συντάκται τοῦ χαιρετισμοῦ τὸ ἀληθινὸ περιεχόμενο τοῦ προσκοπισμοῦ; Μᾶλλον ὄχι, διότι τότε δὲν θὰ ἔγραφαν τὰ παραπάνω. Εἶναι πράγματι πολὺ διαδεδομένη ἡ ἀντίληψις, ὅτι ὁ προσκοπισμὸς εἶναι κάτι καλὸ, ἀπὸ κάθε πλευρά, καὶ μάλιστα ὅτι ὑπηρετεῖ τὰ χριστιανικὰ ἰδεώδη. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν μέμφεται κανεὶς τοὺς ὑπευθύνους τοῦ «Ἐργατικοῦ Φωτός». Πρέπει δμως καὶ αὐτοί, ὅπως καὶ ὅλοι, νὰ πληρο-

φορηθοῦν, ὅτι ὁ προσκοπισμὸς εἶναι ὀργάνωσι μασσωνικῆς ἐμπνεύσεως. Ἀποσκοπεῖ δέ, μέσῳ τῆς φυσιολατρίας καὶ τῶν ὀμιχλωδῶν ἰδεῶν περὶ ἀνθρωπισμοῦ ποὺ διδάσκει, νὰ ἐνσταλάξῃ στὶς ἄδολες νεανικὰς ψυχὰς τὸ δηλητήριον τοῦ παγθεϊσμοῦ καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ, ποὺ ἀποτελοῦν μασσωνικὰ δόγματα. Εἶναι, ἐπὶ πλέον, ἐμφανές, ὅτι ὁ προσκοπισμὸς, δὲν ἀναφέρεται, ὅπως πρέπει, στὸν Χριστιανισμό, γιὰ νὰ δικαιοῦσῃ τὰς ἀπófεις του. Χωρὶς ὅμως χριστιανικὸ ἰδεολογικὸ προσανατολισμὸ, τὰ ἱδανικὰ τῆς ἀδελφότητος, ἀλληλεγγύης κ.τ.τ. εἶναι κενὰ περιεχομένου καὶ καταντοῦν ἄχρηστοις ἀν μὴ ἐπικίνδυνος δερμπαλισμός. Αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει μὲ τὸν προσκοπισμὸ, ὁ ὅποιος, ἐπιπροσθέτως, ὀργανώνει τίς συγκεντρώσεις του κατὰ προτίμησιν τίς Κυριακές, κατὰ τὴν ὥραν τῆς θείας Λειτουργίας! Ὁ Χῶρος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐπεκταθοῦμε περισσότερο. Στὸ νέο βιβλίον μας «Αἱ σκοτεινὰ δυνάμεις ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ» ἀποκαλύπτονται ἐνδιαφέροντα πράγματα, ποὺ πρέπει νὰ μάθουν ὅλοι».

Ἴδου λοιπὸν στάδιον δράσεως διὰ τὸν κάθε Μακαριώτατον. Νὰ ἀνασκουμπωθῇ καὶ νὰ κηρύξῃ πόλεμον ἐναντίον τῆς σατανικῆς Μασσωνίας, κάμωνων χοῦσιν ὅλων τῶν ἐπιθετικῶν μέσων τῆς χριστιανικῆς πανοπλίας, κατὰ μίμησιν τῶν πάλαι Ἑβραίων, οἵτινες ἡλευθεροῦντο ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς των μὲ μόνην τὴν ἐλπίδα των εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν τήρησιν τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ. Νὰ κηρύξῃ, ἐὰν τὸ ἐπιβάλλῃ ἡ περίστασις, τὴν Ἐκκλησίαν εἰς κατάστασιν μεγάλης ἀνάγκης. Νὰ ἐπιστρατεύσῃ ἀκόμη καὶ τὰ μοναχικὰ τάγματα τῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ ὅλης τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας καὶ νὰ βοήσωμεν ὅλοι πρὸς Κύριον ὅπως σώσῃ τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ τὴν πτωχὴν μέν, ἀλλὰ ἐνδοξον πατρίδα μας, τὴν Ἑλλάδα, καὶ τότε ἀσφαλῶς θὰ λυπηθῇ καὶ θὰ σώσῃ ὁ Θεὸς τὴν χώραν μας καὶ τὴν Ἐκκλησίαν του. Διότι ἀδύνατον νὰ μὴ ὑπάρχουν καὶ

σήμερον τοῦλάχιστον πέντε εὐσεβεῖς, ὅσοι θὰ ἤρουν διὰ νὰ σωθῶσι τότε τὰ Σόδομα καὶ Γόμορρα.

Ἡ εὐσπλαγχία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀπειρος καὶ ἐτοιμὴ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ κάθε κακόν, πρέπει ὅμως νὰ τὸ θελήσωμεν καὶ ἡμεῖς. Θὰ τὸ θελήσωμεν ὅμως;

— Τὸ θλιβερόν γεγονός.

Τὴν Παρασκευὴν τῆς 22ας Νοεμβρίου ἔ.ἔ. ἐδολοφονήθη εἰς τὸ Ντάλλας τοῦ Τέξας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ὑπὸ τοῦ, ὡς ἐγνώσθη κατόπιν, Λῆ Ὁσβαλντ, νέου 24 ἐτῶν, ὁ Πρόεδρος Τζῶν Κέννεντυ, μεταβαίνων ἐκεῖ κεκλημένος εἰς γεῦμα ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς πόλεως Ντάλλας.

Ἡ δολοφονία τοῦ Κέννεντυ, ἐθεωρήθη ὡς ἐν ἀπὸ τὰ σημαντικώτατα γεγονότα τοῦ αἰῶνος μας, διότι ὁ κόσμος ἐπερίμενεν ἀπὸ τὸν Κέννεντυ τὴν εἰρήνευσιν τοῦ κόσμου. Ἦτο ἄνθρωπος θεοσεβῆς καὶ καλὸς οἰκογενειάρχης. Κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ θανάτου ἐκοινωνήσῃ τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Εἶναι ἓνα θῦμα τοῦ καθήκοντος.

Ἰδού τί παραθέτει ὁ περιοδικὸς τύπος διὰ τὸν Κέννεντυ:

Εἰς τὴν χορείαν τῶν μεγάλων

«Ἡ ὑφήλιος εἰς βαρὺ πένθος» «Πανανθρωπίνῃ ἡ θλίψις». «Συνεκλονίσθη ἡ οἰκουμένη»... Αὐτὰς καὶ ἄλλας ὁμοίας ἐκφράσεις χρησιμοποιοεῖ ὁ ἑλληνικὸς καὶ παγκόσμιος τύπος, διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν βαθυτάτην δυνῆν, τὴν ὁποῖαν ἐπροκάλεσεν ἡ ἀποτρόπαιος δολοφονία τοῦ προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Τζῶν Κέννεντυ. Ἐξ ἄλλου οἱ ἡγέται 5λων τῶν ἐθνῶν, ἐξαίρουν μὲ τὰ ζωηρότερα χρώματα τὴν ἀξίαν τοῦ ἐκλιπόντος προέδρου, χαρακτηρίζουν τὴν ἀπώλειάν του ὡς ἀπώλειαν 8λου τοῦ κόσμου καὶ διατρανῶνουν τὴν βαθεῖαν λύπην των. Ὁρθότατα δὲ ὁ νέος πρόεδρος διεκήρυξε: «Ἵπίστημεν μίαν ἀπώλειαν τῆς ὁποίας τὸ μέγε-

θος δὲν δυνάμεθα νὰ ἀναμετρήσωμεν. Γνωρίζω ὅτι δολόκληρος ὁ κόσμος συμμερίζεται τὸ βαθὺ πένθος τοῦ λαοῦ μας... Ζητῶ ἀπὸ τὸν Θεὸν βοήθειαν». Ὁ Κέννεντυ διηγήρε, κατὰ τὴν ὁμολογίαν φίλων καὶ ἐχθρῶν, ὁ πραγματικὸς φίλος καὶ ἐργάτης τῆς εἰρήνης, ὁ δυνάμεις πρόμαχος καὶ συμπαρστάτης τῆς κινδυνεύουσας καὶ ταλαιπωρουμένης ἀνθρωπότητος, ὁ συνετὸς οἰκογενειάρχης, ὁ ἀνθρωπος τῆς πίστεως καὶ τῆς προσευχῆς. Ὁλίγους μῆνας πρὸ τῆς τραγικῆς δολοφονίας του, ἔκαμε πρὸς 8λους ἐκκλησίαν νὰ ἐργασθοῦν, ὥστε νὰ γίνῃ πραγματικότης τὸ εὐαγγελικὸν σύνθημα: «ἐπὶ γῆς εἰρήνη». Ἠγωνίσθη διὰ τὴν «δεκαετίαν ἀναπτύξεως», μὲ τὴν παροχὴν γενναίας βοήθειας εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας τοῦ κόσμου. Ἡ χώρα μας ἐγνώρισεν τὴν στοργικὴν του συμπάραστασιν. Δικαίως ὁ Ἀμερικανὸς γερουσιαστὴς Οὐάιλν Μόρς συγκινημένος εἶπε πρὸς τὴν γεροῦσαν καὶ δι' αὐτῆς πρὸς τὸν λαόν: «Ἐάν ὁ πῆρξε ποτὲ στιγμὴ, κατὰ τὴν ὁποῖαν οἱ Ἀμερικανοὶ θὰ ἔπρεπε νὰ προσευχηθοῦν, αὐτὴ εἶναι ἡ στιγμὴ». Ὁ Θεὸς ἄς ἀναπαύσῃ τὸν ἐκλιπόντα ἡγέτην.

(«Ζωή» 13 - 11 - 1963)

Εὐλόμεθα νὰ μὴ ἔχη κακὰς συνεπείας τὸ ἐγκλημα τοῦτο διὰ τὸ Ἔθνος μας καὶ δι' ὁλόκληρον τὸν κόσμον.

— Ἡ ἐορτὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου μας.

Ἡ ὀνομαστικὴ ἐορτὴ τοῦ ἁγίου Δημητριάδος κ.κ. Δαμασκηνοῦ (4 Δεκεμβρίου) ἐν Βίλφ, ἐτελέσθη μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας ἐν τῷ καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου Βόλου. Τεσσαράκοντα περίπου κληρικοὶ τοῦ Βόλου καὶ ἐνίων χωρίων τῆς Μητροπόλεως, περιεστοίχιζον τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον.

Τὸ θέαμα ἦτο συγκινητικὸν τὸ νὰ βλέπῃ τις, ἀναζωπυρωμένην τὴν βυζαντινὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς θείας λειτουργίας.

Τὴν ἐορτὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου εὐίμησαν ὅλαι αἱ πολιτικαὶ καὶ Δημοτικαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεώς μας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν

Νομάρχην κ. Γ. Παπαδάκον, τὸν Δήμαρχον κ. Ἰω. Κονταράτον μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καθὼς ἐπίσης καὶ αἱ Στρατιωτικαὶ καὶ Ἀστυνομικαὶ τοιαῦται, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς διοικητὰς αὐτῶν.

Εἴησαν τὰ ἔτη ὥς μήκιστα τοῦ Σερβισμωιάτου μας κ.κ. Δαμασκηνοῦ.

— Συμπλήρωσις ἐπισκοπικῶν ἐδρῶν ἐν Εὐρώπῃ.

Εἰς τὰς ἐπισκοπικὰς ἐν Εὐρώπῃ ἑδρας, ὑπηρετοῦν ὥς τοποτηρηταὶ οἱ Σεβ. Ἐπίσκοποι Τροπαίου Πολύευκτος εἰς τὴν Μητρόπολιν Γερμανίας, ὁ Θεομῶν Χρυσόστομος εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Αὐστρίας καὶ ὁ Ρηγίου Μελέτιος εἰς τὴν τοιαύτην τῆς Γαλλίας.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖου συνεδρίασας προήγαγε τούτους εἰς Μητροπολίτας καὶ ἐγκατέστησε μονίμως εἰς τὴν ἡν Μητρόπολιν ἕκαστος τέως ὑπηρετεῖ ὥς τοποτηρητής.

Ἡ «Ἀγιορειτική» τοὺς εὐχεται πᾶσαν πρόοδον καὶ εὐδοκίμῃσιν εἰς τὸ θεοφιλὲς ἔργον τῆς διαποιμάνσεως τοῦ θεολέκτου ἐν διασπορᾷ ἑλληνορθοδόξου ποιμνίου.

— Ἀπονομὴ ὀφφικίων εἰς ἱερεῖς.

Ὁ Ἐπίσκοπος Μαγνησίας τῶν Γ.Ο.Χ. κ.κ. Χρυσόστομος ἐνεργῶν ἐκκλησιαστικῇν περιοδεῖαν, ἀνα τὴν ἀνατολικὴν Μακεδονίαν πρὸς στήρεϊν τῶν ἀδελφῶν γνησίων ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἐτίμησε δι' ὀφφικίου τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου μὲν τὸν ἐν Δράμᾳ αἰδεσ. Μιχαὴλ Σαββόπουλον, διὰ τοιοῦτου δὲ τοῦ Οἰκονόμου τὸν ἐν Μεσσηρίῃ Καβάλλας ἱερέα Νικόλαον Ἀλεξανδρίδην, πιστοὺς καὶ δοκίμους λευίτας τοῦ ἀγῶνος, ὑπὲρ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ ὀρθοδόξου ἑορτολογίου.

Ἡ «Ἀγιορειτική» συγκαίρει ἀμφοτέρους διὰ τὴν ἐπαξίαν αὐτὴν τιμὴν.

— Νεκρολογία.

Κατὰ τὴν 16ην Ἰουλίου ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, εἰς ἡλικίαν 78 ἐτῶν ὁ σεβαστὸς καὶ ἀπλοὺς Γέρον Ἀλέξιος Μοναχὸς Παπακυρίλλου. Γέροντας τῆς Συνόδου Κυρίλλου Ἱερομο-

νάχου ἐν τῇ Ἱερᾷ Νέᾳ Σκῆτι.

Ὁ μεταστὰς κατήγετο ἐκ Τρικιάλων τῆς Κορινθίας, γεννηθεὶς τὸ ἔτος 1886. Εἰς ἡλικίαν 19 ἐτῶν ἀπῆλθεν εἰς Ἀμερικὴν ἔνθα ἔμεινε περὶ τὰ πέντε ἔτη. Ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ σκοπὸν νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν μοναχικὸν βίον. Ἀφοῦ ὑπηρέτησε τὴν στρατιωτικὴν του θητείαν ἐν Ἑλλάδι, ἀμέσως ἀνεχώρησε δι' Ἀγίον Ὅρος, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν καλύβην τοῦ Γέροντος Ἰγνατίου Μοναχοῦ Λαυριώτου, ἐν Νέᾳ Σκῆτι, οὗ καὶ ὁ συγγενὴς του, κατόπιν Γέροντας Κύριλλος Ἱερομόναχος, ἔνθα καὶ ἐνεδύθη τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα καὶ ἔμεινεν ἐν τῇ Καλύβῃ ταύτῃ ἕως τέλος τῆς ζωῆς του.

Ἦτο ἀπλοὺς καὶ ἄκακος, δὲν ἡσχολεῖτο μὲ τίποτε ἄλλο παρὰ μὲ τὸν κῆπον του καὶ μὲ τὰ τοῦ οἴκου του. Μὲ ὅλους τοὺς πατέρας τῆς Σκῆτης ἦτο ἡγαπημένος, μὲ τοὺς συγγενεῖς του δὲν εἶχε ποτὲ σχέσεις, πρᾶγμα ἀπαραίτητον διὰ τὸν Μοναχόν, οὔτε ποτὲ ἐπῆγε νὰ τοὺς ἰδῇ, οὔτε τοὺς ἔγραφε. Καὶ διὰ νὰ ἔχη τὸν μισθὸν του τέλειον, φρονόμησεν ὁ πανάγαθος Θεός, τὸ ἐξῆς περιέργον.

Τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατόν του, ἦλθον τέσσαρες ἀδελφοὶ του, καὶ εἰς ἀνεψίος του, νὰ τὸν ἰδοῦν. Πρὸ διετίας ἔπαθεν ἀπὸ καρκίνου, θεραπευθεὶς ἐκ θαύματος τοῦ Ἁγίου Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμφάκου. Τώρα ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ τὸν πάρῃ, καὶ ὁ ἴδιος τὸ ἠθέλησε, καὶ πρὸ μηνὸς προεῖδε τὸν θάνατόν του. Κατὰ τὴν ἐσπέρην τῆς Χιλιετηρίδος ὁ Ἅγιος Θεσσαλιώτιδος (πνευματικὸς ἀδελφὸς τῆς Συνόδου Παπακυρίλλου) κ. Κύριλλος ἐπεσκέφθη καὶ τοὺς πνευματικὸς ἀ-

δελφούς του, καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ποῦ ἔφευγεν ὁ Σεβ. διὰ τὴν ἐπαρχίαν του, κατὰ τὸν ἀποχαιρετισμὸν, ὁ μακαρίτης Γέροντας Ἀλέξιος, τοῦ εἶπε ὅτι ἡ ζωὴ του ἦτο πολὺ ὀλίγη, ἐνῶ ἦτο πολὺ καλὰ, καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀδιαθέτησε. Πάλιν ξαφνικὰ τοῦ παρουσιάσθηκε ὁ ὄγκος, καὶ παρὰ τὰς προσπάθειας τῆς Συνόδου του, ὅπου ἀμέσως τὸν μεταφέραμεν εἰς κλινικὴν τῆς Θεσσαλονίκης, ἣ ἀσθένειά του ἐχειροτέρευσε, ἕως οὗ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐκ Θεο(ν)ίκης, ζήσας 20 ἡμέρας, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἀφήσας τὸν σεμνὸν καὶ ἐνάρετον βίον του ὑπὸ δείγμα εἰς τὴν Συνοδὸν αὐτοῦ.

Αἰωνία ἡ μνήμη σου ἀξιωμακάριστε καὶ ἀειμνηστε Γέροντα.

Οἱ ὑποτακτικοί σου, Γεράσιμος, Μακάριος καὶ λοιπὴ συνοδεία.

ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης.

Προήδρευσε :

Ἐκτάκτου συνεδρίας τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπὶ τῇ πρὸς Κύριον ἐκδημίᾳ τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Προικοννήσου κυροῦ Φιλοθέου, τῇ 11ῃ το. μ.

Συσκέψεως τῆς ἐπὶ τῶν Πανορθοδόξων Ἐπιτροπῆς, μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γαλλίας κ. Μελετίου καὶ Αὐστρίας κ. Χρυσοστόμου, αὐθημερὸν καὶ τὴν 12ην το. μ.

Ἐχοροστάτησε, κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, ἀπὸ τοῦ Παραθρονίου, τῇ 12ῃ ἰδίου μ. τῆς Ἱ. Εἰκόνης τοῦ Ἁγίου τοποθετηθείσης, κατὰ τὴν ἑκπαλαί κρατοῦσαν τάξιν, ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου.

Καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἐδέχθη Ἐπιτροπὰς καὶ πολλοὺς ἐπισκέπτας ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ.

(Ἀπὸ τὸν «Ἀπόστολον Ἀνδρέαν»)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος.

Τῇ 10ῃ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. προσκληθεὶς παρέστη εἰς τὴν ἐν τῷ Ο.Η.Ε. (U.N.) προᾶξιν τῆς παραχωρήσεως ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀντιπροσωπείας ἐν τῷ Ο.Η.Ε. δωρεᾶς 500.000 δολλ. μέσῳ τοῦ Ο.Η.Ε. ὑπὲρ τῶν ἐν Ἑλλάδι προσφύγων.

— Τῇ 14ῃ ἱ.μ. μεταβὰς εἰς Βοστώνην ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Ἱ. Καθεδρικῷ Ναῷ τῷ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, μεταβὰς δὲ ἀκολούθως εἰς τὴν Ἱερὰν Θεολογικὴν Σχολὴν προήδρευσε συνεδριάσεων τοῦ Καθηγητικοῦ Σώματος, τῆς Ἐφορίας τῆς Σχολῆς, καὶ εἶτα καὶ τῆς Ὁργανώσεως Φίλων τῶν Τυφλῶν Ἑλλάδος.

— Τῇ 25ῃ Σεπτεμβρίου ἐτέλεσε τὸν ἁγιασμόν ἐπὶ τῇ θεμελιώσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Περιπτέρου τῆς Παγκοσμίου Ἐιθέσεως Νέας Ὑόρκης.

(Ἀπὸ τὸν Ὁρθόδ. Παρατηρητὴν)

ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΑΣ

Παρακαλοῦνται καὶ πάλιν οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταί, ὅπως ἀποστείλουν τὴν συνδρομὴν των. Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ «Ἀγιορειτικὴ» τοὺς εἰδοποιεῖ ἐπιμόνως σὲ κάθε τεῦχος, τόσον καὶ αὐτοὶ ἐπιμόνως δὲν τὴν στέλλουν, καὶ πρὸ παντὸς εἰ ἐν Ἀμερικῇ ἀδελφοί μας.

Παρακαλοῦμεν, ἅς μὴ μᾶς παρεξηγοῦν ποὺ τοὺς ὑπενθυμίζομεν συχνά. Τὸ κάμνομεν πρὸς εὐκόλιαν τους.

Εἰς 200.000 περίπου δραχ. ὑπολογίζονται τὰ καθυστερούμενα χρήματα τῶν συνδρομῶν τῶν παρελθόντων ἐτῶν.

Φανερὸν λοιπόν, ὅτι συναντῶμεν ἐκδοτικὰς δυσκολίας ἀνυπερβλήτους.

Ἡ Διεύθυνσις

Λόγῳ ἀρκετῆς ὕλης τὸ διήγημά μας «Ὁ Χριστοφόρος», εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΚΑΤΑ ΤΟ ΚΗ' ΕΤΟΣ 1963

1. 'Ο ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Μέγας.
2. 'Ο » Ἐφραίμ ὁ Σύρος.
3. 'Ο » Ἰσαὰκ »
4. 'Ο Παναγιώτατος Οἴκουμ. Πατριάρχης κ.κ. Ἀθηνᾶγρας.
5. 'Ο Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος.
6. 'Ο Μητροπολίτης Δημητριάδος κ.κ. Δαμασκηνός.
7. 'Ο » Τρίκκης κ.κ. Διονύσιος.
8. 'Ο » Πατρῶν κ.κ. Κωνσταντῖνος.
9. 'Ο » Σιατίσσης κ.κ. Πολύκαρπος.
10. 'Ο » Σελευκίας κ.κ. Αἰμιλιανός.
11. 'Ο Ἐπίσκοπος Μηλιτουπόλεως κ.κ. Ναθαναήλ.
12. 'Ο » Μαγνησίας κ.κ. Χρυσόστομος (τῶν Γ.Ο.Χ.).
13. 'Ο » Γαρδικίου Αὐξέντιος (τῶν Γ.Ο.Χ.)
14. Ἡ ἱερὰ Μονὴ Ἐλώνης, Ἡγούμε. Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Μηλαῖος.
15. Ἀρχιμ. Φιλόθεος Ζερβάκος, Ἡγούμε. Ἰ. Μονῆς Λογγοδόρδης Πάρου.
16. » Χαράλαμπος Βασιλόπουλος, Ἀθῆναι.
17. » Φιλάρετος Βιτάλης, Πρέβεζα.
18. » Γαβριὴλ Σταματελάτος, Ἀθῆναι.
19. » Ἰωάννης Κατοιμίγας, Ἡγούμε. Ἰ. Μ. ἁγίου Διονυσίου Ὀλύμπου.
20. » Αἰμιλιανὸς Τσιρπανλῆς, u. s. a.
21. Ἱερεὺς Ἀντώνιος Κουλούρης Π.Θ.
22. » Ζάνος Γουγουτάς, u.s.a.
23. » Βασίλειος Μπάμιας, Οἰκονόμος, Μόρια Μυτιλήνης.
24. Γέρων Παντελεήμων Λαυριώτης, διβλιοθ. Ἰ. Μ. Λαύρας, ἅγιον Ὄρος.
25. Μοναχὸς Θεόκλητος Διονυσιάτης, Ἰ. Μονῆ Διονυσίου » »
26. » Χ. Μ., Καρναὶ » »
27. » Ἀντώνιος Μουσιτάκας » »
28. » Λάζαρος Διονυσιάτης » » » »
29. » Ἰάκωβος Γρηγοριάτης, » Γρηγορίου » »
30. » Εὐσέβιος Ἰερότης » Ἰεήρων » »
31. » Αὐξέντιος Φιλοθεΐτης » Φιλοθέου » »
32. » Βησσαρίων » » » »
33. » Κοινεσιάνης » »
34. » Παῦλος Χαζεβίτης, Ἱεροσόλυμα.
35. » Δεσκάς Μιχλέζος, Ἰ. Μονῆ 40 Μαρτύρων, Σπάρτη.
36. » Γρηγόριος Ἀτσάλης, » Λαύρας, Καλάβρυτα.
37. Μοναχὴ Φιλοθέη, Ἰ. Μονῆ Προφήτου Ἡλιοῦ, Ζαχόλη.
38. » Ε. Μ., Ἀθῆναι.
39. » Ν. Μ., Χαλκὶ Κορινθίας.

40. Ἀγαμέμνων Τοάρας, Πειραιεύς.
41. Πλάτων Στωϊκίδης, πρωτοψάλτης, Λάρισα.
42. Α. Γ. Παρατικοῦ, Σύρος.
43. Σάββας Στεφ. Διμέλης, Ἀρχάγγελος Ρόδου.
44. Δημ. Βλαχάκης, συν)χος δημοδιδάσκαλος, Ἀγιά.

Πρὸς ὅλους τοὺς σεβαστοὺς αὐτοὺς συνεργάτας ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» ἀπευθύνει θερμὰ εὐχαριστήρια.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. «Ὁρθοδοξία», τῶν Πατριαρχείων. Ἐξεδόθη τὸ 6^{ον} τεῦχος Ἀπριλίου - Μαΐου - Ἰουνίου 1963, μὲ ἐκλεκτὴν ὡς πάντοτε ὄλγην.

2. Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ Χρυσοστόμου, «Ναϊκά», τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Ἀθῆναι 1963.

3. Νικ. Ψαρουδάκη, Δικηγόρου — Δημοσιογράφου, «Αἱ σκοπεῖναι δυνάμεις ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ», Ἀθῆναι 1963.

4. Τάξις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, 1964, κατὰ τὸ Τυπικὸν τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὑπὸ Γ. Μπεκατώρου. Ἐφάμιλλον μὲ τὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἀλλὰ λεπτομερέστερον καὶ πλέον εὐχρηστον. Ἀθῆναι. Τιμᾶται δρχ. 20.

5. Κυρίλλου Μοναχοῦ Ἀγιορείτου, «Ἠσυχαστικὸς Μοναχισμός», Ἐκδόσεις «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης». Τιμᾶται δρχ. 10. Πωλεῖται παρ' ἡμῖν.

6. S. D. Philaretos, «The Idea of the Being». An exposition of its incarnation and revelation, and the primary law of the Spirit.

7. Δελτίον Ἑλληνικῆς Βιβλιογραφίας, 7, τόμος δεύτερος, 1962.

8. «Ποιμήν», Μυτιλήνης. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 1963.

9. «Χριστιανός». Μηνιαῖον Νομοκανονικὸν καὶ Θεολογικὸν περιοδικόν, ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ δικηγόρου τοῦ Ἀρείου Πάγου Ἰω. Θ. Παναγοπούλου. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Ὀκτωβρίου - Νοεμβρίου 1963.

ΔΩΡΕΑΙ

Κ. Π. Π. Ἀθῆναι δρχ. 300.

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1963 παρέδωκα τὴν ἐπιχείρησιν, λόγῳ τοῦ γήρατός μου, εἰς τὰ δύο τέκνα μου Κωνσταντῖνον καὶ Χρυσόστομον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Υἱοὶ Σωτ. Σχοινᾶ». Παρακαλοῦνται οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταὶ προκειμένου περὶ ἐπιστολῶν, χρηματικῶν ἐπιταγῶν δι' ἀποστολὴν διαφόρων βιβλίων ἢ καὶ συνδρομῶν τῆς «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης», νὰ ἀποτείνωνται: Υἱοὺς Σωτ. Σχοινᾶ, Χατζηαργύρη 37, Βόλον.

Τὸ περιοδικὸν «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ἐκδίδεται ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον διεύθυνσίν μου, ἕως ὅτου θέλῃ ὁ Θεός. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀλληλογραφήσουν μὲ ἐμὲ δι' ἀτομικῶν τῶν ὑποθέσεων ἐμπιστευτικῶν, δέον νὰ γράφωσιν ἐπὶ τοῦ φακέλλου Προσωπικῇ καὶ θὰ τοὺς ἀπαντῶ. Δύνανται ἐντὸς τῶν προσωπικῶν ἐπιστολῶν τῶν νὰ ζητοῦν πρὸς ἀποστολὴν διάφορα βιβλία, χωρὶς νὰ γράφουν τοῦτο δι' ἰδιαιτέρας πρὸς τοὺς υἱοὺς μου ἐπιστολῆς· ἡ συνεργασία μὲ τὰ παιδιὰ μου δὲν διεκόπη.

Μὲ ἀγάπην

Σωτήριος Σχοινᾶς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΤΟΥ ΚΗ' ΕΤΟΥΣ 1963

Α. Λόγοι - Όμιλίες

1. Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα σελ. 55, 136, 185, 347, 404
2. Ἀντ. Μουστάκα μον. ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ σοφία τῶν ἀνθρώπων σ. 39, 109
3. Πανηγυρικός περὶ θριαμβευτικῆς νίκης τῆς Ὁρθοδόξου χριστιανικῆς Πίστεως, Ἐπισκόπου Ε.Γ.Ο.Χ. Μαγνησίας κ. Χρυσοστόμου σελ. 159
4. Ἀρχ. Φιλαρέτου Βιτάλη, ἡ σημασία τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ κλπ. » 188
5. Τὰ χίλια χρόνια τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ ὁ Μοναχισμός, (τοῦ ἰδίου) » 238
6. Περὶ τῶν τρόπων τῶν ἀρετῶν, Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου » 196
7. » ταπεινοφροσύνης κλπ. » » » 436
8. Ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Δ. Βλαχάκη » 416
9. Περὶ ὑπομονῆς, Ἐφραίμ τοῦ Σύρου » 198
10. » πονηρίας κλπ. » » » 440
11. Ἀγαμέμν. Τσάρα, ἡ ἀνταπόδοσις διὰ γενομένην εὐεργεσίαν, 153, 241
12. Μητροπ. Σελευκίας κ. Αἰμιλιανοῦ, πρὸς τὸν Μοναχὸν τοῦ ἁγ. Ὁρους » 236
13. Μητροπολίτου Σελευκίας κ. Αἰμιλιανοῦ «χαῖρε Ἀθῶς» » 245
14. Ἀντ. Ν. Κουλούρη Π. Θ. Μοναχισμός καὶ προσφοραί του, 124, 156, 247

Β. Διηγήματα - βίοι ἁγίων - θαύματα

1. Ὁ Χριστοφόρος ἢ τὸ νανάγιον καὶ ἡ διάσωσις, 71, 144, 215, 298, 377
2. Ἡ ἀξία τῶν βιβλίων. Μία φοβερὰ ὁπτασία. Παύλου μον. Χοζεβίτου » 30
3. Τὸ θαῦμα τῆς Πορταϊτίσεως ἐν ἁγ. Ὁρει. Εὐσεβίου μον. Ἰβηρίτου » 101
4. Περὶ τῆς ἐμφανίσεως νέων Μαρτ. ἐν Θεσμῇ Μυτιλήνης Κ. Περγάκη » 284

Γ. Διάφορα

1. Παναγιωτάτου Οἴκου. Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηναγόρου.
— Διάφοροι Πατριαρχ. εἰδήσεις ἐκ τοῦ «Ἀποστόλου Ἀνδρέου» 67, 213, 296, 374
2. Ἀρχιεπισκόπου Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰακώβου.
— Εἰδήσεις ἐξ Ἀμερικῆς ἀπὸ τὸν «Παρατηρητὴν» 68, 143, 214, 297, 375
3. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. κ. Δαμασκηνοῦ.
— Μήνυμα ἐπὶ ταῖς ἐφορταῖς τῶν Χριστουγέννων » 427
4. Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. κ. Διονυσίου.
— Τὰ Μοναστήρια καὶ οἱ «δύσκολοι» ἐπισκέπται τῶν » 321
5. Μητροπολίτου Πατρῶν κ. κ. Κωνσταντίνου.
— Προκήρυξις διαγωνισμοῦ συγγραφῆς πεζογραφήματος καὶ ποιήματος » 58
6. Μητροπολίτου Σιατίστης κ. κ. Πολυκάρπου.
— Κριτικὴ βιβλίου κ. Κ. Τσαταλοῦ » 320
7. Ἐπισκόπου Μηλιτουπόλεως κ. κ. Ναθαναήλ.
— Ἡ Ἀθωνιάς Σχολή » 289
8. Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου.
— Ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ πρὸς Νικόλαον Ψαρουδάκη » 18
- » » » Κων. Καραμανλῆν, Πρωθυπουργὸν » 86
- Ὀνομασίαι τινὲς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου 190, 264
- Ἀπαντητικὴ ἐπιστολὴ πρὸς μοναχὸν Ἀβέρκιον » 323
- Ὁ ἐν Συκέᾳ Λακωνίας ἀνεγερθεὶς Ναὸς ἁγ. Νεκταρίου Πενταπέλεως » 392
9. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου.
- Ἀποφθέγματα ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν 36, 133, 166

— Κατάλογος τῶν ἡγουμένων τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας	σελ. 91
10. Θεοκλήτου Μοναχοῦ Διονυσιάτου.	
— Ἡ στρατευομένη Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία τὸ 1963	» 7
— Ἀναστάσιμοι Πνευματικαὶ Θεωρίαι	» 77
— «Φιλοκαλία» κριτικὴ	» 138
— Τὸ νόημα τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους	» 305
— Βιβλιοκρισία βιβλίου κ. Κ. Τσαταλοῦ	» 359
— Ἡ πεῖρα τοῦ 1963	» 385
11. Λαζάρου Μοναχοῦ Διονυσιάτου.	
— Χρονικὰ σημειώματα τεσσαρακονταετίας	» 61
— Στίχοι εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα	» 181
— Περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν	» 362
— Ἀφιξίς προσκυνητοῦ εἰς Δάφνην	» 429
12. Ἰακώβου Μοναχοῦ Γρηγοριάτου.	
— Αἱ χρυσαὶ πτέρυγες	» 46
— Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου	» 168
— Οἱ Ποιμένες	» 413
13. Αὐξεντίου Μοναχοῦ Φιλοθεῖτου.	
— «Χρῦσεον κόσμον εἰκόνας»	» 117
— Στρατιῶται τῆς Βασιλείσης, διήγημα. Ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι	» 278
— Ὁ ἀσκητισμὸς τοῦ 20οῦ αἰῶνος	» 398
14. Βησσαρίωνος Μοναχοῦ Φιλοθεῖτου.	
— Περὶ αἰσθήσεων	» 193
— Αἱ προσφοραὶ τοῦ ἀγιορειτικοῦ Μοναχισμοῦ	» 339
15. Χ. Μ. Μοναχοῦ, Καρυαί.	
— Ἡ θεολογικὴ ἀκαδημία	» 130
16. Μοναχοῦ Γρηγορίου Ἀτσάλη.	
— Ἡ ἀναβίωσις τοῦ Μοναχισμοῦ	51, 112, 175, 267
— Ἡ παιδαγωγικὴ δύναμις τῆς ἀγάπης	» 353
— Ἡ ἐπίγνωσις τοῦ ἑαυτοῦ μας	» 408
17. Λουκά Μαλτέζου Μοναχοῦ.	
— Περὶ τῆς ὑψίστης πνευματικῆς χαρᾶς	42, 98
— » βίας, καταδυναστείας καὶ εὐημερίας τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων κλπ.	» 170
— » αὐτεξουσίου	» 337
— » ταπεινοφροσύνης	» 405
18. Παύλου Μοναχοῦ Χοζεβίτου.	
— Ἡ ἀξία τῶν βιβλίων, μία φανερά ὀπτασία	» 30
— Τιμὴ εἰς Μάρτυρας	» 120
— Ἅγιοι Τόποι - ἅγιον Ὅρος	» 356
— Ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς δοχιερεῖς τῆς Ἑλλ. Ἐκκλησίας	» 341
— Βίος τοῦ ἁγίου Ἀβραμίου ἐκ Παλαιστίνης	» 422
19. Αἶδес Ζάνου Γουγουτά.	
— Ἡ εὐθύνη τοῦ Βατικανοῦ	» 50
— Ὁ νέος δρόμος τῆς μοναστικῆς φιλοσοφίας	» 135
20. Ε. Μ.	
— Σκέψεις ἐπὶ τῷ Νέφ Ὁτει	» 48
— Εὐτυχία	» 94
— Ἐκ τῶν τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου	» 100
— Ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ὑπερμεσοῦντος 20οῦ αἰῶνος	» 149
— Εἶναι δυνατόν νὰ ἀποφευχθῇ μία νέα παγκόσμια σύρραξις κ.λ.π.	» 178

- Σύντομος ιστορική μελέτη περὶ τοῦ Μοναχισμοῦ σελ. 250
 — Ὅταν τὸ φῶς τῆς κανδύλας τρεμοσβύνῃ » 352
 — Ἡ κρίσις τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ 20οῦ αἰῶνος » 387
- 21. Ν. Μ.**
 — Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν σ. 44, Καιρὸς εὐπρόσδεκτος σ. 63, Ὁ Ἐλευθερωτὴς σ. 104, Εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος - ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι σ. 244, Ἡ ἀγάπη σ. 361, Μὴ κρίνωμεν » 435
- 22. Αἰδεσ. Βασιλείου Μπάμια.**
 — Ὁ λύχνος νὰ καίῃ σ. 41, «Ὁ γλυκὺ μου ἔαρ» σ. 96, Ἡ Ἀνάληψις » 167
 Τὸ ἅγιον Ὅρος. Ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι σ. 275, «Σῶσον μας ἀπολλύμεθα» 351
- 23. Πλάτωνος Στωϊκίδη, Λάρισα**
 — Δεῖγμα πολιτισμοῦ σ. 57, Ὁ πειρασμὸς σ. 95, Ἀναμνήσεις καὶ νοσταλγίαι ἐκ συγχρόνων θαυμάτων σ. 200, 287, 349, Παιδικὴ προσευχή » 442
- 24. Ἀναστασίας Περατικοῦ.**
 — Κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Προδρ. Ἱαμβικὰ ἠρωελεγεῖα 16, 127, 172, 240, 343, 411
- 25. Σ. Σ. Προσκυνητοῦ.**
 — Ὁ ἔορτασμός τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς Δυναστείας » 106
 — Αἱ ἑορταὶ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὅρους » 115
 — Χρυσόστομος Μοναχὸς Γέρων - νεκρολογία » 195
 — Αἱ ἑορταὶ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὅρους » 227
 — Ὅλα τὰ ἐπικάμια 64, 139, 206, 290, 368, 444

Δ'. Μεμονωμένα

1. Ἐπιστολὴ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς τὴν «Ἀγ. Βιβλιοθήκην» » 5
2. Ἀνάλεκτα 15, 57, 135, 138, 180, 195, 239, 259, 266, 285, 346 428
3. † Ὁ Κυκλάδων Παρθένιος, νεκρολογία σελ. 34
4. Ἔς' εἶν' ὁ κόσμος, ποίημα. Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Σταματελάτου » 54
5. Ἐκλογή ἱερῶν ἀποφθεγμάτων » 59
6. Τετέλεσται, Εὐσεβίου Μοναχοῦ Ἰβηρίτου » 81
7. Τροπάριον τῶν Αἰῶνων τῆς Τυροφάγου, διασκευὴ Σάββα Διμέλη » 108
8. Ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου, ποίημα τοῦ ἰδίου 202, 260, 365, 419
9. Ὀλίγα διὰ τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ τρισυνθέτου τοῦ Μακράκη » 111
10. Στὰ χιλιόχρονα τοῦ ἁγίου Ὅρους, ποίημα Κ. Α. Σάλτα δικηγόρου » 116
11. Δίαν ἐνδιαφέρουσα ἔκδοσις Κ. Τσαταλοῦ σ. 187, Μία εἰκὼν του » 276
12. Ταπείνωσις ἁγ. Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, ποίημα Ἀρχ. Ι. Κατσιμίγα » 197
13. Ἐξορία σ. 255, Ἀναβίωσις τῆς Μονῆς ἁγ. Διονυσίου » 322
14. Ἅγιος Διονύσιος ὁ ἐν Ὀλύμπῳ » 415
15. Ἡ πρώτη ἀγάπη, ἀγιογραφικὴ ποίησις ὑπὸ Α. Ν. Τ. u. s. a. » 201
16. Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία, ἱερομ. Αἰμιλιανοῦ Τσιρπανλῆ u s a. » 204
17. Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη, διακόνου Χριστ. Παρασκευαΐδου » 256
18. Οὐράνιον Μάννα. «Περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως» κριτικὴ » 262
19. Στὴν κορυφὴ τοῦ Ἀθῶνα, Ἀλεξ. Μωροῦτιδης († 1929) » 269
20. Ὁρθοδοξία καὶ κερκόπορτα, Ἀρχ. Χαράλ. Βασιλοπούλου » 273
21. Περὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, Καλλινίκου Μοναχοῦ Ἀλεξ. » 280
22. Ἡ ἐπάνδρωσις τοῦ ἁγίου Ὅρους » » » 282
23. Μία ἀγιορεϊτικὴ ἑορτὴ καὶ πανήγυρις (εἰκὼν) » 286
24. Οὐράνιον μάννα «περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως» ὑπὸ Κοινοβιάτου μον. » 400
25. Ὅλα προσεύχονται, ποίημα Φιλοθέης μον. Ι. Μ. Πρ. Ἡλιοῦ Ζαχόλης » 402
26. Ὁ Μοναχὸς Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης εἰς τὰ Πατριαρχεῖα » 443